

684682

JUAN

IDAD AUTÓNOMA DE NUEVO

CIÓN GENERAL DE BIBLIOTECA

BX855
.14
1733.62
v.4
11
61

1080045754

23

UANL

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA

DIRECCION GENERAL DE BIBLIOTECAS

BULLARUM
PRIVILEGIORUM AC DIPLOMATUM
Romanorum Pontificum
AMPLISSIMA COLLECTIO

*Cui accessere Pontificum omnium Vita, Nota,
& Indices opportuni.*

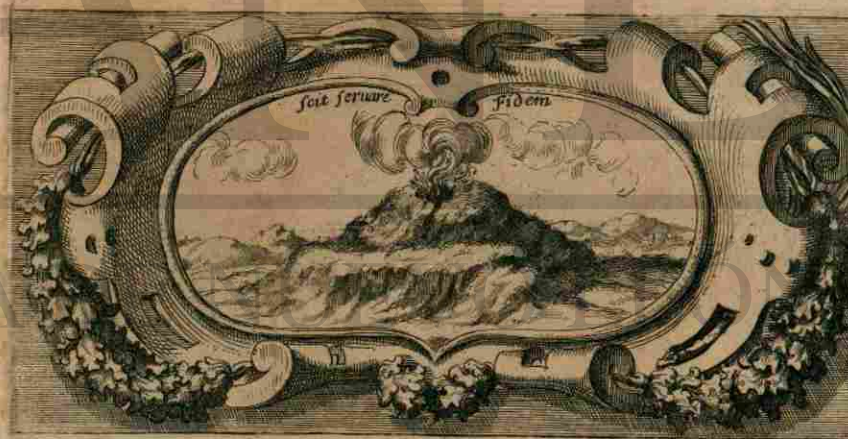
OPERA ET STUDIO

CAROLI COCQUELINES.

TOMUS QUARTUS

PARS PRIMA.

Ab HADRIANO VI. ad PAULUM IV. scilicet
ab Anno 1521. ad 1559.

ROMÆ, MDCCXLV.

TYPIS, ET SUMPTIBUS HIERONYMI MAINARDI.
SUPERIORUM FACULTATE

Eminentissimo, & Reverendissimo PRINCIPI
D. T H O M Æ
DE ALMEYDA
S. R. E. CARDINALI
PATRIARCHÆ LISBONEN.

HIERONYMUS MAINARDUS F.P.

P Risco atque constanti Majorum
more, **CARDINALIS AM-**
PLISSIME, servatum est, ut qui præclara
quæque Volumina sunt edituri, Heroes ex

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

a 2

primariis

primariis illustrium Virorum ordinibus, dignitatibus, muneribus, virtutibus, præclarisque factis præstantes quærant, quibus illa dedicerent. Hoc autem sapientissimum institutum multo magis sibi locum vindicat, ubi de iis agitur publicæ auctoritatis Libris, qui delectis congruentes Personis, vicissim sibi decus impertiunt, & apud exteros variarum Nationum, & Regionum Populos, ad quos perferri, ac publicari contigerit, dignum communi celebratione nomen proferant, & amplificent. His ego causis, & rationibus motus, Primam Tomi Quarti Bullarii Romani Partem, quam Typis meis impressam, publicæ utilitati, communique Judicum, & Jurisconsultorum usui profuturam evulgo, Tibi, PATRIARCHA AMPLISSIME, inscribo, & confecro. Talis enimvero es, PRINCEPS EMINENTISSIME, ut quum Dignitatum amplitudine, ac bene gestis muneribus non ita multos pares habeas, virtute tamen nulli secundus habearis, & prædiceris. Egregiæ doctes animi magis magisque præstans genus illustrant, tam arcte autem præclaro generi splendida virtus inhæsit, ut altera alteri per omnes vitæ gradus visa sit decus, & ornamentum auxisse. Natus siquidem ex nobilissima Familia Almeida, Comitibus de Avintes, & Lauradio, in Lusitania cum primis clara, & inter Regni primores Principes cooptata,

Patrem

Patrem habuisti Comitem Antonium de Almeida, Virum non uno nomine præstantissimum, Matrem vero Mariam Antoniam Borboniam ex Comitibus de Arcos, pari Nobilitate, ac virtutum splendore ornatam foeminam. Quorum insignem pietatem imitatus, aviti generis, atque utriusque majorum gloriam ab ineunte ætate novis meritis cumulasti. In Regium proinde Senatum Juvenis cooptatus, tum summæ rei a secretis delectus, ob insignium virtutum præstantiam sublimioribus muneribus, ac dignitatibus omnium sapientium judicio dignissimus es reputatus. Hisce de causis quum Regi, Regnoque universo gratissimus, & acceptissimus esses, spectatæ virtutis fama ad CLMENTEM quoque XI. immortalis memoriæ Pontificem Maximum delata est. A quo mature comprobatus, primum Lamacensis, tum Portugallensis, postremo Lisbonensis Patriarcha renunciatus fuisti. Quos amplissimos sacre dignitatis gradus magno cum omnium plausu, tui semper similis, tam vigilanter, sancteque gessisti, ut CLEMENS XII. Summus Pontifex anno Domini septingentesimo tricesimo septimo supra millesimum Eminentissimo Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Ordini adscripserit, honorificentissime de tuis meritis, & multiplici virtute præfatus. Neque id mirum. Noverat enim sapientissimus Pontifex insignem doctrinam

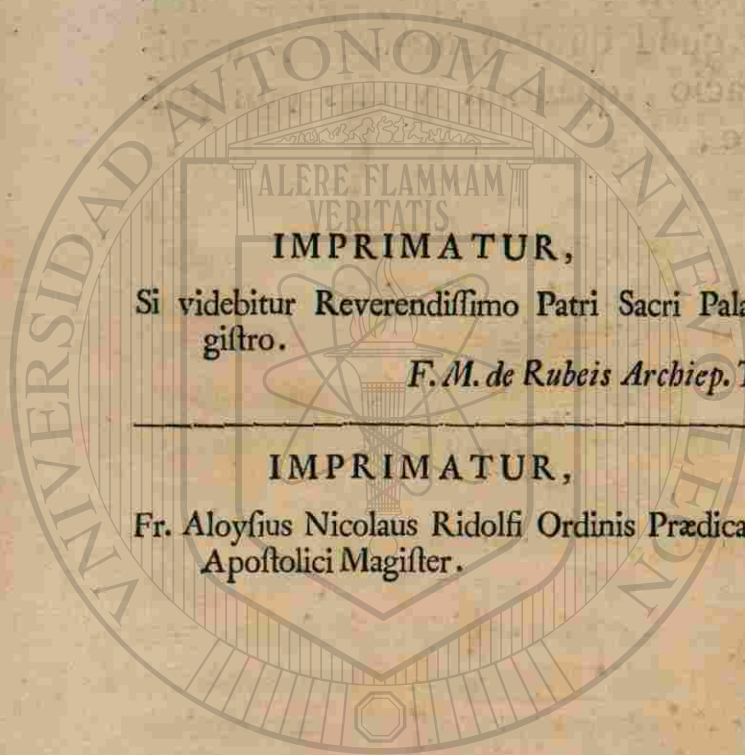
nam atque prudentiam, qua exornaris: no-
verat etiam flagrantissimum Religionis stu-
dium, quo ubicumque res exegit, de creditis
Tibi Populis, & Orthodoxa Ecclesia bene-
meritus es. Nec præterea latebant præcipua
veneratio, & obsequium, quibus sacratissimam
Sancti Petri Sedem constantissime prosequutus
fuiſti: &, ut Episcopum, & Cardinalem de-
cet, illustrioribus in dies exemplis prosequeris.
Splendidissimæ virtutis egregia etiam argumenta
præbuiſti Sanctissimo Domino Nostro BENE-
DICTO PAPÆ XIV. Christianam Ecclesiam
feliciter gubernanti; qui quum pro negotiorum,
temporum, ac locorum opportunitate res gra-
vissimas, ac difficillimas Tibi commisisset, ea
prudentia, ex voto confecisti, ut conceptam
jampridem expectationem, omnibus numeris,
& partibus impleveris. Tantis illustris orna-
mentis apud Lusitanos perinde ac exteros exi-
miis laudibus celebraris: neque ullus fere est
præstantium Personarum ordo, ad quem vir-
tutum tuarum fama non pervaserit. Iis ego
suffragaturus, etsi non pro meritis, saltem pro
facultate, honorificum Testimonium posteritati
addo; hoc Tibi **CARDINALIS AMPLISSI-
ME**, Volumen dedicans, quod Summorum
Pontificum Hadriani Sexti, Clementis Septimi,
Pauli Tertii, Julii item Tertii, Marcelli Se-
cundi, & Pauli Quarti Constitutiones comple-
ctitur. Id autem ea potissimum de causa præ-
fuiti,

fuiti, ut hoc etiam monimenti genere Nomen
tuum exornatum, una cum sacris Legibus in
Orbe Literario, atque Catholico perennet il-
lustrius. Accedet simul ab Eminentia Tua
validissimum mihi, ac Typographiæ meæ
Patrocinium: quod quidem memoratis nomi-
nibus tanti facio, quantum verbis non pos-
sum exprimere.

I N D E X
C H R O N O L O G I C U S
P O N T I F I C U M,

Quorum Bullæ in hac Quarti Tomi Parte Prima continentur.

HADRIANUS VI.	Anno 1522	Pag. 1
CLEMENS VII.	1523	17
PAULUS III.	1534	112
JULIUS III.	1550	258
MARCELLUS II.	1555	314
PAULUS IV.	1555	315

IMPRIMATUR,
 Si videbitur Reverendissimo Patri Sacri Palatii Apostolici Ma-
 gistro.

F. M. de Rubeis Archiep. Tarfi Vicesger.

IMPRIMATUR,
 Fr. Aloysius Nicolaus Ridolfi Ordinis Prædicatorum Sacri Palatii
 Apostolici Magister.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

I N D E X

A L P H A B E T I C U S

P O N T I F I C U M,

Quorum Bullæ in hac Quarti Tomi Parte Prima continentur.

CLEMENS VII.	habet Constit.	L.
HADRIANUS VI.	habet Constit.	VI.
JULIUS III.	habet Constit.	XXXV.
MARCELLUS II.	non habet Constit.	
PAULUS III.	habet Constit.	LXV.
PAULUS IV.	habet Constit.	XXXII.

I N D E X R U B R I C A R U M

B U L L A R U M E T P R I V I L E G I O R U M O M N I U M,

Quæ in hac Tomi Quarti Parte Prima continentur.

Quæ hoc Indice designantur, erant in editione Cberubini.

H A D R I A N U S V I.

I.

D Eclaratio, & revocatio concessionum Jurisprætonatus, & presentandi ad beneficia Ecclesiastica, a Sede Apostolica, & eius Officialibus ab anno primo Pontificatus Innocentii Papæ VIII. citra factarum. Pag. 1

II.

H ortatur Fridericum Saxonie Ducem, ut Martinum Lutherum hæresarcham dimittat, ejusque relictis erroribus, Catholicam Fidem sequatur. 2

III.

A d parandam expeditionem contra Turcas Treugas Triennialibus Principibus Christianis indicit sub pena excommunicationis incurrenda per infractores. 7

IV.

A dministratio Militiarum Sancti Jacobi de Spatha, de Calatrava, & de Alcantara, in Regnis Hispaniarum institutarum, Ordinis S. Augustini, & Cisterciensis, Coronæ Regiæ perpetuo conceditur, cum omnibus juribus, quæ earum Magni Magistrî habere consueverunt. 9

V.

C anonizatio S. Bennonis Episcopi Misnensis, ejusque in SS. Confessorum numerum relatio, cum ejus Festivitatis pro die 16. Maii institutione, & Indulgentiarum pro ea die ad illius sepulchrum quotannis accedentibus largitione. 12

VI.

C ontra Christianam fidem susceptam abnegantes, sacramentis abutentes, fornicariosque, & maleficiis alios ledentes, ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, graviter puniendos. 16

C L E M E N S V I I.

I.

C anonizatio S. Antonini Archiepiscopi Florentini, professoris Ordinis Fratrum Prædicatorum Sancti Dominici, cum institutione suæ festivitatis pro die 2. mensis Maii, ex Constitutione Hadriani VI. 17

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

II.

G ratia, immunitates, & privilegia Abbatis Conventus Fratrum S. Antonii Viennen. Ordinis S. Augustini, ex Constitutione Leonis X. 25

III.

I nstitutio Collegii 60. virorum, ad curandam perfectionem Fabricæ Basilicæ S. Petri Principis Apostolorum de Urbe, cum facultate deputandi Judicem ad cognitionem causarum interesse d. Fabricæ concernentium. 31

IV.

J urisdicctio Judicis Curie Ripetæ Almæ Urbis, cognoscendi causas civiles occasione mercium per Ripetam vehendarum, & nonnullas causas criminales. 35

V.

P rivilegia pro abundantia rei frumentariæ, & agricultura in districtu Almæ Urbis. 36

VI.

J urisdicctio, & facultates Conservatorum Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Paula, in litibus, causis, & controversiis. 40

VII.

F acultas Fratrum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum querendi elemosinas pro opere dictæ Redemptionis, non obstante quacumque prohibitione contra quætores. 42

VIII.

C onfirmatio, & extensio Constitutionum a Predecessoribus Pont. editarum circa ea, quæ observanda sunt, quo ad impetrationes beneficiorum Ecclesiasticorum Consistorialium. 43

IX.

A pprobatio, & extensio Constitutionum Pii II., Pauli II., Sixti IV., Julii II., & Leonis X. contra homicidas, bannitos, fumentesque vindictam de propinquis offendentis, necnon brigosos, &c. Ac Barones, & Communitates eorum Territoria a prædictis non custodientes in Statu Ecclesiastico. 44

b 2

Appro-

INDEX ALPHABETICUS PONTIFICUM,

Quorum Bullæ in hac Quarti Tomi Parte Prima continentur.

CLEMENS VII.	habet Constit.	L.
HADRIANUS VI.	habet Constit.	VI.
JULIUS III.	habet Constit.	XXXV.
MARCELLUS II.	non habet Constit.	
PAULUS III.	habet Constit.	LXV.
PAULUS IV.	habet Constit.	XXXII.

INDEX RUBRICARUM BULLARUM ET PRIVILEGIORUM OMNIUM,

Quæ in hac Tomi Quarti Parte Prima continentur.

Quæ hoc Indice designantur, erant in editione Cberubini.

HADRIANUS VI.

I.

D Eclaratio, & revocatio concessionum Jurisprætonatus, & presentandi ad beneficia Ecclesiastica, a Sede Apostolica, & eius Officialibus ab anno primo Pontificatus Innocentii Papæ VIII. citra factarum. Pag. 1

II.

H ortatur Fridericum Saxonie Ducem, ut Martinum Lutherum hæresarcham dimittat, ejusque relictis erroribus, Catholicam Fidem sequatur. 2

III.

A d parandam expeditionem contra Turcas Treugas Triennialibus Principibus Christianis indicit sub pena excommunicationis incurrenda per infractores. 7

IV.

A dministratio Militiarum Sancti Jacobi de Spatha, de Calatrava, & de Alcantara, in Regnis Hispaniarum institutarum, Ordinis S. Augustini, & Cisterciensis, Coronæ Regiæ perpetuo conceditur, cum omnibus juribus, quæ earum Magni Magistri habere consueverunt. 9

V.

C anonizatio S. Bennonis Episcopi Misnensis, ejusque in SS. Confessorum numerum relatio, cum ejus Festivitatis pro die 16. Maii institutione, & Indulgentiarum pro ea die ad illius sepulchrum quotannis accedentibus largitione. 12

VI.

C ontra Christianam fidem susceptam abnegantes, sacramentis abutentes, fornicariosque, & maleficiis alios ledentes, ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, graviter puniendos. 16

CLEMENS VII.

I.

C anonizatio S. Antonini Archiepiscopi Florentini, professoris Ordinis Fratrum Prædicatorum Sancti Dominici, cum institutione suæ festivitatis pro die 2. mensis Maii, ex Constitutione Hadriani VI. 17

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

II.

G ratia, immunitates, & privilegia Abbatis Conventus Fratrum S. Antonii Viennen. Ordinis S. Augustini, ex Constitutione Leonis X. 25

III.

I nstitutio Collegii 60. virorum, ad curandam perfectionem Fabricæ Basilicæ S. Petri Principis Apostolorum de Urbe, cum facultate deputandi Judicem ad cognitionem causarum interesse d. Fabricæ concernentium. 31

IV.

J urisdicctio Judicis Curie Ripetæ Almæ Urbis, cognoscendi causas civiles occasione mercium per Ripetam vehendarum, & nonnullas causas criminales. 35

V.

P rivilegia pro abundantia rei frumentariæ, & agricultura in districtu Almæ Urbis. 36

VI.

J urisdicctio, & facultates Conservatorum Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Paula, in litibus, causis, & controversiis. 40

VII.

F acultas Fratrum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum querendi elemosinas pro opere dictæ Redemptionis, non obstante quacumque prohibitione contra quæfiores. 42

VIII.

C onfirmatio, & extensio Constitutionum a Predecessoribus Pont. editarum circa ea, quæ observanda sunt, quo ad impetrationes beneficiorum Ecclesiasticorum Consistorialium. 43

IX.

A pprobatio, & extensio Constitutionum Pii II., Pauli II., Sixti IV., Julii II., & Leonis X. contra homicidas, bannitos, fumentesque vindictam de propinquis offendentis, necnon brigosos, &c. Ac Barones, & Communitates eorum Territoria a prædictis non custodientes in Statu Ecclesiastico. 44

b 2

Appro-

Index Rubricarum

X.
 Approbatio Congregationis Clericorum Regularium
 (qui deinde Theatini nuncupati sunt) cum
 largitione omnium gratiarum, & privilegio-
 rum Congregationis Canonicorum Regularium
 Lateranen. 47

X I.
 Declaratio circa expensas fieri permissas Militie de
 Calatrava, Ordinis Cisterciensis, de commu-
 ni Thesauro dicta Militie. 48

X I I.
 Facultas Collegii deputatorum Fabrica Basili-
 cae Sancti Petri de Urbe, componendi pro subventio-
 ne dicta Fabrica super legatis, Loco Pio, vel
 persone incerte, aut ignota, & pro male ablati-
 s, maleve oblatorum restitutione relicti-
 s, ac bonis Ecclesiarum, & beneficiorum occupa-
 tis, &c. 49

X I I I.
 Privilegia, indulta, & exemptiones Auditorum
 Rote Romanae. 52

X I V.
 Confirmatio institutionis Monasterii B. Mariae Mag-
 dalesae, pro impudicis mulieribus, ad hone-
 stam vitam se convertentibus in Urbe, cum
 declaratione circa spolia impudicarum mulie-
 rum ei applicata. 59

X V.
 Quod Fratres Minores de Observantia Ordinis San-
 cti Francisci possint componere cum heredibus
 testatorum, super legatis Ordini relicti-
 s. 62

X V I.
 Quod in Statu Ecclesiastico, cause cessionis, & dis-
 cussionis bonorum, aut dilationis quinquenna-
 lis, five beneficii, Cap. *Peruenit*, & Cap. *Odoar-
 dus*, spatium trium mensum terminentur. 63

X V I I.
 Ordinationes observanda per Notarios Rev. Cam.
 Apost. circa adnotationem, & extensionem
 consensuum, de cessionibus iurium, & resi-
 gnationibus Beneficiorum Ecclesiasticorum.
 Necnon circa literas Apost. desuper expedi-
 endas, ac mandata per Iudices, eorum consen-
 suum vigore concedenda. 64

X V I I I.
 De dispensatione Fratrum Militie de Calatrava Or-
 dinis Cisterciensis, circa ordinationes quibus
 cavetur, quod ipsi non nudi, & cincti dormiant,
 tam diurnis, quam nocturnis horis, divina of-
 ficia recitent. 67

X I X.

Quod Syndici, & Procuratores Fratrum Minorum
 Ordinis S. Francisci de Observantia, & Monia-
 lium S. Clarae, cum eorum conjugibus, atque
 filiis, domibus, & Monasteriis eorum servien-
 tes, gaudeant omnibus gratiis, & favoribus,
 ac privilegio fori, quibus ipsi Fratres potun-
 tur, & gaudent. 68

X X.

Erectio Cathedralis Ecclesiae Theatin. in Metropoli-
 tanam cum iurisdictione, superioritate, ac pri-
 finitione suffraganeorum. 69

X X I.

Procuratori Reverendae Camerae Apostolicae assigna-
 tur vigesima portio omnium poenarum, quae
 ex causis criminalibus, aut ab eis procedenti-
 bus, ad eandem Camerae, ipso, vel ejus
 substitutis procurantibus perveniunt. 69

X X I I.

Animadversio contra illos, qui Sal Camerae Apo-
 stolicae rapiunt, distrahunt, vel alias quomo-
 dolibet illius asportationem impediunt, ac per-
 turbant. 70

X X I I I.

Statuta, Constitutiones, privilegia, indulta, exem-
 ptiones, libertates, concessionem, immunita-
 tes, & gratias Senatus, Populi que Romani in-
 novat, aliaque circa Conservatorum Salaria, &
 Lectorum stipendia decernit. 72

X X I V.

Approbatio Congregationis Fratrum Eremitarum,
 nunc Capuccinorum, Ordinis Minorum Con-
 ventualium S. Francisci, cum habitus prescrip-
 tione, gratiarumque, & privilegiorum con-
 cessione. 73

X X V.

Communitas Civitatis Brixien-
 sis de exacta pro Lu-
 theranae haeresis extirpatione protinus adhibita
 diligentia laudatur. Amplaque iurisdictione Epi-
 scopo, & Inquisitoribus datur, contra perfi-
 dum ejusmodi haeticorum, eorumque com-
 plicum genus, procedendi. 74

X X V I.

Exemptio Monachorum Eremitarum Sancti Romual-
 di Montis Coronae Ordinis Camaldulensis,
 sub Regula Sancti Benedicti, & auctoritas eo-
 rum Majoris. 76

X X V I I.

Approbatio Constitutionum Eremitarum Societatis
 Sancti Romualdi nuncupat. 76

Curfo-

Index Rubricarum.

X X V I I I.

Curfores Papae & Mandatarii aliarum Curiarum Ur-
 bis, in quibus causis citare, intimare, &c.
 valeant. 77

X X I X.

De Syndicatu Iudicum, & Officialium Status Eccle-
 siastici. 79

X X X.

Sanctimoniales Monasterii S. Mariae Campi Mar-
 tii Ordinis Sancti Benedicti, sub cura Fratrum
 Ordinis ejusdem Servorum Beatae Mariae perpetuam
 sibi Abbatissam eligere posse decernit. 82

X X X I.

Declaratio, quod electio Successoris hujus Papae,
 Bononiam, Viennam, vel alibi profecturi,
 fiat in ipsa Urbe, si ante ad eam reditum, ipse
 decesserit. Et innovatio Constitutionum Alex-
 andri III., Gregorii X., & Clementis V. circa
 electionem Papae. 84

X X X I I.

Approbatio Electionis, & Coronationis Caroli V.
 in Romanorum Regem, & Imperatorem
 electi. 85

X X X I I I.

Inquisitorum haeticae pravitate facultas, proce-
 dendi adversus quoscumque etiam Regulares
 cuiuscumque Ordinis, in causis haeresis, Indul-
 gentiasque concedendi Confratribus Societ.
 Crucifignatorum, pro servitio Sanctae Inqui-
 sitionis. 87

X X X I V.

Coronatio Caroli V. Imperatoris, in Civitate Bono-
 niae Provinciae Lombardiae. 88

X X X V.

Institutio Rote, ad causas, & lites cognoscendas,
 & decidendas, in Civitate Perusina, Provinciae
 Hetruriae, in Statu Ecclesiastico. 89

X X X V I.

Confirmatio Infundationis Insularum Tripolis, Me-
 litae, & Terrae Gaudisii a Carolo Romano-
 rum Imperatore Hospitali Sancti Joannis Hierosoly-
 mitani concessarum. 90

X X X V I I.

Filii Presbyterorum, ex fornicatione nati, Bene-
 ficia Ecclesiastica per eorum patres obtenta,
 minime obtinere possint. 92

X X X V I I I.

Approbatio gratiarum, & privilegiorum Ordinis

Fratrum, ac Monialium B. Mariae de Monte
 Carmelo, & concessio quoruncumque abo-
 rum in dultorum, omnibus aliis Ordinibus
 concessorum, & concedendorum. Et indul-
 gentiarum largitio pro Confratribus utriusque
 sexus Confraternitatum institutarum in loco di-
 cti Ordinis. 93

X X X I X.

Approbatio statutorum, & ordinationum pro bono
 Regimine Collegii Artium, & Medicinae Ma-
 gistrorum Almae Urbis, cum prescriptione fa-
 cultatum Protomedici circa Aromatariorum
 examen, & Medicinalium admissionem. 96

X L.

Facultas Militum, & Fratrum Militie Sancti Jacobi
 de Spatha, testandi, ac de eorum bonis dispo-
 nendi. 97

X L I.

Annate de Beneficiis, vel pensionibus Ecclesiasticis
 annuum valorem 24. ducatorum non exceden-
 tibus, non debentur Reverendae Camerae
 Apostolicae. 98

X L I I.

De officio Vice-Cancellarius Papae, cum annexio-
 ne cure, & tit. SS. Laurentii, & Damasi de
 Urbe. 99

X L I I I.

Approbatio Congregationis Fratrum Minorum,
 S. Francisci Strictioris Observantiae nuper in-
 stituta, & ordinationes pro eorum bono regi-
 mine. 100

X L I V.

Extensio ad Fratres Jesuatos S. Hieronymi omnium
 gratiarum, & indulgentiarum Ordinis Fratrum
 Eremitarum S. Augustini. 102

X L V.

Approbatio Congregationis Clericorum Regula-
 rium S. Pauli Decollati, in communi viven-
 tium, traque vota substantialia emittentium, in
 Diocesi Mediolanen., & sub Ordinarii obedien-
 tia degentium. 103

X L V I.

Gratiae, & privilegia Congregationis Regularium,
 qui Theatini nuncupantur. 104

X L V I I.

Contra impediens quocumque modo, executio-
 nem literarum Apostolicarum, eorumque
 complices, & fautores. 105

Appro-

Index Rubricarum.

XLVIII.

Approbatio Confraternitatum Rosarii Beate Mariæ Virginis, & declaratio circa ejus recitationem, Indulgentiarumque extensio pro Confratribus. 108

XLIX.

Annulatio quarumcumque dispositionum, de beneficiis Sedi Apostolica reservatis obtentorum, contra formam concordatorum inter Sedem Apostolicam, & Nationem Germanicam, a Principibus, & Prælatibus quibuscumque. 109

L.

Declaratio Constitutionis de præstandis, & Registrandis Consensibus in Cancellaria Apostolica. 111

PAULUS TERTIUS

I.

Separatio Congregationis Eremitarum Sancti Romualdi Montis Coronæ, Ordinis Camaldulensis, a Congregatione Sagræ Eremitæ Camaldulensis, & S. Michaelis de Murano, sub Regula S. Benedicti; eum plurimarum gratiarum concessione, & cujuscumque alterius Ordinis privilegiorum communicatione ex indulto Clementis VII. 112

II.

Quod omnes gratiæ, & exemptiones concessæ, & concedendæ per Sedem Apostolicam locis, & personis Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, in Provincia Castellæ, & Legionis, ac Bethicæ, concessæ censentur locis & personis ejusdem Ordinis in Regno Portugaliæ. 118

III.

Qui vero sint, & familiares & continui commensales Summi Romani Pontificis. 119

IV.

De Rotæ institutione in Civitate Bononiæ Provincie Lombardiæ, & Status Ecclesiastici, causisque cognoscendis, & terminandis in ea. 121

V.

Comprobatio Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli Decollati, cum præfinitione quarundam ordinationum, & concessione privilegiorum. 122

VI.

Jurisdiclio Camerarii & Judicis Curie Ripæ Almæ Urbis, quoad causas Ripales. 124

VII.

Damnatio & excommunicatio Henrici VIII. Regis Angliæ, ejusque fautorum & complicum, cum aliarum poenarum adjectione. 125

VIII.

Approbatio & publicatio absolutionis Clementis VII. de Hæreticis, & Infidelibus Regni Portugaliæ, & Algarbii ad fidem conversis. Et confirmatio indulgentiarum eis concessorum, & extensio eorundem. 132

IX.

Causa Civiles, interesse Fisci Reverendæ Camera Apostolicæ concernentes, in eadem Camera cognoscantur in omnibus instantiis. 139

X.

Anathematizatio Hæreticorum, & aliorum contravenientium contentis in hac Constitutione, quæ Bulla in Coena Domini appellatur. 140

XI.

Indictio Concilii Œcumenici in Civitate Mantuanæ pro die 23. Mensis Maii anni 1537. 143

XII.

Prohibitio ne Subditi S. R. E. sub alienigenorum Principum stipendiis militent, ac in Ditione Ecclesiastica pro eorumdem servitio milites, aliasque copias parent. 145

XIII.

Declarat novas Locationes, Arrendationes seu Concessionem in Emphyteusim Bonorum Ecclesiarum, Monasteriorum &c. in Districtu Urbis validas esse, etiam non citatis antiquis Colonis, Inquilinis &c. 146

XIV.

Approbatio secundæ Congregationis Cappuccinorum Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci, cum declarationibus circa munus eorum Vicarii generalis, & aliorum Officialium. 147

XV.

Confirmatio, & nova concessio privilegiorum, & gratiarum, Auditorum Rotæ Romanæ. 149

XVI.

Uxores non possint ab eorum maritis cautiones de non offendendo petere, aut alia de causa cum eis in Urbe litigare, nisi prius in Monasterio, aut alio honesto loco ponantur. 151

XVII.

Declaratio, & ampliatio facultatum Collegii Scriptorum

Index Rubricarum.

ptorum Archivii Romanæ Curie in legitimandis Bastardis. 152

XVIII.

Privilegium centenariæ præscriptionis, & aliæ gratiæ, Congregationis Cassinensis, alias S. Justine Monachorum Ordinis Sancti Benedicti. 153

XIX.

Jurisdiclio, & facultates Vincentii Cardinalis Neapolitani nuncupati, in Alma Urbe Legati de latere deputati, ob discessum Pontificis, versus Civitatem Placentiæ. 155

XX.

Constitutiones Agidiane, in toto Statu Ecclesiastico, in locis ei immediate subiectis, Carpenes vero in Provincia Marchiæ observentur. 159

XXI.

Confirmatio Constitutionis Jul. II. contra Officiales Rev. Camera Apostolicæ quomodolibet in contractibus Cameralibus participantes, & ejus extensio ad omnes intervenientes in Camera, quando de illis agitur, pro eorum attinentibus. 161

XXII.

Jurisdiclio, & facultates Archipresbyteri, & Judicis Causarum Capituli, Canonicorum, & aliorum personarum Ecclesiæ B. Mariæ Majoris de Urbe, & habitatorum in illius Franco. 162

XXIII.

Confirmat Constitutiones Leonis X., & Clementis VII. contra Fratres Ordinis Carmelitarum extra claustra divagantes, & Gradus, vel Ordines absque licentia Sedis Apostolicæ, & suorum Prælatorum accipientes. 164

XXIV.

Approbatio Confraternitatis sub invocatione Sanctissimi Corporis Christi, pro decentiori ejus veneratione in Urbe instituta, indulgentiarumque elargitio, tam pro ea, quam pro aliis Confraternitatibus ubique locorum institutis, & instituendis. 167

XXV.

Innovatio literarum contra Quæstores omnium Hospitalium, & Piorum locorum, & renovatio facultatum eis concessarum, cum prohibitione similes deputandi, nisi de consensu Præfectorum Fabricæ Basilicæ Sancti Petri de Urbe, cui quæsuata elemosynæ, & nondum dictis Hospitalibus incorporate applicantur. 170

XXVI.

Institutio Studii Generalis, in Civitate Maceraten. Provincie Piceni, & Status Ecclesiastici, cum

aliorum Studiorum Generalium gratis, & privilegiis. 172

XXVII.

Approbatio Societatis, tam Ecclesiasticarum, quam secularium personarum nuper institutæ ad erigendum Hospitalia pro subventionem Pauperum Orphanorum & Mulierum Converteritarum. 173

XXVIII.

Privilegia, & gratiæ Prælatorum Referendariorum utriusque Signaturæ Romani Pontificis. 174

XXIX.

Militibus de Calatrava, & de Alcantara, ut Voto aliquo Castitatis non emissio ad instar Militiæ S. Jacobi de Spatha Matrimonium contrahere, atque in Militiam ingredi possint, facultatem elargitur. 182

XXX.

De appellationibus non admittendis non factis deposito poenæ, in qua rei, vel eorum fideiussores ad favorem R. Camera Apostolicæ, aut ejus Fisci condemnantur. 184

XXXI.

Approbatio Instituti, & Religionis Clericorum Regularium Societatis Jesu. 185

XXXII.

Approbatio Confraternitatis nuper in Urbe institutæ, ad pauperes Orphanos pie educandos, bonisque artibus instruendos. Eiusque erectio in Archiconfraternitatem, cum privilegiorum, elargitione, jurisdictioneque S.R.E. Cardinalis ejus Protectoris, ad ejusdem lites, & causas cognoscendas. 187

XXXIII.

Excommunicationis S. Eleutherii nuncupatas, de cetero concedi vel publicari prohibet, & concessas annullat. 191

XXXIV.

De impetrationibus beneficiorum, tamquam certo modo vacantium. 191

XXXV.

Innovatio literarum Bonifatii PP. VIII. super solutione Decimarum, cum declaratione, quod de distributionibus quotidianis Decima etiam solvi debeat. 193

XXXVI.

Inquisitorum hæretica pravitatis facultas procedendi contra omnes etiam regulares, prædicantes, aut proponentes scandalosas propositiones, & a Fide Catholica discrepantes. 194

Compro-

Index Rubricarum.

XXXVII. Comprobatio gratiarum, jurisdictionum, & indulgentiarum Collegii Fabricæ B. Petri Principis Apostolorum de Urbe, cum aliorum privilegiorum concessione. 195

XXXVIII. Privilegia Neophytorum, sive Judeorum, & infidelium ad Catholicam Fidem se convertentium; Ordinationesque circa eorum vivendum modum. 204

XXXIX. Spolia Ecclesiasticarum personarum, sine testamento, aut facultate testandi decedentium, vel ultra quantitatem, de qua testari possunt, disponentium, ad Reverendam Cameram Apostolicam spectant. 206

XL. Indictio sacri, & Œcumenici Concilii Tridentini. ad Kal. Octobris 1542. 207

XLI. Deputatio nonnullorum S. R. E. Cardinalium generalium Inquisitorum hæreticæ pravitatis, cum amplissima auctoritate. 211

XLII. Jurisdictio Cardinalis Archiepiscopi, & Judicis causarum Capituli Canonice, & aliarum personarum Ecclesiæ S. Petri Principis Apostolorum de Urbe, vel eorum interesse concernentium. 212

XLIII. Jurisdictio, & facultates Vicarii Summi Pontificis, in Alma Urbe, ejusque districtu. 214

XLIV. Institutio Hospitalis, & Monasterii in Urbe, pro Neophytis Cathæcumenis, Judæisque & Infidelibus ad Catholicam Fidem se convertentibus. Et erectio Archiconfraternitatis pro eorum regimine; Jurisdictioneque S. R. E. Cardinalis Protectoris, & Judicis causarum, eorum interesse concernentium. 217

XLV. De electione Prioris generalis, & aliorum Priorum Congregationis Monachorum Silvestrinorum Ordinis S. Benedicti, ad triennium tantum, ejusque auctoritate circa regimen d. Congregationis. 220

XLVI. Prorogatio celebrationis Generalis Concilii Tridentini usque ad Bellorum sedationem. 222

XLVII. Impositio anni subsidii trecentorum millium scutorum, a subditis Status Ecclesiastici, annis singulis, quacumque exemptione non obstante, ad triennium, Reverendæ Cameræ Apostolicæ persolvendi, omnibus extraordinariis exactio-nibus interim interdictis. 225

XLVIII. De celebratione Capituli Generalis Congregationis S. Georgii in Alga Venetiarum, & de iis, quæ observari debent in electione Prælatorum. 227

XLIX. Quod Cause, tam Civiles, quam Criminales, & Mixtæ Provincie Marchie Anconitan. coram Judicibus Ordinatis pro tempore motæ, donec in prima instantia pependierint, non possint avocari prætextu literarum Auditoris Cameræ, vel appellationis, & dummodo Cause Civiles biscentum Ducatum non excedant. 227

L. De falsi, & decupli, aliisque poenis Minorum Rev. Cameræ Apostolicæ, & aliorum rationes integre, & fideliter non reddentium. 228

LI. De Ordine, & ratione sedendi in Camera Apostolica per D. Camerarium, & Clericos, aliisque Officiales ejusdem servandis. 229

LII. Quod omnes officiales Urbis, & ditionis Ecclesiasticæ mandatis Cardinalis S. R. E. Camerarii omnino parere debeant. 229

LIII. Prohibitio occupandi bona naufragantium in Locis Maritimis S. R. E., præmiisque designatio illa recuperantibus, vel auxilium præstantibus. 230

LIV. Familiares, & servitores Prælatorum Romanæ Curie, salarium, & stipendium pro biennio tantum, & infra annum a die obitus illorum petere possint. 232

LV. Quod donationes Spoliorum factæ inter vivos per Prælatos Hispaniæ non valeant, nisi Donatores per viginti dies supervixerint. 233

LVI. Prohibitio immutandi, alterandi, vel innovandi Stylum Cameræ Apostolicæ, vel Cancellariæ, in expeditionibus cum poenarum assignatione. 234

Contra

Index Rubricarum.

LVII. Contra Fratres Conventuales extra Ordinem absque Sedis Apostolicæ licentia vagantes procedendi facultas Prælati eorum tribuitur. 235

LVIII. Causarum, tam Criminalium, quam mixtarum cognitionem Provinciarum Campaniæ, & Maritimæ ad eundem Rectorem tantummodo spectare, ab eoque decidi, & definiti debere decernit. 236

LIX. Jurisdictio, ac facultates Prælatorum, & Officialium Visitationis Carcerum Almæ Urbis; Et ordinationes ab eis observandæ. 236

LX. Indulta Mercatorum utriusque Ripæ Urbis, circa prioritatem, & potioritatem suorum creditorum ripalium, & circa dilationes, & moratorias eorum debitoribus non concedendas. 240

LXI. Personæ Ecclesiasticæ, testandi licentiam a Sede Apostolica non habentes, decimam tantummodo partem locis piis relinquere, & donare possint. 241

LXII. De electione Vicarii Generalis Congregationis Eremitæ Camaldulensis, ac S. Michaelis de Murano, Monachorum Ordinis S. Benedicti. 242

LXIII. Explicatio muneris, & auctoritatis Præpositi Generalis Clericorum Regularium Societatis Jesu, cum diversarum gratiarum concessione, ordinationumque pro ejus bono regimine constitutione. 243

LXIV. Judices, & Officiales Romanæ Curie non concedant transumpta supplicationum, neque eorum prætextu mandata adipiscendi possessionem beneficiorum, vigore supplicationum, nisi prius literis Apostolicis desuper expeditis. 248

LXV. Secularizatio Vezeliacensis Monasterii, quod in Secularem Abbatiam, & Capitulum reduci-tur. 249

JULIUS TERTIUS

L. De auctoritate, & potestate summi Poenitentiarii, ex indulto Sixti IV., & Pauli III. 259

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

II. Jurisdictio Vicarii Papæ in causis Hæbreorum de Urbe. 260

III. Innovatio, & nova concessio privilegiorum Cardinalis S. R. E. Camerarii, & signanter circa ejus interventum in Camera Apostolica, dum agitur de contractibus ejus Consanguineorum, & circa expeditiones a Clericis dictæ Cameræ, sub ipsius nomine, & sigillo signandas. 261

IV. Jurisdictio, & potestas Gubernatoris utriusque Burgi Almæ Urbis, & generalis Capitanei Custodiæ Romani Pontificis. 264

V. Indulta Curialium, & Incolarum Urbis disponendi de eorum bonis in Urbe, & ejus districtu existentibus, etiam ex fructibus honorum Ecclesiasticorum acquisitis, & ad favorem incapacium. Et facultas proximiorum in illis succedendi ab intestato. 265

VI. Absolutio omnium Hæreticorum (præterquam sub generali Inquisitione Regnorum Hispaniæ, & Portugaliæ comprehensorum) ad Catholicam Fidem, & S. R. E. gremium redeuntium. 267

VII. Fructus beneficiorum tempore obitus Beneficiariorum etiam Cardinalium inexacti, ad successores in beneficiis, & non ad hæreses spectant, in locis in quibus non deputantur a Rev. Camera Apostolica spoliatorum Collectores: Et ornamenta Capelle Cardinalis defuncti, debentur eidem Cameræ, una cum pretio annuli. 268

VIII. Quod Fratres Ordinis Servorum B. Mariæ Virginis, qui officium Poenitentiarii, vel Beneficia in titulum, vel commendam tenent, non habeant vocem activam nec passivam, neque in locis Ordinis commorari possint. 271

IX. Approbatio secunda instituti Religionis Clericorum Regularium Societatis Jesu, melius explicati. 272

X. Jurisdictio, & facultates Judicum, & Conservatorum Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli decollati. 275

XI. Reductio Concilii Generalis Tridentini reassumendi die 1. Maii 1551. 277

c. Con-

Index Rubricarum.

X I I.
Contra impediētes Inquisitores hereticæ pravitatis in eorum officio, aut in causis Inquisitionis se ingerentes. Et contra ipsos Inquisitores, admittentes laicos ad criminis heresis cognitionem. 278

X I I I.
Prelatorum Donationes tempore Infirmiſſimæ factas, nisi per viginti dies supervixerint, nullas esse decernit. 279

X I V.
Indulta, & privilegia Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Cappella Summi Romani Pontificis Assistentium. 279

X V.
Visitatores carcerum Almae Urbis, pauperibus carceratis dilationes dare, sed ad eorum fidei, iustitiam extendere non possint. 285

X V I.
Cursores Papæ, & Mandatarii aliarum Curiarum Almae Urbis, in quibus causis citare, intimareque &c. possint. 285

X V I I.
Declaratio, & extensio auctoritatis Collegii Fabricæ Basilicæ S. Petri de Urbe, in exequendis donationibus inter vivos ad pias causas factis, & fiendis, & in applicanda quinta earum parte dictæ Fabricæ. 286

X V I I I.
Lusitanæ Reges perpetui Militiæ Avitentium Administratores, & Magistri constituuntur. 287

X I X.
Doctores in Alma Urbe, a Collegio Advocatorum Consistorialium dumtaxat, in iure civili, & canonico creari possint. 292

X X.
Erectio Studii Generalis in Oppido Dilingæ Augustan. Diocesis in Alamania, cum privilegiis, & facultatibus ad instar Universitatis Parisien., & aliarum. 293

X X I.
Institutio Collegii in Urbe pro Scholaribus Germanicæ Nationis educandis cum gratiarum, & indultorum largitione. 295

X X I I.
Contra Franchitias in Urbe retinentes, & Curiam in executione impediētes, cum approbatione Constitutionum contra Bannitos, &c. editarum. 297

X X I I I.
Innovatio, & ampliatio Gratiarum, & Privilegiorum Societatis Jesu, ejuſque Collegiorum. 299

X X I V.
Jurisdictio Consulum Artis Pistorum Almae Urbis, cognoscendi causas, & differentias ipsam artem tangentes. Et privilegium, quo debitoribus, ex causa panis, dilationes concedi prohibetur. 300

X X V.
Prohibitio, ne quis subditus mediate, vel immediate Sedis Apostolicæ militare audeat, sub vexillo alicujus Principis, praterquam sub Ducibus Ecclesiæ Romanæ. 302

X X V I.
Facultas Collegii Physicorum Medicorum Almae Urbis, quoscunque promovendi ad gradus Philosophiæ, & Medicinæ privative quoad alios. Et confirmatio jurisdictionis Proto-Medici, cognoscendi causas civiles, & criminales ad ejus officium spectantes. 303

X X V I I.
Confirmatio, & extensio Constitutionum a plerisque Romanis Pont. editarum, contra non solventes Rev. Cam. Apost. communia, & minuta servitia, ac annatas. 304

X X V I I I.
Ecclesiarum Prelati ex Palatio Apostolico panem habentes, Familiares, & continui Commensales Romani Pontificis declarantur. Eorumque beneficia ipsi Pont. reservantur. 306

X X I X.
Quod Frater Germanus alicujus S. R. E. Cardinalis vivens, ad Cardinalatum promoveri non possit. 306

X X X.
Beneficiorum Ecclesiasticorum possessionem per Provisos literis Apostolicis minime apprehensam nullam esse declarat, illosque Privatos Beneficiis fore decernit. 308

X X X I.
Prohibitio Blasphemiarum, & Barattiarum in Alma Urbe. Et Jurisdictio generalium Inquisitorum hereticæ pravitatis, coercendi ipsos blasphematores, ac eos scientes, & non revelantes. 308

X X X I I.
Contra Hebræos retinentes libros Thalmudi, & alios, in quibus nomen Jesu Salvatoris nostri &c. cum blasphemia, aut alias ignominiose nominatur. 309

Decla-

Index Rubricarum.

X X X I I I.
Declaratio Bannimentorum contra Facinorosos, aliosque Exules, & Bannitos Status Ecclesiastici editorum. 310

X X X I V.
Impositio annui subsidii decem ducatorum auri de Cam. per unamquamque Judæorum Synagogam Status Ecclesiastici persolven. pro maintenance Domus Cathecumenorum Urbis. 311

X X X V.
Contra Homicidas, Brigosos, Duellantes, & alia gravia crimina patantes, Bannitosque, & eorum complices, receptatores, & fautores. 312

MARCELLUS II.
Qui nimia ex Vita sua in Pontificali Sede brevitate, haud alquam edidit Constitutionem.

PAULUS IV.
I.
Hiberniæ Insulam Regio titulo, aliisque Regalibus præminentibus decorat, instantibus Philippo II. Hispaniarum, & Maria Angliæ Regibus. 315

II.
Privilegium Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia, deputandi personas extra Ordinem, in Syndicos, & Oeconomos, ad exigenda legata pia, & alia negotia pertractanda, una cum aliarum gratiarum ejuſdem Ordinis confirmatione. 315

III.
Rescissio alienationum, & locationum quorumcumque bonorum Ecclesiasticorum, in damnum Ecclesiarum, vel non servatis juris solemnitatibus, aut alias nulliter factarum. 319

IV.
Leges, & ordinationes a Judæis in Statu Ecclesiastico degentibus observanda. 321

V.
Negantes Trinitatem, aut Divinitatem Jesu Christi, aut ejus Conceptionem de Spiritu Sancto, aut ejus mortem, ut nos redimeret, aut Virginitatem B. M. V., heretici declarantur. 322

VI.
Decanatus Collegii S. R. E. Cardinalium, cum omni moda præcedentia spectat ad Episcopum Cardinalem antiquiorem in Curia tempore vacationis presentem, aut ex causa publica absentem, & per Summum Pontificem extra cam. destinatum. 323

V I I.
Rei ex indicis forsitan torquendi pro habenda veritate criminum, non audiantur extra carceres nisi Fisco desuper audito. Et neque crimen confessi relaxentur, nisi debita prius soluta poena. 324

V I I I.
Prohibitio contrahendi Societates, Officiorum nuncupatas, aliter quam super officiis dictæ Curie vacabilibus, & non ultra dimidium valoris ipsorum officiorum. 325

I X.
Lites, & causæ inter Cardinales S. R. E. quomodolibet vertentes, a Summo Romano Pontifice, appellatione remota decidendæ sunt. 326

X.
Dispositiones Matrimoniales post contractum Matrimonium sub spe facilius eas obtinendi nullatenus concedi debere decernit. 327

X I.
Jurisdictio & facultates Protectoris, & Judicis Cathecumenorum, & Neophytorum. Et declaratio, quod eorum Hospitali in Urbe Judæi Status Ecclesiastici solvere debeant quolibet anno ducatos decem pro qualibet Synagoga, etiam demolita & alienata, vel demolienda ac alienanda. 327

X I I.
Advocatio Causarum Spoliorum a quibuscunque Judicibus, earumque remissio ad Thesaurarium Generalem, ejuſque Ministros privative, cum inhibitione aliis similes causas committendi, nisi eodem Thesaurario citato. 330

X I I I.
Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales ab Urbe quavis de causa absentes de distributionibus ratione Pilei minime gaudere, nec cum presentibus ad Ecclesiarum optionem eis pro titulis assignandarum admitti posse sancit. 330

X I V.
Suppressa Confraternitate, quam Julius III. præposuerat gubernio Hospitalis S. Spiritus in Saxia de Urbe, Præceptoriam restituit Paulus, eamque confert Vincentio Cappello Veronenſi. 331

X V.
Cancellariæ criminales Status Ecclesiastici, ex quavis causa præterquam vere onerosa, quibuscumque concessæ Rev. Cameræ Apost. applicantur. Ordinationesque per Cancellarios observandæ præfinitur, cum privilegiorum largitione. 333

Con-

Index Rubricarum.

XVI.
Contra occupantes aut invadentes bona, terras, & loca Rev. Cam. Apost. Et contra se ingerentes in beneficiis ecclesiasticis, non expeditis literis Apostolicis. Ac non solventes in tempore annatas, & quinquennia, census, canones aliaq. regalia d. Camera debita. 336

XVII.
Contra eos, qui pro obtinendis beneficiis, seipfos pro aliis supponunt, vel annuas pensiones offerunt, aut beneficia impetrant pro aliis, ut ab eis aliquid consequantur, vel pro seipsis, ut aliis postea cum pensione resignent. 340

XVIII.
Quod provisiones Ecclesiarum Cathedralium in uno Consistorio Summi Pontificis proponantur, & in alio premissis Sancte Romanæ Ecclesie Cardinalium votis expediantur. 341

XIX.
Restitutio Festivitatæ S. Petri Apostoli Romæ, pro die 18. mensis Januarii, in toto Orbe, præservata alia festivitate Cathedralis Antiochena juxta Ritum die 22. mensis Februarii celebranda. 342

XX.
Sanctia, & declarationes super Resignationibus Beneficiorum publicandis infra sex menses. 342

XXI.
Contra Religiosos professos, extra Claustra Religionum vagantes, & Apostatas, eorumque fautores. Cum revocatione privilegiorum quibuscumque Ordinibus concessorum recipiendi Religiosos alterius Ordinis. 343

XXII.
Quod Festum S. Dominici institutoris Ordinis Fratrum Prædicatorum, die 4. Aug. sub duplici officio celebretur. 346

XXIII.
Contra ambientes Papatum, aut Papa vivente, eoque inconsulto, tractantes de eligendo futuro Pontifice, ac eorum complices, & fautores. 347

XXIV.
Facultas Custodum SS. Imaginis ad Sancta Sanctorum regendi, & gubernandi Collegia Capramicense, & Nardinum de Urbe. 349

XXV.
Confirmatio, & ampliatio Constitutionum Apostolicarum, circa solutionem annatarum, & quinquenniorum, pro beneficiis ecclesiasticis R. Cam. Apost. debitorum. 351

XXVI.
De Lenonibus eorumque complicitibus, ultimi supplicii poena certis casibus in Urbe plectendis. 354

XXVII.
Innovatio quarumcumque censurarum, & poenarum contra hæreticos, & schismaticos quomodolibet promulgatarum. Et aliarum poenarum impositio, in cujuscumque gradus, & dignitatis Prælatos, & Principes, hæreticæ, vel schismaticæ pravitatis reos. 354

XXVIII.
Restituit stationem, quæ antiquitus habebatur in Ecclesia SS. Silvestri, & Martini in Montibus de Urbe. 358

XXIX.
Revocatio quarumcumque exemptionum concessarum a solutione subsidii triennalis in Statu Ecclesiastico impositi. 358

XXX.
Quod habentes Indulta utendi Altari Portatili nequeant illo uti, nisi in loco ab Ordinario, sive ejus Vicario approbando. 359

XXXI.
Erectio Ecclesiarum Cameracen. Ultrajectinæ, & Mechlinien. in Archiepiscopatus, & Metropolitanas, necnon aliarum Ecclesiarum in Belgio in Cathedrales, Episcopatusque supradictis suffraganeos. 359

XXXII.
Archiepiscopi, & Episcopi cujuscumque Ordinis professores, ad claustra suorum Ordinum redeuntes, ad ejus officia, & dignitates assumi non possint. 363

INDEX

INDEX INITIALIS
BULLARUM,

Quæ in hoc Volumine referuntur

A

A B ea ipsa die. Pag 327
Acceptimus nuper. 77. 230
Acceptimus per statuta. 231
Acceptimus vos. 286
Equa Romani. 359
Ad Canonum. 92
Ad Dominici. 143
Ad Fidei constantiam. 264
Ad hoc Nos. 275
Admonet Nos. 31. 109
Ad onus Apostolicæ. 236
Ad Sacram B. Petri. 36
Alia fel. rec. 161
Altitudo divine. 187
Apostolicæ Nobis. 82
Apostolicæ Sedis. 67. 331
Attendentes continuos. 150

B

B Enignitas Sedis. 153

C

C onquæstionem. 40
Consueverunt Romani. 140
Convenit equitati. 52
Copiosus in Misericordia. 293
Cum ad tollenda. 277
Cum alias. 76. 239
Cum autem. 271
Cum carissimus. 84
Cum Civitate. 297
Cum de viribus. 78
Cum dilectus. 212
Cum dudum. 43
Cum ea firmius. 285
Cum ex Apostolatus. 354
Cum ex corpore. 59
Cum ex multorum. 63
Cum gravissime. 234
Cum nimis. 321
Cum Nobis. 124. 248
Cum Nos affectione. 72
Cum nuper. 63. 285

D

D ebita consideratione. 174
Decens esse. 225. 351
Decet Romanorum. 227
Dominus noster. 167
Dudum admonentes. 49
Dudum ex certis. 270
Dudum fel. rec. 122
Dudum postquam. 327
Dudum pro parte. 104
Dudum uti Nobis. 16
Dum ad universas. 195
Dum consideramus. 68
Dum intra. 9
Dum sollicita. 295

E

E jus, qui immobilis. 125
Et si ad singula. 99
Et si cunctis. 222
Et si ex injuncto. 358
Et si ex sollicitudinis. 90
Et si temporarium. 108
Ex Apostolicæ. 97
Excelsus Dominus. 12
Ex clementi. 93. 164. 315.
Ex debito pastoralis. 160. 225.
Ex injuncto Nobis. 121. 173
Expo-

Bull. Rom. Tom. IV. Part. I.

Index Initialis.

Exponi Nobis nuper . 47. 89. 147. 242
 Expositum debitum . 220. 272
 Ex superna . 249

G
 Gloriosus in Sanctis . 346
 Gratum Deo . 42

I
 Illius, per quem . 315
 Illius, qui . 217. 267
 Illius vices . 132
 In Apostolice . 194
 Incumbentia Nobis . 336
 Ineffabilis divine . 342
 In eminenti . 172
 In initio nostri . 207
 Injunctum Nobis . 236. 319
 In multis depravatis . 308
 In Sacra B. Petri . 363
 In Sancta B. Petri . 44
 In superna . 96
 In suprema . 100
 Inter ceteras . 325. 340
 Inter curas . 118

L
 Licet ab initio . 211
 Licet a diversis . 278
 Licet debitum . 243
 Licet ea . 261
 Licet Ecclesiarum . 214
 Licet ex juris . 324
 Licet nuper . 191
 Licet potestatis . 155
 Licet variae Constitutiones . 85

M
 Meritis devotionis . 235
 Monet Nos . 7

N
 Non sine animi . 139
 Nuper sel. rec . 35
 Nuper postquam . 170

Nuper pro parte . 62
 Nuper volentes . 310

O
 Officii nostri . 159
 Onus pastoralis . 79

P
 Pastoralis officii . 124
 Pastoris eterni . 311
 Pius fidelium . 349
 Postquam divina . 343
 Placuit intelligere . 74
 Praeclara charissimi . 287
 Pro injuncta Nobis . 70

Q
 Quoniam nulli . 69

R
 Rationi congruit . 17. 25. 112. 259
 Regimini militantis . 185
 Religioni zelus . 73
 Romani Pontificis . 149. 152. 206. 229
 Romanus Pontifex . 48. 85. 105. 182. 241.
 279. 333.

S
 Sacrae Religionis . 102. 299
 Sanctissimus Dominus . 1. 306. 330. 341. 354
 Sanctissimus in Christo . 64. 111. 119. 191.
 306. 342
 Satis, & plus . 2
 Si diffusi . 146
 Superioribus mensibus . 145
 Super universas . 69. 359

V
 Vestrum Ordinem . 76
 Videntes Ecclesiastici . 302
 Vota, per que . 103
 Ut electionis . 227
 Ut exactio, . 330

HADRIA-

HADRIANUS VI.
 PAPA CCXX.
 ANNO DOMINI MDXXII.

Hadrianus Tituli SS. Joannis, & Pauli Presbyter Cardinalis, & Episcopus Dertusensis absens, & in Hispania degens electus est in Summum Pontificem die 9. Januarii 1522. qui retento priore nomine Hadrianus VI. voluit appellari. Romam maritimo itinere proficiscens, Urbemque ingressus die 30. Augusti anni ejusdem, sequenti die coronatus est. Sedit in Pontificatu annum I. Mens. VIII. dies VI. temporibus Caroli V. Regis Romanorum, & unum Willhelmu Enchayordium in Cardinalium Collegium cooptavit. Obiit die 14. Septembris anno 1523. & sepultus est ad S. Petrum, ex qua Basilica in Aedem S. Mariae Theutonicorum ejus ossa translata marmoreo sepulchro consignata sunt. Vacavit Sedes Menses II. dies V.

S ANCTISSIMUS Dominus Noster Dominus Hadrianus Papa VI. Accepit per Sanctitatem suam quod nonnulli Romani Pontifices ejus Prædecessores diversis personis Collegiis laicorum iustitronatus, ac facultates, & indulta præsen-

tandi, seu nominandi personas idoneas ad Ecclesias etiam Metropolitanas, Monasteria, & beneficia Ecclesiastica, Secularia, ac Regularia, ac Hospitalia, & alia pia loca ex tunc deinceps vacatura etiam interdum pro eorum hæredibus, & successoribus alias sub variis modis, & formis per diversas eorum literas in perpetuum, vel ad certum tempus reservarunt, & concesserunt, considerans quod per hujusmodi facultates, & indulta Romanus Pontifex facilius impeditur, quo minus personas qualificatas, utiles, & necessarias ad Ecclesias, & Monasteria promovere, ac de beneficiis Ecclesiasticis similibus personis providere, hospitalia quoque, & pia loca hujusmodi personis etiam utilibus, & Monasteriis, committere, & alias de illis disporre libere possit.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I. A §. 1. Ideo

Index Initialis.

Exponi Nobis nuper . 47. 89. 147. 242
 Expositum debitum . 220. 272
 Ex superna . 249

G
 Gloriosus in Sanctis . 346
 Gratum Deo . 42

I
 Illius, per quem . 315
 Illius, qui . 217. 267
 Illius vices . 132
 In Apostolice . 194
 Incumbentia Nobis . 336
 Ineffabilis divine . 342
 In eminenti . 172
 In initio nostri . 207
 Injunctum Nobis . 236. 319
 In multis depravatis . 308
 In Sacra B. Petri . 363
 In Sancta B. Petri . 44
 In superna . 96
 In suprema . 100
 Inter ceteras . 325. 340
 Inter curas . 118

L
 Licet ab initio . 211
 Licet a diversis . 278
 Licet debitum . 243
 Licet ea . 261
 Licet Ecclesiarum . 214
 Licet ex juris . 324
 Licet nuper . 191
 Licet potestatis . 155
 Licet variae Constitutiones . 85

M
 Meritis devotionis . 235
 Monet Nos . 7

N
 Non sine animi . 139
 Nuper fel. rec . 35
 Nuper postquam . 170

Nuper pro parte . 62
 Nuper volentes . 310

O
 Officii nostri . 159
 Onus pastoralis . 79

P
 Pastoralis officii . 124
 Pastoris eterni . 311
 Pius fidelium . 349
 Postquam divina . 343
 Placuit intelligere . 74
 Praeclara charissimi . 287
 Pro injuncta Nobis . 70

Q
 Quoniam nulli . 69

R
 Rationi congruit . 17. 25. 112. 259
 Regimini militantis . 185
 Religioni zelus . 73
 Romani Pontificis . 149. 152. 206. 229
 Romanus Pontifex . 48. 85. 105. 182. 241.
 279. 333.

S
 Sacrae Religionis . 102. 299
 Sanctissimus Dominus . 1. 306. 330. 341. 354
 Sanctissimus in Christo . 64. 111. 119. 191.
 306. 342
 Satis, & plus . 2
 Si diffusi . 146
 Superioribus mensibus . 145
 Super universas . 69. 359

V
 Vestrum Ordinem . 76
 Videntes Ecclesiastici . 302
 Vota, per que . 103
 Ut electionis . 227
 Ut exactio, . 330

HADRIA-

HADRIANUS VI.
 PAPA CCXX.
 ANNO DOMINI MDXXII.

Hadrianus Tituli SS. Joannis, & Pauli Presbyter Cardinalis, & Episcopus Dertusensis absens, & in Hispania degens electus est in Summum Pontificem die 9. Januarii 1522. qui retento priore nomine Hadrianus VI. voluit appellari. Romam maritimo itinere proficiscens, Urbemque ingressus die 30. Augusti anni ejusdem, sequenti die coronatus est. Sedit in Pontificatu annum I. Mens. VIII. dies VI. temporibus Caroli V. Regis Romanorum, & unum Willhelmu Enchavordium in Cardinalium Collegium cooptavit. Obiit die 14. Septembris anno 1523. & sepultus est ad S. Petrum, ex qua Basilica in Aedem S. Mariae Theutonicorum ejus ossa translata marmoreo sepulchro consignata sunt. Vacavit Sedes Menses II. dies V.

S ANCTISSIMUS Dominus Noster Dominus Hadrianus Papa VI. Accepit per Sanctitatem suam quod nonnulli Romani Pontifices ejus Prædecessores diversis personis Collegiis laicorum iustitronatus, ac facultates, & indulta præsen-

tandi, seu nominandi personas idoneas ad Ecclesias etiam Metropolitanas, Monasteria, & beneficia Ecclesiastica, Secularia, ac Regularia, ac Hospitalia, & alia pia loca ex tunc deinceps vacatura etiam interdum pro eorum hæredibus, & successoribus alias sub variis modis, & formis per diversas eorum literas in perpetuum, vel ad certum tempus reservarunt, & concesserunt, considerans quod per hujusmodi facultates, & indulta Romanus Pontifex facilius impeditur, quo minus personas qualificatas, utiles, & necessarias ad Ecclesias, & Monasteria promovere, ac de beneficiis Ecclesiasticis similibus personis providere, hospitalia quoque, & pia loca hujusmodi personis etiam utilibus, & Monasteriis, committere, & alias de illis disponere libere possit.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I. §. 1. Ideo

1522. Revocatio concessionis in reipatronatus, & presentandis quoad beneficia electiva.

§.1. Ideo ut per Sanctitatem suam, & Sedem Apostolicam liberius de personis benemeritis dictis Cathedralibus Ecclesiis, & Monasteriis provideatur, & de illis ac aliis dignitatibus, beneficiis, hospitalibus, & piis locis hujusmodi disponatur, opportune providere volens, felicis recordationis Innocentii Papae VIII. Suae Sanctitatis Praedecessoris inharendo vestigiis, omnes, & singulas reservationes, & concessionis iurisdictionis, ac facultates, & indulta praesentandi, seu nominandi personas hujusmodi, ad Ecclesias, Monasteria, Prioratus, Praeposituras, Dignitates, Personatus, & Praebendas, aliaque beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, Saecularia, & Ordinum quorumcumque Regularia, & qualitercumque qualificata, ac hospitalia, & alia pia loca, per Praedecessores, & Sedem Apostolicam, aut ejus Legatos, Nuncios, Executores, & Subexecutores ab anno primo Pontificatus ejusdem Innocentii Praedecessoris citra quibusvis Regibus, Reginis, Ducibus, & Marchionibus, ac aliis Principibus, & Personis, necnon Communitatibus, Universitatibus, Confraternitatibus, & Collegiis saecularium personarum, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis, existentibus, etiam ex motu proprio, & ex certa scientia, ac de potestate Apostolica plenitudine, aut etiam consistorialiter, & alias tam simpliciter, quam sub quibusvis conditionibus, & promissionibus, & alias quomodocumque, & qualitercumque, & ex quibusvis causis, praeterquam ratione creptionis locorum, in quibus Ecclesiae, Monasteria, & beneficia praedicta consistunt, ex infidelium manibus, & potestate, facta, & concessa, quorum omnium formas, & tenores eadem Sua Sanctitas haberi voluit pro expressis quoad Metropolitan., ac alias Cathedralibus Ecclesiis, & Monasteria, necnon Prioratus, & Praeposituras, ac alias dignitates Conventuales, & alia electiva, etiam si ii, quibus reservationes, & concessionis, facultates, & indulta hujusmodi facta, & concessa fuerunt, quascumque conditiones eis propterea quomodolibet impositas, & promissiones per eos propterea factas adimpleverint.

Et quoad no electiva, cum declarationibus positis.

§.2. Quo vero ad alia beneficia, & hospitalia, & pia loca hujusmodi, si illi, quibus reservationes, & concessionis, ac facultates, & indulta hujusmodi facta, & concessa fuerunt, ut praefertur, illorum occasione fructus proxime dictorum beneficiorum hospitalium, & piorum locorum ad medietatem unius anni valoris fructuum eorumdem secundum communem estimationem de propriis eorum bonis non auxerunt, vel eorum Ecclesias, aut Hospitalia, & pia loca hujusmodi de novo fundamentaliter non edificarunt, seu funditus non reedificarunt, seu fundos, in quibus adificarent adificia in praesentiarum subsecuto non concesserunt, ac quorum augmentis adificationis, reedificationis, & concessio-

nis respectiva probationem eos, qui tali iurepatronatus seu praesentandi, & nominandi directe, vel indirecte uti voluerint, eadem Sua Sanctitas teneri decrevit, etiam si conditiones, ad quas alias quam modis praemissis tenebantur, executioni demandata fuissent, & in literis reformationum, & primo dictarum concessionum, seu facultatum, & indulgentiarum hujusmodi cautum sit, quod dictum jus simpliciter, vel sub certis conditionibus, modis, & formis ex fundatione, vel dotatione pertineat, aut pertinere censetur, vel perinde habeatur ac si ex fundatione, vel dotatione praedicta pertineret, & quod reservationes, primo dictae concessionis, facultates, & indulta hujusmodi revocari non possint, & clausula etiam derogatoriarum derogatorie fortiores, efficaciores, & insolita in dictis literis pro illarum preservatione desuper adjecta sint, illarum formas, & tenores pro expressis habendo, revocavit, cassavit, & annullavit, ac Ecclesias, Monasteria, Prioratus, Praeposituras, Dignitates, & beneficia hujusmodi ad eorum primaviam naturam, praemissis non obstantibus reduxit. Decernentes irritum &c.

Papae subsecutio. Pub. P. An. I. die 9. Dec.

Placet, publicetur, & describatur. Acta, & publicata sunt supra dicta Regula Roma in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae 1522. die vero nona Mensis Decembris, Pontificatus praesentis SSmi D. N. Papae Anno I.

II.

Hortatur Fridericum Saxoniae Ducem, ut Martinum Lutherum haesitarcham dimittat, ejusque relictis erroribus, Catholicam fidem sequatur.

Errorum autem ipsius Martini, ipsorumque & ipsius damnationes, habes supra in Leonis X. Constit. XLIV. Exurge fol. 487. & Const. seq. fol. 493. Tom. III. Par. III.

HADRIANUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilecte fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Satis, & plus quam satis sustinimus, dilecte in Christo, si forte Dei pietas tuam animam dignetur invisere, ac dare poenitentiam ad cognoscendum veritatem, ut respiceres a diaboli laqueis, a quo captivus detineris. Novimus te paterne monitum a fel. rec. Praedecessore nostro, ut a te separantes perniciem illam Christianae Religionis Martinum Lutherum, & cum jam toti Orbi manifeste essent scelestissimae machinationes illius, speravimus, & te ad cor poenitus reversurum.

§.1. Sed quoniam expectavimus uvae, & ecce quia frustra conlavit conlavor, malitia enim tua non sunt consumptae, coegit nos miseratio tua, coegit paternus amor, quo te, & subditos Saxones in Domino semper

Leo X. monuit Ducem Saxoniae, ut Martinum dimitteret.

Ille vero magis reprobus factus est. Ideo Pontifex iste multis rationibus hortatur, ut respiciat.

Saxones commendantur fideles, & propterea Gregorius V. nationis Saxoniae Ducei Saxoniam Electorem Romanum Imperatorem.

per fuimus prosequenti, salutaribus, & paternis monitis adhuc convenire, ut vel tandem respicatis, antequam plane in vos conveniat, quod mox subdit Propheta: Argentum reprobum vocate vos, quia Dominus projecit eos.

§.2. Et quid dicemus vobis, quam quod Galatis suis Paulus: O insensati, quis vos fascinavit veritati non obedire? Currebatis bene. Interrogate patres vestros, ac dicent vobis: majores vestros, & annuntiabunt vobis. Quod ab ea etate, quo uno eodemque tempore vixere Hadrianus Rom. Pont., & Carolus ille Magnus Imperator, Saxoniae fidei plantatores, ad nostra usque, & carissimi in Christo filii nostri Caroli tempora, & avi, & proavi vestri, atque adeo Saxones omnes, semper habiti estis veluti pacis amatores, fidei propugnatores, & per omnia obedientiae pacifici filii, talesque, ut non immerito Gregorius V. natione Saxo, olim Romanus Pontifex, Saxoniam Ducem in Romani Imperatoris constituerit Electorem. Quomodo ergo tam cito mutatus est color optimus? Cur tam facile transferimini ab eo, qui vos vocavit in gratiam Christi? Quis vineam Domini Sabaoth tam pulchre plantatam est demolitus? Certe exterminavit eam aper de sylva, & singularis ferus depastus est eam. Sed vix illud a vobis, a domesticis, & amicis, a cruciati precordiorum. Obsecramus te fili dilecte in Christo, leva oculos tuos in directum, & vide ubi sis prostratus.

Lutherus quoque mala inducat.

§.3. Considera quantam Ecclesiae Christi, tot malis undique circumvallatae, ac pene oppressae, pro opera, qua illi subvenire debueras, cladem insuper intulisti. Oppugnatoris ab infestissimo illo, ac potentissimo Christiani nominis hoste. Dissident intus principes Reipublicae Christianae, & in mutuum armati perniciem, cruentissimis inter se odiis conflictantur, & in fraterna viscera ferrum stringunt, ut vix ethnici inter se crudelius. An haec ita tibi visa sunt non satis gravia, nisi contritionem induceres super contritionem, nutriendi ac fovendi serpentem illum in sinu tuo, qui veneno linguae suae Ecclesiam, & terras infecit adeo, ut nunc pervenerit gladius etiam usque ad animam? Quanto autem plaris est anima, quam corpus, tanto gravius est praedictis omnibus horrendum illud, & plus quam tartareum, venenum, quo haesitum, ac schismatum contagione tot myriades animarum interierunt, intercuntque. Ita tibi debemus omnes, quod nunc passim ab unitate Matris Ecclesiae recedatur. Quod avertatur vulgus indotum, ac bis mille praestigis, ac fascinacionibus retrahatur a fide, quam suxit ab ubere materno: Quod Basilicae sint sine plebibus, plebs sine sacerdotibus, sacerdotes sine debita reverentia, & sine Christo denique Christiani: Quod sacramenta fidei, non sacra censentur: Quod sanctuarium Christi, sanctum esse negetur: Quod dies festi festiis Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

frustrentur solemnibus: Quod moriantur homines in peccatis suis, rapiantur animae ad tribunal terrificum, nec poenitentia reconciliati, nec sacra Communionem muniti: Quod pulcherrimus ille Tabernaculi ordo confusus sit, & pro Christiana pace, ac tranquillitate ad rebellionem, ad rapinas, ad caedes, ad incendia, cum magno ac manifesto Christianae Reipublicae discrimine, veluti classico passim excitati. Pro quibus egregiis tuis in Ecclesiam Christi meritis, quo te praemio, immo quo non supplicio dignum censebimus? At dices forte, Serpens me decepit. Dignam certe recepisti mercedem, qui illum nutriti in sinu tuo. Sed itane fultures, ac sine corde, ut in eis maxime rebus, in quibus errare, damnari est: uni hominioni cooperto peccatis, quam tot sanctissimis ab initio Patribus, qui in lege Dei meditati sunt die ac nocte, & quam tot univertibus Conciliis, adversus quae impudens os illud velut sepulchrum patens, se aperire non erubescit, sanctae denique, & Catholicae Ecclesiae, cuius ritum, consuetudinem, & decreta, a temporibus Apostolorum ad nos usque inviolabiliter observata, unus iste sacrilega temeritate damnare praesumit, plus credere poteris? O caecam dementia, ac plusquam Judaicam excitatem. At fortassis hoc tibi imposuit, quod veterator ille Martinus, & ejus sequaces, de capitulis scripturarum visi sunt sua conformare. Et quis tandem haereticorum ita non fecit: An non ne sunt veteris serpentis astutiae, qui hac veluti esca obducto hamo, miseris animabus mille technis, & versutis semper est insidiatus, quippe, quo angularem infringeret vere fidei lapidem, ac Christianam scinderet unitatem, in scripturarum agrum, suum seminare semen, & perverfam scripturarum intelligentiam, jam pridem est aggressus? Cum itaque maxime semper pars Ecclesiarum, imperita turba sit, & vix unus reperitur aut alter, qui spiritualibus oculis de scripturarum intelligentia digne valeat judicare: siquidem librum signatum legimus, quem solum Leo de Tribu Juda dignatus est aperire, ac solvere signacula ejus: quae tandem est ista diabolica execratio, uni carnali hominioni, semper eructanti crapulam & potum, quam reliquo Orbi universo, quam tot spiritualibus patribus, quorum voluntas semper fuit in lege Domini, qui vita sanctissima, ostensione spiritus, ac virtute, glorioso denique martyrio suam doctrinam comprobaverunt, in scripturarum intelligentia plus te fidei habere potuisse? O excitatem novam, & inauditam! Unus apostata tibi potius persuadere, se fessisse priores univertibus, errare posteros, & in solum se, & quos decepit, pervenisse Regnum Dei, pervenisse totas miserationum Dei divitias, ac gratiam universitatis? Et quid non dicimus cum Propheta: Heu, heu, heu Domine, ergo ne decepisti populum tuum? Quin potius, cur non deviatistis (secundum Apostolicum praecipuum) questionibus ac pugnis verborum, ex quibus oriuntur invidiae, contentiones, blasphemiae, susceptiones male, consiliaciones hominum.

Lutheri furor
& immanis
audacia.

mente corruptorū, & subvertunt corda
audientium, ex operibus suis, juxta Domi-
nicam designationem, studuistis cognoscere
filium prophanum istum, qui ad vos venit
primum in vestimentis ovium, lupus intrin-
secus rapacissimus? Siquidem non ex foliis,
non ex floribus, sed ex fructibus arbor co-
gnoscenda erat.

§.4. An non manifesti sunt nequissimi
fructus ejus? Siquidem sacrilegus hic adver-
sus Deum, Imagines sacras, atque adeo ipsam
Crucem Christi, sceleratis manibus confrin-
gere, & pollutis conculcare pedibus non for-
midat, contra Sacerdotes Dei furore impio
temerarie debacchans, non desinit laicos,
ad lavandas sibi in eorum sanguine manus,
sedulo concitare: Ecclesiam Christi partici-
dilibus armis oppugnans, hoc agit assiduo,
ut suffocentur homines in peccatis suis: hoc
unum elaborat, ne divina misericordia suis
sacramentis, quæ peccatorum remedia effi-
cacia esse voluit, vulneratos in Ecclesia sua
curet. Ita enim ea aut sustulit universa, aut
hereseos sue pestifero infecit veneno, ut to-
xicum magis requirat, quam animarum medi-
cinas.

Lutheri im-
proba man-
data.

§.5. Præcipit suis, ne indignanti Deo
quis satisfaciatur, ne jejuniis, orationibus, la-
mentationibus peccata redimat, ne ostia il-
la placens Deo, corpus & sanguis Domini
nostri Jesu Christi a Sacerdotibus offeratur
quotidie pro peccatis nostris. Vota decet
non reddere Domino Deo suo. Et cum ipse
sit apostata, ac professionis suæ defertor, ut
plurimos sui faciat similes, sancta illa Deo
vasa polluere non veretur, consecrataque
Christo Virgines, & vitam Monasticam pro-
fessas, extrahere a Monasteriis suis, & mun-
do, immo diabolo, quem semel abjurave-
runt, reddere. Quod in veteri lege in um-
braticis Sacerdotibus Dominus non tulit,
quod ethnici Idolorum suorum flaminibus
omnes sunt abominati, Christi Sacerdotes
etiam vilissimis copulat meretricibus. Sanctos
Patres illos, quorum vita & doctrina
illustravit universum mundum: non solum
debito honore non prosequitur, sed multo
quam Cain scelestius despicit, deridet, con-
temnit, insectatur.

Lutherus Co-
cilium detrahit
& licentiosam
vitam indu-
cere tentat.

§.6. Sacrosanctis omnibus universalibus
Conciliis impudenti ore palam contradicit,
ac sacrilega lingua detrahit, libertatis spe-
cie, licentiosam quandam, nullis constrictam
legibus, ac fere ferinam, inducere con-
natur legem. Unde & exlex homo, contemp-
tor, ac violator legum omnium, in tantam
erupit mentis vesaniam, ut sanctissimorum
Patrum decreta, & Ecclesiasticos canones
igne publico concremare non formidavit.
Et breviter, Christianam veritatem, omnem
rerum ordinem, pulcherrimam denique Ec-
clesiæ faciem, à Christo, ab Apostolis, Apo-
stolicisque viris, ac sanctissimis Patribus ab
initio constitutam, unus hic post tot cente-
nos annos discindere, invertere, ac defor-
mare molitur.

Lutherus af-
ferebat se esse
alterum Dani-
aelem.

§.7. Quod si nondum satis etiam inter-
noscis de Christiano magisterio, an de Anti-
christi spiritu ista proficiantur, si ita fasci-

navit te praestigiator ille, ut credere possis
unum hunc perfidissimum apostatam, veluti
alterum Helisæum habere duplicem spiri-
tum Helisæi, aut alterum esse, quem se jacti-
tat, Danielem, in quo sit spiritus amplior,
& intelligentia scripturarum major, quam
in omnibus olim sanctissimis illis doctissi-
milique viris, quam in Sacrosancta Ecclesia
Catholica, quid est te uno cæcius? Aut si jam
ex fructibus arborem cognoscens, in errore
perstitit tamen, quid te miserius?

Lutheri ser-
mo iniquissi-
mus.

§.8. Sed esto, transfiguratus sit coram
te Satanas ille in Angelum lucis, & quæ ma-
nifesta sunt opera carnis ac diabolica, spiritus
esse & Christi opera, venenata sua facundia
persuadere poterit, nunquid non ubique,
vel hoc ipso prodidit, cuiusnam spiritus sit,
quod omnis ejus sermo amarus est, virulenti-
us, arrogans, ac maledicentissimus, nusquam
non scatens conviciis, blasphemis, ac scom-
matibus plusquam venenatis, adversus omne
Christianæ pietatis, modestiæ, mansuetudi-
nis ac benignitatis officium? Numquid ita
docuit Paulus, cujus se jactitat spiritum ha-
bere, cum nulla ejus extet epistola, quæ non
pacem & unitatem, ac alias id genus virtutes
redoleat? An non Romanos suos hortatur in
Domino, ut in caritate fraternitatis se dili-
gant, invicem fectentur, quæ sunt pacis, &
quæ ædificationis custodiant? Corinthiis an
non testatur, se docere in Ecclesiis Deum,
non dissensionis, sed pacis Deum esse? Et
breviter, numquid non ubique clamat, ubi-
que docet Evangelica illa tuba, ut digne am-
bulemus in omni humilitate ac mansuetudi-
ne, cum patientia supportantes invicem in
caritate, solliciti servare unitatem spiritus in
vinculo pacis, utque deponamus omnem
iram, indignationem, malitiam, blasphemiam,
turpem sermonem? Quo igitur pacto
maledicentiam, amaritudinem, iram,
indignationem, blasphemiam, inflationem,
jactationem, quæ ita huic peculiaris sunt, ut
illa Paulo, ac illius Discipulis universis, qui
mitis est ac humilis corde: non Paulini, non
Christiani, sed diabolici spiritus esse certissi-
ma judicia, vel cæco non clarissime ap-
pareat?

Lutherus ex
sermone cog-
noscitur potius
valde percu-
sus.

§.9. Ex verbis illius, quomodo non in-
tellexisti, Christum in corde suo, an vero
Antechristum haberet, secundum quod ipsa
veritas in Evangelio ait: Progenies viperarum,
quomodo potestis bona loqui, cum
sitis mali? De abundantia enim cordis, os
loquitur. Et cum scriptum sit, quod maledi-
ci regnum Dei non possidebunt: Item cum
in Evangelio dicat Dominus: Quicumque
dixerit, fratri suo racha, reus erit Concilio:
Qui autem dixerit, fatue, reus erit gehennæ
incendio.

Lutherus Sa-
cerdotes, ac
Romanum
Pontificem in
sermonibus
suis lacerabat
& insectaba-
tur.

§.10. Illumne esse Antichristi Aposto-
lum, cuiquam obscurum esse poterit? Qui
non modo Sacerdotes Dei, sed & Principem
Sacerdotum, Petri successorem, Jesu
Christi in terris Vicarium, tam nefandis in-
famibusque nominibus, tam inauditis con-
tumeliis, conviciis, ac blasphemis, nusquam
non lacerat, discerpit, & insectatur, ut ea
commemorare pudica refugiat lingua, & au-
dire

dire horreant aures castæ. Qui Apostolicam
Cathedram, in qua præsedet caput Apostolo-
rum Petrus, cui præfuerunt tot Sancti Pon-
tifices, quam Ecclesiam principalem, unde
sit exorta unitas Sacerdotalis, Sanctus ille,
& gloriosus Martyr Cyprianus non dubitat
asserere, impio ac pestilenti ore Cathedram
pestilentia, Antichristianam, diabolicam,
& si quæ potuit excogitare nefandiora, to-
ties appellare non cessat. Qui scholas Chri-
stianas, quæ tam multos doctissimos sanctif-
simosque viros, tam egregias in Ecclesia
Dei columnas nobis protulerunt, impudica
lingua sua, lupanaria, Sodomas & Gomor-
thas ubique vocare non verecundatur. Qui
non satis habet, omnipotentis Dei Sacerdo-
tes probris omnibus, conviciis, contumeliis,
ac blasphemis horrendis, & inauditis,
numquam non publice ac privatim insectari,
quibusvis canibus viliores facere, nisi etiam
laicos concitet ad lavandas sibi manus in san-
guine ipsorum. Cum tamen quanto honore
haberi velint Sacerdotes suos, maxime autem
Principem Sacerdotum, idem ipse Domi-
nus in Deuteronomio testatus est, dicens: Si
difficile & ambiguum apud te iudicium esse
prospexeris inter sanguinem & sanguinem,
causam & causam, lepram & non lepram, &
iudicium intra portas tuas videris verba va-
riari, surge, & ascende ad locum, quem elegerit
Dominus Deus tuus, veniesque ad Sa-
cerdotes Levitici generis, & ad iudicem, qui
fuerit illo tempore, quæresque ab eis, qui
indicabunt tibi iudicii veritatem, & facies
quæcumque dixerint, qui præsumt loco, quem
elegerit Dominus, & docuerint te juxta le-
gem ejus, sequerisque sententiam eorum,
nec declinabis ad dexteram, neque ad sini-
stram. Qui autem superbierit, nolens obe-
dire Sacerdotis imperio, qui eo tempore
ministrat Domino Deo tuo, ex decreto iu-
dicis morietur homo ille, & auferes malum
de Israel: cunctusque populus audiens time-
bit, ut nullus deinceps intumescat superbia.
Et Samuel cum sperneretur a filiis Israel, an
non dicit Dominus: Non enim te spreve-
runt, sed me, ne regnem super eos, mani-
feste ostendens, invisibilem se contemni,
cum visibilem quis spernit Sacerdotem?
Quare & Moses murmuranti adversus se po-
pulo respondit: Non adversus me murmu-
rastis, sed adversus Dominum Deum vestrum.
Quod si Leviticis illos Sacerdotes
tanta honoris prærogativa præcellere voluerit
Dominus, qui exemplari tantum ac umbra
illo Tabernaculo sacrificiorum officia con-
summantes: quo tandem honoris loco eos
haberi voluit, quibus tradidit claves Regni
Cælorum? tantamque tribuit potestatem,
ut quæ ligarent super terram, ligarentur &
in Cælis, & quæ solverent super terram,
soluta essent & in Cælis: utque quorum ipsi
dimitterent peccata, dimissa forent, quo-
rum retinerent, forent & retenta? Qui non
sanguinem hircorum aut vitulorum, sed Ho-
stiam vivam, sanctam, immaculatam, Cor-
poris, & Sanguinem Domini nostri Jesu Chri-
sti offerunt quotidie pro peccatis nostris, con-

ficiunt verbo suo, ac manibus tractant, &
breviter sacramenta omnia, quibus homini-
bus vita salutemque tribuitur animarum, suis
perficiunt orationibus. Quanto, inquam,
honore hos præcellere voluerit Dominus,
quis tandem dubitavit, quod nec ipse tacuit
in Evangelio, cum dicit ad eos. Qui vos au-
dit, me audit, & qui vos spernit, me sper-
nit: qui autem me spernit, spernit, & eum
qui misit me? Et quid consequitur? Quod
in eundem Christum blasphemus esset, &
maledicus, qui Sacerdoti Christi blasphemat
aut maledicit. An non hoc primum man-
datum in retributione, honora patrem &
matrem, ut sis longævus super terram? Qui
autem maledicit patri aut matri morte mori-
ariatur. Numquid ad carnales tantum paren-
tes illud est referendum? Et num minus ad
eos, qui nos in Christo regeneraverunt, per
quos Christiani sumus, qui nobis peccata dimi-
mittunt, qui cælestibus nos pascunt sacra-
mentis? Quid si parentes? Numquid pro-
pterea eos, quos Dominus misit ante faciem
suam, & ad quos dicebat: Quicumque non
repperit vos, neque audierit sermones ves-
tros, exeuntes foras de domo, aut de Civita-
tate, excutite pulverem de pedibus vestris:
Amen dico vobis, tolerabilius erit terra So-
domorum, & Gomorrhæorum in die iudi-
cii, quam illi Civitati. An non præcipit ita
Apostolus: obedite præpositis vestris, & subia-
cete eis? Quod si malis, & peccatoribus non
sit obediendum, quibus tandem? Quoniam
si dixerimus, peccatum non habemus, ipsi
nos seducimus, & veritas in nobis non est.
Ovis es, noli discutere pastorem: noli te ju-
dicem Dei constituere, & Christi. An non
ita præcipit Dominus in Evangelio, dicens:
Super Cathedram Moysi sederunt Scribæ &
Pharisæi, omnia quæcumque dixerint vobis,
servate, & facite, si quæ autem fecerunt ma-
la, facere nolite, manifeste significans, ha-
bere eos dignitatem, tametsi vitæ essent per-
diti. Numquid idem Dominus, cum postea
tempore passionis alapam accepisset a servo
Sacerdotis, dicente sibi: Sic respondes Pon-
tifici? adversus Pontificem quidquam dixit
contumeliose? quin magis innocentiam suam
asserens, & ostendens: Si male, inquit, lo-
cutus sum, exprobra de malo: sin bene, quid
me cædis? An non & Paulus, cum cæderet
in Concilio jussu Ananias, diceretque ad
eum: Percutiet te Deus paries dealbate. Et
tu sedens iudicas me secundum legem, &
contra legem jubes me percuti? Audiens ab
adstantibus: Sic instimulas Sacerdotem Dei,
maledicendo ipsum? tamen inane nomen,
& umbram quandam Sacerdotis cogitans,
expavit: Nesciebam, inquit, fratres, quia
Princeps Sacerdotum. Scriptum est enim:
Principi populi tui non maledices. Quo ma-
gis miramur, quod ex istis diabolici spiritus
operibus, veluti fructibus nequissimis, arbo-
rem pessimam nondum cognovistis. Et quis
tandem est ita hebes animo, ut non videat
quo nunc prorumpant furiosissimi conatus
istius, cum ut quisque est facinorosissimus,
desperatissimus, aut perditissimus latro aut
homi-

homicida, sub istius vexillis ac signis, conveniant? Ecclesiam jam Christi parricidalibus ac sacrilegis manibus, non clam, sed palam oppugnantes, consecrata Deo loca, templa & monasteria exurunt, & profanant. Christo dicatas Virgines, Sacerdotes Christi, & Monachos crudelissime persequuntur, Ecclesiarum bona diripiunt, & breviter, rapinis, latrocinis, caedibus, ac incendiis confundunt universa, excaecante nimirum eos justo Dei judicio, & in insaniam tam manifestam erumpere permittente, ut neminem jam latere possint scelestissimae machinationes istius. Atque hi, qui pestifera contagione ipsius infectos sese tandem cognoverunt, schismatico errore deposito, ac haeretico furore deserto, unitatis, ac veritatis domicilium fidei sanitate repetunt, inter quos, dilecte nobis in Christo Jesu, cum a te non ex postremis reversurum ad salutem matris sinum speravissimus, quem reverentem libenter & obvis excepissimus manibus, bona spe tandem nostra frustrati, videmus super petram induravisse te faciem tuam, videmus perniciem illam animarum Lutherum sub tuo patrocinio latitantem, super adhuc virus longe lateque spargere. Sed quoniam adhuc potens est Dominus Deus etiam de lapidibus istis fuscitare filios Abrahæ, antequam egrediatur, ut ignis, indignatio ejus, & succedatur, nec sit qui extinguat, ideo te sili dilecte in Christo obsecramus per viscera nostri Redemptoris Domini nostri Jesu Christi, per Christianam unitatem, per patriam caritatem, per tuam denique ipsius, tuorumque salutem, miserere Ecclesie Christi, & tot jam malorum procellis undique exagitate ac pene oppressa tua maxime culpa, aliquando ser opem, miserere patrie nostrae, quæ sinceræ olim fidei, eximie religionis, sanctæ sub jugo Domini ac religiosa obedientia insigni præcellens gloria, perniciem istam religionis Christianæ, ac fidei, ac pietatis publicum hostem Martinum, in suis se peperisse ac fovisse visceribus, nunc erubescit. Miserere denique tui ipsius, tuorumque miserere seductorum Saxonum, quos, nisi respicatis, & quidem cito, manet præsens & certa ultio Divina, quam neque in hoc sæculo effugietis, neque in futuro. Hæc dicit Dominus Deus: Audi popule stulte, audi princeps qui non habes cor, qui habetis oculos, & non auditis: Me ergo non timebitis, & a facie mea non dolebitis? Numquid non audistis, quæ fecerim in diebus antiquis? Legite scripturas, in quibus putatis vos vitam æternam habere, & invenietis, quam gravis semper fuerit, & quam terribilis Divina vindicta in illos, qui in populo Dei schismata concitaverunt. Numquid non legis horribilem Divinam ultionem adversus Dathan & Abiron, quod multitudinem adversus Moysen concitavissent, quos dehincens sub pedibus terra, & aperiens os suum, deglutivit, & omnia quæ ad eos pertinerunt, ita ut descenderent viventes in infernum? Et adversus Core, quem eandem ob causam cum ducentis, & quinquaginta viris cœlestis flamma devoravit.

UNIV

Quod si ob durius imperium fortassis, aut quorundam pastorum seu ignaviam, seu malitiam, schismata excitanda putatis, numquid non ex libro Regum audistis adeo indignatum fuisse Dominum adversus decem tribus filiorum Israel, & in omne semen eorum, ut dimoverit eos, & tradiderit in direptionem, donec projiceret eos a facie sua? Ob quam tandem culpam, nisi quod ob durius imperium Salomonis, & imprudentis arrogantiusque responsum Roboam Regis Hierusalem, scisse fuerunt a tribu Juda & Benjamin? Quam præsens semper fuerit Dominus vindex Sacerdotibus suis, an non Saul ab Regio abjectus honore, & Ozias Rex Juda percussus lepra, propterea quod, quæ Sacerdotum erant, contra Sacerdotes Domini sunt ausi usurpare, sufficienti vobis potuerunt esse argumento? Et breviter. An non omnes testantur historia, universos ultrice Domini manu infelici periisse exitu, qui in Christos Domini sacrilegas manus iniicere non formidaverunt? Contra autem, felicia omnia, & longam illis contigisse vitam, qui Christum in Sacerdotibus suis venerati sunt? Moveant ergo vos exempla aliorum, & cogitate quid vobis sit expectandum, qui venerabilem Dei chorum, in manus tentatis tradere profanas. Proinde quod Dominus per Moysen præcipit universo populo Israel, ut separarentur a Tabernaculo, Core, Dathan, & Abiron, nec tangerent quidquam quod ad eos pertineret, ne involverentur in peccatis eorum, & hoc & vobis, præcipue autem tibi dilecte fili, ejusdem Domini nostri auctoritate præcipimus, & obsecramus in Christo Jesu, ut separamini a Martino Lutero, auferatis a vobis petram illam scandali, neque tangatis quod illius est, ne & vos divina ultio involvat subito in peccatis illius. Expurgate quamprimum fermentum illud, quod reliquam fidei vestræ massam corripuit, ut sitis nova conspersio, novaque creatura.

§. 11. Non dedigneris fili dilecte Paulum imitari, quem sicut vicisti in Ecclesia Dei persecutione, tam gravem animarum perniciem sub tuo nutriendis patrocinio, ita reversus ad Cor, effice ut omnes intelligant tuam conversionem, utque qui per te sunt scandalizati, in te rursus glorificent Deum. Maxime ante hoc præsta quamprimum, ut impurum os illud obstruatur, ut capuletur blasphema lingua, quæ contra Deum, ac Sanctos ejus loqui non cessat, & virus suum undique spargit. Et ut propheticis vos verbis admonemus, state super vias, & videte, ac interrogate de semitis antiquis, quæ sit via bona, & ambulante in ea, & invenietis refrigerium animabus vestris. State, inquam, & doctrinis variis, & peregrinis nolite abduci. Interrogate de semitis antiquis, quæ sit via bona, per quam ambulaverunt patres vestri, quam demonstraverunt tot myriades Martyrum, docueruntque tot millia Confessorum, & ambulate in ea.

§. 12. Quod si a vobis impetraverimus, sicut, & sincere speramus, erit quod gaudea-

Hortatur Deum Saxoniam ut desinat ab Ecclesie persecutione, & Divinam Paulum imitetur.

Præsentis conversionis propositum.

deamus cum Angelis de peccatore poenitentiam agente, & perditam ac rursus inventam ovem humeris nostris ad ovile Domini gaudentes reportabimus, paternaque pietate, quantum in nobis fuerit, stolam vobis pristinam restitueamus.

§. 13. Quid si dixeritis: Non ambulabimus, paterne salubriterque, vos monenti respondebitis: Non audiemus. Ideo audite gentes, dicit Dominus, & cognoscite congregationes, quanta ego faciam eis. Ecce ego adducam mala super populum istum, fructum cogitationum ejus, quia verba mea non audierunt, & legem meam procecerunt. Sed & hoc tibi denuntiamus in virtute omnipotentis Dei, & Domini nostri Jesu Christi, cujus in terris Vicarius sumus, nec te in præsentis sæculo hoc laturum impune, & in futuro æterni te ignis expectare incendium. Vivunt una Pontifex Hadrianus, & religiosissimus Imperator Carolus, meus carissimus in Christo filius, & alumnus: Cujus tu edictum vere Christianum adversus Lutheranam perniciem, & quod talem debeat Imperatorem, non sine gravi offensa, ac vilipensione Cæsarea Majestatis violare non timuisti. Non commitemus, ut quos olim cum Magno Carolo, Hadrianus Pontifex in Christo genuerunt, nunc Hadrianus Pontifex, & Imperator Carolus sub schismatico, ac haeretico Tyranno, hæresum ac schismatum sinuam interire contagione. Quare revertimini ad cor, & respicite tu tuique misere seducti Saxones, nisi utrumque gladium, Apostolicum simul, & Cæsareum, velitis experiri. Scripta Romæ 1522.

Poenas impendentis denunciat.

D.P. An.I.

Ex Archiepiscopo Angliæ Ricardus 1.º III. pag. 780.

Exordium.

Sæpe moniti Christiani Principes a Pontificibus, ut sepositis particularibus odiis contra Turcam converterentur.

III.
Ad parandam expeditionem contra Turcas Treugas Triennales Principibus Christianis indicit sub poena excommunicationis incurrenda per infractores.

HADRIANUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad futuram rei memoriam.

§. 1. **M**onet nos veritas in Propheta, vigilem Pastorem venientem, gladium ex specula prospicere, atque annunciare oportere, alioquin animarum, quæ perierint, exactam rationem ab eo requirendam esse. Hoc potentius cogitantes Romani Pontifices Prædecessores nostri, præsertim ab eo tempore, quo Turcarum effrenata rabies Constantinopolim expugnavit, ac procul intuentes hostilem gladium Christianorum jugulis in dies magis imminet, ad Christianos omnes, & præsertim Principes, qui juxta litorum a Christo Ecclesiam tuendam susceperunt, clamare, ac eos monere non cessarunt, quantum universæ Christianitati periculum, atque excidium immineret, nisi mutuarum inter se disensionum, & discordiarum, oblii communi hosti resisterent, atque impetum Christianam Religionem funditus

evertere molientis reprimerent. Hactenus tamen malo nostro annunciata calamitas non fuit credita, non fuerunt audite ipsorum Pastorum voces, sed utiles eorum, admonitiones furdo pertransivere aures Christiani Principes, quorum culpa, immanissimo Christi hoste invalescente, Christiana Respublica innumeris cladibus, ac ruina vexata, atque afflicta fuit, ac tot jaeturas, & irreparabilia damna accepit, ut nemo Christianifidelis, absque ingenti maxore, & lacrymis ea referre, audire possit. Quis enim a lacrymis abstineat audiens sanctam illam Jerusalem, ac sacrum Calvarie Montem, salutiferæ Crucis triumpho inclutum, sacratissima loca illa, quæ Dominus, & Salvator noster Jesus Christus humana carne vestitus, & sacri Discipuli ejus incolere ab infidelibus barbaris occupata detineri, nec a nobis ipsam Domini Sepulchrum, nisi precio Domini nominis blasphematoribus persequuto, visitari posse? Quis non pie ingemiscat, animo reputans Patriarchales illas Sedes Sanctorum Patrum, suavem odorem adhuc redolentes, spurcissimis Christi hostibus servare? Constantinopolim, Græciæ lumen, & Orientalis Imperii caput, reliquamque Græciam, & magnam Europæ partem, Syriam, Asiam ipsam fere universam, ab infidelibus Turcis, Christianorum Principum culpa ablata fuisse, miserisque Christianos illic degentes, nisi Christum abnegare, & Mahumeticæ impietatis, & Sathane mancipia fieri velint, dira, & crudeli Barbarorum servitute opprimi? Quis, ut antiqua, & vetera omittamus, non perterreatur, atque exhorrescat cogitans modernum Turcarum Tyrannum proximo anno Belgradum, quod totius Regni Hungariæ claustrum semper fuit, brevissimo temporis spatio capisse? Nuper vero Insulam Rhodum totius Orientalis Maris Januam ab Ierosolymitanis militibus per tot annos defensam, multisque Turcarum cladibus nobilitatam, & si maximis terra, marique copiis obsessam, non usque adeo tamen coarctatam, qui si Christiani Principes inter se juncti, ac potius, quæ Jesu Christi, quam quæ sua jusque erant, quærentes, mature succurrissent, & Rhodus ipsa (ut alias parvo subsidio memoria nostra factum fuit) liberari, & de hostibus Victoria cum Dei adiutorio obtineri potuisset, in ditionem, ac potestatem suam redegit, & nunc tot, & tantis rerum successibus elatum, aperte minati, se Almam Urbem Romanam, Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli aliorumque Martyrum sanguine consecratam in qua Vicarii sui Sedem esse voluit Altissimus expugnaturum, ejusque Sanctissima Templum, ac Sanctorum Venerandas Reliquias profanaturum, demum Christianum omne Imperium, & ipsius nomen funditus everiurum.

§. 2. Quocirca nos considerantes quod Salvator noster Dominus Jesus Christus, in excelsis tenens Imperium, gregis sui tutelam non deserens, Romanum Pontificem

Sed frustra, unde plurima mala exorta sunt Respublicæ Christianæ.

Belgradum, & alia castra a Turcis capta.

Turca minas intonat Urbem Romanam.

Hadrianus in te forma ad Urbem accessit ad Principes Christi-

NOMINAL

1523. Nuncios Nuncios mittit ad pacem inter eos conciliandum.

in terris Vicarium suum constituit, qui dictum gregem vigilanti cura protegere, ipsamque Ecclesiam ab omnibus adversis, quantum in se esset, conservare, defendere, ac Reges, & Principes ad Imperii fastigia divina permissione vocatos contra barbaras Nationes, Catholicam Fidem opprimere conantes, potissimum inducere, atque animare debeat, animoque revolventes nostri officii esse, his praesertim difficillimis, & calamitosi temporibus, inter ipsos Christianos Reges, & Principes mutuis, inter se discordiis, & dissensionibus divisos, pacem, quam Christus in caelum ascensus tamquam munus hereditarium Discipulis suis reliquit, seminare, memoresque nos postquam de nostra ad Summi Apostolatus apicem assumptione in longinquis Hispaniarum partibus positi, certiores facti fuimus, antequam ad Urbem iter arriperemus, Reges, Principes, & Potentatus Christianos, Literis, ac Nuntiis ad hoc unum destinatis, ad perpetuam inter se pacem, & concordiam, vel saltem annorum aliquot inducias, quam instantissime hortatos fuisse, eosque admonuisse, nullum aliud rebus nostris remedium contra formidandam Turcarum potentiam superesse, quam si illi, inter se reconciliati, & uniti conjunctis viribus perfidorum hostium consilia perverterent, & postquam Deo favente, ad Urbem ipsam appulimus nihil ardentiori studio, & conatu procurasse, quam concordiam, seu inducias hujusmodi.

§.3. Et tamen ob quorundam dictorum Principum, heu! nimis inveterata inter se odia hujusmodi instantiam nostram, per parum profecisse, ut Regibus, Principibus, Potentatibus, ac aliis praefatis nulli exultationi locus ultra relinquatur, omnesque intelligant nos nihil, quod ad Pastorale officium attinet, omisisse, cogimur, ex quo humana admonitio, atque auctoritas, uti experientia docuit, ad praemissa frustra tentata est, annorum aliquot inducias, seu treugas inter ipsos Reges, Principes, ac Potentatus sub Ecclesiasticis censuris, & poenis divina auctoritate, qua Jesu Christi in terris Vicarium licet immeriti agentes fungimur, indicare, ut si non zelo Fidei, ac Religionis ipsius Christi, cujus causa agitur, saltem divini iudicii metu ad cor redeant; & privatis affectibus publica commoda anteponan.

§.4. Habita igitur super his cum Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus matura deliberatione, ac diligentissimo examine ad laudem, & gloriam omnipotentis Dei, & individuae Trinitatis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, atque ad revocandum saltem ad tempus hereditatem Domini, ad pacem scilicet, atque concordiam, a Christianis finibus tandem nostris demeritis exultantibus, atque ut tandem sancta, & pernecessaria expeditio, universali Christianorum damno, & dedecore tandem procrastinata ulterius non differatur, quorundam Praedecessorum nostro-

Montionibus Ecclesiasticas censuras addidit, ut inducias inter Principes fiant.

Tribunalis, itaque indicit Treugas.

rum, praesertim Innocentii III., Nicolai V., & aliorum vestigiis inhaerentes triennales inducias, seu treugas, inter omnes Reges, ac Principes, Communitates, Potentatus, Respublicas, ceterosque Christianos Saeculares, & Ecclesiasticos de omnipotentis Dei, ac praefatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, & ea, quae a nobis ex alto concessa est, auctoritate, ac de eorundem Fratrum consilio, & assensu, indicimus.

§.5. Ac eosdem Reges, Principes, Communitates, Potentatus, Respublicas, ceterosque Christianos omnes, praemissas inducias, seu treugas sub excommunicationis latae sententiae anathematisque, & interdicti Ecclesiastici, in terris, & dominiis eorum omnium, & singulorum, penitus, dicto durante triennio inviolabiliter servare debere decernimus.

§.6. Nos nihilominus in virtute sanctae obedientiae requirentes, ac per viscera Misericordiae Domini nostri Jesu Christi, per acerbissimam Passionem, quam immaculatus, & innocens Agnus, ut nos miseros peccatores ab aeterna morte redimeret, pati dignatus est, per iudicium extremum, in quo omnes stabunt ante tribunal ejus, accepturi unusquisque secundum opera sua, perque spem vitae aeternae, quam repromisit Deus diligentibus se, paterno affectu obstantes, ut in unitate, & charitate mutua, sine qua nihil Deo acceptum esse potest, perseverantes a mutuis offensionibus abstineant, armaque bellica, Christiani contra Christianos, dicto durante triennio amplius non exerceant. Satis enim superque fraterni sanguinis per Fratres effusum, satis cum gravissima Dei offensam, inter vos, Christiani Reges, Principes, & Potentatus, scivimus. Velitis ergo injuriarum, quae inter vos invicem illatae, atque acceptae fuerunt, propter Christum Redemptorem vestrum, saltem ad tempus oblivisci, ut manifestae ruinae, nobis, & universae Christianitati ab immanissimis Christi hostibus imminenti, unione, & concordia vestra occurrere, unitisque animis, & armis hostes ipsos, non tam propriis viribus suis, quam vestris discordiis, & dissensionibus confidentes a vestris, & subditorum vestrorum, omniumque Christianorum cervicibus repellere, necnon tot Civitatibus, Provinciis, ac Regnis ademptis recuperandis, Fratribusque vestris, crudelissimo servitutis iugo tandem oppressis, opemque vestram sublatam ad Caelum manibus implorantibus, a perfidissimorum Turcarum Tyranni iugo durissimo eripiendis viam parare possitis. Date inducias has Deo, a quo tam amplam in terris potestatem accepistis, ut eo vobis hoc pacto, potestatem vestram, alioquin ut certo expectare potestis, vobis auferendam, retinere mereamini. Date denique inducias ipsas Christo Salvatore nostro, qui in ligno Crucis tenso corpore pendens crucifigentibus se pepercit, ac Deum Patrem etiam pro illis rogavit, qui nos de nihilo a se creatos, & per primum parentum inobedientiam exules Paradisi factos, nullis nostris meritis, sed

Principibus, que eos servandas jubet sub poena excommunicationis latae sententiae.

Ab offensionibus hoc tempore praecipit abstinere.

Conclusiones. Dat. die 26. Aprilis Anno 1523. Pontif. An. I.

Militum S. Jacobi de Spatha, de Calatrava, & Alcantara, & Caroli V. Imperatoris opera, nonnulla regna occupata a Mauris.

Reservat sibi decisionem Dubiorum, quae super hujusmodi induciis eroribus contingant.

Ab offensionibus hoc tempore praecipit abstinere.

Conclusiones. Dat. die 26. Aprilis Anno 1523. Pontif. An. I.

Militum S. Jacobi de Spatha, de Calatrava, & Alcantara, & Caroli V. Imperatoris opera, nonnulla regna occupata a Mauris.

fed infinita sua clementia precioso suo Sanguine redemit, ne si quod absit, privatas inimicitias, & commoda vestra ejus honori praeferentes, tam immensis ejus beneficiis ingratos vos exhibueritis, sacramque ejus Religionem a perfidissimis Hostibus conculcari, & innumerabiles ipsius Christi Sanguine redemptorum animas, vel in miseriam servitutem adduci, vel in exitiale infidelitatis barathrum praecipitari permiseritis, horrendum, & durissimum ipsius, qui terribilis est, & auferit spiritum Principum, iudicium, & in praesenti, & in futuro contra vos provocetis.

§.7. Ceterum quia forte peccatis nostris exigentibus inimicus humani generis, ubi indictae induciae per vos nostris, immo divinis his mandatis obediens acceptatae fuerint, quas a principio impedire non potuit, temporis successu perturbare non desinet, licet enim de prudentia, magnanimitate, & constantia vestris in Domino fiduciam habeamus, ut nullo modo vos ejus malignitati locum daturus arbitremur, tamen propterea induciae ipsae ne dissolvantur, dubiorum si qua super induciis hujusmodi, aut earum dependentibus, emergentibus, & annexis, vel connexis quoquomodo oriantur, decisionem, & declarationem nobis tamquam summi pacis auctoris vices in terris gerentibus, una cum praefatis Fratribus nostris reservamus, ipsis induciis nihilominus, juxta praesentium litterarum tenorem in suo robore, permanens.

Nulli ergo omnino &c. Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo vigesimo tertio, Pridie Kalendas Maii Pontificatus nostri Anno I.

IV.

Administratio Militiarum Sancti Jacobi de Spatha, de Calatrava, & de Alcantara, in Regnis Hispaniarum institutarum, Ordinum S. Augustini, & Cisterciensis, Coronae Regiae perpetuo conceditur, cum omnibus iuribus, quae earum Magni Magistri habere consueverunt.

De Militia S. Jacobi, habet etiam sup. in Constit. LXXX. Alexand. III. Benedictus. Tom. II. fol. 236. Constit. XXI. Jul. II. Romani. Tom. III. Par. III. fol. 205. Et Constit. Leon. X. In Apostolica. Ibid. fol. 501.

HADRIANUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

DUM intra nostrae mentis arcana, debita moderatione pensamus, S. Jacobi de Spatha, ac de Calatrava, & de Alcantara, in Regnis Hispaniarum erectas, propterea Militias institutas fuisse, ut contra orthodoxae fidei Hostes, & inimicos arma quaedam, & valida praesidia essent, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

carumque Milites in infidelium expugnatione, ac Regnorum ab ipsis infidelibus occupatorum recuperatione jugiter vacarent, strenuaque ipsorum virtute, & opera, proximis annis, non solum quamplurimas Civitates, & loca; sed etiam aliquot Principatus, Dominia, & Regna, quae infideles Mauri occupaverant, & per multos annos detinuerant, non sine proprio sanguinis effusione, cum magna Christi nominis gloria recuperata, & ad fidem Christi reducta fuisse consideramus, Insuper & animo revolvimus, quae carissimus in Christo filius noster Carolus, Castella, & Legionis Rex Catholicus, in Imperatorem electus, clarae memoriae Ferdinandi Avi, & Elisabeth Reginae Aviae, Castella, & Legionis hujusmodi, ac aliorum progenitorum suorum vestigia secutus, pro universa Ecclesia (cujus ut nos ad Summi Apostolatus apicem assumptione pastor, ita ipse ad Sacri Imperii fastigium electione advocatus existit) non solum insulae Servarum, quam ipsi Mauri detinebant, expugnatione, sed etiam adversus Marthinum Lutherum per Sedem Apostolicam haereticum declaratum executione fecit, & in dies ipsum sub disciplina nostra a teneris educatum, ob ejus devotionem, ac fidem erga nos, & hanc sanctam, in qua permissione divina sedemus, ac universam Rempublicam Christianam, divina favente gratia futurum fore speramus, dignum merito censemus, & congruum, ut Militiae praedictae, Coronae Regni Castella, & Legionis perpetuo applicentur, non minus ut Caroli ipsius in Imperatorem electi studia, & conatus, ad profligandos, & subjugandos infideles barbaros cedente Domino crescant, & augeantur, quam ut ipsarum Militiarum felix, & prosperum regimen semper in melius procedant, & illorum Militum disciplina solentior evadat, ipsarumque Catolum in Imperatorem electum, ejusque posteritatem signo specialis benevolentiae prosequamur, & quadam perpetuitatis memoria decoremus.

§.1. Sane cum Ferdinandus Rex, & Elisabeth Regina praefati, in humanis agentibus, suorum, & ipsi progenitorum vestigia secuti, quamplurima egregia facinora, & gesta fecerint; nec solum Hispaniam a Saracenis, & Mauris, qui Regnum Granatae, ac plura alia dominia occupaverant, non sine multis laboribus, & impensis, magna Christiani sanguinis effusione purgaverint, ac quamplurimos infideles a salus Idolorum tenebris, ad veram orthodoxae fidei lucem reducerint, sed pluribus etiam casibus Oceanum Mare penetraverint, & ad diversas, ac maximas, & antea mortalibus ignotas insulas, salutiferae Crucis vexillum detulerint, & in ipsis insulis plurimas Metropolitanas, & Cathedrales, ac alias Ecclesias ad Christi nominis gloriam & exaltationem erigi, sequae ob talia merita Catholici nomine, ab hac Sancta Sede insigniri obtinuerint.

§.2. Cumque in dictis Castellae, & Legionis

Similiaque facinora a Ferdinando Rege, & aliis progenitoribus gloriosius fuerint.

Similiaque facinora a Ferdinando Rege, & aliis progenitoribus gloriosius fuerint.

1522. Et ad ejusmodi opera, d. militis iustitiam fuerunt.

Et quandoque eadem Militie, eidem Regibus, aut eorum primogenitis per Sedem Apostolicam in administrationem dante fuerunt. Et multis de causis eidem perpetuo sic dante expedit.

gionis Regnis, S. Jacobi de Spatha, ac Calatrava, & Alcantara, S. Augustini, & Cisterciensis Ordinis Militiarum Magistratus, ad eisdem fidei exaltationem, & infidelium barbarorum maxime circumvicinarum partium depressionem, & expugnationem instituti fuerint, ut praesertim.

mus, pro sua Religione & devotione in hanc Sanctam Sedem nos plurimum juvare, ac Republicam Christianam a tam gravi periculo in quo constituta est, divina favente gratia liberare possent, ac omnia pro Fidei Catholicae exaltatione, ac Infidelium barbarorum depressione, libentius, & constantius facere non cessaret, similiterque ejus successores facere parati essent, Militisque dictarum Militiarum, sub Regis hujusmodi disciplina magistrali, & experti, & ad conferendum manus contra Turcas, & Infideles hujusmodi, multo promptiores, & alacriores redderentur.

§.4. Nos praemissa diligenti consideratione pensantes, ac animo revolventes, qualia, & quanta ejusdem Caroli Regis in Imperatorem electi majores, patris, ac etiam nostris temporibus, pro expurgatione Infidelium, & Barbarorum nationum perfecterint, quodque Regna, & Terras, ac Insulas ab ipsorum Infidelium manibus eriperint, & ad Christianam Religionem reduci curaverint, & quae ipse Carolus Rex in Imperatorem electus, tam ferventi animo hac tempestate nostra pro Christiana Fidei Religione, & hujus Sanctae Sedis dignitate tuenda, adversus Martinum Lutherum praesertim, & ejus fautores, ac alios, qui contra nos, & dictam Sedem superbiae cornua erexerunt, ac in dicta insulae Servarum expugnatione, quam divino assistente auxilio, sibi subdidit, digne & laudabiliter effecerit, ac sperantes quod quanto majoribus beneficiis & gratiis Majestas Sua a Sede Apostolica se praemunitam, & affectam cognoverit, tanto magis eidem Ecclesiae, cujus advocatus, ut praesertim, existit, exuberantes favores, quoties opus fuerit, exhibebit, ac brevi tempore, pro sua ipsius singulari devotione ac virtute, Regiaeque magnanimitate, & Imperiali celsitudine, ad honorem Dei, & nominis Christiani propagationem adversus nefandissimos Turcas Christiani nominis perpetuos hostes, & contra spurcissimam, illam gentem, quae Christianum sanguinem avide sitit, & nostris cervicibus imminet, justissimum bellum suscipiet, ac tot Provincias & Regna ab ipsis Turcis & aliis Infidelibus occupata recuperabit, & nomen Salvatoris Domini nostri Jesu Christi, longe lateque propagabit, habita super iis cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, mature deliberatione, ac de eorum consilio & assensu, Magistratus praedictos, quorum omnium qualitates, necnon verum & ultimum vacationis modum, illorumque, ac Corona Regiae Castellae, & Legionis hujusmodi Regnorum veros annuos valores, praesentibus pro expressis haberi volentes, eidem Corona Regiae, etiam si Corona ipsa aliquo tempore ad mulierem spectaret, cum omnibus praerogativis, jurisdictionibus, facultatibus, redditibus, juribus, obventionibus, & pertinentiis suis universis, auctoritate Apostolica, tenore praesentium perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, ita quod jus administrandi ipsos Magistratus, five in virum, five in mulie-

Et ideo d. administratione militari praedictarum dictae Corona Regiae perpetuo unit.

mulierem, cum corona transeat, & omnia, quae ipsi Magistri, qui pro tempore fuerint, facere, & exercere; & commendas ipsas, & praepetorias, ac alia beneficia militiarum hujusmodi, personis idoneis conferre libere possit, in omnibus, & per omnia, perinde ac si unio hujusmodi quo ad praemissa dumtaxat, minime facta fuisset, ipsorumque Magistratum possessionem propria auctoritate libere continuare, seu illam de novo sibi, & Regi Castellae, & Legionis pro tempore existenti, etiam propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illorumque fructus, redditus, & proventus, in suos, ac Magistratum hujusmodi usus, ad quos deputati sunt, & utilitatem convertere: Dioecesanorum locorum, & quorumvis aliorum licentia, seu consensu minime requisitis. Ita tamen quod ipse Catholicus Rex in Imperatorem electus, ejusque successores Castellae, & Legionis Reges pro tempore existentes, ea quae spiritualia concernunt, per personas dictarum militiarum religiosas per ipsos Reges pro tempore existentes ad id deputandas, ad eorum nutum amovibiles, probe, & laudabiliter exerceri facere debeant, & teneantur. Quibus sic pro tempore deputatis personis gerendi, faciendi, mandandi, ordinandi, exercendi, exequendi, & disponendi, omnia & singula quae dictarum militiarum Magistri pro tempore existentes, de jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet, facere, gerere, exercere, mandare, disponere, exequi poterant, & consueverant, auctoritate, & tenore praemissis, plenam, liberam, & omnimodam facultatem concedimus, & ne in praedictum dictae unionis, per milites, seu fratres dictorum Ordinum, aliquid de facto teneatur, per viam electionis, vel postulationis, seu alias decedente Rege, vel Regina, qui dictos Ordines administraverit, auferimus ab eis omne jus, ac potestatem eligendi, postulandi, vel de novo administratore perpetuo providendi, & sub poena excommunicationis, ac privationis commendarum, & praepetoriarum, ac aliorum beneficiorum quae obtinent, inhabilitatisque ad ipsa in posterum obtinenda, omnibus, & singulis prohibemus, ne eligant, postulent, vel de eligendo, aut postulando tractent, quas penas volumus eos ipso facto incurrere, absolutionem nobis, & successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus specialiter reservantes.

§.5. Non obstantibus, nostra, qua volumus, quod in unionibus exprimi deberet valor etiam beneficii, cui unio fieret, & semper commissio fieret ad partes, vocatis quorum interest, ac aliis constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus, ac stabilimentis, usibus, & naturis dictarum militiarum, juramento, & confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, & Indultis, ac literis Apostolicis, dictis Militibus, earumque praepetoriis, militibus, & conventibus per dictam Sedem

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

foran concessis, illis praesertim, quibus ca- veri dicitur, quod Magistratus de Alcantara, & de Calatrava per personas regulares S. Augustini, & Cisterciensis Ordinis hujusmodi, expresse professas, & non uxoratas, ac alias certo modo qualificatas dumtaxat, obtineri possint, quibus etiam si ad eorum derogationem, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales id importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, illorum tenores hujusmodi praesentibus pro expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque, aut si aliqui super provisionibus faciendis hujusmodi Magistratibus, ac dignitatibus, speciales, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in partibus generales, dictae Sedis, vel ejus Legatorum literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habita per easdem, & inde secuta quaecumque ad Magistratus hujusmodi volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Magistratum, aut beneficiorum aliorum praedictorum generari, & quibuscumque privilegiis, indulgentiis, vel specialibus, & literis Apostolicis generalibus quorumcumque tenoribus existant, per quos praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impedire valeat quomodolibet, vel differri, tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, provisione dicti Magistratus debitis propterea non fraudentur obsequiis, sed eorum congrue supportentur onera consueta. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane; Si secus super iis a quoquam quavis, auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.6. Volumus autem quod ipse Rex pro tempore existens, ab alienatione quorumcumque bonorum immobilium, & praepetorum mobilium, dictorum Magistratum penitus abstineat.

§.7. Quodque antequam dictos Magistratus, vel eorum aliquem administrare possit, succedendo in regno hujusmodi, vobis, seu Successoribus vestris canonice intrantibus, iura omnia solvere teneantur, quae Magistris pro tempore solvere consueverunt, quibus solitis, extunc confirmatio, & licentiae concessae sint, & esse censentur, administrationemque libere exercere possit.

§.8. Et ille ex iis, qui ullo unquam tempore, quod absit, a nostra, & Romani Pontificis pro tempore existentis canonice intrantis, & Romanae Ecclesiae obedientia, & devotione se subtraxerit, vel contra eum bellum susceperit, in ejus damnum, & detrimentum honoris, aut rerum, per se, vel alium, seu alios, directe, vel indirecte

Prohibitio alienandi bona immobilia, aut mobilia, praeterquam dictarum Militiarum. Facultas eligendi iura Magistris solvi consueta.

Declaratio pro certis casibus concessio, & gratia hujusmodi irrita sit.

directe machinatus fuerit, huiusmodi gratia privatus existat, presentibusque literis nullius sint roboris, vel momenti, ipsaque unio eo ipso dissoluta sit. Ipsique Magistratus per dissolutionem huiusmodi vacare censentur, & de illis per Sedem praedictam libere disponi possit.

Nulli ergo &c.

D. P. An.I. 4. Maii.

Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo vigesimo tertio, IV. Nonas Maii, Pontificatus nostri Anno I.

V.

Canonizatio S. Bennonis Episcopi Misnensis, eiusque in SS. Confessorum numerum relatio, cum ejus Festivitatis pro die 16. Maii institutione, & Indulgentiarum pro ea die ad illius sepulchrum quotannis accedentibus largitione.

HADRIANUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Deus Ecclesiam suam multorum Sanctorum agmine illustravit, atque manavit.

§. 1. Excelsus Dominus militantem Ecclesiam praetiosorum lapidum virorum, ipso summo angulari lapidi Christo Jesu unitorum ornatisima varietate decoratam, structura mirabili fundare disposuit, hinc processerunt Beati Patriarchae, qui fide praclari sanctorum Angelorum susceptores effecti, facie ad faciem Deum videre meruerunt. Hos secuti sunt Sancti Prophetae, quibus ostendit Deus secreta sua, ut ventura quasi praesentia Spiritu Sancto illuminante agnoscerent, atque enunciare poterint. Postquam autem venit plenitudo temporis, & oriens ex alto, in assumpta sibi humanitate nos visitare, nostraeque salutis mysteria, sicut praedixerant Prophetae, adimplere dignatus est, constituti fuerunt Beati Apostoli divinae legis promulgatores, & praedicatores, qui per orbem universum genus humanum, quod sub diabolice potestatis iugo tenebatur, ad salutem excitantes, Dei verbum in omnibus Terrae finibus praedicarunt. Hos secuti sunt Martyres splendidi, qui fidei loriceam induiti, & inconcusse stabilitatis baltheo succincti, ac stolas suas in sanguine innocentis agni lavantes, & candidato exercitu Christum Jesum imitati, cum gloriosa victoria palmas manibus gestantes, se dicto vivo lapidi Christo adjunxerunt, sempiternam sui memoriam, & exemplum venerabile militanti Ecclesiae relinquentes. Progressi sunt Doctores lucidi, qui suis doctrinis, & exemplis, catholicam, & orthodoxam fidem ipsam subvertere satagentibus se opposentes, dictam militantem Ecclesiam multipliciter illustrarunt; quibus eadem Ecclesia comitata progreditur quasi aurora confurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis, ut castrorum acies ordinata. Sequuntur postea Sancti Confessores, qui virtutum geminis coruscantes, Domino rationem de ta-

lentis creditis reposcenti, utpote fideles, & boni servi multiplicatum de suis laboribus fructum attulerunt, & in arcam caelestem reposerunt, omniaque mundi blandimenta, ut venenum aspidum fugientes, latibula in terris petierunt antris abditi, rudi victu, scaturientis aquae leni potu, carnem macerantes, tegmine hircino amicti, junco, vel stramineo fella membra somno foventes, nudis pedibus Dominum quaesierunt, aeternaque patriam invenerunt. Adfunt, & Virgines nitidae, mundo corpore, sincero corde, sanctaque mente, cum oleo in lampadibus suis, sponso, qui est praefiliis hominum speciosus, obviam venientes. Devotae tandem, continentisque Viduae, & aliae quamplurimae sexus utriusque personae, piis, & sanctis operibus semper intentae, cum plenis manipulis eidem caelesti sponso se repraesentaverunt, cum Angelis gloriam in altissimis Deo, & in terra pacem hominibus bonae voluntatis mirifice deprecantes.

§. 2. Haec omnia unus, & idem Spiritus admirando plurimum operatur mysterio, & sicut Altissimus ab initio vineam suam talibus piis cultoribus juxta sanctam promissionem suam visitavit, firmavit, & auxit, sic semper ad illam suae protectionis auxilium multipliciter impartitur, & eandem vineam more solito visitans, virum fortem ad huiusmodi vincem culturam adduxit, gloriosum scilicet Confessorem Beatum Bennonem, superno coetui merito sociandum, immo verius sociatum, qui inter ceteros Christi athletas suis meritis, & exemplis ipsam Sanctam Ecclesiam divina cooperante gratia multipliciter decoravit, praesentisque temporis caliginem suae lampadis fulgore mirabiliter illustravit. Ipse enim adversus mundum, carnem, & demonem fortiter dimicavit, & in odorem Altissimi currens, copiosam utriusque sexus Christianorum multitudinem salubriter post se traxit, ac velut effusam super faciem terrae religiosam professionis suae generationem dereliquit, ut ad illuminationem gentium celebri memoria tanquam rutilum sidus in Ecclesiae firmamento servaretur.

§. 3. De cuius quidem origine, vita, moribus, & fama, necnon mirabilibus, quae in praemium sanctitatis ejus Deus mundo multipliciter ostendere dignatus est, ne de jam celebri viro etiam posteritas maneat ignara, pauca ex multis duximus recensenda. Siquidem Fridericus Bultenburgensis vir nobili loco natus, pater fuit Beati Bennonis, quem ex Bezela ejus pia uxore susceperat. Cumque in Beato Bennone ab ineunte aetate bona indoles eluceret, ne illa aequalium studiis, malis moribus, ac depravatis opinionibus (ut illa aetas aesolet) corrumpere, magnopere sibi providendum existimavit, & cum, ut primum ex infantia excessit, divo Bernardo Episcopo Hildesemensi commendavit, & tradidit. Qui cum negotium sibi commissum attenderet, ut puer ad virtutem recte informaretur,

Et mox in ea se fecerit sanctus Bennone, qui suis meritis cam decoravit.

Miraculis etiam ac virtutibus multis in terra claruit, quorum aliqua hic indicantur.

retur, illum primum ad amorem Dei optimi maxime induxit, deinde vero cum vir prudens intelligeret, utile esse si literae cum virtute conjungerentur, Beatum Bennonem a Bigario, bono sane viro, & docto instruendum curavit, sub quo magnos ille progressus fecit, quamobrem ineunte jam adolescentia, cum ad bene beateque vivendum satis instructus esset, monasticam vitae rationem suscepit. Monachus itaque cum esset, rejectis voluptatibus, omnem vitae cursum in virtute confecit, quod cum Fratres, cum quibus vivebat, probassent, tantumque in eo virtutis esse cognovissent, quantum Ecclesiasticis honoribus erat mandandum, defuncto eorum Abbate cunctis fere suffragiis Abbatiam illi detulerunt, sed quia res in contentionem inciderat, cum essent sed non ita multi, qui Sigiberto religioso viro suffragabantur, Beatus Benno ut erat ab omni ambitione alienus, honorem recusavit, & pro Sigiberto summo studio egit, rogavitque, ne se ab ea vivendi ratione, qua in tranquillitate esset, distraherent, sed quo ille vehementius rogabat, eo magis Monachorum studia incendebantur. Urgentes igitur, & instantes, Beatum Bennonem, vel invitum ad dignitatem rapiunt, quam ipse tertio post mensis deposuit, seque ad pristinam vitam, & bene quidem institutam retulit. coepitque eum clara memoria Henricus Tertius Imperator diligere primum, qui cum videret sanctissimum hominem ad rempublicam bene gerendam natum esse, tantum virum in coenobii angulis aetatem consummare passus non est. Sed cum a fel. record. Leone Papa IX. Praedecessore nostro assensum obtinisset, illum magnopere repugnantem e Monasterio eduxit, ac Praepositurae Ecclesiae Bossariensis Hildesem. Diocesis praefecit. In ea vero cum usque ad ingravescentem aetatem, integre, castaque conversaretur, Canonici Ecclesiae Misnensis fama ejus inducti, venerandum senem, qui tunc quinquaginta sex annos natus erat, Ecclesiae suae praesesse voluerunt. In qua cum omnia praclare, tum hoc praclarissime egit, quod Vandalos de Religione Christiana male sentientes, ex pernicioso errore eripuit, eoque traduxerit, ut una cum Catholica Ecclesia pari studio fidei Christianam tuerentur. Quod factum, & memorabile est, & plane divinum. Illis namque temporibus pie mem. Gregorius Papa VII. etiam praedecessor noster, & similis memoriae Henricus Quartus Imperator, magnas inter se inimicitias gerebant, & ita quidem, ut alter alterum de eo, in quo locutus erat, dignitatis gradu dejectum studeret, qua de causa uterque suos in Concilium vocabat. Paruerunt Imperatori non solum Principes, sed etiam universi, & Germani, & Galliarum Episcopi: solus Beatus Benno decreti Imperatoris auditor non fuit, quippe qui praclarum fore existimabat, si Ecclesiae dignitatem, quoad ejus fieri posset, tueretur. Atque ut suae erga Ecclesiam devotionis documentum daret, Imperatorem, Marchionemque Misnen. hostes religionis

judicatos excommunicavit, quin etiam Marchioni ingressum templi Misnen. prohibuit, seque ad Concilium Pontificis contulit. Ad hanc magnitudinem animi quid addi potest? Sed antequam professionem susceperet beatus Benno, in Albim magnum, & celebre flumen perfluens, Ecclesiae suae Misnen. claves projecit, ut iis, qui se Imperatoris causa adjuvissent, eamque ob rem excommunicati essent, ingressus Ecclesiae non pateret, ex quo facile concipi potest, quantas ille inimicitias pro Ecclesia Catholica susceperit, quantoque se obtulerit periculo. Nam cum Imperator se suoque injuria affectos existimaret, ac suas, & communes injurias prosequi intenderet, Beatum Bennonem a Concilio reversum, ut suum expleret animum, in vincula conjecit. Sed Deus omnipotens, qui bonos scelerate oppressos erigit, divinum hominem respexit, fuit igitur Beatus Benno non ita multo post, & liberatus, & in pristinum statum restitutus. Cum autem eo tempore claves Ecclesiae Misnen. de quibus praefati sumus, desiderarentur, in dicto Albi flumine capitur piscis, in cujus visceribus claves amissae reperuntur, magnum sane, & haud obscurum divinitatis specimen. Nunc vero de iis quibus Ecclesiam suam exornavit Sanctissimus homo. Et primo quidem cum videret egregium tantum rebus sacris magno ornamento esse, optimam quidem ille canendi rationem instituit, quae hodie in templo Misnen. magno cum decore viget, Ecclesiam praeterea bonis multis, atque facultatibus locupletiore fecit, quid quod in eo loco in quem secedere solebat, si quando a ceteris curis ad contemplationem Dei Optimi maximi se convertere vellet Ecclesiam Collegiatam extruxit, instituitque. Sed quid pluribus de propenso Beati Bennonis in rem Ecclesiasticam studio? Albim flumen praedictum sic pedibus transivit, cumque aliquando (ita ut facere solebat) agricolas inviseret, videretque homines de labore sefos vehementer sitire, commiseratione adductus, aquam in vinum convertit. Idemque Beatus Benno alio quodam tempore, cum in valle proxima Civitati Misnen. concionem ad populum haberet, animadvertit multos, ut sit tempore aestivo, siti penne exanimis, ut illis subveniret terram percussit, e qua subito uberrimus, & perennis fons emanavit, qui adhuc hodiernis diebus fons sacer appellatur. Campana vero ab ipso divo Bennone consecrata, omnem vim caeli ab agris finitimis avertit, tum ager ille per quem iter facere solebat vir divinus, omnes, qui in ea vicinia sunt, agros ubertate facile superat. Est praeterea pagus quidam Neumberch nuncupatus, a Misna longe distans, aliquando tamen divinitus accidit, ut uno eodemque tempore Beatus Benno, & illic rem sacram faceret, & Misnae rebus sacris interesse videretur. Marchio quidam Misnen. ad rem avidior, cum per summum scelus in possessionem bonorum Ecclesiae Misnen. irruisset, Beatus Benno, hominem recte facturum affirmavit,

mavit, si ea que ipsi Ecclesie Miffensis eripisset, restitueret, sin minus Deum aliquando pro tanta improbitate penas ab eo expetiturum. Quibus verbis homo furens concitatus, sanctissimum virum alapa percussit, tunc Beatus Benno divo spiritu afflatus, hanc tantam injuriam inquit, hoc eodem tempore sequentis anni, Deus omnipotens ulciscetur. Quem Marchio ille protervus atque superbus irrisit, ac paulo post Beatus Benno egrotare cepit, & brevi futurum sperans, ut ex hac vita ad superos, quorum consuetudo dulcis est, atque eterna, migraret, paulo antequam moreretur Canonicos suos adhoratus est, ut eam caritatem, quam nos docuit Christus, studiose complecterentur, deinde Eucharistiam cibum illum divinum magna cum pietate suscepit, & cum orationibus ad Deum optimum maximumque habuisset, e vita excessit, & id quidem quadragesimo Pontificatus sui anno post Christum autem natum millesimo centesimo sexto. Hactenus de his, que in vita non humano consilio, sed divinitus gessit divinus homo.

§.4. Ad ea vero, que post mortem illius, summa cum admiratione acciderunt, nonnulla recitanda censuimus, ac primum, Marchio de quo paulo ante mentionem fecimus, cum tempus illud evenisset quo Sanctus vir ipsum Marchionem penas daturum prædixerat, in hanc vocem prorupit, Benno superiori tempore nescio quod periculum nobis hodierno die eventurum minabatur, mortuus est ille, non igitur est quod nobis timeamus. Vix ille hæc verba finierat, subito confertitur, & auxilium eorum, qui aderant implorans, miserandum in modum, ac magno cum dolore, & gemitu moritur. Hinc facile concipi potest, divinum potestatem divino homini communicatam esse. Accedit hæc alterum exemplum priori haud dissimile. Willelmus alius Marchio antedictam Miffensem Ecclesiam injuriose tractabat, cumque Præpositus ejusdem Ecclesie hominem magnis precibus a malo instituto abducere vellet, ipse non solum recte monentibus parere noluit, sed etiam multo magis quam antea ipsam Ecclesiam vexavit, tum dictus Præpositus cum aliunde auxilium petere non posset, ad Divum Bennonem confugit, ab eoque precatus est, ut Ecclesiam servaret, quo factum est, ut beatus Benno Marchionem per quietem admonerit, ne quid gravius adversus Ecclesiam moliretur, quod cum ille ut inane somnium contemneret, quarto deinceps vehementer objurgatus, alterum oculum amisit, periculo graviore proposito, nisi ab improbo instituto desisteret, Willelmus Marchio partim metu, partim penitentia ductus Ecclesie restituit omnia, illiusque facultates, quantum potuit, auxit, quin etiam divum Bennonem, & plurimos fecit, & maxime coluit. Illud vero præteritum non est, duos esse Pagos, in quorum altero, Marchionem dum fugeretur, se abdidit, in altero vero Vandalos a summa impietate ad fidem Christianam convertit,

Ita post mortem miraculis etiam emicuit.

in quibus vestigia pedum ejus adhuc integra concernuntur, tum tugurium illud, in quo apud Vandalos fuit, etiam nulla stabiliiori structura firmetur, tectumque habeat stramineum vetustate confectum, illud tamen nec unquam vitium fecit, nec igni est consumptum, cum tamen saepenumero vicinæ ades incendio flagrarunt. Habitus quoque Episcopalis quo corpus suum terra commendatum extitit, una cum mitra Episcopali ultra ducentos annos sub terra latuit, & absque aliqua alteratione ex sepulchro effossus, hodie integer cernitur, & ostenditur. Possent hic quamplurima alia miracula afferri. Multos enim divini Bennonis meritis e mortuis excitatos constat; multos variis morbis curatos, denique qui votum fecerit, neminem illius beneficium non sensisse.

§.5. Propter que carissimus in Christo filius noster Carolus Romanorum, & Hispaniarum Rex Catholicus in Imperatorem electus, & dilecti filii nostri Albertus S. Petri ad Vincula Presbyter, & Mattheus S. Angeli Diaconus Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinales, ac Venerabiles fratres nostri Riccardus Treveren., & Hermanus Coloniensis Archiepiscopi per eorum patentes literas, necnon dilecti filii nobiles viri Ferdinandus Archidux Austriæ, ac Georgius, & Henricus fratres Germani Duces Saxonie, Lantgravius Thuringie, & Marchiones Miffenæ, per Venerabilem fratrem nostrum Joannem Episcopum Miffensem Nuncium, & oratorem ad Nos ab eis destinatum, & dilectum filium Willelmum de Enckfort electum Durtusen., Datarium, & Prælatum nostrum domesticum, eorum apud Nos, & Sedem Apostolicam etiam oratorem, & negotiorum gestorem humiliter supplicari fecerunt, ut præmissis diligenter inquisitis, & exploratis, ad beati Viri canonizationem procedere dignaremur.

§.6. Quorum quidem precibus licet libenter annuere vellemus, summopereque gauderemus hujusmodi canonizationem nostris temporibus divino quodam mysterio contigisse, ac nobis justum videretur, ut idem beatus Benno, quem jam Deus in cælesti gloria Sanctorum choro dignum fecisse plurimis, & manifestis indicis, & miraculis ostenderat, in terris etiam sibi debito Sanctorum honore non defraudaretur, non statim rem tanti ponderis, ac momenti faciendam, sed justa veterem, & laudabilem consuetudinem cunctanter matureque considerandam duximus. Post triplicem igitur inquisitionem ex recolenda memorie Alexandri Sexti primo, & deinde Julii Secundi, & successive Leonis Decimi Prædecessorum etiam nostrorum commissionibus super hoc debite factam, tandem idem Leo Decimus tribus etiam Romanæ Ecclesie Cardinalibus, ex tribus illorum ordinibus, videlicet Venerabilibus Fratribus nostris Bernardo Ofsien. Sanctæ Crucis in Hierusalem, & Antonio Albanen. Episcopis tunc Tit. S. Vitalis Presbytero, ac Joannis SS. Cofine, & Damiani Diacono

Carolus er- go V. Imperator, & alii Principes, pro B. Bennonis canonizatione huic Pontifici supplicarunt.

Qui post Inquisitionem, & processum delegati ad Alexandro VI., Julio II., & Leone X. habitos re mature discussa servatis servandis ad S. S. Bennonis canonizationem devenit die ultima Maii 1523.

Car-

Cardinalium de Fratrum suorum, de quorum numero licet absentes tunc eramus, consilio, & assensu commisit, ut ipsi visis, & examinatis processibus editis super eisdem Beati Viri vita, moribus, fama, & miraculis, ante, & post ipsius decessum, ejus intercessionibus a Deo factis, aliisque cunctis ad Sanctorum canonizationem hujusmodi necessariis, se super omnibus, & singulis diligenter informarent, & per eos comperta in suo secreto Consistorio, ut moris erat, fideliter referrent. Cumque ipsi Cardinales visis, & examinatis diversis processibus in partibus Germanie de Sedis prædictæ commissione habitis, & ad Curiam nostram transmissis, testiumque fide dignorum depositionibus, pro tanta rei dignitate debite ponderatis, de prædictis miraculis ac vitæ sanctimoniam, & aliis a jure requisitis fidelem nobis relationem in pluribus etiam secretis Consistoriis fecissent, Nosque ipsorum, & omnium Cardinalium vota pro celebranda d. Canonizatione convenientia, & conformia invenissemus, & pro celebriori executione, dilectus filius Joannes Baptista de Senis utriusque juris doctor, & aule nostræ Consistorialis Advocatus in publico Consistorio, omnia de ipsius Beati Viri vita, moribus, fama, & miraculis copiose percensuisset, Nobisque humiliter supplicasset, ut ad ejusdem Beati Viri Canonizationem, matura deliberatione præhabita procedere dignaremur: Nos de re latis coram Nobis, in primis maximas omnipotenti Deo gratias agentes, rogavimus omnes in eodem publico Consistorio tunc alantes, ut suis orationibus, & jejuniis Ecclesiam Dei jurent, ac ne eam Altissimus modo aliquo in hujusmodi Canonizationis officio errare permitteret, instanter orarent, demum post aliquot dies convocatus denovo in aula nostræ Consistorialis in Palatio Apostolico, universis, & singulis, qui tunc aderant in Romana nostra Curia, Ecclesiasticis Prælatibus, Patriarchis videlicet, Archiepiscopis, & Episcopis, in præsentia eorundem fratrum nostrorum dictæ Romanæ Ecclesie Cardinalium, eosdem processus super ejusdem Beati vita, moribus, fama, & miraculis editos, per eundem Joannem Baptistam breviter summarieque repeti fecimus, que cum ex ferie per Cardinales, ac alios quibus id munus per Nos injunctum fuerat, enarrata, & exposita fuissent, omnesque astantes Prælati, quid sibi super hujusmodi Canonizationis negotio videretur interrogati, unanimi consensu nullo penitus discrepante respondissent, sibi videri, quod idem Beatus Vir inter Sanctos merito adscriberetur, & connumeraretur. Nos iterum humiles ipsi omnipotenti Deo, quod ad Beatum Servum suum debitis honoribus prosequendum corda nostra illuminare dignatus esset gratias agentes, ad ipsius Canonizationem diem Dominicam primam post Pentecosten, que tunc occurrebat ultima die mensis Maii Anno Domini 1523. deputavimus, ac in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, amplum suggestum ligneum

de more parari, & exornari justissimum super quo quidem, astante universo Clero, & populo, de vita, miraculis, & fama ejusdem Beati Bennonis humili, devotioneque pleno (ut moris est) sermone habito, deindeque Litania, & Hymno, *Veni creator Spiritus*, per omnia devote decantatis, necnon a Procuratoribus causæ ipsius Canonizationis, & ab ejusdem Carolo in Imperatorem electi apud Sedem prædictam constituto Oratore, a Nobis magna cum instantia petito pronunciari abscribi inter Sanctos eundem Beatum Bennonem, cum jam omnia consummata essent, omnesque Ecclesie ceremonias consuetas super ea re rite servavissimus, Deum præ oculis habentes, ad Canonizationem ejusdem Beati sub his verbis procedendum duximus, & processimus.

§.7. Ad laudem, & honorem Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, & exaltationem Fidei Catholica, & Christianæ religionis augmentum, auctoritate Domini nostri Jesu Christi, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum, & nostra, de Fratrum nostrorum consilio decernimus, & desuimus, bona memorie Bennonem olim Episcopum Miffensem Sanctum esse, & in Sanctorum Cathalogo adscribendum, ipsunque in eodem Sanctorum Confessorum Cathalogo describimus. Statuentes, ne ab universali Ecclesia quolibet anno Festum ipsius, & officium, sicut pro uno Confessore Pontifice, sextadecima die mensis Junii, hoc est die depositionis sue, devote, & solemniter celebretur.

§.8. Et insuper eadem auctoritate omnibus vere poenitentibus, & confessis, qui annis singulis ad sepulchrum ejusdem S. Bennonis eadem die accesserint, septem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis poenitentibus misericorditer relaxamus.

§.9. Quibus debite præfatis, inchoatoque per nos, ac decantato usque ad finem a Cantoribus nostris hymno, *Te Deum laudamus*, in illius etiam finem, Cardinali Diacono in cantu dicente: *Ora pro nobis Beate Benno*, a Choroque responso, *Ut digni efficiamur promissionibus Christi*. Nos illico propriam Orationem de eodem Sancto alta voce decantavimus dicentes: *Deus, qui nos Beati Bennonis Pontificis confessione gloriosa circumdas, & protegis: da nobis, & ejus imitatione proficere, & intercessione gaudere. Per Dominum nostrum Jesum Christum filium tuum, qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum.* Deinde vero a dicto Choro responsum, *Amen.* Solemnem illuc Missam, Nos ipsi celebravimus de dicta tunc occurrente Dominica prima post Pentecosten. Collectas singulas sub una conclusione terminantes, additis etiam prædicta ceterisque specialibus ejusdem Sancti Bennonis collectis immediate sequentibus. Pro secreta videlicet: *Sanctus tuus quem sumus Dominus Benno Confessor, & Pontifex, nos ubique latifecer, ut dum ejus recolimus merita gloriosa, apud te semper patrocinia sentiamus.* Cum sua conclusione videlicet, *per Christum &c.* Deinde

Ipsunque Cathalogo SS. Confessorum adscripsit. Festum ejus die 16. Junii agi jubet.

Indulgentiam que ea die annis singulis ad ejus sepulchrum accedentibus largitur.

Missam deinde celebrat cum Oratione, & collecta Sancti Bennonis, & altantibus Indulgentiam impatitur.

1523.

de vero post Communionem subiunximus dicentes: Quæsumus Domine salutaribus repleti mysteriis, ut Sancti tui Bennois Confessoris, & Pontificis, cuius solemnia celebramus, etiam intercessione adjuvemur, cum simili conclusione. Et ita Missam ipsam ad finem usque cum solitis ceremoniis juxta ordinarium Apostolicum illic debite terminavimus. Indulgentiamque plenariam omnibus Officio hujusmodi tunc assistantibus devote elargiti sumus.

Has literas desuper editas.

Eorumque transumptis credi jubet. Sanctione penale apponit. D. P. An. I. die 31. Maii.

§.10. Præsentis literas in præmissorum testimonium concedentes. Ad laudem, & gloriam omnipotentis Dei, qui in Sanctis suis mirabilis est, ac gloriosus vivit, & regnat benedictus in secula seculorum.

§.11. Ceterum quia difficile foret &c. Nulli ergo omnino hominum &c. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo vigesimo tertio, pridie Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno I.

VI.

Contra Christianam fidem susceptam abnegantes; sacramentis abutentes, fortilegiisque, & maleficiis alios ledentes, ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, graviter puniendos.

Adversus Maleficos, & Sortilegos, vide quæ dixi sup. Constit. I. Innoc. VIII. Summis. Tom. III. Par. III. fol. 191.

HADRIANUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Inquisitori Comensi, dilecte fili, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Inquisitores Cremonæ procedant contra maleficos, & obediencia diabolo præstantes.

§.1. Dudum, uti nobis exponi fecisti, per sel. recor. Julium Papam II. Prædecessorem nostrum, non sine magna tunc animi sui displicentia accepto, quod per quemdam Georgium de Casali, Ordinis Fratrum Prædicatorum Professore, & in Civitate Cremonensi hæreticæ pravitatis Inquisitorem deputatum in nonnullis Lombardiæ partibus, & præsertim in locis, in quibus dictus Georgius Inquisitor deputatus erat, reperte fuerunt quamplures utriusque sexus persone, propriæ salutis immemores, & a Fide Catholica deviantes certam sectam facientes; fidem, quam in sacri susceptione baptismi susceperant, abnegantes, sanctam Crucem pedibus concalcantes, & obprobria super eam perpetrantes, Ecclesiasticis, & præsertim Eucharistiæ Sacramentis abutentes, diabolum in suam dominum, & patronum assumentes, eique obedientiam, & reverentiam exhibentes, & suis incantationibus, carminibus, fortilegiis, aliisque nefandis superstitionibus jumenta, & fructus terræ multipliciter ledentes, aliisque quamplurima nefanda, excessus, & crimina eodem diabolo instigante committentes, & perpetrantes, in animarum suarum periculum, divinæ Majestatis offensam, perniciosumque exemplum, & scandalum plurimorum.

§.2. Contra quas cum dictus Georgius tunc, ut asserbat, in dictis locis suæ Inquisitionis deputatus, prout ipsius Georgii incumbere officio, ipse Georgius processisset, nonnulli autem tam clerici, quam laici illarum partium, quærentes plures sapere, quam oportet, præmissa delicta ad eisdem Georgii Inquisitionis officium non pertinere temere asserentes, præsumentes in populo errores, & scandala feminaverunt, sicque eundem Georgium in populo odiosum reddere, & dicti Georgii officium impedire conati fuerunt, prout etiam tunc impediebant, ita quod propter præmissa, personæ prædictæ delicta hujusmodi perpetranda quotidie inducebantur, in non modicum fidei obprobrium, animarum periculum, & scandalum plurimorum.

§.3. Dicitur Prædecessor volens (ne inquisitionis officii executio quomodolibet retardaretur, & labes hæreticæ pravitatis longe venena diffunderet) providere, dicto Georgio per quasdam suas in forma brevis literas commisit, & mandavit quatenus in locis ejusdem Georgii Inquisitioni deputatis de excessibus hujusmodi cognoscere, & contra quascumque personas, cujuscumque conditionis, & præminentiæ forent, inquisitionis officium exercere, & exequi, ipsasque personas, quas in præmissis culpabiles reperiret, una cum locorum Ordinariorum Vicariis, quatenus voluissent interesse, juxta dictarum personarum demerita corrigere, & punire deberet, secundum modum contra alios hæreticos a jure ex sacris canonibus statutum, contraditores quoscumque per censuram ecclesiasticam, & alia juris opportuna remedia compescendo. Eos vero qui in præmissis, consilium, auxilium, vel favorem præstarent, præfatus Prædecessor noster, eisdem indulgentiis uti & gaudere decrevit, quibus Crucisignati contra alios hæreticos, ex indulto Apostolico eis concessio, tunc gaudebant, & utebantur, prout in dictis literis plenius contineri dicitur.

Julius ergo II Inquisitorem procedere cetera eos jussit.

Hic modo Pontifex juxta de causa, & delata ab Inquisitore Comensi.

§.4. Et sicut eadem expositio subungebat, non solum delicta, & crimina hujusmodi contra Fidem Catholicam, & Christianam religionem, sub jurisdictione Inquisitionis Cremonensis committuntur, & perpetrantur, sed omnibus aliis locis, & Diocæsis sub jurisdictione aliorum Inquisitorum dicti Ordinis Congregationis Lombardiæ, in dies perpetrantur, & committuntur. Et cum eadem sint delicta, eadem, profecto provisione, & castigatione eis esset earundem literarum tenore providendum. Quare tu, sicut asseris, in Civitate Comensi ubi dictæ pravitatis Inquisitor existis, tam tuo, quam omnium aliorum dictorum Ordinis, & Congregationis hæreticæ pravitatis Inquisitorum ubilibet consistentium, & deputatorum nominibus fecisti nobis humiliter supplicari, ut literas prædictas ad vos extendere, & ampliare, aliisque desuper opportune dignemur providere.

§.5. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, literas prædictas, cum omnibus in eis contentis clausulis, in omnibus, & per

Hæc idem omnibus Inquisitoribus mandata.

1523.

per omnia prout in eisdem literis continetur, ad te, & ad alios Ordinis, & Congregationis hujusmodi Inquisitores, tam in presentiarum deputatos, quam in futurum perpetuis futuris temporibus deputandos, ac si tibi, & cuilibet Inquisitorum dirigerentur, & directæ fuissent, Apostolica auctoritate, tenore præsentium extendimus. Ipsasque literas tibi & illis, ut præmittitur, eisdem auctoritate, & tenore concedimus.

Contrariis derogat.

Transumptis credi jubet. D. P. An. I. die 10. Julii.

§.6. Non obstantibus illis, qui idem Julius Prædecessor voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.7. Et quia difficile foret &c. Datum Romæ apud S. Petrum, sub Anulo Piscatoris die 20. Julii 1522. Pontificatus nostri Anno I.

CLEMENS SEPTIMUS PAPA CCXXI. ANNO DOMINI MDXXXIII.

Die 19. Novembris anno 1523. Universalis Ecclesiæ clavo præfictus Julius Cardinalis Medices, Archiepiscopus Florentinus, & S. R. E. Vice-Cancellarius, appellaturque Clemens VII. Pontificiam Thiaram induit die 26. Mensis ejusdem. Fuit temporibus Caroli V. Imperatoris, & Ferdinandi II. Regis Romanorum, & XIII. Promotionibus XXXIV. creavit Cardinales. Vixit in Pontificatu Annos X. Mens. X. Dies VII. Obiit die 25. Septembris 1534, & sepultus est in Basilica Vaticana, unde sub Paulo III. corpus ejus translatum est ad S. Mariam supra Minervam. Vacavit Sedes dies XVII. (a)

(a) Excluit extremis. Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Canonizatio S. Antonii Archiepiscopi Florentini, professoris Ordinis Fratrum, Prædicatorum S. Dominici, cum institutione suæ festivitatæ pro die 2. mensis Maii, ex Constitutione Hadriani VI.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Rationi congruit, & convenit æquitati ut ea, quæ de Romani Pontificis gratia processerunt, licet ejus superveniente obitu literæ Apostolicæ super illis confectæ non fuerint, suam debitum consequantur effectum.

§.1. Dudum siquidem sel. record. Hadrianus Papa VI. Prædecessor noster pie præmeditans singulos, præsertim a qua regenerationis renatos populos Propheta docentes misericordias Domini in æternum cantare decere, magnæque profecto, & mirabilia esse opera misericordiæ, quibus Salvator noster Iesus Christus in salutem generis humani miserationis hujus largissime sese effundere dignatus fuerat, quæ si ab initio creati hominis recensenda forent, nullæ humane lingue ad id sufficere poterant, quia inenarrabile illud erat, quod cum Deus ipse hominem creasset ad imaginem, & similitudinem suam, illi ut felicitatis æternæ participes fieri, & in cœlesti patria illa consortis Angelorum adscribi posset, benigne concesserat, si data sibi divinitus legis non contempnisset imperium, neque tamen ipsum legis hujusmodi transgressorem factum passus erat divina clementia penitus interire, quinimmo congruentes exhibere medicinas dignata extiterat, quibus a lege Domini aberrans in certam salutis semitam perduceretur, Angelos destinando, qui ei divinam patefacerent voluntatem, ipsumque justa suaderent, & ad implendum divina mandata opportune adjuverent.

§.2. Mittendo etiam Patriarchas gratiæ suæ spiritu repletos, qui exemplo sui totum humanum genus instruerent ad salutem.

§.3. Necnon Prophetas, qui Spiritu Sancto illuminati omnibus non præsentia solum beneficia commemorarent, sed futura etiam prædicarent.

§.4. Illud vero erat maximum, & cui nullum aliud miserationis opus comparari poterat, quod ipse Dei Filius in persona sua, naturam nostræ mortalitatis assumere, ac ea mysteria, quæ passionē, & morte sua per Sanctorum Prophetarum ora prædicata, & annunciata fuerant, adimplere, ac per passionem, & mortem suam hujusmodi, nos a perpetua morte liberare dignatus fuerat.

§.5. Cumque prædecessor ipse tot gratiis, & beneficiis invitatus, ac provocatus, nihil studiosius curare, ac efficere quam ejus voluntati, ac mandatis parere, atque obedire deberet, ipsique in illis qui sibi propter vite integritatem, ac sanctimoniam dilecti fuerant, & per quos diversa, & magna miracula ostendebat, sanctissimum

Procedimus.

Angelos Deus pro salute hominum destinavit.

Patriarchas polles misit.

Prophetas etiam.

Filius dicitur proprium.

Leo igitur agnoscentem ipsum Dei nomen glorificari, dum eus Sancti venerantur in terris.

1523.

de vero post Communionem subiunximus dicentes: Quaesumus Domine salutaribus repletis mysteriis, ut Sancti tui Bennois Confessoris, & Pontificis, cuius solemniter celebramus, etiam intercessione adjuvemur, cum simili conclusione. Et ita Missam ipsam ad finem usque cum solitis ceremoniis iuxta ordinarium Apostolicum illic debite terminavimus. Indulgentiamque plenariam omnibus Officio huiusmodi tunc assistantibus devote elargiti sumus.

Has literas desuper editas.

Eorumque transumptis credi iubet. Sanctione penale apponit. D. P. An. I. die 31. Maii.

§.10. Praesentes literas in praemissorum testimonium concedentes. Ad laudem, & gloriam omnipotentis Dei, qui in Sanctis suis mirabilis est, ac gloriosus vivit, & regnat benedictus in secula seculorum.

§.11. Ceterum quia difficile foret &c. Nulli ergo omnino hominum &c. Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo vigesimo tertio, pridie Kalendas Junii, Pontificatus nostri Anno I.

VI.

Contra Christianam fidem susceptam abnegantes; sacramentis abutentes, fortilegiisque, & maleficiis alios ledentes, ab Inquisitoribus haeretice pravitatis, graviter puniendos.

Adversus Maleficos, & Sortilegos, vide quae dixi sup. Constit. I. Innoc. VIII. Summis. Tom. III. Par. III. fol. 191.

HADRIANUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Inquisitori Comensi, dilecte fili, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Inquisitores Cremonae procedant contra maleficos, & obediencia diabolo praestantes.

§.1. Dudum, uti nobis exponi fecisti, per sel. recor. Julium Papam II. Praedecessorem nostrum, non sine magna tunc animi sui displicentia accepto, quod per quemdam Georgium de Casali, Ordinis Fratrum Praedicatorum Professorem, & in Civitate Cremonensi haeretice pravitatis Inquisitorem deputatum in nonnullis Lombardiae partibus, & praesertim in locis, in quibus dictus Georgius Inquisitor deputatus erat, reperta fuerunt quamplures utriusque sexus personae, propriae salutis immemores, & a Fide Catholica deviantes certam sectam facientes; fidem, quam in sacri susceptione baptismi susceperant, abnegantes, sanctam Crucem pedibus conculcantes, & obprobria super eam perpetrantes, Ecclesiasticis, & praesertim Eucharistiae Sacramentis abutentes, diabolum in suum dominum, & patronum assumentes, eique obedientiam, & reverentiam exhibentes, & suis incantationibus, carminibus, fortilegiis, aliisque nefandis superstitionibus iumenta, & fructus terrae multipliciter ledentes, aliaque quamplurima nefanda, excessus, & crimina eodem diabolo instigante committentes, & perpetrantes, in animarum suarum periculum, divinae Majestatis offensam, perniciosumque exemplum, & scandalum plurimorum.

§.2. Contra quas cum dictus Georgius tunc, ut asserbat, in dictis locis suae Inquisitionis deputatus, prout ipsius Georgii incumbere officio, ipse Georgius processisset, nonnulli autem tam clerici, quam laici illarum partium, quaerentes plures sapere, quam oportet, praemissa delicta ad eisdem Georgii Inquisitionis officium non pertinere temere asserentes, praesumentes in populo errores, & scandala feminaverunt, sicque eundem Georgium in populo odiosum reddere, & dicti Georgii officium impedire conati fuerunt, prout etiam tunc impediebant, ita quod propter praemissa, personae praedictae delicta huiusmodi perpetranda quotidie inducebantur, in non modicum fidei obprobrium, animarum periculum, & scandalum plurimorum.

§.3. Dicitur Praedecessor volens (ne inquisitionis officii executio quomodolibet retardaretur, & labes haereticae pravitatis longe venena diffunderet) providere, dicto Georgio per quosdam suas in forma brevis literas commisit, & mandavit quatenus in locis ejusdem Georgii Inquisitioni deputatis de excessibus huiusmodi cognoscere, & contra quascumque personas, cujuscumque conditionis, & praerogativae forent, inquisitionis officium exercere, & exequi, ipsaque personas, quas in praemissis culpabiles reperiret, una cum locorum Ordinariorum Vicariis, quatenus voluissent interesse, juxta dictarum personarum demerita corrigere, & punire deberet, secundum modum contra alios haereticos a jure ex sacris canonibus statutum, contraditores quoscumque per censuram ecclesiasticam, & alia juris opportuna remedia compescendo. Eos vero qui in praemissis, consilium, auxilium, vel favorem praestarent, praefatus Praedecessor noster, eisdem indulgentiis uti & gaudere decrevit, quibus Crucisignati contra alios haereticos, ex indulto Apostolico eis concessio, tunc gaudebant, & utebantur, prout in dictis literis plenius contineri dicitur.

Julius ergo II Inquisitorem procedere coartat eos jussit.

§.4. Et sicut eadem expositio subungebat, non solum delicta, & crimina huiusmodi contra Fidem Catholicam, & Christianam religionem, sub jurisdictione Inquisitionis Cremonensis committuntur, & perpetrantur, sed omnibus aliis locis, & Dioecesibus sub jurisdictione aliorum Inquisitorum dicti Ordinis Congregationis Lombardiae, in dies perpetrantur, & committuntur. Et cum eadem sint delicta, eadem, profecto provisione, & castigatione eis esse earundem literarum tenore providendum. Quare tu, sicut asseris, in Civitate Comensi ubi dicta pravitatis Inquisitor existis, tam tuo, quam omnium aliorum dictorum Ordinis, & Congregationis haeretice pravitatis Inquisitorum ubilibet consistentium, & deputatorum nominibus fecisti nobis humiliter supplicari, ut literas praedictas ad vos extendere, & ampliare, aliaque desuper opportune dignemur providere.

Hic modo Pontifex juxta de causa, & delata ab Inquisitore Comensi.

§.5. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, literas praedictas, cum omnibus in eis contentis clausulis, in omnibus, & per

Hae idem omnibus Inquisitoribus mandata.

1523.

per omnia prout in eisdem literis continetur, ad te, & ad alios Ordinis, & Congregationis huiusmodi Inquisitores, tam in praesentiarum deputatos, quam in futurum perpetuis futuris temporibus deputandos, ac si tibi, & cuilibet Inquisitorum dirigerentur, & directae fuissent, Apostolica auctoritate, tenore praesentium extendimus. Ipsaque literas tibi & illis, ut praemittitur, eisdem auctoritate, & tenore concedimus.

Contrarius derogat.

Transumptis credi iubet. D. P. An. I. die 10. Julii.

§.6. Non obstantibus illis, qui idem Julius Praedecessor voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. §.7. Et quia difficile foret &c. Datum Romae apud S. Petrum, sub Anulo Piscatoris die 20. Julii 1522. Pontificatus nostri Anno I.

CLEMENS SEPTIMUS PAPA CCXXI. ANNO DOMINI MDXXXIII.

Die 19. Novembris anno 1523. Universalis Ecclesiae clavo praeficitur Julius Cardinalis Medices, Archiepiscopus Florentinus, & S. R. E. Vice-Cancellarius, appellaturque Clemens VII. Pontificiam Thiarum induit die 26. Mensis ejusdem. Fuit temporibus Caroli V. Imperatoris, & Ferdinandi II. Regis Romanorum, & XIII. Promotionibus XXXIV. creavit Cardinales. Vixit in Pontificatu Annos X. Mens. X. Dies VII. Obiit die 25. Septembris 1534, & sepultus est in Basilica Vaticana, unde sub Paulo III. corpus ejus translatum est ad S. Mariam supra Minervam. Vacavit Sedes dies XVII. (a)

(a) Excluit extremis. Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Canonizatio S. Antonii Archiepiscopi Florentini, professoris Ordinis Fratrum, Praedicatorum S. Dominici, cum institutione suae festivitatis pro die 2. mensis Maii, ex Constitutione Hadriani VI.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Ratio congruit, & convenit aequitati ut ea, quae de Romani Pontificis gratia processerunt, licet ejus superveniente obitu literae Apostolicae super illis confecta non fuerint, suam debitum consequantur effectum.

Procuramus.

§.1. Dudum siquidem sel. record. Hadrianus Papa VI. Praedecessor noster pie praeditans singulos, praesertim a qua regenerationis renatos populos Propheta docentes misericordias Domini in aeternum cantare decere, magnaque profecto, & mirabilia esse opera misericordiae, quibus Salvator noster Iesus Christus in salutem generis humani miserationis huius largissime sese effundere dignatus fuerat, quae si ab initio creati hominis recensenda forent, nulla humanae linguae ad id sufficere poterant, quia inenarrabile illud erat, quod cum Deus ipse hominem creasset ad imaginem, & similitudinem suam, illi ut felicitatis aeternae participes fieri, & in coelesti patria illa consortis Angelorum adscribi posset, benigne concesserat, si data sibi divinitus legis non contempnisset imperium, neque tamen ipsum legis huiusmodi transgressorem factum passa erat divina clementia penitus interire, quinimmo congruentes exhibere medicinas dignata extiterat, quibus a lege Domini aberrans in certam salutis semitam perduceretur, Angelos destinando, qui ei divinam patefacerent voluntatem, ipsumque iuxta suaderent, & ad implendum divina mandata opportune adjuverent.

Angelos Deus pro salute hominum destinavit.

§.2. Mittendo etiam Patriarchas gratiae suae spiritu repletos, qui exemplo sui totum humanum genus instruerent ad salutem.

Patriarchas polles misit.

§.3. Necnon Prophetas, qui Spiritu Sancto illuminati omnibus non praesentia solum beneficia commemorarent, sed futura etiam praedicerent.

Prophetas etiam.

§.4. Illud vero erat maximum, & cui nullum aliud miserationis opus comparari poterat, quod ipse Dei Filius in persona sua, naturam nostrae mortalitatis assumere, ac ea mysteria, quae passione, & morte sua per Sanctorum Prophetarum ora praedicta, & annunciata fuerant, adimplere, ac per passionem, & mortem suam huiusmodi, nos a perpetua morte liberare dignatus fuerat.

Filius deinde proprium.

§.5. Cumque praedecessor ipse tot gratiis, & beneficiis invitatus, ac provocatus, nihil studiosius curare, ac efficere quam ejus voluntati, ac mandatis parere, atque obedire deberet, ipsique in illis qui sibi propter vite integritatem, ac sanctimoniam dilecti fuerant, & per quos diversa, & magna miracula ostendebat, sanctissimum

Leo igitur agnoscent ipsius Dei nomen glorificari, dum eius Sancti venerantur in terris.

1523.

simum nomen suum glorificari, ipsoque Catholico Sanctorum adscribi, & ab universali Ecclesia claris honorum, ac laudum praemio honorari mandaret, sicut etiam ipsa sancta Mater Christi Salvatoris nostri hujusmodi sponsa praedecessorem ipsum docebat, ut fidelium animas superna ac caelesti beatitudine fruenter, debita reverentia prosequeretur, quos dum in humanis adhuc agerent, ipsi Deo acceptos, post autem ab hoc saeculo migrationem in Beatorum numero collocatos, & aggregatos esse intelligebat, dum fidelibus aliquo calamitatis genere oppressis, ac eorum suffragia implorantibus, divina omnipotentia in eorundem caelestis beatitudinis testimonium, miraculose subvenire dignabatur, superna quoque patria illa Jerusalem ita omnium electorum salutatio letabatur, ut quorum praestantiora erant merita pro illorum uberioribus praemiis, copiosiora etiam gaudia percipiebant, quod in excessu mentis suae positus Ilias Propheta sensisse videbatur, cum diceret: Exulta, & lauda habitatio Sion, quia magnus in medio tui Sanctus.

§.6. Praedecessor igitur ipse dicendum putavit. Exultent omnes Angelorum Chori, qui de evacuatorum sedium repletionem solliciti, humiles corde, ac bonis, & sanctis operibus praecellentes, per virtutum gradus, in beatas illas mansiones, unde superbi corruebant Spiritus, perducere gaudent. Exultent quoque animae iustorum, qui Christi vestigia sequenti, vite huius stipendii emeriti, ac mundi illecebris omnibus luperatis caelesti regno tandem perfrui meruerunt, & etiam tunc numerosiore caelestium civium populo letantur. Exultet universum caelum laudibus, resulet terra gaudiis cum sanctorum editio letitiam habeat plurimam. Siquidem fidei zelus exigebat, ac iustitia pietas postulabat, ut quod pro salute plurimorum gerebatur, communibus ubique gaudiis, & plausibus celebraretur. Praecipue vero praedecessor ipse etiam putavit exultare debere Pontificum beatorum eorum, & sacram illam Doctorum concionem, inter quos sanctus Antonius postquam ex hac lacrymarum valle ad caelestem illam, quae sursum est Jerusalem (vocante ipsum Domino) migraverat, tamquam novum sydus gloriose micabat, & fulgebat. Cumque ejusdem Antonini Archiepiscopi Florentini ex Civitate Florentiae oriundi Ordinis Praedicatorum vitae excellentia, casti mores, fructuosa predicatio, ac sanctissimorum operum perpetua coruscatio toti fere Orbi nota esset, & ab omnibus predicaretur. Nos tunc in minoribus constituti, & tituli Sancti Laurentii in Damaso tunc Sanctae Mariae in Dominica Diaconus, qui ex concessione Apostolicae Ecclesiae Florentinae praesse dignoscerebamur, & dilectus filius noster tunc ipsius praedecessoris, Thomas tit. Sancti Sixti tunc Ordinis Praedicatorum Generalis Magister, Presbyteri Cardinales, ac tunc Priores libertatis, & vexilliferi iustitiae po-

Ideo S. Antonium Castro SS. ascribere cogitavit, sicut apud eum pro Canonizatione substitutum fuerat.

puli Florentini, necnon Archidiaconus, & dilecti filii, Capitulum Ecclesiae Florentinae, considerantes ipsius Antonini Archiepiscopi vitae sanctimoniam, quotve, & quibus miraculis tam in vita, quam post mortem claruerat, & in dies clarebat, desiderantesque ipsum juxta morem, & ritum Sanctae Romanae Ecclesiae Canonizationis dignitate praefulgere, ac Sanctorum numero, & Cathalogo aggregari, pia memoriae Leoni Papae X. secundum carnem fratri patrueli, etiam praedecessori nostro in dicta Ecclesia Florentina tunc existenti, Missa pontificali, & aliis peractis solemniter humiliter supplicarunt, ut gloriose memoriae dicti Antonini Archiepiscopi Canonizationi intendere dignaretur.

§.7. Idem Leo Praedecessor eorum pio desiderio annuere volens, dilectis filiis Magistris Jacobo Symoneta, & Guillermo Casadoro, nostris tunc ipsius Leonis praedecessoris Capellanis, & Caesarum Palatii Apostolici Auditoribus commiserat, ut ipsi, & quilibet eorum de sanctitate vitae, ceterisque virtutibus, & miraculis ejusdem Antonini Archiepiscopi se diligenter informarent, & habita super his informatione maturata ipsi Leoni praedecessori in Consistorio suo secreto fideliter referrent, ut de fratrum suorum consilio, ad omnipotentis Dei laudem efficere posset, quae sanctorum Patrum dogmata, & sanctorum Canonum institutiones, necnon iustitia & Christiana caritas postulet, atque requireret. Cumque Auditores praefati ad inquisitionem praemissorum procedentes, articulis, & interrogatoriis datis, ac citatione legitima praecedente, sexaginta duos testes eorum eis productos recepissent, eosque pravo iuramento examinassent, idem Leo praedecessor ex dicta Civitate Florentiae ad Almam Urbem, & Romanam Curiam redire proposuisset, dilectos filios Joannem Mariam Abbatem Monasterii Vallis Umbrosae Fesulanae Diocesis, & Antonium Sacramentorum Canonicum dictae Ecclesiae Florentinae, ac Leonardum de Gualconibus tunc Vicarium Episcopi Fesulani in spiritualibus generalem, dictorum Auditorum loco in causa Canonizationis hujusmodi subrogaverat, eisque commiserat, & mandaverat, ut ipsi, vel duo, aut unus eorum ad ulteriorem praemissorum inquisitionem procederent, ac testes reciperent, eorumque attestaciones, ac depositiones, & omnia alia acta in scriptis fideliter redacta, sub eorum sigillo clausa, ad ipsum Leonem praedecessorem remitterent.

§.8. Ipsique subrogati in causa inquisitionis hujusmodi ad ulteriora procedentes, quadraginta octo testibus eorum eis productis, juratis, & examinatis, ac processu desuper formato, & absoluto, illum sub eorum sigillis clausum, ad eundem Leonem praedecessorem remiserant, & successively nonnullis aliis testibus tam per praefatum Vicarium, quam nonnullos alios Notarios ad procuratoris fidelis, Civitatis Florentinae instantiam examinatis, & eorum attestaciones

Ideo processum desuper fieri comisit.

Et Commissarii processum absolvent, & Leoni transmittunt.

1523.

stationibus etiam sub sigillo clausis, ad eodem Auditores remisit, & de eorum mandato per Notarium caute in registro insertis, praefatus Jacobus praesente eodem Guillermo die nona mensis Decembris, anni millesimi quingentesimi sextidecimi, omnia & singula in hujusmodi Canonizationis causa, tam coram eis, quam dictis subrogatis, & Notariis acta, deducta, & probata, plene, fideliter, & diligenter eidem Leoni Praedecessori, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, in Consistorio suo secreto retulerat.

§.9. Qua relatione facta idem Leo Praedecessor eam volens adhibere diligentiam, & gravitatem, quam rei magnitudo postulabat, processum in ipsius Canonizationis negotio factos venerabili fratri nostro tunc suo, Bernardino Ostien. tunc Sabin. Episcopo, & tunc in humanis agentibus bonem. Leonardo tit. S. Petri ad Vincula Presbytero, & Bernardo S. Mariae in Porticu Diacono Cardinalibus, per eos denno diligenter examinandos in dicto Consistorio secreto, viva vocis oraculo commiserat. Cumque idem Leo Praedecessor praefatum Bernardum Cardinalem ad carissimum in Christo filium nostrum tunc suum Franciscum Francorum Regem Christianissimum Legatum a latere suo destinasset, in ejus locum dilectum filium nostrum tunc suum Innocentium S. Mariae in Dominica Diaconum Cardinalem subrogaverat.

§.10. Ipsique Bernardinus, ac Leonardus, & Innocentius Cardinales in causa Canonizationis hujusmodi rite procedentes, ac dicto processu una cum Auditoribus, & Abbate praefatis, necnon dilecto filio Melchiorre Baldassino Juris utriusque Doctore nostro, tunc ipsius Leonis Praedecessoris Aulae Consistorialis Advocato, iteratis vicibus diligenter examinato, & causa hujusmodi mature discussa, primo per Bernardinum Episcopum die tertiadecima Junii anni millesimi quingentesimi decimionni, in uno multis, & magnis in vita, deinde in alio Consistorio secretis per Leonardum Cardinalem praefatum post mortem ipsius Antonini Archiepiscopi miraculis fideliter relatis, eodem Innocentio Cardinale praesente, & relationem per ipsos factam comprobante. Et si ex eorumdem Cardinalium relationibus de vitae sanctimonia, & humilitate, aliisque virtutibus, & miraculis ejusdem Antonini Archiepiscopi plenissime constaret, quam plurimis tamen fide dignis testibus se offerentibus, ac super eisdem miraculis deponere volentibus,

§.11. Idem Leo Praedecessor die vigesima quinta mensis Januarii anni millesimi quingentesimi, vigesimi eisdem Jacobo, & Guillermo Auditoribus, etiam commiserat, & mandaverat, ut per se, vel alium, seu alios tam in dicta Urbe, quam extra eam, & ad partes ad aliorum testimonium receptionem, & illorum examinationem procederent, & deinde in dicto Consistorio secreto referrent, ipsique Jacobus, & Guillermus Auditores dilectos filios venerabilium fra-

Leo praedecessor eosdem processum tribus Cardinalibus iocum examinandos dedit.

Et successores eorum veritas, in Consistorio Papa relata fuit.

Idem tamen Leo, alios testes desuper recipi & examinari iussit.

trum nostrorum tunc ipsius Leonis Praedecessoris Archiepiscopi Benen., & Pistorien. ac ejusdem Fesulan. Episcopatum Vicarios in spiritualibus generales, ac praefatum Antonium Sacramentorum Canonicum juxta tenorem commissionis eis factae subdelegaverant, eisque, & eorum cuilibet mandaverant, ut super miraculis in vita, & post mortem per ipsum Antonium Archiepiscopum factis testes reciperent, & pravo iuramento diligenter examinarent, eorumque dicta, & attestaciones in scriptis redigerent, & cuncta sub eorum sigillis clausa ad eos remitterent. Cujus commissionis vigore dilectus filius Ludovicus de Adimaris praefati Episcopi Fesulan. Vicarius in spiritualibus generalis, in causa Canonizationis hujusmodi rite procedens, super eisdem miraculis, centum quinquaginta & uno testibus coram eo adhibito fideli procuratore hujusmodi deductis, juratis, & fideliter examinatis, eorumque dictis in scriptis redactis, processum per eum absolutum, & suo sigillo clausum ad eosdem Jacobum, & Guillermum Auditores, per proprium Nuncium remisit.

§.12. Ipsaque processu per eosdem Auditores recepto, & aperto, ac diligenter examinato, & facta per eos super illum in secreto Consistorio fideli relatione, idem Leo Praedecessor ipsius ultimi processus examen commiserat eisdem Bernardino Episcopo, & Innocentio Cardinali ac dilecto filio nostro, tunc ipsius Leonis Praedecessoris Achilli tit. Sanctae Mariae Transiberim Presbytero Cardinali, quem ipse Leo Praedecessor loco ejusdem Leonardi Cardinalis vita sancti in hujusmodi causa subrogaverat, ipsique omnibus processibus per eosdem Bernardinum, & Achillem, ac Innocentium Cardinales de novo diligenter examinatis, facta per eos plena, & fideli relatione, ac scrutatis eorumdem Cardinalium votis, in eadem sententiam conveniunt, & Antonium Archiepiscopum ipsius canonizandum censuerunt. Deinde alio tempore, videlicet die quartadecima mensis Decembris anni millesimi quingentesimi vigesimi, servatis votis omnium, & singulorum Cardinalium, qui numero triginta septem tunc in secreto Consistorio aderant, una & eadem omnium sententia fuerat, ipsum videlicet Antonium Archiepiscopum canonizandum fore.

§.13. Quibus peractis idem Leo Praedecessor in Vigilia Pentecostes anni millesimi quingentesimi vigesimi primi, publicum Consistorium pro sexta Feria post festum ipsius Pentecostes indixerat, & teneri mandaverat, in quo idem Melchior publicam Orationem de vita, sanctitate, moribus, ac virtutibus ipsius Antonini Archiepiscopi, necnon miraculis in vita, & post mortem factis, & in processibus hujusmodi contentis, atque probatis, ut ea in secretis Consistoriis relata Praelatis Curiae, ac Curialibus omnibus innotescerent, habiturus erat.

§.14. Sed cum ante dictam sextam Feriam febre correptus fuisset, Consistorium illud

Videtur processum, Auditores Rotae illi sum de novo in Consistorio retulerunt, & Leo alius rati processum commisit, cujus relatione habita bis, Sanctus Antonius canonizandum esse censuit de voto Cardinalis.

Et publicum Consistorium pro absolventi Canonizatione indixit.

Sed morte praevectus fuit.

1523.

Hadrian. VI. ad Pontificam assumptus, postquam in Urbe faciente, Canonizationis absolutioem dicitur.

Ha postea ref. S. Antonium canonizatum esse dicitur.

Et postea ex multis ejus miraculis cognoscitur esse dicitur.

Virginitatem infans vovisse, & conservavit.

illud praefata sexta Feria teneri non poterat. Deinde impedimentis, ac postremo obitu ejusdem Leonis Praedecessoris supervenientibus, in Canonizationis hujusmodi negotio ulterius processum non fuerat.

§.15. Idem Adrianus Praedecessor post ipsius Leonis Praedecessoris obitum, divina favente clementia, ad summi Apostolatus apicem assumptus fuerat, cum ad dictam Urbem Domino concedente pervenisset, & a nobis tunc in minoribus constitutis, ut praefertur, ac Thoma Sancti Sixti praefato, ut venerabile Fratre nostro, tunc ipsius Adriani Praedecessoris, Nicolao Episcopo Cardinali de Plisco dicti Ordinis Praedicatorum Protectore, ac eisdem Prioribus libertatis, & vespillifero iustitiae populi Florentini requisitus fuisset, ut ad ulteriorem ejusdem Canonizationis expeditionem procedere dignaretur. Etsi omnino ipse Adrianus Praedecessor id facere intenderet, peste tamen in dicta Urbe tunc ultra modum fervente, idipsum aliquantulum differre coactus fuerat.

§.16. Postmodum vero cum peste ipsi per Dei misericordiam cessasset, ipse Adrianus Praedecessor Christiani gregis universalem curam gerens, pro debito Pastoralis officii, militantem Ecclesiam caelesti ac triumphanti sponso illius conformare, & pro ejus edificationis implemento omnibus diligenter examinatis, ac mature discussis, ipsum beatum Antoninum in Catalogo Sanctorum referendum esse duxit.

§.17. De cuius quidem Antonini Archiepiscopi origine, vita, moribus, & fama omnibus in praesentiarum miraculis praemultitudine illorum, quae libello quodam impresso ex ipso Canonizationis processu per causa procuratorem fideliter excepta, & per ipsum fideliter revisa, atque collata continentur, aliqua ex multis ipse Adrianus Praedecessor duxit recensenda.

§.18. Antoninus igitur ipse Beatus in Civitate Floren. quae inter cunctas Italiae Civitates cum multis aliis virtutibus, & dotibus, urbes insignes, & praecelaras facientibus, tum maxime pietate, ac religione semper floruerat, e Nicolao, & Thoma, sub timore Domini, pie, & caste viventibus, tanquam, ex bona arbore bonum fructum scientie ortus, & ab eis bene, & pudice educatus, cum primum per atatem Deum sibi cognoscere licuerat, eligens ei soli servire, ac mundi pompis omnibus renuntiare velle, sese ipsi Deo in totum dicaverat, ac in oratorio horti sancti Michaelis dictae Civitatis ante imaginem Crucifixi, humiles ac devotas preces porrexit, ut virginitatem, quam illi voverat, usque ad ultimum vitae spiritum illius dono, & gratia conservare posset. Imitaturus enim Christum ipsum, quem de Virgine natum, virginitatem perpetuo conservasse constat, & secreta Dei contemplaturus, nullum gratius donum petere, atque impetrare potuisset. Virginitatem namque servanti, tantum dabatur propius arcana, & caelestia contemplari, ac divinarum re-

rum veritatem cognoscere, quantum ea virtus secretior erat, & a terrenis foribus, omnique corporis contagione, & foeditate longius abest. Deus qui scrutator est cordium, sinceram pueri mentem, purumque animum introspicens, humilem, ac sanctam ejus orationem exaudiverat, eumque inter illos commendandum elegerat, quos in Apocalypsi praeviderat Joannem sequentes Agnum quocumque iret, cantantes canticum novum ante thronum Dei, quod soli modulantur, qui cum mulieribus non sunt coinquinati, & labem carnis, atque immunditiam omnem execrati, amicturur stolis albis, & corona immortalis gloriae decorantur.

§.19. Puer igitur ipse a Deo electus, crebris jejuniis continua ad Deum praemeditatione, frequentibus circa orationem, & studia vigiliis, etiam illud modicum atatis calorem extinguebat.

§.20. Cumque tertiumdecimum attigisset annum, ut humanis illecebris posthabitis, atque contemptis, soli Deo, ejusque mandatis servire, ac penitus vacare posset, Religionem sancti Dominici, quae per ardua tendit, ingredi statuerat, & die quadam devotionis fervore accensus ad domum ejusdem sancti Dominici de Fesulis, dicti Ordinis pergens, a Priore dictae domus habitum per Fratres dicti Ordinis gestari solitum sibi exhiberi magna cum humilitate petierat. Prior ipse, quem pueri tenior aetas, & religionis austeritas ad habitum illum ipsi negandum, ejus vero fervor ac devotio ad exhibendum inducebat, secum ipse cogitando, quoniam modo praematurum pueri desiderium disferre posset, eam interrogaverat, quibus studiis vacaret, qui cum respondisset, se decretorum lectioni operam dare, tunc Prior modum invenisse ratus, quo interponerentur anni donec maturior illi aetas accederet, dixerat non solum canonis habitum dicti Ordinis exhiberi, nisi toto decretorum libro memoriae commendato.

§.21. Quibus verbis fide adhibita, innocens, simplexque ut columba puer a Priore discedens, & Domum paternam repetens, decretorum lectioni totis viribus incumbere, ac vacare coepit, adeoque sedula lectione, ac assidua oratione profecerat, ut cum sapiente merito dicere posset, Optavi, & datus est mihi sensus. Illuminatus enim ab eo, qui illuminat omnem sensum, & qui lux, via, & veritas est, ejusdem anni spatio decretum integrum memoriae mandaverat, quod propter sui magnitudinem tam brevi temporis spatio a quoquam vix legi posset.

§.22. Quo peracto, letus, & alacer, quasi ad victoriae suae palmam accipiendam properans, Fesulas redierat, ac Priori asserens se integrum decretorum librum mandasse memoriae, dictum habitum, qui librum hujusmodi memoriae mandassent, dari solitum, magna instantia postulaverat. Prior secum considerans quam essent mirabilia opera Dei, accitis Patribus ipsius do-

Jejunium & studia frequentavit.

Religionem S. Dominici anno suae aetatis 15. ingressi petit.

Sed repulsus ad domum paternam rediit, & anni spatio, integram decretorum librum memoriae mandavit.

Postea habitum Religionis suscepit.

mus,

1523.

1523.

1523.

In qua multum profecit, & exercitavit.

Orationibus, vigiliis, jejunisque, & praedicationibus incubebat.

Eugenius ideo IV. Archiepiscopus Florentinum eum, quamvis relictum creavit.

mus, factoque memoriae periculo, illis rei miraculo stupentibus, ac inter se dicentibus. Quis putas puer iste erit, de illorum unanimi consensu, eidem Antonino ipsum genibus flexis humiliter petenti, cum benedictione Domini exhibuerat.

§.23. In quo per quadragintaquatuor annos, tanta humilitate, ac vitae sanctimonia perseveraverat, talentum sibi a Domino creditum, non sudario alligans, aut terrae infodiens, sed ut providus dispensator in communem utilitatem convertens, ut qui ejus innocentiam, & puritatem noverant, dicere soliti fuerant, sibi videri quod in eo Adam non peccasset, adeoque ipsius Religionis servator fuerat, ut omnium fratrum oculos in se tanquam lucidissimum exemplar, ac rectissimam normam converteret, ipsique fratres eum tunc etate juvenem aliorum regimini praeposuerant, invitumque coegerant, ut domorum dicti Ordinis Italiae gubernacula susciperet, ac officium generalis Vicariatus Congregationis Tusciae regularis observantiae exerceret. In quo ita se laudabiliter gesserat, ac tantam animi, & corporis humilitatem ostenderat, non solum doctrina, paternisque monitionibus (ut officium illud praelationis exigebat) subditos regens, atque instruens, sed corporali etiam servitio, & proprio servili ministerio utens, ut verus Christi miles, ejusque Sanctorum operum imitator ab omnibus judicaretur, & in eo Dominicum istud verbum videretur impletum. Qui major est vestrum, sit ipse minister vestri. Nonnullas dicti Ordinis domos, in quibus regularis observantia relaxata fuerat, visitando eas, ad veram, & sanctam regularem observantiam reduxerat.

§.24. Et ut se omnibus exemplar praeberet, ultra continuos animi, & corporis labores, ac praeter assiduas in orationibus, studiisque vigiliis, a carnis est quasi semper abstinerat. Cilicium nunquam dimiserat, ac ferro super nudam carnem cingulo cinctus, nudam terram seu ligneas tabulas pro lecto habuerat, donec ad senectutis annos pervenerat, tunc enim strato ex paleis, uti coeperat, jejunis, aliisque corporis macerationibus supra tenues corpusculi vires continue poenitentiam agens, horas fere omnes diei, ac noctis, ad arcana Dei contemplanda, ac verbum ejus evangelizandum, & ea scribendum, quae ad communem utilitatem, & Christianam Religionem pertinent, sedulo, ac jugiter impendebat, nec solum viva voce praedicando tunc viventibus, sed & postea plurima librorum optimorum, tum in sacris literis, tum in naturalibus, tum maxime in moralibus scientiis monumenta utilissima relinquendo, prodelle studuerat.

§.25. Quatum tam grandium, atque adeo insignium virtutum fama permotus pie memoriae Eugenius Papa Quartus etiam Praedecessor noster, Ecclesiae Floren. tunc Pastore carens de persona ejus praeter omnem spem providerat, ipsumque illi praefecerat in Archiepiscopum, & Pastorem.

Quod cum tibi nunciatum fuisset, haudquam hujusmodi nuncio latatus fuerat, sed ut omni humilitate plenus tale onus humeris suis impar judicaverat, ac statim cogitare ceperat, quo pacto posset illo absolvi, ac liberari. Suis igitur, & amicorum literis eidem Pontifici supplicare non desisterat, ut se in minoribus inter confratres suos relinquere, ac dictae Ecclesiae de persona alterius, qui tanta dignitati magis idoneus esset futurus, providere dignaretur. Cogitaverat autem Sardiniam petere, ac ibi tantisper delitescere, donec alius eidem Ecclesiae praeficeretur, sed ut dici consuevit, Homo cogitat, & proponit, Deus autem disponit. Nam quanto magis reluctabatur, ne Archiepiscopalis dignitatis onus sibi imponeretur, tanto magis operabatur Deus, ne alius quam ipse Archiepiscopus crearetur. Siquidem ipsi Ecclesiae, & Civitati Floren. pariter consulere volens, tum ipsum Eugenium Papam, tum etiam Cosimum Medicem, qui tunc temporis in ipsa Civitate ingenio, opibus, & auctoritate ceteris praestabat, ac inter egregias animi dotes, atque virtutes Religionem in primis colebat, inspiraverat, ut hominem partim precum blanditiis, partim censurarum timore compellerent ad consentiendum provisioni de se factae, qui cum illam Dei voluntatem esse agnosceret, ne illi contumacius velle resistere videretur, obedientiae iugo collum submisserat, ac Pontificis mandatis, & Cosimi precibus (uti par erat) paruerat, & obtemperaverat, ac non solum ipsi Ecclesiae, sed etiam universae Civitati Floren. illiusque populo, & gregi sibi commisso ita utiliter praefuerat, ut inde omnes intelligerent ipsum divino potius, quam humano consilio ipsi Ecclesiae pro illius populi salute in Archiepiscopum praefectum fuisse.

§.26. Nam secum ipse reputans ad hujusmodi dignitates vocatos non luxui, ac deliciis deditos esse oportere, sed omnibus, & praesertim subditis, frugalitatis, ac virtutis exemplar esse debere, nihil prorsus de illo tenui, ac simplici victu, quo per quadragintaquatuor annos in Religione usus fuerat, immutaverat, ipsamque paupertatem, quam veluti sponsam charissimam, semper dilexerat, constantissime retinuerat, etiam semper aliquid de necessariis usibus suis detrahens, ut largior erga pauperes, ac liberalior esse posset. Octo familiaribus, inter quos unus erat Religiosus utens, qui pro Archiepiscopatus negotiis vix sufficere poterant, charitatis, & misericordiae operibus semper intentus. Nam ut hospitale, quod pauperum verecundorum dicitur, in dicta Civitate, in eoque confraternitas pro illius regimine institueretur, praefato Cosimo viro pientissimo plurimum adjuvante auctor fuerat, solent enim ipsius confraternitatis confratres egestate oppressis, seu mendicare erubescensibus uberes, copiosasque elemosynas largiri. Et ut ipse beatus Antoninus omnia misericordiae opera praestaret, infirmos, ac etiam peste laborantes visitabat, illisque non solum de spiritualibus, sed etiam

Opera pietatis successive in Archiepiscopatu.

etiam de temporalibus cibis, & medicinis opportunis providebat, illisque interdum sibi paratos cibos, cum aliter prandere non posset, inaudita charitate largiebatur, nudos etiam propria quandoque tunica, cum jam omnia erogasset, vestiebat. Cumque omnes mensis sine Archiepiscopalis fructus, redditus, atque proventus in pauperum alimoniam, virginum dotes, atque Hospitalium sustentationem, aliisque pios usus erogasset, ac pro temporum angustiis esset pauperum copia, & nihil aliud superesset unde pauperibus ipsis, & indigentibus subveniri posset, a praefato Eugenio, & recolenda memoria Nicolao Quinto, ac Callisto Tertio, & Pio Secundo Roman. Pontificibus similiter Praedecessoribus nostris, quibus ob vite sanctitatem curas erat, non parvas pecuniarum summas in huiusmodi pios usus convertendas recipiebat, easque pauperibus ipsis distribuere. Denique nullum caritatis & misericordiae genus erga carceratos, viduas, & pupillos omittebat. memor scilicet verbi Pauli Apostoli dicentis. Et si habueris omnem fidem, ita ut montes transferas, caritatem autem non habueris, nihil sum. In administranda iustitia, nullum iudicium eo tempore illi comparari poterat, ita ut praefatus Nicolaus Praedecessor appellaciones, quas a suis sententiis ad Sedem Apostolicam deferri contingeret, nulli alteri committi, sed ad eum ipsum examinandas remitti mandabat, ratus hominem ab omni odio, amicitia, prece, precio, aliisque omnibus, quae iudicantium animos in sententiis distandis perturbare, ac pervertere solent, penitus alienum esse. Causas omnes ad eum delatas concordia componere, aut celeri sententia definire studebat. Cuius iudicio fere omnes propterea acquiescebant, quia id ab ore sanctissimi viri, Deo sic inspirante, procedere existimarent. In corrigendis vitiis, emendandisque debitis ingenii utebatur severitate, ita tamen, ut in eo misericordia cum iustitia coniuncta esse videretur. Fidei, & ecclesiasticae libertatis defensorem se praebebat acerrimum, nec ullius minas formidabat. Cumque olim cives quidam Florentini insolentiores illi voluntatibus ipsorum se opponenti minati fuissent, ita responderat, ut ostenderet nihil sibi ex bonis terrestribus adimi posse, quo valde tristaretur, & se Ecclesia sua spoliatum libenter ad Religionem & fratres suos reditum fore, qui leti, ac libentes eum variis curarum oneribus levatum exciperent. Clerum reformaverat, ac Populum correxerat, pravosque civitatis mores emendaverat, ludos omnes prohibitos, atque damnatos subtraxerat, superfluos mulierum ornatus restrinxerat, ac fere omnium cordibus devotionem spirituales inixerat, quandoque frano, quandoque vero calcibus pro animarum, & temporum qualitate utens, ut semotis seditionibus sub Dei timore, & caritatis zelo viverent, & in sancta Religione persisterent.

§.27. Quibus animi virtutibus in dicto

Ordine quadragintaquatuor, in Archiepiscopatu vero tredecim annos continue, absque non solum culpa, sed etiam culpa suspicione usus, cum annum septuagesimum ageret, quod saepius praedixerat, susceptis de more summa cum devotione Ecclesiae sacramentis, bonis omnibus (si qua tunc illi remanserant) inter pauperes Christi distributis, cum lacrymis imagine Crucifixi amplexa, ac saepius iis repetitis verbis. Servire Deo regnare est, ac sancta & immaculata Virginitas, quibus te laudibus effera nescio: hilari, atque lato animo coram suis caris religiosis fratribus, orantibus, & stentibus, sexto nonas Maii, anni millesimi quadringentesimi quinquagesimi noni, ita immaculatam animam reddiderat Creatori, ut cum Apostolo dicere posset. Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi, in reliquo reposita est mihi corona iustitiae.

§.28. Postridie praefatus Pius Praedecessor, cum viri sanctitatem jam pridem cognitam haberet, Florentiam ingressus, omnibus Christianis eius corpus, antequam sepulchro conderetur, visitantibus, indulgentiam septem annorum, & totidem quadragenarum concesserat. Ex quo tanta non solum ipsius Civitatis, sed etiam circumvicinorum locorum multitudo confluerat, ut ejus corpus per octo dies sepulchro tradi non potuisset, omnibus id videre, atque osculari volentibus, multique infirmis ejus intercessione sanitatem a Deo implorantibus, eamque miraculose consecutus: qui licet ex sanctis operibus suis beatus & sanctus ab omnibus ejus vitam inuentibus, aut famam integerrimam audientibus, certissime crederetur, eam tamen opinionem auxerat manifesta & oculata visio Dominicae cuidam Tuccio Monaco Monasterii Cistelli Floren. Cisterciensis Ordinis in Civitate ipsa Floren. & Constantio de Fabriano, tam sanctitate vitae clara, quam scientia, & doctrina in dicto Praedicatorum Ordine professori, in Civitate Aesculana oblata. Quorum uterque eadem noctis hora, qua dictus beatus Antonius ad Dominum transivit, ejus animam ab Angelis in caelum visibiliter portari viderant. Eandemque opinionem, fidemque postea confirmabat magna, & innumera miraculorum multitudo, quae omnipotens Deus ipsius B. Antonii inter ecclesiales beatorum choros recepti meritis, tam dum in hac misera luce vixerat, quam vita functus, post mortem ipsam mundo manifestaverat. Siquidem ejus invocato nomine demoniaci a malis spiritibus liberati: diversorum morborum generibus oppressi, & a medicis omnino destituti, ac mortui, & pro mortuis utique habitus revixerant, ac pristina sanitati restituti, surdi auditum, muti loquelam, contracti motum liberum, caeci lumen recuperaverant: ejusque sanctitatis non modica ipsi Adriano Praedecessori, & toti populo testimonium perhibere poterant verba, quibus vivente adhuc ipso beato Antistite Antonino idem Nicolaus Praedecessor

Et miraculis postea claruit.

Idem Adrianus VI. de praedictis Deo gratias egit, & triduum orationis, & jejunia indicavit.

cessor in Canonizatione sancti Bernardini de Senis per eum facta usus fuerat: afferendum non minus ad Dei laudem Antoninum vivum, quam Bernardinum mortuum inter sanctos referendum putare.

§.29. Quibus & aliis multis, quae per eundem Adrianum Praedecessorem recenseri poterant, jure, ac merito Praedecessor ipse Adrianus ad ipsius Beati Antonini venerationem inducebatur. Egitque omnipotenti Deo quantas potuit gratias, quod Praedecessorem Adrianum ipsum dignum reddiderat per quem Canonizatio ipsa celebraretur. Cumque praeter magna & multiplicia hujus Beati Antonini merita, & mirabilia signa per divinam potentiam ad ejus intercessionem mortalibus ostensa, quae in libellum, ut praefatur a diligenti, & fidei Procuratore cause ex processu, & testimonio dictis, redacta & impressa, adeo multa essent, & probatissima, & vera, ut per se Adrianum Praedecessorem huiusmodi ad Canonizationem eandem faciendam facile persuadere possent, sciretque ipse Adrianus Praedecessor nihil nunquam fere ab omnibus Regibus, & Principibus Christianis, etiam a clara memoria Maximiliano in Imperatorem electo tunc in humanis agente, majore instantia a praefato Leone, & ab eodem Adriano Praedecessoribus postulatum, ac prope flagitatum fuisse, durum, & quodammodo impium ipse Adrianus Praedecessor arbitratus fuerat, eos tam pio ac devoto desiderio suo diutius frustrari. Ne igitur ipse Adrianus Praedecessor tam praefatis Principibus pie supplicatibus, ac Spiritui sancto resistere videretur, qui per os Prophetae laudare Deum in sanctis suis jubet, Consistorium publicum habuerat, in quo cum pro ulteriori executione, praefatus Melchior Advocatus omnia de ipsius beati viri vita, moribus, & miraculis copiose percussisset, ipsique Adriano Praedecessori pro eorumdem Regum, Ducum, Principum, ac plurimorum Praelatorum, Episcoporum, Capitulorum, ac Religionum humiliter supplicasset, ut ad ejusdem Canonizationem, matura deliberatione praehabita, procedere dignaretur. Idem Adrianus Praedecessor de relatis coram eo in primis humiliter Deo gratias agens, magna multitudine affante, in triduum orationes, jejuniaque indicit, ut Deus omnipotens ipsi Adriano Praedecessori quod factum optimum in hac re foret ostendere dignaretur, nec pateretur militarem Ecclesiam suam errare, qui se triumphanti conformate consecraverat.

§.30. Triduo deinde elapso, omnes, qui in Romana Curia erant, Praelatos jussit in suo secreto Consistorio convenire, qui processibus super ipsius beati Antonini vita, moribus, fama, & miraculis editis per ipsum Melchiorum Advocatum breviter repetitis, ad unum interrogati quid super huiusmodi negotio faciendum censerent, in eandem sententiam convenerunt, beatum videlicet Antoninum canonizandum esse.

§.31. Ipse ergo Adrianus Praedecessor, Dei numum, & voluntatem sequens, attendensque iustum, ac debitum esse, ut quos Deus honorat in Coelis, venerationis officio laudarentur, & glorificarentur in terris, cum ipse potius laudetur, & glorificetur in illis, qui est laudabilis, & gloriosus in saecula. Diem illum Canonizationis ipsius Beati Antonini in medio Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, quo maxima omnis generis, ordinisque multitudo confluerat celebranda statuerat, ibi affante populo, & universo Clero, de vita, & fama, & miraculis ejusdem Antonini, humili, devotioneque pleno sermone per eundem Adrianum Praedecessorem, ut moris est, habito. Deinde Letania, & Hymno, *Veni creator Spiritus*, devote cantatis, ac reliquis omnibus legitime peractis, praedictus Ordinis Praedicatorum in causa procurator in medio stans, dictumque illud Beati Joannis Apostoli, clara voce proponens, videlicet: Tres sunt qui testimonium dant in caelo, Pater, Verbum, & Spiritus Sanctus, probaverat ipsas Beatae Trinitatis personas testimonium perhibere, quod Beatus Antoninus in caelis esset. Patrem videlicet in miraculorum potentia, Filium in doctrinae sapientia, & Spiritum Sanctum in vitae ipsius bonitate. Et propterea non solum nominibus omnium, qui antedictam Canonizationem fieri supplicaverant, sed etiam ex parte ipsius sanctae, ac summae individuae Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, quatenus ipse Adrianus Praedecessor eundem B. Antoninum sanctum pronunciarum dignaretur, postulaverat. Ea propter Adrianus Praedecessor huiusmodi, considerans quod in eadem Canonizatione non permittendus esset Deus ipsum errare, qui omnia in ea quomodo libet requisita observata fuisse cognoverat, & observari fecerat, prout observaverat, sub data videlicet pridie Kalen. Junii, Pontificatus sui anno primo de eorumdem Fratrum suorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, omniumque Praelatorum in Romana Curia existentium unanimi consensu, & maturo consilio, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Batorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confusus, Beatae memoriae Antoninum Floren. Sacrae Theologiae professorem ex gremio Sacri Ordinis Praedicatorum, & ex officio Vicarium Generalem Congregationis Thufciae regularis observantiae huiusmodi, in Archiepiscopum Floren. assumptum, Sanctum esse, & aliorum Sanctorum Dei Cathalogo adscribendum, & aggregandum fore, ac fideliter firmiterque teneri debere decrevit, ipsumque Sanctorum Confessorum, & Doctorum, quos sancta Dei venerabatur Ecclesia, consortio solemniiter adscripsit, aggregavitque, ac cum tamquam Sanctum, publice, privatimque colendum esse declaravit, ac voluit.

§.32. Statuitque, & mandavit universis venerabilibus fratribus nostris tunc suis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis doctorum, ac Patriarchalium, Metro-

1523. Adrianus ita ceteris aliis etc. & recte peractis i. S. Antoninum canonizavit, & SS. Confessorum numero adjunxit.

Festumque ipsius die festum Maie celebrari iussit.

Metropolitan., & Cathedralium Ecclesia- rum. Carulis, & quorumvis Ordinum, tam Mendicantium, quam non Mendican- tium professoribus, nec non quibuscumque Ecclesiasticis personis, ut Festum ipsius Sancti Antonini, secunda die mensis Maii, qua die nexu carnis soluta eius anima precio- sa Caelos ascenderat, singulis annis solem- niter, & devote celebrarent, divinum. Officium veluti pro uno Confessore Pontifi- ce, & Doctore, tam publice, quam priva- tim, prout contingeret, perfolvendum. Di- lectis vero filiis fratribus dicti Ordinis Praedicatorum huiusmodi Officium sub duplici festo, & majori, cum octavis, eo modo, quo aliorum dicti Ordinis Praedicatorum Sanctorum celebrare festo, tam in die, quam in octavis consueverant, etiam in vacantiis feriatarum hebdomadalium in Pro- vincia iuxta consuetudinem Ordinis praesi- celebrandi concessit facultatem.

§.33. Quibus debite peractis, inchoa- toque per eundem Adrianum Praedecesso- rem, & decantato, ac ad finem usque a cantoribus profecuto hymno *Te Deum lau- damus*; In illius etiam sine Cardinali Dia- cono in cantu dicente, *Ora pro nobis B. An- toniae*: A choroque responso, *Ut digni efficiamur precationibus Christi*. Ipse Adrianus Praedecessor illico propriam orationem de eodem Sancto alta voce decantavit, quae talis est, videlicet. *Gregem tuum quae- sumus Pastor aeternae castodi, & quos Beati praesidis Antonini arte virginis, & pietatis specialis praerogativa donati, doctrina salu- tati illustras, eiusdem etiam semper tuere praesidiis. Per Dominum nostrum Jesum Chris- tum &c.* Deinde vero a dicto Choro respon- so. *Amen*. Solemnem illic Missam idem Adrianus Praedecessor celebravit de dicta tunc corrente Dominica Trinitatis, colle- ctis singulis sub una conclusione terminans, additis etiam praedicta, ceterisque specia- libus eiusdem Sancti Antonini collectis im- mediate sequentibus.

§.34. *Manera, quo in salutaris passio- nis Filii tui memoriam sacrificantes offeri- mus, quosumus, ut Beato Antonino Con- fessori tuo, atque Pontifice assistente nobis ad salutem provenire concedas. Per eun- dem Dominum nostrum Jesum Christum &c.* Deinde vero post communionem subjunxit, dicens:

§.35. *Quosumus Domine Deus noster, ut celesti, & admirabili Sacramento salutis nostrae refecti, Beati Antistitis Antonini Confessoris tui auxiliis semper adjuvi, & abstrahamur a noxiis, & ad salutaria divi- gamur. Per Dominum nostrum Jesum Chris- tum Filium tuum, qui tecum &c.* cum simili conclusione: & ita Missam ipsam ad finem usque, cum solitis caeremoniis iuxta ordinatum Apostolicum illuc debite ter- minavit.

§.36. Indulgentiamque plenariam om- nibus officio huiusmodi tunc assistentibus devote concessit. Quam etiam plenariam Indulgentiam similiter, omnibus, & sin- gulis fidelibus in die, qua contingeret Trans-

latio fieri Sacri Corporis eiusdem Beatissi- mi Antonini de loco ubi humiliter tunc ja- cebat in terra in Ecclesia S. Marci Floren- Ordinis Praedicatorum, ad eminentiorem, & honorabiliorem locum per Fratres dictae Ecclesiae, in eadem Sancti Marci Ecclesia, ad honorem, & laudem Dei, & ipsius San- cti convenientibus, & manus adjuvantes por- rigentibus, tam pro se ipsis viventibus, quam pro defunctis, & absentibus, seu in- firmis, aut corporaliter accedere impedi- tis, mittentibus pro ea consequenda ad di- ctam Ecclesiam eleemosynam a primis ves- peris translationis ipsius, & deinde per totam octavam eiusdem pro una vice tantummo- do duraturam, volens, ut ad effectum praedictae Indulgentiae consequenda, tam Prior domus ipsius Ecclesiae S. Marci, quam alii duodecim Fratres per eundem ibidem Priorem deputandi, possent absolvere om- nes consistentes ab omnibus casibus, & cen- suris, a quibus de jure Episcopi, & Diocesa- ni poterant, & vota similiter commuta- re. Ac etiam in loco sepulture eiusdem Sancti Antonini, in depositionis suae die vi- delicet secunda Maii huiusmodi perpetuo duraturam, quadraginta annorum, & toti- dem quadragenarum indulgentiam annua- tim condonavit.

§.37. Ne autem de Canonizatione, de- creto, adscriptione, aggregatione, decla- ratione, voluntate, statuto, mandato, con- cessionibus, & condonatione praedictis pro eo quod super illis ipsius Adriani Praedecessoris literae, eius superveniente obitu con- fectae non fuerint, valeat quomodolibet hesitari, volumus & praefata Apostolica au- thoritate decernimus, quod Canonizatio, quam tam Communitatis dictae Civitatis Flo- ren. quam nostris, qui eiusdem Ecclesiae Flo- rentinae praeramus impensis, summo desi- derio, ac diligentia fieri procuramus, ac decretum, adscriptio, aggregatio, declara- tio, voluntas, statutum, mandatum, con- cessiones, & condonatio praedicta, perinde a dicta die pridie Kalen. Junii suum debitum fortiantur effectum, ac si super illis ipsius Adriani Praedecessoris literae sub eiusdem diei data confectae fuissent, & prout superius enarratur. Quodque praesentes literae ad probandum plene Canonizationem, decre- tum, adscriptionem, aggregationem, de- clarationem, voluntatem, statutum, man- datum, concessionem, & condonationem, Adriani Praedecessoris huiusmodi ubique sufficient, nec ad id probationis alterius ad- miniculum requiratur.

§.38. Nos enim omnes & singulos in di- gnitate constitutos, in virtute sanctae obe- dientiae requirimus, & monemus, quatenus universis Clericis, & Populis suarum Civi- tatum, & Dioc., & Parochialium, praesentes nostras literas solemniter publican- tes, eosdem hortentur, ut Deus ipse, a quo bona cuncta procedunt, ipsius Sancti Docto- ris, & Confessoris Antonini meritis, & pre- cibus exoratus, militantem Ecclesiam, Apo- stolicam Fidem, & cunctos Christifideles, a Paganorum, & aliorum Infidelium, & Hae- reti-

Adrianus ta- men obit, li- teris non ex- peditis, quae hic modo Po- tiffex expediri mandat.

Easque so- lemniter pu- blicari iubet.

reticorum tueatur incurfibus, & a periculis semper protegat, atque defendat, ac illam- quam nobis mundus dare non potest pacem, hostium omnium sublata formidine, firma cum tranquillitate concedat. Utque post huius vite militiam, depositumque Pastora- lis officii ministerium una cum grege nobis credito, ad sempiterna tandem gaudia per- venire mereamur.

Etiam tran- sumptis credi praecipit. Sanctio po- nalis. D. P. An. I. 16. Novemb.

§.39. Demum quia difficile foret &c. Nulli ergo. Dat. Romae apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo vigesimo tertio, VI. Kalen. Decembr. Pontificatus nostri anno primo.

II.

Gratiae, immunitates, & privilegia Ab- batis Conventus Fratrum S. Antonii Viennen. Ordinis S. Augustini, ex Con- stitutione Leonis X. Privilegia huius Ordinis vide Tom. III. Par. II. in Constit. XI. Bonif. VIII. In dispositione fol. 86.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Leo X. & an- te eum.

Rationi congruit & convenit honestati, ut ea, quae de Romani Pontificis gratia processerunt, licet eius superveniente obitu, literae Apostolicae desuper confectae non fuerint, suum fortiantur effectum.

§.1. Dudum siquidem fel. recordat. Leonis Papae X. Praedecessori nostro pro parte dilecti filii Theodori Abbatis Monasterii S. Antonii de S. Antonio ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinet. Ordinis S. Augustini, Viennen. Diocesis exposito, quod licet alias praefatum Monasterium, in quo corpus eiusdem gloriosi S. Antonii requiescebat, & ad quod multi Christifideles Altissimo, & eidem S. Antonio vota sua reddituri in dies conveniebant, per olim Francorum Regem, necnon Praeceptoris, domus, & alia loca Religionis ipsius S. Antonii a primava eorum institutione, aliorum Christifidelium eleemosynis fundata existissent, & quasi nulla alia bona immobilia haberent, fructusque, redditus, & proven- tus domorum Religionis huiusmodi, seu illarum Praeceptoriarum etiam generalium, in quibus quae per Religiosos ipsius Reli- gionis, seu ab eis deputatos nuncios quae- res pro tempore per diversa loca fiebant, & eleemosynis, quae in dies a Christifidelibus erogabantur, consisten. incerti existerent, ac potissime in ipso Monasterio sancti Anto- nii, & aliis Praeceptoris, domibus, & lo- cis praedictis, seu illorum Hospitalibus, ex bonis & quatuor, ac eleemosynis huiusmodi jugis, & indefessa hospitalitas observaretur, pauperes hortendo morbo S. Antonii nuncupato laborantes, & languentes, & alia miserabiles personae undique consuen- tes alerentur, vestirentur, & gubernarentur.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

rentur ac peregrini reciperentur, & quam plura caritatis opera eiusdem Sancti Antonii contemplatione exercerent.

§.2. Et etiam alias pia mem. Callistus II. Callistus II. Benedictus XI., Nicolaus IV., Martinus V., qui ex Concilio Constantien. Romam rediens ipsum Monasterium visitaverat. Callistus III., Pius II., Sixtus IV., Alexander VI., & Ju- lius etiam II., ac alii Romani Pontifices etiam Praedecessores nostri, tunc sui ad plenum informati, & animo revolventes Reli- gionem ipsam hospitalitate continda onu- stam, & eidem Religioni in hospitalitate huiusmodi servanda, & utriusque sexus illius personis manutene. ingentia onera incum- bere, quae Abbas Monasterii S. Antonii, & Praeceptores Religionis huiusmodi absque- questis, & eleemosynis praedictis, subire, & manutene. non poterant, sed loca religio- nis & hospitalitatem huiusmodi deserere, & ab innumeris, quae in ipsis locis celebrari & exerceri consueverant, divinatorum celebra- tionibus, & pietatis operibus cessare, victum- que vagando, & mendicando miserabiliter quarere cogerentur, Monasterio, & Reli- gioni Sancti Antonii huiusmodi, ac eiusdem Monasterii pro tempore existentis Abbati, & dilectis filiis Conventui, ac Praeceptoribus, & aliis ipsius Religionis personis, domibus, & locis quamplura & diversa privilegia, praerogativas, facultates, indulgentias, concessionem etiam quaerendi, & quaestus fieri, ac percipi mandandi, necnon gratias, & indulta concessissent.

§.3. Ac Urbanus Quartus, Gregorius X., Benedictus XI., Nicolaus IV., Martinus V., qui ex Concilio Constantien. Romam rediens ipsum Monasterium visitaverat. Callistus III., Pius II., Sixtus IV., Alexander VI., & Ju- lius etiam II., ac alii Romani Pontifices etiam Praedecessores nostri, tunc sui ad plenum informati, & animo revolventes Reli- gionem ipsam hospitalitate continda onu- stam, & eidem Religioni in hospitalitate huiusmodi servanda, & utriusque sexus illius personis manutene. ingentia onera incum- bere, quae Abbas Monasterii S. Antonii, & Praeceptores Religionis huiusmodi absque- questis, & eleemosynis praedictis, subire, & manutene. non poterant, sed loca religio- nis & hospitalitatem huiusmodi deserere, & ab innumeris, quae in ipsis locis celebrari & exerceri consueverant, divinatorum celebra- tionibus, & pietatis operibus cessare, victum- que vagando, & mendicando miserabiliter quarere cogerentur, Monasterio, & Reli- gioni Sancti Antonii huiusmodi, ac eiusdem Monasterii pro tempore existentis Abbati, & dilectis filiis Conventui, ac Praeceptoribus, & aliis ipsius Religionis personis, domibus, & locis quamplura & diversa privilegia, praerogativas, facultates, indulgentias, concessionem etiam quaerendi, & quaestus fieri, ac percipi mandandi, necnon gratias, & indulta concessissent.

§.4. Et Sixtus IV., ac nonnulli alii ex Praedecessoribus huiusmodi, quod Praeceptoris, & alia beneficia dictae Religionis quibusvis aliis, quam dictum Ordinem expresse pro- fessis, ac de Regis Francorum pro tempore existentis, expresso consensu non commen- darentur, statuisent, ac prohibuisent.

§.5. Nonnullique ipsorum Praedecesso- rum, interdum indulgentias, & privilegia, aliis Ordinibus etiam exemptis, concessas & concessa consideratione vel causa aliqua, etiam intuitu cruciata contra infideles, aut spoliatorum & damnorum pro fide catholica illatorum, seu Basilicae Principis Apostolo- rum de Urbe, & aliarum Ecclesiarum, aut piorum locorum fabricarum suspendendo, Religionem S. Antonii huiusmodi illam praeservavissent.

§.6. Eamque a quibusvis impositioni- bus, Apostolica vel ordinaria, aut alia au- thoritate quacumque ratione impositis, nec- non decimis, oneribus, & aliis gravami- nibus & solutionibus exemissent.

§.7. Ac quod oblationes, & alia pia re- licta, vota, & bona, quae in Capellis, Oratoriis, Hospitalibus ecclesiasticis benefi- ciis, & aliis piis locis, sub ipsius Sancti Antonii invocatione pro tempore offeren- tur, pie largirentur, ut Religionis eiusdem Sancti Antonii essent & esse censerentur, de- claravissent.

D

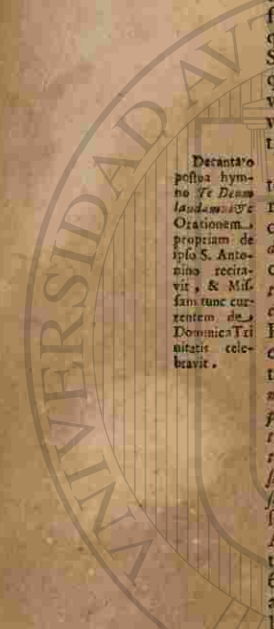
§.8. Nec-

Urb. IV. Gre- gor. X. Ben. XI. Nicol. IV. & Marc. V. Cal- list. III. Pius II. Sixtus IV. Alex. VI. & Jul. II. & alii Pontifices plu- rima privile- gia & pro fer- tim quaerun- di pro manutentione hos- pitalium con- cessorunt.

Sixtus IV. de- crevit benefi- cia Ord. S. An- tonii ejus tu- tum regulam praefata con- ferri posse, sed eam non pos- sibi huc fac- tificenter te- larum.

Nonnulli ex d. Pont. gra- tias d. Ordinis praeserva- runt, etiam si aliorum privi- legia suspen- decunt.

Legata etiam pia loca San- cti Antonii re- licta, d. Reli- gionis esse de- claravissent.

1522. Privilegiaque d Ordini de rogata prohibentur.

§.8. Necnon privilegiis, Ordini, Religioni, per eosdem Prædecessores, & Sedem Apostolicam concessis, etiam prætextu clausule in supplicationibus apponi solite, videlicet, cum derogatione privilegiorum, & indultorum Religionis Sancti Antonii concessorum in literis latissime extendenda minime derogari posse forsân voluisset.

Leo X. supra dicta approbavit &c.

§.9. Et idem Leo Prædecessor voluisset, privilegiaque ipsa approbasset, prout in diversis Prædecessorum prædictorum de super confectis literis plenius contineri dicebatur, & ut a nonnullis assereretur, alias antequam supplicationes, Religionem hujusmodi concernent, eisdem Prædecessoribus porrigerentur, per Protectores ipsius Ordinis tunc existentes, an Ordini & illius privilegiis hujusmodi contrariarentur inspici, & si contrariæ essent, lacerari consueverunt.

Sed præfata privilegia de facto non servabantur, & Ordo S. Antonii multis dâna patiebatur.

§.10. Nihilominus causantibus sinistris eventibus, aut hominum malitia, & pululante cupiditate, vel alias a certis annis tunc citra, Religionis hujusmodi sic exemptæ tot annis illata privilegia, immunitates, indulgentiæ, & indulta, prætextu Cruciarum, ac fabricarum dicte Basilicæ, & aliarum Ecclesiarum fore annuatim, suspensa, moderata, & modificata, ac Abbas, Conventus, & persone Religionis hujusmodi, nedum ratione bonorum illius immobilium, sed etiam mobilium & quaestuarum, elemosynarum per illius religiosos, aut ab eadem deputatos fieri solitarum, & decimarum, & impositionum, solutionum, sub diversis censuris, & poenis compulsi, & quod deterius erat, privilegia hujusmodi, in genere, & in specie, importunitate vel præoccupatione revocata, ac nonnulla bona immobilia & quaestua, ac beneficia ad ipsam Religionem spectantia ab illis Præceptoribus, & Hospitalibus dismembrata, ac aliis beneficiis, absque Abbatis præfati consensu, applicata & unita, ac forsân in alia beneficia erecta fuerant, ipsaque bona immobilia, quaestua, & beneficia etiam absque aliqua recognitione ipsius Abbatis tamquam applicata, & unita, ac erecta, & præscripta a diversis Communitatibus, seu personis, ecclesiasticis & secularibus detinebantur, & nonnullarum Ecclesiarum Capitula, necnon locorum Communitates, & earundem Communitatum particulares, ac alie seculares, & regulares persone, que pias elemosynas, & oblationes ad honorem ejusdem sancti Antonii Religionis hujusmodi largiri, & facere consueverant, illas tunc facere minime curabant, ac contra privilegia & indulta prædicta per longissima tempora inviolabiliter observata, nonnulli locorum Ordinarii, Cathedraliumque & Collegiarum Canonici, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectores, suarum conscientiarum prodigi, mediocritatem, aut aliquam partem quaestuarum, elemosynarum prædictarum exigere, & literas licentiæ quaestuas hujusmodi faciendi, Religionis, seu eorum Nunciis præfatis dene-

gare non expavebant; nonnullique diversorum aliorum Ordinum, Ecclesiarum, & Hospitalium quaestores, prætextu quorundam privilegiorum illis forsân tunc noviter concessorum, quaestuas nolis & campanellis sonantibus faciebant, ac sub ficto nomine, quod eidem Sancto Antonio offerebant, furripientes nolas seu campanas, porcis & aliis animalibus appendebant, & quod dolenter referendum erat, Communitates & alie persone hujusmodi, certa Oratoria, Capellas, beneficia, ac forsân Hospitalia sub dicti S. Antonii nomine fieri, & in illis ejusdem S. Antonii figuram & imaginem depingi facien, Oratoria, & Hospitalia, ac beneficia ipsa, sub invocatione ejusdem sancti, Apostolica, seu Ordinaria auctoritate erigi procurabant, & illorum prætextu, elemosynas, & alia pia relicta, que Religionis hujusmodi pro languidorum, & pauperum, in illis Hospitalibus degentium, necnon religiosorum, die noctueque in Monasterio, domibus, Præcepto riis, ac aliis locis dicte Religionis Altissimo famulantium sustentatione relinquebantur, de facto percipiebant, detinebant, occupabant, ac in damnabiles eorum usus convertebant, eisdemque Abbati, & Conventui, ac Religionis subijci recusabant, in animarum suarum periculum.

§.11. Propter que Religio hujusmodi eatenus gravem passâ erat, & in dies patiebatur jacturam, ac in maximam lapsâ erat, & dietim labebatur ruinam, & hospitalitas in Hospitalibus Religionis hujusmodi, prout consueverat, non observabatur, divinus cultus, ac Religionis hujusmodi facultates diminuebantur, religioque & alie ipsius Religionis persone, maximis necessitatibus circumveniebantur, & Religio hujusmodi ad nihilum reducebatur.

§.12. Unde pro parte dicti Theodori Abbatis, qui paulo ante apud Sedem Apostolicam constitutus asseverat, se etiam ad id assiduis querelis Præceptorum, & Religiosorum dicte Religionis, ac in illis Hospitalibus degentium, & utriusque sexus languidorum, & aliarum miserabilium personarum excitatum, cui Leoni Prædecessori fuit humiliter supplicatum, ut privilegia, præminentias, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, facultates, indulgentias, concessiones & indulta prædicta, approbare, & innovare, alias super eis opportunè providere, de benignitate Apostolica dignemur.

§.13. Idem Leo Prædecessor, qui ad sacrum Apostolatus ministerium, divina disponente clementia evocatus, Monasteriorum, & aliorum piorum locorum, omnium suæ curæ commissorum necessitates, paternâ consideratione pensabat, & ut illis, ac personis in eis sub suavi Religionis iugo Altissimo famulantibus, & ad ea hospitalitatis causa divertentibus, opportuna in suis necessitatibus subsidia corresponderent, ac eorum conservatio, quies, & augmentum provenirent, opem & operam, quantum sibi ex alto concedebatur, favorabiliter adhibe-

Et facte ad nihilum reducebatur.

Abbas ipse dicti Ordinis, prædictorum privilegiorum & gratiarum innovatorum & confirmationem a prædicto Leoni X. petierat.

Qui Leoni X. innovavit, & approbavit.

adhibebat, & illa, que propterea per Prædecessores suos Romanos Pontifices, provida deliberatione concessa comperiebat, ut firmius & illibata fervarentur, libenter approbabat, ac de novo concedebat, aliasque provisiones congruas desuper adiciebat, prout etiam Catholicorum Principum exposcebat devotio, & id conspiciebat in Domino salubriter expedire: quique Religionem hujusmodi S. Antonii, in visceribus gerebat caritatis, & illam non dum conservari, sed in melius dirigi suis potissime temporibus sinceris desiderabat affectibus, præfatum Theodorum Abbatem, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus exiebat, ad esse eum infra scriptorum dumtaxat consequendum absolutus, & absolutum fore censeretur, hujusmodi supplicationibus inclinati, considerationes etiam carissimorum in Christo filiorum nostrorum, tunc suorum, Caroli in Imperatorem electi Romanum, & Hispaniarum Catholici, necnon qui dicti Monasterii fundator, & protector existebat, Francisci Francorum Christianissimi Regum eidem Leoni Prædecessori desuper, per eorum literas humiliter supplicantium, sub datis videlicet, IV. Non. Octob. Pontif. sui anno nono, omnia, & singula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, facultates, indulgentias, concessiones, gratias, indulta, Monasterio, Religioni, Abbati, Conventui, & personis prædictis, per præfatos & quoscumque alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros, tunc suos, concessa, & singulas ipsorum Prædecessorum, & suas desuper confectas literas, & in eis contenta quæcumque, auctoritate Apostolica approbavit & innovavit, ac ea omnia & singula, prout per prædictos Prædecessores concessa fuerunt, de novo, ita quod Abbas, & Conventus, necnon Præceptores, & persone præfata, privilegiis, quibus tempore Sixti, & Innocentii, ac Alexandri & aliorum Prædecessorum præfatorum uti poterant, & utebantur, etiam in Urbe, & Curia Romana, libere & licite uti possent, concessit, illaque robur perpetuæ firmitatis obtinere, & inviolabiliter observari debere.

Eisque omnibus facta hæc data forma observata, derogari posse decrevit.

§.14. Necnon de cetero perpetuis futuris temporibus, singulas Prædecessorum hujusmodi, ac supra, & infra scriptas conficiendas literas, necnon privilegia, immunitates, indulgentias, prærogativas, facultates, exemptiones, concessiones, gratias, indulta & alia in eisdem literas contenta, sub literis per eundem Leonem Prædecessorem, alias venerabili fratri nostro, tunc suo modo Episcopo Melden. super suspensione, & modificatione indulgentiarum, ac privilegiorum dicte Religionis Sancti Antonii, sub dat. videlicet duodecimo Kalendas Septembris, dicti Pontificatus anno septimo, ultimo concessis, & aliis quibuscumque Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

etiam qua per Leonem, & alios Prædecessores hujusmodi, etiam contemplatione Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe prædicta, a quarta feria cinerum fieri consueverant, revocationibus, suspensionibus, modificationibus, generalibus vel specialibus, etiam si in specie, de Religionis Sancti Antonii hujusmodi specialis nominata, & expressa mentio fieret, etiam si subsidium sanctæ Cruciatæ, contra Infideles, aut dicte Basilicæ, necnon aliarum etiam Patriarchalium, Cathedralium, vel aliarum, Ecclesiarum, Monasteriorum, ac aliorum quorumcumque piorum locorum, ac occasione damnorum, etiam per Infideles illatorum, & bonorum oblatoorum, aut in recompensam laborum Romano Pontifici, & Sedi Apostolicæ, etiam contra dictos Infideles impensorum, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, & cum quibusvis clausulis etiam derogatoriis derogatoriis, & alias qualitercumque efficacissimis & insolitis eatenus factis, & in posterum faciendis minime comprehendendi, posse, neque debere, sed ab aliis semper excepta, ac quoties hujusmodi suspensiones, revocationes, & modificationes emanarent, toties, quoties in primum, & eum, in quo antequam illa emanassent, erant statum, restituta, reposita, & plenarie reintegrata essent: & si illa per Leonem Prædecessorem, aut ejus successores Romanos Pontifices pro tempore existentes, importunitate, aut etiam motu simili, vel alias revocari, suspendi, aut modificari contingeret, revocationes, suspensiones, & modificationes hujusmodi, nisi ille de consilio Venerabilium S. R. E. Cardinalium, tunc & pro tempore existentium, consistorialiter habito, & cum trina intimatione per literas Apostolicas sub plumbo, ita ut semper & qualibet vice trimester intercederet, eisdem Carolo electo, & Francisco Regi, ac aliis Romanorum Imperatoribus, sive in Imperatores electis, ac Francorum Regibus, & eorum successoribus pro tempore existentibus faciendâ, ac eorum per diversas literas ipsorum propriis manibus subscriptas, & parvis eorumdem sigillis munitas, & non alias aliter nec alio modo, expresso accedente consensu fierent suffragari: nec privilegiis, indultis, & literis Apostolicis dicto Ordini concessis, prætextu quarumcumque specialium clausularum, præsertim illius in supplicationibus per Leonem Prædecessorem, & ejus successores Romanos Pontifices pro tempore existentes hujusmodi, aut eorum mandato eatenus signatis, & pro tempore signandis, videlicet dum derogatione privilegiorum, indultorum, & literarum Apostolicarum latissime extenden. in: supplicationibus apponi solite, etiam si in supplicationibus ipsis de Sixti, & aliorum, etiam ipsius Leonis Prædecessorum privilegiis, ac Religionis hujusmodi mentio fieret, non operari; necnon prædicto Sixti privilegio derogatum non censeri, neque vigore dictæ clausule in eisdem supplicationibus apponi solite debuisset, neque posse in literis

Apostolicis, tam per Cancellariam, quam Cancellariam Apostolicam, expeditis & expediendis ad dictum privilegium Sixti Prædecessoris extendi, nisi in dictis supplicationibus fieret specialis & specifica mentio dicti privilegii, necnon Regis, ad cuius instantiam concessum fuisset, literasque Apostolicas desuper etiam per Cancellariam Apostolicam expeditas, seu in futurum expediendas illis pro quibus vigore dictarum supplicationum, & illorum sumptorum expeditæ fuissent, seu in futurum expedirentur, non suffragari posse, neque debere, illasque ipsius Leonis Prædecessoris, & eius successorum huiusmodi intentionis defectu errere, & pro cassis, irritis, & non legitime expeditis haberentur, & ad dictam Cancellariam, seu Cancellariam corrigendæ remitterentur, ipsasque super supra, & infra scriptas conficiendas literas vim contractus, & indissolubilis obligationis inter eundem Leonem Prædecessorem, & Sedem prædictam, ac Franciscum Regem, & eius successores, necnon Theodorum, & pro tempore existentem Abbatem præfatos obtinere. Et sic per quoscumque Iudices Ecclesiasticos, & Seculares etiam S.R.E. Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, in eadem Curia, vel extra eam, in quibusvis causis & instantiis sententiari, decidi, iudicari, & interpretari debere, sublata eis, & eorum cuilibet aliter iudicandi, & interpretandi facultate, ac quicquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decrevit & declaravit.

§.15. Et nihilominus ut necessitatibus dictæ Religionis commodius provideretur, quod deinceps perpetuis futuris temporibus liceret religiosis dictæ Religionis, & aliis personis ab eis, ut prius deputatis, quaslibet, vota, elemosinas, pia relicta, & alia etiam, Confraternitatum pia suffragia, que in dicti S. Antonii honorem fierent, in quibuscunque Regnis, Ducatibus, Communitatibus, & aliis etiam Imperatoris dominiis, ac Diocesis, etiam in Urbe & Curia prædictis, Ordinariorum locorum, & quorumcumque aliorum licentia petita, licet non obtenta, facere: ac Ordinarii locorum, & alia persona, ad quos pertinere dignosceretur, literas, seu mandata licentiæ quæsuandi huiusmodi nullis, nisi a præfato Theodoro, & tempore existentem Abbate dicti Monasterii, & Generali Capitulo ejusdem Religionis Sancti Antonii per eorum literas paten. specialiter deputatis, concederent, ac illa ipsi deputatis absque ea, quam contra dicta privilegia, & indulta exigere solebant pecuniarum exactio, sub excommunicationis late sententiæ, ac aliis censuris, & penis in dictis privilegiis desuper concessis, contentis concedere tenerentur, nec ultra unum florennum pro dictis literis & mandatis, juxta privilegia prædicta percipere possent: & si quid ultra percepissent, ad restitutionem ejus Religionis, & deputatis præfatis faciendam, sub anathematis pœna tenerentur.

§.16. Quodque Abbas Monasterii, & Præceptores, & alia religiose persone Reli-

Et questuandi facultatem iterato concessit.

Exemptione que a decimis & aliis impo-

gionis huiusmodi, etiam in Urbe & Curia huiusmodi occasione quæsuarum, votorum, elemosinarum, reliquorum, Confraternitatum, & aliorum piorum suffragiorum, & quorumcumque honorum mobilium & immobilium, ad solutionem alicujus decimæ, subsidii, aut alterius impositionis talliarum, gabellarum, jucundorum adventuum, etiam Imperatorum, Regum, Legatorum etiam de latere, seu Nunciorum Sedis prædictæ, etiam dictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, & aliorum quorumcumque Prælatorum Ecclesiasticorum, quavis etiam Apostolica, vel alia quavis auctoritate impositis, seu imponendis minime tenerentur, nec ad id compelli, aut propterea interdici, suspendi, vel excommunicari, aggravari, reagravari, & beneficiis suis privari possent.

§.17. Quodque de cetero, etiam perpetuis futuris temporibus supplicationem, tam gratiam, quam justitiam, & alia negotia dictæ Religionis concernentia, aut impetrationes beneficiorum, seu Præceptoriarum, dicti Ordinis, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi consistentium continentis, per ipsum Leonem Prædecessorem, & pro tempore existentem Romanum Pontificem, seu de eorum mandato non signarentur, aut per Referendarios pro tempore existentem non referendarentur, sed nunc ei pro tempore existenti dictæ Religionis Protectori mandarentur, & ipse Protector supplicationes huiusmodi, si dictæ Religionis præjudicare non cognosceret, manu sua signaret, & Leoni Prædecessori, vel pro tempore existenti Roman. Pontif. aut Cardinali, seu alteri curam Signature habenti signandas remitteret, & quæcumque gratiæ eidem Religionis præjudicantes, absque manu dicti Protectoris de cetero concedenda, subreptionis, & obreptionis vitio subiacerent, nulliusque roboris, vel momenti existerent.

§.18. Ac quod Religionis huiusmodi consisten. Præceptorie, & alia beneficia, etiam in Urbe, & curia huiusmodi nullis nisi dictum Ordinem expresse professis, ac de expresse consensu Regis Francorum, ac Abbatis pro tempore existentium prædictorum, per Leonem Prædecessorem, aut successores suos huiusmodi, necnon Sedis prædictæ Legatos etiam de Latere, & Nuncios legatorum de latere potestate fungentes, etiam ad tempus commendari, aut in administrationem dari possent, & si commendas de illis per Leonem Prædecessorem, aut successores suos Legatos, & Nuncios huiusmodi fieri contingeret, commende huiusmodi defectu intentionis Leonis Prædecessoris, & successorum eorumdem careret, literasque desuper pro tempore confectæ nullæ, irritæ, & invalidæ existerent.

§.19. Ac quod Hospitalia, Cappella, Oratoria, Beneficia, & alia pia loca, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi, seu alia quibuscunque terris, dominiis, & locis, sub dicti S. Antonii invocatione fundata, constructa, ædificata, & erecta, & que in posterum perpetuis futuris temporibus fundari, construi, ædificari, & erigi contingeret, cum

1523.
fisionibus alia
gius est.
Ad hoc habet
etiam Bullam
Bonif. VIII.
cit. in rub.

Supplicationes gratiam, vel justitiam concernentes, circa negotia, & causas Ordinis S. Antonii nonnulli certatim hic data forma expediti posse decrevit.

Beneficia dicti Ordinis ejus tantum religiosis concessi valent.

Capellæ & Oratoria, ac pia loca omnia sub invocatione S. Antonii constructa & ædificata, Abbatibus S. Antonii subiacent.

cum eorum applicationibus, appropriationibus, unionibus, annexionibus, & incorporationibus, factis, & deinceps faciendis, ad Abbatem, & Religionem huiusmodi spectarent & pertinerent, illis quo subicerentur, & subiecta existerent, & a dicto Monasterio dependerent, illaque per eisdem Religionis Canonicos, & Religiosos, non autem per alios, ecclesiasticos & seculares, etiam oppidorum, locorum, & villarum, & communitatum personas, nisi de Abbatis, & Conventus prædictorum expresse consensu, regi, & gubernari deberent, & in signum recognitionis superioritatis huiusmodi de aliquo annuo rationabili canone, seu censu per eisdem Abbatem & Conventum, ac Definidores generalis Capituli huiusmodi imponendo, & eis singulis annis persolvendo respondere deberent & tenerentur: ac in eventum rebellionis, aut non subjectionis, ac remissionis singulares Communitatum, & alia persone huiusmodi, majoris excommunicationis sententia per Leonem Prædecessorem, & eius successores præfatos innodata, earumque Ecclesiæ interdixit essent, & esse censerentur: nec ab huiusmodi majori excommunicatione per Leonem Prædecessorem, aut successores prædictos absolvi, aut interdicta ipsa relaxari possent, nisi ad id, ab Abbatis & Conventus prædictis expressis per eorum patentes literas accederet assensus: liceretque Theodoro & pro tempore existenti Abbati & Conventui, necnon Præceptoribus huiusmodi, beneficia, Oratoria, Hospitalia, & alia loca, sub nomine ejusdem S. Antonii pro tempore, etiam in Urbe & Curia prædictis, fundata, & dotata, que eidem Theodoro, & pro tempore existenti dicti Monasterii Abbati, & Conventui, ac Præceptoribus huiusmodi obedire, seu subiacere, aut annuam responsionem solvere reculare contingerit, solo æquare, aut demoliri, & imagines a parietibus delere, seu per eisdem Communitates, & alias personas, ecclesiasticas & seculares, solo æquare & demoliri, ac imagines huiusmodi deleri, sub excommunicationis late sententiæ, interdicti, ac aliis censuris, & penis, etiam cum invocatione auxilii brachii secularis facere.

§.20. Quodque etiam deinceps perpetuis futuris temporibus, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi, nullis quuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis forent, nisi dictæ Religionis Religiosis, aut ab eis deputatis procuratoribus, seu nunciis, sub eadem excommunicationis late sententiæ, & viginti quinque ducatorum auri de Camera, Cameræ Apostolicæ applicandorum penis, liceret quaslibet huiusmodi facere, ac vota, legata, elemosinas, oblationes, & alia pia suffragia qualitercumque donata, seu donanda petere, querere, exigere, colligere, aut recipere nolis, seu campanis sonantibus, aut per sonum nolarum, seu campanellarum huiusmodi, nec campanellas seu nolas, porcis, & aliis animalibus quomodocumque

Elemosinas nolis sonantibus colligere, & nolas animalibus appenderi posse, & Ordini tantummodo permittit.

nuncuparentur, appendere, seu appendi facere, auctoritate Apostolica prædicta statuit & ordinavit.

§.21. Et insuper quascumque uniones, annexiones, incorporationes, suppressiones, applicationes, erectiones, & institutiones factas, ac tunc, prout eodem die, & contra, perpetuis futuris temporibus faciendas, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi, absque Abbatis & Conventus, ac Capituli generalis, seu Definitorum prædictorum expresse consensu, de Præceptoribus, beneficiis, Hospitalibus, Oratoriis, Confraternitatibus, & aliis bonis, ad dictam Religionem Sancti Antonii quomodolibet spectant, & pertinentibus, aut quocumque titulo spectarent, & pertinerent, Apostolica auctoritate prædicta, revocavit; cassavit, irritavit, & annullavit; ac Præceptoribus, Hospitalibus, Oratoriis, Beneficiis, Confraternitatibus, quaslibet, & vota prædicta, in pristinum & eum, in quo antequam huiusmodi uniones, annexiones, incorporationes, suspensiones, applicationes, erectiones, & institutiones fierent, erant statum, restituit, reposuit, & plenarie reintegravit; necnon uniones, annexiones incorporationes, suppressiones, applicationes, approbationes, erectiones, & institutiones prædictas, nullas, irritas, cassas, & inanes, illarumque prætextu, quaslibet, & alia bona mobilia huiusmodi præscripta non esse, neque præscribi posse, neque debuisse, locum cuiuscumque præscriptioni contra eandem Religionem, & illius bona, non esse, neque in futurum fore; liceretque deinceps Theodoro, & pro tempore existenti Abbati, & Conventui, ac Præceptoribus præfatis, bona prædicta, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi recuperare, ac illorum corporalem possessionem apprehendere, & apprehensam continuare; dictasque uniones, annexiones, incorporationes, suppressiones, applicationes, & approbationes, ac Oratoriorum, & Capellarum, Imaginum, & Hospitalium sub invocatione dicti Sancti Antonii erectiones, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi, absque Abbatis & Conventus, ac Capituli prædictorum consensu, per Leonem Prædecessorem, & eius successores præfatos, seu eorum & dictæ Sedis Legatos, aut locorum Ordinarios huiusmodi, fieri non posse, neque debere: & si que fierent illas concessas, irritas & inanes existerent, etiam decrevit.

§.22. Districtius inhibens, omnibus & singulis Commissariis, etiam Fabricæ dictæ Basilicæ, ac quibusvis aliis Nunciis Apostolicis, & aliis quuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, & præminentia existent. & quacumque auctoritate, etiam Apostolica, vel mundana, etiam contra exemptos, & eorum privilegia tunc fungentibus & functuris, necnon quibusvis secularibus, & quorumcumque Ordinum etiam Mendicantium, etiam de observantia nuncupatorum regularibus personis, etiam in Urbe, & Curia huiusmodi, tunc

Uniones & suppressiones beneficiorum dicti Ordinis prohibet, & annullat.

Ordinemque S. Antonii super prædictis molestari interdixit.

tunc & pro tempore existen. ne Abbatem, & Conventum Monasterii, ac Præceptores, & personas Religioſis hujusmodi, directe, vel indirecte, quovis queſito colore, vel ingenio, ſub dicta excommunicationis lata ſententiæ, & aliis etiam pecuniariis cenſuris & pœnis, arbitrio pro tempore existen. dicti Monasterii Abbatis, moderandis, & Camera Apoſtolice, ac Religioni prædictis applican. ratione cujuſvis decima, aut impositionis in dictis queſtuis, & bonis, etiam prætextu quarumcumque ſuſpenſionum moleſtarent, turbarent, inquietarent, ſeu moleſtari, turbati, inquietari facerent, aut permitterent; necnon omnibus locorum Ordinariis, & eorum officiariis, & aliis quibuscumque ubilibet, etiam in Urbe, & Curia hujusmodi conſtitutis perſonis, quacumque etiam Apoſtolice auctoritate ſurgentibus, ne literas queſtuanſi cum campanellis, quorumvis Ordinum perſonis de cetero concederent, ac decernens ex tunc irritum & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Quibusconque non obſtantiis.

§.23. Non obſtantiis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac Monasterii, & Ordinis prædicti, juramento, confirmatione Apoſtolice, vel quavis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, necnon privilegiis, indulgiſ, & literis Apoſtolicis, per prædictos, & quoscumque alios Romanos Pontifices Prædeceſſores noſtros, tunc ſuos, ac etiam ipſum Leonem Prædeceſſorem, & Sedem eandem, etiam conſiſtorialiter, etiam per viam legis, & ſtatuti perpetui, ac ſtipulati contractus, etiam juramento vallati, etiam in favorem Cruciate, & Baſilicæ prædictarum, & fidei Catholica, ac motu ſimili, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolice poteſtatis plenitudine, ac cum quibuscumque efficaciſſimis, & inſolitis etiam irritativis, & caſſativis, revocativis, præſervativis, mentis atteſtativis, ac derogatoriis derogatoriis, clauſulis, irritantibusque, & aliis decretis in contrarium quomodolibet etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas idem importantes, mentio, ſeu quavis alia expreſſio habenda, aut aliqua exquiſita forma ſervanda foret, & in eis caveretur expreſſe, quod illis nullatenus derogari poſſet, tenores hujusmodi, ac ſi de verbo ad verbum, & forma in illis tradita obſervata inſerti fuiſſent, eidem Leoni Prædeceſſori pro ſufficienter expreſſis habentes illis alias in ſuo robore permanſuris, ea vice dumtaxat, ſpecialiter expreſſe derogavit, contrariis quibuscumque, aut ſi locorum Ordinariis, vel quibuscumque aliis communiter, vel diviſim a dicta eſſet Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſent, per literas Apoſtolicas non facien. plenam, & expreſſam,

ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.24. Ceterum quia difficile erat ſuper ſupra, & infraſcriptis conſicien. literis hujusmodi, ad ſingula quecumque loca, in quibus de illis fides facienda eſſet, deſerri, voluit idem Leo Prædeceſſor, & Apoſtolice auctoritate prædicta decrevit, earum tranſumptis, manu Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicujus perſonæ in dignitate Ecceſiaſtica conſtitutæ, vel Curie Ecceſiaſticæ munitis, eandem proſus fidem, in iudicio, & extra adhiberi debere, quæ eiſdem originalibus literis adhiberetur, ſi præſentialiter eſſent exhibitæ, vel oſenſæ.

Sarumque literarum tranſumptis idem Leo X. credi juſſit.

§.25. Ne autem de abſolutione, approbatione, innovatione, conceſſione, decretis, declaratione, ſtatuto, ordinatione, revocatione, caſſatione, annullatione, reſtitutione, reintegracione, inhibitione, derogacione, & voluntate Leonis Prædeceſſoris hujusmodi, pro eo quod ſuper illis ipſius Leonis Prædeceſſoris, ejus ſuperveniente obitu, literæ non conſectæ fuerunt, valeat quomodolibet haſitari, ipſeque Theodorus, & pro tempore exiſtens dicti Monasterii Abbas, illorum fruſtrentur effectu, volumus, & dicta Apoſtolice auctoritate decernimus, quod abſolutio, approbatio, innovatio, conceſſio, decreta, declaratio, ordinatio, revocatio, caſſatio, irritatio, annullatio, reſtitutio, reſtitutio, reintegratio, inhibito, derogatio, & voluntas Leonis Prædeceſſoris hujusmodi, perinde a dicta die quarto nonas Octobris, ſuum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis ipſius Leonis Prædeceſſoris, ſub ejuſdem diei datis conſectæ fuiſſent, prout ſuperius enarratur.

Sed quia dictæ literæ ejus ſuperveniente obitu expeditæ non fuerunt, ideo hic Pontifex Clemens VII. a die date eorum validas eſſe decernit.

Et hanc Bullam prædictam omnia ſufficienter probare decernit.

§.26. Quodque præſentes literæ ad probationem, abſolutionem, approbationem, innovationem, conceſſionem, decreta, declarationem, ſtatutum, ordinationem, revocationem, caſſationem, irritationem, annullationem, reſtitutionem, reſtitutionem, reintegracionem, inhibitionem, derogacionem, & voluntatem Leonis Prædeceſſoris hujusmodi ubique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

§.27. Quocirca univerſis, & ſingulis Patriarchis, Archiepiſcopis, Episcopis, ac perſonis in dignitate Ecceſiaſtica ubilibet conſtitutis per Apoſtolice ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel plures, aut eorum unus, per ſe, vel alium, ſeu alios, omnes, & ſingulas prædictas, & præſentes literas, ac in eis contenta quacumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Theodori, & pro tempore exiſtens Abbatis, & Conventus, ac Præceptorum præſentium deſuper requiſiti fuerint publicantes, eisque in præmiſſis efficaciſſimis deſenſionis præſidio aſſiſten. faciant auctoritate noſtra, literas ipſas, ac privilegia præcipientias, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, facultates, conceſſiones, gratias, & indulta, ac alia in eis contenta hujusmodi, firmiter obſervari, ipſoſque Abbatem,

Executores prædictorum omnium deputat.

batem, & Conventum, ac Præceptores, queſtores, & alios quos literæ ipſe concernunt, illis pacifice gaudere, non permitteſtes illos, aut eorum aliquem deſuper modo aliquo indebite moleſtari, aut impeditoſes quoslibet, & rebelles, per cenſuras Ecceſiaſticas, & pœnas, ac alia in eis remedia appellacione poſtpoſita compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis, ſervatis proceſſibus, cenſuras, & pœnas prædictas quoties opus fuerit, aggravando, & reaggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſecularis, non obſtantibus omnibus ſupradictis. Nulli ergo &c. Si quis &c.

Dat. P. An. I. 26. Novemb.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnacionis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo vigefimo tertio, ſexto Kal. Decembris Pont. noſtri anno I.

III.

Inſtitutio Collegii 60. virorum, ad curandam perfectionem Fabricæ Baſilicæ S. Petri Principis Apoſtolorum de Urbe, cum facultate deputandi Judicem ad cognitionem cauſarum intereſſe d. Fabricæ concernentium.

Ante hanc Bullam, Julius II. in ſua Conſtit. XXI/III. Liqueſt. Part. III. Tom. III. fol. 213. & Leo X. amplas facultates Fabricæ Collegio dederunt in exigendis legatis piis, & incertis.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

S. Petrus, & Paulus Apoſtoli Romæ ſidem Catholicam ſignaverunt.

Admonet nos ſuſcepti cura regiminis, & auctoritas Pontificalis inducit, ut ad ea potiſſimum intendamus, per que glorioſi Principes terræ Petrus, & Paulus, qui primi evangelium Chriſti in Alma Urbe prædicarunt, in eaque, poſtquam Chriſtianam Religionem fundarunt, & crexerunt, ac univerſum Orbem ſacra doctrinæ ſplendore, & miraculorum fama repleverunt, ſancti martyrii coronam ſub eodem perſeputore, ac eadem die, eodemque loco ſuſceperunt, eo majori veneratione a Chriſtifiſidelibus colantur, quo majoribus meritis inter alios Apoſtolos excelluerunt. Quorum licet ſalvator noſter peculiarem curam ſemper habuerit, quippe qui, ut alia innumera omittantur; Petrum in fluctibus ambulantem, ne mergeretur, dextera ſua erexit, Paulum vero tertio naufragantem, de profundo pelagi liberavit, ipſum tamen Petrum, cui claves Regni Cœlorum dedit, plenitudinem poteſtatis habere, aliorumque Apoſtolorum Principem eſſe voluit. Et propterea non convenit, Ecceſiam, ſeu Baſilicam ſub ejus nomine dedicatam, apud quam Palatium Apoſtolicum exiſtit, & in qua ſuper ipſius B. Petri Altari Romani Pontifices quolibet anno Miſſas Pontificales ſolemniter celebrare conſueverunt, neceſ-

ſaria inſtauratione, ac reparatione carere, & ab illis, qui devotionis cauſa, ad eorundem Apoſtolorum limina viſitanda confluunt, quali deſertam, atque relictam conſpici.

§.1. Sane conſiderantes quod in ipſa Urbe Roma, in qua Omnipotens primatum Ecceſiæ ſue ſanctæ, ſtatuit, atque firmavit, clara memoria Conſtantine, qui Monarchiam tenebat imperii, poſtquam a B. Silveſtro per ſancti baptiſmi ſacramentum, veritatem fidei, & ſpem ſalutis æternæ ſuſcipere meruit, in proprio Lateranenſi Palatio Ecceſiam in honorem ſalvatoris Mundi erexit, eorundemque Apoſtolorum Baſilicam pari prope forma, & magnitudine a fundamentis ædificavit, ac propriis humeris duodecim coperthinos terræ ex eorum fundamentis exportavit, ac eas ipſas eadem die ab ipſo Beato Silveſtro conſecrari obtinuit, aliaque multa mente revolentes, ad officium noſtrum pertinere arbitramur, ut poſtquam ſel. record. Julius Papa II. Prædeceſſor noſter exiſtimans quemadmodum ipſe Petrus Apoſtolorum Princeps habetur, ita ejus Baſilicam ædificii pulchritudine, & magnificentia, inter alias principatum obtinere debere, ipſam propterea demolendam mandavit, ut longe ampliorem, ac magis admirabili ædificio reſiceretur, ac inſtauraretur.

Conſtantine Imperator eorum Ecceſiam Romæ ſicidem ædificavit.

§.2. Nos qui ejuſdem B. Petri Succeſſores ſumus, ipſumque peculiari devotione proſequi tenemur, quod ipſe Julius Prædeceſſor morte præventus, ſucceſſiveque Leo X., Adrianus VI. Romani Pontifices etiam Prædeceſſores noſtri, variis cauſantibus impedimentis, perſicere non potuerunt, id omni conatu, ac totis viribus noſtris aggrediemur. Attendentes autem hoc ſacrum, & ſublime B. Petri templum non noſtri, neque cujuſque eſſe proprium, ſed omnium Chriſtianorum nationum commune, quando a Domino Deo, Deique Filio, ipſi Petro ſuper omnes gentes poteſtas eſt data, ipſeque, & Succeſſores ejus Romani Pontifices pro ſalute omnium mediatoſes apud Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum eſſe debent, cogitavimus propterea Collegium unum LX. virorum Curialium quarumcumque nationum inſtituere, & ordinare, qui dictæ Baſilicæ, ſavente Deo, reſciendæ diligentem curam habere debeant. Et cum ſingularum nationum in noſtra Romana Curia degentium, Curiales digniores ex eis numerus LX. non excedentes ad hoc de mandato noſtro elegerint: Nos ut evindec optatus ſubſequatur effectus, & Fabrica ipſius Baſilicæ, cujuſ abſolutionem ſincero cordis affectu deſideramus, proſperiores complectatur ſucceſſus, ac ſuffragia pro eadem Fabrica, pia Chriſtifiſidelium devotione eroganda, fideliter exigantur, & conſerventur, necnon proventus illi in Fabricam ipſam, & non aliam cauſam debite convertantur, opportune providere volentes, ac quoscumque Præſectos officiales ad opus dictæ Fabricæ cujuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, & conditionis fuerint, etiam ſi Pontificali dignitate, aut Cardinalatus honore

Hic modo Pontifex, ut Ecceſiæ S. Petri Apoſtolorum Principis ſit ceteris præſtatur, etiam ipſe Collegium ad illius Fabricæ perfectionem curandam.

honore praeferant; per dictos Praedecessores, & Nos, ac Sedem Apostolicam haecenus deputatos, ac omnes commissiones, & facultates eis desuper sub quacumque verborum forma factas, & concessas revocantes, ipsosque Praefectos, & officiales ab huiusmodi praefessione, & aliis officiis, & commissionibus alias eisdem specialiter, vel generaliter factis absolventes; Motu proprio, non ad aliquorum nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, unum Collegium Fabricae Basilicae Beati Petri nuncupandum, omnium Oratorum, Christianorum Regum, & Principum, Rerumque publicarum, ac ex singulis nationibus huiusmodi, ut praefertur, electorum, loco quorum pro tempore decedentium, vel se diutius absentantium, alii eorumdem nationum similiter eligi possint, sic tamen quod dictum numerum LX. non excedant, auctoritate Apostolica, tenore praesentium erigimus, & institutumus.

Illudque sibi soli subicit.

§.3. Ac Collegium huiusmodi, & pro tempore existentes singulares personas ejusdem, ab omni superioritate, dominio, potestate, jurisdictione, & auctoritate quarumvis personarum, quacumque dignitate, & excellentia, etiam si Cardinalatus honore, & Legationis de latere officio, ac quavis facultate pro tempore fungentium, etiam ratione Archipresbyteratus dictae Basilicae, quoad omnia, & singula, quae Fabricam huiusmodi concernunt, auctoritate, & tenore praedictis eximimus, & totaliter liberamus, ac sub nostra, & Sedis praedictae suscipimus protectione, nobisque, & eidem Sedi, ita ut nullum alium quam Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices in superiores recognoscere debeant, nullique alii in eos aliquam superioritatem, dominium, potestatem, jurisdictionem, aut auctoritatem quovismodo exercere valeant, immediate subsicimus.

Collegio facultatem deputandi iudicem causarum d. Fabricae, & alios Officiales, concedit.

§.4. Ipsique Collegio omnimodam administrationem, curam, & directionem, ac omnem regimen dictae Fabricae plenarie committimus, ac eisdem Collegio, ut de eorum gremio Officiales ad tempus per eos statuendum, tam ad specialem curam ipsius Fabricae, ac quacumque alia inferiora illam concernentia, quam etiam (dummodo ex dignioribus doctoribus, & clericis eligantur) ad iustitiam ministrandum, qui iuxta facultatem eis per eisdem Collegium tribuendam, contra debitores dictae Fabricae, prout iustitia exegerit, procedere possint, eligere, & ipsis Officialibus electis salaria decentia constituitur, ac omnia, & singula, quae cetera Collegia quacumque tam in dicta Urbe, & Curia Romana, quam alibi, de iure, vel consuetudine statuerent, ordinare, & disponere possint, & debent, tam prosperum regimen, & debitum ordinem ipsius Collegii, quam multas committentium fraudes in dispensatione proventuum Fabricae huiusmodi, & alia Fabricam ipsam concernentia (quae postquam per eos statuta, ordinata, & disposita fuerint, eo

ipso dicta Auctoritate Apostolica approbata, & confirmata sint, & esse censentur, prout illa ex nunc, prout ex tunc, & e contra approbamus, & confirmamus, statuere, ordinare, & disponere libere, & licite valeant, plenam, & liberam facultatem, auctoritatem, & potestatem, auctoritate Apostolica, & tenore supradictis concedimus.

Qui Officialibus juramentum praestare debent recte administrandi

§.5. Et insuper, ut omnia per ipsos Collegium gerenda, omni odio, amore, & sinistra machinatione postpositis, secundum Deum, & rectam conscientiam dirigantur, eisdem auctoritate, & tenore statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli de dicto Collegio, ac per eos pro tempore eligendi Officiales, sub attestatione damnationis aeternae, quod ipsi in huiusmodi Fabricae administratione, cura, & directione, ac regimine, & Officialium electione secundum Deum absque dolo, fraude, odio, vel rancore, prout cuilibet eorum conscientia distulerit, procedent, & votum dabant, ac officium exercebant, juramentum, quod per praefatos Collegium aut ab eis deputandos, quoties qualitas negotii id exegerit, & Officialibus deputandis pro tempore expedire visum fuerit, repeti possit, praestare teneantur.

Elemosynasque & oblationes, omnes in opus Fabricae exponant.

§.6. Ac quod omnia & singula, pecunias, res, & bona debita, & debenda, etiam pia oblationes tam in dicta Urbe, quam extra eam, operi dictae Fabricae eroganda, penes Collegium seu Officiales eligendos praedictos, aut Depositarium per Collegium deputandum permanere, & per eos claves arcarum & truncorum, ubi pecuniae & elemosynae in ipsa Urbe reponantur, custodiri, ipsaque pecuniae omnes per eisdem Collegium & Officiales ad hoc ab eis deputandos, seu eligendos, ad opus dictae Fabricae & non ad alium usum omnino distribui, exponi, & converti debeant, etiam si Nos, & Successores nostri Romani Pontifices aliter disponeremus & ordinaremus, etiam per quacumque mandata tam in scriptis, quam etiam viva voce oraculo, sub quibusvis poenis & censuris facienda, quibus Oratores Regum, Principum, necnon Rerumpublicarum in dicta Curia residentes, pro eisdem Collegio firmiter resistere, & in huiusmodi eventum praefati Collegium pecunias, res, & bona omnia praedicta, nomine Oratorum deponere, nec dicti Oratores, aut Collegium ratione residentiae huiusmodi aliquas censuras sive poenas incurere, neque Collegium praefati ad aliud quam ad deponendum, ut praefertur, adstringi possint. ipsique Oratores eo casu pecunias, res, & bona huiusmodi ad aliud opus, quam dictae Fabricae exponere nequeant, & qui contrarium fecerint, ad restitutionem, de proprio, damni eidem Fabricae eorum culpa, vel facto illati teneantur.

Cum debitoribus Fabricae transigere possint.

§.7. Quodque omnia & singula per inferiores Officiales praedictos pro tempore acta & gesta cum subscriptione Officialium deputandorum, & sigillo Collegii praedictorum munita valeant, plenamque roboris firmi-

firmitatem obtineant, ac in iudicio & extra fidem faciant, ac si per Camerarium nostrum, & Praesidentes Apostolicae Camerae gesta & facta. Et similiter dilaciones, pacta, transactiones, relaxationes, seu remissiones per Collegium praefatos pro quiete mentis debitorum ipsius fabricae faciendae, illas vim & auctoritatem habeant, quas haberent, si nobiscum, & cum successoribus nostris praefatis, ac Camerario & Praesidentibus Camerae huiusmodi confecta, & celebrata forent, nec in aliquo alio per Camerarium & Praesidentes praefatos, seu quocumque alios Officiales molestari, aut inquietari possint.

Collectoresque deputare ad exigenda legata.

§.8. Ac quod Collectores pro exigendis hereditatibus, legatis, & aliis bonis ex donationibus causa mortis, seu irrevocabiler inter vivos dictae fabricae factis, seu faciendis, ac piis elemosynis tam in Curia & Basilica praedictis, quam extra eandem Curiam, & in quibuscumque Civitatibus, Diecesibus, & locis erogandis deponari, eligi, & transmitti non possint per alios, quam per Collegium praefatos, ac per ipsos Collegium pro tempore deputati, & electi, ut sine impedimento aliquo, & cum mentis quiete officium eis commissum exercere valeant; eorumque familiares Clerici dumtaxat ad opus fabricae huiusmodi deservientes, durante eorum officio, & illius exercitio dumtaxat, ab omni superioritate & jurisdictione quorumcumque Ordinariorum, Ecclesiasticorum liberi & exempti, ac sub nostra & dictae Sedis protectione constituti sint, & esse censentur. Quodque Communitas, Civitas, vel Universitas loci, in qua seu quo Collectore deputatus fuerit, adungere debeant unum civem laicum bonae famae, & facultatibus idoneum, qui simul cum Collectore exactionibus interveniat, & computum teneat, ac de actis fidem Collegium praefatis faciat, ac gratis spiritualibus, & temporalibus, quibus gaudebit Collector, gaudeat.

Et pecunias inde redigendas in opus Fabricae exponant.

§.9. Quodque omnia, & singula bona, seu hereditates, & legata dictae fabricae, donationes ex causa mortis, seu inter vivos, seu alias quomodolibet relicta, & facta, ultimo emptori & plus offerenti sive dicta bona immobilibus, sive immobilibus rebus, seu nominibus debitorum consistant, publice subhastari, & vendi debeant, ac ex redditibus, & bonis praedictis pecuniae proventurae penes Collegium, seu Depositarium per Collegium deputandum, ad effectum ut opus dictae Basilicae continuari, & finire possit, deponi debeant.

Judicis causarum Fabricae facultas summarie Sec. & etiam Sede vacante, causas Fabricae cognoscendi.

§.10. Et ne ipsi Collegium, & ab eis pro tempore eligendi Officiales pro exigendis oblationibus, bonis, & rebus dictae fabricae, tam ratione contractuum, quam quorumcumque dispositionum inter vivos, & ultimarum voluntatum pro tempore debitis, in diversis tribunalibus litigare cogantur, & per varias cavillationes, & subterfugas solutiones differantur, sicut prosequitur fabricae huiusmodi impediatur, vel retardetur, quod Collegium praefati ordinariam jurisdic-

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

tionem exercere, & de quibusvis causis quorumcumque dictae fabricae debitorum, etiam quorumcumque maximarum summarum, & ex quavis causa contractuum cum peritorum consilio cognoscere, & iudicare, ac ad instantiam reonomi, seu procuratoris ipsius fabricae per Collegium praefatos deputandi contra quoscumque dictae fabricae ex quibusvis causis debitores cujuscumque dignitatis, gradus, vel conditionis fuerint, praesentes videlicet in dicta Curia manu regia, confito de debitis per instrumenta, quacumque, seu per testes idoneos parte citata examinandos, clare, & concludenter debitum probantes, aut alias legitimas probationes, etiam si debitum mediate ex quovis titulo, etiam cessionis, libere & sine fraude, nec ad commodum aliquid cedentis factae, seu applicationis ad ipsam fabricam pertineat, solemnitate a jure naturali introducta, vel si expedierit, unica citatione dumtaxat personaliter, vel ad domum eorum solita habitationis, si videbitur, faciendam praecedente, absque alia tela judiciaria, etiam singulis diebus, & tempore quarumcumque feriarum, non tamen ad Dei honorem pro tempore indictarum, etiam Nobis & successoribus nostris Romanis Pontificibus a Romana Curia absentibus, ac etiam Sede vacante, usque ad effectivalem executionem; necnon contra Capitula, Collegia, Communitates, & Universitates, ac personas, res, & bona ad dictam fabricam spectantia habentes, & detinentes etiam vigore monitorii poenalis per ipsos Collegium, sub censuris, & poenis eidem fabricae, si res, & bona huiusmodi non restituerint, applicandis, decernendi, ac contra contumaces unica, vel pluribus citationibus, si videbitur, praecedentibus, etiam per affixionem in valvis, seu januis ipsius Basilicae Principis Apostolorum, etiam per censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia procedere; & mandatum executivum, loco sententiae ferendae, seu literarum decernere; necnon singulos praedictos, etiam per edicta publica in locis publicis circumvicinis affigenda, quae ipsos perinde ardeant, ac si eis personaliter intimata forent, confito, summarie & extrajudicialiter, de non tuto ad eos accessu, more Auditorum causarum Palatii Apostolici, absque alia speciali, nostra, vel successorum nostrorum commissione, citare, & monere.

Censurasque poenas intelligendi.

§.11. Et tam praesentes quam absentes debitores, etiam si absentes personaliter, vel alias comparuerint, nisi solverint, seu desolutione legitime docuerint, necnon singulares personas Capitularum, Collegiorum, Communitatum, & Universitatum, detinentium res & bona fabricae huiusmodi, absque alia juris solemnitate, excommunicationis sententia invidare, a divinis suspendere, ac excommunicatos & suspensos declarare, ac excommunicationis & alias censuras, & poenas praedictas, quotiens opus fuerit, etiam iteratis vicibus aggravare, ac contra eos auxilium brachii saecularis invocare,

care, & interdictum generale, vel speciale, tam in Ecclesiis, quam Civitatibus, & locis, in quibus debitores, & detinentes prefati moram traxerint, & ad que eos declinare contigerit, apponere, illudque suspendere, tollere, seu revocare, ac quorumque alia remedia per Præsidentes Camere Apostolicæ exerceri solita, donec de debito ipsi fabricæ fuerit integre satisfactum, exercere, libere, & licite valeant.

§.12. Et si contingat dictos debitores animo differendi solutiones, prout verisimiliter præsumi potest, ante vel postquam ad solvendum totum illud, in quo reperi erunt veri debitores, condemnati fuerint, per varia subterfugia, & remedia confirmare, gravamina eis allata, seu inferenda, etiam nullitatis, & telæ judicariæ non servatæ, & propterea causas appellationis, seu appellationum, ac nullitatis, & nullitatum, aliquibus iudicibus, in dicta Curia, vel extra eam committi procuraverint, quod omnes, & singule causæ dictam fabricam concernentes, tam negotii principalis in præjudicium jurisdictionis concessæ Collegio hujusmodi, quam appellationis, & nullitatis, seu appellationum, & nullitatum per ipsos Collegium, seu Officiales deputandos decidi debeant, nec cuiquam iudici committi, neque commissiones per quemcumque a Nobis, & Sede Apostolica ad commissiones iustitiæ signandas deputatum, etiam si dicta Romana Ecclesiæ Cardinalis fuerit, nec per eisdem S.R.E. Vice-Cancellarium, aut illius Locumtenentem pro tempore existentes, nisi per Nos & Successores præfatos manu nostra, vocatis dictis Officialibus prius, signari possint, ac de nullitate processus non possit in dubium deduci, neque cognosci, sed perinde rejeatis nullitatibus, etiam censurarum, ac si de nullitate declaratum fuisset propter periculum animarum, etiam si ex actis de illis constaret, de novo in negotio principali procedi possit, nisi de iustitia negotii principalis ex actis constiterit, seu alias infra breve tempus apparere possit.

§.13. Et quod decreta & mandata de solvendo per officiales Collegii hujusmodi, exigente iustitia, contra debitores præfatos facta per quoscumque Officiales ipsius Urbis, etiam Barisellum, & Marescallos exequi debeant. Nec talia mandata, & executiones per quoscumque Officiales, etiam prælatos Cardinales, etiam Sede vacante, etiam collegialiter, quovis quaesito colore, aut etiam per Camerarium nostrum, & Præsidentes Camere hujusmodi, seu etiam per literas salvi conductus, ac dilationes datas ad persolvendum, etiam cum idonea cautione, impediri, seu retardari valeant, omnesque literæ salvi conductus, & dilationes per Camerarium, & dictæ Camere Præsidentes præfatos, seu per Collegium S. R. E. Cardinalium, etiam dicta Sede vacante, vel Romano Pontifice a Romana Curia absente concedendæ, nullius roboris, vel momenti existant, ac illis non obstantibus, mandata, & decreta hujusmodi per

A sententia d. iudicis appellatio datur solummodo ad Collegium met.

Judicis præfati mandata, & quocumque exequi debent, & nullatenus impediri possunt.

Officiales, quibus illa fuerint præsentata, exequi debeant.

§.14. Ac quod omnes, qui executiones, seu perceptiones pecuniarum, & bonorum quorumcumque, tam mobilium, quam immobilium, ex quavis causâ, & dispositione ultimæ voluntatis, seu inter vivos ad dictam fabricam spectantium impediverint, & eadem bona, vel instrumenta, seu testamenta, codicillos, ultimas voluntates, donationes, tam ex causa mortis, quam inter vivos, occultaverint, seu quominus ad notitiam Collegii, & Collectorum, tam in dictis Urbe, & Curia, quam extra ea deputandorum pervenire valeant, impediverint, eo ipso excommunicationis sententiam incurrant, & tam per Collegium, & illius Officiales pro tempore deputatos, quam etiam per eosdem Collectores in partibus, & locis ubi deputati fuerint, pro excommunicatis, declarari, & publicari possint, nec per alios, quam dictos Officiales, seu Collectores, etiam in vim quarumcumque literarum, & facultatum, & Cruciatæ quibusvis Principibus concedendæ, nisi prius satisfecerint, vel si in mortis articulo constituti fuerint, præfata cautione de satisfaciendo per se, si convaluerint, alias hæredibus & executoribus satisfactionem injungendo absolvi, hujusmodique absolutionem Officiales & Collectores ipsi parentibus talium impediendum & occultantium, qui de jure pro impedimentis, & occultationibus per eos præfatis & factis obligati fuerint, impedire possint.

§.15. Quodque Notarii, Rectores parochialium Ecclesiarum, seu Vicarii, vel quicumque alii de donationibus prædictis rogati, seu de illis notitiam habentes, illas infra mensem, Collegio, seu Collectoribus, & si Collectores præfatos non fuerint, in Curia Episcopali loci intimare teneantur, & debeant.

§.16. Decernentes & declarantes pro potiori præmissorum robore, quod si adversus illa, vel eorum aliqua, quavis literæ Apostolicæ, tam quascumque declarationes, concessiones, & clausulas generales, vel speciales etiam derogatorias derogatorias, fortiores, efficaciores, & insolitas, ac irritantia decreta, necnon mandata etiam poenalia, sub quacumque forma, & verborum expressione in se continentia, etiam præfatis expresse derogantes, etiam motu proprio, & scientia similibus, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, a Nobis, seu successoribus nostris præfatis, aut nostra, vel eorumdem successorum nostrorum auctoritate, seu aliis quibusvis modis emanaverint, aut aliquo umquam tempore apparuerint, per que effectus earumdem præsentium retardari, vel impediri, aut illis quomolibet derogari, vel præjudicium aliquod in aliqua sui parte quovis modo asserri possit, quod illa cum omnibus, & singulis inde secutis executionibus, & processibus, pro infectis habeantur, nulliusque roboris, vel momenti existant, ipsæque

Dispositiones ad favorem fabricæ non impediuntur, neque occultentur.

Notarii esse notificent fabricæ.

Clausula præservativa.

que præfates literæ vim valui, & efficacis pacti, & contractus, inter Nos & Collegium præfatos inibi etiam juramento vallati, ad effectum ut non liceat Nobis, nec successoribus nostris prædictis præmissa revocare, habere, censentur. Et sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam dictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, quicquid secus super præmissis, vel eorum aliquo per quoscumque, quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§.17. Quo circa universis, & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, & aliis personis in dignitate ecclesiastica constitutis, necnon Patriarchalium, & Metropolitanarum, ac aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, ac eorumdem Patriarcarum, Archiepiscoporum, & Episcoporum Officialibus, & Vicariis in spiritualibus, & temporalibus ubilibet constitutis, motu simili per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, præfates literas, & in eis contenta quocumque, ubi & quando opus fuerint, ac quotiens pro parte Collegii, & ab eis pro tempore deputandorum Officialium, & Collectorum prædictorum, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præfates literas, & in eis contenta hujusmodi, sub censuris & poenis ecclesiasticis firmiter observari, non permittentes Collegium, & ab eis pro tempore deputatos Officiales & Collectores præfatos desuper per quoscumque quavis auctoritate fungentes quomolibet molestari, impediri, seu perturbari, contradicere, molestatores quoscumque, & rebelles, per easdem censuras & poenas, appellatione postposita compefendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas, quoties opus fuerit, aggravando, necnon loca, in quibus eos morari, & ad que declinare contigerit, Ecclesiastico interdicto subiiciendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.18. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis Ecclesiis, monasteriis, civitatibus, & locis, ac Capitulis, Collegiis, Communitatibus, Universitatibus, Judicibus, & personis cujuscumque dignitatis, & conditionis, existentibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, & insolitis clausulis concessis, approbatis, & innovatis, quibus, etiam si de aliis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua

Deputatio executorum hujus Bullæ.

Derogatio contractuum.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

mentio fieri deberet, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, præfatis, pro sufficienter expressis & insertis habentes, quo ad præmissa specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse, & adversus nemini suffragari posse decernimus, ac quorumvis tribunalium consuetudinibus contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.19. Ceterum quia difficile foret &c. Nulli ergo omnino &c. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo vigesimo tertio, pridie idus Decemb. Pontificatus nostri anno primo.

IV.

Jurisdictione Judicis Curie Ripetæ Alinæ Urbis, cognoscendi causas civiles occasione mercium per Ripetam vehendarum, & nonnullas causas criminales.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Motu proprio, &c.

Nuper sel. rec. Adrianus Papa VI. Præcessor noster ad supplicationem dilectorum filiorum & universitatis Nautarum, sive Barcarolorum Tyberonis, & Anienis, seu Tyberonis Ripetæ Alinæ Urbis nonnulla statuta, & in Camera Apostolica discussa, & concessa Apostolica auctoritate approbaverat, quibus inter alia cavebatur expresse, quod præfati Consules deputati pro tempore in aliquibus controversiis, & causis super quibusdam rebus, & bonis per fluvium Tyberis & Anienis devolutis, in certis pecuniarum summis haberet jurisdictionem cognoscendi, & terminandi, sola facti veritate inspecta, etiam manu Regia.

§.1. Cum autem, sicut accepimus, multas quaestiones, & controversias quotidie in facto oriri, non solum inter ipsos Barcarolos, sed etiam inter Cives Romanos, aliosque mercatores se exercentes in dicto flumine ventilandas, que in apicibus juris involuta, deberent decidi, & cognosci consilio jurisperitorum, & propterea præfatos Consules penitus ignaros indigere summo-pere viro juris peritia insignito.

§.2. Nos, qui ipsius Urbis præcipuam curam gerere tenemus, prospero statui, ac felici regimini, ac tam Romanorum Civium, & Curialium, ac forensium Mercatorum in fluminibus se exercitantium, & ad ipsam Urbem victualia multa, & alias merces deferentium, ac deferri facientium, quam præfatorum Consulium, & Universitatis

Transmissorum sicut.

Dat. P. An. I. 13. Decemb.

Jurisdictione antiqua Consulum Articularum.

Quam hic Pontifex ex causis hic expressis.

Transferre in iudicium deputandum a Præside Ripetæ.

latis Barcarolorum commodo, & utilitati providere volentes ex certa scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine, omnia & qualibet statuta, privilegia, ac facultates per Adrianum Prædecessorem præfatum Consulis, & Universitati Barcarolorum quomodolibet concessa approbamus, confirmamus, & ampliamus. Eisdem etiam, omnibus, ac singulis privilegiis, facultatibus, Nautis, & Mercatoribus Ripæ Urbis, concessis, ac concedendis, in rebus, & bonis per dicta flumina conducendis pariter, in omnibus & per omnia uti, potiri, & gaudere, libere ac licite possint, & valeant, auctoritate prædicta indulgemus. Volumus autem, quod per Præsiden. Cameræ nostræ Apostolicæ, seu ejus Decanum pro tempore existentem deputetur aliquis jurisperitus, qui in eorum tribunali justitiam cuique administrare possit, & valeat.

Qui causas civiles tipales omnes, criminales autem hic expressas privative quoad alios cognoscit.

§.3. Et eisdem sic, ut præmittitur, deputato quascumque causas, controversias, quaestiones, seu contentiones, ac differentias, super, & pro quibusvis rebus, & bonis, ac mercibus per dicta flumina ad Urbem devehentibus, & quomodocumque ad eam devehentibus, tangentes, ac quibusvis pecuniarum summis propterea debitarum, ac exigent. Necnon criminales, & præsertim a rixis, ac blasphemis, in Deum, & ejus Matrem Virginem, ac Sanctos, etiam per dictos Barcarolos, & hujusmodi mercatores inibi exercen. prolatis provenient. in quibus tamen poena pecuniaria, & non sanguinis, venit imponenda, cum omnibus, & singulis suis emergentibus incident. dependen. annexis, & connexis, summarie, simpliciter, & de plano, sola facti veritate inspecta, etiam manu regia audien. cognoscen. deciden. sineque debito terminari, ac dictos criminosos, & blasphematores, & cultus divini contemptores, qui poena pecuniaria, pro tertia parte Cameræ Apostolicæ, pro alia tertia dictæ Universitati, & reliqua tertia parte exequenti applicari. multandi venient, & debite puniendi, ac omnia, & singula in præmissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna facien. plenam & liberam auctoritatem, & licentiam, auctoritate Apostolica concedimus, & impartimur. Eisdemque deputato, & pro tempore deputando, ejusque jurisdictioni, omnibus, & singulis causas cum præfatis incident. & annexis, illarumque actores, & reos subijcimus, & submittimus, ita & taliter, ut ne quis eorum quolibet alio tribunali simili occasione præmissarum rerum, & allegata jurisdictione hujusmodi fori, non nisi nulliter procedi possit. Item quæcumque qua per ipsum, ut præmittitur, deputatum alias rite ordinari, statui, pronunciari, & decerni contigerit, valida, & efficacia fore, & firmiter observari. Sicque per quoscumque Judices &c. Sublata &c. Judicari debere, irritum quoque &c. decernimus.

Executorum deputatio.

§.4. Mandantes dilectis filiis Præsiden., & Clericis Cameræ Apostolicæ, ac eisdem Consulis, & Universitati Barcarolorum, ac eorum Judici, ut dicitur deputat. ad nptum

eorumdem Clericorum amovibili in præmissis pacifice gaudere faciant, nec eos desuper quomodolibet impediri, perturbari, vel molestari permittant, ac quascumque literas necessarias desuper, quatenus opus fuerit, tradant, & concedant.

§.5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis: ac Urbis Ripæ, & Ripetæ prædictæ, juramento &c. roboratis, statutis, consuetudinibus, reformationibus, & decretis, nec non quibusvis privilegiis, indultis, & concessionibus, illis, aut aliis quomodolibet in contrarium forsitan concessis, & confirmatis, quibus derogamus, ac eis adversus præmissa, nullatenus suffragari posse volumus, etiam si talia forent, qua de verbo ad verbum inseri deberent, quorum tenores, & compendia pro expressis habemus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fiat ut petitur. I. Et motu proprio, & ad beneplacitum Cameræ. Fiat. I. Datum Romæ apud S. Petrum, Idibus Januarii, Anno I.

V.

Privilegia pro abundantia rei frumentariæ, & agricultura in districtu Almae Urbis.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Ad factam Beati Petri Sedem, meritis licet imparibus, divina dispositione vocati, continua meditatione urgeamur, ut iuxta commissi nobis pastoralis officii debitum, circa ea, per quæ Almae Urbis nostræ, in qua Sedes ipsa dignoscitur collocata, prosperitati, illiusque incolarum, & ad eam convenientium personarum commodo, & necessitati opportune consuli possit, sollicitis studiis intendamus, ac incolarum, & personarum earumdem dispendiis, congruentibus remediis occurramus, prout temporum qualitate, mature pensata conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§.1. Sane licet dudum sel. rec. Sixtus Papa IV. Prædecessor noster, attendens quod a pluribus tunc retroactis annis omnis regio dictæ Almae Urbis finitima frequenter habuerat steriles frumenti, & bladorum proventus, cum gravi populorum in ea degentium jactura, & afflictione, & considerans id præter, & ultra cœli naturalem cursum, & dispositionem, potissime etiam provenire ex raritate culturae agrorum, qui propter aliquam forte majorem utilitatem inde provenientem eorum domini potius servabantur inculti, ut essent in pascua animalibus brutis, quam colerentur, aut colerentur in alimentum, & sustentationem hominum, per suas literas statuerat, & ordinaverat, quod ex tunc deinceps, perpetuis futuris temporibus liceret, & omnibus & singulis agros arare, & colere volentibus in prædictæ Urbis nostræ territorio, & Patri-

trimonii B. Petri in Tuscia, ac Campania maritimæ, rumpere, & arare, ac colere, alias debitis, & consuetis temporibus, tertiam partem uniuscujusque tenimenti, seu tenute, quam eligendam duceret, tam ad quævis monasteria, capitula, seu alias Ecclesias, & pia loca, quam ad quavis privatas, & particulares personas, cujusvis status, vel conditionis spectantes, & pertinentes, petita tamen, licet non obtenta, eorum ad quos spectaret licentia, dummodo iudicium tunc desuper deputatorum, seu alicujus eorum auctoritas interveniret. Et mandaverit propterea omnibus, & singulis tenimentorum, seu tenentiarum hujusmodi dominis, tam Ecclesiasticis, quam secularibus, cujusvis status, vel conditionis existentibus, & quavis dignitate præfulgerent, ut absque ulla proffusa resistencia sinerent omnes, & singulos colere volentes, tenutas ipsas pro eorum arbitrio, & voluntate, juxta statuti hujusmodi tenorem, & formam, rumpere, & arare, nullum omnino eis, aut alicui eorum, vel ipsorum famulis, & ministris, per se, aut alios, impedimentum, aut molestiam inferentes.

Differentias præmissorum occasione occidens, præcipit per Judices deputatos cognosci.

§.2. Volueritque tam super tempore rumpendi, quam super electione tertiae partis hujusmodi tenentiarum, quæ arari deberet, ac responsione pro arata, & culta parte dominis faciendâ, & super aliis quibusvisque differentis, & controversiis, si forte aliquas differentias, seu controversias super iis quovis modo oriri contingeret inter eos, qui arare, & colere vellent, & quorum tenute ararentur, præcipue super damnis, & interesse, si quæ forsitan illo primo anno præterire possent prædicti domini tenentiarum, seu eorum conductores, se ex insperato eorum cultu pati, utraque pars præfatorum iudicum, aut duorum ex eis iudicio, & determinationi stare, & acquiescere tenerentur, neque possent, aut deberent se mutuo super hujusmodi, & quibusvis aliis differentis ex hujusmodi, statuti tenore quovis modo provenientibus, coram quibusvis aliis iudicibus convenire, aut iudices ipsi quacumque etiam potestate, & auctoritate fungerentur, eos audire, vel se de ipsis controversiis impediri, & si secus forsitan actum foret, id totum irritum, & inane, ac nullius roboris, vel momenti esse decreverit.

Julius II. cujus Consil. hic non habet, innovavit dictæ Consil. Six. IV.

§.3. Et deinde pia memoriae Julius Papa II. etiam Prædecessor noster literas prædictas per quasdam innovaverit, & quamvis ex provisione sua hujusmodi plurimi agricultura se dedissent, & in territorio dictæ Urbis, & aliis locis circumvicinis magna frumenti, & aliorum bladorum quantitas colligeretur, & ex illa dictæ Urbis necessitatibus abundanter subveniri posset.

Et nonnullis de aliis mandavit ne interdicere eorum subditis delationem frumentorum ad Urbem, neque illos indu-

§.4. Quia tamen Barones, & Domicelli dictæ Urbis, domini temporales oppidorum circumvicinorum eorum subditis, ne frumentum, & alia blada ad dictam Urbem deferre præsumerent, interdicebant, & ab eisdem subditis, qui non sine magnis sudoribus illud recollerent, vili pretio habe-

re, illudque eis, cum frumentum aliis carius vendidissent, perolvere volebant, ab agricultura hujusmodi laudabili, & pernecessario exercitio, in animarum suarum periculum, & incolarum Urbis, & Curialium hujusmodi non modicum præjudicium, & gravamen desistere compellebantur, idem Julius Prædecessor motu proprio, & ex certa scientia, per alias suas literas, omnes, & singulos Barones, & Domicellos Romanos, ac quascumque alias personas, tam Ecclesiasticas, quam Seculares, Oppida, Terras, & Villas infra quinquaginta millaria a dicta Urbe possidentes, ab eorum subditis, frumenta, & blada, præterquam pro usu, & necessitate victus domus eorum, emere, & ad dictam Urbem deferri, interdiceret, & prohibere, aut illa ad alia loca, quam ad eandem Urbem absque speciali sua, seu Cameræ Apostolicæ sibi nota licentia deferre præsumerent, ac in præmissis auxilium, consilium, vel favorem, publicæ, vel occulte, directe, vel indirecte, quovis quaesito colore præstantes, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis, etiam si Cardinalatus honore fulgentes forent, requisiverit, & monuerit, eisque districte præcipiendo mandaverit, quatenus infra quindecim dierum spatium, postquam posteriorum literarum prædictarum notitiam haberent, videlicet Communitates, & Universitates, ac Barones, & alii in præmissis auxilium, & favorem præstantes, ab emptionibus, & prohibitionibus, ac jurisdictionibus hujusmodi, ex tunc deinceps penitus, & omnino desisterent, alioquin lapsis dictis quindecim diebus, Barones, ac Communitatum, & Universitatum singulares personas, & alios, auxilium, consilium, vel favorem præstantes, ex tunc prout ex ea die, & contra, excommunicationis sententiam, a qua ab alio quam Romano Pontifice, & facta de eo speciali, & expressa mentione, præterquam in mortis articulo constituti, & prævia satisfactione, absolvi nequirent, innodaverit. Archiepiscopos vero, Episcopos, & alios Prælatos suspenderit a divinis, & nihilominus, si aliqui ex prædictis Baronibus, & alii civitates, oppida, & terras, in feudum, seu vicarium, aut alias quovis titulo obtinentes, lapsis aliis ex tunc sequentibus quindecim diebus præmissis non desisterent, dominio dictorum feudorum omnino, & penitus privaverit, Fiscoque Apostolicæ Cameræ applicaverit, & eorum Civitates, Terras, Oppida, & Villas Ecclesiastico subjecerit interdictione ipso facto, quod nisi prævia satisfactione relaxari per alium, quam per ipsum Julium Prædecessorem interdixit, & prohibuit. Si vero ultra semestrem dictos ultimos quindecim dies immediate sequentes in eorum pravo proposito, & duritia obstinate perseverando mandatis suis hujusmodi non parent, sed parere contemnerent, ex tunc ipso jure omnibus & singulis Civitatibus, Oppidis, Terris, Villis, feudis, & juribus, quæ a Romana, & aliis Ecclesiis, aut alias obtinebant, vel reco-

certare ad vendendum eis, ut carius ipsi recederent.

recognoscere, eadem auctoritate priva-
verit, & ad illa, & alia obtinenda perpetuo
inhabilitaverit, privatofque, & inhabi-
les esse, ac Civitates, Oppida, Terras,
Villas, & jura hujusmodi Camere Apo-
stolice pleno jure incorporata decreverit, &
declaraverit, prout in eisdem literis plenius
continetur.

Hic modo
Pontifex di-
ctus Sixtus IV.
& Julius II.
Bullas confir-
man, & exten-
dit.

§.5. Et in ipsa Urbe in presentiarum,
propter multiplicationem, & augmentum
illius incolarum habitatorum, major co-
pia frumenti, quam antea notorie sit neces-
saria, nihilominus exercitium artis agricul-
turae, & colendorum agrorum hujusmodi
in regione dictae Urbi finitima, & illius ter-
ritorio predictis ultra medietatem ab eo,
quod ante viginti annos existerat, dimi-
nutum fuerit, & cultus exercenda agricul-
turae hujusmodi, etiam docente experientia
rerum magistra, propter multitudinem vac-
carum rubeorum in eodem territorio exi-
stentium, in dies praetermittatur, & ars ipsa
quodammodo pereat, quo fit ut in dicta
Urbe frumenti penuria inalescat. Nos
considerantes terram praefatae Urbi finiti-
mam, qua illius domini ad pasqua multo-
rum animalium utuntur, sub isto caelo fa-
cundam existere, & convenientius fore, ut
terra ipsa vomere, & aratro scindatur &
aretur, ac potius semen ex ea ad usum ho-
minum, quam fenum, quod sua sponte ad
usum animalium produxit, recolligatur, &
quod ex cultu agriculturae hujusmodi homi-
nes ad laborem nati in exercitio honesto se
poterunt exercere, & aer salubrior redde-
tur, & non solum dictae Urbi, & illius in-
colis, & curialibus, ac ceteris hominibus
in terris Sanctae Romanae Ecclesiae subiectis
de frumento necessario provideri, verum
etiam illud per mare ad alias nationes grano
indigentes deferri poterit. Ac propterea
volentes artem agriculturae, & colendorum
agrorum hujusmodi in pristinum statum re-
stituere, ac rei frumentariae in dicta Urbe
opulentiae providere, & futurae illius pen-
uriae obviare, Motu proprio, non ad alicujus
super hoc nobis oblatae petitionis instan-
tiam, sed de nostra mera deliberatione, &
ex certa scientia, ac de Apostolica potesta-
tis plenitudine, literas Sixti & Julii prae-
decessorum hujusmodi, ac in eis contenta qua-
cumque, ita ut tertia pars omnium tenu-
tarum, & possessionum, & casalium, tam
in territorio, & Patrimonio, ac Campa-
nia maritima predictis, quam citra Urbem
infra viginti miliaria consistentium, tam
ad Ecclesias, monasteria, & hospitalia qua-
cumque, ac Camera Apostolicam, quam
Barones, Domicellos, & cives Romanos,
ac forenses cujuscumque dignitatis, & con-
ditionis, etiam si Praelati, Commendata-
rii, vel etiam S. R. E. Cardinales fuerint,
aut eorum domini quacumque alia digni-
tate, tam ecclesiastica quam mundana &
temporali fulgeant, quomodolibet perti-
nentium, absque ulla exceptione vel pro-
hibitione singulis annis pro frumentis ferendis,
& recolligendis, scindi, arari, & coli
possit, & debeat, a die publicationis pra-

sentium liceat unicuique tenas possessiones
& casalia praedicta ad tenas & possessiones
ipsas pro futuro anno rumpendum, &
colendum ingredi, sic tamen, quod si do-
mini earundem tenarum & possessionum
illas pro dicta tertia parte colere, vel per
alios coli facere voluerint, dummodo fru-
menta in illis recolligenda ad dictam Ur-
bem deferantur, non liceat aliis in eorum
casalibus aliquid innovare, aut illorum pos-
siones sed eisdem dominis tenas, &
possessiones ipsas colere volentibus, liceat
aliis civibus, vel mercatoribus Urbis ha-
bitatoribus, vel quibusvis aliis personis ter-
tiam partem tenarum, & possessionum
hujusmodi in quolibet casali, pro eorum
arbitrio, & ubi eis melius videbitur, abs-
que aliqua prohibitione, & impedimento,
sub poena quingentorum ducatorum auri
Camerae Apostolicae applicandorum pro qua-
libet vice, per prohibentes vel impedi-
entes eo ipso incurrenda, rumpi, arari, &
coli facere, ita ut cultores ipsi cum dictis
possessionibus pasuale bobus laborantibus
necessarium habeant, & laboratores illo
indigentes; eisdem possessiones pro pas-
cualibus reservatas quolibet anno a
principio mensis Augusti custodiri, & cul-
turas eligendas in principio mensis Januarii,
vel post, prout eisdem commodius & op-
portunius videbitur, rumpi & arari facere
possint, nec pro intratura pro rubro terre
aliquid, vel tantum pro quolibet rubro
terrae laboratae in pecunia, sed solum, &
dumtaxat de tenis, possessionibus, & ca-
salibus infra octo miliaria ab ipsa Urbe con-
sistentibus, quintam partem frumenti, vel
bladorum recollectorum in dicto territo-
rio fideliter, & more boni coloni, in fru-
mento bono & recipienti, ac mercantili ar-
bitrio Consulium artis solvere teneantur.
Et pro tenis, possessionibus, & casalibus
in eodem territorio ab octo miliaribus ul-
tra distantibus ab Urbe, usque ad quindecim,
vel sexdecim miliaria, similiter de septima
parte frumenti recollecti pro quolibet
rubro, modo, & forma praemissis, re-
spondere debeant, sic tamen quod sub
tenis, & possessionibus praedictis, non com-
prehendantur, nec comprehensa censentur,
quo ad responsionem septima partis
fructuum, tenas, & possessiones in Latio, &
Campania maritima consistentes, pro quibus
propter facilitatem earum culturam, &
multitudinem laboratorum de quinta parte
fructuum responderetur, & in quibus consue-
tudo haec tenus servari solita servetur, & si
contingat illas per aliquos praesentium vigo-
re laborari, responderi debeat modo pra-
missis, ac pro tenis, & possessionibus ul-
tra dicta xvi. miliaria, citra, & ubicum-
que consistentibus (dummodo non sint loca
vicina fluminum Tyberis, in quibus consue-
tudo loci, quo ad responsiones servetur)
cultores illorum domini eorum decimam
partem frumenti, & bladorum, quae in il-
lis sic cultivatis & laboratis excreverint, re-
sponderetur, teneantur, exceptis dominis
illarum eas colere volentibus, qui aliis pra-

ferantur, dummodo blada ipsa etiam illa,
de quibus daretur tracta, ad Urbem praedi-
ctam deferantur, ac per sturgen & fauces
Ostiae extrahantur, auctoritate Apostolica
tenore praesentium innovamus, ac vim, &
vigorem perpetuo habere, viribusque subsi-
stere, & observari debere decernimus.

Agricultores
exami a re-
praesentibus, &
molestationi-
bus pro debi-
tis, & tracta
concedit.

§.6. Et nihilominus pro potiori cautela
praemissa omnia de novo modo supradicto,
ac quod cultores praefati cum animalibus,
bobus, & equibus necessariis ab omni re-
praesentibus receptione, & retentione, tam in
Urbe, quam extra, liberi & exempti exi-
stant, nec occasione alicujus debiti, vel obli-
gationis etiam in forma dictae Camerae, &
Ripa, & Ripetta molestari, capi, pigno-
rari, nec eorum animalia, vel frumenta to-
lli, pignorari, seu auferri possint. Et quo-
tiefcumque precium frumenti in praefata
Urbe non excedat decem & octo julios, pro
quolibet rubro ad mensuram majorem, Pa-
la batuta nuncupatam, debeat dari cuiuslibet
mercatori tracta quinquaginta rubrorum,
pro quolibet aratro, cum solutione tractae
duorum juliorum pro rubro, & non ultra,
de quibus unus julius cum dimidio dictae Ca-
mere, medius vero julius pro quolibet rubro
Militibus S. Petri cedat, quae quidem
tracta dari debeat pro una tempore recol-
lectionis frumentorum, & pro alia medietate
in festo Nativitatis Domini Nostri Jesu
Christi, & interim tracta dari non debeant
aliis, donec ipsi eorum frumenta vendiderint,
vel navigio ad alia loca deferri fecerint.
Possint tamen dari tracta per ad id de-
putatos pro majori summa, quando esset ma-
jor abundantia, eorum arbitrio, ita quod in
Urbe ipsa propterea penuria non proveniat,
juxta voluntatem nostram, & successorum
nostrorum Romanorum Pontificum pro
tempore existentium, & discretionem execu-
torum infra scriptorum.

Locationibus
ad longum
tempus ren-
dici potest.

§.7. Ac quod liceat habentibus loca-
tiones casalium, etiam ad longum tempus ab
Ecclesiis, & Monasteriis Urbis, vel Hospi-
talibus hujusmodi renunciare in perpetuum
dictis locationibus, quas in hujusmodi even-
tum cassamus, irritamus, & annullamus,
ad effectum praemissum, nec teneantur ad
solutionem alicujus summae ultra tempus
quo tenas, possessiones, & casalia hujus-
modi tenuerunt, & illorum fructus perce-
perunt. Nec liceat alicui habere armentum
vaccarum rubeorum in dicto Urbis territo-
rio infra decem miliaria, excedens centum
& vigintriquingue vaccas ad plus.

Romanique
& incolae fo-
rensis in-
ferantur.

§.8. Quodque in tenis, possessionibus,
& casalibus Civium Romanorum laicorum,
illas colere, & agriculturam exercere vo-
lentium, non possint alii forenses laborare,
sed solum & dumtaxat alii Cives Romani, de
quibus domini illorum contentantur, & alii
habitantes in dicta Urbe artem praedictam
exercere volentes, dummodo tenas, &
possessiones ipsas pro dicta tertia parte culti-
ventur, & laborentur, auctoritate, & te-
nore praedictis statuimus, & ordinamus.

Inhibito con-
tra molestati-
onem eos.

§.9. Districtus inhibentes omnibus, &
singulis tenarum, seu possessionum, & ca-

salium praedictorum dominis, tam Ecclesia-
sticis, quam Saecularibus, cujuscumque di-
gnitatis, status, gradus, ordinis, vel con-
ditionis existentibus, quavis dignitate pra-
fulgentibus, ne tenas, & possessiones ipsas
colere volentibus, seu eorum Ministris, &
famulis praefatis, per se, vel alium, directe,
vel indirecte impedimentum, vel molestiam
aliquam inferre quoquo modo presumerent,
sed eos absque ulla proferus resententia, tenu-
tas, & possessiones praedictas pro eorum ar-
bitrio, & voluntate, juxta praedictarum, &
praesentium literarum tenorem, rumpere,
& arare permitterent.

§.10. Et nihilominus praefatos barones,
& domicellos Romanos, ac quascumque
alias personas, tam Ecclesiasticas, quam Sa-
eculares, cujuscumque dignitatis, status,
gradus, ordinis, vel conditionis existentis,
etiam Cardinalatus honore fulgentes, oppi-
da, terras, & villas in dicto territorio pos-
sidentes, requirimus, & monemus, eisque
districte precipiendo mandamus, quatenus
ab eorum subditis frumenta, & blada, pre-
terquam pro usu, & necessitate victus, & do-
mus eorum, ut praesertur, emere, & ad di-
ctam Urbem deferri, interdiceret, & prohibe-
re, aut illa ad alia loca, quam ad eandem
absque speciali nostra, seu Camerae praedi-
ctae nobis nota licentia deferre, aut in praemis-
sibus, auxilium, vel consilium, aut favorem, pu-
blice, vel occulte, directe, vel indirecte, quo-
vis quasto colore prestare ulterius presu-
mant. Alioquin si contrafecerint, ex nunc
prout ex tunc, & e contra ipsos, omnes, &
singulos excommunicationis, suspensionis,
interdicti, privationis, inhabilitatis, ap-
plicationis, & incorporationis, ac alias cen-
suras, & poenas in posterioribus literis Julii
Praedecessoris hujusmodi contentas post ter-
minos in eisdem posterioribus literis con-
tentos incurrisse declaramus, ac quicquid
fecus attentari contigerit, irritum, & inane
decernimus.

Prohibitiones
Julii II. con-
tra Dominos,
& Barones ce-
mentes fru-
menta a subdi-
tis ultra usum
familiae, aut
blada ad Ur-
bem deferri
interdicentes
illorumque
factores inno-
vat.

§.11. Quo circa venerabili fratri Anto-
nio Episcopo Praenepesino, & dilecto filio
nostro Andreae tituli Sanctae Priscae Presby-
tero Cardinali, per Apostolica scripta mo-
tu simili mandamus, quatenus ipsi ac vene-
rabilis frater noster Bernardus Episcopus
Gervasinus, modernus, & pro tempore exi-
stens in dicta Urbe Gubernator, necnon
dilecti filii Magister Philippus de Senis No-
tarius noster dictae Camerae Clericus, & Ja-
cobus de Frejapanibus, ac Julius Petri de
Matthaeis Romanus, & Jacobus de Rucella-
riis Florentinus civis, & illis deficientibus
per eundem Gubernatorem eorum loco
subrogandi, seu tres, aut plures ex eis, per
se, vel per alium praedictas & praesentes li-
teras, ac in eis contenta quaecumque, ubi &
quando opus fuerit, ac quotiens pro parte
dictorum colere volentium desuper fuerint
requisiti, solempniter publicantes, eisque
in praemissis efficacis defensionis praesidio as-
sistentes, faciant auctoritate nostra, singu-
las literas, & in eis contenta hujusmodi,
juxta illarum tenorem, quacumque recu-
satione, vel praeterquam ad nos interposita
recla-

Executores
illius Consti-
tutionis.

reclamatione non obstante, firmiter obseruari, non permittentes eosdem colere volentes, desuper dominos prefatos, seu quoscumque alios quomodolibet molestari, impediri, vel perturbari. Necnon communitates, universitates, barones, & alias personas prefatas, auxilium, consilium, favorem prestantes, quotiens opus fuerit, excommunicatos, & a divinis suspensos publicent, & ab aliis etiam nominatim, nunciari, & publicari, & ab omnibus Christianidelibus, donec meruerint absolutionis beneficium obtinere, arctius evitari. Et demum etiam civitatibus, oppidis, terris, feudis, & juribus predictis privatos, & illa eidem Camere incorporata fore, etiam omillis solemnitatibus positivis juris, instanti etiam Fisci nostri Procuratore, declarent, & ad declarationem hujusmodi, etiam brachio militari, & gentium armorum, ad nostra, & ejusdem Romane Ecclesie stipendia militantium exequantur, Contradictores, molestatores, impediendo, perturbatores quoslibet, & rebelles, per censuras, & penas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias, eorum arbitrio imponendas, & realiter exigendas, ac alia opportuna juris remedia compefcendo.

Clausula derogatoria.

§.12. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac literis institutionis Militum predictorum, necnon Urbis, terrarum, oppidorum, & villarum, predictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, reformationibus, & decretis, privilegiis quoque, & indulgentiis Apostolicis, Communitatibus, Universitatibus, Baronibus, ac aliis prefatis a dicta Sede forsan concessis, que eis quo ad premissa volumus suffragari, necnon pactis & conditionibus in dictis locationibus forsan appositis, ac omnibus illis, que dicti predecessores in prefatis literis voluerunt non obstat, contrariis quibuscumque. Aut si Communitatibus, Universitatibus, Baronibus, & aliis prefatis, vel quibusvis aliis, communititer, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Forma publicandi istam Constitutionem

§.13. Ceterum ne quemquam de premissis hestare, aut ignorantiam allegare, forsan in posterum contingat, volumus pariter, & decernimus, quod presentium literarum tenor per omnia loca publica dicte Urbis solemniter publicari, ac preconizari debeat, & sic publicatus & preconizatus a die, qua publicatus fuerit, perinde arctet omnes, quos concernit, ac si singulis eorum personaliter intimatus fuisset.

Die P. An. I. 10. Februarii.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominice millesimo quingentesimo vigesimo quarto, X. Kalend. Martii, Pontificatus nostri Anno I.

Jurisdictione, & facultates Conservatorum Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Paula, in litibus, causis, & controversiis.

Hic Franciscus in Sanctorum numerum relatus fuit a Leone X. Predecessore, in Constit. XLII. Excelsus. Tom. III. Par. III. fol. 475.

CLEMENS PAPA VII.

Universis & singulis Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, & Prioribus, & aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, ac Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, necnon eorumdem Archiepiscoporum, & Episcoporum Officialibus, seu Vicariis in spiritualibus generalibus, ubilibet constitutis.

Conquisitionem dilectorum filiorum Generalis, & Provincialium, ac aliorum Correctorum, & universorum Fratrum Ord. Minorum S. Francisci de Paula percipimus, quod nonnulli Archiepiscopi, & Episcopi, alique Ecclesiarum Praelati, & Rectores, eorumque Vicarii, & Officiales, ac Clerici, & alie Ecclesiasticae personae, tam Religiosae quam seculares, necnon laici Communia civitatum & dioecesium, ac aliarum diversarum partium, qui nomen Domini vacium recipere non formidant, a predictis Correctoribus & Fratribus quartam canonicam, seu alias portiones ex rebus, & bonis, eis ratione funeralium, & Christianidelium piorum legatorum ad certos & determinatos usus, praesertim ad fabricam Ecclesiarum, domorum, & locorum suorum, seu in elemosynam, aut alias sibi pie relictis, vel erogatis, ac decimas fructuum ex possessionibus, & petiis terrarum ad eos legitime spectantibus, & pertinentibus provenientium, contra privilegia, & indulta Apostolica, eis & Ordini, ac domibus predictis concessa, exigunt, & in dies exigere conantur, ac relicta, & erogata hujusmodi indebita occupata detinent, seu ea detinentibus, aut decimas, & portiones hujusmodi exigentibus praestant auxilium, consilium, vel favorem, & alias ipsi super his, ac aliis libertatibus, privilegiis, & indulgentiis, domibus & Ordini predictis, illorumque personis, tam a Romanis Pontificibus predecessoribus nostris, quam alias rite a Regibus, & aliis Principibus secularibus concessis. Necnon bonis, rebus, & aliis juribus ad dictas domos, illarumque Sacristias spectantibus, multiplices molestias, injurias, & jacturas inferunt, eosque coram diversis tam Ecclesiasticis, quam secularibus iudicibus ad iudicium trahunt. Nonnulli etiam dictum Ordinem professi post emissam ab eis Regularem professionem, apostatantes ad aliorum Ordinum loca se transferunt, & sapius per secularium habitationes, secundum vana sui cordis desideria vagando, insolenterque, & scandalose vivendo, se ab obedientia, & subjectione suorum Praelatorum, etiam praetextu indultorum, seu licentiarum a Sede Apostolica surreptitiae impetratarum, subtrahunt in contemptum Religionis, & animarum suarum periculum, & scandalum plurimorum.

Ordo expostionis gravamina, que patiebatur, circa quartam canonicam, decimas, & funeralia, & a-politatas, seu extra claustra vagantes. In de quarta funeralia habet Concil. Trid. sess. 14. cap. 13.

Et supplicavit pro opportuna provisione.

Hic ideo P. S. iudices Conservatores Ordinis cum amplis facultatibus deputat. Vide Concil. Trid. sess. 7. cap. 14.

vivendo, se ab obedientia, & subjectione suorum Praelatorum, etiam praetextu indultorum, seu licentiarum a Sede Apostolica surreptitiae impetratarum, subtrahunt in contemptum Religionis, & animarum suarum periculum, & scandalum plurimorum.

§.1. Quare Generalis, & Provinciales, ac alii Correctores, & Fratres predicti, Nobis humiliter supplicare fecerunt, ut cum eis valde reddatur difficile pro singulis querelis ad Sedem praedictam habere recursum, providere ipsis super hoc paterna diligentia curarem.

§.2. Nos igitur, qui pro debito pastoralis officii, Religiosorum personarum quarumlibet dispensandi occurrimus, & profectibus libenter intendimus, adversus exactores, occupatores, detentores, praesumptores, molestatores, & injuriatores, ac subtrahentes se ab obedientia hujusmodi illis volentes eisdem Correctoribus, & Fratribus subvenire, per quod illorum compefcatur temeritas, & aliis aditus committendi similia praeludatur. Discretionem vestre, per haec scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, etiam si sint extra loca, in quibus deputati estis Conservatores, & Iudices, predicti Generali, Provincialibus, & aliis Correctoribus, & Fratribus efficacis defensionis praesidio assistentes, non permittatis eosdem super libertatibus, privilegiis, indulgentiis, rebus, & bonis predictis ab eisdem, & quibuslibet aliis indebita molestari, vel eis gravamina, vel damna, seu injurias irrogari, aut coram quibuscumque iudicibus ordinariis, vel delegatis, etiam Apostolicis, quavis occasione, vel causa, etiam criminali, eosdem Fratres trahi, facturi Generali, Provincialibus, & aliis Correctoribus, ac Fratribus predictis cum ab eis, vel Procuratoribus suis, aut eorum aliquo fueritis requisiti, de predictis, & aliis personis quibuslibet, super restitutione bonorum, ac rerum, & jurium predictorum, necnon libertatum, privilegiorum, & indulgentiarum predictorum, & aliorum eis pro tempore concessorum, observatione, necnon profecturum, & se ab obedientia subtrahentium hujusmodi ad regularia loca dicti Ordinis revocatione, & reductione, de quibuslibet molestiis, injuriis, atque damnis, praesentibus, & futuris, in illis videri licet, quae iudicalem requirunt indaginem, summarie simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, in aliis vero prout qualitas eorum exegerit, iustitiae complementum ministrare. Inhibendo etiam quibuscumque iudicibus predictis, tam in principio, quam in medio, vel in fine cause, ne in causis dictorum Fratrum, etiam criminalibus, eisdem invititis, se quo modolibet intromittant, ac occupatores, seu detentores, exactores, praesumptores, molestatores, ac injuriatores hujusmodi, necnon inobedientes, & rebelles, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis extiterint, quando-cumque, & quotiescumque expedierit, aucto-

ritate nostra per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compefcendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Et nihilominus legitimis super his habendis servatis processibus, illos, quos censuras, & penas per vos pro tempore latas incurrisse confiterit, eas incurrisse declarare, (& quoties opus fuerit etiam iteratis vicibus) aggravare curetis. Ceterum, si per summariam informationem super his per vos habendam, etiam vobis confiterit, quod ad loca, in quibus occupatores, detentores, exactores, praescriptores, molestatores, & injuriatores hujusmodi, ac alios, quos praesentes literae concernunt, pro tempore morari contigerit, pro monitionibus ipsis, & citationibus de eis faciendis, tutus non pateat accessus. Nos vobis citationes, & monitiones quaslibet per edicta publica locis assignanda publicis, & partibus illis vicinis, de quibus sit verisimilis conjectura, quod ad notitiam citandorum, & monendorum hujusmodi pervenire valeat, plenam & liberam concedimus, tenore presentium facultatem, ac volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod monitiones sic factae, perinde eosdem citatos & monitos arctent, ac si eis personaliter intimatae extitissent.

§.3. Non obstantibus tam fel. record. Bonifacii Papae Octavi Predecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis dummodo non ultra tres dietas aliqui auctoritate praesentium non trahatur, quam aliis quibuscumque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, tam de iudicibus delegatis, & conservatoribus, quam personis ultra certum numerum ad iudicium non vocantibus, necnon quibusvis privilegiis, & indulgentiis Apostolicis, quibusvis personis, secularibus, vel regularibus, Militiis, Communitatibus, Universitatibus, Capitulis, Castris, Villis, Terris, & locis predictis, ac quibusvis Cathedralibus, etiam Metropolitanis, vel Collegiatis, aut aliis Ecclesiis, Capitulis, Conventibus, Monasteriis, Hospitalibus, & aliis piis locis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, etiam de non trahendis eorum subditis, vel personis ipsarum Ecclesiarum, Civitatum, Universitatum, Castrorum, Villarum, & locorum respective extra eas, aut coram illis iudicibus, & personis, quam eis etiam vigote quarumcumque literarum Apostolicarum, aut alias quibusvis modis, & qualitercumque, & sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam plena, expressa, specialis, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda foret, tenores hujusmodi praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus. Quodque vos filii Canonici, Officiales, & Vicarii de personis, que deputari possint Conservatores non sitis, seu si aliquibus, communititer, vel divisim a praedicta sit Sede indultum, quod

Contrariis omnibus derogat.

excommunicari, suspendi, vel interdicti non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto, & earum personis, locis, & ordinibus, & nominibus propriis mentionem, ceterisque contrariis quibuscumque.

Ampliat Conservatorum facultates.

§.4. Ceterum volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento Canonico impeditus.

Ampliatque magis.

§.5. Quodque a datis presentium sit vobis, & unicuique vestrum in praemissis omnibus, & eorum singulis, coeptis, & non coeptis, presentibus, & futuris, perpetua potestas, & iurisdictio attributa, ut eo vigore, eaque firmitate possitis in praemissis omnibus, coeptis, & non coeptis, presentibus, & futuris, & pro praedictis procedere, ac si praedicta omnia, & singula coram vobis coepa fuissent, & iurisdictio vestra, & cuiuslibet vestrum in praedictis omnibus, & singulis per citationem, & modum alium perpetuo legitimum extitisset, Constitutione praedicta super Conservatoribus, & alia quolibet in contrarium edita, non obstantibus.

Transumptis credi jubet.

Dec. P. An. I. 19. Martii.

§.6. Volumus etiam, & Apostolica auctoritate decernimus, quod ipsarum transumptis manu Notarii publici subscriptis &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die decimonono Martii, millesimo quingentesimo vigesimo quarto, Pont. nostri Anno I.

VII

Facultas Fratrum Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum querendi elemosynas pro opere dictae Redemptionis, non obstante quacumque prohibitione contra quaestores.

Huius Ordinis institutionem, & alia, vide sup. apud Const. XVII. Innoc. III. Operante Tom. III. fol. 76.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Venerabilibus in Christo fratribus Archiepiscopis, dilectisque filiis, ac filiabus nostris Abbatibus, Prioribus, Priorissis, exemptis, Decanis, Presbyteris, ac alii Ecclesiarum Rectoribus, ac Cappellanis, Curatis, & non Curatis (ad quos praesentes literae pervenerint) Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

GRatum Deo credimus impendere famulatum, cum Christiani fideles, ad ea opera misericordiae nunc exhortamur, per quae salus mundi, anima utilia procurantur.

Causa huius indulti.

§.1. Cum itaque Ministri, ac Fratres Ordinis Sanctae Trinitatis, Redemptionis Captivorum fratrum nostrorum Christianorum totis viribus elaborant, transfundo ad

partes ultramarinas, pro afflictis, ac captivis Christianis redimendis, in manibus inimicorum fidei Christianae captivis, ac detentis. Et cum dicti fratres pro dictis captivis redimendis, corpora sua, mortis periculo subjacere non verentur, videntesque dictos Captivos duris ac diversis tormentis affictos, ac cruciatos. Et cum pro dictis pauperibus Captivis redimendis, qui a Paganis captivantur, (Altissimo permittente) ipsique ab huiusmodi captivitate liberandis, Domino coadiuvante, auxilio, totis viribus, attendentes, quod ad ea exercenda, (propter diversarum onera expensarum) eisque proprie non suppetant facultates, ac ad id opus tam pium, ac laudabile peragendum, elemosynas fidelium sint quamplurimum opportuna.

Ordinariis si veant Fratres Ordinis in querendis elemosynis.

§.2. Hinc est, quod vobis omnibus fratribus nostris Archiepiscopis, Episcopis, mandamus, ac praecipimus, firmiter injungentes, quatenus, cum Fratres dicti Ordinis Sanctae Trinitatis, ac Redemptionis Captivorum praedictorum, seu Procuratores, aut eorum Nuncii, ad vos accesserint, cum fueritis requisiti, vestras bonas, fortissimas, ac gratiosas pro petendis elemosynis ad sustentationem praedictorum literas diceceanas eisdem liberaliter concedatis.

Abbatibus, & ceteris beneficiis recipientibus, & adiuvantibus.

§.3. Et vos Abbates, Priores, exempti, ac non exempti similiter Presbyteri, Curati, ac non Curati, ac omnes alii, praedictos Fratres, Procuratores, vel eorum Nuncios in Ecclesiis vestris benigne, & gratiose, ac favorabiliter, & honeste recipiatis, ac eisdem ob reverentiam Sedis Apostolicae transfundo Ecclesiam ministratis, ac sine tristitia, Vosque Decani, Presbyteri, Curati, & non Curati, ac Ecclesiarum rectores, dictos Fratres, Procuratores, aut eorum Nuncios predicare verbum Dei, quia sic eis indultum est per sanctam Sedem Apostolicam, ipsosque permittentes in praedictis Ecclesiis, populo (prout a latore presentium Fratribus, vel eorum Nunciis fueritis requisiti) diligenter, ostiatim, ac nominatim convocando de domo in domum, omnes Parochianos vestros utriusque sexus, etatem habentes, in Ecclesiis vestris ipsum unum congregari faciatis ad idem, locum, ac horam, quas latore presentium vobis assignaverit, ipsosque spontanea spectatione pacifica, intra missarum solemnia. Caveatis etiam, ne ad divina officia accedere praesumatis, quousque verbum Dei, ac necessitates dicti Ordinis fuerint diligenter declaratae.

Ipsi enim Fratres non sunt quaestores, sed religiosi quaerentes elemosynas ad opus redemptionis. Ideoque ab aliis Religiosis impedi non debent.

§.4. Non obstante aliqua inhibitione facta per Praedecessores nostros in Capitulo de Quaestoribus, in Concilio Lugdunen. sive in aliis Capitulis. Quia isti non sunt Quaestores, sed sunt viri Religiosi, & approbati.

§.5. Item districte vobis praecipimus, ac mandamus, quod nullum verbum exhortationis, seu praedicationis per aliquem Religiosum, seu per aliquos Religiosos, Mendicantes, Quaestores, vel non Quaestores, ad populum exponere permittatis illa die, qua ad vos accesserint fratres praedicti, Procurato-

etiam tempore interdicti. Vide Const. Trid. Sess. 3. cap. 12.

Nec ab aliquo molestiam patitur.

Perturbatores eorum coetantur.

Benefactores Indulgentias hic enunciatas consequuntur.

curatores, vel eorum Nuncii.

§.6. Volumus insuper, ac praecipimus, quod cum dicti Fratres, Procuratores, vel eorum Nuncii, ad aliquas Ecclesias advenierint interdictas, in eorum jucundo adventu Ecclesiae aperiantur, ac campanae pulsentur, ac quod ibidem, campanis pulsatis, & januis apertis, divina officia celebrentur, ac corpora mortuorum ibidem Ecclesiastica tradantur sepultura: nisi excommunicati nominatim fuerint, aut eorum publici usurarii.

§.7. Inhibemus insuper, ac sub poena canonica, ne quis dictis Fratribus, Procuratoribus, vel eorum Nunciis mandatum nostrum Apostolicum secum deferentibus, in aliquo injuriare praesumant, in aliquibus Civitatibus, Castris, Villis, seu Ecclesiis, in quibus fractio, seu injuriatio facta fuerit, vel mandatum impedimentum, seu etiam perturbatum, aut dictorum Fratrum, Procuratorum, vel Nunciorum ipsorum bona detenta, fuerint delituta, Ecclesiastico supponentes interdicto, nulla ibidem celebrentur divina officia, praeter Baptismum parvulorum, ac poenitentiam morientium, quousque Fratribus, Procuratoribus, vel Nunciis supra dictis, de illatis injuriis fuerit plenarie satisfactum.

§.8. Quicumque autem, mandatorum nostrorum extiterint contemptores, rebelles, ac inobedientes, seu perturbatores in aliquo, eosdem denunciatis, campanis pulsatis, candelis extinctis, excommunicatos, auctoritate nostra Apostolica, ac anathematizatos, ac numquam a praedicta demunciatione cessantes, donec de eorum absolutioe a Sede Apostolica impetrata, vobis appareat competenter. Plebes vobis subditas piis exhortationibus, ac salutaribus monitis inducentes, ut de bonis a Deo super terram collatis, ad sustentationem praemissorum pias elargiantur elemosynas, ac grata subsidia caritatis ministratis, ut illa penuria valeat consummare vos, ab incipientibus pariter verbo, ac exemplo, ut per haec, & alia bona, quae vos, ac ipsi Domino inspiciente, feceritis, ad aeterna mercamini felicitatis gaudia pervenire.

§.9. Nos enim de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus benefactoribus dicti Ordinis Sanctae Trinitatis, ac Redemptionis captivorum, praedictorum, vere poenitentibus, & confessis, vel infra annum confiteri volentibus, post declarationem nostrarum indulgentiarum, vere poenitentes, ac confessi fuerint, pro nostris indulgentiis acquirendis in festivitibus D.N.J.C. videlicet: Nativitatis, Circumcisionis, Apparitionis, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, ac Sanctae Trinitatis, Eucharistiae, ac in quatuor festivitibus S. Mariae Virginis per singulos dies dictarum festivitatum, septem annos, & totidem quadragenas, eisdem benefactoribus, de iniunctis sibi poenitentibus, duximus indulgendos, & per omnes octavas dictarum festivitatum tres annos, ac

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

tres quadragenas. Item ac per totam Quadragessimam, singulis diebus, unum annum, ac quadraginta dies. Si quis vero clericus, vel laicus dictis Fratribus secundum quantitatem substantiae suae, ac qualitatem criminis de bonis suis dederit, vel transmiserit ad sustentationem praemissorum, pro praedictis indulgentiis acquirendis, ac si in capite ejusdem anni, vere poenitens, ac confessus moriatur, volumus, ac de gratia speciali concedimus, quod ab omnibus peccatis suis in Domino permaneat absolutus.

Redemptionem impeditur excommunicatur.

§.10. Si quis vero clericus, & laicus hoc impeditur ictu, verbo, vel opere, Diabolo instigante, quod non credimus, sciat se excommunicatum esse, ac anathematizatum, ac beneficium suae absolutionis, nullatenus obtinebit, quousque de damnis dicti Ordinis Sanctae Trinitatis, & contemptu Romanae Ecclesiae, satisfecerit competenter.

Adiuvant praemium conquirent.

§.11. Sacerdotibus vero, clericis, ac viris religiosis, tam viris, quam mulieribus, dictum negotium diligenter tractantibus, ac de bonis suis, misericorditer erogantibus, quidquid in divinis officiis, ac horis canonicis dicere omiserint per negligentiam, aut per defectum librorum, seu per infirmitatem corporis, misericorditer in Domino absolvimus.

Indulgentia Ordinis confirmatur.

§.12. Ac omnes indulgentias a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, dicto Ordini Sanctae Trinitatis, ac Redemptionis concessas, ex certa scientia confirmamus, ac praesentis scripti patrocinio communitimus.

Sanctio poenalis. Dat. P. An. I. 17. Aprilis.

Nulli ergo &c.
Dat. Perusii decimoquinto Kalen. Maii Pontificatus nostri Anno I.

VIII

Confirmatio, & extensio constitutionum a Praedecessoribus Pont. editarum circa ea, quae observanda sunt, quo ad impetrationes beneficiorum Ecclesiasticorum Consistorialium.

Habes in hoc Leonis X. Const. XXXV/III. Cum Sixtus, Tom. III. Par. III. fol. 471.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Motu proprio, &c.

CUM dudum fel. record. Sixtus PP. IV. & Julius II., ac nonnulli Praedecessores nostri, providendo ne illis, de quorum personis Ecclesiis Cathedralibus, & Metropolitanis, ac Monasteriis Consistorialibus providetur, seu ipsa Monasteria commendantur, prorogatio Consistorii praedictum, sive occasionem litigandi inferret, constituerint, & ordinauerint, quod supplicationes desuper signarentur, & darentur, ad quarum datas cedulae Consistoriales retrotraherentur, alias nullius essent roboris, vel momenti, necnon ut Camera Apostolica, & sacrum dictorum filiorum Cardinalium

Sixtus IV. Julius II. & alii Constitutiones ediderunt, quo ad impetrationes, de quibus in rubrica.

Leo etiam V. & Adrian. VI. Ego tamen. polui solummodo Bullam Leon. preter. nulli alius uti similibus.

nalium Collegium cum periculo promotorum animarum in eorum iuribus, & annatis non defraudarentur, similiter constituerint, & ordinauerint, quod litera provisionis, seu commende Ecclesiarum Cathedralium, & Metropolitanarum, ac Monasteriorum Consistorialium, sine literis dispensationum retentionum Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, secularium, & regularium, ac pensionum quarumcumque non expedirentur.

§.1. Ac deinde pia mem. Leo Papa X. & Adrianus VI. etiam Prædecessores nostri intellecto per eos, quod supplicationes dispensationum huiusmodi retentionum Monasteriorum, & beneficiorum, ac pensionum prædictarum ad partem signabantur, & de illis in cedulis Consistorialibus nulla mentio fiebat, ad effectum, ut litera Ecclesiarum, & Monasteriorum prædictorum contra ordinationes prædictas libere ad personarum provisionum libitum expediri possent, Motu proprio, & ex certa scientia, mandata, & ordinationes prædictas extendentes, de novo statuerint, decreverint, & ordinauerint, quascumque supplicationes, & motu simili, sub quibusvis datis in posterum signandas dispensationum retentionum quorumcumque Monasteriorum, & beneficiorum regularium, & secularium, ac quarumcumque pensionum, & similibus beneficiorum vacantium, & pensionum, per huiusmodi provisiones, & commendas Consistoriales nullius esse roboris, vel momenti, nec in aliquo eisdem personis provisum suffragari, sed Monasteria, & beneficia prædicta per huiusmodi provisiones impetrari posse, ac pensiones cassatas, & extinctas intelligi debere, nisi in cedulis prædictis super illis dispensarentur, & de beneficiis sic vacantibus provisum esset, ac supplicationes prædictas sub quibusvis datis desuper signatas, nisi ad hoc quod ad illarum datas cedule prædictæ retrotraherentur, eis nequaquam suffragari possint.

Hic Pontifex est approbat, & excedit.

§.2. Nos Prædecessorum prædictorum vestigiis inherentes, ac fraudibus occurrere cupientes, constitutiones, mandata, ordinationes, statuta, & decreta Prædecessorum huiusmodi innovamus, illaque iuxta eorum continentiam, & tenorem observari debere decrevimus, ac ad commendas beneficiorum quorumcumque per supplicationes etiam sub data cedula &c. Consistorialium ad partem signatas, & signandas extendimus, & innovamus.

Et ab omnibus Officialibus præcipi.

§.3. Mandantes dilecto filio nostro Pompeo Basilice XII. Apostolorum de Urbe Presbytero Cardinali Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellario, & eiusdem Cancellariæ Regenti, necnon dilectis filiis de majori præsentia Abbreviatoribus, & aliis Officialibus, ad quos expeditio dictarum literarum etiam per Cameram pertinet, presentibus, & pro tempore existentibus, ut mandata, ordinationes, statuta, & decreta Prædecessorum prædictorum, ac nostrarum huiusmodi inviolabiliter observent, &

observari faciant, & mandent. Necnon ordinantes Datario nostro, & agentibus pro eo, quod supplicationes dispensationum, retentionum, & capacitatis Beneficiorum quorumcumque promotis, & translatis, ac commendariis Ecclesiarum Cathedralium, & Metropolitanarum, ac Monasteriorum Consistorialium extra cedulas Consistoriales, & extra supplicationes commende huiusmodi Monasteriorum ad partem signatas non darent, nec transire permittant.

§.4. Volumus autem, quod huiusmodi mandato, & constitutioni per nullas clausulas in supplicationibus sive cedulis oppositas, etiam cum illius derogatione, & sub quibusvis attestacionibus præservativis, nisi per mandatum speciale manu nostra signatum, tantum derogari posse.

§.5. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & aliis contrariis non obstantibus quibuscumque.

Placet, & ita Motu proprio mandamus. I. *Letum, & publicam fuit superscriptum mandatum Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo vigesimoquarto, die vero decimanona mensis Aprilis, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & D.N.D. Clementis divina providentia Papa Septimi Anno I.*

I X.

Approbatio, & extensio Constitutionum, Pii II., Pauli II., Sixti IV., Julii II., & Leonis X. contra homicidas, bannitos, sumentesque vindictam de propinquis offendentes, necnon brigosos, &c. Ac Barones, & Communitates eorum Territoria a prædictis non custodientes in Statu Ecclesiastico.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

IN Sancta B. Petri Sede divina disponente clementia, meritis licet imparibus, constituti, considerantes, quod licet Deus, qui ex præcipui amoris sui dulcedine hominem ad imaginem suam creavit, in lege veteri populo illi rudi, & infirmo mandaverit proximum diligere, inimicum vero in odium haberi permiserit: tamen secundum Evangelicam doctrinam, quæ lege veteri excellentior, atque perfectior est, præcipit etiam inimicum diligere, & transgressorem huius legis ultionem expectare debere innuit, cum dixit: Qui gladio ferit, gladio peribit. Ut igitur lex ab omnibus servetur, nec gladium impunita a quoquam sperari possit, & qui virtutis amore nolunt, saltem formidine poenæ a vetitis abstineant, ad officium nostrum spectare duximus, illa quæ pro pace, & quiete Civitatum, & Terrarum, temporali dominio Nobis, & S.R.E. mediate, vel immediate subjectarum, ac Civium, & incolarum in eis degentium, a

Pius II. edidit Bullam hic citatam.

Paulus II. Bullam edidit Bullam hinc indicatam.

Sixtus IV. approbavit Bullam Pii II.

Claufula præservativa.

Claufula derogatoria.

Papa subscriptio. Publ. P. An. I. 19. Aprilis.

Exortium.

Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus statuta, & ordinata fuisse comperimus, ut eo majorem obtineant firmitatem, quo sæpius fuerint Apostolico præsidio communita, nostri præsidii munimine corroborata, ac etiam de novo statuere, & ampliare, prout rationabiles cause persuadent, & in Domino conspicimus salubriter expedire.

§.1. Dudum siquidem postquam per fel. rec. Pium PP. II. &c. *Omittitur residuum narrative, quia ipsam Bullam habes supra Tom. III. Par. III. fol. 110.* Ad retinendas.

§.2. Et deinde cum in Alma, &c. Pia mem. Paulus PP. II. &c. *Omittitur narrativa hujus Bullæ, quoniam ipsam Bullam habes supra Tom. III. Par. III. fol. 120.* Viros.

§.3. Ac successively recolende memorie Sixtus PP. IV. similiter Prædecessor noster, accepto per eum, quod contenta in literis Pii Prædecessoris huiusmodi a certis annis tunc elapsis citra non fuerant observata, & ex illorum non observantia subditi præfata Ecclesiæ prædiores fuerant ad homicidia committenda, ac fere passim quotidie homicidia perpetrabantur, & homicidæ præfati ideo ad illa committenda promptiores existebant, quia sperabant latere, & suorum excessuum remissionem consequi facile posse, ac detestabilem, & horrendam talium Sicariorum nequitiam, ad aliorum cautelam juris remediis prosequi studio cupiens indefesso, habita super iis cum fratribus suis præfata Ecclesiæ Cardinalibus deliberatione matura, de illorum consilio, per suas literas, decretaque Pii Prædecessoris huiusmodi, ac prout illa concernebant, omnia, & singula in dictis literis Pii Prædecessoris præfati contenta approbaverat, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreverat, ac voluerat, & de eorumdem fratrum consilio statuerat, & ordinauerat, quod condemnati eatenus, & quos in posterum condemnari contingeret ubilibet, in Civitatibus, Terris, & locis prædictis pro homicidio, sive ut principales, sive ut auxilium, consilium, vel favorem præstantes, suarum condemnationum irremissionem, aut contra illas saluum conductum, & licentiam secure in loco patrati criminis, vel infra quinquaginta milliaria, ut præfertur, propinquo nullatenus obtinere possent ab alio, quam a Romano Pontifice, qui pro tempore esset, & aliequæ alterius, etiam Legati de latere remissio nemini suffragaretur. Et si forsitan contingeret eundem Romanum Pontificem ad remissiones, sive saluum conductum huiusmodi procedere, talis remissio per præoccupationem processisse censeretur, & nemini prodesse posset, nisi in illa verus literarum Sixti Prædecessoris huiusmodi tenor de verbo ad verbum, non autem per clausulas idem importantes insertus foret: ac specificata, & determinata causa exprimeretur, quæ eundem Romanum Pontificem induceret ad derogandum eisdem literis Sixti Prædecessoris, quæ cum tam matura deliberatione ab eodem Prædecessore emanarunt.

§.4. Et demum sanctæ memorie Julius

Papa II. etiam Prædecessor noster, &c. *Omittitur narrativa hujus Bullæ, quia eam habes supra Tom. III. Par. III. fol. 269.* Cum homines.

§.5. Cum similis mem. Leo PP. X. etiam Prædecessor noster, &c. *Omittitur itidem hæc narrativa Bullæ, siquidem eam habes supra Tom. III. Par. III. fol. 472.* Omnes.

§.6. Cum autem sicuti facti notorietas attestatur, plures Urbis, Civitatum, Terrarum, Castrorum, locorum, & tenementorum, ac Regni, & partium prædictorum contra literas Prædecessorum huiusmodi, elata cervice devenire, & se adversus iustitiæ clypeum, & tutelam rebelles constituturæ præsumant, ac censuras, & poenas prædictas in eisdem literis contentas, sensu reprobato parvipendere non vereantur, in animarum suarum perniciem, divina Majestatis offensam, & Reipublicæ læsionem. Nos quorum est, sceleratorum insolentiam, quibus adversus Deum, & proximum, ac prædictæ Sedis auctoritatem veluti Catholicæ professionis inimici seaviunt, salubriter reprimendis, ne ipsorum invaleseat præsumptio, & perversitas extollatur, intendere, sed criminolorum temeritatem (ultrice iustitia) cohibere, ne litera prædicta, quæ provida deliberatione ab ipsis Prædecessoribus emanarunt, contemptibiles reddantur, sed excessuum perpetratores, debita animadversione puniantur, opportunis remediis providere volentes, Motu proprio, non ad aliquorum nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, singulas Pii, Pauli, Sixti, Julii, & Leonis Prædecessorum literas huiusmodi, cum statutis, ordinationibus, extensionibus, additionibus, inhibitionibus, decretis, declarationibus, confiscationibus, incorporationibus, applicationibus, voluntatis, & mandati, ac omnibus, & singulis aliis in eis respective contentis clausulis, auctoritate Apostolica tenore presentium, approbamus, & innovamus, ac perpetua roboris firmitate subsistere, & per singulos, quos literæ ipsæ concernunt, sub excommunicationis, anathematis, maledictionis, infamiae, suspensionis, diffidationis, criminis læsæ Majestatis, seditionis, rebellionis, confiscationis, depositionis, privationis, inhabilitatis, & interdicti, ac aliis censuris, & poenis Ecclesiasticis, & temporalibus in eisdem literis contentis, quæ contravenientes eo ipso incurrant, perpetuo inviolabiliter observari debere decernimus.

§.7. Illasque etiam ad hoc ut homicidæ, sicarii, exititii, criminosi, rebelles, aliique infames propter homicidia, aut alia nefanda per eos perpetrata, excessus, crimina, & delicta, in Civitatibus, Terris, Castris, vel locis eorum, seu in quibus tunc morabantur Banniti, & condemnati, etiam habita pace ab hæredibus, filiis, seu consanguineis occisorum, aut partium læsarum, non solum a locis circumvicinis usque ad quinquaginta milliaria, sed etiam ab omnibus, & singulis Civitatibus, Terris, Castris, & locis etiam Regni, & partium prædictorum, Nobis,

Julius II. edidit aliam Cō. institutionē hic citatam.

Leo X. aliam tam hic indicatam.

Hic modo Pontifex confirmat prædictas Bullas Pii II., Pauli II., Sixti IV., Julii II., & Leonis X.

Et declarat Homicidas non solum a loco delicti per 50 milliaria, ut constituit Pius II. sed a quibusvisque terris, & locis S. R. E. auxiliis esse debere.

Nobis, & dicta Romanae Ecclesie quomodolibet mediate, vel immediate subiectis, Banniti, & exules sint, & esse censentur, nec in illis, seu eorum aliquo, etiam praetextu cuiusvis licentiae, salvo conductus, remissionis, reductionis, revocationis, vel alterius gratiae per eos desuper quomodolibet pro tempore obtenta, moram trahere possint, & si in eis resederint, vel reperti fuerint, capi, detineri, & incarcerari, ac iuxta criminum, & excessuum per eos perpetratorum qualitatem, & literarum Pii Praedecessoris huiusmodi tenorem, sub poenis in eisdem literis contentis, per Officiales Civitatis, Terrae, Castrum, vel loci, in qua, vel in quo deprehensi fuerint, debitis poenis plebi, seu inde educi, & ad forum, seu Officiales, ad quos criminum, & excessuum eorumdem puniatio de iure, vel consuetudine pertinet, remitti debeant, extendimus, & ampliamus. Et nihilominus praemissa omnia, & singula, prout per Pium, Paulum, Sixtum, Julium, & Leonem Praedecessores praefatos statuta, & ordinata, inhibita, decreta, & declarata fuerunt, ita ut Duces, Barones, Marchiones, Comites, Domini temporales, Vicarii, Feudatarii, Capitanei, Magnates, Principes, Communitates, Cives, Officiales, & persona, ac alii, ad quos praedicta, & praesentes literae concernunt, ac ipsorum singuli, literas, & in eis contenta huiusmodi non observantes, & illis quomodolibet, directe, vel indirecte contravenientes, ac eis adherentes, eorumque fautores, & complices, singulas censuras, & poenas praedictas, eo ipso absque alia declaratione incurrant, & incurrisse censentur de novo.

§.8. Quodque Duces, Barones, Marchiones, Comites, Domini in temporalibus, Vicarii, & Feudatarii Civitatum, Terrarum, Castrorum, & locorum etiam Regni, & partium praedictorum Nobis, & eidem Ecclesiae immediate subiectorum, aliquos nostros, & dictae Ecclesiae hostes, & inimicos, aut subditos exules, bannitos, & facinorosos cuiuscumque status, vel conditionis fuerint, publice, vel occulte, nullo unquam tempore recipere, & acceptare nullatenus praesumant. Et si aliquis ad eorum dominia, & territoria confugere contigerit, illos ex eorum dominiis, vel territorii huiusmodi expellere, seu ad simplicem iurisdictionem, vel requisitionem nostram, vel successorum nostrorum, quo voluerimus, seu successores ipsi voluerint, tute conducere, ac quod praemissa a suis subditis inviolabiliter observentur, omni excusatione cessante cum effectu curare: sub similibus privationis, & rebellionis, ac crimine lese Majestatis poenis, si contrafecerint, eo ipso incurrendis.

§.9. Necnon ut homicidae, fautores, & complices praefati facilius capi, & puniri possint, quod Communitates, Civitatum, & Universitates Terrarum, Castrorum, & locorum, in quibus, seu quorum territorio, districtu, & ditione, dicta homicidia perpetrabuntur, sub interditi Ecclesiastici, &

Receptationes
Bannitos im-
po it poenas
hic expellat.

Communita-
tes, & illi sub
poenis, de
quibus hic ce-
nentur capere
homicidas co-
plices, & fau-
tores.

duorum millium per Communitates, ac mille ducatorum per Universitates, necnon Civitatum, Terrarum, & locorum eorundem Domicelli, Barones, Vicarii, aut alii in temporalibus domini, sub majoris excommunicationis latae sententiae, & quinque millium ducatorum auri Camerae Apostolicae irremissibiliter applicandorum eo ipso, absque alia declaratione incurrendis poenis: eosdem homicidas, complices, & fautores statim capere, ac omnem exactissimam diligentiam, de qua per publica documenta fidem etiam facere teneantur, capi facere. Et si eos capere nequiverint, statim commissum homicidium universitatibus, seu incolis, & habitatoribus Oppidorum circumvicinorum, ad quae declinant, aut declinare poterunt, notificari. Communitates vero, & domini in temporalibus praedicti, ad quorum ditionem tales declinant, cum primum id ad eorum notitiam devenerit, eos apprehendere, seu apprehendi. Quod si non potuerint, similiter id Universitatibus, seu incolis, & habitatoribus vicinorum Oppidorum, & locorum, ad quae declinant, aut verisimiliter declinare, poterunt insinuare, & captos ad eorum Iudices ordinarios traducere, & tradere, sub similibus poenis teneantur, & debeant, statuimus, ordinamus, inhibemus, & declaramus.

§.10. Et ne facilitas veniae incentivum praebet delinquendi, quibusvis dictae Sedis Legatis etiam de latere, ac Nunciis, & Provinciarum Rectoribus, necnon nostris, & dictae Romanae Ecclesiae Vicariis in temporalibus pro tempore existentibus, & praefatis Communitatibus omnem super absolutionibus homicidiorum huiusmodi per Nos, & Praedecessores nostros Romanos Pontifices, ac Sedem eandem sub quavis forma, & verborum expressione concessam, approbatam, & innovatam, auctoritatem, & facultatem revocamus, cassamus, irritamus, & annullamus. Et si quando similes absolutiones per Nos, & successores nostros Romanos Pontifices, ac Sedem praefatam, concedi contigerit, illas per Iudices, & Officiales, ad quos pertinet, nisi triax literae Apostolicae, sub intervallo unius mensis pro singulis literis huiusmodi expressa derogatione praesentium, desuper emanaverint nullatenus admitti, vel observari volumus.

§.11. Quocirca dilectis filiis Francisco tit. S. Mariae in Transtiberim Presbytero Cardinali, nostro, & pro tempore existenti Camerario, Camerae Apostolicae Clericis, & Praesidentibus, ac universis, & singulis Legatis Provinciarum nostrarum, & aliis Rectoribus, & Gubernatoribus, ac Officialibus Civitatum, Terrarum, & partium praedictarum, Nobis, & dictae Ecclesiae mediate, vel immediate subiectarum, Motu simili mandamus, quatenus praesentes literas solemniter, in singulis Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis praedictis publicari, necnon omnia, & singula in eis contenta inviolabiliter observari faciant, & mandent. Contrafacientes quovis cuiusvis sta-

Facultates
quibusvis
concessis ab-
solvendi ho-
micidas revocant.

Executores
istius Consti-
tutionis de-
putat.

status, gradus, ordinis, vel praeminentiae sint, sententias, censuras, & poenas ante dictas damnabiliter incurrisse declarent, & declarationem huiusmodi per eos faciendam, in libris malefactorum conscribi, & adnotari mandent, & faciant. Necnon capitales praedictas sententias a Ministris Iustitiae absque alicujus incurfu irregularitatis exequi procurent. Reales autem irremissibiliter exigant, invocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Necnon pro exactione poenarum pecuniarum, huiusmodi contra Communitates, & Universitates, ac eorundem inobedientium in temporalibus dominorum vasallos, propter eorum huiusmodi inobedientiam, repraesentias concedant, nec realiter, & cum effectu exequi faciant.

§.12. Attentius hortantes, & requirentes in Domino Barones, & Domicellos, ac in temporalibus dominos d. Regni, necnon illius Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & locorum Gubernatores, & Officiales pro tempore existentes, ut praefatos homicidas, fautores, & complices capiant, & capi procurent, captosque ad Praesides nostrarum Provinciarum, unde ipsi homicidae, fautores, & complices originem traxerint, conduci, & eis realiter consignari similiter cum effectu faciant.

§.13. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quae dicti Praedecessores in praefatis eorum literis voluerunt non obviare, contrariis quicquidumque. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti &c.

Nulli ergo &c. Si quis, &c.
Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo vigesimo quarto, pridie Idus Junii, Pont. nostri Anno primo.

X.
Approbatio Congregationis Clericorum, Regularium (qui deinde Theatini nuncupati sunt) cum largitione omnium gratiarum, & privilegiorum Congregationis Canonico Regular. Lateranen.

CLEMENS PAPA VII.
Venerabili fratri Jo. Petro Episcopo Theatino, & dilecto filio Cajetano Presbytero Vicentino, ac eorum sociis, & successoribus.

Exponi nobis nuper fecistis, quod vos, & nonnulli alii ejusdem propositi, socii vestri, divina, ut creditur, inspiratione ducti, cupientes cum majori animi quiete Deo servire, & illi magis pio desiderio adherere posse, tria substantialia religiose vitae, paupertatis scilicet, castitatis, & obedientiae vota emittere, & sub solito, ac communi habitu clericali in unum habitantes, & in communi viventes, ac Deo humiliter, & devote, quantum ipse dederit, ferventes, sub nostra, & Apostolicae Sedis

Domicelli, & Barones remittant homicidas, & eorum complices ad Officiales Sedis Apostolicae.

Clausula derogatoria.

Dat. P. An. I. 12. Junii.

Quidam magis quiete Deo servire volentes, sub habitu clericali, in communi, & de communi vivere ceperunt, & vota substantialia emittere volentes, assensum Papae petierunt.

humili, & immediata subiectione, & speciali protectione, clericalem vitam ducere decrevistis, supplicarique Nobis fecistis, ut de nostra, atque huius sanctae Sedis Apostolicae plenitudine potestatis, solitaque clementia, in praemissis benigne annuentes, de eis, quae ad huius vitae propositum conducere, aut quomodolibet expedire videntur, vobis factis, successoribusque vestris providere dignaremur.

§.1. Nos, qui omnium Christianissimum, & honestis desideriis libenter annuimus, vestrum in hac parte laudabile desiderium, plurimum in Domino commendantes vestrisque huiusmodi supplicationibus inclinati, vobis, & cuilibet vestrum, ut quodcumque visum fuerit, possitis tria substantialia religiose vitae, ut petitis, Paupertatis, Castitatis, & Obedientiae vota publice emittere, & in manibus cuiuscumque Presbyteri secularis, vel cuiusvis Ordinis regularis, solemniter profiteri, ac sub solito, & communi habitu clericali, subque nomine, & nuncupatione Clericorum Regularium in communi, ac de communi viventes, in locis religiosis, aut secularibus, prout vobis ab illis, quorum loca ipsa fuerint, concessum fuerit, seu expedire videbitur, sub nostra, & sanctae huius Sedis Apostolicae immediata subiectione, & speciali protectione in unum habitare.

§.2. Atque ex vobis, inter vos singulis annis Superiorem eligere, Praepositum nuncupandum, qui usque ad triennium, & non ultra confirmari possit.

§.3. Aliosque quoscumque seculares clericos, quavis dignitate fulgentes, seu laicos, qui, Deo inspirante, ad huiusmodi vitae propositum, & communem vivendi modum sese conferre voluerint, recipere, & post annuam probationem, ad talem trium votorum professionem, in manibus Superioris, seu Praepositi emittendam, ad huiusmodi communem vivendi modum admittere.

§.4. Necnon statuta quaecumque ordinationes, & constitutiones, de omnibus, & singulis, quae ad huiusmodi vitae propositum conducere, moreque, & institutum honeste, & devote clericaliter vivendi concernere videbuntur, de Missis praecipue, & aliis divinis officiis, seu horis canonicis, prout vobis melius videbitur, celebrandis, & recitandis, licita tamen, & honesta, rationabilia, & bonis moribus, & sacris canonibus non contraria, facere, edere, & pro tempore facta, edita corrigere, reformare, & in parte, vel in totum immutare, ac de novo alia, prout vobis expedire videbitur, instituire, & ordinare, ac iuxta illa vivere, quae postquam a vobis condita, edita, reformata, instituta, aut immutata, & ordinata, ac Nobis, seu successoribus nostris exhibita fuerint, Apostolica auctoritate approbata, & confirmata sint, & esse censentur.

§.5. Et ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, indulgentiis, facultatibus, libertatibus, au-

Qui eis illam impartitur, eisdemque sub Sedis Apostolicae protectione recipi.

Praepositumque eligendi.

Alios ad religionem recipiendi.

Constitutionesque operantibus edendi facultatem concedit.

Privilegia, & gratias Congregationis Canonico-

1524. Lateranensis elargitur.

fortitibus, indultis, favoribus, concessionibus, & gratiis spiritualibus, & temporalibus, quibus potiuntur, & gaudent, aut in futurum potentiuntur, & gaudent, Canonici Regulares Lateranensis Congregationis, persona, & loca eorum, vos, persona, & loca vestra, uti, potiri, & gaudere possitis. Quorum tenores presentibus pro sufficienter expressis, & de verbo ad verbum insertis haberi volumus, ita ut littera Apostolica super eisdem privilegiis, exemptionibus, concessionibus, & gratiis, eisdem concessis, vel pro tempore concedendis, mutatis dumtaxat nominibus, cognominibus, & diebus, ad libitum vestrum expediri possint, perinde ac si illa omnia, & singula non solum per clausulas generales, sed per eorum tenorem de verbo ad verbum expressione, & insertionem, fuissent vobis per has nostras litteras, sub hac ipsa die, expresse, & specialiter concessa, tenore presentium ex certa nostra scientia, & ex Apostolica plenitudine potestatis, vobis, ac sociis, & successoribus vestris, in perpetuum concedimus pariter, & indulgemus, & ad praemissa omnia, & singula quibuscumque impedimentis, & contradictionibus amoris, liberam plenamque auctoritatem, & facultatem elargimur.

Conteratur de rogat.

Dat. P. An. I. die 24. Junii.

§.6. Non obstantibus nomine, dignitate, & officio Episcopali, quae Joanni Petro supradicto per alias nostras litteras reservavimus, Apostolicisque, aut aliis generalibus, aut specialibus constitutionibus, ordinationibus, etiam juramento, aut alia quavis firmitate roboratis, etiam si quae specialiter, seu de verbo ad verbum exprimenda essent, quae pro expressis haberi, & quibus, quoad effectum presentium dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, aliisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 24. Junii 1524. Pontificatus nostri Anno I.

XI.

Declaratio circa expensas fieri permissas Militiae de Calatrava, Ordinis Cisterciensis, de communi Thesaurio dictae Militiae.

De hac Militia atque Thesaurio, vide in Constitut. XXI. Tom. III. Part. III. Julii II. fol. 305. Romani, & alia in Constitut. IV. Adriani VI. fol. 8. Dum intra.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Exordium.

Romanus Pontifex ex injuncto sibi de super Apostolica servitutis officio, ad ea libenter intendit, per quae singuli Christiani fideles sub Regularibus praesertim Militiis, pro fidei Catholicae defensione institutis militantes, expensas necessarias, & alia onera eis pro tempore incumbant, absque ali-

quo conscientiae scrupulo subire valeant, eorumque, & Catholicorum Regum desuper sibi supplicantium votis libenter annuit, prout id conspicit in Domino salubriter expedire.

§.1. Sane carissimus in Christo filius noster Carolus Romanorum Rex Illustris in Imperatorem electus, qui etiam Castellae, Legionis, Aragonum, & Utriusque Siciliae Rex, per Sedem Apostolicam deputatus, Militiae de Calatrava Cisterciensis Ordinis perpetuus Administrator extitit, suo, & dilectorum filiorum universorum, Priorum, Praeceptorum, Fratrum, & Militum dictae Militiae hujusmodi per dilectum filium Ramirum Nunez de Aguilera Praeceptorem domus de Messana Militiae, & Ordinis praedictorum, Toletanae Diocesis, Nuntium suum super hoc ad Nos destinatum, nuper Nobis exponi fecit, quod postquam olim pro parte clar. mem. Ferdinandi Aragonum, & Siciliae praedictorum tunc Regis, ac ejusdem Militiae perpetui Administratoris per Sedem eandem etiam deputati, felicis recordationis Julio Papa II. Praedecessori nostro expositum fuerat, &c. Omittitur residuum narrationis, quia ipsa Bulla Julii in Tom. III. Part. III. fol. 305. Romani.

Julius II. edidit Constitutionem, de qua hic.

§.2. Dicta Militia ex tunc Thesaurum ipsam juxta formam statutorum, ordinationum, & litterarum praedictarum habere. Et licet exinde omnes, & singulas expensas pro necessitatibus, negotiis, rebus, honore, & utilitate ejusdem Militiae, ac illius Monasteriorum, & locorum, illorumque onerum eis pro tempore incumbentium necessarias supportare, & facere potuisse credunt; tamen ipsi, vel eorum aliqui, qui timorata, & scrupulose conscientiae existunt, pro eorum conscientiarum tutiori cautela, illas, quas hastenus facere consueverunt, & alias similes, vel dissimiles necessarias expensas, five sint pro defensione, & protectione praedictis, five etiam pro Monasteriis, & aliis locis dictae Militiae, eorumque fabricis, aut etiam pro expeditione quarumcumque litterarum etiam Apostolicarum in favorem Militiae, & Monasteriorum, locorum, ac personarum praedictorum expediendarum, ac satisfactione, seu remuneratione illorum, qui pro earum expeditione, ac aliis eorum, & singulorum rebus, negotiis, utilitate, vel honore, auxilium, consilium, vel favorem praestiterint, & aliorum onerum eis pro tempore incumbentium supportatione, & ex Thesaurio praedicto, juxta providam ordinationem, deliberationem, & consilium Caroli Regis in Imperatorem electi, & pro tempore dictae Militiae Administratoris, seu Magistri, & Capituli Generalis, vel Seniorum, Priorum, Praeceptorum, Fratrum, & Militum dictae Militiae Administratoris, libere facere cuperent. Quare pro parte Caroli Regis in Imperatorem electi, seu Administratoris, ac Priorum, Praeceptorum, Fratrum, & Militum modernorum praedictorum Nobis fuit humiliter supplicatum,

Postea ex Thesaurio, sub hac Militia de Calatrava, in casu hic relato exponere consuevit, sed pro conscientiae securitate, hujus Pontificatus permissio petitur.

Hic ideo Pontifex de Thesaurio expensas, de quibus hic certo modo fieri indulgetur.

tum, quatenus eis in praemissis oportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur eorum laudabili desiderio in praemissis annuentes, ac Priores, Praeceptores, Fratres, & Milites modernos praedictos, eorumque singulos, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore presentium, Carolo Regi in Imperatorem electo, & Administratori, ac pro tempore existenti Magistro, seu Administratori, necnon Majori, & aliis Praeceptoribus, Prioribus, Fratribus, & Militibus modernis, & pro tempore existentibus Militiae hujusmodi, quod ipsi de cetero perpetuis futuris temporibus omnes, & singulas expensas tam pro Militia, quam Monasteriis, & aliis locis, eorumque fabricis, rebus, & personis praedictis, quam etiam pro expeditione quarumcumque litterarum etiam Apostolicarum pro eis, & aliorum singulis, ac aliorum onerum eis incumbentium, necnon satisfactione, remuneratione, & recompensatione illorum, qui in illis, & aliis eorum negotiis, rebus, commodo, utilitate, favore, honore, vel oneribus suis, aliquid fecerint, aut ad id faciendum consilium, consensum, & favorem praestiterint, ex Thesaurio praedicto, de consilio Capituli Generalis, vel saltem Diffinitorium, aut Seniorum illius, facere libere, & licite valeant, indulgemus, ac ipse effectus sic pro tempore factae, quando videlicet per Carolum Regem in Imperatorem electum modernum, ac pro tempore existentem Administratorem, vel Magistrum, de Diffinitorum, & Seniorum in ejus Curia pro tempore residentium, quando vero per Diffinitores, & Seniores, aut Capitulum praedictos etiam modernos, & pro tempore existentes de Caroli Regis in Imperatorem electi Administratoris modernum, & Magistrum pro tempore etiam existentium praedictorum ejusdem Militiae factae fuerint, bene factae sint, & esse censentur, ac pro bene factis habeantur, & reputentur, statuimus, & ordinamus, ac litteras Praedecessoris hujusmodi etiam ad praemissa extendimus, & ampliamus.

Quibuscumque non obstantibus.

§.4. Non obstantibus praemissis, & Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalicis Conciliis editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac Militiae, & Ordinis, eorumque Monasteriorum, & locorum praedictorum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, omnibus, quae idem Praedecessor noster, in dictis litteris voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo &c. Bull. Rom. Tom. IV. Part. I.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo vigesimo quinto, Idus Januarii, Pont. nostri anno secundo.

XII.

Facultas Collegii deputatorum Fabricae Basilicae S. Petri de Urbe, componendi pro subventione dictae Fabricae super legatis, Loco Pio, vel persona incerta, aut ignota, & pro male ablatis, maleve ablatorum restitutione relictis, ac bonis Ecclesiarum, & beneficiorum occupatis, &c.

Stud. Collegium exivit hic Pont. in Constit. 3. Admonet, supra fol. 31.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Udum admonentes nos cura regimini, & auctoritate Pontificali inducente, ut ad ea potissimum intenderemus, per quae gloriosi Principes terra Petrus videlicet, & Paulus Apostoli, qui primum Evangelium Dei in Alma Urbe praedixerunt in eaque postquam Christianam Religionem ibidem plantaverant, ac universum Orbem Sacrae Doctrinae splendore, & plurimis miraculis repleverant, gloriosi Martyrii coronam sub eodem persecutore, ac eadem die susceperunt, eo majori veneratione a Christianis colerentur, quo majoribus meritis, inter alios Apostolos excelluerunt.

Exordium.

§.1. Quia tamen Salvator noster Jesus Christus Petrum aliorum Apostolorum Principem, & eum, ejusque Successores plenitudinem habere voluit, mente revolvimus ad nostrum officium pertinere, ut postquam sel. rec. Julius Papa II. Praedecessor noster existimans quemadmodum ipse Petrus Apostolorum Princeps haberetur, ita etiam Basilicam sub eius invocatione in dicta Urbe dedicatam, aedificii pulchritudine, & magnificentia inter alias principatum obtinere debere, ipsam propterea, demolendam duxerat, ut eam aedificio longe ampliori, & magis admirabili resiceret, & instauraret.

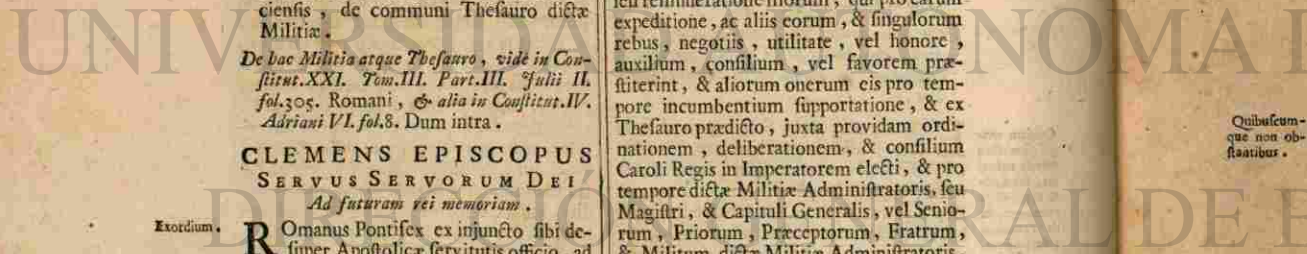
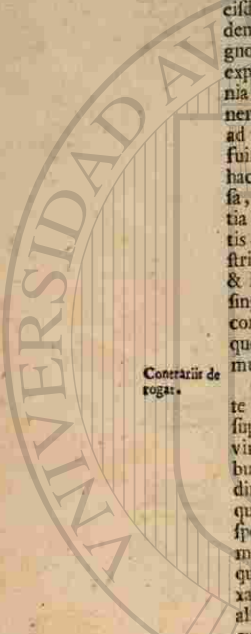
Julius II. iussit Basilicam S. Petri destrui, & magnificentius reaedificari, ut in eius Constit. XXI. Tom. III. Part. III. fol. 313.

§.2. Quod ipse Julius morte praeventus, successive Leo X., & Adrianus VI. Romani Pontifices, etiam Praedecessores nostri variis causantibus impedimentis perficere non potuerunt, id omni conatu, ac totis viribus aggredierentur, dignum quin potius debitum duximus, quod illius Fabricae etiam communi favore, & diligentia prosequenda esset.

At ipse & Successores Pontifices hoc opus perficere non valuerunt.

§.3. Et ut Fabrica ipsa prosperiores successus amplecteretur, ac pia Christianorum suffragia pro eadem Fabrica eroganda fideliter exigerentur, conservarentur, & in Fabricam ipsam, & non alium usum converterentur, providere volentes, revocatis per nos primitus quibuscumque Officialibus praefectis ad opus dictae Fabricae, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis forent, etiam si Pontificali dignitate,

Et ideo hic Pontifex ad curandam perfectionem d. Fabricae Collegium Deputatorum instituit, ut in Constit. 3. sup. fol. 31.

tate, aut Cardinalatus honore praeferent per dictos Praedecessores, & nos, ac Sedem Apostolicam eatenus deputatis, ac omnibus commissionibus, & facultatibus eis concessis, & factis, eisque ab huiusmodi praefessione, & aliis officiis, ac commissionibus absolutis, unum Collegium Fabricae Beati Petri de Urbe nuncupandum, omnium Oratorum Christianorum Regum, & Principum, Rerumque publicarum, ac singularum nationum, in nostra Romana Curia degentium Curialium digniorum ex eis numerum sexaginta non excedentium, ad hoc de mandato nostro tunc electorum, loco quorum pro tempore decedentium, vel se diutius absentantium, alii eorumdem nationum similiter eligi possent, sic tamen quod dictum numerum sexaginta non excederent, auctoritate Apostolica Motu proprio creximus, & constituimus, ipsique Collegio administrationem, curam, & directionem, ac omne regimen dictae Fabricae plenarie commisimus, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur.

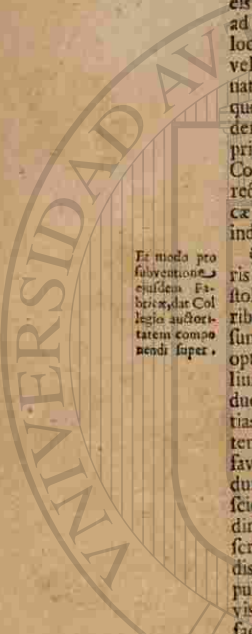
§.4. Cognoscentes autem ad tanti operis abolitionem, facultates Camerae Apostolicae quam pluribus debitis, & aliis oneribus gravatae, non sufficere, & opus ipsum tam sublime, & excelsum, ad finem optatum, absque piis, & largis Christianidelium erogationibus, & aliis subsidiis, perducere non posse, ac considerantes indulgentias, & alias gratias, tam spirituales, quam temporales, per praefatos Praedecessores in favorem dictae Fabricae concessas jam dudum expirasse, Motu simili, & ex certa scientia, ac Apostolice potestatis plenitudine, praefatis Collegio, & ab eis ad infra-scripta, in genere, vel in specie deputandis, aut subdelegandis, ut ad biennium a publicatione praesentium literarum in valvis dictae Basilicae tribus diebus continuis faciendae computandum, & deinde ad nostrum, & Sedis Apostolicae beneplacitum, cum quibuscumque utriusque sexus Christianidelibus, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, & praerogativae existant, tam Ecclesiasticis, etiam Religiosis, quam Saecularibus per totum Orbem constitutis.

§.5. Super quibuscumque male ablatis, incertis, vel per usurariam pravitatem, quaesitis, etiam certis quae fenerator ab alio fenerator extorsisset, & quae ipse requisitus usuras restituere paratus non esset.

§.6. Vel alicui privatae Ecclesiae deberentur, in quibus tamen Romana Ecclesia de iure communi succedere posset.

§.7. Ac etiam bonis, quae ad alicuius manus pervenissent, & illa habentes quibus restitui deberent, ignoraverint, vel dubitaverint, quamquam male ablata per eos non existant, seu alias illa ad eos pervenerint.

§.8. Et similiter de eis, quae Deo, ejus Sanctis, & eorum intuitu pauperibus, & aliis piis locis in genere, & absque ulla speciali determinatione, & propriis nominibus personarum non expressis, pure in diem, vel sub conditione, etiam per viam subli-

Et modo pro subventionem ejusdem Fabricae, dat Collegio auctoritatem componendi super.

Male ablatis incertis.

Debitis Ecclesiae cui Romana succedere Ecclesia

Restituenda personae incertae.

Legatis piis incertis.

tutionis, vel translationis, aut alias quomodolibet relicta fuerint, ac biennio, & beneplacito huiusmodi durantibus relinquuntur, tam pro praeterito, quam futuro temporibus, etiam ante illorum purificationem, vel diei adventum, aut cessionem componere, ita ut soluta aliqua quantitate pro dicta Fabrica eisdem Collegio, seu deputandis, vel subdelegandis ab eis dumtaxat, a reliquorum sic relictorum, male ablatorum, ac per usurariam pravitatem extortorum, seu ad eos alias pervenerint, & cui ea restituere debeant, dubitanter ignorant, ut praefertur, restitutione absoluti existant, & ultra restituere minime teneantur, eis concedere.

§.9. Ac illa, quae tempore publicationis literarum Indulgentiarum Julii, & Leonis, ac Adriani Praedecessorum, huiusmodi inexacta remanserint, etiam si illa Ordinatis pro ipsis tamen incertis quomodolibet relicta, donata, & quae eis quovis modo obvenierint. Necnon quae ab ipsis Ordinariis, vel eorum nomine, post ipsam publicationem, exacta, & eis quomodolibet soluta, ac etiam quae ante ipsam publicationem pro ipsis certis, aut incertis personis, & locis non debebantur, sed post publicationem praedictam postea deberi ceperunt, etiam si ea Ordinariis, ut praemittitur, relicta, donata, aut obventa, tamquam eis indebita per ipsos Collegium, & deputandos, seu subdelegandos ab ipsis nomine dictae Fabricae libere exigi, ac repeti, & assequi posse, & debere decernimus, etiam censuris Ecclesiasticis, ac pecuniariis penis, aliisque juris remediis opportunis, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.10. Ac cum quibuscumque, qui bona Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum Ecclesiasticorum quorumlibet haberent, & judicialiter deficientibus probationibus, ad illorum restitutionem compelli non possent, etiam si per eos probari posset.

§.11. Quae bona omnia, ac quaecumque legata, & alias quomodolibet etiam hereditatis titulo pro male ablatorum restitutione relicta haecenus, & quae relinqui, ac largiri contigerit in futurum biennio, & beneplacito huiusmodi durantibus in quibuscumque testamentis, donationibus causa mortis, codicillis, aut aliis ultimis voluntatibus per quoscumque, & ubicumque factis.

§.12. Et quae durante biennio, & beneplacito huiusmodi sicut quibuscumque incertis Ecclesiis, & piis locis, aut personis similiter incertis, vel absentibus, taliter quod propter ipsorum absentiam merito ab eis notitia haberi non posset.

§.13. Ac etiam quae restitutioni subjacerent, sed in eis, vel ad ea personis, quibus illa fieri deberet, receptio non competeret.

§.14. Necnon omnes, & singulas pecunias, & res alias, quae in prandis, ac conviviis, & publicis spectaculis, in aliquibus celebratibus ex voto statuto, seu consuetudine in aliquibus locis exponi consueverunt,

Inexactis etiam Ordinatio donatis, vel relicti pro incertis, &c.

Bonis Ecclesiarum, & beneficiorum, re situentis, &c.

Relictis pro male ablatorum.

Legatis piis locis, & personis incertis, vel absentibus, & ignorantibus.

Restituendis ei, cui receptio non competit.

Exponendis in prandis, conviviis, & spectaculis, in diebus festivitatum.

runt,

runt, & biennio, ac beneplacito huiusmodi durantibus exponi debent.

§.15. Etiam si super illis, & aliis quibuscumque rebus, & bonis ad dictam Fabricam quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, inter ipsam Fabricam, & quovis alios coram olim Praefectis, & Officialibus ejusdem Fabricae, aut dilectis filiis praedictae Camerae Clericis, seu Curiae causarum Camerae ejusdem generali Auditore, vel quibuscumque aliis Judicibus, & Commissariis quavis auctoritate fungentibus, etiam si Cardinalatus honore praefulerint in Romana Curia, vel extra eam, his etiam in secunda, vel ulteriori instantia indecisa pendeat, ad ipsam Fabricam applicamus.

§.16. Ac omnes, & singulas causas eandem Fabricam concernentes, in quavis instantia, ut praemittitur, pendentes, earum omnium statum, & merita praesentibus pro expressis habentes, a dictis Judicibus, & Commissariis harum serie avocamus, illaque in eo statu, in quo reperiuntur, praefatis Collegio juxta facultates eis in dictis prioribus literis nostris per nos concessas, ulterius ad audiendas, cognoscendas, decidendas, & sine debito terminandas committimus.

§.17. Super restitutione honorum Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum huiusmodi, competenti recepta portione, vel quantitate pro eis in Fabrica huiusmodi convertenda similiter componere, & ipsos sic ea tenentes ab ulteriori eorum restitutione libere absolvere, & quod illa retinere libere, & licite possint in posterum eis concedere.

§.18. Ac eisdem Christianidelibus qui cum praefatis Collegio, seu deputandis, vel subdelegandis ab eis de aliqua elemosyna pro dicta Fabrica convenerint, ut idoneum possint eligere confessorum, secularium, vel cuiusvis Ordinis etiam Mendicantium Regularem, qui eorum confessione diligenter audita pro commissis per eligentem delictis, & excessibus, ac peccatis quibuscumque quantumque gravibus, & enormibus, etiam Sedi Apostolicae reservatis casibus, ac censuris Ecclesiasticis, etiam ab homine ad alicujus instantiam latis de consensu partium, etiam ratione interdicti incursum, & quorum absolutio dictae Sedi esset reservata, (praeterquam machinationis in personam Summi Pontificis, occisionis Episcoporum, aut aliorum Praetorum, & injectionis manuum violentarum in illos, & alios Praelatos, falsificationis bullatum, & literarum Apostolicarum, delationis armorum, & aliorum prohibitorum ad partes infidelium, ac sententiarum, & censurarum occasione Aluminum Tulphae nostrae, ac de partibus infidelium ad fideles contra prohibitionem nostram delatorum incursum) semel in vita, & in mortis articulo, & in non reservatis casibus, totiens quotiens id petierint, eos absolvere, ac eis in mortis articulo plenariam omnium peccatorum indulgentiam, & remissionem impendere, ac poenitentiam salutarem injungere. Necnon emissa per eos vota quaecumque, ultramarino, ingref-

Declaratio quod praedicta procedant etiam si super his, & aliis lit obique pendeat.

Commissio omnium causarum Fabricae concernentium Juridici d. Fabricae juxta constitutionem Bullae hanc praecedentis.

Auctoritas ad Collegium ad exponendum, cum occupantibus bona Ecclesiarum, & beneficiorum.

Electio nemque Confessorum dandi, elemosynam Fabricae praestantibus.

sus Religionis, & castitatis votis dumtaxat exceptis, in utilitatem dictae Fabricae, si contentis ad id accesserint facultates, sin autem, in alia pietatis opera commutare. Ac juramenta quaecumque sine alicujus praedicti relaxare, ac simoniae in ordinibus, vel beneficiis Ecclesiasticis commissa labe pollutos, ad ipsum opus contribuentes similiter absolvere, & cum eis super irregularitate, si quam censuris huiusmodi ligati Missas, & alia divina officia non tamen in contemptum clavium celebrando, aut alias in divinis se immiscendo, seu alias quomodolibet etiam beneficia Ecclesiastica praemissorum occasione, vel alias debite occupando, praeterquam ratione homicidii voluntarii, & bigamiae contraxerint, & ut in susceptis ordinibus ministrare, ac si quae sita beneficia Ecclesiastica, quae ex tunc eis de novo collata censentur, retinere libere, & licite valeant dispensare, omnemque inhabilitatis, & infamiae maculam, sive notam ex eis provenientem abolere, ac eis fructus per eos indebite perceptos, etiam ratione omissionis horarum canonicarum, & divinorum officiorum remittere possit, licetque eisdem Christianidelibus Eucharistiam, & alia Ecclesiastica Sacramenta ab eodem Confessore, vel alio Sacerdote cuiusvis Ordinis etiam Mendicantium Regulari per eos eligendo quocumque tempore, praeterquam in Paschate Resurrectionis, & sine alicujus praedicti recipere, ac ipsorum decedentium corpora etiam tempore interdicti auctoritate ordinaria appositi Ecclesiasticae tradi possint sepultura sine pompa, ac quaecumque Ecclesiam, vel Capellam per eos eligendam devote visitando tot, & similes indulgentias, ac peccatorum remissiones consequantur, quas consequentur, si singulis diebus Quadragesimalibus singulas dictae Urbis, & extra eam Ecclesias, quae a Christianidelibus propter stationes Urbis visitari solent, personaliter visitassent. Ac ut eisdem Quadragesimalibus, & aliis temporibus prohibitis, ovis, butyro, caseo, & aliis lacteiniis, carnibus vero de utriusque Medici consilio uti, frui, & vesci libere, & absque conscientiae scrupulo possint, & valeant, ipsique Collegium, & quibus vires suas in genere, vel in specie duxerint committendas, possint summam pecuniarum pro praemissis declarare, taxare, & limitare. Ac facultatem eligendi confessorum huiusmodi per eorum patentes literas eorum sigillo sigillatas, etiam absque insertione praesentium literarum concedere. Necnon nobilibus, & Presbyteris, ac graduatis, indulgere, ut habeant altare portatile, super quo cum debitis reverentia, & honore in locis ad hoc congruentibus, & honestis, etiam non sacris, & Ecclesiastico interdicto ordinaria auctoritate interpositis, dummodo causam non dederint huiusmodi interdicto, etiam antequam illucescat dies, circa tamen diurnam lucem, in sua, & suorum familiarium domesticorum praesentia Missas, & alia divina officia per seipsos, qui Presbyteri sunt, aut pro tempore erunt,

Declaratio quod praedicta procedant etiam si super his, & aliis lit obique pendeat.

Commissio omnium causarum Fabricae concernentium Juridici d. Fabricae juxta constitutionem Bullae hanc praecedentis.

Auctoritas ad Collegium ad exponendum, cum occupantibus bona Ecclesiarum, & beneficiorum.

Electio nemque Confessorum dandi, elemosynam Fabricae praestantibus.

Relictis pro male ablatorum.

Legatis piis locis, & personis incertis, vel absentibus, & ignorantibus.

Restituendis ei, cui receptio non competit.

Exponendis in prandis, conviviis, & spectaculis, in diebus festivitatum.

runt,

1525.

celebrare, seu per alios Sacerdotes celebra-
ri facere, ac tempore interdicti huiusmodi
divinis interesse libere possint, auctoritate
Apostolica praefata tenore praesentium li-
censiam, & facultatem concedimus.

Inhibito ad-
versus contra-
vantes.

§. 19. Mandantes universis, & singulis
locorum Ordinariis, Abbatibus, & aliis
cujuscumque dignitatis, status, gradus,
ordinis, & praeminentiae existant, sub ex-
communicationis latae sententiae, ac quin-
gentorum ducatorum auri Fabricae praedi-
ctae applicandorum poenis ipso facto incur-
rendis, ne publicationem, & praedicationem
earumdem praesentium in eorum Ci-
vitatibus, & Diocesis, ubi, & quando, ac
quotiens opus fuerit, faciendam impedire,
neve aliquid praetextu publicationis petere,
aut etiam a sponte offerentibus recipere, aut
in praemissis, & circa ea aliquam fraudem,
vel dolum committere. Nec illos, quos ab-
solvit, & cum quibus dispensari vigore praesentium
ab ipsis Collegio, vel deputandis,
aut subdelegandis ab eis contigerit, quovis
modo molestare, vel impedire, aut poenas
aliquas pro casu, in quo, ut praefertur, di-
spensatum fuerit, ex statuto, vel consue-
tudine, seu alias exigere per se, vel alium,
seu alios quovis modo audeant, vel praesu-
mant, ac decernentes confessionibus per
praefatos Collegium, & deputandos, vel
subdelegandos ab eis, pro tempore concessis,
& eorum in illo duntaxat munitis plenariam
fidem adhiberi debere.

Clausula de-
rogatoria.

§. 20. Non obstantibus praemissis, ac
Constitutionibus, & Ordinationibus Apo-
stolicis, necnon quibusvis aliis applicatio-
nibus, & concessionibus dictorum legato-
rum, & incertorum ablatorum, ac privi-
legiis, & indultis Apostolicis quibuscum-
que Ordinibus, Ecclesiis, Hospitalibus, &
aliis Piiis Locis, ac miserabilibus personis,
in genere, vel in specie sub quibusvis ver-
borum formis, & clausulis, etiam Motu
proprio, & scientia, ac de Apostolica po-
testatis plenitudine similibus forsitan factis,
& concessis, aut in posterum fiendis, & con-
cedendis, necnon dictarum, & similiarum,
facultatum, & gratiarum suspensione, per
nos in praesenti anno Jubilei ad similitudinem
nostram, & dictae Sedis beneplacitum de
fratrum nostrorum consilio facta, quibus om-
nibus etiam si pro illorum sufficienti dero-
gatione, de ipsis eorumque totis tenoribus
specialis, specifica, expressa, individua,
ac de verbo ad verbum, non autem per
clausulas generales importantes mentio, seu
quavis alia expressio habenda, aut aliqua
alia exquisita forma servanda esset, illorum
tenores praesentibus pro sufficienter expres-
sis, & insertis habentes, illis alias in suo
robore permansuris, hac vice duntaxat,
specialiter, & expresse de simili nostra
scientia, & potestatis plenitudine derogamus,
ac cuiquam nolumus ullatenus suffragari,
ceterisque contrariis quibuscumque, aut
si aliquibus, vel eorum Ordinibus ab eadem
Sede indultum existat, quod interdicti &c.

§. 21. Verum quia difficile foret praesentibus
&c.

Nulli ergo omnino hominum liceat
hanc paginam &c.

Si quis &c.
Datum Romae apud Sanctum Petrum,
Anno Incarnationis Dominicae, millesimo
quingentesimo vigesimo quinto, Kalendas
Junii, Pontificatus nostri Anno II.

1525.

D.P. An. II,
1. Junii.

XIII.

Privilegia, indulta, & exemptiones Au-
ditorum Rotae Romanae.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Convenit aequitati Romani Pontificis di-
gna pro meritis premia compensantis,
illis potiores gratias, & favores impartiri
efficaciter, qui non solum pro ipso Romano
Pontifice, sed etiam pro universali Ecclesia,
ac Sedis Apostolicae honore, & personis ad
illam confluentibus iustitia ministranda gra-
viora sollicitudinis studia, prompta volun-
tate jugiter perferre, & facti evidentia de-
signante majora eidem Sedi devotionis ob-
sequia studiosius impendere dignoscuntur, ut
exinde eorum devotio angeatur, & fides
illorum cunctis plenius innotescat, ac alii
eorum exemplo ad similia propensius ex-
citantur.

Exordium.

§. 1. Hinc est quod nos debita conside-
ratione pensantes continuos labores, quos
dilecti filii causarum Palatii Apostolici Au-
ditores, & eorum Locatenentes, nunc, &
pro tempore existentes circa causas ipsas au-
diendas, & sine debito decidendas ad publi-
cam utilitatem, & ejusdem Romani Ponti-
ficis honorem per maximum in dies noscuntur
sustinere, ac propterea volentes eos,
qui etiam nostri, & Romani Pontificis pro
tempore existentis Capellani existunt, con-
dignis favoribus, & prerogativis, prout de-
bitum reputamus, prosequi.

Causa hujus
Cognitionis.

§. 2. Motu proprio, non ad ipsorum Au-
ditorum, & Locatenen. vel aliorum pro
eis nobis super hoc oblate petitionis instan-
tiam, sed de nostra mera deliberatione, &
ex certa scientia, ac de Apostolica potesta-
tis plenitudine, cum eisdem Auditoribus,
& Locatenen. nunc & pro tempore existen-
tibus, ac eorum singulis, ut quaecumque
quatuor curata, seu alias invicem incompati-
bilia secularia, aut uno, vel duobus, seu
tribus ex eis, seu absque illis unum cum
cura, vel sine cura, cujusvis etiam Clunia-
cen. vel Cisterciens. Ordinis regulare, nec-
non quaecumque alia tria similia, vel dissimi-
lia sub singulis tribus testis quarumcumque
trium Cathedralium etiam Metropolitanarum,
vel Collegiarum, aut aliarum Ec-
clesiarum consistentia, alias se invicem, &
cum dictis incompatibilibus beneficiis com-
patentia beneficia Ecclesiastica, etiam si
alterum beneficiorum sub eisdem testis
consistentium cum cura, aut quomodolibet
eorum Canonicatus, & praebenda, & tam
illa

Privilegia
circa plurali-
tatem benefi-
ciorum.

1525.

1525.

illa, quam incompatibilia secularia dignita-
tes, personatus, administrationes, vel of-
ficia in Cathedralibus etiam Metropolitanis,
vel Collegiatis, & dignitates ipsae in Cathed-
ralibus etiam Metropolitanis post Pontifi-
cales majores, seu Collegiatis Ecclesiis huius-
modi principalis, aut tria ex eis Parochia-
les Ecclesiae vel earum perpetuae Vicariae
seu talia mixtim, Regulare vero beneficia
hujusmodi Prioratus, praeposituras, praepo-
sitatus, dignitates, dignitates etiam Con-
ventualis, personatus, administrationes, vel
officium fuerint, & ad Prioratum, praepo-
situram, praepositatum, dignitates, per-
sonatus, administrationes, vel officia huius-
modi consueverint, qui per electionem as-
sumi, eiusque cura imminuat animarum, si
eisdem Auditoribus, & Locatenentibus
alias canonice conferantur, aut ipsi eligantur,
praesententur, vel alias assumantur ad
illa, & instituantur in eis, recipere, & in-
simul secularia in titulum, ac regulare in-
commendam sub eisdem testis consistentia,
videlicet si duo Canonicatus, & duae
praebendae, ac totidem dignitates, personatus,
administrationes, vel officia ad annum
a die habitae pacifice per eos utriusque illo-
rum possessionis computandum duntaxat.
Si vero alia fuerint, ac incompatibilia se-
cularia, necnon regulare beneficia huius-
modi, quoad vixerint retinere, illaque si-
mul vel successive, simpliciter, vel ex cau-
sa permutationis, quoties eis placuerit dimit-
tere, & eidem commendae cedere, ac loco
dimissi, vel dimissorum aliud, vel alia simile,
vel dissimile, aut similia, vel dissimilia be-
neficium, seu beneficia Ecclesiastica, vel
Ecclesiastica, quatuor duntaxat curata, seu
alias invicem incompatibilia secularia, aut
cum uno, vel duobus, seu tribus ex eis, vel
absque illis unum cum cura, vel sine cura
cujusvis etiam Cluniaen. vel Cisterciens.
Ordinis regulare, necnon quaecumque tria
alia similia, vel dissimilia sub singulis tribus
testis quarumcumque trium Ecclesiarum
consistentia, alias, ut praefertur, compa-
rentia similiter recipere, & insimul se-
cularia in titulum, regulare in commendam
sub eisdem testis consistentia, videlicet si
duo Canonicatus, & duae praebendae, aut
totidem dignitates, personatus, admini-
strationes, vel officia ad annum, ut praefertur,
computandum. Si vero alia fuerint,
ac incompatibilia, necnon regulare benefi-
cia huiusmodi dummodo inter ipsa qua-
tuor incompatibilia secularia plures quam
tres Parochiales Ecclesiae, vel earum per-
petuae Vicariae, & sub singulis tribus testis
consistentia post dictum annum duo Canoni-
catus, & duae praebendae, aut totidem di-
gnitates, personatus, administrationes,
vel officia, ac regulare beneficia huiusmodi
officium claustrale non existant, quoad vi-
xerint, ut praefertur, retinere, necnon
debitis, & consuetis ipsius regularis benefi-
cii supportatis oneribus de residuis illius
fructibus, redditibus, & proventus, si-
cuti illud in titulum pro tempore obtinen-
tes de illis disponere, & ordinare poterunt

seu etiam debuerint (alienatione tan-
quorumcumque bonorum immobilium, &
praetiorum mobilium dicti regularis benefi-
cii eis penitus interdicta) disponere, &
ordinare libere, & licite valeant. Ac quod
ipsi Auditores, & Locatenentes, ac eorum
singuli, naturales in omnibus regnis, domi-
niis, & provinciis existant, ac in ipsis, &
eorum singulis quaecumque quoscumque, &
qualiacumque cum cura, & sine cura bene-
ficia Ecclesiastica secularia, & regularia,
etiam ut praefertur, qualificata alias eis ca-
nonice conferenda perinde ac si ibidem
oriundi, & nati fuissent, etiam recipere,
& retinere libere, & licite possint, ac de
illis aut qualitate locorum in eorum literis
mentionem facere minime teneantur.
Quodque ratione quorumcumque benefico-
rum Ecclesiasticorum curatorum, seu ex sta-
tuto, fundatione, aut alias factos etiam
Presbyteratus ordines requirentium per
eosdem Auditores, & Locatenentes, ac
eorum singulos pro tempore obtentorum,
usque ad septennium a fine anni a jure con-
cessi computandum, ad aliquem ex sacris
ordinibus huiusmodi promoveri minime te-
neantur, nec ad id a quoquam inviti coar-
ctari possint auctoritate Apostolica tenore
praesentium de specialis dono gratiae dispen-
samus, eiusque pariter indulgemus.

§. 3. Et insuper praefatis Auditoribus, &
Locatenentibus, & eorum cuilibet, ut om-
nes, & singulas utriusque sexus personas
quarumcumque Parochialium Ecclesiarum,
ac dignitatum, vel aliorum beneficiorum ec-
clesiasticorum curam animarum habentium
per eos pro tempore obtentorum, per se
ipsos vel alios ab eis deputandos earumdem
personarum confessionibus diligenter auditis,
in omnibus, & singulis casibus in qui-
bus Ordinarii locorum de jure, vel consue-
tudine absolvere possint, quoties ad eos con-
fessionis causa confugerint, absolvere, eiusque
poenitentiam salutarem injungere.

Facultas ab-
solvendi sicut
Ordinari.

§. 4. Necnon de omnibus, & singulis
bonis mobilibus, & immobilibus ubilibet
consistentibus cujuscumque quantitatis, &
qualitatis, etiam si in pecunia fuerint, quae
ad eos, & eorum quemlibet, etiam Ar-
chiepiscopos, vel Episcopos etiam ratione
suarum, quibus nunc praesse dignoscuntur,
aut aliarum Cathedralium, etiam Metro-
politanaum, ad quas eos transferri contige-
rit, Ecclesiarum, & aliorum beneficiorum,
Ecclesiasticorum, secularium, & regula-
rium, obtentorum, & obtinendorum quo-
modolibet pertinent, & pertinebunt, ac-
quisitis, & acquirendis, tam in vita, quam
etiam ultima voluntate eorum inter confan-
guineos, & alias quascumque personas, ac
loca, necnon pro expensis funerum, ac re-
muneratione eorum, qui sibi viventibus ser-
vaverint, disponere, erogare, testari, co-
dicillari, ac illas alias in pios, & quoscum-
que alios tamen licitos usus, prout eis vide-
bitur expedire, convertere, libere, & li-
cite valeant.

Tandemque
etiam de bo-
nis acquisitis
ex beneficiis.

§. 5. Ac praedicta, necnon omnia, & sin-
gula alia beneficia Ecclesiastica cum cura,
& secularia

Transferendi
& etiam res-
guardandi bene-
ficia &c.

secularia, & quorumvis Ordinum regularia per ipsos Auditores, & Locatenentes, ac eorum singulos in titulum, & commendam, ac invicem seu aliis ad eorum vitam unita, pro tempore obtenta, necnon in quibus, & ad que jus eisdem Auditoribus, & Locatenentibus competit, & competere poterit in futurum, ac de quibus eis provi- sum, etiam illorum possessione non habita, seu provideri mandatum, vel concessum fuerit, simpliciter aut pro alio, vel aliis similibus, vel dissimilibus, aut similibus, vel dissimilibus beneficio, seu beneficiis Ecclesiastico, vel Ecclesiasticis, cum quibusvis personis cum eis permutare volentibus, ac causa permutationis huiusmodi, in qua tamen nulla illicita pactio, seu simoniaca pravitas interveniat, in quorumcumque ordinato- rum locorum, aut Canonico- rum Metro- politan., vel aliarum Cathedralium Ecclesia- rum, seu aliarum personarum in dignitate Ecclesiastica constitutarum ad id per eos eli- gendorum, vel eligendarum manibus extra Romanam Curiam, prefatae Sedis, vel cu- iusvis alterius licentia super hoc minime requisita, resignandi, & commendis, necnon iuri, & concessionibus etiam literis Apo- stolicis non confectis cedendi, ac dissolutio- ni unionum huiusmodi consentiendi, ipsi- que Ordinariis, Canonici, & personis in dignitate constitutis, resignationes, & ces- siones huiusmodi ab eisdem Auditoribus, & Locatenentibus, simpliciter, vel ex eadem causa etiam permutantibus personis ex dic- ta causa dumtaxat extra eandem Curiam auctoritate predicta recipiendi, & admit- tendi, ac uniones, annexiones, & incor- porationes predictas dissolvendi. Necnon ea, que simpliciter resignaverint, & quorum commendis, aut iuri, & concessionibus ces- serint, seu unionum dissolutioni consense- rint personae, seu personis idoneae, vel ido- neis ad id per ipsos Auditores, & Locate- nentes nominandas, seu nominandas, & quae- cumque, quotcumque, & qualicumque bene- ficia Ecclesiastica obtinentibus, & expe- ctantibus, quibus, & non aliis etiam si ante resignationes, seu cessiones huiusmodi per eos nominata fuerint, conferri possint, & que ex eadem causa cum eis permutantibus. Quae vero ipsae compermutantes personae resignaverint beneficia huiusmodi etiam si, ut praefertur, qualificata, & compermutantium huiusmodi similem facultatem non habentium beneficia huiusmodi dispositioni Apo- stolicae generaliter reservata, seu affecta fuerint, eisdem Auditoribus, & Locate- nentibus conferendi, & de illis etiam provi- dendi; ac omnia, & singula alia in premis- sis, & circa ea necessaria, seu quomodoli- bet opportuna faciendi, ac exequendi ple- nam, & liberam auctoritate, & tenore praedictis motu simili facultatem concedimus.

Privilegium et ca. residentium.

§.6. Ac eisdem Auditoribus, & Locatenentibus, & eorum singulis etiam in dic- ta Curia, aut aliquo Beneficiorum Eccle- siasticorum, cum cura, & sine cura per eos pro tempore obtentorum residendo, in aliis Beneficiis Ecclesiasticis similiter per eos

in quibusvis Ecclesiis, sive locis pro tem- pore obtentis residere minime teneantur, nec ad id inviti compelli possint. Et nihilominus omnes, & singulos fructus, reddi- tus, & proventus beneficiorum praedicto- rum etiam, ut praefertur, qualificatorum, cum ea integritate (quotidianis distribu- tionibus dumtaxat exceptis) libere perci- pere valeant, cum qua illos perciperent, si in eisdem beneficiis personaliter residerent, distique beneficiis per Cappellanos, seu Vicarios idoneos ad eorum nutum amovi- biles in divinis deservire, & animarum cu- ram illis imminetentem exercere, ac que- cumque Ecclesiastica Sacramenta ministrari facere, quotiens opus fuerit, Dioeceliani lo- ci, & cuiusvis alterius licentia super hoc minime requisita, libere, & licite valeant, nec ad residendum in illis per quempiam cogi possint.

§.7. Eisdemque, & eorum cuilibet, ut quoad vixerint, quoties eis placuerit, per se ipsos, aut cum uno, vel duobus sociis etiam familiaribus suis per eos pro tempore eligendis horas canonicas diurnas pariter, & nocturnas, ac alia divina officia secun- dum usum, & morem Romanae Ecclesiae, etiam anticipatis, vel postpositis horis dicere, & recitare libere, & licite valeant. Nec ipsi, aut eligendi socii huiusmodi ad alium usum super hoc observandum teneantur, nec ad id a quoquam etiam ratio- ne beneficiorum Ecclesiasticorum per eos pro tempore obtentorum inviti possint coarctari.

§.8. Quodque ipsi, & eorum singuli ali- quem Presbyterum secularem, vel cuiusvis Ordinis regularem in eorum possint, & quilibet eorum possit eligere confessionem, qui vita eis comite in casibus dicte Sedi reservatis (praeterquam offensa Ecclesiasticae libertatis; criminum haereticis, rebellionis, aut conspirationis in personam, vel statum Romani Pontificis, seu Sedem Apostolicam, falsitatis literarum Apostolicarum, supplicationum, & commissionum, invasionis, depredationis occupationis, devastationis terrarum, & maris, dicte Romanae Eccle- siae mediate, vel immediate subditorum, offensa personalis in Episcopum, vel alium Praelatum, prohibitionis devolutionis cau- sarum ad Romanam Curiam, delationis armorum, & aliorum prohibitorum ad partes infidelium, semel singulis annis, & quoties de eorum morte timendum extite- rit, in aliis vero, quoties fuerit opportunum, confessione eorum diligenter audita pro commissis eis debitam absolutionem impendat, & iungat poenitentiam salutarem, necnon vota quaecumque (ultramarino, liminum Apostolorum Petri, & Pauli, ac S. Jacobi in Compostella, ac Castitatis, & Religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare valeat, quodque confessor, quem duxerit eligendum omnium peccatorum suorum, de quibus corde con- triti, & ore confessi fuerint, etiam semel singulis annis, & quoties de eorum morte timendum fuerit, ut praefertur, plenariam remis-

Facultas reci- tandi horas canonicas ho- ri postpositas.

Facultas eli- gendi Co. se- culares, qui in casibus refer- varis (exceptis hic exceptis) absol- vere possint. Quod decla- rantur hic in- fra.

Facultas circa obitu caritativum.

Privilegium circa expecta- tivas.

remissionem a poena, & culpa eis in sinceritate fidei, unitate Romanae Ecclesiae, ac obedientia, & devotione nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium persistentibus dicte auctoritate Apostolica concedere possit, sic tamen quod idem Confessor de eis, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eis per eos, si supervixerint, vel alios, si forsan tunc transierint, faciendam iungat, quam ipsi, vel illi facere teneantur.

Privilegium celebrandi ante diem, & in locis interditi.

§.9. Liceatque eis habere altare portati- le cum debitis reverentia, & honore, su- per quo in locis ad hoc congruentibus, & honestis, sine juris alieni praedictio, & cum qualitas negotiorum pro tempore ingruentium id exegerit, & antequam elucescat dies, circa tamen diurnam lucem. Et si forsan ad loca interdita Ecclesiastico, tam ordinaria, quam Apostolica auctoritatibus supposita ipsos declinare contigerit, in illis, clausis januis, non pulsatis campanis, & submissa voce, excommunicatis, & interdictis exclusis, in eorum, & familiarium suorum domesticorum, ac sex aliarum per- sonarum utriusque sexus per eos, & eorum quemlibet eligendarum praesentia, dummo- do ipsi, vel illi causam non dederint inter- dicto, nec id eis contigerit, quod speciali- ter interdicti possint, per se ipsos, qui Presbyter fuerint, aut proprium, vel aliam Sacerdotem idoneum secularem, vel Reg- ularum, Missas, & alia divina officia cele- brari, seu celebrari facere, & Ecclesiasti- ca Sacramenta recipere, ac eorum tempore interdicti huiusmodi decedentium corpo- ra Ecclesiastica tradi possint sepulturae etiam cum aliqua funerali pompa.

Facultas con- stituendi Sta- tionum Urbis, propriam Capellaniam visitan- do.

§.10. Et insuper duas Ecclesias, seu duo, vel tria Altaria in locis ubi ipsos Auditores, & Locatenentes, ac eorum quem- libet pro tempore morari contigerit, per eos, & eorum quemlibet pro tempore eli- gendas, seu eligenda singulis diebus Qua- dragesimalibus, & aliis anni temporibus, & dum in Curia residerint, eorum pro- priam Capellam, diebus tamen audientiae, visitando, singulas indulgentias, & pecca- torum remissiones consequantur, quas con- sequerentur, si ipsi eisdem temporibus, & diebus Basilicas, & Ecclesias Stationum Ur- bis, & extra eam ad id deputatas personaliter visitarent.

Facultas circa obitu caritativum.

§.11. Eisdemque, & eorum cuilibet, ac eorum familiaribus praedictis, vel diebus, & temporibus, quibus eis carnum, ovo- rum, casei, butyri, & aliorum lacteini- orum est prohibitus, eisdem ovis, caseo, buty- ro, & aliis lacteiniis, ac de utriusque Medici consilio carnis absque conscientie scrupulo uti, & vesci.

Privilegium circa expecta- tivas.

§.12. Ipsique Auditores, & Locatenen- tes nunc, & pro tempore existentes, ac eorum singuli literas gratiarum expectativa- rum, quoties eas generaliter concedi conti- gerit, absque aliqua signatura desuper ex- pedienda in prima eorum expeditione ad tres collationes per eorum quemlibet eli- gendas, & tria beneficia cuiuscumque taxa,

seu annui valoris illorum fructus, redditus, & proventus fuerit, etiam si unus ex dictis beneficiis alias sub eorumdem Auditorum, eorumve Locatenentium gratis expectati- vis, eorumve collationum mutationibus, revalidationibus, & extensionibus pro tem- pore comprehensis eidem dispositioni Apo- stolicae ex quavis causa, praeterquam ratio- ne vacationis illius apud Sedem praedictam aut familiaritatis continuae commensalitat- is nostrae, & tunc viventis Romani Pontificis, aut cuius tempore vacationis ad id consen- sus requirendus foret alicujus dicte Ecclesiae Cardinalis generaliter reservatum, vel ex generali Apostolica reservatione, ac alias quomodolibet affectum fuerit expedire, & ipsum beneficium sic generaliter reserva- tum, seu affectum acceptare, consequi, & obtinere, necnon beneficia sub huiusmodi gratis expectativis, & illarum collationum mutationibus, revalidationibus, & exten- sionibus comprehensa, etiam in eorum a dicte Curia absentia per Procuratorem, tam in dicte Curia, quam extra eam, etiam in genere acceptare, & de illis etiam provide- ri facere, ac alias diligentias requisitas per se, vel alios facere, ac instrumenta in spe- cie ex suis notis generalibus acceptationum, & aliarum diligentiarum praedictarum extrahi facere, & obtinere, ac Notarii sic in genere rogati instrumenta in specie ex suis notis generalibus desuper facta ad instan- tiam Auditorum, & Locatenentium praedictorum, ac quos id concernet extrahere dumtaxat, & publicare possint respective, & debeant.

Indultum circa formam publicandi pro- visiones bene- ficio- rum.

§.13. Et ad satisfaciendum regule sive constitutioni de publicandis acceptationibus, & provisionibus, ac illis intimandis posses- sionibus, seu eis ad iudicium evocandis pro tempore editae, etiam ratione praedictarum expectativarum, aut aliarum gratiarum, & reservationum quarumcumque minime teneantur. Ac eorum fratres, & nepotes, tam descendentes, quam Collaterales, ac amicos, seu benevolos, & familiares ipso- rum in toto, vel in parte, aut simpliciter, vel quoad unam, vel plures, seu singulas gratiarum expectativarum eis pro tempore concessarum, & illarum mutationum, re- validationum, & extensionum collationis prosequendis antelationibus, praerogativis, privilegiis, & indultis eisdem Auditoribus, & Locatenen. in assecutione beneficiorum vigore gratiarum huiusmodi acceptando- rum pro tempore concessis loco sui nomi- nare, & quod sic nominatis praerogativis Auditoribus, & Locatenen. concessis, & concedendis huiusmodi in assecutionibus beneficiorum Ecclesiasticorum sub collatio- nibus, ad quos nominati fuerint comprehen- sorum, que vigore literarum desuper con- sciendarum duxerint acceptanda, uti, poti- tiri, & gaudere, ac in omnibus, & singu- lis, quibus ipsi Auditores, & Locatenentes immediate praefertuntur (dilectis filiis lite- rarum Apostolicarum de Majori Praesiden- tia Abbreviatoribus, & earumdem litera- rum Scriptoribus dumtaxat exceptis) im- media-

Indultum pro Bullis gratis pro eis expediendis.

mediate preferri, & anteferri valeant, ac si eisdem Palatii Auditores vere, & non ficti, aut aggregati per privilegium existent, ita tamen quod Auditores ipsi suas gratias expectativas, ac illarum extensiones, & collationum mutationes, seu revocationes prosequentes prefatis nominatis etiam qualitercumque qualificatis omnino preferantur, & preferri debeant.

§. 14. Quodque singuli Auditores, & Locatenentes prefati quascumque provisionum, commendarum, dispensationum, unionum ad vitam, perfectionum, reservationum fructuum, pensionum, & aliorum quorumcumque, ac facultatum, mandatorum, gratiarum, & indultorum, ac alias literas gratiam, vel iustitiam, seu mixtum concernentes a Sede predicta etiam ratione quarumcumque dignitatum etiam Episcoporum, Archiepiscoporum, & Monasteriorum, aliorumque beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque pro tempore per eos a Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus, ac Sede predicta qualitercumque impetrandas, ac sibi etiam motu simili, & ex certa scientia concedendas, & de personis eorum consistorialiter faciendas in dilectorum filiorum Abbreviatorum, Scriptorum bullarum, ac registri, necnon qui etiam de nostris Apostolicis gratis expectativis taxam recipiunt, Sollicitatorum literarum Apostolicarum, necnon Secretariorum, & Procuratorum Audientie nostre literarum contradictarum, ab aliis quibusvis dictae Curiae officiis gratis cum subscriptione videlicet (gratis pro Auditore, seu Locatenente Rota) per Referendarium literarum eorumdem faciendis expedire possint, sint, debeant, dicta auctoritate Apostolica earundem tenore presentium, motu simili pariter indulgemus: Mandantes nunc, & pro tempore existentibus literarum predictarum Referendarum, & aliis Scriptoribus, & Abbreviatoribus, Sollicitatoribus, Secretariis, dictae Audientie Procuratoribus, & quibusvis aliis dictae Romanae Curiae Officialibus expeditioni literarum huiusmodi pro tempore Presentibus, & Ministris, sub excommunicationis latae sententiae, privationis, & suspensionis suorum officiorum, & perceptionis emolumentorum eorumdem poenis, per eos, ad quos pertinuerit, & qui eas gratis subscribere, vel concedere noluerint, eo ipso incurrendis absque alio nostro, aut Successorum nostrorum, & Sedis predictae ulteriori mandato, eas gratis subscribant, & per omnia usque ad plumbum, & alia necessaria inclusive omni contradictione, & dilatione cessante expediant.

In hunc et exemptionis ab Ordinatione.

§. 15. Propterea Auditores, & Locatenentes predictos nunc, & pro tempore existentes, ac eorum quemlibet, ipsorumque beneficia, & officia Ecclesiastica, ac bona quaecumque, quae obtinent, & possident, & in futurum obtinebunt, & possidebunt, sub Beati Petri, & Sedis predictae, ac nostrae protectione, auctoritate Apostolica, & te-

nore supradictis pari motu suscipimus, & ab omni jurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate, & potestate quorumcumque Legatorum, & etiam de latere, ac Archiepiscoporum, Episcoporum, Praelatorum, & Ordinariorum, illorumque Vicariorum, Officialium, Locatenentium, & Judicum, etiam a dicta Sede deputatorum nunc, & pro tempore existentium.

§. 16. Ipsosque, ac eorum res, & bona propria, tam in Urbe quam extra eam, a solutione, & exactioe quarumcumque decimarum etiam Apostolica auctoritate predicta pro tempore impositarum, pedagiorum, gabellarum, bulleatarum, & quorumcumque aliorum onerum, tam ordinariarum, quam extraordinariorum ubicumque locorum existentium liberamus, liberosque, immunes, & exemptos omnino facimus, constituimus, & deputamus, & declaramus. Ita quod Legati, Archiepiscopi, Episcopi, Praelati, Ordinarii, Vicarii, Officiales, Locatenentes, & Judices predicti etiam ratione delicti, seu contractus, aut rei, de qua ageretur, ubicumque committatur delictum, in eatur contractus, aut res ipsa consistat, nullam in eos, aut eorum aliquem se illorum beneficia, officia, & bona huiusmodi, jurisdictionem, correctionem, visitationem, dominium, superioritatem, & potestatem exercere, aut excommunicationis, aliasve sententias, censuras, & poenas proferre. Nec exactores decimarum, gabellarum, pedagiorum, & onerum huiusmodi eos ad aliquam solutionem cogere, compellere, & coartare, aut quicumque alii cuiuscumque dignitatis, status, conditionis, & praerogative Ecclesiasticae, vel mundanae existant, eos super praemissis, aut illorum usu, etiam praetextu cuiuscumque criminis, vel delicti facti, vel perpetrati ex eorum officio, vel ad instantiam quorumcumque directe, vel indirecte quovis quaesito colore, vel ingenio molestare, aut alias quomodolibet impedire quoquomodo praesumant.

§. 17. Decernentes, & declarantes presentibus literis, necnon praemissis, & aliis privilegiis, & indultis quibuscumque eisdem Auditoribus, & Locatenentibus pro tempore concessis ex quavis etiam necessario exprimenda causa, vel occasione per Nos, & Sedem eandem in genere, vel in specie, etiam per Constitutiones Apostolicas, seu Cancellariae Apostolicae regulas etiam consistorialiter pro tempore editas, aut quascumque alias literas Apostolicas, etiam quod tenores, & formae illorum habeantur pro expressis, seu alias clausulas, & decreta quaecumque in se continentes, etiam quibusvis dictae Curiae Officialibus, etiam prefatis Scriptoribus pro tempore concessis, seu etiam vigore implicitae derogationis latissime extendere in supplicationibus desuper pro tempore signatis apposite derogari, seu illa revocari, cassari, suspendi, aut in aliquo alterari, seu revocata, suspensa, vel alterata censeri. Aut ipsos Auditores,

res, & Locatenentes sub eisdem clausulis comprehensos, vel eos illarum praetextu, nisi in eisdem desuper pro tempore signatis supplicationibus illorum omnium nomina propria, & cognomina specificis expressa fuerint, exprimi non posse, sed semper eosdem Auditores, & Locatenentes, ac in eis concessa privilegia, indulta, & literas huiusmodi ab illis exceptos, & excepta, ac privilegia, indulta, & literis eis concessa praedicta valida, & efficacia existere, & ipsis Auditoribus, & Locatenentibus suffragari, & quidquid in contrarium pro tempore factum fuerit, pro non facto haberi debere, necnon ex tunc de novo eo ipso concessa, & innovata, ac in pristinum statum restituta, reposita, & plenarie reintegrata esse, & censeri.

Decretum irritum.

§. 18. Sicque in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices, & Commissarios etiam S. R. E. Cardinales, & Palatii huiusmodi causarum Auditores in quolibet causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere: irritum quoque, & inane, si secus super iis a quoquam quavis auctoritate etiam per Nos, & Sedem predictam scianter, vel ignoranter attentari contigerit.

Executores istius Constitutionis.

§. 19. Quo circa Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & dictae Urbis Gubernatori, ac in eadem Urbe, & eius districtu nostro in spiritualibus Vicario generali pro tempore existentibus per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Auditorum, & Locatenentium, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra eisdem presentes, & in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ipsosque Auditores, & Locatenentes nunc, & pro tempore existentes illas pacifice gaudere, necnon fructus praedictos eis juxta dicti indulti de illis percipiendis in absentia huiusmodi tenorem integre ministrari, non permittentes eos per locorum Ordinarios, & dilectos filios Ecclesiarum predictarum Capitula, seu quoscumque alios ad residendum in eisdem Ecclesiis sive locis compelli, aut alias super praemissis contra presentium tenorem quomodolibet indebitum molestari, contradicere, molestatores quoslibet, & rebelles per censuras, & poenas ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia appellatione postposita compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausula derogatoria.

§. 20. Non obstantibus si dicti Auditores, & Locatenentes in eisdem Ecclesiis, sive locis primam non fecerint residentiam personalem. Ac super Idiomate quoad Parochialem Ecclesiam, & de non concedendo alicui gratiam expectativam extra nationem suam, ac non acceptando vigore cuiusvis gratiae expectativae aliquod beneficium generaliter reservatum seu affectum, necnon de infirmis, & publicandis acceptationibus beneficiorum vigore gratiarum expectativarum acceptatorum, & aliis diligentibus faciendis pro tempore editis, dictae Cancellariae regulis, ac felicis recordationis Bonifacii VIII. contra exemptos edita, quae incipit *Volentes*, ac etiam per quam concessionem de fructibus in absentia percipiendis sine praerogativa temporis fieri prohibentur necnon quae incipiunt. Sicut bonus pastor, & quibus disponitur, quod nullus vigore facultatum per Sedem predictam pro tempore concessarum aliqua beneficia Ecclesiastica resignare possit, nisi illorum possessionem pacificam per quatuor menses habuerit, & nihilominus beneficia ipsa in odium resignantium vacare censeantur eo ipso, Sixti IV. & Innoc. VIII. ac per quas tertia pars omnium bonorum, de quibus per quoscumque Praelatos vigore quarumcumque facultatum eis per Sedem predictam concessarum testari, seu alias disponi contigerit, Camerae praedictae Apostolicae pro illius necessitatibus applicata dicitur, Alexandri, Sixti, & aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, ac Lateranen. etiam novissime celebrati, & generalis Conciliorum, & quibusvis aliis Apostolicis, necnon Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis per Nos de nostrorum, & dictae Romanae Ecclesiae Cardinalium familiarium continuorum, commensalium, & aliis beneficiis Ecclesiasticis per Nos, & Sedem eandem factis, & pro tempore faciendis specialibus, vel generalibus reservationibus, affectionibus, necnon legibus Imperialibus, & municipalibus, ac Regnorum, Provincialium, Ecclesiarum, Monasteriorum, & locorum in quibus incompatibilia, & alia secularia, ac regularia beneficia huiusmodi forsan fuerint, seu a quibus ipsa regularia beneficia dependere contigerit, & Ordinum quorum illa extiterint, juramento, confirmatione, Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Regnis, Provinciis, Ecclesiis, Monasteriis, & locis, ac etiam Cluniacensis, & Cisterciensis Ordines, necnon quibusvis personis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus, etiam dictae Curiae Officialibus, & eorum Collegiis, etiam literarum earundem Scriptoribus prefatis sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam per modum statuti perpetui, etiam motu, & potestatis plenitudine similibus, etiam ex quibusvis, & quantumcumque maximis, & urgentissimis etiam necessario exprimendis causis, ac cum quibusvis antelationibus, suspensionibus, restitutionibus, declarationibus, attestationibus, modificationibus, & aliis efficacissimis, & insolitis, etiam derogatoriis.

nem suam, ac non acceptando vigore cuiusvis gratiae expectativae aliquod beneficium generaliter reservatum seu affectum, necnon de infirmis, & publicandis acceptationibus beneficiorum vigore gratiarum expectativarum acceptatorum, & aliis diligentibus faciendis pro tempore editis, dictae Cancellariae regulis, ac felicis recordationis Bonifacii VIII. contra exemptos edita, quae incipit *Volentes*, ac etiam per quam concessionem de fructibus in absentia percipiendis sine praerogativa temporis fieri prohibentur necnon quae incipiunt. Sicut bonus pastor, & quibus disponitur, quod nullus vigore facultatum per Sedem predictam pro tempore concessarum aliqua beneficia Ecclesiastica resignare possit, nisi illorum possessionem pacificam per quatuor menses habuerit, & nihilominus beneficia ipsa in odium resignantium vacare censeantur eo ipso, Sixti IV. & Innoc. VIII. ac per quas tertia pars omnium bonorum, de quibus per quoscumque Praelatos vigore quarumcumque facultatum eis per Sedem predictam concessarum testari, seu alias disponi contigerit, Camerae praedictae Apostolicae pro illius necessitatibus applicata dicitur, Alexandri, Sixti, & aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, ac Lateranen. etiam novissime celebrati, & generalis Conciliorum, & quibusvis aliis Apostolicis, necnon Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusvis per Nos de nostrorum, & dictae Romanae Ecclesiae Cardinalium familiarium continuorum, commensalium, & aliis beneficiis Ecclesiasticis per Nos, & Sedem eandem factis, & pro tempore faciendis specialibus, vel generalibus reservationibus, affectionibus, necnon legibus Imperialibus, & municipalibus, ac Regnorum, Provincialium, Ecclesiarum, Monasteriorum, & locorum in quibus incompatibilia, & alia secularia, ac regularia beneficia huiusmodi forsan fuerint, seu a quibus ipsa regularia beneficia dependere contigerit, & Ordinum quorum illa extiterint, juramento, confirmatione, Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Regnis, Provinciis, Ecclesiis, Monasteriis, & locis, ac etiam Cluniacensis, & Cisterciensis Ordines, necnon quibusvis personis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus, etiam dictae Curiae Officialibus, & eorum Collegiis, etiam literarum earundem Scriptoribus prefatis sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam per modum statuti perpetui, etiam motu, & potestatis plenitudine similibus, etiam ex quibusvis, & quantumcumque maximis, & urgentissimis etiam necessario exprimendis causis, ac cum quibusvis antelationibus, suspensionibus, restitutionibus, declarationibus, attestationibus, modificationibus, & aliis efficacissimis, & insolitis, etiam derogatoriis.

derogatoriis, etiam generalibus expresse derogantibus, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & quod hujusmodi privilegia, in iusta, & litera cum concessionibus, declarationibus, & decretis, ac aliis in eis contentis clausulis, sub quibuscumque derogationibus, revocationibus, suspensionibus, vel alterationibus per quascumque alias similes, vel dissimiles literas, gratias, privilegia, facultates, concessionem, antelationes, & indulta etiam motu, scientia, potestatis plenitudine predictis pro tempore factis, etiam in quibus de illis specialis mentio fieret, nullatenus includantur, nec eis quomodolibet derogatum, seu illa revocata, suspensa, vel alterata censentur, sed semper ab illis omnibus excepta existant, & si illis demum quovis modo derogaretur, aut derogatum esse videretur, quoties eis derogatum foret, toties illa cum omnibus in eis contentis clausulis de novo concessa, & in pristinum statum restituta fore, & esse, ac viam stipulari contractus inter Romanum Pontificem pro tempore existentem, & Sedem hujusmodi, necnon Scriptores, & alios Officiales pro tempore existentes, ac personas prefatas habuisse, & etiam in futurum habere debeant. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, executores, & delegatos, tam in dicta Curia, quam extra eam pro tempore deputatos iudicari debeat, sublata aliter iudicandi, & interpretandi facultate, aliisque etiam efficacioribus decretis, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum dominorum temporalium contemplatione, & alias quomodolibet etiam literatis vicibus per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac etiam per Nos, & Sedem prefatam concessis, & approbatis, ac innovatis, etiam quod Regnorum, & Provinciarum nisi per ortuandos, & naturales acceptari vel obtineri, ac Cluniacensem, Cisterciensem, & aliorum Ordinum beneficia hujusmodi, nisi ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, aut ipsos Ordines respective expresse professis, ac de consensu Abbatum pro tempore existentium, & dilectorum filiorum Conventuum, Monasteriorum Cluniacensem, & Cisterciensem, Matifconensem, & Cabillonensem, Diocesis, aut aliorum Superiorum aliorum Ordinum prædictorum, commendari non possint, & alias de illis etiam per Sedem prædictam pro tempore facta commenda, seu de illis in hujusmodi commendam obtinendis dispensationes concessæ nullæ sint, disponibilibus. Quibus omnibus, & eorum singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, individua & expressa mentio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac formas, & datas illorum, necnon decreta in eis apposta, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis habentes, tamquam de eis plene informati, quoad præmissa motu

simili specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, contrariis quibuscumque, aut si eisdem locorum Ordinariis a dicta sit Sede concessum, vel in posterum concedi contingat, quod Canonicos, Rectores, & personas Ecclesiasticas suarum Civitatum, & Diocesium etiam in dignitatibus, personatibus, administratione, vel officiis constitutas per subtractionem proventuum beneficiorum suorum ecclesiasticorum, aut alias compellere valeant ad residendum personaliter in eisdem, seu si Ordinariis, & Capitulis, vel quibusvis aliter communitatibus, vel divinis ab eadem sit Sede indultum vel in posterum indulgeri contingat, quod Canonicis, Rectoribus, & personis suarum Civitatum, & Diocesium etiam in dignitatibus, personatibus, administratione, & officiis constitutis, & in illis non residentibus, aut qui in eis primum non fecerint residentiam personalem consuetam, fructus, redditus, & proventus suorum beneficiorum Ecclesiasticorum in absentia sua ministrare minime teneantur, & ad id compelli non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcumque tenorem existant, per que presentibus non expressa vel totaliter non inserta effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis.

§.21. Volumus autem quod incompatibilia, ac sub singulis testis consentientia, & alia secularia, necnon regularia beneficia hujusmodi debitis propterea non fraudentur obsequiis, & animarum cura in eis, quibus illa imminuat, nullatenus negligatur, sed in eis, quorum fructus in absentia hujusmodi eisdem Auditores, & Locatenentes percipere contigerit, per bonos, & sufficientes Vicarios, quibus de eorumdem beneficiorum proventibus necessaria congrue ministrantur, diligenter exerceatur, & deserviat inibi laudabiliter in divinis, ac regularis antedicta, & sub singulis testis consentientium beneficiorum hujusmodi constituta onera congrue supportentur. Ac quod ipsi Auditores, & Locatenentes infra dictum annum alterum ex duobus Canonicatibus, & duabus præbendis, aut totidem dignitatibus, personatibus, administrationibus, vel officiis sub eisdem testis consentientibus hujusmodi, quos maluerint pro alio eum retentis Canonicatu, & Præbenda, seu dignitate, personatu, administratione, vel officio compatibili beneficio permutare, alioquin illos ex duabus præbendis, ac totidem dignitatibus, personatibus, administrationibus, vel officiis sub eisdem testis consentientibus hujusmodi, quos primo affecti fuerint, & quos ex tunc dicto anno elapso vacare decernimus, dimittere omnino teneantur.

§.22. Et

§.22. Et ne, quod abist, dicti Auditores, & Locatenentes propter hujusmodi gratiam, vel concessionem eligendi Confessorem reddantur procliviores ad illicita in posterum committenda, etiam volumus, quod si a sinceritate fidei, unitate dictæ Romanæ Ecclesiæ, ac obedientia, & devotione nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonicè intrantium defecerint, aut ex confidentia ejusdem remissionis, vel concessionis aliqua forsitan commiserint, concessio, & remissio, & quoad illas presentes literæ eis nullatenus suffragentur.

§.23. Ac quod indulto celebrandi, seu celebrari faciendi ante diem parce utantur, quia cum in Altaris ministerio imoletur Dominus noster Jesus Christus Dei Filius, qui candor est lucis æternæ, congruit hoc non noctis tenebris fieri, sed in luce.

§.24. Necnon ut in eorumdem Ecclesiasticorum dispositione bonorum iuxta qualitatem residui erga Ecclesiæ, a quibus eadem perciperint, se liberales exhibeant, prout conscientia eorum distaverit, & animæ eorum salutem viderint expedire.

§.25. Ac quod dum divinis officiis in aliquibus Ecclesiis contigerit eos interesse, illum morem, qui in eisdem Ecclesiis observabatur circa hujusmodi horas canonicas dicendas, studeant, observare.

§.26. Quodque si singulorum beneficiorum prædictorum per eos simpliciter resignandorum, seu quorum commendis, aut juri, vel concessionem cesserint, aut unum dissolutioni consenserint, fructus, redditus, & proventus vigintiquatuor ducatorum auri de Camera, secundum communem estimationem valorem annuum non excedant conferentes; & illi, quibus conferentur, & si ex dicta causa resignationes hujusmodi fiant, ac suorum & eis ex eadem causa collatorum beneficiorum hujusmodi fructus, redditus, & proventus inæquales, & majoris valoris, etiam si ipsa inæquales vigintiquatuor florenos similes secundum estimationem prædictam non transcendat similiter conferentes prædicti, & illi, quibus beneficia majoris valoris hujusmodi collata fuerint, de nominibus, & cognominibus personarum, & beneficiorum eorumdem, ac diebus factarum collationum hujusmodi Præsidentes dictæ Camere Apostolicæ, aut Collectores, vel Subcollectores fructuum, & proventuum eidem Camere debitorum in partibus illis pro tempore deputatos infra unum si citra, & tres menses si ultra montes collationes ipsæ factæ fuerint, juxta Sixti, & Innocentii Prædecessorum prædictorum super hoc editas literas, certificare procurent, alioquin beneficia ipsa sic collata vacare censeantur eo ipso. Nulli ergo &c. Si quis &c.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo vigesimo quinto, Nonis Augusti Pontificatus nostri Anno II.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Confirmatio institutionis Monasterii B. Mariæ Magdalene, pro impudicis mulieribus, ad honestam vitam se convertentibus in Urbe, cum declaratione circa spolia impudicarum mulierum ei applicata.

De institutione, ac ejusdem Monasterii Jurisdictione, & aliis, vide Leonem X. Constit. XLIII. Tom. III. Par. III. fol. 484. Salvator.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM ex corpore, & anima conflet homo, & nobilitate subiecti actionis nobilitas mensuretur, Christus quod Salvator noster testatus fuerit, gaudium esse in celo majus super uno peccatore poenitentiam agente, quam super nonaginta novem iustis qui non indigent poenitentia, manifeste apparet Monasterium Monialium B. Mariæ Magdalene, in quo mulieres carnis libidini, & licentiosæ vitæ antea assueta caritative recipiuntur, ac in viam Domini diriguntur, carumque, & illas sequentium, animabus æterna salus paratur, tanto pauperum hospitalia, in quibus Christi pauperes hospitantur, infirmi curantur, elisientes cibantur, nudi cooperiuntur, & alia vitæ subsidia ministrantur; necnon etiam, aliarum sanctorum loca excellere, quanto anima corpus, & perpetua transitoria, ac cœlestia terrena, & spiritualia corporalia, quantoque millenarius numerus denarium numerum antecellunt.

§.1. Unde Nos, qui in minoribus constituti, & Cardinalatus honore fulgentes, Deo, a quo cuncta bona procedunt, auctore, Monasterium ipsum fundavimus circa illius conservationem, augmentum, & propagationem eo diligentius vigilamus, quo opera nostra sumpit exordium, & majori nunc, divina favente clementia, fungimur potestate, uberrimamque inde acceptabilem messem Deo in dies conspiciamus provenire.

§.2. Dudum siquidem fel. rec. Leo Papa X. Prædecessor noster per eum accepto, quod, &c. Omititur insertio hujus Bullæ, siquidem ea habetur in loco cit. in rubr.

§.3. Et deinde dicto Prædecessore, sicut Domino placuit de medio sublato, nos divina favente clementia ad summum Apostolatus apicem assumpti, &c. ut literarum prædictarum votivus succedat effectus, provide volentes, Motu proprio, non ad alicujus super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, auctoritate Apostolica, tenore presentium, literas prædictas, ac omnia, & singula in eis contenta ab eorumdem literarum data, & in illorum favorem inde secuta quecumque approbamus, & innovamus, & valere, plenamque roboris firmitatem obtinere, ac

H 2

Exordium.

Pontifex iste, dum Cardinalis erat fundavit Monasterium Converteriarum, ut in rubr.

Leo X. confirmavit, & restituit, ut in eius Bulla cit. in rubr.

Hujus Pontificis approbatio.

Gubernatoris, & Consilioris minor.

omnibus, & singulis, quorum interest, suffragari debere, &c.

§.4. Et quod Gubernatores dicti Monasterii saltem quolibet mense ad Monasterium ipsum accedere, & ex illius Abbatissa, seu Priorissa, & Cappellano, aliisque personis ad hac opportunis investigare occurrentia, & facere sicut bonos decet pastores, ac solcite vigilare, ne Monialis aliqua dicti Monasterii de his, quae exterius, nec aliqua Persona non Monialis dicti Monasterii quicquam nisi de expresso consensu, & licentia dictorum Gubernatorum scire possit, ordinare, necnon quacumque statuta, & ordinationes licita, & honesta, Monasterium, & Ecclesiam huiusmodi, illorumque Abbatissam, seu Priorissam, Moniales, Cappellanos, Confessores, & personas, ac bona quaecumque quomodolibet concernentia, quotiens voluerint, condere, alterare, & mutare, quascumque penas, de quibus eis placuerit, in contravenientes apponere.

§.5. Et quaecumque stabilia bona cuiuscumque valoris existant, ad Monasterium, & Ecclesiam praedicta quomodolibet tunc, & pro tempore pertinentia, pro evidenti utilitate, aut necessitate Monasterii huiusmodi vendere, & permutare, ac in emphyteusim perpetuam, vel ad tempus locare, & quocumque alio titulo alienare, dictae Sedis, vel cuiusvis alterius licentia desuper minime requisita.

§.6. Et loco decedentis ex venerabilibus fratribus nostris Theatino, & Casertano Episcopis, quibus curam dicti Monasterii in spiritualibus commisitimus, alium, ac decedente etiam reliquo, etiam alium, & sic duos Praelatos, si fieri possit, ita proveccti aetatis sicuti ipsi Theatin. & Casertan. Episcopi, & illis in exemplari vita, modestia, sana doctrina, diligenti prudentia, & efficacia sermonis, ac aliis virtutibus, quibus ipsi Episcopi a Deo decorati existant, similes diligenti discussione maturaque deliberatione eligere, & tunc Romano Pontifici praesentare, & si ipse Romanus Pontifex ipsos praesentatos, vel eorum aliquem recusaverit, alium, vel alios similiter eligere, & praesentare, & sic successive, quotiens aliquis ex Praelatis huiusmodi defecerit, & tam Praelati, quam Deputati, & Gubernatores praedicti, omnia & singula in praemissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna facere, & exequi.

§.7. Quodque Monasterium, & illius Ecclesia, Abbatissa, seu Priorissa, Moniales, Cappellani, Confessores, personae, res, & bona quaecumque, ac ipsam Ecclesiam visitantes, & eidem Monasterio benefacientes omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, Indulgentiis, etiam plenariis peccatorum remissionibus, indulgentiis, exemptionibus, prerogativis, facultatibus, & gratiis, quibus alia quaecumque Monasteria quorumcumque Monialium Ordinum, & quorumcumque etiam Mendicantium, & huiusmodi Societatis Caritatis, illiusque Confratres, Ecclesia, persona, res, bona quaecumque, ac Ecclesiam So-

Alienandi facultas.

Eligendi frones rem hodie Card. unius eliguntur.

Gratia, & indulgentia pro Monialibus, & benefactoribus.

cietatis huiusmodi visitantes, & eidem Societati benefacientes quomodolibet utantur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt in futurum, non solum ad instar, sed aequae principaliter uti, potiri, & gaudere.

§.8. Quodque tam Cortesana nuncupata, quam quae palam in profubilis questum faciunt, & alias ex quocumque turpi questu viventes, & quomodolibet etiam in domibus propriis, vel alibi ad instantiam certarum personarum secularium, vel Ecclesiasticarum tenta vitam impudicam agentes mulieres, quae quartam, vel quintam partem bonorum suorum eidem Monasterio reliquerint, vel donaverint, aut perpetuo concesserint, testamentum condere, & de reliquis earum bonis, prout eis placuerit, disponere libere, & licite valeant, earumque testamenta, ad dispositionem huiusmodi plenum consequantur, & consequi debeant, quoad omnia effectum. Quae vero ex eis quartam, vel quintam partem huiusmodi eidem Monasterio vere, & cum effectu non reliquerint, testamenti factiones, (praeterquam quoad earum prolem de legitimo matrimonio habitam) careant, & sine testamentum, sive donationem causa mortis, vel inter vivos, aut aliam dispositionem fecerint, sive non (nisi dispositio huiusmodi in favorem suae prolis de legitimo matrimonio procreata facta fuerit) earum bona mobilia, ac alia aedificia per eas, aut ex earum bonis pro tempore constructa, immobilia, semoventia, necnon actiones, & iura quaecumque, etiam extra Urbem ubilibet existentia, etiam si ipsa mulieres recreationis, seu visitandi consanguineos, vel affines, aut vitandi malum aerem, sive alias quacumque causa extra dictam Urbem nisi animo amplius non redeundi ad eam, recesserint, & ibi decesserint, etiam si bona emphyteutica, & feudalia, etiam Ecclesiastica, perpetuo, vel ad tempus existant, eidem Monasterio perpetuo applicata, & appropriata, ac ejusdem Monasterii existere, ipsi Monasterium ad eadem opera, ad quae ipse mulieres occasione honorum feudaliu, vel emphyteuticorum huiusmodi tenebantur, omnino teneri, & si ad certum numerum generationum, aut nominationum eadem bona emphyteutica concessa fuerant, Monasterium ipsum non perpetuo, sed per viginti annos pro qualibet generatione, seu nominatione huiusmodi bona eadem absque consensu illorum domini directi tenere posse, si vero emphyteusis perpetua fuerint, illa Monasterium ipsum in perpetuum tenere valeat.

§.9. Et contingente obitu alicujus praedictarum mulierum omnes, & singulos cuiuscumque status, conditionis, ac dignitatis Ecclesiasticae, vel mundanae existentes infra decem dies a die obitus huiusmodi computandos bona mobilia, & immobilia, ac debita, & nomina debitorum, necnon iura, instrumenta, ac scripturas publicas, vel privatae hereditatis huiusmodi habentes illa tradere, & scientes revelare Camera-

Spolia meretricum applicanda Monasterio.

rio, & uni ex Gubernatoribus dicti Monasterii teneri, & statim post obitum huiusmodi de tunc repertis, facta vero traditione huiusmodi, etiam de traditis bonis huiusmodi duo inventaria per Gubernatores Monasterii huiusmodi fideliter confici, & unum illorum penes ipsum Camerarium, reliquum vero penes deputatos Societatis huiusmodi conservare.

§.10. Et si infra mensem aliquis praetendens in hereditate huiusmodi jus habere comparuerit, ipsa bona hereditaria donec controversia huiusmodi terminetur, apud aliquam aedem sacram, aut virum idoneum consignanda, postmodum prout iustum, & determinatum fuerit deponi debere. Et deficientes in traditione, aut revelatione huiusmodi, necnon quicumque, qui impedimentum aliquod indirecte quovis questu colore praestiterint, seu per quem steterit, quominus depositum huiusmodi integre, & libere amotis omni dolo, & fraude fiat, omnis juris sibi ad ipsa bona quomodolibet competentis privatum ipso facto absque aliqua declaratione existere.

§.11. Necnon Gubernatores Monasterii huiusmodi pro tempore existentes ex bonis applicatis huiusmodi filios, & filias, si qui fuerint curialium, & mulierum huiusmodi, ali, & moribus, imbui, & masculos aliqua arte, qua honeste vivere possint, erudire facere, feminas vero nuptui tradere, vel in aliquo Monasterio Monialium collocare, curamque filiorum, & filiarum huiusmodi pie, ac diligenter suscipere, & gerere, in quantum vires hereditatis, & annorum matrum suarum suppetant, & non ultra debere.

§.12. Et quicumque curatus cuiuscumque Parochialis Ecclesiae dictae Urbis, quotiens desuper fuerit requisitus, praemissa in ejus Ecclesia, dum major inibi populi multitudo ad divina convenit, publicare.

§.13. Et quicumque Notarium, ac tabellionem praemissa, postquam de illis notitiam habuerit, curialibus & mulieribus huiusmodi, ad quarum testamenta, seu donationes, aut dispositiones rogatus fuerit, antequam notam desuper scribere incipiat, notificare, & sive ipse mulieres quartam, vel quintam partem huiusmodi reliquerint, aut concesserint, sive non, de illarum testamentis, seu donationibus, vel dispositionibus quibuscumque saltem Camerario, & uni ex Gubernatoribus dicti Monasterii, plenam, ac distinctam notitiam dare, & facere infra decem dies a die rogatus huiusmodi computandos omnino teneri, ac efficaciter obligatum esse, & Notarium quemcumque in danda notitia huiusmodi deficientem, poenam mille ducatorum eidem Monasterio eo ipso applicatorum, & si illam solvere recusaverit, seu desuper cum Gubernatoribus Monasterii huiusmodi non concordaverit, & in recusatione, aut non concordia huiusmodi, per octo dies perseveraverit, poenam falsi, & perpetuae inhabilitatis ad notariatum, & quaecumque alia officia in posterum exercenda incurrere ip-

Earum bona quando deponi debeant.

Filii earum ex bonis applicatis Monasterio ali, & erudiri debent.

Curati haec publicent.

Notarii dispositiones mulierum impudicarum revelare Monasterio tenentur.

Detinentes earum bona edignare debeant.

so facto, nec sibi poena huiusmodi, nisi dumtaxat per Confratres dictae Societatis Caritatis, aut majorem partem illorum ex eis, qui in congregatione ordinaria penes eos fieri solita tunc affuerint, aliquatenus remitti, aut relaxari posse.

§.14. Denique quodcumque dubium, quod circa praemissa, vel eorum aliquod quodcumque quomodolibet emerferit, per deputatos, & Gubernatores Societatis Caritatis, ac Monasterii huiusmodi, vel eorum majorem partem declarari, decidi, ac determinari libere, & licite posse, ac declarationi huiusmodi tanquam generali legi a Romano Pontifice editae ubique in omnibus stari debere, nec illi quemquam ulla-tenus contravenire posse.

§.15. Ac venditiones, permutationes, locationes, & alienationes faciendas praedictas, ac inde secutura quaecumque, quae ex nunc prout postquam facta fuerint, & contra, approbamus, & confirmamus, supplementumque omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus in eisdem, ac praedictis literis forsitan intervenientes, perpetuaeque firmitatis robur obtinere, ac inviolabiliter observari debere.

§.16. Necnon praesentium literarum, transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eandem prorsus fidem ubique adhiberi posse, ac debere, quae adhiberi posset atque deberet eisdem praesentibus literis, si forent exhibitae, vel offensae.

§.17. Ac praesentes literas postquam in Aede Campi Flore, ac valvis Cancellariae Apostolicae, ac Scalis Palatii Capitoli more solito affixa, & publicatae fuerint, etiam Notarios praedictos, ac alios quoscumque, quos quomodolibet concernunt, ad observantiam omnium, & singulorum praemissorum arctare, in omnibus, & per omnia, perinde ac si eis personaliter intimata fuissent.

§.18. Et sic per quoscumque, tam ordinaria, quam delegata, ac mixta auctoritate fungentes Judices, & personas ubique iudicari, cognosci, ac decidi debere, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, cognoscendi, ac decidendi facultate, necnon irritum & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§.19. Et nihilominus dilectis filiis Gubernatori, & Vicario dictae Urbis, ac generali Auditori causarum Camerae Apostolicae nunc, & pro tempore existentibus, necnon universis, ac singulis in dignitate Ecclesiastica constitutis personis per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus eorum quilibet per se, vel alium, seu alios, auctoritate nostra faciat praesentes literas, ac in eis contenta quaecumque plenum effectum sortiri, ac ab omnibus inviolabiliter observari, nec permittat quemquam contra tenorem praesentium modo aliquo molestari, impediri, aut inquietari, contraditores quolibet, ac rebelles, etiam per quascumque, de qui-

Dubia super praemissis emergenda per deputatos Monasterii decidi, & eorum decisiones tanquam leges observari jubetur.

Contractus quoscumque facient per deputatos approbantur.

Fides exemplorum.

Iussu publicandi.

Decretum irritans.

Executores istius Constitutionis.

quibus eis placuerit, censuras, & poenas, ac alia juris remedia appellatione postposita, compellendo. Nos enim Gubernatori, Vicario, & Auditori praedictis, ac eorum cuilibet in praemissis, summarie, simpliciter, & de plano, sine confectioe registri, & sine quavis tela iudiciali, sed de manu regia ad requisitionem cuiusvis ex deputatis, & Gubernatoribus praedictis iustitiam unica sententia, etiam per viam mandati executivi administrandi, & quod decreverint, executioni debita demandandi, perinde ac si essent tres conformes sententiae, plenam, & liberam licentiam, & facultatem concedimus, sublata cuilibet appellandi, ac de nullitate dicendi de super qualibet facultate.

§.20. Non obstantibus nostris de unionibus, & unionum confirmationibus, ac de valore beneficiorum in illorum dispositionibus exprimendo, necnon bon. mem. Bonifacii Papae Octavi similiter Praedecessoris nostri, & novissimi Lateranensis Concilii, ac alius constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus, ac fundationibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis praedictis, & aliis Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, nec non Collegio Cardinalium huiusmodi, ac Populo Romano, & illius Civibus, ac in Urbe, & in eius districtu edificantibus, & aliis quibuscumque personis collegiis, etiam consistorialiter, ac per viam generalis legis, & statuti perpetui, ac iniiti, & stipulati contractus, ac motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, & cum quibuscumque irritativis, annullativis, cassativis, revocativis, modificativis, praeservativis, exceptivis, restitutivis, declarativis, mentis attestativis, ac derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut exquisita forma servanda foret, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, tenores huiusmodi praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, & formas ad id servandos pro individuo servatis habentes, hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permanentibus, harum serie, specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo &c.

Dat. P. An. II
15. Augusti.
Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo vigesimoquinto, Idibus Augusti, Pontificatus nostri Anno II.

XV.

Quod Fratres Minores de Observantia Ordinis S. Francisci possint componere cum heredibus testatorum, super legatis Ordini relictis.

Alia de hoc Ordine vid. Const. XXVI. Leon. X. Tom. III. Par. III. fol. 450. ltc.

CLEMENS PAPA VII.

Dilectis filiis Ministris Provincialibus Ordinibus Fratrum Minorum Regularis Observantiae.

Nuper pro parte vestra nobis expositum fuit, quod forsitan haecenus contigit, & in futurum etiam contingere possit, quod aliqui Christianifideles devotionem ad vestrum Ordinem, fratres, & loca ipsius Ordinis gerentes, in eorum testamentis, institutione, seu legata fecerunt, aut facient, quorum ex vestra Religione regula, & professionis puritate, quam servatis, capaces non estis. Quare pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum, ut cum heredibus instituti, seu executores per huiusmodi testatores deputati in conscientia se gravatos sentiant ad pias defunctorum voluntates exequendas, desuper opportuna, vobis, ac ipsis heredibus, & executoribus consulere, & providere, de Apostolica benignitate dignemur.

§.1. Nos cupientes pias ipsorum defunctorum intentiones, & voluntates, quantum fieri potest, executioni mandari, & attendentes quod in huiusmodi legatis, & institutionibus, mens illorum fuerit, & sit, vestram relevare penuriam, ac prout vestrorum suffragiorum spiritualium participes fieri, pro exoneratione quoque conscientiarum dictorum heredum, & executorum, huiusmodi vestris supplicationibus, inclinati, tenore praesentium, auctoritate Apostolica, decernimus, declaramus, disponimus, ac firmiter statuimus, & ordinamus, ac vobis concedimus, quod vos singuli Ministri Provinciales in provinciis vestris, vel Guardiani, cum aliquibus discretis Fratribus domorum, vel locorum, quibus huiusmodi legata, & institutiones factae fuerunt, vel in posterum fient, quorum non estis (ut praefertur) capaces, mediantibus Procuratoribus, & Syndicis eorumdem locorum cum dictis heredibus, & executoribus, super praemissis institutionibus, & legatis componere possitis, & valeatis, prout vobis secundum aequitatem, & bonam conscientiam visum fuerit, ad certam summam, & quantitatem pecuniarum, aut rerum praedictos heredem, & executores, semel tantum, solvendam, & tradendam. Fratribus, & locis praedictis ad ipsorum relevandas necessitates, seu ipsa loca fabricanda, facta desuper ipsis heredibus, & executoribus, plena, & libera, ac perpetua absolutione, & quietatione, quae Apostolica auctoritate sit approbata, & roborata. Ita quod deinceps praetextu talium testatorum, institutionum, & largitorum am-

Causa Constitutionis.

Concessio facultatis componendi circa legata relicta.

UNIVERSIDAD SALAMANCA

UNIVERSIDAD SALAMANCA

UNIVERSIDAD SALAMANCA

UNIVERSIDAD SALAMANCA

amplius molestari non possint, in iudicio, vel extra.

§.2. Non obstantibus constitutionibus, ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.3. Volumus autem quod praesentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Praelati, aut personae in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem pro sua fides, tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quae praesentibus literis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die vigesimatertia Novembris millesimo quingentesimo vigesimoquinto, Pontificatus nostri Anno II.

D. P. An. III.
21. Novemb.

Causa huius Constitutionis.

Infracta tri mensium praesentium.

XVI.

Quod in Statu Ecclesiastico, cause cessationis, & discussionis bonorum, aut dilationis quinquennalis, five beneficii, Cap. Pervenit, & Cap. Odoardus, spatio trium mensium terminentur.

CLEMENS PAPA VII.

CUM ex multorum relatione non sine animi nostri displicentia accepimus, quod nonnulli Dei timore postposito, & suorum animarum, ac honoris proprii immemores, post magnum xs alienum contractum, etiam bona sufficientia pro satisfaciendis creditoribus habent, tamen ad eos illudendos, ac laboribus, & expensis defatigandos, alii beneficium alternativum, cessationis videlicet bonorum, aut dilationis quinquennalis, alii discussionem bonorum, aut hereditatis etiam a Sede Apostolica impetrant, quibus impetratis ad expeditionem earundem minime incumbunt, & dictis gratis se tutos cognoscentes, & difficile reputantes, quod vel creditores conveniant in eligendo, vel bonorum, & hereditatis discussio fiat, pauperes creditores eorum credito, vel deludantur, vel adeo protrahantur, ut ipsi fame pereant, vel ut sepius evenire solet, moriantur, & heredes eorum, non ita de materia informati a credito eorum penitus excludantur.

§.1. Nos talibus inconvenientis obviare volentes, Motu proprio, & ex nostra certa scientia, tenore praesentium decernimus, & declaramus, quod quicumque beneficium alternativa praedictum, aut discussionem bonorum, seu hereditatis haecenus impetrarunt a die publicationis praesentium, & qui in futurum impetrabunt, a die eorum impetrationis computandis, nisi infra tres menses usque ad sententiam exclusivae causam expedierint, seu expediri fecerint, dictis gratis, seu beneficiis ipso iure privati existant, & iudices eorum, quibus tales causas ventilare contigerit, sive Ordinarii, sive Delegati, etiam si sint causarum Palatii Apostolici Auditores, aut S.R.E. Cardinales, ad totalem executionem contra ipsos debitores, ad instantiam cuiuscumque creditoris procedere possint, & debeant,

perinde ac si talia beneficia ipsis talibus debitoribus minime concessa fuissent, partibus alias iustitiam ministrando.

§.2. Et nihilominus si ex aliqua rationabili causa iudicibus praedictis visum fuerit dictum terminum trium mensium prorogari debere, dictum terminum sibi bene visum, non tamen ultra alium mensem, & non amplius, prorogandi licentiam per presentes concedimus pariter, & facultatem.

§.3. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, iuribus etiam municipalibus, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Placet D.N. Papae, & ita Motu proprio

A. Portuensis.

Die vigesima Decembris millesimo quingentesimo vigesimo nono, intimata, affixa, & publicata fuit Romae in locis consuetis per me Jo. Jervier S.S.D. N. Papae Curf. Ita est Jo. Valtrini magister Curf.

Sequitur extensio d. Constit. ad causas Cap. Pervenit de sivejasi, & Cap. Odoardus de solatione.

CLEMENS PP. VII.

Motu proprio &c.

CUM nuper ad amputandum cavillationes eorum, qui ad fraudandum creditores, & diutius prorogandum debita, alternativas, & discussiones bonorum a Sede Apostolica impetraverint, ut exinde ea longissimo tempore durante nullatenus solverentur, Nos per Motum proprium manu venerabilis fratris nostri Antonii de Monte Episcopi Portuensis mandaverimus, ut si, qui talia impetraverant, ex tunc, qui vero talia in futurum impetrarent, a die impetrationis huiusmodi infra tres menses praerogandi, quibus elapsis, & causa minime finita, ex tunc iudex, coram quo causa penderet, ad executionem contra debitores, perinde ac si tales concessionem minime impetrassent, procedere debeant, aliaque faciant, prout in dicto Motu proprio, cuius tenorem haberi volumus pro inserto, plenius continetur.

§.1. Verum quia quod una via prohibuimus, alia cavillosi debitores praefati consequen. alii Capitulum Odoardus, alii beneficium Capituli, Pervenit a praedicta Sede, Apostolica impetrantes, quae beneficia nullatenus expedire curant, in maximum pauperum creditorum damnum, anime suae periculum, ac scandalum plurimorum. Talibus igitur inconvenientis providere volentes, dictumque mandatum, etiam ad praedicta beneficia ampliantes, & extendentes, decernimus, & mandamus, quod quicumque aliquod dictorum beneficiorum, scilicet Capitulum Odoardus, & Capitulum Pervenit, a Nobis, seu Sede Apostolica haecenus

Quam Iudex ad mentem prorogare potest.

Clausula derogatoria.

Papae subscriptio.

Publ. P. ANI die 20. Dec.

Causa huius extensionis.

Extensio dictae Constitutionis.

nus impetraverint, aut in posterum impetrabunt, ex tunc, aut a die impetrationis respective infra tres menses, cum potestate prorogandi ad alium mensem, juxta, & secundum formam dicti prioris mandati causam ipsam omnino expediri facere teneantur. Quibus elapsis, & causa minime expedita iudex ad executionem contra debitores, & bona eorum procedere teneatur, concessio. obitan. ac aliis qua in dicto mandato volumus non obflare, minime obstantibus.

Placet, & ita Motu proprio mandamus. I. Anno millesimo quingentesimo trigesimo, Indictione tertia, die vero vigesima secunda Junii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris Clementis divina Providentia PP. VII. Anno septimo retroscriptae litterae publicatae fuerunt, & affixa in aede Campi Florae, ac Cancellaria Apostolica, Capitolii, Reverendissimi PP. DD. Gubernatoris, Auditoris Camerae, ac Vicarii Urbis, dimissis capitulis officii per me Petrum Trassolti Cursorem. Vicarius de Bella-Villa magister Cursores.

XVII.

Ordinationes observanda per Notarios Rever. Cam. Apost. circa adnotationem, & extensionem consensuum, de cessionibus iurium & resignationibus Beneficiorum Ecclesiasticorum. Necnon circa litteras Apost. desuper expediendas, ac mandata per Iudices, eorum consensuum vigore concedenda.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Clemens divina providentia Papa VII. Provide attendens infrascriptas Constitutiones sel. record. Julii II. & Leonis X. Romanorum Pontificum Praedecessorum suorum fore rationabiles, ac canonicas, & iustas, per quas primo Julius accepto per eum, quod tunc Camerae Apostolicae Notarii per quamdam corruptelam seu abusionem resignationes beneficiorum, quae in Romana Curia in dicta Camera fiebant, ac in ordinariis authenticis libris adnotari, & scribi consueverant, ne fraus aliqua fieri, aut excogitari, sed quando opus esset semper de veritate doceri posset, ut plurimum in dictis libris, prout consuetum erat, non scribebant, sed a tergo supplicationum adnotabant, & postea supplicationes ipsas cum adnotatione resignationum huiusmodi a tergo earum partibus restituebant, nulla retenta copia seu nota, absque eo quod in protocollis, vel libris eiusdem Camerae scriptae forent, talesque resignationes per intervallum plurium mensium parte instante absconsa, & secretae existebant, quo fiebat, ut cum in dictis libris, dum de resignationum admissionibus huiusmodi tractaretur, veritas reperiri non posset, essetque in potestate partium, in fraudem & deceptionem impetrantium, ad eorum propositum

Julius II. mandavit Notarios Camerae Apostolicae, ut resignationes, ut tunc fiebant, adnotarent in authenticis libris ipsius Camerae infra octidies, & resignationes fieri adnotarent infra tres dies a die praesentis consensuum.

legaliter adnotare, ac solemniter apponere tenerentur, omni prorsus exceptione cessante, ita quod ex tunc de cetero nulli ex eis liceret, in margine, vel a tergo supplicationis, sive procuratorum dictas resignationes, aut cessiones, scribere, vel adnotare, nisi prius in dictis libris authenticis adnotatae forent. Et in adnotationibus huiusmodi sciendis, voluerat diem date supplicationis, cujus vigore talis resignatio, vel cessio facienda erat, poni, & adnotari, & tempus trium dierum praedictorum praesentium a die praesentis consensuum computari debere, ac ex tunc resignationes, & cessiones aliter factas, nullius roboris vel momenti fore, nec alicui suffragari debere, beneficiaque aliter resignata, non per resignationem, sed per obitum, ut praefertur, vacare, sicque iudicari debere, ac irritum, si fecus contingeret fieri, decreverat.

Ex postea declaravit, ut hic.

§. 2. Itemque Leo Praedecessor cum postmodum accepisset, quod nonnulli dictorum mandatorum contemptores nixi fuerant, & nitebantur per vias varias illorum dispositionem cavillari, illa de consensibus dumtaxat a tergo supplicationum seu mandatorum procuratorum, non autem in aliis locis descriptis, vel mente retentis, & gestis, intelligi debere, aliis vero aliter, & aliter interpretantibus, volens suum, & Julii Praedecessoris mandatum huiusmodi, semotis quibusvis cavillationibus, effectum sortiri, Motu simili declaraverat illam ex tunc in antea intelligi debere de omnibus, & singulis consensibus, in quacumque cessione & resignatione, ac unionum dissolutione, ac alia actione pro expeditione litterarum Apostolicarum necessariis, sive a tergo supplicationum & mandatorum procuratorum, sive alibi scriptis, aut etiam aliter vigore supplicationum pro tempore signatarum quomodolibet, etiam tacite praesentis, vel mente retentis, qui in libris praedictis infra tempora praedicta respective in posterum non adnotarentur, ac voluerat, & decreverat verbum, Hodie, quod in literis resignationum, & cessionum, ac dissolutionum, unionum, ac alias in quibus consensus requiritur, apponi solitum, nullum effectum de cetero operari, nec attendi debere, ubi non esset servata solemnitas praedicta adnotandi consensuum infra triiduum, modo, & forma praedictis, ac quod consensus in dictis libris, ultra tres dies adnotari ante illos, de quibus ageretur, facerent sufficientem probationem, de, & super eo quod dicti consensus, de quibus ageretur, post tres dies praedictos in dictis libris pro tempore positi fuissent, & essent, nec ad id alterius probationis adminiculum requireretur nisi contrarium ex adverso probaretur. Et sic per Palatii Apostolici causarum Auditores, ac dictae Camerae Praesidentes, & Clericos, ac alios quoscumque Iudices etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales iudicari debere, ac irritum, & inane, si fecus super his contingeret attentari.

Pontifex iste, dictas Constitutiones Ju-

§. 3. Constitutiones, & mandatum Julii, & Leonis Praedecessorum huiusmodi, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

ad quorum probationem illorum narrativam praedictam, in iudicio, & extra illud sufficere voluit, per praesentem suam Constitutionem approbavit, & innovavit, ac perpetuo, inconcusse, & invariabiliter pro lege observari, & secundum illa de cetero iudicari mandavit, salvo quod ne quis in futurum de brevitate termini ad adnotandum dictos consensuum in dictis constitutionibus, & mandatis Julii & Leonis Praedecessorum appositi conqueri possit, vel quod in materiis Francia pro absentibus a Romana Curia ad consulendum commoditati sollicitatorum, qui nonnumquam in illarum expeditione coguntur partibus rescribere, & responsum ab eis expectare, habeant Notarii ad adnotandos consensuum de cetero praesentandos tres menses: in aliis vero quindecim dies a die praesentationis eorumdem consensuum computandos, consensus autem hactenus praesentis in materiis Francia pro absentibus infra duos menses, aliis vero infra decem dies post publicationem praesentis Constitutionis nostrae praemissa adnotare teneantur, ipsique Notarii qui praesentem Constitutionem in aliquo observare contempserint, ultra dictam excommunicationis sententiam pro prima vice suspensionis a perceptione emolumentorum officiorum suorum, ad tres menses per Datarium pro tempore existentem irremissibiliter exigendorum, & Fabricae Basilicae S. Petri de Urbe applicandorum, & si secundo deliquerint, ipsorum officiorum privationis poenas incurrant eo ipso.

1526. lii II. & Leo X. innovat & illas declarat.

§. 4. Insuper mandavit eandem Constitutionem in Cancellaria Apostolica publicari, & in illius quinterno ad perpetuum rei memoriam describi, & eodem quinterno cuicumque petenti dari, ut in aliis Constitutionibus extravagantibus in ipso quinterno descriptis solitum est observari.

Publicari jubet.

§. 5. Decernens irritum, & inane, si fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, Placet, publicetur, & describatur. I. Littera, & publicata sunt supra scripta Constitutione Roma in Cancellaria Apostolica anno Incarnationis Dominicae 1526. die vero trigesima mensis Januarii, Pontificatus praesentis SS. D. N. Papae Anno tertio.

Decretum irritans.

Papae subscriptio. Publ. Pontif. An. die 30. Januarii.

Sequitur alia Constitutio praecedenti connexa.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Clemens divina providentia Papa VII. Qui dudum postquam felic. recordationis Julii Papa II. eius Praedecessor, accepto per eum, quod tunc Camerae Apostolicae Notarii per quamdam corruptelam, seu abusionem resignationis beneficiorum, quae in Romana Curia in dicta Camera fiebant, Omittitur sequens tenor, quia habes in praeced. Const.

§. 1. Et cui postmodum innotuit, quod dicti Notarii consensuum praedictos, juxta Praedecessorum, & Sanctitatis Suae Constitutiones, & mandata huiusmodi adnotare praeter-

Hic idem Pontifex deinde ex causis hic expressis praecipit.

pretermittentes, seu ex aliqua causa nequeantes, instrumenta resignationum, & cessionum, de quibus rogati fuerunt, tamquam coram eis, & testibus factarum partibus indifferenter dant, quorum vigore illis exhibitis litera Apostolica, super resignationibus, seu cessionibus ipsis illas admitti, mandando, aut etiam admittendo, absque eo quod Notarii predicti manum a tergo ipsarum literarum apponant, tam per Cancellariam, quam Camera Apostolicam juxta illarum styllum expediuntur, ac quod nonnulli Judices, dicta Curia transumpta supplicationum, provisionum, beneficiorum, & aliarum gratiarum per Sanctitatem suam, & in ejus presentia signatarum, & registrarum, ac etiam earumdem supplicationum pretertextu, literas, & mandata de adipiscenda possessione beneficiorum in illis expressoribus, antequam litera Apostolica desuper expedita fuerint, expediant, & concedant, ex quo plura inconvenientia subsequuntur, & diversae querelae ad aures Sanctitatis suae perferuntur.

§.2. Volens etiam hujusmodi abusibus, & inconvenientibus, congruis remediis obviare, tam Cancellariae & Camerae predictarum, quam alii quibuscumque Notariis publicis, sub poenis supradictis mandavit, ne de cetero instrumenta resignationum, seu cessionum beneficiorum in dicta Curia, etiam sine supplicatione pro tempore factarum, seu praestitorum in illis consensuum, traderet.

§.3. Necnon tam per Cancellariam, quam per Camerae predictas expediendarum, praesentibus, ne pretertextu dictorum instrumentorum literas Apostolicas super resignationibus, & cessionibus predictis, cum mandato eas admittendis, confito quod illa coram Notario, & testibus in dicta Curia facta fuerunt, vel etiam cum earum admissione dicendo quod de illis per publica documenta extitit legitime facta fides, expedire.

§.4. Necnon quibusvis Judicibus dictae Curiae quavis ordinaria, vel delegata auctoritate fungentibus, & quocumque nomine nuncupatis, sub eisdem poenis ne transumpta supplicationum Apostolicarum, & literas, seu mandata illarum vigore possessionem beneficiorum Ecclesiasticorum apprehendendi, dare, & concedere quomodolibet praesumant, decernens irritum &c.

Placet, publicetur, & describatur in Cancellaria I.

Letta, & publicata fuit suprascripta Regula Romae in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo, die vigesima secunda mensis Septembris, Pontificatus S.S.D.N. Clementis divina providentia Papa VII. Anno VII.

Sequitur alia declaratio praecedentis Constitutionis.

Summa Cōst. praesent. Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Clemens divina providentia Papa VII. Constitutionem suam

de consensibus in Cancellaria, vel Camera Apostolica ex tunc de cetero praestandis quoad materias Franciae infra tres menses, in aliis vero infra quindecim dies a die extensionis eorumdem consensuum computandos in libris solitis, & authenticis adnotandos, ad obviandum fraudibus quae in retardatione adnotationis consensuum hujusmodi committebantur, nuper editam declarando.

§.1. Voluit quod dicta tempora non a die extensionis consensuum in dictis libris, cum ipsa Constitutio sic nihil operaretur, nec per eam dictis fraudibus in aliquo obviaretur, sed a die praestationis eorumdem consensuum intelligi debeant. Et quoniam nonnumquam praestantur consensuum super supplicationibus nondum ad registrum missis, sed adhuc poenis Datarium suum existentibus, & Notarii non possunt tales consensuum in dictis libris adnotare, nisi videant hujusmodi supplicationes registratas, seu expeditas, & saepe labuntur dicta tempora, antequam ipse supplicationes ad registrum mittantur, seu expendantur, voluit, & declaravit, quod tunc, & eo casu dicta tempora a die, quo Datarium hujusmodi supplicationes ad registrum, vel Summam miserit, computari debeant. Diem autem missionis hujusmodi de cetero adnotabit Datarium pro tempore in calce supplicationum consensuum aliquem requirentium per haec verba, videlicet. Missa die tali N. Datarium, quae verba voluit ad plenam probationem missionis praedictae sufficere.

§.2. Praeterea voluit, quod Notarii de talibus consensibus rogati in adnotatione, illarum in dictis libris facienda teneantur de die missionis hujusmodi, sicut de data supplicationum, expressam mentionem facere, ut die praestationis consensuum, & die missionis supplicationum hujusmodi simul junctis ex illorum inspectione evidenter appareant ipsi consensuum infra tempora praedicta in dictis libris adnotati, & Notarii requisiti de cetero ad ponendum aliquem consensuum in libris praedictis, si ex inspectione dierum praestationis consensuum, ac missionis supplicationum viderint dicta tempora ad adnotandum consensuum, ut praesertur, praefixa esse lapsa, consensuum tales in dictis libris adnotare nullatenus praesumant sub poenis in dicta priori Constitutione contentis. Et nihilominus adnotatio de illis sic extra tempora praedicta pro tempore facta, ipsique consensuum sic adnotati viribus omnino careant, nulliusque sint roboris, vel momenti. Narrativa quoque per verbum, Hodie, vel Nuper, in literis Apostolicis super materiis ad quarum expeditionis consensuum aliquis requiritur pro tempore expeditis posita, contra praemissa minime attendi debeat, nec aliquem effectum operetur.

§.3. Insuper intelligens Sanctitas Sua in professione sua versus Massiliam, & durante Sanctitatis suae ab Urbe absentia, ac per aliquos dies, ante, & postquam plures consensuum fuisse praestitos, qui propter varia impedimenta infra dicta tempora juxta dictam

Declaratio temporis praefixi Notariis adnotandi consensuum.

Declaratio, quod Notarii notent etiam datam missionis, & data supplicationis.

etiam Constitutionem in libris praedictis adnotari non potuerunt, ad consulendum in demeritum partium, dat & concedit Notariis Cancellariae, & Camerae praedictis, licentiam, & facultatem, quod omnes consensuum a die recessus Sanctitatis suae ab Urbe versus Massiliam usque ad ejus in Urbe felicem reditum, videlicet a die nona Septembris usque ad diem decimam Decembris 1533. ac per quindecim dies ante recessum, & alios quindecim dies post reditum hujusmodi praestiti in libris praedictis pro absentibus infra tres menses, & pro praesentibus infra quindecim dies a die publicationis praesentis Constitutionis computandos adnotari possint, & valeant. Necnon consensuum hujusmodi sic adnotandos, ac etiam de mandato Sanctitatis suae, vel Datarium sui jam adnotatos, in omnibus valere, & validos esse, perinde ac si infra tempora dictae prioris constitutionis in eisdem libris adnotati fuissent.

§.4. Decernentes sic per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes in quibusvis causis, motis, & movendis, & etiam per appellationem adhuc pendentes, interpretari, ac judicare debere. Ac irritum &c. si secus fiat. Constitutione praedicta cum poenis in ea indictis alias in suo robore permanentibus.

Placet, publicetur, & describatur. Letta, & publicata fuit die Martis 14. Aprilis 1534. Pont. S.S.D.N. Anno XI.

Decretum irritum.

PP. subscrip. Publi. P. A. XI die 4. April.

XVIII.

De dispensatione Fratrum Militiae de Calatrava Ordinis Cisterciensis, circa ordinationes quibus cavetur, quod ipsi non nudi, & cincti dormiant, & tam diutius, quam nocturnis horis, divina officia recitent.

De hac Militia, alias postea Constitutiones indicatas supra in Constit. IV. Adriani VI. Dum infra fol. 9.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Postolicae Sedis consuetudo clementiae, a lapsis ad eam post excessum cum humilitate recurrentibus personis, sub suavi praesertim sacrae Religionis Militiae de Calatrava Cisterciensis Ordinis, pro fidei Catholicae exaltatione instituta, militantibus, libenter se propitiam, & benignam exhibere, & dum id humiliter petierint, suae pietatis gremium aperire, illosque gratiose favore prosequi consuevit, quos ad id alias propria virtutum merita multipliciter commendant.

§.1. Sane carissimus in Christo filius noster Carolus Romanorum Rex Illustris in Imperatorem electus, qui etiam Castellae, Legionis, Aragonum, & utriusque Siciliae Rex, ac dictae Militiae per Sedem Apostolicam deputatus perpetuus Administrator Wall. Rom. Tom. IV. Par. I.

Frater, & Milites de Calatrava ex ordinationibus Militiae non nudi, & cincti dormire, & ne dum de

exiit, suo, & dictorum filiorum, Capituli, & universorum Diffinitorum nuncupatorum, ac aliorum Priorum, Praeceptorum, Fratrum, & Militum ejusdem Militiae nominibus, per dilectum filium Kamirum Nuñez de Aguilera, Praeceptorum domus de Melanca, Militiae, & Ordinis praedictorum, Toletanae Diocesis, Nuncium suum super hoc ad nos destinatum, nobis nuper exponi fecit, quod licet in modo vivendi institutionibus regularibus, statutis, & consuetudinibus dictae Militiae, ac eis traditis, etiam forsitan juramento, confirmatione Apostolica, aut alia firmitate roboratis, inter alia caveri dicatur expresse, quod Priores, Praeceptores, Fratres, Milites, & persona Militiae hujusmodi pro tempore existentes, vestiti, & cincti dormire, ac nonnulla Psalteria, Psalmos, Orationes, & alia Officia Divina annuatim, & diutius, ac nocturnis temporibus, & horis diversis, dicere, & recitare, & alia tunc expressa facere teneantur, & illa negligentes excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aut alias sententias, censuras, & poenas incurrant.

§.2. Tamen a multis annis citra, illa in eadem Militia, quoad dormiendum vestitos, & cinctos, ac quoad debitum modum dicendi officium negligenter fecerunt, ac multi illa, non in totum, vel modo, aut temporibus debitis dixerunt, & recitarunt, ac nudi, & sine cingulo dormierunt, & in omnibus aliis observandis negligentes fuerunt.

§.3. Quare pro parte eiusdem Caroli Regis, in Imperatorem electi, & Administratoris asserentis, nonnullos ex eisdem Prioribus, Praeceptoribus, Militibus, & Fratribus, ac personis, ob securitatem eorum, & aliorum suorum confratrum, & personarum conscientiarum, a praemissis negligentibus, & culpis absolvi desiderare, eisdem nominibus nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eis in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

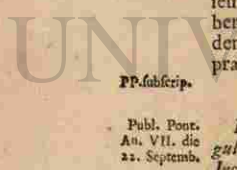
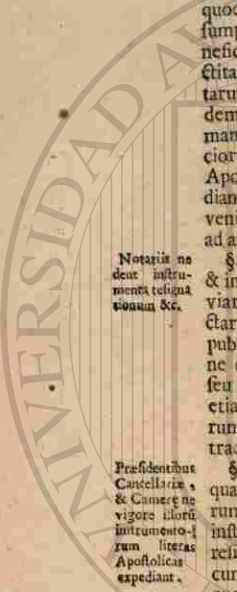
§.4. Nos igitur attendentes, quod praefatae Sedis exuberans clementia, cum humilitate petentibus suae pietatis gremium aperire non denegat, quique hodie, & alias per diversas nostras literas, Horas, & Officium, ac Psalmos hujusmodi, in alias orationes, & versus tunc expressos, eisdem Prioribus, Praeceptoribus, Militibus, Fratribus, & personis commutavimus, & circa modum vivendi, ac quod nudi, & sine cingulo dormirent, & aliqua alia tunc expressa, eis concessimus, & indulgimus prout in ejusdem literis plenius continetur, Capitulum, Diffinitores, & alios Priores, Praeceptores, Fratres, Milites, & personas praedictas, ac eorum singulos, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum

die, sed etiam de nocte officia divina recitare teneantur.

Sed si Constitutione observare non fuerunt.

Carolus Rex administratorem dicitur de ejusmodi locum cupit absolutionem peti.

Et hic Pontifex petentem absolutionem concedit.

Notarius ne deat instrumenta teliqua vionum &c.

Praesentibus Cancellariae & Camerae ne vigore illorum instrumentorum literas Apostolicas expediant.

Et Judicibus ne dent mandata capiendi possessionem beneficiorum.

PP. subscrip.

Publi. Pont. An. VII. die 22. Septemb.

Summa Cōst. praesent.

harum serie absolventes, & absolutos fore
cententes, hujusmodi supplicationibus in-
clinari, Apostolica auctoritate, tenore præ-
sentium, omnes, & singulos Priores, Præ-
ceptores, Fratres, Milites, & personas
Militiæ hujusmodi, a negligentis, & cul-
pis prædictis absolvimus, ac illis, ut ali-
quam elemosynam, ad arbitrium dilecti
filii Prioris Conventus Militiæ hujusmodi,
seu ejus Vicegerentis, pro penitentia sa-
lutari, quam pro præmissis facere deberent,
omnino erogare procurent, mandamus.

§.5. Ac quod deinceps perpetuis futuris
temporibus quoties Capitulum Generale di-
ctæ Militiæ celebrabitur in principio ipsius
Capituli pro tempore existens Prior Con-
ventus Militiæ hujusmodi, seu ejus Vice-
gerens, omnes, & singulos Priores, Præ-
ceptores, Milites, Fratres, & personas di-
ctæ Militiæ in eodem Capitulo pro tempo-
re interessentes, a quibusvis similibus cul-
pis, transgressionibus, omissionibus, vel
negligentiis, ac quibusvis excommunicationis,
suspensionibus, & interdici, ac reli-
quis Ecclesiasticis sententiis, censuris, &
penis, a jure, vel ab homine, quavis oc-
casionem, vel causa in eos latis, inflicis, &
promulgatis, aliisque eorum peccatis, deli-
ctis, criminibus, & excessibus quibuscum-
que quantumcumque gravibus, & enormi-
bus, dummodo talia non fuerint, propter
quæ dicta Sedes foret merito consulenda,
absolvere, ac eis pro præmissis peniten-
tiam salutarem injungere: ac cum eis, &
eorum singulis super irregularitate per eos
quovis modo, & qualitercumque contra-
cta, & contrahenda dispensare, libere, &
licite valeat, statuimus, & ordinamus, ple-
namque, & liberam ad id eidem pro tem-
pore existenti Priori, & ejus Vicegerenti,
& licentiam, & facultatem concedimus.

§.6. Non obstantibus præmissis, & Apo-
stolicis, ac in Provincialibus, & Synodali-
bus Conciliis editis, generalibus, vel spe-
cialibus Constitutionibus, & Ordinationibus,
ac aliis Militiæ, & Ordinis prædictorum
etiam similiter roboratis, statutis, consue-
tudinibus, privilegiisque, indultis, & li-
teris Apostolicis illis concessis, confirma-
tis, approbatis, & etiam pluries innovatis,
ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c.
Datum Romæ apud Sanctum Petrum,
Anno Incarnationis Dominicæ millesimo
quingentesimo vigesimo sexto XVII. Kalend.
Aprilis, Pontificatus nostri Anno III.

Priorque di-
ctæ Militiæ in
quolibet Ca-
pitulo simi-
lem absolu-
tionem dandi
facultate tri-
buat.

Quibuscum-
que non ob-
stantibus.

D. P. An. III.
17. Martii.

XIX.

Quod Syndici, & Procuratores Fratrum
Minorum Ordinis S. Francisci de Obser-
vantia, & Monialium S. Clare, cum eo-
rum conjugibus, atque filiis, domibus,
& Monasteriis eorum servientes, gau-
deant omnibus gratis, & favoribus, ac
privilegio fori, quibus ipsi Fratres po-
tuntur, & gaudent.

CLEMENS PAPA VII.

Dilecti filii, salutem, & Apostolicam
benedictionem.

DUM consideramus assiduos labores, &
vigilias, quos dilecti Filii Syndici, &
Procuratores Domorum, & Monasterio-
rum Fratrum Minorum S. Francisci regu-
laris Observantiæ, & Monialium Sanctæ
Clare, Conceptionis, & Annunciationis,
Ordinum, & Sororum Tertie Regulæ San-
cti Francisci, sustinere non cessant, meri-
to nos obligant, ut animarum suarum sa-
luti consulamus, ipsosque a quibusvis mo-
lestiis, & injuriis, sibi pro tempore illatis,
quantum cum Deo possumus, relevemus.

§.1. Idecirco uni syndico, & procuratori
hujusmodi cum illius uxore, & liberis,
præsentibus, & futuro singule domui, & Mo-
nasterio prædictis, pro tempore servientibus,
quod de cetero perpetuis futuris tem-
poribus, ipsi, & eorum quilibet, omnibus,
& singulis indulgentiis, & peccatorum rem-
issionibus, favoribus, & gratiis, quibus
Fratres Ordinis Observantiæ prædictorum,
utuntur, potiuntur, & gaudent, seu uti,
potiri, & gaudere poterunt, quomolibi
in futurum, uti, potiri, & gaudere possint,
& valeant.

§.2. Et insuper in quibusvis causis, &
rebus ipsos syndicum, & procuratorem,
concernentibus, civilibus, criminalibus,
& mixtis, non nisi coram Judicibus conse-
rvatoribus domorum illarum, quarum ipse
syndicus, & procurator fuerit, de justitia
respondere teneatur auctoritate Apostolica
concedimus, & indulgemus.

§.3. Inhibendo sub excommunicationis
late sententiæ pena universis, & singulis
Judicibus, Commissariis Ecclesiasticis, &
secularibus, quacumque auctoritate fun-
gentibus, ne de causis, contra dictos Syn-
dicos, & Procuratores, motis, & moven-
dis, directe, vel indirecte, quovis qua-
esito colore, seu pretextu, se intromittere
quomodolibet de cetero audeant, vel præ-
sumant. Decernentes quoscumque proces-
sus, contra dictos Syndicos, & Procurato-
res, per alios quam dictos Conservatores,
in causis dumtaxat contra eos motis, & mo-
vendis habendos, & sententias ferendas, nul-
los, & invalidos, nulliusque roboris, vel
momenti fuisse, & esse, ac irritum, &
inane, si fecerit super his, a quoquam qua-
vis auctoritate, scienter, vel ignoranter
contigerit attentari.

§.4. Non obstantibus præmissis, ac con-
stitutionibus, & ordinationibus Apostolicis,
nec-

Causa Con-
suetudinibus.

Syndici, &
Procuratores
Fratrum Mi-
norum de
Observantia
potiuntur cu
eorum filiis,
& uxoribus,
privilegiis ip-
sorum Fratrum

Et signantur
privilegio fo-
ri.

Inhibito que
prohibetur ce-
teriis aliis Ju-
dicibus quam
Ordinis Con-
servatoribus,
cognitis hu-
jusmodi cau-
sarum.

Quibuscum-
que non ob-
stantibus.

neon Ordinum prædictorum juramento,
confirmacione Apostolica, vel quavis fir-
mitate alia roboratis, statutis, & consue-
tudinibus, ceterisque contrariis quibus-
cumque.

Fides testam-
porum hujus
Bulle.

Dat. P. A. III.
6. Aprilis.

§.4. Volumus autem, quod præsentium
transumptis, manu publici Notarii subscri-
ptis, & sigillo alicujus Episcopi &c.

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub An-
nulo Piscatoris, die 16. Aprilis, millesimo
quingentesimo vigesimo sexto, Pontificatus
nostri Anno III.

XX.

Ex Regest. in
Archio. Vat.

Erectio Cathedralis Ecclesiæ Theatin. in Me-
tropolitanam cum jurisdictione, superio-
ritate, ac præsensione suffraganeorum.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

SUPER universas orbis Ecclesias eo dispo-
nente, qui cunctis imperat, & cui uni-
versa deserviunt, meritis licet imparibus
constituti levamus in circuitu agri Domini-
ci oculos nostre mentis, more vigiliis pa-
storis inspecturi, quod Ecclesiarum ipsa-
rum statui congruat, quod operis circa il-
las, earumque statum prosperum, & fel-
icem impendi debeat, & divino fultu præ-
sidio, quo cuncta, & sui benignitate pro
populorum suorum Christianidelum salute di-
sponit ad ea, que statui Ecclesiarum hujus-
modi congruant, nostri ministerii partes uti-
liter intendere curamus, pro ut in Domino
conspicimus salubriter expedire.

§.1. Sane attendentes Civitatem Theatin.
in centro Provincie Apurtin. Regni Si-
ciliæ, citra Farum, que amplitudine cele-
bris fore, & infra se novem Civitates, &
quamplura Oppida, & Castra, ac ob ejus ex-
cellentiam proprium Vice-Regem habere
dignoscitur, constitutam, ac totius Provin-
ciæ prædictæ caput, necnon a clare memo-
ria Regebus Sicilia. qui pro tempore fuerunt,
pluribus privilegiis munitam esse, & in ea
Regios Auditores residere, Baronesque
ipsius Provincie pro illius tractandis nego-
ciis congregari consuevisse, ac Ecclesiam
Theatin. cui venerabilis frater Felix Epi-
scopus Theatin. Prelatus noster domesticus
præest, inter alias ipsius Provincie Cathedrales
Ecclesias insignem, & notabilem, ac
metropolitica prelatione dignam merito
existere, necnon dilectos filios Communi-
tatem ipsius Civitatis Theatin. propterea
pro augmento dotis mensis Episcopalis,
ejusdem Ecclesiæ Theatin. redditus annuos
trecentos ducatos monetæ dicti Regni, seu
certam pecuniarum summam pro dictorum
redditu annuorum exemptione assignare
paratos existere.

Fam in Me-
tropolim eri-
git assensatis
Ecclesiæ suf-
fraganeis.

§.2. Ex his, & nonnullis aliis rationa-
bilibus causis moti habita super his cum fra-
tribus nostris deliberacione matura, ad
omnipotentis Dei laudem, & honorem, nec-

non Fidei Catholica exaltacionem præfatam
Ecclesiam Theatin. in Metropolitanam,
cum Archiepiscopalis dignitatis jurisdic-
tione, & superioritate, ac Crucis delacione, &
aliis Metropolitanis insigniis de Fratrum eo-
rundem consilio Apostolica auctoritate te-
nore præsentium erigimus, & instituimus,
ac illi Lancianen., Penne., & Adrien. Ci-
vitates, & Dioceses, pro ejus Provincia,
& ipsarum Lancianen., Penne., & Adrien.
Ecclesiarum Præsules pro tempore existen-
tes pro suis suffraganeis Episcopis, necnon
dilectos filios Capitula Ecclesiarum, ac Cle-
rum, & populum Civitatum, & Diocesum
earundem, pro suis Provincialibus Clero,
& populo. Ita quod ipsi quoad omnia Me-
tropolitica, & Archiepiscopalia jura, superio-
ritatem, & jurisdictionem pro tempore
existenti Archiepiscopo Theatin. subiecti
sint, & tamquam membra capiti obsequen-
tes, eidem Archiepiscopalis juris res-
pondere debeant de simili consilio, aucto-
ritate, & tenore prædictis concedimus, &
assignamus.

§.3. Necnon mensis prædictæ redditus
annuos pro illius dotis augmento hujusmo-
di per eandem Communitatem, ut præfertur,
assignandos, seu pro illorum emptione, &
pecuniarum summa per ipsos Communita-
tem assignanda emendos cum assignati, seu
empti fuerint ex nunc prout ex tunc, & e-
contra perpetuo applicamus, & appro-
priamus.

§.4. Decernentes ex nunc irritum, &
inane, si fecerit super his, a quoquam quavis
auctoritate scienter, vel ignoranter conti-
gerit attentari. Non obstantibus Constitu-
tionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ce-
terisque contrariis quibuscumque. Nulli
ergo omnino hominum &c.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno
Incarnationis Dominicæ millesimo quin-
gesimo vigesimo sexto, Kalendis Junii
Pontificatus nostri Anno III.

XXI.

Procuratori Reverendæ Camera Apostolicæ
assignatur vigesima portio omnium pec-
nariarum, quæ ex causis criminalibus, aut
ab eis procedentibus, ad eandem Came-
ram, ipso, vel ejus substitutis procuranti-
bus perveniunt.

De munere Procuratoris Fiscalis, ceterisque
causis Fiscalis concernentibus, vide supra
Const. VI. Innoc. VIII. Cum licet. Tom. III.
Par. III. fol. 203.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Salutem, & Apostolicam
benedictionem.

Quoniam nulli debet officium suum esse
damnosum; nec labor, fides, & indu-
stria

Novos reddi-
tus ei tribun-
das statuit.

Clausula pro
perpetua hu-
jusmodi oec-
cionis firmi-
tate.

Dat. die 7.
Junii
1526.
An. III.

Causa con-
cessione.

1526.

dustria alicui damno esse. Idcirco nos, qui de fide, diligentia, labore, & solertia dilecti filii Benedicti de Valentibus, Nostri, & Camere Apostolice Procuratoris Fiscalis circa huiusmodi procuracionis officium, & quae officium ipsum concernunt, & alia, quae quotidie eidem peragenda committimus, tam plurimorum fide digna relatione, quam ex facti evidentia & experientia, plenam & veram notitiam habemus, ut valeat in praedictis, & aliis eius virtutibus perseverare, & de bono in melius procedere, & officium procuracionis huiusmodi iuxta ipsius concedentiam, & dignitatem gerere, & exercere.

Assignatio penarum de qua in rubr.

§.1. Motu proprio, & ex nostra certa scientia per praesentem statuimus, decernimus, ordinamus, & volumus, atque mandamus, quod de omnibus, & singulis pecuniariis poenis ex causis criminalibus, & proventibus ab eis, quas cum effectu, Benedicto Procuratore praedicto, vel ab eo deputatis, & deputandis substitutis procurantibus, ad Cameram nostram praedictam, pervenire contigerit, & quae haecenus a die suae electionis pervenerint, idem Benedictus Procurator ad rationem quinque pro centenario, realiter, & cum effectu consequi debeat, & consequatur.

Iussio eorum portionem persolvendi.

§.2. Mandantes dilectis filiis A. tit. Sancti Cyriaci in Thermis Presbytero Cardinali, S. R. E. Camerario, ac Praesidentibus, & Clericis Camerae nostrae Apostolice, ut praedictam poenam partem, eidem Benedicto Procuratori praedicto, absque exceptione, vel mora, realiter, & cum effectu persolvat, ac per illos, ad quos spectat, persolvi faciat, & prodeat. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

pp. Obsequia. Sola signaturae sufficit.

Fiat ut petitur. 1. Et quod praesentium sola signaturae sufficiat, & ubique fidem faciat, & quod litterae in forma brevis, vel aliter, prout eidem Benedicto Procuratori videbitur, & placebit, expediri possint, & valeant.

D. P. An. IV. 27. Novem.

Datum Romae apud Sanctum Petrum. 5. Kal. Decembris Anno IV.

XXII.

Ex Regest. in Arch. Vat.

Animadversio contra illos, qui Sal Camerae Apostolice rapiunt, distrahunt, vel alias quomodolibet illius asportacionem impediunt, ac perturbant.

CLEMENS PAPA VII.

Universis, & singulis presentes litteras inspecturis Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Esordium.

PRO inuncta Nobis Pastoralis officii cura nostras Sedis, Cameraeque Apostolice redditus conservare, & si quoquam finitiorum successu labefactari contigerit, quoad fieri potest, eos restituere tenemur.

Nonnulli Salinas fabricabant in pen-

§.1. Sane nuper accepimus quod nonnulli Domini temporales feudatarii nostri,

hominesque illis in temporalibus subiecti, etiam nonnullae Communitates, Universitates, & particulares Personae Nobis, Sedique praedictae etiam in temporalibus subiectae, libertatem negocii Salis nostri, quod inter praecipua Regalia nostra merito censetur, illiusque Dohanerios, & Ministros impedire, & damnificare, ac Sal ipsum, dum per eorum Territoria ad loca deputata transferretur, aut ex Magazenis, in quibus conservatur, rapere, interciperi, occupare, & ad alia non deputata loca transferre, ibique vendere, emere, contractare, & alias diversimode etiam salveam fabricando fraudes committere, non sunt veriti, neque verentur; Sal vero, quod pro eorum, rerumque suarum usu praesertim a Salaria Almae Urbis nostrae certo persoluto pretio recipere consueverant, non acceperunt; praetiumque, ut tenebantur, non persolverunt; quinimo, quod pessimum est, aliarum salariorum etiam extra nostrum, & Romanae Ecclesiae temporale dominium existentium, Sal pro dicto usu sibi comparaverunt in grave nostrum Cameraeque, & Sedis Apostolice, ac Dohanerios praefatorum damnum, & praedictum, animarum suarum, propter censurarum contra tales promulgatarum incursum damnationem, nostrum, & dictae Sedis contemptum, malumque exemplum, & scandalum plurimorum.

Non subditos per quorum Terras Sal R. C. asportari contingat, horumque, ut opem ferant ad transportationem, & pretium exigendum.

§.2. Quare hos volentes pro nostra, & Camerae, Sedisque Apostolice, ac Dohanerios indemnitati, & animarum praefatorum salute super opportune providere, Motu proprio, & ex certa nostra scientia tenore praesentium, quas perpetuo valituras decernimus, nobis, & vestram cuilibet Nobis, & dictae Romanae Ecclesiae mediate, vel immediate subiectis, etiam si vestrum aliquis Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, vel alia quacumque Ecclesiastica, ac etiam Marchionali, Principatus, Ducali, vel alia mundana dignitate praefulgeat, sub suspensionis a Divinis, Excommunicationis, & Interdicti censuris Ecclesiasticis, ac etiam privationis Feudorum, Privilegiorum, Indultorum, officiorum, beneficiorum, iurium, & Actionum quorumcumque a Sede Apostolica quacumque de causa etiam onerosa, etiam dispositive exprimens sub quibusvis verborum formis concessorum, necnon confiscationis, & ammissionis quorumcumque bonorum mobilium, & immobilium quomodolibet obtentorum, & possessorum, ac etiam quinque millium ducatorum auri per quamlibet Communitatem, aut Universitatem, seu in temporalibus Dominum, & mille ducatorum similium per quamlibet particularem personam contrafacientem, ac aliis per diversas nostras, & Praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum Constitutiones, & litteras, quas in suo robore permanere decernimus, & quatenus opus sit, innovamus, expressis, & promulgatis, eo incurrendis, & irremissibiliter exigendis respective poenis districte praecipiendo mandamus.

Ferens temporales, & spirituales in eos indigne, qui Sal R. C. vendicionem, asportacionem, & quomodo in praedictis, & subditis sint Sa die Apostolicae.

Non subditos per quorum Terras Sal R. C. asportari contingat, horumque, ut opem ferant ad transportationem, & pretium exigendum.

§.3. Nobis vero non subditos paterne requirimus, quod Sal nostrum per loca Nobis, aut vobis subiecta sine aliqua Datii, Gabelle, vel alterius oneris solutione, ut consuetum est, & sine aliquo impedimento conduci, & transportari, illiusque Dohanerios, Ministros, & portatores libere negotiari, conversari, ac morari sinatis, & permittatis. Et si a Dohaneris, vel eorum Ministris, & portatoribus praefatis, vel eorum aliquo requisiti fueritis, eis statim de fidei Comitibus, & fideli scorta per totum territorium vestrum provideatis: Et nihilominus Territoria vestra sub dictis damnorumque, & interesse poenis assecuretis: Et si quam huiusmodi Salis quantitatem, aut pecuniarum summas a negotio Salis dependentes interceptis, aut in Territoriis vestris intercepti, seu occupari contigit, vel contingerit, de propriis vestris facultatibus, quoties id contigerit, reservatis tamen vobis contra Interceptores, & occupatores huiusmodi iure, & actione, eisdem Dohaneris, vel eorum Ministris eas una cum expensis factis poenis pecuniariis propterea incurtis, & interesse forsan passio, eisdem sine aliqua mora, vel tergiversatione integre restitatis, & satisfaciatis, aut restitui, & satisfieri faciatis cum effectu: Et Sal quod a Salaria nostris accipere consueveritis, & debetis ab eisdem nostris Salaria, tam pro tempore decurso, quam in futurum, & non ab aliis omnino capiat, ac pretium, & pecuniarum summas, quod pro Sale vobis respective deputato, etiam non accepto, tam de praeterito statim, quam de futuro suis temporibus solvere debetis Dohaneris, seu eorum Ministris praefatis, cum effectu persolvatis.

Executores benemeriti huju deputat.

§.4. Mandantes Commissario pro tempore existenti, & dilectis filiis Camerae nostrae Apostolicae Praesidentibus Clericis, necnon Provinciarum nostrarum, ac Civitatum, Terrarum, & locorum praefatorum, Legatis, Vice-Legatis, Gubernatoribus, Locatenentibus, Commissariis, Pratoribus, Communitatibus, Universitatibus, Officialibus, & Executoribus quibuscumque nunc & pro tempore existentibus, quacumque potestate, & auctoritate fungentibus, & cuilibet eorum, quod quoties a dictis Dohaneris, vel eorum Ministris fuerint requisiti, eis, & cuilibet ipsorum per se, vel alium, seu alios in praemissis, & circa ea saveant, & assistant: praesentisque, & alias a Nobis, ac Praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus super negotio Salis huiusmodi emanatas Litteras, & Constitutiones, quarum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac si de verbo ad verbum inserti forent, haberi volumus, in omnibus & per omnia effectum suum sortiri, & debita executioni demandari sub dictis poenis mandent, & faciant, contradicentes, ac in venditione, emptione, transportatione, Salvearum fabricatione, aut alias in negotio Salis huiusmodi contra praesentium, & aliarum praedictarum Constitutionum, & litterarum dispositionem, aut haecenus observatam consue-

rudinem fraudantes per censuras, & poenas in praesentibus, & illis contentas, aliaque juris & facti opportuna remedia summarie, sola facti veritate inspecta, prout in Cameraalibus decet procedere, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Hanc legem per Ecclesiarum Praetores publicari mandat.

§.5. Venerabilibus vero fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, & dilectis etiam filiis eorum in spiritualibus Vicariis generalibus, Metropolitanarumque, & Cathedralium, & Collegiarum Capitulis, Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, quod toties quoties pro alicujus Dohanerios, Ministrorum, aut aliorum praefatorum parte fuerint requisiti, in Metropolitanis, Cathedralibus, Collegiatis, vel Parochialibus Ecclesiis praedictis per affixionem in valvis earum, vel alias voce aliquibus Dominicis, vel aliis festis diebus, dum inibi divina celebrabuntur, praesentes, vel earum transumptum etiam in vulgari sermone redactum, ut ab omnibus intelligi possit, publicent.

Sic publicati omnes tenere debeat.

§.6. Quas, postquam sic fuerint publicatae, omnes & singulas utriusque sexus personas, Civitatis, Diocesis, & Parochialibus, in quibus, ut praefatur, fuerint publicatae, subiectas, ac si illis personaliter intimatae fuissent, afficere, & ligare decernimus.

Derogatur contrariis.

§.7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, seu si Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Capitulis, Dominicis, & aliis praefatis, vel quibusvis aliis comuniter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; & quibuslibet aliis privilegiis, gratis, concessionibus, Indulgentiis, & litteris Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcumque tenorem, existant, perque praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus praesentium impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumcumque totis tenoribus habenda sit in nostris litteris mentio specialis, necnon sel. rec. Bonifacii Papa VIII. etiam Praedecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dictis, ac de certo numero personarum ad iudicium evocandarum, ceterisque contrariis quibuscumque.

Praesentium transumptis credi jubet. Datum die 7. Martii 1528. An. V.

§.8. Et quia difficile foret &c. Datum in Civitate nostra Urbis Veteris die septima Martii millesimo quingentesimo vigesimo octavo, Pontificatus nostri An. V.

Ex Resol. in
Archio. Vat.

Statuta, Constitutiones, privilegia, indul-
ta, exemptiones, libertates, concessio-
nes; immunitates, & gratias Senatus,
Populique Romani innovat, aliaque circa
Conservatorum Salaria, & Lectorum sti-
pendia decernit.

CLEMENS PP. VII:

Ad futuram rei memoriam.

Amorem fuit
in Populo
Romano ex-
plicat Cle-
mens.

Romanorum
Pontificum
concessionem
omnes Popu-
lo Romano
conferunt.

Vestigal vini
ad dictum pro
salario Lectorum
Universi-
tatis Urbis.

Leo X. de-
cessit totum,
quod superest
ex dictis sala-
riis, applica-
ti in relectio-
ne Mazzium.

Quando non
adiunt Lecto-
res proventus
d. vestigalis
expendi de-
bent in re-
parationem mu-
totum.

CUM Nos affectione, dilectioneque non
minori, quam aliqui alii ex Romanis
Pontificibus Prædecessoribus nostris dile-
ctis, peculiareque nostris, & S. R. E. filios
Senatum, Populumque Romanum profes-
quamur, pro aliqua parte damnorum in Al-
mae Urbis nostre Romæ novissima direptione
per Milites Exercitus Imperialis illato-
rum eos recompensare, specialibusque fa-
voribus, & gratis profectui volentes, omnia,
& singula Statuta, Constitutiones, & etiam
novas nuncupatas ejusdem Urbis reforma-
tiones, ac omnia, & singula privilegia, in-
dulta, exemptiones, libertates, gratias,
concessionem, & immunitates, per omnes,
& singulos Pontifices Romanos præfatos, &
Nos quomodolibet concessa, approbata,
confirmata, & innovata approbamus, con-
firmamus, omnemque, & singulos tam ju-
ris quam facti defectus, si qui forsitan inter-
venerint in eisdem, supplemus, illasque &
illa innovamus, & de novo eis concedimus.

§.2. Et insuper cum sicut accepimus,
Gabella, sive Dohana vinorum Urbis Ter-
re nuncupata, ab ipsis Senatu Populoque
Romano pro Salario, tam ordinarias, quam
extraordinarias lectiones in ipsius Urbis stu-
dio legentibus imposita, & instituta fue-
rit, & specialiter primo decretum, quod
fructus, ac emolumenta quæcumque ex il-
la provenientia in Salariis præfatis, postea
vero per se: Leonem Papam X. etiam
Prædecessorem nostrum, quod etiam in
augmento Salarii Conservatorum ejus-
dem Almae Urbis, & aliorum illius Offi-
cialium pro certa summa aucti, & si quid
ultra ex prædictis Salariis superesset, illud
plus in refectione, sive reparatione Ma-
nium, sive murorum Urbis exponeretur,
& in præfati anno millesimo quingentesi-
mo vigesimo octavo non fuerint, aut futuri
ob qualitatem temporum sint aliqui le-
gentes, quibus Salaria persolvi debeant.

§.3. Propterea ejusdem præfati anni,
& aliorum, quibus futuris temporibus forte
non legetur, omnes, & singulos fructus
ex dicta Gabella provenientes etiam le-
gentium Salariis destinatos, augmento ta-
men Salario Conservatorum, & alio-
rum Officialium prædictorum, & quando
in Gymnasio dictæ Urbis legetur, etiam di-
ctis actualiter legentium Salariis dumtaxat
exceptis, in reedificationem, & reparationem
murorum prædictorum, & non alios
usus exponi, & converti debere, statuimus,
& ordinamus.

§.4. Quodque dum, & quoties in Gym-

nasio dictæ Urbis legi contigerit, actu tan-
tum legentibus, & non aliis, Salaria hu-
jusmodi assignari, & solvi debeant: & si
alias assignari contingat, vel hætenus per
Romanos Pontifices Prædecessores nostros,
& etiam per Nos assignata reperiantur, ta-
les assignationes, ac mandata de dictis Sa-
lariis solvendis, & annullamus, & solvere ha-
bentibus, ne solvant, inhibentibus.

§.5. Et ulterius omnes, & singulas con-
cessionem singulorum Officiorum ad ipsum
Senatum, Populumque Romanum spectan-
tium, & pertinentium, seu partem, vel
partes illorum fructuum, etiam ex causa
affectus, vel alias quomodolibet, tam ab
eodem, quam aliis Prædecessoribus nostris
præfatis, & Nobis quomodolibet, & cui-
cunque factas, & emanatas cassamus, re-
vocamus, irritamus, & annullamus: ip-
solque Senatum, & Populum adversus illa
perinde, ac si minime emanasset, restitui-
mus, & in eum, in quo ante illas erant,
statum plenarie reponimus, & reinte-
gramus.

§.6. Non obstantibus præmissis, ac
Constitutionibus, & ordinationibus Apo-
stolicis, privilegiis, concessionibus, assi-
gnationibus, etiam ex quavis causa, oca-
sione, vel colore, cuicumque, etiam Ci-
vi Romano factis, literisque Prædecesso-
rum nostrorum, & nostris sub plumbo, vel
in forma Brevis quibusvis Personis, etiam
Civibus Romanis, in contrarium forsitan
concessis, quibus, illarum tenores, & da-
tas pro expressis habentes derogamus, eas-
que specialiter, & expresse revocamus:
Statutis, & consuetudinibus etiam Juramen-
to, confirmatione Apostolica, vel quavis fir-
mitate alia roboratis, ceterisque contrariis
quibuscumque.

§.7. Quocirca nostro, & S. R. E. Camerario,
ac Governatori, & Senatori ejus-
dem Almae Urbis, nunc, & pro tempore
existentibus per hæc scripta mandamus,
quatenus eidem Senatui, Populoque Roma-
no, & agentibus pro eis efficacis defensionis
præsidio in præmissis assistentes non per-
mittant eosdem Senatum, Populumque Ro-
manum, eorumque Agentes præfatos ullo
unquam tempore, aut quovis quæsto colo-
re contra præsentium tenorem quomodoli-
bet molestari, vel perturbari, Contradictio-
res, & inobedientes per Censuras Ecclesia-
sticas etiam iteratis vicibus aggravandas, ac
pœnas pecuniarias suo arbitrio imponendas,
& moderandas, & alia Juris remedia appella-
tione postposita compescendo: Invocato
etiam ad hoc, & per eos adhibito, si opus
fuerit, auxilio brachii Secularis. Præmis-
sis, ceterisque contrariis quibuscumque,
Aut si aliquibus communitè, vel divisim ab
Apostolica sit Sede indultum, quod inter-
dicti, suspendi, vel excommunicari non
possint per literas Apostolicas non facientes
plenam, & expressam, ac de verbo ad ver-
bum de Indulto hujusmodi mentionem.

§.8. Volumus autem, quod Senatus,
& Populus prædicti, antequam pecunias
præ-

Concessionem
in contrariis
factis irritas
declaranur.

Obstantium
derogatio.

Camerario,
Governatori,
& Senatori
his committi-
tur execu-
tio præfatis
Literarum.

Reparatio
murorum fa-
cienda prævio

Hujusmodi
persona com-
pata de ac-
cepto, & ex-
pensis tenere
debet.

Dat. die 27.
Aprilis 1528.
An.V.

præfatis in refectionem, seu reparationem
murorum exponant, personæ per Nos ad
hoc deputanda, quo in loco muros ipsos
reparare velint, specificare, ipsamque re-
parationem cum interventu, seu licentia
dictæ personæ facere teneantur.

§.9. Quodque eadem persona de pecu-
niis, tam in hujusmodi reparatione expo-
sitis, quam per eosdem Senatum, Populum-
que Romanum, & Gabella hujusmodi pro
tempore exactis, & de omnibus dictæ Ga-
bellæ introitibus computum tenere debeat,
ut omnia ad omnem requisitionem Nobis
ostendere possit.

Datum Orvieti vigesima quinta Aprilis
millesimo quingentesimo vigesimo octavo
Pont. nostri Anno V.

XXIV.

Approbatio Congregationis Fratrum Ere-
mitarum, nunc Capuccinorum, Ordinis
Minorum Conventualium S. Francisci,
cum habitus præfinitione, gratiarumque,
& privilegiorum concessione.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Dilectis filiis Ludovico, & Raphaeli de Po-
rosenapronien. Ordinis Fratrum Minorum
Professorum, Salutem, & Apostolicam be-
nedictionem.

Exordium.

Religionis zelus, vitæ ac morum hone-
stas, aliaque laudabilia probitatis, ac
virtutum merita super quibus apud Nos fi-
de digno commendamini testimonio, Nos
inducunt, ut votis vestris, præsertim que
animarum salutem, & religionis propaga-
tionem respiciunt, quantum cum Deo pos-
sumus, favorabilem annuimus.

Quidam de
Fratribus C. S.
venerabilibus,
de licentiæ Pro-
vincialis Mar-
chie, Eremiti-
cam vitam
sub regula
S. Francisci du-
cere ceperunt,
& licen-
tiam ad ean-
dem Sedem
Apostolicam
habuerunt.

§.1. Sane pro parte vestra Nobis nuper
exhibita petitiõ continebat, quod vos olim
servore serviendi Altissimo ducti, Ordinem
Fratrum Minorum de Observantia nuncu-
patorum ingressi, in ea professionem emissi,
per certum tempus permanistis, & deinde
de licentiâ vestri tunc Superioris, juxta for-
mam literarum Apostolicarum, super unio-
ne, & concordia inter prædictos, & Con-
ventuales nuncupatos Fratres dicti Ordinis
edita consecratorum, ad ipsorum Fratrum
Conventualium consortium vos transfu-
listis, & a tunc Magistro Provinciali Provin-
cie Marchie dictorum Fratrum Conventu-
alium benigne recepti, ac aliorum Fra-
trum Conventualium ejusdem Provincia
numero, & consortio aggregati fuistis: Et
deinde vobis desiderantibus pro animarum
vestrarum salute, ac Dei gloria, Eremiti-
cam vitam ducere, & quantum humana pa-
ritur fragilitas, Regulam B. Francisci ob-
servare, dictus Magister Provincialis licen-
tiam ad Romanam Curiam accedendi, & a
Nobis, ac Sede Apostolica quæcumque ad
animarum vestrarum salutem, ac Dei glo-
riam opportuna vobis viderentur, petendi,
& impetrandi concessit.

§.2. Ac etiam dilectus filius noster An-
Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

reas tituli Sanctæ Priscæ Presbyter Car-
nalis, dicti Ordinis Protector, vobis, ut
similem impetrationem facere, ita tamen
quod unus ex consortio vestro omnium ve-
storum nomine, Magistro Provinciali, seu
Capitulo Provincia dictorum Fratrum Con-
ventualium, in qua habitaretis, singulis an-
nis se præsentare in signum subjectionis te-
neretur, & ipse Magister (si sibi videretur)
semel in anno, & non ultra vos visitare, &
si invenerit vos Regulam prædictam non ob-
servare, ad eam plenius observandam, vos
admonere, ac debitis modis compellere
posset, præter hæc autem nec vos de loco
ad locum transferre, nec aliquid aliud vo-
bis injungere, aut a vobis exigere valeret,
sed potius vos tueri, & defendere teneretur,
ut in pace possitis Altissimo in divinis
famulari, prout in literis patentibus eor-
undem Cardinalis Protectoris, & Magi-
stri Provincialis desuper confectis plenius
dicitur contineri.

§.3. Quare pro parte vestra Nobis fuit
humiliter supplicatum, ut vobis vitam Ere-
miticam hujusmodi ducendi facultatem,
concedere, aliasque in præmissis opportune
providere, de benignitate Apostolica di-
guemur.

§.4. Nos igitur, qui salutem cupimus
animarum, vestrum quemlibet a quibusvis
excommunicationis, suspensionis, & inter-
dicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, cen-
suris, & pœnis, a jure, vel ab homine qua-
vis occasione, vel causa latis, si quibus quo-
modolibet innodatus existit, ad effectum
præsentium dumtaxat consequendum, ha-
rum serie absolventes, & absolutum fore
censentes, ac literas prædictas, & in eis
contenta quæcumque, præsentibus pro suf-
ficienter expressis habentes, hujusmodi sup-
plicationibus inclinati, auctoritate Apo-
stolica, tenore præsentium, vobis, ut secun-
dam Regulam prædictam, vitam Eremiti-
cam ducere.

§.5. Et habitum cum caputio quadra-
to gestare.

§.6. Necnon omnes, tam Clericos sa-
culares, & Presbyteros, quam Laicos ad ve-
strum consortium recipere.

§.7. Ac, tam illi, quam vos barbam
deferre.

§.8. Et ad Eremitoria, seu loca qua-
cumque cum consensu Dominorum eorun-
dem locorum vos conferre, & in his habi-
tare, vitamque austeram, & Eremiticam
inibi agere, & in quibuscumque locis men-
dicare.

§.9. Necnon omnibus, & singulis pri-
vilegiis, indultis, & gratiis Ordini Fratrum
Minorum hujusmodi, ac Eremitarum Camaldu-
len. B. Romualdi, illiusque Eremitis, in
genere, vel in specie hætenus concessis, &
in posterum concedendis, & quibus ipsi
quomodolibet utuntur, potiuntur, & gau-
dent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt
in futurum, vos quoque æque principaliter
sicut ipsi uti, potiri, & gaudere, libere,
& licite valeatis, plenam, & liberam licen-
tiam, & facultatem concedimus.

Ac a Cardi-
nalem Ordinis
Protectoris
idem cer-
tis additis co-
ditionibus im-
portatur.

Idem postea
Frates a Pa-
pa d. licentiâ
opportunam-
que provisionem
potuissent.

Hic modo
Pontifex di-
ctam licentiâ
impetravit.

Habitus cum
Caputio con-
cedit.
Aliisque re-
cipere.

Barbam de-
ferre.

Eremitoria-
que habere,
indulget.

Privilegia, &
gratias Fra-
trum Minoro-
rum, & Mo-
nachorum, seu
Eremitarum
Camaldulensium
alargitur.

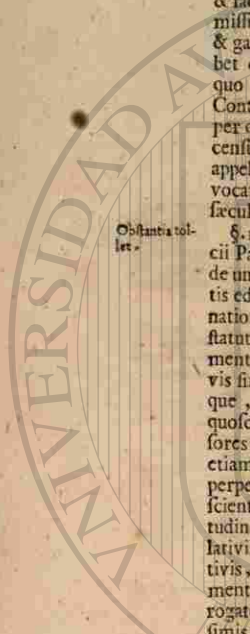
§.10. Et

1528. Excoꝛes que deputat.

§.10. Et nihilominus uniuersis, & singulis Archiepiscopis, Episcopis, & Abbatibus, aliisque in dignitate Ecclesiastica constitutis personis, necnon Canonicis Metropolitanarum, vel aliarum Cathedralium Ecclesiarum, ipsorumque Archiepiscoporum, Episcoporum, & Abbatum Vicariis in spiritualibus generalibus, discretioni vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus eorum quilibet, per se, vel alios, seu alii, vobis, & vestrum cuilibet, in premissis efficacis defensionis presidio assistat, & faciat, vos, & vestrum quemlibet, premissis, omnibus, & singulis pacifice frui, & gaudere, nec permittat vestrum quemlibet contra tenorem presentium modo aliquo molestari, impediri, aut inquietari. Contradictores quolibet, & rebelles, etiam per quascumque de quibus sibi placuerit, censuras, & poenas & alia in eis remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.11. Non obstantibus sel. recor. Bonifacii Papa VIII. Prædecessoris nostri, etiam de una, & consilio generali de duabus diebus edita, ac aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis statuta, & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem prædictam, etiam per vim generalis legis, ac statuti perpetui, ac motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine, & cum quibusvis irritatis, annullatis, cassatis, reuocatis, prescriptis, exceptiuis, restitutis, declaratis, atque derogatis, ac derogatoriis derogationibus, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, & consistorialiter quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut certa exquisita forma seruanda foret, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorum etiam tenores presentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modis, & formis ad id seruandas pro individuo seruatis habentes, hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permansuris, harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c. Dat. Viterbii Anno Incarnationis Dominice 1528. quinto Non. Julii Pontificatus nostri Anno V.

Obstantibus

CLEMENS PAPA VII.

Venerabili Fratri Pauli Zana Episcopo Brixien. & dilecto filio Inquisitori hereticae prauitatis in Civitate Brixien., & eorum alteri, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Placuit intelligere, quod non solum fraternitas tua, seu eius dilecti filii Communitas ipsius Civitatis Brixien. nolentes negligentia, aut desidia eorum, amittere illud optimum nomen eis a parentibus, & antecessoribus suis relictum, omni diligentia curarint, ne hæreses his temporibus de novo pullulare possint, sed omnibus remedia adhibuerint, ut si quæ sint in ipsa Civitate, extirpentur: & propterea cum ad ipsorum Communitatis notitiam pervenisset, nonnullos in ipsa Civitate, suæ famæ, & honoris prodigos, ita nefarios Dei, Sanctæque Matris Ecclesiæ rebelles existere, ut non erubescerent Lutheranam doctrinam publice declarare, & quæ palam non auderent, seorsum secreto docerent, plerisque inducentes a recta semita declinare, ne ob id forte contra eos ira Dei magis provocaretur, in publico eorum consilio statuerunt, tres ejusdem Civitatis cives eligi debere, quorum cura, diligentia, & vigilantia, Lutheranæ diabolicæ hæresis in Civitate ipsa, ejusque Territorio profus extirparetur, & earum auctores, & seminatores condigna poena plesterentur, cum potestate etiam comparandi per Procuratorem coram Sede Apostolica, & quibuscumque aliis Judicibus Ecclesiasticis, & Secularibus, & pro premissorum executione exponendi ex publico, quascumque pecunias necessarias, quod, ut merito ex hoc illi laudari, & plurimum commendari debent, ita etiam vos, prout vestro incumbit officio circa hæreses hujusmodi, in Civitate, & Diocesi Brixien. idem facere, prout speramus, & desideramus, omni diligentia curabitis.

§.2. Cupientes igitur errores, & peruersa dogmata in Civitate, & Diocesi tuis hujusmodi penitus extirpari, & illorum sectatores debita correctione reprimi, ac debitis poenis puniri, Vobis, & alteri vestrum, etiam cum a præfatis electis requisiti fueritis, & alter vestrum requisitus fuerit, omnes, & singulas causas hujusmodi hæresim sapientes etiam criminales, tam dicta Lutheranæ, quam alia, & erronea, ac peruersa doctrina in Civitate, & Diocesi prædictis exortas, & quas, etiam contra quandam Joannem Baptistam Palavicinum Ordinis Fratrum Carmelitarum, qui Verbum Dei in proxima Quadragesima in Ecclesia Brixien. predicando publice nonnulla erronea, & a fide

Commendat hic Pontifex Commune Brixie de exacta diligentia pro depulsiōe, & extirpatione Lutheranæ hæresis adhibita.

Inquisitoribus jubet hoc idē præstare, & curare debent.

1528.

& a fide Catholica deviantia prædicavit, adeo quod pias hominum aures plurimum scandalizavit, si in Civitate, seu Diocesi prædictis extiterit, movere, seu exoriri contigerit, cum omnibus, & singulis illi annexis, dependentibus, & emergentibus ab eis, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, prout in similibus procedi consuevit, audiatis.

Et procedant appellatione remota, perinde ac si tres sententia conformes lata fuissent.

§.3. Nos enim vobis, ut auditis hinc inde propositis, etiam usque ad definitivam sententiam inclusive sublato quovis diffugii obstaculo, & prout sacri canones volunt, etiam appellatione qualibet remota, decidendi, & sine debito terminandi, ac sententias desuper per vos, & alterum vestrum latas, & quibusvis appellationibus etiam ad Nos, & Sedem prædictam interpositis penitus rejectis, perinde, ac si tres sententia conformes in nostra Rote Auditorio late essent, debita executioni demandandi.

Cognoscite testes vocantes dicere veritatem.

§.4. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, per censuras Ecclesiasticas appellatione cessante compellendi, veritatis testimonium perhibere.

Citant quoscumque.

§.5. Ac monitiones, & citationes quascumque, confito de non tuto accessu, seu quod pro monitionibus, & citationibus hujusmodi faciendis ipsorum monendorum, & citandorum presentia commode haberi nequiret, & per edita publica locis publicis affigenda, quæ perinde ipsos ardeant, ac si eis personaliter intimatæ fuissent, faciendi.

Inquirant contra quoscumque Lutheranæ hæresis auctores, eorumque complices, cujusque sint conditionis, & præminentie.

§.6. Ac contra quoscumque ejusque status, gradus, ordinis, religionis, vel conditionis, seu præminentie fuerint, & quacumque Ecclesiastica, seu mundana dignitate præfulgeant, vel exemptione, ipsius Martini, & aliorum erroneorum dogmatum sectatores, sequaces, fautores, defensoresque, ac illis auxilium, consilium, vel favorem, directe, vel indirecte, publice, vel occulte præstantes, inquirendi, & procedendi, ac hujusmodi labe, & aliis hæresibus infectos capiendi, & carceribus mancipandi, ac juxta canonicas sanctiones, & Sanctorum Patrum instituta, prout qualitas excessuum exegerit, vel conscientie vestre expedire visum fuerit, puniendi, & poenis debitis plectendi.

Impenitentes solum poenis coercant.

§.7. Et ad cor redire nolentes, & dictæ Ecclesiæ communionem, velut putrida membra separatos, & divisos, ac damnationi æternæ cum Satana, & Angelis ejus addictos, ac perpetuo infames, ac interstabile esse: necnon bona eorum quolibet, mobilia, & immobilia cuicumque fidelium, libere, & licite invadere, occupare, & sibi acquirere licere: personas eorum captivare, & in perpetuam servitutem adducere, corpora eorum postquam defuncta fuerint sepultura Ecclesiastica carere debere: decernendi, denunciandi, & declarandi.

Redeunt autem ad fidem, & heresim abjures, (nō tamen relapsi) servatis hic expressis,

§.8. Et qui ad veritatis lumen redire, & hujusmodi hæreses abjurare voluerint, postquam errorem suum deposuerint, idque humiliter petierint, si alias relapsi non fuerint, recepta ab eis prius abjuratio hæreticæ Rom. Tom. IV. Par. I.

sis, & errorum hujusmodi, legitime, & publice faciendæ, præstandoquæ per eos juramento, quod talia, deinceps non committent, nec talia, vel alia his similia committentibus, seu adherentibus, consilium, auxilium, vel favorem, per se, vel alium, seu alios præstabunt, ab omnibus, & singulis excommunicationis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, etiam in literis sel. rec. Leonis Papa Decimi Prædecessoris nostri contra dictum Martinum editis, contentis, quas præmissorum occasione quomodolibet incurrisserint, ac ab hujusmodi delictis, excessibus, & criminibus, necnon alia in forma Ecclesiæ consueta absolvendi, & super irregularitate, propterea quomodolibet contracta dispensandi, omnemque inhabilitatis, & infamie maculam, sive notam penitus abolendi, eosque rehabilitandi, & ad nostrum, & ejusdem Sedis gremium, necnon gratiam, & benedictionem restituendi, & reponendi.

abolant, & super irregularitate incurra dispensent.

§.9. Omniaque, & singula alia, quæ ad hujusmodi pestem reprimendam, & radicatus extirpandam necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, ordinandi, coercendi, & exequendi, ac auxilium brachii secularis, si opus fuerit, invocandi.

Ceteraque alia necessaria ad hujus hæresis extirpationem faciendam, & exequantur.

§.10. Et ad præmissa omnia, & singula, si, & quando expedire vobis, & alteri vestrum visum fuerit, viros aptos, & idoneos, cum simili, vel limitata potestate, subdelegandi, & deputandi, ipsosque quoties opportunum, vobis, & alteri vestrum videbitur revocandi, ac loco ipsorum alios similiter deputandi, auctoritate Apostolica plenam, & liberam potestatem, auctoritatem, facultatemque concedimus per præfentes.

Et ad præmissa alios idoneos viros si opportuna fuerit, deputent.

§.11. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quæ idem Leo Prædecessor in suis literis voluit non obstare, & quæ pro expressis haberi volumus, ceterisque contrariis quibuscumque, etiam si in eis essent clausule aliquæ derogatoriæ derogatoriarum, & de quibus oporteret fieri specialis, & individua mentio, & de verbo ad verbum, quas pro expressis haberi volumus, & eis derogatum esse censemus, & intendimus.

Non obstantibus quibuscumque.

Dat. Viterbii sub Annulo Piscatoris, die decimatertia Julii millesimo quingentesimo vigesimo octavo, Pontificatus nostri Anno quinto.

D. P. An. V. 13. Julii.

XXVI.

Exemptio Monachorum Eremitarum Sancti Romualdi Montis Coronae Ordinis Camaldulensis, sub Regula Sancti Benedicti, & auctoritas eorum Majoris.

De Ordine, tam Monachorum, quam Eremitarum Congregationis Camaldulensis plenioravi supra in Constit. XXVIII. Alexandri II. Nulli Tom. II. fol. 19. Ab ea tamen se junctum est hac Congregatio Eremitarum S. Romualdi.

CLEMENS PAPA VII.

Dilectis filiis Majori, & Universi Eremitarum S. Romualdi, Ordinis Camaldulensis, presentibus, & futuris.

Vestrum Ordinem in agro dominico speciosum ad salutem animarum in dies utiliter fructificantem, privilegiis, & gratiarum donis libenter ornamus, ut quietius, & decentius valeatis Altissimo famulari.

§.1. Itaque Majori vestro, ut quibus Abbates Generales universonum Ordinum sub Regula Sancti Benedicti militantium, privilegiis, immunitatibus, & gratiis uti possunt, vel consueverunt, uti in perpetuum (citra tamen facultatem utendi mitra, & baculo, ac aliis Pontificalibus, & benedictionem Populo solemniter impendendi) possitis, & valeatis, privilegiaque ipsa illis concessa, quorum tenores, hic habemus pro sufficienter expressis, vobis concessa esse censentur.

§.2. Quodque quemadmodum alii Ordines ab Ecclesia approbati, ita etiam vos, & vester Ordo in perpetuum a quibusvis gabellis, datus, talis, collectis, exactionibus, datus, decimis, & quibusvis impositionibus, ex quavis causa, & consideratione, etiam auctoritate Apostolica, impositis, & imponendis exempti censamini, saltemque pro usu vestro necessarium, ex quovis loco Sedi Apostolicae immediate subiecto, ad vestra Eremitoria transferre libere, & licite possitis, auctoritate Apostolica tenore presentium concedimus, & indulgemus.

§.3. Quocirca universis, & singulis Archiepiscopis, & Episcopis, ac quorumvis Ordinum Abbatibus per haec scripta mandamus, ut per se, vel alium, seu alios vobis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, non permittant, vos contra presentium tenorem a quovis indebite molestari, contradictores per censuras Ecclesiasticas, & alia juris opportuna remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, distorumque Ordinum statutis, & privilegiis, quibus illorum tenores pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, specialiter, & expresse ad effectum presentium derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communitur, vel divisim ab Apostolica sit

Eremitarum S. Romualdi commendatio

Major filius Congregationis vestri privilegia Abbatis S. Benedicti persequi quam in his exceptis.

Congregatio estimatur a solatione per tagorum etc.

Prelati omnes hic Constitutionem executioni mandant.

Contraria non obstant.

Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.5. Volumus autem quod presentium transumptis.

Datum Viterbii, sub Annulo Piscatoris, die vigesima septima Julii, millesimo quingentesimo vigesimo octavo, Pontificatus nostri Anno quinto.

Transumptis lides detur.

D.P. An.V. 27. Julii.

XXVII.

Approbatio Constitutionum Eremitarum Societatis Sancti Romualdi nuncupat.

Ex Regest. in Archiv. Vat.

CLEMENS PAPA VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. CUM alias dilecti filii Major, & Eremita Societatis Sancti Romualdi, prout nobis nuper exponi fecerunt, postquam Societas ipsa per Nos approbata fuerat, pro ipsius Societatis directione, & illius conservatione nonnullas Constitutiones, tam super observantia divinatorum praecceptorum & votorum, & professionis emissione, ac paupertatis observatione, & vestimento delatione, ac castitatis, & obedientiae observatione, ac divini Officii, & Missae celebratione, & privatae Psalmodie, ac fratrum conversorum, & commissorum divini officii recitatione, & confessione, ac Sacra Communione, & in comuni habenda ratione ac disciplina, cunctis, solitudine, & silentio, necnon ad tempus, & ad vitam reclusionem, ac jejunio, & infirmorum habenda curatione, necnon exercitio corporali, & Eremitarum dormitione, ac Prioris regimine, & auctoritate, necnon receptione, & dimissione locorum, & Eremitarum, nomine & ordine locorum, ac etiam Eremitarum, necnon Capituli annualis, & generalis ordine, & auctoritate, ac Majoris, & Visitorum etiam auctoritate, necnon super hujusmodi Societatis instituta observantia, prout in quodam libro, in quo Constitutiones supradictae extense, annotatae, & scriptae existunt, plenius continetur.

§.2. Quare Major, Visitorum, & Eremita praefati cupiunt, Constitutiones praefatas pro illarum majori robore Apostolico munimine roborari; Et propterea Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut eorum pio & honesto desiderio annuere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.3. Nos igitur, qui eosdem Eremitas, tanquam peculiare filios in visceribus gerimus charitatis, hujusmodi supplicationibus inclinati, constitutiones praefatas, quas per Venerabilem fratrem nostrum Laurentium Episcopum Praenestinum Cardinalem Sanctorum quatuor nuncupatum disti Ordinis Protectorem diligenter examinari fecimus, & juxta fidelem relationem per eum nobis factam rationabiles, & Religioni con-

Ab Eremitis S. Romualdi editae Constitutiones.

Est confirmata perant.

Ccedit Clemens praevio examine facto a Cardinali SS. Quatuor.

congruentes esse cognoverimus, quarum tenores, ac si de verbo ad verbum praesentibus inferri forent, pro expressis haberi volentes, auctoritate Apostolica tenore presentium approbamus, & confirmamus, illaque inviolabiliter observari debere decernimus.

Obstantia tollit.

§.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus disti ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, & indultis illi forsitan concessis: Quibus, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus.

Dat. die 29. Septembris 1528. An.V.

Datum Viterbii vigesima nona Septembris millesimo quingentesimo vigesimo octavo Pontificatus Nostri Anno V.

XXVIII.

Cursores Papae, & Mandatarii aliarum Curiarum Urbis, in quibus causis citare, intimare, &c. valeant.

CLEMENS PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Alex. VI. statuit Cursores tantum citare posse, &c. in causis ordinis extra iudicium Palatii Apostolici, & in causis omnium iudicium commissariorum.

Accepimus nuper, quod licet dudum, cum a certo tempore praesentationes commissionum causarum in Romana Curia pro tempore vertentium, manu Romani Pontificis, aut de illius mandato signatarum, quae ex stylo, & consuetudine dicte Curiae catenus inviolabiliter observatis, qui pro lege habentur, Auditoribus causarum Palatii Apostolici, aliisque iudicibus, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, Episcopis, & Prelatis, quibus dirigebantur, solum per Cursores Romani Pontificis pro tempore existentis praesentari, & citationes in causis ipsis fieri consueverant, ac citationes ipsae per alios, quam suos, & Sedis Apostolicae Cursores fierent, in grave praedictum ne dum ipsorum Cursores, sed etiam litigantium in Romana Curia, abusumque, & perversionem antiquorum styli, & consuetudinum dicte Curiae, feliciter recordat. Alexander Papa Sextus Praedecessor noster, volens fraudibus, quae in similibus quandoque se habent, ac indemnitati ipsorum Cursores, & litigantium, observationique styli, & consuetudinum ipsius Curiae providere, Motu proprio, & ex certa scientia, auctoritate Apostolica decrevit omnes, & singulas commissiones, manu sua, aut de mandato suo pro tempore signatas, ac omnes, & singulas citationes, coram quibusvis disti Palatii Apostolici Auditoribus, Iudicibus, Commissariis, vel Ordinariis, in causis eis commissis, ac etiam Romanae Ecclesiae Cardinalibus pro tempore pendentes, ac etiam intimationes, publicationes, & affixiones quarumcumque literarum in dista Romana Curia, quas per alios quam per ipsos Cursores ex tunc de cetero praesentari, seu fieri contingeret, & processus illarum vigore habendos, nullius existere roboris, vel momenti, mandans inter alia dicte Cu-

riae, & causarum Camerae Apostolicae Auditori pro tempore existenti, ut si in praesentandis commissionibus, citationibus, executorialibus, intimationibus, affixionibus, & publicationibus, aliter fieri reperiret, citationes, publicationes, intimationes, & affixiones, vel alia ad officium Cursores praedictorum spectantia praesentari, seu fieri reperiret, excommunicationis, ac pecuniarias, arbitrio ipsius Auditoris declarandas penas incurrisse declararet, & ad exactiones penarum pecuniarum, & declarationem censurarum contra inobedientes procederet, ac pro talibus publice denunciari mandaret, & faceret.

§.1. Ac successive viae memoriae Julius Papa II. similiter Praedecessor noster, intelligens quod casus, propter quas decretum, & mandatum praedicta ab eodem Praedecessore emanaverant, adhuc tunc subsistebant, & similes abusus, & fraudes, ac etiam citationes per alios, quam ipsos Cursores in diversis causis fiebant, styli, & consuetudinem antiquos Curiae hujusmodi pervertendo, Motu simili, non ad ipsorum Cursores, vel alicujus alterius pro eis instantiam, sed de sua mera liberalitate, & ex certa scientia, decretum, & mandatum hujusmodi, auctoritate Apostolica innovaverit, ac perpetuae firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari debere decreverit, & mandaverit, ac districtius inhibuerit omnibus, & singulis causarum disti Palatii Auditoribus, aliisque iudicibus, & Commissariis, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, ac Senatori, Gubernatori, & Vicario generali Almae Urbis, & Curiae de Sabellis iudicibus, eorumque Auditoribus, Collateralibus, seu Locatenentibus, & Capitaneis omnibus ordinariis, ne in causis eis commissis, & in quibus eis commissiones fierent, citationes commissionum, praesentationes executorialium, & alias intimationes, ac affixiones, & publicationes per alios, quam per ipsos Cursores quovis quovis colore fieri facerent, sive permitterent, aut praesentatas, & factas, reciperent, & admitterent, ac omnibus, & singulis Nunciis, & quibusvis aliis personis quovis alio nomine nuncupatis, ne commissionum praesentationes, citationes, publicationes, intimationes, & affixiones hujusmodi, vel alia ad officium Cursores praedictorum spectantia praesentare, seu facere, sub excommunicationis latae sententiae pena eo ipso incurrenda quoquo modo praesumerent.

§.2. Ac decrevit, & declaravit, omnes, & singulas commissiones, per eum, seu de eius mandato signatas, ac etiam omnes, & singulas citationes coram quibusvis Auditoribus, Iudicibus, Commissariis, etiam Cardinalibus, vel Ordinariis in causis eis commissis pro tempore pendentes, ac etiam intimationes, publicationes, & affixiones quarumcumque literarum in dista Curia, quas per alios, quam per ipsos Cursores de cetero praesentari, seu fieri contingerit, aut processus illarum vigore habendos,

Jul. II. confirmavit Bullis Alex. VI. prohibendo Iudicibus Mandatarumque &c.

Declaravit, & ampliat, ut hic.

bendos, & inde secuta quaecumque, ac quicquid in contrarium, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contingeret, nullius roboris, vel momenti, ipso jure etiam absque eo, quod aliter ejus dispositionem receptam esse constaret, existeret, & per commissarios, etiam S. R. E. Cardinales praefatos, judicandum, sententiandumque fore, sublata eis aliter, quavis judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate. Necnon mandaverit praefato Auditori, ac pro tempore existenti Almae Urbis Gubernatori, ut eisdem Curforibus super his efficacis defensionis praesidio assistentes, facerent mandatum, inhibitionem, & decretum hujusmodi inviolabiliter observari, contradicere, & inobedientes, censuris, & poenis etiam pecuniariis, compescendo, prout in literis eorundem Alexandri, & Julii Praedecessorum nostrorum desuper confectis plenius continetur.

His modis, tunc praedictas Constituciones approbat cum clausula quatenus in usu. Quam successive ab solute non infertur.

§.3. Nihilominus nonnulli, a quorum oculis Dei timor abesse, & quae non sua sunt quaerentes, in diversis causis citationes, commissionum praesentationes, publicationes, intimationes, & affixiones, ac subhaftationes, & alia ad officium dilectorum filiorum Curforum nostrorum, tam ex institutione eorum officii, quam juxta antiquos stylum, & consuetudinem Romanae Curiae spectantia, contra decretum, & mandatum Alexandri VI. ac inhibitionem, & declarationem Julii II. ac etiam contra alia in praedictis literis contenta facere praesumunt in ipsorum grave praedictum, & officiorum suorum lesionem, ac illorum exercitii usurpationem non modicam, excommunicationis latae sententiae poenam, juxta inhibitionem Julii Praedecessoris hujusmodi damnabiliter incurrendo. Quare Nos hujusmodi errores submovere, ac ipsorum Curforum indemnitati, prout convenit, providere volentes, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, decretum, & mandatum Alexandri, ac inhibitionem, & declarationem Julii Praedecessorum, ac eorum literas hujusmodi, necnon in eis contenta quaecumque, ex certa nostra scientia (quatenus tamen sint in usu) approbamus, & innovamus, ac illa, & eis prorsus similia de novo decernimus, mandamus, inhibemus, & declaramus, eaque perpetua roboris firmitate subsistere.

Inhibentur Officialibus ne Curforum desuper impediatur.

§.4. Et per Auditores, Commissarios, etiam Cardinales, Vicarium, Gubernatorem, Senatorem, & alios Judices, ac eorum Collaterales, Locatenentes, Capitaneos praefatos, necnon omnes, & singulos Nuncios, & quavis alias personas quocumque nomine nuncupatas, prout singulos eorum concernit, sub dicta excommunicationis latae sententiae, & quingentorum ducatorum Fabricae Basilicae Principis Apostolorum de Urbe irremissibiliter applicando poenis, per Nuncios, & alios praemissa ad officium Curforum ejus, & non aliis quibuscumque Nunciis spectantia exercentes, eo ipso absque alia declaratione incurrendis firmiter observari debere, juxta tamen con-

tinentiam dictarum literarum Alexandri, & Julii Praedecessorum nostrorum, in quarum possessione dicti Curfores (ut etiam accepimus) existunt.

§.5. Necnon Curiae causarum Camerae Apostolicae generalem Auditorem pro tempore existentem contra eos ad nedium publicationem incursum poenarum hujusmodi, ac illarum exactionem, sed etiam tamquam falsarios, vigore praesentium, absque alia commissione sibi desuper facienda procedere posse.

§.6. Et sic in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definituri debere, & quicquid secus a quocumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.7. Non obstantibus praemissis, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Anno Piscatoris, die decimafexta Octobris millesimo quingentesimo vigesimo octavo, Pontificatus nostri Anno V.

Sequitur declaratio Constitutionis praecedentis.

CLEMENS PP. VII.

Motu proprio, &c.

CUM de viribus literarum nostrarum praesertatim, pro eo quod illa nobis tunc plene non informatis, eisdem Curforibus concedebantur (Quatenus essent in usu, aut in dictarum literarum Alexandri, & Julii Praedecessorum possessione) ab aliquibus in futurum dubitari posset.

§.1. Nos igitur, ad quos spectat litium anfractus, & controversias succidere, dubiaque tollere, de possessione dictorum Curforum in praemissis usu, & consuetudine roborata, ex fide, & relatione personarum fide dignarum plene informati, ac de ipsorum Curforum jure in praemissis omnibus, & singulis veram notitiam habentes, motu simili, ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, decernimus, & declaramus, literas nostras praefatas, cum omnibus, & singulis decretis, declarationibus, inhibitionibus, mandatis, concessionibus, & aliis in eis contentis clausulis, perinde valere, & perpetuae firmitatis robur obtinere, & Collegio dictorum Curforum, suffragari debere, in omnibus, & per omnia, perinde, ac si dicta verba (Quatenus in usu, aut literarum Alexandri, & Julii possessione ipsi Curfores essent) non apposita, vel expressa fuissent, & ita intentionis nostrae, & voluntatis incommutabilis, fuisse, & esse attestamus. Et nihilominus pro potiori cautela decretum, & mandatum Alexandri, ac inhibitionem, & declarationem Julii Praedecessorum nostrorum, ac eorum literas hujusmodi, necnon in eis contenta quaecumque Apostolica auctoritate, & ex nostra certa scientia approbamus, & innovamus, ac alia

Deputatio Auditoris Camerae in exco- cutorem.

Decretum irritum.

Derogatio constitutionum.

Dat. P. An. V. 16. Octob.

Excoedum.

Clausulam praedictam quatenus in usu auferat. Praedictaque simpliciter coferantur.

alia, & eis prorsus similia de novo concedimus, decernimus, mandamus, inhibemus, & declaramus, atque perpetua roboris firmitate subsistere.

Omnes mo- net ad obser- vantiam hu- jus Constitutio- nis.

§.2. Et Auditores, Commissarios, etiam Cardinales, Vicarium, Gubernatorem, Camerarium, & Camerae Apostolicae Clericos pro tempore existentes, Senatorem, & alios Judices, & eorum Collaterales, Locatenentes, & Capitaneos praefatos, etiam Turris Nonae, Ripae, & Ripettae, necnon omnes, & singulos Nuncios, & quavis alias personas quocumque nomine nuncupentur, prout singulos eorum concernit, sub excommunicationis, suspensionis, & interdicti latae sententiae, & quingentorum ducatorum Fabricae Basilicae Principis Apostolorum de Urbe irremissibiliter applicando poenis, per Nuncios, Mandatarios, & alios praemissa ad officium Curforum eis, & non aliis quibuscumque Nunciis, spectantia, & exercentia eo ipso absque alia declaratione incurrendis firmiter observari debere. Mandantes tam dictis Nunciis, Mandatariis, & Officialibus officia sua in quibuscumque Curris, & coram quibuscumque personis, nullis exceptis, ac in literarum Apostolicarum facienda executione, sine affixione, aut citationibus, directe, vel indirecte, quovis quaesito colore, vel ingenio se intromittant, & intromittere tentent, vel procurent.

Gesta in con- trarium dem- nant.

§.3. Decerentes commissionis praesentationem, ac citationis executionem, intimationem, publicationem, & affixionem, per alios quam dicta Curiae Curfores pro tempore facient, ac processus illarum vigore habendos, & faciendos, ac nullam fidem, in judicio, & extra illud adhibendam fuisse, nec adhiberi debere, sed fuisse, & esse nullas, & invalidas, nulliusque roboris, vel momenti, ac pro nullis, & invalidis, ac infectis, & viribus omnino vacuis haberi.

Auditorem Camerae exco- cutorem de- putat.

§.4. Mandantes insuper, & committentes Curiae causarum Camerae Apostolicae, nunc, & pro tempore existenti generali Auditori, quatenus Collegio dictorum Curforum in praemissis, per se, & ejus Locumtenentem efficacis defensionis praesidio assistat, eaque omnia, & singula sub praedictis aliis censuris, & poenis observari faciat, & contra rebelles, ac inobedientes quoscumque debite executioni, etiam summarie, simpliciter, & de plano, sola facti veritate inspecta, quaecumque appellatione remota, debite executioni demandet, & demandari faciat, & exequatur.

Clausulas praeservativas apponit.

§.5. Decerentes, quod confirmatio, approbatio, innovatio, decretum, inhibitio, & gratia nostra hujusmodi ex quacumque causa etiam urgentissima, & de necessitate exprimentia, de subreptionis, aut obreptionis vitio, seu intentionis defectu notari, seu impugnari minime possint, & debeant, & in praemissis omnibus, & singulis sic per quoscumque Judices, etiam praefatos, in quacumque instantia pronunciarum, & c. Sublata eis &c. ac irritum &c. decernentes, & declaramus.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Mandatariis, etiam per Nos, & Sedem praedictam, sub quacumque verborum forma, & expressione, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, & cum quibuscumque clausulis, etiam urgentissimis, & de necessitate exprimentis pro tempore concessis, confirmatis, & innovatis, quibus illarum tenore pro expressis habentes, latissime derogamus, & derogatum fuisse, & esse decernimus, & declaramus, ceterisque contrariis quibuscumque sub clausulis opportunis, & consuetis ad ipsorum libitum.

Clausulas de- rogatorias ad- dit.

Fiat Motu proprio. I.

§.7. Et cum ab absolute a censuris ad effectum, &c. ac decreto, & declaratione praedictis, perinde, ac si dicta verba in nostris literis non fuissent expressa, latissime extendentes; & de nobis si opus fuerit, decretis, inhibitione, mandatis, approbatione, innovatione, concessione, ac aliis clausulis supra dictis, quae pro repetitis habeantur, & de deputatione Judicis deputati, &c. ut supra. Et quod praemissa de subreptionis vitio, aut intentionis defectu, notari, seu impugnari non possint, latissime extendent. Et cum derogatione statutorum, privilegiorum, & indultorum, ut supra, latissime extendent. Et quod praemissorum omnium, & singulorum, & circa praemissa necessariorum, sola signatura sufficiat, & ubique in judicio, & extra illud fidem faciat, Regula contraria non obstante, seu etiam major, & verior specificatio, ac expressio fieri possit in literis, quae per Breve nostrum ad ipsorum libitum expediri debeant. Et remanente eorundem Mandatariorum, quoad causas ordinarias exercitio, quoad solitas citationes per eos fieri solitas, ac in suis solitis Tribunalibus, & quoad eas quibus non proceditur per commissionem primam, seu dependentem. Fiat. I.

Causarum pe- titio.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Quarto nonas Octobris, Anno VI.

Dat. P. An. VI. 4. Octobris.

Die vigesima septima mensis Octobris millesimo quingentesimo vigesimo nono, praesentes literae affixa, & praesentate fuerunt in valvis, seu portis Audientiae Palatii Apostolici R. P. D. Almae Urbis Gubernatori, Auditori Camerae Apostolicae, Vicarii Papae, Audientiae Capitolinae, & vobis Cancellariae Apostolicae, & acie Campi Florae, per me Joannem Servici SS. mi D. N. Papae Cursorem. Petrus Grassi Pro-Magistro Curiae.

XXIX.

De Syndicatu Judicum, & Officialium Status Ecclesiastici. Alia quae hujusmodi Officialia respiciunt, vide Paul. II. Constit. III. Munera Tom. III. Par. III. fol. 118.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad futuram rei memoriam.

ONUS pastoralis officii Nobis superne majestatis providentia, meritis licet impari-

Procuramus.

paribus, commissi nos inducit, ac etiam temporalia Romanae Ecclesiae, ac illi subiecta, provincias, civitates, terras, & loca, sollicita, ac vigilanti cura intendamus, & ut civitates, terrae, & loca ipsa prospere, & feliciter regantur, illorumque populi ab indebitis oppressionibus sublevati in fœditis iustitiae dirigantur, remediis opportunis provideamus, ac his quae propterea a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris provide gesta sunt, ut firmiter observentur, nostrae approbationis robur impartitur, & aliis desuper disponamus, prout ad felicem eisdem Ecclesiae statum, & eorumdem populorum indemnitate, & utilitatem conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Julius II. ex causa hic expressa.

§.1. Dudum siquidem per fel. rec. Julium Papam II. Praedecessorem nostrum, tam ex diversis querelis, ac clamoribus populorum, communitatum, universitatum, ac singularum personarum civitatum, terrarum, & locorum sibi, & dictae Romanae Ecclesiae immediate subiectorum, quam aliorum fide dignis relationibus intellecto, quod nonnulli Gubernatores, & Locatenentes, eis regendis, & gubernandis per ipsum Praedecessorem, ac Apostolicae Sedis Legatos de latere deputati, precibus, pretio, odio, aut amore ducti, eo pretextu confisi, quod administrationum suorum officiorum rationem alicui reddere non erant soliti, diversa, & varia eis gravamina, & damna etiam intolerabilia inferre, iustitiam administrare unicuique, ut tenebantur, atrociorum quandoque delictorum impunitatem pro particulari lucro prestare, executiones indebitas facere, carceratorumque innocentium relaxationes prorogare, poenas pecuniarias Fisco suo debitas sibi appropriate, & in proprios usus convertere, statutorumque rationabilium, & Constitutionum Provincialium, & Cameralium, litterarumque Apostolicarum formam, & tenorem non servare, ac propriis commoditatibus intenti, subditorum quieti, ac paci, & iustitiae administrationi modicum studere consuevisse in eorum animarum periculum, dictorumque subditorum gravamen, & praedictum, perniciosum exemplum, & scandalum plurimorum.

Decevit enim officiales, fuit officio, coram Pontifice Syndicatus se subiacere, & pro eis, & eorum Auditoribus, deputatis, & familia rationem reddere debere.

§.2. Dicitur Praedecessor motu proprio, & ex certa eius deliberatione, sua in perpetuum valitura Constitutione statuit, & ordinavit, ut omnes, & singuli Gubernatores, ac eorum, seu Legatorum praefatorum Locatenentes, etiam Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, aut quavis alia Ecclesiastica, seu Seculari dignitate fungentes qui nunc, & pro tempore, perpetuis futuris temporibus Provincias, Civitates, Terras, & Loca quaecumque, & quaecumque essent, nulla penitus exceptione habita praefata Romanae Ecclesiae immediate subiecta ex deputatione ipsius Praedecessoris, vel Legatorum, aut Gubernatorum huiusmodi pro eo, & Romana Ecclesia praefata, regebant, gubernabant, & administrabant, seu regerent, gubernarent, & administrarent quavis grandi, & laetissima potestate, arbitrio, & auctoritate muniti, etiam si eorum literis caveretur expresse, quod ad aliquam redditionem rationis administrationum suarum non tenerentur, nec cogi possent post finem cuiuslibet officii, & administrationis eorum, infra mensem conspectui ipsius Praedecessoris, aut Romani Pontificis Successoris sui pro tempore existentis, seu si ab ipsis Legatis deputati, & pro tempore finiti eorum officii, Legati praefati in locis ipsarum legationum praesentes forent, coram ipsis Legatis se personaliter praesentare, ac gestorum administratorum, & omnium, tam per eos, quam eorum Auditores, & alios officiales, deputatos, & familiam, rationem reddere, querelisque, & accusationibus contra eos propositis, coram eo, vel Successoribus suis, vel per eos, aut ab eis deputandis, seu Legatis praedictis respective, de gestis, seu omnibus in eorum officiis respondere, ibique per dies duodecim continuos, postquam per ipsum Julium Praedecessorem, vel Successores praefatos, seu dictos Legatos, etiam respective examen redditionis rationis huiusmodi inceptum, seu commissum fuerit permanere, nec etiam post inde, sine sua, aut Successorum praedictorum, vel ab eodem Praedecessore, & Successoribus huiusmodi deputatorum, aut Legatorum praefatorum similiter respective expressa licentia recedere.

§.3. Necnon de eo, in quo per Praedecessorem, & Successores suos, aut ab eodem Praedecessore, vel eis deputatos, seu Legatos huiusmodi condemnati forent, statim omni dilatione, pro relatione, & malitia, ac excusatione, appellationibusque quibuscumque cessantibus, satisfacere, sub excommunicationis latae sententiae, ac perditionis emolumentorum eis ratione dictorum officiorum debitorum, & inhabilitatis ad quaecumque alia officia in posterum exercenda poenis tenerentur.

Officialibusque in syndicato condemnatis appellare prohibetur. Quod declaratur mox infra.

§.4. Et nihilominus suis, & Successorum praedictorum Secretariis, ut litteras Apostolicas sub plumbo, aut in forma brevis, Cancellariis vero, & aliis ab ipsis Legatis deputatis, tunc & pro tempore existentibus, ne litteras patentes officiorum Gubernatorum, seu Locatenentium respective traderent, ipsique Gubernatores, Locatenentes officia huiusmodi exercere audent, nisi prius in Camera Apostolica, aut si ab ipsis Legatis deputarentur, in eorum Cancellaria de praemissa omnia, & singula observando iurassent, & idoneam cautionem dedissent.

Illosque antequam inciperent officia iurare, & cavere debere de servando praemissa. De quo vide etiam mox infra.

§.5. Necnon omnibus, & singulis Theaurariis, Camerariis, Communitatibus, & Universitatibus, & aliis ad quos spectabat, & spectaret, Provincialium, Civitatum, Terrarum, & locorum dictae Ecclesiae immediate subiectorum, tunc, & pro tempore existentibus, ne eisdem Gubernatoribus, seu Locatenentibus de tertia parte eorum salarii, seu provisionis in fine officii eis debita responderent, sed illam retinerent, donec

Salariorumque Officialibus debitorum in fine officii, mandavit retinere tertiam partem, usque ad finem syndicati. Hoc non servatur.

nec

nec eis, quod absoluti forent, legitime cessarent, sub eadem excommunicationis poena mandavit.

Proclama etiam tempore syndicati fieri precepit, ut gravati querelas proponere possent.

§.6. Ac voluit quod Magistratus digniores quocumque nomine nuncuparentur, Civitatum, Terrarum, & locorum praedictorum statim functo officio Gubernatorum, seu Locatenentium huiusmodi, per publicum proclama omnibus, & singulis, querelas, seu accusationes, contra Gubernatores, aut Locatenentes exponere volentibus, ut ad ipsum Praedecessorem, vel ad ipsos Legatos, si Gubernatores, seu Locatenentes ab eis deputati forent, ipsique Legati in locis suarum legationum praesentes essent, infra mensem praedictum cum eorum probationibus, & iuribus accederent, recepturi infra duodecim dies iustitiae complementum, per publicum proclama notum facerent, deputandi vero ab eodem Julio, & Successoribus praefatis de eorum deputationibus, ac iustitiae administratione, omnes, & singulas querelas, & accusationes exponere volentes, per affectionem cedularum in valvis Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariae Apostolicae, ac in acie Campi Florae certiores redderent.

Syndicatoribus facultatem summarie &c. procedendi concessit.

§.7. Atque in examinatione redditionis rationis, & administrationis huiusmodi, & aliis praemissis faciendis, ne partes ad Romanam Curiam, vel Legatos ipsos pro exponendis querelis, accusationibus accedentes nimium gravarentur, summarie, simpliciter, & de plano, ac extrajudicialiter, absque aliquibus sumptibus, sola facti veritate inspecta, etiam sine scriptura alicujus confessione procederetur, prout in literis ipsius Praedecessoris desuper confectis plenius continetur.

Multi tamen cessabant querelas proponere, ut evitarent expensas ad Urbem veniendi &c.

§.8. Cum autem, sicut non sine animi nostri displicentia, ad nostrum perveniret auditum, licet causa, propter quas litterae praedictae ab eodem Praedecessore emanarunt, adhuc subsint, tamen formidandum est, ne oppressi pro tempore impensas, quae pro querelis, aut accusationibus contra Gubernatores, & Locatenentes, eorumque Auditores, & alios officiales praefatos exponendis, ad Nos, aut Successores nostros Romanos Pontifices, seu Legatos praedictos, juxta ordinationem Julii Praedecessoris huiusmodi veniendo subire cogerentur, potius a querelarum, seu accusationum huiusmodi expositione abstinere habeant, quam expensas huiusmodi facere velint, sicque effectus litterarum earundem impediri debeat.

Ideo Pontifex iste Constitutio Julii II. confirmat, & modificat his modis videlicet.

§.9. Nos cupientes, prout ex debito ipsius pastoralis officii tenemur, felici, & tranquillo regimini, & successui, ac indemnitati populorum praedictorum, quos in visceribus gerimus caritatis, paterno affectu providere, ac eos a laboribus, & expensis, quantum possumus relevare, habita super his cum venerabilibus fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, matura deliberatione, & de eorum unanimi consilio, & assensu, statutum, & ordinationem, ac mandatum, & desuper confectas litteras Julii Praedecessoris Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

ris huiusmodi, necnon omnia, & singula in eisdem literis contenta, sub modificatione infra scripta, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, approbamus, & innovamus, & perpetua roboris firmitate subfirmare, ac plenum effectum fortiti, & firmiter perpetuo, tam per Gubernatores, & Locatenentes, ac Auditores, Judices, & alios officiales, quam per praefatos, & alios, quos litterae ipsae concernunt, sub excommunicationis latae sententiae, & perditionis emolumentorum, ac inhabilitatis poenis praedictis respective observari debere decernimus.

Officialis seu dicitur, in loco officii eorum Commissario a Pontifice deputando. Hoc non servatur, sed successor in officio, est locus commissarii.

§.10. Et nihilominus praemissa per dictum Julium Praedecessorem, ut praefatur, statuta, & ordinata de novo sic, quod tam Gubernatores, ac eorum, seu dictorum Legatorum Locatenentes, aut Vicelegati, alique Praesidentes provinciarum, civitatum, terrarum, & locorum, Nobis, & dictae Romanae Ecclesiae subiectorum praedictorum, praesentes, & futuri, etiam Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, aut quavis alia Ecclesiastica, vel Seculari dignitate, ut praefatur, fungentes, & quavis facultate muniti, quam ab eisdem Legatis, & Gubernatoribus, seu eorum Locatenentibus, aut Vicelegatis, & Praesidentibus in provinciis, civitatibus, terris, & locis praedictis pro tempore deputati Locatenentes, ipsorumque Auditores, Judices, & alii quicumque officiales pro tempore existentes, si annales fuerint, functo cuiuslibet officii, & administrationis eorum anno, & si ultra annum eorum officio, in aliqua provincia, civitate, vel terra duraverint, in fine cuiuslibet anni, si vero breviori tempore eorum officia durent, in fine eorum officii, in civitatibus, terris, & locis, in quibus officia exercuerint, coram personis dignioribus Civitatum, Terrarum, & locorum eorumdem, videlicet coram uno Commissario, per Nos, aut Successores nostros praefatos ex dicta Romana Curia, moderatis ipsorum officialium, ac Provincialium, vel Civitatum, seu Terrarum, vel si Nobis, aut Successoribus praedictis videbitur pro parte Camera praedictarum expensis mittendo, adjunctis secum Episcopo loci, vel eo absente eius Vicario in spiritualibus generali, & Procuratore Fiscali ipsius loci, vel Civitatis per praesidentes dictae Camera pro tempore deputato, & capite officii, seu magistratus ipsius Civitatis, vel Terrae, videlicet Confalonario, vel Praeposito, qui pro tempore fuerit, aut uno doctore per ipsas digniores personas, ultra Commissarium, ac Episcopum, vel Vicarium, & Procuratorem Fiscalem praefatos, eligendo, gestorum, & administratorum per eos alias, juxta tenorem litterarum Julii Praedecessoris huiusmodi rationem reddere, & querelis, ac accusationibus contra eos propositis, de gestis, seu omnibus in eorum officiis, sublato quovis diffugio, respondere teneantur.

Et coram Episcopo. Procuratore Fiscali. Praeposito, Magistrate.

Syndicatorum summarie procedant &c.

§.11. Ac Commissarius mittendus, Episcopus, vel Vicarius, & Procurator Fiscalis,

scalis, Confalonarius, seu Praepositus, & Doctor eligendus praefati rationem administrationis huiusmodi, cum omni summaritate, integritate, & severitate audiant, & procedant, ac querela, & probationes contra Gubernatores, Vicelegatos, & Praesidentes praefatos praepositas, & factas recipiant, processusque desuper forment, & clausos, ad Nos, vel Successores, nostros praedictos, ut Nos, vel dicti Successores, de ipsorum Gubernatorum, Vicelegatorum, & Praesidentium, iuxta ipsorum demerita, amotione, vel ad ulterius tempus confirmatione mature deliberare possimus, fideliter mittant, ipsorum vero Gubernatorum, Vicelegatorum, & Praesidentium Locatenentes, ac Auditores, & alios officiales praefatos condemnando, vel absolvendo iudicare, & ad restitutionem, omnibus subterfugiis, cavillationibus, & exceptionibus remotis, nisi propter casum gravitatem, eis concorditer, alias concorditer, vel Commissario praefato, id Nobis, vel eidem Successoribus referendum esse videatur, quo casu contra eos, servato tenore literarum Julii Praedecessoris huiusmodi procedendum sit, cogere debeant.

Condemnati, ad Papam possunt habere recursum infra mensem expeditum

§.12. Et si ab eorum decisionibus, & sententiis aliqui eorum se gravatos praetendant, ad Nos, vel a Nobis deputatos, per viam recursum provocare, & appellare possunt, sic tamen, quod nisi infra mensem immediate sequentem, revocationem, vel correctionem eorum, qua contra eos decisa, vel determinata fuerint, non reportaverint, ex tunc absque aliqua facienda intimatione, decisiones, & sententiae ipsae firmam remaneant, & executioni demandentur, perinde, ac si ab eis, reclamatum, vel appellatum non fuisset.

Et culpabiles non retineantur in officio.

§.13. Et si Legatorum, Gubernatorum, Vicelegatorum, & Praesidentium praefatorum Locatenentes, Auditores, & alii officiales praedicti culpabiles reperti fuerint, in eorum officiis perseverare non permittant, sed Legatus illius Provinciae pro tempore existens de novis Locatenentibus, Auditoribus, & Officialibus debite provideat, & nisi infra mensem providerit, tunc per Nos, aut Successores antedictos Locatenentibus, Auditoribus, & Officialibus, cum convenienti salario, eis per ipsum Legatum praestando, provideri debeat.

Cautiones praestande per officiales scribantur in libris A. Cam. Apost. Hoc non servatur.

§.14. Ac quod cautiones idoneae per deputandos ab ipsis Legatis, ac eorum Officialibus de praemissis observandis danda ad dictam Camera Apostolicam in libro particulari pro huiusmodi cautionibus annotandis ordinato, in quo cautiones per Gubernatores, & Vicelegatos praedictos praestande annotanda erunt, annotari debeant, ipsorumque Legatorum Secretarii, seu Notarii deputandi a Legatis ipsis literas patentes officiorum suorum, nisi prius eis per fidem manu Notarii ipsius Camera factam confiterit, quod cautiones praedictae annotatae fuerint, consignare non debeant, auctoritate, & tenore praedictis perpetuo statuimus, & ordinamus.

§.15. Decernentes praesentium transumptis, etiam impressis manu tamen Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curiae Ecclesiasticae, aut personae in dignitate Ecclesiasticae constitutae munitis, eandem proffus fidem in iudicio, & extra ubilibet adhibendam fore, quae ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibite, vel ostense.

§.16. Declarantes praesentes nostras literas a data praesentium locum habere, & servari debere, etiam quoad Officiales supradictos quoad syndacatum praemissum in sine officiorum suorum, etiam quod in principio eorum officii cautiones non dederint, & tempore publicationis praesentium in officiorum suorum exercitio, & possessione existant.

Vidi pluries disputari an ligaretur haec Constit. cum non apparet fuisse publicatam. Ideo posuit quae publicationem.

§.17. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac legibus municipalibus, & aliis Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & locorum praedictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica roboratis statutis, & consuetudinibus, ac omnibus illis, quae praefatus Praedecessor in dictis literis voluit non obstat, quae omnia praesentibus pro expressis, & repetitis haberi volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausula de rogatoria.

Nulli ergo &c. Si quis &c.
Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo vigesimo octavo, Kal. Decembris Pontificatus nostri Anno VI.

Dat. P. A. VI. die 1. Decem.

Anno a Nativitate Domini, 1528. Indivisione prima, die vero 8. Mensis Decembris, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Clementis divina providentia Papa VII. anno eius sexto, praesentes retroscriptae litterae publicatae fuerunt in vasis, seu portis Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, Audientiae Palatii Apostolici, Cancellariae Apostolicae, & acie Campi Florae, per me Joannem Cervinier prelaudati S. S. D. N. Papae Curvorem. Vianus de Bellavilla Magister Curvorum.

Publicatio.

XXX.

Sanctimoniales Monasterii Sanctae Mariae Campi Martii Ordinis Sancti Benedicti, sub cura Fratrum Ordinis ejusdem Servorum Beatae Mariae perpetuam sibi Abbatissam eligere posse decernit.

Ex Regest. in Archiep. Vat.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Apostolica Nobis injuncte desuper servitutis officium mentem nostram excitat, & inducit, ut circa ea, quae pro salubri, & tranquillo statu Monasteriorum quorumlibet, ac personarum in illis sub regulari castimonia, pie vite studio, assidue vacantium, profutura conspiciamus, operosis studiis favorabiliter intendamus.

Progenium.

§.1. Dudum siquidem postquam felices record. Adriano Papa VI. Praedecessori nostro

Adrianus VI. Abbatissam Monasterii hu-

stro pro parte dilectarum in Christo Filiarum Conventus Monasterii Monialium Sanctae Mariae Campi Martii de Urbe Ordinis Sancti Benedicti exposito, quod si Monasterium ipsum, quod antea per Abbatissam perpetuam regebatur, & gubernabatur, post obitum quondam Lucia tunc in humanis agentis, & ejusdem Monasterii Abbatissae, per Abbatissam triennalem regeatur, in eodem Monasterio regularis observantia firmiter perseveraret, & salubrius augeretur, dictus Praedecessor eorumdem Monialium in ea parte supplicationibus inclinatus per suas Plumbo literas inter alia statuerat, & ordinaverat, quod post cessum, vel decessum dictae Luciae Abbatissae Monasterium praedictum per Abbatissam de triennio in triennium per dictas Conventum eligendam perpetuo regeatur, & gubernaretur, ipsaque Abbatissa triennalis, quae bene se gessisset, ad aliud triennium eligi, illique praesse valeret, per quasdam, ac praemissa utpote ob evidentem utilitatem dicti Monasterii, & augmentum divini Cultus emanata revocari, cassari, & annullari, aut in aliquo illis derogari nullatenus posse, & quoties illa revocari, cassari, annullari, suspendi, aut in illis derogari contingeret, toties de novo, & sub quocumque data per Conventum, seu Monialem quamcumque Monasterii huiusmodi eligendam, restituta esse & censeri, & sic per quoscumque ubique iudicari, & cognosci debere, sublata aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ac quidquid secus attentari contingeret, irritum, & inane decreverat.

Postea Clemens VII. confirmavit per litteras de electione nove Abbatissae, cum perpetuam electionem concessit, quod etiam successores in futurum.

§.2. Nos dicto Praedecessore, sicut Domino placuit, de medio sublato, divina favente clementia ad Summi Apostolatus apicem assumpti, eorumdem Conventus in ea parte supplicationibus inclinati, per alias nostras literas electionem de dilecta in Christo filia Clarina de Columna moderna dicti Monasterii Abbatissa in Abbatissam ipsius Monasterii per Conventum praefatas factam, ad ipsius Clarinae vitam approbavimus, & confirmavimus, ac statuimus, & ordinavimus, quod ex tunc de cetero occurrente ejusdem Monasterii vacatione Moniales ipsius Monasterii pro tempore existentes Abbatissam perpetuam, & non temporalem, sicut antea, eligere deberent, prout in singulis literis praedictis plenius continetur.

Moniales hoc idem nullum sub Plumbo declarari peccant cum expressa declaratione Constitutionis Adrianus VI.

§.3. Cum autem sicut exhibitum nobis nuper pro parte dictae Clarinae Abbatissae petitione continebat, pro eo, quod litterae nostrae huiusmodi non sub Plumbo, sed in forma Brevis expedite extiterint, & in eisdem de Decreto Adriani Praedecessoris huiusmodi alias, quam per clausulam pro sufficienter expressis habentes, plena, seu sufficiens mentio facta non extitit, ac forsitan de consensu ipsarum Conventus ad praesens doceri non possit, a nonnullis de viribus nostrorum statuti, & ordinationis eligendi Abbatissam perpetuam, ac desuper consecrarum literarum huiusmodi hesitatur.

Clemens suis litteris plenam

§.4. Nos dicti Monasterii profectum paterno zelantes affectu, ne propterea trienn-

nio praedicto elapso careant effectu provide-re volentes, ipsamque Clarinam Abbatissam a quibusvis excommunicationibus, & interdictionibus, aliisque Ecclesiasticis, sententiis, censuris, & poenis, si quibus quomodolibet innodata existit, ad effectum praesentium, tantum consequendum, harum serie absolventes, & absolutam fore censentes, ejusdem Clarinae Abbatissae in hac parte supplicationibus inclinati, si ad hoc majoris partis praefatarum Conventus accedet assensus, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod litterae praedictae, & in eis contenta quaecumque valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant, & sibi suffragentur in omnibus, & per omnia, perinde ac si in illis de statuto, ordinatione, & decreto, ac literis Adriani Praedecessoris huiusmodi modo praemissa plena, & individua, ac de verbo ad verbum mentio facta, ac per illas eisdem statuto, ordinationi, decreto, ac literis Adriani Praedecessoris huiusmodi specialiter, & expresse derogatum fuisset.

Abbatissam perpetuam eligendam firmat.

§.5. Et nihilominus pro potiori cautela electionem Clarinae ad ejus vitam de novo, ac literas nostras, & in eis contenta huiusmodi ex certa nostra scientia approbantes, & confirmantes, omnesque, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsitan intervenierint, in eisdem suppletis, ipsaque litteras nostras de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis defectu notari non posse decernentes, auctoritate, & tenore praedictis statuimus, & ordinamus, quod de cetero occurrente dicti Monasterii vacatione, Conventus, seu Moniales praefatae sub cura Fratrum Servorum Beatae Mariae Ordinis Sancti Augustini degentes, perpetuam, & non triennalem, seu alias temporalem Abbatissam, sicut antequam litterae Adriani Praedecessoris emanarent, fieri consueverant, eligere possint, & debeant, ipsaque sic electa eo ipso Apostolica auctoritate confirmata sit, & esse censetur, & ad ejus vitam Monasterio huiusmodi praesse possit, & teneatur.

Sic a quibuscumque praecipue obervari.

§.6. Decernentes sic per quoscumque Iudices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, sententiari, iudicari, decidi, & diffiniri debere, necnon irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Dati exequutoris praesentium litterarum.

§.7. Quo circa venerabilibus fratribus nostris Cesenaten., & Alerien., ac Castellimaris Episcopis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta huiusmodi, ac quoties pro parte Clarinae, & pro tempore existentis Abbatissae, & Conventus Monasterii huiusmodi, seu alicujus earum, desuper fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac singulos

Obstantium
derogatio.

los, quos ipse presentes concernunt illis pacifice gaudere: Non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari: Contradictores quolibet, & rebelles per censuras, & penas Ecclesiasticas appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis Processibus, censuras, & penas ipsas iteratis vicibus aggravando: Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.8. Non obstantibus literis Adriani Predecessoris huiusmodi quas cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & processibus habitis per eandem, & inde secuta quaecumque harum serie revocamus, cassamus, & annullamus, ac nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti esse decernimus, ac quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinis predictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & literis Apostolicis, illis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis quomodolibet concessis, & approbatis: quibus omnibus illarum veteres tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis, & individue, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§.9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre absolutionis, yohannatis, decreti, approbationis, confirmationis, suppletionis, statuti, ordinationis, mandati, revocationis, cassationis, annulationis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem etc. Datum Bononia Anno Incarnationis Dominice millesimo quingentesimo vigesimo nono, Quarto nonas Martii, Pontificatus nostri Anno VI.

Dat. die 4.
Martii 1529.
An.VI.

XXXI.

Declaratio, quod electio Successoris huius Pape, Bononiam, Viennam, vel alibi profecturi, fiat in ipsa Urbe, si ante ad eam reditum, ipse decesserit. Et innovatio Constitutionum Alexandri III., Gregorii X., & Clementis V. circa electionem Pape.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Carolus V.
Imperator, pa-
sem Italiae of.

CUM carissimus in Christo filius noster, Carolus Romanorum, & Hispaniarum

Rex Catholicus in Imperatorem electus intellexisset, Turcarum Tyrannum potentissimo Exercitu ad denuo Regnum Ungariae invadendum & occupandum venire, cognoscensque propterea non solum Regnum, sed etiam totam Rempublicam Christianam in maximo versari discrimine, & desiderans Ferdinando Regi Ungariae Fratri suo dulcissimo, ipsique Reipublicae Christianae operam ferre, prout ad eius officium, cum advocatus Ecclesiae existat, pertinere cognoscebat, omnibus suis Regnis dimissis quamprimum ad Italiam venit, offerens pacem illam, quam Iesus Christus in caelum ascendens suis reliquit Discipulis, Regibus, & Principibus Christianis, ac Italiae Potentatibus, sine qua eidem Turcarum Tyranno resisti non posse cognoscebat, & pro huiusmodi universali pace facilius componenda nuper Nobis suis literis significavit plurimum expedire, ut in Civitate nostra Bononia, quam celerius fieri posset, insimul conveniremus, ut totam Italiam tandem a tot calamitatibus liberarem, illique pacem daremus, ut illa plasata, illius Potentatus, ac Baronis unitis animis, & viribus non solum dicto Turcarum Tyranno resisti, sed ipse cum toto eius Exercitu profligari possit.

§.1. Nos eius pium, & honestum desiderium plurimum in Domino commendantes, etsi ex gravi infirmitate, qua tot mensibus detenti fuimus, convaluerimus, tamen pristinas corporis vires adhuc non recuperavimus, occasionem tamen rei benegerenda, & tam necessarii boni ommittere nolentes, cognoscentes ad officium nostrum pertinere pro salute gregis Dominici Nobis commissi, periculo vite Nos exponere, & ad Civitatem ipsam Bononiae omni celeritate, & mora cessante Nos conferre, in Alma tamen Urbe nostra caesarem, & literarum Apostolicarum Audientiam relinquentes, ac relinquere declarantes ad effectum, ut si ante reditum nostrum ad Urbem ipsam Nos ab hac luce migrare contingeret, in ipsa Urbe, in qua Audientiam memoratam relinquimus, & non in Civitate Bononiae, seu in alio loco, in quo tempore obitus nostri cum nostra Curia resideremus, electio Romani Pontificis fieri debeat, nisi ipsa Urbs tunc interdicta, vel contra Ecclesiam Romanam in manifesta rebellionem persisteret, seu de impressione dubitaretur, sicut alias ex causis tunc expressis, proximis annis circa electionem Pontificis in eventum obitus nostri, ita & nunc etiam providere desideramus, & intendimus.

§.2. Habita igitur super hic cum venerabilibus fratribus nostris Sanctae Ecclesiae Cardinalibus matura deliberatione, & diligenti exanime, & de eorumdem consilio, & unanimi consensu, caesarem, & literarum Apostolicarum Audientiam in ipsa Urbe post nostrum ab ea discessum remanere, ad effectum, ut, si ante reditum nostrum ad ipsam Urbem Nos ab hac luce migrare contingeret, ibi, & non alibi, ubi Nos mori contingat, electionem Romani Pontificis cele-

1529.
ferens, Pontificem requirit ut secum Bononiae conveniat.

Ipsa propterea Bononiam proficiscitur.

1529.

1529.

Constitutiones
Alex. III. Gre-
gor. X. & Cle-
men. V. inno-
vat.

Electio enim
alter factam
icitat.

D. P. An. VI.
die 6. Octob.

Causa huius
innovationis.

Relatio pre-
ced. Const.

Enunciatio
alterius inno-
vationis.

Causa alia
huius innova-
tionis.

celebrari debere, nisi Urbs ipsa tunc interdicta subiaceret, vel esset aperte rebelis, aut inibi de impressione dubitaretur, ut praefertur. Super quo maioris partis Cardinalium tunc ibidem existentium decisioni stari, & tunc in Civitate Castellana, seu Urbeventana, seu Perusina, servato scripturae huiusmodi ordine, fieri debere, dummodo illa ecclesiastico interdicto subiecta, seu rebelles non fuerint, ut praefertur.

§.3. Ac per sel. record. Alexand. III. Licet de excitanda, & Gregorium X. in Lugdunen. Ubi periculum, & ne Romani, incipientes, per Clementem V. Romanos Pontifices Praedecessores nostros in Viennae Concilio circa electionem eandem hactenus editas Constitutiones, & alias extravagantes in omnibus in eis contentis servari, & in suo robore permanere debere volumus, atque decernimus.

§.4. Nos enim electionem alibi contra praesentium tenorem per eosdem Cardinales factam, & irritam fore, ipsosque Cardinales ad aliam electionem Romani Pontificis, servata eorumdem praesentium literarum forma, procedere debere, & per eos contra praemissa nullatenus dispensari posse etiam decernimus.

Nulli ergo &c. Si quis &c.
Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo vigesimo nono, Pridae Nonas Octobris, Pont. nostri Anno sexto.

Sequitur innovatio dictae Constitutionis.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Licet variae Constitutiones pro evitanda discordia in electione Romani Pontificis etiam circa locum celebrandae ipsius electionis a nostris Praedecessoribus salubriter sint editae, tamen sicut accepimus, si Nos ab Alma Urbe aliquamdiu absentemur, & ante reditum nostrum ad ipsam Urbem Nos per divinam voluntatem decedere contingeret, a nonnullis asseritur, quod per constitutiones hactenus editas circa locum celebrandae electionis huiusmodi non sit pro conditione huius temporis ex omni parte factis provisum.

§.1. Et id dudum cum versus Bononiam &c. Residuum praetermitto, quia tota ipsa bulla praecedat.

§.2. Et deinde cum Nos iterum pro simili necessitate ad dictam Civitatem Bononiae conferre, & inibi cum praefato Carolo Imperatore ex Germania redeunte ad similem effectum convenire necesse fuisset, Nos de simili eorumdem fratrum consilio literas praedictas per alias nostras literas innovavimus, prout in eisdem literis plenius continetur.

§.3. Cum autem Nos de proximo pro nonnullis nostris, & Sanctae Romanae Ecclesiae, ac orthodoxae, & Catholicae fidei, totius-

que Reipublicae Christianae arduis negotiis, & ex urgentissimis causis ad Civitatem Viennam vel alium locum magis opportunum, minoris, vel maioris ab Urbe distantiae, prout Nobis convenire videbitur, non sine gravi noxae, ac totius Curiae nostrae incommodo Nos conferre, ac inibi cum carissimo in Christo filio nostro Francisco Francorum Rege Christianissimo convenire, & ad certum tempus a dicta Urbe Nos abesse necesse esset.

§.4. Nos propterea circa electionem Romani Pontificis in eventum decessus nostri, Domino ita volente, ante reditum nostrum ad eandem Urbem pari modo ut debemus, providere volentes, habita etiam super hoc cum ipsis fratribus matum deliberatione, & de simili eorumdem consilio, & assensu priores literas nostras praedictas auctoritate Apostolica tenore praesentium innovamus, ac plenum firmitatis robur obtinere, illasque, necnon omnia, & singula in eis contenta, in eventum ipsius decessus nostri ante reditum nostrum ad eandem Urbem circa electionem futuri Romani Pontificis in omnibus, & per omnia inviolabiliter observari debere, ac per dictos Cardinales contra praemissa nullatenus dispensari posse, necnon totum id, & quicquid ab eisdem Cardinalibus quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Nulli ergo &c. Si quis &c.
Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo, tertio Nonas Septembris, Pont. nostri Anno decimo.

Letitia & publicata fuit supra scripta Innovatio Romae in Cancellaria Apostolica, die Martis nona Septembris, Anno, & Pontificatus quibus supra.

XXXII.

Approbatio Electionis, & Coronationis Caroli V. in Romanorum Regem, & Imperatorem electi.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Romanus Pontifex, qui vices illius in terris gerit, unde Imperium omne, & Principatus emanant, electiones de Regum, Imperatorumque personis celebratas, cum ad eius iudicium, & examen perferuntur, si illas rite legitimeque factas comperit, perlibenter approbare, suumque super his decretum, & auctoritatem interponere consuevit, quo scilicet Regnorum, Imperiique insignia merito adipisci, & eorum capita sublimi corona redimi possint.

§.1. Quapropter cum charissimus in Christo filius noster Carolus Romanorum, & Hispaniarum Rex Catholicus in Imperatorem electus superioribus mensibus ad Italia-

Innovatio
praeced. Con-
stitutionis.

D. P. An. X.
die 3. Sept.

Publicatio.

Ex Regest. in
Archiv. Vat.

Exordium.

Carolus V.
cum Pontifi-
ce Bononiae
convenit, Italiae tranquilla

1529. Irati, & bo- no catholice rei consulti.

liam appulisset, tum ut Regis, Imperato- risque insignibus, ferrea scilicet, atque aurea corona nostris de manibus ornaretur, tum ut ea fierent, que ad pacem, tranquillitatem, tutelam, ac propagationem Christiana Religionis pertinerent, Nos quoque ad Civitatem nostram Bononien. profecti illi obviam facti fuimus, ut ex nostro mutuo congressu, que uterque animo conceperat, optatum exitum haberent, & sic Italia per tot annorum decursum Bello, Fame, Pestique afflicte consili possit, illiusque Potentatibus, Ducibus, ac Baronibus pacem dari, rebisque ita constitutis Christiana Reipublica, ex tam ingenti, & pene infinito Turcarum apparatu extremo in discrimine constituta unitis, & animis, & viribus defensionis susciperetur.

§.2. Rex autem ipse pacem in universa fere Italia conciliata, & stabilita, cupiens a Nobis utraque, ferrea videlicet, atque aurea corona insigniri, quo celerius ad res Germanicas parandas accedere possit, & cum documenta secum non attulerit, quibus de eius in Regem Romanorum electione legitime edoceri possemus, venerabili fratri nostro Petro Episcopo Sabinen. Cardinali Anconitan. nuncupato demandavimus, ut negotium super huiusmodi electionis validitate, illius confirmatione, deque eo ad Imperialis celsitudinis apicem assumendo approbatione solerti examine discuteret, & exploraret, & que super his comperta cognitaque reperisset, ea in nostro secreto consistorio referenda curaret.

§.3. Ipse vero Petrus Episcopus adhibitis nonnullis testibus fide, & virtute probatis, & iurejurando interjecto diligenter examinatis, eorumque attestacionibus exacte pensatis, coram Nobis, & venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus in Consistorio nostro prefato ex fide retulit, que per venerabiles fratres nostros, ac dilectos filios nobiles viros ipsius Imperii Electores, S. R. Imperio per obitum cl. mem. Maximiliani Regis Romanorum, qui illius gubernacula regebat, solatio viduato, de ipso Carolo facta fuit electio, rite recteque processisse, quin potius divini numinis afflatum emanasse, & Deum ipsum, quem celesti illa, & incomprehensibili mente in Imperatorem longe ante designarat, Electoribus ad hoc constitutis postmodum eligendum, declarandumque ostendisse, quod si humana divinis comparare fas est, non absurde dici potest, quemadmodum Coeli, Terraque sator Deus aeternum Filium illa, ex Virgine nasci voluit, que a clarissimo, & pervertusto Patriarcharum, Prophetarumque, atque etiam Regum sanguine ortum ducebat; itidem, & Carolum ipsum, ex inclita, & per illustri Catholicorum Christianorumque Regum, ac duorum Imperatorum Domus Austrie progenie originem trahere voluit, totque insuper Regna, tot Provincias, & Principatus ejus ditioni, & Imperio subiecit, ut postquam plerique Christianorum Principum, quibus desuper data est potestas, gladios illos, quos adversus intemerate Fi-

Cardinali Sabinen. com- munitatem ex- amen electio- nis Caroli in Imperatorem

Cardinali- tam rite, le- gitimeque su- am pronun- tiat.

dei hostes acere, & eruentare debebant, in mutuum Christifidelium, quos tucri, defendique tenentur, cladem perniciosamque convertunt, ipse unus Carolus, & potentia, magnitudineque polleret, ut suis propriis peculiaribus Regnis, ac Principatibus Religionis causam suscipere ac tucri, etiam irruenti Turcarum tyranno sese opponere, atque pestiferis ejus conatibus obviam ire, universamque Christianam Rempublicam defendere, ac propugnare, necnon hereses de novo exortas, & in dies latius serpentes funditus extirpare, & abolere possent.

§.4. Unde Carolus Rex prefatus ad honorem S. R. E., & Sacri Imperii decus unctionem, & Imperiale Diadema ab ipsa Ecclesia suscepturus nostro se conspectui presentavit, & illa per manus nostras sibi impendi humiliter supplicavit.

§.5. Nos igitur ejus votis non immerito benignum conferentes auditum, ipsum internae Charitatis, & debiti honoris constringentes amplexibus eundem Carolum nostrum Charissimum cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus diligentibus, & matura deliberatione prahabita, de eorum consilio, & unanimi consensu ad gloriam Omnipotentis Dei, & Gloriosae semper Virginis Mariae, ac Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, exaltationem quoque, & honorem S. R. E., & Sacri Imperii, electionem de ipso Carolo per eosdem Electores in Regem Romanorum, & Imperatorem rite, legitimeque factam auctoritate Apostolica tenore presentium confirmamus, & approbamus, ea insuper Coronationis solemnia, quibus in Civitate Superioris Germaniae vulgo Aquigrani nuncupata argentea corona illa scilicet, qua Carolus Cognominatus Magnus usus perhibetur, ab Archiepiscopo Colonien. insignitus fuit, etiam approbamus, riteque facta fuisse declaramus.

§.6. Supplentes omnes, & singulos defectus, qui aut ratione formae, aut ratione personae suae, aut personarum eorumdem Electorum, seu quavis alia ratione, vel causa in huiusmodi electione forsitan intervenerint, quovis modo, & ex certa scientia, & Apostolica potestatis plenitudine.

§.7. Ipsumque Carolum electum ad suscipiendum Imperialis Dignitatis culmen dignum, & idoneum fore, & esse auctoritate, scientia, potestate, & tenore praemissis declaramus, ac cum eodem Carolo, cum quo alias se: re: Leo Papa X. secundum carnem frater patris, & Praedecessor noster, ut Regnum Neapolitanum una cum Imperio retinere possit per suas literas dispensavit, pro potiori cauthela, ut Regnum ipsum Neapolitanum una cum Imperio, quoad vixerit retinere libere, & licite valeat, de eorumdem fratrum consilio, auctoritate, scientia, & potestatis plenitudine similibus dispensamus.

§.8. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis necnon legibus Imperialibus, ac pri-

Imperiale Diadema sibi imponi petit Carolus.

Ejus itaque electionem confirmat Clemens, Coronationemque factam Aquigrani.

Defectus qui incur- runt, sanant.

Cum eo dispensata ad hoc, ut una cum Imperio Neapolitano Regnum retineat possit.

Derogat contra- rias.

privilegiis illis Electoribus, & quibusvis concessis, quibus illorum omnium tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c. Datum Bononiae Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo vigesimo nono, Kalendis Decembris Pontificatus nostri Anno VII.

Dat. die 31. Decem. 1529. An. VII.

XXXIII.

Inquisitorum hereticae pravitatis facultas, procedendi adversus quoscumque etiam Regulares cujusvis Ordinis, in causis haeresis. Indulgentiasque concedendi Confratribus Societ. Crucisignatorum, pro servitio Sanctae Inquisitionis.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Paulo Barigello, totius Ordinis Fratrum Praedicatorum Vicario Generali, in Ferraribus, & Mutinen. Civitatibus, & Diocesisus haereticae pravitatis Inquisitori.

CUM sicut ex relatione pro parte tua Nobis facta, cum gravi nostra mentis molestia innouit, in diversis Italiae partibus adeo pestifera haeresis Lutheri, non tantum apud saeculares personas, sed etiam Ecclesiasticas, & Regulares, tam mendicantes, quam non mendicantes invaluerit, ut aliquando nonnulli ex eis suis sermonibus, & verbis, & (quod deterius est) publicis praedicationibus tali labe plerisque inficiant, & Christifideles sub obedientia S. R. E. viventes, & praecipua ejusdem Ecclesiae servantes, non leviter scandalizent, in haeresim augmentum, pusillorum scandalum, atque Catholicae fidei non medio cre detrimentum.

Martini Lutheri haeresis quancumque est extinguen- da.

Ne serpat nimium, ut heresis Atii.

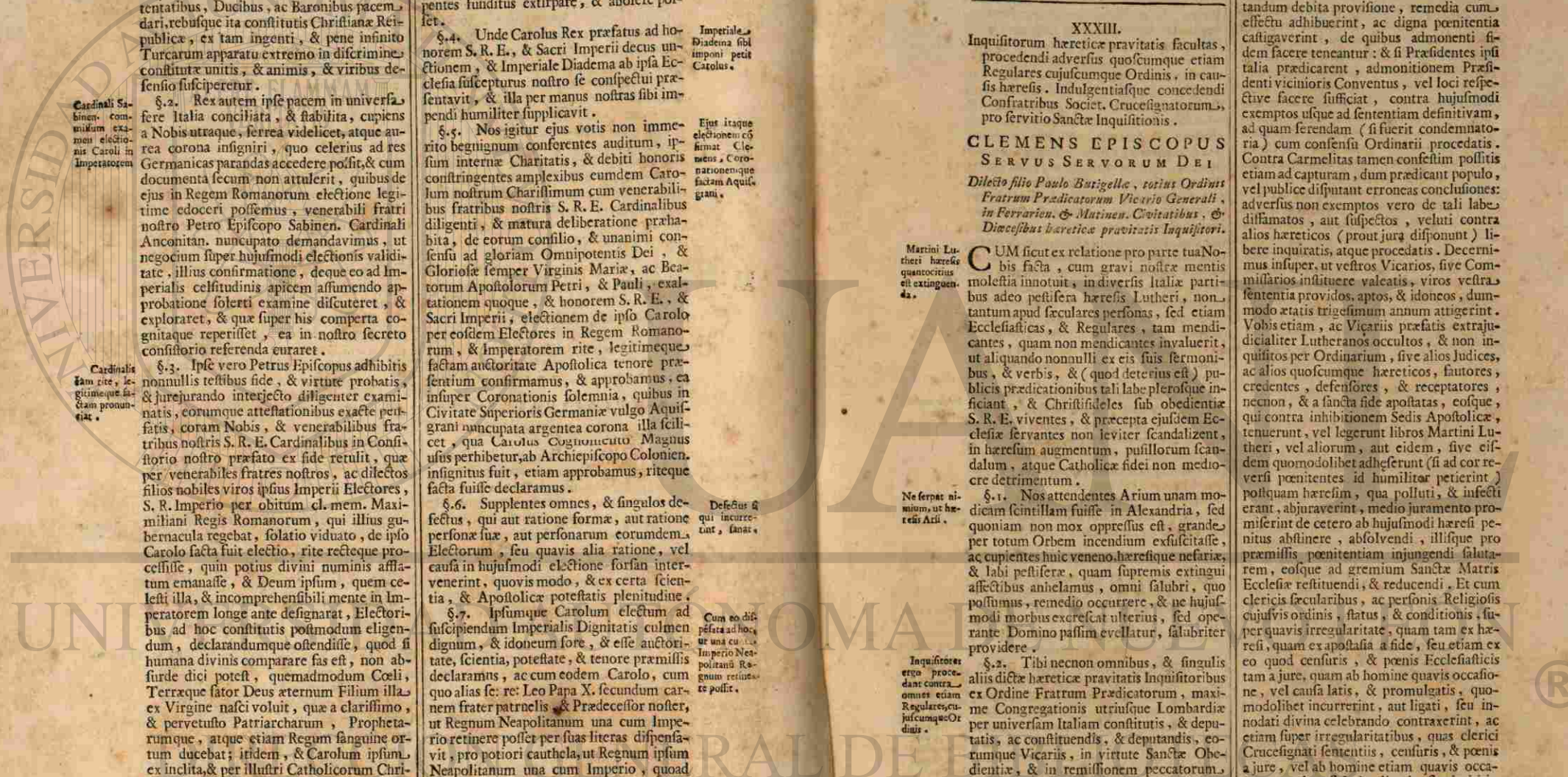
Inquisitores ergo procedant contra omnes etiam Regulares, cu- juscumque Ordinis.

§.1. Nos attendentes Arium unam modicam scintillam fuisse in Alexandria, sed quoniam non mox oppressus est, grande per totum Orbem incendium exsuscitasse, ac cupientes huic veneno haeresique nefariae, & labe pestiferae, quam supremis extingui affectibus anhelamus, omni salubri, quo possumus, remedio occurrere, & ne huiusmodi morbus exerceat ulterius, sed operante Domino passim evellatur, salubriter providere.

§.2. Tibi necnon omnibus, & singulis aliis dicte haereticae pravitatis Inquisitoribus ex Ordine Fratrum Praedicatorum, maxime Congregationis utriusque Lombardiae per universam Italiam constitutis, & deputatis, ac constituendis, & deputandis, eorumque Vicariis, in virtute Sanctae Obedientiae, & in remissionem peccatorum vestrorum districte praecipiendo mandamus, quatenus omnibus, & singulis etiam Carmelitarum, & aliorum Ordinum Mendicantium Religiosis, vel non Mendicantibus de huiusmodi peste diffamatis, aut aliter suspectis, praecipueque tales errores in suis

sermonibus, verbis, seu praedicationibus disseminantibus, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, super huiusmodi, ac qualibet alia haeresi silentium imponatis. Et postquam per vos, sive Vicarios vestros, aut vestrum, vel eorumdem Vicariorum aliquos, sive aliquem, Praesidentes Monasteriorum, Conventuum, & aliorum locorum, ubi haereses huiusmodi, vel errores seminati forent, aut inibi propinquiorum praemoniti fuerint, nisi tales infra mensem a die admonitionis computandum debita provisione, remedia cum effectu adhibuerint, ac digna poenitentia castigaverint, de quibus admoniti si dem facere teneantur: & si Praesidentes ipsi talia praedicarent, admonitionem Praesidenti vicinioris Conventus, vel loci respective facere sufficiat, contra huiusmodi exemptos usque ad sententiam definitivam, ad quam ferendam (si fuerit condemnatoria) cum consensu Ordinarii procedatis. Contra Carmelitas tamen consensum possitis etiam ad capturam, dum praedicant populo, vel publice disputant erroneas conclusiones: adversus non exemptos vero de tali labe diffamatos, aut suspectos, veluti contra alios haereticos (prout iura disponunt) libere inquiratis, atque procedatis. Decernimus insuper, ut vestros Vicarios, sive Commisarios instituire valeatis, viros vestra sententia providos, aptos, & idoneos, dummodo aetatis trigessimum annum attingerint. Vobis etiam, ac Vicariis praefatis extrajudicialiter Lutheranos occultos, & non inquisitos per Ordinarium, sive alios Judices, ac alios quoscumque haereticos, fautores, credentes, defensores, & receptatores, necnon, & a sancta fide apostatas, eosque, qui contra inhibitionem Sedis Apostolicae, tenuerunt, vel legerunt libros Martini Lutheri, vel aliorum, aut eidem, sive eisdem quomodolibet adhaeserunt (si ad cor reversi poenitentes id humiliter petierint) postquam haeresim, qua polluti, & infecti erant, abjuraverint, medio juramento promiserint de cetero ab huiusmodi haeresi poenitus abstinere, absolvendi, illisque pro praemissis poenitentiam injungendi salutarem, eosque ad gremium Sanctae Matris Ecclesiae resituenti, & reducendi. Et cum clericis saecularibus, ac personis Religiosis cujusvis ordinis, status, & conditionis, super quavis irregularitate, quam tam ex haeresi, quam ex apostasia a fide, seu etiam ex eo quod censuris, & poenis Ecclesiasticis tam a jure, quam ab homine quavis occasione, vel causa latis, & promulgatis, quomodolibet incurrerint, aut ligati, seu innodati divina celebrando contraxerint, ac etiam super irregularitatibus, quas clerici Crucisignati sententis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine etiam quavis occasione, vel causa latis, ligati, seu irriti, ac etiam ex eo quod in locis Ecclesiastico interdito suppositis Missas, & alia divina officia (non tamen in contemptum clavium) celebraverint, incurrerint dispensandi.

§.3. Et quia Inquisitores praefati in Ci- viti-

1530.
Cruce signatis
indulgentias
concedat &c.

vitatibus, seu aliis locis Societates, seu Confraternitates ad extirpandum hæreses, & capiendum hæreticos (juxta concessionem a Romanis Pontificibus eis factam) instituant, & in eis Confratres recipiant, qui in eorum receptione votum in eorundem Inquisitorum, seu Vicariorum manibus emittunt, ac voto se adstringunt, dum pro parte ipsorum Inquisitorum, & Vicariorum ad capiendos ipsos hæreticos requisiti fuerint, auxilium, consilium, & favorem præstare, ut eis tempore casus localis interdicti divinis interesset, & eis decedentibus eorum corpora Ecclesiastica sepulture (sine tamen funerali pompa) tradi possint, dummodo causam non dederint hujusmodi interdicto, nec eis id contigerit specialiter interdicti, ipsisque Crucesignatis per ipsos Inquisitores, seu Vicarios dum in eorum manibus votum hæreticos ipsos persequendi emisserint, ut semel ex tunc, & in mortis articulo, a reservatis, & in bulla Coena Domini contentis casibus, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, aut propositum confitendi debito tempore per Ecclesiam statuto habuerint, absolvi, ac indulgentia plenaria, & omnium peccatorum remissio hujusmodi concedi, eisque, ut singulis diebus anni, quinque Altaria Ecclesie (si tot ibi fuerint) aut unum loci, in quo eos esse contigerit, Psalmum unum genibus flexis recitando, vel quinque Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam in quolibet Altari, indulgentias stationum Urbis consequi valeant, etiam concedendi, & largiendi, auctoritate Apostolica tenore presentium licentiam, & facultatem concedimus. Et nihilominus concessionem per Romanos Pontifices forsitan viva vocis oraculo, seu alias eisdem Inquisitoribus, & Vicariis fratrum, seu licentiam concessam hujusmodi approbamus, & confirmamus, ac omnia, & singula alia privilegia, exemptiones, immunitates, gratias, & indulta, quibuscumque Inquisitoribus aliis hæretice pravitatis quorumvis Ordinum, & Congregationum, & officio inquisitionis hujusmodi in quibuscumque Regnis, & Provinciis, sive locis, ac Terris, hætenus deputatis concessa, & in posterum concedenda vobis communicamus, atque jam vobis alias concessa approbamus, confirmamus, & innovamus. univ. sol. & singulos juris, & facti defectus (si qui forsitan in illorum concessione intervenerint) supplemus.

Episcopi, & alii in predictis favent.

§.4. Mandantes omnibus, & singulis venerabilibus fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, necnon dilectis filiis eorundem Archiepiscoporum, & Episcoporum Vicariis, in spiritualibus generalibus, quatenus presentes literas, & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestra, seu Vicariorum vestrorum prædictorum, aut alicujus vestrum, sive illorum desuper fuerint requisiti solemniter publicantes, ac vobis in premissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant presentes literas, & in eis contenta hujusmodi, firmiter observari, vosque

illis pacifice gaudere. Non permittentes vos desuper per quoscumque quovis modo, indebite molestari, contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & penas, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictorum Ordinum, etiam juramento, & confirmatione Apostolica roboratis, statutis, & consuetudinibus, necnon privilegio, quod incipit, Sacer Ordo, per se: rec. Sixtum. Papam IV. Prædecessorem nostrum Ordini Carmelitarum concessio, fortassisque post aliis communicato, & quibuscumque aliis privilegiis, & indultis Apostolicis illi, ac quibuscumque aliis, etiam Mendicantium Ordinibus, etiam sub quibuscumque, & verborum formis, ac cum quibuscumque clausulis, & decretis, concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus (tenores illorum, ac si de verbo ad verbum inserti forent presentibus, pro sufficienter expressis habentes) hac vice specialiter, & expresse derogamus, necnon quibuscumque exceptionibus, oppositionibus, & appellationibus, forsitan desuper faciendis, & interponendis, quæ adversus præmissa nullatenus suffragari posse volumus, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel diversim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem.

Quibuscumque non obstantibus.

§.6. Decernentes presentium transumptis, manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem proferri fidem in iudicio, & extra adhibendam fore quæ eisdem presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Fides transumptum.

Datum Bononiæ sub Annulo Piscatoris, die 15. Januarii millesimo quingentesimo trigesimo, Pontificatus nostri Ann.VII.

Dat. P. A. VII die 15. Jan.

XXXIV.

Coronatio Caroli V. Imperatoris, in Civitate Bononiæ Provincia Lombardiæ. CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

CUM proximo Februarii mense, celebri Cathedræ Petri die, cui dispari quidem merito, pari tamen potestate successimus, dilectus filius noster Wilhelmus Tituli SS. Joannis, & Pauli Presbyter Cardinalis in Cappella Palatii Civitatis nostræ Bononiæ, quod in presentiarum habitamus, Missarum sacra nostro jussu esset peracturus, & priusquam ad ipsam Cappellam accederemus, carissimum in Christo filium nostrum Carolum V. Imperatorem semper Augustum nostræ ex auctoritate injunxisset, reliquasque ceremonias vetusto more circa id fieri solitas peregrisset.

Carolus V. de mandato hujusmodi Missarum solemniter, sollicitum, cum ceremoniis, ab Ven. Wilhelmus Cardinalis injunxit.

§.1. Nos

§.1. Nos qui postea iis ceremoniis, & unctioe peractis, Cappellam ingressi fuimus, infra ipsarum Missarum solemniam, Regia Imperatoriaque insignia eidem Carolo tradidimus, ejusque caput corona ferrea decoravimus.

1530.
Pontifex deinde de Cappellam ingressus, infra Missarum solemniam insignia Regis, & Imperatoria ei tradidit, & corona ferrea coronavit. Successive altera die festo S. Matthie Apost. idem Pontifex præmissis solemnibus ceremoniis, eadem insignia ipsi Carolo contulit, & corona aurea eundem coronavit.

§.2. Ab hinc deinde triduum, in ipso scilicet die Matthie Apostoli festo, qui primus dies natalis ipsi Carolo illuxit, cum aurea corona insignire volentes, ex Palatio per pensile tabulatum ob hoc ipsum instructum ad Ecclesiam Sancti Petronii accessimus, Pontificiam Missam celebraturi, & cum ipse Carolus Imperator iis omnibus perfunctus esset, quæ ad ejusmodi ceremonias exiguntur. Primo videlicet ante aram ad hunc usum super tabulatum erectam, in Canonicum Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe per nonnullos ejusdem Basilicæ Canonicos, Bononiæ tunc temporis degentes, & ibidem presentes receptus, deinde Oratione una ad hanc celebritatem accommodata, in Ecclesia hujusmodi foribus per Præfinitum, rursus altera intra ipsos foribus, per Sabinum. Episcopos super caput Caroli alta voce prolatis, idem Imperator ad quamdam Cappellam divertit, ubi cultu, & ornatu Diaconorum indutus, & inde ad Sedem pro eo paratam accedens, ibidemque ab Episcopo Ostiensi inunctus, ad conspectum nostrum venit. Hos vero Missam prosequentes, Evangelio latino, græcæque lingua nondum enunciato, eadem quæ nudius tertius Regia, Imperialiaque insignia Imperatori contulimus, annulum in primis ejus digito annulari imponentes, deinde Ensem adversus fidei hostes, ut brandum, ad ejus semur accingi fecimus, deinde vero aurea corona ejus caput coronavimus, ac postmodum sceptrum peculiare Regibus insigne, ac globum totius Mundi imaginem representantis, in ejus manu tradidimus, & ad pacis osculum, qua Christus nascens, prædicans, moriens, resurgens, ac regnans Ecclesiam suam docuit, admittimus. Quibus rite peractis, ille in solium Imperiale dextero lateri nostro pene contiguum sese recepit. Sacrificio deinde absoluto, & omnibus, quæ veteri ex instituto in hujusmodi coronatione fieri solent, peractis, ad Palatium, unde profecti eramus, equo insidentes regressi sumus.

Quæ omnia rite, & legitime gesta esse Bononiæ perinde ac si Romæ, & Mediolani respectu adest, declaratur.

§.3. Et ne animis curiosis ambigi posset, an corona ferrea, quæ olim Modicæ, vel in Ecclesia Mediolanen. & aurea, quæ per Romanum Pontificem Romæ in dicta Petri Basilica exhiberi fuit solita, jam utraque Bononiæ ad supplices Imperatoris preces, & ex causis legitimis id suadentibus per Nos exhibita, tantundem virium, & stabilitatis obtineat, ac si ambæ statutis in locis more veteri tradite, susceptæque fuissent, ut hic scrupulus ex animis evellatur, auctoritate Apostolica tenore presentium declaramus, & ad posteritatem transmitti volumus, omnia præmissa hoc tenore, hocque in loco gesta, perinde firma, valida, & inconcussa esse, & suam robur, & stabilimentum obtinere, ac si illa ferrea coronatio, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

vel Modicæ, vel Mediolanen. hæc aurea vero Romæ in dicta Basilica, servatis omnibus ceremoniis servari solitis, celebrata, factaque fuissent.

§.4. Sicque per quoscumque Judices, & causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales interpretandum, judicandum, ac sententias promulgandas, adempta eis aliter interpretandi, judicandi, & sententiam promulgandi facultate, auctoritate, & tenore prædictis decernimus.

Et ita non aliter iudicari possit decernatur.

§.5. Supplentes ex certa scientia, ac Apostolica potestatis plenitudine, omnes, & singulos defectus, tam juris, quam facti, si qui forsitan intervenerint in eisdem.

Defectusque omnes supplet.

§.6. Nos etiam cum eodem Carolo, cum quo alias fel. rec. Leo Papa X. secundum carnem frater patruelis, & Prædecessor noster, ut Regnum Neapolitan. una cum Imperio retinere posset, per suas literas dispensavit, pro potiori cautela, ut Regnum ipsum Neapolitanum una cum Imperio, quoad vixerit, retinere libere, & licite valeat, quibusvis constitutionibus, ac literis, necnon statutis, & consuetudinibus Apostolicis, ac legibus Imperialibus, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate, & tenore præmissis, de speciali dono gratiæ dispensamus.

Ac super retentione Imperii, & Regni Neapolitan. quoad ipse Carolus vixerit dispensat.

§.7. Quocirca omnibus Christianidelibus vassallis, & subditis præfati Imperii, quoscumque conditionis existant, etiam si Regali, aut Pontificali dignitate præfulgeant, in virtute sanctæ obedientiæ, & pro quanto gratiam nostram curam habeat districte precipiendo mandamus, quatenus præfato Carolo Imperatori, ut tenentur, efficaciter pareant, & intendant.

Subditisque obedientiam illi præstari jubet.

Nulli ergo &c. Datum Bononiæ, Anno Incarnationis Dominicæ 1530. Kal. Martii, Pontificatus nostri Anno VII.

Sanctionem presentium apponit. D. P. An. VII. die 1. Martii.

XXXV.

Institutio Rotæ, ad causas, & lites cognoscendas, & decidendas, in Civitate Perusii, Provinciæ Hetruriæ, in Statu Ecclesiastico.

Studium generale ibidem instituit, Clem. V. ut sup. in ejus Constitut. VII. Super specula Tom. III. Par. II. fol. 117.

CLEMENS PAPA VII. Dilectis filiis Prioribus, & Communitati Civitatis nostræ Perusii, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exponi Nobis nuper fecistis, per dilectum filium Guglielmum Pontanum. U. J. D. Oratorem vestrum, quod si officia Præture, suorumque Collateralium, necnon officium Judicis Appellationum. Barifelli Populi nuncupatum, istius nostræ Civitatis, cum eorum jurisdictionibus, ac familiaris, & emolumentis in nova officia quatuor Rotæ nuncupata, assensu, & auctoritate nostra in Civitate erigenda, & constituta transferrentur, seu commutarentur,

Civitate Perusii preces, pro institutione ne Rotæ.

tur, in non mediocre ejusdem Civitatis, ac Territorii commodum, facilioremque justitiam, absque labis alienius suspicione, administrationem cederet, prout in pluribus aliis Civitatibus, in quibus hujusmodi Rotæ Auditoria instituta fuerunt, idem contigit experientia docuit.

§.1. Nos igitur, qui Civitatem ipsam paternam caritate prosequimur, cupientes, ut in solida fide, & constantia, erga Nos, & Sedem Apostolicam, vos perseveretis, & justitia istuc ministretur, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, officia Prætorum, suorumque Collateralium, Officialium, ac iudicatus Appellationum, seu Bariffellatus, cum eorum jurisdictionibus, auctoritate, Apostolica tenore presentium extinguimus, & annullamus, eaque cum eorum, cuiusque ipsorum jurisdictionibus, & salariis, ac emolumentis solitis, & consuetis in dictum Auditorium Rotæ ibidem constituenda, & non in alios usus convertenda, auctoritate prædicta transferimus, & commutamus, salvis, & reservatis Secretariorum taxis, & aliis retentionibus hæcenus fieri solitis.

§.2. Dantes vobis facultatem, & auctoritatem, circa ipsius novi officii institutionem, capitula quot, & qua decencia, opportuna, ac utilia videbuntur, cum presentia tamen, & consensu presentis, & pro tempore existentis venerabilis Patris Vice-Legati, formandi, & componendi.

§.3. Mandantes eidem Vice-Legato, & aliis Officialibus, quovis nomine nuncupatis, ut ea, quæ in præmissis fuerint per vos ut præfertur, statuta, & ordinata, inviolabiliter observent, & faciant ab aliis observari.

§.4. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Prætorum, & Capitaneatus constitutione, necnon statutis, & consuetudinibus dictæ Civitatis iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Bononiæ, sub annulo Piscatoris, die 28. Martii 1530., Pontificatus nostri Anno VII.

XXXVI.

Confirmatio Infeudationis Insularum Tripolis, Melitæ, & Terræ Gaudisii a Carolo Romanorum Imperatore Hospitali Sancti Joannis Hierosolymitani concessarum.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.
ET si ex sollicitudinis debito Pastoralis, sub Religionis habitu divino famulantibus quibuslibet in iis præcipue, per quæ eorum profectibus consulatur, Nos favorabiles esse debeat atque benignos; fratrum tamen hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani, qui Crucis mirifice suscepto signa-

culo circa fidei orthodoxæ tuitionem nullis laboribus, nullisque corporum parcendo periculis, contra Christi nominis hostes, continue pugnare non formidant, religionem floridam paternis contemplantes affectibus, pro eorum prospero statu, commodo, & quiete tanto curiosius manus operarias salutaris provisionis adhibemus, quanto ex illius adversitate futuris eventibus periculosior Christiano cœtui inferri possit perplexitas, & circa donationem imperiale pro maris tuitione eis factam, statuta provide, & ordinata circa hoc Apostolico munimine roborando, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

§.1. Sane sicut Nobis plene innouit nuper, cum charissimus in Christo filius noster Carolus V. Romanorum Imperator semper Augustus, qui etiam Rex Siciliae existit, pro sua munificentia, & pietate, ac Religionis Hospitalis prædicti devotione, ne dilecti filii Philippus de Villers Lilecadam, Magister, & Conventus ipsius Hospitalis, qui superioribus annis expugnata per Turcos Sanctissimi nominis Christi nefandissimos hostes, vi & armis insula Rhodi olim ejusdem hospitalis, insulam ipsam relinquere coacti fuerunt, amplius per alienas sedes vagari contingeret, sed pro vetusto eorum more, & laudabili consuetudine, locum, ubi contra ipsos fidei hostes præsertim classe maritima arma exercere possent, obtinerent, eisdem Hospitali, ac Philippo Magistro, & Conventui, Civitates, Castra, & Insulas Tripolis, Melitæ, & Gaudisii in feudum perpetuum, nobile, liberum, & francum sub conditionibus infra scriptis, quas pro inviolabili observatione per ipsos, & Magistrum, & Conventum, in statuta, & stabilimenta perpetua redigi voluit, & mandavit, per has authenticas literas manu ipsius Caroli Imperatoris subscriptas, & illius sigillo, quo in Regno suo superioris Siciliae utitur, munitas, sub data videlicet vigesimatercia mensis Martii proxime præteriti, donasset, & concessisset.

§.2. Philippus Magister, & Conventus prædicti, ac Bajulivi, Priores, Præceptores, & Fratres dicti Hospitalis in unum loco, & more solitis in Civitate Siracularum die vigesima quinta mensis Aprilis proxime præteriti congregati, & inibi completum consilium in vim generalis capituli celebrantes, visis, & perlectis concessione, & donatione, & literis Caroli Imperatoris, hujusmodi donationem ipsam invicem inter eos habito maturo, & deliberato consilio, de eorum certa scientia acceptantes, & approbantes, ac præmissis stare volentes, sanxerunt, statuerunt, stabilierunt, & ordinarunt: quod Magister pro tempore existens dicti Hospitalis, & prædicti conventus hujusmodi Feudum ab ipso Carolo Imperatore, tamquam Regæ Siciliae, & ipsius successoribus in eodem Regno pro tempore regnantibus, sub censu dumtaxat unius Falconis, seu accipitris, quolibet anno in die celebritatis omnium Sanctorum per personam, seu personas ad id sufficienti manda-

Carolus V. Insulas Tripolis, Melitæ, & Terram Gaudisii quibus S. Joannis Hierosolymitani donat.

Magnus Magister, & Fratres in Capitulo Generali habito Syraculis hujusmodi donationem acceptant cum conditionibus expressis in literis Caroli.

Census annuus Caroli, ejusque Successoribus Siciliae Regibus persolvendus.

to suffultas, in manibus Vice-Regis, seu Locumtenentis, qui tunc ipsius Regni Siciliae administrationem, & regimen obtineret, in signum veræ recognitionis dicti feudi præsentandi recognoscere deberent, & tenerentur, ac mediante censu prædicto immunes, & exempti remanerent, & esse censentur a quocumque alio militari servitio de jure debito, & per vassallos præstari solito. Ejusque feudi investitura in quemlibet novæ successione calum renovari, & expediri deberet juxta dispositionem juris communis.

§.3. Ac pro tempore existens Magister Hospitalis hujusmodi pro se, & universo ordine in hujusmodi recognitione, & investitura iuramentum, quod ex hujusmodi Civitatibus, Castris, Locis, & Insulis non patietur, nec permittet fieri damnum, aut præjudicium, vel offensam Regni, Dominiis, & Subditis ipsius Caroli Imperatoris, ejusve in dicto Regno successorum per mare, seu per terram, nec auxilium, seu favorem præstare eis damnum inferenti, seu inferre volenti, sed potius omni conatu id advertere curabunt. Et si quisquam ex subditis dicti Regni Siciliae reus criminis capitalis, seu de tali crimine inculpatus se absentaverit, & ad hujusmodi insulas, & loca infundata aufugerit, dum pro parte Vice-Regis dicti Regni pro tempore existentis requisiti forent, deberent, & tenerentur taliter aufugientes expellere, ac penitus eicere, exceptis tamen illis, qui aut læsæ Majestatis, aut hæresis rei decerentur, quos non eicere, sed ad omnem ipsius Vice-Regis requisitionem capere, atque captivos eidem Vice Regi remittere tenerentur.

§.4. Quodque juspatronatus Ecclesie Melitenis remaneat, prout est, dispositioni, & presentationi ipsius Caroli Imperatoris, & eorum in Regno Siciliae Successorum: Ita tamen quod post obitum dilecti filii Balthassaris Malikiuk ipsius Caroli Imperatoris, Vice-Cancellarii ad eandem Ecclesiam novissime presentati, seu in quemcumque alium vacationis casu deinceps sequentur, Magister & Conventus prædicti habent nominare pro Vice-Rege dicti Regni Siciliae tres personas ejusdem Hospitalis, quarum una saltem sit, & esse deberet ex subditis Caroli Imperatoris, seu suorum in dicto Siciliae ulterioris Regno Successorum prædictorum idoneos, & sufficientes ad ipsam Pontificalem dignitatem exercendam, ex quibus tribus sic nominandis Carolus Imperator, seu ejus in dicto Regno Successores presentaret, & presentare deberet ad dictam Ecclesiam eum, quem idoneiorem judicaret.

§.5. Cui quidem promoti tenerentur Magister, & Conventus prædicti magnam Crucem concedere, ac eum ad consilium dicti Ordinis cum Prioribus, & Bajulivis admittere.

§.6. Et insuper cum Admiratus ipsius Religionis, ex lingua, & natione Italica esse debeat, congruum censuerunt, ut is, qui ejus vices geret, dum absentia, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

seu impedimenti locus occurreret, si æque idoneus reperiretur, ejusdem lingue, ac nationis existat: Stabilieruntque, quod haberetur deinceps ratio, ut data paritate idoneitatis potius ad id munus eligi deberet, qui ejusdem nationis, & lingue idoneus judicaretur, aut alias talis sit, qui officium suum exerceret, nullique suspectus censeretur: Quæ quidem tria superius descripta statuta, & stabilimenta ad omnia, & singula in eisdem, ac etiam in dictis literis Caroli Imperatoris prædicti contenta, prædicti Magister, Bajulivi, Priores, Præceptores, & Fratres ad id legitime, & more solito consilium completum in vim Capituli congregati, ex eorum mera, pura, & libera voluntate communi suffragio nemine discrepante pro vetusto, & consueto eorum more, & consuetudine manibus super Crucem habitis impositis solemniter promiserunt, & jurarunt pro se, & successoribus suis inviolabiliter observare, tenere, & custodire, ac ab aliis custodiri perpetuo facere, & mandare, sicut, ac prout præmissa omnia, & singula in dictis tribus Capitulis, statutis, & literis continetur, præcipientes universis, & singulis dicti Hospitalis Fratribus quacumque auctoritate, dignitate, officioque fungentibus presentibus, & futuris in virtute sanctæ obedientiæ, ne contra decretum constitutionum, approbationum, & sanctionum hujusmodi aliquatenus facere, vel venire præsumerent, sed eas inviolabiliter observare sunderent, prout in Caroli Imperatoris, ac Magistri, & Conventus literis hujusmodi dicitur plenius contineri.

§.7. Cum autem sicut Nos, qui in minoribus constituti religionem ipsam professi fuimus, & illius protectionem ad Cardinalatus honorem electi suscepimus, plene novimus, juxta formam, & tenorem statutorum, & stabilimentorum dicti Hospitalis, similia statuta, & stabilimenta perpetua aliter quam in supremo, & completo ejusdem Religionis Generali Capitulo fieri nequeant: Nos qui eandem Religionem specialis dilectionis affectu ex viscerebus charitatis prosequimur, & prosequuntur sumus, attendentes, Capitulum Generale tunc celebrari non potuisse, & ne propterea per ipsos Magistrum, & Conventum, ut præfertur, statuta, & stabilita, ullo unquam tempore infringi possint, sed ut veram obtineant roboris firmitatem, providere, ac eorundem Magistri, & Conventus commoditati super his salubriter consulere volentes, ipsosque Magistrum, & Conventum, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & aliis poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum harum dumtaxat consequendum, absolventes, & absolutos fore censentes: Necnon singularum literarum prædictarum universos tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, pro sufficienter expressis habentes, motu proprio, non ad ipsorum Magistri, & Conventus

Iuramentum a quolibet Magistro præstandum favore Caroli.

Juspatronatus Ecclesie Melitenis quæ lege Caroli reservatum.

Episcopo Magnæ Crucis concedenda.

Nonnulla statuta edita, & confirmata in eodem Capitulo favore Nationis Italice.

Clemens Caroli literas acceptationis M. Magistri, statutaque Capituli confirmat.

vel aliorum super hoc nobis oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine per Magistrum, & Conventum prefatos, ut prefertur, statuta, stabilita, & ordinata, ac desuper confectas literas huiusmodi, necnon omnia, & singula in eis contenta, ac inde sequuta quaecumque auctoritate Apostolica tenore presentium approbamus, illisque perpetua firmitatis robur aduicimus, necnon celebrationis Capituli Generalis, omnesque, & singulos alios iuris, & facti, ac solemnitatum forsam omittarum defectus, si qui forsam interuenerint, in eisdem supplemus: Necnon ea vim validi contractus inter Carolum Imperatorem, ac Magistrum, & Conventum prefatos, statutiq; perpetui obtinere, & inuolabiliter per modernum, & pro tempore existentem Magistrum, & Conventum, ac Bajulivos, Priores, Praeceptores, & Fratres Hospitalis huiusmodi observari, & sic per quoscumque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & interpretari debere, ac quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decreuimus.

Dati Exequi-
tores hanc
literarum.

§.8. Quocirca Venerabilibus Iudicibus nostris Messanensi, Panormitano Archiepiscopo, & Vigornienti Episcopo per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut eorum unus per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quotiens pro parte pro tempore existentis Magistrum, & Conuentus, eiusque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra presentes literas, & in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac singulos, quos ipsae praesentes concernunt, illis pacifice gaudere: Non permittentes eos desuper contra praesentium tenore quomodolibet molestari, contradicere quoslibet, & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas appellatione postposita compellendo: invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio
contractu.

§.9. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Hospitalis, juramento, & confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis stabilimentis, statutis, usibus, & naturis, necnon privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, eidem Hospitali, & Magistro pro tempore existenti, & Conuentui prefatis per quoscumque Romanos Pontifices, etiam Praedecessores nostros, & Sedem Apostolicam, etiam ad instantiam Imperatoris, Regum, & aliorum Principum, ac etiam motu, & scientia similibus, etiam consistorialiter sub quibuscumque tenoribus, & formis, tam sub plumbo, quam in forma Brevis, etiam per modum statuti perpetui, ac

cum quibusvis etiam derogatoriis derogatorijs, clausulis, irritantibusque, & aliis etiam vim contractus inducentibus decretis, ac etiam quibusvis iustissimis causis, etiam iteratis vicibus concessis, & approbatis, & innovatis: quibus etiam, quod illis nullatenus, aut etiam pretextu clausulae implicitae derogationis latissime extendendae, aliasque in supplicationibus desuper signatis expressa fuerit, ac modo, & forma in eis expressis derogari possit, & si derogaretur, derogationes ipsae, & inde secuta quaecumque nullius sint roboris, vel momenti, nec censentur, nisi derogatio ipsa eisdem Apostolicis in forma Brevis cum certi temporis intervallo intimata fuerit: quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialibus, specifica, individua, & expressa mentio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac forma in illis tradita, observata, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque, ac si aliquibus communitur, vel diuini ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§.10. Ceterum quia difficile foret praesentes literas ad quaeque singula loca, in quibus expediens foret, deferre, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod transumptis dictarum literarum manu Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud Sanctum Petrum
anno Incarnationis Dominicae 1530. Kal.
Maii Pontificatus nostri Anno VII.

XXXVII.

Filii Presbyterorum, ex fornicatione nati, Beneficia Ecclesiastica per eorum patres obtenta, minime obtinere possint.

Ampliores dispositionem in hoc habes in Concil. Trident. Sess. 25. cap. 5.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

AD Canonum conditorem non est dubium pertinere, cum statuta a se, vel Praedecessoribus suis, ad animarum Christianissimum salutem edita, propter eorum abusum, qui successu temporum malitia hominum succrescente magis in dies dignoscitur obesse, quam prodesse animadvertit, ne ulter-

Transumptio-
rum ides.

Dat. die 1.
Maii 1530.
An. VII.

Causa hujus
prohibitionis.

ne ulterius obesse valeat, providere. Sane postquam fel. rec. Alexander Papa III. Praedecessor noster filios praesertim Sacerdotum in Ecclesiis paternis succedere prohibuerat, easque nihilominus, media intercedente persona filios ipsos habere disposuerat, cum passim Sacerdotes, ut Ecclesiis suis eorum filii potirentur, fatigantes, in Alexandri Praedecessoris huiusmodi dispositione confisi Ecclesias suas, quas ad eorum pervenire filios constituebant, in favorem personarum, quae Ecclesias ipsas, etiam illarum possessione non habita, in ipsorum resignantium filios, ex fornicatione genitos, illico mox resignare. Ipsique filii Ecclesias ipsas, dispensatione super defectu natalium, quem ex dictis Sacerdotibus resignantibus geniti, patiebantur, etiam patris nomine expresso, obtenta consequi haecenus consueverint, profecto perniciosum semper, & abominabile, ac in gravem divinae Majestatis offensam tendere, videlicet, quod ipsi Presbyteri eorum crimen, quod erat occultum, non sine turpitudine, ob inordinatum spurriorum filiorum amorem detegere non erubescerent.

Prohibitio, de
qua in sub.

§.1. Iudicavimus propterea, quod ubi tempus, quod omnia palam facit, & praesentium ratio, quid in futurum cavendum, sit, admonet, merito admonemus, & ad tollendum huiusmodi abusum necessarium, arbitrati sumus ejusdem Alexandri Praedecessoris canonem corrigere potius, quam tallia cum tanto hominum scandalo tolerare. Habita igitur super his cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus matura deliberatione, de eorum consilio, & unanimo consensu, auctoritate Apostolica, tenore praesentium statuimus, & ordinamus, quod de cetero filii Presbyterorum ex fornicatione nati Ecclesias Cathedrales, etiam Metropolitanas, ac Monasteria, quibus eorum patres praefuerint, seu illa, & illas dignitates, etiam majores, & principales, personatus, administrationes, & officia, etiam curata, & electiva, & alia quaecumque beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, secularia, & quorumvis Ordinum regularia, quae Presbyteri, & Clerici, ac Religiosi eorum patres in titulum, vel commendam, aut administrationem, ad tempus, seu in perpetuum aliquando obtinuerunt, nullo unquam tempore quoquomodo obtinere possint, nec cum eis super hoc dispensare intendimus. Et si quas dispensationes per Nos concedi contigerit, tamquam per praecipuum tenorem, & contra mentem nostram concessas, eis nullatenus susfragari, talesque dispensationes nostris volumus cultare temporibus, & quod Nobis licere non patimur, nostris successoribus indicamus.

Derogatio
conuatiorem

Fides transum-
ptorum.

§.2. Non obstantibus prefati Alexandri Praedecessoris, & aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.
§.3. Volumus autem quod praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo, tertio nonas Junii Pontificatus nostri Anno VII.

XXXVIII.

Approbatio gratiarum, & privilegiorum Ordinis Fratrum, ac Monialium B. Mariae de Monte Carmelo, & concessio quorumcumque aliorum indultorum, omnibus aliis Ordinibus concessorum, & concedendorum. Et indulgentiarum, claritio pro Confratribus utriusque sexus Confraternitatum institutarum in loco dicti Ordinis.

De hoc Ordine plene dixi supra ad Constitutionem LXXVIII. Honorii III. Tom. III. Par. I. fol. 242. Ut vivendi ibi videas.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

EX clementi Sedis Apostolice provisione, necnon personarum Deo devotarum sub Religionis iugo, & regulari castimonia, Domino Militantium, pia devotione provenire dignoscitur, ut Romanus Pontifex quandoque per Praedecessores suos Romanos Pontifices, pro personarum earumdem, ac illorum locorum felici successu, & quiete, ac Christianissimum piis operibus vacantium animarum salute concessa approbet, & innovet, ac innovata communiat, & alia de novo concedat, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Nicolai Audet Generalis, ac Provinciae, & Priorum Domorum Ordinis Beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo, necnon Confratrum utriusque sexus Confraternitatum in Ecclesiis Domorum ejusdem Ordinis institutarum nobis nuper exhibita petito continebat, quod alias fel. rec. Joannes XXII., & Alexander V. Romani Pontifices Praedecessores nostri, universis, & singulis Christianissimilibus, qui Confraternitatem de Monte Carmelo ingredi, seu Confratrum Confraternitatum huiusmodi numero adscribi, ipsiusque Ordinis statuta observare, ac habitum dicti Ordinis deferre, seque Fratres, & Sorores dicti Ordinis appellare, ita quod si mulier virgo castitatem, vidua vero continentiam, conjugata tamen matrimonii jura prout Sancta Ecclesia praecipit, tempore earum ingressus inviolabiliter servare velle promitterent, & observarent, tertiam partem suorum peccatorum in Domino relaxarunt, ac ipsa Gloriosissima Dei Genitrix semper Virgo Maria, ipsorum Confratrum, seu Religiosorum, ac Sororum animas post eorum transitum, suis intercessionibus continuis piis suffragiis, & speciali protectione adjuvabit. Quoque Confratres ipsi gratiarum earumdem Praedecessorum participes fieri volent.

Exordium.

Exponitur Pa-
pp. mod. 1000.
XXII. & A-
lex. V. Indul-
gentias con-
cederent in-
terim Con-
fraternitates,
institutas in
loco Ordinis.

Volentes, Horas Canonicas, iuxta formam... Alberto Patriarcha dicto Ordini concessam, & ordinatam recitare. Ignari vero literarum, diebus, qui Sancta Ecclesia jejuna...

Quodque alii etiam Pontifices Fratres & Sorores dicti Ordinis... Quare pro parte Generalis, Provincialium, Priorum, utriusque sexus Confratrum...

Supplicavit Ordo pro confirmatione dictorum privilegiorum. Nos igitur dicti Ordinis, quem preceteris in visceribus gerimus caritatis, prosperum, & tranquillum statum, ac animarum salutem...

Hic ideo Privilegia illa innovat, & observari mandavit. Nos igitur dicti Ordinis, quem preceteris in visceribus gerimus caritatis, prosperum, & tranquillum statum, ac animarum salutem...

§.5. Ipsosque Fratres, Moniales, Sorores, Personas Monasteria, domos, & Ecclesias, & alia loca hujusmodi, omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indultis, indulgentiis...

§.6. Necnon potiori pro cautela ea omnia etiam de novo concedimus.

§.7. Ipsiusque Ordinis Fratres ab Inquisitoribus heretice pravitate penitus eximimus, & sub nostra, ac dicte Sedis protectione suscipimus, ac eisdem Inquisitoribus...

§.8. Omnibusque, & singulis utriusque sexus Confratribus, & cuilibet eorum, aliquem Presbyterum idoneum facultarem eligendi Confessores, qui eos absolvant, &...

Privilegiaque cujuscumque alicuius Ordinis ei tribuit.

Et de novo concedit.

Fratres eximit a jurisdictione Inquisitorum.

Confratribus autem de facultate eligendi Confessores, qui eos absolvant, &...

Apostolorum de Urbe, ac Sancti Jacobi in Compostella, necnon religionis, & castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare, & juramenta...

Utendique altari portatili, in quo celebratur etiam tempore interdicti. Circa observantiam interdicti, attendi Conc. Trid. sess. 25. cap. 12.

Stationes etiam Ecclesiarum Urbis.

Indulgentias concessit omnibus elemosynat danti- bus pro reparatione Monasteriorum &c

§.9. Liceatque omnibus, & singulis utriusque sexus Confratribus predictis, & cuilibet eorum, habere altare portatile cum debitis reverentia, & honore, super quo, in locis ad hoc congruentibus, & honestis, etiam non factis, & quavis etiam Apostolica auctoritate interdictis, seu tempore cessationis a divinis, dummodo causam non dederint hujusmodi interdicti, seu cessationi...

§.10. Quodque singulis quadragesimalibus, & aliis cujuslibet anni temporibus, & diebus Stationum Basilicarum, & Ecclesiarum Almae Urbis Romae, extra illius muros, unam, vel duas Ecclesias, aut unum, duo, vel plura altaria in partibus illis, ubi eos, seu eorum aliquem residere, seu quo declinare contigerit, quas, vel quae ipsi, vel quilibet eorum duxerint eligendas, vel eligenda, devote visitando, tot, & singulas, ac similes indulgentias, & peccatorum remissiones consequantur, quae consequentur, si singulis diebus easdem singulas dictae Urbis, & extra Ecclesias pro stationibus hujusmodi deputatas personaliter visitarent.

§.11. Insuper etiam omnibus utriusque sexus Christianis fidelibus, qui pro aedificatione, ac Fratrum hujusmodi sustentatione manus porrexerint adjuatrices, supradictas indulgentias consequi possint, & consequantur. Omnibus vero, & singulis aliis Christianis fidelibus utriusque sexus, qui dictum Ordinem, illiusque domos, & monasteria Fratres, Sorores, Moniales hujusmodi suis elemosynis, subsidiis pro tempore juverint, & manutenerint, ut ipsi, & cuilibet eorum omnium precum, suffragiorum, elemosynarum, jejuniorum, & orationum, missarum, horarum canonicarum, disciplinarum, pere-

grinationum, & ceterorum spiritualium bonorum, quae pro tempore in universali sacrosancta Ecclesia militante fiunt in perpetuum participes fiant, & omnibus ejus meritis gaudeant, ac omnibus aliis, qui gratis eorundem Confratrum gaudere voluerint, aliquam elemosynam, sive caritatem, prout eis, ac Praesidentibus Confraternitatum hujusmodi visum fuerit, dando, & largiendo, gratiarum hujusmodi participes fiant, indulgemus.

§.12. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate roboratis, necnon privilegiis, & indultis, & literis Apostolicis per quoscumque Rom. Pont. Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem praedictam, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, & cum quibusvis irritativis, annullativis, cassativis, revocativis, modificativis, praeservativis, exceptivis, restitutivis, declarativis, mentis attestativis, ac derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis quomodolibet, etiam pluries concessis, & confirmatis, & innovatis, quibus omnibus etiam pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialibus, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut ex qua sit forma servanda forent, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorumque omnium, necnon quarumcumque etiam in forma brevis litterarum occasione praemissorum quomodolibet confectarum, & quorumcumque in eis contentorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modis, & formis ad id servantes pro individuo servatis habentes hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permanentibus, harum serie specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quae praefati Praedecessores in eorum literis voluerunt non obviare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.3. Volumus autem quod praesentium transumptis manu alicujus publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis eadem prorsus fides, in iudicio, & extra adhibeatur, quae praesentibus originalibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa. Nulli ergo omnino hominum, &c. Si quis &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo trigesimo, Pridie Idus Augusti, Pontificatus nostri Anno VII.

Ceteris de rogat.

Exemplis credi jubet.

D.P. An. VII. 22. Augusti.

Appro-

Ex Regest. in Archiep. Sal.

Approbatio statutorum, & ordinationum pro bono Regimine Collegii Artium, & Medicinæ Magistrorum Almae Urbis, cum præfinitione facultatum Protomedici circa Aromatariorum examen, & Medicinalium admissionem.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procuramus

IN supernæ dignitatis culmine, meritis licet imparibus disponente Domino constituti, ad ea, per quæ cunctorum fidelium præsertim Nobis immediate subditorum profectui, ac non solum animarum, sed etiam corporum saluti valeat salubriter provideri, libenter intendimus, ac iis, quæ propterea provide statuta, & ordinata comperimus, ut illibata persistant, cum a Nobis petitur, Apostolici muniminis præsidium propensius impartimur.

Statutum a Collegio Medicorum ne cuius curam aliquam suscipiat corporis humani, nisi prius in re probatur ab eisdem Collegio sub pœna 25. Duc.

§.1. Dudum siquidem postquam sel. rec. Sixto Papæ IV. Prædecessori nostro, pro parte tunc Priorum, & Consiliariorum Collegii Artium, & Medicinæ Magistrorum Almae Urbis nostræ expositis, quod ad obviandum erroribus, qui in arte prædicta committebantur a plerisque, qui sibi nomen Medici usurpabant, & periculis, quæ sequi poterant, & sequebantur sepissime mortis, præsertim corporum humanorum, olim fuerat in dicto Collegio proinde ordinatum, quod curam masculus, aut femina Christianus, aut Iudeus, nisi Magister, vel Licentiatus in Medicina foret, vel saltem a Priore dicti Collegii Generali Protomedico, & ejus Consiliariis examinatus, & pro merito in arte prædicta approbatus existeret, auderet humano corpori mederi in Phisica, & Chirurgia in terris, & dominiis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & qui contra hujusmodi Statutum, & Constitutionem faceret, plecteretur, pro qualibet vice, in ducatis viginti quinq; quorum una accusanti etiam secreto, alia officiali, qui executionem faceret, reliqua tertia partes Collegio prædicto applicarentur.

Confirmatur a Sixto IV.

§.2. Dicitur Prædecessor, tunc Prioris, Consiliariorum, & Collegii eorumdem supplicationibus inclinatus ordinationem hujusmodi, per quasdam observari mandaverat.

Sequitur idem Postfex, ut Aromatariorum quoque prius probarentur examine Protomedici Urbis.

§.3. Per eundem Prædecessorem accepto, quod ad obviandum periculis non satis erat examinare Medicos, nisi etiam Aromatariorum, qui eis etiam necessaria ministrabant, examinarentur, & eorum simplicia, compositaque medicinalia considerarentur. Idem Prædecessor, Motu proprio, per alias suas literas statuit, quod nullus Aromatariorum, aut quispiam alius ex tunc de cetero, tam in Urbe, quam aliis Civitatibus, terris, & locis sibi, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ mediate, vel immediate subiectis siruppos, & medicinas, electuaria, & alia medicinalia simplicia, vel composita, humanis corporibus exhibenda parare, vel tenere præsumeret, nisi per eundem Priorem,

& Protomedicum, vel alium cui ipse Protomedicus in hoc vices suas duceret committendas, examinatus diligenter idoneus repertus foret, & approbatus, ac suis simplicibus, & compositis exhibendis ab eodem Protomedico desuper licentiam habuisset. Qui vero absque licentia hujusmodi Aromatarie medicinalis exercitio se ingerere, aut simplicia, vel composita per eundem Protomedicum non approbata tenere, vel in medicinarum compositionibus immiscere præsumeret, toties, quoties id faceret, similem pœnam viginti quinque ducatorum, ut præfertur, applicandorum eo ipso incurreret, statuit, & perpetuo observari mandavit, prout in eisdem literis plenius continetur.

§.4. Cum autem sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum modernorum Prioris, & Consiliariorum petitione continebat ipsi moderni Prior, & Consiliarii pro salubriori artis hujusmodi exercitio, matura desuper inter eos deliberatione habita nonnulla statuta, & ordinationes inter cetera modum eligendi Priorem Protomedicum, Consiliarios, & Syndicos, ac numerum magistrorum ipsius Collegii, nec non potestatem Collegii Prioris, & Protomedici etiam inter Magistros, & quoad Aromatariorum, Cancellarii, Notarii, & Mandatarii ejusdem Collegii officia, nec non modum ad Magisterii gradum promovendi, & Magistros approbandi, ac insignia dandi, & juramenta per Protomedicum, Consiliarios, & Graduandos præstanda, nec non votum Doctorum Collegii hujusmodi dandi, & emolumenta percipiendi, nec non malos Aromatariorum castigandi, ac quibus humana corpora curare liceret, & alias debitum exercitium artis hujusmodi concernentia, & disponentia, & alias salubria & honesta fecerunt, & ediderunt, prout in eisdem statutis, quæ in Camera Apostolica inspicere, & diligenter examinari, ac quorum tenores de verbo ad verbum inferi fecimus plenius continetur.

Deinde condite leges nulle a dicto Concilio super facultatibus Protomedici &c.

§.5. Quare pro parte eorumdem modernorum Prioris, & Consiliariorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut statutis hujusmodi pro illorum subsistentia firmiori, robur Apostolicæ confirmationis adicere, ac alias in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

Et confirmari petimus a Clemente.

§.6. Nos igitur qui cunctorum præsertim Nobis subditorum animarum salutem sinceris desideramus affectibus, modernos Priorem, etiam Consiliarios prædictos, & eorum singulos, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a Jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, tam per Sixtum Prædecessorem, quam modernos, Priorem, Consiliarios prædictos, ut præfertur, edita statuta, & ordinationes prædi-

Dati Exequutores harum Literarum.

prædicta auctoritate Apostolica tenore presentium approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ firmitatis robur adicimus, & ea in omnibus, & per omnia firmiter observare debere decernimus, omnemque, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsitan intervenerint, in eisdem supplemus.

§.7. Et nihilominus præmissa omnia, prout per Sixtum Prædecessorem, ac modernos Priorem, & Consiliarios prædictos statuta, & ordinata fuerunt auctoritate, & tenore prædictis, perpetuo statuimus, & ordinamus, decernentes irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca dilectis filiis Præsentibus, & Clericis dictæ Camere, nunc, & pro tempore existentibus per Apostolicam scripta mandamus, quatenus præsentis literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte ipsorum modernorum, & pro tempore existentium Priorum, & Consiliariorum Collegii hujusmodi desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant præsentis literas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, contradictores quolibet, & rebelles per censuras, & pœnas Ecclesiasticas appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria tolluntur.

§.8. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Urbis juramento, confirmatione Apostolica, aut quavis firmitate, alia robotatis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo trigésimo, sexto Idus Septembris Pontificatus nostri Anno VIII.

Nulli ergo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo trigésimo, sexto Idus Septembris Pontificatus nostri Anno VIII.

XL.

Facultas Militum, & Fratrum Militiæ Sancti Jacobi de Spatha, testandi, ac de eorum bonis disponendi.

De hac Militia, & ejus privilegiis notavi sup. ad Const. IV. Adriani VI. fol. 9. Dum intra.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Procuramus.

EX Apostolicæ benignitatis officio, cunctorum fidelium præsertim sub Religionis habitu Militantium, circa dispositionem honorum, quæ viventes possident, honestis desideriis quantum cum Domino possumus libenter annuimus.

Præceptores, & Fratres Militiæ S. Jacobi de Spatha de eorum bonis certo modo disponere possunt.

§.1. Sane carissimus in Christo filius Carolus Romanorum Imperator semper Augustus, qui etiam Castellæ, & Legionis, ac Aragoniæ Rex, & Militiæ Sancti Jacobi de Spatha sub Regula S. Augustini Canoniorum Regularium perpetuus Administrata.

tor, in spiritualibus, & temporalibus per Sedem Apostolicam deputatus existit, suo ac dictorum filiorum de Veles Conchenis Diocesis, & S. Marci Legionis Prioratum, Priorum, necnon Fratrum ejusdem Militiæ nomine, Nobis nuper exposuit, quod licet illius statuta, & stabilimenta dictæ Militiæ, ac illa concessa privilegia, & indulta Apostolica, Præceptores, & Fratres Militiæ ejusdem Militiæ, de bonis sibi a Deo collatis, ac propria cujuslibet ipsorum industria, tam ex Præceptoris, quam ex Parochialibus Ecclesiis, Cappellaniis, & aliis beneficiis ipsius Militiæ acquisitis, certis modo, & forma in illis expressis, de licentia Magistri ejusdem Militiæ suorum Superiorum, testari, & de illis disponere possint.

§.2. Tamen cum Fratres Clerici non Conventuales, seu pro Conventualibus non deservientes dictæ Militiæ, forsitan in ipsis statutis, & stabilimentis, ac privilegiis, & indultis expresse non nominentur, ipsi Fratres Clerici non Conventuales, seu pro Conventualibus non deservientes, dubitantes se eisdem statutis, & stabilimentis, ac privilegiis, & indultis gaudere posse, in Capitulo generali præfate Militiæ in Oppido Vallisolei Palentinæ Diocesis novissime celebrato, eidem Carolo Imperatori, & Administratori tunc in Imperatorem electo humiliter supplicarunt, ut liceret a Sede Apostolica licentiam, & facultatem de bonis sibi a Deo collatis, & sua industria acquisitis testandi impetrari, & præfatus Carolus Imperator Administrator habita desuper cum Prioribus dictæ Militiæ, & aliis ejusdem Consiliaris matura deliberatione, eisdem Fratribus Clericis non Conventualibus, seu pro Conventualibus non deservientibus, sub conditionibus ac modo, & forma infra scriptis a dicta Sede Apostolica facultatem testandi hujusmodi petendi, & obtinendi, facultatem concessit.

Fratres non Conventuales Clerici subiacentes id eis non licere, a Carolo V. Imperatore dictæ Militiæ Administratore licentiam obtinuerunt eidem auctoritatem de eorum bonis disponendi a Sede Apostolica impetrandi.

§.3. Quare dictus Carolus Imperator suo, ac Priorum, & Fratrum Militiæ hujusmodi nominibus prædictorum Nobis humiliter supplicavit, ut eisdem Fratribus Clericis non Conventualibus, seu pro Conventualibus non deservientibus, de bonis suis, ut præfertur, testandi licentiam concedere, ac alias in præmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Idem d. Carolus pro eis d. auctoritatem ab isto Pontifice petiit.

§.4. Nos igitur Priores, & Fratres Clericos non Conventuales, seu pro Conventualibus non deservientes præfatos, ac eorum singulos quibusvis excommunicationis, &c. hujusmodi supplicationibus inclinati, de Veles, & Sancti Marci Prioratum prædictorum Prioribus nunc, & pro tempore existentibus, & quilibet eorum, ut de consilio alicujus ex antiquis Monasteriis in quo dicti Fratres Clerici non Conventuales, seu pro Conventualibus non deservientes professionem emisissent, eisdem Fratribus Clericis non Conventualibus, seu pro Conventualibus non deservientibus, licentiam, & facultatem, de quibuscumque bonis per eos tam ratione Prioratum, aliorumque bene-

Hic modo P6. trix auctoritatem conce- dit Prioribus Prioratum de Veles, & S. Marci, dan- di licentiam prædictis Clericis testandi & disponendi de bonis suis, juxta formam hie præscri- ptam.

N

ficio-

rum quorumcumque, pariterque secularium, aut aliorum quam dicta Militie Ordinum, quam alias undecumque sua industria licite acquisitis testandi, & de illis disponendi, sic tamen quod quilibet ex eisdem Fratribus non Conventualibus, seu pro Conventualibus non deservientibus, universorum bonorum, jurium, actionum, & pertinentiarum suorum singulis annis alteri de Vesles, & Sancti Marci Prioribus pro tempore existentibus inventarium dare teneantur. Necnon quod licentia hujusmodi testandi per eosdem Priores concedenda, per triennium, & non ultra duret; quo elapso ipsi Fratres Clerici non Conventuales, seu pro Conventualibus non deservientes, inventarium bonorum suorum, ut praefertur, dictis Prioribus dare neglexerint, aut recusaverint, licentia hujusmodi per eos obtenta, ac inde sequuta nullius sint roboris, vel momenti, neque in aliquo suffragentur; quodque dictis Fratribus Clericis non Conventualibus, seu pro Conventualibus non deservientibus obtenta licentia hujusmodi in omnibus, & per omnia succedere debeat, prout hactenus succedere consuevit. Et quod ipsi Fratres Clerici non Conventuales, seu pro Conventualibus non deservientes, (licentia hujusmodi per eos obtenta) in suis testamentis, codicillis, seu ultimis voluntatibus a quibusvis dispositionibus per eos de bonis suis pro tempore factis, & conditis, ac faciendis, & condendis, quintam partem omnium, & singulorum bonorum, jurium, & actionum suarum, (deductis debitis, & oneribus Conventui Monasterii, in quo professionem fecerint) reliquas vero partes bonorum hujusmodi quibusvis personis sibi gratis, & acceptis, non tamen filiis, seu nepotibus ex damnato coitu procreatis, neque adulteris, sive inhonestis, aut quarum conservatio a jure sit eis prohibita, mulieribus relinquere possint, & valeant, concedendi, & elargiendi plenam, & liberam auctoritatem Apostolico tenore praesentium cum ad hoc praefati Caroli Imperatoris, & Administratoris expressus accedat assensus, auctoritatem, & facultatem concedimus.

Limitatio dicitur facultatis

§.5. Decernentes, praefatos Priores, Fratres pro Conventualibus, tam de Vesles, & Sancti Marci hujusmodi, quam Sancti Jacobi de Spatha Hispanensis, & B. Mariae de Tudia, ac de Villar de Donas, & Sancti Monii de Vega, ac aliorum Conventuum dictae Militie, sive praesentibus, & residentibus, sive absentibus, licentiam hujusmodi concedere nullo modo posse, & sic per quoscumque Judices &c.

Derogatio contrarium

§.6. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictae Militie juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, stabilimentis, usibus, & naturis, ceterisque contrariis quibuscumque.

AN. CH. 1532.
1532.
Dat. P. A. IX.
die 15. Dec.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo primo, decimo octavo Kalend. Januarii, Pontificatus nostri Anno IX.

XLI.

Annatae de Beneficiis, vel Pensionibus Ecclesiasticis annuum valorem 24. ducatorum non excedentibus, non debentur Reverendae Camerae Apostolicae.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Motu proprio, &c.

CUM sicut Nobis innouit licet ratione fructuum Beneficiorum Ecclesiasticorum valorem annuum viginti quatuor ducatorum auri de auro communi estimatione non excedentium annatae Camerae Apostolicae non debeantur, nec solvi, aut exigi consueverint, & minus ratione pensionum quantitatem viginti quatuor ducatorum auri similitum non excedentium, annatae alicuae retroactis temporibus exactae, aut solutae fuerint, nihilominus a certo tempore citra, Praesidentes dictae Camerae, & alii Officiales Romanae Curiae, ad quos exactio annatarum pertinet, sub praetextu quod in provisionibus, & aliis dispositionibus beneficiorum Ecclesiasticorum, super quorum fructibus, &c. valorem viginti quatuor ducatorum excedentibus alicuae pensiones annuae cujuscumque etiam minoris quantitatis viginti quatuor ducatorum reservatae existunt, illorum medietas deduci, ac defalcari consueverint, annatas ex pensionibus quantitatem octo ducatorum excedentibus, & viginti quatuor non excedentibus, aut attingentibus, de facto exegerint, & exigunt.

Causa hujus Constitutionis.

§.1. Nos qui unicuique in justitia debitores sumus, super iis congruis remediis providere volentes, ac ratione pensionum, quarum quantitas viginti quatuor ducatorum auri de Camera non excedit, nullas annatas Camerae, aut Officialibus praedictis deberi declarantes, ex certa nostra scientia, & deliberatione statuimus, quod de cetero ex quibusvis pensionibus quantitatem viginti quatuor ducatorum hujusmodi non excedentibus, nulla annata quovis praetextu exigatur, nec per illos, quibus pensiones ipsae resignatae fuerint, solvatur, necque solvi debeat, sic tamen quod in pensionibus, & aliis dispositionibus beneficiorum, super quorum fructibus similes pensiones annuae minoris quantitatis viginti quatuor ducatorum similitum non excedentes resignatae fuerint, ex talibus pensionibus nihil deduci debeat.

Declaratio, de qua in rub.

§.2. Districtius inhibentes Camerae Praesidentibus, ac aliis Officialibus praedictis sub excommunicationis, & a perceptione emolumentorum officiorum suorum ad nostrum, & Apostolicae Sedis beneplacitum, suspen-

Poenae contraveniuntium.

suspensionis in eorum singulos late sententia poenae, ne de cetero ratione hujusmodi pensionum quantitatem viginti quatuor ducatorum non excedentium, aliquas annatas quovis praetextu exigere, seu quominus litera resignationis illarum expediantur, impedire, vel differre quoquomodo praesument; alioquin literas ipsas tam per Cancellariam, quam per Camerae Apostolicam, per eos ad quos literarum expeditio pertinet, absque manu illorum appositione, libere expediri posse decernimus, ac ad id eis liberam facultatem concedimus.

Claufula derogatoria.

Jussio publicandi.

Papae subscriptionis.

Publ. P. A. IX. die 10. Jan.

§.3. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.
§.4. Volumus autem quod praefens mandatum ad hoc quod ad plenam, & indubitam notitiam deveniat, in Cancellaria Apostolica more solito publicetur, & in quintero Cancellariae ad perpetuam rei memoriam describi debeat.
Placet, & ita Motu proprio mandamus. I. Lectum, & publicatum fuit supra scriptum mandatum Romae in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo secundo, die vero Martis trigesima mensis Januarii Pontificatus DD. Clementis divina providentia Papa VII. Anno IX.

XLII.

De officio Vice-Cancellariatus Papae, cum annexione curae, & tit. SS. Laurentii, & Damasi de Urbe.

Hoc officium antiquissimum est, vide Mart. V. Constit. IV. Tom. III. Par. II. fol. 428. In. Apostolicae.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ET si ad singula Romanae Ecclesiae officia, & administrationes pro illorum, & ejusdem Ecclesiae, ac Romanae Curiae, illiusque Curialium, & Officialium felici, tranquillo, & prospero successu, ac decore, intendere ex commisso nobis Pastoralis officio teneamur, ad Vice-Cancellariatus tamen officium oculum nostrum, & pro tempore existentis Romani Pontificis dexterae nostrae circumspectionis intuitum propensiori cura, & studio Nos providere debere, convenire arbitramur, ut illius regimini minister idoneus, per cujus solertiam, felicibus dante Domino proficiat incrementis, deputetur, & pro tempore deputatus Ecclesiae titulo, & honore condigno decoretur, ipsumque officium cum decentia, & tranquillitate, ac Curialium, & Officialium eorumdem commoditate, & utilitate exerceatur, & quae illius perturbationem quoquomodo adducere possent, de medio submoventur.

§.1. Sane Ecclesia S. Laurentii in Dabull. Rom. Tom. IV. Par. I.

maso de Urbe, quae tituli Presbyteri Cardinalis existit, & cui praesidebat, ac officio Vice-Cancellariatus praedicti quod obtinebat, bona memoriae Pompejus tit. SS. Laurentii, & Damasi Presbyter Cardinalis ejusdem Romanae Ecclesiae Vice-Cancellarius dum viveret, per obitum ejusdem Pompei Cardinalis, & Vice-Cancellarii, qui extra Romanam Curiam debitum naturae persolvit vacantibus, Nos considerantes ipsius officii dignitatem, excellentiam, & auctoritatem, & quod illud a memoria hominum citra per Vice-Cancellarium temporalem, erectum, & gubernatum non extitit, sed semper Vice-Cancellarium perpetuum habuit, ac quod pro tanti officii regimine, & exercitio, & ne incommoda, quae ex rerum a suo solito, & destinato cursu mutatione evenire solent, proveniant, decens, & plurimum commodum fore dignoscitur, ut dicta Ecclesia S. Laurentii, cum illius Palatio, seu domo, & membris in ejusdem Romanae Ecclesiae Vice-Cancellarium pro tempore assumptum pro ejus proprio titulo, seu propria denominatione concedatur, & assignetur, habita super his cum venerabilibus fratribus nostris dictae Romanae Ecclesiae Cardinalibus deliberatione matura, cum maxime expediat Nobis talem in Vice-Cancellarium nostrum, & Apostolicae Sedis assumere, de quo considerare quam maxime possimus, & nullum alium Cardinalem de quo magis considerare possimus quam dilectum filium Hippolytum S. Praxedis Diaconum Cardinalem de Medicis nuncupatum, secundum carnem nepotem nostrum habeamus, ac spem in Domino geramus, quod idem Hippolytus Cardinalis, cujus personam ingenii claritate, singulari providentia, eximia probitate, aliisque multiplicum virtutum donis, ac gratiarum muneribus illarum largitor decoravit Altissimus, gratia sibi assistente divina per ejus circumspectionem, industriam, & studium fructuosum, ac innatam benignitatem, tam Ecclesiam S. Laurentii, quam officium hujusmodi summa cum providentia, & fidelitate, ac exacta diligentia salubriter regere, & fideliter gubernare studebit, de ipsorum Fratrum consilio ad honorem, & gloriam dictae Romanae Ecclesiae, necnon Ecclesiae Sancti Laurentii, & officii hujusmodi prosperum regimen, & salubrem directionem, Ecclesiam S. Laurentii cum illius Palatio, domibus, membris, jurisdictionibus, collationibus, ac aliis dispositionibus beneficiorum Ecclesiasticorum, ac juribus, & pertinentiis suis universis, necnon Vice-Cancellariatus officium hujusmodi, sive ut praemittitur, sive alias quovis modo, quem praesentibus haberi volumus pro expresso, aut ex alterius cujuscumque persona vacaret, similiter cum omnibus, & singulis ipsius officii honoribus, oneribus, privilegiis, facultatibus, prerogativis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, juribus, obventionibus, & emolumentis debitis, & consuetis, eidem Hippolyto Cardinali auctoritate Apostolica tenore praesentium

sentium concedimus, & assignamus, ip-
 tumque Hippolytum Cardinalem eidem Ec-
 clesie Sancti Laurentii, in Diaconum Car-
 dinalem praeficimus, ac in dicta Romana
 Ecclesia Vice-Cancellarium assumimus,
 creamus, constituimus, & deputamus.
 Sibi que curam, regimen, & administra-
 tionem Ecclesie Sancti Laurentii in spiri-
 tualibus, & temporalibus, necnon officii
 huiusmodi, cuius ratione ab ipso Hippoly-
 to Cardinali fidelitatis debita solitum reci-
 piemus iuramentum, & quod etiam per Re-
 gentem, & alios Ministros, prout alii pre-
 fatis Romanae Ecclesie Vice-Cancellariis, qui
 pro tempore fuerunt, facere consueverunt,
 etiam facere, & exercere posse volumus,
 liberum exercitium plenarie committimus,
 ac eisdem auctoritate, ac tenore statuimus,
 & ordinamus, quod de cetero perpetuis fu-
 turis temporibus Ecclesia ipsa S. Laurentii
 dictae Romanae Ecclesie Episcopo, aut Pres-
 bytero, seu Diacono Cardinali, cui officium
 ipsum vacans concedi contigerit, pro
 Ecclesie titulo, seu pro eius denominatione
 eo ipso absque alio iuris, vel hominis mi-
 nisterio dicta auctoritate concessa, & assi-
 gnata, & ipse eidem Ecclesie S. Laurentii
 praefectus sit, & esse censetur: ita quod
 liceat eidem Hippolyto, & pro tempore
 ad dictum Vice-Cancellariatus officium as-
 sumpto, per se, vel alium, seu alios Eccle-
 sie Sancti Laurentii, ac Palatii, seu domus
 membrorum, iurisdictionem, iurium, &
 pertinentiarum praedictarum, corporalem
 possessionem propria auctoritate libere ap-
 prehendere, & retinere, illamque regere,
 & gubernare, & alia facere, & exercere,
 quae Presbyteri, seu Diaconi Cardinales, qui
 illi pro tempore praefuerunt, facere potue-
 runt, & debuerunt.

§.2. Ipsique Hippolyto Cardinali, &
 Vice-Cancellario, ut omnibus, & singulis
 privilegiis, praerogativis, facultatibus, im-
 munitatibus, exemptionibus, libertatibus,
 indultis, concessionibus, & gratiis, Nobis
 dum in minoribus constituti illud obtine-
 remus, & cuiuscumque alteri dictae Romanae
 Ecclesie Vice-Cancellario, ratione officii
 Vice-Cancellariatus huiusmodi, aut no-
 strae, vel illius personae intuitu, & alias
 quomodolibet, tam in genere, quam in
 specie concessis, quorum omnium tenores
 praesentibus pro sufficienter, ac de verbo ad
 verbum insertos habemus, & quicumque
 alius eiusdem Romanae Ecclesie Vice-Can-
 cellarius utebatur, potestatur, & gaude-
 bat, ac uti, potiri, & gaudere poterat,
 uti, potiri, & gaudere libere, & licite va-
 leat, indulgemus.

§.3. Quocirca eidem Hippolyto Cardi-
 nali per Apostolica scripta mandamus, qua-
 tenus inpositum sibi onus regiminis, & ad-
 ministrationis Ecclesie Sancti Laurentii, ac
 officii Vice-Cancellariatus huiusmodi prom-
 pta devotione suscipiens, curam, regimen,
 & administrationem Ecclesie S. Laurentii,
 ac officium huiusmodi iuxta datam sibi a Do-
 mino providentiam, sic exercere studeat
 sollicite, fideliter, & prudenter, quod Ec-

clesia, & Officium praedicta gubernatori
 provido, & fructuoso administratori gau-
 deant se commissa, & optati fructus quos
 speramus, succedant, ipseque Hippolytus
 Cardinalis praeter aeterna retributionis pra-
 mium, nostram, & dictae Sedis benedictio-
 nem, & gratiam exinde uberius consequi
 mereatur.

§.4. Necnon dilectis filiis Capitulo, &
 Clericis ipsius Ecclesie Sancti Laurentii, ut
 eidem Hippolyto Cardinali, & Vice-Can-
 cellario in omnibus, & per omnia pareant,
 & obediant, alioquin sententiam sive pen-
 nam, quam rite tulerit in rebelles, ratam
 habebimus, & faciemus auctore Domino
 usque ad satisfactionem condignam in viola-
 biliter observari.

§.5. Ac omnibus, & singulis ipsius Cancellariae officialibus, & aliis, ad quos pertinet, ut ipsum Cardinalem Hippolytum ad dictum Vice-Cancellariatus officium recipiant, & admittant, eique tamquam vero dictae Romanae Ecclesie Vice-Cancellario in omnibus ad officium ipsum spectantibus similiter pareant, & obediant, ac de iuribus, obventionibus, & emolumentis consuetis integre respondeant. Non obstantibus constitutionibus &c.

Nulli ergo &c. Si quis &c.
 Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo secundo, die 5. Julii, Pontificatus nostri Anno IX.

XLIII.

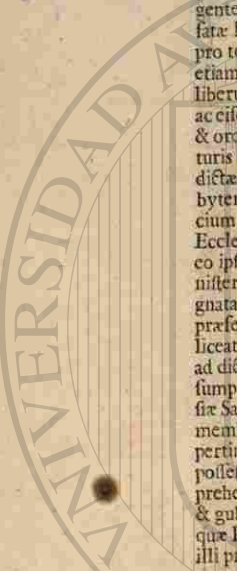
Approbatio Congregationis Fratrum Minorum S. Francisci Strictioris Observantiae nuper instituta, & ordinationes pro eorum bono regimine.

De totius autem Ordinis S. Francisci materia, plene notavi sup. in Const. LXVII. Hon. III. Solet Titm. III. fol. 229.

CLEMENS EPISCOPUS
 SERVUS SERVORUM DEI
 Ad perpetuam rei memoriam.

In suprema Militantis Ecclesiae specula, licet immeriti, disponente Domino constituti, inter multiplices Nobis ex debito Pastoralis officii incumbentes curas, illa potissimum premimur, ut qui sub voluntaria paupertatis habitu militantes, in humilitatis spiritu devotum, & sedulum Altissimi impendere satagunt famulatum, non solum ad id sublati impedimentis intendant, verum etiam id eo ardentius efficiant, quo majores sibi viderint exhiberi commoditates. Et ex hoc fit, ut quae antea ex rationabilibus causis a Praedecessoribus nostris ordinata videbantur, ea interdum reformemus, & in melius ordinemus, prout iuxta temporum, & personarum qualitatem, id in Domino conspicimus salubriter expedire.

§.1. Sane postquam sel. rec. Leo Papa X. Praedecessor noster, ex certis tunc expressis cau-

UNI

Capitulum S. Laurentii.

Officialibus Cancellariae ei pareant.

D.P. An. IX. die 5. Julii.

Proemium.

nominatione Regulari Observantiae.

Postea nonnulli strictius Regulam S. Francisci observare ceperunt in maxime animarum profectum.

Hic ideo Pontifex loca eis commoda assignari mandavit.

causis, voluerat, & declaraverat, sub nomine Reformatorum, ac pure, & simpliciter Regulam B. Francisci Observantium, comprehendendi omnes, & singulos observantes, tam de familia, quam reformatos sub Ministris, & Fratris Amadei de Colletanis, Clarenis, de S. Evangelio, seu de Caputio, ac Discalceatos nuncupatos, aut alios similes quocumque alio nomine nuncuparentur, & Regulam B. Francisci huiusmodi pure, & simpliciter observarent, ex quibus omnibus unum corpus insimul efficiens, eosdem ad invicem perpetuo univert, ita quod deinceps, omnia diversitate nominum praedictorum, Fratres Minores Sancti Francisci Regularis Observantiae simul, vel disjunctive nuncuparentur, & nuncupari possent, & deberent. Omnesque, ut praefertur, unites Generali, & Provincialibus Ministris, & Custodibus dicti Ordinis, in quosum Provinciae, & Custodiis respective morabantur, in omnibus, & per omnia, secundum Regulam eandem subici deberent.

§.2. Cum nonnulli ipsius Ordinis professores, sicut fidei relatione percepimus, Spiritu Sancto inflammati, beati Francisci pure, & plene, iuxta illius litteram, & declarationes bonae mem. Nicolai III. ac Clementis V. Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum firmiter observare; Nos, qui in sinceris eorum conscientis delectamur, quique ab ineunte aetate ad huius Ordinis professores, & Ordinem ipsum singularem gestimus devotionis affectum, nunc autem ex communi cura Pastoralis regimini, quam immeriti sustinemus, ad ipsos faciendos dulcius, & gratiosis favoribus attente prosequendos tanto provocamur ardentius quanto intenta mente frequentius cogitamus fructus uberes, quos ex Regula praefata strictiori Observantia ipsi Religioni, & toti universitati Ecclesiae speramus proventuros. Attendentes etiam, quod in his, quae animae salutem respiciunt, ad vitandos gravantes remorsus, pars securior est tenenda. Igitur tam pia, & ferventi Fratrum praedictorum intentione commoti ad peragendum diligentius, quod ab eisdem desideratur, studia nostra auximus convertenda.

§.3. Habita igitur super his cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, ac aliis de ipso Ordine ad plenum informati, matura deliberatione, de eorumdem Cardinalium unanimi consilio, his nostris in perpetuum valituris statuimus, & ordinamus, ac in virtute sanctae obedientiae districtius praecipiendo mandamus. Quod praedictis Fratribus, dictam strictiorem Observantiam desiderantibus, per praefatos Generales, & Provinciales Ministros, ceterosque dicti Ordinis Praefatos, & quemlibet ipsorum, cui, vel quibus haec nostrae, vel earum transumpta praesentata fuerint, assignentur loca, quantum fieri poterit, contigua, quatuor, vel quinque, iuxta numerum Fratrum eorumdem. Et si in futurum plures Fratres voluerint se vitae praecedentium conformare, & ab eis acceptati fuerint, nullus eos impedire pos-

set. Sed Magister Provinciae, cum Definitoribus in Provinciali Capitulo teneantur, alia loca, quantum possibile fuerit contigua praedictis, eis assignare, & prioribus addere. Quae quidem loca Fratres praedicti expropriare possint superfluis, & pretiosis, & ea in utilia, & necessaria commutare, mediante Syndico a Nicolao Tertio Praedecessore ordinato.

§.4. Et Generales, ac Provinciales Ministri, & eorum Commissarii, non possint impedire praedictos a dicta strictiori Observantia ipsius Regulae, iuxta praedictas declarationes Nicolai, & Clementis, nec a suo bono modo vivendi, quem inter se, pro dicta strictiori Observantia, ordinaverint. Nec etiam impediant, quin vilioribus, & repetitiis induantur. Et qui nudis pedibus ambulent. Sed, qui non poterint, portent calopodia, ac ceteris conformentur.

§.5. Forma autem habitus, & Caputii sit in ceteris dictae Observantiae Fratribus conformis.

§.6. Volumus etiam, quod Fratres recipienti, seu vestiendi per Fratres in dicta strictiori Observantia viventes, examinentur iuxta Regulam, per Ministrum Provinciale, & ab ipso, cum consilio ipsorum acceptentur. Nec possint quicumque dicti Ordinis Praefati, sine praefatorum Fratrum consensu, ad loca praedicta mittere alios Fratres. Nec praedictos ab ipsis locis amovere, nisi petierint. In Provincialibus vero Capitulis removeantur per Ministros Provinciales, & Definidores a locis praedictis, illi Fratres, quos Custos, ut infra, eligendus cum consensu majoris partis Vocalem dictorum locorum, duxerit amovendos.

§.7. Insuper statuimus, quod praedicti Fratres, in dicta strictiori Observantia vivere volentes, habeant in singulis Provinciis, ubi fuerint, Custodem unum ex ipsis, quem sibi ipsi petierint, a Ministro Provinciali, vel ab eo, qui praefat. Capitulo, simul cum Definitoribus confirmandum, & assignandum.

§.8. Qui habeat absolutam potestatem plenarie in hoc tantum, ut Fratres praedictos visitet, moneat, corrigat, ac maneat in dicta strictiori Observantia Regulae, ordinationum, & gratiarum eis a Nobis, & successoribus nostris, pro tempore existentibus Romanis Pontificibus, & Ministris Generalibus concessarum, & concedendarum in futurum, & in dicto suo bono vivendi. Nec propter hoc impediatur Minister Provincialis, quin visitare possit eosdem, & corrigere delinquentes. Qui etiam Custos ire possit ad Capitulum Generale, cum Ministro Provinciae, ad intimandum necessitates, & opportunitates dictorum Fratrum.

§.9. Ordinamus etiam, quod Custos, Guardiani, & Discreti praedictorum locorum, vadant ad Capitula Provincialia, in quibus habeant vocem activam, & passivam, sicut ceteri Vocales.

§.10. In quibus Capitulis Custos praedictus

Minister Generalis, & alii hanc strictiorem observantiam impedire prohibentur.

Forma habitus sit conformis.

Recipienti quo modo, ac acceptandi.

Custodem habeant isti Reformati in singulis Provinciis.

Potestas eius designatur.

Vocales in Capitulis qui.

In Cap. quae praesentanda.

ONOMATA

RAI DE

1532. fuis presentet Ministro Provinciali, & Definitoribus Fratres idoneos ad officium Guardianatus. Ex quibus tantum fiant Guardiani supradictorum locorum. Possit etiam idem Custos infra annum, cum consensu majoris partis Conventus singuli removere Guardianum ab ejus officio, & alium substituere, quem Minister Provincialis confirmet.

Custodit officium relictio explicat &c.

§. 11. Custos vero a Fratribus predictis eligi, usque ad triennium. Quo custode infra annum decedente, Guardiani dictorum locorum alium, quem sibi viderint expedire, petant a Ministro, vel ejus Commissario confirmari, & assignari, quem Minister ipse, sive ejus Commissarius benigne confirmet, & assignet. Possit quoque dictus Custos, si Fratribus eisdem expediens visum fuerit, esse Guardianus unius dictorum locorum.

§. 12. Si igitur Ministri Provinciales, vel eorum Commissarii his predictis contraverint, sive alicui eorum immediate Fratres predictorum locorum subiciantur Ministro Generali. Et, si quod absit, Minister Generalis predictus eos impedire tentaverit, vel eis in premissis, aut in aliquo premissorum favore neglexerit, volumus prefatis Fratribus, ad Apostolicam Sedem, & ad totius Ordinis Protectorem liberum, patere recursum, a quo si quis eos impedire presumpserit, sententia excommunicationis, quam ex nunc prout ex tunc ferimus in his scriptis, illico subiacere auctoritate Apostolica tenore presentium statuimus, & promulgamus.

§. 13. Quocirca moderno, & pro tempore existenti Camera Apostolica generali Auditori, necnon univrsis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & Ecclesiarum Prelatis, ac quibuscumque in dignitate Ecclesiastica constitutis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum singuli, presentes nostras literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Fratrum supradicta strictioris Observantia, seu alicujus eorum, super hoc requisiti fuerint, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant eisdem omnibus, & singulis predictis pacifice frui, & gaudere. Non permitentes eos desuper per quoscumque quavis auctoritate fungentes quavis modo quavis auctoritate per censuras Ecclesiasticas, & alia juris opportuna remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clavulari delegatoris apponit.

§. 14. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon ipsius Leonis Decimi, & quorumcumque aliorum Predecessorum nostrorum literis, etiam Bulla aurea, Mari magno, vel aliis quibuscumque, dictique Ordinis statutis, privilegiis, & indultis, etiam juramento, confirmatio-

ne Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, etiam in forma brevis, etiam anno presentis, vel sub quibuscumque verborum formis, solemnitatibus, clausulis etiam insolitis, & quantumcumque fortissimis dicto Ordini, vel quibuscumque Prelatis ejusdem concessis, vel concedendis in futurum, etiam si tales forent, quod pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, mentio habenda foret, quibus omnibus, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum presentibus infererentur, pro plene sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 15. Ceterum, quia difficile foret &c. Nulli ergo &c. Si quis &c.

Transumptis credi jubet.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo trigesimo secundo, sexto decimo Kal. Decembris Pontificatus nostri Anno IX.

Dat. P. An. IX. die 16. Nov.

XLIV.

Extensio ad Fratres Iesuatos S. Hieronymi omnium gratiarum, & indultorum Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilectis filiis Congregationi S. Hieronymi Jesuatorum nuncupatis, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Sacre Religionis sinceritas, in qua vos voluntaria paupertatis habitu Militantes, in humilitatis spiritu, devotum, & sedulum impenditis Domino famulatum, necnon pia vite, sub qua degitis, observantia promerentur, ut petitiones vestras, quantum cum Deo possumus, grato admittentes affectu, vos condignis privilegiis decoramus, & gratias.

Exordium.

§. 1. Sane pro parte vestra Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod postquam fel. rec. Julius Papa II. Predecessor noster ex certis tunc expressis causis Fratres, tam tunc existentes Congregationis S. Hieronymi Jesuatorum nuncupatorum, quam illam pro tempore ingredientes, professionem, per Religiosos Ordinis S. Augustini emitti solitam expresse emittere, & in eorum habitu, & statu, in quibus tunc existebant, remanere, ac sub eorum Regularibus institutis vivere tenerentur, statuerat, & ordinaverat, vos professionem per Religiosos Sancti Augustini hujusmodi emitti solitam, expresse emittere consueveritis. Quare pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut vobis propterea, omnibus, & singulis privilegiis, indulgentiis, prerogativis, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, & indultis, Ordini Fratrum Eremitarum ejusdem Sancti Augustini concessis uti, potiri, & gaudere possitis, & debeatis.

Congregatio supplicat pro concessione gratiarum Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini cuius Regulari professur.

XLV.

Hic autem Pontifex gratias, immunitates, & indulgentias omnia Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini eidem Congregationi communicat.

tis, concedere, ac alias vobis in premissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignamur.

§. 2. Nos igitur, ut divinis obsequiis eo attentius insistantis, quo ampliori Apostolicae Sedis ubertate noveritis vos foveri, vos, & vestrum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a iure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati estis, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis quod omnibus, & singulis privilegiis, indulgentiis, prerogativis, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, & indultis Ordini Eremitarum Sancti Augustini hujusmodi, ac illius professoribus, tam in spiritualibus, quam in temporalibus in genere, etiam communicative per quoscumque Romanos Pontifices Predecessores nostros, aut pro talibus habitos, ac Sedem prefatam hactenus quomodolibet concessis, ac in posterum concedendis, & quibus professores hujusmodi tam in vita, quam in mortis articulo, etiam circa peccatorum remissionem, & injunctarum poenitentiarum relaxationem, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, quae omnia ac si hic nominatim exprimerentur pro expressis haberi volumus perpetuis futuris temporibus utamini, potiamini, & gaudeatis, ac uti, potiri, & gaudere, necnon illorum omnium participes esse possitis, & debeatis, concedimus: ac privilegia, indulgentias, prerogativas, exemptiones, immunitates, gratias, & indulta Ordini Fratrum Eremitarum, illius professoribus hujusmodi, tam in spiritualibus, quam in temporalibus in genere, quam etiam communicatione concessa, ut praefertur, ad vos, & Fratres vestros extendimus, & ampliamus, ac in vobis locum habere, & suum plenarium effectum in omnibus, & per omnia, absque ulla prorsus differentia sortiri debere, necnon privilegiorum, indulgentiarum, prerogativarum, exemptionum, immunitatum, gratiarum, & indultorum eidem Ordini Eremitarum, ac illius professoribus, ut praefertur, concessorum, originalibus literis, aut transumptis authenticis pro parte vestra, ac in favorem vestrum adducendis, vel exhibendis indubiam, & eandem fidem, quae eis, si in favore vestrum a Sede Apostolica emanassent, & vobis fuissent immediate concessa adhiberetur, in iudicio, & extra adhiberi debere decernimus, statuimus, & declaramus.

Contrariis derogat. Dat. P. An. X. die 31. Jan.

§. 3. Non obstantibus &c. Nulli ergo &c. Datum Bononiae, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo secundo, Prid. Kalend. Februarii, Pont. Nostri Anno X.

Approbatio Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli Decollati, in communi viventium, triaque vota substantialia emittentium, in Diocesi Mediolanen., & sub Ordinarii obedientia dependentium.

CLEMENS PAPA VII.

Dilectis filiis Bartholomaeo Ferrario, & Ant. Mariae Zaccariae Presbyteris Mediolanen., & Cremonen.

Vota, per que vos in humilitatis spiritu perennis vitae praemii digniores effici, vestraque, & aliorum animarum saluti consulere possitis, libenter ad exauditionis gratiam admittimus, eaque favoribus prosequimur opportunis.

Exordium.

§. 1. Exponi siquidem Nobis fecistis quod vos cum tribus aliis vestrae voluntatis sociis, ut liberius divinis beneficiis insisteretis, & quae Dei sunt, perquirere possitis, cupitis professionem trium votorum substantialium Religionis in manibus venerabilis fratris Archiepiscopi Mediolanensis, seu ejus in spiritualibus Vicarii generalis emittere, & insimul in aliquo loco Civitatis, seu Diocesis Mediolanen. per vos eligendo morari, & permanere. Quare Nobis fecistis humiliter supplicari, ut pia vestrae intentioni hujusmodi paterne annuere de benignitate Apostolica dignamur.

Quidam probi viri, quibus religiose vivere volentes, supplicarunt Papae, pro licentia emittendi tria vota substantialia, & insimul permanendi.

§. 2. Nos hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, & vestrum singulis, ut professionem ipsam in ejusmodi Archiepiscopi, seu Vicarii, qui vero de cetero ad vos converti voluerint, in alterius vestrum, seu Praepositi vestrae Congregationis pro tempore existentis manibus, professionem trium votorum eorumdem emittere, & insimul, sub obedientia tamen Ordinarii loco per vos eligendo cohabitare, ac in communi vivere.

Qui petiam licentiam eis concedit, dummodo vivant in communi, & sub obedientia Ordinarii.

§. 3. Necnon pro vestro, & rerum vestrarum salubri statuto, & directione, quaecumque statuta, & ordinationes rationabilia, & honesta, ac sacris canonibus non contraria condere, & facere, illaque ut vobis pro temporum qualitate expedire videbitur mutare, & in totum tollere, aliisque illorum loco de novo facere libere, & licite valeatis.

Et etiam concedit statuta pro eorum salubri statu.

§. 4. Apostolicis ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus, Apostolica auctoritate tenore presentium de specialis dono gratiae concedimus, & indulgemus, eisdem presentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Quibuscumque nos obstantibus.

Datum Bononiae, sub Annulo Piscatoris, die 18. Februarii 1532., Pontificatus nostri Anno X.

Dat. P. An. X. die 18. Febr.

Grat.

Gratiae, & privilegia Congregationis Regularium, qui Theatini nuncupantur.

De institutione hujus Congregationis, aliisque ejus privilegiis, vide supra in Constit. X. Exponi, fol. 47. ubi notavi.

CLEMENS PAPA VII.

Venerabili fratri Petro Episcopo Theatino, ac dilectis filiis Presbytero Vicentino, & eorum Sociis, & Successoribus, Clericis Regularibus nuncupatis.

Hic Pontifex confirmavit i-ram Congregationem sup. fol. 47. Et cum eadē Congregationis studium predicacionibus, & confessionibus vacante jam decessisset.

Hic Pontifex facultatem concessit Praeposito super his diligendis, &c.

At super je- junio.

Et absolutio- ne in confes- sionibus dan- da a censuris.

Udum pro parte vestra Nobis exposi- to, &c. Regiduum est supra fol. 47. ubi notavi.

§.1. Et deinde Nobis etiam pro parte vestra exposito, quod vos sub trium votorum substantialium emissionem, vitam Clericalem pie ducere, ac predicacioni verbi Dei, audientiae confessionum, & Sacrae Theologiae, ac Sacrorum Canonum studiis, ad vestrarum, & aliorum Christiani- delium animarum profectum, vacare decreveratis.

§.2. Nos vestris etiam tunc supplicacionibus inclinati vobis, ut Superiores vestri, Praepositi nuncupati, pro tempore existentes, cum Clericis, & Sociis suis, qui in supradictis pietatis operibus, aut studio literarum sacrarum occuparentur, seu infirmitate, aut infirmorum curatione, & misericordio pro tempore praepedirentur, super recitatione divinorum Officiorum, ad hoc, ut ipsi occupati, vel impediti, certum Psalmorum per ipsos Superiores eis assignandorum numerum non minus septem, aut sex, cum divisione, ac Orationem Dominicam septies, Symbolum Apostolorum bis, graviter autem egrotantes, Orationem Dominicam semel, Salutationem Angelicam septies in die recitando, septem horas Canonice, & toti divino Officio, satisfecissent, & cum quibusvis Clericis, & Sociis vestris in praeveniando, vel postponendo, veniendo, vel decidendo in communi, vel speciali horas Canonice, ac in brevandis, & protelandis unctionibus.

§.3. Necnon super jejunio etiam de praeccepto, etiam Quadragesimalibus, & cum concessione vespertini jentaculi, collationis nuncupati, & comestionis, etiam panis in eis licite, & absque praevaricatione faciende dispensare possint per alias.

§.4. Et postremo, ut vos, inter vos, mutuas, seu etiam alii sacerdotes seculares, vel regulares, a vobis de Superiorum vestrorum, aut Sedis Apostolicae licentia ad hoc pro tempore eligendi vestras, ac vos eorum confessiones audientes ab absolutio- nibus hac forma, uti possitis, & illi possent, videlicet post Misereatur &c., & Indulgentiam &c. Dominus Noster Jesus Christus te absolvat, & ego auctoritate ipsius, & Beato-

rum Apostolorum Petri, & Pauli, tibi concessa absolvo te ab omni vinculo excommunicationis majoris, vel minoris, suspensionis, & interdicti, & dispensationem in omni irregularitate, quam quomodocumque incurreris, & restituo te sanctis Sacramentis Ecclesiae, unionique, & participationi fidelium. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen. Iterum eadem auctoritate, &c. per alias nostras in forma brevis literas, ad hoc, ut dicta forma in absolutionibus, non solum cum Sacerdotibus, sed etiam cum aliis Clericis, & Laicis vestrae Congregationis pro tempore existentibus, vobis pro tempore consentibus, uti possitis extendimus, & amplavimus, auctoritate Apostolica in perpetuum concessimus, & indulgemus, prout in illis plenius continetur.

§.5. Cum autem, sicut Nobis nuper exponi fecistis, pro praemissorum omnium subsistentia firmiori, ea omnia per Nos innovari, & nonnulla alia pro felici hujusmodi vestri propositi directione statui, & ordinari cupiatis, & propterea Nobis humiliter supplicari feceritis, ut vobis super eis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos qui fidelium omnium, & praesertim sub paupertate, obedientia, & castitate Altissimi famulantium votis, quantum cum Deo possumus libenter annuimus, vestrum institutum plurimum in Domino commendantes, & approbantes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, praemissa omnia, ac alia quaecumque per Nos vobis haecenus concessa, innovamus, vestrisque piis votis, & desideriis, quae circa infra scripta omnia, & singula habere Nobis exponi fecistis, ut sub nostra, & hujus sanctae Sedis Apostolicae, speciali protectione, & humili subjectione, ab omni alio Superiore penitus liberi, & exempti soli Romano Pontifici canonice intranti, & Superiori vestro canonice electo pro tempore existentibus subditi, degere debeatis.

§.6. Ac qui ad vestrum communem vivendi modum se contulerint, & ad votorum professionem hujusmodi, modo, & forma praemissis admitti fuerint, voto Religionis in genere emissio, satisfecisse censentur, perpetuo concedimus.

§.7. Quodque singuli Superiores vestri, pro tempore electi, finito triennio, quo confirmati fuerint, in alio loco in Superiores eligi, & ad aliud triennium ex tunc immediate sequens confirmari.

§.8. Ac tam ipsi, quam eorum socii pro tempore existentes, ac vos ipsi vestimenta cum manicis super pallium exertis deferre. Ac tam circa vestimenta, quam circa caeremonias in officiis Ecclesiasticis, & reliquo vitae cultu, & victu servandas, cum moribus, & laudabilibus consuetudinibus bonorum Clericorum Civitatis, vel loci, in qua, seu quo vos, & pro tempore degere vel morari contigerit, convenire.

§.9. Ac sub singulis Praepositis Archiepiscoporum, qui in spiritualibus, & Archidiaconum, qui in temporalibus praesint, & vestrum

Et modo praedicta confirmat, & ab omni superioritate eximit.

Intraentes hinc Religionem, implent voti intrandi Religionem.

Superiores Ordinis ad triennium confirmari possunt.

Habitus, & caeremoniarum ritus designantur.

Officialium manus referuntur.

vestrum curam habeant, ac Plebanum, qui curam animarum vobis imminentem exerceat, eligere valeatis.

Mense benedicendi modus datur.

Vocales in Capitulo designantur.

Privilegia, & gratiae omnium Ordinum conceduntur.

§.10. Et omni tempore, in benedictione mense Psalmum Laudate Dominum, omnes gentes &c. recitare, nec ad alium Psalmum recitandum quocummodo teneamini.

§.11. Quodque in Capitulis vestris, illi tantum, qui ad id capitulariter admitti fuerint, vocem habeant, & alii, ut praefertur, non admitti, in eo minime intervenire, aut vocem habere possint, etiam perpetuo statutimus, & ordinamus.

§.12. Ac insuper vobis, quod omnibus, & singulis privilegiis, indulgentiis, praerogativis, exemptionibus, immunitatibus, gratiis, & indultis, quorumvis, etiam Cisterciensium, & Cluniacensium Monachis, & aliorum tam Mendicantium, quam non Mendicantium Ordinum Fratrum, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, in specie, vel in genere, etiam communicative, per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, & pro talibus habitos, ac Sedem Apostolicam haecenus quomodolibet concessis, & in posterum concedendis, & quibus illi, tam in vita, quam in mortis articulo, etiam circa peccatorum remissiones, & injunctarum poenitentiarum relaxationes, aut alias quomodolibet, uti, potiri, & gaudere possunt, aut poterunt quomodolibet in futurum, quae omnia, ac si hic de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis haberi volumus, perpetuis futuris temporibus utamini, potiamini, & gaudeatis, ac uti, potiri, & gaudere, necnon illorum omnium participes esse possitis, & debeat, indulgemus, Ac privilegia, indulgentias, praerogativas, exemptiones, immunitates, gratias, & indulta, Monachis, & Fratrum praedictis, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, in specie, vel in genere, etiam communicative concessa, ut praefertur, ad vos extendimus, & ampliamus, ac in vobis locum habere, & suum plenarium effectum sortiri debere decernimus, & declaramus.

Constratis derogatur.

Transumptis creditur.

Dat. P. An. X. die 7. Martii.

§.13. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac vestris, & dictorum Ordinum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.14. Et insuper praesentium literarum transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, plenam ubique tam in iudicio, quam extra, & eandem prorsus fidem haberi, quae originalibus literis praestaretur, si exhiberentur.

Datum in Civitate nostra Bononiae, sub Annulo Piscatoris, die 7. Martii 1533. Pontificatus nostri Anno X.

Contra impediētes quocumque modo, executionem literarum Apostolicarum, eorumque complices, & fautores.

Contra praedictos habes etiam supra Constit. II. Mart. V. Tom. III. Par. II. fol. 427. Quod, & Constit. XX. Innoc. VIII. Tom. III. Par. III. fol. 223. Officii, & Constit. XXXIII. Leon. X. ibidem, fol. 465. In supremo, & quotannis Romani Pontif. in die Cene Domini anathematis sententiam promulgant.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex, qui solet pro debito Pastoralis officii alios in sua iustitia confovere, non debet suam, & Apostolicae Sedis iustitiam negligere, quare Nos ad ea debemus sollicitè intendere, per quae nostra, & ejusdem Sedis auctoritas conservetur, & quae propterea a Rom. Pontific. Praedecessoribus nostris provide processisse comperimus, ut perpetuo firma, & illibata persistant, libenter Apostolico munimine roboramus, ac alias nostrae provisionis remedium adiciamus, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

§.1. Sane licet olim bonae memoriae Urbanus Papa VI. in sua obedientia nuncupatus concesserit certis Praelatis, ut in eorum Civitatibus, & Dioecibus executio literarum Apostolicarum fieri non possit nisi literae ipsae eisdem Praelatis, aut eorum officialibus prius exhibita, & per eos approbata forent. Et eorundem Praelatorum officiales id in consuetudinem deduxissent: Aliqui vero pretextu statutorum provincialium, seu synodaliū etiam servassent, quod nullus literas Apostolicas hujusmodi exequi auderet, nisi postquam Praelati, seu Officiales ipsi, per suas literas, quas Vidimus, seu Placet nuncupabant, mandarent, & concederent, ut Iudices in ipsis literis Apostolicis deputati, illa exequi possent.

§.2. Tamen fel. rec. Bonifacius Papa Nonus, etiam in sua obedientia nuncupatus, provide attendens quod propter tales literas Vidimus, seu Placet nuncupatas, impetrantes Apostolici, saepe literarum Apostolicarum effectum consequi nequeverant, concessionem Urbani hujusmodi, ac statuta quaecumque super his facta revocavit, cassavit, & annullavit, ac decrevit, quod Iudices, & executores quicumque in literis Apostolicis pro tempore deputati, etiam sine licentia, vel consensu quorumcumque Praelatorum, vel Superiorum, aut Officialium eorundem, literas Apostolicas exequi possent, & deberent.

§.3. Et successively fel. record. Martinus Papa Quintus Praedecessor noster in Concilio Constantien. considerans quod in exordiis pestiferi, & antiquati schismatis nunc per Dei gratiam extincti, ad tollendum scandala, quae propter executionem diversarum literarum, quae ab his, qui pro Romanis

Exordium.

Urbanus VI. (cujus Constit. istam hic non habes) concessit quibusdam Praelatis, ut literae Apostolicae sine eorum approbatione exequi non possent in eorum locis.

Bonifac. IX. (cujus Constit. istam hic non habes) revocavit concess. Bonifac. Urb. VI.

Martinus V. concessione ejusdem Urbani revocavit, & literas Apostolicas libere exequi mandavit, ut sup. in eius Constit. II. Tom. III. Par. II. fol. 227.

manis Pontificibus in diversis obedientiis se gerebant, in nonnullis partibus oriebantur, supradictus Urbanus in sua obedientia quibusdam Prelatis supradictam concessio nem fecerat, & quod postea ipsi Prelati, seu Officiales in consuetudinem traxerant: alii vero pretextu dictorum statutorum principalium, seu synodaliu, servabant, & servari faciebant, quod literas Apostolicas nullas exequi deberet, nisi postquam Prelati, seu Officiales ipsi per suas literas, quas Vidimus, seu Placet, ut praefertur, nuncupabant, mandarent, & concederent, quod possint exequi per Judices in eis deputatos, propter quod executione literarum Apostolicarum plus debito plerumque retardata fuerat, & sepe ipse litera Apostolica executione caruerant totaliter, in gravem injuriam Sedis Apostolicae, & enorme impetrantium praedictorum, & gravamen, censensque rationi congruum, ut quod dicti schismatici calamitas introduxerat, pacis tempore auferretur, concessio nem praedictam, & quaecumque statuta circa praemissa quomodolibet facta, auctoritate Apostolica, dicto Sacro Concilio approbante, revocavit, cassavit, & annullavit, ac voluit, & decrevit, quod Judices, & executores quicumque in literis Apostolicis deputati, & deputandi, & alii quicumque, necnon Notarii, & tabelliones super his requisiti, & requirendi, absque hujusmodi literis Vidimus, seu Placet nuncupatis, ac etiam licentia, vel assensu quorumcumque Praetorum, Patriarchali, aut alia quavis dignitate insignitorum, & locorum Ordinariorum, aut Officialium eorundem libere hujusmodi literas Apostolicas exequi deberent, atque possent, ac eadem auctoritate decrevit, omnes, & singulas sententias, quas praedicti Prelati, aut eorum Officiales contra hujusmodi Judices, vel executores, seu impetrantes, propter executiones hujusmodi per eos faciendas inflixerant, & promulgaverant, irritas, & inanes, ac nullius existere roboris, vel momenti. Necnon quemcumque, qui contra praemissa aliquid attentare praesumeret, ab exercitio jurisdictionis Ecclesiasticae per tres menses suspensum fore.

Leo X. renovavit ordinationes contrarium continentes, & Bonifacii IX. Bullam approbavit in qua Constit. XXXIII. Tom. II. Par. III. fol. 166. §. 2.

§. 4. Ac novissime pia memoriae Leo Papa X., etiam Praedecessor noster, cum alias in publica Signatura coram eo nonnullae supplicationes propositae fuissent, continentibus, quod in Toletan., & Cartaginens. Ecclesiis, sub colore falsitatis obviandi, condita fuerant constitutiones synodales, quibus caveri dicebatur, vel tabelliones, & Notarii, etiam a partibus requisiti, literas Apostolicas nullatenus recipere possent, nisi ille prius per Archiepiscopum Toletan. & Episcopum Cartaginens. pro tempore existentes, aut eorum Officiales examine forent, & ab eodem Leone Praedecessore eorundem constitutionum confirmatio peteretur, petitionem hujusmodi, ut ratione carentem (cum Romani Pontificis gesta per inferiores, & sibi subditos sine ejus speciali licentia examinari non deberent) indecens, & absurdum, quinimmo temerarium fore

censens, quod aliquis, quavis occasione, literas Apostolicas sine Romani Pontificis speciali commissione examinare velle praesumeret, ac supplicationes ipsas, prout merito reiicienda erant, rejectis, & coram eo lacerari fecit. Ac super his tale remedium adhibere volens, ut aliis in posterum committendi similia aditus praeccluderetur, motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine literas dicti Bonifacii approbavit, & innovavit, ac perpetuae firmitatis robur obtinere, illasque inviolabiliter observari decrevit.

§. 5. Necnon quascumque constitutiones synodales, tam in dictis Toletan. & Cartaginens. quam quibusvis aliis Ecclesiis per univ. Orbem constitutis super his falsas, motu, scientia, auctoritate, & potestate praedictis, cassavit, & annullavit, ac statuit, & ordinavit, quod Judices, & executores in literis Apostolicis pro tempore deputati, ac Notarii, & tabelliones super his requisiti ipsas literas Apostolicas sine alicujus personae, cujuscumque Ecclesiasticae, vel mundanae dignitatis esset, licentia, vel consensu, exequi possint, & deberent.

§. 6. Et insuper universis Patriarchis, Archiepiscopis, Primatibus, Episcopis, & aliis Prelatis, & personis Ecclesiasticis, necnon Communitatibus Civitatum, & Universitatibus Castrorum, Oppidorum, Terrarum, & locorum, sub interdictione, singularibusque personis eorum, etiam Saecularibus, sub excommunicationis, & anathematis poenis, quas eo ipso, si contrafecissent, absque alia declaratione incurrerent, & a quibus non nisi ab eodem Leone Praedecessore, vel Successoribus suis canonice intrantibus, praeterquam in mortis articulo constituta, & debita satisfactione praemissa absolvi, & interdicti hujusmodi relaxationem obtinere possent, in virtute sanctae obedientiae districte praecipiendo mandavit, ne Judices, & executores literarum Apostolicarum, ac Notarios, & tabelliones super his requisitos quominus literas Apostolicas hujusmodi exequi possent, quoquo modo impedire praesumerent, ac eos, qui executionem literarum hujusmodi impedirent, seu impediuntibus auxilium, vel favorem quovis modo, directe, vel indirecte, publice, vel occulte praestare praesumerent, etiam si Patriarchali, Archiepiscopali, Primatiali, Episcopali, vel quavis alia Ecclesiastica, vel mundana, etiam Imperiali, Regali, Reginali, aut Ducali, vel alia praefulgeant dignitate eidem excommunicationis, & anathematis sententiae, a qua non nisi, ut praefertur, absolvi possent, subiacere, ac Civitates, Terras, Castra, Oppida, & loca praedicta, ad quae inobedientes, & contrafacientes declinare, & in quibus moram trahere contingeret, Ecclesiastico suppositum interdicto, tamdiu firmiter observando, donec compuncti corde interdicti hujusmodi relaxationem, debita satisfactione praemissa, meruerint obtinere, motu, scientia, auctoritate, & potestate plenitudine similibus decrevit.

Et synodales Constitutiones impediunt executionem literarum Apostolicarum annullavit, & illas absque licentia exequi mandavit.

Impediuntibusque illarum executionem poenas hic descriptas imponit.

§. 7. Quo-

Et contrarias Constitutiones synodales cassavit, & delicti iussit.

Pontifex iste confirmat praedictas Bullas Bonifacii IX. Martini V. & Leonis X.

Et quascumque ordinationes de videndis literis Apostolicis ad executionem demanat, & cassati mandavit.

Libertateque executionem permitti jubet.

§. 7. Necnon sub dictis poenis etiam mandavit illis, in quorum libris constitutiones synodales, & provinciales hujusmodi descriptae reperirentur, ut eas deleri, & cassari facerent, ut amplius legi non possent, prout in singulis dictorum Praedecessorum desuper confectis literis plenius continetur.

§. 8. Cum autem Nobis summe cordi sit conatibus istorum, qui executionem literarum, mandatorum Apostolicorum sic impediunt, omnibus, quibus cum Deo possumus, modis, viis, & mediis obviare, quamvis enim de praesenti sint alia turbulentiissima, & deploranda tempora, & in nonnullis partibus damnatissima haereses pululent, tamen his temerariis praesumptionibus duximus necessario obviandum. Nos igitur, qui sumus licet immeriti, divina providentia unicus sponsus Ecclesiae sponsae nostrae, & non debemus nostram, & ipsius sponsae nostrae justitiam negligere, qui alios in sua justitia conservemus, inducti eidem rationibus, quibus praefatus Martinus Praedecessor cum sacro Concilio praedicto, motus fuit, motu proprio, & ex certa scientia, ac de nostra matura deliberatione, & de simili potestate plenitudine, singulas Bonifacii, Martini, & Leonis Praedecessorum literas hujusmodi, ac omnia & singula in eis contenta, auctoritate Apostolica, tenore praesentium approbamus & innovamus, plenamque roboris firmitatem obtinere, ac perpetuo inconcusse, & inviolabiliter observari debere decernimus.

§. 9. Necnon quascumque constitutiones provinciales, & synodales de non exequendo, literas Apostolicas sine placito Ordinariorum locorum, & nisi ipse litera sint prius per eorundem Ordinarios seu eorum, Officiales, aut Sigilliferos, vel Commisarios, vise & admissa in supradictis, & quibusvis aliis Ecclesiis, ac Civitatibus, Diocesis, & Provinciis per totum Orbem terrarum constitutis, ut praefertur, editas & factas, ac quomodolibet, etiam sub dicto colore obviandi falsitatis, & fraudibus innovatis, motu, scientia, auctoritate, & potestate plenitudine praedictis, cassamus, & annullamus, ac ex quibuscumque libris, ubi descriptae reperiantur, penitus cassari, & deleri sub dictis poenis mandamus.

§. 10. Necnon de novo statuimus, & ordinamus, quod Judices, & executores in literis Apostolicis pro tempore deputati, ac Notarii, & tabelliones super his requisiti, ipsas literas Apostolicas, libere, & sine alicujus personae cujuscumque Ecclesiasticae vel mundanae dignitatis fuerit, licentia, vel consensu exequi possint, & debeant. Et nihilominus universis Patriarchis, Archiepiscopis, Primatibus, Episcopis, locorum Ordinariis, eorum Officialibus, Sigilliferis, & Commisariis, ac aliis personis, tam Ecclesiasticis, quam saecularibus, quavis auctoritate fulgentibus, necnon communitatibus civitatum, & universitatibus castrorum, oppidorum, terrarum, & lo-

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

corum, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis, & anathematis poena in eorum singulos, quam si contrafecerint, eo ipso, etiam absque alia declaratione desuper facienda, incurrant, a qua non nisi per Nos, aut Successores nostros canonice intrantes, etiam pretextu quorumcumque privilegiorum Apostolicorum eis, etiam per Nos quomodolibet concessorum, aut innovatorum, qua eis quoad hoc nullatenus suffragari volumus, praeterquam in mortis articulo constituti, & debita satisfactione praevia, absolvi possint, districte praecipiendo mandamus, ne Judices, & executores literarum Apostolicarum, ac Notarios, & tabelliones super his pro tempore requisitos, quo minus literas Apostolicas hujusmodi libere, & absque eorum, placito, licentia, & consensu exequantur, quovis modo impedire praesumant.

§. 11. Nos enim omnes illos, qui executionem literarum ipsarum Apostolicarum impediunt, seu impediuntibus auxilium, consilium, vel favorem, directe, vel indirecte, publice, vel occulte, aut quovis quaesito colore praesumpserint, etiam si Patriarchali, Archiepiscopali, Primatiali, Episcopali, & quavis alia Ecclesiastica, vel mundana, etiam Imperiali, Regali, Reginali, Ducali, vel alia dignitate praefulgeant, per alias nostras literas in die Coenae Domini publice lectas, excommunicavimus, & anathematizavimus, prout etiam tenore praesentium eos eidem excommunicationis, & anathematis sententiae, a qua non nisi, ut praefertur, absolvi possint, subiacere, ac civitates, terras, castra, oppida, & loca, in quibus dicti inobedientes, & contrafacientes manserint, & ad quae eos declinare contigerit, Ecclesiastico supposita esse interdicto, tamdiu firmiter observando, donec ad cor reversi, interdicti hujusmodi relaxationem, debita satisfactione praemissa, meruerint a Nobis, aut dictis Successoribus nostris obtinere. Necnon omnes & singulas sententias, censuras, & poenas, quas dicti Ordinarii, aut eorum, Officiales contra hujusmodi Judices, & executores literarum Apostolicarum, aut illas impetrantes, seu Notarios, & tabelliones propter executiones per eos factas, vel faciendas inflixerunt, & promulgant, aut in futurum quomodolibet infligent aut promulgabunt, irritas, & inanes, ac nullius roboris, vel momenti existere, eidem motu, scientia, auctoritate, & potestate plenitudine decernimus, & declaramus.

§. 12. Quocirca dilecto filio Curiae Caesarum Camerae Apostolicae generali Auditori, auctoritate, & tenore praedictis, Motu simili committimus, & mandamus, ut si, & quando, ac quoties de cetero ad ejus notitiam per delationem partis, cuius interest, vel Fisci nostri, seu famam publicam, aut alias quovis modo deducatur, dictos Ordinarios, seu eorum Officiales, Sigilliferos, & Commisarios, aut quovis alios, seu eorum aliquem dictis Constitutionibus, ut praefertur, cassatis, & annullatis, adhuc pertinaciter

Contravenientibus poenam imponit.

Executores hujus Bullae deputat, & facultates concedit.

O 2

citer

cliter uti, & illas ex eorum libris non delevisse, seu ipsos Judices, & executores litterarum Apostolicarum, ac Notarios, & tabelliones super his requisitos, quominus easdem litteras Apostolicas, libere, & absque eorum placito, visione, vel admisione exequantur, quoquo modo impediunt, seu impediuntibus premissis, aut alio quovis modo auxilium, consilium, vel favorem prestant, habitis, & receptis prius per eum desuper aliquibus probationibus ad instantiam partis, vel Fisci, vel etiam ex mero officio, etiam summarie, & extrajudicialiter, quantum sibi sufficere videbitur, eosdem Ordinarios, eorumque Officiales, & Sigilliferos, & Commissarios, ac quosvis alios in premissis culpabiles, & eorum singulos, etiam nominatim, & in specie, ad instantiam partis, vel Fisci predictorum, vel etiam ex suo mero officio, prout sibi videbitur magis expedire, vigore presentium peremptorie moneat, & requirat, ac moneat, & requiri faciat, etiam per edictum publicum in locis assignandum publicis, & partibus illis vicinis, de quibus sit verisimilis conjectura, quod ad ipsorum monitorum notitiam pervenire valeat, ad comparandum legitime coram eo infra terminum arbitrio suo eis presigendum, per se, vel Procuratores idoneos, & si sibi videbitur, quoad Officiales, & Sigilliferos, ac Commissarios, & alios inferiores, etiam personaliter, & non per Procuratorem, sub privationis omnium, & singulorum Beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum per eos obtentorum, & ad illa, & quaevis alia obtinenda, & eorum officia, & alios quoscumque adus legitimos exercendum inhabilitatis poenis eo ipso, si non paruerint, incurrendis, se de premissis legitime excusandum, & quoad Officiales, & Sigilliferos, ac Commissarios, aliter quam quod iusti dominorum suorum id fecerint, cum hoc casu teneantur Nobis tamquam majori potestati obedire, non autem eorum dominis tamquam minori potestati Nobis subiecta, quo quidem termino elapso, & dictis monitis modo premissis non comparentibus, vel etiam comparentibus, sed se non sufficienter, vel minus legitime excusantibus, eos omnes, & singulos, etiam nominatim, & in specie, quacumque appellatione, vel exceptione remota, pro excommunicatis, & anathematizatis, ac Civitates, castra, oppida, & loca, in quibus manserint, & ad quae eos declinare contigerit, similiter nominatim, & in specie pro interdictis ubique locorum, publicari, & denunciari faciat, ipsosque Officiales, Sigilliferos, & Commissarios, ac alios inferiores, dictam privationis poenam damnabiliter incidisse, & eorum beneficia, & officia tamquam per privationem huiusmodi, tam de iure, quam de facto vere vacantia, a Nobis, & dicta Sede dumtaxat libere impetrari posse, ac eos ad illa, & quaevis alia beneficia, & officia Ecclesiastica obtinenda, ac eorum officia, & quoscumque alios adus legitimos exercendum penitus inhabiles perpetuo fore, auctoritate nostra

declaret, litterasque desuper necessarias, & opportunas suo sub sigillo quibusvis petentibus det, & concedat.

§.13. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quae Bonifacius, Martinus, ac Leo Praedecessores praefati in dictis suis litteris voluerunt non obviare, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus, communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, aut eorum loca Ecclesiastico interdicto supponi non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Quod quidem indultum decernimus eis quacumque auctoritate muniti sint, contra praemissa in aliquo suffragari non posse, quominus ipsi huiusmodi sententis, & poenis subiaceant, & dicta loca Ecclesiastico interdicto supposita existant.

§.14. Ut autem praesentes litterae ad omnium notitiam deducantur, volumus, & mandamus, eas in Cancellaria Apostolica publicari, & in quinterno ejusdem Cancellariae describi, & praefatum Auditorem lapsis duobus mensibus post publicationem huiusmodi, ad illarum executionem modo premissis procedere posse decernimus, & declaramus.

§.15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, innovationis, cassationis, annulationis, statuti, ordinationis, declarationis, voluntatis mandatorum, & decretorum, infringere &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo tertio, quarto Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno undecimo.

Lecta & publicata fuit anno, & Pontificatus quibus supra die 9. Mensis Januarii.

Clausula derogatoria.

Jussio publicandi hanc Bullam.

Sandio poenalis.

Dat. V. An. XI. 29. Decemb.

Publicatio.

XLVIII.

Approbatio Confraternitatum Rosarii Beatae Mariae Virginis, & declaratio circa eius recitationem, Indulgentiarumque extensio pro Confratribus.

CLEMENS PP. VII.

Motu proprio &c.

ET si temporalium cura Nos sollicitate agat, tanto accuratius aciem considerationis extendere Nos decet, quanto divina humana, & perpetua temporalibus digniora cognoscimus.

§.1. Considerantes igitur, quam Religionis nostrae salubre, ac fructuosum fuerit Rosarium institutum, quantaque exinde provenierint, & quotidie proveniant bona, quamobrem tum clerici, tum laici, tam masculi quam foeminae ad tantum devotionis fervorem devenerint, quod Deus,

Exordium.

Narratio augmentum devotionis Rosarii.

Deus, & ipsa Virgo ad cuius honorem fuit originaliter institutum, eosdem non solum gratis decorare, verum etiam miraculis, & signis quamplurimis illustrare non dignatur.

§.2. Idcirco cum ad notitiam nostram devenerit, quod dicti Rosarii Confratres, & Sorores a fel. rec. Sixto IV., & Leone X. Praedecessoribus nostris, nedom confirmationem, & augmentum, sed & indulgentias quamplures, & privilegia non immerito obtinere meruerint, prout per Apostolicas litteras in forma brevis expeditas Nobis manifestissime constat.

§.3. Nos igitur eorum vestigiis inharendo, motu simili, ac eodem devotionis affectu divinitus excitati, dictam Confraternitatem, indulgentias, & privilegia omnia, per Praedecessores praefatos eidem Societati, quomodolibet concessas, & concessa, approbamus, confirmamus, & roboramus, firmum, ac robur perpetuum habere volumus, & intendimus.

§.4. Sed quoniam Sixtus in litteris praedictis, quas hic pro expressis haberi volumus, insinuando confirmavit, quod dicti Rosarii Confratres, & Sorores, ad consequendas, adipiscendas, & indulgentias praedictas integraliter obtinendas, & pro earum totali affectu tenerentur, & obligarentur semel in die, ad honorem Virginis integrum Psalterium Beatae Virginis perfectum, propter quod nonnulli multitudine, ac negociorum varietate impediti, hoc sibi difficillimum fore putantes, ab huiusmodi saepius retrahebantur, & in amore, ac eorum devotione tepescebant, ad aperiendum igitur celorum semitas, & ut ferventius inducantur, quo exinde facilius animarum suarum salutem consequi speraverint, volumus, & ordinamus, quod spatium unius diei, ad spatium integrum hebdomadae ampliatur, & dilatetur, & quod in una die, & una vice fortasse tenebantur, pro die dies, pro vice vices assignamus, & nihilominus illud idem consequantur, ac si ritus antiquus integraliter servaretur.

§.5. Et quia Leo Decimus ordinando instituit, ac benigne concessit, quod quilibet ex dictis Fratribus ubique existentibus, visitando quinq; Altaria quuscumque Ecclesiae, vel unum, aut duo quinq; si quinq; defuerint, easdem indulgentias integraliter consequeretur, ac si omnes Altaria Urbis stationes peregrinando circumiret, hoc idem auctoritate Apostolica, tunc praesentium approbamus, & confirmamus, ac pro firmis, & approbatis esse, & haberi volumus, & decernimus.

§.6. Et quia Nos decet religiones, & Sanctorum Patrum Instituta potissimum, ampliare, supradictis etiam addendo volumus, quod cum praefatus Sixtus IV. omnibus praesentibus, & futuris supranominatum Rosarium in tres partes, illud dividendo, id est in tres quinquagenas singulis diebus, pro quolibet quinquagena quinque annos, & totidem quadragenas misericorditer relaxaverit, ex Apostolica benignitate, ut

Subdit Sixtum IV., & Leonem X. eorum Confraternitates approbasse, & Indulgentias locupletasse.

Et ea omnia confirmat.

Declarat factis esse Rosarium in hebdomada curfu recitari.

Approbat Indulgentias Sanctorum Urbis Confratrum clarigias a Leone X.

Augere & addere Indulgentias dictis Confratribus.

praedicti Confratres ad huiusmodi devotionis opera ferventius inducantur, praeter huiusmodi indulgentias, omnibus Confratribus, & Confratribus praedictum Psalterium modo supra exposito, & per Nos concessis recitantibus, annos duos vera indulgentiae concedimus.

§.7. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis Synodalibus, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Et ita Motu proprio, ac ex certa animi deliberatione volumus, & mandamus.

Fiat ut petitur.

§.8. Et cum absolutione a censuris ad effectum praedictorum, & cum derogatione privilegiorum, & indultorum quorumcumque. Et quod litterae expediti possint in forma brevis, vel sub plumbo, prout dictis Confratribus videbitur opportunum.

Fiat. I.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, 8. Idus Maii, Anno XI.

Confratres de-ant.

PP. subscr.

Pape alia subscriptio post clausulas.

D.P. An. XI. 8. Maii.

XLIX.

Annulatio quarumcumque dispositionum, de beneficiis Ecclesiasticis Sedi Apostolicae reservatis obtentorum, contra formam concordatorum inter Sedem Apostolicam, & Nationem Germanicam, a Principibus, & Praelatis quibuscumque.

Ista concordata firmavit Nicol. V. ut supra in eius Constitut. I. Ad sacram. Tom. III. Par. III. fol. 61.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Admonet Nos incumbens nobis Pastoralis officii cura, ut non solum Nobis sed etiam cunctorum Christianidelium, & praesertim Ecclesiasticarum personarum, profectibus diligenter intenti, illorum occurramus dispendiis, & quae in eorum ipsorum praedictum, sive novam quavis etiam auctoritate prodidisse competimus, salubriter reformemus.

§.1. Sane dudum ad nostram pervenit notitia, qualiter nonnulli Archiepiscopi, & Episcopi, ac Ecclesiarum Praelati, nonnulli etiam Principes, & Domini temporales Inclite Nationis Germanicae, post mirabilem Urbis direptionem, collationes, & dispositiones beneficiorum Ecclesiasticorum, Nobis, & Sedi Apostolicae, etiam virtute Concordatorum inter Sedem, & Nationem praefatas reservatorum, temere usurpare praesumpserunt, ac collationes, & dispositiones nostras, & dictae Sedis de illis factas admittere contempserunt, nedom in nostrum, & ipsius Sedis vilipendium, sed etiam in iurium nostrorum, & ejusdem Sedis, ac illorum, quibus de ipsis beneficiis providimus, aut in quorum favorem alias disposuimus, seu providi, & disponi mandavimus,

Exordium.

Praelati, & Principes usurpantes dispositiones in beneficiis contra formam Concordatorum.

mus, grave praedictum. Et quamvis contra praesumptores, & contemptores hujusmodi in Bulla, quae quotannis in die Coenae Domini de more lecta fuit, declaraverimus, & protestati fuerimus, quod in praemissis, & aliis quibuscumque juribus dictae Sedi, & S. R. E. undecumque, & quomodocumque quaesitis, seu querendis per quoscumque actus contrarios, aut quomodolibet praedictantes, tacitos, vel expressos, a Nobis, vel ab eadem Sede quomodolibet factos, vel faciendos, aut quomodolibet temporis fluxum, vel patientiam, vel tolerantiam nostram, Nobis, aut eidem Sedi nullatenus praedictari debere, aut quomodolibet posse: tamen, sicut non sine animi nostri errore intelleximus, nonnulli ex Archiepiscopis, Episcopis, Praelatis, Principibus, & dominis praedictis, adhuc praemissis desistere non curarunt, nec de praesenti curant, quinimmo, quod deterius est, ne provisiones Apostolicae admittantur, per sua mandata etiam poenalia prohibere non verentur, in animarum suarum grave periculum, & aliorum Praelatorum, ac Principum Catholicorum dictae Nationis perniciosum exemplum, & scandalum plurimorum.

Hic ideo Pontifex collationes beneficiorum factas contra formam dictorum Concordatorum irritas, & provisiones male editas, & ad restitutionem fructuum tenentur decernit.

§.2. Nos igitur, qui a dictis concordatis, quae olim Romanae Ecclesiae, & dictae Nationis hominibus, pro ipsius Ecclesiae unione, ac pace, & tranquillitate inter Ecclesiam, & Nationem praedictas, perpetuo solvendis, & conservandis laudata, conclusa, & accepta fuerunt, nullatenus recedere intendimus, ne dicti praesumptores, & contemptores, aut per eos in dictis beneficiis intrusi ex hujusmodi temeraria praesumptione gloriari valeant, neve ipsi intrusi ex adulterinis eorum titulis aliquem fructum reportent, nec illis, quibus de beneficiis praedictis, per Nos, aut dictam Sedem, seu ejus auctoritate provisum extitit, & in futurum providebitur, per alicujus temporis fluxum, seu aliquam patientiam, vel tolerantiam praedictum fiat, aut factum censetur, ex Pastoralis officii debito providere volentes, ac Concordatis praedictis firmiter inherentes, Motu proprio, & ex nostra matura deliberatione, ac certa scientia, auctoritate Apostolica, de Apostolica potestate plenitudine, tenore praesentium declaramus praesentis collationes, & alias dispositiones de quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, Nobis, & dictae Sedi, ut praefertur, reservatis, per Archiepiscopos, Episcopos, Praelatos, ac Seculares Principes, & dominos quoscumque dictae Nationis, seu ad eorum praesentationem, vel nominationem, etiam per Ordinarios ipsorum Beneficiorum collatores a tempore dictae direptionis contra tenorem, & formam dictorum Concordatorum quomodolibet factas, & in posterum faciendas, personis quibus, aut in quarum favorem factae sunt, aut in posterum fient, nisi sint per Nos, aut nostra, vel dictae Sedis auctoritate approbatae, nullum titulum, vel colorem ipsa beneficia possi-

dendi tribuisse, aut in futurum tribuere, sed & illos pro male fidei possessoribus, & mere intrusis ab omnibus haberi, & censeri, ac fructus per eos ex beneficiis hujusmodi perceptos, & percipiendos, nullo umquam tempore suos facere, sed ad illorum restitutionem in utroque foro efficaciter obligatos esse, & ad illorum restitutionem, ad eorum quorum interest, seu etiam nosci nostri instantiam, omnibus viis juris, & remediis compelli posse, & debere, & eos nullo umquam tempore beneficio regularum, & annali, & triennali pacifico possessore gaudere potuisse, aut posse.

§.3. Illis vero, quibus eadem beneficia, per Nos, aut auctoritate nostra, vel dictae Sedis tenore, & forma Concordatorum, hujusmodi servatis collata, seu commendata sunt, aut in futurum conferentur, vel commendabuntur, necnon Ecclesiis, & locis Ecclesiasticis, ac Collegiis, quibus perpetuo, vel ad tempus eadem auctoritate unita sunt, aut in posterum unientur, ac omnibus illis, qui in executione litterarum Apostolicarum eis concessarum per Constitutiones, seu mandata Archiepiscoporum, Episcoporum, Praelatorum, Principum, Dominorum praedictorum, haecenus quomodolibet impediti fuerunt, aut in posterum impediuntur, dictas regulas, & quomodolibet temporis fluxum, seu patientiam, vel tolerantiam minime obtinere debere, quominus contra dictos, intrusos, & intrudendos quocumque tempore judicialiter experiri valeant.

§.4. Decernentes sic per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, S. R. E. Cardinales, & Praelatos Apostolici causarum Auditores, sententiarum, interpretari, & judicari debere, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter sententiandi, interpretandi, & judicandi, facultate, & potestate, ac irritum, & inane, si secus super his, ab eis, vel quibusvis aliis quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentatum forsitan est haecenus, aut in posterum contigerit attentari.

§.5. Non obstantibus regulis, & aliis praemissis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem praemissa ad omnium notitiam deducantur, volumus, & mandamus praesentes in Cancellaria Apostolica more solito publicari, & in quintero ejusdem Cancellariae describi.

§.6. Praeterea quia difficile foret praesentes litteras ad singula loca, in quibus de eis forsitan fides facienda foret deferre, eadem Apostolica auctoritate decernimus, quod ipsarum transumptis, manu alicujus Notarii publici inde rogati subscriptis, & sigillo alicujus personae Ecclesiasticae in dignitate constitutae munitis, ea prorsus in iudicio, & extra, & alias ubilibet fides indubitata adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae, vel ostense.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno 1534. 1. Julii.

Provisio auctoritate Sede Apostolica, juxta tenorem Concordatorum, intra quoscumque recitavit, etiam agrandi quomodocumque contra intrusos.

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Transumptio fides.

Sanctio poenalis.

D. P. An. XI. 1. Julii.

Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo trigesimo quarto, Kalend. Julii, Pontificatus nostri Anno XI. *Leita, & publicata fuit in Cancellaria Apostolica die 13. Julii 1534.*

Publicatio.

Ex Regest. in Archivis.

Terminus assignatus pro consensu registrando in Cancellaria computandus a die praestationis ejusdem.

Quid significat, si consensum praestatur super supplicationibus nonnumquam ad registrum missis.

Notarii si tempore lapsa fuerint, registrare non debent.

Declaratio Constitutionis de praestandis, & Registrandis Consensibus in Cancellaria Apostolica.

L.

§.1. Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster, Dominus Clemens divina providentia Papa Septimus Constitutionem suam de consensibus in Cancellaria vel Camera Apostolica ex tunc de cetero praestandis, quae ad materias Franciae infra tres menses, in aliis vero infra quindecim dies a die extensionis eorumdem consensuum computandos in libris solitis, & authenticis annotandos ob obviandum fraudibus, quae in retardatione annotationis consensuum hujusmodi committebantur nuper editam declarando, voluit quod dicta tempora non a die extensionis consensuum in dictis libris, cum ipsa Constitutio sic nihil operaretur, nec per eam dictis fraudibus in aliquo obviaretur, sed a die praestationis eorumdem consensuum intelligi debeant.

§.2. Et quoniam nonnumquam praestantur consensuum super supplicationibus nondum ad registrum missis, seu adhuc poenes Datarium suum existentibus, & Notarii non possunt tales consensuum in dictis libris annotare, nisi videant hujusmodi supplicationes registratas, seu expeditas: & saepe labuntur dicta tempora, antequam ipsae supplicationes ad registrum mittantur, seu expediantur. Voluit, & declaravit, quod tunc, & eo casu dicta tempora a die, quo Datarius hujusmodi supplicationes ad registrum, vel summistam miserit, computari habeant diem ante missionem hujusmodi: de cetero annotabit Datarius pro tempore in calce supplicationum consensuum aliquem requirementum per haec verba videlicet: *Missa die tali N. Datarius*: quae verba voluit ad plenam probationem Missionis praedictae sufficere.

§.3. Praeterea voluit, quod Notarii de talibus consensibus rogati, in annotatione illorum in dictis libris facienda teneantur de die Missionis hujusmodi, sicut de data supplicationum expressam mentionem facere, ut die praestationis consensuum, & die Missionis supplicationum hujusmodi simul junctis ex illorum inspectione evidenter appareant ipsi consensuum infra tempora praedicta in dictis libris annotari, & Notarii requisiti de cetero ad ponendum aliquos consensuum in libris praedictis, si ex inspectione dierum praestationis consensuum, ac Missionis supplicationum viderint dicta tempora ad adnotandum consensuum, ut praefertur, praefixa esse lapsa, consensuum tales in dictis libris annotare nullatenus praesumant sub-

poenis in dicta priori constitutione contentis.

§.4. Nihilominus annotatio de illis sic extra tempora praedicta pro tempore facta, ipsique consensuum sic annotati viribus omnino careant, nulliusque sint roboris, vel momenti, narrativa quoque per verbum hodie, vel nuper in literis Apostolicis super materiis, ad quarum expeditionem consensuum aliquis requiritur, pro tempore expeditis posita contra praemissa minime attendi debeat, nec aliquem effectum operetur.

§.5. Insuper intelligens Sanctitas Sua, in profectione sua versus Massiliam, & durante Sanctitatis Suae ab Urbe absentia, ac per aliquot dies ante, & post quamplures consensuum fuisse praestitos, qui propter varia impedimenta infra dicta tempora juxta dictam Constitutionem in libris praedictis annotari non poterunt. Ad consulendum inde demeriti partium dat, & concedit Notariis Cancellariae, & Camerae praedictae licentiam, & facultatem, quod omnes consensuum a die recessus Sanctitatis Suae ab Urbe versus Massiliam usque ad eam in Urbem felicem reditum, videlicet a die nono Septembris usque ad diem decimum Decembris Anni millesimi quingentesimi trigesimali tertii, ac per quindecim dies ante recessum, & alios quindecim dies post reditum hujusmodi praestitos in libris praedictis pro absentibus infra tres menses: & pro praesentibus infra quindecim dies a die publicationis praesentis Constitutionis computandos annotare possint, & valeant: Necnon consensuum hujusmodi sic annotandos, ac etiam de mandato Sanctitatis Suae, vel Datarii sui jam annotatos in omnibus valere, & validos esse, perinde ac si infra tempora dictae prioris Constitutionis in eisdem libris annotati fuissent.

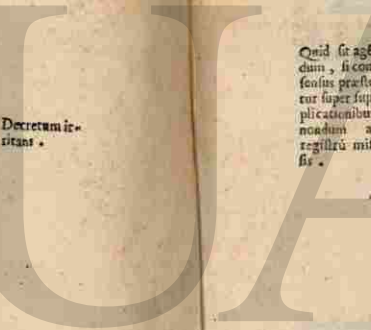
§.6. Decernens sic per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes in quibusvis causis motis, & movendis, ac etiam per appellacionem adhuc pendentibus interpretari, & judicari debere ac irritum &c. Si secus fiat, prioris Constitutione praedicta cum poenis in ea adiectis alias in suo robore permanentibus.

Placet, & Publicetur, & describatur J.

Annotatio facta viribus vacua.

Supplet Clemens de festiui registrationis non factae tempore sua absentiae ab Urbe.

Sicque in perpetuum praecipit observari.

UNIVERSIDAD

ÓNOMA

VO LEÓN

ERAL DE

CAS

PAU-

Alexander Farnesius Romanus Sacri Cardinalium Collegii Decanus, & Episcopus Ostiensis electus est in Romanum Pontificem die 13. Octobris 1534. & coronatus est die 3. sequentis Novembris. Fuit temporibus Caroli V. Imperatoris, Summumque tenuit Pontificatum Annos XV. dies XXVIII. & duodecim Promotionibus LXXI. creavit Cardinales. Obiit die 10. Novemb. 1549. & sepultus est in Vaticana Basilica. Vacavit Sedes Menses fere tres.

I.

Separatio Congregationis Eremitarum Sancti Romualdi Montis Coronæ, Ordinis Camaldulensis, a Congregatione Sacre Eremitæ Camaldulensis, & S. Michaelis de Murano, sub Regula S. Benedicti; cum plurimarum gratiarum concessione, & cuiuscumque alterius Ordinis privilegiorum communicatione ex indulto Clementis VII.

De hac Congregatione habes etiam supra in Const. XXVI. Clem. VII. Vestrum, fol. 76.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Rationi congruit, & convenit honestati, ut ea, quæ de Romani Pontificis

gratia processerunt, licet ejus superveniente obitu literæ Apostolicæ confectæ non fuerint super illis, suum consequantur effectum.

§.1. Dudum se. re. Clementi Pape VII. Prædecessori nostro pro parte Dilectorum filiorum Majoris, Visitatorum, Priorum, & Fratrum Societatis Eremitarum S. Romualdi Camaldulensis Ordinis exposito. Quod olim postquam pie memoriæ Leo Papa X. etiam Prædecessor noster quondam Paulo Veneto, & quibusdam aliis in literis tunc expressis Eremitis Sacre Eremitæ dicti Ordinis Aretin. Diocesis expresse Professis ardore majoris Observantiæ, & perfectionis vitæ Eremiticæ ferventibus inter alia, quod in quibusvis locis etiam extra Italiam, & loca ultra marina, Monasteria, Eremitoria, & Religiosa loca erigere, & postquam erecta forent, omnibus, & singulis indulgatis, & privilegiis quomodolibet a Sede Apostolica Eremitis Sacre Eremitæ hujusmodi, ac Congregationi ejusdem Eremitæ, & S. Michaelis de Murano concessis, gaudere, & Habitum ejusdem Religionis aliis exhibere possent, per suas in forma Brevis literas licentiam concesserat.

§.2. Et ipse Paulus cum uno Socio Eremita, vigore concessionis hujusmodi ad id electo ad locum Cryptarum nuncupatum. Castri Masfarii Exin. Diocesis, qui tunc membrum Eremitarum Sacre Eremitæ prædicti erat, accesserat, & ad eisdem Paulum, & Socium, diversæ multarum partium tam Ecclesiasticæ, & religiosæ, quam seculares personæ in dies ad eisdem venientes, cum eodem Paulo, & socio se conjunxerant; & præfatis Paulo & socio, & successive receptis personis nonnulla loca Eremitica partim, fere dirupata, & partim edificari cœpta, quæ postmodum ipsi restauraverant, & quasi de novo edificaverant, tam a Sede Apostolica, quam a diversis Christianidelibus Ecclesiasticis & Secularibus personis donata & concessa fuerant.

§.3. Vidensque ipse Paulus se tot personis, ac locis quotidie multiplicari, ad olim Congregationis Sacre Eremitæ, & S. Michaelis de Murano Vicarium Generalem, tunc vero Gener. nuncupatum, & Visitatores accesserat, eisdemque seriem facti explicaverat, velleque, tam ipse, quam ceteri socii Eremitæ hujusmodi sub eorum obedientia, & visitatione vivere declaraverat. Olim Vicarius tunc Generalis prædictus habens, ut asserbat, a Congregatione hujusmodi omnimodam auctoritatem, sinceritatem animi dicti Pauli cognoscens, præfata Eremitoria videlicet quinque Cryptarum Masfarii, S. Hieronymi de Pascilupo, Crypte S. Benedicti in Monte Conaro, S. Leonardi de Volabrio, ac S. Mariæ de Spiritu Sancto, Esin., Engubin., Anconitan., Firman., & Larinen. Diocesis a Sede prædicta, aliisque Christianidelibus præfatis, eisdem Paulo, & Sociis, ut præfertur, concessa, & Eremitas in illis tunc commorantes, in eorum Congregationem receperat, ipsosque Paulum, & socios receptos Eremitas, eorumque

Leo X. concessit Paulo Veneto, & quibusdam aliis Eremitis S. Romualdi Camaldulensis, ut alia loca Eremitoria ubique erigere possent.

Ipse Paulus cum uno socio ad locum Cryptarum nuncupatum accessit, & ad eos gens multa coluit & multa loca eisdem data fuerunt.

Idem Paulus ad Vicarium generalem sacre Eremitæ Camaldulensis accessit, & eisdem loca quinque assignata fuerunt, & instituta sunt Societate Eremitarum S. Romualdi per octavo Prælatos separatum regenda.

que Eremitoria, & Religiosa loca hujusmodi in societatem Eremitarum S. Romualdi per Majorem, & olim Corectores, tunc autem Visitatores, Capitulum, & Eremitiorum hujusmodi singulorum Priores, perpetuis futuris temporibus regendam, & gubernandam exererat. Et eisdem Paulo, & Eremitis præfate Societatis, condendi, & celebrandi generalia Capitula ejusdem Societatis: Et in eis Priores, Rectores, & alios ministros eligendi, & pro ejusdem Societatis conservatione, & augmento, Missas, & alia divina officia in eorum Capitulis celebrandi, Capitula Generalia ejusdem Societatis, & pro ejusdem observantia quacumque statuta, ordinationes, & constitutiones edendi, & pro tempore edita corrigendi, reformandi, & mutandi, quæ si contra substantialia Regule S. Benedicti non essent, a prædicto tunc Vicario, & Visitatoribus, aut præfata Congregationis Capituli derogari, aut innovari sine dictorum Eremitarum consensu non possent. Ac alia loca quæcumque, & personas quascumque in eadem Societate receptandi, necnon quod ejusdem Societatis superior ex tunc Major nuncupandus, per ejusdem Congregationis Capitulum de anno in annum eligendus, loca & personas, de triennio in triennium, & frequentius, si sibi videretur visitare deberet, licentiam concesserat, & omnia & singula privilegia, gratias, & immunitates Eremitis concessa, & quomodolibet concedenda, tam sacre Eremitæ Camaldulens. quam totius præfate Congreg. eidem Societati Eremitarum Sancti Romualdi, loca, & personas communia esse, dummodo receptio, & admissio hujusmodi, per Capitula generalia Congregationis Sacre Eremitæ, & S. Michaelis de Murano prædictis approbaretur, voluerat. Et præfati Eremitæ vigore concessionis hujusmodi in eorum Capitulis congregati, nonnullas constitutiones, & statuta super tribus substantialibus, & forsitan aliis emittendis votis, & regularibus institutis Regule S. Benedicti, & divinis officiis celebrandis, ac aliis felicem dictæ Societatis, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, gubernationem, & directionem, ac honeste, & religiose vivendi modum concernentia ordinaverant. Ac postmodum Præfatus, & Definitor Capituli generalis Congregationis Sacre Eremitæ, & S. Michaelis prædicti per eorum speciales literas, dicta quinque Eremitoria, & Societatem hujusmodi ab eorum Congregatione penitus separaverant, & dissolutam, & separatam esse declaraverant, nullumque sibi eligendi Superiorem, necnon Eremitoria, ac illorum personas hujusmodi visitandi facultatem reservaverant: quodque præfati Eremitæ ad eorum Superioris hujusmodi electionem, prout eis visum foret, procedere possent, ac in iis, quæ Eremitoria, & illorum personas prædicta concernebant, ac quicquid eidem Societati visum foret, a Sede Apostolica petere possent, voluerant.

Clement VII. prædicta confirmavit.

§.4. Præfatus Clemens Prædecessor prædicta omnia, & dissolutionem hujusmodi, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

approbaverat, & confirmaverat, eisque unum dictæ Societatis Majorem, & Corectores, nunc autem Visitatores nuncupatos, locorum Priores, & alios officiales, prout eis expedire videretur, per seipsos annis singulis eligendi, qui eo ipso quo electi forent, confirmati esse censerentur, indullerat.

§.5. Et successive cum ipsi pro dicta Societatis commodiori gubernatione aliquas ex prædictis Constitutionibus, Ordinationibus, & Capitulis eis diligentius, & maturius examinatis cassassent, & aliquas demum ordinassent, & amotis quibusdam superfluis, in meliorem formam reformassent, idem Clemens Prædecessor illas etiam approbaverat, & confirmaverat, prout in diversis instrumentis, & scripturis Vicarii generalis, ac Visitatorum Præfidentis, & Definitorum prædictorum, ac ipsorum Leonis, & Clementis Prædecessorum diversis literis dicebant plenius contineri.

§.6. Ac pro parte eorumdem Majoris, Visitatoris, Priorum, Fratrum, & Eremitarum, eidem Clementi Prædecessori humiliter supplicato, ut ex prædictis, & aliis eis concessis, & concedendis locis, unam tantum Societatem Eremitarum S. Romualdi erigere, & instituire, præmissis, & aliis infra scriptis pro illorum substantia firmiori robur Apostolicæ firmitatis adiceret, ac alias in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaretur. Præfatus Clemens Prædecessor, qui ad ea, per quæ status Religiosarum personarum, florescere, ipsaque persona acceptius divinis beneplacitis se coaptare possent, solertia suæ curas libenter dirigebat: volens Majorem, Visitatores, Priores, Officiales, ac Eremitas Societatis hujusmodi amplioris Apostolici favoris præsidio complecti, ac eos, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, ac penis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existebant, ad effectum infra scriptorum dumtaxat consequendum, absolvens, & absolutos fore censens, hujusmodi supplicationibus inclinatus, sub datum videlicet tertio nonas Septembris Pontificatus sui Anno sexto, auctoritate Apostolica, ex prædictis, ac quibuscumque aliis eis, tunc & pro tempore dictæ Societati ubique terrarum concessis, & concedendis, ac per eos recipiendis, & retinendis Eremiticis, & religiosis locis, unam tantum omnium, ac singulorum Fratrum in eisdem Eremiticis, & Religiosis locis pro tempore degentium Societatem Eremitarum Sancti Romualdi nuncupandam: per Majorem Superiorem nuncupatum Visitatores, Capitulum, Priores, ac alios officiales, juxta ipsius Societatis statuta, & ordinationes, regendam, & gubernandam.

§.7. Ita quod omnes, & singuli dictæ Societatis Fratres, presentes, & futuri, quamvis in diversis locis, etiam extra Italiam, & loca ultra marina pro tempore manerent, unum tamen corpus, & unica Societas

Et etiam Constitutiones prædictæ Societatis regimine ordinatas approbavit.

Societatesque istam instituit nuncupandam Eremitarum S. Romualdi.

Regendam quoque iussit ab uno Superiore, nuncupando Majorem.

1534

Facultates hic expressas concessit.

Indulget omnia, & statuta eorum confirmavit.

Alienae edictis, & statuta defraudandi facultatem concessit.

A superiori- tate Ordinariorum, Inquisitorum, & aliorum exempt.

cietas Eremitarum S. Romualdi Camalduleni. Ordinis, perpetuis futuris temporibus existerent, ac facerent.

§.8. Cum facultate celebrandi Generalia, Provincialia, ac alia Capitula ejusdem Societatis, & in eis Superiorem, Majorem, Priores, Rectores, & alios Ministros eligendi, & pro ejusdem Societatis conservatione, & augmento, Missas, & alia divina Officia in eorum Capitulis celebrandi, aliaque omnia, & singula, quae ad similes Societates pertinebant, & pro tempore pertinerent, faciendi, erexit, ac instituit.

§.9. Necnon separationem, dissolutionem, concessionem, & indulgentiam, ac facultates eis quomodolibet concessa, ac constitutiones, & statuta per Capitulum dictae erectae Societatis edita, ut praefertur, reformata, ac omnia, & singula privilegia, indulgentia, & gratias per Sedem eandem dictae Societatis, vel per alium facultatem habentem, etiam viva vocis oraculo, vel alias quomodolibet concessa, & concessas, auctoritate praedicta approbavit, confirmavit, stabilivit, ac robur Apostolice confirmationis habere decrevit: supplens omnes, & singulos defectus, tam juris, quam facti, si qui forsitan intervenerant in eisdem.

§.10. Et pro potiori cautela Majoris, Visitatorum, Priorum, & Officialium, & aliorum Fratrum praefatae Societatis illas, & illa quae Eremitoria praedicta, eidem Majori, Visitatoribus, Prioribus, & Fratribus eorum erectae Societatis pro tempore existentibus, de novo perpetuo concessit, & assignavit: quodque omnes, & singuli dictae Societatis erectae Eremitae, Ordinem praedictum in ipsa Societate professi, tunc praesentes, & futuri in Capitulo generali pro tempore celebrando, in eo vocem habentes, pro felici dictae Societatis statu, & successu alia statuta, Constitutiones, Ordinationes, ac omnia, & singula, quae in spiritualibus, & temporalibus ipsius Societatis, ac ejus regularis disciplinae statum, observantiam, indemnitate, & circa divini officii, & Missarum directionem, & ordinationem, ac caeremonias absque ipsius Regulae, in substantia, vel in effectu variatione, interpretatione, vel declaratione quoquo modo concernere possent, instituendi, ordinandi, interpretandi, declarandi, & alia de novo faciendi: & sic instituta, ordinata, interpretata, declarata, & de novo facta, in toto, vel in parte, prout rerum, & temporum qualitas exigeret, tollendi, & alterandi, ac in melius commutandi, necnon pro honestate, & qualitate vitae Eremiticae hujusmodi barbam deferendi, plenam, & liberam eis concessit facultatem.

§.11. Ac hujusmodi Societatem, omnesque, & singulos Superiores, Eremitas, Oblatos, Novitios, Familiares, Servitores, & personas dictae Societatis, tunc, & pro tempore existentes, ac ipsius Monasteria, Eremitoria Religiosa, & loca alia quaecumque, ac mobilia, & immobilia bona, tunc praesentia, & futura, ad praefatam Societatem quomodolibet pro tempore perti-

nentia, & in posterum eidem de novo erectae Societati, quandocumque, seu quomodolibet, uniri, vel incorporari, seu subici, in perpetuum, vel ad tempus contingeret, a quoruncumque Legatorum etiam de latere, necnon Nunciorum dictae Sedis, ac quorumvis Officialium Romanae Curiae, & Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Electorum, & Inquisitorum haereticae pravitatis, quaecumque etiam Apostolica auctoritate aliorum quoruncumque iudicum ordinariorum, & non ordinariorum, quavis auctoritate, & potestate fungentium, ditione, auctoritate, superioritate, potestate, dominio, visitatione, reformatione, & correctione, ita quod contra dictam de novo erectam Societatem, vel ejus singulas personas, necnon Monasteria, Eremitoria, & loca, & personas, ac familiares cum eis degentes ratione delicti, excessus, seu contractus, aut rei, de qua ageretur, ubicumque iniretur contractus, committeretur delictum, aut res ipsa consisteret, excommunicationis, suspensionis, aut interdicti, aut alias quasvis sententias, nisi de speciali Sedis praedictae commissione quomodolibet, directe, vel indirecte, proferre, seu promulgare non possent.

§.12. Necnon ab omnibus, & singulis decimis, collectis, exactionibus gabellis, talliis, dativis, datuis, tractis, subsidiis caritativis, impositionibus ordinariis, & extraordinariis, Collegiis, Parochianis, Universitatibus, Monasteriis, Fabricis, & aliis quibusvis personis, quaecumque auctoritate, & ex quavis causa, & consideratione, etiam pro expeditione contra infideles, aut Fabricae Basilicae Principis Apostolorum de Urbe aut aliis imminentiis necessitatibus Sedis praedictae, auctoritate ejusdem Sedis, vel quavis alia impositis, & imponendis, sub quacumque verborum vi, & forma, etiam sub excommunicationis latae sententiae pena, exempti, & exempta censentur, nisi de indulto, & Societate hujusmodi specialis, & expressa mentio in literis Apostolicis fieret, & tunc non veram decimam, sed mediam auri unciam Camerae Apostolicae solvendo pro omnibus eorum locis, ac Eremitoriis, bonis, & personis liberationem consequerentur, prorsus exempti, & totaliter liberavit, eaque omnia, & eorum quodlibet, in jus, & proprietatem Beati Petri, & Pauli, & Sedis praedictae, ac sub eorum, & dictae Sedis protectione suscepit. Et si Legati, & Subdelegati, Ordinarii, aut aliae personae praedictae, contra exemptionem, & liberationem hujusmodi quicquam attentare quoquo modo praesumerent, ac literarum desuper conficiendarum vigore requisiti per ipsius de novo erectae Societatis Praelatos, Eremitas, vel Procuratores eorum, infra tres dies, a die requisitionis hujusmodi computandos, non desisterent, excommunicationis sententiae ipso facto noscerent se subiectos, & si forte aliter factum foret, eo ipso esset irritum, & inane, nulliusque roboris, vel momenti.

§.13. Praeterea ipsis, ut Religiosos eorum

1534

A decimarum gabellarum solutione liberavit.

1534

Religiosos Ordinis ad minores Ordines promovendi, per quemlibet Antistitem, & extra tempora, facultatem tribuit &c. Primum de- clarat Can. Triad. ubi sup. cap. 11. Secundum re- vocavit Can. Triad. ubi sup. c. 12. 17. 199.

Ingressum ad Eremitoria sintherios prohibet.

Seabilla alienandi ad evidentem utilitatem Ordinis licentiam imperatus fuit.

Onera ad que pro dilectis bonis Eremitae

tum Ordinis ad primam tonsuram, & quatuor minores Ordines promovendi, ad sacros vero etiam si tempus a Canonibus statutum non attingerent, per quemlibet Catholicum Episcopum in eorum locis, & alibi, ubicumque eis commodum foret, absque licentia Dioecelani, etiam extra tempora, diebus tamen Dominicis, vel Festivis, eos promoveri faciendi, ac illos eis libere conferendi, eundemque Episcopum pro consecrationibus Altarium, seu Ecclesiarum, ac pro Oleo Sancto, & quolibet Ecclesiastico Sacramento, ad eundem, & de licentia eorum Capituli Generalis, seu Provincialis, Jerusalem & alia loca sancta visitandi, & inibi habitandi, ac loca & elemosynas etiam ab infidelibus recipiendi, licentiam & facultatem concessit.

§.14. Et insuper pro conservatione puritatis eorum solitudinis, ne mulieres ad eorum Eremitoria, etiam Sancti Hieronymi de Palsilupo Eugubinae Dioecesis, tunc praesentia & futura, intra videlicet per eos praefixos, seu praefixendos terminos, praeter illos tantum dies, quos ipsi statuerent, dummodo non ultra tres dies in quolibet anno, accedere quomodolibet sub excommunicationis poena auderent, vel praesumerent, cellularum tamen ipsorum ingressu semper prohibito remanente, inhibuit.

§.15. Demum pro commoditate, & utilitate Eremitiorum, & locorum hujusmodi, tunc praesentium & futurorum, de licentia eorum Capituli Generalis, seu Provincialis, eis & cuilibet eorum, ac pro tempore existentibus, quaecumque immobilia ad eos, eorumque Ecclesias Eremitoria, Altaria, & loca hujusmodi pro tempore spectantia, & pertinentia, in emphyteusim, perpetuum, vel per tempus, sub aliquo annuo canone, sive censu quibusvis personis, in evidentem Ecclesiarum, Monasteriorum, & Regularium locorum hujusmodi utilitatem concedere, illaque pro aliis immobilibus utilitatibus permutare, seu vendere, & alienare, & pretium inde proveniens in aliis immobilibus bonis eorum Ecclesiarum, Eremitoriis, & Regularibus locis utilioribus, ac alias, juxta tenorem literarum recolendae memoriae Pauli Papae Secundi similiter Praedecessoris nostri, de rebus Ecclesiasticis non alienandis editarum, ita quod Priores, qui pro tempore essent locorum hujusmodi Iudices, ad hoc, ut immobilia bona hujusmodi in emphyteusim, vel censum, aut alias danda, & permutanda, seu vendenda, & alienanda coram eisdem Iudicibus spectarentur, eligere possent, convertere, & ceteris Eremitoriis eorum Societatis, prout eis commodius visum foret, pro ejusdem Societatis conservatione, applicare valerent, & quaecumque bona, etiam feudalia, ac emphyteutica, etiam Ecclesiastica eidem Societati, tam inter vivos, quam causa mortis, seu testamento, codicillo, dari, concedi, & relinquere libere possent.

§.16. Ita quod ipsa Societas ad eadem onera, ad que donator, seu testator hujusmodi Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

1534. teneantur, 30. annorum spatio finiri decrevit.

Curam animarum ceterorum locorum Societatis, permittari posse declaravit.

Novaque Eremitoria addidit.

Religiosos quoruncumque Ordinum etiam Mendicantium ad Societatem, tanquam ad arcuorem vitam, convolare, & sub Societate, & eorum habitu Altissimo famulari eligentes, Superiorum suorum licentia petita, licet non obtenta, absque alia contradictione, vel obstaculo recipere; ipsique sic recepti, & in eadem Societate, sive Ordine professi, ad omnia officia, & dignitates Societatis eorumdem Eremitarum promoveri, & assumi libere, & licite valerent, indulget.

Indulget, gratias, & privilegia quorumcumque aliorum Ordinum huiusmodi concessit.

modi, occasione honorum eorumdem tenebatur, & quaecumque alia, quae ipse donator, seu testator etiam imponeret, omnino tenerentur, etiam si ad certum numerum generationum, aut nominationum eadem bona concessa essent, ipsa Societas, non perpetuo, sed per triginta annos pro qualibet generatione, seu nominatione, hujusmodi bona eadem tenere possent; & finitis ipsis annis, bona praedicta ad eorum directos Dominos devoluerentur, & absque eorum consensu tenere non valerent, statuit, & ordinavit.

§.17. Ulterius ipsis, de licentia Capituli Generalis, seu Provincialis dictae Societatis, curam animarum Monasterii S. Salvatoris de Monte Acuto, & Parochialium S. Michaelis Archangeli, ac Prioratus S. Salvatoris de Fano, Persina, Tudertina, & Fanena Dioecel. Ecclesiarum eidem Societati perpetuo canonice unitarum abdicare, & de consensu illorum Parochianorum in loco dictis Parochianis accommodo alias Ecclesias, quibus cura Parochianorum praefatorum applicaretur, constitui facere, seu alteri Parochiali, quae Parochianis hujusmodi accomoda foret, etiam de consensu illius Rectoris, cui pro hujusmodi cura exercenda, quod inter eos conventum esset, solverent, ac illas jurisdictioni Ordinarii loci subicere.

§.18. Ac loca quaecumque, etiam per Ecclesiasticas, & Religiosas personas eis concedenda recipere, & eorum usui applicare. Necnon loca, sive Eremitoria pro tempore recepta perficere, & alia de novo cum Ecclesiis, Oratoriis, humilis campanili, cellulis, & officinis necessariis construere, seu constitui, & jam constituta pro convenientiori eorum mansionem demoliri facere, & ea ad aliorum locorum constructorum, sive de novo contendentium usum convertere.

§.19. Ac pro dicti Ordinis propagatione omnes, & singulos Religiosos quoruncumque, etiam Mendicantium Ordinum, & Congreg., ac Monasteriorum ad Eremitoria praefata, tanquam ad arcuorem vitam, convolare, & sub Societate, & eorum habitu Altissimo famulari eligentes, Superiorum suorum licentia petita, licet non obtenta, absque alia contradictione, vel obstaculo recipere; ipsique sic recepti, & in eadem Societate, sive Ordine professi, ad omnia officia, & dignitates Societatis eorumdem Eremitarum promoveri, & assumi libere, & licite valerent, indulget.

§.20. Postremo Majori, ac omnibus, & singulis Visitatoribus, Provincialibus, Prioribus, & aliis Officialibus, ac Fratribus, sive Eremitis praefatis, ut ipsi, & omnes, & singuli, ac commissi, Oblati, Novitii, servitores, familiares, benefactores, & aliae personae, ac etiam Oratoria, Ecclesiae, Monasteria, Eremitoria, & loca, & quaecumque bona, & cetera alia ejusdem Societatis pro tempore pertinentia, omnibus & singulis indulgentiis, peccatorum remissionibus, gratiis, concessionibus, facultatibus, immuni-

munitibus, exemptionibus, privilegiis, praeeminentiis, prerogativis, libertatibus, favoribus, licentiis, & indultis Apost. vel aliter qualiacumque essent, quibus omnes, & singuli Ordines, Congreg. Societ. & Monast. sub approbatis regulis degentes, seu militantes, ac degentia, seu militancia, eorumque Superiores Generales, Provinciales, & particulares Monaci, seu Religiosi, Commissi, Oblati, Novitii, familiares, servitores, benefactores, & aliae personae eorumque Ecclesiae, Oratoria, & alia quaecumque bona, quae omnia, ac si nominatim exprimerentur, dictus Clemens Praedecessor haberi voluit pro sufficienter expressis, conjunctim, vel divisim, eis, & cuilibet ipsorum, in genere, vel in specie, etiam vivo vocis oraculo, vel alias quomodolibet concessis, seu concedendis, tam in spiritualibus quam temporalibus, & tam in communi, quam particulari, seu alias quomodolibet utebantur, potiebantur, & gaudebant, seu uti, potiri, & gaudere possent quomodolibet in futurum, absque ulla differentia, tam in communi, quam in particulari, vel alias quomodolibet uti, potiri, & gaudere libere & licite possent, & valerent in perpetuum, ac etiam de novo concessit pariter, & indultit, & in eis locum habere voluit, ac si eisdem omnia, & singula praemissa, directe, & expresse concessa fuissent, exceptis, quae essent contra eorum constitutiones approbatas, ac ordinationes capitulares factas, & pro tempore faciendas. Ac, ut dum privilegiorum, concessionum, exemptionum, immunitatum, facultatum gratiarum, & indultorum eorum, & cuilibet dictorum Ordinum, Congreg. Societatum, & Monasteriorum, originales literae, seu transcriptae authenticae ex illis, prout in favorem dictae Societatis, ejusque Superiorum, Eremitarum, Commissorum, Oblatorum, Novitiorum, familiarium, servitorum, benefactorum, & personarum, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, Eremitariorum, locorum, bonorum, & aliorum ceterorum ejusdem Societatis ostenderentur, vel exhiberentur, eadem fides indubia adhiberetur tam in judicio, quam extra, & aliis locis, quibus opus foret, ac si pro, & in favorem eorum Societatis, Ecclesiarum, Eremitariorum, & Monasteriorum, Fratrum, & personarum, ac bonorum praedictorum, ac praedictarum a Sede praedicta emanassent, ac eis, & cuilibet ipsorum fuissent immediate concessa, mandavit.

Transumpti- que credi vo- luit.

Clausula di- cebatur pre- servatas ap- pofuit.

§.21. Necnon quod literarum desuper conficiendarum transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Praelati Ecclesiastici munitis, ubique staretur, prout originalibus literis staretur, & plena fides in judicio, & extra adhiberetur, quae eisdem desuper conficiendis literis daretur, si essent exhibitae, vel ostense.

§.22. Quodque literae ipsae desuper conficiendae, cum confectae forent, ac in eis contenta quaecumque, sub quibusvis revocationibus, modificationibus, limitationi-

bus, & suspensionibus quaecumque literarum, gratiarum, & dispositionum per ipsum Clementem Praedecessorem, & Sedem praedictam, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, seu ad Imperatoris, Regum, & Ducum instantiam concessis, & concedendis, nullatenus comprehenderentur, sed semper ab illis excepta essent, & esse censerentur. Et quoties revocata, modificata, limitata, suspensa, aut alterata forent, toties in eo statu, in quo ante revocationem, modificationem, limitationem, & suspensionem hujusmodi reposita, restituta, & reintegrata, ac si opus fuerit, de novo concessa essent, & esse censerentur, & quotiescumque per aliquem, aut plures actus contra ea, aut ipsorum aliqua, a quocumque cujuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis foret, ex negligentia, vel ignorantia illorum, quibus ea concedebantur, aut aliquavis causa, scienter, vel ignoranter attentari, vel attentata observari contingeret; nullum tamen propterea exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, gratiis, indultis, & privilegiis hujusmodi praedictarum generaretur, sed ea omnia, & singula in suo robore, & firmitate permanerent, eadem literas, absque aliorum instrumentorum, literarum praedictarum productione, & ostensione ad probandum plene omnia, & singula superiorum enarrata, & specificata, in judicio, & extra ubique sufficere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri.

§.23. Et si forte contingeret aliquod dubium in dictis per ipsum Clementem Praedecessorem confirmatis, aut literis suis super praemissis conficiendis hujusmodi, aut aliquo eorum pro tempore emergi, data verborum ambiguitate, & jurisperitorum interpretatione dictae Societatis de novo erectae, ac illius locorum particularium, & personarum favorem interpretari debere. Sicque per quoscumque Judices, & extraordinarios, ac delegatos, & causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales sententari, judicari, & definiti debere, sublata eis, & eorum cuilibet, quaecumque alia iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, irritum quoque, & inane, quicquid fecus fieri, sive attentari contingeret, decrevit.

§.24. Ac voluit, & concessit, universis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, ac aliis in dignitate Ecclesiastica constitutis personis, ac quaecumque Metropolitanis, & Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, necnon praefatorum Patriarcharum, ac Archiepiscoporum, & Episcoporum in spiritualibus Vicariis, & Officialibus Generalibus dati in mandatis, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, literas desuper conficiendas hujusmodi cum confectae forent, ac in eis contenta quaecumque solemniter publicentis, ipsisque Eremitis, seu Fratribus, ac personis praedictis praemissis efficacis defensionis praesidio assistere, ac facere eisdem Eremitas, ac

Dubis in d. Societatis favorem interpretari iussit sublata aliter iudicandi facultate.

Executores d. Bullae deputavit.

alias

alias personas omnibus praemissis pacifice sui, & gaudere, non permittentes ipsos, seu ipsas super iis per quoscumque quomodolibet indebite molestari, perturbari, aut inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras Ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, & legitimis super iis habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas iteratis vicibus aggravandi, invocato etiam ad id, si opus foret, auxilio brachii secularis.

Contrariis quibuscumque amplissime derogavit.

§.25. Non obstantibus praemissis, ac Clementis, per quam inter alia voluerat, quod petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimerere verum anuum valorem, secundum communem estimationem, tam beneficii unius, quam illius cui unio fieri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, necnon Pauli Praedecessorum praedictorum, ac similis memoria Innocentii VIII. contra exemptos edita, quae incipit: *Volentes*, necnon quibus cavetur, quod nullus extra suam Civitatem, vel Dioecesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam diocesanam a sine sua Dioecesi ad iudicium evocetur, seu ne Judices a Sede praedicta deputati extra Civitatem, vel Dioecesim, in quibus deputati forent, contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vires suas committere presumerent Bonifacii VIII. Romani Pontificis, etiam Praedecessorum nostrorum, & de duobus dietis in Concilio generali edita, dummodo non ultra tres dietas aliquis dictarum literarum, desuper conficiendarum auctoritate non traheretur, & quibusvis aliis Apostolicis, necnon Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, & specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac praedictarum Ecclesiarum, Monasteriorum, etiam S. Antonii de S. Antonio, Ordinis S. Augustini Viennen. Dioecesis, & Religiosorum locorum, ac Ordinum quorumcumque etiam Camaldulen. hujusmodi, ac aliorum, etiam Mendicantium, & non Mendicantium, statuta, & consuetudinibus, etiam illis in quibus cavebatur, ut mulieres ad dictum Eremitorium S. Hieronymi de Pascelupo, sub excommunicationis latae sententiae poena numquam accederent, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, & indultis, ac literis Apostolicis Camaldulen. aliisque Ordinibus Mendicantium, & non Mendicantium, & Militarium Ecclesiarum, Monasteriis, & S. Antonii hujusmodi, necnon Universitatibus, Congregationibus, Societatibus, Communitatibus, Collegiis, & ceteris aliis personis, & locis per eundem Clementem Praedecessorem, & Sedem praedictam, sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis, illis praesertim quibus inter alia cavere dicebatur expresse, quod nulli Fratres, seu Monaci, de dictis

etiam Mendicantium Ordinibus ad alium Ordinem etiam strictiorem transcentes per Superiores, Priores, & alios Fratres Ordinum, aut Societatum, ad quos, si transerint, etiam de licentia eorumdem Superiorum, petita, & obtenta, recipi, & admitti possent, alias recipientes, & recepti, excommunicationis sententiam incurrerent, ipsique sic, vel alio modo recepti, ad aliquod officium, seu Praelaturam ejusdem Ordinis, in quo recipiebantur, eligi non possent, absque Apostolica Sedis speciali, & expressa licentia, per ipsius Sedis patentes literas concedenda, facientes plenam, ac certam, & determinatam, de statuto, & ordinatione hujusmodi, expressam, & individuum mentionem. Quibus omnibus, etiam si pro eorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua mentio, seu quavis alia expressio habenda, vel aliqua alia exquisita forma servanda foret, dictus Clemens Praedecessor eorum tenores, & formas illarum concessionum, ac si de verbo ad verbum infererentur, pro expressis habens, illis alias in suo robore permansuris, ea vice dumtaxat, auctoritate praedicta, specialiter, & expresse derogavit, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.26. Ne autem de absolutione, erectione, institutione, approbatione, confirmatione, suppletione, concessione, assignatione, exemptione, liberatione, susceptione, inhibitione, statuto, ordinatione, indulto, voluntate, mandato, decreto, & derogatione praedictis, pro eo quod super illis dicti Clementis Praedecessoris eius superveniente obitu, literae confectae non fuerint, valeat quomodolibet habitari, ipsique Major, Visitatores, Priores, Officiales, & Fratres illorum frustrantur effectum, volumus, & similiter Apostolica auctoritate decernimus, quod absolutio, erectio, institutio, approbatio, confirmatio, suppletio, concessio, assignatio, exemptio, liberatio, susceptio, inhibito, statutum, ordinatio, indultum, voluntas, mandatum, decretum, & derogatio Clementis Praedecessoris hujusmodi, perinde a dicta die tertio nonas Septembris suum sortiantur effectum, ac si super illis ipsius Clementis Praedecessoris literae sub ejusdem diei datum confectae fuissent, prout superius enarratur; quodque praesentes literae ad probandum plene absolutionem, erectionem, institutionem, approbationem, confirmationem, suppletionem, concessionem, assignationem, exemptionem, liberationem, susceptionem, inhibitionem, statutum, ordinationem, indultum, voluntatem, mandatum, decretum, & derogationem Clementis Praedecessoris hujusmodi, ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

§.27. Quocirca universis, ac singulis venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, ac aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitanis,

Et quoniam d. Bullae Clem. VIII. ob ipsius obitum expressis non fuerint, hic Pontifex eam validat a die data.

Deputatus executoribus Constituit.

tan., & aliarum Ecclesiarum Canonicis, ac eorumdem Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Vicariis in spiritualibus, ac Officialibus generalibus per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel per alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Majoris, Visitationum, Priorum, Officialium, & Fratrum praedictorum, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra presentes literas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, ac singulos, quos eadem praesentes literae concernunt, illis pacifice gaudere: non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari, perturbari, aut inquietari. Contradiutores quolibet, & rebelles per censuram Ecclesiasticam, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super iis habendis, servatis processibus, censuris, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando. Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, juxta voluntatem, & concessionem Clementis Praedecessoris hujusmodi. Non obstantibus omnibus supradictis, aut si alicuius, communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo &c.

Dat. P. An. I.
5. Novemb.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo quarto, tertio nonas Novembris, Pontificatus nostri Anno I.

II.

Quod omnes gratiae, & exemptiones concessae, & concedendae per Sedem Apostolicam locis, & personis Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum, in Provincia Castellae, & Legionis, ac Bethicae, concessae censeantur locis, & personis ejusdem Ordinis in Regno Portugalliae.

Multa de hoc Ordine notata sunt apud Consuet. XVI. Innocentii III. Operante. Tom. III. fol. 76.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

Inter curas multiplices, quae nobis ex Apostolatus officio incumbere dignoscuntur, illam libenter amplectimur, per quam status personarum quarumlibet, praesertim Religiosorum (quorum precibus assiduis, & sanctis operationibus propitiatur Altissimus) non solum ubique floreat, sed

etiam, auctore Domino, felicibus proficiat incrementis.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum moderni Provincialis, & aliorum Ministrorum, ac Conventuum, Monasteriorum, Ordinis SSimae Trinitatis Redemptionis Captivorum, Regni, & secundum ipsius Ordinis Provinciae Portugalliae, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod licet ipsa privilegia, exemptiones, concessionis, & indulta, Monasteriis ejusdem Ordinis Provinciae Castellae, & Legionis, ac Bethicae, secundum morem hujusmodi, ac eorumdem Provinciae Castellae, & Legionis, ac Bethicae, illisque Monasteriorum Provinciali, & Ministris, ac Conventibus, & forsitan in genere toti Ordini praedicto per Sedem Apostolicam concessa, ad Monasteria, Ordinis, Regni, & Provinciae Portugalliae hujusmodi, illorum Provincialem, & alios Ministros, ac Conventus praefatos se extendere credant, tamen a nonnullis de hujusmodi extensione hesitatur, maxime cum in toto Regno, & Provincia Portugalliae praedictis, duo dumtaxat exigui valoris Conventualia Monasteria, necnon in quibus solum dicti Ordinis Fratres resident, duo Eremitoria, sive Oratoria existunt, ac idem Provincialis, & alii Ministri, necnon Conventus ipsius Regni de privilegiis hujusmodi, quibus se tueantur ob eorum paupertatem, & Praelatorum Ordinis, qui haecenus fuerant incuriam, realiter docere nequeant, quo sit ut Provincialis, & alii Ministri, necnon Conventus praefati, ac personae Ordinis Regni Portugalliae, illorumque Monasteriorum hujusmodi, tam in personis, quam in rebus a locorum Ordinariis, & aliis Judicibus, Ecclesiasticis, ac Secularibus passim indebite molestentur, ac in suis juribus opprimantur; & frequenter praefati Judices ob privilegiorum hujusmodi carentiam, eisdem Provinciali, & aliis Ministris, Conventibus, & personis, etiam pro quacumque levissima re diversas injurias, & diversa opprobria inferendi occasionem assumant, aut, quae dicti Provincialis, & alii Ministri, ac Conventus, si hujusmodi privilegia penes se haberent, sibi inferri non permitterent, unde religio ab illarum partium fidelibus parvipenditur, & illarum solita devotio frigescit, ac Monasteria ipsa, Religiosis destituuntur, & divinus cultus in eis, necnon elemosinae, & pie largitiones ab eisdem fidelibus erogari solite (ex quibus ipsi Provincialis, & alii Ministri, ac personae Ordinis, & Regni Portugalliae praedictorum, vitae subsidium recipiunt) in dies diminuuntur. Quare pro parte moderni Provincialis, & aliorum Ministrorum, ac Conventuum Regni, & Provinciae Portugalliae praedictorum, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eis, eorumque Monasteriis, & in illis degentibus personis, ut hujusmodi privilegia gaudere possint, concedere, ac alias eorum incolumitati, in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.2. Nos igitur qui Ordinem praedictum in

Causa hujus communicationis indultorum.

in visceribus gerimus caritatis, & illius personarum prosperum statum paterno zelamus affectu, modernum Provincialem, & alios Ministros, necnon Conventus Monasteriorum, Regni, & Provinciae Portugalliae hujusmodi, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolves, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula privilegia, exemptiones, concessionis, & indulta, Provinciali, & aliis Ministris, & Superioribus, necnon Conventibus, ac singulis Religiosis personis dicti Ordinis praefatae Provinciae, Castellae, & Legionis, ac Bethicae, seu illorum Monasteriis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac per Nos, & Sedem praedictam, quocumque modo, ac sub quibuscumque modis, tenoribus, & formis, ac verborum expressionibus generaliter concessa, & pluries confirmata, quorum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, ac in posterum concedenda, & confirmanda, Provinciali, & aliis Ministris, necnon Conventibus, ac singulis Religiosis personis Ordinis Regni, & Provinciae Portugalliae hujusmodi, nunc, & pro tempore existentibus, ac eorum Monasteriis praesentibus, & futuris, ita ut ipsi hujusmodi privilegia, exemptionibus, concessionibus, & indultis praedictis, ubicumque, in judicio, & extra utantur, potiantur, & gaudeant, ac uti, potiri, & gaudere possint, pariformiter, & aequè principaliter, auctoritate Apostolica, tenore praesentium concedimus, illaque eidem Provinciali, & aliis Ministris, ac Conventibus, necnon singulis Religiosis personis Ordinis Regni, & Provinciae Portugalliae, illorumque Monasteriis hujusmodi in utroque foro suffragari, ac etiam quoad eos, etiam sub sententiis, censuris, & poenis, ac cum clausulis, necnon decretis in literis Apostolicis desuper confectis contentis, juxta illorum tenorem observari, in omnibus, & per omnia, ac si illa eidem Provinciali, & aliis Ministris, necnon Conventibus, & singularibus Religiosis personis Ordinis Regni, & Provinciae Portugalliae, illorumque Monasteriis hujusmodi, primo, & principaliter concessa fuissent, si eis tali modo concederentur.

Sublata aliter indicandi facultas.

§.3. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi, facultate, & auctoritate, judicandi, & definiti debere, necnon quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Derogatio contrarium.

§.4. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel speciali-

bus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon dicti Ordinis juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ac quibusvis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis Ecclesiis, ac illarum Praefulibus, & Capitalibus, necnon locorum Ordinariis, & aliis personis Ecclesiasticis, & Secularibus cujuscumque, etiam Archiepiscopalis dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, excellentiae, & praemiuntiae existentibus, etiam Cardinalatus honore fungentibus, ac aliis Ordinibus, Congregationibus, & Conventibus, ac Monasteriis quomodolibet, ac sub quibuscumque tenoribus, & formis, necnon cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, ac concedendis, approbandis, & innovandis: quibus omnibus (etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad haec servanda foret, ac tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac forma in illis tradita, observata infererentur, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ac omnibus illis, quae in literis Apostolicis, privilegiorum, exemptionum, & indultorum, Provinciali, & aliis Ministris, Conventibus, & Religiosis personis, ac Monasteriis Ordinis Provinciae Castellae, & Legionis, ac Bethicae concessorum, hujusmodi concessum fuit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides exen-
plorum.

§.5. Decernentes, quod singulis, tam praesentium, quam privilegiorum Provinciae Castellae, & Legionis, ac Bethicae hujusmodi concessarum literarum transumptis, pro Provinciali, & aliis Ministris, ac Conventibus, & Religiosis personis, necnon Monasteriis Ordinis, & Provinciae Portugalliae hujusmodi, ac eorum singulis conficiendis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa. Nulli ergo &c. Si quis &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo quarto, Id. Novembris, Pontificatus nostri Anno I.

Dat. P. An. I.
15. Novemb.

III.

Qui vero sint, & familiares & continui commensales Summi Romani Pontificis.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Paulus divina providentia Papa III. Provide considerans retroactis temporibus pluries dubitatum fuisse an Referendarii & alii Officiales ex Palatio Apo-

Causi decla-
rationis.

1534

Apostolico panem habentes, Secretarii Apostolici, literarum Apostolicarum Scriptores, Cubicularii, Milites sancti Petri, ceterique Officiales Sanctitati Suae, seu Romano Pontifici pro tempore existentii, in eodem Palatio deservientes, aut custodiam facientes fuerint, & sint Sanctitatis Suae, & Romanorum pro tempore Pontificum veri & indubitati, & non per privilegium familiares & continui commensales.

Declaratio, qui sunt veri familiares Pape.

§.1. Eadem Sanctitatis Suae huiusmodi ambiguitatem in futurum tollere volens, ex certa scientia declaravit Referendarios, & alios Officiales ex dicto Palatio panem habentes, Protonotarios, Subdiaconos, Auditores Rotae, Acolitos, Scutiferos, Secretarios, literarum Apostolicarum Scriptores, Cubicularios, ac Milites sancti Petri, reliquosque Officiales eidem Sanctitati Suae, & Romano Pontifici pro tempore existentii in Palatio deservientes, aut custodiam facientes licet in eodem non habitaverint, nec habitent, nec forsitan habitabunt, nec in tinello comederint, nec comedant, nec in futurum forsitan comedent, in posterum veros, indubitatos Sanctitatis Suae, & Romanorum pro tempore Pontificum, & non per privilegium, nec sicte familiares continuos commensales censerit, reputari, & esse; ita ut reulis tam editis, quam edendis, de veris familiaribus, & continuis commensalibus Suae Sanctitatis, & Romanorum pro tempore Pontificum loquentibus in posterum potiantur, & gaudeant, ac eis quoque quoad omnia subiciantur, etiam ad hoc, ut Sanctitas Suae, & alii Pontifices occurrentibus vacationibus Beneficiorum Ecclesiasticorum per eos obtentorum & obtinendorum qualitercumque qualificatorum per obitum eorumdem in Romana Curia vel extra, ad collationem, provisionem, presentationem, seu quamvis aliam dispositionem quoruncumque collatorum, & collatricum, communiter vel divisim pertinentium providere, & de illis disponere libere & licite valeant, in omnibus, & per omnia, ac si Referendarii, Secretarii, Scriptores, & alii Officiales huiusmodi, ac deservientes supradicti in Palatio habitassent, & in tinello vere & realiter comedissent.

Clausula sub-lata &c.

§.2. Et ita per quoscumque Iudices, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, & Sacri Palatii Apostolici causarum Auditores, de cetero iudicari, & interpretari debere statuit, sublata eis aliter interpretandi & iudicandi potestate. Decernens irritum, & inane &c.

Derogatio Contrariis.

§.3. Constitutionibus, Ordinationibus, & regulis Apostolicis, privilegiis quoque, & indultis, tam ordinariis collatoribus, quam quibuscumque aliis personis cuiuscumque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis existentibus concessis, & concedendis, cum quibusvis clausulis derogatoriis praeservativis, restitutivis, irritativis, annullativis, & aliis decretis, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur, pro expressis haberi voluit,

ceterisque in contrariis facientibus non obstantibus quibuscumque.

Placet, publicetur, & describatur. A. Lecta, & publicata fuit supra scripta constitutio, seu declaratio in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo quarto, die Martis vigesima secunda mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pauli divina providentia Papae Tertii, Anno I.

Pape subscr. Publ. Pontif. An. I. die 22. Decembris.

Sequitur declaratio d. Constitutionis.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Paulus divina providentia PP. III. cui dudum postquam unam Constitutionem suam &c. ut hic supra.

Primum dubium ortum super verbis praecedentis Constitut.

§.1. Innotuit qualiter inter ceteros in eadem constitutione nominatos Referendarii, & Auditores, Referendariatus, & Auditoriatus, ac nonnulli aliorum officiorum, quae obtinebant, ratione, ut singuli de ipsorum Collegiis, necnon ex Scriptoribus unus tamquam Referendarius officium actu exercens, & alius tamquam Decanus antiquitatis, & forsitan in aliis Collegiis, unus, vel duo, aut forsitan plures, & non singuli ipsorum Collegiorum ratione, panem ex Palatio Apostolico habeant, tamen custodiam non faciunt, a nonnullis assererebatur constitutionem praedictam in habentibus panem in Palatio, & custodiam facientibus conjunctum locum habere, & effectum sibi vindicare, & non alias, nec alio modo procedere.

Declaratio primi dubii.

§.2. Ambiguitatis dubium submovere volens, primo viva vocis oraculo declaravit, & decrevit Constitutionem ipsam, etiam in die publicationis illius intelligi, locumque vindicare, & procedere posse, & debere, sive dicti Officiales, vel quicumque alii conjunctim, & divisim, panem ex Palatio haberent, & in eodem custodiam facerent, etiam si iidem Officiales, & alii, per quorum obitum beneficia, ut praefertur, vacaverint, panem non habuissent, nec in ipso Palatio custodiam fecissent, ac beneficia per eosdem Officiales, & alias, ut praefertur, obtenta, per obitum etiam eorumdem Officialium in dicta, Curia, vel extra eam vacarent, & ad collationem, provisionem, presentationem, seu quamvis aliam dispositionem, etiam S.R.E. Cardinalium, & quoruncumque aliorum collatorum, & collatricum, communiter vel divisim spectarent.

Secundum dubium ortum ob non publicationem dictae declarationis.

§.3. Postea accepit quod pro eo quod de posteriori declaratione huiusmodi alias non apparebat, adhuc aliquibus in dubium revocaretur, quod contingere posset eos, quibus de beneficiis huiusmodi per obitum dictorum officialium, ac aliorum sic, ut praefertur, vacantibus, per suam Sanctitatem provisum, seu provideri concessum extitit, aut in futurum provideri concessum extitit, vel quod provideretur concedi contingerit, desuper in futurum posse molestari.

Declaratio secundi dubii.

§.4. Motu proprio &c. per aliam suam Con-

1534

Constitutionem quam & literas desuper expeditas, etiam quod in eadem Cancellaria lecta, & publicata non esset, arctare voluit, sub dat. decimonono Kalendas Septembris, eisdem Pontificatus sui anno secundo, inter alia fidem fecit, ac in verbo Romani Pontificis attestatus fuit semper suae incommutabilis mentis fuisse, & tunc esse, quod etiam posterior declaratio huiusmodi, etiam quod aliter in dicta Cancellaria lecta, & publicata non foret, ab illius data valeret, & figeret, ac omnibus, & singulis, quibus de singulis, aut pluribus beneficiis praedictis, ut praefertur, provisum seu provideri concessum extitit, aut in futurum provideri, seu quod provideatur concessum fuerit, suffragaretur, etiam in omnibus & per omnia, ac si dicta die vigesima secunda Martii in dicta Cancellaria lecta, & publicata fuissent, cum de sic iudicando, & aliis clausulis etiam irritantibus decretis in literis desuper confectis latius continetur.

Tertium Dubium.

§.5. Cum Sanctitati Suae etiam novissime innotuerit ab aliquibus etiam plusquam, conveniat sapere volentibus, praetendi, constitutionem, & declarationem praedictas forsitan ad de numero participantis, & alios non participantes, praesertim Romanorum Pontificum Praedecessorum suorum, ac etiam Pontificatus sui tempore, etiam per S. R. E. Cardinales, etiam de latere, & alios Legatos, sive Nuncios Apostolicos, etiam facultatem Legatorum de latere habentes, quorum numerus nimis jam excrevisse asseritur, pro tempore creatos Notarios Apostolicos supernumerarios nuncupatos, & omnes alios officiales in dicta Constitutione nominatos, & expressos, qui in eodem Palatio forsitan non habitant, nec in posterum habitabunt, aut in tinello nunc non comedunt, neque forsitan in posterum comedent, minisque Sanctitati Suae deserviunt, neque Romano Pontifici pro tempore existentii in futurum deservient, aut custodiam non faciunt, aut non faciunt, ac custodiam non faciunt, aut non faciunt, neque eosdem comprehendere, neque in illis procedere, aut locum sibi vindicare.

Declaratio tertii Dubii.

§.6. Ad huiusmodi etiam ulterioris ambiguitatis dubium rescandum, Constitutionem, regulamque, necnon declarationem praedictas, etiam cum omnibus, & singulis decretis, & aliis clausulis quibuscumque in illis respective contentis, & expressis, pro insertis, & expressis habens, decrevit, & declaravit, fidemque indubiam facit, & attestatur mentis, & intentionis suae semper fuisse, & esse, tam a die editionis, & publicationis singularum Constitutionum, sive Regulae, ac declarationis praedictarum, quam etiam cujuslibet ipsarum, tam de numero participantium, quam non participantium notariis praedictis, ac etiam omnibus, & singulis aliis Officialibus in dicta Constitutione, sive Regula, & declaratione, ut praefertur, nominatis intelligi, locumque sibi vindicasse, & processisse, ac vindicare, & procedere debere; etiam, quod quicumque participantis, & non participantis notarii, alique omnes, & Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

singuli officiales praedicti, in dicta Constitutione, sive Regula, & declaratione quomodolibet nominati, & expressi panem ex Palatio non haberent, non habuerint, & non habeant, & custodiam in eo non fecerint, & non faciant, aut aliter suae Sanctitati, & Romano Pontifici pro tempore existentii in Palatio Apostolico, vel extra, aliquo modo non servierint, neque serviant, vel alias quomodolibet in Palatio Apostolico non habitaverint, & non habitent, & custodiam in eo non fecerint, & non faciant, & nihilominus singulas Constitutiones, & declarationes praedictas, & ipsarum quamlibet, etiam cum omnibus, & singulis clausulis, & decretis in illis contentis illas pro expressis, & insertis habens, ad quoscumque non participantes notarios per eosdem Romanos Pontifices, & per Sanctitatem suam creatos tantum restrinxit, & reduxit, ac restringit, & reducit; illasque minime ad non participantes, & supernumerarios notarios ab eisdem Cardinalibus de Latere, & aliis Legatis, & Nunciis Apostolicis, etiam facultatem, & auctoritatem Legati de latere habentibus creatos, in eadem Regula, sive Constitutione, & declaratione nullatenus contineri, nec comprehendendi posse, nec valere, aut debere, ac si specialiter, & individue expressa fuissent, perpetuis futuris temporibus valere, & observari debere.

Decretum irritum.

§.7. Et ita per quoscumque Iudices, etiam Palatii Apostolici causarum Auditores, & alios quoscumque Iudices, etiam in quibuscumque causis etiam pendentibus, & in quibuscumque inter omnes, & singulos iudicari, & sententiarum, & definitur debere statuit, voluit, decrevit, & ordinavit, sublata &c.

Iusso publicandi.

§.8. Praesentemque prout moris est in dicta Cancellaria legi, & publicari, & inter alias regulas Cancellariae, ut moris est, deferri, & adnotari mandavit.

Pape subscr. Publ. An. Pont. 9. 18. Maii.

Placet, & publicetur, & describatur. Lecta, & publicata fuit supra scripta regula seu Constitutio Bononia in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo quadragesimo tertio, die Veneris decimo octavae Maii.

IV.

De Rotae institutione in Civitate Bononiae Provinciae Lombardiae, & Status Ecclesiastici, causisque cognoscendis, & terminandis in ea.

PAULUS PAPA III. Ad futuram rei memoriam.

EX injuncto Nobis desuper Apostolicae servitutis officio, quo unicuique in administranda justitia huiusmodi personis quibuslibet, praesertim Nobis, & Apostolicae Sedi immediate consultiur, nostrae vigilantiae partes propensius impartimur.

Procuratus.

§.1. Exponi Nobis fecerunt dilecti filii Vexillifer justitiae, & Quadraginta Reformato-

Mic Pontifex in Civitate Bononiae Romato.

1535. tam enigi indultis, Audi. totumque e. ligandorum qualitates, & iurisdictiones pervenit.

matores status libertatis Ecclesiasticæ Civitatis nostræ Bononi, quod licet in primordio nostræ ad Summum Apostolatus apicem assumptionis, dictorum Vexilliferi, ac Reformatorem supplicationibus inclinati, quod in dicta Civitate, Rota perpetuis temporibus duratura, & singulo quinquennio renovanda fieret, & erigeretur, & pro ea faciendâ, ac erigendâ quinque Doctores excellentes, & usu, ac peritia iudicandi præstantes, aliunde, quam ex ipsa Civitate, aut ejus Comitatu, sive districtu oriundi, & qui in eadem Civitate saltem per integri anni intervallum non habitassent, qui omnes causas civiles duntaxat, certam summam excedentes in prima, secunda, & ulteriori instantiis, cognoscere, & terminare habeant, cum modis, & oneribus, capitulis, & provisionibus necessariis, & opportunis, ac per partita inter eosdem Vexilliferum, & Reformatores, legitime, more solito, in presentia, & de consensu pro tempore existentis nostri in dicta Civitate Legati, seu ejus Vicelegati, obtinenda, statim, & declarandis eligerentur. Et ex eisdem quinque Doctoribus singulis annis potestas ejusdem Civitatis deputaretur. Ipsique omnes post duos annos immediate subsecuturos syndicati de eis faciendo, subjacere deberent. Et dum Rota hujusmodi præsidere, nullum aliud officium, nec jurisdictionem aliquam in dicta Civitate habere, aut obtinere possent, statuerimus, & ordinaverimus, prout in capitulis de mandato nostro signatis, plenius continetur.

Nunc Civitas supplicat pro indulto, ne ex d. Rota, eam avocari possit.

§.2. Nihilominus, quia contingere possit, causas in eadem Rota pendentes, vigore commissionum, ad importunam partium instantiam, per Nos, seu de mandato nostro pro tempore signatarum, ab illa avocari, ac aliis iudicibus, tam in partibus, quam in Romana Curia committi, ac cives, & incolæ Civitatis, & Comitatus, ac districtus prædictorum, erectione Rote hujusmodi frustrari, & circa perfectionem causarum, & litium suarum diversis expensis, & laboribus fatigari, in eorum grave dispendium, Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in præmissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignemur.

Et ipse Pontifex hoc indultum concedit.

§.3. Nos igitur, qui nostrorum, & illius Sedis subditorum dispendiis, quantum cum Deo possumus, libenter occurrimus, dictorum Vexilliferi, & Reformatorem supplicationibus inclinati, quod de cetero omnes, & singulæ causæ Civiles, inter Cives, & incolas pro tempore exorta summam prædictam excedentes, in quacunque instantia, in eadem Rota, & non alibi cognoscendi, & terminari debeant: quodque ab illa quovismodo, nisi per Nos, & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, & in vim commissionis, per Nos, seu eosdem successores nostros, nostra, vel eorum propria manu, & per hoc verbum: Placet, signata, nisi de utriusque partis consensu, avocari non possint. Nec potestas, aut Auditores præfati,

inhibitionibus, seu mandatis ejus, vigore commissionum aliter quam, ut præfertur, signatarum factis, etiam quascunque sententias, censuras, & pœnas etiam pecuniarias in se continentibus, parere teneantur, nec ob non partitionem hujusmodi aliquibus sententiis, censuris, pœnis prædictis innodati, aut illas incurere quovis modo possint, auctoritate Apostolica tenore presentium, & ex certa scientia statuimus, & ordinamus.

Decretum irritum apponit.

§.4. Decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Quibuscumque non obstantibus.

§.5. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis ceterisque contrariis quibuscumque.

D. P. An. I. 21. Julii.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 21. Julii, millesimo quingentesimo trigésimo quinto, Pontificatus nostri Anno I.

V.

Comprobatio Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli Decollati, cum præfinitione quarundam ordinationum, & concessione privilegiorum.

Uam Congregationem primo approbavit Clemens VII. sup. in ejus Constitutione XLV. Vota sel. 103.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Delectis filiis Antonio Maria de Zaccaritis, & Bartholomæo de Ferrariis Presbyteris Cremonensibus, & Mediolanensibus, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Referret Constitutio Clementis VII. de qua in rub.

Udum sel. rec. Clementi Papæ VII. Prædecessori nostro pro parte vestra exposito, quod vos cum tribus aliis vestre voluntatis sociis, ut liberius divinis beneficiis insisteret, & quæ Dei erant, perquirere possitis, cupiebatis professionem trium Votorum substantialium Religionis in manibus tunc Archiepiscopi Mediolanensis, seu ejus tunc Vicarii in spiritualibus Generalis emittere, & insimul in aliquo loco Civitatis, seu Diocesis Mediolanensis per vos eligendo morari, ac remanere; idem Prædecessor vestris in ea parte supplicationibus inclinatus, vobis, & vestrum singulis, ut professionem ipsam in eisdem Archiepiscopi, seu Vicarii, qui vero ad vos de cetero converti vellent, in alterius vestrum, seu Præpositi vestre Congregationis pro tempore existentis manibus professionem trium Votorum eorundem emittere, ac insimul, sub obedientia tamen Ordinarii loci, in ipso loco per vos eligendo cohabitare, & in communi vivere, necnon pro vestro, & rerum vestrarum salubri statu, ac directione, quacunque statuta, & ordinationes, rationabilia, & honesta, ac Sacris Canonibus non contraria condere, & facere, illaque,

Pii viri, qui istam Congregationem sup. supplicaverunt pro his rebus.

que, ut vobis pro temporum qualitate expedit videretur, mutare, & in totum tollere aliaque illorum loco de novo facere, libere, & licite valeretis concessit, & indulgit, prout in ejusdem Prædecessoris literis desuper in forma Brevis confectis, quas perpetuis futuris temporibus valere voluit, plenius continetur.

§.1. Cum autem sicut Nobis nuper exponi fecistis, vos, & nonnulli alii ejusdem voluntatis socii vestri, qui professionem aliquam nondum emisistis, divina, ut creditur inspiratione ducti cupientes cum majori animi quiete Deo servire, & illi magis adherere posse, tria substantialia religiose vite, paupertatis scilicet, & castitatis, & obedientiæ vota emittere, & sub solito, & communi habitu Clericali in unum habitantes, & in communi, ac de communi vivent, necnon Deo humiliter, & devote, quantum ipse dederit, servientes, sub nostra, & Apostolica Sedis humili, & immediata subjectione, & speciali protectione clericalem vitam ducere, ac prædicationi verbi Dei, audientiæ confessionum, & administrationi Sacramentorum, Sacræque Theologiæ, & Sacrorum Canonum studiis ad vestrarum, & aliorum Christianissimum Animarum profectum vacare decreveritis, Nobis humiliter supplicari fecistis, ut vobis in præmissis benigne annuere, ac opportune providere, de benignitate Apostolica dignemur.

Qui eis licentiam emittendi tria vota substantialia concedit.

§.2. Nos igitur qui omnium Christianissimum piis, & honestis desideriis libenter annuimus vestrum in hac parte laudabile desiderium plurimum in Domino commendantes, vestrisque hujusmodi supplicationibus inclinatis, vobis, & cuilibet vestrum, ut quodcumque vobis visum fuerit, possitis tria substantialia religiose vite, ut petitis, paupertatis, castitatis, & obedientiæ vota publice emittere, in manibus quiscunque Presbyteri Sæcularis, vel cujusvis Ordinis Regularis solemniter profiteri.

Habitumque clericalem deferendi, & in communi, & de communi vivendi sub protectione Sedis Apostolicæ ad quinquennium. Hoc fuit perpetuum, ut infra proxime.

§.3. Ac sub solito, & communi habitu Clericali, subque nomine, & nuncupatione Clericorum Regularium, in communi, ac de communi vivent, in locis Religiosis, aut Sæcularibus, prout vobis ab illis, quorum loca ipsa fuerint, concessum fuerit, seu expedire videbitur, sub nostra, & hujus Sanctæ Sedis Apostolicæ immediata subjectione, & speciali protectione ad quinquennium duntaxat in unum habitare.

Præpositum ad triennium eligendi.

§.4. Atque ex vobis, & inter vos singulis annis Superiorem, Præpositum nuncupandum, qui usque ad triennium, & non ultra confirmari possit, eligere.

Aliosque ad Religionem recipiendi.

§.5. Ac alios quoscunque Sæculares Clericos quavis dignitate fulgentes, Episcopo tamen inferiores, ac etiam Laicos, qui Deo aspirante ad hujusmodi vitam frugem, & communem vivendi modum sese conferre voluerint, recipere, & post annum probationem ad talem trium votorum professionem in manibus ipsius Superioris emittendam, & ad hujusmodi communem vivendi modum admittere.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

§.6. Ac Horas Canonicas diurnas, pariter, & nocturnas, necnon Missas, & alia Divina officia, simul, & divisim secundum usum, & morem Romanæ Ecclesiæ, etiam juxta Breviarium noviter compilatum, ita tamen, quod cum publice ea recitaveritis, vos invicem conformetis in Ecclesia, dicere, & recitare.

Officia divina recitandi.

§.7. Necnon quibuscumque fidelibus vere penitentibus, & confessis, ad vestram Ecclesiam pro tempore accedentibus, quocumque anni tempore, præterquam in festo Paschatis Resurrectionis Dominicæ, Euchariæ, & alia Ecclesiastica Sacramenta ministrare libere, & licite valeatis; & ad alium usum super hujusmodi Horis, Missis, & Officiis dicendis observandum minime teneamini, nec ad id a quoquam inviti compelli valeatis.

Sacramenta administrandi.

§.8. Necnon ut dictus Superior vester pro tempore existens, Clerici, & socii vestri, qui infirmitate gravati, aut circa infirmorum in domibus vestris morantium curationem adeo impediti fuerint, ut congruum eis tempus ad divinum Officiorum recitationem non superstit, ut infirmitate, aut circa infirmos occupatione hujusmodi durante certum psalmorum per ipsum Superiorem eis assignandorum numerum, non minus septem, aut sex, cum divisione, & Orationem Dominicam septies, ac Symbolum Apostolorum bis, graviter autem agrotantibus Orationem Dominicam semel, & Salutationem Angelicam septies in die recitando, septem horis canonicis, & toti divino Officio satisfecisse censentur, & cum quibusvis Clericis, & sociis vestris super præventionem, vel postponitionem temporis recitationis horarum Canonicarum, aliqua subsistente causa legitima, dispensare.

Præpositusque dat auctoritatem dispensandi cum infirmis, & eorum curantibus circa recitationem divini officii.

§.9. Quodque tempore jejunii, etiam de præcepto, etiam tempore Quadragesimæ, cum his qui indigerint, quorum conscientia acquiescant, ut collationem etiam cum pane facere possint, & valeant, auctoritate nostra dispensare.

Et etiam circa jejunia.

§.10. Ac quod vos inter vos mutas, seu etiam alii Sacerdotes, Sæculares, vel Regulares a vobis, de Superiorum vestrorum licentia ad hoc pro tempore eligendi, vestras, ac vos dum illi Confessores vestri fuerint eorum confessiones audientes, in absolutionibus, congrua tamen satisfactio præmissa faciendis sic inter vos faciendis hac forma uti possitis, & illi possint, videlicet, post Misereatur, &c. & Indulgentiam, &c. Dominus Jesus Christus te absolvat, & ego auctoritate ipsius, & Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli tibi commissi, absolvo te ab omni vinculo excommunicationis, majoris, vel minoris, suspensionis, & interdicti, præterquam Apostolica auctoritate, late, vel late, necnon ab omni irregularitate, præterquam occasione homicidii, aut ex causa a beneficiis Ecclesiasticis quocumque modo dependente, & restituo te sanctis Sacramentis Ecclesiæ, unicuique, & participationi fidelium. In nomine Patris, &c. iterum auctoritate Apostolica &c.

Formamque hanc recitari in absolutionibus contentis omnibus de Congregatione cõcedit.

§.11. Vo-

1535. Templum quoque sub invocatione sancti Pauli consecranda.

§.11. Vobisque insuper, qui speciali devotionis affectu ducti erga Doctorem gentium Paulum Ecclesiam, sub eius nomine, etiam Apostolica auctoritate insignitam habere cupitis, ut primum templum, quod constructum feceritis, quod tamen sine alicujus praesidio vos facere volumus, sub ipsius Pauli nomine, ac invocatione habere liceat, & denominare, ac ab aliis denominari, & appellari mandamus.

Privilegia Congregationis Canonice Regularium Lateranensis, clarioribus, etiam in Constitutionibus, et in futurum potentur, & gaudebunt Canonice Regulares Congregationis Lateranensis, ac personae, & loca eorum, quorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, ita ut litterae Apostolicae super eisdem privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, concessionibus, & gratiis eisdem concessis, vel pro tempore concedendis, mutatis dumtaxat nominibus, cognominibus, invocationibus, & diebus ad libitum vestrum expediri possint, perinde ac si omnia illa, & singula, non solum per clausulas generales, sed per eorum tenorem de verbo ad verbum, expressionem, & insertionem fuissent, vos personae, & loca vestra, uti, potiri, & gaudere possitis, vobis per has nostras litteras, tenore praesentium, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, concedimus pariter, & indulgemus.

§.12. Necnon ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, indulgentiis, facultatibus, libertatibus, auctoritatibus, indultis, favoribus, concessionibus, & gratiis spiritualibus, & temporalibus quibus potiuntur, & gaudent, ac in futurum potentur, & gaudebunt Canonice Regulares Congregationis Lateranensis, ac personae, & loca eorum, quorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, ita ut litterae Apostolicae super eisdem privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, concessionibus, & gratiis eisdem concessis, vel pro tempore concedendis, mutatis dumtaxat nominibus, cognominibus, invocationibus, & diebus ad libitum vestrum expediri possint, perinde ac si omnia illa, & singula, non solum per clausulas generales, sed per eorum tenorem de verbo ad verbum, expressionem, & insertionem fuissent, vos personae, & loca vestra, uti, potiri, & gaudere possitis, vobis per has nostras litteras, tenore praesentium, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, concedimus pariter, & indulgemus.

§.13. Non obstantibus praemissis, & Apostolicis, ac in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis &c.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, anno millesimo quingentesimo trigesimo quinto, octavo Kalend. Augusti Pontificatus nostri Anno I.

Sequitur perpetuo dictarum gratiarum PAULUS PAPA III. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Pastoralis officii cura Nobis, meritis licet imparibus, ex alto commissa Nos excitat, & inducit, ut circa statum fidelium quorumlibet, praesertim sub regulari observantia trium votorum substantialium religionis degentium prospere dirigendum, operosis studiis jugiter intendentes, eosdem fideles, ut vota sua Altissimo quietius persolvere possint, benignis favoribus, & gratiis confoveamus, aliasque desuper disponamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Refertur Constitutio praesentis.

§.1. Dudum siquidem Nobis pro parte dilecti filii Bartholomaei de Ferrariis, & tunc in humanis agentis quondam Antonii Mariae de Zaccariis, Mediolanensis, & Cremonensis, Presbyterorum exposito &c. Omititur residuum narratio Bullae, quia ipsa est qua praecedit.

§.2. Nos igitur, qui Deo devotorum

votis quantum cum Deo possumus libenter annuimus, Bartholomaeum, & ejus socios praefatos, & eorum singulos, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati Bartholomaeo, & sociis praefatis, quod de cetero perpetuis futuris temporibus sub solito, & communi habitu Clericali, subque nomine, & nuncupatione Clericorum, Regularium in communi, & de communi viventes, sub nostra, & ejusdem Sedis humilli, & devota subjectione, ac speciali protectione in unum habitare, ac omnia, & singula alia in eisdem litteris nostris contenta, facere, & exequi valeant, eadem auctoritate Apostolica tenore praesentium de speciali gratia concedimus, & indulgemus.

§.2. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quae in dictis litteris nostris volumus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo quadagesimotertio, Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno X.

VI. Jurisdictio Camerarii & Judicis Curiae Ripae Almae Urbis, quoad causas Ripales.

Judicis autem alterius Ripae jurisdictionem, habent supra in Const. IV. Clem. VII. Nuper fol. 35.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Motu proprio, &c.

CUM Nobis constet per fel. record. Clementem Septimum Praedecessorem nostrum praesertim Motum proprium fuisse concessum & ad utilitatem Romanae Urbis, & Sedis Apostolicae redundare videatur.

§.1. Nos quae per Praedecessores nostros facta rite, & ratione congrua cognoscimus, & propterea approbare & confirmare omnino studio, & conatu debere arbitramur, ac propterea dictum praesertim Motum proprium, & omnia in eo contenta tam confirmatum, quam divisim confirmamus, & quatenus opus sit, de novo concedimus.

§.2. Addentes praeterea quod dicto Motu proprio praesertim per Nos aliquo modo derogatum esse non censetur, nisi de verbo ab verbum in supplicationibus seu Motu proprio, aut per alias signaturas nostras, & etiam per dilectos filios Praesidentes, & Clericos Camerae nostrae Apostolicae mentio de di-

AN. CH. 1535. Perpetuo praedictarum gratiarum, de quibus in praesentibus.

Clausula derogatoria.

D. P. An. X. die 1. Decem.

Clemens VII. Motus proprio, de quo in sub.

Confirmatur.

Adduntur illi clausulae praesertim.

Jurisdictio in causis criminalibus ampliat.

Camerarius solus carceratos suos ex-carceat.

Siquis exco-cores tantum eorum mandata exequuntur.

Justo observandi hanc Bullam.

Nulli obstantibus.

D. P. An. I. Subscrip. PP. Clericorum subscriptio.

de dicto Motu proprio facta non fuerit.

§.3. Et quod dicti Officiales Almae Urbis quacumque auctoritate fungentes, in causis criminalibus in dicta Ripa, & ejus districtu, in causis Ripalibus, vel in Ripis quocumque modo provenientibus, etiam cum effusione sanguinis, intromittere possint, nec valeant, sed executio dictarum causarum, & cognitio ad Dominum Camerarium Ripae spectet, & pertineat.

§.4. Ac etiam per Visitatores Carcerum aliquem pro debito Ripali incarcerationum in quacumque Curia Romana Urbis relaxare non possit, nisi de consensu & voluntate Camerarii Ripae & interventu Notarii dictae Ripae.

§.5. Necnon executores Romanae Urbis, & Baricellus non possint aliquas executiones pro debito Ripali in ipsa, & ejus districtu facere: & si forsitan factae fuerint nullae, & invalidae sint, & existant. Ac dictis executoribus postea per dictum Camerarium Ripae de facto relaxari absque aliqua solutione executionis, ac carceris.

§.6. Mandantes propterea dilectis filiis Almae Urbis Gubernatori, Auditori Camerae, Senatori Urbis, Vicario, Baricello, & aliis quibuscumque Rom. Urbis Officialibus, quatenus sub excommunicationis, & mille ducatorum auri poenis contenta in praesenti Motu proprio observent, ac ab aliis observari faciant, & permittant.

§.7. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, stilo palatii, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Pontificatus nostri Anno primo. Placet & ita mandamus. A. Vifa Philippus Camerae Apostolicae Decanus. Vifa Jo. Carolus Camerae Apostol. Clericus.

VII. Damnatio & excommunicatio Henrici VIII. Regis Angliae, ejusque fautorum, & complicitum, cum aliarum poenarum adjunctione.

Henricus, contra Martinum Lutheram, & alios haereticos ante scripserat, & propterea titulo Defensoris Christianae fidei a Leone X. donatus fuerat, ut in ejus Constitutione. LI. Ex supernae Tom. III. Parr. III. fol. 503.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

EJUS, qui immobilis permanens sua providentia ordine mirabili dat cuncta moveri, disponente clementia, vices, licet immeriti gerentes in terris, & in Sede justitiae constituiti, juxta Prophetam quoque Hieremiam vaticinium dicentis: Ecce te constitui super gentes, & regna, ut evellas, & destruas, aedifices, & plantes, praecipuum super omnes Reges universae terrae, cunctoque populos obtinentes principatum, ac il-

lum, qui pius, & misericors est, & vindictam ei, qui illam praevenerit, paratam temperet, nec quos impenitentes videt, severa ultione castigat; quin prius comminetur, in assidue autem peccantes, & in peccatis perseverantes, cum excessus misericordiae fines praetereunt, ut saltem metu poenae ad cor reverti cogantur, justitiae vires exercet, imitantes, ex incumbenti nobis Apostolicae sollicitudinis studio perargemur, ut cunctarum personarum nostrae cura coelitus commissarum salubri statui solertius intendamus, ac erroribus, & scandalis, quae hostis antiqui versutia imminere conspicimus, propensius obviamus, excessusque, & enormia, ac scandalosa crimina congrua severitate coerceamus, & juxta Apostolum inobedientiam ovium promptius ulciscendo, illorum perpetratores debita correctione si compescamus, quod eos Dei iram provocasse poeniteat, & ex hoc aliis exemplum castitiae salutaris accedat.

§.1. Sane cum superioribus diebus Nobis relatum fuisset, quod Henricus Angliae Rex, licet tempore Pontificatus fel. record. Leonis Papae X. Praedecessoris nostri diversorum Haereticorum errores saepe ab Apostolica Sede, & Sacris Conciliis praeteritis temporibus damnatos, & novissime nostrae aetate per perditionis Alumnum Martinum Lutherum suscitatos, & innovatos, zelo Catholicae Fidei, & erga dictam Sedem devotionis fervore inductus, non minus doctae, quam pie per quemdam librum per eum desuper compositum, & eidem Leoni Praedecessori, ut eum examinaret, & approbaret, oblatum confutasset, ob quod ab eodem Leone Praedecessore ultra dicti libri cum magna ipsius Henrici Regis laude, & commendatione, approbationem, titulum Defensoris Fidei reportaverit, a recta Fide, & Apostolico tramite devians, ac propriae salutis, famae, & honoris immemor, postquam carissima in Christo filia nostra Catharina Angliae Regina Illustris sua progenie conjuge, cum qua publice in facie Ecclesiae Matrimonium contraxerat, & per plures annos continuaverat, ac ex qua, dicto constante Matrimonio prolem pluries suscepserat, nulla legitima subsistente causa, & contra Ecclesiae prohibitionem dimissa, cum quadam Anna Bolena, Muliere Anglica, dicta Catharina adhuc vivente, & de facto Matrimonium contraxerat, ad deteriora profligans, quasdam leges, seu generales Constitutiones edere non erubuit, per quas subditos suos ad quosdam Haereticos, & Schismaticos articulos tenendos, inter quos & hoc erat, quod Romanus Pontifex Caput Ecclesiae, & Christi Vicarius non erat, & quod ipse in Anglica Ecclesia supremum caput existeret, sub gravibus etiam mortis poenis coerebat. Et his non contentus, diabolo sacrilegii erimen suadente, quamplures Praelatos etiam Episcopos, aliasque personas Ecclesiasticas, etiam Regulares, necnon Saeculares sibi ut Haereticos, & Schismaticos adhaerere, ac articulos praedictos Sanctorum Patrum decretis, & Sacrorum Concilio-

Henricus, postquam a Leone X. titulo Defensoris Fidei donatus fuit, ex causa hic expressa, a Catholica Fide deviarit, & multa enormia commisit.

ciliorum statuti, immo etiam ipsi Evangelice veritati contrarios, tamquam tales alias damnatos approbare, & sequi nolentes, & intrepide recusantes capi, & carceribus mancipari. Hisque similiter non contentus, mala malis accumulando, bonae mem. Jo. tit. S. Vitalis Presbyter Cardinalis Rossen. quem ob Fidei constantiam, & vitae sanctimoniam ad Cardinalatus dignitatem promovetamus, cum dictis haeresibus, & erroribus consentire nollet, horrenda immanitate, & detestanda sevitia, publice miserabili supplicio tradi, & decollari mandaverat, & fecerat, excommunicationis, & anathematis, aliasque gravissimas sententias, censuras, & poenas in literis, ac Constitutionibus recolendae mem. Bonifacii VIII., Honorii III. Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum desuper editis contentas, & alias in tales a jure latas damnabiliter incurrendo, ac Regno Angliae, & Dominis, quae tenebant, necnon Regalis fastigii celsitudine, ac praefati tituli prerogativa, & honore se indignum reddendo.

§.2. Nos licet ex eo, quod propt non ignorabamus, idem Henricus Rex in certis censuris Ecclesiasticis, quibus a pia memoria Clemente PP. VII. etiam Praedecessore nostro, postquam humanissimis literis, & paternis exhortationibus, multisque Nunciis, & mediis, primo, & postremo, etiam judicialiter, ut praefatam Annam a se dimitteret, & ad praedictae Catharinae suae verae conjugis consortium rediret frustra monitus fuerat, innodatus extiterat, Pharaonis duritiam imitando, per longum tempus in clavium contemptum inforduerat, & infordescerat, quod ad cor rediret via sperare posse videremus, ob paternam tamen caritatem, qua in minoribus constituti donec in obedientia, & reverentia Sedis praedictae permanit, eum proscuti fuimus, utque clarius videre possemus, an clamor, qui ad Nos delatus fuerat (quem certe etiam ipsius Henrici Regis respectu fallum esse dederabamus) verus esset, statim ab ulteriori contra ipsum Henricum Regem processu ad tempus abstinendo, hujus rei veritatem diligentius indagare.

§.3. Cum autem debitis diligentibus desuper factis clamorem ad Nos, ut praefertur, delatum, verum esse, simulque, quod dolenter referimus, dictum Henricum Regem ita in profundum malorum descendisse, ut de ejus respicientia nulla penitus videatur spes haberi posse, repererimus, Nos attendentes veteri lege crimen adulterii notatum, lapidari mandatum, ac auctores schismatis hiatu terrae absorptos, eorumque sequaces caelesti igne consumptos, Elimamque Magum viis Domini resistentem per Apostolum aeterna severitate damnatum fuisse, volentesque ne in districto examine ipsius Henrici Regis, & subditorum suorum, quos secum in perditione trahere videmus, animarum ratio a Nobis exposcatur, quantum Nobis ex alto conceditur providere contra Henricum Regem, ejusque complices, fautores, adherentes, & sequaces, & in pra-

missis quomodolibet culpabiles, contra quos ex eo quod excessus, & delicta praedicta adeo manifesta sunt, & notoria, ut nulla possint tergiversatione celari, absque ulteriori mora ad executionem procedere possemus, benignius agendo, decrevimus infra scripto modo procedere.

§.4. Habita itaque super his cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, & de illorum consilio, & assensu praefatum Henricum Regem, ejusque complices, fautores, adherentes, consultores, & sequaces, ac quoscumque alios in praemissis, seu eorum aliquo quocummodo culpabiles, tam laicos, quam clericos, etiam regulares, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, praerogativa, & excellentiae existant (quorum nomina, & cognomina perinde, ac si praesentibus infererentur, pro sufficienter expressis haberi volumus) per viscera Misericordiae Dei nostri hortamur, & requirimus in Domino, quatenus Henricus Rex a praedictis erroribus profus abstineat, & Constitutiones, seu leges praedictas, sicut de facto eas fecit, revocet, casset, & annulet, & coactione subditorum suorum ad eas servandas, necnon incarcerationem, captivam, & punitionem illorum, qui ipsi Constitutionibus, seu legibus adherere, aut eas servare noluerint, & ab aliis erroribus praedictis penitus, & omnino abstineat, & si quos praemissorum occasione captivos habeat, relaxet.

§.5. Complices vero, fautores, adherentes, consultores, & sequaces dicti Henrici Regis in praemissis, & circa ea ipsi Henrico Regi super his de cetero non assistant, nec adherent, vel faveant, nec ei consilium, auxilium, vel favorem, desuper praestent.

§.6. Alias si Henricus Rex, ac fautores, adherentes, consultores, & sequaces, hortationibus, & requisitionibus hujusmodi non annuerint cum effectu, Henricum Regem, fautores, adherentes, consultores, & sequaces, ac alios culpabiles praedictos, auctoritate Apostolica, ac ex certa nostra scientia, & de Apostolica potestate plenitudine tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae, ac sub majoris excommunicationis latae sententiae, a qua etiam pretextu cujuscumque privilegii, vel facultatis, etiam in forma confessionalis, cum quibuscumque efficacissimis clausulis a Nobis, & Sede praedicta quomodolibet concessis, & etiam iteratis vicibus innovatis, ab alio quam a Romano Pontifice, praeterquam in mortis articulo constituti (ita tamen, quod si aliquem absolvi contingat, qui postmodum convalescit, nisi post convalescentiam monitioni, & mandatis nostris hujusmodi pariter cum effectu, in eandem excommunicationis sententiam reincidat) absolvi non possint.

§.7. Necnon rebellionis, & quoad Henricum Regem, etiam perditionis Regni, & Dominiorum praedictorum, & tam quoad eum, quam quoad alios monitos supra dictos

Regem itaque hortatur, ut ab hujusmodi erroribus desinat.

Complices vero, & fautores monent, ut abstineant Regi desuper fovere, vel adherere.

Inobedientesque majores excommunicationis sententia innodant.

Rebellionis quoque & amissionis Regni poenam imponit, Regibusque & c.

1535. plices monent, ut infra certum terminum comparant alioquin in poenis hic expressis incidisse declarat.

stos supra, & infra scriptis poenis, quas si dictis monitioni, & mandato, ut praefertur, non paruerint, eos, & eorum singulos, ipso facto respective incurere volumus, praesentes monemus, eisque, & eorum cui libet districte praecipiendo mandamus, quatenus Henricus Rex per se, vel Procuratorem legitimum, & sufficienti mandato sufficientum, infra nonaginta, complices vero, fautores, adherentes, consultores, & sequaces, ac alii in praemissis quomodolibet culpabiles supra dicti saeculares, & Ecclesiastici etiam Regulares, personaliter, infra sexaginta dies compareant coram Nobis, ad se super praemissis legitime exculandum, & defendendum, alias videndum, & audiendum contra eos, & eorum singulos, etiam nominatim, quos sic monemus, quatenus expediat, ad omnes, & singulos actus, etiam sententiam definitivam, declaratoriam, condemnatoriam, & privatoriam, ac mandatum executivum procedi. Quod si Henricus Rex, & alii moniti praedicti intra dictos terminos eis, ut praefertur, respective praesixos non comparuerint, & praedictam excommunicationis sententiam per tres dies, post lapsum dictorum terminorum animo, quod absit, sustinuerint indurato, censuras ipsas aggravamus, & successive reaggravamus, Henricumque Regem privationis Regni, & Dominiorum praedictorum, & tam eum, quam alios monitos praedictos, & eorum singulos, omnes, & singulas alias poenas praedictas incurrisse, ab omnibusque Christianis cum eorum bonis perpetuo diffidatos esse. Et si interim ab humanis decedat, Ecclesiastica debere care sepultura, auctoritate, & potestate plenitudine praedictis decernimus, & declaramus, eosque anathematis, maledictionis, & damnationis aeternae mucrone percutimus.

Et quascumque Civitates, Ecclesias, & alia loca, ad quae ipsi delinverint, interdicta Ecclesiastico supponit.

§.8. Necnon qui praefatus Henricus Rex quomodolibet, & ex quavis causa tenet, habet, aut possidet, quoad Henricum Regem, & alii moniti praedicti, & eorum singuli in aliis per dictum Henricum Regem non tenent, habitis, aut possessis permanentibus, & triduo post eorum inde recessum, & alia quaecumque, ad qua Henricum Regem, & alios monitos praedictos post lapsum dictorum terminorum declinare contigerit, Dominia, Civitates, Terras, Castra, Villas, Oppida, Metropolitanasque, & alias Cathedralis, ceterasque inferiores Ecclesias, necnon Monasteria, Prioratus, Domos, Conventus, & loca religiosa, vel pia cujuscumque, etiam S. Benedicti, Cluniacen., Cisterciensis, Praemonstraten., ac Praedicatorum, Minorum, Eremitarum S. Augustini, Carmelitarum, & aliorum Ordinum, ac Congregationum, & Militiarum quarumcumque in ipsis Dominis, Civitatibus, Terris, Castris, Villis, Oppidis, & locis existentia, Ecclesiastico supponimus interdicto, ita ut illo durante in illis etiam pretextu cuiuscumque Apostolice indulti Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Domibus, Conventibus, locis, Ordinibus, aut personis, etiam

quacumque dignitate fulgentibus concessi, praeterquam in casibus a jure permissis, ac etiam in illis alias quam clausis januis, & excommunicatis, & interdictis exclusis, nequeant Missa, aut alia divina Officia celebrari.

§.9. Et Henrici Regis, complicumque, fautorum, adherentium, consultorum, sequacium, & culpabilium praedictorum filii, poenarum, ut hic in hoc casu par est, participes sint, omnes, & singulos ejusdem Henrici Regis ex dicta Anna, ac singulorum aliorum praedictorum filios natos, & nascituros, aliosque descendentes usque in eum gradum, ad quem jura poenas in casibus hujusmodi extendunt (nemine excepto, nullaque minoris aetatis, aut sexus, vel ignorantiae, vel alterius cujusvis causa habita ratione) dignitatibus, & honoribus, in quibus quomodolibet constituti existunt, seu quibus gaudent, utuntur, potiuntur, aut muniti sunt, necnon privilegiis, concessionibus, gratiis, indulgentiis, immunitatibus, remissionibus, libertatibus, & indultis, ac Dominis, Civitatibus, Castris, Terris, Villis, Oppidis, & locis, etiam commendatis, vel in Gubernium concessis, & quae in feudum, emphyteum, vel alias a Romanis, vel aliis Ecclesiis, Monasteriis, & locis Ecclesiasticis, ac Saecularibus Principibus, Dominis, Potentatibus, etiam Regibus, & Imperatoribus, aut aliis privatis, vel publicis personis quomodolibet habent, tenent, aut possident, ceterisque omnibus bonis, mobilibus, & immobilibus, juribus, & actionibus, eis quomodolibet competentibus, privatos, dictaque bona feudalia, vel emphyteutica, & alia quaecumque ab aliis quomodolibet obtenta, ad directos dominos, ita ut de illis libere disponere possint, respective devoluta, & eos qui Ecclesiastici fuerint, etiam si Religiosi existant, Ecclesiis etiam Cathedralibus, & Metropolitanis, necnon Monasteriis, & Prioratibus, praepositis, praepositibus, dignitatibus, personatibus, officiis, canonicatibus, & praebendis, aliisque beneficiis Ecclesiasticis per eos quomodolibet obtentis privatos, & ad illa, ac alia in posterum obtinenda inhabiles esse, similiter decernimus, & declaramus; eosque sic respective privatos ad illa, & alia quaecumque similia, ac dignitates, honores, administrationes, & officia, jura, ac feuda in posterum obtinenda, auctoritate, & scientia, ac plenitudine similibus inhabilitamus.

§.10. Ipsiusque Henrici Regis, ac regni omniumque aliorum Dominiorum, Civitatum, Terrarum, Castrorum, Villarum, Fortaliorum, Arcium, Oppidorum, & locorum suorum, etiam de facto obtentorum Magistratus, Judices, Castellanos, Custodes, & Officiales quoscumque, necnon Communitates, Universitates, Collegia, Feudatarios, Vassallos, subditos, cives, incolae, & habitatores etiam forenses, dicto Regi de facto obedientes, tam saeculares, quam si qui rationis alicujus temporalitatis ipsum Henricum Regem in superiorem recogno-

Filioque eorum dandi dignitatibus, gratiis, & privilegiis ac dominis, & hominibus omnibus privatos, & ad alia de cetero obtinenda inhabiles esse declarat.

Subditosque a juramento fidelitatis, & subjectione liberat. Et eisdem mandatur, ut ab obedientia omnino recedant.

cognoscant etiam Ecclesiasticos, a praefato Rege, seu ejus complicitibus, fautoribus, adherentibus, consultoribus, & sequacibus supradictis deputatis, a juramento fidelitatis, jure vassallico, & omni erga Regem, & alios praedictos subjectione absolvimus, ac penitus liberamus. Eis nihilominus sub excommunicationis poena mandantes, ut ab eisdem Henrico Regis, suorumque officialium, judicum, & magistratum quorumcumque obedientia penitus, & omnino recedant, nec illos in superiores recognoscant, neque illorum mandatis obtemperent.

Henrico, & complicitibus a praefato Rege hic expressis in poena.

§.11. Et ut alii eorum exemplo perterriti, discant ab hujusmodi excessibus abstinere, eisdem auctoritate, scientia, & plenitudine, volumus, ac decernimus, quod Henrico Rex, & complices, fautores, adherentes, consultores, sequaces, & alii in praemissis culpabiles, postquam alias poenas praedictas, ut praefertur, respective incurrerint, necnon praefati descendentes, ex tunc infames existant, & ad testimonium non admittantur, testamenta, & codicillos, aut alias dispositiones, etiam inter vivos concedere, & facere non possint, & ad alicujus successorem ex testamento, vel ab intestato, necnon ad jurisdictionem, seu iudicandi potestatem, & ad Notariatus officium, omnesque actus legitimos quoscumque (ita ut eorum processus, sive instrumenta atque alii actus quicumque, nullius sint roboris, vel momenti) inhabiles existant; & nulli ipsi, sed ipsi aliis super quocumque debito, & negotio, tam civili, quam criminali, de jure respondere teneantur.

Christifideles hic expressis in poena hujusmodi excommunicationis.

§.12. Et nihilominus omnes, & singulos Christianos sub excommunicationis, & aliis infra scriptis poenis, monemus, ut monitos, excommunicatos, aggravatos, interdictos, privatos, maledictos, & damnatos praedictos evitent, & quantum in eis est, ab aliis evitari faciant, nec cum eisdem, seu praefati Regis Civitatum, Dominiorum, Terrarum, Castrorum, Comitatum, Villarum, Fortalitiorum, Oppidorum, & locorum praedictorum Civibus, Incolis, vel habitatoribus, aut subditis, & vassallis, emendo, vendendo, permutando, aut quacumque mercaturam, seu negotium, exercendo, commercium, seu aliquam conversationem, seu communionem habeant, aut vinum, granum, sal, seu alia victualia, arma, pannos, merces, vel quasvis alias mercantias, vel res per Mare in eorum Navibus, Triremibus, aut aliis navigiis, sive per Terram cum Mulis, vel aliis animalibus deferre, aut conducere, seu deferri, aut conducere facere, vel delata per illos recipere, publice, vel occulte, aut talia facientibus auxilium, consilium, vel favorem, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, quovis quaesito colore, per se, vel alium, seu alios quocummodo praefate praesumant. Quod si fecerint, ultra excommunicationis praedictae, etiam nullitatis contractuum, quos inirent, necnon perditio-

nis mercium, victualium, & bonorum omnium delatorum, quae capientium fiant, poenas similiter eo ipso incurrant.

§.13. Ceterum quia convenire non videtur, ut cum his qui Ecclesiam contemnant, dum praesertim ex eorum pertinacia spes corrigibilitatis non habetur, hi qui divinis obsequiis vacant, converfentur, quod etiam illos facere non posse dubitandum est, omnium & singularum Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium, ceterarumque inferiorum Ecclesiarum, & Monasteriorum, domorum, & locorum Religiosorum, & piorum quorumcumque, etiam S. Augustini, S. Benedicti, Cluniacensis, Cisterciensis, Praemonstratensis, ac Pradicatarum, Minorum, Carmelitarum, aliorumque quorumcumque Ordinum, & Militiarum, etiam Hospitalis Hierosolymitani, Praelatis, Abbatibus, Prioribus, Praeceptoribus, Praepositis, Ministris, Custodibus, Guardianis, Conventibus, Monachis, & Canonicis, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, aliisque quibuscumque personis Ecclesiasticis in regno, & dominiis praedictis commorantibus, sub excommunicationis, ac privationis administrationum, & regiminum Monasteriorum, dignitatum, personatum, administrationum, ac officiorum, Canonatumque, & Praebendarum, Parochialium Ecclesiarum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque quomodolibet qualificatorum, per eos quomodolibet obtentorum poenis mandamus, quatenus infra quinque dies post omnes, & singulos terminos praedictos elapsos, de ipsis regno, & dominiis, dimissis tamen aliquibus Presbyteris in Ecclesiis, quarum curam habuerint, pro administrando baptismo parvulis, & in poenitentia decedentibus, ac aliis Sacramentis Ecclesiasticis, quae tempore interdicti ministrari permittuntur, exeant, & discedant, neque ad regnum, & dominia praedicta revertantur, donec moniti, & excommunicati, aggravati, reggravati, privati, maledicti, & damnati praedicti monitionibus, & mandatis nostris hujusmodi obtemperaverint, & meruerint a censuris hujusmodi absolutionis Beneficium obtinere, seu interdictum in regno, & dominiis praedictis fuerit sublatum.

Praelatis quoque, & ceteris personis ecclesiasticis mandata sub poenis hic contentis, quatenus de Regno Angliae discedant, ut hic.

Duceque, & alios monere sub poenis supra scriptis, ut Henrico, & ejus complices de Regno expellere, & cetera procurant.

§.14. Praeterea si praemissis non obstantibus Henrico Rex, complices, fautores, adherentes, consultores, & sequaces praedicti in eorum pertinacia perseveraverint, nec conscientiae stimulus eos ad cor redeverit, in eorum forte potentia, & armis confidentes, omnes, & singulos Duces, Marchiones, Comites, & alios quoscumque tam Seculares, quam Ecclesiasticos, etiam forenses, de facto dicto Henrico Regi obediens, sub eisdem excommunicationis, ac perditionis bonorum suorum (quae, ut infra dicitur, similiter capientium fiant) poenis, requirimus, & monemus, quatenus omni mora, & excusatione postposita, eos, & eorum singulos, ac ipsorum milites, & stipendiarios, tam equestris, quam pede-

pedestres, aliosque quoscumque qui eis cum armis favorint, de Regno, & Dominiis praedictis, etiam vi armorum, si opus fuerit, expellant, ac quod Henrico Rex, & ejus complices, fautores, adherentes, consultatores, & sequaces mandatis nostris non obtemperantes praedicti de Civitatibus, Terris, Castris, Villis, Oppidis, Fortalitiis, aut aliis locis Regni, & Dominiis praedictorum, se non intromittant, procurent; eis sub omnibus, & singulis poenis praedictis inhibentes, ne in favorem Henrici, ejusque complicitum, fautorum, adherentium, consultorum, & sequacium, aliorumque monitorum praedictorum mandatis nostris non obtemperantium, arma cujuslibet generis offensiva, & defensiva, machinas quoque bellicas, seu tormenta (artellarias nuncupata) sumant, aut teneant, seu illis utantur, aut armatos aliquos, praeter consuetam familiam parent, aut ab Henrico Rege complicitibus, fautoribus, adherentibus, consultoribus, & sequacibus, vel aliis in Regis ipsius favorem paratos, quomodolibet quavis occasione, vel causa, per se, vel alium, seu alios publice, vel occulte, directe, vel indirecte teneant, vel receptent, aut dicto Henrico Regi, seu illius complicitibus, fautoribus, adherentibus, consultoribus, & sequacibus praedictis consilium, auxilium, vel quomodolibet ex quavis causa, vel quovis quaesito colore, sive ingenio, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, tacite vel expresse, per se, vel alium, seu alios praemissis, vel aliquo praemissorum praesent, seu praesenti faciant quomodolibet.

Principum Christianorum consideratione, & obligationes contra Henrico nullas, & invalidas declarant.

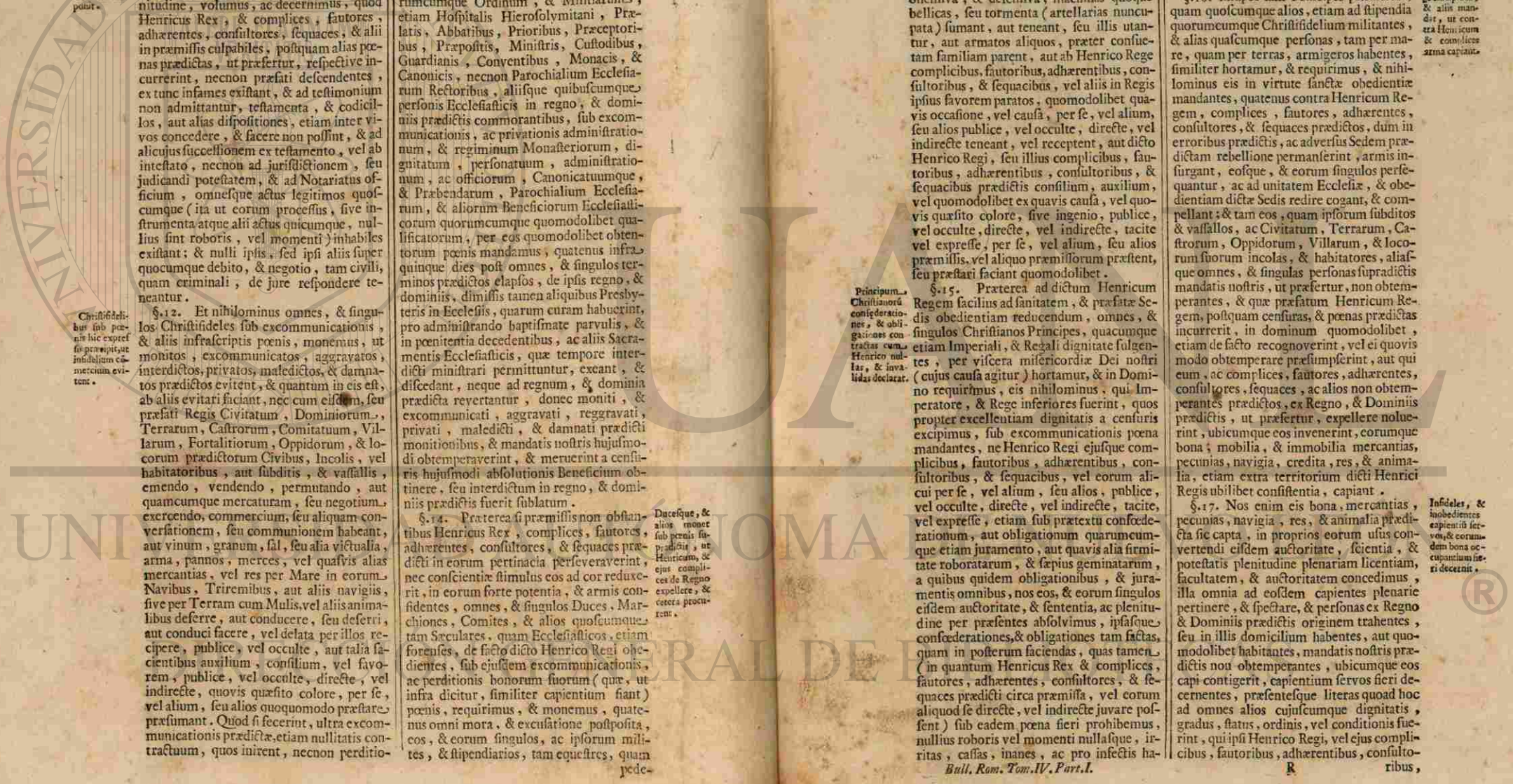
§.15. Praeterea ad dictum Henricum Regem facilius ad sanitatem, & praefate Sedis obedientiam reducendum, omnes, & singulos Christianos Principes, quacumque etiam Imperiales, & Regales dignitate fulgentes, per viscera misericordiae Dei nostri (cujus causa agitur) hortamur, & in Domino requirimus, eis nihilominus, qui Imperatore, & Rege inferiores fuerint, quos propter excellentiam dignitatis a censuris excipimus, sub excommunicationis poena mandantes, ne Henrico Regi ejusque complicitibus, fautoribus, adherentibus, consultoribus, & sequacibus, vel eorum alicui per se, vel alium, seu alios, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, tacite, vel expresse, etiam sub praetextu confederationum, aut obligationum quorumcumque etiam juramento, aut quavis alia firmitate roboratarum, & sepius geminarum, a quibus quidem obligationibus, & juramentis omnibus, nos eos, & eorum singulos eisdem auctoritate, & sententia, ac plenitudine per praesentes absolvimus, ipsasque confederationes, & obligationes tam factas, quam in posterum faciendas, quas tamen (in quantum Henrico Rex & complices, fautores, adherentes, consultores, & sequaces praedicti circa praemissa, vel eorum aliquod se directe, vel indirecte juvare possent) sub eadem poena fieri prohibemus, nullius roboris vel momenti nullasque, irritas, cassas, inanes, ac pro infectis habendas fore decernimus, & declaramus, & consilium, auxilium, vel favorem quomodolibet praesentent; quinimmo si qui illis, aut eorum alicui ad praesens quomodolibet assint, ab ipsis omnino, & cum effectu recedant. Quod si non fecerint, postquam praesentes publicatae, & executioni demandatae fuerint, & dicti termini lapsi fuerint, omnes, & singulas Civitates, Terras, Oppida, Castra, Villas, & alia loca eis subiecta, simili Ecclesiastico interdicto supponimus; volentes ipsum interdictum donec ipsi Principes a consilio, auxilio, & favore Henrico Regi, & complicitibus, fautoribus, adherentibus, consultoribus, & sequacibus praedictis praestando, desisterint, perdurare.

§.16. Insuper tam Principes praedictos, quam quoscumque alios, etiam ad stipendia quorumcumque Christianorum militantes, & alias quascumque personas, tam per mare, quam per terras, armigeros habentes, similiter hortamur, & requirimus, & nihilominus eis in virtute sanctae obedientiae mandantes, quatenus contra Henricum Regem, complices, fautores, adherentes, consultores, & sequaces praedictos, dum in erroribus praedictis, ac adversus Sedem praedictam rebellionem permanserint, armis insurgant, eosque, & eorum singulos persequantur, ac ad unitatem Ecclesiae, & obedientiam dictae Sedis redire cogant, & compellant; & tam eos, quam ipsorum subditos & vassallos, ac Civitatum, Terrarum, Castrorum, Oppidorum, Villarum, & locorum suorum incolos, & habitatores, aliasque omnes, & singulas personas supradictis mandatis nostris, ut praefertur, non obtemperantes, & quae praefatum Henricum Regem, postquam censuras, & poenas praedictas incurrerint, in dominum quomodolibet, etiam de facto recognoverint, vel ei quovis modo obtemperare praesumpserint, aut qui eum, ac complices, fautores, adherentes, consultores, sequaces, ac alios non obtemperantes praedictos, ex Regno, & Dominiis praedictis, ut praefertur, expellere noverint, ubicumque eos invenerint, eorumque bona, mobilia, & immobilia mercantias, pecunias, navigia, credita, res, & animalia, etiam extra territorium dicti Henrici Regis ubilibet consistentia, capiant.

Principibus, & aliis mandatis, ut contra Henricum & complices arma capiant.

§.17. Nos enim eis bona, mercantias, pecunias, navigia, res, & animalia praedicta sic capta, in proprios eorum usus convertendi eisdem auctoritate, scientia, & potestatis plenitudine plenariam licentiam, facultatem, & auctoritatem concedimus, illa omnia ad eosdem capientes plenarie pertinere, & spectare, & personas ex Regno & Dominiis praedictis originem trahentes, seu in illis domicilium habentes, aut quomodolibet habitantes, mandatis nostris praedictis non obtemperantes, ubicumque eos capi contigerit, capientium servos fieri decernentes, praesentisque literas quoad hoc ad omnes alios cujuscumque dignitatis, gradus, status, ordinis, vel conditionis fuerint, qui ipsi Henrico Regi, vel ejus complicitibus, fautoribus, adherentibus, consultoribus,

Infideles, & inobedientes capientibus servos, & eorum dem bona occupantium fieri decernit.

ribus, & sequacibus, aut aliis monitionibus, & mandatis nostris hujusmodi quoad commercium non obtemperantibus, vel eorum alicui victualia, arma, vel pecunias subministrare, aut cum eis commercium habere, seu auxilium, consilium, vel favorem, per se, vel alium, seu alios, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, quovis modo contra tenorem presentium prestare presumpserint, extendentes.

Praeterea, & alia mandata sub penis de quibus hic, ut in eorum Ecclesiarum, & Capitulis, & Complicibus, qui supradictas penas, & censuras incurserint, excommunicatos publicè denuntiet, & vitari faciant.

§.18. Et ut praemissa facilius iis, quos concernunt, innotescant, universis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & Patriarchalium, & Collegiarum, Ecclesiarum Praelatis, Capitulis, aliisque personis Ecclesiasticis secularibus, ac quovis Ordinum Regularibus, necnon omnibus, & singulis, etiam Mendicantium, Ordinum professoribus, exemptis, & non exemptis, ubilibet constitutis, per easdem presentes sub excommunicationis, & privationis Ecclesiarum, Monasteriorum, ac aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, graduum quoque, & officiorum, necnon privilegiorum, & indulgentiarum quorumcumque, etiam a Sede praedicta quomodolibet emanatorum penis ipso facto incurrendis, praecipimus, & mandamus, quatenus ipsi, ac eorum singuli, si, & postquam vigore presentium desuper requisiti fuerint, infra tres dies immediate sequentes praefatum Henricum Regem, omnesque alios, & singulos, qui supradictas censuras, & penas incurrerint, in eorum Ecclesiis Dominicis, & aliis festivis diebus, dum majori mibi populi multitudo ad divina convenerit, cum Crucis vexillo, pulsatis campanis, & accensis, ac demum extinctis, & in terram projectis, & conculcatis candelis, & aliis in similibus servari solitis ceremoniis servatis, excommunicatos publicè nunciari, ac ab omnibus archibus vitari faciant, & mandent, necnon sub supradictis censuris, & penis, presentes literas, vel earum transumptum, sub forma infra scripta confectum, infra terminum trium dierum, postquam, ut praefertur, requisiti fuerint, in Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, & aliis eorum locis, publicari, & affigi faciant.

Publicationis huius Constitutionis impedirentibus castis penas imponit.

§.19. Volentes, omnes, & singulos cuiuscumque status, gradus, conditionis, praerogativae, dignitatis, aut excellentiae fuerint, qui quominus presentes literas, vel earum transumptum, copie, seu exemplaria, in suis Civitatibus, Terris, Castris, Oppidis, Villis, & Locis, affigi, ac publicari possint, per se, vel alium, seu alios, publice, vel occulte, directe, vel indirecte impediverint, easdem censuras, & penas ipso facto incurrere. Et cum fraus, & dolus nemini debeant patrocinari, ne quicumque ex his, qui alicui regimini, & administrationi deputati sunt infra tempus sui regiminis, seu administrationis, praedictas sententias, censuras, & penas sustineat, quasi post dictum tempus sententias, censuris, & penis praedictis amplius ligatus non

existat, quemcumque, qui dum in regimine, & administratione existens monitioni, & mandato nostris, quoad praemissa, vel aliquod eorum obtemperare noluerit, etiam deposito regimine, & administratione hujusmodi, nisi paruerit, eisdem censuris, & penis subiacere decernimus.

§.20. Et ne Henricus Rex, ejusque complices, & fautores, adherentes, consultores, & sequaces, aliique, quos praemissa concernunt, ignorantiam earundem presentium literarum, & in eis contentorum pretendere valeant, literas ipsas (in quibus omnes, & singulos, tam juris, quam facti, etiam solemnitatum, & processuum, citationumque omnium defectus, etiam tales sint, de quibus specialis, & expressa mentio facienda esset, propter notorietatem facti, auctoritate, scientia, & potestatis plenitudine similibus, supplemus) in Basilica Principis Apostolorum, & Cancellariae Apostolicae de Urbe, & in partibus in Collegiata Beatae Mariae Brugem, Tornacem, & Parochialis de Dunkerke Oppidorum Morinensis Diocesis, Ecclesiarum valvis affigi, & publicari mandamus, decernentes, quod earundem literarum publicatio sic facta, Henricum Regem, ejusque complices, fautores, adherentes, consultores, & sequaces, omnesque alios, & singulos, quos literae ipsae quomodolibet concernunt, perinde eos ardeant, ac si literae ipsae eis personaliter lesae, & intemate fuissent, cum non sit verisimile, quod ea, quae tam patenter fiunt, debeant apud eos incognita remanere.

Publicari mandantur Constitutionem in locis hic expressis. Sed hoc forma innotescant ut hic in fine.

§.21. Ceterum quia difficile foret &c.
§.22. Nulli ergo omnino hominum &c.
Datum Romae apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo quinto, 3. Kalendas Septembris Pontificatus nostri Anno I.

Transumptis credi jubet. Sanctiones, generalis apponit. D. P. An. I. die 30. Aug.

Sequitur executio dictae Bullae, & tandem ejus revocatio, & executio.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

CUM Redemptor noster ideo illum, qui ipsum negaverat, Petrum videlicet, universae Ecclesiae praeficere voluerit, ut in sua culpa disceret aliis esse miserandum, non immerito Romanus Pontifex, qui ipse Petri in dignitate successor existit, debet etiam in officio exercenda misericordiae ipsius esse successor. Sed cum in eum dirigitur misericordia, qui ex hoc fit insolentior, & obstinatio, aliosque secum trahit in perditionem, debet ipse Romanus Pontifex postposita in eum misericordia omnem severitatem adhibere, quo membrum illud patridum ita a corpore separaretur, ut reliqua membra absque metu contagionis salva remaneant, praesertim cum pluribus curis adhibitis, & multo tempore in hoc consumpto morbum quotidie magis invalescere, ipsa experientia comprobat.

Exordium.

§.1. Alias

1535.
Referat. Co. stituo praecede.

§.1. Alias cum Nobis relatum fuisset, quod Henricus Angliae Rex, praeter ea, quae Matrimonium de facto, & contra prohibitionem Ecclesiae temerarie contractum, concernebant, quasdam leges, seu Generales Constitutiones subditos suos ad haereticum, & schisma trahentes ediderat, & bonae memoriae Joannis Tit. S. Vitalis Presbyterum Cardinalem Rossen, publice damnari, & capite puniri, ac alios quamplures Praelatos, necnon alias personas Ecclesiasticas haereticum, & schismati hujusmodi adherere, nolentes carceribus mancipari fecerat: Nos licet illi, qui talia Nobis retulerant tales essent, ut nullo modo de veritate suorum dictorum ambigendum esset, cupientes tamen respectu ipsius Henrici Regis, quem antequam in has insanias incidere, peculiari quadam caritate prosequeremur, praedicta falsa reperiri, de eis informationem ulteriorem habere procuravimus, & inventientes clamorem ad Nos delatum verum esse, ne nostro officio dessemus, contra eum procedere decrevimus, juxta formam quarundam literarum nostrarum, quarum tenor sequitur: Et est talis &c. Omititur insertio, quia Bulla ipsa est quae praecedit.

Superfloraria per annos tres.

§.2. Dum autem postea ad dictarum literarum executionem deveniendum esse statuissimus, cum Nobis per nonnullos Principes, & alias insignes personas persuaderetur, ut ab executione hujusmodi per aliquantum tempus superfederemus, spe Nobis data, quod interim ipse Henricus Rex ad eor rediret, & resipisceret, Nos qui, ut hominum natura fert, facile credebamus, quod desiderabamus, dictam executionem suspendimus, sperantes (ut spes Nobis data erat) ex ipsa suspensione, correctionem, & resipiscantiam, non autem pertinaciam, & oblationem, ac majorem delirationem, ut rei effectus edocuit, proventuram.

Henrici magis improba, & sevia protervia. Hanc. The. canonizavit. Alex III. ut sup. in cons. LXVII. Redollet Tom. II. fol. 424.

§.3. Cum itaque resipiscantia, & correctio hujusmodi quam tribus fere annis expectavimus non solum postea sequuta non sit, sed ipse Henricus Rex quotidie magis se in sua feritate, ac temeritate confirmans, in nova etiam scelera proruperit, quippe cum non contentus vivorum Praelatorum, & Sacerdotum crudelissima trucidatione, etiam in mortuos, & eos quidem, quos in Sanctorum numerum relatos, universalis Ecclesiae pluribus saeculis venerata est, feritatem exercere non expavit. Divi enim Thomae Cantuariensis Archiepiscopi, cujus Ossa, quae in dicto Regno Angliae potissimum ob innumera ab Omnipotenti Deo illic perpetrata miracula, summa cum veneratione in arca aurea in Civitate Cantuariensi servabantur, postquam ipsum Divum Thomam, ad majorem religionis contemptum, in judicium vocari, & tamquam contumacem damnari, ac proditorem declarari fecerat, exhumari, & comburi, ac cineres in ventum spargi iussit, omnem plane constanter gentium crudelitatem superans, cum ne in bello quidem hostes viatores servire in mortuorum cadavera soliti sint, ad haec, omnia ex diversorum Regum, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

etiam Anglorum, & aliorum Principum liberalitate donaria, ipsi arca appensa, quae multa, & maximi pretii erant sibi usurpavit, nec putans ex hoc satis injuria religioni intulisse, Monasterium Divo illi Augustino, a quo Christianam fidem Angli acceperunt, in dicta Civitate dicatum, omnibus thesauris, qui etiam multis, & magni erant, spoliavit, & sicut se in belluam transmavit, ita etiam belluas quasi socias suas honorare voluit, feras videlicet in dicto Monasterio, expulsi Monachis, intromittendo, genus quidem sceleris, non modo Christianis fidelibus, sed etiam Turcis inauditum, & abominandum.

Justo publicandi hanc Bullam revocatione praefata de suspensionis.

§.4. Cum itaque morbus iste a nullo quantumvis peritissimo Medico alia cura sanari possit, quam putridi membri abscissione, nec valerit cura hujusmodi, absque eo, quod Nos apud Deum causam hanc nostram efficiamus, ulterius retardari, ad dictarum literarum (quas ad hoc, ut Henricus Rex, ejusque complices, fautores, adherentes, consultores, & sequaces, etiam super excessibus per eum novissime, ut praefertur, perpetratis, intra terminum eis, quoad alia, per alias nostras literas praedictas rescriptive praefixas, se excusare, alias penas ipsis literis contentas incurrant, extendimus, & ampliamus) publicationem, & deinde, Deo duce, ad executionem procedere omnino statuimus. Et quia a fide dignis accepimus, quod si ipsarum, & presentium literarum publicatio Diepe Rothomagen, vel Bolognia Ambianen, Dioc. Oppidis in Francia, aut Civitate S. Andreae, seu in Oppido Calistren, Sancti Andreae Dioc. in Scotia Regnis, vel in Thiamen, & Artiferten, Civitatibus, vel Diocesis Domini Iheronime fiat, non solum tam facile, ut si in locis in dictis literis expressis fieret, sed facilius ipsarum literarum tenor, ad Henrici, & aliorum, quos concernunt, praesertim Anglorum notitiam deveniret. Nos volentes in hoc opportune providere, motu scientia, & potestatis plenitudine praedictis decernimus, quod publicatio literarum superius insertarum, quarum insertioni superius facta, ac ipsis originalibus quoad validitatem publicationis, seu executionis presentium, fidem adhiberi volumus, in duobus ex locis praesentibus literis expressis, alias juxta supra insertarum, & presentium literarum tenorem facta, etiam si in locis extra Romanam Curiam in dictis praesentibus literis specificatis, hujusmodi publicatio non fiat, perinde Henricum Regem, & alios, quos concernunt praesertim Anglos afficiat, ac si Henrico Regi, & aliis praedictis, praesertim Anglis personaliter intimata fuissent.

Fides transporum.

§.5. Quodque presentium transumptis, juxta modum in praesentibus literis expressis factis, tam in judicio, quam extra, eadem fides adhibeatur, quae originalibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Derogatio oblationum.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quae in dictis literis volumus, R 2 non

Sanctis per-
natis.
D. P. An. V.
die 17. Dec.

non obflare, ceterisque contrariis quibus-
cumque.
§.7. Nulli ergo &c.
Datum Romae apud S. Petrum, Anno
Incarnationis Dominice millesimo quin-
gentesimo trigesimo octavo, decimosexto
Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno V.

VIII.

Approbatio, & publicatio absolutionis Cle-
mentis VII. de Haereticis, & Infidelibus
Regni Portugalliae, & Algarbii ad fidem
conversis. Et confirmatio indulgentiarum,
eis concessorum, & extensio eorundem.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad futuram rei memoriam.

Exemplum.

Illius vices in terris gerentes, qui non
vult mortem transgressorum, sed potius
conversionem, transgressoribus huiusmodi
januam pietatis, & misericordiae libenter
aperimus.

Clement VII
(curi Con-
fessionem habet)
accepit here-
ses in partibus
Portugalliae,
& Algarbii
rum exarte,
ac ideo con-
tra eos Inqui-
sitionem depu-
tavit.

§.1. Dudum siquidem, postquam per
sel. record. Clementem PP. VII. Praedeces-
sorem nostrum, accepto quod in plerisque
partibus Regni Portugalliae, & Dominis ca-
rissimi in Christo filii nostri Joannis Porta-
galliae, & Algarbii Regis illustris, non-
nullis ex Hebraica perfidia ad Christi fidem
conversis, Christiani novi nuncupati, ad ritum
Iudaeorum, a quo discesserant, redire,
& alii qui Hebraicam sectam nunquam pro-
fessi erant, sed Christianis parentibus pro-
creati, ritum eundem observare, & alii
Lutheranam, & alias depravatas haereses,
& errores sequi, ac fortilegia haeresim ma-
nifeste sapientia, instigante humani generis
inimico, committere non verebantur, in-
gravissimam Dei offensam, & orthodoxae
fidei scandalum, dictus Praedecessor dile-
ctum filium Didacum de Silva Ordinis Fra-
trum Minorum Sancti Francisci de Paula
professorem, in suum, & Apostolicae Sedis
Commissarium, ac super praemissis Inqui-
sitionem in Regno, & Dominis praedictis,
cum plena facultate contra de huiusmodi
criminibus reos, aut suspectos inquirendi,
eosque carcerandi, puniendi, & corrigendi,
per quasdam constituerat, & deputaverat.

Postea eius
facultatem ad
beneficentiam
suspendit.

§.2. Et deinde ex certis rationabilibus
causis praedictas, & quascumque alias li-
teras suas, ac per illas eatenus eidem Didaco,
& quibusvis aliis etiam locorum Ordina-
riis super praemissis concessas facultates,
& commissiones per alias ad suum beneplaci-
tum suspenderat, ac venerabili fratri Marco
Episcopo Senogalhen. nostro, tunc suo,
& dictae Sedis apud dictum Regem Nuncio
inter alia in mandatis dederat, ut Didaco,
& Ordinariis praedictis, ac aliis Inquisitori-
bus in partibus illis existentibus, posteriores
litteras praedictas intimaret, & suspensionem
huiusmodi invariabiliter observari faceret.

Postea per a-
lios eius Lite-
ras (quas hic

§.3. Ac postmodum per eundem Prae-
decessorem, etiam accepto, quod nonnul-

li ex suspectis de criminibus praedictis a qua-
draginta annis vel circa, ex Judaismo, &
Mahometica, & aliis sectis, quibus tunc ob-
cæcari erant, ad fidem Christi, & illius sa-
crum Baptisma suscipiendum coacti fuerant,
alii vero licet sponte sua conversi, seu de-
parentibus Christianis procreati fuissent, ta-
men ob praedictorum indiscreta commercia,
vel alias diabolica instigatione persuasi,
etiam in praedictis, & alias diversas haere-
ses, & errores eodem instigante inimico la-
psi fuerant, aliaque quamplurima crimina
commiserant, & in dies committebant,
idem Praedecessor, Motu proprio, & ex
certa scientia, ac de Apostolica potestate
plenitudine, per alias suas sub plumbo lites-
tas, omnes, & singulos utriusque sexus,
tam noviter conversos, quam alios quos-
cumque de praemissis culpabiles, aut suspec-
tos ex dictis regnis, & dominis oriundos,
ac in eis degentes forenses, & alienigenas
undecumque venissent, qui tempore publi-
cationis ipsarum posteriorum litterarum per
eundem Marcum Episcopum, & Nuncium,
vel ab eo deputandos, in singulis Civitati-
bus, & Diocesis regnorum, & domi-
norum huiusmodi faciendae, in illis domi-
cillum, vel habitationem habuissent, ac
etiam illorum filios, nepotes, & descen-
dentes, tam tunc praesentes, quam absen-
tes, se qui ab eisdem regnis, & dominis
alias recessissent, etiam si exules, & banniti
forent, qui essent Marco Episcopo, &
Nuncio, vel alicui alteri ex Sacerdotibus,
& Confessoribus videlicet in regnis & domi-
nis praedictis infra tres a die eisdem publi-
cationis, absentes vero ab eis infra quatuor,
seu plures aut pauciores, qui arbitrio dicti
Marci Episcopi, & Nuncii viderentur esse
necessarii, a die earundem posteriorum
litterarum per eos habende notitiae compu-
tandos menses, praedicta, & alia quaecum-
que, quotcumque, & quacumque sua
crimina, excessus, delicta, & peccata con-
fessi forent, ac quorum nomina, & cogno-
mina in aliquo libro, vel memoriali per
eosdem Confessores descripta forent, etiam
si illi Ecclesiastici saeculares, aut quorumvis
Ordinum regulares, Militiarum milites,
ac in quibusvis gradibus, dignitatibus, &
ordinibus constituti, & tam illi, quam alii
laici, & utriusque sexus personae cuiusvis
status, & ordinis existerent, etiam si illi
eatenus, & in futurum dictis mensibus du-
rantibus in regnis, & dominis praedictis,
vel extra illi tamquam haeretici sententiali-
ter condemnati, & ut tales ipsi, & illorum
bona publicata, aut pro talibus accusati, in-
quisiti, publice, vel occulte diffamati, &
ut tales habiti reconciliati, & contra eos
sententiae desuper late, & execute, vel illi
propterea carcerati extitissent, ab omnibus,
& singulis per eos eatenus perpetratis, etiam
haereses, & ab eadem fide apostasias, blas-
phemias, & alios quoscumque, etiam ma-
ximos errores sapientibus, etiam quantum-
cumque gravibus, & qualificatis peccatis,
criminibus, excessibus, & delictis, etiam
sub generali expressione de iure, vel alias

1535.
non habet/ob-
vertentes se
ad fidem in-
fra tenentium
hoc expressum
absolvit, &
peccata condona-
vit, & re-
misse.

non venientibus, & specialem notam requi-
rentibus, necnon excommunicationum,
suspensionum, interdictorum, & aliis Ec-
clesiasticis, & temporalibus, corporalibus,
etiam capitalibus sententiis, censuris, &
poenis a iure, vel ab homine, etiam a pra-
fatis, & qui pro tempore forent, Inquisito-
ribus haeretice pravitatis huiusmodi Prae-
missorum, & alia occasione, vel causa la-
tis, & promulgatis, etiam si in illis ab eis-
dem quadraginta, & ulterius annis infor-
masset, ac illorum absolutio eidem Prae-
decessori, & pro tempore existenti Romano
Pontifici, & eidem Sedi, etiam iuxta illa-
rum, quae in die Coenae Domini legi confue-
verant, & aliarum litterarum, & proces-
sum Apostolicorum tenorem, & alias quo-
modolibet reservata existeret, quorum
omnium qualitates, quantitates, circum-
stantias, etiam haberi voluit pro expressis,
a pravitatis videlicet haeretice huiusmodi in
utroque foro civili, criminali, & contem-
ptioso, conscientiae, & animae penitus, &
plenarie, a reliquis vero criminibus pravi-
tatem huiusmodi non sapientibus in foro
conscientiae dimittat, ex tunc prout ex ca-
die, & e contra, pravia quoad forum con-
scientiae, cordis contritione, & oris con-
fessione, auctoritate Apostolica absolvit,
ac eosdem carceratos, vel alias detentos, &
exules etiam a carceribus, exiliis, & ban-
nis, quibus occasione criminum haeresis,
& apostasie, ac blasphemiae huiusmodi de-
tenti, & condemnati existerant, relaxavit,
& liberavit, ac relaxari, & liberari manda-
vit. Et tam illis, quam aliis alia occasione,
vel causa detentis, vel exulibus, donec ab
eis, a quibus detinebantur, relaxarentur, &
ab eis, ad quod illi spectaret, salvus condu-
ctus, & alia necessaria securitates eis con-
cederentur, dicti menses currere non inci-
perent, dummodo ipsi a die notitiae poste-
riorum litterarum, in aliquam haeresim ce-
cidisse, vel in veteri errore persistisse non
convincerentur, concessit.

Illisque, &
eorum succes-
sorum ad di-
gnitates ha-
bitas, &
inductis Chri-
stianorum uti
posse decrevit.

§.4. Necnon, cum eis, tam praesenti-
bus, quam absentibus, ac etiam cum Cle-
ricis, & aliis Saecularibus, & quorumvis
Ordinum Regularibus, Ecclesiasticis perso-
nis, etiam quaecumque, quotcumque,
& quacumque beneficia Ecclesiastica Saec-
ularia, & quorumvis Ordinum regularia,
etiam si saecularia, Canonici, & Praeben-
das, dignitates etiam majores post Pontifi-
cales, & principales, ac Conventuales,
personatus, administrationes, & officia
etiam curata, & electiva in Cathedralibus,
etiam Metropolitanis, & Collegiatis Eccle-
siis, regularia vero beneficia huiusmodi
Monasteria, etiam dignitates Conventuales,
praepositoria etiam curata, & electiva, &
alias cuiuscumque qualitatis essent obti-
nentibus, etiam si Archiepiscopali, Episco-
pali, Abbatiali, Magistrali, & alia quacum-
que dignitate praefulgerent, super irregu-
laritate per eos praemissorum haeresis, &
apostasie, & blasphemiae criminum occasio-
ne, vel causa, ac etiam quia sic ligati Mis-
sas, & alia Divina Officia forsitan non tamen

in contemptum clavium, celebrassent, aut
alias illis se immiscuissent, contracta, & cum
iis, qui promoti non erant, ut ad omnes,
etiam sacros, & Presbyteratus ordines pro-
moveri, & in illis, tam illi, quam qui tunc,
etiam post dicta crimina perpetrata, & ab-
solutionem huiusmodi promoti erant, etiam
in Altaris ministerio ministrare, ac benefi-
cia Ecclesiastica, etiam, ut praemittitur, &
alias qualitercumque qualificata, eis cano-
nice conferenda recipere, illaque, & alia
per eos tunc obtenta retinere, ac etiam,
tam ipsi Ecclesiastici, & Regulares, ac mi-
lites, quam laici, ac mulieres, eorumque
filii, nepotes, & descendentes, ad gradus,
honores, ordines, officia, & alia assumi,
illaque suscipere, & exercere, ac illis, &
aliis similibus, & dissimilibus jam susceptis
uti, necnon vestes sericeas, & panni cusp-
cumque, etiam rubei coloris, ac aurum,
argentum, gemmas, & alia jocalia, nec-
non enses, & arma eorum statui conde-
centia deferre, super equos, & mulas equi-
tare, ac aliis omnibus, & singulis privile-
giis, exemptionibus, favoribus, gratiis,
immunitatibus, libertatibus, & concessio-
nibus, quibus alii Christiani fideles, eorumque
filii, & nepotes, ac ab eis descendentes
utebantur, potiebantur, & gaudebant, ac
uti potiri, & gaudere poterant quomodoli-
bet in futurum, uti, potiri, & gaudere li-
bere, & licite valerent in omnibus, & per
omnia, perinde, ac si ipsi, eorumque avi,
proavi, parentes, & alii genitores veri
Christiani fuissent, & nunquam a fide he-
vissent, dispensavit, eisque pariter indul-
sit. Necnon omnem inhabilitatis, & infam-
iae maculam, sive notam circa eos praemis-
sorum occasione, tam ex propriis, quam
illorum parentum, consanguineorum, &
affinium culpis, & sententiis, eorumque
executionibus, & alias quomodolibet insur-
gentibus, ab eis penitus, & omnino abo-
levit.

Confessio-
no bonorum
Fisco non in-
corporatorum,
& processus,
& facti nati
contra eos la-
tas delevit.

§.5. Ac confiscationes bonorum, sique
eatenus factae fuerant, quorum tamen pos-
sello pro eodem Fisco apprehensa non fue-
rat, necnon processus contra eos formatos,
sententiaeque latae, ac dictis mensibus du-
rantibus formatae, & ferendas, necnon in-
formationes, & alia quaecumque acta, &
gesta, ordinaria, & extraordinaria, in ju-
dicio, & extra contra eos eatenus facta, ac
ex tunc prout ex ea die, & e contra, eisdem
mensibus durantibus faciendae, quorum
omnium tenores, status, & merita simili-
ter haberi voluit pro expressis, cassavit, ir-
ritavit, abolevit, & annullavit, ac cassata,
irrita, delata, & annullata fore decrevit,
ipsaque bona sic confiscata, & confiscanda,
eis a quibus ablata fuerant, si eidem Fisco in-
corporata non essent, remisit, donavit, &
restituit, illosque, & illa in pristinum, &
eum, in quo ante praemissa, & tempore, quo
baptizati fuerant, erant, statum restituit,
reposuit, & plenarie reintegravit.

§.6. Necnon statuit, & ordinavit, quod
omnes, & singuli Confessores praedicti qui-
busvis eis durantibus mensibus supra dictis,
con-

Habentes fi-
dem a Con-
fessoribus, vel
in eorum li-
con-

1535.

fulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores, ac si de verbo ad verbum, ac forma in illis tradita observata inserti essent, pro sufficienter expressis habens, illis alias in suo robore permaneris, ea vice dumtaxat, Motu simili specialiter, & expresse derogavit, contrariis quibuscumque, seu si Inquisitoribus, & Judicibus predictis, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim ab eadem esset Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possent per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Postea per alias literas quas hic non habet Constitutionem sus publicari prohibuit.

§.17. Et deinde posteriores literas predictas non alia ratione, nisi ut prefato Regi, qui multa ad Christi gloriam pertinentia super hujusmodi absolutionis concessione eidem Prædecessori per specialem ejus Oratorem significare velle præmonerat, satisfaceret, edi, & per dictum Marcum Episcopum, & Nuncium publicari per alias in forma brevis literas prohibuit. Ac postmodum tam dilecto filio Henrico de Meneses ejusdem Regis Nuncio ad ipsum Prædecessorem ob hanc causam specialiter destinato, quam Venerabili Fratri Martino Archiepiscopo Funchallen. suo apud eundem Prædecessorem Oratore auditis, ac omnibus, & singulis, quæ per eos adversus prædictæ absolutionis confessionem acta, & in scriptis data fuerant, mature consideratis, sufficientique ad omnia ex urbanitate dato responso, & quid ad ea per eundem Regem replicaretur, per quatuor menses, & plus eo expectato, per alias in forma brevis literas statuit, declaravit, & voluit, quod literæ absolutionis hujusmodi, in omnibus, & per omnia eam vim, & auctoritatem haberent, ac si in Regno predicto juxta illarum tenorem publicata fuissent. Addens quod si per eundem Regem, ac per ejus Ministros, aut populum effectum foret, ut prædicti novi Christiani secure non possent ea adimplere, quæ dictus Prædecessor in prædictis absolutionis literis adimplenda esse mandaverat, ut prædictam absolutionem consequi valerent, ipsi nihilominus, in eis, quæ ad potestatem ipsius Prædecessoris temporalem pertinebant, quo ad forum contentiosum absoluti, & liberi esse censerentur, ac nullo modo ratione prædictorum delictorum ex tunc per viam inquisitionis, seu visitationis, ordinariæ, vel extraordinariæ molestari, vel inquietari valerent.

Et deinde illam publicari & exequi mandavit.

§.18. Mandans eidem Marco Episcopo, & Nuncio, quem ad id specialiter executorem constituerat, quod ejus, & dictæ Sedis nomine illius declarationem, & voluntatem hujusmodi sub eisdem comminationibus, & censuris exequi faceret, quæ in prædictis veniæ literis sub plumbo datis continebantur. Non obstantibus dictis, tam sub plumbo quam in forma brevis emanatis literis: quibus illorum omnium tenores pro sufficienter expressis habens ipse Clemens Prædecessor derogavit, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.19. Postmodum autem cum dicti Martinus Archiepiscopus, & Henricus etiam apud Nos oratores Nobis exposuissent, quod licet præfatus Rex responsiones suas ad causas prædictas misisset, putaretque per eas constare ad absolutionem prædictam sub forma præfata, etiam causis, quæ dictum Prædecessorem ad id induxerant, non obstantibus, procedi non debuisse, tamen, quia præfatus Prædecessor, cui cum infirmitate gravaretur, ipsi Martinus Archiepiscopus, & Henricus oratores, ipsius responsiones, quæ tempore dictæ infirmitatis ad eorum manus pervenerant, referre non potuerant, nesciens responsiones prædictas delatas esse, ac putans ipsum Regem, ex eo forsitan quod causæ prædictæ ad eum missæ ita validæ viderentur, ut congrue ad eas responderi non posset, ipsas responsiones tamquam non urgentes missas non esse, præmissa in ultimo datis literis contenta factuerat, & ordinaverat. Quodque Nos responsiones ipsas debite attendere, & considerare, ac mature in hoc negotio, ex quo dictorum regnorum quies non parum pendebat, providere vellemus, apud Nos nomine ipsius Regis institerunt, Nos responsiones prædictas per ipsos Oratores Nobis traditas nonnullis viris, doctrina, integritate, gravitate, experientia decoratis examinandas tradidimus, ea intentione, ut habita illorum relatione, in hoc negotio, prout ad nostrum spectabat officium, provideremus; præfato Marco Episcopo, & Nuncio ne etiam vigore prædictarum, & quarumcumque aliarum literarum a præfato Prædecessore emanatarum, ac universis, & singulis de heresi, & a fide apostasia culpabilibus, seu suspectis, ne modo aliquo literas absolutionis publicare, aut si publicare forent eis uti, Inquisitoribus autem prædictis, ne vigore literarum per ipsum Prædecessorem super eorum deputationem, ut præfertur, concessarum, Ordinariis vero ne facultatis eis, de jure, vel consuetudine concessæ vigore aliquem ex dictis de heresi, & apostasia culpabilibus, & suspectis occasione criminum per eos commissorum modo aliquo molestare, auderent, vel presumerent, donec aliud per Nos desuper ordinatum foret. Per quoddam interim inhibentes volumus quoque, ut si qui ob crimina hujusmodi carceribus mancipati invenirentur, nisi relapsi forent, data idonea cautione de ipsos carceres quoties per eos, ad quos spectabat desuper requisiti forent, intrando, & si eorum bona in manibus Fisci devenissent, aut ad ejus instantiam sequestrata essent, absque alia cautione ex præfatis carceribus relaxarentur.

§.20. Et demum cum prædicti viri, disculis, & mature consideratis per eos rationibus hujusmodi, & aliis quæ consideranda erant, literis absolutionis per dictum Prædecessorem, ut præfertur, concessas executioni debite demandandas esse Nobis retulissent, Nos præfato Marco Episcopo, & Nuncio per alias nostras, etiam in forma brevis literas dedimus in mandatis, quatenus

AN. CH. 1535. Hic autem Pontifex, ex causis hic expressis super sedem mandavit in executione d. Constitutionis Clementis VII.

Sed tandem per eas literas, quæ hic non habet, super revocavit, & ad illius Constitutionis præcedi mandavit.

1535.

Modo autem eandem Constitutionem confirmat, & innovat.

nus ad executionem dictarum absolutionis literarum, juxta illarum tenorem in omnibus, & per omnia, perinde ac si earum executionem per dictas literas non suspensissemus, & ut supra dictum est, non inhibuissimus, procederet, prout in eisdem literis, quarum omnium tenores hic pro sufficienter expressis haberi volumus, plenius continetur.

§.21. Cum autem, sicut accepimus, literæ absolutionis hujusmodi, si illa forma quoad nonnulla in ipsis literis contenta servetur, de facili absque scandalo executioni demandari non possent, præsertim cum pro nonnullis Sedem Apostolicam concernentibus causis dictum Marcum Episcopum, & Nuncium, qui super præmissis executor, ut præfertur, deputatus fuit, brevi ad Nos vocare intendamus, Nos ex præmissis, & aliis causis animum nostrum moventibus literas ipsas suum prout convenit, ad obviandum periculis, effectum forenti volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, & Apostolice potestatis plenitudine volumus, & decernimus, quod literæ veniæ prædictæ, quæ, ut accepimus, jam diu Ordinariis Regni, & Dominiis prædictorum, vel eorum officialibus pro majori parte intimatæ fuerunt, quoad absolutionem, & omnia alia in eis contenta ea vim, & auctoritatem habeant, perinde ac si in Regno, & Dominiis prædictis juxta ipsarum literarum formam, in omnibus, & per omnia publicare, & novi Christiani ab eisque descendentes, omnesque alii ab Hebræis originem quomodolibet trahentes in præfatis literis comprehensis de heresi, & aliis prædictis criminibus culpabiles, & suspecti, in Regnis, & Dominiis præfatis, vel extra illa tanquam hæretici inquisiti, accusati, publice, vel occulte diffamati, etiam si eorum crimina in judicio notorie probata fuissent, & tanquam hæretici sententia condempnati, & ut tales ipsi habiti, convicti, reconciliati, & eorum bona publicata, & contra eos sententia desuper lata, & executæ, & pœnæ publice injunctæ, vel illi propterea carcerati confessiones, abjuraciones, renunciaciones, purgationes, pœnitencias injunctas, & juxta dictarum literarum formam injungendas, omniaque alia in dictis literis contenta adimplevisset, & per eos realiter adimpleta, & cum effectu completa fuissent. Decernentes quod in foro temporali, civili, & criminali, etiam contentioso, de omnibus, & singulis criminibus per dictas literas veniæ, eis, ut præmittitur, remissis, etiam hæcenus quomodolibet per eos, qui tempore datæ dictarum literarum sub plumbo in Regno, & Dominiis prædictis morabantur, & alios ab Hebræis descendentes in dictis literis veniæ comprehensos perpetratis, plenarie absoluti, & liberati sint, & intelligantur, prout Nos etiam eos Motu scientia, & potestate similibus plenarie absolvimus, & liberamus.

Illamque ampliat ut hic.

§.22. Volentes, quod quo ad forum fori ad aliquam confessionem, abjuracionem, renunciacionem, purgationem, pœnitentiam Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

tiam, aliorumque in dictis literis contentorum executionem, paritionem, & diligentiam non teneantur, tam quoad hæresis, apostasie, blasphemie, & alia prædicta crimina, quam in foro conscientie, dumtaxat quoad ea, & omnia alia delicta, & excessus pravitatem hujusmodi non sapientia, quæcumque, quotcumque, & qualicumque fuerint, dummodo eorum, errata, & excessus alicui per eos eligendo Confessori sacramentaliter corde contriti, & ore confessi fuerint, absque aliqua pœnitentia eis injungenda, in omnibus, & per omnia suffragari volumus. Decernentes quod ob confessionem, & contritionem, prædictas, quomodolibet omnia nullo pacto temporaliter, & in foro contentioso, & civili, quominus plenarium præmissorum effectum libere consequantur, impediri, molestari, seu perturbari possint, ac per eos eligendis Confessoribus ipsos, & eorum singulos a præmissis absolvendi plenariam, & generalissimam potestatem, & facultatem concedimus, & injuriamur. Necnon eosdem Carceratos, vel alias detentos, & exules etiam a carceribus, exiliis, & bannis, quibus occasione criminum hæresis, & apostasie, ac blasphemie hujusmodi detenti, & condemnati existunt, relaxamus, & liberamus, ac relaxari, & liberari mandamus.

§.23. Ac omnibus, & singulis aliis privilegiis, exemptionibus, favoribus, gratiis, immunitatibus, libertatibus, & concessionibus in dictis literis veniæ contentis, & quibus alii Christiani, eorumque filii, & Nepotes, ac ab eis descendentes utantur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, in omnibus, & per omnia, perinde ac si ipsi, eorumque avi, proavi, parentes, & alii genitores veri Christiani fuissent, & nunquam a fide Catholica deviasent, de specialis dono gratiæ plenissime dispensamus, eisque pariter indulgemus; omnemque inhabilitatis, & infamiam maculam, sive notam circa eos præmissorum, occasionem tam ex propriis, quam illorum parentum, consanguineorum, & affinium culpis, & sententiis, earumque executionibus, & aliis quomodolibet insurgentes, ab eis penitus, & omnino abolemus. Ac confiscaciones bonorum, si quæ hæcenus etiam post dictas literas veniæ in dictis Regnis, & Dominiis factæ fuerint, quorum tamen possessio pro Fisco ante datam literarum veniæ sub plumbo per eundem Clementem Prædecessorem nostrum concessarum apprehensa non fuerit. Necnon processus contra illos, & illorum singulos formatos, sententiasque latis, necnon informationes, & alia quæcumque acta, & gesta, ordinaria, & extraordinaria, in judicio, & extra contra eos hæcenus similiter etiam, post dictas literas facta, quorum omnium tenores, status, & merita, etiam presentibus haberi volumus pro latissime expressis, cassamus, irritamus, delemus, & annullamus.

Indultis quoque, & exemptionibus, quibus Christiani utuntur, relaxare possunt, & delectare.

1535. hoc amonotus & securus esse declaravit.

confessis etiam de dictis criminibus, non culpabilibus neque suspectis in dicto libro describendis, si id petissent, pro illorum super premissis tutiori cautela aliquam cedula, vel scripturam authenticam manu propria subscriptam, vel ipsius Nuncii sigillo munitam, in testimonium premissorum gratis, & absque alia exactione concedere possent, & deberent, qua perpetuis futuris temporibus per eos exhibita, vel ostensa illam habentes, vel etiam absque illa in dicto libro descripti, & annotati, tuti, & securi permanent, & de predictis criminibus heresim, apostasiam, & blasphemiam sapientibus, per ipsos culpabiles, vel suspectos perpetratis usque ad diem date ejusdem cedule, vel testimonii, seu in eodem libro annotationis, & descriptionis nullatenus inquiri possent, ac quod premissorum occasione ipsi describendis, vel suas cedulas predictas habituris, & illorum filiis, & descendentes in nullo prejudicari, nec prejudicium asserri, nec reconciliati censerent, etiam ex eo quod dictorum delictorum, seu aliquorum ex eis veniam petissent, vel ab eis absoluti fuissent, nec etiam si forsan in aliquem predictorum errorem in posterum incidissent, vel alias quomodolibet deprehensi extitissent, relapsi viderentur, neque aliquod iudicium, etiam minimum contra eos oriri, allegari, vel deduci posse in iudicio, vel extra, indulgentia, remissio, & alia in damnum, injuriam, vel aliud incommodum illorum retorqueri nequirent.

Condemnatos de heresi publicos esse debere nocere.

§.7. Quodque si aliqui jam essent condemnati de criminibus heresis hujusmodi, vel eorum crimina jam essent in iudicio omnibus notorie probata, ipsi secundum Ecclesiastica statuta errores suos abjurare, illisque publice renuntiare deberent. Quibus abjuratis, & renunciatis idem Nuncius ejus arbitrio poenitentias eis injungendas, vel injunctas; non tamen in alias publicas sed secretas poenitentias commutare, ac reconciliatis, quibus aliqua publica poenitentia per quoscumque Judices, & Inquisitores fuisset injuncta, etiam illam veluti ipsi Inquisitores etiam commutare potuissent, vel consuevissent in alia pietatis opera commutare, & cum illis dispensare valerent. Ac quod si ex supradictis condemnatis, vel inquisitis, accusatis, aut reconciliatis, seu relapsis fuissent aliqui, qui se contra instantiam gravatos esse assererent, ac propterea cuperent, ut iterum eorum causa audirentur, liceret eis ad dictum Nuncium recurrere, & personaliter coram eo comparere, & se ipsos in eo statu, in quo tunc esse reperirentur, de integro defendere, sic tamen quod, si iterum in defensione sua ipsos succumbere contingeret, tunc tamquam ob causam delictorum hujusmodi relapsi legitima poena punirentur, ceteri vero secretam poenitentiam susciperent, qua loco legitima, & canonica poena, quam pati debuissent, ipsius Nuncii arbitrio ipsi imponeretur. Et nihilominus ii, qui relapsi non essent, dictis literis, & illarum effectu gauderent.

§.8. Ac quod dicti condemnati, aut in-

quisiti, accusati, vel reconciliati si iterum in heresis crimen relabi eos contingeret, pro relapsis puniri possent, habita tamen diligenti deliberatione, quod si ex ipsis aliqui essent, qui se violenter ad fidei sacramentum suscipiendum pertractos esse docerent, illis non ita imputetur culpa, ut in posterum relapsorum poena tenerentur.

§.9. Quodque ii qui publice de crimine heresis diffamati, non tamen convicti, seu accusati essent, quorum perfidia ex publica voce, & fama ad aures ipsius Nuncii perveniret, proprio juramento, & duobus, vel tribus testibus compurgatoribus fide dignis per eundem diffamatum eligendis se ipsos secreta, & extrajudicialiter coram Nuncio, vel ab eo deputandis predictis, seu eorum aliquo purgare, seu crimina hujusmodi, de quibus diffamati essent, sua sponte, & cum juramento secreta, ac etiam extrajudicialiter coram eorum Nuncio, seu deputato aliquo in presentia duorum testium, vel proprii sacerdotis loco eorum abjurare possent.

§.10. Qui omnes accusati, inquisiti, condemnati, reconciliati, & publice diffamati, modo, & forma premissis, ceteri vero premissa tantum confessione, & absque aliqua publica poenitentia eis injungenda, plenariam, & totalem veniam, & alia supradicta consequi, & obtinere, ipseque Nuncius, & omnia, & singula supradicta, & quaecumque alia, que alii Inquisitores, Commissarii quicumque per quascumque predicti Prædecessoris, & dictæ Sedis literas, ac etiam de jure, vel consuetudine facere, gerere, & exercere possent, facere, gerere, & exercere libere, & licite valeant. Ac quod si aliqui ex predictis omnibus, tam noviter conversis, quam aliis, presentibus, & absentibus reperirentur, qui hujusmodi gratiam modis premissis durantibus dictis mensibus suscipere nollent, lapsis eisdem mensibus, gratis per dictas posteriores literas concessis, nullo modo gaudere possent. Qui tamen ad sui excusationem aliquid asserere vellent, benigne, & secundum Christianam mansuetudinem audirentur, & eorum jura, & defensiones ad eundem Prædecessorem per dictum Nuncium sub suo sigillo clausa mitterentur.

§.11. Quodque contra noviter conversos, ac filios, & descendentes eorum confessos, quorum tamen excusationes per Nuncium, aut deputatos præfatos, sive eorum aliquem recepte, & ad dictum Prædecessorem transmissæ essent, in negotio inquisitionis, vel visitationis ordinariæ, vel extraordinariæ super criminibus predictis juxta formam literarum predictarum usque ad annum a die ipsarum publicationis, etiam superfederetur, quia interim dictus Prædecessor, tam super eodem negotio, quam etiam circa illorum futuram vitam opportune providere intendebat.

§.12. Districtius inhibens omnibus, & singulis etiam Judicibus Ecclesiasticis, & secularibus, ac Prælati, Inquisitoribus, Ordinariis, seu Delegatis quacumque auctoritate, potestate, & dignitate, etiam Pontifici-

1535. Condemnatos sententibus se gravatos, ad Nuncium recurrere concessit.

Relapsos debitis poenis puniri iussit.

Diffamatos coram Nuncio abjurare, seu se purgare posse mandavit.

Contra noviter conversos & eorum filios, & descendentes, quorum excusationes ad ipsam Pontificiam se erant, suspensio suspensa.

Inhibens omnibus Prælati ac de cetero molestarent eos, qui gratia super delictis coram obtinebant.

Pontificali, Archiepiscopali, Primatiali, & Patriarchali, ac statu, gradu, conditione, & præminentia, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, ac tali qualitate, de qua expressa mentio fieri deberet, pollutibus, a præfato Prædecessore, seu Sede prædicta, etiam ad instantiam ejusdem Regis deputatis, sub excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententiis, ac beneficiorum, & officiorum per eos obtentorum privationis poenis, ne aliquos de premissis heresi, apostasia, blasphemia culpabiles, aut suspectos, qui gratis predictis juxta posteriorum sub plumbo literarum tenorem gaudere deberent, si quos sub aliqua custodia, vel carceribus tenerent, aut in exilium misissent, amplius detinerent, aut contra eos ad ulteriora procederent, immo captos relaxarent, & exules ad patriam secure redire permitterent, & in eorum statu, in quo erant ante accusationes, condemnationes, incarcerationes, exilia, & bannimenta hujusmodi existebant, reponerent; accusatoribus vero, denunciatoribus, testibus, Inquisitoribus, Judicibus, promotoribus, & aliis quibusvis sub similibus censuris, & poenis, ne contra supradictos, non culpabiles, nec suspectos premissorum occasione se intromittere, neque aliquos ad testificandum, vel accusandum, seu denunciandum inducere, vel alias illos super premissis, vel illorum occasione molestare quomodo præfumerent.

Et contravenientibus poenas hic expressas imponi.

§.13. Ac decernens omnes, & singulos in premissis inobedientes, vel contravenientes easdem sententias, censuras, & poenas eo ipso incurrere, & beneficia per eos tunc obtenta eo ipso vacare, & ab ipso Prædecessore, ac quibusvis illorum ordinariis collatoribus impetrari, & conferri posse, ipsaque impetrationes, & collationes, ac alias dispositiones, alias legitime factas valere, plenamque roboris firmitatem obtinere; ac easdem posteriores literas de subreptionis vitio, seu intentionis defectu notari, vel impugnari non posse, nec sub quibusvis revocationibus, modificationibus, limitationibus, & suspensionibus quarumcumque similium, vel dissimilium literarum, ac etiam per eundem Prædecessorem, & Sedem præfata factis, & faciendis nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas esse, & quoties revocata, vel limitata essent, toties in pristinum, & cum, in quo tunc existebant, statum restitutas, & reintegratas existere. Necnon illarum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo ejusdem Nuncii munitis eadem profors, tam in iudicio, quam extra illud fidem adhiberi debere, que ipsis posterioribus literis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Decretumque irritans adici.

§.14. Sicque in premissis omnibus per præfatos, & quoscumque alios Inquisitores, & Judices etiam S. R. E. Cardinales in quacumque instantia, sive in iudicio coram eis etiam nunc, & in futurum pendens, iudicari, sententari, & definiti debere, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judi-

candi, sententiandi, & definiendi facultate. Ac irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, etiam per ipsum Prædecessorem, scienter vel ignoranter contingeret attentari.

Executoresque ejus Constitutio Nuncii deputavit.

§.15. Mandans præfato Nuncio, ut, per se vel alium, seu alios posteriores literas hujusmodi, & in eis contenta quacumque, ubi & quando, ac quoties opus esset, solemniter publicans, ac in premissis efficaciter assistens, faceret easdem posteriores literas, & in eis contenta quacumque, ubi, & quando, ac quoties opus esset, firmiter observari, ac singulos, quos predictæ posteriores literæ concernebant, illis pacifice gaudere. Nec permetteret eos desuper per Inquisitores, & Judices præfatos, seu quoscumque alios quomodolibet impediri, molestari, vel perturbari, ac contradictores quolibet, & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia appellatione postposita, compesceret; invocato etiam ad hoc, si opus fuisset, auxilio brachii secularis.

Joannem vero Regem Portugallie, & Algarbium Regem cognovit, ac eisdem Nuncio assisteret, ac faveret quibuscumque non obstantibus.

§.16. Joannem vero Regem præfatum rogans, & hortans in Domino, ut pro sua in hanc sanctam Sedem devotione, & observantia, ipsi Marco Nuncio suis auctoritate, & favore assistens, non permetteret ipsum Marcum Nuncium circa premissorum executionem, aut illos, qui sub eisdem posterioribus literis comprehendebantur, quominus juxta ipsarum literarum tenorem gaudere possent, quomodolibet turbari, aut impediri. Non obstantibus premissis, ac pie memorie Bonifacii Papæ VIII. & aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum suorum, ac aliorum Apostolicis, necnon in generalibus, ac provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam ab eisdem Prædecessoribus, etiam pluries emanatis, legibus Imperialibus, necnon etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, officii Inquisitionis, & Ecclesiarum, ac Regnorum, & Dominiorum predictorum, illorumque Civitatum, & locorum, etiam municipalibus statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, etiam in corpore juris clausis, ac etiam in forma brevis literis, etiam per dictos Prædecessores, & Sedem hujusmodi, etiam Inquisitoribus predictis, etiam ad instantiam ejusdem Joannis, & aliorum quorumcumque Regum, & Reginarum, aut etiam Motu proprio, & de Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio, etiam Apostolicæ potestatis plenitudine, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis concessis, & innovatis, etiam si in eis caveretur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis inibi expressis modis, & formis derogari posset, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas

mus, ac cassata, irrita, deleta, & annullata fore decernimus, ipsaque bona sic confiscata eis, a quibus ablata fuerint, & eis mortuis eorum heredibus, & successoribus, si eidem Fisco, ut praemittitur, incorporata non sint, plenissime remittimus, donamus, & restituimus, eosque, & illa in pristinum, & cum, in quo ante praemissa, & tempore, quo baptizati fuerant, erant, statum restituimus, reponimus, & plenarie reintegramus.

Processus, & sententias contra eos lasas annullat, & in pristinum statum reponit.

§.24. Et insuper auctoritate, & tenore supradictis statuimus, & ordinamus, volumus, & mandamus, quod praedicti liberi, & plenarie absoluti, tuti, & securi remaneant, & de haeresim, & apostasiam, ac blasphemiam sapientibus, ac aliis criminibus, & excessibus supradictis per ipsos usque ad diem Datae praesentium, quomodolibet perpetratis nullatenus inquiri, accusari, vel molestari possint, ac quod praemissorum occasione ipsis, vel illorum filiis, & descendentes in nullo praedictari, vel praedictum asserri, nec reconciliati censeri, etiam ex eo quod dictorum delictorum, seu aliquorum ex eis veniam petierint, vel ab eis absoluti fuerint, nec etiam si forsan in aliquem praedictorum errorum in posterum reinciderint, vel alias quomodolibet deprehensi extiterint, relapsi videantur, neque aliquod ex praeteritis indicium, etiam minimum contra eos oriri, allegari, vel deduci posse, in iudicio, vel extra, indulgentia, remissio, & alia in damnum, injuriam, vel alium incommodum illorum retroqueri nequeant.

Contraventiones per nos hic scriptas imponit.

§.25. Distinctius inhibentes omnibus, & singulis etiam Judicibus Ecclesiasticis, vel Saecularibus, ac Praelatis, Inquisitoribus, Ordinariis, seu Delegatis quacumque auctoritate, potestate, & dignitate, etiam Pontificali, Archiepiscopali, Primatiali, & Patriarchali, ac statu, gradu, conditione, & praevincencia, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, & tali qualitate, de qua expressa mentio fieri deberet, possentibus, etiam a Nobis seu Sede praedicta, etiam ad instantiam ejusdem Regis deputatis, & pro tempore deputandis sub excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententis, & beneficiorum, ac officiorum per eos obtentorum privationis poenis eo ipso, nisi paruerint, incurrendis, ne aliquos de haeresi, apostasia, aut blasphemiam, & aliis praemissis culpabiles, aut suspectos, qui gratis praedictis juxta praesentium tenorem gaudere debent, si quos sub aliqua custodia, vel carceribus teneant, aut in exilia emiserint, amplius detineant, aut contra eos ad ulteriora procedant, immo captos relaxent, & exules ad patriam redire permittant, & in eorum statu, in quo fuerint, & ante accusationes, condemnationes, carcerationes, exilia, & banishmenta hujusmodi existebant, reponant, accusatoribus vero, denunciatoribus, testibus, Inquisitoribus, Judicibus, promotoribus, & aliis quibusvis sub similibus censuris, & poenis, ne contra supradictos delictorum haeresim, a fide apostasiam, ac blasphemiam sapientium hastenus commissorum occasione se intromittere, nec aliquos ad testificandum, vel accusandum, seu denunciandum inducere, vel alias illos super praemissis, vel illorum occasione molestare quomodolibet presumant. Ac decernentes, omnes, & singulos in praemissis inobedientes, vel contravenientes easdem sententias, censuras, & poenas eo ipso incurere, & beneficia per eos vacare, & a Nobis, & quibusvis illorum ordinariis collatoribus impetrari, & conferri posse, ipsaque impetrationes, & collationes, ac alias dispositiones alias legitime factas valere, plenamque roboris firmitatem obtinere, ac easdem praesentes literas de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae defectu notari, vel impugnari non posse, nec sub quibusvis revocationibus, modificationibus, limitationibus, & suspensionibus quarumcumque similium, vel dissimilium literarum, ac etiam per Nos, & Sedem eandem factis, & faciendis nullatenus comprehensas, sed ab illis semper exceptas esse, & quoties revocata, vel limitata fuerint, toties in pristinum, & cum, in quo ad praesens existunt, statum restitutas, & reintegratas existere. Necnon illarum transumptis manu Notarii publici subscriptis, eandem proferimus, tam in iudicio, quam extra illud fidem adhiberi debere, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa. Sicque in praemissis omnibus per praefatos, & quoscumque alios Inquisitores, & Judices, etiam S. R. E. Cardinales in quacumque instantia, siue iudicio coram eis etiam nunc, & in futurum pendente, iudicari, sententiarum, & definitur debere, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, sententiandi, & definiendi facultate, & irritum, & inane quidquid secus super his, & quocumque quavis auctoritate scienter, & ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

compefcendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis: Ne autem super anno, in quo futura vita dictorum novorum Christianorum modus juxta voluntatem dicti Clementis Praedecessoris dari debet, aliqua dubitatio oriatur, volumus, & dicta auctoritate decernimus, ipsum annum a die Datae praesentium incipere.

§.27. Non obstantibus praemissis, ac etiam fel. rec. Bonifacii VIII., & aliorum Rom. Pontificum Praedecessorum nostrorum, & aliorum Apostolicis, necnon in generalibus, ac provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus etiam ab eisdem, vel a Nobis etiam pluries emanatis, legibus Imperialibus, necnon etiam, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, officii Inquisitionis, & Ecclesiarum, ac Regnorum, & Dominiorum praedictorum, illorumque dignitatum, & locorum, etiam municipalibus statutis, & consuetudinibus, sententiis, privilegiis quoque indultis, etiam in corpore juris clausis, ac etiam in forma brevis literis etiam per Nos, & Praedecessores nostros, & Sedem hujusmodi, etiam Inquisitoribus praedictis, etiam ad instantiam ejusdem Joannis, & aliorum quorumcumque Regum, & Reginarum, aut etiam Motu proprio, & de Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium consilio, etiam Apostolicae potestatis plenitudine, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis concessis, approbatis, & innovatis, etiam si in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis mihi expressis modis, & formis derogari possint, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, ac forma in illis tradita observata inserti forent, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum ferie, motu, scientia, & potestatis plenitudine praedictis specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Seu si Inquisitoribus, & Judicibus praedictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Declaratio.

§.28. Volumus autem, quod carcerati, vel sub cautionibus relaxati, qui de haeresi, aut a fide apostasia, seu blasphemiam haeresim sapiente condemnati, aut convicti fuerint, aut desuper confessionem fecerunt, abjurantem super hoc coram aliquo jurisdictionem habente per hos eligendo publice facere omnino teneantur. Et abjurantem hujusmodi Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Executores illius Constitutionis deputat.

justinodi facta, etiam absque publica poenitentia per eos facienda, juxta formam praedictarum sub plumbo confectarum literarum omnino relaxentur.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die duodecima Octobris, millesimo quingentesimo trigesimo quinto, Pont. nostri Anno I.

Dat. P. An. I. die 12. Octob.

Anno a Nativitate Domini 1535. Indivisione octava, die vero secunda mensis Novembris, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. divina providentia Pauli PP. III. Anno primo, retroscripta litera in forma brevis in praesenti quintero descripta, affixa, & publicata fuerunt in acie Campi Flora, & vicique Cancellariae Apostolicae, ac in variis Principis Apostolorum de Urbe, & in aliis locis publicis, & solitis, ac consuetis Romanae Curiae, ut veris est per me Simonem de Belavilla Sanctiss. Domini Nostri praebiti Papae Curiaem.

Publicatio.

Aymo Gillean Mag. Curf.

IX.

Causae Civiles, interesse Fiscus Reverenda Camera Apostolicae concernentes, in eadem Camera cognoscantur in omnibus instantis.

PAULUS PAPA III.

Motu proprio, &c.

NON sine animi molestia accepimus causas feudales, & alias, quae inter Fiscum, & privatum vertuntur, per diversa Tribunalia Almae Urbis, vigore commissionum specialium, aut alias, non sine magno Camerae Apostolicae, & illius auctoritatis, & jurisdictionis praedictio, passim audiri, & terminari, & quia causa hujusmodi de sui natura in Camera Apostolica, & non alibi tractari, & definitur debent, volentes in praemissis opportune providere, nonnullorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum vestigiis inherendo.

Causa hujus Constitutionis

§.1. Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, tenore praesentium, omnes, & singulas causas feudales, & alias quascumque, quae inter Fiscum, & privatum in prima, vel ulteriori instantia, in Auditorio Rotae, & coram Almae Urbis Governatore, & Auditore Camerae, & Senatore, ac aliis Tribunalibus dictae Urbis, & aliquibus ex Clericis, seu Praesidentibus particulariter instructe pendet, quomodocumque, & qualitercumque in petitorio, vel possessorio, merito, vel mixto introducta sint, ad Nos advocantes, illas una cum quibusvis earum incidentibus, de pen. emergentibus, annexis, & connexis, tam conjunctim, quam divisim pendentes, dilecto filio Camerario, & Praesidentibus, ac Clericis Camerae Apostolicae per eos more Camerali, & juxta formam commissionum, indultorum, & privilegiorum ipsius Camerae in plena Camera audient. cognoscen. deciden., sineque debito terminan. committimus, & mandamus.

Avocatio eorum inter esse civile. Fisci rationem ab omnibus Judicibus earumque commissio in Camera.

1535. Camera facultas procedendi in eis dummodo a Papa nec extra eam non committitur.

§.2. Dantes eis plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem predictis, & aliis quibusvis inhiben. fuerit, in Romana Curia, & extra eam, etiam sub censuris, & penis, & quoad causas similes in futurum extra Cameram committendas propria, & eorum auctoritate sine alio nostro mandato, vel signatura, inhiben. & in causis huiusmodi, non obstant. quibusvis signaturis, & inhibition. hactenus factis, & in posterum facien. nisi commissiones in futurum presentanda, manu nostra cum presentium de verbo ad verbum infertione, & illarum derogatione signate fuerint, proceden. citan. declaran. ageravan. reaggravan. interdictionem ponent. auxiliumque brachii secularis invocan., ceteraque alia facien. dicen. geren., & exequen. que in premissis, ac circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna fuerint.

§.3. Non obstantibus premissis, & Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, clausulis, statutis, & consuetudinibus, ac reformationibus, etiam juramento & c. roboratis, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis, quibus (illorum tenores, causas, & effectus pro expressis, & insertis habent, & exprimi ac de verbo ad verbum inseri posse, decernen.) latissime derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis, & consuetis.

§.4. Volentes presentium solam signaturam sufficere, & ubique tam in iudicio, quam extra fidem facere absque alia literarum expeditione, seu quod litera in forma brevis ad perpetuam rei memoriam, cum majori, vera, & ampliore specificatione omnium, & singulorum premissorum, & circa ea necessariorum, latissime extendendo quod contraria quecumque penitus, & omnino tollantur, & non obtinent. De mandato D. N. Papae audiant prefati Reverendissimi DD. Cardinalis Camerarius, Praesidentes, & Clerici Camerae, cunctis, inhibeant, etiam sub censuris procedant, & petunt, & iustitiam faciant.

Placet Motu proprio. A.

X.

Anathematizatio Hæreticorum, & aliorum contravenientium contentis in hac Constitutione, quæ Bulla in Coena Domini appellatur.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Excommunicantur, & anathematizantur iuxta antiquum more Romanorum Pontificum.

Consueverunt Romani Pontifices Praedecessores nostri, ad retinendam puritatem religionis Christianæ, & ipsius unitatem, quæ in conjunctione membrorum ad unum caput, Christum videlicet, ejusque Vicarium principaliter consistit, & Sanctorum fidelium societatem ab offensione servandam, arma iustitiæ per ministerium Apostolatus, in presenti celebritate exer-

cere. Nos igitur vetustum, & solemnem hunc morem sequentes.

§.1. Excommunicamus, & anathematizamus ex parte Dei omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, auctoritate quoque Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra, omnes Hæreticos, Gazaros, Patarenos, Pauperes de Lugduno, Arnaldistas, Speronistas, Passageros, Wiclevitas, seu Hussitas, Fraticellos, de opinione nuncupatos, necnon per fel. recor. Leonem PP. X. Praedecessorem nostrum superioribus annis damnatam impiam, & abominabilem Martini Lutheri hæresim sequentes, ipsique Martino, quominus puniri possit, quomodolibet faventes, & quolibet alios Hæreticos quocumque nomine censeantur, ac omnes fautores, & receptatores, librosque ipsius Martini, aut quorumvis aliorum ejusdem Sectæ sine auctoritate nostra, & Sedis Apostolicæ, quomodolibet legentes, aut in suis domibus tenentes, imprimentes, aut quomodolibet defendentes, ex quavis causa publice, vel occulte, quovis ingenio, vel colore. Et generaliter quolibet defensores eorumdem.

§.2. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes piratas, cursarios, latrunculos maritimos, & illos precipue, qui Mare nostrum a Monte Argentario usque ad Terracinam discurrere, & navigantes in illo depraedari, mutilare, interficere, ac rebus, & bonis suis spoliare praesumpserunt hactenus, & praesument, ac omnes, receptatores eorumdem, & eis auxiliantes, consilium, vel favorem.

§.3. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, qui in terris suis nova pedagia imponunt, vel prohibita exigunt.

§.4. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes falsarios Bullarum, seu literarum Apostolicarum, & supplicationum gratiam, vel iustitiam concernentium, per Romanum Pontificem, vel Vice-Cancellarium, seu Gerentes vices eorum, aut officium Vice-Cancellarii S. R. E. de mandato ejusdem Romani Pontificis signatarum, aut sub nomine ejusdem Romani Pontificis, seu Vice-Cancellarii, aut Gerentium vicem predictorum signantes supplicationes easdem, extendentes cap. ad falsariorum, cum omnibus penis in eo contentis ad falsificantes, seu mutantes supplicationes per Nos, seu de mandato nostro signatas, & datas, sine nostra, aut Datarei nostri licentia.

§.5. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui equos, arma ferrum, silum, stannum, calybem, omniaque alia metallorum genera, atque bellica instrumenta, lignamina, canapem, fimes, & alia prohibita deferunt Saracenis, Turcis, & aliis Christiani nominis inimicis, quibus Christianos impugnant, non obstantibus quibusvis privilegiis, & concessionibus quibuscumque Principibus, & dominis, seu privatis personis, per Nos & Sedem predictam hactenus for-

Heretici eorumque fautores, & liberos legentes, &c.

Pirata, & eorum fautores.

Pedagia nova imponentes, vel prohibita exigentes.

Falsificantes literas Apostolicas. Item cap. est in tit. de crim. fal.

Arma, & alia inimicis Christiani nominis deferentes.

Impedientes eos, qui vicinialis, seu alia necessaria Romanæ defuerunt, vel eis faventes.

Vexantes sine jurisdictione eos, qui in Curia commorantur.

Carcerantes Episcopos &c.

Legentes eos, qui ad Romanam Curiam recurrunt, vel negotia in ea persequuntur.

Impedientes executionem literarum Apostolicarum.

san concessis, quæ illis nolumus in aliquo suffragari.

§.6. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes impedientes, seu invadentes vicinialis, seu alia ad usum Romanæ Curia necessaria adducentes, ac etiam eos, qui ne ad Romanam Curiam adducantur, vel deferantur, impediunt, seu perturbant, vel qui talia faciunt, vel defendunt, cujuscumque fuerint ordinis, præminentia, conditionis, & status, etiamsi Pontificali Regali, Reginali, aut alia quavis Ecclesiastica, vel mundana præfulgeant dignitate.

§.7. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Sedem Apostolicam venientes, recedentes ab eadem, necnon omnes illos, qui jurisdictionem ordinariam vel delegatam aliquam non habentes in eadem Curia morantes, temeritate propria rapiunt, spoliunt, & detinent, aut proposito deliberato verberare, mutilare, vel interficere praesument, & qui talia fieri faciunt, seu mandant.

§.8. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes temere mutilantes, verberantes, vulnerantes, interficientes, capientes, incarcerantes, & detinentes, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, eorumque mandatores.

§.9. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, vel alium, seu alios quascumque personas Ecclesiasticas, vel seculares ad Rom. Curiam super eorum causis, & negociis recurrentes, illaque in eadem Curia prosequentes, aut procurantes, negociorumque gestores, Advocatos, Procuratores ipsorum, vel etiam Auditores, seu Judices super dictis causis, seu negociis deputatos, occasione causarum, vel negociorum huiusmodi verberant, mutilant, vel occidunt, seu bonis spoliunt.

§.10. Ac illos, qui ne aliquas literas Apostolicas etiam in forma brevis, tam gratiam, quam iustitiam concernentes, etiam citationes, monitorias, & exequutoriales, quæ a Sede Apostolica emanarunt, & pro tempore emanabunt, sine eorum beneplacito, & examine, executioni demandent, inhibent, & Notarios, executores, & subexecutores literarum monitorialium, & citationum executorialium huiusmodi excipiunt, incarcerant, & detinent, vel capi, incarcerari, detineri faciunt. Necnon qui ne literis, & mandatis Sedis predictæ, & Legatorum, ac Nunciorum, & Judicum delegatorum eisdem, similiter gratiam, vel iustitiam concernentibus, decretisque super illis, & rebus iudicatis, processibus, & exequutorialibus, non nisi habito primum eorum beneplacito, & assensu parcatur per eorum literas exequutoriales, vel alias nuncupatas, & certo pretio soluto. Neve tabelliones, & Notarii, super huiusmodi literarum, & processuum executione instrumenta, vel acta conficere, aut facta parti, cuius interest, tradere debeant, quive sub quibusvis penis quibuscumque personis, in

genere, vel in specie, ne pro quibusvis eorum negociis prosequendis, seu gratis impetrandis ad Romanam Curiam accedant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas a Sede Apostolica impetrent, aut recursum habeant, aut impetratis utantur, directe, vel indirecte, etiam sub gravissimis penis prohibere, statere, seu mandare, quive in animarum eorumdem periculum, seu a nostra, & Roman. Pontificis pro tempore existentis obedientia pertinaciter subtrahere, seu quomodolibet recedere praesument.

§.11. Quive ex eorum officio, vel ad instantiam quorumcumque personas Ecclesiasticas, Capitula, Conventus, & Collegia Ecclesiarum quarumcumque coram se, ac eorum Tribunal, audientiam, Cancellariam, Consilium, vel Parlamentum præter juris communis dispositionem trahunt, ac trahi faciunt, vel procurant, directe, vel indirecte quovis quæsito colore.

§.12. Necnon qui statuta, ordinationes, constitutiones, pragmaticas, seu quavis alia decreta, in genere, vel in specie, ex quavis causa, & quovis quæsito colore, etiam sub prætextu literarum Apostolicarum in usu non receptorum, seu revocatarum hactenus fecerunt, ordinarunt, seu publicarunt, aut facient, ordinarunt, vel publicabunt in futurum, per quas, & quæ libertas Ecclesiastica tollitur, seu in aliquo laeditur, vel deprimitur, aut alias quovis modo restringitur, seu nostris, & dictæ Sedis iuribus quomodolibet, tacite, vel expresse præjudicatur.

§.13. Quive jurisdictiones, seu fructus, redditus, proventus ad Ecclesiasticas personas ratione Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, per eas obtentorum pertinentes usurpant, vel subripiunt, seu quavis occasione, vel causa sine Rom. Pont. expressa licentia sequestrant, aut collectas, decimas, tallas, præstantias, & alia onera, Clericis, Prelatis, & aliis personis Ecclesiasticis, ac eorum, & Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum bonis, illorum fructibus, redditibus, & proventus huiusmodi absque simili Rom. Pont. speciali, & expressa licentia imponunt, & diversis etiam exquisitis modis exigunt, aut a sponte etiam dantibus, & consentientibus recipiunt. Necnon qui per se, vel alium, seu alios directe, vel indirecte prædicta facere, exequi, vel procurare, aut in eisdem auxilium, consilium, vel favorem, aut votum, suffragium, palmam, vel occulte, præstare non verentur, cujuscumque sint præminentia, dignitatis, ordinis, conditionis, aut status, etiamsi Imperiali, aut Regali præfulgeant dignitate, seu Principes, Duces, Comites, Barones, Respublicæ, & alii Potentatus, quicumque etiam Regnis, Provinciis, Civitatibus, & Terris quoquomodo Praesidentes fuerint, aut quavis etiam Pontificali dignitate præfulgeant: innovamusque decreta super his, tam per sacros Canones, & Concilia

Lici Judices personarum ecclesiasticarum tractantes.

Scutentes aliquid contra libertatem ecclesiasticam.

Usurpantes bona, & jurisdictiones Ecclesiarum &c.

A vocantes causas a iudicibus Ecclesiasticis, aut eorum expeditiones quoquo modo impediunt.

alia generalia, quam etiam in Lateranensi Concilio novissime celebrato edita, etiam cum interdicti Ecclesiastici, ac aliis censuris, & poenis in eis contentis.

§.14. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos Cancellarios, Vice-Cancellarios, & Consiliarios ordinarios, & extraordinarios quorumcumque Regum, & Principum, ac Praesidentes Cancellariorum, & Consiliorum, ac Parliamentorum, necnon Procuratores generales eorumdem, vel aliorum Principum, secularium, etiam Imperiali, Regali, Ducali, vel alia quacumque praesulgeant dignitate; necnon Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, Commendatarios, eorumque Vicarios, & Officiales, qui per se, vel per alium, seu alios, quorumcumque exemptionum, vel aliarum gratiarum, & literarum Apostolicarum, necnon decimarum, & beneficiorum, ac alias spirituales, & spiritualibus annexas causas ab Auditoribus, & Commissariis nostris (ut eorum verbis utamur) advocant, ac executiones monitoriorum, citationum, inhibitionum, sequestrorum, executoriarum, & aliarum literarum Apostolicarum, tam gratiarum, quam iustitiam concernentium a Nobis, necnon Camerario, & Praesidentibus Camera Apostolicae, ac Auditoribus, & Commissariis Apostolicis in eisdem causis pro tempore emanatarum, illarumque cursum, & audientiam, ac personas, Capitula, Conventus, & Collegia causas ipsas prosequi volentes, auctoritate laicali impediunt, & se de illarum cognitione tamquam iudices introumittere, ac partes actrices, quae illam committi fecerunt, & faciunt ad revocandum, seu revocari faciendum, citationes, vel inhibitiones, aut alias literas in eis decretas, & ad sciendum eos, contra quos tales inhibitiones emanaverunt, a censuris, & poenis in illis contentis absolvi, ordinant, vel compellunt, vel alias executionem literarum Apostolicarum, vel executoriarum, etiam sub praetextu violentiae prohibenda impediunt, declarantes nihilominus, ac protestantes, prout tenore praesentium declaramus, ac expresse protestamur, absolutionem hodie, vel alias etiam solemniter per Nos faciendam praefatos supranominatos, & qualificados, ac Cancellarios, Vice-Cancellarios, Consiliarios, Procuratores, ac alios excommunicatos praedictos, nisi prius statuta, ordinationes, constitutiones, pragmaticas, & decreta huiusmodi publice revocaverint, & ex archiviis, seu capitularibus locis, aut libris, in quibus adnotata reperiuntur, deleri, & callari, ac Nos de revocatione, & cassatione huiusmodi certiores fecerint, & alias a praemissis, cum vero proposito ulterius similia non committendi, desisterint comprehendere, nec illis aliter suffragaturam fore, ac in praemissis omnibus, & singulis, ac aliis quibuscumque iuribus Sedis Apostolicae, ac S. R. E. undecumque, & quomodolibet quaesitis, seu querendis per quoscumque actus contrarios, aut quomodolibet praedictantes,

tacitos, vel expressos, a Nobis, vel a Sede Apostolica quomodolibet factos, aut quomodolibet temporis fluxum, vel tolerantiam, seu patientiam nostram ulla tenore praedictari debere, aut quomodolibet posse.

§.15. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes mutilantes, vulnerantes, aut interficientes, seu capientes, & detinentes, seu depradantes Romipetas, & Peregrinos ad Urbem causa devotionis, seu peregrinationis accedentes, & in eam morantes, vel recedentes ab ipsa, & in his dantes auxilium, consilium, vel favorem.

§.16. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, vel alium, seu alios, directe, vel indirecte, sub quocumque titulo, vel colore occupant, detinent, vel hostiliter destruunt, seu invadunt, aut occupare, detinere, vel destruere, aut invadere hostiliter praesumunt, in totum, vel in partem Almam Urbem, Regna Siciliae, seu Trinacriae, Insulas, Sardiniae, & Corsicae, Terras citra Pharium, Patrimonium Beati Petri in Tuscia, Ducatum Spoletanum, Comitatum Venetinum, Sabinae, Marchiae Anconitanae, Massae Trebariae, Romandiole, Campaniae, & Maritimae Provincias, illarumque Terras, Loca, ac Terras specialis commissionis Armulphorum, Civitatisque nostras Bononiam, Ferrariam, Regium, Mutinam, Faventiam, Imolam, Forliviolum, Ravennam, Cerviam, Cesenam, Ariminum, Beneventum, Perusiam, Avenionem, Civitatem Castellum, Tudertum, Camerinum, & alias Civitates, Terras, & Loca, vel ad ipsam Romanam Ecclesiam spectantia, & pertinentia, & adherentes, ac fautores, & defensores eorum, seu in his dantes auxilium, consilium, vel favorem.

§.17. Item excommunicamus, & anathematizamus omnes Sanctarum Reliquiarum, & ornamentorum Ecclesiasticorum quorumcumque, Calicum, Crucum, Candelabrorum, Thuribulorum, vasorum argenteorum, & aureorum, Vestium Sacrarum ad Divinum Cultum, & usum deputatorum, ex Basilicis, & Ecclesiis, tam Urbis, quam extra illius mœnia constitutis, & aliarum quorumcumque rerum in ipsa Urbe tempore illius direptionis usque in praesentem diem nequiter ablatarum ablatores, & illorum occupatores, ac quoscumque alios ad quorum manus res ipsae quocumque titulo, & ex quavis causa scienter pervenerint, & existant, quocumque fuerint ordinis, vel praeminentiae, conditionis, ac status, etiam Pontificali, Regali, Reginali, aut alia quavis Ecclesiastica, vel mundana praesulgeant dignitate, nisi restituerint res ablatas huiusmodi eorum veris dominis, si quorum notitiam habuerint, vel cum ipsis dominis desuper amicabiliter concordaverint, seu si eosdem dominos ignoraverint, nisi res ipsas ad manus personarum ab hoc per Nos deputatarum consignaverint realiter, & cum effectu.

§.18. Non obstantibus quibuscumque, Contraria derogatio.

Offendentes peregrinos ad Urbem euntes commorantes & recedentes.

Occupantes bona Sedis Apostolicae.

Diripiētes sacra Ecclesiarum Urbis.

Absolutionis referentio, quae non iuvat non desisterit a peccatis.

Peccata contra veniantium, in absolvente.

Forma, & effectus publicationis in Urbe.

privilegiis, & indulgentiis, ac literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, eis, vel eorum alicui, vel aliquibus quocumque ordinis, status, vel conditionis, dignitatis, vel praeminentiae fuerint, etiam (ut praemittitur) Pontificali, Imperiali, Regali, Reginali, seu quavis alia Ecclesiastica, vel mundana praesulgeant dignitate, a praedicta Sede, sub quavis forma, vel tenore concessis, quod excommunicari, vel anathematizari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi, ac Ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus, & dignitatibus eorum mentionem, necnon consuetudinibus, & observantiis, scriptis, & non scriptis, & aliis contrariis quibuscumque, per quae contra nostros processus huiusmodi, ac sententias quo minus concludantur in eis, se se iurare valeant, vel tueri, & quae quoad hoc penitus tollimus, & omnino revocamus.

§.19. Et a quibus quidem sententia nulli per alium, quam per Romanum Pontificem, nisi in mortis articulo constitutus absolvi possit. Nec etiam tunc, nisi de stando Sanctae Romanae Ecclesiae mandato, satisfactio, & sufficienti cautione praestitis, etiam praetextu Confessionum, seu quorumvis facultatum verbo, literis, aut quavis alia scriptura, etiam in qua, quod sola signatura sufficeret, concessum, & quavis derogatoriarum derogatorie, sortiores, & efficaciores, ac insolite clause apparent, quibusvis personis, quocumque praeminentiae, dignitatis, conditionis, aut status fuerint, etiam si, ut praemittitur, Pontificali, Imperiali, Regali, Reginali, vel quavis alia praesulgeant dignitate, religiosi, & secularibus utriusque sexus, Capitulis, Collegiis, Conventibus, Ordinibus, etiam Mendicantium, & militiarum Hospitalibus, Confratribus, Universitatibus concessarum a Nobis, vel a praedicta Sede, & quas concedi contingeret quomodolibet in futurum.

§.20. Illos autem, qui contra tenorem praesentium talibus, vel eorum alicui, seu aliquibus absolutionis beneficium impendere de facto praesumpserint, excommunicationis, & anathematis sententia innodamus, eiusque praedicationis, electionis, administrationis Sacramentorum, & audiendi Confessiones, officia interdicimus, praedictantes, & declarantes aperte transgressores, & contemptores praedictis Nos gravius contra eos spiritualiter, & temporaliter, prout expedire cognoverimus, processuros, & nihilominus quicquid egerint absolvendo, vel alias, nullius sint roboris, vel momenti.

§.21. Ut autem huiusmodi nostri processus ad communem omnium notitiam deducantur, cartas, seu membranas processuum continentis eosdem in valvis Basilicarum Principis Apostolorum, & S. Joannis Lateranensis de Urbe, affigi, seu appendi faciemus, quae processus ipsos quasi sonoro praetorio, & patulo iudicio publicabunt,

ut ii, quos processus huiusmodi contingunt, quod ad ipsos non pervenerint, aut ipsos ignoraverint, nullam possint excusationem praetexere, seu ignorantiam allegare, cum non sit verisimile, quoad ipsos remanere incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

§.22. Verum, ut praesentes literae, ac omnia, & singula in eis contenta eo fiant notiora, quo in plerisque Civitatibus, & locis fuerint publicata, venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, ac locorum Ordinariis ubilibet constitutis, per haec scripta committimus, & in virtute sanctae obedientiae districte precipiendo mandamus, quatenus per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiam, saltem semel in anno, aut pluries, prout expedire viderint, in Ecclesiis suis dum major in eis populi multitudo ad divina convenerint, solemniter publicent, ad Christianissimum mentes deducant, nuncient, & declarent.

§.23. Decretantes eorumdem praesentium transumptis etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius Iudicis Ordinarii Romanae Curiae munitis, eandem pro fide in iudicio, & extra ubilibet adhibendam fore, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

§.24. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae excommunicationis, extensionis, revocationis, innodationis, interdicti, innovationis, protestationis, declarationis, commissionis, mandati, voluntatis, & decretorum infringere, &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo trigesimo sexto, Idibus Aprilis, Pontificatus nostri Anno II.

Anno a Nativitate Domini millesimo quingentesimo trigesimo sexto, Indictione octava, die vero decima tertia mensis Aprilis Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pauli divina providentia Papa III. Anno secundo, retrospectiva litera Apostolica affixa, & publicata fuerunt in S. Joannis Lateranensis, ac Principis Apostolorum de Urbe Basilicarum valvis, seu portis, amissis ibidem per aliquod temporis intervallum affixis per Nos Thomam Roger. & Franciscum de Grofo praesentibus SS. D. N. Pope Carjores, Petrus Cornuti Magister Curj.

XI.

Indictio Concilii Oecumenici in Civitate Mantuana pro die 23. Mensis Maii anni 1537.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad futuram rei memoriam.

AD Dominici Gregis curam, & regimen divina disponente providentia

Iussu hanc eandem Bullam in aliis locis publicandi.

Transumptio fides.

Sensio poenalis.

D. P. An. II. 13. Aprilis.

Publicatio in Urbe.

Ex Rept. Vat. & Har. nat. con. nat. An. XXI.

Exordium.

tia assumpti, nihil magis ex animo desideramus, & ab omnipotenti Deo precati sumus, quam ut Ecclesiam suam Nobis commissam, & tot hæresim, & errorum vepribus jam pridem in ea subortis Spiritus Sancti operante gratia, nostroque studio re-purgatam, ejusque moribus in melius reformatis, debito nitore, & sinceritati restitutam in Sanctitate, & Iustitia gratum Deo obsequium præstare videamus, sed & illa nihilominus cura nos tenet, cum consideramus, atque adeo oculis ipsis cernimus, Christianam Republicam interlinis fidelium odiis, & Infidelium vi, ac dolo afflictam in dies magis dissipari, atque diminui.

§.1. Quibus opportuna remedia adhiberi pro Pastoralis cura cupientes cum multis, variisque viis per Nos diligenter examinatis, nullam aliam judicaverimus meliorem, ac promptiorem ea, quam majores nostri sanctissimi viri, adeoque universalis ipsa Ecclesia, in hujusmodi casibus experta est saluberrimam, generalis videlicet Concilii celebrationem, idcirco eorum sanctis vestigiis insilientes, Sacrosanctum Ecumenicum, seu universale Concilium, (quod etiam cum in minoribus essemus, a Nobis maxime est desideratum) inenite statim Pontificatu nostro celebrare omnino statui-mus, & de hac nostra constanti voluntate non solum palam loquuti sumus, sed & charissimos in Christo filios nostros, Caroli Romanorum Imperatorem, ac alios Christianos Reges, & Principes per literas, & Nuntios nostros certiores fecimus, & nunc auctore Domino indicare, & exinde in loco, & tempore per Nos inferius declarando celebrare, ac demum ad optatum finem perducere omaino decernimus: sperantes, & cum Dei auxilio Nobis promittentes, per hoc tam sanctum, & tam salutare remedium, non solum omnes hæreses, & errores ex agro Domini extirpandos, & Christiani populi mores corrigendos, sed & universalem inter fideles pacem componendam, & facta sub vexillo salutiferae Crucis contra Infideles generali expeditione Regna, & Terras nostras ab illis occupatas recuperandas, captivisque innumerabiles liberandos, & infideles ipsos ad Sanctam Religionem nostram favente Domino convertendos, & sic ab universo Orbe in unum, idemque ovile Domini coalescente in vera fide, spe, & charitate, sobrie, & pie, & iuste vivatur, & inde ab Omnipotenti Deo corona Iustitiæ expectetur.

§.2. Hoc igitur perpetuum, & constans animi nostri super universalis Concilii celebratione propositum, & sententiam ad Dei laudem, & gloriam, Ecclesieque sue salutem, decus & incrementum exequi aggredientes. In nomine Sanctæ, & Individuæ Trinitatis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, auctoritate Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, qua in terris fungimur, de venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, consilio, & assensu Ecumenicum, seu universale, ac generale Concilium in Civita-

te Mantuana loco tuto, commodo, fertili, & Domorum, ac bonarum habitationum copia prædita, anno Domini millesimo quingentesimo trigesimo septimo, die vigesima tertia mensis Maii, quæ erit feria quarta post Sacratissimum Festum Pentecostes, inchoandum, & ut sequitur, continuandum, & auctore Domino, finiendum nuntiamus, convocamus, statuimus, indicimus, & ordinamus.

§.3. Universis, & singulis venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, & ceteris Ecclesiarum, & Monasteriorum Prælati, ubique Terrarum constitutis in virtute præfati juramenti, ac sanctæ obedientiæ, & sub penis de jure, vel consuetudine, aut alias contra eos, qui ad generale Concilium non accedunt, statutis, mandantes, quatenus personaliter, prædictos vero Imperatorem, Reges, Principes, Duces, Marchiones, & alios, qui de jure, vel consuetudine in universali Concilio interesse debent, per viscera charitatis Domini Nostri Jesu Christi invitantes, & exhortantes, quatenus pro pace, salute, & augmento Ecclesie Dei, & ipsi personaliter (quod mallemus) vel si personaliter non possint, per solemnes oratores suos congruo tempore huic sacro Concilio in dicta Civitate Mantuæ, ut præfertur, celebrando debeant interesse: Qui tamen si considerent, quam nobis jucunda Christianæ vero Republice maxime necessaria futura sit eorum in dicto Concilio Pastoralis presentia, non dubitamus, quin tum alii prædicti Reges, & Principes, tum Carolus Imperator, tum Franciscus Francorum Rex Christianissimus sint illi personaliter interfuturi.

§.4. Siquidem Carolus pro Sanctæ Fidei nostræ zelo, & amore, tam suo, quam Serenissimi Ferdinandi Romanorum Regis Fratris sui, ac Electorum, ceterorumque sacri Romani Imperii Ordinum nomine, pro universalis Concilii celebratione apud sel. rec. Clementem VII. Prædecessorem nostrum sæpenumero, & maximopere institit, & cum variis rerum perturbationibus, & bellis, ac aliis legitimis de causis, & præsertim præfati Clementis obitu tam Sancti operis, & optimi animi, quem ad hoc idem Prædecessor habebat, impeditus esset effectus, Nobis ob hanc nostram promptam, utroque sibi, & omnibus prædictis, ab initio usque nostri Pontificatus, ut prædictum est, a Nobis significatam, & oblatam super dicto Concilio per Nos indicendo, & celebrando deliberationem, & proxime in prædictorum Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Generali Congregatione decretam, & declaratam conclusionem, qua decuit filiali reverentia, eodem nomine maximas gratias egit.

§.5. A Franciscus vero Rege præfato, qui etiam ad eundem Clementem, & Sacrum Collegium plenas pietatis, ac Religionis, hac de re literas scripserat, quale a Principe vetere Christianissimo sperabamus consensum, & conforme bonæ nostræ voluntati

Reges, & Episcopos ceterosque alios ad illud invitavit.

Carolus VI. Imp. militi apud Clementem VII. & Paulum III. pro celebratione Concilii.

In istum consensit Franciscus I. Rex Galliarum.

Causa, rebus adductis est Paulus Concilium indicere.

Exercitium contra Turcas parare meditatur.

Locum, & diem pro celebrando generali Concilio indicit.

UNIVERSITATIS

UNI

ÓNOMA

ERAL DE B

luntati super hujusmodi Concilii negotio responsum accepimus.

§.6. Et nihilominus eisdem Imperatorem, Reges, Principes, & alios prædictos similiter rogamus, & hortamur, ut omni adhibita opera, & studio efficiant, & omnes, & singula personæ in eorum Regnis, & dominiis existentes, quæ de jure, vel consuetudine generalibus Conciliis interesse debent, ad Concilium hujusmodi cessante hujusmodi legitimo impedimento, de quo legitimo docere teneantur, personaliter, alias per idoneos Nuntios, Procuratores, vel Oratores legitime mandata habentes, Concilio prædicto interesse, & usque ad ipsius conclusionem, & absolutionem in dicta Civitate Mantuæ morari debeant, & sic congregata multitudine Christianorum copiosa, ea, quæ ad Dei laudem, Ecclesie in motibus reformationem, & exaltationem; hæresium vero omnimodam extinctionem, fideliumque prædictorum concordiam, & salutem, ac generalem contra infideles expeditionem pertinent, in eodem Concilio Deo Autore, & Adjutore salubriter ordinentur &c.

Conclusiones Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo trigesimo sexto, quarta mensis Junii, Pontificatus Nostri Anno II.

Pauli PP. & Cardinalium subscriptiones

✱ Ego Paulus Catholica Ecclesie Episcopus subscripsi.

- ✱ Ego Joannes Episcopus Ostiensis Cardinalis Senensis subscripsi.
- ✱ Ego Jo. Dominicus Episcopus Portuensis Cardinalis Traneusis subscripsi.
- ✱ Ego Bonifacius Episcopus Sabineus Cardinalis Spoletinus manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Laurentius Episcopus Prænestinus Cardinalis Campanus manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Antonius Presbyter Cardinalis de S. Severino manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Augustinus Cardinalis Perusinus Sanctissimi Domini Nostri Papa Camerarius subscripsi.
- ✱ Ego Vincentius Caraffa Cardinalis Neapolitanus manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Andreas Cardinalis Parmensis manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Franciscus Cardinalis Sanctæ Crucis manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Franciscus Cardinalis Cornetius manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Nicolaus Cardinalis Capuanus manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Hieronymus Cardinalis de Glinaucis manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Jacobus Cardinalis Simonetta manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Gaspar Cardinalis Contarenus manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Paulus Sancti Eastachii Diaconus Cardinalis . . . subscripsi.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

- ✱ Ego Alexander S. Maria in Via Lata Cardinalis Cesarinus subscripsi.
- ✱ Ego Joannes Cardinalis de Salviatis manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Nicolaus Cardinalis Rodolphus manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Augustinus Sancti Adriani Diaconus Cardinalis Trivulcius manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Hercules Sanctæ Mariæ Novæ Diaconus Cardinalis . . . manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Matthæus Sancti Theodori Diaconus Cardinalis de Caddis subscripsi.
- ✱ Ego Hieronymus Cardinalis Grimaldus subscripsi.
- ✱ Ego Alexander Cardinalis de Farnesi Vice-Cancellarius subscripsi.
- ✱ Ego Guido Afcianus Sfortia Cardinalis Sanctæ Floræ manu propria subscripsi.
- ✱ Ego Martinus Sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconus Cardinalis Caracciolus subscripsi.

XLI.

Prohibitio ne Subditi S. R. E. sub alienigenorum Principum stipendiis militent, ac in Ditione Ecclesiastica pro eorumdem servitio milites, aliasque copias parent.

PAULUS PAPA III. Ad futuram rei memoriam.

§.1. Superioribus mensibus, cum inter nonnullos Christianos Principes certas discordias extortas videremus, timeremusque inde bella facile posse provenire: Nos, ut nostro suffragemur officio, discordias hujusmodi totis viribus sedare tentavimus, utque, quantum in Nobis esset, belli fomenta tolleremus, omnibus, & singulis nostris etiam S. R. E. Subditis, & Vassallis quacumque etiam Ducali, Marchionali, Comitali, & qualibet alia dignitate fulgentibus, etiam sub lætæ majestatis, & conscriptionis omnium bonorum suorum, nec non privationis Civitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum quorumcumque ad dicta Romana Ecclesia quomodolibet obtentorum penis ipso facto incurrendis mandavimus, ne se ad stipendia aliquorum Principum, aut Potentatum locare, aut in Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis hujusmodi milites congregare, seu stipendiare, vel aliquo colore, aut prætextu militum, aut gentium coadunantiam facere, neve aliquem bannitum inibi recipere, seu receptare præsumerent.

§.2. Cum autem, sicut non sine animi nostri gravi displicentia accepimus, nonnulli ex Subditis, & Vassallis nostris hujusmodi sui status, & honoris immemores mandatis nostris hujusmodi spretis, & contemptis, se ad stipendia aliorum Principum, seu Potentatum locare, & in Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis prædictis milites congregare, aut stipendiare, militum, seu gen-

Ex Reges in Archiv. Vat.

Prohibitio, de qua in rubrica edita occasione discordiarum inter Principes Christianos, ex quibus bellum timebatur.

Nonnulli tamen ex Subditis Status Ecclesiastici hanc legem transgressi sunt.

Eamdem legem innovat Clemens.

gentium coadunantias facere, ac Bannitos ibi recipere, aut receptare auli fuerint, & ad praesens audeant.

§.3. Nos, ad quorum aures ex fide dignorum relatione devenit, dictos subditos, & vassallos nostros ex hoc potissime in hac re magis audere, quod ipsi parum, vel nihil, quod ad Nos spectet, habentes, & Civitates, Terras, Oppida, & loca, quae gubernant, tamquam ad eorum uxores pertinentia sub ipsarum uxorum clypeo salvare posse sperantes, penas praedictas deludere posse confidunt. Nos inconyentibus, quae hinc provenire possent occurrere, & ne sub his caustelis, subterfugis mandata nostra deludantur, utque in Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis Nobis, & dicte Romanae Ecclesiae subditis armorum strepitus, & scandala cessent, providere volentes: Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine omnibus, & singulis nostris, & dicte Ecclesiae subditis, & vassallis praedictis, aut quibusvis aliis dignitatibus fulgentibus sub dictis penis ipso facto similiter incurrendis, ac ex aliis causis animum nostrum moventibus praecipimus, & mandamus, ut ad stipendia Principum, aut Potentatum hujusmodi se locare, aut in Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis praedictis milites congregare aut stipendiare, aut milites, seu gentium coadunantias facere, aut Bannitos recipere, seu receptare non audeant, nec praesumant.

Contra tristes proce-
dendi posse la-
miam etiam su-
per bonis do-
talibus uxo-
rum &c.

§.4. Decernentes motu, scientia, & potestate praedictis, non solum subditos, & vassallos praedictos, sed etiam eorum uxores Nobis, & dicte Ecclesiae subditos ad praemissa teneri, & in eventum contraventionis etiam maritorum suorum, ipsas etiam uxores dictas penas incurrere, ac contra eas, eorumque bona etiam dotalia usque ad executionem inclusive super penis praedictis procedi posse, sique per quoscumque Indices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, etiam S. R. E. Cardinales interpretari, judicari, & defini debere: sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter interpretandi, judicandi, & definiendi facultate, ac irritum, & inane quidquid secus a quoquam super his scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio ob-
stantium.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate, alia roboratis, ac omnibus illis, quae alias quoad praemissa volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 12. Augusti 1536. An. II.

Datum Romae apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris 12. Augusti 1536. Pontificatus nostri Anno II.

Declarat novas Locationes, Arrendationes, seu Concessionem in Emphyteusim Bonorum Ecclesiarum, Monasteriorum &c. in Districtu Urbis validas esse, etiam non citatis antiquis Colonis, Inquilinis &c.

Ex Regest. in Arch. Vat.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Idiffusus per Orbem terrarum Ecclesiis Monasteriis, & piis locis Apostolicis nos deceat provisione consulere, ampliori sollicitudine Ecclesiis, Monasteriis, & piis locis in Urbe, & ejus districtu constitutis, quorum cura strictiori jure Nobis imminere dignoscitur, Nos convenit providere, ac illorum, necnon eis praesidentium, & in eis divinis obsequiis mancipatarum personarum, excisis ab eis contentionum dispendiis, profectui jugiter intendere.

Proemium.

§.1. Sane cum sicut accepimus licet tam venerabiles Fratres nostri S. R. E. Cardinales etiam Ostien., & Portuen. Episcopi Cathedralium, ac Presbyteri, & Diaconi Basilicae Principis Apostolorum, & Sancti Joannis Lateranen., ac Beatae Mariae Majoris Archipresbyteratum, necnon aliarum Ecclesiarum, quibus praesunt, Titulorum, & Diaconiarum, quam dilecti filii Basilicae Principis Apostolorum, & Sancti Joannis Lateranen., ac aliarum Ecclesiarum praedictarum Capitula, necnon universorum Monasteriorum quorumvis ordinum Abbates, & Conventus, alique Clerici Saculares beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura in Urbe consistentia obtinentes, ac piorum locorum Rectores, Gubernatores, sive Administratores Tenutas, sive Casalia, & alia praedia rustica, ad Ecclesias, Archipresbyteratus, Titulos, & Diaconias, necnon Monasteria, & Mensas, tam Capitulares, quam Conventuales, & alia beneficia, & pia loca ipsius Urbis spectantia etiam ad longum tempus, vel alias, pro annuis affectibus, sive responsionibus arrendari, seu in affectum concedi vel locari solita antiquis, sive tunc instantibus illorum Colonis, aut Inquilinis, vel alias ea tenentibus, non interpellatis, sive requisitis aliis novis Inquilinis, Colonis, sive alias noviter conducere volentibus, cum pactis, & conditionibus de, & pro quibus suam, ac Ecclesiarum Mensarum, Archipresbyteratum, Titulorum, beneficiorum, & piorum locorum praedictorum conditionem efficere possint meliorem arrendare, & locare, ac in affectum, & alias concedere consueverint, ac arrendationes, locationes, & concessionem hujusmodi etiam in seclis, immo etiam in vitis antiquis Colonis, sive Inquilinis effectum habuerint, ac sortita fuerint; nihilominus a nonnullis dicatur praetendi, & asseri arrendationes, sive locationes, & in affectum concessionem de tenentibus, sive casalibus, & praediis praedictis antiquis, sive tunc instantibus Colonis, vel Inquilinis, & alias tenentibus praedictis non requisitis

Ex novis loca-
tionibus seu
arrendationi-
bus saepe va-
ria oriebantur
litigia.

stis factas non solum nullas, & invalidas existere, sed prout in Palatii, & Domibus ipsius Urbis, & aliis praediis Urbanis receptum, sive statutum esse dicitur, hoc etiam in ipsis tenentibus, seu Casalibus, & praediis observari solitum esse, & observari debere, videlicet, quod tales novae arrendationes, sive locationes, & in affectum concessionem eidem novis Inquilinis, sive Colonis non interpellatis, sive requisitis antiquis, sive tunc instantibus Colonis, sive Inquilinis factae, pro eisdem praediis, pactis, & conditionibus eis illa acceptantibus, & habere volentibus antiquis Colonis, vel Inquilinis censeantur, & intelligantur factae, ac propterea etiam super arrendationibus, seu locationibus, & concessionibus hujusmodi novis Inquilinis factis, dictis antiquis non interpellatis, inter ipsos antiquos, & novos Colonos, sive Inquilinos, sive conductores quaestiones quandoque exortae fuerint, & in dies oriantur, ac in futurum majores oriri formidentur.

Novae loca-
tionem in bo-
num Ecclesia-
rum fide va-
lida sunt esse
non requisitis
antiquis Colo-
nis, Inquilinis &c.

§.2. Nos quaestionum hujusmodi materiam succidere, & penitus amputare volentes, & ex certa nostra scientia hac nostra in perpetuum valitura Constitutione pro potiori cautele suffragio auctoritate Apostolica tenore praesentium statuimus, & ordinamus, quod de cetero, tam ipsi Episcopi, & alii Presbyteri, ac Diaconi Cardinales, quam Abbates, & alii Ecclesiarum Praelati, necnon quorumcumque Ecclesiarum Capitula, & quorumvis ordinum Monasteriorum Urbis hujusmodi etiam Conventus, & Clerici in eadem Urbe beneficia Ecclesiastica obtinentes, necnon piorum locorum Rectores, & Administratores de Tenentibus, Casalibus, praediis, & aliis immobilibus, bonis, & praediis rusticis in dicte Urbis Territorio, seu districtu existentibus, antiquis Colonis, sive Inquilinis, vel aliis ea tenentibus non requisitis, nec interpellatis, novos arrendatores, seu concessionem, & in affectum locationes novis affectuariis, sive conductores, & habere volentibus pro pretio, & cum pactis, seu conditionibus, de ac pro quo, vel quibus suam, & Ecclesiarum, Mensarum, Monasteriorum, Archipresbyteratum, Titulorum, Diaconiarum, & Beneficiorum praedictorum conditionem efficere poterint meliorem, ad annum, vel aliud tempus, ita tamen, quod si agatur de majori tempore, quo ex dispositione Juris, vel sacris Constitutionibus concedatur, licentia desuper a Sede Apostolica, habeatur dare, & concedere, ipsosque novos affectuarios, sive conductores capere, recipere, & habere, ac affectui posse, nec novae arrendationes, concessionem, & locationes hujusmodi ipsis antiquis, sive tunc instantibus Colonis, aut Inquilinis, vel tenentibus censeantur, vel sint factae, sed ipsi antiqui Coloni, sive Inquilini, & alii tenentes finitis temporibus suarum arrendationum, sive locationum, & concessionum a tenentibus, sive Casalibus, & aliis praediis praedictis sint ipso facto omnino exclusi.

§.3. Decernentes irritum, & inane Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

quidquid secus super his per quoscumque scienter, vel ignoranter contigerit attentari, ac volentes praesentes, ut ille omnibus innotescant, in acie Campi Flora, & Basilicae Principis Apostolorum, ac Ecclesiae Sancti Joannis Lateranen. praedictarum, necnon Cancellariae Apostolicae valvis per aliquem ex Curforibus nostris affigi, ac omnes, & singulos arctare, & afficere, ac si eis singulariter, & personaliter intimata fuissent.

1536.
Praesentium
publicatio fa-
cienda.

§.4. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantium
derogatio.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud Sanctum Marcum anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo sexto, tertio decimo Kal. Septembris Pont. nostri Anno II.

Conclusiones.
Dat. die 9.
Augusti 1536
An. II.

XIV.

Approbatio secunda Congregationis Capuccinorum Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci, cum declarationibus circa munus eorum Vicarii generalis, & aliorum Officialium.

Hic Fratres Capuccini, baenens Eremita nuncupabantur, eorumque Congregatio a Clem. VII. approbata fuit, ut habes supra in ejus Const. XXIV. Religionis, fol. 73.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Xpomi Nobis nuper fecerunt dilecti filii Vicarius modernus, & Fratres Ordinis Minorum Capuccinorum nuncupatorum, quod postquam fel. record. Clementi PP. VII. Praedecessori nostro pro parte nonnullorum tunc expressorum Fratrum Ordinis Minorum expositum fuerat, &c. Omititur residuum, quia Bullam habes in loco cit. in Rubr.

Clement VII.
Congregatio-
nem Capuce-
cinorum ap-
probavit: ut
in eius Consti-
tutione, de
qua in rubr.

§.1. Cum autem, sicut eadem expositio subungebat, literarum praedictarum vigore, nonnulli Clerici seculares, & regulares, ac Laici ab ipsis Fratribus, ut praefertur, nominatis, vel uno ex eis, ac ab aliis de ipsorum commissione receptis, Congregationem Fratrum Ordinis Minorum Capuccinorum nuncupatorum constituerint, ipsique Fratres cupiant literas praedictas quoad infra scripta confirmari, & extendi, & propterea Nobis humiliter supplicari fecerint, ut hujusmodi eorum votis annuere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Hic modo
Pentitex cis-
dem petenti-
bus, d. Const.
Clem. VII. in
fratriscripti co-
firmat.

§.2. Nos attendentes uberes fructus, quos Ordo ipse Minorum in agro militantis Ecclesiae hactenus produxit, & in posterum producturum spe firma speramus, ac dignum censentes, ut circa ea, quae ipsis Ordinis incrementum concernunt, benignos favores impendamus, hujusmodi supplicationibus inclinati, literas Clementis Praedecessoris hujusmodi, quarum tenores praesentium

Eisque in om-
nibus suffra-
gari decernit.

presentibus haberi volumus pro expressis, auctoritate Apostolica ex certa scientia, per presentes approbantes, & confirmantes, illas dilecto filio moderno, & pro tempore existenti Vicario generali Congregationis Capuccinorum hujusmodi, ac ipsius Congregationis Fratribus, perinde ac si illa eisdem Congregationi, & Fratribus directe fuissent, quoad omnia, & singula in ipsis literis contenta suffragari debere decernimus.

§.2. Et nihilominus auctoritate, & scientia similibus per eandem presentes statuimus, & ordinamus, quod demum Vicarius generalis ipsorum Fratrum Capuccinorum, circa finem triennii, ex quo ad officium Vicariatus hujusmodi electus fuerit, vel etiam prius, aut posterius iuxta prefate regule tenorem, ac ipsorum Fratrum laudabiles Constitutiones, Vicarios discretos, & Custodes vocem Congregationis habentes quarumlibet Provinciarum, & Custodiarum sibi subjectarum, in locum per ipsum Vicarium generalem deputandum, ad Capitulum convocare possit, quorum si qui legitimo impedimento detenti ipsi Capitulo interesse non poterint, per Nuncios ab eis deputatos, vel suppletis votis eorum, iuxta ipsorum consuetudinem presentia suppleatur.

§.4. Qui sic congregati, omnia, & singula, que alii Fratres dicti Ordinis in eorum generali Capitulo de iure, vel consuetudine, & ex privilegiis possint, facienda, ordinandi, & disponendi, & potissime eligendi unum Religiosum ejusdem Ordinis, & Congregationis in eorum similem Vicarium generalem facultatem habeant, & ipsius Vicarii electionem si a majori parte eligentium celebretur, quam primum commode fieri poterit, Generali Magistro dictorum Fratrum Conventualium nuncupatorum, sicut hactenus servatum fuit, donec aliud desuper ordinatum a Sede Apostolica, presentent, seu presentari faciant.

§.5. Ipseque Generalis Magister intra triduum a presentatione sibi facta ipsum electum Vicarium confirmare teneatur, concedendo ei, & committendo plenarie vices suas, tribuendo videlicet liberam potestatem, & auctoritatem, ac omnimodam facultatem suam super omnes, & singulos Fratres ejusdem Ordinis Capuccinos nuncupatos, etiam si alio quovis nomine nuncupentur, tam in capitibus, quam in membris, publice, ac privatim visitandi Congregationes in Provinciis, & Custodiis omnibus eis subjectis, sive pro electione Vicariorum, Discretorum, Custodum, & Guardianorum, sive pro aliis utilibus negociis, faciendi, seu fieri faciendi nova loca, Conventus, seu Eremitoria recipiendi, Fratres subditos corrigendi, & puniendi, excommunicandi, & absolvendi, & incarcerandi, & a carceribus liberandi, contraditores, ac rebelles per censuras Ecclesiasticas, & alia juris, ac dicti Ordinis remedia, etiam per invocationem brachii Secularis, vel Ecclesiastici, si opus fuerit, compescendi, ac generaliter, specialiterque

omnia, & singula circa Fratres, Conventus, Domos, loca, & Eremitoria hujusmodi faciendi, exercendi, & disponendi, ordinandi, administrandi, ac statuendi, que Generalis Magister dicti Ordinis circa Fratres, Conventus, Domos, loca, & Eremitoria Fratrum Conventualium nuncupatorum facere possit, si personaliter adesset, vel interesset, ac eandem auctoritatem, potestatem, gratiam, & facultates per ipsum Magistrum Generalem eidem Vicario generali concessas, vel earum partem, aliis Fratribus, quos ad hac judicaverit idoneos, committendi, & concedendi, necnon per ipsos predicti Vicarii Commissarios committi, & concedi faciendis, & triduo elapso, & electo non confirmato, idem electus pro confirmato Sedis Apostolicæ auctoritate, cum plenaria potestate hujusmodi, usque ad Successoris electionem habeatur, & infra hoc tempus officio suo, sine scitu omnium Vicariorum, & Discretorum Provincialium, aut majoris partis eorumdem renuciare nequeat. Possit tamen convocare omnes Vicarios, & discretos sibi subiectos infra tempus officii sui in loco per ipsum deputando, quoties sibi opus visum fuerit.

§.6. Si vero Generalis Vicarius infra officii sui tempus ex hac luce migraverit, seu alias ab officio amotus fuerit, Vicarius in ejus Provincia mori, vel amoveri contigerit, nunciet quam citius poterit omnibus Definitoribus Capituli Generalis immediate precedentis, & omnibus Vicariis Provincialibus, ac de consilio, atque consensu duorum Vicariorum proximorum, determinet locum, & tempus, nisi fuissent per Generale Capitulum, vel per predictum Vicarium, ante obitum ipsius, ac amotionem deputata, & convocet qui fuerint evocandi pro Successoris Vicarii electione celebranda, quo vacationis tempore, auctoritate Sedis predictæ exerceat officium Vicariatus hujusmodi primus Definitorum predictorum, vel ipso deficiente, secundus, & sic de aliis successive, cum plenaria potestate premissa.

§.7. Et hoc idem censeatur de Vicariis Provincialibus cum eis mori, vel amoveri contigerit, ac Provincias regi, & gubernari, per primum, ac alios Definidores successive Capituli Provincialis immediate precedentis, prout supra de Vicario generali statutum extitit, salva semper, & reservata predicti Vicarii Generalis, ut premititur potestate.

§.8. Generalis vero tam Magister predictus, quam Minister Ordinis Minorum hujusmodi, aut quisquam Ministrorum, seu Magistrorum Provincialium, seu aliorum Fratrum dicti Ordinis, tam Conventualium, quam de Familia, sive de Observantia nuncupatorum, donec aliter per Sedem Apostolicam ordinatum fuerit, predicto Vicario generali, seu ceteris Vicariis, vel cuiquam Fratri ejusdem Congregationis de Capuccinis nuncupata, molestiam, seu impedimentum aliquod inferre non audeat, nec presumat sub poena excommunicationis late

Vicario ordinem Capitulum generale quilibet triennio congregandi facultate concedit.

In quo Vicarius ex Capuccinis eligatur, & electus Magister Gen. Conventualium presentia suppleatur.

A quo confirmetur, & regimini Congregationis Capuccinæ assignetur.

Eoque Vicario deficiente, Vicarius Provincie regat de convocando Capitulo, quod alterius electione, & interim primum Definitor exerceat officium Vicariatus.

Et hoc idem servetur deficiente Vicario Provincialibus.

Magister Generalis Ordinis tantummodo Capuccinos visitare, & corrigere possit.

late sententia, privationis officii, omniumque actuum legitimorum, nisi quod prefatus Magister Generalis, donec aliter per dictam Sedem ordinatum fuerit, per se dumtaxat personaliter, visitare, & corrigere possit, & valeat, predictum Vicarium Generalem, seu Fratres, domum, locum, & Eremitorium eorumdem Fratrum Capuccinorum nuncupatorum, pie, benigne, & caritative ad meliorem frugem, provocando. Et si quemquam, quod ablit, repererit criminofum, ipsum Vicarium, de consilio, & assensu majoris partis Vicariorum, pramissorum, ceteros vero de consilio, & assensu majoris, & senioris partis Fratrum Domus, Eremitorii, loci, vel Conventus Visitatorum in eodem loco, & non extra, corrigere valeat, & punire, poenitentiarum, ac emendare, secundum quod delicti qualitas exegerit faciendum. De regimine vero, ac cura predictorum Fratrum Capuccinorum nuncupatorum se aliter non intromittat.

§.9. Districtus inhiibentes quibuscumque personis cujuscumque conditionis existant, sub excommunicationis late sententia poena eo ipso incurrenda, ne habitum, per eos deferri solitum, nisi sub prefati Vicarii generalis pro tempore existentis obedientia, & cura permanent, gestare quoquo modo presumant.

§.10. Insuper vestigiis pie me. Pii PP.II. etiam Prædecessoris nostri in hac parte inhaerendo, qui alias ex certis causis auctoritate Apostolica ex certa scientia, in favorem Familiae de Observantia interpretatus est, ac declaravit, quod cum Apostolica Sedes Generalis totius Ordinis Minorum Ministrum Generalem, & Provinciales Vicarios Ministrorum loco, certis, piis, ac sanctis respectibus esse voluisset ac decrevisset, Vicarii ipsi, qui illis presentent, & quibus ipsi ex debito eorum professionis obediebant, veri, & indubitati ipsorum Ministri, cum talis B. Franciscus dicti Ordinis Insuper eos esse intellexisset, quoad ad usque prefata Sedes, in cuius arbitrio consistebat, aliud alio respectu ordinare statuisset, essent, ac perpetuo forent, differentes a predictis Ministris solo nomine, eosque qui dictis Vicariis obedirent, secundum dictæ Sedis determinationem eorum regule, & precipue in ea parte ubi erat (Præcipio firmiter Fratres universis, ut obediant suis Ministris) plene, & integre satisfacere, auctoritate, ac scientia predictis, declaramus, & decernimus, quod donec aliter super premissis per prefatam Sedem ordinatum fuerit, Fratres Capuccini predicti eorum Vicariis, prout de Vicariis Familiae per dictum Pium Prædecessorem, ut præfertur, statutum fuerat, obediendo, plene ac integre prefate regule satisfaciant.

§.11. Quocirca universis, & singulis Venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, necnon dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, ac aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis per Apostolica scripta mandamus, qua-

Habitus Capuccinorum, ceteris aliis prohibetur.

Declaratio circa obedientiam Ministris & Vicariis præstandam.

Execratorum hujus Constitutionis deputatio.

tenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, presentes literas, ac in eis contenta quæcumque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Vicariorum, & Fratrum Capuccinorum predictorum, sive alicujus eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, presentes literas, ac in eis contenta hujusmodi firmiter observare, ac singulos, quos presentes concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentes eos desuper, per quocumque, contra presentium tenorem quomodolibet molestari, inquietari, seu perturbari, contraditores quolibet, ac rebelles, per censuram Ecclesiasticam, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, ac censuras, & poenas ipsas iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.12. Non obstantibus premissis, ac recolenda memoria Bonifacii Pape Octavi similiter Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, ac aliis Apostolicis Constitutionibus, necnon quibusvis privilegiis, ac indultis Apostolicis, sub quibusvis tenoribus ac formis, cum quibusvis clausulis, & decretis, que adversus premissa nullatenus suffragari volumus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.13. Volumus autem quod presentium transumptis &c.

Nulli ergo &c.
Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo trigesimo sexto, octavo Kalendarum Septembris Pontificatus nostri Anno II.

XV.

Confirmatio, & nova concessio privilegiorum, & gratiarum, Auditorum Rotæ Romanæ.

Ad hæc vide supra Constit. VIII. Clem. VII. Convent. fol. 52.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis consueta benignitas, ea que per Prædecessores suos, præsertim personarum, sibi & Apostolicæ Sedi continuos labores impendentium, commodum, ac utilitatem concernentia concessa sunt, ut firma perpetuo & illibata persistant, libenter approbat, prout in Domino salubriter conspiciat expedire.

§.1. Du-

Contrariis derogatio.

Transumptio- rum hinc.

D. P. An. II. 25. Augusti.

Exordium.

1537. Pontificatus gratias Auditoribus plagiis sunt.

Quibus Pontificis consilium.

Privilegia Referendaris Apostolicis concessa, & concedenda, eisdem Auditoribus communicat.

Executores deputat.

§.1. Dudum siquidem fel. recordat. Julius Secundus, Leo Decimus, & Clemens Septimus Romani Pontifices Prædecessores nostri, dilectis filiis causarum Palatii Apostolici Auditoribus, ac eorum Locutenentibus, tunc & pro tempore existentibus, & eorum Collegio diversa privilegia, concessionibus, exemptionibus, antelationibus, prerogativas, facultates, gratias, & indulta tunc expressa gratiose concesserunt, & approbarunt.

§.2. Nos dignum, quin potius debitum censentes dictos Auditores, & Locutenentes, qui pro publica utilitate quotidie, & incessanter invigilant, & in iustitia personis ad Sedem ipsam ex omnibus mundi partibus confluentibus ministranda, immentos labores sustinent, pro eorumdem laborum remuneratione, illorum exigentibus meritis, & ut commodius se alere, ac sustentare valeant, non minoribus gratiis, ac prerogativis, quam a dictis Prædecessoribus nostris reportarunt, eos prosequi volumus, Motu proprio, non ad ipsorum Auditorum, seu Locutenentium, vel aliorum pro eis Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, ac ex certa nostra scientia, omnia & singula privilegia, exemptiones, antelationes, prerogativas, concessionibus, gratias, facultates, literas, ac indulta huiusmodi, per dictos, & alios nostros Prædecessores eisdem Auditoribus, & Locutenentibus, ac eorum singulis, in genere, vel in specie concessa quæcumque, quotcumque, & qualiacumque sint, ac cujuscumque tenoris, & continentie existant, quorum omnium formas, & tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro expressis habentes, cum omnibus, & singulis derogationibus, decretis, & clausulis in eis contentis, in omnibus, & per omnia, auctoritate Apostolica, tenore presentium confirmamus, & innovamus, illaque sibi & eorum cuilibet, & prout dicti, ac alii Prædecessores concesserunt, de novo pro potiori cautela concedimus, & indulgemus.

§.3. Ac privilegia, & gratias dilectis filiis Referendaris nostris, seu eorum Collegio concessa, ac in posterum concedenda, illa pro sufficienter expressis habentes, cum eisdem Auditoribus, & Locutenentibus, ac eorum Collegio, auctoritate, & tenore præmissis communicamus, seu illa de novo eis concedimus, ac presentes literas, & in eis contenta quæcumque sub cujusvis suspensionibus, derogationibus, ac revocationibus in contrarium factis, & faciendis minime comprehendendi, neque illis derogari posse, nisi eorumdem Auditorum, ac Locutenentium ad id expressus accesserit assensus, ac irritum & inane, quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

§.4. Quocirca pro tempore existentibus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, & Curie causarum Camera Apostolicæ generali Auditori, ac in Urbe in spiritualibus Vicario, per presentes motu simili manda-

mus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, ac in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro partibus Auditorum, Locutenentium, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, eos & eorum quemlibet confirmatione, innovatione, concessionibus, indulto, communicatione, & decreto, ac aliis præmissis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari, contraditores quoslibet, & rebelles per censuras Ecclesiasticas, ac alia juris remedia, appellatione postposita compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis editis, ac edendis, etiam perpetuis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, gratiis, ac concessionibus per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem eandem sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam iteratis vicibus quibuscumque, quocumque nomine nuncupentur, & dignitate, seu majoritate præfulgeant, in genere, vel in specie, & seu eorum Collegiis concessis, approbatis, & innovatis, ac in posterum concedendis, approbandis, & innovandis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, aut exquisita forma servanda foret, ac in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, illorumque omnium tenores pro sufficienter expressis, ac insertis habentes, hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permanentibus, harum ferè, motu, ac scientia similibus derogamus, necnon omnibus illis, que in literis eisdem Auditoribus, & Locutenentibus, seu eorum Collegio concessæ voluerunt dicti Prædecessores non obstat, qua pro repetitis habeantur, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.6. Et quia difficile foret. Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die decimasextima Augusti, millesimo quingentesimo trigésimo septimo, Pontificatus nostri Anno III.

Sequitur concessio exemptionis a Gabella Vini.

PAULUS PAPA III. Motu proprio &c.

Attendentes continuos labores, quos dilecti filii causarum Palatii Apostolici Auditores, & eorum Locutenentes, pro administranda iustitia personis ad Sedem Apostolicam ex omnibus mundi partibus confluentibus, ac in causis coram eis pro tempore vertentibus jugiter perferant, ac

Contrariis derogat.

Exemplis eisdem tribuit. D. P. An. III. 17. Augusti.

Causa concessio.

Exemptio Auditoris a Gabella vini.

Inhibicio eorum officiorum qui eos desuper molestent.

Derogatio contrariorum.

Sola signatura sufficit.

Papæ subsc.

propterea dignum reputamus, ut illis gratiosos favores, & opportuna commoditatis auxilia impendamus.

§.1. Volentes igitur eos specialibus favoribus, & gratiis prosequi. Motu proprio, & ex certa scientia nostra eisdem Auditoribus, & Locutenentibus, quos sicut accepimus, fel. record. Clemens Papa VII. Prædecessor noster inter alia privilegia illis concessa a solutione, & exactione quarumcumque gabellarum, & onerum liberavit, ac exemptis, ut privilegii huiusmodi plenarium consequantur effectum, quod ipsi, & eorum quilibet, ad nostrum, & Apostolicæ Sedis beneplacitum, singulis annis pro eorum usu, & victu quindecim vegetes cujuscumque qualitatis vini quodcumque illis placuerit, absque alicujus dohanæ, seu gabellæ, ac aliorum onerum solutione, ex Ripa, seu aliunde percipere, ac habere, libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica, tenore presentium, de speciali gratia indulgemus, ac licentiam, & facultatem concedimus.

§.2. Mandantes nihilominus modernis, ac pro tempore existentibus Camerario nostro, ac domo nostre Magistro, ac Clericis Camere Apostolicæ, & Dohaneriis, omnibusque, & singulis dohanæ nostre officialibus, ac aliis ad quos quomodolibet spectat, in virtute Sanctæ Obedientie, ac sub excommunicationis late sententiæ pena, quam, si contrafecerint, illos eo ipso incurtere volumus, quatenus de cetero in perpetuum, singulis Auditoribus, ac Locutenentibus prædictis quolibet anno quindecim vegetes vini huiusmodi, absque aliqua gabellæ, seu dohanæ, ac onerum solutione, & gratis, quodcumque ab eisdem Auditoribus, seu eorum aliquo requisiti fuerint, tradant, ac tradi faciant, nec ab eis aliquid præmissorum occasione exigant, seu exigere præsumant, ac illis, & eorum cuilibet, quoties opportunum fuerit, mandata ad id necessaria expediant, ac expediri faciant, omni mora, & exceptione cessantibus, ac per eos, ad quos spectat, sub penis etiam pecuniariis eorum arbitrio imponendis observari faciant.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac locationibus, etiam Apostolica auctoritate factis, ac faciendis, statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, &c. roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Camerario, Magistro, Dohaneriis, & Officialibus, & Dohanæ huiusmodi, ac quibusvis aliis locis, ac personis cujuscumque conditionis, gradus &c. existentibus, etiam motu simili, ac alias sub quibusvis tenoribus, & formis &c. concessis, & concedendis, quibus latissime extendens motu simili derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis.

§.4. Volumus autem quod presentium sola signatura sufficiat, & ubique, tam in iudicio, quam extra, fidem faciat, regula contraria non obstante.

Placet, & ita Motu proprio mandamus A.

Uxores non possint ab eorum maritis cautiones de non offendendo petere, aut alia de causa cum eis in Urbe litigare, nisi prius in Monasterio, aut alio honesto loco ponantur.

PAULUS PAPA III. Motu proprio, &c.

CUM sicut accepimus, diversæ mulieres conjugatæ Alma Urbis, seu in ea commorantes, tam Romanæ, quam forenses, forsitan attrestantes vitam ad earum libitum inhonestam ducere, ubi se ab earum Maritis super earum inhonestam vitam, aut pravos moribus argui vident, eos a quibus se amari sciunt, maritis suis in fideliores, quod ipsi eas non offendunt, nec offendi facient, pro diversis pecuniarum summis etiam excessivis judicialiter, aut alias similem cautionem ab eisdem maritis suis exigant: & illis eam quandoque præstare nequeuntibus illos carceribus mancipari, & quandoque ad triremes delegari procurent, & faciant, vel si earum mariti prædicti cautionem huiusmodi eis præstent, illius clypeo fretæ, vitam ad earum libitum inhonestam ducant, in divinæ majestatis offensam, ac scandalum plurimorum.

§.2. Nos volentes ex debito nostri officii pastoralis præmissis occurrere, Motu simili modernis, & pro tempore existentibus Alma Urbis prædictæ Gubernatori, ac Senatori, & Curie causarum Camera Apostolicæ generali Auditori, ac quibusvis aliis Romanæ Curie officialibus, seu iudicibus, vel marescallis, quacumque auctoritate, etiam seculari fungentibus, districtius inhibemus, ne de cetero ad cujusvis mulieris conjugatæ instantiam ejus virum ad fidei-judicium, & sibi sub aliqua quantumvis modica pecuniarum summa de eam non offendendo, nec offendi faciendo, cavendum cogere, aut monere, seu ipsam mulierem conjugatam ad quovis modo cum viro suo quavis occasione litigandum admittere præsumant, nisi ipsa mulier in loco honesto, aut apud mulierem honestam, bonæ conditionis, & famæ, aut in Domo Sanctæ Marthæ de Urbe, in qua quilibet mulieres conjugatæ seu ob earum malam vitam, & violatum thorum offendi timentes recipiantur, donec cum earum maritis reconcilientur, caritative tractantur, & sustentantur, cum effectu habitaverit, & vixerit. Nos enim ex nunc omnes, & singulas cautiones, & fidei-jussiones per maritos uxoribus suis alibi, quam in loco honesto, & apud mulierem honestam, seu in dicta domo S. Marthæ habitantibus hæcenus præstitas, unica tamen præcedente monitione, & in posterum præstandas, nullas, irritas, & inanes, nulliusque roboris, vel momenti fore, & illarum etiam si juramento vallate sint, executionem fieri non posse, ac dictos maritos, si qui in exilium relegati, vel ad triremes transmissi propter præmissa fuerint, dictos triremes exire, & ad Urbem libere redire posse, ac irritum &c. decernimus.

Causa hujus Constitutionis.

Sanctio de qua in rub.

§.3. Man-

1537. Vicarius Pa- pe executor deputatur.

§.2. Mandantes venerabili fratri Philip- po Episcopo Salutarum, moderno ac pro tempore existenti nostro in eadem Urbe, ejusque districtu, in spiritualibus Vicario generali, quatenus inhibitionem, & decre- tum nostrum hujusmodi perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari faciat cum effectu, contradicentes quolibet, & rebelles, ac si in premissis non parentes, per sententias, censuras, & penas Ecclesia- sticas, ac alia opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac censuras, & penas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausula de- rogatoria.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac stylo Pa- latii, & Curiam gubernatoris, Senatus, & Auditoris Camere hujusmodi, nec earumdem Curiarum, etiam juramento &c. roboratis statutis, ac consuetudinibus, pri- vilegiis quoque, indultis, & literis Apostoli- cis, sub quibuscumque tenoribus, & for- mis, ac cum quibusvis clausulis, & decre- tis in contrarium quomodolibet concessis.

Sola signatu- ra iusticie.

§.4. Et presentium, etiam absque eo quod registrantur, aut illius data appona- tur, solam signaturam sufficere, & ubique fidem facere, in iudicio, & extra, regula contraria non obstantibus, decernentibus. Placet & ita mandamus. A.

Pape subscit.

XVII.

Declaratio, & ampliatio facultatum Colle- gii Scriptorum Archivii Romane Curie, in legitimandis Bastardis.

Idud Collegium erexit Julius II. in sua Con- stit. XIX. Sicut. Tom. III. Par. III. fol. 299.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romani Pontificis providentia circum- specta nonnumquam per ejus Præde- cessores gesta, cum super illis dubia oriun- tur, ne aliqui propterea litibus indebitis fa- tigentur, dilucidat, & declarat, prout con- venit, & rei qualitate inspecta conspicit in domino salubriter expedire.

Julius II. ere- xit istud Col- legium, & co- cecit faculta- tem legiti- mandandi bastar- dos.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Collegii Scriptorum Archivii Romane Curie Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod licet dudum sel. rec. Julius Papa II. Prædecessor noster in institutione Collegii prædicti per eum erecti, inter alia eidem Collegio, seu illius Correctoribus, & Of- ficialibus quoscumque Bastardos, Manser- res, & Nothos, sine tamen præjudicio venientium ab intestato, legitimandi faculta- tem concesserit, ac Collegium, seu Cor- rectores, & Scriptores præfati facultatis hujusmodi vigore certas formas super hu- jusmodi legitimandis faciendis ordina- verint.

§.2. Et tam tempore ipsius Julii, quam

etiam piæ memoriæ Leonis X., Adriani VI., & Clementis VII. Romanorum Pontificum, etiam Prædecessorum nostrorum, ac nostri Pontificatum temporibus facultatem hu- jusmodi continuantes, quamplures Bastar- dos, Manserres, & Nothos ex quocumque coitu procreatos, etiam stantibus legitimis, absque tamen præjudicio venientium ab in- testato, juxta dictas formas diversimode legitimaverint, ac in possessione, seu qua- si legitimandi hujusmodi pacifice, & dicte forme per ipsos observata hæcenus fuerint, ac legitimaciones per eos hæcenus facte im- pugnata non extiterint, neque de illarum validitate ab aliquibus hæcenus hæsitatum fuerit.

Dubium de quo hic exci- tum fuit.

§.3. Nihilominus in presentiarum a nonnullis de viribus legitimacionum per ipsum Collegium de illegitimo consensu pa- trum legitimorum, stantibus filiis legiti- mis, & naturalibus, juxta formam per ip- sos traditam factarum hæsitatur, & asserit- tur, facultatem Collegii hujusmodi ad ca- sum, in quem pater illegitimi filios legiti- mos, ac naturales haberet, se non exten- dere, cum hoc ipsa facultate specialiter ex- pressum non reperitur, ac solum Bastar- dos, Manserres, & Nothos, cum illa clau- sula, sine præjudicio venientium ab intesta- to, comprehensos esse. Quare pro parte præfatorum Collegii Nobis fuit humiliter supplicatum, ut super his opportune provi- dere, de benignitate Apostolica digna- remur.

Hic ideo Pont. illud renover.

§.4. Nos igitur hujusmodi ambiguitatis dubium submovere, ac tam per ipsos Col- legium dicte facultatis vigore, in posterum legitimandorum, quam etiam ipsorum Collegii, quorum interpretatione forme prædictæ tradite fuerunt, & juxta illas ille- gitimaciones hujusmodi processerunt, in- demnitati providere, ac dispendiis, nec- non diversis litibus, & forsan scandalis, quæ exinde oriri, ac subsequi possent, ob- viare, necnon Status, tam Urbis, quam Romane Ecclesie, in qua legitimaciones ipse concedentur, quieti consulere, nec- non formarum, & legitimacionum hujus- modi tenores presentibus pro expressis ha- bere volentes, ipsasque legitimacionum formas, ut præfertur, traditas approban- tes, confirmantes, ac innovantes, hujus- modi supplicationibus inclinati, præfatos Collegium facultatis prædictæ vigore, quo- scumque illegitimos, ex quocumque illici- to, ac damnato coitu procreatos, etiam si eorum genitores filios legitimos, & natu- rales haberent, absque tamen præjudicio venientium ab intestato, legitimare posse, & legitimaciones per eos in posterum fa- ciendas, etiam stantibus legitimis, validas, & efficaces fore, suosque effectus sortiri, ac firmiter observari debere, & illis, quibus fieri contigerit, suffragari, ac eos, qui legi- timati pro tempore fuerint, juxta hujus- modi legitimaciones succedere posse.

§.5. Sicque in premissis omnibus, ac singulis per quoscumque, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac dicte Ro- manæ

Et ita iusti- cori debere docerunt.

manæ Ecclesie Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, ac interpretandi, facultate, & auctoritate, judicari, ac definiti debere, necnon quic- quid fecus super iis, a quoquam quavis au- thoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane, au- thoritate Apostolica, tenore presentium declaramus, & decernimus, ac pro potiori cautela facultatem prædictam ad hoc ex- tendimus, & ampliamus.

Quibuscum- que non ob- stantibus.

§.6. Non obstantibus quibusvis Consti- tutionibus, ac Ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quæ præfatus Julius Prædecessor in literis erectionis Collegii hujusmodi voluit non obstat, & quæ præ- sentibus pro repetitis haberi volumus, ce- terisque contrariis quibuscumque.

D. P. A. IV. die 31. Oct.

Nulli ergo &c. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quin- gentesimo trigesimo septimo, pridie Kal- andas Novembris, Pontificatus nostri An- no IV.

XVIII.

Privilegium centenariæ præscriptionis, & alia gratia, Congregationis Cassinensis, alias S. Justine Monachorum Ordinis San- cti Benedicti.

Cetera quæ hanc tangunt Congregationem, vide in Constit. II. Julii II. Super. Tom. III. Part. III. fol. 260.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Benignitas Sedis Apostolicæ consueta, ea quæ per Romanos Pontifices pro Reli- gionis conservatione, & augmento, ac Monasteriorum, & aliorum Piorum loco- rum, necnon personarum devotarum in- eis sub regularis discipline observantia Do- mino militantium, prospero, ac tranqui- lo statu, & salubri directione provide con- cessa, ac etiam approbata, & innovata comperit, ut eo firmiter illibata persistant, quo frequentiori suo fuerint præsidio pro tempore stabilita, libenter approbat, in- novat, eisque uberius Apostolici munimi- nis robur adicit, ac de novo concedit, & alias pro eorum observantia providet, prout in Domino conspicit salubriter ex- pedire.

Plerique Pon- tifices Cõgre- gationi Cassi- nensi multas gratias elargi- ti sunt.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Modernorum Præfidentis, & Definitorum Capituli Congregationis Cassinensis, alias S. Justine de Padua Monachorum Ordinis S. Benedicti Regularis Observantia, necnon ip- sius Congregationis, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod dudum pro divini cultus augmento, & Religionis propagatio- ne, ac Regularis observantia conservatio- ne, Congregationis prædictæ, ac illius Præ- sidentibus, Definitoribus, Visitatoribus, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Abbatibus, Prioribus, Rectoribus, Mo- nachis, Conversis, Novitiis, eorumque Cap- ellanis, familiaribus, ac servitoribus, nec- non Monasteriis, Prioratibus, ac locis etiam unitis, Ecclesiis, Capellis, Oratoriis, mem- bris, ac bonis pro tempore existentibus, quam plura, & diversâ privilegia, immu- nitates, exemptiones, tam ab Ordinario- rum jurisdictione, quam etiam ab omni im- positione, exactione, collecta, decima, subsidio, & alio quocumque gravamine, quocumque nomine censerentur, per Ro- manos Pontifices pro tempore existentes, etiam pro tempore imponenda, necnon a quocumque onere, occasione Legatorum, Subdelegatorum, Nunciorum Apostolico- rum, Ordinariorum, Diœcesanorum, seu alterius cujuscumque, etiam Apostolica auctoritate imponen., ac caritativi, & al- terius cujuscumque subsidii, impositionis, collectæ, vel alterius cujuscumque exactio- nis, ac oneris personalis, & realis, vel mixti, annatarumque etiam ratione Mona- steriorum, & aliorum beneficiorum, etiam unitorum solutione, ac ab omnibus censibus, redditibus, & solutionibus ratione visitatio- nis, vel subjectionis quorumcumque jure- debendi quibuscumque Oratoriis, ac perso- nis libertates, prerogativa, favores, Con- servatorie, declarationes, facultates, gra- tia, indulta spiritualia, & temporalia, tam per felicis recordationis Urbanum II., Eu- genium IV., Alexandrum V., Martinum etiam V., Nicolaum similiter V., Calli- stum III., Pium II., Innocentium VIII., Alexandrum VI., Julium II., Leonem X., ac alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros, necnon Imperatores, & Romanos Reges, ac alios Sæculares Principes, etiam circa celebrationem Capituli, & electionem Prælatorum, ac conservationem ejusdem Congregationis, ac illius personarum salu- brem directionem concessa, ac per nonnul- los ex ipsis Prædecessoribus, ac demum per similibus memoriæ Clementem Papam VII., etiam Prædecessorem nostrum, approbata, & innovata extiterunt.

§.2. Et inter alia Urbanus, tunc, & pro tempore existenti Abbati, ac dilectis filiis Conventui Monasterii S. Trinitatis Cassi- nensis Ord., & Congregationis eorumdem, ut tunc pro tempore existens Abbas per ter- ras sui Monasterii, habitas, & habendas, Ecclesias construere, & cum Cruce signare, ac alia Pontificalia, & spiritualia, (sacro- rum Ordinum collatione, Basilicarum, & altarium, ac Chriftatis consecratione, dum- taxat exceptis) exercere possit.

Urbanus II. concessit Ab- bati facultatē alia Monaste- ria edifican- di, & Ponti- ficalia (qui- busdam ex- ceptis) exer- cere.

§.3. Necnon ut de iis, quæ a Catholicis Christianis eidem Monasterio Sanctissimæ Trinitatis, tam inter vivos, quam in ulti- ma voluntate, ubicumque donata, vel le- gata forent, nulli Episcoporum Diœcesano- rum licitum esset quartam, vel tertiam partem in ipsis legatis, seu donatis, tam in stabilibus, quam in mobilibus, etiam- prætextu cujuscumque consuetudinis exige- re, concessit.

Pis legat. Congregatio- ni ab omni so- lutione exci- mit.

§.4. Et si processu temporis per quos- cumque

1537. Perturbatores excommunicati decretis.

cumque contra predictorum, ac aliorum privilegiorum per ipsum Urbanum dicto Monasterio Sanctissime Trinitatis concessorum tenorem per aliquos attentatum foret, illud, & tunc viribus vacuatum, ac prescriptionem longi temporis non currere decrevit, aut quicumque dictum Monasterium Sanctissime Trinitatis in suis iuribus, possessionibus, & libertatibus laederent, aut etiam perturbarent, liceret dicto Abbati, & suis successoribus, illos cujuscumque preeminentie, sive status forent, auctoritate Apostolica canonica monitione premiffa, excommunicare, ac excommunicatos fore denunciare, a qua excommunicatione absolvi non possent, nisi digne satisfacerent, etiam quocumque privilegio illis, quo excommunicari, vel interdici non possint, forsitan concessis non obstant, nisi de indulto hujusmodi, plenam ac expressam faceret mentionem indulfit.

Eugenius IV. Abbatem S. Pauli extra muros Urbis ceteris ceteris, postquam cum monasterio celebrare, & Minores Ordines Monachorum conferre.

§.5. Necnon Eugenius Abbatem pro tempore existentem Monasterii Sancti Pauli extra muros Urbis eorundem Ordinis, & Congregationis, ut cum Mithra, & Annulo, Sandaliis, Tunica, Dalmatica Milliarum solemniter celebrare, & astanti Clero, & Populo benedicere. Ac idem Abbas, ac dilecti filii Conventus ipsius Monasterii S. Pauli Consecrationes Altarium, & Ordinationes Monachorum, qui ad factos Ordines forent promovendi a quocumque mallet Catholicis Antiquitate, Apostolica auctoritate fieri suscipere, quas sine difficultate, ac pravitate exhiberi precepit. Ipseque Abbas dummodo Presbyter esset Minores Ordines hujusmodi Monachis suis ex Apostolica Indulgentia, cum necesse foret, exhibere posset, necnon eidem Abbati, etiam indumenta, que ad usum Altaris, & in eodem Monasterio forent necessaria, benedicendi facultatem concessit.

Concessio que preterea potius gaudere iussit.

§.6. Ac statuit, & sancivit, ut sicut contra Romanam Ecclesiam nonnulli centurarii, secundum Constitutiones canonicas, & legitimas sanctiones currebat prescriptio, ita prefato Monasterio S. Pauli minoris temporis prescriptio non obstitet.

Alexander VI. privilegia predicta decretis in dubiis, interpretari esse ad favorem Congregationis.

§.7. Et demum Alexander Prædecessor prefatus, Motu proprio, voluit, & declaravit, quidquid dubii in hujusmodi privilegiis, seu aliquo eorum pro tempore emergeret, data verborum ambiguitate, & varia peritorum interpretatione in favorem dictæ Congregationis, ac locorum particularium ejus interpretari.

Indulgentia cujuscumque Monasterii, ceteris esse communia.

§.8. Necnon cujuscumque particularis Monasterii ipsius Congregationis privilegia, toti Congregationi predictæ, & illius particularibus Monasteriis communia esse; & ad illa extensa, ac extendi debere decrevit, prout etiam extendit.

Congregatio supradicta pro dictorum indulgentiarum condensatione.

§.9. Cum autem, sicut eadem petitio subungebat, Præsides, & Definidores, ac Congregatio prefata cupiant singula privilegia, & indulta predicta, ut uberiorem obtineant roboris firmitatem, etiam nostri muniminis presidio fulciri, pro parte eorundem Præsidentis, & Definitorum, ac

Congregationis Nobis fuit humiliter supplicatum, ut privilegiis, & indultis predictis robor nostræ approbationis adiacere, ac alias in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.10. Nos igitur attendentes uberes fructus, quos dictæ Congregationis Monachi, qui tamquam mortui mundo, soli Christo, qui est vita, viventes pro universali Ecclesia ad Deum preces in militanti Ecclesia in dies producant, ac Præsidentem, & Definidores, necnon Congregationem prefatos, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, a jure, vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos, fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prerogativas, favores, conservatorias, declarationes, facultates, gratias, concessionem, indulgentias, & indulta spiritualia, & temporalia, Congregationi, & illius Præsidentibus, Visitatoribus, Abbatibus, Prioribus, Monachis, Novitiis, Conventibus, Personis, Capellanis, familiaribus, servitoribus, & locis etiam unitis, necnon Ecclesiis, Capellis, membris, & bonis, pro tempore existentibus, in genere, & in specie, tam per predictos, & quoscumque alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & eorundem predictam, quam per Imperatores, Reges & Principes, etiam particularibus Monasteriis, etiam ampliative, vel extensive, aut alias sub quacumque forma, & verborum expressione, communitur vel divisim, concessa, & approbata, ac cum omnibus, & singulis decretis, & clausulis in eis contentis desuper confectas literas, & in eis contenta, & inde secuta quæcumque, quorum omnium tenores, formas, datas, & effectus, ac decreta in illis apposta, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso infererentur, presentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore presentium, approbamus, & confirmamus, ac perpetua roboris firmitate subsistere, & firmiter observari, necnon Congregationi hujusmodi, & illius personis suffragari debere decernimus. Supplentes omnes, & singulos, tam juris quam facti defectus, si qui forsitan in Imperatorum, Regum, & Principum concessionibus hujusmodi intervenerint.

Hic ideo Pontifex illa approbat.

Iteratoque concedit.

§.11. Et nihilominus pro potiori cautela, ea omnia, & singula, prout per dictos Prædecessores, ac Imperatores, Reges, & Principes, etiam ut prefertur, concessa fuerunt, de novo in omnibus, & per omnia, ita quod Congregatio, ac Præsidentes, Definidores, Visitatores, Abbates, Priores, Rectores, Monachi, & alii supradicti, ac Monasteria, & loca predicta, omnibus illis, tam in genere, quam in specie concessis, uti,

1537.

uti, potiri, & gaudere possint & debeant, & ab impositionibus, decimis, collectis, subsidiis, & oneribus, ac omnibus aliis, & singulis supradictis, etiam ratione Apostolicæ Sedis Legatorum, etiam de latere, etiam dicta auctoritate Apostolica pro tempore imponendis liberi, immunes, & exempti existant, nec ad illorum solutionem, seu contributionem cogi, aut desuper molestari, vel inquietari possint, seu debeant, auctoritate, & tenore predictis, de novo concedimus, & indulgemus, ac statim, & ordinamus.

Inhibicio in omne perturbatores.

§.12. Districtius inhibentes quibusvis personis cujuscumque Ecclesiasticæ etiam Pontificalis, vel secularis dignitatis, preeminentie, vel auctoritatis existentibus, ne Congregationem, ac illius Præsidentes, Definidores, Visitatores, Abbates, Priores, Rectores, Monachos, & alios prefatos super hujusmodi privilegiis, & indultis, aut illorum usu, possessione, seu quasi per se, vel alium, seu alios, directe vel indirecte, quovis quæsto colore vel ingenio, impedire, molestare, vel perturbare quocumque modo presumant, ac eis præcipiendo mandantes, ut Congregationem, Præsidentes, Definidores, Visitatores, Abbates, Priores, Rectores, Monachos, & alios predictos, illis omnibus pacifice, & quiete frui, uti, potiri, & gaudere permittant.

Clausula hujus concessionis præservativa.

§.13. Necnon decernentes eisdem privilegiis, indultis, ac presentibus literis, & in eis contentis clausulis quibuscumque, etiam per quascumque literas Apostolicas, etiam quasvis, generales vel speciales, etiam derogatorias derogatorias, efficaces & insolitas clausulas, ac irritantia decreta, sub quacumque verborum conceptione in se contentia nullatenus derogari posse, nec derogatum censeri, nisi de illarum, ac presentium literarum totis tenoribus de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac specifica, specialis, & expressa mentio facta fuerit, ac hujusmodi derogationes per tres distinctas literas eundem tenorem continentes, tribus similiter distinctis vicibus pro tempore existentibus Præsidenti, Definitoribus, & Visitatoribus prefatis legitime intimata, & insinuata fuerint, ac ipsorum Præsidentis, Definitorum, & Visitatorum, ad id expressus accedat assensus, & aliter factæ derogationes nemini suffragari. Et sic in præmissis omnibus per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam Causarum, Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§.14. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, que per singulos Prædecessores predictos in singulis literis predictis concessum, fuit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c. Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Domini, millesimo quingentesimo trigesimo septimo, Non. Novembris Pontificatus nostri Anno IV.

1537. D. P. An. IV. 5. Novemb.

XIX.

Jurisdictione, & facultates Vincentii Cardinalis Neapolitani nuncupati, in Alma Urbe Legati de latere deputati, ob discessum Pontificis, versus Civitatem Placentie.

Hujusmodi legationum Bullas, quarum magis est numerus, supervacuas arbitratus sum, & ideo hanc solummodo, & alteram ex antiquioribus, nempe Innoc. VI. Const. I. Cum onus. Tom. III. Par. II. fol. 314. De concessionem jurisdictionum, tempore variari dignoscatur.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Vincentio Tit. S. Mariæ Transiberim Presbytero Cardinali Neapolitano nuncupato in Urbe, ejusque territorio, & districtu nostro, & Apost. Sedis Legato, Sal. & Apost. bened.

Pontifex decrevit licentiam se conferre.

Licet potestatis plenitudo desuper Nobis commissa sit, & universi Gregis Domini divina disponente elementa, curam habeamus, finem tamen humane possibilitatis excedere non valentes, considerantesque quod circa singula per Nosmetipsos Apostolica servitutis debitum absolvere non possumus, nonnumquam aliquos, & præcipue S. R. E. Cardinales in solitudinis partem assumimus, ut ipsi vices nostras suppleant, ministerium Nobis desuper commissum favente pietate superna, facilius & salubrius exequamur. Et quamvis ad cunctorum Christianissimarum Provinciarum, Civitatum, & loca paternum studium, & diligentiam adhibeamus, ad Almam Urbem tamen nostram aciem nostræ considerationis paternis affectibus dirigentes, illam, cives, incolas, & habitatores ejusdem, tamquam peculiare filios, & devotos, diligentiori cura intuemur, & super eorum felici regimine pacifico, & tranquillo, desiderantes specialiter providere, ut præserventur a noxiis, & optatis perfervantur incrementis. Cum itaque Nos, pro nonnullis arduis, & urgentibus negotiis Orthodoxæ fidei, ac publicum Reipublicæ Christianæ commodum concernentibus ab ipsa Urbe ad ali-quod tempus discedere, & ad Civitatem nostram Placentiam Provincie Mediolan. Nos conferre, & dimissis in eadem Urbe Palatii nostri, & Curie Camera Apostolicæ Causarum audientis, necnon Governatore, seu Vice-Camerario, ac Vicario, seu ejus Locumtenente, & Senatore, ac aliis ejusdem Urbis Officialibus, Cancellariam nostram sub plumbis, Capella, & nonnullis ejusdem Cancellarie, & Curie Romanæ Officialibus nobiscum ducere intendamus.

Ideo pro Ur-
bis, & Curie
Romane ce-
gimine, Lega-
tione de latere
deputat cum
facultatibus
hic expressit.

§.1. Nos volentes interim, bono & fe-
lici Urbis, & Romane Curie predictarum
regimini providere, & potissimum ad te,
quem etiam in magnis, & arduis sacrosan-
ctae Romanae Ecclesiae negociis versatum,
eximia probitate, & fidelitate, rerumque
gerendarum experientia, & praecipua pru-
dentia, ac integritate comprobatum habemus,
mentem nostram convertentes, ac
sperantes, quod ea, quae tibi duxerimus
committenda, gratia tibi assistente divina,
circumspecte, prudenter, iuste, & fideliter
exequeris: Te in Urbe praedicta, ejusque
territorio, & districtu, ac terris, & locis
illi adjacentibus, nostrum, & dictae Sedis
Legatum de latere, in spiritualibus, & tem-
poralibus Vicarium generalem, de Venerabilium
fratrum nostrorum S. R. E. Card.
consilio, auctoritate Apostolica, tenore
praesentium, usque ad beneplacitum, vel
ad eandem Urbem, reditum nostrum dum-
taxat, creamus, constituimus, & etiam
deputamus.

Facultatem
concedimus
causis, & quocumque
exemptis pa-
pali.

§.2. Dantes tibi harum serie, pariter &
concedentes plenam, liberam, & omni-
modam potestatem, & facultatem, ac aucto-
ritatem, Urbem, & loca praedicta cum
eorum territoriis, districtibus, & pertinentiis,
necnon personas, cives, habitatores, etiam
Curiales, & ipsam Romanam Curiam se-
quentes, seu ad eandem undecumque
venientes, dum in ea fuerint, seu in ea de-
gentes, & incolas ejusdem, cujuscumque
status, gradus, ordinis, praerogativa,
dignitatis, etiam Pontificalis fuerint, ac
ejusdem Romanae Curiae Officiales existant,
etiam si exemptos a quocumque Legationis
Officio praetenderent, nostro, & dictae Ro-
manae Ecclesiae nomine gubernandi, regendi,
& administrandi prout coelestis gratiae
insilio, & tua prudentia persuadebant, re-
formandi, & corrigendi, occupata recu-
perandi, necnon illa, & alia deformata
in pristinum & debitum statum reducendi,
& jurisdictionem omnimodam exercendi,
civiles, & criminales, Ecclesiasticas, &
spirituales, & super quibuscumque Mona-
steriis, Prioribus, Praepositis, Canonica-
tibus, & praebendis, dignitatibus, perso-
natibus, administrationibus, officiis, ce-
terisque beneficiis Ecclesiasticis, cum
cura, & sine cura, Secularibus, & quorum-
cumque Ordinum Regularibus, & profana-
rum ad forum Ecclesiasticum quocumque
jure spectantes, ac mixtas quascumque,
tam in dominio nostro, quam extra, per
appellationes extrajudiciales, vel Generales
que-
relas, etiam non obstantes quod ad ipsam
Romanam Curiam legitime devolutae, aut
in alia de juris necessitate tractanda, seu
finienda non existant, illarumque, & etiam
aliorum quorumcumque, & quibuscumque
Judicibus Ecclesiasticis, & Secularibus, qua-
cumque auctoritate, dignitate, seu praemi-
nentia fulcitis ad Nos, & Romanam Curiam,
ac Sedem hujusmodi, & pro quibuscumque
gravaminibus, & haecenus ob-
servatis, specialiter, & expresse derogandi.

fas, una cum negocio principali, conjun-
ctum, vel divisum, vel alias, prout tibi vi-
sum fuerit, ac omnibus, & singulis earum
incidentibus, dependentibus, emergenti-
bus, etiam summarie, simpliciter, & de
plano, sine strepitu, & figura iudicii, sola
facti veritate inspecta, alias juxta casum,
& prout tibi videbitur, etiam cum potesta-
te citandi in eadem Curia Romana etiam
extra eam, per edictum publicum, confitito
summarie de non tuto accessu, ac inhiben-
tibus, & quoties fuerit inhibendum, au-
diendas, cognoscendas, decidendas, & si-
ne debito terminandas committendi.

Facultatem
concedimus
causis in Curia,
& extra.

§.3. Et pari modo inter Auditores dicti
Palatii nostri, seu eorum Locatenensium, dis-
tribui (ut moris est) faciem, & per Signaturam
nomine nostro videlicet, si illi iudicibus in
Romana Curia per haec verba, videlicet,
Placet Domino nostro Papa. Sive extra eam,
praeterquam ubi Nos fuerimus, dirigenda,
per concessum in praesentia Domini nostri
Pape, signari. Ac omnia, & singula per Si-
gnaturam iustitiae concedi, & committi so-
lita concedere, & etiam eisdem Auditoribus,
& Locatenensibus, seu aliis quibuscumque
Praelatis, vel iudicibus, tam in Romana
Curia, quam extra eam committendi, seu
per te, vel alium, seu alios audiendi, cog-
noscendi, etiam summarie, simpliciter, de
plano, sine strepitu, ut praefertur, etiam
reiteratione terminorum ex stylo Curiae,
seu natura observari consuetorum, ac etiam
illorum omissione, illasque decidendi, &
terminandi, causasque ipsas quando tibi
placuerit, ab illis, quibus commissa fuerint,
tam in dicta Curia, quam extra evocandi,
& aliis etiam committendi. Et quascumque
sententias, per te, seu etiam alios iudices
quoscumque latus, tam in Romana Curia,
quam extra eam, etiam si in rem transve-
rent judicatas, executioni debite deman-
dandi, cum decreto literarum executoria-
rum, seu mandati executivi, etiam cum
invocatione brachii secularis, nullitates
processuum, actorum, gestorum, & sen-
tentiarum, & tollendi, & finiendi, ac re-
stitutionem in integrum adversus rem judi-
catam, etiam si tres sententiae conformes
latae fuerint etiam gratiose concedendi, di-
ctarum causarum cognitionem, termina-
tionem, & executionem, ac cursum in-
stantiarum, vel etiam fatalium suspenden-
di, ac restitutionem ad illa etiam conce-
dendi.

Derogandi-
que omnibus
privilegiis, &
Constituti-
onibus, per
signaturam
iustitiae de-
rogandi.

§.4. Necnon Constitutionibus sel. re-
cord. Bonifacii PP. VIII. Praedecessoris no-
stri de una, & Concilii generalis de duabus
non tribus dietis, & aliis per Signaturam
iustitiae derogari solitis, & etiam quibusvis
privilegiis, & indulgentiis, tam Curiae Cau-
saram Camerae Apostolicae generali Auditori,
quam aliis ordinariis iudicibus dictae Urbis,
etiam per Nos concessis, & approbatis,
etiam quod illi, nisi per Signaturam manu
nostra, & Motu proprio concessis derogari
non possit, disponentibus, & haecenus ob-
servatis, specialiter, & expresse derogandi.

§.5. Necnon si necessarium fore con-
spe-

1537.
Ratione
dignitate
iustitiae
duos, vel unum
apposendi.

Facultatem
concedimus
causis in Curia,
& extra.

§.6. Omniaque, & singula beneficia Ec-
clesiastica cum cura, & sine cura, Secularia,
& Ordinum quorumcumque Regularia,
etiam si dignitates, etiam majores, & prin-
cipales fuerint, & ad illa confueverint, qui
per electionem, aut alium modum assumi,
intra limites tuae legationis consistentia (Ba-
silicae Principis Apostolorum de Urbe, ac
Lateranensis, & B. Mariae Majoris Ecclesia-
rum) Canonicatibus, praebendis, & illis,
quae ad collationem alicujus ex venerabilibus
fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus
praefatis, respectu Episcopatum, Titulo-
rum suorum Presbyterialium, aut Diaconalium,
vel alias quocumque modo pertinent
dumtaxat exceptis) Ac quorumcumque fa-
miliarium tuorum contiaurorum commen-
saliu, nunc, & pro tempore existentium,
etiam si ipsa familiaritate recessissent, & in
quibuscumque Provinciis, seu locis consi-
stant beneficia Ecclesiastica, etiam si dispo-
sitioni Apostolicae specialiter, vel alias ex
quavis causa etiam de necessitate exprimen-
da, praeterquam familiaritatis nostrae, aut
quoad ea, quae ad dispositionem tuam, ra-
tione Ecclesiarum, vel Beneficiorum tuo-
rum non pertinent, alicujus Cardinalis vi-
ventis generaliter reservata, seu ex quavis
generali reservatione affecta fuerint, cum
illa per cessus vel decessus, aut alias, qua-
vis dimissione illa nunc, & pro tempore ob-
tinentium, etiam si, ut praefertur, refer-
vata fuerint, dummodo etiam illorum
commendis cessantibus, vel unionibus tem-
poralibus dissolutis, vel alias quocumque
modo vacare contigerit, quibusvis perso-
nis, de quibus tibi videbitur, etiam qua-
cumque, quotcumque, & qualiacumque
beneficia Ecclesiastica obtinen., & expectan.
Necnon, & si extra limites tuae legationis
beneficia aliqua, ut supra qualificata, in
Civitatibus, Dioecibus, & locis, per duas
dietas dictae Urbi propinquas vacaverint,
etiam si, ut praefertur, reservata fuerint,
dummodo alicujus ipsorum beneficiorum
reservatorum praeterquam ex familiaritate
nostra, in dictis Civitatibus, & Dioecibus
vacant hujusmodi fructus, redditus, & pro-
ventus, summam seu valorem annuum se-
cundum communem estimationem viginti
quatuor florenorum auri de Camera non
excedant, personis idoneis per te eligendis
conferendi, de illis etiam providendi, seu
illa aliis beneficiis Ecclesiasticis ad vitam
uniendi, annectendi, & incorporandi, ve-
rosque ultimarum vacationum modos,
etiam si ex illis quavis generales reservatio-
nes, etiam in corpore juris clausule, re-

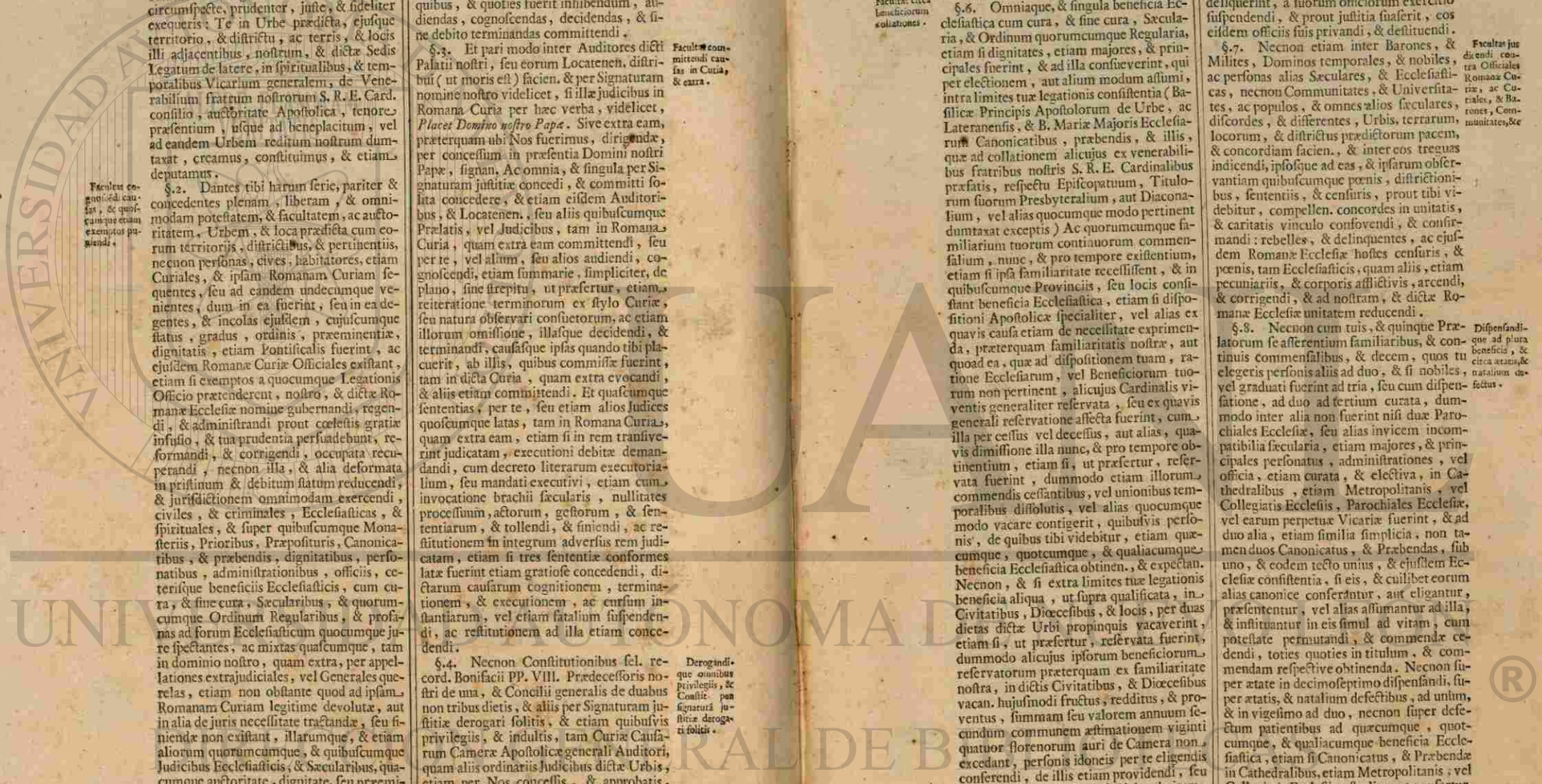
sultent, pro expressis habendis. Ac etiam
in ipsa Urbe quoad ab ea absentes fueri-
mus, in quocumque Curiales, & ipsam
Curiam sequentes, seu Cortisanos, & Offi-
ciales quoscumque ipsius Curiae nostrae,
& ipsorum officiorum Praesidentes, cujuscum-
que dignitatis, status, gradus, ordinis,
vel conditionis fuerint, dummodo S. R. E.
Cardinales non existant, omnimodam ju-
risdictionem exercendi, eosque pro excessibus
punendi, & prout demeruerint, seu
deliquerint, a suorum officiorum exercitio
suspendendi, & prout iustitia iusserit, eos
eisdem officiis suis privandi, & destituendi.

Facultatem
concedimus
causis in Curia,
& extra.

§.7. Necnon etiam inter Barones, &
Milites, Dominos temporales, & nobiles,
ac personas alias Seculares, & Ecclesiasti-
cas, necnon Communitates, & Universita-
tes, ac populos, & omnes alios seculares,
discordes, & differentes, Urbis, terrarum,
locorum, & districtus praedictorum pacem,
& concordiam faciem., & inter eos treguas
indicendi, ipsosque ad eas, & ipsarum obser-
vantiam quibuscumque poenis, districtioni-
bus, sententiis, & censuris, prout tibi vi-
debitur, compellen. concordem in unitatis,
& caritatis vinculo confovendi, & confir-
mandi: rebelles, & delinquentes, ac con-
suetudinem Romanae Ecclesiae hostes censuris, &
poenis, tam Ecclesiasticis, quam aliis, etiam
pecuniariis, & corporis afflictivis, arcendi,
& corrigendi, & ad nostram, & dictae Ro-
manae Ecclesiae unitatem reducendi.

Dispensandi-
que ad plura
beneficia, &
circa curiam,
& natalium de-
fectus.

§.8. Necnon cum tuis, & quinque Prae-
latorum se adherentium familiaribus, & con-
tinuis commensalibus, & decem, quos tu
elegeris personis aliis ad duo, & si nobiles,
vel graduati fuerint ad tria, seu cum dispen-
satione, ad duo ad tertium curata, dum-
modo inter alia non fuerint nisi duae Pa-
rochiales Ecclesiae, seu alias invicem incom-
patibilia secularia, etiam majores, & prin-
cipales personatus, administrationes, vel
officia, etiam curata, & electiva, in Ca-
thedralibus, etiam Metropolitanis, vel
Collegiatis Ecclesiis, Parochialibus Ecclesiis,
vel earum perpetuae Vicariae fuerint, & ad
duo alia, etiam similia simplicia, non ta-
men duos Canonicatus, & Praebendas, sub
uno, & eodem testamento, & eisdem Ec-
clesiae consistentia, si eis, & cuilibet eorum
alias canonice conferantur, aut eligantur,
praesententur, vel alias assumantur ad illa,
& instituantur in eis simul ad vitam, cum
potestate permutandi, & commenda-
cendi, toties quoties in titulum, & com-
mendam respective obtinenda. Necnon su-
per aetate in decimo septimo dispensandi, su-
per aetate, & natalium defectibus, ad unum,
& in vigesimo ad duo, necnon super defe-
ctum patientibus ad quocumque, quot-
cumque, & qualiacumque beneficia Ec-
clesiastica, etiam si Canonicatus, & Praebende
in Cathedralibus, etiam Metropolitanis, vel
Collegiatis Ecclesiis, & alias, ut praefertur,
qualificata fuerint, & ad Canonicatus, &
Praebendas Cathedralium in undecimo, &
aliarum Collegiatarum in octavo suarum
aetatum annis, & de non promovendo ad
septem-

septennium, dummodo infra primum triennium dicti septennii ad Subdiaconatus ordinem se faciat promoveri, vel aliud breve tempus, prout tibi videbitur. Ac etiam de promovendo ad Sacerdotium in vigesimo tertio cum Secularibus Clericis, cum Regularibus vero in vigesimo secundo anno. Et de suscipiendo clericatum, minores, & sacros etiam Presbyteratus Ordines in Romana Curia a quocumque Antifite, & etiam extra eam, etiam extra tempora a jure statuta, in tribus tamen festivis diebus, dispensandi.

Facultas derogandi regulis, & iustis patronatus.

§.9. Necnon quibuscumque Cancellarie regulis, processibus, acta, & merita causarum, ac etiam premissa omnia, & singula concernentibus, dummodo alteri non tollatur Jus quæsitum. Ac etiam juris patronatus laicorum quoad beneficia familiarium tuorum, & alia in limitibus tue legationis vacantia, vel ex tunc vacatura, quæ de illo ex consuetudine, vel privilegio fuerint, in totum, alioquin pro medietate patronorum eorumdem derogandi.

Absolvendi que a censuris.

§.10. Et quicumque personas, quibus literas tuas vigore presentium concesseris, a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet tunc, etiam ob non paritionem rei judicate, aut alias in casibus in regula desuper edita expressis, innotati erunt, etiam si per annum, & ultra in illis infortuerint, ad effectum gratiarum suarum dumtaxat consequendum, absolvendi, eorumque omnia, & singula beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, Secularia, & Ordinum quorumcumque regularia, quæ in titulum, vel commendam, etiam ex quibuscumque concessionibus, ac dispensationibus Apostolicis tunc obtinebunt, & expectabunt, ac in quibus, & ad que jus tibi quomodolibet competet, quæcumque, quotcumque, & qualicumque fuerint, eorumque fructuum, reddituum, & proventuum veros annuos valores, ac hujusmodi concessionum, & dispensationum tenores pro expressis habendi.

Commissiones in forma si in evidentem super alienatione bonorum Ecclesiæ concedendi.

§.11. Necnon quascumque concessionem, si in evidentem utilitatem, super alienationibus, & arrendationibus perpetuis, seu temporalibus, etiam emphyteuticis, quorumcumque bonorum stabilium ad Ecclesias, Monasteria, dignitates, beneficia, ac loca alia Ecclesiastica, intra limites tue legationis consentientia, cujuscumque valoris existant: in aliis vero locis quantumcumque remotis, usque ad valorem centum florenorum auri de Camera dumtaxat spectantia, cum insertione tamen literarum felicis recordationis Pauli Papæ II. Prædecessoris nostri, que incipit: Cum in omnibus judiciis, communiter, vel divisim concedendi.

Contradictores ac coercendi.

§.12. Insuper contradictores, & rebelles quolibet per amonitiones, privationes, depositiones, relegationes, & proscriptiones perpetuas, vel temporales, etiam sententialiter, prout ad ipsam Romanam

Curiam pertinerint, sub iato appellationis obstaculo, compescendi.

Omnique faciendi, que Pont. met. facere possit.

§.13. Omniaque alia, & singula, ad honorem, & statum nostri, & ipsius Romanæ Ecclesiæ, & populorum communitatem faciendi, gerendi, mandandi, ordinandi, disponendi, & exequendi, que necessaria quomodolibet, & opportuna fore cognoveris, & que Nosmetipsi facere possemus.

Cocessio quarumcumque aliarum facultatum alio Legatis concessarum.

§.14. Et nihilominus singulari integritate, fidei constantia, justitia, & rectitudinis zelo, clara providentia, ac longa, consummataque Urbis, & Curie prædictarum notitia in te evidentissime comprobatis, necnon maturitate consilii per te arduis, & periculosis, nostris, ac dictæ Sedis negociis, fidei experientia testimonium perhibente præstitisti, diligenter perspectis, dignum censentes, ut te non minoribus prærogativis, quam Prædecessores nostri Romani Pontifices, alios, qui pro tempore fuerunt, in Urbē Legatos profecti sunt, prosequamur: ultra supradictas omnes, & singulas alias facultates, que pro quibuscumque aliis dictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus a tempore pie memorie Alexandri Papæ VI. etiam Prædecessoris nostri in ipsa Urbe deputatis Legatis per quascumque literas, tam sub plumbo, quam in forma brevis, sub quacumque forma, & expressione verborum concessæ comperiantur, quarum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, eidem circumspectioni tue, harum serie concedimus, tibi que, ut illis omnibus, & per omnia, perinde ac si illa tibi specialiter, & expresse concessæ forent, uti, potiri, & gaudere, libere, & licite valeas, indulgemus.

Approbatio gerendorum a Legato.

§.15. Decernentes commissionibus manu tua, & vigore presentium, de mandato nostro, ac in presentia nostra signandis, ac derogationibus eis concedendis, in iudicio, & extra, perinde ac si propria nostra manu signatæ fuissent, stari, & indubitam fidem adhiberi, necnon omnia, & singula alia eorumdem presentium vigore, per te, seu de mandato tuo, alias rite pro tempore gesta, & concessa, ac quæcumque que inde sequentur, valida, & efficacia existere, & suos effectus sortiri debere.

Decretum instant.

§.16. Sicque per quoscumque iudices quavis auctoritate fungentes, sublata eis quavis aliter iudicandi, & interpretandi, facultate, & auctoritate, iudicari, & interpretari, ac desiniri debere, ac irritum, & inane, quicquid fecerit super his scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorum deputatio.

§.17. Mandantes insuper Gubernatori, Vicario ejusdem Urbis, Auditori Camere, & Senatori, ac aliis Officialibus quibuscumque in ipsa Urbe presentibus, necnon omnibus, & singulis Baronibus, Domicellis, stipendiariis, nobilibus, civibus, incolis, & habitatoribus: ac personis aliis Urbis, Curie, districtorum, & locorum prædictorum, etiam forensibus ibidem pro tempore

re degentibus, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub poenis per te infligendis, ut tibi in omnibus pareant efficaciter, & obediant, omni dilatione, & exceptione cessante. Nos enim per te pro tempore facta, concessa, & acta, ac gesta quæcumque, necnon processus, sententias, & poenas, quas per te vigore presentium fulminari contigerit, rata habebimus, & faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Derogatio contritionum.

§.18. Non obstantibus privilegiis, indulgentiis, tam Apostolicis, quam aliis, generalibus, vel specialibus, sub quacumque forma, & expressione verborum, cuiuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis, aut Ordinum, etiam Cisterciensium, Cluniacensium, Præmonstratensium, Grandimontensium, Cartusienium, Vallis Umbrosæ, Camaldulensium, Humiliatorum, Sancti Benedicti, & Augustini, Hospitalium, Hierosolymitanorum, S. Joannis, & S. Mariæ Teutonicorum, Calatravensium, S. Spiritus in Saxia, & S. Antonii, seu quorumcumque aliorum Ordinum existant, concessis, confirmatis, & innovatis, ac prædicti Bonifacii Prædecessoris de una, & in Concilio Generali de duabus dietis edita, ac Lateranensium, Piætavien. & Generalis Conciliorum, necnon de valore exprimendo, & de concessione faciendi in unionibus, & illarum confirmationibus, ac de infortuitibus in censuris per tempus inibi expressis, & alias, ac de non expediendis literis executorialibus, & sequestris, nisi sub plumbo, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiasticis, in quibus Secularia, & Monasteriorum, & aliorum Regularium locorum, in quibus regularia beneficia hujusmodi forsan fuerint, seu a quibus illa defendere contigerit, & Ordinum quorum extiterint, juramento, confirmatione Apostolica, quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, & aliis quibuscumque præmissis obviantibus, que omnia, & singula in literis per te super eisdem præmissis concedendis latissime exprimi posse volumus. Præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon quibuscumque aliis privilegiis, literis, & exemptionibus eis sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, per Nos, & Sedem eamdem concessis, & concedendis in posterum, quorumcumque tenorem, existant, per que presentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus eorum, impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis, que quoad hoc quicquam nolumus suffragari.

Legatus in suis concessionibus non tenetur inferere hanc Constitutionem.

§.19. Volumus autem, quod in concessionibus, gratiis, & literis per te vigore presentium faciendis, presentes littere nullatenus inferantur, sed absque illarum insertatione perinde plenum fortiantur esse-

ctum, ac si ipse præfentes de verbo ad verbum infererentur.

Mortuus Legatum, ut eorum manus diligenter extorqueatur.

§.20. Tu igitur dilecte fili munus hujusmodi devota mente suscipiens, te in illius executione sollicitum, ac verbo, sermone, & opere studiosum, & diligentem exhibeas, quo ex tuis laboribus, divina favente gratia, optati fructus succedant, quos speramus. Tuque per sollicitudinem tuam, præter æternæ retributionis premium, merito apud Nos, & Sedem prædictam commendari possis.

D. P. An. IV. 22. Martii.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo trigesimo septimo, undecimo Kalend. Aprilis, Pontificatus nostri An. IV

XX.

Constitutiones Aggidianæ, in toto Statu Ecclesiastico, in locis ei immediate subiectis, Carpenfes vero in Provincia Marchiæ observentur.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procurator.

Officii nostri debitum, quo sumus universis nostre curæ, præsertim etiam in temporalibus creditis, in iustitia debitores, exigit, & ad hoc potissimum Nos inducit, ut in his, per que iustitia unicuique debite ministraretur, & illam exquisitis viis conculcare satagentium malitiis obviaretur, ejusdem officii partes propentius impartiatur, ac ea que propterea provide ordinata, ac etiam Apostolice præsidio fulcita, & extensa comperimus, ut remota omni ambiguitate, firmiora persistant, de novo approbemus, ac alias pro eorum observatione provideamus, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

Aggidius Cardinalis Legatus ab Innocentio VI. deputatus fuit, ut in Conf. I. Cum omni, To. III. P. II. fol. 314.

§.1. Sane, sicut Nobis innotuit, dum postquam bon. mem. Aggidius tit. S. Clementis Presbyter Cardinalis, tunc in humanis agens, & fel. record. Innocentii Papæ VI. Prædecessoris nostri, ac Sedis Apostolicæ in Patrimonio B. Petri in Tuscia, & Ducatu Spoletano, ac Marchiæ Anconitanæ, Romandiolæ, Campaniæ, & Maritimæ Provinciis, necnon Civitatibus, Terris, Castris, & locis, S. R. E. immediate subiectis, & infra limites tunc expressis constitutis, Legatus, necnon in spiritualibus, & temporalibus Vicarius generalis, sufficienti ad id per literas dictæ Sedis facultate suffultus, pro tranquillo, & prospero statu Provinciarum, Civitatum, Terrarum, Castrorum, & locorum prædictorum, plures laudabiles, honestas, & salubres constitutiones, & ordinationes provinciales ediderat.

®

§.2. Pie mem. Sixtus Papa IV. etiam Prædecessor noster, tam illas, quam alias ab aliis diversis Romanis Pontificibus, ac Legatis editas, & per dictum Aggidium Cardinalem in unum volumen in sex libros distin-

Sixtus IV. Constitutiones ab Aggidio firmatas, observari iussit, ut in Conf. I. P. II. fol. 162.

finctum, collectas, & redactas per eos, qui tunc erant, & pro tempore essent in Provinciis, Civitatibus, Terris, Castris, & locis predictis deputati Legati, etiam de latere, Gubernatores, & eorum Locatenentes, firmiter & inviolabiliter observari debere, statuit, & ordinavit, prout in ipsius Sixti Prædecessoris literis.

Etque adtre-
bem, & alia
loca extendit.

§.3. Quas etiam ad Urbem, Civitates, Terras, & loca specialis commissionis, & in illis, tunc & pro tempore deputatos Vice-Camerarium, Gubernatores, Thesaurarios, Potestates, Judices, & Officiales extendit, ac sub censuris in eis contentis in eisdem Urbe, ac specialis commissionis Civitatibus, Terris, & locis, sicut in Provinciis firmiter observari mandavit, plenius continetur.

Hic modo PS.
tunc etiam de
observantiam
prescribit.

§.4. Cum autem, sicut accepimus, a nonnullis de viribus literarum predictarum, & in eis contentorum hæretur, sub eo pretexto, quod forsitan non appareat Constitutiones predictas, in Urbe, & Provinciis, ac Civitatibus, Terris, Castris, & locis predictis, etiam specialis commissionis, aut aliquibus ex ipsis usu receptas fuisse. Nos considerantes ex hoc necessario non inferri, quod Constitutiones, additiones, modificationes, & correctiones predictarum suum vigorem amiserint, attendentesque, quod fel. mem. Leo Papa X. etiam Prædecessor noster in Lateranensi Concilio novissime celebrato, Aegidianas Constitutiones predictas, que fundamentum totius fere voluminis existant predicti, approbavit, & confirmavit, quodque Constitutiones predictas, ut Nobis a peritis, quibus hanc curam demandavimus, relatum est, & iudicare, & populis utiles, & proficue sunt, & propterea volentes omnino effectum suum consequi, & plenum robur obtinere, literas predictas, quarum tenores presentibus haberi volumus pro expressis, cum extensione predicta, & omnibus & singulis decretis, & clausulis in eis contentis, auctoritate Apostolica, tenore presentium, & ex certa scientia approbamus, & confirmamus, easque tam in Urbe, quam Provinciis, Civitatibus, & locis predictis, etiam specialis commissionis, per omnes cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ac conditionis extiterint, perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari debere.

Clausula sub-
blata &c.

§.5. Sicque per quoscumque etiam Palatii Apostolici causarum Auditores, & quoscumque alios, etiam auctoritate Apostolica deputatos Judices, etiam in pendentibus causis pronunciari, sententiarum, ac definitur debere, sublata eis aliter iudicandi, sententiandi, & definiendi auctoritate, & facultate, irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis occasione, vel causa, & auctoritate contigerit attentari, decernimus.

Iussu publi-
candi.

§.6. Volumus quoque presentes literas in valvis Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ per aliquem ex Curforibus nostris affigi, & copiam collationatam

dimitti, ut illæ ad cunctorum notitiam facilius valeant pervenire, ne aliquis de illis ignorantiam prætereunda possit, nec quomodolibet allegare, cum non sit verisimile apud aliquos remanere incognitum, quod tam patenter fuerit publicatum.

Clausula de-
rogatoria.

§.7. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quæ Sixtus, & Leo Prædecessores predicti voluerunt non obstatere, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo &c.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo trigésimo octavo, tertio Kalendas Augusti, Pontificatus nostri anno IV.

D. P. An. IV.
28. Julii.

Sequitur Bulla quoad Constitutiones Carpenfes.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

EX debito pastoralis officii, meritis licet imparibus, nostris humeris impositi, ad ea etiam Nos convenit nostre vigilantie curas adhibere, per que universi populi, nostre potissimum sollicitudini, etiam in temporalibus crediti, salubriter & prospere dirigantur, & per que confusionibus extirpatis, jus æqua lance ministretur, & propterea nonnunquam his, que ad hoc provide gesta comperimus, ut firma, & illibata persistant, nostre confirmationis munimen libenter adiicimus, prout temporum & Provinciarum qualitatibus conspicimus in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus, nuper cum Constitutionibus bo. mem. Aegidium tunc tituli S. Clementis olim Presbyterum Cardinalem, tunc in humanis agentem, & in certis Civitatibus, & Provinciis S.R.E. subditis Apostolicæ Sedis de latere Legatum, & Vicarium generalem, salubrem directionem Civitatum, & Provinciarum earumdem concernentes; necnon reliquas leges, sanctiones, ac ordinationes per diversos alios ipsarum Provinciarum pro Romana Ecclesia predicta, Vicarios, ac Gubernatores editæ, & per eundem Aegidium Cardinalem suis adjunctæ, & in sex libris redactæ, & partitæ, ob diversarum aliarum, sanctionum, & decretorum per varios Gubernatores Apostolicos, ac etiam per literas nonnullorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, pro rerum, & temporum qualitatibus, præsertim ad usum Provincie nostre Marchie Anconitanæ, postmodum editorum, & predictis Aegidianis adjunctorum, seu alligatorum dubia, repugnantias, absurditates, & confusiones, in iudiciis, ac negociis inter dilectos filios dictæ Provincie homines in varios sensus interpretarentur, ac minus clare intelligerentur, ex quo homines Provincie huiusmodi multiplicum litium involveris, dispen-

Aegidius edi-
dit Constitutio-
nes, ut in
preinfecta
Bulla dicitur,
& hic.

Confirmatio Constitutionis Jul. II. contra Officiales Rev. Camere Apostolicæ quomodolibet in contractibus Cameralibus participantes, & ejus extensio ad omnes intervenientes in Camera, quando de illis agitur, pro eorum attinentibus.

PAULUS PAPA III.

Motu proprio &c.

Lias fel. rec. Julius Papa II. Prædecessor noster, considerans æquum non esse, ut quis in rebus propriis iudex esset, cum interesse, quod in rebus ipsis habet, ei quod iniquum est, iustum quandoque videri faciat, & illius iudicium rectum esse non finat, Motu proprio statuit, ac ordinavit, quod Præsidentes, & Clerici Camere Apostolicæ, ac quæcumque alia persona in dicta Camera, & loco camerali intervenientes, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, ac majori dignitate fulgerent: Dohanas, Thesaurarias, Salarias, ac alios introitus, & res ad dictam Cameram spectantes, per se, vel alium, in totum, vel pro parte conducere, aut cum illorum conductoribus societatem super eis inire, aut cum conductoribus ipsis quomodolibet participare possent. Distingue Præsidentibus, Clericis, ac personis, sub excommunicationis late sententiæ, ac privationis quorumcumque officiorum per eos obtentorum poenis, ipso facto incurrendis, inhibuit, ne contra præmissa quomodolibet venire presumerent, prout in literis desuper in forma Motu proprio confectis, etiam manu dicti Julii Prædecessoris signatis, plenius continetur.

Julius II. prohibuit officiales Camere participare in contractibus Cameralibus, ut in ejus Constit. XI. Tecepimus. To. III. P. III. fol. 271.

Hic Postifex
has Constitutio-
nes sic sup-
pletur appro-
bat, & in di-
cta Provincia
servari præci-
pit.

spendiis, ac in eodem modis afficiebantur, & involvebantur.

§.2. Dilectus filius noster Rodolphus Tituli S. Clementis, tunc Sanctæ Priscæ Presbyter Cardinalis de Carpo nuncupatus, cupiens Provincie, & hominum predictorum sublevamini providere, & litibus, ac dispendiis pro posse iter præcludere, de mandato nostro etiam tunc dictæ Provincie agentibus id sæpius a Nobis efflagitantibus, singularum etiam additarum Constitutionum, ac Extravagantium predictarum purgationis, cognitionis nonnullis curiæ generalis ejusdem Provincie peritis demandata, illas repurgare, corrigere, & elucidiores, ac faciliores reddere, in librisque sex ordinatim redigere, & collocare, nonnullis viis opportune interpositis decretis optime curaverit.

§.3. Nos laudabilem dicti Rodolphi Cardinalis operam in Domino plurimum commendantes, cupientesque prout nostro incumbit pastoralis officio providere, quod Constitutiones sic reformatæ, ac in faciliores sensum redactæ, tamquam utiles, & necessariae omnino adimpleantur, & in viridem transeant observantiam, easdem Aegidianas Constitutiones per præfatum Rodolphum Cardinalem, sive ejus agentes, & ad id deputatos purgatas, emendatas, elucidatas, mutatas, alteratas, additas, & in duos sex libros redactas, suisque locis, ac ordinibus collocatas, omniaque, & singula alia in ipsis sex libris contenta, que presentibus pro sufficienter expressis, & insertis haberi volumus, ac inde secuta quæcumque tenore presentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac rata, & grata habemus, presentisque scripti patrocinio consolidamus. Illaque omnia, & singula in quibusvis causis etiam specialis commissionis vigore commissis, ac tribunalibus, & iudiciis per quoscumque Judices, ac personas cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, excellentiæ, & præminentie existentibus, perpetuis futuris temporibus in eadem provincia observari debere, ac quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane fore decernimus, suppletentes omnes, ac singulos juris, & facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem.

Quibuscum-
que non ob-
stantibus.

§.4. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Provincie statutis, & consuetudinibus, reformationibus, & Capitulis etiam, ut præsertim, roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides tran-
sumptorum.

§.5. Volumus autem, quod presentium transmissis &c.

D. P. An. X.
10. Septemb.

Dat. Perusæ sub annulo Piscatoris, die decima Septembris, millesimo quingentesimo quadagesimo quarto, Pontificatus nostri Anno X.

Hic modo PS.
tunc etiam de
observantiam
prescribit.

Et extendit;
ut inquit ro-
lura.

1538.

Derogatio
concordiarum

PP. subter.

incutere, etiam si de supradictis literis Julii Prædecessoris nullo modo constet.

§.3. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quæ idem Prædecessor in dictis literis voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Placet, & ita innovamus, & inhibemus. A.

XXII.

Jurisdictionis, & facultates Archiepiscopi, & Judicis Curiarum Capituli, Canonico- rum, & aliarum personarum Ecclesie B. Mariæ Majoris de Urbe, & habitato- rum in illius Franco.

PAULUS PAPA III.

Motu proprio &c.

Jurisdictionis
concordiarum
Capituli
summarie &c.

CUM sicut accepimus ad parcendum, sumptibus, ac expensis colligantium, & ne dilecti filii Canonici, & Capitulum, ac perpetui Cappellani Venerabilis Ecclesie S. Mariæ Majoris de Urbe, pro rebus, ac negociis dictæ Ecclesie eorum diversis Judicibus litigare, & conveniri contingat, & lites quascumque presentes, ac futuras, tam contra ipsos, quam per eosdem motas, & movendas, per alias nostras literas, quas & illarum tenores pro expressis habere volumus, bon. mem. D. Paulo de Casis dum viveret S. R. E. Cardinali prædictæ Basilicæ Archiepiscopo commiserimus, & propterea, ut creditur, dilectum filium nostrum, secundum carnem Nepotem, R. D. Alexandrum Cardinalem Farnesium vulgariter nuncupatum, tamquam dictæ Ecclesie modernum Archiepiscopum in causis hujusmodi, etiam Judicem existere, ad omne dubium tollendum, ac dictæ Ecclesie, & aliis consulendum, Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Sedis Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas causas inter dictos Canonicos, & Capitulum, ac Cappellanos respective, seu quemlibet eorum ex una, & quascumque alias personas, coram quibuscumque Judicibus Ordinariis, ac extraordinariis, Commissariis, & executoribus, etiam S. R. E. Cardinalibus, & Rotæ Auditoribus, & Locatenentibus, super quibuscumque rebus, bonis, ac pecuniarum summis, verten., & penden. partibus ex altera, ad Nos penitus advocantes, illamque, & illas quatenus etiam opus sit denuo inchoatas, & inchoandas, ac quascumque alias causas civiles, & criminales, ac mixtas, per prædictos Canonicos, ac Capitulum, & Cappellanos, seu eorum quemlibet, contra quascumque personas, quovis nomine nuncupatas, Collegium, & Capitulum, ac Universitatem respective, motas, & movendas, & sic active, & passive, super quibuscumque pecuniarum summis, censibus, Canonibus, responsionibus, rebus, & bonis, ad quamcumque summam pecuniarum, numerum, & quantitatem, ac valorem af-

ceden. rebusque aliis in actis causæ, & causarum hujusmodi latius deductis, & deducen., & illorum occasione, cum omnibus, & singulis suis incident., dependen., & emergen. annexis, & connexis eidem, R. D. Alexandro moderno Archiepiscopo, tam conjunctim, quam divisim, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, ac quatenus opus sit, executive, & manu regia, absque terminorum substantialium, & alicujus tela iudiciarie observatione, sine confessione regestri, sive extractus, quacumque appellatione postposita, audiendi, cognoscendi, decidendi, sineque debito terminandi, tenore presentium de novo constituimus, ac mandamus.

§.1. Cum potestate dictas partes respective, & omnes alios, quos opus fuerit, & sua communiter, vel divisim interesse, etiam in executione citationis nominari, in Romana Curia, ac extra eam, etiam per edictum publicum, consilio summarie, & extrajudicialiter de non tuto accessu citandi; ac eidem omnibus, & singulis, etiam Judicibus supra scriptis, ac quibus, & quoties opus fuerit, etiam sub censuris Ecclesiasticis, & pecuniariis poenis suo arbitrio moderandis, & applicandis, etiam per simile edictum inhibendi; & in eventum non paritionis, poenas, ac censuras prædictas damnabiliter incurrisse declarandi, aggravandi, & reagravandi, & brachii secularis auxilium invocandi, locove sententiæ, seu sententiarum proferendarum, mandata executiva, in forma solita, & consueta, decernendi, illudque, vel illa, & quicquid per te iudicatum fuerit exequendi, expensasque taxandi, ac moderandi, omniaque alia, & singula faciendi, gerendi, & exercendi, in præmissis necessaria, seu quomodolibet opportuna.

§.2. Non obstantibus præmissis, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, stylo Palatii, regula Cancellariæ Apostolicæ prohiben. mandata aliter quam sub plumbo expediri posse, facultatibus, & jurisdictionibus supradictis, sub quavis verborum forma, etiam clausulis urgentissimis per Nos forsan concessis, & innovatis, quas, seu illorum tenores, ac si de verbo ad verbum specialis hic mentio facta foret, pro expressis haberi volumus, ceterisque contrariis quibuscumque. Statum, & merita causa, & causarum hujusmodi, & nomina, ac cognomina, & qualitates partium, & personarum prædictarum, necnon dictorum Collegii, Capituli, & Universitatis, præmissorumque omnium, & aliorum de necessitate exprimendorum tenores, pro plene, ac sufficienter expressis habentes.

§.3. Et quod presentium sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat.

Fiat Motu proprio. A.

Et quod presentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique in iudicio, & extra illud fidem faciat, regula in contrarium edita non obstat., & literæ expediuntur sub plumbo.

Fiat A.
Datum

Clandique
in Curia, &
extra, inhi-
bendi &c.

Clausula de-
rogatorie.

Sola signa-
tura sufficit.

1538.

D. P. An.V.

21. Novemb.

Causæ ab Ar-
chiepiscopo
non advoca-
tur.

Datum Romæ apud S. Petrum, nono Kalen. Decembris Anno V.

§.4. Beatissime Pater. Quoniam super præmissis commissionibus causarum in Urbe numquam literas sub plumbo expediri solitum fuit, sed solam signaturam semper sufficere compertum extitit, neque etiam tempore prædicti Rev. Card. de Casis, super dicta commissione sibi facta, fuerit alias dictæ literæ expeditæ, necnon ad obvian. fraudibus, & malitiis colligantium, qui in causis hujusmodi nullum jus haben., ut illas immortales faciant, ac partes, variis sumptibus, & expensis defatigent, consensit quibusdam falsis causis, & imaginariis suspicionibus, hujusmodi causas, a Reverendissimo Moderno Archiepiscopo forte, avocare curarent, idcirco ad preces prætorum Canonico- rum, ac Capituli, & Cappellanorum placet eidem Rev. Moderno Archiepiscopo committere, & mandare, ut in omnibus causis supradictis, juxta tenorem præinsertæ in omnibus firmæ remanentis, perinde, ac si absque illorum verborum insertione, videlicet (& quod literæ sub plumbo expediantur,) signata foret procedere, illasque expedire, & terminare, possit, & valeat: Necnon concedere, ut præmissarum causarum avocationes a prædicto Reverendissimo Moderno Archiepiscopo, seu aliquo ex ejus successoribus (si illas forsan fieri contigerit) sint nullius roboris, & momenti, nisi de præmissis omnibus, & singulis in præinserta contentis, eorumque toto tenore, de verbo ad verbum, & non per clausulas generales, nec etiam derogatorias, & derogatoriarum derogatorias, specialis, & individua mentio facta, ac manu S.V. per Fiat, & Motu proprio, specialiter signata fuerit, & ipso R. D. Archiepiscopo, & prædictis Canonice specialiter citatis. Præmissis, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus.

Fiat. A.

§.5. Pater Clementissime. Cum ex tenore primo loco præinsertæ dignosci videatur, etiam causæ instrumentales, seu quæ ex obligationibus etiam in forma Camera exoriri possunt, in eadem præinserta incluse, seu comprehense, attamen ut omnis penitus dubietas tollatur, & ne etiam causarum hujusmodi, præsertim censualium, aut alias supradictæ Ecclesie interesse tangentium, propter supervenientiam quodcumque feriarum expeditio retardetur, supplicat humiliter Oratores prædicti, quatenus prædicto R. Moderno Archiepiscopo, sive ejus subdelegato, committere, & mandare, ut in causis hujusmodi, respective, juxta formam primæ insertæ, ac etiam secundum facultatem in similibus A.C. concessis, singulis diebus etiam feriatis præterquam in honorem Dei, perinde procedere, illasque terminare, & decidere, prout ac si de eisdem, in eadem primo præinserta, specialis mentio facta foret, possit, & valeat.

§.6. Et si alicui alteri iudici per eandem S.V. in secunda instantia contra Orato-

res, causa alicujus præsentis appellationis commissa foret, de & super rebus, & bonis ad dictam Ecclesiam spectantibus, tunc etiam, ut supradictis feriis non obstantibus, ad expeditionem causæ, & causarum hujusmodi, procedi possit, quemadmodum ante jurisdictionem dictarum feriarum, procedi potuisset.

§.7. Et ne causarum locorum dependentium a dicta Basilica expeditio retardetur, ad Ecclesias etiam SS. Potentianæ, & Eufemie, supradicto Archiepiscopo iteratim unitas, & accessorias: Necnon ad omnes habitatores existentes in Franco supradictæ Ecclesie, qui ex causa hujusmodi, & ob eorum paupertatem certis exemptionibus perfruuntur, ut ab expensis, & litium anfractibus subleventur, tamquam illius membra dependentia, porrigatur, & extendatur, concedere, & largiri dignetur.

§.8. Non obstantibus præmissis, alias in omnibus firmis remanentibus, prædictisque obligationibus juratis, & in forma Camere celebratis, feriis indistinctis, & etiam indicendis, & ceteris aliis in contrarium facientibus quibuscumque. Et quod super præmissis omnibus, & singulis literæ sub plumbo expediri possint. Statum, & merita causarum, & omnium, ac singulorum præmissorum, nomina, & cognomina Judicum, & colligantium, obligationum formas, causas, bona, resignationes, confirmationes dictorum honorum, omniumque aliorum hic de necessitate exprimen. tenores pro sufficienter expressis habent.

De mandato D.N. Pape idem R. D. Cardinalis, & alii Judices procedant, ut petitur feriis non obstantibus.

Placet. A.

§.9. Beatissime Pater. Quamvis creditur, quod R. D. Guido Ascanius qui nunc supradictæ Basilicæ Archiepiscopo existit in vim præinsertæ, quo ad omnia, & singula, etiam iudicia executiva, prout poterat prædictus R. Cardinalis Farnesius, procedere, facere, & exequi possit, tamen ut omnis hesitatio, & dubietas tollatur, & ut ne magis suo, quam R. Cardinalis Farnesii tempore, tam Canonici, & Capitulum, quam omnes alii, & singuli Oratores prædicti, per diversa Tribunalia distrahantur, Sanctitati Vestre humiliter supplicant Oratores prædicti, quatenus, eidem R. D. Guidoni Ascanio Moderno Archiepiscopo committere, & mandare dignetur, ut in omnibus, & singulis supradictis, & omnibus, & per omnia, perinde ac si eadem præinsertæ sibi directe, ac per Dominationem suam Reverendissimam impetratæ fuissent, partibus iustitiam ministrando procedat contra quoscumque, quomodolibet privilegiatos, & exemptos, etiam Religiosos, ac etiam tam ratione Beneficiorum, & censuum, quam pensionum, & responsionum vini ad Oratores respective quomodolibet spectant. & pertinen. ac alia quacumque occasione, vel causa, etiam si de eorum totis tenoribus hic habenda foret mentio specialis.

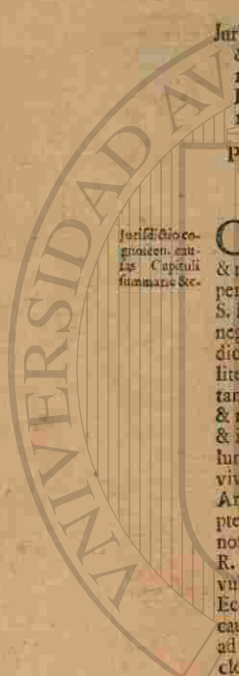
§.10. Cum potestate citandi, & inhibendi,

Indistinctio se
extendit etiam
ad habitatores
in Franco.

Clausula de-
rogatorie.

Pape subscri-
ptio.

Jurisdictionis se
extendit etiam
contra quos-
cumque Reli-
giosos, & pri-
vilegiatos.

UNIVERSIDAD

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA

1538. Penitentiarum per Archiepiscopos byterum in dicta Basilica deputantur.

bendi, necnon a censuris, & poenis Ecclesiasticis quatenus oportuerit, absolvendi, Penitentiarum etiam ad audiendum confessiones, sufficientes, & idoneos, ac timorate conscientie, supradictae Basilice deputandi, alios etiam si in illa de presenti existerent, prout sibi videbitur, amovendi, & expellendi, omniaque alia, & singula faciendi, exercendi, & exequendi in premiffis necessaria, & opportuna.

Quibuscumque non obstantibus.

§.11. Non obstantibus premiffis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, stylo Palatii, privilegiis, & exemptionibus, cum quibuscumque clausulis, etiam fortissimis, & derogatoriis derogatoriis etiam in vim Motus proprii, seu alias quomodolibet concessis, ceterisque aliis quibuscumque. Et quod super premiffis omnibus, & singulis literis sub plumbo, ut supra expediti possint.

Prout subfcripto.

De mandato D. N. Pape, audiat Idem R. D. Cardinalis, citet, absolvat, deputet, & procedat, ut petitur.

XXIII.

Ex Mox. gnans Bullas rito Caruicis. Par. II. p. 77.

Confirmat Constitutiones Leonis X. & Clementis VII. contra Fratres Ordinis Carmelitarum extra claustra divagantes, & Gradus, vel Ordines absque licentia Sedis Apostolicae, & suorum Praelatorum accipientes.

PAULUS PAPA III.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX clementi Apostolicae Sedis provisione, necnon personarum Deo devotarum praesertim sub regulari castimonia Domino militantium pia devotione provenire dignoscitur ut Romanus Pontifex, quandoque per Praedecessores suos Romanos Pontifices pro Religionis conservatione, & augmento, ac personarum earundem quiete, & commodo concessa approbet, & innovet, ac approbata, & innovata Apostolica autoritate communit, aliaque de novo disponat, prout in Domino conspiciet salubriter expedire.

Sub fideis conlocibus nonnulli hujusmodi Fratres extra claustra divagantur.

§.1. Dudum siquidem per fel. rec. Leonem Papam X. Praedecessorem nostrum accepto, quod licet tam secundum Canonicas Sanctiones, quam Ordinis Fratrum Gloriosissima Dei Genitricis semper Virginis Mariae de Monte Carmelo regularia instituta Fratres Ordinis hujusmodi, quacumque causa etiam studii, seu alia occasione a Domibus dicti Ordinis, absque licentia suorum Superiorum, vel post ejusdem licentiae revocationem extra Domos castem morari non possent; Nihilominus nonnulli ex dicti Ordinis Fratribus egritudines corporum, aut animorum simulantes, alii subveniendi eorum parentum inopia colore quaesito, alii vero ad studiorum universitates absque licentia Superiorum hujusmodi, seu dicta licentia revocata accedere, & inibi morari, & quod deterius erat, privilegiis Uni-

versitatibus hujusmodi, illarumque scholaribus concessis, ut liberius in sua damnata praesumptione permanerent, se tueri; Alii vero propriae salutis oblitii, Apostolicas, in quibus se professionem, aut nunquam, aut intra pubertatis annos, seu per vim, & metum fecisse asserentes, literas impetrasse, ac habitu abjecto, per habitacula secularium personarum, & loca inhonesta discurrerendo, cum Laicis conversari non vererantur; Alii vero sub praetextu habilitatis, seu dispensationis ad obtinendum Beneficium, seu Beneficia, Ecclesiasticum, seu Ecclesiastica per Clericos Saeculares obtineri solitum, vel solita per literas Apostolicas sibi concessas; Nonnulli autem alicujus ex S. R. E. Cardinalibus pro tempore existentibus vel alicujus nobilis a Sede Apostolica privilegiati Capellanis, vel familiaritatis literas exhibentes, laxatis habenis extra Ordinem, & obedientiam suorum Praelatorum, in parentum, vel consanguineorum domibus, aut alias extra d. Ordinis Domos morari, & permanere, & Beneficiis Ecclesiasticis pro Cappellanis deservire, & per Saeculum vagari praesumerent, non sine animarum suarum pernicie, & Religionis vituperio, & contemptu, ac populorum scandalo.

Leo X. hujusmodi divagationes prohibuit.

§.2. Dicitur Praedecessor motu proprio, & ex certa scientia, quod ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus Fratres praedicti egritudinis, aut subveniendi parentum inopia, seu quavis alia occasione, vel causa etiam studii, aut dispensationis ad obtinendum Beneficia Ecclesiastica, ipsius Praedecessoris, seu quavis alia auctoritate sibi concessa, nisi beneficium ipsum forent canonice actu ascendi, aut familiaritatis, seu Cappellaniae alicujus ex DD. Cardinalibus, vel cujuscumque privilegiati a Sede Apostolica Nobilis, praeterquam si actu continui commensales forent eorumdem Cardinalium extra praedictum Ordinem praeter, vel absque licentia Magistri Generalis, & illa durante, & de licentia Sedis Apostolicae praedictae, etiam praetextu quorumcumque facultatum, indultorum, & aliarum literarum Apostolicarum quibusvis Universitatibus concessarum commorari non possint.

§.3. Quod quilibet Priorum Provincialium Ordinis in sua Provincia, dum, & quoties foret, Fratres extra Ordinem praedictum, quavis occasione, vel causa commorantes, ad Ordinem redire cogere, & compellere possent, per quasdam statuit, & ordinavit. De illis vero, qui se professionem nunquam, aut intra pubertatis annos, vel per vim, aut metum emisisse asserentes, Apostolicas, vel a Penitentiarum nostrae, tunc sua, literas obtinuerant, aut obtenturi essent praefatis Prioribus Provincialibus commisit, ut nisi ad aliam Religionem, in qua actu regularis vita observaretur, transirent, non obstantibus literis Apostolicis, vel Penitentiarum praedictae, & processibus desuper habitis, vel habendis, quas dictus Praedecessor eis, etiam si vera narrassent, non-

si in

si in foro conscientiae, & nullo modo contra Religionis suae jura, & consuetudines suffragari voluit, ad Ordinem, & Ordinis loca revocarent, Bullas, & processus auferrent, habitum relicto resumere, & penitentiam subire cogere, invocato etiam ad hoc, si opus foret, auxilio brachii secularis; Qui nisi eisdem Prioribus Provincialibus parerent, & infra octo dies mandatis eorum proximos habitum perpetuo gestandum reassumerent, excommunicationis latae sententiae poenam incurrerent, a qua per solum Romanum Pontificem, aut Magistrum Generalem dicti Ordinis, nisi in mortis articulo, absolvi possent. Et similiter statuit, & ordinavit, quod in quibuscumque literis ad ipsorum Fratrum instantiam, sive sub anno Piscatoris, aut sub plumbo, vel per Penitentiarum super praemissorum aliquo inobedientia regularis derogationem etiam super quibusvis supplicationibus ab ipso Praedecessore, aut Romano Pontifice quomodocumque ex tunc in perpetuum impetrandis semper, & indifferenter subintelligi deberet, etiam si appositae non foret clausula hujusmodi, & de licentia Superioris, & ea durante; decernens literas praedictas hujusmodi clausula carentes nullas, nulliusque roboris, vel momenti fore, neque literis praedictis derogari posse, nisi motu, & scientia supradictis; distrius inhiens locorum Ordinaris sub interditi, ingressus Ecclesiae, & suspensionis a regimine, & administratione suarum Ecclesiarum, necnon Universitatibus, Rectoribus, & illarum Conservatoribus, Patrochialium Ecclesiarum, ac omnium aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum, quae obtinebant, necnon inhabilitatis ad illa, & alia obtinenda, poenis eo ipso, si contrafacerent, incurrendis, ac ipsos Priores, quominus Fratres dicti Ordinis sub indultorum, exemptionum, gratiarum, & literarum Apostolicarum praedictarum specie extra Domos, & obedientiam eorum vagantes capere, & apprehendere etiam violenter, illos ad domos, & loca, unde recesserant, reducere, & carceribus mancipare valeret quovis modo per se, vel alium, seu alios directe, vel indirecte impedire praesumerent.

Leonis Constitutionem confirmavit Clemens VII.

§.4. Et deinde pro parte dilecti filii Nicolai Audei Prioris Generalis dicti Ordinis pia mem. Clementi Pape VII. etiam Praedecessori nostro exposito, quod nonnulli ex dictis Fratribus, habitum Regularem Sancti Benedicti, alii vero Sancti Ambrosii, & Humiliatorum, aliqui autem aliorum Ordinum suscipiebant, & sub praetextu delationis talis habitus intra loca Religiosa per saeculum vagando, & cum secularibus conversando, non sine Religionis opprobrio moram traherent, ac etiam continebat scipius, ut Fratres Ordinis Carmelitarum hujusmodi Ordinem ipsum, ac illius Conventus, & Domos, ut praefertur, seu alias

excentes, res, & bona per eos, seu eorum medio in eorum Ordine Carmelitarum, ac illius Conventibus, & Domibus, in quibus Ordinem ipsum professi fuerant, seu degerant acquisita, vel possessa secum desererent, & asportarent in Ordinis Carmelitarum, & Conventuum, & Dolorum hujusmodi iacturam, & detrimentum: praefatus Clemens Praedecessor per alias suas, literas Leonis Praedecessoris hujusmodi, & in eis contenta quaecumque approbavit, & innovavit, ac plena roboris firmitate subsistere decrevit, ac praemissa omnia, prout per dictum Leonem Praedecessorem statuta, ordinata, & decreta fuerunt de novo.

Statuit etiam Carmelitis ad alios Ordines transire non licere ad hoc bona in priori Ordine acquisita asportare.

§.5. Quodque de cetero nulli dicti Ordinis professores cujuscumque gradus, vel conditionis existentes, qui Ordinem, & illius Conventus, & domos hujusmodi, ut ad alios Ordines se transferrent, vel alia quavis de causa, etiam de speciali dictae Sedis licentia exirent, etiam si ad Cathedralium Ecclesiarum regimina assumpti forent, aliqua res, vel bona, quae in Ordine, ac Conventibus, & Domibus hujusmodi quomodolibet acquisiverant, seu possederant, cujuscumque qualitatis forent, secum deferre, aut inde asportare quomodocumque possent, sed illa Ordini, Conventibus, & Domibus hujusmodi, a quibus decederant, relinquere astricti forent, & tam illi ad illa relinquendum, quam etiam omnes, & singuli, qui eatenus Ordinem, & Conventus, ac Domos quomodocumque, etiam quacumque facultate dictae Sedis Apostolicae eis desuper suffragante exiverant, ad res, & bona per eos inde asportata restituendum, & reddendum, necnon quoscumque ejusdem Ordinis Carmelitarum Professores extra Ordinem ipsum, & ejus loca, & etiam praetextu, quod ad alios Ordines se transfulerint, & habitum aliorum Ordinum hujusmodi desererent, in saeculo pro tempore degentes ad redeundum ad dictum Ordinem Carmelitarum, & illius habitum reassumendum, etiam quibus licentis, concessionibus, & gratis eisdem Fratribus sic in saeculo permanentibus per Abbates, seu quoscumque alios Superiores aliorum Ordinum hujusmodi, & quacumque auctoritate, seu dignitate fungentes eis desuper concessis, quas illis, nisi actu loca Monasteria ingrederentur, & in eis regulariter viverent, nullatenus suffragari decrevit, nequaquam obstantibus per censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia, sublato quovis appellationis obstaculo, etiam per ipsum Nicolaum, & pro tempore existentem dicti Ordinis Priorem Generalem cogi, & compelli possent, etiam statuit, ordinavit, ac illis etiam per quoscumque, per quavis literas, etiam derogatoriis derogatorias, efficaciores, & insolitas clausulas in se continentes, derogari non posse, nec derogatum censeri, nisi illarum tenor de verbo ad verbum, & nihil penitus omissis, insertus, ac hujusmodi derogatio praedicto Nicolao, & pro tempore existentem Generali Priori per diversas literas intimata foret, & si aliter dero-

1539.

Formam autem suas publicandi literas, & redigendi vagantes ad sua Claustra prescripisse.

derogaretur, derogatio huiusmodi nemini suffragari: & sic per quoscumque Iudices, sublata quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & defini debere, ac quicquid secus attentari contigerit, irritum, & inane fore decrevit.

§.6. Necnon per eundem Clementem Prædecessorem accepto, quod postmodum aliqui ipsius Ordinis Fratres diversis alias literas variis viis cum primodiolarum literarum derogatione subreptitæ, & obreptitæ obtinuerant, sub quarum clypeo, habitu ipsius Ordinis deposito vagabantur in seculo: Aliqui vero post reformationem dicti Ordinis ab ipso Nicolao Priore factam, se in vita reformatione remanere non posse, licet, falso asserentes, ab eadem Sede in dicto Ordine manendi, & prout ante reformationem consueverant, vivendi licentiam extortam, lucris, & pecuniis propriis insisterent. Aliqui etiam ex particularibus Congregationibus dicti Ordinis quasi privilegiati, cum licentis Vicariorum ipsarum Congregationum, extra Conventus Ordinis prædicti in seculo residentes, Ordinem prædictum non parum distabant, nonnulli vero ex dictis Fratribus, qui se Penitentiariorum Apostolicos a dicta Sede deputari obtinuerant, non solum Ecclesiis, in quibus ad Officium Penitentiarie exercendum erant deputati, sed etiam in Ecclesiis dicti Ordinis officium huiusmodi, tamquam tales, & quasi a Superiore exempti exercebant in grave animarum distorum Fratrum præiudicium, dicti Ordinis denigrationem, reformationis, & Regularis vite perturbationem, Christianissimum scandalum, ac malum, & perniciosum exemplum: præfatus Clemens Prædecessor per reliquas suas in forma brevis literas, eius primodictas literas confirmans, & innovans, ac quatenus opus esset, etiam de novo concedens, eidem Nicolao Priori in virtute sanctæ obedientie commisit, & mandavit: ut omnes, & singulos Fratres prædictos in Domibus dicti Ordinis commorantes per afflictionem literarum prædictarum in valvis Monasteriorum, seu Domorum, in quibus habitabant in genere, alios vero extra Ordinem vagantes per specialem, & personalem earundem præsentium intimationem moneant, ut intra mensem ex tunc computandum, qui ex ipsis Fratribus extra loca dicti Ordinis vagarentur, ad ipsius Nicolai Prioris, & aliorum Superiorum suorum obedientiam iuxta tenorem literarum prædictarum redirent. Dispensati vero ad vivendum, sicut ante reformationem huiusmodi consueverant, ad observantiam Regularem redirent, & cum Fratribus Reformationis se conformarent. Degentes vero extra Conventus Ordinis, & in seculo cum licentis Vicariorum Congregationis ejusdem ad Conventus dicti Ordinis reverterentur. Deputati vero in Penitentiariorum, in Ecclesiis dicti Ordinis officium Penitentiarie absque sui Superioris licentia non exercerent, & illi, quos si ad Ordinem redierint, scandalum in Religione parituros ipse Nicolaus Prior cognosceret, & propterea extra

Ordinem relinquendos eos duceret, pallio nigro, ut a ceteris Fratribus distinguerentur, & non alio uti deberent, auctoritate Apostolica inhiberet, & tam eos, quam supradictos Fratres, & alios, qui monitionibus Nicolai Prioris huiusmodi non parerent, etiam per censuras Ecclesiasticas, & alia opportuna remedia, appellatione postposita, compescere, ac brachii Sæcularis auxilium ad id invocare posset, & valeret, facultatem concessit, prout in singulis literis prædictis plenius continetur.

§.7. Cum autem sicut exhibita Nobis nuper pro parte dicti Nicolai Prioris petitio continebat: causæ propter quas singule prædictæ literæ ad Prædecessores emanaverant, adhuc subsint, & licet secundum regularia instituta dicti Ordinis Fratres præfati extra Ordinem prædictum ad aliquem gradum absque licentia suorum Superiorum se promoveri facere non possint: tamen, nonnulli, ex dictis Fratribus Baccalaureatus, & Magisterii, aliosque gradus in diversis facultatibus absque dicta licentia, vel extra eundem Ordinem suscipere. Alii vero propriae salutis oblitæ ad sacros etiam, Presbyteratus Ordines ætate legitima, vel sufficientia eis minime suffragante, se promoveri facere, reliqui vero Fratres huiusmodi propter eorum demerita, & regularis vite perturbationem extra eorum, seu dicti Ordinis domos expulsi, non sine Religionis vituperio, & contemptu, populorum scandalo diversis viis & mediis ad Ordinem, & domos prædictas contra totius Ordinis voluntatem redire procurant: pro parte ejusdem Nicolai Prioris Nobis fuit humiliter supplicatum, ut literis prædictis nostræ approbationis robur adiret, aliasque in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur.

§.8. Nos igitur dicti Ordinis, quem præceteris in visceribus gerimus charitatis, prosperum, & tranquillum statum, animarum salutem paterno zelante affectu, & singularum literarum prædictarum veteriores tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus, pro sufficienter expressis, & insertis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, statuta, ordinationes, Decreta, inhibitiones, mandata approbationem, & innovationem, ac cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis desuper confectas literas Leonis, & Clementis Prædecessorum huiusmodi, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, ex certa scientia approbamus, & innovamus, ac perpetuæ firmitatis robur obinere, & firmiter observari debere decernimus.

§.9. Et nihilominus potiori pro cautela præmissa omnia de novo, quodque de cetero perpetuis futuris temporibus Fratres prædicti etiam prætextu quarumcumque facultatum, indulgentiarum, & literarum Apostolicarum sub quibuscumque tenoribus, & formis ac cum quibusvis derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibus, & aliis Decretis

1539.

Idem vero subsistentibus motibus

Dictis Leonis, & Clementis Constatuimus confirmat Paulus III.

Prohibet huiusmodi Fratres ad quoscumque Gradum, & Ordines promoveri.

1539.

1539.

tis concessorum, Bachalaureatus, Magisterii, Jubilatus, seu licentiatas, & alios quarumcumque facultatum gradus extra dictum Ordinem, & absque licentia huiusmodi suscipere, seu ad illos, & ad Presbyteratus, & alios sacros Ordines se promoveri facere minime possint, ac propter eorum demerita, seu alias a Domibus, & Ordine prædictis expulsi ad illos quovis modo reverti, nequeant: Et si qui forsitan ex Fratribus præfatis ad gradus, aut ad Ordines huiusmodi promoti fuerint, eorum privilegii uti nullatenus valeant, & pro non promotis habeantur, statuimus, & ordinamus: ac quacumque susceptiones, & ad gradus, ac Ordines huiusmodi promotiones, ut præfertur, etiam prætextu facultatum, & indulgentiarum, ac literarum prædictarum, seu alias factas, & faciendas, nullas, & invalidas, ac nullius roboris, vel momenti fore, nec eis, in quorum favorem factæ, & concessæ fuerint, suffragari debere decernimus, & declaramus.

Ecclesiarum Prælati præcipit, ut Superiorem huiusmodi Decretorum.

§.10. Mandantes nihilominus universis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & in dignitate Ecclesiastica constitutis personis, necnon quarumcumque Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, ipsorumque Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum Vicariis, & Officialibus ubilibet constitutis: quatenus omnes, & eorum quilibet, quoties pro parte Nicolai, ac pro tempore existentis Prioris generalis huiusmodi fuerint requisiti, similiter in præmissis consilium, auxilium, & favorem pro viribus impendant, non permittentes eum, & alios dicti Ordinis Superiores contra tenorem præsentium, & singulatum aliarum literarum præfatarum aliquo modo turbari, aut impediri, contraditores quolibet, & rebelles per censuras & poenas Ecclesiasticas, ac alia juris remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii Sæcularis.

Derogat contrariis.

§.11. Non obstantibus præmissis, ac felicis recordationis Bonifacii PP. VIII. Prædecessoris nostri de una, ac Concilii generalis de duabus dietis dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium non trahatur, ac aliis Apostolicis, & in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon statutis, & consuetudinibus etiam iuramento confirmatione Apostolica, val quavis firmitate, alia roboratis, privilegii quoque, indultis, ac literis Apostolicis per recol. mem. Eugenium Papam IV., & Paulum II., Sixtum, etiam IV., Innocentium VIII., ac per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem Apostolicam, dicto Ordini, vel Congregationi etiam Mantuanæ, & Albeni concessis, etiam motu, & scientia similibus, ac de Apostolica potestatis plenitudine, & cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis quomodolibet

etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma servanda foret, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus derogari possit, tenores huiusmodi præsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, & formas ad id servandos pro individuo servatis habentes hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permanentibus, harum ferie specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quæ dicti Prædecessores in singulis literis prædictis voluerunt non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque, seu si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Transumptis credi jubet.

§.12. Volumus autem, quod præsentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis ea prorsus fides adhibeatur, quæ originalibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die septimo Aprilis 1539. Pontificatus nostri Anno V.

Die die 7. Aprilis 1539. An.V.

XXIV.

Approbatio Confraternitatis sub invocatione Sanctissimi Corporis Christi, pro decentiori eius veneratione in Urbe instituta, Indulgentiarumque largitio, tam pro ea, quam pro aliis Confraternitatibus ubique locorum institutis, & instituendis.

Festivitatem antea Sanctissimi Corporis Christi instituit Urbanus IV. in Const. XIX. Transmissus. Tom. III. Par. I. fol. 414. ubi notari.

PAULUS PAPA III. SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Domine Noster Jesus Christus transmissus de hoc mundo ad Patrem, in ultima Cæna, qua Pascha cum discipulis suis manducavit, admirabile Sacramentum preiosissimi Corporis, & Sanguinis sui instituit, per quod universi Christiani memoriam suæ caritatis eximie, quam in sua passione, hora ejus appropinquante, ostendit, recolent. Unde Nos illius vices licet immeriti gerentes in terris, debitum censemus, ut quæ in hujus Sacrosancti Sacramenti honorem, & venerationem ex pia Christianissimorum devotione digne ordinata comperimus, ut perpetuis futuris temporibus permaneant, prompta devotione, prout

Christus in ultima Cæna, Sacramentum Euchariæ instituit, ut ipsius fides sit eximie caritatis memoriam recolent.

Quidam Cives Romani, & Curiales in Ecclesia B. M. super Minervam, Corporis Christi societatem erexerunt, pro decembris mensis cultu, & veneratione curant.

Cujus Confratres curam debent, ut ubique Sanctissimi hoc Sacramentum honorifice custodiantur.

Et impensis ad hoc necessariae provideantur.

Et si Parochia illud ad hunc modum deceret deservere, & Facibus accessu associati fiant.

prout deest Apostolico presidio solidemus, & ut ad id fidelium eorumdem vota facilius concurrant, fideles ipsos spiritualibus muneribus prosequamur, & eorum pia suffragia donis caelestibus confoveamus, ut exinde divinae gratiae aptiores reddantur, & Sacramentum ipsum in die peregrinationis extremae sibi fore viaticum salutare mereantur.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum universorum Confratrum Confraternitatis sub invocatione Sacratissimi Corporis Christi in Ecclesia domus Beate Marie super Minervam de Urbe, Ordinis Fratrum Praedicatorum instituta, Nobis nuper exhibita, peritio continet. Quod nuper nonnulli Cives Rom. & curiales Christianissimi, pie considerantes, Sacratissimum Eucharistiae Sacramentum praedictum, in Parochialibus Ecclesiis dictae Urbis minus honorifice, & in locis abjectis sine ulla veneratione conservari, & cum per ipsam Urbem pro communione infirmorum deferendum erat ab uno tantum Capellano, sine ulla decore & reverentia solum deferri, & singulari devotione ducti, cupientes praemissis, & ut eidem Sacramento honor, cultus, & veneratione debita exhiberentur, quantum in eis erat, providere, unam Societatem, seu Confraternitatem utriusque sexus sub invocatione ejusdem Sacratissimi Corporis Christi in dicta Ecclesia de Minerva, ordinarunt, & instituerunt.

§.2. Ac pro ejus salubri directione, & incremento, inter alia, quod Confratres Confraternitatis hujusmodi pro tempore existentes, seu ab eis per singulas regiones Urbis praedictae deputati, aut deputandi, diligenter, ac omni cura, & studio facerent, & procurarent, ut Sacramentum hujusmodi, tam in dicta Minerva, quam singulis aliis Parochialibus Ecclesiis Urbis hujusmodi, ea qua de cet veneratione in loco honorifico, & honesto, lampadibus accensis, die noctuque conservaretur, & custodiretur.

§.3. Et si earundem Ecclesiarum redditus ad id non sufficerent, ipsi Confratres illis de necessariis ad hujusmodi opus, necnon ad emendum unum pallium pro singulis Ecclesiis praedictis, cum quo Sacramentum ipsum, quotiescumque illud pro communione infirmorum extra Ecclesiam deferendum esset, deferri deberet, providerent.

§.4. Ac quod Rector cujuslibet ex Ecclesiis praedictis, seu illius locumtenens, quotiescumque esset necessarium, Sacramentum hujusmodi alicui infirmo ministrari, & ad illius domum deferri, campanam suae Ecclesiae certis ictibus pulsari facere teneretur, ad hoc, ut Confratres vicini Parochiae illius Ecclesiae, se moneri, & convocari ad associandum Sacramentum ipsum cognoscerent, & per se ipsos associare, si legitimo impedimento detenti non forent, alioquin per unum de suis dignioribus familiaribus Sacramentum praedictum ad domum dicti infirmi facibus accessu associari, & comitari facere tenerentur.

§.5. Ac quod utriusque sexus persona Confraternitatis hujusmodi Confratres pro tempore existentes tertia quaque die Dominica cujuslibet mensis totius anni in dicta Ecclesia de Minerva congregari, & inibi unam Missam in cantu, vel alias celebrari facere, ac in elevatione praefati Sacramenti facibus accessus habere deberent.

§.6. Necnon prima die Veneris statim post Festum Corporis Christi immediate sequenti, solemnem Processionem, extra, & circum praefatam Ecclesiam de Minerva Sacramentum praedictum honorifice facibus accessus deferendo, annuatim facere.

§.7. Et si aliquem ex Confratribus Confraternitatis hujusmodi agrotare contingeret, Rector, aut electus nominatus Ecclesiae, cujus dictus infirmus Parochianus existeret, una cum alio Confratre ejusdem Confraternitatis per Rectorem, seu electum nominatum hujusmodi pro tempore eligendo, dictum infirmum visitare, & ad confitendum peccata sua, ipsumque Sacramentum suscipiendum pie adhortari, & commone.

§.8. Necnon singulis hebdomadis totius anni, ipsi utriusque sexus Confratres quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam, in Commemorationem dicti Sacramenti, devote recitare, & commemorare tenerentur.

§.9. Ac mulieribus Confratribus dictae Confraternitatis, quibus indecens esset per dictam Urbem vagari, ad associandum dictum Sacramentum, ut quoties signum Campanae audirent, flexis genibus Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam hujusmodi quinquies, ut praefertur, recitando, omnes, & singulas gratias, & Indulgentias Confratribus Confraternitatis hujusmodi pro tempore concessas consequerentur, per Nos concedi procurare instruerent, & ordinarunt, prout in instrumentis, seu aliis documentis desuper confectis plenius contineri dicitur.

§.10. Ac dilectum filium nostrum Alexandrum S. Mariae in Via lata Diaconum, Cardinalem de Celsarini nuncupatum, in Protectorem dictae Confraternitatis elegerunt.

§.11. Quare pro parte eorumdem Confratrum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut institutioni Confraternitatis, ac statutis, & ordinationibus hujusmodi pro illorum subsistentia firmiter, robor Apostolicae confirmationis adhaerere, ac alias in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.12. Nos igitur tantum Sacramentum omni laude, & veneratione dignum, a cunctis fidelibus, ut per hoc desideratam salutem consequi valeant, honorari, laudari, magnificari, sinceris desideriis exoptantes, ac omnipotenti Deo, quod tam saluberrima tamque necessaria, & utilia opera nostro tempore exerceri inceperint, gratias agentes, & ut illa perpetuo frequententur, ac Christiani praefati eis frequentius infiant, quo Nos erga eos amplioribus, & specia-

1539. In dictis Ecclesia de Minerva quolibet tertia Dominica cujuslibet mensis sollemnem Missam celebrari faciant.

Die post festum Corporis Christi, processionaliter, & honorifice circa d. Ecclesiam procedant.

Confratres infirmos visitent, & ad ipsum Sacramentum suscipiendum hortentur.

Singulis hebdomadis quinquies Orationem Dominicam, & Angelicam in commemorationem d. Sacramenti recitent.

Mulieres non valentes, illud associare, quinquies flexis genibus, ut supra exarant, Indulgentias Confratribus consequi possit a Pontifice petierunt.

Alexandrum Car. Celsarini Protectorem elegerunt.

Confirmationemque dictarum ordinationum postulaverunt.

Hic ergo Pontifex Deo gratias agens de praemissis, omnia praedicta approbat.

cialioribus gratis liberaliores, seque per hoc majori caelestis gratiae devotione refici posse cognoverint, quantum cum Deo possumus providere volentes; hujusmodi supplicationibus inclinati, institutionem Confraternitatis hujusmodi, necnon praedicta, ac omnia, & singula alia per eisdem Confratres circa praemissa statuta, & ordinata, prout illa concernunt, omnia, & singula in instrumentis, seu documentis desuper confectis praedictis contenta, & inde sequuta quaecumque ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore praesentium approbamus, & confirmamus, ac omnes, & singulos iuris, & facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus; illisque perpetuae firmitatis robor adiciamus, & ea per ipsarum Parochialium Ecclesiarum Rectores, seu eorum Locatenentes, pro tempore existentes, & alios ad quos spectat, firmiter observari debere decernimus. Et nihilominus pro potiori cautela, praemissa omnia, & singula alia per eisdem Confratres, ut praefertur, statuta, & ordinata de novo, auctoritate, & tenore praedictis, perpetuo statuimus, & ordinamus.

§.13. Ac Confratribus Confraternitatis hujusmodi nunc, & pro tempore existentibus, ac eorum singulis, quod omnibus, & singulis privilegiis, indultis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, indulgentiis etiam plenariis, & peccatorum remissionibus, & aliis gratis spiritualibus, & temporalibus Confratribus Imaginis Salvatoris ad Sancta Sanctorum, necnon Caritatis, & Archiepiscopalis S. Jacobi in Augusta, ac Sancti Joannis Baptistae, necnon Sanctorum Cosmae, & Damiani nationis Florentinae, ac Hospitalis nostri S. Spiritus in Saxia, Ordinis Sancti Augustini, & Campi Sancti, Confraternitatum ejusdem Urbis, pro tempore existentibus, illorumque, ac Beate Mariae de Populo, etiam de Urbe Ecclesiae, ac Christianidelibus illas visitantibus, per quoscumque Rom. Pont. Praedecessores nostros, & Successores concessis, & concedendis; & quibus illi utuntur, potiuntur & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum: quorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis haberi volumus, ex nunc, & in perpetuum utantur, potiantur, & gaudeant, ac uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant in omnibus, & per omnia, perinde ac si illa eis specialiter, & expresse concessa fuissent, & in futurum concederentur, concedimus, & indulgemus. Ipsaque privilegia, indulta, exemptiones libertates, immunitates, indulgentias, etiam plenarias, ac peccatorum remissiones, & alias gratias ad Confratres Confraternitatis Sanctissimi Corporis Christi hujusmodi, ac illius Capellanos, ministros, & personas pro tempore existentes eisdem auctoritate, & tenore extendimus, & eis communicamus.

§.14. Necnon Christianidelibus praefatis qui dictam Confraternitatem Sacratissimi Corporis Christi ingredientur, die illorum Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Indulgentias, & gratias alicuius Pontificis, illis Confratribus elargitur. In vide quo ad Indulgentias quod notavi in rubr.

Indulgentiam Confratrum in die ingressus, & ter in vita eorundem.

ingressus hujusmodi, plenariam ad instar Jubilaei, ac eorum peccatis prius confessis, & Sacramento hujusmodi per eos devote recepto, ter in vita, similiter plenariam omnium peccatorum suorum.

§.14. Ipsi Confratribus, qui praefatum Sacramentum eisdem infirmis ministrandum associaverint, seu impediti associari, ut praefertur, fecerint, ac eisdem processionibus, & divinis officiis, qua per eisdem Confratres, ut praefertur, celebrari facere contigerit, interfuerint, quoties id fecerint, centum, qui vero dictam Ecclesiam de Minerva diebus Veneris cujuslibet hebdomadae totius anni devote visitaverint, decem annorum & totidem quadragenarum injunctarum eis poenitentiarum indulgentias, & remissiones, quoties id fecerint, misericorditer in Domino concedimus, & elargimur.

§.16. Necnon mulieribus ejusdem Confraternitatis, quibus propter honestatem, non licet per Urbem ipsam passim vagari, quoties signum Campanae hujusmodi audierint, semel orationem Dominicam, & totidem salutationem Angelicam, flexis genibus devote recitaverint, ut omnes, & singulas indulgentias, concessionis, & gratias aliis Confratribus interessentibus concessas, consequantur, & consequi valeant.

§.17. Ac eisdem utriusque sexus Confratribus, & eorum singulis, ut quemcumque Presbyterum secularem, vel cujusvis Ordinis Regularem, etiam in mortis articulo, etiam si mors tunc non subsequatur, in suum possint eligere Confessorem: qui eorum confessionibus diligenter auditis, eos, & eorum singulos ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis quantumcumque gravibus, & enormibus, per eos & eorum singulos pro tempore perpetratis, etiam Sedi Apostolicae, & eorum Ordinationis reservatis praeterquam a contentis in literis in die Coenae Domini legi solitis, ter in vita absolvere, & eis poenitentiam salutarem injungere.

§.18. Necnon ejusdem Confraternitatis administratoribus, & Confratribus pro tempore existentibus, pro illius statu salubriori dirigendo, ut quaecumque licita, & honesta statuta, & ordinationes felix regimen, & prosperum statum, ac gubernationem illorum, & aliarum quarumcumque rerum, spiritualium & temporalium, eos quomodolibet convenienter concedere, & facere, eaque quoties videbitur, mutare, & alterare, limitare, corrigere, declarare, modificare, & in melius reformare, quae postquam edita, mutata, alterata, limitata, correctae, declaratae, modificatae, & in melius reformata fuerint, eo ipso per Sedem eandem confirmata sint, & esse censentur, auctoritate, & tenore praedictis indulgemus, & plenam, ac liberam desuper facultatem concedimus.

§.19. Et nihilominus, ut Christianidelium devotio ad tam salubre Sacramentum ferventius invalescat, ac Christiani ad illius venerationem, & similia caritatis opera

Et in associatione Sacramenti, & in reverentia divinum officiorum, & visitatione Ecclesiae B. Mariae super Minervam.

Ac mulieribus non valentibus Sacramentum associare, sed recitantur, ut hic. In vide ibi.

Seculari Confratrum eligendi Confessorem qui eos absolvet.

Statutum pro regimine d. Confraternitatis ordinandi.

Aliisque Confraternitates sub eadem invocatione, ut par. Christi

1539. ubi... indult... indulgentiarum... indulgentiarum... indulgentiarum...

Claufula hujus Constitutionis... Claufula hujus Constitutionis... Claufula hujus Constitutionis...

ra exercenda per amplius excitentur, quod omnes, & singule alie Confraternitates sub eadem invocatione Sanctissimi Corporis Christi ubilibet institute, & instituende, eisdem privilegiis, concessionibus, indulgentiis, facultatibus, gratis, & indultis Confraternitati in Ecclesia de Minerva instituta hujusmodi per Nos concessis, & concedendis utantur, potiantur, & gaudeant, ac uti, potiri, & gaudere possint, & debeant, prefata auctoritate etiam presentium tenore statuimus, & ordinamus.

§.20. Decernentes presentes literas, & in eis contentas indulgentias, & peccatorum remissiones, sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, modificationibus similibus vel dissimilibus indulgentiarum, & literarum etiam per Nos, & Successores nostros, ac Cancellaria Apostolica regulis pro tempore editis, etiam in favorem fabricae Basilicae Principis Apostolorum de eadem Urbe, & Cruciate Sanctae, nullatenus comprehensas, sed ab illis omnino exceptas esse, & censeri. Et sic per quoscumque iudices cuavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis altere, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, ac quicquid fecerit attentari contigerit, irritum, & inane. Nec non presentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curiae Ecclesiasticae, seu personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eandem praefatae fidei, & in iudicio, & extra adhibendam fore, quae eisdem presentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel offensae.

§.21. Quocirca venerab. Fratris nostris universis, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, & aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitanis, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum, Canonicis, ac eorumdem Patriarcarum, Archiepiscoporum, & Episcoporum Vicariis in spiritualibus, & Officialibus generalibus ubilibet constitutis, per Apostol. scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Confratrum Confraternitatis Sacratissimi Corporis Christi in Ecclesia de Minerva instituta hujusmodi pro tempore existentium, desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant praesentes literas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, ipsosque Confratres illis pacifice gaudere. Non permitentes eos desuper per quoscumque contra presentium tenorem quomodolibet molestari. Contradictores quolibet, & rebelles, per censuras & poenas Ecclesiasticas appellatione postposita compescendo. Ac quoscumque sua interesse putantes, etiam per edictum publicum locis publicis assignandum, confuto summarie de novo tuto ad eos accessu, citando, ac illis necnon aliis, quibus, & quo-

ties opus fuerit, inhibendo, censurasque, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§.22. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri, qua cavetur, nequis extra suam Civitatem, vel Diocesim ad iudicium evocetur, seu ne iudices a Sede praedicta deputati extra Civitatem, vel Diocesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut aliis vices suas committere praesumant, ac de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, & quibusvis aliis Apostolicis, ac in provincialibus, & synodalibus editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinacionibus, necnon privilegiis, & Apostolicis praedictis, & quibusvis aliis, Ecclesiis, Confraternitatibus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus illorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nil penitus omisso, & forma illis tradita, & observata insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque; Aut si aliquibus, communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca ad iudicium evocari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Nulli ergo &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae 1539. pridie Kalendas Decembris, Pontificatus nostri Anno VI.

XXV. Innovatio literarum contra Quaeitores omnium Hospitalium, & Piorum locorum, & renovatio facultatum eis concessarum, cum prohibitione similes deputandi, nisi de consensu Praefectorum Fabricae Basilicae Sancti Petri de Urbe, cui quaestuarie elemosynae, & nondum dictis Hospitalibus incorporatae applicantur.

PAULUS PAPA III. Universis, & singulis praesentes literas inspecturis Salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Nuper postquam seate: Clemens Papa VII. Praedecessor noster diversis querelis sibi perlatis providere volens, quasdam suas literas omnia privilegia Sancti Spiritus in Saxia, & Sancti Joannis Lateranen., ac Sancti Jacobi pauperum Incurabilium de Urbe nostra Hospitalibus, & S. Antonii Viennen., & Sancti Sebastiani extra muros

Claufula derogatoriis ad id.

D. P. An. VI. die 10. Novembris.

Ex Reg. in Arch. Vat.

Clement VII. Indulta quocumque Quaeitores Hospitalium, & Ordinarum a Collegio Hospitalium Urbis suspendit primo, deinde revocavit.

1540.

muros dictae Urbis Sancti Augustini, & Cisterciensium. Ordinibus de Mercede Redemptionis Captivorum per Romanos Pontifices super quaestis faciendis, ac Confratribus describendis, & indulgentiis publicandis concessa, & per eundem Clementem Praedecessorem nostrum confirmata, ex certis causis tunc expressis ad beneplacitum suum primo suspenderit, & Capellas sub invocatione Sancti Sebastiani penitus suppresserat, & deinde idem Praedecessor per alias suas literas in forma Brevis praedictas literas suas confirmaverat, necnon Commissarios, Nuncios, & Quaeitores vigore privilegiorum praedictorum constitutos revocaverat, ac omnem facultatem desuper concessam ab Hospitalibus, & aliis praedictis amoverat, & abdicaverat: ac tam quaestas praedictas facere, indulgentias, & alias gratias eis concessas publicare, Confratres describere, ac Confessionalia concedere, quam etiam in casibus Matrimonialibus prohibitis dispensare prohibuerat.

Hujusmodi prohibitionem extendit mox Paulus III. ad quocumque Hospitalia, Ordines, Loca Pia &c. Fabrica S. Petri de Urbe excepta: Ecclesiarum Praesentium data facultate puniendi praesentibus inobedientes.

§.2. Nosque successive, cum non sine animi nostri displicentia accepissemus, quod nonnulli Hospitalium, Monasteriorum, & aliorum praedictorum, ac etiam Sancti Helmi, Sancti Bovis, Sancti Bernardi, S. Leonardi, & Sanctae Marthae, Sanctae Catharinae Montis Synai, Sancti Viti, Sanctae Mariae dela Heremita praedictorum, quam aliorum locorum quaequocumque Hospitalium, Monasteriorum, & aliorum praedictorum, ac etiam Sancti Helmi, Sancti Bovis, Sancti Bernardi, S. Leonardi, & Sanctae Marthae, Sanctae Catharinae Montis Synai, Sancti Viti, Sanctae Mariae dela Heremita, seu aliorum locorum quaestores, & Commissarios quaestas praedictas facere, & alia praedicta exercere non erubescerent, per alias nostras in forma Brevis literas omnibus, & singulis locorum Ordinariis, ut sub excommunicationis, & aliis, de quibus eis videretur, poenis, quibuscumque tam Hospitalium, & Monasteriorum, ac Redemptionis Captivorum, & aliorum Praedictorum, & nominum praedictorum Commissariis, Nunciis, & Quaeitoribus praemissa fieri inhiherent, & contra talia prohibita exercere praesumentes ad declarationem incursus dictarum poenarum procederent, Quaeitoribus Fabricae Basilicae Principis Apostolorum de Urbe a personis Deum timentibus deputatis dumtaxat exceptis mandaveramus, prout in singulis literis Praedecessoris, & nostris praedictis latius continetur.

Cum inobedientes adhuc aliqui superstit.

§.3. Ad nostram pervenit notitiam, quod nonnulli Quaeitores, & Commissarii, tam praedictis, quam aliis forsitan nominibus, vigore privilegiorum praedictorum, & forsitan aliorum etiam a Nobis licet contra mentem nostram emanatorum, tam quaestas facere, quam Indulgentias publicare, & alia, quae eis concessa fuisse pretendunt, exercere, ac diversas pecuniarum summas, res, & bona exigere, & aliqui forsitan sibi ipsis appropriare non destiterunt.

Quaestores pecunias, sine quo respectu Hospitalibus, & Ordinarum a Collegio Hospitalium Urbis suspendit primo, deinde revocavit.

§.4. Nos scandalis, quae ex praemissis provenire possent occurrere, & de pecuniis, rebus, & bonis haecenus exactis, quae Hospitalibus, Monasteriis, & aliis locis facultatem quaestandi, & alia praemissa exercendi, seu exercere faciendi, habere praetendentibus, adhuc incorporata non sunt, gravissimis expensis, etiam quotidianis dictae Fabricae, quam nuper per venerabiles fra-

tres Franciscum Alerien. & Philippum Burgi Sancti Sepulchri Episcopos, & dilectum, filium Raphaelem de Casalibus dictae Fabricae Praefectos, & Deputatos aggredi fecimus, & dante Domino prosequi, & ad finem perducere intendimus, providere volentes, motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine singulas literas Praedecessoris, & nostras praedictas, illarum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, harum serie confirmantes, approbantes, & innovantes, firmis tamen semper, & illis remanentibus omnibus, & singulis privilegiis dictae Fabricae, & illius Collegio, & deputatis haecenus concessis, omnes, & singulas pecuniarum summas, res, & bona ex quaestis, elemosynis, Indulgentiis, & aliis praedictis haecenus proventis, & penes, tam Hospitalium, Monasteriorum, Redemptionis Captivorum, Sancti Helmi, seu Adhelelmi, Sancti Bovis, Sancti Bernardi, Sancti Leonardi, & Sanctae Marthae, Sanctae Catharinae Montis Synai, Sancti Viti, Sanctae Mariae dela Heremita praedictorum, quam aliorum quorumcumque Hospitalium, Monasteriorum, Ecclesiarum, & locorum piorum quocumque nomine nuncupatorum Quaeitores, Commissarios, Nuncios, Ministros, Thesaurarios, Depositarios, five alias personas loca, Collegia, & Universitates cujuscumque gradus, conditionis, & dignitatis fuerint, existentia, quae adhuc Hospitalibus, Monasteriis, & aliis piis locis praedictis cum effectu incorporata non sunt, harum serie dictae Fabricae Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & illius Collegio, & deputatis ad opus, & utilitatem dictae Fabricae concedimus, & applicamus, ac pro concessis, & applicatis dictae Fabricae haberi volumus.

§.5. Necnon omnes, & singulos Quaeitores, Commissarios, Ministros, Thesaurarios, Depositarios, & alios Officiales per Guardianos, Officiales, & Superiores dictorum Hospitalium, Monasteriorum, Redemptionis Captivorum, & aliorum locorum praedictorum, ac etiam per Praedecessores nostros, & per Nos haecenus deputatos revocamus, omnesque facultatem, potestatem, & auctoritatem quaestandi, Indulgentias, & alias gratias publicandi, Confratres describendi, Confessionalia concedendi, in casibus Matrimonialibus prohibitis disponendi, ab homicidiis casualibus, seu voluntariis, ac simoniae labe absolvendi, & vota commutandi, & forsitan alia exercendi, a Quaeitoribus, Commissariis, Ministris, Thesaurariis, Depositariis, & aliis praedictis, necnon a Guardianis, Officialibus, & aliis Superioribus Hospitalium, Monasteriorum, Redemptionis Captivorum, & aliorum locorum praedictorum privilegia, & facultates eos substituendi, & deputandi motu, scientia, & potestate similibus abdicamus, & amovemus: ita quod de cetero perpetuis futuris temporibus Quaeitores, Commissarii, Ministri, Thesaurarii, Depositarii, aut alii Officiales ad quaestas hujusmodi exercen. Indulgentias, & alias gratias publican.

Amoverat deputatos quoscumque, & privilegia quocumque eis concessa, prohibens quaestas fieri nisi de consensu Praesidium dictae Fabricae.

Prædicitis de-
putatis man-
dat pecunias
præfate Col-
legii fabricæ
perfolvere.

Confratres describen., Confessionalia con-
ceden., & alius casibus prædictis dispensan.,
& absolvē, ab aliquibus etiam a Nobis, &
Successoribus nostris Romanis Pontificibus
constitui, & deputari non possint, nisi
constitutioni, & deputationi hujusmodi præ-
fati Collegii, aut Deputatorum dictæ Fabri-
cæ pro tempore existentium expressus acce-
dat assensus.

§.6. Mandantes universis, & singulis
præfatorum Hospitalium, Monasteriorum,
Ordinum Redemptionis Captivorum, San-
cti Helmi, seu Sancti Adhelelmi, S. Bo-
vis, Sancti Bernardi, Sancti Leonardi, San-
ctæ Marthæ, & aliorum quorumcumque
Ecclesiarum, & priorum locorum Quæstori-
bus, Commissariis, Ministris, Thesaurariis,
Depositariis, & aliis Officialibus, sive aliis
personis, loco, Collegio, & Universitati-
bus, ut pecunias, res, & bona ex quæstis,
Indulgentiis, & aliis prædictis acquisita, &
ut præfertur, dictæ Fabricæ applicata, &
concessa, penes ipsos, & eorum quemlibet
existentia, & adhuc, ut præfertur, minime
incorporata præfate Fabricæ, & pro ea il-
lius Collegio ac Deputatis, & Officialibus ad
opus, & utilitatem dictæ Fabricæ exponen-
da, & convertenda perfolvant, & contin-
gent.

Collegio ve-
ro hujusmodi
potestatem fi-
cit inobedi-
entis compen-
sandi continet.

§.7. Eisdem vero nunc, & pro tempo-
re dictæ Fabricæ Deputatis, & Præfatis, ut
Quæstores, Commissarios, Thesaurarios,
Depositarios, & Officiales, aut alias perso-
nas, penes quos pecuniar, res, & bona hu-
jusmodi existunt, sub poenis, & censuris,
quibus eis videbitur, tam præsentium, quam
aliorum privilegiorum dictæ Fabricæ, & il-
lius Collegii, & Deputatis concessorum vi-
gore ad solutionem, & consignationem hu-
jusmodi faciendam cogant, & compellant,
ac præsentis, & in eis contenta quæcumque
inviolabiliter observari mandent, & faciant,
inobedientes, & rebelles, ac contradic-
tores quoscumque per poenas, & censuras
prædictas auctoritate nostra appellationes
postposita compescendo, invocato, si opus
fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria
vulit.

§.8. Non obstantibus præmissis, ac Con-
stitutionibus, & Ordinationibus Apostoli-
cis, necnon in Provincialibus, & Synodali-
bus Conciliis generalibus, & specialibus
editis, statutisque, & consuetudinibus, necnon
stabilimentis, usibus, & naturis Hospitalium,
& Monasteriorum, & aliorum locorum,
prædictorum, & quorumvis aliorum mem-
brorum, domorum, & locorum aliorum,
Ecclesiarum etiam Cathedralium Metropolita-
narum etiam juramento, confirmatione
Apostolica, vel quavis alia firmitate robo-
ratis, privilegiis quoque, & indultis, & liti-
eris Apostolicis, tam sub Plumbo, quam in
forma Brevis, & Motu proprio etiam a No-
bis emanatis, & confirmatis, & innovatis,
& forsitan de novo concessis, quibus etiam
si in eis quod nullatenus, aut non nisi sub
certis modo, & formis derogari possit cau-
tum, & expressum sit, illorum omnium, &
singulorum tenores præsentibus pro suffi-
cienter expressis, ac modos, & formas pro

debite observatis habentes, ad effectum præ-
missorum dumtaxat, specialiter, & expresse
derogamus, ac sufficienter derogatum esse
volumus, ceterisque contrariis quibuscum-
que cum clausulis opportunis, & consuetis.

§.9. Et quia difficile foret &c.
Datum Romæ apud S. Petrum sub an-
nulo Piscatoris die 25. Januarii 1540. Pont.
nostri Anno VI.

Transcriptis
fidem dari ju-
bet.
Dat. die 25.
Januarii 1540
An.VI.

XXVI.

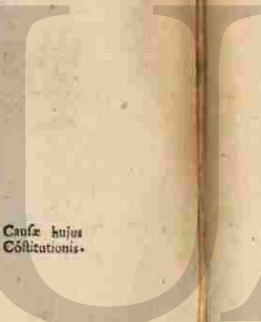
Institutio Studii Generalis, in Civitate Ma-
ceraten. Provincie Piceni, & Status Ec-
clesiastici, cum aliorum Studiorum Ge-
neralium gratiis, & privilegiis.

Quoad Lectores, & Scholares ejusmodi Sta-
diorum, vide etiam Concil. Trident. Sess. 5.
Cap. 1.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad futuram rei memoriam.

IN eminenti dignitatis Apostolicæ specu-
la, superni dispositione consilii licet im-
meriti constituti ad cunctas fidelium regio-
nes nostre vigilantie potissime, etiam in
temporalibus creditas, earumque profes-
sus, & commoda, tamquam Pastores uni-
versalis gregis Domini nostre considera-
tionis aciem, quantum Nobis conceditur
extendentes, fideles ipsos ad querendum
literarum studia, per quæ militantis Ec-
clesiæ Respublica geritur, ac divini nominis,
& Fidei Catholice cultus protenditur, om-
nisque prosperitatis humanæ conditio auge-
tur, nostre sollicitudinis ope, Apostoli-
cisque favoribus propensus excitamus.

Proemium.

Causæ hujus
Cõstitutionis.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum
Communitatis Civitatis nostre Maceraten.
Nobis nuper exhibita petitio continebat,
quod cum dicta Civitas, in qua Curia Gene-
ralis Marchiæ nostre Anconitanæ residet, &
victualium omnium copia habetur, pro-
pter varias ipsius Civitatis conditiones, &
commoditates, Generali Studio non modi-
cum apta censetur, ac Republicæ expe-
dire credatur, ut in ipsa Civitate emanet
fons scientiarum irriguus de cuius plenitu-
dine, universis liberalibus documentis im-
biti cupientes, haurire possint, si in eadem
Civitate, una Universitas Studii Generalis,
cujuscumque facultatis, & scientiæ erigeretur,
& institueretur, profecto Maceraten.
prædictæ, & aliarum Civitatum, ac loco-
rum circumvicinorum incolis, & habitato-
ribus in scientia proficere volentibus ma-
gna commoditas studendi pararetur. Ac ex
eorundem studentium postmodum doctri-
na, & scientia, in Civitatum, Terrarum,
& Locorum regimine, ac ipsius fidei Catho-
licæ propagatione, quamplurimi fructus
provenirent. Quare pro parte præfatorum
Communitatis Nobis fuit humiliter suppli-
catum, ut super iis, ad hoc ut in ipsa Ci-
vitate literarum studium, incrementum su-

Institutio stu-
dii generalis
in Civitate
Maceraten.

scipiat, opportune providere de benignitate
Apostolica dignaremur.

§.2. Nos igitur attenden., quod ex li-
terarum studio, tam publica, quam priva-
ta, & spiritalia, & temporalia commoda
mundo proveniunt, Communitatem præ-
fatam, ac eorum singulos a quibusvis ex-
communicationis, suspensionis, & Inter-
dicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, cen-
suris, & poenis, a Jure, vel ab homine,
quavis occasione, vel causa latis, si quibus
quomodolibet innodati existant, ad effec-
tum præsentium dumtaxat consequendum,
harum serie absolventes, & absolutos fore
censentes hujusmodi supplicationibus incli-
nati, in eadem Civitate Maceraten. perpe-
tuis futuris temporibus generale Studium,
cujuscumque facultatis, & scientiæ licite,
cum Cathedris facultatum earundem, ac
potestate, & facultate doctorandi, seu ma-
gistrandi, necnon Rectoriæ, & aliis pro il-
lius prospero, & felici regimine necessariis
facultatibus, & officiis, ut in inibi gene-
rale Studium in qualibet licite facultate
perpetuo habeatur, & vigeat, auctoritate
Apostolica tenore præsentium erigimus, &
institimus. Ac eidem Studio, & illius
Universitati, necnon Rectori, Doctoribus,
Scholaribus, & personis pro tempore exi-
stentibus, ac illis, quos inibi ad quoscum-
que gradus promoveri contigerit, ut omni-
bus, & singulis privilegiis, immunitatibus,
libertatibus, exemptionibus, facultatibus,
præeminentiis, antelationibus, prerogati-
vis, honoribus, favoribus, gratiis, concessi-
onibus, & indultis, tam a Jure communi,
quam ex concessionibus Apostolicis, & Im-
perialibus, vel alias quomodolibet, in gene-
re, & in specie, Bononiens., Paduan., ac qui-
buscumque aliorum quorumcumque Stu-
diorum generalium Universitatibus, illa-
rumque Rectoribus, Scholaribus, & perso-
nis, ac in eis pro tempore promotis, quo-
modolibet concessis, & concedendis, & qui-
bus illi utantur, potiuntur, & gaudent, ac
uti, potiri, & gaudere poterint quomodoli-
bet in futurum, uti, potiri, & gaudere plene,
libere, & licite possint, & debeant, etiam in
omnibus, & per omnia, perinde, ac si illa
eidem Universitati ipsius erecti Studii, & il-
lius Rectori, Doctoribus, Scholaribus, &
personis, ac in illa pro tempore promotis,
specialiter, & nominatim concessa forent,
auctoritate, & tenore prædictis, de specia-
li gratia indulgemus.

Rectoris, &
Officialium
facultas, sta-
tuta pro ejus
regimine co-
cedendi.

§.3. Necnon eidem Universitati, ac il-
lius Rectori, & Doctoribus pro tempore
existentibus, quæcumque statuta, & ordi-
nationes, licite, & honeste, ac Sacris Ca-
nonibus non contraria condendi, & prout
qualitas temporum exegerit, reformandi,
& immutandi, ac alia de novo edendi, quæ
postquam condita, reformata, immutata,
& de novo edita fuerint, eo ipso auctoritate
Apostolica approbata, & confirmata sint, &
esse censentur, plenam, & liberam fa-
cultatem concedimus.

Privilegium
Scholaris Ci-
vium conclu-

§.4. Decernentes Cives dictæ Civitatis,
qui inibi studuerint, & eorum Conclusiones

inter Advocatos, & Procuratores ipsius Cu-
riae substituerint, & alias idonei, & suffi-
cientes reperti fuerint, eo ipso Collegio ip-
sorum Advocatorum, & Procuratorum
receptos, & admissos esse, & censeri, ac
pro talibus haberi, eisdemque privilegiis,
& indultis Advocatorum, & Procuratorum
gaudere, & potiri, & recipi, & admitti
debere.

1540.
fones substi-
neantur.

§.5. Non obstantibus consuetudinibus,
& ordinationibus Apostolicis, ac Collegii
Advocatorum, & Procuratorum hujusmo-
di juramento &c. Nulli ergo, &c.

Derogatio
contrariorum

Datum Romæ apud S. Marcum Anno
Incarnationis Dominicæ millesimo quin-
gentesimo quadragesimo, Kalendis Junii,
Pontificatus nostri Anno VI.

Dat. P. An. VI
die 1. Junii.

XXVII.

Approbatio Societatis, tam Ecclesiastica-
rum, quam secularium personarum nuper
instituta ad erigendum Hospitalia
pro subventionem Pauperum Orphanorum
& Mulierum Convertitarum.

PAULUS PAPA III
Ad perpetuam rei memoriam.

EX injuncto Nobis desuper meritis licet
imparibus Apostolicæ servitutis officio,
votis, per quæ Hospitalium, aliorum Pio-
rum Locorum utilitas, & salubris directio
procuratur, libenter annuimus, ad illos
quoque dexteram nostræ liberalitatis exten-
dimus, quos ad id propria virtutum merita
multipliciter recommendant.

Exordium.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum
universorum pauperum Orphanorum San-
ctæ Mariæ Magdalene in suburbio S. Leo-
nardi Bergomen., & Mediolanen., Comen.,
Januen., Papien., Brixien., & Veronen. Civita-
tum, ac Diocesium Hospitalium Recolle-
ctorum nuncupatorum, ac tam Ecclesiasti-
carum, quam secularium personarum in
eis deservientium, Nobis nuper exhibita
petitio continebat, quod cum alias quon-
dam Hieronymus Miani Civis Venetiarum,
plures pauperes Orphanos propter bello-
rum in Italia urgentium tristes eventus, &
famem urgentem, passim derelictos vagari
videret, idem Hieronymus devotionis ser-
vore, & pietate motus, prædictum Hospi-
tale S. Mariæ Magdalene inchoavit, & de-
inde Hospitale prædictum, tam propter Ci-
vium in Civitate Bergomen. degentium,
serventem caritatem, quam providam di-
rectionem, & salubre regimen prædicti
Hieronymi, in tantum auctore Domino
crevit, ut idem Hieronymus ad alia hospi-
talia in aliis Italiae partibus instituenda ani-
mum applicarit. Ita quod tam in Mediola-
nen. quam Comen. & aliis Civitatibus, ac
Diocesium prædictis, similia, & in qui-
busdam ex eis mulierum convertitarum,
Hospitalia, dicto Hieronymo, & nonnul-
lis aliis mediantibus erecta fuerunt. Unde
Hospitalia ipsa de bono in melius perducun-
tur,

Hieronymus
Mianus alias
Emilianus Ven-
etus, ejusque
filius d. verus
Hospitalium
pro pauperi-
bus, Orphanis,
& mulieribus
convertitis ere-
xit, & pro
eorum salu-
tate præfe-
ctus, perent a
Papa licentiâ
consultandi
unum Superi-
orem, pos-
tulanteque a-
liqua privile-
gia.

tur, in dies eorum numerus augetur, & augeri speratur, & sicut eadem expositio subiungebat, si in eisdem Hospitalibus, que per dictos Clericos, & Laicos insimul gubernari consueverunt, unus Superior, vel caput, qui inibi pro tempore seruiens congregari faceret, & de loco ad locum mutare valeretur, existeret, Hospitaliaque ipsa, aliquibus prerogativis decorarentur, profecto salubri ipsius Hospitalis, & illi deseruientium predictorum directioni, & quieti plurimum consuleretur, ac in illis degentes pauperes huiusmodi, & melius gubernarentur, dictaque persona in eo conueneretur, & ad solita seruitia invitarentur. Quare pro ipsorum pauperum, & deseruientium personarum parte Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignareretur.

§.2. Nos igitur, qui caritatis opera ubique exerceri, sinceris desideramus affectibus, quemlibet ex pauperibus personis predictis, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a iure, vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore presentium eisdem Hospitalibus, quod pauperes, & persona in eis pro tempore degentes, & deseruientes, unam ex personis inibi deseruientibus huiusmodi Ecclesiasticam, vel secularem, inter eos Superiorem, vel caput, que ipsos congregari faceret, ac de loco ad locum mutare, & quemcumque statuta, & ordinationes licita, & honesta, ac sacris Canonibus non contraria condere, ipsaque statuta, quoties ei videbitur mutare, ac de novo statuere possit, eligere.

§.3. Necnon Sacerdotes eisdem pauperibus pro tempore deseruientes, horas Canonicas, diurnas pariter & nocturnas, Missas, & alia divina officia, secundum ritum, & morem, & usum S. R. E. etiam novissime editum dicere, & recitare.

§.4. Ipsosque pauperes, ac omnes, & singulos in dictis Hospitalibus deseruientes dumtaxat, eorum confessionibus diligenter auditis, ab eorum omnibus, & singulis peccatis, casibus, criminibus, excessibus, & delictis, a quibus locorum Ordinarii absolvere consueverunt, absolvere, ac pro commissis poenitentiam salutarem injungere libere, & licite valeant, perpetuo concedimus, & indulgemus.

§.5. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Casertan., Feliten., & Vifionen. Episcopis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per alium, seu alios, auctoritate nostra faciant presentes literas, & in eis contenta quemcumque, plenum effectum sortiri, ac inviolabiliter observari, illisque pauperes Sacerdotes predictos, ac omnes, & singulos

alios, quos quomodolibet concernunt, pacifice frui, ac gaudere, juxta presentium continentiam, & tenorem. Non permittebunt quemquam contra illorum tenorem, modo aliquo molestari, impediri, aut inquietari. Contradictores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo.

§.6. Non obstantibus Apostolicis, ac in Provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus, Constitutionibus, & ordinationibus, ac statutis, & consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis, etiam in forma Brevis per quoscumque Romanos Pontifices Predecessores nostros, & Nos ac Sedem predictam, etiam perviam generalis legis, & statuti perpetui, & iusti, ac stipulati contractus, ac motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, etiam cum quibusvis irritativis, annullativis, cassativis, revocativis, preservativis, exceptivis, rescriptivis, declarativis, ac derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibus, & aliis decretis, etiam quibusvis locorum Ordinariis sub quibusvis verborum formis extensionibus concessis, confirmatis, & innovatis, quibus (illorum omnium tenores presentibus pro sufficienter expressis habentes) illis alias in suo robore remanentibus, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; & qualibet alia dicta Sedis Indulgentia, generali vel speciali, cuiuscumque tenoris existat, per quam presentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus huiusmodi gratie impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua, cuiusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo &c.

Dat. Romae apud S. Marcum Anno Incarnationis Dominice Millesimo quingentesimo quadagesimo, Nonis Junii Pontificatus nostri Anno VI.

XXVIII.

Privilegia, & gratia Praelatorum Referendariorum utriusque Signaturae Romani Pontificis.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad futuram rei memoriam.

Debita consideratione pensantes quantum Venerabiles Fratres Episcopi, ac dile-

Contraria tollit.

dilecti filii in minoribus constituti, utriusque Signaturae, supplicationum videlicet, & Commissionum per Nos, seu in presentia nostra signandarum, infra scripti Referendarii nostri, qui praeter officialibus, & ministris nostris propinquius Nobis assistunt, circa ipsas supplicationes, & commissiones, pro nostro, & Apostolicae Sedis honore, ac universalis Ecclesiae utilitate, & alias gratis, prompta voluntate, indefesse laborant, dignum, quin potius debitum reputamus, ut illos specialis benevolentiae favoribus amplectamur, ac praclaris dignitatum titulis decoremus, & alias Nos eis (prout convenit) gratiosos exhibeamus.

Referendarios creat Sedis Apostolicae Notarios, & Comites Palatinos, ac veros Nobilitatis titulo decorat, &c.

§.1. Hinc est, quod Nos fel. rec. Leonis X. & Clementis VII. Romanorum Pontificum Predecessorum nostrorum vestigiis inherentes, eosdem infra scriptos Referendarios nostros, qui Praelati, ac etiam familiares continui commensales nostri existunt, condigni favoris gratia, & excellentiae dignitate sublimare, ac opportunitis favoribus munire volentes, ipsosque Referendarios, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis censuris, & poenis, a iure, vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus vel quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, Motu proprio, non ad ipsorum Referendariorum, vel aliorum pro eis Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, auctoritate Apostolica tenore presentium, praefatos Referendarios, & eorum singulos, qui Praefiles non sunt, ac alios infra scriptos, & eorum singulos in nostris, & dictae Sedis Notarios gratiose recipimus, eosque, & alios, qui Praefiles existunt, ac eorum singulos in Sacri Palatii, & Aulae Lateranensis Comitibus, necnon qui nobiles non sunt, Nobiles facimus, constituimus, ordinamus, & deputamus, ac nobilitamus, necnon Nobilitatis titulo, & favore decoramus, ac aliorum nostrorum, & Sedis praedictae Notariorum, necnon Palatii, & Aulae huiusmodi Comitum, ac ex Magno Baronum, & Nobilium genere procreatorum numero, & consortio favorabiliter aggregamus, eosque deinceps Nobiles esse, & pro Nobilibus reputari, nominari, teneri, censeri, & iudicari. Ac de cetero in quibusvis concessionibus, & literis, tam gratiam, quam iustitiam concernentibus, a Nobis, seu Sede praedicta impetratis, seu impetrandis, vel eis a Nobis, aut aliis quibuscumque concessis, & concedendis, ac instrumentis, seu aliis scriptis etiam authenticis, & privatis, Nobiles nominari, & pro talibus haberi posse, & debere volumus. Eisque quod omnibus, & singulis privilegiis, praerogativis, indultis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, facultatibus, honoribus, antelationibus, praerogativis, etiam in afectione quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum, etiam vigore gra-

tiarum expectatarum, & illarum mutationum, extensionum, & revalidationum, collationum, & quarumcumque aliarum gratiarum, & indultorum, quibus ceteri nostri, & dictae Sedis Notarii de numero participantium existentes, & absque illorum praedictorum Comites, necnon veri, & indubitati Nobiles, & ex Nobilium genere ex utroque parente procreati, tam de iure, quam consuetudine, seu alias quomodocumque utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, in iudicio, & extra, ac ubicumque locorum uti, potiri, & gaudere debeant in omnibus & per omnia, perinde, ac si Referendarii, & alii infra scripti, de dicto Magno Baronum, & Nobilium genere ex utroque parente, vere & non ficto procreati, & geniti forent, concedimus. Ac eorum singulis, sublatis quibusvis obstaculis, & impedimentis, veros Nobiles esse, & de Nobili ex dicto genere ex utroque parente procreatos censeri debere decernimus, & declaramus.

§.2. Et in signum honoris, & Nobilitatis huiusmodi, eis & eorum cuiuslibet, pro insigniis, & armis, quibus ipsi, & ab eis descendentes, & ascendentes uti possint in decorem, partem insigniorum nostrorum, si eis uti voluerint, etiam cum vel absque armis suis, si illa habuerint, vel illis usi fuerint, aut sine ipsis, prout duxerint ordinandum, seu eligendum, assignamus, & perpetuo decoramus.

§.3. Et eis illos, quos moribus, scientia, etate, aliisque requisitis qualitatis ad officium Tabellionatus exercendum idoneos esse repererint, ad instar aliorum dicti Palatii Comitum, ubique locorum, extra tamen muros Urbis, seu locum in quo Romanam Curiam residere contigerit, Notarios, Tabelliones publicos, ac Iudices ordinarios (recepto prius ab eis, juxta formam presentibus adnotatam, solito Iuramento) creandi, deputandi, & constituendi, ac de Notariatus, & Tabellionatus, ac Iudicatus officii huiusmodi per penam & calamare (ut moris est) investendi.

§.4. Necnon quoscumque spurios, naturales, Bastardos, Manferes, Nothos, & incestuosos, copulative, vel disiunctive ex quocumque illicito, etiam sacrilego, vel damnato coitu, pro tempore procreatos, seu genitos, viventibus, seu mortuis eorum parentibus, legitimandi, & habilitandi, & ad hereditates, & bona, prout Collegium Archivi dictae Romanae Curiae, vel ejus Officiales juxta facultatem eis per pia memoriae Julium Papam II. etiam Praedecessorem nostrum concessam, vel alias ipsi Comites Palatini de iure, vel consuetudine legitime, & habilitare respective possint, legitimandi, & habilitandi, & ad officia saecularia, publica, & privata, ac honores, & bona quaecumque restituendi, & reintegrandi.

§.5. Necnon quoscumque idoneos (ad iunctis in hac sibi assentibus duobus, aut tribus

Insignia sua ei donat.

Notarios creandi facultatem dat.

Bastardosque legitumandi.

Doctores etiam in utroque iure &c.

Hic ergo Potes d. licentiam concedit.

Sacerdotes que eorum d. vna officia eisdem pauperibus recitare posse decernit.

Et omnium in eorum locis degentium confessiones audire, & eos absolvere uti locorum ordinarios posse indulget.

Defensores, & huius Constitutionis executiones deputat.

Doctores etiam in utroque iure &c.

Causa illius Constitutionis.

tribus Magistris, seu Doctoribus, aut Licentiatibus in facultate, in qua promovendi erunt, quos ad hoc duxerint eligendos, eorum votis juratis, in utroque, vel alterum Jurium, & Theologia, ac Artibus ad Bachalureatus, & Licentiatum, ac Doctoratus, & Magisterii gradus respective ubique locorum promovendis, eisque sic promotis legendi, disputandi, interpretandi, ac alios actus ad personas hujusmodi gradibus constitutas quomodolibet pertinentes faciendi, & ipsorum graduum solita insignia, & auctoritatem conferendi. Ac sic promoti, quod omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, nobilitatibus, concessionibus, honoribus, libertatibus, praeeminentiis, & prerogativis, quibus alii in Bononiensi, Lovanien., Tholosan., ac quibusvis aliis Universitatibus, in quibus Studium generale viget, promoti, etiam in assuetudine Beneficiorum Ecclesiasticorum utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere quomodolibet poterunt in futurum, non solum ad ipsorum instar, sed pariformiter, & absque ulla differentia, perinde, ac si vere, & non ficti, in aliqua ex eisdem Universitatibus, rigore examinis procedente, ac aliis solemnitatibus servari solitis observatis, & alias juxta formam statutorum, ac consuetudinum ipsarum Universitatum, ac privilegiorum illis concessorum, promoti fuissent, uti, potiri, & gaudere valeant, concedendi, plenam, & liberam facultatem concedimus.

§.6. Praeterea eisdem Referendariis, & aliis infra scriptis, ac eorum singulis, Monasteria, quorum Abbates pro tempore existentes mitra, & aliis Pontificalibus insigniis, ex privilegio Apostolico, vel alias, uti consueverunt, in commendam pro tempore obtinentibus, in ipsis Monasteriis perinde, ac si illis, ut Abbates praesentent, Mitra, Annulo, & Baculo Pastoralis, ac aliis Pontificalibus insigniis hujusmodi uti. Necnon solemnem Benedictionem post Missarum, Vesperarum, Matutinorum, & aliorum Divinarum Officiorum Solemnia, super populum tunc interessentem [dummodo inibi aliquis Antistes, seu dictae Sedis Legatus praesens non sit, vel si praesens fuerit, ad id ejus accedat assensus] largiri libere, & licite valeant.

§.7. Illique, ac alii omnes, & singuli Referendarii, ac alii praedicti, ut duos familiares in rotulo familiarium nostrorum, numeratos habeant: & tam ipsi Referendarii, quam duo adnotandi familiares, quoad expeditionem quarumcumque literarum, Apostolicarum, tam gratiam, quam justitiam concernentium, necnon instrumentorum, & aliorum quorumcumque gratis ubique in omnibus officiis, tam Cancellariae, etiam Solicitorum literarum Apostolicarum Camere Apostolicae, quam in Auditorio Rotae, & in quibusvis aliis, ordinariarum, & extraordinariorum Judicum tribunalibus, absque alio speciali mandato desuper expediendo, omni contradictione, & dilatione cessantibus, expediant, prout

Mitra, Annulo, & Baculo Pastoralis utendi, & solemnem Benedictionem dandi eisdem Referendariis concessum.

Referendarii & eorum duo familiares, Apostolice & aliarum expeditiones gratis obtinent.

alii familiares continui commensales nostri in dicto rotulo descripti, & prout causarum Palatii Apostolici Auditores expediunt.

§.8. Ipsique Referendarii, & eorum singuli pro eorum usu ex Ripa, & Ripetibus nostrae Urbis sex vegetes vini communis singulis annis gratis ad instar Clericorum Camerae Apostolicae libere extrahere possint indulgemus.

§.9. Et nihilominus Referendarios, & alios praedictos, ac eorum singulos, ac illorum omnia, & singula Beneficia, & Officia Ecclesiastica, quae obtinent, ac in futurum canonice obtinebunt, & in illis pro tempore deservientes, ac Cappellanos, familiares, & servitores suos, tam praesentes, quam futuros, & sua, ac illorum bona, quoad vixerint, ab omni jurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate, & potestate Archiepiscoporum, Episcoporum, Praelatorum, & Ordinariorum locorum quorumcumque, illorumque Vicariorum, & Officialium, Locatenentium, & Judicum, etiam a dicta Sede delegatorum, aut subdelegatorum quomodolibet, nunc, & pro tempore existentium. Eoque in rebus, & bonis illorum propriis dumtaxat, cum eis contrahentes a solutione, & exactione quarumcumque pedagii, gabelle, hollistarum, decimarum, & cujusvis alterius oneris, tam ordinarii, quam extraordinarii, ubicumque locorum, & quacumque causa, etiam per Synodales Constitutiones impositi, vel imponendi, eximimus, & totaliter liberamus, ac sub B. Petri, & Sedis praedictae, atque nostra protectione suscipimus, Nobisque, & dictae Sedi mediate subiciamus, ac liberos, immunes, exemptos, susceptos, & subiectos omnes constitutum, & declaramus, & decernimus, ita quod Archiepiscopi, Episcopi, Praelati, Ordinarii locorum, eorumque Vicarii, Officiales, Locatenentes, & Judices, etiam a Sede praedicta deputati praesati, & alii quicumque, etiam ratione delicti contractus, vel rei, de qua ageretur, ubicumque committatur delictum, inatur contractus, aut res ipsa consistat, nullam in eis, aut aliquem eorum, ac Beneficia hujusmodi, & in illis deservientes, Cappellanosque familiares, & servitores suos, praesentes, & futuros, ac bona praedicta, jurisdictionem, correctionem, visitationem, dominium, superioritatem, & potestatem exercere, aut alias injurias, & damna irrogare, ac excommunicationis, aliasque sententias, censuras, & poenas proferre. Nec exactores gabellarum, pedagiorum, decimarum, & onerum hujusmodi, ad aliquam solutionem eos coartare, aut alii quicumque, cujuscumque Ecclesiasticae, vel mundanae dignitatis, status, gradus, conditionis, & praerogativae existant, illos super praemissis, & illorum usu, a possessione, seu quasi etiam ex quocumque crimine, vel delicto, praeterquam in nostram, & Romanam Ecclesiam offensam perpetrato, directe, vel indirecte, quovis quaesito colore, vel ingenio molestare, aut alias quomodolibet impedire quo-

Vini gabella Riparum Urbis non solvant.

Exemptique sunt ipsi, & eorum familiares, ac Beneficia a jurisdictione &c.

re quoquomodo praesumant, aut debeant, seu etiam valeant, sed solum Referendarii, deservientes, Cappellani familiares, & servitores praesati coram Nobis, & Sede praedicta dumtaxat, de justitia respondere teneantur. Decernentes quoscumque processus, sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, quos, & quas per Archiepiscopos, Episcopos, Praelatos, locorum Ordinarios, illorumque Vicarios, & Officiales, Locatenentes, & Judices, etiam a Sede praedicta delegatos, aut subdelegatos, ac alios praedictos, aut eorum aliquos, contra Referendarios, & alios infra scriptos, ac deservientes, Cappellanos, familiares, & servitores praesatos haberi, seu promulgari contigerit, & quaecumque inde secuta, nulla, irrita, & inania, nulliusque roboris, vel momenti fore, & esse.

§.10. Ceterum Referendariis, & aliis praedictis, ac eorum singulis, ut literas gratiarum expectatarum, cum eis generaliter concedi contigerit, absque aliqua signatura desuper obtinenda, ad tres collationes per singulos eorum eligendas, & totidem beneficia etiam cum creatione in Canonicum quarumcumque trium Cathedralium, etiam Metropolitanum, vel Collegiarum Ecclesiarum, sub expectatione totidem inibi praebendarum, etiam majorum, & pinguiorum, ad dignitatum, personatum, administrationum, & officiorum, etiam Curatorum, & electivorum, ac ferulorum, obligearum, addimentoium, praesimioniorum, seu praesimomialium portionum, aut simplicium beneficiorum, unius, duorum, vel plurimum cedentium, vel decedentium ipsarum Ecclesiarum Canonico- rum, seu alias in earum Civitatibus, seu Dioecesebus beneficiorum, aut ad tria beneficia Ecclesiastica, etiam si duo illorum cum cura, aut Decanatus, vel Archiepiscopatus rurales, seu Vicariae, vel Capellaniae perpetuae, qui, vel quae dignitates, etiam curatae, extra tamen Cathedrales Ecclesias praesententur, aut dignitates, vel personatus, seu singula eorum Canonatus, & praebenda, administratio, vel officium, etiam curatum, & electivum in Cathedralibus, etiam Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis, aut unum ex eis cum cura, vel sine cura, cujusvis Ordinis Regularis, etiam si Prioratus, Praepositura, Praepositatus, vel alia dignitas, non tamen Conventualis, personatus, administratio, vel officium, etiam curatum, & electivum, non tamen claustrale, ac illud, vel unum, ex secularibus beneficiis hujusmodi, ex quavis causa dispositioni Apostolicae specialiter, vel per Cancellariae Apostolicae regulas, aut alias ex quavis causa, etiam de necessitate exprimenda, praeterquam ratione vacationis illius apud Sedem praedictam, aut familiaritatis continuae commensalitatibus nostrae, aut alicujus ex S.R.E. Cardinalibus viventibus, & in Romana Curia praesentibus, quorum consensus requireretur, generaliter reservata existant, quorum fructus, redditus, & proventus ducentorum ducatorum auri de

Gratias expectativas, & plura beneficia, ut hic consequi possunt.

Camera, secundum taxationem decimae, valorem annuum non excedat, secularia, videlicet, per ipsos in minoribus constitutos in titulum, regularia vero in commendam. Ac tam regularia, quam secularia beneficia hujusmodi per Praefatos Referendarios in commendam retinenda, etiam extra nationem, in qua idioma non intelligunt, pro eis, & eorum quolibet, cum reservatione, inhibitione, & decreti, ac aliis clausulis opportunis expedire, ac in, & sub illis comprehensorum quorumcumque, cum cura, & sine cura, secularium, & regularium cujuscumque qualitatis existentium beneficiorum Ecclesiasticorum assuetudine, quibuscumque aliis, nullis prorsus (praeterquam S.R.E. Cardinalibus) exceptis, omnino praefari pariter, & antefari possunt, & debeant. Et quavis antelationes, praerogativa, decreta, declarationes, suspensiones, & clausulae etiam derogatoriae, quibuscumque aliis concessae, etiam si in eis caveretur expresse, quod illis per alia privilegia, literas, & indulta derogari, vel illorum effectus suspendi non possent, & in assuetudine per eos faciendae, singulis aliis personis, etiam similes, aut illis majores praerogativas pro tempore prosequentes, omnino possent, & deberent antefari, quominus ipsi Referendarii in hujusmodi per eos faciendae assuetudine potiores existant, cuiquam suffragentur, absque tamen praedicti familiarium continuorum commendalium nostrorum descriptorum, illorum videlicet, qui pro tempore assumptionis nostrae ad summum Apostolatus apicem nostri familiares continui commensales extiterunt, necnon quinquaginta aliorum post ultimum ex supradictis antiquis familiaribus descriptis adnotatorum. Ipsique Referendarii ad satisfaciendum constitutioni de publicandis acceptationibus, & provisionibus, ac illis intimandis possessoriis, seu eis ad iudicium evocandis pro tempore edendis minime teneantur, sed tantum novam provisionem a die notitiae vacationis illorum habere debeant, quae alias diligentias fieri necessarias, ac defectus suppleant, indulgemus. Et insuper cum singulis Referendariis, ac aliis praedictis, ut quaecumque quatuor curata, seu alias invicem incompatibilia, & secularia, aut cum uno, vel duobus, aut tribus ex eis, seu absque illis, unum cum cura, vel sine cura S. Benedicti, vel S. Augustini, aut cujusvis alterius, etiam Cluniacen., Cisterciens., Praemostren., vel Grandimonen. Ordinis Regularis, necnon quaecumque alia tria similia, vel dissimilia sub singulis tribus testibus quarumcumque trium Ecclesiarum consistentia beneficia Ecclesiastica, etiam si sub eisdem testibus consistentia, Canonatus, & Praebendas, ac tam illa, quam incompatibilia secularia, dignitates, personatus, administrationes, vel officia in Cathedralibus, etiam Metropolitanis post Pontificales majores, seu Collegiatis Ecclesiis hujusmodi principales, aut tria ex ipsis incompatibilibus, secularibus beneficiis Parochiales Ecclesiae, vel earum

perpetue Vicarie, regularia vero beneficia hujusmodi, Prioratus, prepositura, prepositus, dignitas, personatus, administratio, vel officium, seu talia mixtum fuerint. Et ad Prioratum, preposituram, prepositum, dignitates, personatus, administrationes, vel officia hujusmodi consueverint qui per electionem assumi, eisque cura imminuat animarum, si eis alias canonice conferantur, aut eligantur, presententur, vel alias assumantur ad illa, & instituantur in eis, recipere. Et secularia in titulum, ac regulare in commendam sub eisdem testis consentientia, videlicet, si singula illorum Canonatus, & Præbende, aut totidem dignitates, personatus, administrationes, vel officia ad annum a die habitæ per eos illorum pacifice possessionis computandum duntaxat. Si vero alia fuerint illa, ac incompatibilia secularia, necnon regularia beneficia hujusmodi, quoad vixerint, retinere, illaque omnia simul, vel successive, simpliciter, vel ex causa permutationis, quoties eis placuerit, dimittere, & eidem commendæ cedere, ac loco dimissæ, vel dimissorum aliud, vel alia simile, vel dissimile, aut similia, vel dissimilia beneficium, vel beneficia, Ecclesiasticum, vel Ecclesiastica, quatuor duntaxat curata, seu alias invicem incompatibilia secularia, aut cum uno, vel duobus, seu tribus ex eis, aut absque eis, unum cum cura, vel sine cura Sancti Benedicti, vel Augustini, aut cuiusvis alterius, etiam Cluniacensis, Cisterciensis, Præmonstratensis, vel Frontifabræ Ordinis Regularis, necnon tria alia similia, vel dissimilia, sub singulis tribus testis, quarumcumque trium Ecclesiarum consentientia similiter recipere. Et insimul secularia in titulum, ac regulare in commendam sub eisdem testis consentientia, si illorum singula Canonatus, & Præbende, aut totidem dignitates, personatus, administrationes, vel officia ad annum, ut præmittitur, computanda duntaxat. Si vero alia fuerint, illa ac incompatibilia secularia necnon regularia beneficia hujusmodi, dummodo inter illa omnia, ultra quatuor incompatibilia, & inter ipsa incompatibilia, secularia, plures quam tres Parochiales Ecclesie, vel earum perpetue Vicarie. Ac post dictum annum, sub eisdem testis consentientia, duo Canonatus, & Præbende, aut totidem dignitates, personatus, administrationes, vel officia, ac regulare beneficia hujusmodi dignitas Conventualis, seu officium claustrale existant, quoad vixerint, retinere, necnon debitis, & consuetis ipsius regularis beneficii supportatis oneribus, & residuis illius fructibus, redditibus, & proventibus, sicut illud in titulum pro tempore obtinentes, de illis disponere, & ordinare poterunt, seu etiam debuerunt, (alienatione tamen quorumcumque illius bonorum immobilium, & preciosorum mobilium eis penitus interdicta) disponere, & ordinare, libere, & licite valeant. Quodque ratione quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum curatorum, seu alias sacros, etiam

UNI

Presbyteratus ordines, etiam ex statuto, fundatione, consuetudine, privilegio, vel alias requirementum, per eos, & eorum quemlibet, nunc, & pro tempore obtentorum, usque ad septennium a fine anni a jure præfati computandum, ad aliquem ex dictis sacris etiam Presbyteratus ordinibus se promoveri facere minime teneantur, nec ad id a quoquam inviti compelli possint, dispensamus.

§.11. Ipsosque Referendarios, & alios infra scriptos, & eorum singulos, omnium Regnorum, Dominiorum, & Provinciarum legitimos, & naturales, ita quod ipsi, vel Procuratores sui illorum nomine, in Regnis, Dominiis, & Provinciis, hujusmodi quæcumque, quotcumque, & qualicumque beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, secularia, & quorumvis Ordinum regularia, etiam ut præfertur, qualificata, etiam vigore gratiarum expectatarum, specialium, vel generalium reservationum, illarumque collationum, mutationum, extensionum, revalidationum per Nos, & Successores nostros Rom. Pont. pro tempore existentes, & Sedem prædictam eis concessarum, & concedendarum acceptare, ac de illis sibi provideri facere. Et illa, ac si Regnorum, Dominiorum, & Provinciarum eorumdem oriundi, ac in illis nati essent recipere, & retinere libere, & licite valeant, creamus, consuevimus, & deputamus.

§.12. Accisdem Referendariis, & aliis infra scriptis, ac eorum singulis, ut quoad vixerint in dicta Curia, vel aliquo beneficiorum Ecclesiasticorum, per eos pro tempore obtentorum, aut si contigerit ipsos per Nos, & Rom. Pontificem pro tempore existentem ad aliquem locum destinare, in eo loco residendo, ut literarum studio, in loco ubi illud vigeat generale, insidendo, omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum per eos, in quibusvis Ecclesiis sive locis, nunc, & pro tempore obtentorum, & obtinendorum, etiam si Canonatus, & Præbende, & alias, ut præfertur, qualificata fuerint, ac personalem residentiam ex statuto, fundatione, aut consuetudine requirant, etiam si fructus, redditus, & proventus unius beneficiorum hujusmodi, non nisi in distributionibus quotidianis consistant, & aliorum omnium cum ea integritate (quotidianis distributionibus quo ad alia duntaxat exceptis) cum qua illos perciperent, si in eisdem Ecclesiis, sive locis personaliter residerent, ac primam residentiam fecissent. Ac quo ad unum ex beneficiis hujusmodi, divinis, & omnibus aliis actibus interessent, & ad residendum interim, in eisdem Ecclesiis, sive locis, in quibus beneficia ipsa fuerint, minime teneantur, nec ad id a quoquam inviti coartari valeant, percipere.

§.13. Ac residendo, ubi supra, eisdem beneficiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, Secularibus, & Regularibus, que in eisdem Ecclesiis sive locis, in titulum, vel commen-

In quibusque Provinciae beneficia retinere possint, ac si in illis nati essent.

Referendarii absentes iustione Pontificis, aut Studii occasione, fructus beneficiorum percipere valeant.

Indultum circa residentiam.

commendam, ut præfertur, obtinent, & in posterum obtinebunt, per Cappellanos, seu Vicarios idoneos, ad eorum nutum amovibiles, in divinis deserviri, & animarum cura exerceri, & quæcumque Ecclesiastica Sacramenta ministrari facere libere, & licite valeant, Diocesani loci, & cuiusvis alterius licentia super hoc minime requisita.

§.14. Necnon ut aliquem idoneum, Presbyterum Sacularem, vel cuiusvis Ordinis Regularem, in suum possint eligere Confessorem, qui vita eis comite in casibus Sedi prædictæ reservatis (præterquam offensa Ecclesiastica libertatis, criminum hæresis, rebellionis, aut conspirationis in personam, vel statum Romani Pontificis, seu Sedem prædictam, falsitatis literarum Apostolicarum, supplicationum, & commissionum, invasionis, deprædationis, occupationis, aut devastationis terrarum, & maris Romanæ Ecclesie, mediate, vel immediate subjectorum, offensa personalis, in Episcopum, aut alium Prælatum, prohibitionis devolutionis causarum ad Rom. Curiam, delationis armorum, & aliorum prohibitorum ad partes infidelium) semel duntaxat in vita, in aliis vero quoties fuerit opportunitum, confessionibus eorum diligenter auditis, pro commissis eis debitam abolutionem impendat, & iungat penitentiam salutarem. Necnon vota quæcumque (ultramarina, visitationis liminum, Apostolorum Petri, & Pauli, ac S. Jacobi in Compostella, necnon castitatis, & religionis votis duntaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare valeat. Quodque Confessor, quem duxerit eligendum, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, etiam semel in vita, & in mortis articulo, plenam remissionem eis in sinceritate fidei, unitate dictæ Romanæ Ecclesie, ac obedientia nostra, & Successorum nostrorum Rom. Pont. canonice intrantium, persistentium, auctoritate Apostolica concedere possit. Sic tamen, quod idem Confessor de his, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam, illis per eos, si supervixerint, vel per alios si forsitan tunc decesserint, faciendam iungat, quam ipsi, vel alii facere teneantur.

Confessorem sui aliquem Referendarii, qui in casibus dictis, quibus hic, absolvere, & vota, hic non excepta commutare possint.

Facilitate habendi Altare portatile, & celebrandi in loco interdicto supposito.

§.15. Liceatque eis habere altare portatile, super quo in locis ad hoc congruentibus & honestis, sine juris alieni præiudicio, & quum qualitas negotiorum pro tempore ingruentium id exegerit, etiam antequam illuceat dies, circa tamen diurnam lucem, si forsitan eos ad loca Ecclesiastica interdicta, tam ordinaria, quam Apostolica auctoritate supposita eos declinare contigerit, in illis clausis januis, non pulsatis campanis, & submissa voce, excommunicatis & interdictis exelnsis, in sua & familiarum suorum domesticorum, ac quatuor aliarum personarum utriusque sexus, per eos & quemlibet eorum eligendarum presentium, (dummodo ipsi, & illi causam non dederint interdicta, aut eis vel illis contigerit specialiter interdicti) possint per se ipsos, qui Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Presbyteri fuerint, aut proprium vel alium Sacerdotem idoneum, missas & alia divina officia celebrare, seu celebrari facere, necnon tempore interdicti hujusmodi divinis interesse, ac Ecclesiastica sacramenta recipere, & ipsis dicto tempore decedentibus, eorum corpora Ecclesiastica, etiam cum funerali pompa, tradi possint sepulture.

§.16. Necnon singulis Quadragesimalibus & aliis temporibus, & diebus Stationum Basilicarum, & Ecclesiarum Almar Urbis, & extra muros ejus, duas Ecclesias, vel duo, aut tria altaria, unius, vel diversarum Ecclesiarum, in locis ubi ipsos, & eorum singulos pro tempore eligendos, seu eligenda, visitando, omnes & singulas indulgentias, & peccatorum remissiones consequantur, quas consequerentur, si eisdem temporibus & diebus, Stationum Basilicas, & Ecclesias Urbis hujusmodi, & extra muros ejus ad id deputatas personaliter visitarent.

§.17. Ac eisdem Quadragesimalibus, & aliis temporibus, quibus eius carnum, ovorum, casei, & lactiniorum, de jure vel consuetudine est prohibitus, eisdem, ovis, caseo, butyro, & aliis lactiniis, ac de utriusque Medici consilio, carnibus, absque conscientie scrupulo, uti, frui, & vesci.

§.18. Necnon etiam quoad vixerint, & quoties eis placuerit, per se ipsos, aut cum uno, vel duobus amicis, seu familiaribus suis per eos pro tempore eligendis, horas canonicas diurnas pariter & nocturnas, ac alia divina officia secundum usum, & morem dictæ Romanæ Ecclesie, dicere & recitare, libere & licite valeant, & ad alium usum super hoc observandum minime teneantur, nec ad id a quoquam, etiam ratione quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum per eos pro tempore obtentorum, inviti compelli possint, etiam indulgentias, & aliter Referendariis & aliis infra scriptis, ac eorum singulis utriusque sexus Parochianos Parochialium Ecclesiarum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, per eos & eorum singulos, nunc & pro tempore obtentorum, ad eos confessionis audiendæ causa, pro tempore confluentium, confessionibus illorum per eos diligenter auditis, a quibusvis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, in omnibus & singulis casibus, in quibus Ordinarii locorum de jure vel consuetudine absolvere possint, quoties opportunitum fuerit, Diocesani loci & cuiusvis alterius licentia super hoc minime requisita, absolvere, & eis pro commissis penitentiam salutarem iungere.

§.19. Necnon, ut de omnibus, & singulis bonis mobilibus, & semoventibus, ac immobilibus quilibet consentientibus, necnon iuribus & actionibus, que ad eos, & eorum quemlibet, etiam Archiepiscopos, vel Episcopos, etiam ratione suarum, quibus præesse dignoscuntur, ac aliarum Cathedralium Ecclesiarum, etiam Metropolitanarum ad quas eos transferri contigerit, & alio-

Indulgentias Stationi Urbis referendariis consequantur visitando Altaria per eos eligenda.

Canibus vesci possint diebus vestitis.

Horasque canonicas postpositis horis recitare possunt.

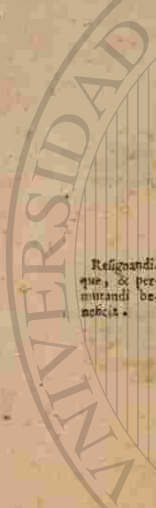

Testarique etiam de bonis acquiritis ex beneficiis, prout Auditores Rotæ Auditorum Rotæ facultatem istam habet supra Feliciano Clemente VII. Const. XIII.

& aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, Sæcularium, & Regularium quorumcumque obtentorum, & obtinendorum, quomodolibet pertinent, & pertinebunt, acquisitis, & acquirendis, prout Auditores Curie causarum Palatii Apostolici ex privilegio Apostolico, eis per nonnullos Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & præsertim præfatum Julium Prædecessorem per ejus literas, quas nos vidisse, tenuisse, & legisse, etiam motu simili attestamur, etiam cum expressis clausulis derogatoriis derogatoriis concessio, vel alias disponere, rogare, testari, codicillari, & convertere possint, tam in vita, quam eorum ultima voluntate, aut alio quocumque tempore, ac inter consanguineos, & alias quascumque personas, etiam non notas, & loca, etiam causa mortis, aut donationis inter vivos, necnon pro expensis funerum, & remuneratione illorum, qui eis viventibus fuerint, disponere, erogare, testari, codicillari, & ordinare, ac illa alios in pios, & quoscumque alios licitos usus, prout videbitur expedire, convertere, absque aliquo conscientie scrupulo, libere, & licite valeant.

Resignandi, que, & permutandi beneficia.

§. 20. Et demum, eis & illorum singulis, Beneficia Ecclesiastica, cum cura & sine cura, sæcularia, & quorumvis Ordinum Regularia, que etiam ex quibusvis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis in titulum, & commendam ac ut invicem, seu aliis, beneficiis ad eorum vitam unita obtinent, & in posterum obtinebunt, simul vel successive, simpliciter, aut pro alio, vel aliis simili, vel dissimili, aut similibus, vel dissimilibus, Beneficio, seu Beneficiis, Ecclesiasticis, vel Ecclesiasticis, cum quibusvis personis secum permutare volentibus, ex causa permutacionis hujusmodi, in qua tamen nulla illicita pactio, sive simoniaca pravitas interveniat, in Ordinariorum locorum, aut Canonico- rum Metropolitanarum, vel aliarum Cathedralium Ecclesiarum, seu aliarum personarum in dignitate Ecclesiastica constitutarum, ad id per eos, vel Procuratores suos legitimos, eligendorum seu eligendarum manibus extra Romanam Curiam præfatam, ejusdem Apostolicæ Sedis, seu cujusvis alterius licentia super hoc minime requisita, quoties eis placuerit, resignandi, & commendis cedendi, necnon unionum, hujusmodi dissolutioni consentiendum, ipsis Ordinariis, Canonici, & personis in dignitate Ecclesiastica constitutis resignationes ab eisdem Referendariis, & aliis infra- scriptis, simpliciter, vel ex eadem causa, & ab ipsis compermutantibus personis, ex dicta causa dumtaxat, & commendarum, cessiones extra eandem Curiam recipiendi, & admittendi, unionesque hujusmodi dissolvendi, necnon ea, que ipsi Referendarii, & alii infra scripti simpliciter resignaverint, seu quorum commendis cesserint, aut unionum dissolutioni consenserint idoneæ, vel indoneæ ad id per eos, seu Procuratores prædictos nominandis, etiam,

UNIVERSIDAD

quæcumque, quotcumque, & quacumque Beneficia Ecclesiastica obtinentibus, & expectantibus, & que ex eadem causa secum permutantibus personis. Que vero ipsæ compermutantes personæ resignaverint, beneficia hujusmodi, etiam si, ut præfertur, qualificata, & per eos pro tempore obtenta, ex personis ipsorum Referendariorum, & aliorum infra scriptorum, vel quavis alia causa dispositioni Apostolicæ generaliter reservata, seu ex generali reservatione Apostolica affecta fuerint (dummodo Prioratus, vel alia dignitas Conventualis, aut in Metropolitana, vel alia Cathedralibus post Pontificales majores: seu Collegiatis Ecclesiis hujusmodi principales, ac compermutantium personarum similem facultatem non habentium, beneficia hujusmodi dispositioni Apostolicæ generaliter reservata, seu affecta non existant) eisdem Referendariis, & aliis infra scriptis, per eos quoad vixerint, juxta tenorem dispensationum eis pro tempore concessarum in titulum, vel commendam tenenda, conferendi, & de illis etiam providendi, omniaque & singula alia in præmissis, & circa ea, necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi, etiam si dicti Referendarii beneficiorum hujusmodi possessionem per quatuor menses non obtine- rint, aut illam nondum assecuti fuerint, plenam, & liberam facultatem concedimus.

Referendarii officium durare, & primo admitti, præferuntur.

§. 21. Decernentes, semel admissum & receptum in Referendariatum hæcenus, & in futurum, semper Referendariatum existere, ac ejus officium quoad vixerit durare, & privilegiis aliis Referendariis concessis pro tempore gaudere, & inter illos primo quodcumque admittimus, ceteris quacumque etiam Pontificali dignitate fungentibus, in officio Referendariatus hujusmodi præferri.

Decretum irritans.

§. 22. Sicque pro præmissis omnium validitate, efficacia, & observatione, per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam causarum Palatii hujusmodi Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter sentiendi, judicandi, interpretandi facultate, sententiarum, judicari, interpretari, & desiniri debere, necnon irritum & inane quicquid desuper per quoscumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Defensores Referendariatum.

§. 23. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Sipontino & Episcopo Nuscano, ac dilecto filio Vicario Venerabilis Fratris nostri Archiepiscopi Mediolanensis in spiritualibus generali, tenore præsentium committimus & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, præfentes literas & in eis contenta quæcumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Referendariorum, & aliorum infra scriptorum prædictorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant, auctoritate nostra præfentes literas, & in eis contenta quæcumque firmiter observari, ac per Referendarios, & alios in-

frascriptos necnon singulos alios quos ipsæ præfentes literæ concernunt, illis omnibus pacifice gaudere, ac fructus, redditus, & proventus prædictos eisdem Referendariis, & aliis infra scriptis, juxta hujusmodi nostre concessionis de illis in absentia percipiendis, continentiam & tenorem, integre ministrari. Non permittentes eos per Archiepiscopos, Episcopos, Prælatos, Ordinarios, Vicarios, Officiales, Locatenentes, Judices, & exactores præfatos, ac dilectos filios Ecclesiarum prædictarum Capitula, seu quoscumque alios, quacumque auctoritate fungentes, contra præmissa, vel eorum aliquod, aut præsentium tenorem quomodolibet molestari, inquietari, perturbari, aut ad residendum in eisdem Ecclesiis, sive locis compelli. Contradictores, molestatores quolibet, & rebelles per censuras, &c. Non obstantibus, &c.

Declaratio circa beneficia.

§. 24. Volumus autem quod incompatibilia sæcularia, & sub eisdem testis consistentia, ac sacros Ordines requirentia, & alia sæcularia, necnon regularia beneficia hujusmodi, debitis propterea non fraudentur obsequiis, & animarum cura in eis, quibus illa imminet, nullatenus negligatur, sed in eis quorum fructus hujusmodi ipsos Referendarios, & alios infra scriptos, in absentia percipere contingeret, per bonos, & sufficientes Vicarios, quibus de ipsorum Beneficiorum proventibus necessaria congrue ministrarentur, & diligenter exerceatur, & inferviat inibi laudabiliter in divinis. Ac sub eisdem testis consistentium consueti, & regularis Beneficiorum prædictorum antedicta onera congrue supportentur. Ac quod ipsi Referendarii, & alii infra scripti, infra dictum annum duo ex tribus præbendis, aut rotidem dignitatibus, personatibus, administrationibus, vel officiis sub eisdem testis consistentibus, que maluerint, pro aliis beneficiis cum retentis Canonatibus permutare, alioquin illa duo, que primo assecuti fuerint, ex tunc dicto anno elapso vacare decernimus, dimittere omnino teneantur.

Et confessio.

§. 25. Et ne, quod absit, Referendarii ipsi propter hujusmodi gratiam vel concessionem eligendi Confessorem, reddantur procliviores ad illicita in posterum committenda, etiam volumus, quod si a sinceritate fidei, unitate dictæ Romanæ Ecclesie, ac obedientia, & devotione nostra, vel successorum nostrorum canonice intrantium, desiterint, aut ex confidentia ejusdem concessionis, vel remissionis aliqua forsitan commiserint, concessio, & remissio prædictæ, & quoad illas dumtaxat, præfentes literæ eis nullatenus suffragentur.

Et celebrandi ante diem.

§. 26. Quodque indulto celebrandi, seu celebrari faciendi ante diem parce utantur, quia cum in altaris ministerio immoletur Dominus noster Jesus Christus Dei Filius, qui candor est lucis æternæ, congruit hoc non nostris tenebris fieri, sed in luce.

Referendariis horas Canonice.

§. 27. Ac quod dum eisdem Referendarios Divinis Officiis in aliquibus Ecclesiis contigerit interesse, illum morem, qui in

eisdem Ecclesiis observabitur circa hujusmodi horas canonicas dicendas studeant observare.

Dispendi- que de bonis Ecclesiasticis.

§. 28. Necnon, ut in eorundem Ecclesiasticorum dispositione bonorum juxta quantitatem, residui erga Ecclesias, a quibus eadem perceperint, se liberales exhibeant, prout conscientia eis dictaverit, & animarum suarum saluti viderint expedire. Quodque si singulorum Beneficiorum prædictorum simpliciter resignandorum, seu quorum commendis dicti Referendarii, & alii infra scripti cesserint, aut dissolutioni unionum consenserint, fructus, redditus, & proventus viginti quatuor florenorum auri de Camera, secundum communem estimationem, valorem annum excedant, conferentes, & illi quibus conferentur, etiam ex dicta causa resignationis hujusmodi fiant, ac suorum, & eis ex eadem causa collatorum Beneficiorum hujusmodi fructus, redditus, & proventus inæquales majoris valoris fuerint, etiam si ipsa æqualitas viginti quatuor florenorum similes, secundum estimationem prædictam non transcendat, similiter conferentes prædicti, & illi, quibus Beneficia majoris valoris hujusmodi collata fuerint, de nominibus, & cognominibus personarum, & Beneficiorum eorundem, ac diebus factarum collationum hujusmodi gentes Camere Apostolicæ, aut Collectores, vel Subcollectores fructuum, & proventuum eidem Camere debitorum, in quibus illis pro tempore deputatos, infra unius si citta, & tres menses si ultra montes collationes ipse factæ fuerint juxta Sixti V. & Innocentii VIII. prædictorum super hoc editas literas certificare procurent, alioquin Beneficia ipsa sic collata vacare censentur eo ipso.

Fides transumptum.

§. 29. Verum quia difficile foret præfentes literas ad singula, in quibus de eis fides forsitan facienda foret, loca deferre, similiter volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod ipsarum transumptis manu Notarii publici subscriptis, &c.

Forma autem juramenti, quod Notarii, Tabelliones, & Judices per dictos Referendarios creandi præstabunt, talis est.

§. 30. Ego N. ab hac hora inantea, fidelis & obediens ero Beato Petro, & S. R. E. & D. N. D. Paulo Papæ III. suisque Successoribus canonice intrantibus, non ero in consilio cum alio, consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum, seu capiantur mala captione. Consilium vero quod mihi per se, aut literas, seu nuncium manifestabunt, & ad eorum damnum scienter nemini pandam. Si vero aliquid ad mei notitiam pervenire contingat, quod in periculum Romani Pontificis, aut Ecclesie Romanæ vergeret seu grave damnum, illud pro posse impediam, & si hæc impedire non potero, procurabo bona fide id ad notitiam D. N. Papæ perferre. Papatum Romanum, & regalia S. Petri, ac jura ipsius Ecclesie, si qua eidem Ecclesie in Civitate,

Forma juramenti Notarii & Referendarii creandi.

te, vel Terra, de qua sum oriundus, habeat, adiutor eis ero ad defendendum, & recuperandum contra omnes homines. Tabellionatus officium fideliter exercebo. Contractus, in quibus exigitur consensus partium, fideliter faciam, nil addendo, vel minuendo sine voluntate partium, quod substantiam immutat. Verum in conficiendo aliquod instrumentum unius solius partis si sit requirenda voluntas, hoc ipsum faciam. Instrumentum non conficiam de aliquo contractu quo sciam intervenire vim, vel fraudem. Contractus in protocollo redigam, & postquam redigero malitiose non deferam. Citra voluntatem illorum, quorum est contractus, super eo conficiam publicum instrumentum, ac solito meo iusto & consueto salario. Sic me Deus adjuvet, & haec sancta Dei Evangelia.

§. 3. Volumus autem quod si ex praenominatis qui ex aliqua causa privilegio extrahendi gratis, ut praemittitur, vinum ex Ripa & Ripetibus utuntur, indulto vigore praesentium eis super extractione sex vegetum vini concessio, uti non debeant neque possint.

Datum Romae apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die trigesima Julii, millesimo quingentesimo quadragesimo, Pontificatus nostri Anno VI.

XXIX.

Militibus de Calatrava, & de Alcantara, ut Voto aliquo Castitatis non emisso ad instar Militiae S. Jacobi de Spata Matrimonia contrahere, atque in Militiam ingredi possint, facultatem largimur.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex Christi in Terris Vicarius praecipuum a Domino super gentes, & Regna obtinens Principatum, circa statum, directionem, & conservationem Religiosarum personarum quarumlibet, praesertim sub regularibus Militiis pro fidei Catholicae defensione, & Infidelium depressione continue insudantium, diligenter intendens, illarum ritus, & Regularia instituta interdum immutat, moderatur, & ampliat, & ut personae ipse votivis perfruantur eventibus, meditationis suae curas diffusus interponit, prout eisdem Fidei cultorum, Catholicorum Regum, & Principum vota poscunt, & id personarum earundem conditione, ac locorum, & temporum qualitate pensatis conspiciat in Domino salubriter expedire.

Causa concedendi privilegii, de quo in Summario.

§. 1. Sane clarissimus in Christo filius noster Carolus Romanorum Imperator semper Augustus, qui etiam Castellae, & Legionis Rex, ac Sancti Jacobi de Spatha sibi Regula Sancti Augustini, necnon de Calatrava, & de Alcantara Cisterciensis Ordinis Militiarum in Castellae, & Legionis Regnis

institutarum perpetuus Administrator in Spiritualibus, & temporalibus per Sedem Apostolicam deputatus existit, Nobis nuper exponi fecit, quod si Praeceptoribus, Commendatoribus nuncupatis, ac Militibus, & Fratribus dictorum de Calatrava, & de Alcantara Militiarum, qui in professionis regularis earundem Militiarum emissiones per singulos eorum pro tempore facta inter cetera perpetuae castitatis, & continentiae votum iuxta regularia instituta, & diffinitiones, seu stabilimenta Militiarum, & Cisterciensis Ordinis huiusmodi emittere, & ad illam perpetuo, & inviolabiliter observandam specialem promissionem facere consueverunt, concederetur, quod voto aliquo super castitate non emisso, de cetero Matrimonium ad instar Praeceptorum, Militum, & Fratrum dictae Militiae S. Jacobi de Spatha, quam ingredi volentes, etiam postquam conjugati fuerint, & prolem legitimam susceperint, etiam conjugati superstiti, in illius Fratres, & Milites iuxta privilegia illi a dicta Sede concessa, quae in viridi observantia fuerint, & existunt, recipiantur, & admittantur, contrahere possent, profecto plures, etiam Magni Nobiles dictorum Regnorum, in quibus ipsarum de Calatrava, & de Alcantara Militiarum Praeceptorum, atque loca pro majori parte consistunt, ad ingrediendum easdem de Calatrava, & de Alcantara Militias, & exponendum se, ac eorum facultates pro debellatione Infidelium Christiani nominis inimicorum facilius invitarentur, ac easdem de Calatrava, & de Alcantara Militias etiam ad exaltationem Christianae Religionis plurimum incrementi, utilitatis, & commodi, necnon eorundem Praeceptorum, & Militum, ac Fratrum, qui facilius pudicitiam conjugalem, quam perpetuam continentiam servarent, salus Animarum proveneret.

§. 2. Quare praefatus Carolus Imperator Rex, & Administrator Nobis nuper exponi fecit, ut pro dictarum de Calatrava, & de Alcantara Militiarum conservatione, prospero statu, & directione, ac Christianae Religionis augmento super his opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur, qui earundem de Calatrava, & de Alcantara Militiarum, & illarum personarum salubrem profectum, & felicem successum sinceris exoptamus affectibus, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli alii Christiani fideles praesentes, & futuri, quos de cetero perpetuis futuris temporibus de Calatrava, & de Alcantara Militias huiusmodi canonice ingredi contigerit, etiam illarum Magistrum in Regulari per eos iuxta illorum instituta, & stabilimenta praedicta pro tempore emittenda professione ad emittendum professionem voti perpetuae castitatis, & continentiae huiusmodi minime teneantur, nec ad id inviti quoquo modo coartari possint: sed illius

Caroli V. super hoc instituta.

Concessio.

Illius loco votum conjugalis castitatis iuxta instituta, & stabilimenta Militiae S. Jacobi praefata emittere debeant, etiam perinde, ac si de eis per instituta, & stabilimenta de Alcantara, & de Calatrava Militiarum huiusmodi prohibitum non esset Matrimonium contrahere, & in illo postquam contractum fuerit in dictis de Calatrava, & de Alcantara Militiis remanere; si si aliqui fideles etiam praesentes, & futuri conjugati fuerint, etiam conjugate superstiti, prout Milites, & Fratres Militiae S. Jacobi huiusmodi possunt, & consueverunt, etiam si prius Matrimonium contraxerint, aut etiam jam contractum sit, aliquam ex eisdem de Calatrava, & de Alcantara Militiis ingredi, & Professionem Voti conjugalis castitatis alias iuxta eorum instituta, & stabilimenta praedicta emittere voluerint; etiam si ex conjugate antea suscepta prolem tunc legitimam susceperint; in Fratres, & Milites dictarum de Calatrava, & de Alcantara Militiarum alias iuxta statuta, & stabilimenta Militiarum huiusmodi recipi, & admitti, ac in eis continuo permanere.

Si, qui fecerint Indultum Militias de Alcantara, & de Calatrava ingressi fuerint, omnibus, & singulis privilegiis dictarum Militiarum sequantur.

§. 4. Ipsique Magistri, Praeceptores, Milites, & Fratres futuri, etiam postquam Matrimonium iuxta instituta, & stabilimenta Militiae S. Jacobi de Spatha praedictae contraxerint, ut praefertur, omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, gratiis, libertatibus, prerogativis, favoribus, & indultis eis, antequam Matrimonium huiusmodi contraherent, ratione illius ex de Calatrava, aut de Alcantara Militiis huiusmodi, quam professi fuerint, quomodolibet concessis, & quibus ante contractum Matrimonium praedictum de jure, vel consuetudine utebantur, potiebantur, & gaudebant, ac uti, potiri, & gaudere poterant; in omnibus, & per omnia, perinde, ac si Matrimonium non contraxissent, uti, potiri, & gaudere, omnesque, & singuli, ut praemittitur, pro tempore conjugati, prout Milites, & Fratres eisdem Militiae S. Jacobi, illius Magistratus, Praeceptoris, Dignitates, & officia recipere, & retinere possunt, & consueverunt, Magistratus, Praeceptoris, Dignitates, & officia quaecumque earundem de Calatrava, & de Alcantara Militiarum alias canonice recipere, & retinere, necnon prout etiam Praeceptores, ac Milites, & Fratres dictae Militiae S. Jacobi iuxta eorum instituta, seu stabilimenta possunt de quibuscumque eorum rebus, & bonis mobilibus, & immobilibus quoscumque qualitate, & conditionis existentibus, praesentibus, & futuris ad eos iure hereditario, aut alias quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, & per eos etiam intuitu, seu respectu ipsarum Militiarum, & Praeceptoriarum, seu alias quomodolibet licite acquisitis, & acquirendis, libere testari, disponere, & erogare; ac ipsorum liberi, & haeredes ex legitimo Matrimonio geniti, prout liberi, & haeredes dictorum Praeceptorum, & Militum, ac Fratrum ipsius Militiae S. Jacobi possunt in illis omnibus, & singulis succedere perpetuo in omnibus, & per omnia, iuxta statuta, & stabilimenta dictae Militiae S. Jacobi libere, & licite valeant.

dere perpetuo in omnibus, & per omnia, iuxta statuta, & stabilimenta dictae Militiae S. Jacobi libere, & licite valeant.

§. 5. Decernentes Matrimonium sic per ipsos, & Milites, ac Fratres pro tempore contractum canonicum fore, & proles cuiusque sexus ex illis jam forsan susceptas, & pro tempore suscipiendas legitimas fore, & nihilominus privilegia, immunitates, exemptiones, gratias, libertates, prerogativas, favores, & indulta praedicta, quorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum, infererentur, praesentibus haberi volumus pro expressis, auctoritate Apostolica, & tenore praedictis approbamus, & confirmamus; ac omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, supplemus, illaque perpetuae firmitatis robur obtinere, & firmiter observari debere decernimus, ac ea de novo concedimus.

§. 6. Et insuper Capitulis Generalibus dictarum de Calatrava, & de Alcantara Militiarum diffinitiones, & ordinationes, ac statuta huiusmodi, prout melius convenire videbitur, reformandi, emendandi, & limitandi, ac in toto, vel in parte commutandi, & alia rationabilia, & honesta pro iurium, & privilegiorum earundem Militiarum, & personarum illarum conservatione opportuna, & necessaria faciendi, edendi, & ordinandi, quae postquam emendata, reformata, limitata, edita, & ordinata, ac apposita fuerint, eo ipso Apostolica auctoritate confirmata censeantur, plenam & liberam facultatem cense dimus.

§. 7. Praeterea praefatum Carolum Imperatorem, & Regem, ac dictarum Militiarum Magistrum, ac omnes, & singulos Praeceptores, necnon Milites, & fratres Militiarum huiusmodi ab omnibus, & singulis excommunicationis, & aliis censuris, & poenis, quas praemissa a Nobis obtinere procurando forsan iuxta statuta, & stabilimenta praedicta, aut alias quomodolibet incurrerunt, eisdem auctoritate, & tenore absolvimus, & ab eis omnem inhabilitatis & infamiae maculam, sive notam per eos propterea quomodolibet contractam penitus, & omnino abolemus.

§. 8. Necnon eisdem Magistris, ac omnibus, & singulis Praeceptoribus, Militibus, & Fratribus pro tempore existentibus, ut statutis, ordinatione, decreto, & aliis praemissis, ac praesentibus literis plenarie, necnon, tam illis, quam aliis earundem de Calatrava, & de Alcantara Militiarum personis, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, gratiis, libertatibus, prerogativis, favoribus, & literis Apostolicis Militiae S. Jacobi de Spatha huiusmodi, illiusque Magistro, Praeceptoribus, Militibus, fratribus, & aliis personis pro tempore existentibus per quoscumque Romanos Pontifices, ac forsan per Nos sub quibuscumque tenoribus, & formis concessis, & concedendis, ac si praefatis Militiis de Calatrava, & Alcantara specialiter, & nominatim concessi forent, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant.

Matrimonia per Milites contracta valida, & licita, proles autem legitima declarantur.

Carulis Caroli ne alibus harum Militiarum data facultas novas eundi Constitutiones, quae eo ipso auctoritate Apostolica confirmata censeantur.

Carolus, & huiusque quoscumque a quolibet notis, qui in hac consensione, procuranda, incurrere poterant, absolvi rati.

Hicce Militiis privilegia omnia communicantur Militiis S. Jacobi de Spatha.

Præsentium
Literarum fir-
mitas, & ob-
servantia.

leant, de speciali gratia indulgemus.
§.9. Decernentes præsentem literas de
subreptionis vitio, vel intentionis defectu
notari non posse, sicque per quoscumque
Judices quavis auctoritate fungentes, subla-
ta eis, & eorum cuilibet, quavis aliter ju-
dicandi, & interpretandi facultate, & au-
thoritate, judicari, & diffiniri debere, nec
non irritum, & inane, si secus super his a
quoquam quavis auctoritate scienter, vel
ignoranter contigerit attentari.

Deposito E-
xcoquorum
huiusmodi li-
terarum.

§.10. Quocirca dilectis filiis nostris
Joanni Sancti Joannis ante Portam Latinam,
ac Garthæ Sanctæ Sufannæ, & Petro Maroz-
zi Sanctorum Joannis, & Pauli titulorum
Presbyteris Cardinalibus per Apostolicas
scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo,
aut unus eorum per se, vel alium, seu alios
præsentem literas, & in eis contenta qua-
cumque, ubi, & quando opus fuerit, ac
quoties super hoc pro parte Magistrorum,
Præceptorum, Militum, & fratrum præ-
dictorum desuper fuerint requisiti, solemniter
publicantes, eisque in præmissis efficacis
defensionis præsidio assistentes, faciant au-
thoritate nostra præsentem literas, & in eis
contenta hujusmodi firmiter observari, ac
singulos, quos ipse præsentem literas con-
cernunt, illis pacifice gaudere, non permit-
tentes eos desuper per quoscumque contra-
præsentium tenorem quomodolibet indebi-
te molestari. Contradictores quolibet, &
rebelles per censuras, & penas Ecclesiasti-
cas appellatione postposita compescendo, ac
censuras, & penas ipsas etiam iteratis vici-
bus aggravando, invocato etiam ad hoc, si
opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantium
derogatio.

§.11. Non obstantibus præmissis, ac pie
memorie Bonifacii Papæ Octavi Prædecesso-
ris nostri, qua cavetur, ne quis extra
suum Civitatem, vel Diocesim, nisi in cer-
tis casibus, & in illis ultra unam Dietsam a
sine sue Diocesis, ad iudicium evocetur,
seu ne Judices a Sede prædicta deputati extra
Civitatem, vel Diocesim, in quibus depu-
tati fuerint, contra quoscumque procedere,
aut alii, vel aliis vices suas committere
præsumant, & de duabus dietis in Concilio
generali edita, dummodo ultra tres dietas
aliquis auctoritate præsentium ad iudicium
non trahatur, & quibusvis aliis Apostolicis,
ac in Provincialibus, & Synodalibus Con-
ciliis editis generalibus, vel specialibus Con-
stitutionibus, & Ordinationibus: necnon
de Calatrava, & de Alcantara Militiarum,
ac Cisterciensium Ordinis prædictorum jura-
mento, confirmatione Apostolica, vel qua-
vis firmitate alia roboratis statutis, & con-
suetudinibus, stabilimentis, definitionibus,
utibus, & naturis: necnon quibusvis privi-
legiis, & indultis Apostolicis illis sub qui-
buscumque tenoribus, & formis, ac cum
quibusvis etiam derogatoriis derogatori-
is, aliisque efficacioribus, & insolitis clau-
sulis necnon irritantibus, & ex decretis
etiam motu proprio, & ex certa scientia,
ac consistorialiter, & ex quibusvis causis,
ac quavis etiam Imperiali, vel Regia confi-
deratione, etiam iteratis vicibus concessis,

approbatis, & innovatis: quibus omnibus,
etiam si pro illorum sufficienti derogatione
de illis, eorumque totis tenoribus specialis,
specifica, individua, & expressa mentio,
seu quavis alia expressio habenda, aut ali-
qua alia exquisita forma ad hoc servanda fo-
ret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad
verbum nihil penitus omisso, ac forma in
illis tradita observata inserti forent, præ-
sentibus pro expressis habentes illis alias in
suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat
specialiter, & expresse derogamus, contra-
riis quibuscumque: Aut si aliquibus com-
muniter, vel divisim ab eadem sit Sede in-
dultum, quod interdici, suspendi, vel ex-
communicari non possint per literas Apo-
stolicas non facientes plenam, & expressam,
ac de verbo ad verbum de indulto hujusmo-
di mentionem.

Nulli ergo &c.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum
Anno Incarnationis Dominicæ millesimo
quingentesimo quadragesimo, tertio nonas
Augusti Pontificatus nostri Anno VI.

Classificatio.

Dat. die 3.
Augusti 1540
An.VI.

XXX.

De appellationibus non admittendis non fa-
cto deposito pœnæ, in qua rei vel eorum
fidei iudices ad favorem R. Camere Apo-
stolicæ, aut ejus Fisci condemnantur.

PAULUS PAPA III.

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM (sicut ex plurimorum fide digno-
rum relatione accepimus) nonnulli
Civitatum, Terrarum, ac locorum S.R.E.
mediate & immediate subditorum, & præ-
sertim Provinciae nostræ Romandiolæ, ad
evitandum seu differendum pœnarum con-
demnationes & solutiones, ad appella-
tiones plerumque etiam frivolæ recurrant,
causæque appellationum hujusmodi coram
diversis Judicibus ordinariis & Delegatis,
etiam in Romana Curia per diversâ rescri-
pta Nobis, vel Signatura nostra Justitiæ ex-
orta introduci procurent, contra formam
diversarum Constitutionum plurimorum
Romanorum Pontificum, & præsertim Ju-
lii II., Leonis X., Clementis VII. Prædecesso-
rum nostrorum, quibus inter alia cautum
fuit, quod appellationes in causis condem-
nationum, & Fiscalibus, nisi facto deposi-
to pœnæ, ad quam appellans foret condem-
natus, admitti non possent, sed ad pœnæ hu-
jusmodi exactionem procedi deberet, prout
latius in Constitutionibus hujusmodi, quarum
tenores præsentibus pro sufficienter
expressis haberi volumus, continentur.

Causa istius
Cognitionis.

§.1. Nos Prædecessorum nostrorum
prædictorum vestigiis inherendo, indem-
nitati Camere Apostolicæ, in quantum pos-
sumus, providere cupientes, Motu pro-
prio, & ex certa scientia, Constitutiones
prædictas, & in eis contenta quæcumque
tenore præsentium confirmamus, & appro-
bamus, illasque, in quantum opus sit, in-
novamus.

Confirmatio
huius Papæ.

§.2. Et

§.2. Et nihilominus Motu, scientia, &
potestate similibus, de novo statuimus, &
ordinamus per præsentem, quod nullæ ap-
pellationes, & provocationes in causis cri-
minalibus, seu mixtis, ac Fiscum, & Ca-
meram Apostolicam quomodolibet con-
cernentibus, non factis deposito pœnæ, in
qua delinquentes, aut illi qui pro delinquen-
tibus ipsis fidei iudicant, vel ex contractu
quomodolibet condemnandi venirent, aut
hactenus condemnati fuissent, recipi, &
admitti possint, sed appellationes, & pro-
vocationes hujusmodi tam hactenus in cau-
sis hujusmodi interpositas, quam in futu-
rum interponendas, ac appellantes ipsos
reici debere.

Ampliatio
commissio-
nariarum
abique clau-
sula, facta de-
posito.

§.3. Illasque, ac quæcumque rescripta,
& commissiones similibus causarum, ad
cujusvis instantiam, per quemcumque ad
commissiones Signaturæ Justitiæ signandas
deputatum, etiam per Nos, & Successores
nostros Romanos Pontifices hactenus signa-
tas, & in futurum signandas, non factis di-
cto deposito, nullis fore, & esse roboris,
vel momenti, sed illis non obstantibus ad
ulteriora in causis ipsis usque ad pœnarum
dictarum effectivalem exactionem procedi
debere, prout procedi mandamus per præ-
sentem.

Vel Fisco, aut
Thesaurario
Provinciae ci-
tato.

§.4. Et insuper, nullæ commissiones,
Fiscum & Cameram Apostolicam quomo-
dolibet concernentes, per quemcumque a
Nobis, & Sede Apostolica ad commissio-
nes in Signatura Justitiæ signandas, ut præ-
fertur, deputatum, nec etiam per Nos,
& Successores nostros prædictos signari pos-
sint, nisi Fisci, & Camere præfate Procu-
ratoris, & Thesaurario Provinciae, de cu-
jus etiam interesse ageretur, si in Romana
Curia præfens fuerit, citatis, & aliter si-
gnate nullis sint roboris vel momenti.

Classificatio
sua.

§.5. Et ita per quoscumque Judices,
etiam Sedis Apostolicæ, ac de latere Lega-
tos, Vicelegatos, Præsidentes, Guberna-
tores, & quovis alios judicari, & defini-
ri debere, sublata eis, & eorum cuilibet al-
iter judicandi, & definiendi facultate, irri-
tumque, & inane quicquid contra præsen-
tium tenorem contigerit attentari.

Executores
huius Consti-
tutionis depu-
tatio.

§.6. Mandantes dilectis filiis Camera-
rio, Thesaurario, Præsidentibusque, &
Clericis Camere Apostolicæ, quatenus præ-
missa tam in dicta Provincia, quam aliis
Civitatis, Terris, locis S. R. E. mediate
vel immediate subiectis, ac Alma Urbe no-
stra inviolabiliter observari mandent, & fa-
ciant. Contradictores quolibet, & rebel-
les, per censuras Ecclesiasticas, & alias etiam
pecuniarias, & privatorias pœnas, de qui-
bus eis videbitur, auctoritate nostra ap-
pellatione postposita compescendo, invocato,
si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contradictorum
derogatio.

§.7. Non obstantibus omnibus, & sin-
gulis prædictis, privilegiis quoque, & in-
dultis, Constitutionibus, & ordinationibus
Apostolicis, etiam rescriptis, commissio-
nibus etiam manu nostra contra præmisso-
rum tenorem signatis, ceterisque contra-
riis quibuscumque.

Bull. Rom. Typ. IV, Par. I.

§.8. Volumus autem quod præsentium
copias manu alicujus Notarii &c.

Dat. in nostra Civitate Urbeveterana,
sub Annulo Piscatoris, die decimatercia
Septembris, millesimo quingentesimo qua-
dragesimo, Pontificatus nostri Anno VI.

XXXI.

Approbatio Instituti, & Religionis Clerico-
rum Regularium Societatis Jesu.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

R Eginimi militantis Ecclesiæ meritis li-
cet imparibus, disponente Domino,
Præsidentes, & animarum salutem, prout
ex debito pastoralis officii tenemur, solici-
tius studii exquirentes, fideles quolibet, qui
vota sua in id exponunt, Apostolici favoris
gratia confovemus, aliasque desuper dispo-
nimus, prout temporum, & locorum qua-
litate pensata, id in Domino conspicimus
salubriter expedire.

Exordium.

§.1. Nuper siquidem accepimus, quod
dilecti filii Ignacii de Loyola, & Petrus Fa-
ber, ac Jacobus Laynez, necnon Claudius
Jayus, & Paschasius Broet, ac Franciscus
Xavier, necnon Alphonsus Salmeron, &
Simon Rodericus, ac Joannes Coduri, &
Nicolaus de Bobadilla, Presbyteri Pampilo-
nen., Gebennen., Seguntin., Toletanen.,
Visen., Ebreunden., & Palentin. Civita-
tum, & Diocesum respective in artibus Mag-
istri in Universitate Parisien. graduati, &
in Theologicis studiis per plures annos exer-
citati, Spiritu Sancto (ut pie creditur) af-
flati, jam dudum e diversis Mundi regionibus
descendentes in unum convenerunt, &
socii effecti, abdicatis hujus sæculi illece-
bris, eorum vitam perpetuo Domini no-
stri Jesu Christi, atque nostro, & aliorum
Successorum nostrorum Romanorum Pon-
tificum servitio dedicaverunt, & jam quam-
pluribus annis laudabiliter in vinea Domini
se exercuerunt, Verbum Dei prævia suffi-
cienti licentia, publice prædicando, fide-
les privatim ad bene beateque vivendum
exhortando, & ad piæ meditationes exci-
tando, Hospitalibus inserviando, pueros,
& personas rudes ea, quæ ad Christianam ho-
minis institutionem sunt necessaria, docen-
do, & demum omnia caritatis officia, &
quæ ad animarum consolationem faciunt,
ubique terrarum, ubi peregrinati sunt, multa
cum laude obeundo.

Ignacii de
Loyola, & a-
lii sic nomi-
nati in unum
convenerunt,
& Dei ac Ro-
mani Pontifi-
cis servitio sa-
dicaverunt, &
pia opera hic
expressa fa-
ciunt.

§.2. Cumque ad hanc Almam Urbem
se contulerint, & caritatis vinculo persi-
stentes ad perficiendam, & conservandam
eorum Societatis in Christo unionem, quam-
dam vivendi formulam juxta ea, quæ ad pro-
positum sibi finem conducere usum didice-
runt, Evangelicis consiliis, & Canonicis
Patrum sanctionibus conformem ediderint,
factum est, ut ipsorum sociorum vitæ In-
stitutum sub dicta formula comprehensum,
A a non

Et cum Ro-
mam venis-
sent, & cer-
tam vivendi
regulam in-
stituerunt, mul-
ti eorum vitæ
institutum lau-
darunt, & se-
cuti sunt.

non solum a multis probis viris, & Deum zelantibus laudetur, verumetiam a quibusdam ita approbetur, ut illud etiam sequi velint.

§.3. Formule autem prædictæ tenor sequitur, & est talis:

§.4. Quicumque in Societate nostra, quam Jesu nomine insigniri cupimus, vult sub Crucis Vexillo Deo militare, & soli Domino, atque Romano Pontifici ejus in terris Vicario servire, post solemnem perpetuæ castitatis votum, proponat sibi in animo se partem esse Societatis, ad hoc potissimum instituta, ut ad profectum animarum in vita, & Doctrina Christiana, & ad fidei propagationem per publicas prædicationes, & Verbi Dei ministerium, spiritualia exercitia, & caritatis opera, & nominatim per puerorum, ac rudium in Christianismi institutionem, ac Christianifidelium in Confessionibus audiendis spiritualem consolationem præcipue intendat, curetque primo Deum, deinde hujus sui Instituti rationem, quæ via quedam est ad illum semper ante oculos habere, & finem hunc sibi a Deo propositum totis viribus assequi. Unusquisque tamen secundum gratiam sibi a Spiritu Sancto subministratam, & vocationis suæ proprium gradum, ne quis forte zelo utatur, sed non secundum scientiam, cujus proprii cuiusque gradus iudicium, & officiorum discretio, ac distributio tota sit in manu Præpositi seu Prælati per nos eligendi, ut congruus ordo servetur in omni bene instituta Communitate necessarius.

§.5. Qui quidem Præpositus de consilio confociorum constitutiones, ad constructionem hujus præpositi nobis finis conductentes in consilio condendi auctoritatem, habeat, majori suffragiorum parte semper statuendi jus habente. Consilium vero intelligatur esse in rebus quidem gravioribus ac perpetuis: major pars totius Societatis, quæ a Præposito commode convocari poterit, in levioribus autem, & temporaneis, omnes illi, quos in loco ubi Præpositus noster residebit, presentes esse contigerit, jubendi autem jus totum pænes Præpositum erit.

§.6. Sciant omnes socii, & non solum in primis professionis suæ foribus, sed quoad vixerint quotidie animo volvant Societatem hanc universam, & singulos sub Sanctissimi Domini nostri Papæ, & aliorum Romanorum Pontificum Successorum ejus, fidei obedientia Deo militare, & quamvis Evangelio doceatur, & fide Orthodoxa cognoscamus, ac firmiter profiteamur omnes Christianifideles Romano Pontifici tamquam capiti, ac Jesu Christi Vicario subesse, ad majorem tamen nostre Societatis humilitatem, ac perfectam uniuscujusque mortificationem, & voluntatum nostrarum abnegationem summopere conducere judicavimus, singulos nos, ultra illud commune vinculum, speciali voto adstringi. Ita ut quicquid modernus, & alii Romani Pontifices pro tempore existentes iusserint, ad profectum animarum, & fidei propagatio-

nem pertinens, & ad quascumque Provincias nos mittere voluerit, sine ulla tergiversatione aut excusatione illico quantum in nobis fuerit, exequi teneamur, five miserit nos ad Turcas, five ad quoscumque alios infideles, etiam in partibus, quas Indias vocant, exsistentes, five ad quoscumque Hæreticos, seu Schismaticos, seu etiam ad quoscumque fideles. Quamobrem qui ad nos accessuri sunt, & antequam huic oneri humeros supponant, diu multumque meditentur an tantum pecunie spiritualis in bonis habeant, ut turrim hanc iuxta consilium Dominicum possint consummare, hoc est an Spiritus Sanctus, qui illos impellit, tantum illis gratiæ polliceatur, ut hujus vocationis pondus, illo adjuvante se laturos sperent, & postquam Domino inspirante, huic Jesu Christi militia nomen dederint, die nocteque succincti lumbos, & ad tam grandis debiti solutionem prompti esse debeant.

§.7. Ne qua autem possit esse inter nos missionum, ac Provinciarum hujuscemodi, aut ambitio, vel detractio, profiteantur singuli se nunquam directe aut indirecte de hujuscemodi missionibus quicquam cum Romano Pontifice curaturos, sed omnem hanc curam Deo, & ipsi Pontifici tamquam ejus Vicario, & Societatis Præposito dimissuros. Qui Præpositus sicut ceteri etiam profiteatur, se nihil de summe ipsius missione in alterutram partem, nisi de Societatis consilio cum dicto Pontifice esse curaturum.

§.8. Voveant singuli, se in omnibus, quæ ad Regulæ hujus nostre observationem faciunt, obedientes fore Societatis Præposito.

§.9. Ille autem jubeat ea, quæ ad constructionem præpositi sibi a Deo & a Societate finis cognoverit esse opportuna. In prælatione autem sua, benignitatis ac mansuetudinis, caritatisque Christi, Petri, Paulique formulæ semper sit memor, & tam ipse, quam Consilium ad normam hanc assidue spectent. Et nominatim commendatam habeant institutionem puerorum, ac rudium in Christiana doctrina decem præceptorum, atque aliorum similium rudimentorum, quæcumque secundum circumstantias personarum, locorum, ac temporum illis congrua videbuntur. Etenim maxime necessarium circa providentiam, hujus rei diligenter Præpositum, & Consilium invigilare, cum & in proximis ædificium fidei sine fundamento non possit confurgete, & in nostris periculum sit, ne ut quisque erit doctior, ita Provinciam hanc tamquam primo aspectu minus speciosam, forsitan detrectare conetur, cum tamen, revera nulla sit fructuosior vel proximis ad ædificationem vel nostris ad caritatis & humilitatis simul officia exercenda. Subditi vero, tum propter nunquam satis laudatum humilitatis assiduum exercitium, Præposito in omnibus ad institutum Societatis pertinentibus parere semper teneantur, & in illo Christum veluti presentem agnoscant, & quantum decet venerentur.

§.10. Cum

Cujus Instituti Regula hic inferitur. De Castitatis voto.

Præpositi munere.

Obedientia erga Romanum Pontificem.

Missionibus non procurandis nec vitandis.

Præpositi auctoritate.

§.10. Cum autem experti fuerimus jucundiorum, puriorum, & ad proximi ædificationem aptiorum esse vitam ab omni avaritiæ contagione quam remotissimam, & evangelicæ paupertatis quam simillimam; cumque sciamus Dominum nostrum Jesum Christum servis suis regnum Dei solum inquirere necessarium ad victum & vestitum esse subministratum; voveant singuli & universi perpetuam paupertatem, declarantes quod non solum privatim, sed neque etiam communiter possint pro Societatis sustentatione, aut usu ad bona aliqua stabilia, aut ad proventus, seu introitus aliquos, jus aliquid civile acquirere, sed sint contenti usu tantum rerum sibi donatarum, ad necessaria sibi comparanda recipere.

Non tamen quo ad Collegia.

§.11. Possint tamen habere in Universitatibus Collegium, seu Collegia habentia redditus, census, seu possessiones, usus, & necessariis studentium applicandas retenta pænes Præpositum, & Societatem omnimoda gubernatione, seu superintendencia super dicta Collegia, & prædictos studentes, quo ad Gubernationis, seu Gubernatorum, ac studentium electionem, ac eorumdem admissionem, emissionem, & receptionem, exclusionem, statutorum circa studentium instructionem adificationem, ac correctionem, victus, vestitusque ei ministrandi modum, atque aliam omnimodam gubernationem, regimen ac curam. Sic tamen ut neque studentes dictis bonis abuti, neque Societas in proprios usus convertere possit, sed studentium necessitati subvenire. Qui quidem post cognitum in spiritu, & literis eorum profectum, & post sufficientem probationem in Societatem nostram admitti possint.

Officio privatim recitando.

§.12. Socii omnes quicumque in sacris fuerint, quamvis beneficia Ecclesiastica, aut eorum redditus non habeant, teneantur tamen singuli, privatim ac particulariter, & non communiter ad dicendum officium secundum Ecclesiæ ritum.

Finis Regulæ.

§.13. Hæc sunt quæ sub præfati domini nostri Pauli, & Sedis Apostolicæ beneplacito, de nostra professione typo quodam explicare potuimus, quod nunc fecimus, ut summam descriptionem hac informaremus, tum illos, qui nos de nostro vitæ instituto interrogant, tum etiam posteros nostros, si quos, Deo volente, imitatores unquam habebimus hujus vitæ, quam cum multis, magnisque habere annexas difficultates fuerimus experti, opportunum judicavimus etiam statuere. Ne quis in hac Societate recipiatur, nisi diu ac diligentissime fuerit probatus. Cumque prudens in Christo, & vel doctrina, seu vitæ Christianæ puritate apparuerit conspicuus, tunc demum admittatur ad Jesu Christi militiam, qui tenuibus, ceptis nostris favere dignetur ad gloriam Dei Patris, cui soli sit semper decus, & honor in sæcula. Amen.

Papæ confirmatio.

§.14. Cum autem nil in præmissis reperitur quod pium non sit, aut sanctum. Nos (ut iidem socii, qui Nobis super hoc humillime supplicari fecerunt, in eorum pio vi-

vendi proposito eo promptiores existant, quo se majori Sedis Apost. gratia complecti cognoverint, & præmissa per Nos approbati viderint) præmissa omnia, & singula tamquam ad spirituales profectum eorumdem Sociorum, & reliqui Christiani gregis opportuna, Apostolica auctoritate, tenore præsentium ex certa scientia approbamus, confirmamus, & benedicimus, ac perpetuæ firmitatis munimine roboramus, ipsosque socios sub nostra, & hujus Sanctæ Sedis Apostolicæ protectione suscipimus, eis nihilominus concedentes, quod particulares inter eos Constitutiones, quas ad Societatis hujusmodi finem, & Jesu Christi Domini nostri gloriam, ac proximi utilitatem conformes esse judicaverint, condere libere, & licite valeant.

Clause de rogatoria.

§.15. Non obstantibus generalis Concilii, & sel. rec. Gregorii Papæ X. Prædecessoris nostri, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & ordinationibus Apost. ceterisque contrariis quibuscumque.

Numerus Sociorum.

§.16. Volumus autem quod in Societate hujusmodi usque ad numerum sexaginta personarum normam vivendi hujusmodi profiteri cupientium, & non ultra admitti, & Societati præfate aggregari dumtaxat valeant.

D. P. An. VI. die 17. Nov.

Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quinquagesimo quadragesimo, 5. Kalend. Octobr. Pont. nostri Anno VI.

XXXII.

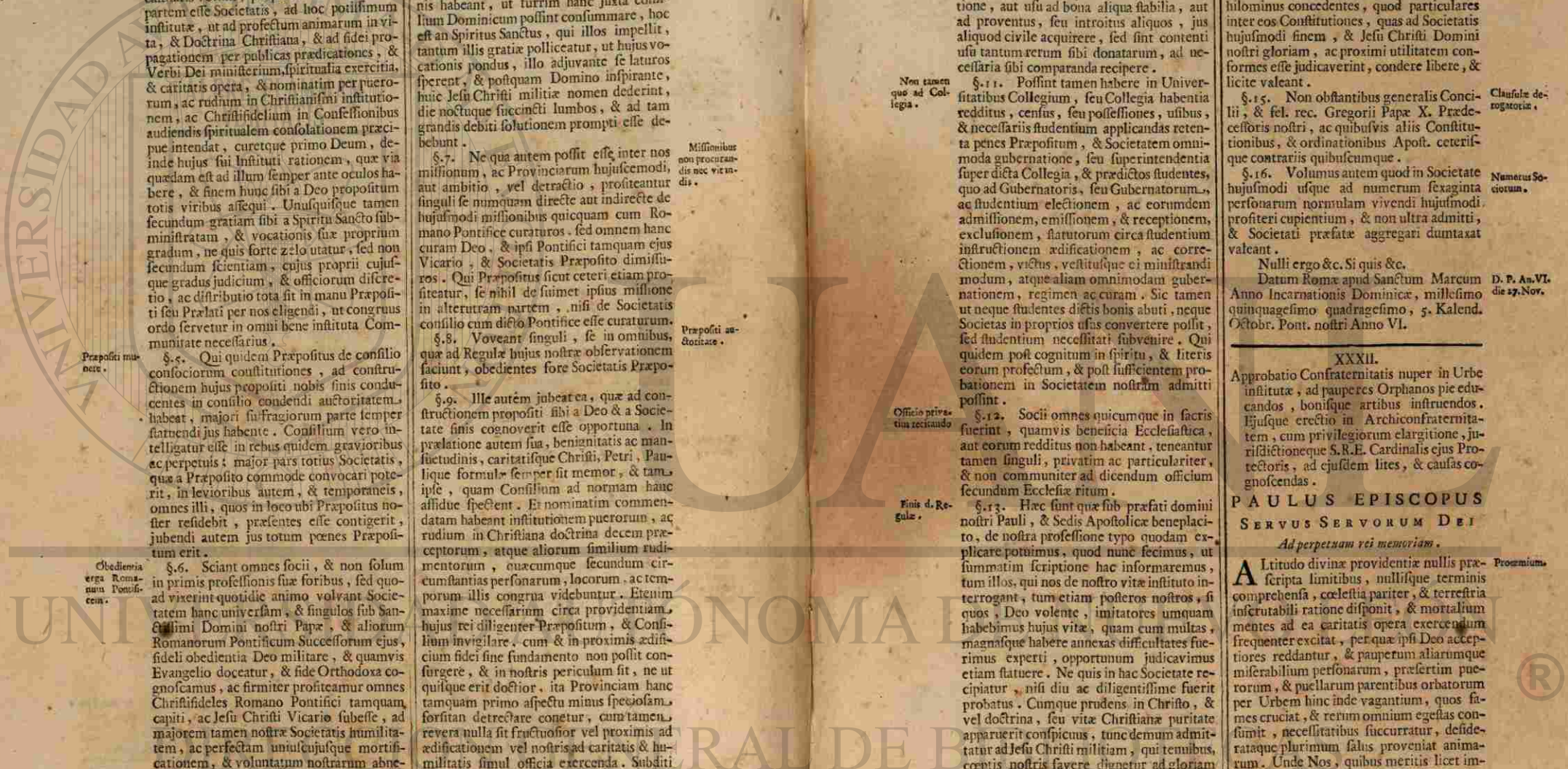
Approbatio Confraternitatis nuper in Urbe instituta, ad pauperes Orphanos pie educandos, bonisque artibus instruendos. Eiusque erectio in Archiconfraternitatem, cum privilegiorum largitione, jurisdictioneque S.R.E. Cardinalis ejus Protectoris, ad ejusdem lites, & causas cognoscendas.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Procurium.

Altitudo divinæ providentiæ nullis præscripta limitibus, nullisque terminis comprehensa, cœlestia pariter, & terrestria inscrutabili ratione disponit, & mortalium mentes ad ea caritatis opera exercendum frequenter excitat, per quæ ipsi Deo acceptiores reddantur, & pauperum aliarumque miserabilium personarum, præsertim puerorum, & puellarum parentibus orbatorum per Urbem hinc inde vagantium, quos famæ cruciat, & rerum omnium egestas consumit, necessitatibus succurratur, desiderataque plurimum salus proveniat animarum. Unde Nos, quibus meritis licet imparibus, universalis Ecclesiæ regimen eadem est providentiâ creditum, iis, quæ propterea facta fuisse comperimus, ut firma perpetuo, & illibata permaneant, Apostolici muniminis libenter adiciamus firmitatem, & singulorum fidelium, præsertim

A 2 2 Cu-

Curialium nostrorum vota que ad id pertinere noscuntur, pii patris affectione profsequimur, & ut optatos fortiantur effectus...

Confraternitates ad colligendum, pieque educandi Orphanos in Urbe...

Quae ab isto Pontifice approbatur.

D.1. Dudum, sicut Nobis innotuit, nonnulli probatae vitae Curiales, caritate omnium...

§.2. Nos igitur, gratias Deo agentes, quod nostro tempore a dictis Curialibus tanta necessaria caritatis opera in ipsa Urbe...

statuta, & ordinationes per eisdem Confratres edita auctoritate Apostolica, tenore praesentium, ex certa nostra scientia approbamus...

§.3. Ipsamque Confraternitatem sub B. Mariae Visitationis Orphanorum, seu alia, de qua eisdem Confratribus videbitur...

§.4. Illamque in Archiconfraternitatem, caputque omnium aliarum Confraternitatum, ac Hospitalium, & aliorum...

§.5. Necnon Archiconfraternitatis confratribus, Ecclesiae, Hospitalibus, Domibus, & Monasteriis praedictis, illorumque...

Et de novo instituitur.

In Archiconfraternitate e. rigitur.

Privilegia, & Indulgentia e. locorum piorum Urbis, & Archiconfraternitatis, & personis concessuntur.

dent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, Archiconfraternitas Beatae Mariae Visitationis Orphanorum...

Celebrantibus in eius Ecclesia alia datur Indulgentia.

Elemosynas recipiendi, & quarendi facultas conceditur.

Statuta que condendi pro regimine opportuna.

§.6. Necnon quibusvis Presbyteris, tam Religiosis, quam Secularibus, qui in ipsa Ecclesia quocumque anni tempore celebraverint...

§.7. Necnon elemosynas Ecclesiae, hospitalibus, domibus, & Monasteriis erigendis, ac pueris, & puellis praefatis...

§.8. Necnon quaecumque statuta, & ordinationes licita, & honesta, tam circa regimen, & tranquillum statum Ecclesiae...

strationem, & alia praemissa concertentia, condere, alterare, mutare, ac de novo edere, & per eos hactenus facta reformare...

§.9. Quodque pro tempore existentes Archiconfraternitatis Beatae Mariae Visitationis Orphanorum huiusmodi Confratres, administratores, rectores, servitores, familiares, ministri, oeconomi, & gubernatores...

§.10. Et ut Confratres Archiconfraternitatis B. Mariae Visitationis Orphanorum huiusmodi ab indebitis molestiis releverentur, unum ex S. R. E. Cardinalibus, quem ipsi Confratres ad id duxerint nominandum, seu eligendum, in eorum Protectorem, ac Iudicem ordinarium perpetuum, coram quo...

§.11. Ipsique pro tempore Protectori, per se, vel alium, seu alios quoscumque, quorum intererit, aut interesse poterit, tam in dicta Curia, quam extra eam per edictum publicum confiso sibi summarie de non tuto accessu, ac quibusvis etiam eiusdem Curiae iudicibus, & personis quibusvis, & quoties opus fuerit, sub sententia, censuris, & poenis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis, de quibus eidem Protectori videbitur, inhibendi, ac in eventum non partitionis ad declarationem incursum censurarum, & poenarum huiusmodi, illarumque aggravationem, ac alias juxta stylum, & morem dicti Auditoris in similibus servari solitum procedendi, ac sententias executioni debite demandandi, seu demandari faciendi, contrafactores quoslibet, & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias...

Confessorem quoque eligendi.

Protectoremque, & Iudicem causarum Archiconfraternitatis eligendi.

Qui summarie &c. est cognoscatur.

Personasque d. Archiconfraternitatis, & Officiales ab aliorum jurisdictione exemptas corrigat.

Classula pretervaziva.

Classula sublatz.

cumarias, & alia juris opportuna remedia, appellatione postposita compescendi, ac etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilium brachii secularis invocandi, omniaque, & singula alia in premissis, & circa ea, necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi plenam, & liberam licentiam, & facultatem etiam concedimus.

§.12. Necnon quod qui administratores, gubernatores, rectores, economi, servitores, familiares, ministri, & confratres Archiconfraternitatis Beate Marie Visitationis Orphanorum huiusmodi, illiusque ac dicte Ecclesie Capellani, seu officiales, officia sua actu exercentes extiterint, durante eorum officio a quorumcumque Ordinariorum locorum, eorumque Vicariorum, & officialium jurisdictione, correctione, visitatione, & potestate penitus, & omnino exempti, & soli eidem Protectori pro tempore existenti, seu Sedi predicta subiecti existant, eorumque correctioni, & punitio ni subjaceant, statuimus, & ordinamus.

§.13. Quodque premissa omnia, & singula, de subreptionis, obreptionis, & nullitatis vitio, seu intentionis defectu, etiam ex eo quod ea, quae super premissis gesta fuerunt, & emanarunt, plenarie expressa, seu prout existunt narrata minime fuerunt, seu quovis alio pretertextu, occasione, vel causa notari, vel impugnari, aut in aliquo annullari, vel alterari non possint, neque notata, seu impugnata, annullata, aut alterata censentur, sed valida, & efficacia existant, ac si exprimenda de necessitate, de verbo ad verbum inserta fuissent. Quodque presentes littere sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, modificationibus, limitationibus, restitutionibus, repositionibus, & exceptionibus, similibus litterarum, gratiarum, & indulgentiarum, etiam per Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices, ac Sedem predictam, vel eius Legatos, ac etiam per regulas Cancellarie Apostolicae pro tempore lastas, ac in favorem Fabricae Basilice Principis Apostolorum de Urbe, & expeditionis contra infideles nullatenus comprehendantur, sed semper ab illis penitus, & omnino excepta sint, & esse censentur, ac eisdem presentibus per quasque litteras, etiam qualvis clausulas generales, & speciales, etiam derogatorias, efficaciores, & insolitas, ac etiam irritantia decreta sub quacumque verborum expressione in se continentes nullatenus derogari possint, nec derogatum esse censentur, nisi tenor illarum de verbo ad verbum nihil omnino insertus, & huiusmodi derogationes consistorialiter facte, etiam per trias distinctas litteras eundem tenorem continentes, tribus similibus distinctis vicibus administratoribus, gubernatoribus, rectoribus, economis predictis legitime iurimata, & insinuata fuerint, eorumque ad id expressus accedat assensus, & aliter factae derogationes nemini suffragentur.

§.14. Sicque per quoscumque quavis auctoritate fungentes iudices, & personas, etiam causarum Palatii Apostolici Audito-

res sublata eis, & eorum cuilibet aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§.15. Et nihilominus de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, universis, & singulis utriusque sexus Christianidelibus vere poenitentibus, & confessis, seu confitendi propositum habentibus, qui in Visitatione ejusdem Beate Marie, seu alio per eosdem administratores, gubernatores, rectores, & economos ad id nominando, a primis vesperis usque ad occasum Solis sequentis diei Parochialem Ecclesiam predictam devote visitaverint, ac pro premissis operibus manus adiutrices iuxta eorum arbitrium portexerint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, ac Jubilaeum, & remissionem misericorditer in Domino elargimur.

§.16. Quocirca Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & dicte Urbis Governatori, ac Vicario nostro in dicta Urbe in spiritualibus pro tempore existentibus, necnon universis, & singulis venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, aliisque in dignitate Ecclesiastica constitutis personis, necnon Metropolitanarum, & Cathedralium Ecclesiarum Canonis, ac ditorum Archiepiscoporum, & Episcoporum Officialibus, ac Vicariis in spiritualibus generalibus ubilibet constitutis, per Apostolicam scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut aliqui eorum, per se, vel alium, seu alios presentes litteras, & in eis contenta quacumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Protectoris, administratorum, gubernatorum, rectorum, economorum, servitorum, familiarum, ministrorum, puerorum, & puellarum, ac personarum, & officialium predictorum, fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra premissa omnia, & singula firmiter observari, ipsosque Protectorem, administratores, gubernatores, rectores, economos, servitores, familiares, ministros, pueros, & puellas, ac personas, & officiales illis perpetuo pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper per Confraternitatem Presbyterorum huiusmodi, seu dictos Presbyteros, aut quoscumque alios, quavis auctoritate fungentes quomodolibet indebitum molestari. Contradictores quolibet, & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias eorum arbitrio moderandas, ac alia juris remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super iis habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc auxilio brachii secularis huiusmodi.

§.17. Non obstantibus priori voluntate nostra,

Indulgentia, visitantium, Ecclesiam.

Deputatio executorum

Derogatio contrarium

D. P. An. VII die 7. Febr.

Causa istius Constitutionis.

Prohibitio excedendi, vel publicandi excommunicationes S. Eleutherii.

Contravenitum poena.

Exertores istius Constitutionis.

nostra, ac aliis premissis, ac Lateranensis Concilii novissime celebrati &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quadagesimo primo, septimo idus Februarii, Pont. nostri Anno VI.

XXXIII.

Excommunicationes S. Eleutherii nuncupatas, de cetero concedi vel publicari prohibet, & concessas annullat.

PAULUS PAPA III.

Motu proprio &c.

Licet nuper in Consistorio nostro secreto, de Fratrum nostrorum consilio, ad evitanda scandala, & abusus, quae ex concessione, & publicatione certarum excommunicationum S. Eleutherii nuncupatarum in diversis mundi partibus exoriebantur, huiusmodi excommunicationes deinceps minime fieri, & publicari omnino decreverimus ac propterea dilectus Frater noster Bartholomaeus Presbyter Cardinalis Guidicemus, cui ratione Ecclesiae Apmatine, cui preesse dignoscitur, huiusmodi excommunicationes concedendi competere asserbatur, ab illarum concessione, ut decebat, abstinerit, & ablineat de presenti, nihilominus (non sine animi nostri dispensatione) acceperimus, quod dilectus filius Pompejus Benenatus de Piccolominibus Praepositus S. Eleutherii, sub pretertextu quod facultas dictas excommunicationes concedendi ratione Praepositurae huiusmodi sibi competat, illas passim, ubique locorum, & forsan in Alma Urbe concedere, imprimere, & publicare, licet forsan monitus non desistit.

§.1. Nos decretum in Consistorio nostro matura deliberatione factum, omnino effectum sortiri, & ab omnibus inviolabiliter observari volentes, ac omnes & singulas excommunicationes huiusmodi hactenus concessas & publicatas, aut in futurum contra presentium tenorem, quod absit, forsan concedendas, & publicandas nullas, & nullius roboris, & momenti existere, nec aliquos illis ligari, seu quomodolibet irretiri, & illis nullam fidem adhiberi debere decernentes.

§.2. Ac tam praefato Pompejo, & ejus successoribus Praepositis S. Eleutherii huiusmodi, quam aliis quibuscumque, sub excommunicationis latae sententiae, ac privationis omnium & singulorum beneficiorum, & decem millium ducatorum auri Camerae Apostolicae applicandorum poenis, ne deinceps similes excommunicationes S. Eleutherii concedere, vel publicare, aut publicari, aut imprimere, vel imprimi facere, seu illis quomodolibet uti audeant, seu praesumant districtius inhibentes.

§.3. Dilectoque filio Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori committimus, & mandamus, quatenus decre-

tum ac inhibitionem nostram huiusmodi, ubique locorum publicet, & publicari, ac sub praedictis, & aliis, ejus arbitrio applicandis & moderandis poenis, tam a praefato Pompejo, & successoribus, quam aliis quibuscumque, observari mandet, & faciat cum effectu, cum potestate, si opus fuerit, tam Pompejum praefatum & successores, quam alios quoscumque quacumque dignitate etiam Episcopali vel majori, aut mundana, vel alia dignitate fungentes, sub poenis praedictis, etiam ad personaliter comparandum coram eo, si sibi videbitur, aut alias, etiam per edictum citandi, ac contravenientes & rebelles, ut praefertur, multandi, corrigendi, & puniendi, aliaque faciendi, gerendi, & exercendi, in premissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna.

§.4. Non obstantibus quacumque litis pendencia, super facultate huiusmodi excommunicationes concedendi in Romana Curia, praefato, aut aliis quibuscumque Auditoribus, seu Judicibus inter praefatos Cardinalem & praepositum, aut alios quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, & Nos ipsos forsan emanatis, roboratis, & innovatis, cum quibusvis clausulis etiam derogatoriis derogatoriis, quibus specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Volumus insuper motu, & scientia similibus, quod praesentis nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, & in iudicio & extra fidem faciat, regula contraria non obstante.

Placet, & ita Motu proprio mandamus A.

XXXIV.

De impetrationibus beneficiorum, tamquam certo modo vacantium.

Sancitissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Paulus divina providentia Papa Tertius, qui in crastino assumptionis suae ad summum Apostolatus apicem, cupiens eorum fraudibus obviare, qui viventium beneficia, illorum praesertim, quibus aut propter senium, aut propter infirmitatem imminere vite periculum, impetrabant, ut illis decedentibus, tamquam colligantes in illorum iuribus facilius subrogarentur, per quamdam ejus Constitut. inter alia voluit, ut deinceps nullus in iure, vel ad jus, in beneficio defuncti, quod illo vivente in casibus premissis, vel similibus impetravit, aliquo modo subrogetur, ac subrogatio & gratia si neutri, si nulli, seu novae provisionis, aut perinde valere, taliter impetranti nullatenus suffragaretur, quod etiam stricissime observari mandavit in impetrationibus beneficiorum, per privationem, & amotionem, ex quibusvis criminibus & excessibus forsan perpetratis, etiam si usque ad definitam, seu-

Classula derogatorie.

Sola signatura sufficit.

Pontifex iste per alia eius Constitutiones (qua hic non habet) decrevit impetrationes beneficiorum defuncti obtinere & cetera nulla esse.

Et per alias Constitutiones (quas hic non habet) statuit ut impetrantes beneficia ab aliis per annum possidemus expiuntur, quae hic habentur.

Nihilominus multi impetrabant illa beneficia tamquam certo modo vacantia, &c. Unde mala hic expressa ostenduntur.

sententiam, quae tamen in rem non transiisset iudicatum, processum foret.

§.1. Ac per alias Constitutiones suas, seu Cancellariae Apostolicae regulas, voluit, statuit, & ordinavit, quod quicumque Beneficium Ecclesiasticum, tunc per annum immediate praecedentem pacifice possessum, & quod certo modo vacare praetenderet, ex tunc deinceps impetraret, nomen, gradum, & nobilitatem possessoris ejusdem, ex qua clare constare posset, quod nullum ipsi possessori in dicto beneficio jus competere, causarum in hujusmodi impetratione exprimere, & infra sex menses ipsum possessorem ad iudicium evocari facere, causamque ex nunc desuper, infra annum, usque ad sententiam definitivam inclusive, prosequi deberet, & teneretur, alioquin impetratio praedicta, & quaecumque inde secuta, nullius essent firmitatis, & idem impetrans, de damnis & interesse possessorem praedictum propterea contingentibus ei satisfaceret. Et si possessorem ipsum iniuste, frivole, & indebite molestasse repertus existeret, quinquaginta florenos auri persolvere Camerae Apostolicae esset adstrictus, nec aliud quam praemissa vacationis modus, etiam per literas si neutri, aut subrogationis, vel alias, sibi quoad hoc ut beneficium hujusmodi ea vice consequi, vel obtinere valeret, quomodolibet suffragaretur, illudque nullatenus inantea litigiosum propterea censeretur.

§.2. Et cui fide dignorum relatione innotuit, quod hujusmodi voluntate, statuto, & ordinatione non obstantibus, multi ex ca cupiditate ducti, Beneficia Ecclesiastica, per alios, etiam quodcumque multo antea tempore canonice eis collata, & possessa, quos valetudinarios, seu senio confectos conficiunt, aut alias certo modo, cito desungulos, vel eorum beneficia dimissuros sperant, improbe, ac per media illicita aspirantes, hujusmodi beneficia tamquam certo modo vacantia, & absque alio titulo, seu minus canonice detenta, a Sede Apost. impetrabant, & illorum professoribus, litem super dictis beneficiis sic possessis movebant, & causas hujusmodi contra eos committi faciebant, & alias illos nunc titulos fingendo, nunc crimina impingendo, in ipsis beneficiis inquietabant, & molestabant, nec causas ipsas (prout etiam juxta Constitutionem praedictam tenebantur) expediri facere curabant, sed in longum protrahabant, expectantes obitum dictorum possessorum, ut in jure eisdem possessoribus in dictis beneficiis, vel ad alia competente subrogaretur. Sicque per indirectum eisdem impetrantibus votum captandae mortis dictorum possessorum praebatur, ipsique possessores indebite vexabantur, ac laboribus, & expensis fatigabantur. Et saepenumero vexationem hujusmodi illicitis mediis redimere cogebantur, & quandoque desituti, seu desperati, in anxietatem ducebantur, eorumque beneficia resignare, seu permutare, ac etiam illorum collatores, quominus de beneficiis per obitum dictorum possessorum

vacantibus, & propter lites hujusmodi, malitiose, & fraudolenter motas, seu confectas, libere disponere, & sua ordinaria auctoritate in praemissis uti possent, impediebantur, in animarum ipsorum impetrantium periculum, & dictorum possessorum grave praedictum, & ordinariae potestatis hujusmodi collatorum lesionem.

§.3. Attendentes malitiam hominum non esse indulgendum, sed potius obyandam, ac volens ipsorum beneficia obtinentium, quieti & securitati providere, Constitutionem praedictam innovando, & ad impetrantes beneficia illorum, qui aliquo evidenti impedimento detinerentur, quamvis senio confecti, aut infirmitate detenti non forent, extendendo, etiam voluit, statuit, & ordinavit, quod de cetero impetrantes beneficia Ecclesiastica cujuscumque qualitatis, per privationem, & amotionem, vel alias propter commissam, excessum, & crimina, vacantia, vel vacatura in supplicatione desuper porrecta, excessus, & crimina ipsa, ac eorum qualitates, necnon modos, & causas tales, ex quibus de jure privato ipsa incurra, aut facienda censetur, & similiter impetrantes, etiam per modum devolutionis, beneficia tamquam certo modo vacantia, & ab aliis etiam non senio confectis, nec infirmitate, aut impedimento detentis, tamquam nullo, seu minus Canonico titulo possessa, modum vacationis illorum in supplicatione desuper porrecta, specificae, & determinate, ac dispositive exprimere teneantur, & antequam decretum citationis a iudice cui causa commissa fuerit, per se, vel procuratorem eorum petant, coram eo juramentum, quod credunt ea, quae sic expresserunt, vera esse, & posse ea probare, corporaliter prestare, & deinde excessus, & crimina, aut modum vacationis hujusmodi, proponere, & deducere, & intra octo dies observationem termini ad articulandum, per eum, vel procuratorem suum suo ordine, & loco, ita quod si ipse terminus sic non servetur, dicti octo dies, post observationem termini secundo loco servati, quicumque is fuerit, incurrisse censetur factam immediate sequentes probare, necnon ex tunc infra annum, similiter a die impetrationis eorum computandum, causam contra eosdem possessores, usque ad definitivam sententiam prolationem inclusive prosequi debeant, & teneantur.

§.4. Quodque impetrationes de beneficiis tamquam per privationem, & amotionem, vel alias propter commissam, excessum, & crimina vacantibus, vel vacaturis, absque causa, seu causarum, privationis, & amotionis, aut excessum, & criminum vacationem hujusmodi causantium, necnon tamquam de certo modo vacantibus, etiam per modum devolutionis, absque modi vacationis specificae expressione, etiam praetextu quorumcumque clausularum quomodolibet implicitarum, & quantumcumque praegnantium, etiam quod cause, & excessus, ac crimina, necnon modi vacationum hujusmodi in literis pro expressis habeantur, vel

Pontifex ideo formis de cetero servandis in impetrationibus beneficiorum ponit.

Es impetrationes aliter factas invalidas, & nullas declarat.

Vel etiam dispositive exprimi possunt, disponentium in supplicationibus inferarum, eisdem impetrantibus nullatenus suffragentur, & quaecumque subrogationes per ipsos impetrantes de beneficiis, quae etiam cum hujusmodi expressione impetraverint tanquam litigiosis, in jure, vel ad jus eorum, quos hujusmodi excessus, & crimina perpetrasset, aut quorum beneficia per devolutionem, aut alias certo modo vacasse narraverint, a Sede Apostolica, vel Legatis ejus quomodolibet impetranda, seu etiam Motu proprio concedenda, nisi quod impetrantes excessus, & crimina, aut modum vacationis hujusmodi intra dictos dies observationem dicti termini ad articulandum per ipsos impetrantes, aut eorum procuratores, ut praefertur, non autem per eos, aut ipsorum procuratores factam, quod excludendos, post dictos dies ipsos impetrantes a probatione excessum, seu criminum, aut modi vacationis praedictorum nihil operari volumus, contra possessores beneficiorum, quae impetraverint, probaverint, etiam si alia excessus, & crimina, privatione, aut privationis declaratione digna, etiam ante lapsum dictorum octo dierum probaverint, nullius sint roboris, vel momenti. Quodque subrogationes hujusmodi, si ii contra quos hujusmodi impetrationes fiunt, in itinere propter id suscepto, quod post excommunicationem citationis, etiam per edictum factae, etiam si de dictorum citatorum notitia aliter non apparuerit, propterea attentum praesumat, defuncti fuerint, etiam si senes, aut valetudinarii, seu impediti, ut praefertur, non extiterint, aut etiam ii, contra quos hujusmodi impetrationes fiunt, morte violenta, decesserint, licet nullum penitus argumentum, aut nulla conjectura habita fuerit, quod colligens id fecerit, aut de tali morte culpabilis, seu confusus fuerit, locum non habeant. Et si post lapsum dicti anni, vel etiam eo durante, & istis octo diebus post dicti termini ad articulandum, absque probatione praedictorum excessum, seu criminum, aut modi vacationis per ipsos impetrantes, vel eorum procuratores observationem elapsis, contingat possessores dictorum beneficiorum, seu aliquos ex eis decedere, aut eorum beneficia simpliciter, vel ex causa permutationis, aut alias quomodolibet in Romana Curia, vel extra eam vacare, non censentur propterea beneficia ipsa litigiosa, de hujusmodi beneficiis sic vacantibus provideri, & alias libere disponi possit, in omnibus, & per omnia, ac si contra dictos possessores aliqua lis modo praemissa mota non fuisset.

§.5. Et nihilominus impetrantes praedicti ad ambita beneficia hujusmodi obtinenda censentur perpetuo inhabiles, necnon vexatae parti omnia damna, interesse, & expensas persolvere teneantur, ac omnibus, & singulis beneficiis Ecclesiasticis, per eosdem impetrantes obtentis, seu triennio suspensos noverint. Quibus, si se in eis propria temeritate iniecerint, ipso jure privati sint, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Impetrantibus penae hae descriptae imponit.

ac calumniose de perituro, juxta canonicas sanctiones, puniatur. Decernens novas provisiones super impetrationibus praedictis pro tempore, etiam antequam dicti octo dies elapsi fuerint, iis in quorum favorem emanaverint, in fraudem hujusmodi Constitutionis non suffragari. Et si iis, qui impetrationes modo praedicto fecerint, beneficia sic impetrata resignaverint, quodcumque id fecerint, illis, quibus de beneficiis hujusmodi per resignationem de eis factam, & admittam provisum fuerit, praesenti Constitutioni subiacere, & in eodem statu in quo dictus resignans tempore hujusmodi resignationis erat, quoad hoc censi, & esse.

§.6. Sicque in praemissis omnibus iudicandum fore sublata &c. irritum quoque &c. Placet, publicetur, & describatur. A. Lecta, & publicata fuit in Cancellaria Apostolica die sabbati 27. Aug., & successore undecima Decembris anno millesimo quingentesimo quadragesimo primo.

XXXV.

Innovatio literarum Bonifatii PP. VIII. super solutione Decimarum, cum declaratione, quod de distributionibus quotidianis Decima etiam solvi debeat.

PAULUS PAPA III. Ad futuram rei memoriam.

§.1. CUM sicut accepimus diversa Capitula Cathedralium, & Metropolitanarum, ac Collegiarum Ecclesiarum sub praetextu, quod earum massae, seu mensae Capitulares distributionibus quotidianis consent, de fructibus, & redditibus certis earumdem decimas pro tempore impositas solvere differant in magnum Camerae Apostolicae praedictum.

§.2. Nos attendentes, quod se. re. Bonifacius Papa VIII. de distributionibus quotidianis decimam solvi debere declaravit, ejusdem Bonifacii Praedecessoris nostri vestigiis inherentes motu proprio, & ex certa scientia volumus, decernimus, & declaramus, quod quaecumque Capitula Cathedralium, & Metropolitanarum, ac Collegiarum Ecclesiarum per totam Italiam etiam in Regno Siciliae consentia de distributionibus quotidianis in fructibus certis consentibus, & alias juxta formam extravagantis Bonifacii Praedecessoris hujusmodi solvere, & ad id per censuras Ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia pro decimis penultimis, ac ultimis per nos impositis, quam in futurum imponendis cogi, & compelli debeant.

§.3. Non obstantibus Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & literis Apostolicis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros ac Nos & Sedem Apostolicam quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus illorum

Decretum irritum. Papa subsc. D.P.A.VIII. 11. Decem.

Ex Regest. in Archiv. Vat.

Causae hujus Constitutionis.

Declaratio, de qua in rubr.

Derogatio contra locum.

illorum tenores, causas, & effectus presentibus pro sufficienter expressis habentes harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Fides trans- pro am.

Dat. die 26. Novem. 1541. An. VIII.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris die 26. Novemb. 1541. Pontificatus nostri Anno VIII.

XXXVI.

Inquisitorum heretice pravitatis facultas procedendi contra omnes etiam regulares, predicantes, aut proponentes scandalosas propositiones, & a Fide Catholica discrepantes.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Ordinum.

IN Apostolici culminis specula divine gratiae munere collocati, nihil magis esse nostri officii duximus, quam sedulo, ac diligenter omnia circumspicere, quae catholici Nobis committi gregis custodiae, ac conservationi conferant, illamque in primis curam suscipere, ut quae materiam scandalii praebere possent, penitus succidantur, ac radicibus extirpentur, nec ea usque pululare sinantur.

Certe huius Cognitionis.

§.1. Cum itaque sicut accepimus in nostris Bononiae, ac Mediolani, & quamplurimis aliis Italiae Civitatibus & locis, nonnulli saeculares, ac etiam religiosi praetextu quorundam indulgentiarum, ac concessionum seu privilegiorum, & exemptionum a Sede Apostolica per ipsos obtentorum, & ab Inquisitoribus heretice pravitatis, in eisdem Civitatibus, & locis per Sedem Apostolicam, aut illius auctoritate deputatis illorum jurisdictione exemptos praetendentes, varias propositiones scandalosas, & erroneas, ac piarum mentium offensivas, & quandoque etiam haeresim sapientes, ac Catholicae Fidei minus consonas, Christianaeque pietati, & bonis moribus minime conformes, publice proponere, ac disputare, & pro viribus sustinere, necnon populis predicare, non sine magno Christianissimum animarum periculo, ipsiusque Fidei detrimento, & totius religionis opprobrio temere audeant, & praesumant.

Concessio facultatis procedendi contra quoscumque regulares & Praeiacos privilegiorum non tamen Episcopos.

§.2. Nos qui desideranter in votis gerimus, ut Fides praefata nostris prosperetur temporibus, & pravitas haeretica de sinibus fidelium extirpetur, attendentes non ideo ab Apostolica Sede, privilegia, & exemptiones concedi solitas esse, ut per ea scandala, & Fidei diminutio generentur, sed potius ad ea tollendum, & ipsam Fidem augen-

dum, volentesque ne de cetero, per propositiones, & predicationem, quod absit, animae fidelium prolabantur, obviare, & ne exemptionum praedictarum praetextu valeant talium praesumptores in eorum tam detestabili temeritate perdurare, eorumque iniquitas remaneat impunita, morbo huiusmodi necessariam adhibere medelam, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, volumus, statuimus, & ordinamus, quod Inquisitores praefati in tota Italia, & insula Chii, deputati, & in posterum deputandi, contra omnes, & singulos, tam saeculares quam religiosos quorumvis Ordinum etiam Mendicantium professores, cuiuscumque sexus, gradus, status, conditionis, dignitatis, & praeminentiae, non tamen Episcopalis existant, qui propositiones suspectas, scandalosas, periculosas, errores continentis, haeresim sapientes, ac alias Catholicae Fidei minus consonas, Christianaeque pietati, & bonis moribus minime conformes huiusmodi, vel earum quilibet in posterum asserere, seu publice proponere, & populis predicare audeant, vel praesumant, iuxta auctoritatem, & potestatem eis Inquisitoribus, a iure, aut alias quomodolibet, traditam, & concessam, procedere, & inquirere, suamque jurisdictionem exercere debeant. Necnon eis contra illos, iuxta praedictam potestatem, ut praefertur, procedendi, & inquirendi, & jurisdictionis huiusmodi exercendae facultatem, quatenus opus sit eadem auctoritate, de novo concedimus.

Clausula pre- servativa.

§.3. Decernentes presentibus nostris litteris, nisi per signaturam manu nostra signatam minime derogari posse, irritumque, & inane quicquid fecus super his a quoquo quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Iusso obedi- di Inquisito- ribus.

§.4. Districteque inhibentes locorum Ordinarius sub interditi ingressus Ecclesiae, & suspensionis a regimine, & administratione suarum Ecclesiarum, necnon civitatum, & locorum quorumlibet Dominis, Gubernatoribus, & Rectoribus, & aliis quibuscumque, sub excommunicationis latae sententiae, ac bonorum suorum privationis poenis eo ipso si contra fecerint, incurrendis, ne Inquisitores praefatos quo minus contra propositiones praefatas, vel earum quilibet sub indulgentiarum, concessionum, privilegiorum, & exemptionum eorumdem, & quovis alio praetextu asserentes, proponentes, & predicantes huiusmodi procedere, inquirere, eorumque jurisdictionem exercere libere possint, & valeant, quovis modo, per se, vel alium, seu alios, directe, vel indirecte impedire praesumant.

Clausula de- rogatoria.

§.5. Non obstantibus praemissis, & Apostolicis, in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon Ordinum eorumdem juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegii quoque, & exemptionibus praedictis quibuscumque, sub quibuscum-

que

que tenoribus, & formis, & per Nos, & Sedem Apostolicam, concessis, confirmatis, & innovatis, quibus etiam pro sufficienti illorum derogatione, de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda foret, tenores huiusmodi pro sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permanentibus. Specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Testium pro- rum fides. D. P. A. VIII. 14. Januarii.

§.6. Et quia difficile foret &c. Dat. Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 14. Januarii. millesimo quingentesimo quadragésimo secundo, Pont. nostri Anno VIII.

XXXVII.

Comprobatio gratiarum, iurisdictionum, & indulgentiarum Collegii Fabricae B. Petri Principis Apostolorum de Urbe, cum aliorum privilegiorum concessione.

Hanc Bullam iste Pontifex iterato confirmavit die 10. Januarii 1547. Et Paulus IV. die 24. Junii 1555. ideo non est curandum de intermediis, & respectivo praecedentibus suspensionibus, & revocationibus. Videre tamen est Constit. III. Clementis VII. quae incipit Admonet supra pag. 31.

PAULUS PAPA III.

Ad futuram rei memoriam.

Basilica Sancti Petri de Urbe, diversis Praeiacis indultis decorata fuit.

DUM ad universas Urbis Basilicas, & Orbis Ecclesias, pro inuncto Nobis desuper Apostolice servitutis officio, crebris vigilis, & assiduis studiis attendimus, ad sacram praecipue B. Petri Apostoli de Urbe Basilicam, eo libentius nostrae mentis oculos convertimus, quod Basilica ipsa in nascentis Ecclesiae sancta institutione, ac primorum Christianae Religionis Clericorum norma, traditionibusque, & sacris institutis, ac divinis regulis, eloquiisque praemunita extitit, & ab ejus primava erectione variis virorum meritis semper resplenduit. Quamobrem nonnulli Romani Pontifices Praedecessores nostri, innumeris Basilicam ipsam privilegiis, & dignitatum titulis decorarunt. Unde Nos, eorum ducti exemplo, decet, ut Basilicam ipsam nostris etiam gratiarum muneribus muniamus, & his, quae pro ipsius Basilicae augmento, ac personarum inibi vota sua exvolentium, commoditate processerunt, ne in contentione scrupulum labantur, sed firma, & illibata persistant, nostri muniminis adicimus firmitatem, ac ut dubia, quae in privilegiis, & gratis ipsis suboriri possent, nostra declarationis adminiculo seponantur, libenter consulimus, ac desuper provideamus, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

Julius II. pro subventionem Fabricae, his qui personam vel pecuniam

§.1. Sane Nobis nuper pro parte Venerabilium fratrum nostrorum Francisci Alerici, Pauli Nuceri, Petri Aqueni, & Philippi Burgi S. Sepulchri Episcoporum, ac dilectissimi Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

etorum filiorum Magistri Joannis Baptistae Cicadae Notarii nostri, & causarum Camerae Apostolicae generalis Auditoris, necnon Raphaelis de Casalibus civis Romani, modernorum Fabricae dictae Basilicae deputatorum exhibita petito continebat, quod nuper postquam sel. rec. Julius PP. II. Praedecessor noster, qui antea, cum ad Basilicam praedictae restorationem operarias manus apposuisset, cognoscens Fabricam huiusmodi absque piis, & largis fidelium erogationibus ad finem optatum perducere non posse: universis Christianissimis utriusque sexus, qui infra annum ex certo tempore tunc expresso computandum, in capsa ad id in dicta Basilica collocanda per seipsos mitterent, vel alios mitti, & poni facerent, tantum quantum eorum pia devotio eis disclaret, in pecunia numerata, aut rebus aliis ad opus ipsum convertendis, vel circa dictum opus se personaliter exercerent, seu tunc generali Thesaurario suo, se ad pie erogandum aliquid ad opus huiusmodi, juxta eorum devotionem efficaciter obligarent.

1542. si subveniret infra annum a die suae concessionis, facultatem concessit.

§.2. Ut idoneum possent eligere confessorem, qui eos a certis tunc expressis casibus absolvere, & super certis etiam tunc expressis in foro conscientiae dumtaxat dispensare posset, facultatem per quendam concesserat.

Confessorem eligendi, qui certis casibus eos absolveret.

§.3. Et deinde providere attendens, difficile fore praedictas infra annum a die illarum publicationis ad notitiam Christianissimum ultra montes consistentium pervenire posse, ipsas per alias ad sui beneplacitum protogaverat. Cupiens nonnullarum provinciarum totam Italiam, Siciliam ultramarum, Corsicam, Cretam, Cyprum, Rhodum usque Ierosolimam, Dalmatiam, Croatiam, Bosnam, Ungariam, Austriam, Bohemiam, & Poloniam, ac insulas maris mediterranei continentium personas, aut in eis degentes, quae ob locorum distantiam personaliter ad dictam Basilicam se conferendi, aut per alium pias elemosynas pro huiusmodi Fabrica in dictam capsum transmittendi omnimodam commoditatem non habebant, ipsarum indulgentiarum participes fieri. Universis eisdem Christianissimis utriusque sexus, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, & praeminentiae existere, etiam Ecclesiasticis, religiosis, ac aliis saecularibus per universas provincias, & insulas praedictas constitutis, vere poenitentibus, & confessis, qui infra annum, & deinde ad beneplacitum suum a publicatione priorum litterarum suarum praedictarum in dictis provinciis & insulis faciendae computandum, Ecclesias in dictis provinciis & insulis, quas quidam tunc ab eodem Praedecessore deputatus Commissarius nominasset, juxta illius, seu deputandi ab eo providam ordinationem super eo faciendam, devote visitassent, & in capsis ad id in subsidium dictae Fabricae deputandis, pias elemosynas effectualiter ponerent, peccatorum remissiones, & alias spiritualia dona concesserat, & indulerat per quosdam alias.

Posteaque ut huius concessionis ultramontani etiam alii participes, dum ad eas beneplacitum protogavit, se Commissarius extra montes ad collegendam elemosynam deputavit.

pro ipsis animabus in purgatorio pro expiatione poenarum ejusdem secundum divinam justitiam debitarum retentis, durante commissione Nuncii, & Commissarii ad opus Fabricae hujusmodi, aliquam elemosynam juxta ejusdem Nuncii, vel deputandi ab eo, ordinationem erogassent, ipsa plenissima indulgentia per modum suffragii animabus ipsis in purgatorio existentibus, pro quibus dictam elemosynam pie erogassent, ut preteritur, pro poenarum relaxatione suffragaretur. Ac omnes, & singulos Christianos hujusmodi, de simili potestate plenitudine, & liberalitate, qui manus adiutrices ad opus Fabricae hujusmodi porrexissent ac omnes, & singulos eorumdem parentes defunctos, benefactores qui cum caritate decedissent, in omnibus precibus, suffragiis, elemosynis, jejuniis, orationibus, missis, horis canonicis, disciplinis, peregrinationibus, & ceteris omnibus spiritualibus bonis, quae fiebant, & fieri poterant in tota universali sacrosancta Ecclesia militanti, & omnibus membris ejusdem, participes in perpetuum fierent.

§.14. Et deinde pia mem. Leo Papa X. etiam Praedecessor noster praemissa omnia, indulgentias, & privilegia recensens, illaque Motu proprio, ac de Apostolica potestate plenitudine approbans, & confirmans, & de novo, quatenus opus esset, concedens, certis Commissariis suis in quibusdam provinciis, & locis tunc expressis ad triennium ex tunc computandum deputatis, potestatem concesserat, omnes, & singulos cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis forent, relicta, & applicata praedicta penes se quomodolibet detinentes, ad illorum restitutionem, & solutionem, & notarios, ac tabelliones quoscumque de relictis praedictis rogatos, proposita illis competentem mercedem, ad ostendendum eis ad praemissorum effectum toties, quoties requisiti forent, eorum libros, & protocolla, & dandum particulas relicta, & applicata formam appellatione postposita, cogendi, & compellendi.

§.15. Et quoniam sicut dictus Leo Praedecessor fide dignorum testimonio accepserat, in locis praedictis quamplures existebant, qui etiam relicta certis locis, & personis, sub aperta, & speciali expressione, & etiam ex voto post annum illa solvere, & exequi etiam requisiti contemnebant, contra defunctorum voluntatem, in animarum suarum, & locorum, & personarum, quibus relicta erant, praedictum, & iacturam, volens animabus, ac locis, & personis praedictis opportune consulere, eisdem Commissariis in solidum etiam dederat in mandatis, ut requisiti ab executoribus testamentorum, seu locis, & personis praedictis, vel eorum nomine, facta aliqua compositione cum eis, super certa parte, in quam convenirent, Fabricae praedictae applicanda, in quam quantum ad id, ipsorum testamentum, & relinquendum in favorem dictae Fabricae, motu, ac de plenitudine praedictis, & ex

certa scientia voluntatem commutaverat, omnes, & singulos dictorum sic relictorum detentores ad effectivalem solutionem, cogerent, & compellerent, ac solventes de receptis quietandi, & absolventi, necnon ad id tot quot duxissent opportunum, cum simili aut limitata potestate substituendi, facultatem, & potestatem, ipsisque solventibus, ac quietantibus a dictis Commissariis obtinentibus plenariam indulgentiam, & remissionem omnium peccatorum suorum, & si seculares forent, quod possent ad usum censurarum praedictarum eligere sacerdotem idoneum, quem voluissent, concesserat, ac quod praefati deputati eisdem Commissariis computum, & rationem de receptis reddere tenerentur.

§.16. Ac Commissarii, & deputati praedicti possent, & valerent, relicta, & applicata praedicta, quae immobilia forent, per publica bannimenta plus offerenti vendere, & perpetuo alienare, & mobilia quae transferri commode possent ad Fabricam ipsam, absque solutione pedagii seu Gabellae transferre voluerat.

§.17. Et deputandos praedictos, a potestate, & jurisdictione quorumcumque Legatorum Ordinarium omnium, tam Ecclesiasticorum, quam secularium, & nulli alteri nisi ipsi Leoni Praedecessori, & certo tunc expresso Iudici voluit subiacere, certis etiam adjectis in contrasacien. poenis, exemerat.

§.18. Ac successively per eum accepto, quod Commissarii per eum deputati praedicti, in prosecutione praemissorum multa invenerant vota, itinera, sive peregrinationes diversis Ecclesiis, in testamentis, & aliis ultimis voluntatibus relicta fuisse, & adhuc tunc inexecuta manere, quodque tam haeredes, quam fideicommissarii hujusmodi votorum, ac alii particulares personae, officiales commissioni sibi factae conabantur opponere, & contraire, aliique complures pias testatorum dispositiones, avaritia obcecati, aut alia minus iuxta causa, violare nitentur, & in proprias, sive aliorum utilitates convertere, ac quod quamplures Presbyteri, & Clerici, ac Religiosi diversorum Ordinum, ac piorum locorum, etiam seculares curam habentes inveniebantur, qui non solum ad eosdem Commissarios, ut ipsis Presbyteris, Clericis, Religiosis, & Secularibus ex dictorum locorum negotiis in exigendo relicta eis, & eorum locis facta, Commissarii ipsi faverent, & cum eis pro aliqua parte in usum dictae Fabricae convertenda convenire non curabant, verum etiam requisiti ad id faciendum, aut dicebant, illa nolle exigere, & quemquam ad solutionem vexare, aut mentis, & confidit quietantis debitorem absolvent, in fraudem ipsius Fabricae, ac Ecclesiarum, & locorum praedictorum praedictum, ac quod notarii, & tabelliones conabantur ab eis, pro testamentorum, & scripturarum ostensione mercedem extorquere, declaraverat suae intentionis fuisse, praefatos Commissarios suos vota, itinera, & visitationes

Bonaque stabilia vendendi & immobilia ad usum absque solutione gabellae transferendi.

Exemptis Fabricae Commissariis a superioritate Ordinariarum, & aliorum.

Et super votis & peregrinationibus a testatoribus relictis, & non executis, eosdem Fabricae Commissarios componere, posse voluit.

Leo X. praedicta omnia confirmavit, & Notarios ad ostendendum legata praefata cogi posse decrevit.

Et Commissario praedicto dedit facultatem componendi ad ostendendum legata praefata cogi posse decrevit.

Praedicta, in testamentis, & ultimis voluntatibus hujusmodi quomodolibet anotata, in usum dictae Fabricae commutare, ac quod dicti Commissarii ipsa inquirere, petere, & exigere possent.

§.19. Decernentes omnes, & singulos cuiuscumque dignitatis, Ordinis, & Religionis existentis, tam Ecclesiasticos, quam mundanos, fraudem, & falsitatem aliquam committentes, aut quietantias, vel scripturas aliquas machinantes, aut facientes, propter quas praedictum ipsi Fabricae, aut impedimentum, vel damnum oriri potuisset, vel inferretur, & eos qui nolle exigere assensissent, ut praefertur, majoris excommunicationis sententiae subiacerent. Et nihilominus eosdem Commissarios suos contra suspectos in praemissis per viam inquisitionis summarie, simpliciter & de plano procedere, & repositos culpabiles condignis poenis afficere possent, & valerent.

§.20. Notarios vero, & tabelliones praefatos pro eorum competenti mercede, de duobus cum dimidio pro quolibet centenario, quod vigore instrumentorum suorum effectualiter exigentur contentos esse voluerat, & eos plus petere non posse, & tamen ad ostendendum libros, & eorum protocollo teneri decreverat, quoties ab eis fuissent requisiti absque alia expectatione mercedis, sub eadem pena excommunicationis.

§.21. Relicta vero eorum, & aliorum, quibus non solum a septennio infra, sed etiam quocumque tempore ultra facta forent, voluerat sub commissionibus suis comprehendere, & ipsi Fabricae applicata esse, prout applicaverat.

§.22. Ac voluerat super relictis, pro rata eisdem Fabricae obvenienda, etiam super haereditatibus, in quibus usufructuarii, ad tempus, seu ad vitam ipsorum, aut deputati, & in quibus illa solvendi a testatoribus limitatum terminum fore reperirent, etiam ante annum a die obitus eorumdem testatorum computandum, ipsa relicta pro dicta Fabrica exigere.

§.23. Ac relicta, & alia dictae Fabricae applicata per Ordinarios locorum, vel eorum nomine catenus exacta, ab ipsis Ordinariis, penes quascumque personas existentia pro dicta Fabrica vendicare.

§.24. Ac etiam relictorum certis personis factorum, & infra annum etiam non executorum, quintam partem pro ipsa Fabrica, etiam si quibus relicta ipsa facta essent, voluerint illa inexacta relinquere, accipere possent, & valerent.

§.25. Et quoniam in literis facultatum, & Indulgentiarum in favorem dictae Fabricae concessarum, & per dictum Leonem Praedecessorem confirmatarum, inter alia constabatur, ut Nuncii, & Commissarii ipsarum facultatum, & Indulgentiarum, & ab ipsis deputandi, possent cum retinentibus relicta facta incertis personis, vel absentibus, taliter quod propter eorum absentiam, merito ab eis notitia haberi non posset, recepta competentem portione, vel quantitate, prout superius enarratur componere, ac

Fraudemque contra Fabricam circa executione committentes, & officiales exigere volentes excommunicationi subiacerent, & per Commissarios praefatos iussit.

Notariosque cogi ad ostendendum legata praefata cogi posse decrevit.

Relicta etiam ante septennium a commissionibus Leonis X. comprehendere voluit.

Et super rata Fabricae obvenienda componi posse.

Et quaeque per Ordinarios de spectantibus ad Fabricam indicari per Commissarios.

Relictorumque certorum, & infra annum non executorum, quintam partem pro ipsa Fabrica.

Legataque incerta, (si non sit copulatio) integra idem Leo II. Fabricae debere decrevit.

eos absolvere. Et si nonnulli tenentes relicta hujusmodi neglexissent, catenus cum dictis Commissariis, componere, voluerat etiam ut illos sic ea tenentes, vel quomodolibet occupantes, ad consignandum illa integra eisdem Commissariis suis pro dicta Fabrica cogere, & compellere valerent summarie, simpliciter, & de plano sola facti veritate inspecta, ac omni tela iudicialia posthabita, censuris, & poenis Ecclesiasticis, & aliis pecuniariis, de quibus eis videretur, invocato etiam, si opus foret, auxilio brachii secularis, super quibus omnibus, & singulis, plenam eis, & eorum cui libet in solidum, concesserat facultatem, & potestatem.

§.26. Et subsequenter idem Leo Praedecessor per reliquas suas literas ad certum similiter tempus duraturas, certis Commissariis, deputandis seu nominandis, inter alias consimiles supra expressas facultates, in viginti quinque Provinciis, & sub quibus Provinciae supra expressae existebant, concesserat, quod ipsi Commissarii eis, qui sine confessione moriebantur, etiam si infra annum non fuissent confessi, dummodo in eis sine contritionis in articulo mortis apparuissent, ut in loco sacro sepeliri possent, concedere, & contraditores similes poenas incurrisse, declarare, ac summam pecuniarum pro consequenda Indulgentia hujusmodi, & aliis praemissis, ac facultatem eligendi Confessorem, limitare, & taxare.

§.27. Necnon nobilibus, & Presbyteris, ac graduatis, aliare portatile, quod cum debitis reverentia, & honore retinerent, & super quo in locis ad hoc congruentibus, & honestis, etiam non sacris, & Ecclesiastico interdito, generali, & speciali, tam Apostolica quam ordinaria auctoritate suppositis, dummodo causam non dedissent hujusmodi interdito, & antequam illuc eiret dies, circa tamen diurnam lucem in sua, ac suorum familiarium domesticorum praesentia, iuxta formam Capituli Alma, de sent. excommunic. in 6. Missas, & alia divina officia per semipsos, qui Presbyteri erant, aut pro tempore forent, celebrare, seu per alios Sacerdotes celebrari facere, ac tempore interditi hujusmodi divinis interesse, ac Encharistiam, & alia Ecclesiastica Sacramenta, sine alicujus praedicti, praeterquam in die Dominica Resurrectionis, accipere, & eorumdem corpora Ecclesiastica tradi possent sepulturae, sine tamen funerali pompa concedere.

§.28. Necnon quocumque juramenta, in quibusvis contractibus instrumentis, obligationibus, praeterquam in forma Camerae appositis ad effectum agendi dumtaxat, relaxare, & ab eis, & a quocumque periurio, sine tamen tertii praedicti, absolvere.

§.29. Ac quascumque Indulgentias, etiam illas a media quadragesima usque ad Pascha inclusive, ab Ordinibus Mendicantium publicari solitas, tam ab eodem Leone, quam a suis Praedecessoribus, & a Sede praedicta, vel ejus auctoritate, quibuscumque

Commissariis dedit potestatem permittendi in locis sacris sepeliri mortuos absque confessione &c.

Aliareque portatile Presbyteris &c. concedendi. Ad hoc videndum est Curia Trid. Sess. 22. cap. 1. post Canonem, & de Regula.

Juramenta quoque obligationibus ad effectum agendi, relaxandi.

Indulgentiae locorum piorum, & aliarum suspendendae.

que carnale crimen cuiuscumque qualitatis existeret, commisisse, absolvere, ac eos qui in quarto, vel tertio, & quarto si tamen ab eodem stipite penderent, & non alias, affinitatis, vel consanguinitatis gradibus invicem conjuncti, ac quocumque impedimento publicæ honestatis iustitiæ, præterquam inter levatum, & levantem, etiam cognatione spiritali detenti, & etiam carnali copula subsecuta contraxissent, ac etiam qui huiusmodi matrimonii etiam clandestini intervenissent, seu præsentis, & consentientes fuissent, a censuris propterea incurris absolvere, ac cum eis ut in sic contractis matrimoniis remanere. Et cum his, qui in casibus prædictis contrahere voluissent, ut matrimonium ad invicem contrahere possent dispensare valeant. Decernentes præmissa omnia per eundem Commissarium sic faciendâ, in utroque foro valere quibusvis contrariis nequaquam obstantibus.

Hic Pontifex Collegio Fabricæ dedit potestatem, proinde contra quoscumque hæreticos sub eius Constitutione die 9. Augusti 1542. quam hic uti superfluum prætermissi.

§.42. Cum Nos per alias nostras literas similiter accepto per Nos, quod nonnulli Hospitalium, etiam nostri S. Spiritus præfati, & S. Joannis Lateranen., ac S. Jacobi Incurabili de Urbe, & Monasteriorum S. Sebastiani extra muros dicte Urbis, ac S. Antonii Viennen. Cisterciën. & S. Augustini Ordinum, ac Mercedis Redemptionis Captivorum, etiam S. Helmi, S. Bovis, S. Bernardi, S. Leonardi, Sanctæ Marthæ, Sanctæ Catherinæ Montis Sinai, S. Viti, & Sanctæ Mariæ della Heremita, Quæstores, & Commissarii, non obstante suspensione privilegiorum super quæstis faciendis, & confratribus describendis, & indulgentiis publicandis concessorum, ac suppressione Cappellarum sub invocatione Sancti Sebastiani, ac revocatione Commissariorum, Nunciatorum, & Quæstorum, vigore privilegiorum prædictorum, constitutorum, ac prohibitione faciendi quæstas, & indulgentias, & alias gratias publicandi, ac confratres describendi, & confessionalia concedendi, & in certis casibus matrimonialibus dispensandi, quæstas facere, & alia prædicta exercere minime erubescant. Et successive etiam non obstante alia prohibitione a nobis desuper narrata, nonnulli etiam quæstores, & Commissarii, tam prædictis quam aliis forsitan nominibus vigore privilegiorum prædictorum, & forsitan aliorum etiam a Nobis, licet contra mentem nostram emanatorum, tam quæstas facere, quam indulgentias, & alia, ut præfertur, prohibita, publicare, & exercere, ac diversas pecuniarum summas, res, & bona exigere, & alii forsitan sibi ipsis appropriare non destiterant, omnes, & singulas pecuniarum summas, res, & bona ex quæstis, elemosynis, & indulgentiis, & aliis prædictis eatenus provēta, & penes Quæstores, & Commissarios præfatos, ac Nuncios, Ministros, Thesaurarios, Depositarios, loca, Collegia, & Universitates existentia, que eatenus Hospitalibus, Monasteriis, & aliis locis prædictis minime incorporata fuerant, Basilica, & illius Collegio, & deputatis concessissemus,

& applicavimus. Omnesque Quæstores, Commissarios, Nuncios, & alios Officiales præfatos revocavissimus, omnemque facultatem, potestatem, & auctoritatem quæstas faciendi, indulgentias, & alias gratias publicandi, confratres describendi, confessionalia concedendi, in gradibus matrimonialibus prohibitis dispensandi, ab homicidiis casualibus, seu voluntariis, ac simoniae labe absolviendi, ac vota commutandi, & forsitan alia exercendi, a Quæstoribus, Commissariis, Ministris, Thesaurariis, Depositariis, & aliis prædictis, necnon Guardianis, Officialibus, & aliis Superioribus Hospitalium, Monasteriorum, etiam Redemptionis Captivorum, & aliorum locorum prædictorum, privilegia, & facultates, eos substituendi, & deputandi habentibus, abdicavissimus, & amovissimus. Ita quod ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus, Quæstores, & Commissarii, & alii Officiales, ad quæstas, & alia prædicta exercenda, ab aliquibus, etiam a Nobis, & Successoribus nostris Rom. Pont. constitui, & deputari non possent, nisi ipsi constitutioni, & deputationi Collegii deputatorum Fabricæ huiusmodi, expressis accederet assensus, cum mandato, universis, & singulis præfatorum Hospitalium, Monasteriorum, & aliorum prædictorum, ut pecunias, res, & bona ex quæstis, indulgentiis, & aliis prædictis acquisita, & ut præfertur, dicte Fabricæ applicata, & concessa, penes ipsos existentia, & nondum, ut præfertur, incorporata præfate Fabricæ, & pro ea præfatis Collegio deputatorum, & illorum Officialibus ad quos, & utilitatem dicte Fabricæ, exponenda, & convertenda persolverent, & assignarent. Eisdem vero, & pro tempore existentibus Deputatis, & præfatis Fabricæ huiusmodi, ut Quæstores, Commissarios, & alios Officiales, ac personas penes quos pecuniarum, res, & bona huiusmodi existerent, sub penis, & censuris, de quibus eis videretur, tam posteriorum prædictorum, quam aliorum, privilegiorum dicte Fabricæ, & illius deputatorum Collegio concessorum vigore, ad solutionem, & consignationem huiusmodi faciendam, cogere, & compellerent, ac eisdem posteriore literas, & in eis contenta quæcumque inviolabiliter observari mandarent, & facerent, inobedientes, & rebelles, ac contradicentes quolibet per penas, & censuras prædictas auctoritate nostra, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus esset, auxilio brachii secularis. Ac post publicationem posteriorum literarum nostrarum prædictarum nonnulli locorum Ordinarii, eorumque Vicarii, Officiales, & alii Ministri, lucri, ut creditur, cupiditate ducti in contemptum literarum nostrarum earumdem, & penarum in illis contentarum, nonnullis Hospitalium, Monasteriorum, & aliorum locorum prædictorum, Quæstoribus, & Commissariis quæstas prædictas faciendi, aliaque prædicta exercendi, ac diversas indulgentias publicandi licentias per eorum patentes literas expresse concedere, & im-

& impartiri non erubescerent, vel ipsos publice quæstare permitterent, seu dissimularent in animarum suarum periculum, & perniciosum exemplum, ac scandalum plurimorum.

Ordinarius quæstas &c. prohibet.

§.43. Nos circa præmissa providere cupientes. Universis, & singulis, tam locorum Ordinariis, eorumque Vicariis, Officialibus, & Ministris, quam aliis quibuscumque Ecclesiarum Prælati, sub ingressus Ecclesiæ, ac suspensionis a divinis, necnon excommunicationis majoris, aliisque Ecclesiasticis sententiis, & duorum millium ducat. auri de Camera d. Fabricæ applicandorum penis, per eos eo ipso absque aliqua declaratione quoties contravenirent, incurrendis, districte præcipiendo mandavimus, quatenus ex tunc de cetero aliquas quæstas faciendi, & indulgentias publicandi licentias, & desuper literas quibusvis Quæstoribus, & aliis personis etiam prætextu cuiusvis antiquæ consuetudinis, vel possessionis, eisdem Ordinariis similes licentias concedendi, & aliquam partem, ex quæstis, & indulgentiis huiusmodi exigendi, & percipiendi, & seu vigore quoruncumque privilegiorum, & Indultorum, ac literarum Apostolicarum eis hætenus concessorum, vel in posterum concedendorum, absque expressa licentia eisdem Fabricæ Deputatorum nullatenus concedere, vel impartiri præsumerent, nec ipsos Quæstos publice quæstare permitterent, seu tacendo dissimularent. Quinimmo eos ad parendum reverenter posterioribus literis nostris prædictis, & in illis contentis quibuscumque omnino cogere, ac compellerent.

Collegio Fabricæ dat potestatem procedendi contra quoscumque quæstas, & quæstas per eos Fabricæ applicandi.

§.44. Insuperque eisdem Deputatis, eorumque Commissariis contra eosdem Ordinarios, illorumque Vicarios, & Ministros, necnon quoscumque alios Ecclesiarum Prælatos, Superiores, & personas, tam seculares, quam quorumvis etiam Mendicantium Ordinum regulares, quæstas facientes, in eventum contraventionis ad declarationem incursum censurarum, & penarum prædictarum procedendi, necnon Quæstos præfatos quæstas facientes, & indulgentias huiusmodi absque ipsorum Deputatorum expresso consensu ubilibet publicantes capiendi, & incarcerandi, seu incarcerari faciendi, illosque tamquam inobedientes, & rebelles multandi, & ad tiremes perpetuo, vel ad, de quos eis videretur, tempus relegandi, ac pecunias per eosdem Quæstos occasione dictarum indulgentiarum, vel quæstas quomodolibet acquisitas eidem Fabricæ, ut præfertur, applicatas ab eis, & eorum singulis etiam invitatis, & renitentibus violenter auferendi, necnon pro præmissis omnibus exequendis auxilium brachii secularis, quoties opus foret, invocandi, omnimodam concessimus facultatem. Quibuscumque Nobis, & eidem Sedi immediate subiectis sub eisdem sententiis, censuris, & penis tunc mandantes, alios vero Nobis non subiectos Iudices, & personas seculares in Domino hortantes, ut si, & postquam pro parte dictorum deputatorum, & Com-

missariorum forent requisiti, in præmissis, auxilium, & favorem, ac remedium opportunum præberent, prout in singulis nostris, & Prædecessorum prædictorum literis, quarum singularum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, dicitur plenius contineri.

Declarat. eorū & Collegium omnibus prædictis Prædecessorum indultis uti potest, & potest ad utilitatem dicte Fabricæ.

§.45. Cum autem sicut eadem petitio subungebat, a nonnullis forte nimium scrupulosus dubitatum fuerit, an privilegia, indulta, & facultates per prædictos Prædecessores Commissarios, & Collegio prædictis concessa per eosdem Franciscum, Paulum, Petrum Philippum, Episcopos, Jo. Baptistam, & Raphaelem modernos ad opus dicte Fabricæ deputatos, aut aliquos ex eis sub nomine dicti Collegii hætenus exercere, vel eis uti potuerint, & in futurum possint, hætenusque per eos sub nomine dicti Collegii pro dicte Fabricæ gesta, valida existant, pro illorum parte Nobis fuit humiliter supplicatum, ut desuper opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, quibus in sacra B. Petri Sede meritis, quamquam insufficientibus collocatis, convenit opem, & operam impendere efficaces, ut ejusdem B. Petri Basilicam, ac illius Fabricæ, Rectores, & Ministros, necnon privilegia, facultates, & indulta eis concessa, illa præferre studeamus, considerantes diligentiam quam primo dicti Franciscus, & alii deputati in opus dicte Fabricæ, quod dicti Prædecessores, ut prædicitur, perficere non potuerunt, juxta mentem nostram reassumendo adhibuerunt, illudque omni conatu, & totis viribus assidue prosequerentur. Quodque ad illius commodum, & utilitatem, privilegiis, facultatibus, & indultis, ac gratiis huiusmodi in favorem dicte Fabricæ tantummodo utuntur. Et ne Christiani fideles ab elargitione, & subsidiis retrahantur, sed ut ad illud promptiores reddantur, quo singula privilegia, facultates, concessiones, & indulta prædicta noverint inviolabiliter observari, huiusmodi supplicationibus inclinati, ex certa scientia, & de potestatis plenitudine similibus omnia, & singula que per Franciscum, & alios deputatos prædictos, seu eorum aliquos nomine dicti Collegii, ac vigore literarum patentium, eis per dictos deputatos concessarum deputatos, Commissarios, & Officiales dicto nomine earumdem literarum patentium, & Capitaliorum forma servata, gesta, facta, & executæ fuerunt, fuisse, & esse legitime facta, ac si privilegia, facultates, & indulta aliis Commissariis per Julium, & Leonem, ac Collegio præfatis per Clementem Prædecessores prædictos respective concessa, & per Nos confirmata, & innovata, ipsismet deputatis concessa fuissent, auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus. Et nihilominus omnia, & singula per primodictos Deputatos, aut eorum aliquos, seu ab eis dicti Collegii nomine Commissarios, & Officiales, etiam deputatos, dummodo Commissarii, & Officiales hætenus, ut præfertur, deputati præ-

1542.

ti prædicti formam, & ordinem eis, per eorum literas patentes hujusmodi, sive capitula inter eos inita servaverint, approbamus, & confirmamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere decernimus.

Illaque eisdem Collegio iterato committitur.

§.46. Et ut circa illa omnia dubium, & ambiguitas in futurum cessare debeant, ipsique Deputati opus Fabricæ hujusmodi diligentius profèqui possint, ipsis, aliisque dictæ Fabricæ pro tempore deputatis, quod omnibus, & singulis privilegiis, prærogativis, facultatibus, jurisdictionibus, gratiis, & indultis, tam Commissariis per Julium, & Leonem, ac Collegio præfatis per Clementem Prædecessores prædictos, ad commodum, & utilitatem dictæ Fabricæ, quam etiam per Nos, per singulas literas prædictas, Commissariisque, & Collegio præfatis per eosdem Prædecessores, ac Nos, ut præmittitur, hæcenus respectivè concessis, sub nomine Collegii præfati, & illa exercere, valeant eisdem auctoritate, & tenore, concedimus, & indulgemus, ac singulas nostras, & Prædecessorum nostrorum literas hujusmodi ad dictos etiam pro tempore deputatos, & ad unive rsas Provincias in singulis literis prædictis expressas, extendimus, & ampliamus.

Et ad beneplacitum Sedis Apostolicæ & sub revocationibus, non comprehendendi decernitur.

§.47. Necnon præfatas literas, ad nostrum, & Successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium beneplacitum, durare. Ac beneplacitum hujusmodi, & præfatas literas, per generalem revocationem, seu Cancellariæ Apostolicæ regulas, etiam per Successores nostros prædictos pro tempore edendas, aut alias etiam nisi per alias nostras sub plumbo, cum præsentium de verbo ad verbum infertione, literas minime revocari posse, sed quoties aliter quam, ut præmittitur, revocari contigerit, toties de novo concessas intelligi, sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, etiam Palatii Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, in quavis instantia, subblata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique iudicari, sententiarum, & definiti debere, necnon quicquid locus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Executores de, utat.

§.48. Quo circa universis, & singulis Venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, & aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Patriarchalium, & Metropolitanarum, ac aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis eorumdem Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum, Officialibus, & Vicariis, in spiritualibus, & temporalibus ubilibet constitutis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se, vel per alium, seu alios præfatos literas, ac omnia, & singula in eis contenta, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties super hoc pro parte Collegii, seu Deputatorum prædictorum, seu alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter pu-

blicantes, eisque in præmissis efficaci defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præfatas literas, & in eis contenta hujusmodi sub censuris, & penis Ecclesiasticis firmiter observari, ac Collegium, & Deputatos, Officialesque prædictos illis pacifice gaudere, non permittentes Collegium, & Deputatos, ac Officiales prædictos, seu eorum aliquem desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari, Contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras, & penas Ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & penas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrarius decernatur.

§.49. Non obstantibus præmissis, & quibusvis dictæ Cancellariæ, regulis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, & indultis, etiam Mari magno nuncupatis, eisdem Ordinibus, illorumque personis, in genere, vel in specie, sub quibusvis verborum formis, & clausulis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine forsitan concessis, quibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de ipsis, eorumque totis tenoribus, specialis specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma servanda esset, illorum tenores pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hæc vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, illaque cuicumque nolumus aliquatenus suffragari, ac omnibus, & singulis, quæ Nos, & præfati Prædecessores nostri in singulis literis prædictis volumus respectivè non obflare, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus, communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possit, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Ceterum quia difficile foret &c. Nulli ergo, &c. Si quis autem &c. Dat. Romæ, apud S. Petrum, die 3. Februarii 1542. Pontificatus nostri Anno VIII.

D.P. A.VIII. 3. Februarii.

XXXVIII.

Privilegia Neophitorum, sive Judæorum, & infidelium ad Catholicam Fidem se convertentium; Ordinationesque circa eorum vivendi modum.

Consonat extravag. 2. Joann. XXII. in Tit. de Jud. inter communes.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Cupientes Judæos, & alios infideles quoslibet ad Fidem Catholicam converti, & prætextu bonorum per eos antea pos-

Infideles converti non perducantur bona.

possessorum ab eadem fide non distrahi. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, hæc in posterum valitura Constitutione sancimus, quod cuicumque eorumdem Judæorum, & infidelium ad dictam fidem converti volentium, etiam si in patria potestate constitutus fuerit, bona sua quæcumque, tam mobilia, quam immobilia, intacta, & illæsa permaneant. Ita ut etiam filii familias, & in patria potestate, ut præfertur, constituti, legitima, & quacumque portione bonorum Patrimonialium, aut maternorum eis de jure, seu successione bonorum eis alias debitorum, per eorum parentes fraudari, aut privari non possint, neque debeant, sed eis integre, etiam si contra voluntatem parentum suorum ad fidem ipsam conversi fuerint, etiam eorum parentibus viventibus, debeantur.

Male acquisita resti uant si personæ dicitur licetate non sint.

§.1. Et si bona ipsa ex usura, aut illicito questu fuerint acquisita, & nota sint personis, quibus eorum fuerit de jure facienda restitutio (quia non dimittitur peccatum, nisi restituatur male ablatum) illa eisdem personis omnino restituantur, personis vero non extantibus prædictis, quia bona ipsa essent per manus Ecclesiæ in pios usus convertenda, bona hujusmodi eisdem Judæis, & aliis infidelibus, in favorem suscepi baptismatis, tamquam in pium usum libere concedimus, eaque apud ipsos sic conversos Judæos, & alios infideles, remanere decernimus. Interdicentes sub divini anathematis pena, quibusvis, tam Ecclesiasticis, quam secularibus personis, ne ullam super bonis hujusmodi, quovis quasto colore molestiam inferant, aut inferri patiantur; Sed magnum se fecisse lucrum existiment, dum tales Christo lucrati fuerint.

Piorum elemosinis adjungendi sunt quatenus sint pauperes.

§.2. Et quoniam, ut scriptum est, qui habuerit substantiam mundi hujus, & viderit fratrem suum necessitatem habere, & clausit viscera sua ab eo, quomodo caritas Dei manet in ipso? si ipsi conversionis tempore inopes, aut indigentes fuerint, omnes tam Ecclesiasticos quam seculares, per viscera misericordie Dei nostri exhortamur, ut ipsis conversis manus porrigan adjutrices, ipsi quoque Ducefani, non solum Christianos ad subveniendum ipsis exhortentur, sed etiam tam de redditibus Ecclesiarum, prout poterunt, quam de his, quæ ad pauperum usus per ipsos convertendos devolvuntur, hujusmodi Neophitos sustentare non negligant, ipsosque a detractionibus, & contumeliis paterna affectione defendant.

Cives efficiuntur loci in quo baptizantur.

§.3. Et quoniam per gratiam baptismi cives Sanctorum, & domestici Dei efficiuntur, longæque dignis existit regnare spiritu, quam nasci carne, eadem Constitutione statuimus, ut civitatum, & locorum, in quibus sancto baptismo pro tempore regenerantur, vere cives sint, & privilegiis, ac libertatibus, & immunitatibus, quæ alii, ratione natiuitatis, & originis dumtaxat consequuntur, gaudeant.

In articulo fidei infirmantur, & cum infidelibus non convertantur.

§.4. Carent insuper Sacerdotes baptizantes, & alii sacro fonte eos suscipientes, tam ante baptismum quam post, illos in ar-

ticulos fidei, ac legis novæ præceptis, Catholicæque Ecclesiæ ritibus diligenter instruere, & tam ipsi quam Ducefani operam dent, ne cum aliis Judæis, seu infidelibus, saltem per longum tempus conversentur, ne sicut quandoque contingit, ab infirmitate curatis modica occasio ad pristinam damnationem reciduum efficiat.

Cum Christianis originis matris conerere studeant.

§.5. Et quoniam experientia teste compertum est mutuum ipsorum Neophitorum inter se conversationem, ipsos in fide nostra fragiliores reddere, ac saluti ipsorum plurimum officere, hortamur locorum Ordinarios, ut quantum pro incremento fidei viderint expedire, curent, & studeant, Neophitos ipsos cum originariis Christianis Matrimonio copulare.

Ritus antiquæ sectæ dimittantur.

§.6. Et prohibeant eisdem sub gravibus penis, ne mortuos more Judæorum sepeliant, aut Sabbata, aliasque solemnitates, & antiquæ sectæ ritus quocummodo observent, sed & Ecclesias, & prædicationes, prout alii Catholici frequentant, & in omnibus Christianorum moribus, se conformes reddant.

Contemptores res prædictorum ab Inquisitoribus coercantur.

§.7. Contemptores autem prædictorum, per sacerdotes in quorum Parochiis degent, aut alios, ad quos de jure, vel antiqua consuetudine, de talibus inquirere spectat, aut etiam per alios quoscumque, Ducefani, seu Inquisitoribus hæreticæ pravitatis deserant, & invocato, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, per eos taliter puniantur, quod aliis transeat in exemplum. Et insuper de his omnibus in Provincialibus, & synodalibus Conciliis diligens fiat inquisitio, & tam circa Episcopos, & Sacerdotes, in præmissis negligentes, quam ipsos Neophitos, & infideles prædictos contemptores, opportunitum adhibeatur remedium.

Redeunt ad vomitum uti hæretici puniantur.

§.8. Si quis autem cujuscumque gradus, vel præminentie fuerit, hujusmodi Neophitos, ne observationem ritus Christiani, & aliorum prædictorum complectantur, foverit aut defenderit, penas contra factores hæreticorum promulgatas, ipso facto incurrant. Neophiti vero si se corrigere post monitionem canonicam neglexerint, & ad vomitum judaizantes redire comperti sint, contra eos tamquam perfidos hæreticos, per Ordinarios locorum, secundum sacrorum Canonum instituta procedatur.

Quibuscumque non obstantibus.

§.9. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis privilegiis, indultis, & literis etiam Apostolicis, seu etiam Regiis, vel Imperialibus eisdem Judæis, vel infidelibus quomodolibet concessis, quæ quatenus in detrimentum Catholicæ Fidei, aut nominis Christiani, seu aliquorum ex præmissis, quomodolibet vergerent, & ad effectum præsentium, cassamus, & irritamus, ac cassâ, & irrita esse decernimus, aliis decretis, & Constitutionibus Apostolicis, quæ super præmissis sunt condita, in suo robore duraturis.

Hæc Constitutio fenelet in anno in singulis Ecclesiis publicetur.

§.10. Et ut hujusmodi sanctæ Constitutionis jus memoria habeatur, & ne quicumque ipsius ignorantiam prætere de possit, illam per singulas Cathedrales, & Collegiatis

giatas Ecclesias. aliaque pia loca, in quibus uberior erit fidelium concursus, semel in anno ad minus infra divina publicari volumus, & decernimus.

§.11. Et quia difficile foret &c. Dat. Romae apud S. Petrum, sub Anulo Piscatoris, die 21. Martii, millesimo quingentesimo quadagesimo secundo, Pontificatus nostri Anno VIII.

XXXIX.

Spolia Ecclesiarum personarum, sine testamento, aut facultate testandi decedentium, vel ultra quantitatem, de qua testari possunt, disponentium, ad Rever. Cameram Apostolicam spectant.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis providentia circumspicienda, dubia que litium dispendia asferre possent, in suae declarationis arbitrio tollit, ac desuper statuit, & ordinat, prout rerum qualitate pensata, conspicit in Domino salubriter expedire.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus, a nonnullis nimium curiosis, qui jura Camerae Apostolicae usurpare, ac Cameram praefatam illis defraudare vellent, in dubium redigatur, an res, & bona, spolia nuncupata, Praelatorum, etiam Pontificali, vel alia majori dignitate fulgentium, ceterarumque personarum Ecclesiarum, secularium, & regularium, tempore obitus ipsorum remanentia, ex eo quod Romano Pontifici pro tempore existenti, & Camerae praefatae reservata fore, aliqua generali Apostolica Constitutione forsitan non caveatur, ad Cameram praedictam jure legitimo spectare, & pertinere debeant.

§.2. Nos, & si satis evidenter constet, & appareat, Praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum, & nostram indubiam intentionem, & voluntatem semper fuisse, ut spolia hujusmodi, ad dictam Cameram, & non ad alios, spectarent, & pertinerent, & quod pro eadem Camera exigerentur, & recuperarentur, cum Praedecessores praefati diversos dictorum spoliatorum, ut ad Cameram praedictam spectantium, & pertinentium, collectores, & exactores in variis Provinciis, & locis deputaverint, & constituerint, & Nos deputaverimus, & constituerimus, varia quoque littere ab eisdem Praedecessoribus, & a Nobis super exactione aliquorum eorumdem spoliatorum, in quibus spolia hujusmodi ad praefatam Cameram spectare expresse continebatur, emanaverint, ac semper de illis dicti Praedecessores per plerasque alias litteras, tamquam de rebus ad Cameram praedictam pertinentibus, donando, vel transigendo, aut alias diversimode disposuerint, & Nos disposuerimus, necnon ea ab antiquissimo tempore citra, dictae Camerae nostrae nomine exacta,

& inter jura ipsius Camerae connumerata fuerint, ne tamen praemissorum veritas deprimi, & mendacium desuper in praefata Camerae praedictam, locum sibi vindicare valeant, attendentes, quod iniquum esset, si ex Apostolicae sedis benignitate, vel alia rationabili causa, ad singula quaeque loca Collectores non destinantur, jura ipsius Camerae propterea deperirent, dubium hujusmodi enucleare, ac in praemissis opportune providere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine declaramus, res & bona hujusmodi, spolia, ut praefertur, nuncupata, in quibusvis regnis ac dominiis, tam citra, quam ultra montes, & maria consistant, quae pro tempore post obitus Praelatorum, & personarum praedictarum, quantumcumque etiam, ut praefertur, vel alias quomodolibet qualificatarum, etiam Cardinalatus honore fulgentium, qui nullo condito testamento, vel absque sufficienti facultate, aut ultra quantitatem, de qua facultatem habuerint, condito, decesserint, decedent, remanserint, remanent, & remanebunt, etiam quod ad illa recuperandum aliqui Collectores deputati non fuerint, ad Cameram Apostolicam, & non ad alios, etiam in quibusvis Cathedralibus, etiam Metropolitanis, & Collegiatis, ac aliis Ecclesiis, Monasteriis, ceterisque beneficiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, secularibus, & quorumvis Ordinum regularibus, utcumque qualificatis, Successores illi in titulum, commendam, administrationem, & alias quomodolibet pro tempore obtinentes, etiam si ad illa vigore prioris tituli, jus regrediendi, seu accedendi, vel ingrediendi, concessum fuerit, spectare, & spectare, illaque tamquam ad ipsam Cameram spectantia, perpetuo colligi, & recuperari potuisse, & posse, atque debere, ac ita, ut praefertur, eorumdem Praedecessorum, & nostram intentionem, & voluntatem semper fuisse, fidem facimus, & attestamus per praesentes.

§.3. Decernentes sic, & non aliter per quoscumque, tam ordinaria, quam delegata, & mixta auctoritate fungentes, iudices, & personas, ubique in quacumque instantia iudicari, definiri, & decidi debere, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, interpretandi, ac decidendi facultate, necnon irritum, & inane, quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Quocirca dilecto filio Guidoni Afcamio Sfortiae Sancti Eustachii Diacono Cardinali, Camerario nostro, ejusque in Camerariatus officio Successoribus, committimus, & mandamus, quatenus exactioni, & recuperationi spoliatorum hujusmodi incumbant, & illa ad Cameram Apostolicam provenire, ac praemissa ab omnibus inviolabiliter observari faciant, nec permittant Cameram ipsam, vel ejus actus desuper modo aliquo molestari, impediri, vel inquietari, contradicere, &c. compellendo

invo-

Fides ejus transmissa de-
tur.
D.P.A.VIII.
21. Martii.

Exordium.

Causa hujus
Declarationis.

Declaratio
quod spolia
personarum
Ecclesiarum,
de quibus
in rubrica
spectant ad
Rev. Cameram
Apostolicam.

Et ita & non
alias, iudicari
debet.

Executio
deputatio.

invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii seculares.

Contrario
derogatio.

§.5. Non obstantibus praemissis, & quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon quarumcumque Ecclesiarum, & Monasteriorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus illorum tenores praesentibus, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permanentibus, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, aut si aliquibus, communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem.

Iusto publi-
candi.

§.6. Volumus autem quod praesentes littere in Cancellaria Apostolica, & Camera praedicta publicentur, & inter Constitutiones extravagantes ad perpetuam rei memoriam valiturae conscribantur. Nulli ergo &c.

D.P.A.VIII.
3 Januarii.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo quadagesimo secundo, tertio Nonas Januarii, Pont. nostri Anno VIII.

Registratio.

Anno a natiuitate Domini 1542. die Lunae vigesima Martii, praesentes retroscriptae litterae lecta, & publicata fuerunt in plena Camera Apostolica, & ex mandato ipsius decreto registratae in libro de curia &c.

Publicatio.

lecta, & publicata fuit in Cancellaria Apostolica die 23. Martii 1542. anno Pont. D.N. VIII.

XI.

Indictio sacri, & Oecumenici Concilii Tridentini, ad Kalend. Octobris 1542.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Querunt hic
Paucissimi, quod
Ecclesia Dei,
Haereticum, &
bellorum re-
pellat vici-
tate, & Prin-
cipis Chris-
tiani inter se
disident.

Initio nostri hujus Pontificatus, quem non ob merita, sed propter suam magnam bonitatem Dei Omnipotentis providentia Nobis commisit, cerentes jam tum in quas perturbationes temporum, quotque incommoda rerum fere nostra pastoralis sollicitudo, & vigilia esset vocata, cupiebamus quidem mederi christiane reipublicae malis, quibus illa jam dudum vexata, & propemodum oppressa est. Sed ipsi etiam, ut homines circumdati infirmitate ad tantum onus tollendum impares vires nostras esse sentiebamus, nam cum pace opus esse intelligeremus, ad liberandam, & conservandam a plurimis impendentibus periculis reipublicam, omnia invenimus, odiis, & dissensionibus plena, dissidentibus praesertim.

Principibus iis inter se, quibus summa rerum pene omnis a Deo permilla sit. Cum unum ovile, & unum pastorem dominici esse gregis ad integritatem christiane religionis, & ad celestium bonorum spem in Nobis confirmandam necessarium duceremus, schismatis dissidiis, & haeresibus erat christiani nominis divulsam jam pene, & lacerata unitas. Cum tutam, atque muniam ab infidelium armis atque insidiis reipublicam optaremus, nostris erratis, nostraque cunctorum culpa, Dei videlicet ira, peccatis nostris imminente, Rhodus fuerat amissa, Ungaria vexata, conceptum, & meditatum contra Italiam, contraque Austriam, & Illyricum, terra marique bellum, cum impius, & immitis hostis noster Turca nullo tempore requiesceret, nostrorumque inter se odia, & dissensiones suam bene gerendam rei occasionem duceret. Igitur, ut dicebamus, in tanta haereseum, dissensionum, bellorumque tempestate, tantisque excitatis fluctibus, cum essemus ad moderandam, & gubernandam Petri naviculam vocati, nec viribus ipsi nostris satis fideremus, primum coniecimus in Domino cogitatus nostros, ut ipsi nos nutrirer, animumque nostrum, firmitate, & robore, mentem consilio, sapientiaque instrueret.

§.1. Deinde animo repetentes majores nostros sapientia admirabili, & sanctitate praeditos, saepe in summis christiane reipublicae periculis, remedium optimum atque opportunissimum, Oecumenica Concilia, & Episcoporum generales conventus adhibuisse, ipsi quoque animo ad generale habendum Concilium adiecimus, exquisitisque principum sententiis, quorum Nobis videbatur utilis in primis, & opportuna ad hanc rem esse consensio, cum eos tunc non alienos ab hoc tam sancto opere invenissemus, Oecumenicum Concilium, & generale omnium Episcoporum, aliorumque Patrum, ad quos pertineret, conventum in Civitate Mantuae indiximus, anno Incarnationis Domini (sicut literis, & monumentis nostris testatum est) millesimo quingentesimo trigesimo septimo, Pontificatus nostri anno tertio, decimo Kalen. Junii inchoandum, spem prope certam habentes fore, ut cum illic in nomine Domini essemus congregati, ipse sicut promisit Dominus, in medio nostrorum afflueret, & bonitate ac misericordia sua omnes temporum procellas, omniaque pericula spiritu oris sui facile depulsum esset.

§.2. Sed ut semper insidiatur piis actionibus humani generis hostis, primum contra omnem spem, & expectationem nostram denegata fuit nobis Mantuana Civitas, nisi aliquas condiciones subiremus ab institutis majorum nostrorum, & conditione temporum, nostraque, ac hujus Sanctae Sedis, ac nominis Ecclesiastici dignitate, libertateque proterus alienas, quas in aliis nostris literis expressimus. Quapropter alium invenire locum, aliamque deligere Civitatem necesse habuimus, quae cum non statim nobis occurreret idonea, & apta, ad sequentes Kalen. Novem-

Pontifex ideo
ut his malis
mederi posset
Concilium ge-
nerale Man-
tuae celebra-
dam, & 10.
Kalend. Junii
1537 inchoan-
dum indixit
per alias ejus
litteras, quae
hic non habet

Concilio rei
mem celebra-
tionem proce-
gat ad Kal.
Novem. quia
Civitas Man-
tuae habere
non potuit.

1542.

Novembris prorogare Concilii celebrationem fuimus coacti. Interim sevens, & perpetuus hostis noster Turca ingenti classe Italiam adortus, aliquot Oppida in littoribus Apulie cepit, vastavit, diripuit, preda hominum abegit.

Vicentiam Vicentium, elegit Concilium distulit ad Kal. Maii.

§.3. Nos in maximo timore, & periculo omnium muniendis littoribus nostris, finitimisque auxiliis juvandi fuimus occupati. Nec tamen interea desistimus consulere, & hortari Christianos Principes, ut de idoneo ad habendum Concilium loco, quid sentirent Nobis exponerent, quorum cum essent incerte, variaeque sententiae, tempusque diutius quam erat opus, videretur extrahi, Nos optimo animo, atque (ut arbitramur) etiam consilio, Vicentiam elegimus, Urbem copiosam, & Venetorum, qui eam Nobis concedebant, virtute, auctoritate, potentia cum aditum patientem, tum stationem omnibus liberam, atque in primis in se habentem. Sed cum jam tempus longius progressum esset, novaeque Urbis electionem omnibus significari conveniret, jamque Kalenda Novembris appetentes, facultatem huius divulgationis excluderent, hincque esset propinqua, rursus altera prorogatione tempus Concilii differre in proximum sequens ver, Matique futuras Kalendas compulsi fuimus.

Interim procuravit Concilium Carolum Imperatorem, & Franciscum Regem Francorum, & illi Nicenam se contulerunt.

§.4. Quare firmiter constituta, atque decreta, cum, & Nos ipsos, & cetera omnia ad eum bene agendum Deo juvante, celebrandumque conventum pararemus, plurimum reputantes interesse cum celebrationis Concilii, tum universae Christianae Reipublice, Christianos Principes pace inter se, & concordia consentire, carissimos in Christo filios nostros Carolum Romanorum Imperatorem semper Augustum, & Christianissimum Regem Franciscum duo praecipua Christiani nominis firmamenta, atque subsidia orare, atque obsecrare institimus, ut ad colloquium inter se, & nobiscum una convenirent, quorum quidem apud utrumque literis, Nunciis, & a latere nostro missis ex venerabilium Fratrum nostrorum numero Legatis sapissime egeramus, & ex similitate, & dissidiis ambo in unum foedus, & piam amicitiam vellent convenire, labentibusque succurrere Christianis rebus, quarum servandarum cum esset illis potestas a Deo praecipue tributa, si id non agerent, & ad commune Christianorum bonum sua consilia non dirigerent, acris, & severa ratio eidem Deo ab ipsis reddenda esset. Qui aliquando precibus nostris annuentes, Nicenam se contulere, quos Nos quoque longum iter, & senili aetate nostrae vehementer contrarium, Dei, & pacis conciliandae causa suscepimus.

Interim legatos Vicentiam misit, ut initium Concilii facerent.

§.5. Neque praetermissimus interea cum tempore Concilii praesentium, Kalenda videlicet Maii appropinquarent, tres Legatos summae virtutis, & auctoritatis a Latere nostro, de numero eorundem Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Vicentiam mittere, qui initium Concilii facerent, Praelatosque un-

dique venientes exciperent, & ea, quae iudicarent esse opus, agerent, & tractarent, quo Nos ab itinere, & negotio pacis reverfi, omnia accuratius dirigere possemus. Interim vero in illud Sanctum opus, maximeque necessarium, tractationem videlicet pacis inter Principes incubuimus, & quidem omni animi studio, omni pietate, ac diligentia. Testis est Nobis Deus, cujus freti clementia Nosmetipsos itineris, & vitae periculo exposuimus. Nostra testis conscientia, quae nihil habet hac in re quidem, in quo Nos arguat, aut praetermissa, aut non quaesita ad pacificandum occasionis. Principes ipsi testes, quos jam saepe, tamque vehementer Nunciis, literis, Legatis, monitis, hortatu, precibusque omnibus obsecravimus, ut similitates deponerent, ut Societatem coirent, ut Christianae Reipublicae, in maximum, & propinquum jam adducta discrimen, communibus studiis, & subsidiis opitularentur. Jam vero testes ille vigilae, atque curae, illi diurni nocturnique animi nostri labores, gravesque sollicitudines, quas ob hanc rem, & causam plurimas jam suscepimus, nec tamen ad optatum exitum nostra consilia, & acta adhuc perducta sunt. Ita enim visum Domino Deo est, quem tamen non desperamus aliquando optata nostra benignius respecturum, ipsi quidem quantum in Nobis fuit, nihil quod esset nostro pastoralis officio debitum, in hac re omisimus. Quod si qui sunt, cui actiones pacis nostras in aliam interpretentur partem, dolemus quidem, sed tamen in dolore nostro gratias Deo Omnipotenti agimus, qui ad exemplum, & doctrinam patientiae nostrae, suos voluit Apostolos haberi dignos, qui pro Nomine Jesu, qui pax nostra est, contumeliam paterentur.

§.6. Verum in illo congressu, colloquioque nostro, quod Nicenae habitum est, etsi peccatis nostris impediendibus inter duos Principes vera, & perpetua pax non potuit confici, inducitur tamen decennales facte sunt quarum opportunitate Nos sperantes, & sacrum Concilium commodius celebratum iri, & deinde ex Concilii auctoritate perfici posse pacem apud Principes, institimus, ut & ipsi venirent ad Concilium, & Praelatos suos praesentes ducerent, absentisque accederent. Qui cum de utroque se excusassent, quod & ipsis redire in regna sua tum necesse esset, & Praelatos, quos secum habuissent, itinere, atque impendiis fessos, atque exhaustos recreari, & resciri oporteret, Nos hortati sumus ut aliam quoque prorogationem temporis habendi Concilii decerneremus.

§.7. Qua in re concedenda cum essemus aliquantum difficiles, literas interim a Legatis nostris, qui Vicentiam erant, accepimus, transacto jam, & longius praeterito Concilii ineundi die, unum vix, aut alterum externis nationibus Praelatum Vicentiam se contulisse. Quo nuncio accepto, cum videremus eo tempore nulla jam ratione haberi Concilium posse, ipsis Principibus concessimus, ut differretur tempus agendi Concilii

Inducitur itaque decennales inter Imperatorem, & Regem mediantem Pontifice, ut hic.

Concilium n. Pontifex prorogat ad festum Paschae ex rationibus hic assignatis.

lii

1542.

lii usque ad sanctum Pascha, diemque festum futurae dominicae resurrectionis. Cuius nostri precepti, expectationisque decretae litterae Genuae anno Incarnationis Domini millesimo quingentesimo trigesimo octavo, quarto Kalen. Julii factae, publicataeque sunt, atque hanc dilationem eo propensius fecimus, quod pollicitus est Nobis uterque Princeps Legatos suos Romam ad Nos se misurum, ut ea, quae ad perfectionem pacis reliqua essent, neque Nicenae ob brevitatem temporis potuerant omnia confici, Romae commodius coram Nobis agerentur, & tractarentur. Et ob hanc rationem etiam a Nobis ambo petierunt, ut haec pacificationis procuratio, Concilii celebrationi praeponeretur, eum ipsum Concilium pace facta, multo deinde utilius, & salutaris Christianae reipublicae futurum esset. Semper enim haec pacis spes Nobis injecta, Principum Nos voluntatibus assentiri hortata est. Quam spem vehementer auxit post discessum a Nicenae nostrum, ipsorum duorum Principum inter se benevola amicaque congressio, quae maxima nostra cum letitia a Nobis intellecta, confirmavit Nos in bona spe, ut tandem aliquando nostras preces apud Deum exauditas, & vota pacis accepta esse crederemus.

Deinde ex causis de quibus hic Concilium ad ejus beneplacitum suspendit per quosdam ejus literas, quae hic non habentur.

§.8. Hanc igitur pacis conclusionem cum & expectarem, & urgeremus, nec solum duobus antecessis Principibus, verum etiam carissimo in Christo filio nostro Ferdinando Regi Romanorum videretur actionem Concilii nisi pace facta, suscipi non oportere, cum tunc a Nobis per literas, suoque Oratores contenderent, ut alias rursus temporis prorogationes faceremus, praecipue autem instaret Serenissimus Caesar promississe se demonstrans his, qui a catholica unitate dissentiant, se operam suam apud Nos interpositurum, ut aliqua concordiae ratio iniretur, quod ante suam in Germaniam professionem apte non posset fieri. Nos eadem semper spe pacis, & tanorum Principum voluntate adducti, cum praesertim cerneremus, ne ad dictum quidem Resurrectionis festum alios Praelatos Vicentiam convenisse, prorogationis nomen jam fugientes, quod tam saepe frustra fuerat repetitum, celebrationem generalis Concilii ad nostrum, & Sedi Apostolicae beneplacitum suspendere maluimus, itaque fecimus, & de suspensione huiusmodi litteras ad singulos supradictorum Principum decima die Junii millesimo quingentesimo trigesimo nono dedimus, sicut ex illis perspicue potest intelligi. Ea itaque suspensione necessario per Nos facta, dum tempus illud magis idoneum a Nobis, pacisque aliqua conclusio expectatur, quae & dignitatem postea, frequentiamque Concilio, & Christianae reipublicae praesentiorum salutem erat allatura, Christianae interea res in deterius quotidie prolapse sunt. Ungaris, Rege ipsorum mortuo, Turcam vocantibus; Ferdinando Rege bellum in eos movente; Belgis ad defectionem a Caesare ex parte quadam incitatis, cujus defectionis comprimenda causa per Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Galliam amicissime, & cum Rege Christianissimo concordissime magno benevole inter eos voluntatis indicio transiens in Belgas Serenissimus Caesar, & illinc deinde in Germaniam profectus, conventus Germaniae Principum, & Civitatum tractanda ejus, quam dixerat, concordiae causa habere cepit. Sed cum spe pacis jam deficiente, ille quoque modus curandae in conventibus, tractandaque concordiae, ad majores potius discordias concitandas apertus esse videretur, inducti fuimus ad pristinum Concilii generalis remedium reverti, idque per legatos nostros S. R. E. Cardinales ipsi Caesari obtulimus. Quod etiam postremo, & praecipue in Ratisponensi Conventu egimus, cum illic dilectus filius noster Gaspar tituli S. Praxedis Cardinalis Contarenus, summa doctrina, & integritate Legatum nostrum ageret. Nam cum (id quod ne accideret antea veriti eramus) ex eius conventus sententia peteretur a Nobis, ut ab Ecclesia dissentientium quosdam articulos tolerandos declararem, quoad per Oecumenicum Concilium illi excuterentur, & deciderentur, idque Nobis, ut concederemus, neque nostra, & Sedis Apostolicae dignitas permitteret, palam potius Concilium, ut primum fieret, proponi mandavimus. Neque vero in alia unquam sententia, & voluntate fuimus, quam ut primo quoque tempore Concilium Oecumenicum, & generale congregaretur. Sperabamus ex eo, & pacem populo Christiano, & Christianae Religionis integritatem posse recuperari: verum tamen id cum bona gratia, & voluntate Christianorum Principum habere volebamus. Quam voluntatem dum expectamus, dum observamus tempus absconditum, tempus beneplaciti tui o Deus, aliquando tandem decernere compulsi fuimus omne esse tempus beneplacitum Deo, cum de rebus sanctis, & ad Christianam pietatem pertinentibus consilia ineuntur.

Cum autem res Catholicae reipublicae quotidie in pejus prolaberetur Concilium in Tridentina Civitate celebranda fore decrevit.

§.9. Quapropter videntes, maximo quidem animi nostri cum dolore, rem Christianam quotidie in pejus ruere, Ungaria a Turcis oppressa, Germanis periclitantibus, ceteris omnibus metu, metoreque afflictis, nullius jam Principis consensum expectare, sed tantum Dei omnipotentis voluntatem, & Christianae Reipublicae utilitatem attendere constituimus. Itaque cum Vicentiam, amplius non haberemus, cupere musque cum universae Christianorum salutis, tum Germanicae nationis incommodis in eligendo per Nos novo Concilii habendi loco consulere, aliquotque locis propositis ipsam Tridentinam Civitatem ab ipsis desiderari videremus, Nos etiam in citiore Italia commodius omnia tractari posse iudicabamus, ad eorum tamen postulationes nostram voluntatem, paterna caritate desleximus. Itaque Tridentinam Civitatem elegimus, qua in Civitate Oecumenicum Concilium ad proximam venturas Kalendas Novembris haberetur, idoneum locum illum statuentes, quo ex Germania quidem, aliisque Germaniae finitimis nationibus facillime, ex Gallias,

D d

lias,

lia, Hispania, ceterisque Provinciis remotioribus non difficiliter Episcopi, & Prælati convenire possent. Dies autem Concilii ea a Nobis spectata est, quæ spatium in se haberet, & publicandi per Christianas nationes nostri hujus decreti, & facultatis omnibus Prælati ad veniendum tribuenda. Quo minus autem annum tempus præfinitur mutando Concilii loco, sicut quibusdam Constitutionibus alias præscriptum est, ea res fuit in causa, quod longius extrahi spem sanandæ aliqua parte Christiana Reipublicæ, quæ tot detrimentis, & calamitatibus affecta est, nolimus. Et tamen videmus tempora, agnoscimus difficultates, quid sperari possit ex consiliis nostris incertum esse intelligimus. Sed quia scriptum est: Revela Domino viam, & spera in eo, & ipse faciet, magis Dei clementiæ, & misericordiæ considerere, quam nostræ imbecillitati diffidere constituimus. Sepe enim fit in bonis operibus incipiendis, ut quod humana consilia non valent, divina virtus efficiat.

Auditis facti Concilii Tridentini ad Kal. Novemb. 1542.

§.10. Hujus igitur ipsius Dei omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, ac Beatorum ejus Apostolorum Petri, & Pauli auctoritate, qua Nos quoque in terris fungimur, freti atque subnixi, de Ven. item fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium consilio, & assensu, sublata, amotaque suspensione, de qua supra commemoratum est, quam per præsentem tollimus, & amovimus, sacrum Œcumenicum, & Generale Concilium in Civitate Tridentina loco comodo & libero, omnibusque nationibus opportuno, ad Kalendas proximas Novemb. anni præsentis ab Incarnatione Domini millesimo quingentesimo quadragésimo secundo incipiendum, proseguendum, & eodem Domino adjuvante, ad ipsius gloriam atque laudem, & Christiani totius populi salutem absolvendum, perficiendumque indicimus, annunciamus, convocamus, atque decernimus.

Monito, & præceptum ut Prælati accedant ad Concilium.

§.11. Omnes omnibus ex locis tam Venerabiles Fratres nostros Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos filios Abbates, quam alios quoscumque, quibus jure, aut privilegio in Conciliis generalibus residendi, & sententias in eo dicendi permessa potestas est, requirentes, hortantes, admonentes, ac nihilominus eis in vi jurisjurandi, quod Nobis, & huic sanctæ Sedi præstiterunt, ac sanctæ virtutis obedientiæ, aliisque sub penis jure, aut consuetudine in celebrationibus Conciliorum adversus non accedentes ferri, & proponi solitis, mandantes, arctèque præcipientes, ut ipsimet, nisi forte iusto detineantur impedimento, de quo tamen fidem facere compellantur, aut certe per suos legitimos Procuratores, & Nuncios, sacro huic Concilio omnino adesse, & interesse debeant.

Horatio, ut Imperator Reges & Principes inter sint Concilio per se ipsos, aut Legatos.

§.12. Supradictos autem Imperatorem, Regemque Christianissimum, necnon ceteros Reges, Duces, Principes, quorum præsentia, si alias unquam, hoc quidem tempore maxime, sanctissimæ Christi fidei, & Christianorum omnium salutis futura est

salutaris, rogantes, atque obsecrantes per viscera misericordiæ Dei, & Domini nostri Jesu Christi, cujus fidei veritas, & religio, & intus, & extra graviter jam oppugnatur, ut si salvam volunt Christianam esse rempublicam, si se Domino obstrictos, & obligatos pro maximis illius erga se beneficiis intelligunt, ne deserant ipsius Dei causam, & negotium, ipsimet ad sacri Concilii celebrationem veniant, ipsorum pietas, atque virtus communi utilitati, salutique suæ, ac ceterorum, & temporali, & æterna plurimum est profutura. Sin autem (id quod nollemus) accedere ipsi non poterunt, at graves saltem viros Legatos cum auctoritate mittant, qui personam Principis sui quisque, & cum prudentia, & cum dignitate possint in Concilio referre. In primis vero, id curent, quod ipsis facillimum est, ut ex suis cuiusque Regnis, ac Provinciis Episcopi, & Prælati sine tergiversatione, & mora ad Concilium proficiantur. Quod maxime quidem a Prælati, Principibusque Germaniæ, Deum ipsum atque Nos impetrare æquum est, ut cum eorum præcipue causa, ipsique cupientibus Concilium indictum sit, & in ea Civitate indictum, quæ ab eis est desiderata, non graventur ipsi sua cunctorum præsentia id celebrare, & ornare. Quo melius, atque commodius, quæ ad integritatem, & veritatem Christianæ religionis, quæ ad bonorum motum reductionem, emendationemque malorum, quæ ad Christianorum inter se tam Principum, quam populorum pacem, unitatem, concordiamque pertineant, & quæ ad repellendos impetus barbarorum, & infidelium, quibus illi universam Christianitatem obruere moluntur, sint necessaria, Deo nostris consultationibus præcunte, & lumen sapientiæ suæ, ac veritatis mentibus nostris præferente, agi in dicto sacro Œcumenico Concilio, & conspirante omnium caritate consili, tractari, confici, ad optatosque exitus deduci quamplurimum, & quam optime possint.

Forma publicandi istam Constitutionem.

§.13. Atque ut nostræ hæc literæ, & qua in eis continentur ad notitiam cunctorum, quorum oportet, perveniant, neve quis illorum ignorantia excusationem præterdat, cum præsertim etiam non ad omnes eos, quibus nominatum illæ essent intimandæ, tutus forsitan pateat accessus, volumus, & mandamus, ut in Basilica Vaticana Principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranensi cum ibi multitudo populi ad audiendam rem divinam congregari solita est, palam clara voce per Curia nostræ cursores, aut notarios aliquos publicos legantur, lectæque in valvis distarum Ecclesiarum, itemque Cancellariæ Apostolicæ portis, & Campi Flore solito loco affigantur, ubi ad lectionem, & notitiam cunctorum aliquamdiu exposita pendeant. Cumque inde amovebuntur, earum nihilominus exempla in eisdem locis remaneant affixa.

Constitutio ista legit post duas menses a die publicationis.

§.14. Nos enim per lectionem, publicationem, affixionemque hujusmodi, omnes, & quoscumque quos antedictæ nostræ literæ

literæ comprehendunt, post spatium duorum mensium a die literarum publicationis, & affixionis ita volumus obligatos esse, atque adstrictos, ac si ipsimet illæ coram lectæ, & intimatæ essent, transumptis quidem earum, quæ manu publici Notarii scripta, aut subscripta, & sigillo personæ alicujus Ecclesiasticæ in dignitate constitutæ munita fuerint, ut fides certa, & indubitata habeatur, mandamus, atque decernimus.

Sanctio penalit.

§.15. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc paginam nostræ indictionis, annunciationis, statuti, decreti, mandati, præcepti, & obsecrationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac B.B. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

D.P. A.VIII. die 22. Maii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo quadragésimo secundo, XI. Kal. Junii, Pont. nostri Anno VIII.

XLII

Deputatio nonnullorum S.R.E. Cardinalium generalium Inquisitorum hereticæ pravitatis, cum amplissima auctoritate.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Licet ab initio nostri ad summi Apostolatus apicem assumptionis id semper nobis cordi fixum insisteret, ut Fides Catholica ubique floretet, & augetetur, ac omnis heretica pravitas a Christianis fidelibus nostra diligentia procul pelleretur; necnon diabolica fraude seducti viam veritatis cognoscerent, & ad gremium, & unitatem Ecclesie reducerentur, & si qui animi perversitate ducti, in eorum damnato proposito peristerent, ita plecterentur, ut eorum poena aliis transiret in exemplum. Nihilominus sperantes quandoque eorum sic seductos, tum Dei omnipotentis misericordia, tum fidei orationibus, ac doctorum virorum, prædicationibus errores suos recognituros, & illis abjuratis ad Sanctam Ecclesiam Catholicam redituros, etsi id aliquantum differrent auctoritate sacri Œcumenici, & Generalis Concilii, quod ad id in primis propediem celebrare spectabamus deterritos, veram, & Catholicam fidem amplecturos, & ea mediante in semitis justitiæ ambulaturos fore, negotium Inquisitionis hereticæ pravitatis hujusmodi in hæc usque diem distulimus.

Causa hujus indictionis.

§.1. Verum cum Concilium hujusmodi ex diversis rationabilibus causis, & præsertim bellorum turbationibus, quæ hætenus inter Principes Christianos viguerunt, nondum inchoati potuerit, & humani generis hoste procurante, fidelium animi novis hæresibus in dies magis polluantur, omniaque schismatis dissidiis replentur, læcereturque fere Christiani nominis unitas, inconsultifficæ Christi tunica scindatur.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

§.2. Nos ne, dum dies Concilii per Nos novissime indicti expectatur, omnia in deterius labantur, providere volentes, ac nequeunt per nos solos, aliis etiam arduis occupatos curis, omnia exequi, dilectorumque filiorum nostrorum Joannis Petri Sancti Clementis, Joannis S. Sixti, Petri Pauli S. Balbinæ, Bartholomæi S. Casaræ, Dionysii S. Marcelli, & Thomæ S. Silvestri tit. Presbyterorum Cardinalium fidem, doctrinam, & virtutem perspectas habentes, ac de eis plurimum in Domino confidentes, eisdem Jo. Petrum, & Joannem, ac Petrum Paulum, & Bartholomæum, necnon Dionysium, & Thomam Cardinales, nostros, & Apostolicæ Sedis in omnibus, & singulis Reipublicæ Christianæ Civitatibus, Oppidis, Terris, & locis, tam citra quam ultra montes ubilibet etiam in Italia consistentibus, ac in Romana Curia, super negotio Fidei, Commissarios, & Inquisitores Generales, & generalissimos auctoritate Apostolica tenore præsentium constituimus, & deputamus.

Instituto Congreg. Card. S. Inquisitionis.

§.3. Ac eis contra omnes, & singulos a via Domini, & fide Catholica, aberrantes, seu de eadem fide male sentientes, aut alias quomodolibet de hæresi suspectos, illorumque sequaces, fautores, & defensores, ac eis auxilium, consilium, vel favorem, publice, vel occulte, directe, vel indirecte præstantes, cujuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, præcminentia fuerint, etiam absque ordinariis locorum, etiam in causis, in quibus ipsi de jure intervenire habent, inquirendi, & per viam inquisitionis, vel investigationis, seu alias etiam ex officio procedendi, ac culpabiles quoscumque seu suspectos præcedentibus inditiis, carceribus mancipandi, ac contra eos usque ad finalem sententiam inclusive procedendi, & culpabiles repertos, penis juxta Canonicas sanctiones debitè puniendi, ac ultimo supplicio damnatorum bona, prout juris fuerit, publicandi.

Jurisdic. & facultates d. Congregationis, procedendi contra quoscumque in negotio fidei.

§.4. Necnon ad effectum præmissorum, procuratorem fiscalem, & notarios publicos, & alios officiales ad præmissa necessarios, & opportunos, etiam clericos, sive religiosos cujuscumque Ordinis fuerint, deputandi, & constituendi.

Officiali eligendi.

§.5. Et si necesse fuerit aliquos clericos seculares, aut cujuscumque Ordinis regulares, etiam in sacris, & Presbyteratus ordinibus constitutos propter præmissa degradari, per quemcumque Catholicum Antifitem, quem prædicti Cardinales duxerint deputandum, convocatis, & sibi ad hoc assentibus duobus Abbatibus, aut aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, ad actualem degradationem eorumdem Clericorum, eorumque Curia seculari traditionem, seu dimissionem, alias, prout etiam juris fuerit, procedi faciendi.

Degradatione Clericorum committendi.

§.6. Ac contraditores quoslibet, & rebelles, sententiis, censuris, & penis Ecclesiasticis, ac privationis omnium, & singulorum beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum,

Contraditores coercendi.

D d 2

Auxilium bra-
chii secularis
invocandi.

rum, necnon inhabilitationis ad illa, & alia
in posterum obtinenda, aliisque opportunis
juris remediis, appellacionis diffugio femo-
to, compescendi.

§.7. Et auxilium brachii secularis invo-
candi, omniaque, & singula alia, que præ-
dicti Cardinales ad hæreses, & in fide hujus-
modi errores ad præfens in Republica
Christiana ubilibet vigentes, reprimendos,
& radicibus extirpandos, necessaria fore co-
gnoverint, & ad officium inquisitionis hæ-
retice pravitatis de jure pertinenti faciendi,
gerendi, ordinandi, exercendi, & exe-
quendi.

Inquisitores
ubi vis locorum
deputandi.

§.8. Necnon ad præmissa omnia, & sin-
gula in quibusvis Civitatibus, terris, & lo-
cis, de quibus eisdem Cardinalibus videbitur,
& quoties ipsi Cardinales opus esse co-
gnoverint, alias personas Ecclesiasticas ido-
neas, literatas, & Deum timentes in Theo-
logia Magistros, seu in altero jurum Doctores,
licentiatos, Baccalaureos in aliqua Uni-
versitate Studii generalis graduatos, in-
trigesimo eorum ætatis anno ad minus con-
stitutos, seu Ecclesiarum Cathedralium Can-
onicos, vel alias dignitate Ecclesiastica
præditos, cum simili aut limitata facultate,
substituendi, & subdelegandi, ac eos in to-
to, vel in parte, simul, vel successive ad
eorundem Cardinalium libitum etiam in
negociis, & causis per eos tunc inceptis re-
vocandi, & loco ipsorum alios similiter
qualificatos deputandi, ita tamen, quod
prædicti Cardinales, & alii ab eis pro tem-
pore deputati, de absolutionibus, & recon-
ciliationibus reorum, qui ad veritatis lumen
redire voluerint, quas nobis expresse refer-
vamus, ac aliis quam hæresis crimen sapien-
tibus delictis, & excessibus, se intrromittere
nequeant, plenam, & omnimodam facul-
tatem eisdem auctoritate, & tenore conce-
dimus.

Appellationes
ab aliis Inqui-
sitibus in-
terpultas.

§.9. Et nihilominus auctoritate, & te-
nore præmissis statuimus, & ordinamus,
quod omnes, & singula appellationes per
eos, contra quos vigore præsentium procedi
contigerit, a quibuscumque per ipsos Cardi-
nales deputatis pro tempore interponende,
ad eosdem Cardinales devolvi debeant, ipsi-
que Cardinales causas appellationum hujus-
modi cum omnibus, & singulis earum inci-
dentibus, dependentibus, emergentibus,
annexis, & connexis, audire, cognoscere,
& decidere.

Ac in quacumque instantia fuerint, si-
ne debito terminare, ac executioni debite
demandare.

In Curia, &
extra ei audi-
se inhibendi.

§.10. Et tam in causis appellationum
hujusmodi, quam alias ad effectum præmis-
sorum omnium, quo opus fuerit, tam in
dicta Curia, quam extra eam, & in partibus
etiam per edictum publicum, confuto sum-
marie, & extrajudicialiter de non tuto ad
eos accessu, citare, ac quibus inhibendum
fuerit, inhibere, & appellantes simpliciter,
vel ad cautelam a quibuscumque excommu-
nicationis, & aliis sententiis, censuris, &
pœnis Ecclesiasticis in eos latis, absolvere
possint, prout de jure fuerit faciendum. De-

1542.
Joh. Juridi-
ficationem dedit
de qua sup. in
Constit. Cum
fuit.

Farnesius, S. R. E. Vice-Cancellarius, se-
cundum carnem Nepos noster, Archipre-
sbyteratum Principis Apostolorum de Urbe
tunc certo modo, vacan. assecutus fuerit,
& Nos eidem Alexandro dum alias Archi-
presbyteratum S. Mariæ Majoris de Urbe
obtinere, ne Canonici, & Capitulum, ac
Cappellani dictæ Ecclesiæ S. Mariæ Majoris,
pro rebus, & negotiis suis, & dictæ Ecclesiæ
coram diversis Urbis Judicibus litigare, &
conveniri contingeret, ac laboribus, & ex-
pensis fatigaretur, omnes, & singulas cau-
sas, tunc præfentes, & futuras, tam contra
quascumque personas, quovis nomine nun-
cupatas, Collegium, Capitulum, & Uni-
versitatem motas, & moven. etiam civiles,
& criminales etiam super quibuscumque pec-
uniarum summis, censibus, canonibus,
responsionibus etiam instrumentales etiam
ex obligationibus in ampliori forma Came-
ræ Apostolicæ orientes, coram quibuscum-
que Urbis Judicibus, S. R. E. Cardinalibus,
& Rotæ Auditoribus ad Nos advocan. illas
prædicto Alexandro Cardinali, etiam simi-
liter summarie, simpliciter, & de plano, sine
strepitu, & figura Judicii sola facti veritate
inspecta, & quatenus opus esset extrajudi-
cialiter audien. & deciden. commississemus,
prout in aliis diversis rescriptis, etiam Mo-
tu proprio &c. manu nostra signatis, quas
& illorum tenores totos, & compendia, ac
si de verbo ad verbum præfenti inserta fore-
rent, pro sufficienter expressis, & insertis ha-
beri volumus, ipseque Alexander Cardina-
lis, & Archipresbyter, in dicta Basilica
Venerabilem Fratrem nostrum Franciscum
Sfondratum Vicarium suum constituerit, &
deputaverit.

Clausula fu-
bita.

Degradatio cõ-
tratorum.

Eandem mo-
do tribuit Ar-
chipresbytero
S. Petri.

Sanctio pe-
nalis.

D. P. A. VIII.
de 21. Julii.

cernentes quæcumque per ipsos Cardinales,
seu ab eis deputatos in præmissis quomodo-
libet pro tempore gesta, plenam roboris fir-
mitatem obtinere, & perpetuo inviolabiliter
observari debere.

§.11. Et sic per quoscumque Judices, &
Commissarios quavis auctoritate fungentes,
sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter
judicandi, & interpretandi facultate, & au-
thoritate judicari, & definiri debere, nec
non irritum, & inane, quidquid secus super
his, a quocumque quavis auctoritate scien-
ter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.12. Non obstantibus felicis recorda-
tionis Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris no-
stri, qua cavetur, ne quis extra Civitatem
suam, vel Diocesim nisi in certis casibus, &
in illis, ultra unam dietam a fine suæ Dio-
cesis, ad iudicium evocetur, seu ne Judices
qui a Sede prædicta deputati fuerint, contra
quoscumque procedere, aut aliis vices suas
committere presument, & de duabus dietis in
Concilio generali edita, ac aliis constitutioni-
bus, & ordinationibus Apostolicis contra-
riis quibuscumque, aut in personis prædictis,
vel quibusvis aliis communiter, vel divisim
ab eadem sit Sede indultum, quod interdi-
ci, suspendi, vel excommunicari, aut extra-
tra, vel ultra certa loca, ad iudicium evo-
cari non possint, per literas Apostolicas non
facientes plenam, & expressam, ac de ver-
bo ad verbum de indulto hujusmodi men-
tionem, & quibusvis aliis privilegiis, indul-
gentiis, & literis Apostolicis, sub quibus-
cumque tenoribus, & formis quomodolibet
concessis, confirmatis, & innovatis, per que
præsentium literarum, & jurisdictionis ipso-
rum Cardinalium in præmissis executio im-
pediri quomodolibet, vel differri possit,
que quo ad hoc ipsi, aut alicui eorum mi-
nime suffragari posse, vel debere decer-
nimus.

§.13. Nulli ergo omnino hominum li-
ceat, hanc paginam nostræ Constitutionis,
deputationis, reservationis, concessionis,
statuti, ordinationis, & decreti infringere,
&c.

Datum Romæ apud S. Marcum, Anno
Incarnationis Dominicæ 1542. 12. Kalend.
Augusti Pontificatus nostri Anno VIII.

XLII.

Jurisdictio Cardinalis Archipresbyteri, &
Judicis causarum Capituli Canonico-
& aliarum personarum Ecclesiæ S. Petri
Principis Apostolorum de Urbe, vel eo-
rum interesse concernentium.

Hanc jurisdictionem ampliavit Sixtus V. Con-
stitutione Cum ex debito; ideo prætermisi-
am Bullam Pii IV. editam die 22. Se-
ptemb. 1556. quæ istam confirmabat.

PAULUS PAPA III.

Motu proprio &c.

CUM Dilectus filius Alexander S. Lan-
rentii in Damasco Diaconus Cardinalis
Farnesius, S. R. E. Vice-Cancellarius, se-
cundum carnem Nepos noster, Archipre-
sbyteratum Principis Apostolorum de Urbe
tunc certo modo, vacan. assecutus fuerit,
& Nos eidem Alexandro dum alias Archi-
presbyteratum S. Mariæ Majoris de Urbe
obtinere, ne Canonici, & Capitulum, ac
Cappellani dictæ Ecclesiæ S. Mariæ Majoris,
pro rebus, & negotiis suis, & dictæ Ecclesiæ
coram diversis Urbis Judicibus litigare, &
conveniri contingeret, ac laboribus, & ex-
pensis fatigaretur, omnes, & singulas cau-
sas, tunc præfentes, & futuras, tam contra
quascumque personas, quovis nomine nun-
cupatas, Collegium, Capitulum, & Uni-
versitatem motas, & moven. etiam civiles,
& criminales etiam super quibuscumque pec-
uniarum summis, censibus, canonibus,
responsionibus etiam instrumentales etiam
ex obligationibus in ampliori forma Came-
ræ Apostolicæ orientes, coram quibuscum-
que Urbis Judicibus, S. R. E. Cardinalibus,
& Rotæ Auditoribus ad Nos advocan. illas
prædicto Alexandro Cardinali, etiam simi-
liter summarie, simpliciter, & de plano, sine
strepitu, & figura Judicii sola facti veritate
inspecta, & quatenus opus esset extrajudi-
cialiter audien. & deciden. commississemus,
prout in aliis diversis rescriptis, etiam Mo-
tu proprio &c. manu nostra signatis, quas
& illorum tenores totos, & compendia, ac
si de verbo ad verbum præfenti inserta fore-
rent, pro sufficienter expressis, & insertis ha-
beri volumus, ipseque Alexander Cardina-
lis, & Archipresbyter, in dicta Basilica
Venerabilem Fratrem nostrum Franciscum
Sfondratum Vicarium suum constituerit, &
deputaverit.

Hic Pontifex
Archipresby-
tero Ecclesiæ
Farnesius, S. R. E. Vice-Cancellarius, se-
cundum carnem Nepos noster, Archipre-
sbyteratum Principis Apostolorum de Urbe
tunc certo modo, vacan. assecutus fuerit,
& Nos eidem Alexandro dum alias Archi-
presbyteratum S. Mariæ Majoris de Urbe
obtinere, ne Canonici, & Capitulum, ac
Cappellani dictæ Ecclesiæ S. Mariæ Majoris,
pro rebus, & negotiis suis, & dictæ Ecclesiæ
coram diversis Urbis Judicibus litigare, &
conveniri contingeret, ac laboribus, & ex-
pensis fatigaretur, omnes, & singulas cau-
sas, tunc præfentes, & futuras, tam contra
quascumque personas, quovis nomine nun-
cupatas, Collegium, Capitulum, & Uni-
versitatem motas, & moven. etiam civiles,
& criminales etiam super quibuscumque pec-
uniarum summis, censibus, canonibus,
responsionibus etiam instrumentales etiam
ex obligationibus in ampliori forma Came-
ræ Apostolicæ orientes, coram quibuscum-
que Urbis Judicibus, S. R. E. Cardinalibus,
& Rotæ Auditoribus ad Nos advocan. illas
prædicto Alexandro Cardinali, etiam simi-
liter summarie, simpliciter, & de plano, sine
strepitu, & figura Judicii sola facti veritate
inspecta, & quatenus opus esset extrajudi-
cialiter audien. & deciden. commississemus,
prout in aliis diversis rescriptis, etiam Mo-
tu proprio &c. manu nostra signatis, quas
& illorum tenores totos, & compendia, ac
si de verbo ad verbum præfenti inserta fore-
rent, pro sufficienter expressis, & insertis ha-
beri volumus, ipseque Alexander Cardina-
lis, & Archipresbyter, in dicta Basilica
Venerabilem Fratrem nostrum Franciscum
Sfondratum Vicarium suum constituerit, &
deputaverit.

ribus, & Locaten. super quibuscumque re-
bus, bonis, & pecuniarum summis verten.
& penien. partibus ex altera respective ad
Nos præfentes avocan. illamque, & illas in
statu, & terminis, in quibus ad præfens repe-
riuntur, & quas in futurum moveri etiam
de novo contigerit, tam active, quam pas-
sive, per Priores, Canonicos, Capitulum,
Beneficiatos, Clericos, Cappellanos, seu
eorum quemlibet Beneficiatos Clericos con-
tra quascumque personas quovis nomine
nuncupatos Collegium, Capitulum, & Uni-
versitatem, Societates, Hospitalia, & Loca
quæcumque quantumcumque respective
privilegiatos, & privilegiata, etiam per
prædictos Canonicos, & Capitulum contra
Beneficiatos, Clericos, Cappellanos præ-
dictos, super quibuscumque pecuniarum
summis, Beneficiis Ecclesiasticis, censibus,
responsionibus etiam vinearum, rebusque,
& bonis ad quacumque summam pecunia-
rum, numeram, quantitatem, & valorem
ascenden. rebusque aliis in actis cause, &
causarum hujusmodi latius deductis, &
deducen. & illorum occasione, cum omni-
bus, & singulis suis incident., depen., emer-
gen., annexis, & connexis, eidem Alexan-
dro Archipresbytero, & præfato Vicario,
necnon ejusdem Alexandri Successoribus,
summarie simpliciter, & de plano, sine
strepitu, & figura Judicii sola facti veritate
inspecta, & quatenus opus sit, executive,
etiam manu regia, absque terminis substan-
tialibus, & alicujus telæ judicariæ observa-
tione, sine confessione registri, sive extra-
tione, quacumque appellatione postposita,
etiam non frivola, audien., cognoscen., de-
ciden., sineque debito terminan., tenore præ-
sentium de novo committimus, & manda-
mus perpetuis temporibus duraturarum.

§.3. Cum potestate dictas partes respec-
tive, & omnes alios, quos opus sit, & sua
communiter, vel divisim interesse putan. in
executione citationum nominan. in Romana
Curia, & extra eam etiam per edictum pu-
blicum confuto summarie, & extrajudicia-
liter de non tuto accessu, citandi, ac eisdem
omnibus, & singulis Judicibus supra-
dictis, & quibus, & quoties opus fuerit,
etiam sub censuris Ecclesiasticis, & pecunia-
riis pœnis suo arbitrio moderan., & appli-
can., etiam per simile edictum inhiben., &
in eventum non partitionis, pœnas, & cen-
suras prædictas damnabiliter incurrisse, &
incidisse declarandi, aggravandi, reaggra-
vandi, interdicen., & brachii secularis au-
xilium invocan. loco, vel sententiæ, seu
sententiarum prolatarum, mandatum, &
mandata executiva in forma solita, & con-
suetæ decernendi, illudque, vel illa, &
quicquid per eos, vel alterum vestrum, ju-
dicatum fuerit exequendi, expensas quas-
cumque taxandi, moderandi, in causisque,
& omnibus, & singulis prædictis, vel eo-
rum quolibet, seu quolibet præmissorum,
etiam singulis diebus, & horis, præterquam
in honorem Dei feriatas procedendi.

§.4. Necnon Canonicos, & Capitulum,
ac Beneficiatos Clericos, & Cappellanos
præ-

Cum potesta-
te citandi in
Curia, & ex-
tra &c.

(R)

Juramenta-
que persona-
rum d. Bas-
præ-

1542. licet ad effectum agendi &c. relati...

Quibuscumque non obstantibus.

Pape subter.

Declaratio jurisdictionis.

P.M.P.A.IX. die 1. Nov.

predictos, five eorum quemlibet a vinculo juramenti ad effectum agendi, aliisque censuris Ecclesiasticis, & poenis quatenus oportuerit, absolven. omniaque alia, & singula faciendi, gerendi, & exercendi in premissis necessaria, seu quomodolibet opportuna.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, stylo Palatii, regula Cancellarie Apostolicæ prohibentis mandata executiva, alias quam sub plumbo expediri non possint, facultatibus, & jurisdictionibus Cardinalibus, & quibuscumque Urbis Iudicibus, sub quavis verborum forma, & regula urgentissimis, per Nos eisdem concessis, & innovatis, quas etiam, & illarum tenores, ac si de verbo ad verbum, specialis mentio facta foret, pro expressis haberi, ceterisque contrariis quibuscumque. Statum &c. & merita causæ, & causarum prædictarum, nominatim, & cognominata, qualitates partium, & personarum prædictarum, necnon rerum Collegii, & Capituli &c. præmissorumque omnium singulorum, ac aliorum de necessitate exprimentes, tenores pro insertis, & sufficienter expressis haberi. Et quod præsentium sola signatura sufficiat, & ubique fidem faciat.

Fiat Motu proprio. A. Et quod præsentis Motus proprii sola signatura sufficiat, & ubique in Iudicio, & extra, fidem faciat, regula contraria edita non obstant. & de extensione, & nova commissione, & mandato prædictis, ad vitam prædicti Reverendissimi Alexandri, seu quamdiu Archiepiscopatus Basilicæ Sancti Petri obtinerit tantum.

§.6. Et quoad causas criminales, citra tamen poenam sanguinis, & corporum afflictivam. Et quo ad causas pendentes inter alias quam ipsius Basilicæ personas, pro rebus Canonicis, & Capitulum, ac Beneficiatos S. Petri huiusmodi tangen. duntaxat.

Datum Romæ apud S. Petrum Kalend. Novemb. Anno IX.

XLIII.

Jurisdictio, & facultates Vicarii Summi Pontificis, in Alma Urbe, ejusque districtu.

De hac jurisdictione, aliquid vide supra in Constitutione I. Pauli II. Licet Tom.III. Par.III. fol. 117. & Constit. XXXV. Julii III. Decret. ibid. fol. 233. Et circa lites movendas ab uxoribus contra maritos, habes hic infra in Constitutione Cum sicut. Quo vero ad causas Hæreticarum, necnon Clericorum, ac obligationum in forma Camera declarata est hac jurisdictione a Julio III. infra in Constitutione Cum sicut. & a Pio V. in Constitutione Considerantes, & a Clemente VIII. in Constitutione In conferendis, & postremo a Paulo V. in Constitutione Universi §.4. & 7.

Habet etiam Vicarius cognitionem causarum Puellarum Desperatarum nuncupatarum, in Urbe, ex Bulla Clementis VIII. Debitum. Necnon Casuarum Hospitalis

S. Spiritus, ut in dicti Clementis Constitutione Cum sicut, & pariter Casuarum Collegii Scholarum S. Hieronymi ex Bulla Pauli V. Altrudo.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Venerabili Fratri Philippo Episcopo Burgi S. Sepulchri, in nostra Urbe, ac ejus Suburbis, & districtu nostro in spiritualibus Vicario, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Licet Ecclesiarum omnium universalis cura, & populi Christiani regimen, ad vigilantiam Nos inducat, Romana tamen Urbs inclita, quam caput Orbis divina clementia stabilivit, mentem nostram sollicitat, ut de ipsius Ecclesiarum statu prospero, & salubri, attentius, & diligentius ita procuremus, ut spiritualiter, & temporaliter felicioribus successibus congruum suscipiant incrementum.

§.1. De tua ergo laudabili vita, morum gravitate, probata fide, & circumspectione, aliisque virtutum donis, quibus personam tuam etiam familiari experientia præditam esse jam dudum etiam in magnis Alma Urbis nostre gubernio, ac Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe negotiis, & arduis causis tibi commissis percipimus firmam in Domino spem gerentes, & sperantes, quod ea, quæ tibi committenda duxerimus, prudenter, & fideliter exequeris, Motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa scientia, Te qui etiam Cappellanus Prælati domesticus, & in utraque Signatura Referendarius noster, ac ad eandem Basilicam per Nos Deputatus exilis, necnon, unum ex officiis scriptoriae literarum Apostolicarum ex indulto Apostolico obtines, in præfata Urbe, ejusque Suburbis, & districtu Vicarium nostrum in spiritualibus quamdiu vixeris, cum honoribus, oneribus, redditibus, & emolumentis consuetis, auctoritate Apostolica tenore præsentium constituimus, & deputamus.

§.2. Tibique omnia, & singula Ecclesias, Monasteria etiam Monialium, & alia loca Ecclesiastica secularia, & regularia, Ordinum quorumcumque Urbis, & ejus districtus, & Religiosos quoscumque utriusque sexus in illis commorantes, & ad dictam Urbem confluentes pro tempore, ac etiam Ecclesias S. Anastasii, & Sebastiani, S. Pauli, & ad Tres Fontes, S. Agneris, S. Laurentii, & S. Sabbæ, ac alia Monasteria quæcumque exempta, & non exempta eorumque personas visitandi, ac in capite, & membris reformandi, necnon earum, & cujuslibet ipsarum excessus, & crimina, multandi, corrigendi, & puniendi, prout secundum Deum videris expedire. Necnon ædificia, quæ in Ecclesiis per te visitandis videbis ruinis supposita, auctoritate propria demolendi, & demoliri faciendi, & Rectores

Exordium.

Deputatio Vicarii cum facultatibus.

Monasteria, & Religiosos visitandi, & coercendi.

1542.

Causas 60. fol. & mercedum summarie, & alias juxta stylo Curie, & commissarias juxta cognoscendi.

Appellatione a quinque in fra reiciendi.

Causas miserabilium, & alias non exced. dec. 60. summarie cognoscendi.

Moratorias in eis detegendi.

Carceres visitandi.

Judiciorum causis, & alias judicandi.

res ad Ecclesiarum reparationem per fructuum subtractionem, vel alias prout tibi videbitur, cogendi, multasque ipsas; prout etiam tibi videbitur, moderandi, & Camera Apostolicæ applicandi.

§.3. Ac causas civiles, & ordinarias, eas videlicet in quibus non agitur de majori summa redditus sexaginta florenorum auri de Camera, aut illius summe valoris estimationem communem non excedente, etiam de locatione, & evacuatione, ac pensione, responsione, & devolutione Casalium, prædiorum, & domorum, ac ratione vinearum, & mercedibus etiam cujuscumque summe, & valoris existant summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu iudicii, sola facti veritate inspecta cum aliquali petitione verbali, apud acta tamen redacta, seu per viam monitorii, nullis terminis servatis, etiam qui de stylo, seu ordinatione d. Palatii Apost. servari soliti sunt; Alias vero more solito, & juxta stylo, & consuetudinem Curie officii Vicariarum hujusmodi. Ac alias Commiss. juxta illarum commissionum tenores, & formas. Ac etiam crimin. per te, vel per te pro tempore deputatum Auditorem audiendi, decidendi, & sine debito terminandi.

§.4. Hoc etiam adjecto ad lites abbreviandum, & partes a laboribus, & expensis relevandum, quod a processibus, & sententiis a quinque ducatis infra, auditis, & intellectis partibus, & cujuslibet ipsarum juribus, in principali negotio non possit per aliquem quomodolibet appellari, seu de nullitate dici, & appellatione, & nullitate prædictis, ac omnibus aliis inde secutis non obstantibus, servatis aliis servandis ad executionem dictarum sententiarum libere procedere possis.

§.5. Necnon omnes, & singulas causas alimentorum, & alias miserabilium personarum, ac etiam aliorum quorumcumque, quæ non excedunt summam sexaginta ducatorum auri de Camera summarie, simpliciter, & de plano, sola facti veritate inspecta, manu regia, sine confessione registri, sicut tibi visum fuerit, cognoscendi, judicandi, & sine debito terminandi.

§.6. Dilationes moratorias quascumque etiam quinquennales, in causis mercedum, & alimentorum, censuum, pensionum, responsionum, & in causis miserabilium personarum, viduarum, pupillorum, Ecclesiarum, & piorum locorum, ac obligationum juratoriarum reiciendi, & illis reiectis (nisi causa cognita concessa fuerint, aut aliter a Nobis Motu proprio, & ex certa scientia rescriptum fuerit) debitores ad solvendum remediis opportunis, etiam per censuras Ecclesiasticas, vel via executiva, prout tibi videbitur, compellendi.

§.7. Carceres quoque visitandi, votum dandi, ac de carceratorum liberatione, vel condemnatione, ac pecuniarum solutionem, cum ceteris visitantibus statuendi, & ordinandi.

§.8. Judicos omnes, etiam usurarios, bancarios, quoscumque Clericos, & Beneficiarios Urbis, ac ejus districtus, religiosos etiam mendicantes, ac regulares omnes utriusque sexus, Fraternitates etiam laicorum, Hospitalarios, omnesque in Ecclesiis, & Monasteriis Beneficiatos, ac deservientes, eorumque omnium res, & bona judicandi, & tam civiliter, quam criminaliter coercendi, & puniendi.

§.9. Usuratum excessus etiam dictis Judicis toleratos ad honestissimum modum reducendi, Matrimoniorum causas, omnesque alias, quæ de jure ad Vicarium nostrum dignoscuntur pertinere, audiendi, & sine debito terminandi.

§.10. Synodum in Romano Clero pro correctione malorum morum, & pro necessitate, juxta temporum opportunitates, in Clero occurrentes, ubi & quando libuerit, celebrandi, & congregandi; Statuta, & ordinationes pro tempore observanda, edendi.

§.11. Necnon per te, vel aliquem catholicum antistitem, gratiam, & communionem Apost. Sedis habentem, quem ad hoc, cum opus fuerit, duxeris eligendum, & deputandum, ordines conferendi temporibus jure statutis, ac alia Ecclesiastica sacramenta.

§.12. Ecclesias Urbis, ac illius districtus prædictorum, illorumque Cæmeteria consecrandi, ac polluta (aqua tamen prius per te, vel eundem, vel alium antistitem, similes communionem, & gratiam habentes, benedicta) reconciliandi.

§.13. Ac eos qui festivis diebus verita a jure exercitia fecerint, compescendi, & puniendi.

§.14. Blasphematores, usurarios; Judicos, perjuros, & quoscumque alios committentes crimen, quod ad Ecclesiasticum forum, & ad Curiam, & jurisdictionem Vicarii nostri etiam juxta facultates tibi, & Prædecessoribus tuis concessas, simpliciter, vel mixtum de jure, vel consuetudine, seu statuto pertineat, non obstantibus quibuscumque significationibus ab aliis Judicibus factis, seu faciendis, cognoscendi, & puniendi.

§.15. Ac tam pro vasis, vestibus, tunnicellis, planetis, & similibus, quæ de necessitate ad divinum honorem requiruntur, tam pro ordinibus sacris celebrandis, quam pro sustentatione Episcopi ordinantis, ministrorumque ejus, ac Notariorum qui, ut accepimus, pro sigillo nihil accipiunt, saltem pro meris laboribus persolvendis, & aliis, quæ de necessitate ad curam, & regimen tui officii fieri debere videbuntur, de poenis in dicta Curia disponendi.

§.16. Omniaque alia, & singula faciendi, gerendi, disponendi, ordinandi, mandandi, & exequendi, quæ ad hujusmodi Vicariatus officium de jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet pertinere dignoscuntur, & quæ omnes alii Vicarii Urbis de jure, consuetudine, vel privilegio, facere, dicere, & ordinare poterunt.

§.17. Necnon contraditores, & facultati potestati que hujusmodi contravenientes.

Usurarios, & alias causas judicandi.

Synodum congregandi.

Ordines conferendi.

Ecclesias consecrandi.

Festivis diebus exercitia puniendi. Blasphematores, & alios coercendi.

Poenas pro operibus applicandi.

Contra officium speculæ exequendi.

Inobedientes coercendi.

Instituto Archiconfraternitatis in dicto Hospitali.

§.3. Ac in Monasterio, & Hospitali predictis unam Archiconfraternitatem, que caput omnium aliarum Confraternitatum, & Hospitalium, & Monasteriorum, & aliorum quorumcumque locorum, eorumdem Judaeorum, & Hebraeorum, & Infidelium conversorum ubilibet institutarum, & instituentiarum Confraternitatum, erectorum, & erigendorum Monasteriorum, Hospitalium, & locorum Judaeorum, & Hebraeorum hujusmodi immediate subducimus, & facimus membra ab eis dependentia, ita quod Confraternitates, Monasteria, Hospitalia, & loca illis subiecta ab eis dependentia hujusmodi ipsam Confraternitatem uti illoquum in aliqua saltem reverentia singulis annis cognoscere teneantur. Cujus Archiconfraternitatis praefatus Joannes quoad vixerit, & eo vita functo, unus ex Confratribus Clericis per eos tantum de triennio in triennium eligendus, caput seu Rector, Praepositus nuncupandus, ac duodecim Clerici, seu Presbyteri saeculares, exemplariae vitae, & Religionis zelatores, quos praefatus Joannes, ac ipsius Confraternitatis Praepositus pro tempore existens duxerit eligendos, esse debeant, erigimus, & instituiamus, & quod de numero eorumdem Clericorum, seu Presbyterorum Confratrum nulles Prelatus, seu alicujus Ordinis professor esse possit. Ipsique Clerici, seu Presbyteri, Joanni ac pro tempore existenti Praeposito predicto, omnimodam, & plenariam obedientiam, & reverentiam uti eorum superiori praestare, illumque in cura, & administratione Monasterii, & Hospitalis predictorum coadjuvare, ipsique duodecim Presbyteri, seu Clerici, ut circa praemissa liberius attendere valeant, nulli alteri Confraternitati, seu societati aggregari, seu ad illam admitti valeant: Ac praefato Joanne vita functo, Praepositus Archiconfraternitatis hujusmodi per Confratres predictos Clericos tantum de triennio in triennium ex eorum gremio eligi, eorumque officium per triennium, & non ultra durare debeat.

Ad omne gubernium, & curam infidelium in conversionem.

§.4. Et ipsi Confratres quoscumque Judaeos, seu Hebraeos, & Infideles quoscumque ad fidem Catholicam converti volentes, recipere, illisque victum, & vestitum ex ipsius Hospitalis bonis assignare: & ipsi Judaei, seu Hebraei, & Infideles quicumque ante ejus conversionem per unum, seu aliud tempus, de quo eidem Praeposito videbitur, in ipso Monasterio, & Hospitali Cathecumeni manere, ac in dicta Ecclesia uti eorum Parochia, Missas, & alia divina officia audire, & Dominico, & aliis festis diebus solemnibus in ipsa Ecclesia ad effectum audiendi verbum divinum accedere teneantur, & nulla secularis, seu cujuscumque dignitatis, status, gradus, Ordinis, vel conditionis existens, & quavis auctoritate fungens persona, in Monasterio, & Hospitali predictis, illorumque bonis, & rebus, atque administratione absque Confratrum predictorum expresso consensu se intromittere, aut in illis aliquam auctoritatem, seu jurisdictionem exercere possit, & valeat.

Et si pro tempore contigerit, quod in ipsis Monasterio, & Hospitali, caritatis opera non exercentur, illorum fructus Archiconfraternitati Incurabili S. Jacobi in Augusta eo ipso applicata sint, & esse censentur, ipsumque Archiconfraternitalem, illiusque Rectores, seu Guardiani bonorum predictorum fructus, redditus, & proventus, uti eorum, & dicti Archiconfraternitatis S. Jacobi bona percipere, ac de illis in illius pauperum, & non alios usus disponere libere, & licite valeant, nec ad id desuper per quoscumque molestari, perturbari, aut inquietari possint, eisdem auctoritate, & tenore etiam perpetuo statuimus, & ordinamus. Necnon eidem Joanni, mappas, tovallas, & reliqua altarium paramenta sacerdotalia, & vestimenta quaecumque necessaria benedicendi licentiam, & facultatem similiter concedimus.

Confratribus, & beneficiariis gratias, & indulgentias concedit.

§.5. Necnon Confratribus Monasterii, Hospitali construendo, ac Ecclesiae predictis, illorumque administratoribus, gubernatoribus, rectoribus, oeconomicis, servitoribus, familiaribus, ministris, & conversis, ac aliis personis in eis pro tempore existentibus, seu aliquam curam de illis, ac Hospitalis, & Monasterii predictorum fabrica habentibus, necnon personis inibi pro tempore decedentibus, seu aliquis de bonis suis pro dictis operibus relinquendis, quod omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, indulgentiis, etiam plenariis, ac peccatorum remissionibus, & aliis gratis spiritualibus Imagini S. Salvatoris de Sancta Sanctorum, & Caritatis, ac eidem Archiconfraternitati S. Jacobi in Augusta, & S. Spiritus Hospitalibus, ac Corporis Christi, & Sacramenti, ac Campi Sancti, & aliis Confratribus Confraternitatum de Urbe, necnon eidem Imagini, & Hospitali Sancti Spiritus, ac Campo Sancto necnon Fabricae Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, illiusque deputatis, eorumque necnon B. Mariae de Populo, & Consolationis, ac S. Joannis Baptista Florentinorum, aliisque ejusdem Urbis Ecclesiis, ac illa, & illas visitantibus, vel beneficentibus, eorumque administratoribus, & guardianis, Rectoribus, oeconomicis generalibus, aliis personis similem curam in eis sumentibus, ac Judaeis, & conversis, ac quibuscumque eorum etiam per Nos, & quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, & Successores, ac Sedem eandem concessis, & concedendis, (que omnia, & literas desuper confectas haberi volumus pro expressis,) & quibus illi, & illa utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, Archiconfraternitatis, illiusque Confratres Monasterium construendum, Hospitali, Ecclesia, illorumque administratores, rectores, familiares, ministri, oeconomici, & aliae personae similem curam inibi sumentes, & illa visitantes, ac eis beneficentes, ex nunc, & in perpetuum utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant in omnibus, & per omnia, perinde ac si

Profratris, & Judici, causas eorum cognoscendi jurisdictionem arbitrat.

ac si Monasterio, & Hospitali, ac Ecclesiae, & Confratribus predictis, illorumque rectoribus, administratoribus, gubernatoribus, oeconomicis, servitoribus, familiaribus, ministris, & conversis, ac aliis personis, ac illa visitantibus, & beneficentibus pro tempore specialiter & expresse concessa fuissent, & in futurum, concederentur. Necnon Presbyteris predictis, qui in Monasterio, seu Hospitali, aut Ecclesia predictis quocumque anni tempore celebraverint, & pro quibus iidem Presbyteri inibi celebraverint, & oraverint, eisdem indulgentias, & peccatorum remissiones, que celebrantibus in Scala Coeli nuncupata, Monasterium Trium Fontium extra muros Urbis Cisterciensis Ordinis, cum Capella in Praesepe Domini, sita in Ecclesia B. Mariae Majoris de Urbe, ac animabus pro quibus inibi iidem Presbyteri celebraverint, & oraverint, eisdem auctoritate, & tenore concedimus, & indulgemus, ac indulgentias, privilegia, indulta, exemptiones, immunitates, & alias concessiones, ac remissiones hujusmodi, ad illos, illas, & illa extendimus, & prorogamus, ac ampliamus. Et quod Joannes, ac pro tempore praepositus, & administrator, rector, gubernator, oeconomicus, servitores, familiares, ministri, & conversi, ac aliae personae praefatae indulgentias, gratias, privilegia, indulta, exemptiones, immunitates, libertates, & alias concessiones, & remissiones hujusmodi, ac dies, & festa, in quibus, ac causas propter quas illa consequi debeant ad eorum beneplacitum publicare facere. Necnon elemosinas Monasterio, & Hospitali, ac conversis, seu alias concedendas recipere, & ad illas recipiendas, & querendas, ac indulgentias hujusmodi publicandas per dictam Urbem, & alibi eisdem Presbyteros, seu Clericos, aut alios quoscumque, seu quoscumque alias personas, cujusvis licentia minime requisita, deputare, & mittere. Et Joannes, ac eo vita functo pro tempore Praepositus predictus quaecumque statuta, & ordinationes, licita, & honesta tamen, tam circa regimen, & tranquillum statum Monasterii, Hospitalis, Confratrum, Presbyterorum, Judaeorum, Hebraeorum, & conversorum, ac divinorum celebrationem, quam munerum, & qualitates, & rates Cappellanorum, Confratrum, ac ministrorum, & habitum Judaeorum, ac conversorum predictorum, eorumque personas, & Monasterii, & Hospitalis predictorum ornamenta, ac bona, mobilia, & immobilia, eorumque administrationes, & alia praemissa concernentia condere, & alterare, mutare, ac de novo edere, quae postquam condita, alterata, mutata, & reformata fuerint, eo ipso Apostolica auctoritate confirmata sint, & esse censentur, ac quaecumque poenas in contravenientes apponerentur.

Personis Archiconfraternitatis, Hospitalis, & Monasterii, Confessorem eligendi con-

§.6. Ac quilibet Confrater, minister, seu officiales, & personae Archiconfraternitatis, Monasterii, & Hospitalis hujusmodi quocumque Presbyterum saecularem in suum possint eligere Confessorem, qui eos, Bull. Rom. Tom. IV. Part. I.

& eorum quemlibet, a quibuscumque causibus quantumcumque gravibus, etiam in quinquagesimo Cancellariae Apostolicae in dictis literis expressis, ac confessionale, & altare portatile juxta formam, & literas praedictas habere possint, licentiam, & facultatem concedimus, & indulgemus.

§.7. Ac ut ipsi Confratres, & Rectores, administratores, oeconomici, & aliae personae ab indebitis molestiis releventur, unum ex S. R. E. Cardinalibus, quem ipsi ad id duxerint admittendum, seu eligendum, in eorum Protectorem, & Judicem, cui, & nulli alii subiecti existant, & coram quo seu ab eo deputando quavis, tam civiles, quam criminales causa, per, & contra Archiconfraternitatem, illorum administratores, rectores, gubernatores, ministros, familiares, oeconomicos, & alias personas praefatas super bonis, & rebus cujuscumque qualitates existentibus, ad Archiconfraternitatem, Monasterium, & Hospitali praedicta pertinentibus mota, & pro tempore movenda, & iuxta ordinariam jurisdictionem, seu facultatem Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori attributam, cum omnibus, & singulis earum incidentibus, dependentibus, annexis, & connexis, cognoscere, ac sine debito terminare valeat, & debeat, constituimus, & deputamus. Ipsique pro tempore Protector, per se, vel alium, seu alios quoscumque, quorum intererit, vel interesse poterit, tam in Romana Curia, quam extra eam, etiam per edictum publicum, consilio sibi summarie, & extrajudicialiter de non tuto accessu, ac quibuscumque etiam in dicta Curia iudicibus, & personis, quibus, & quoties sub sententiis, censuris, & poenis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis, de quibus eidem Protectori videbitur, inhibendi, & in eventum non partitionis ad declarationem incursum censuratum, & poenarum hujusmodi, illarumque aggravationem, ac alias juxta stylum, & morem Curiae dicti Auditoris in similibus servari solitum procedendi, ac sententias executioni debite demandandi, seu demandari faciendi, Contradictores quolibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis, ac omnia, & singula alia in praemissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna faciendi, & exequendi plenam, & liberam licentiam, & facultatem concedimus.

Clausula hujus concessionis praeservativa.

§.8. Decernentes praesentes literas, ac Indulgentiam infra scriptam, sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, modificationibus, limitationibus, restitutionibus, repositionibus, & exceptionibus similitum literarum, gratiarum, & Indulgentiarum, etiam per Nos, & Successores nostros Romanos Pontifices, ac Sedem eandem, vel ejus Legatos, ac etiam per regulas Cancellariae Apostolicae pro tempore factas, etiam in favorem Fabricae Apost. Principis de Urbe, & expeditionis contra Infideles nullatenus comprehensas, sed semper ab illis, E c 2 & om-

& omnino exceptas esse, & cenferi, & quoties illa emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, & reintegratas fore, ac eisdem presentibus literis per quascumque literas, & qualvis clausulas, generales, vel speciales etiam derogatorias, efficaciores, & insolitas, ac etiam irritantia decreta sub quacumque verborum expressione in se continententes nullatenus derogari posse, nisi tenor illarum de verbo ad verbum nihil penitus omisso insertus, & huiusmodi derogationes consistorialiter etiam per trinas distinctas literas eundem tenorem continentes, tribus similiter distinctis vicibus Preposito, Confratribus, Administratoribus predictis legitime intimata, & insinuate fuerint, eorumque expressus ad id accedat assensus, & aliter facta derogationes nemini suffragari.

§.9. Sicque per quoscumque Iudices, & personas, sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane quicquid fecerit super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.10. Et nihilominus de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, universis, & singulis eiusdem Archiconfraternitatis Confratribus pro tempore existentibus vere poenitentibus, & confessis, seu confitendi propositum habentibus, qui in eisdem S. Ioseph, & Nativitatis D. N. Iesu Christi, seu alius per eosdem Prepositum, rectores, administratores, & gubernatores ad id nominandis festis, seu diebus a primis vesperis usque ad occasum solis sequentis diei, Monasterium, & Hospitale, ac Ecclesiam huiusmodi devote visitaverint, & pro premissis operibus manus adjuvantes juxta eorum arbitrium porrexerint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, ac Jubilaeum, & remissionem in Domino largimur.

§.11. Mandantes nihilominus dilectis filiis Curie causarum Camere Apostolice generali Auditori, aliisque in dignitate Ecclesiastica constitutis personis, necnon Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, ac venerabilium fratrum nostrorum Archiepiscoporum, & Episcoporum Vicariis in spiritualibus generalibus, & officialibus ubilibet constitutis, quateus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Joannis, ac pro tempore existentis Prepositi, & administratoris, rectoris, & gubernatoris predictorum, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, ac eis in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant auctoritate nostra, eos & eorum quemlibet, ac alios quos presentes literae concernunt, illis pacifice frui, & gaudere &c.

§.12. Non obstantibus de non conce-

denis Indulgentiis ad instar, ac aliis Apostolicis, necnon in Provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.13. Volumus autem, quod presentium literarum, ac privilegiorum, indulgentiarum, exemptionum, Indulgentiarum, ac aliarum huiusmodi transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis &c.

Nulli ergo, &c. Si quis, &c.
Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominice, millesimo quingentesimo quadragesimotertio, 11. Kalend. Martii, Pont. nostri Anno IX.

XLV.

De electione Prioris generalis, & aliorum Priorum Congregationis Monachorum Silvestrinorum Ordinis S. Benedicti, ad triennium tantum, ejusque auctoritate circa regimen d. Congregationis.

Itam Congregationem approbavit Innoc. IV. sup. in sua Const. XII. Religiosam Tom. III. Part. I. fol. 308. Et eidem communicavit privilegia omnium Mendicantium, Paulus V. die 23. Novembris 1606. Constituit. que incipit Sanctorum.

PAULUSEPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exposit debitum Pastoralis officii, cui disponente Domino praesidemus, ut ad ea sollicite intendamus, per quae Monasteria, & alia Religiosa loca, per nostrae operationis ministerium salubriter dirigantur, & in eis regularis disciplina normam servetur, ac omnis bene vivendi institutum cum aeternae vitae praemio salubriter adimpleatur.

§.1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Hieronymi Pacifici de Saxoferrato Monachi, & universorum modernorum Definitorum Ordinis S. Benedicti, Congregationis Silvestrinorum, ac Priorum, & Rectorum Prioratum, & Beneficiorum eorumdem Ordinis, & Congregationis, petitio continebat. Quod alias Prioratu Eremiti Montisani Camerinen. Diocesis eorumdem Ordinis, & Congregationis tunc certo modo vacante, tunc Definitores, Priores, & Rectores Prioratum, & Beneficiorum predictorum, aut eorum major pars Romae in praesentia vener. fratris nostri Jo. Dominici Episcopi Ostien. ipsius Congregationis Protectoris, de mandato nostro capitulariter super hoc congregati, praefatum Hieronymum Ordinem ipsum expresse professum, in eorum, & dicti Prioratus Priorem ad ejus vitam, juxta privilegia, & indulta Apostolica, illis seu eorum Ordini desuper concessa, aut alias elegerunt, & deputarunt, ac forsitan alias, & alia fecerunt, prout in eorum patentibus literis desuper confectis dicitur plenius contineri, ipse-

Fides exemplorum.

D. P. An. IX. die 15. Febr.

Exordium.

Congregatio in Priorem generalem elegit Hieronymum Pacificum ad ejus vitam.

ipseque Hieronymus postmodum electionis, & deputationis huiusmodi vigore, ipsius Prioratus possessionem forsitan assecutus fuit.

§.2. Cum autem sicut eadem petitio sub-jungebat a nonnullis de viribus electionis huiusmodi haesitetur, & aseratur Prioratum ipsum forsitan alias quam ut praemittitur, vacavisse, & vacare, & si electio, & deputatione predictae ad triennium revocarentur, & reducerentur, ac ille quoad triennium tantum approbarentur, & confirmarentur, ac in dicto Prioratu, qui conventualis existit, & cujus Prior pro tempore existens, perpetuus, & generalis Ordinis, & Congregationis predictorum esse consuevit, titulus perpetui Prioris supprimeretur, & extingueretur, ac ille per Priorem triennalem rezeretur, & gubernaretur, ac quod praefati Definitores, Priores, & Rectores in dicto eorum Capitulo generali ad hoc propterea celebrando, unum religiosum ejusdem Ordinis, Ordinem ipsum expresse professum, quem pro ipsius Ordinis prosperis successibus utiliore fore putarent, in Priorem generalem dicti Prioratus de triennio in triennium eligere possint. ita quod sic electus lapsus huiusmodi triennio reelegi non posset, donec duo alia triennia elapsa forent. Quodque Priores, & Rectores Prioratum, & aliorum beneficiorum Ordinis, & Congregationis huiusmodi, ultra triennium in eisdem Prioratibus, & beneficiis per eosdem Capitulum confirmari non possint. statueretur, & ordinaretur, & hoc profecto feliciori Ordinis, & Prioratum, & Beneficiorum eorumdem, necnon illorum personarum statui, in spiritualibus, & temporalibus salubriter consulere, & predictus Ordo augmentum cum animarum salute susciperet.

§.3. Quate pro parte dictorum modernorum Definitorum, Priorum, & Rectorum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut pro ipsius Ordinis salubri directione super iis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.4. Nos igitur qui Monasteriorum omnium, & in illis Domino famulantium personarum salubrem statum, & regularis observantiae augmentum sinceris exoptamus affectibus, eosdem modernos Definitores, Priores, Rectores, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, verumque, & ultimum dicti Prioratus vacationis modum, etiam si ex illo quavis generalis reservatio, in corpore juris clausa, resultet pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinanti, electionem, & deputationem in Priorem generalem praefati Prioratus de dicto Hieronymo ad vitam factas predictas ad triennium, ita quod finito triennio, idem Hieronymus ab huiusmodi Prioratus, & Generalatus officio, libere amoveri possit, au-

§.5. Et nihilominus eundem Hieronymum in Priorem dicti Prioratus ad triennium dumtaxat constitutum, & deputatum, necnon in dicto Prioratu, cujus fructus, redditus, & proventus ad sexaginta tres florenos auri in libris Camere Apostolicae taxari reperiuntur, nomen, & titulum perpetui Prioris, ita quod nunquam illius nisi ad effectum triennalis electionis vacatio occurrat, etiam ex nunc perpetuo penitus, & omnino, auctoritate, & tenore predictis, supprimimus, & extinguimus, ac suppressa, & extincta esse, & cenferi.

§.6. Et propterea annatam dicti Prioratus occurrente illius pro tempore vacatione. Camere Apostolicae, aut quibusvis aliis debitam, nisi de quindecim annis, in quindecim annos minime solvi, & ipsius Prioratus pro tempore existentes Priores ad illius solutionem, alias quam ut praefertur, non teneri, nec ad id cogi, aut propterea aliquibus censuris innodari posse, & debere decernimus.

§.7. Necnon quod de cetero perpetuis futuris temporibus Prioratus ipse per Priorem triennalem dumtaxat, per solam Capituli huiusmodi electionem de triennio in triennium deputandum, regatur, & gubernetur, ac regi, & gubernari debeat.

§.8. Quodque huiusmodi electio postquam per Capitulum praefatos facta fuerit, Apostolica auctoritate approbata, & confirmata sit, & esse censetur eo ipso, nullusque inibi in Priorem ultra triennium eligi, aut deputari possit, sed is qui uno triennio in Priorem ipsius Prioratus praefuerit, ultimo ipsius triennii die Prior esse desinat, ac in eisdem Prioratus Priorem immediate de novo per ipsos Capitulum, reelegi seu reallumi non possit, donec duo triennia elapsa sint, & si ante illorum lapsum eligatur, electio huiusmodi nulla sit. Et nihilominus sic scienter eligentes, sententiam excommunicationis incurrant, nec etiam ipsum triennium prorogari valeat.

§.9. Quodque praefatus Hieronymus, & alii dicti Prioratus taliter electi, & confirmati, durante triennio, ac Prioratus, & illius Conventus huiusmodi, omnibus, & singulis, potestate, auctoritate, & facultate, etiam conferendi beneficia, & officia, ac immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, honoribus, privilegiis, indulgentiis, prerogativis, gratis, favoribus, & indultis, in spiritualibus, & temporalibus, quibus alii perpetui ejusdem Prioratus Priores, qui pro tempore fuerunt, uti, potiri, & gaudere poterunt, seu etiam debeuerunt, ac possent, & deberent quomodolibet in futurum, uti potiri, & gaudere, ipseque tem-

Sed potestas utilior vis fuit electio ad triennium dicti Prioris, cu prohibitione reelegendi durante alio duobus trienniis.

Ideoque Congregatio supplicavit huic Pontifici pro opportuna provisione.

Qui propterea de electione Hieronymi ad triennium reduci.

toritate Apostolica tenore presentium revocamus, reducimus, illaque sic revocatas, & redactas, ac prout illas concernunt, omnia, & singula alia in dictis literis contenta, & inde secuta quaecumque, licita tamen, & honesta, quo ad huiusmodi triennium dumtaxat, ex certa scientia approbamus, & confirmamus, ac illis plenam firmitatis robur adicimus.

§.5. Et nihilominus eundem Hieronymum in Priorem dicti Prioratus ad triennium dumtaxat constitutum, & deputatum, necnon in dicto Prioratu, cujus fructus, redditus, & proventus ad sexaginta tres florenos auri in libris Camere Apostolicae taxari reperiuntur, nomen, & titulum perpetui Prioris, ita quod nunquam illius nisi ad effectum triennalis electionis vacatio occurrat, etiam ex nunc perpetuo penitus, & omnino, auctoritate, & tenore predictis, supprimimus, & extinguimus, ac suppressa, & extincta esse, & cenferi.

§.6. Et propterea annatam dicti Prioratus occurrente illius pro tempore vacatione. Camere Apostolicae, aut quibusvis aliis debitam, nisi de quindecim annis, in quindecim annos minime solvi, & ipsius Prioratus pro tempore existentes Priores ad illius solutionem, alias quam ut praefertur, non teneri, nec ad id cogi, aut propterea aliquibus censuris innodari posse, & debere decernimus.

§.7. Necnon quod de cetero perpetuis futuris temporibus Prioratus ipse per Priorem triennalem dumtaxat, per solam Capituli huiusmodi electionem de triennio in triennium deputandum, regatur, & gubernetur, ac regi, & gubernari debeat.

§.8. Quodque huiusmodi electio postquam per Capitulum praefatos facta fuerit, Apostolica auctoritate approbata, & confirmata sit, & esse censetur eo ipso, nullusque inibi in Priorem ultra triennium eligi, aut deputari possit, sed is qui uno triennio in Priorem ipsius Prioratus praefuerit, ultimo ipsius triennii die Prior esse desinat, ac in eisdem Prioratus Priorem immediate de novo per ipsos Capitulum, reelegi seu reallumi non possit, donec duo triennia elapsa sint, & si ante illorum lapsum eligatur, electio huiusmodi nulla sit. Et nihilominus sic scienter eligentes, sententiam excommunicationis incurrant, nec etiam ipsum triennium prorogari valeat.

§.9. Quodque praefatus Hieronymus, & alii dicti Prioratus taliter electi, & confirmati, durante triennio, ac Prioratus, & illius Conventus huiusmodi, omnibus, & singulis, potestate, auctoritate, & facultate, etiam conferendi beneficia, & officia, ac immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, honoribus, privilegiis, indulgentiis, prerogativis, gratis, favoribus, & indultis, in spiritualibus, & temporalibus, quibus alii perpetui ejusdem Prioratus Priores, qui pro tempore fuerunt, uti, potiri, & gaudere poterunt, seu etiam debeuerunt, ac possent, & deberent quomodolibet in futurum, uti potiri, & gaudere, ipseque tem-

Et ad triennium iterato illum deputat.

Annatamque de d. Prioratu de quindecim in quindecim annis Camere Apostolicae solvi jubet.

Prioratum, triennio confirmi decernit.

Electionem Prioris ad Capitulum generale remittit possibent reelegi in Priorem durante sermo facillime triennio.

Auctoritatem Prioris durante triennio totalem esse affirmat.

1543.

tempore Prior existens, finito ejus triennio...

Omnium priorum...

D. Prioratum de cetero...

Executores hujus Constitutionis...

Constituti derogat.

tes, derogari, nec derogatum censerit, nulatenus possit...

Nulli ergo omnino hominum &c. Si quis autem &c. Datum Romae apud S. Petrum...

XLVI. Protogatio celebrationis Generalis Concilii Trident. usque ad Bellorum sedationem.

Hujusmodi Concilii indicationem vide supra Constitutionem XL. fol. 207.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Et si cunctis quidem in rebus conficiendis, si ille statuto tempore terminari nequeunt...

§. 1. Quod enim Nos semper Oecumenici, & Generalis Concilii celebrationem, concupiverimus...

1543.

D. P. An. IX. 21. Martii.

Ex Regis. in Archiv. Vat.

Exordium.

Animi sui sollicitudinem...

Eisdem Principibus...

1543.

lijum Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium numero Legatos missimus, & novissime Tridenti per nostras literas sub Datum Romae apud S. Petrum...

Carolus Imperator, & Franciscus Rex suorum Regnorum...

§. 2. Literisque nostris predictis publicatis cum postquam Nuncios nostros speciales pro pace inter dictos Principes tractanda...

1543.

imminentibus periculis liberandam, quam maxime possent, hortarentur.

§. 3. Ac appetente jam die pro qua (ut praefertur) Concilium indixeramus, cum in eodem proposito, & desiderio illud omnino celebrandi peristeremus...

§. 4. Demum cum spe pacis per dictos Legatos nostros inter eos componende exiis, que ab eisdem Legatis acceperamus...

§. 5. Cum autem dicti Carolus Imperator, & Franciscus Rex suorum Regnorum, & Dominiorum tuitioni intenti, cui se propter vigentia inter ipsos bella vacare oportere asserebant...

Missi quoque Legatos Tridentinam qui Concilio praesiderent.

Se Bononiam profectum, ut habito cum... Caele, & Praefecto colloquio hujusmodi rebus consulere...

Secum hanc omnia incussum cesserint, ac propter Bella in terra non facta tuta...

ginaldum Cardinales, & Legatos, ut ab eis, quo in statu res essent, & quid super celebratione Concilii sperari posset, intelligeremus, accersivimus: cumque eundem Carolum Imperatorem Germaniam petere, & per Italiam iter facturum esse intelligeremus: Nos apud eundem Carolum Imperatorem, cum quo in oppido Buletii convenimus, tam per Nos ipsos, quam per venerabiles fratres nostros S. R. E. Cardinales, qui tunc Nobis cum aderant, pro pace huiusmodi omni cura, & diligentia, quod etiam cum praefato Francisco Rege non minori studio antea pluribus literis egeramus, inserimus. Cum vero nihil hastenus proficere potuerimus, & a Petro Paulo, & Reginaldo Cardinalibus, & Legatis praedictis, ac ex praedictis, ac ex praefato Joannis Cardinalis, & Legati, nec non ceterorum Praelatorum in dicta Civitate Tridentina existentium literis: (Quorum fere singulorum super ea re sententiam exquisivimus) cognoverimus, & Nos ipsi clare perspicimus, vigentibus tot in Locis inter eosdem Principes Bellis, ac Immanissimo Turcarum Tyranno cum validissimo exercitu Hungariae Regnum invadente, ejusque copiosa, & munitissima classe jam mare inferum ingressa, cujus conatibus quantum vires nostrae (licet impares) suppetent, resistere (ut tenemur) intendimus, non posse ad praesens (domino forsitan ob peccata nostra, sic permittente) nostram super huiusmodi Concilio intentionem impleri. Quinimo eandem actionem Concilii in aliud opportunius, & commodius tempus, quo dignitas, & frequentia Concilio, & Republicae Christianae praesentis salus asseri possit, differendam esse. Sperantes ex Dei bonitate, & misericordia post tenebras lucem, & aliquando tandem, quod brevi futurum speramus, & optamus, Concilium ipsum celebrari posse. Volentes interim Generalem Christianorum defensionem a periculis (propter Infidelium, Mare, & Terram infestantium impetus) imminentibus, quantum in Nobis erit, procurare, & Almae Urbi, Sedi nostrae, ac Orbis capiti omniumque perfugio; quae Nobis ab ea diutius absentibus ob ipsorum infidelium incurfiones non leve periculum subire posset, nostra praesentia, quod necesse est, ceterisque praedictis succurrere, ac conscientibus, & commoditatibus Praelatorum, qui ad ipsum Concilium venire tenentur, ne propter ipsius Concilii celebrationis incertitudinem molestia, aut incommodo afficiantur, paterna charitate consulere, habita super his cum ejusdem Fratris nostris S. R. E. Cardinalibus matura deliberatione, de eorum consilio, & assensu celebrationem Concilii huiusmodi, usque ad aliud opportunius, & commodius tempus per Nos declarandum Apostolica auctoritate tenore praesentium suspendimus, & suspensum esse nunciamus, ac poenas contra Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, & alios in posterioribus literis indictionis Concilii huiusmodi comprehensos intulimus, usque ad tempus praedictum, quo Concilium

ipsum omnino prosequi intendimus, relaxamus.

§.6. Nec non eosdem Petrum Paulum, & Riginaldum Cardinales Legatos, ac Joannem Cardinalem, & Legatum praefatum ab eodem Concilio ad Nos, & Sedem praedictam revocamus, ac Praelatis in eadem Civitate occasione Concilii huiusmodi existentibus inde usque ad tempus per Nos declarandum praedictum, quo eisdem Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & Abbates, ac alios in literis posterioris indictionis Concilii huiusmodi comprehensos sub perjurii, ac alii in eisdem literis contentis poenis Concilio praedicto juxta formam ipsorum literarum adesse, & interesse volumus, recedendi licentiam concedimus, decernentes ex nunc irritum, & inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.8. Nos enim, ut haec nostra litterae, & in eis contenta quaecumque ad notitiam omnium (quorum interest) perveniant; Sciantque cuncti, se ad tempus declarandum praedictum, quo Concilium huiusmodi prosequi, & continuare, ac dante Domino perficere intendimus, praefato esse debere, & ad id sub poenis praedictis teneri, ne aliquis, illorum ignorantia exculationem praetendere possit. Volumus, & mandamus, ut in Basilica S. Petri de Urbe (cum inibi populi multitudo ad divina audienda convenerit) palam clara voce per Curiam nostram Curiores, aut Notarios aliquos publicos legantur, lectaque in dicta Basilica, nec non Cancellariae Apostolicae valvis affigantur, ubi ad lectionem, & notitiam cunctorum, aliquandiu expositae pendeant. Cumque inde amovebuntur earum nihilominus exempla in eisdem locis remaneant affixa, transumptis quoque earum quae manu publici Notarii scripta, aut subscripta, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munita fuerint, ut fides certa, & indubitata habeatur pariter mandamus, atque decernimus.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum suspensionis, nuntiationis, relaxationis, revocationis, concessionis, Decreti, voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare praesumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Bononiae Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quadragesimo tertio, Pridie Nonas Julii, Pontificatus nostri Anno IX.

Legatus S. Sedis Romanae revocatus.

Derogatur contrariis.

Decretum, publicationis huiusmodi suspensionis.

Dat. die 5. Junii 1543. An. IX.

Imposi-

Impositio annui subsidii trecentorum millium scutorum, a subditis Status Ecclesiastici, annis singulis, quacumque exemptione non obstante: ad triennium, Reverendae Camerae Apostolicae persolvendi, omnibus extraordinariis exactionibus interim interdictis.

Exemptiones omnes a solutione onerum Camerae revocatae fuerunt a multis Pont. & postremo a Paulo V. in sua Constitutione In maximis.

PAULUS PAPA III.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Decens esse censuimus, ut ii qui speciali privilegio donati ceteros antecellunt, in supportatione onerum, illos adjuvent, qui forte inferiores existunt, praesertim dum urgens necessitas imminet, & exinde publica utilitas resultare dignoscitur.

Impositio de qua in rubr.

§.1. Nuper siquidem ad sustinendam expensarum molem hoc tempore, pro orthodoxae fidei, ac status S. R. E. tutela Nobis incumbentem, subsidium 300. mil. scutorum auri in auro, annis singulis, per dilectos filios subditos dictae Romanae Ecclesiae ad tres annos proxime futuros Camerae Apostolicae persolvere, exigere, & interim ab augmento salis, ac omnibus aliis extraordinariis exactionibus abstinere, decernimus. Provinciaeque nostrae Romandolae, Exarcatus Ravennae, Marchiae, Umbriae, Perusiae, & Patrimonii, onus huiusmodi cum summa alacritate, ac fidei observantia acceptaverunt.

Revocatio quacumque exemptionis.

§.2. Et quia publice interest, exactionem huiusmodi fieri, volentes illam facilitare, ac reliquos subditos dictae Romanae Ecclesiae ad illud solvendum, promptiores reddere, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, tenore praesentium, statuimus, & ordinamus, quod durante triennali contributione trecentorum millium scutorum huiusmodi, omnes, & singuli S. R. E. subditi seculares, etiam si regimini civitatum, & locorum praesint, ac Marchiones, Barones, feudatarii, personae, & officiales, & quivis alii quacumque dignitate, & excellentia praediti, & quantumcumque exempti, & privilegiati fuerint, ad solvendum ratam dictae contributionis eis tangere, omnino teneantur, & ad id cogi, & compelli possint. Nos enim quacumque privilegia, exemptiones, & indulta illis concessa, ac consuetudines, & juris communis dispositiones in eorum favorem facien. per triennium praefatum, quo ad contributionem eandem, illis alias in suo robore permansuris, omnino suspendimus, ac illis suffragari minime posse volumus.

Clausula sublata &c.

§.3. Decernentes sic per quoscumque, tam ordinaria quam delegata, & mixta auctoritate fungent. Iudices, personas, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac dictae Romanae Ecclesiae Cardinales, ubique judicari, cognosci, ac decidi debere, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudic. Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

candi, & interpretandi facultate, necnon irritum, & inane quicquid secus super his, a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio executorum.

§.4. Quocirca dilecto filio Guidoni Asciano Sfortiae Sancti Eustachii Diacono Cardinali de Sancta Flora, Camerario nostro, quem super praemissis ultra ordinariam sui Camerariatus officii facultatem; Commissarium, & executores nostrum generalem facimus, constituimus, & deputamus, praesentes committimus, & mandamus, quatenus eisdem praesentes, & in eis contenta quaecumque, plenum effectum sortiri, & inviolabiliter observari mandet, & faciat. Contradictores reniten., & rebelles, per censuras Ecclesiasticas, & poenas etiam pecuniarias, arbitrio suo infligen., & applican., & alia juris remedia opportuna, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Derogatio contrariis.

§.5. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus, communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem.

D. P. A. IX. 2. Septemb.

Dat. Mareni, Albanen. diocesis, sub annulo Piscatoris die 2. Septembris millesimo quingentesimo quadragesimo tertio, Pont. nostri Anno IX.

Sequitur declaratio d. Constitutionis quo ad exemptiones.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Relatio suspensionis.

Ex debito Pastoralis officii, ad ea, ut debemus, libenter intendimus, per quae provide ordinata servantur, & ut plenum sortiantur effectum, operam impendimus efficaces. Dudum siquidem pro nostris, & Apostolicae Sedis necessitatibus, ac subditis nostris ab extorsionibus, & aliis gravaminibus, quae per Commissarios Collectores onerum pro tempore impositorum eis passim inferebantur, opportune sublevandis, subsidium trecentorum millium scutorum auri in auro, annuatim, nobis, & Camerae Apostolicae, triennio tantum durante, per subditos ipsos persolvendorum, imposuimus, & interim ab exactione augmenti pretii salis, ac quorumcumque aliorum onerum extraordinariorum abstinere decernimus. Et ut facilius subditi ipsi subsidium huiusmodi praestare possent, per alias nostras in forma brevis literas, volumus, & ordinavimus, quod omnes, & singuli exempti, & privilegiati seculares, utcumque quali-

F F

Declaratio
quo ad perso-
nas, & bona
exempta, &
non exempta.

qualificati, ad contributionem subsidii huiusmodi omnino tenerentur, prout in dictis literis plenius continetur.

§.1. Cum autem postmodum, sicut accepimus, nonnulli ex privilegiatis, & exemptis praefatis, solutionem subsidii huiusmodi fugere volentes, causam, & causas in Auditorio Rotæ, ac S. R. E. Cardinalibus, & forsitan aliis iudicibus, & personis in Romana Curia, & extra eam, certis sub pretextibus committi obtinuerint, & hoc modo subditos alios devote, & facilliter solventes, contra mentem nostram litibus involvi, illosque gratia per Nos eis concessa, quod exempti in praestatione subsidii huiusmodi, pro communibus necessitatibus, ut Nos, & nostros subditos praefatos a catholica fidei hostibus, quos ita propinquos habemus, defendere possimus, impositi, contra publicam utilitatem retardatur, ac volentes, ut par est, in praemissis opportune providere, motu proprio, & ex certa scientia, Apostolica auctoritate, tenore praesentium, quascumque causas desuper pendentes ad Nos advocamus, & lites penitus extinguimus, quo ad ea quæ contributionem subsidii huiusmodi tangunt dumtaxat: Ac volumus, quod omnes, & singuli exempti, & quantumcumque privilegiati seculares, etiam si Curiales civitatis nostræ Maceraten. existant, & regimini civitatum praesint, ac Almae Urbis, quorumcumque aliarum civitatum, oppidorum, & locorum, cives, vel quicumque nobiles, barones, feudatarii, aut alias etiam privilegio juris in corpore clauso, exempti, & Capitulum, Collegium, vel Universitates, aut Communitas sint, contributionem subsidii huiusmodi simpliciter, & omnino, Clerici vero pro bonis ad eos, ex parentum, & propinquorum, vel aliorum successione delatis, vel per eos acquisitis, ac Clerici ipsi, & religiosi, pro fructibus, & bonis mobilibus seque moventibus Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum quorumcumque, secularium, vel regularium, etiam si Archiepiscopali, Episcopali, aut alia maiori dignitate praesulgeant, in gabellis, ad juvandum, & facilitandum solutionem subsidii huiusmodi pro aliqua honesta parte dicti subsidii, universaliter impositis, vel imponi, aut augere permittis, dicto triennio durante, contribuere teneantur, & ad id cogi, & compelli, iuris, & facti remediis necessariis, & opportunis possint, & debeant, quibusvis exemptorum, clericorum, & religiosorum huiusmodi privilegiis, exemptionibus, concessionibus, favoribus, declarationibus, sententiis, gratiis, & indultis, alias in suo robore permansuris.

Claustra sub-
blata &c.

§.2. Decernentes sic, & non aliter per quoscumque etiam dictæ Romanæ Ecclesie Cardinales, & Rotæ Auditores, tam ordinaria, quam delegata, & mixta auctoritate fungens, iudices, & personas, sublata eis, & eorum cuiuslibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, ubique iudicari, & definiti debere. Nos enim status huiusmodi, & quarumcumque aliarum etiam an-

te impositionem huiusmodi subsidii quomodolibet introductarum litium, & causarum, ac privilegiorum, indultorum, literarum, & scripturarum quarumcumque, occasione praemissorum quomodolibet confectorum, tenores, causas, & effectus, nomina, & cognomina iudicum, & colligantium, aliaque etiam si maiora sint expressis, de necessitate exprimenda, praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inferitis habentes, irritum, & inane decernimus, quicquid fecus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentatum forsitan est hætenus, vel in posterum contigerit attentari.

§.3. Quocirca dilecto filio Guidoni Ascanio Sfortia Sancti Eustachii Diacono Cardinali de Sancta Flora S.R.E. Camerario, quem ultra sui Camerariatus officii facultatem super praemissis executores generalem, cum plena, & libera auctoritate, & potestate, quoscumque citandi, ac illis, quoties opus fuerit, etiam sub censuris, & penis, etiam pecuniariis, arbitrio suo infligendis, & applicandis, inhibendi, ac quacumque dubia, & difficultates, circa praemissa, vel eorum aliquod, ac illa, vel subsidium huiusmodi concernentia, & ultra praesentium, & aliarum literarum nostrarum praedictarum tenores, tollendi, & removendi, & inviolabiliter observari faciendi, facimus, creamus, constituimus ac deputamus, tenore praesentium committimus, & mandamus, quatenus praesentes literas, & alias praedictas, & in eis contenta quaecumque solemniter publicando, faciat illa plenum effectum sortiri, & inviolabiliter observari, nec permittat quemquam contra illarum tenores, vel mentem nostram praefatam quomodolibet perturbari, impediri, aut inquietari. Contradictores quolibet, & rebelles, per praedicta, & alia, de quibus ei videbitur, iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.4. Non obstantibus praemissis, & Apostolicis, ac Provincialibus, & Synodalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, statutis, & consuetudinibus, & novis reformationibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam per viam legis, & statuti perpetui, ac inuti, & stipulati contractus, editis, concessis, confirmatis, & innovatis, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus, &c. ut in precedenti.

§.5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ avocationis, extinctionis, voluntatis, decreti, factionis, creationis, constitutionis, deputationis, commissionis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quinquagesimo quarto, Pontificatus Nostri Anno IX.

Deputatio
executorum.

Contrariis
derogato.

Sandio per-
nalu.

D.P. An. X.

quingentesimo quadragesimo quarto, Pontificatus Nostri Anno IX.

XLVIII.

Ex Reg. in
Archio. Vat.

De celebratione Capituli Generalis Congregationis S. Georgii in Alga Venetiarum, & de iis, quæ observari debent in electione Praelatorum.

PAULUS PAPA III.

Ad futuram rei memoriam.

Fraudem, do-
lumque in E-
lectionibus co-
mittentes, vel
committentes,
bus confen-
siones incur-
rent penam
excommunicationis
reformatione
Romano Pontifici.

§.1. UT electiones dilectorum filiorum Rectoris generalis, Visitatorum, Priorum, Sociorum, Capitularium, & aliorum Officialium Congregationis S. Georgii in Alga Venetiarum, quas pro tempore fieri contigerit, omni, qua deest, sinceritate, & puritate celebrentur, pro Pastoralis officii debito providere volentes Apostolica auctoritate tenore praesentium statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli in electionibus huiusmodi vocem habentes, aut in eis quomodolibet intervenientes cuiuscumque gradus, status, vel conditionis fuerint, qui in electionibus ipsis, seu publicandis, quam alias quomodocumque, & qualitercumque fraudem, falsitatem, dolum, malitiam, vel corruptelam scienter commiserint, seu committentibus adhaeserint, seu desuper consenserint, aut fraudem, falsitatem, malitiam, dolum, vel corruptelam huiusmodi non revelaverint, ultra alias censuras, & penas, tam a jure, quam per constitutiones, seu privilegia eiusdem Congregationis, seu alias in tales latas, & promulgatas, seu inscriptas excommunicationis sententiam, a qua non nisi a Romano Pontifice præter quam in mortis articulo absolvi possint, eo ipso incurrant: nihilominus ab eorum Superioribus arbitrio suo multari, & puniri possint, & debeant.

Publicatio hu-
jusce Consti-
tutionis in
Capitulo fa-
cienda.

§.2. Mandantes modernis dictæ Congregationis Priori generali, & Visitatoribus huiusmodi, quatenus praesentes literas in eorum Capitulis, ut ad omnium, quos concernunt, notitiam devenire possint, publicent, seu publicari faciant: Non obstantibus Apostolicis, ac dictæ Congregationis Constitutionibus, & Ordinationibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis concessis, approbatis, & innovatis, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Dat. die 22.
Septembris 1543.
An. IX.

Dat. Romæ apud S. Marcum sub Anulo Piscatoris die 22. Septembris 1543. Pontificatus Nostri Anno IX.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

XLIX.

Quod Cause tam Civiles, quam Criminales, & Mixtæ Provinciae Marchie Anconitan. coram Iudicibus Ordinariis pro tempore motæ, donec in prima instantia pependerit, non possint avocari prætextu literarum Auditoris Cam. vel appellationis, & dummodo Cause Civiles biscentum Ducatos non excedant.

Ex Reg. in
Archio. Vat.

PAULUS PAPA III.

Ad futuram rei memoriam.

DECET Romanum Pontificem in suprema Iustitiæ Sede constitutum ad ea diligenter intendere, per quæ personis quibilibet præsertim Nobis, & Romanæ Ecclesie immediate subiectis iustitia celeriter administraretur, & delicta, quæ per easdem personas in dies committuntur, debite puniantur, ut ex inde unicuique jus, quod suum est, tribuatur, & qui se intra limites iustitiæ continere negligunt, si non virtutis amore, saltem formidine pœnæ ab illicitis abstinere discant.

Procurator.

§.1. Sane cum, sicut nuper accepimus, in Provincia nostra Marchie Anconitanæ diversi litigantes injustam causam fovere, cognoscentes, ut causas inter eos, & adversarios suos indecitas, pendentes, immortales reddant, & alii diversa delicta, & excessus in dies perpetrantes, ut punitionem delictorum, per eas pro tempore commissorum effugiant, seu differant, vel minuant sub prætextu, quod in partibus litigare perhorrescant, seu a Iudicibus de causis huiusmodi in prima instantia cognoscentibus in aliquo gravati fuerint, causas ipsas de partibus avocari, & in Romana Curia, aut alibi extra ipsam Provinciam committi procurant, ac adversarios suos ad litigandum in causis huiusmodi extra eorum domicilium trahant, & exinde fiat, ut quandoque, qui in causis civilibus trahuntur, tædio laborum, & expensarum, quos extra Provinciam litigando subire coguntur, affecti potius, a prosecutione juris sui desistere, quam expensas, & labores huiusmodi subire eligant, & Procuratores fisci nostri in eadem Provincia, ne propria pro alienis deserere cogantur, causas ipsas ulterius non prosecuantur, sique Iustitiæ locus non sit, & delicta impunita remaneant, ac alii prætextu praemissorum inducunt ad delinquendum audacius profiliant in Provincialium Provinciae huiusmodi grave detrimentum.

Causa ferenda
de huiusce
Constitutione.

§.2. Nos praemissis occurrere cupientes Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine, tenore praesentium statuimus, & ordinamus, quod de cetero tam civiles, quam criminales, aut mixtæ causæ in dicta Provincia hætenus ortæ, vel in posterum oriturae a quibusvis personis etiam dicti Fisci Procuratoribus, vel pro eodem Fisco agentibus, tam active, quam passive pro tempore motæ, cuiuscumque qualitatis fuerint, dummodo civiles causæ huiusmodi summam, seu valorem 200. ducatorum auri non excedant, donec

Declaratio
de qua in
litera.

F f 2 in pri-

1544.

in prima instantia pependent etiam pextu literarum moderni, & pro tempore existentis Curie Causarum Camera Apostolica generalis Auditoris, vel cuiusvis commissionis, vel appellationis a quocumque gravamine, nisi tale sit, quod per definitivam sententiam reparari non possit, ab eorum iudicibus ordinariis, seu venerabili fratre Marco Episcopo Senogallien. moderno pro tempore existente dicta Provinciae Gubernatore avocari, aut ante prima sententia in eis per eosdem iudices ordinarios, seu Marcum Episcopum modernum, & pro tempore existentem Gubernatorem predictum ferenda prolationem extra eandem Provinciam in Romana Curia, vel alibi committi non possint, sed omnes, & singulae causae Provinciae huiusmodi, in quibus forum causarum iudicium ordinariarum pro tempore declinabitur, seu alias quovis modo extra dictam Provinciam commissa fuerint per eosdem iudices ordinarios, seu Marcum Episcopum modernum, & pro tempore existentem Gubernatorem dicta Provinciae commissionibus causarum huiusmodi extra dictam Provinciam pro tempore factis, & illarum vigore, a iudicibus, quibus reperirentur, emanandis inhibitionibus non obstantibus cognosci, decidi, & sine debito terminari debeant.

Decretum instanti.

§.3. Decernentes statuto, & ordinationi nostris huiusmodi quovis modo derogari, aut illa revocari, tolli, seu suspendi non posse ac ex nunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogatio.

§.4. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon stylo Palatii, & quibusvis commissionibus pro tempore signatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 3. Martii 1544. An.X.

Dat. Romae apud S. Petrum sub Anno Piscatoris die 3. Martii 1544. Pont. nostri Anno X.

De falsi, & decupli, aliisque poenis Ministrorum Rever. Camerae Apostolicae, & aliorum rationes integre, & fideliter non reddentium.

PAULUS PAPA III.

Motu proprio &c.

Causa istius Commissionis.

CUM sicut accepimus, nonnulli Provinciarum Status Ecclesiastici Thesaurarii, Vice-Theaurarii, mercatores, & nostrae, seu Camerae Apostolicae ministri, aliaeque personae, computa administrationum, locationum, affectuum, partitorum, & exactioem reddere debentes, integra computa non exhibeant, partem introituum, & exactorum, sub diversis pretextibus, & coloribus retinere, putant, nil peius eis contingere posse, quam re detecta id quod penes eos fuerit, restituere.

Ministri Reverendae Camerae Apostolicae, & alii

§.1. Nos malitia huiusmodi occurrere, ac indemnitati Camerae opportune providere volentes, & ut praefati fideliter si non

virtute, saltem poenae timore procedere desistant, Motu proprio &c. perpetuo statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli praenominati, & alii quicumque in Camera Apostolica computa reddere debentes, computa huiusmodi integre, videlicet integrum debitum, & integrum creditum describere debeant, nec audeant aliquid penes se, vel eorum ministros, aut ab eis dependentes retinere, seu retineri facere, directe, vel indirecte, quovis quesito colore. Et si contingeret eos cogi per Camera Apostolicam ad reddendum rationem de exactis, vel administratis ante tempus finitum, vel durante exactioem, debeant totum id, quod tempore dationis rationis, seu computorum, ad eorum, vel ministrorum aut agentium suorum manus pervenit, integre describere, & tandem omnia diligenter, ac fideliter gerere, & adimplere.

Contrafacientium poena.

§.2. Et si secus factum fuerit in praemissis, vel aliquo praemissorum, contrafacientes excommunicationis majoris, a qua nisi per Nos, vel Romanum Pontificem pro tempore existentem, nisi in mortis articulo, absolvi nequeant, ac perituri, & falsi, necnon decupli cuiuslibet partite crediti Camerae omisse, seu non solute irremissibiliter exigenda, & dictae Camerae applicanda, necnon alias nostri arbitrii poenas ipso facto incurrant, & ad decupli huiusmodi solutionem prius, & ante omnia, etiam non finitum, vel solidatis computis, tamquam de re minime compensanda, juris, & facti remediis cogi, & compelli debeant, nec adversus praemissa, excusationem aliquam eis suffragari volumus, cum nulla excusatio locum habeat in casu, in quo quis tenetur integre computa dare, & totum receptum, vel ad manus ejus, vel pro eo agentis, delatum in computis non describit.

Decretum instanti.

§.3. Et sic per quoscumque &c. iudicari &c. sublata &c. necnon irritum &c. decernimus.

Sola signaturae sufficit.

§.4. Ac volumus, quod praesentium sola signaturae sufficiat, & ubique, tam in iudicio, quam extra, fidem faciat, absque alia literarum expeditione.

Publicatio in Camera ardet omnes.

§.5. Quosque pro lege habeantur, & sint, & postquam praesentes, vel illarum transumptum in valis Camerae Apostolicae affixe, & publicatae fuerint, omnes ardent acti eis personaliter intimatae fuissent.

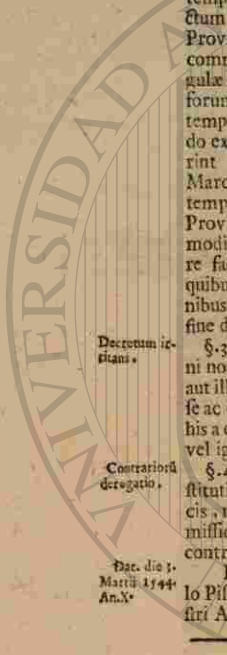
Clause de rogatoe.

§.6. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus, etiam juramento &c. roboratis, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis, stylo Camerae, contrariis usibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Papa subter. Pub. P.A.X. die 21. Aprilis

Placet Motu proprio. A.
Die 21. Aprilis 1544. Suprascriptae litterae affixae fuerunt in Camera Apostolica per me Nicolaum de Mattheis Caus. Et die 21. Aprilis 1544. Suprascriptus Motus proprius admissus fuit in plena Camera Apostolica publicatus, & registratus ad perpetuam rei memoriam.

Michael Angelus Collatinus. De Ord.

1544.

LI.

De Regestis Archiep. Vat.

De Ordine, & ratione sedendi in Camera Apostolica per D. Camerarium, & Clericos, aliosque Officiales eiusdem servandis.

PAULUS PAPA III.

Motu proprio, &c.

Eugenius IV. ordinem sedendi Officium Camerae praescripsit

CUM sicut accepimus alias sel. rec. Eugenius PP. IV. Praedecessor noster nonnulla statuta, ordinationes, & Capitula per tunc gentes Camerae Apostolicae ad laudabile, sincerumque, ac prosperum regimen dictae Camerae edita, & per eundem Praedecessorem tunc visa, & lecta, ac diligenter examinata, in quibus inter alia ad tollendam confusionem, quae deficiente ordine in eadem Camera oriri poterat, quo pacto in loco Camerae sedendum esset dispositum, & ordinatum erat, per suas sub plumbo literas confirmavit, & approbavit (prout plenius in literis continetur,) ac Statutis, ordinationibus, & Capitulis praefatis contineri dicitur.

Hunc Ordinem confirmat, & designat Paul. III.

§.2. Nos literarum, Statutorum, Ordinationum, & Capitulum huiusmodi tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus, pro expressis habentes, ac exprimi, & de verbo ad verbum inferi posse decernentes, nec non praefati Praedecessoris vestigiis inherentes, ut omnem confusionem, quae circa modum sedendi huiusmodi inter dilectos filios Camerae Apostolicae Decanum, & Clericum ex una, ac dictae Camerae Auditorem modernos orta est, tollamus, desuperque opportune providendum, Motu proprio &c., & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine hac praesenti nostra in perpetuum valitura Constitutione sancimus, & ordinamus, quod deinceps perpetuis futuris temporibus in Tribunali dictae Camerae, & ubi gentes eiusdem ad negotia Camerae tractanda convenire contigerit, dilectus filius noster, & S. R. E. Camerarius modernus, & pro tempore existens, aut illius substitutus Vice-Camerarius in primo, & digniori loco: latere vero versus parietem Decanus, & reliqui Clerici Camerae Apostolicae, qui personas proponentes, & ad Camerae ipsam recurrentes in faciem videre possint: e regione vero dilectus filius Thesaurarius noster Generalis, cum ii omnes personam nostram representent. Post vero Auditor Camerae: collegialiter successive sedere consueverunt) respective considerant. Eundemque ordinem ubi gentes dictae Camerae collegialiter convenire contigerit servent. In celebrandis vero instrumentis circa nominationem personarum Cameralium in eis intervenientium, etiam quoad personam dicti Auditoris, quod haecenus servatum fuit, servetur.

Hunc Ordinem perpetuo servari iubet.

§.3. Decernentes Motu, scientia, & potestate similibus loca Camerario, illius Vice-Camerario, e regione Theaurario, ac versus parietem (ut praesertur) Decano, &

reliquis dictae Camerae Clericis nunc, & pro tempore existentibus, ut praesertur, assignata digniora loca dictae Camerae fore, & esse, ac pro dignioribus locis nuncupari, & reputari, ac praesentem nostram Constitutionem ab omnibus, & singulis praefatis, & pro tempore existentibus Camerario, Vice-Camerario, Theaurario, Decano, & reliquis Clericis, ac Auditore, & aliis Cameralibus praefatis, & ad quos quomodolibet spectat, aut spectare poterit quomodolibet in futurum, sub indignationis nostrae poena, inviolabiliter servari. Sicque per quoscumque Iudices &c. sublata &c. reputari, censeri, & iudicari debere, ac irritum &c.

Derogatio instanti.

§.4. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, indultis, & literis Apostolicis in favorem quorumcumque etiam moderni praefati, aut cuiusvis alterius, qui haecenus fuerit, Auditoris Camerae contra praesentium tenorem haecenus quomodolibet, etiam per Nos, & Sedem Apostolicam sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam Motu proprio editis, & concessis. Quae omnia in quantum contra praesentem Constitutionem nostram faciunt, ad effectum validitatis praesentis Constitutionis nostrae harum serie cassamus, & annullamus, ac eis omnibus, & singulis illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis in reliquis illatis, & intactis remanentibus, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Praesentium sola signaturae sufficit.

§.5. Decernentes praesentium nostrarum literarum solam signaturam sufficere, & ubique, tam in iudicio quam extra fidem facere, regula in contrarium edita non obstante, ac praesentes literas in libris Camerae Apostolicae ad perpetuam rei memoriam registrari debere.

Placet Motu proprio. A.

LI.

Quod omnes officiales Urbis, & ditionis Ecclesiasticae mandatis Cardinalis S.R.E. Camerarii omnino parere debeant.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

ROMANI Pontificis praecellens auctoritas, S.R.E. Cardinales, illos praesertim, quibus ejus Romanae Ecclesiae cura specialiter est commissa, ampliori favore prosequitur, ac desuper providet, & disponit, prout temporum qualitate pensata, conspicit in Domino, salubriter expedire.

Exordium.

§.1. Sane considerantes, quod iurium, ac rerum Camerae Apostolicae cura, illius Camerario pro tempore existenti specialiter est commissa, ipseque Camerarius, nostram, & Romani Pontificis pro tempore existentis viva voce oraculum habet, noverit, & dicti Pontificis personam in his

Camerarius reum Camerae Apostolicae curam gerit, & Romani Pontificis personam representat.

his representat, & propterea convenit, ut tam Almae Urbis Gubernator, Auditor Camerae, ac Vicarius, & Iudices Ordinarii, quam quicumque alii in Romana Curia, ac ditione ejusdem S. R. E. constituti, ejusdem Camerarii ordinibus, & mandatis pareant, & obediant, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine.

Ideo eius m. data ab omnibus ditionis Ecclesialice officialibus obedire mandata.

§.2. Volumus, statuimus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, tam Almae Urbis Gubernator, Auditor Camerae, Vicarius, Iudices Ordinarii, quam alii quicumque Romanae Curiae, ac ditionis ejusdem Romanae Ecclesiae, dilecto filio nostro Guidoni Afcanio Sportia S. Eustachii Diacono Cardinali, moderno, & pro tempore existenti Camerario nostro, ejusque ordinationibus, & mandatis perinde, ac si a Nobis, vel Romano Pontifice pro tempore existente emanassent, omnino parere debeant, & adversus illa, directe, vel indirecte, modo aliquo venire nullatenus possint.

Quibus officialibus in contraventione potestatis iussit.

§.3. Inhibentes dilectis filiis, modernis, & pro tempore existentibus, ejusdem Almae Urbis Gubernatori, Auditori Camere, Vicario, & aliis Iudicibus praedictis, sub excommunicationis, ac privationis officiorum, ac Beneficiorum per eos pro tempore obtentorum, necnon aliis arbitrio nostro ipso facto, si secus egerint, incurrendis poenis, ne contra praesentium tenorem modo aliquo venire, aut facere, vel attentare audeant, seu praesumant.

Camerario in praemissis plenitudine facultatum concessa.

§.4. Ac mandantes eidem Guidoni Afcanio Cardinali, & Camerario, ut pro praemissorum observatione, executione, & implemento, omnibus, & singulis praedictis, & quibus opus fuerit, praecipiat, mandet, & inhibeat, illosque citet, cogat, & compellat, ac contra eos etiam manu regia, & alias, prout sibi videbitur, procedat, ceteraque alia in praemissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna faciat, & exequatur. Nos enim motu, scientia, & potestate similibus, eidem Guidoni Afcanio Cardinali, & Camerario, ultra ejus potestatem, & auctoritatem, in praemissis plenissimam licentiam, & facultatem concedimus.

Quibuscumque non obstantibus.

§.5. Non obstantibus praemissis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis Gubernatori, Auditori Camere, Vicario, & aliis Iudicibus praedictis, illorumque officiis, vel quibusvis aliis, in genere, vel in specie quomodolibet, etiam Motu proprio, & scientia similibus, etiam contra praesentium tenorem, quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, etiam disponen., quod illis non nisi sub certis modo, & forma derogari possit, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent,

praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus, communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, non possint per literas Apostolicas non facien. plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo quadagesimo quarto, septimo Kalend. Decembris, Pontificatus nostri Anno XI.

D. P. An. XI.
25. Novemb.

LIII.

Prohibitio occupandi bona naufragantium in Locis Maritimis S. R. E., praemissae designatio illa recuperantibus, vel auxilium praestantibus.

Hoc specialiter statuit quoad Loca Maritima S. R. E. Julius II. Constitutio XXV. Romanus Tom. III. Par. III. fol. 310. Et contra hujusmodi occupatores veniens Christianorum naufragant. legitur quotannis Bulla in Cena Domini.

PAULUS PAPA III.

Ad perpetuam rei memoriam.

Accipimus nuper, quod dudum, cum sel. rec. Julius Papa II. Praedecessor noster plurimorum lamentabili querela didicisset, quibus Christiani maris periculis, se, & eorum merces exponerent, ut Curiae Romanae, & illius Curialium commodis, & mercibus per eos ad eandem Curiam mari adveclis, provideretur, &c. Residuum praeterit, quia Bulla Julii II. est ut supra in rubric.

Julii II. Constitutio est hic indicata.

§.1. Cum autem, sicut ex plurimorum Ripae, & Ripetae Almae Urbis nostrae mercatorum, ac etiam nautarum, non sine lamentabili querela, ac nostra molestia intelleximus, praesertim litera a Julio praefato Praedecessore nostro edita, in abusum, in non modicum, tam ipsorum mercatorum, & nautarum, quam Civium Romanorum, & Curialium, & dictam Urbem incolentium, damnum transiverint. Quamobrem Nos vestigiis ejusdem Julii Praedecessoris nostri inherere volentes, Motu, scientia, & potestate similibus, tenore praesentium, praefati Julii Praedecessoris nostri literas in omnibus, & per omnia, ac sub poenis, & censuris de quibus in ipsis literis, & prout in eis continetur, quatenus opus sit, confirmantes, & innovantes, illas ab omnibus, ad quos quomodolibet spectat, & pertinere, ac spectare, & pertinere poterit in futurum, sub poenis, de quibus in eis, inviolabiliter observari mandamus.

Qua ab isto Pontifice innovata.

§.2. Et

1544.
Observantia- que deman- strat.

§.2. Et nihilominus dilectis filiis nostro Guidoni Afcanio S. R. E. Cardinali de Sancta Flora nuncupato, Camerario nostro, necnon Praedictibus, & Clericis Camerae Apostolicae, ac Dominico de Nigris, ad praesens dictae Ripae Praedicti, seu Camerario, modernisque, & pro tempore existentibus, quatenus literas Julii Praedecessoris nostri praefati inviolabiliter, prout in eis continetur, ab omnibus ad quos spectat, illas per edictum publicum denuo publicantes, & publicari in locis eis visis mandantes, inviolabiliter observari mandent, & faciant. Contradictores quolibet, & rebelles, cujuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, aut dignitatis fuerint, per poenas, & censuras, de quibus in eis, compe- scendo; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrarium.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, & indultis quibusvis personis contra tenorem literarum Julii Praedecessoris hujusmodi forsitan concessis, confirmatis, & innovatis: quibus, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, quoad effectum praesentium, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

D. P. An. XI.
13. Martii.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 13. Martii, millesimo quingentesimo quadagesimo quinto, Pontificatus nostri Anno XI.

Sequitur declaratio hujus Bullae.

PAULUS PAPA III.

Motu proprio &c.

Statuta Ripae disponunt, quod recuperatores, aut auxilium praestantes recuperationi bonorum naufragorum, licentiam quartam partem, illicum.

Accipimus per statuta nostrae Ripae salubrem dispositionem factam extitisse, tenoris, quod si pro tempore mercatores, seu nautae mari navigantes, & eorum naves, & barcae vinis, & aliis mercibus, rebus, & bonis, pro usu Curialium operata, versus nostram Almam Urbem, seu dictam Ripam ducentes, & miserabiliter casu inopinato, naves, & barcae hujusmodi sic onerate naufragium paterentur, navesque, & barcae hujusmodi naufragas, seu bona in eis existentia, aliqui ab eorum dominis, & patronis ad id requisiti, per se ipsos recuperaverint, vel in recuperatione auxilium praestiterint, tales recuperatores, & auxilio- res quartam partem bonorum, & rerum mercantilium hujusmodi in dictis navibus, & barcae sic naufragas passis existentium, eorum ope, & auxilio recuperatorum lucrarentur, & alia tres quartae remanentes ad dominos, & patronos dictarum navium, & barcae spectarent, & pertinerent, & hoc quidem per sel. rec. Nicolai V. prout in suis literis desuper confectis, & in libris statutorum dictae Ripae registratis plenius continetur, concessum fuisse.

Et Domini locorum, ad quae naves naufragum.

§.1. Accipimus etiam, quod temporis diuturnitate statutum, & gratia hujusmodi in disuetudinem abierunt. Et Domini loco-

rum, & terrarum, sive temporales, sive ecclesialici, ad quorum terras, & loca, naves, & barcae hujusmodi propter naufragium perveniebant, illas ad se ipsos appropriabant, & illorum domini bonis propriis privabantur, propter quod mercatores, & nautae eorum mercibus ad dictam Ripam venire se retrahebant, & sic nostrae Almae Urbi, & illius Curialibus non modicum praedictum inferri videbamus.

1544.
patentes per- veniebant, bona occupant, & ideo Nautae ad Ripam venire recu- sant.

§.2. Propterea hujusmodi inconveni- tiis per aliam nostram gratiam proximae praesentem opportune providimus, per quas si aliquam ex dictis barcae naufragium pati, vel propter violentiam maris ad loca praedi- cta casu pervenire, vel jactum bonorum allevianda navis gratia fieri pro tempore contingat, illis tantummodo, qui a dominis navium, & barcae illarum personis, curam, & gubernium tantum habentibus super tali naufragio in auxilium vocati fuerint, hujusmodi personis sic vocatis, si ab imminenti, & praesentanei naufragii periculo, aut bona jam deperdita recuperaverint, his casibus quartam partem bonorum, & rerum in hujusmodi barcae existentibus, & illorum auxilio sive opera sic recuperatorum concellimus, & donavimus.

Ideo hic Pontifex Bullam hic inferam. editit.

§.3. Sed quia in dicta praesentia gratia nostra non sit mentio specifica de dicta quarta parte bonorum, sed quod dictae personae sic vocatae tantum, statuta, & consuetudinem allegare possint, continetur. Et propterea etiam accepimus, quod nonnulli judicant, & dictam nostram gratiam prave intelligentes, ad personas etiam non vocatas extendunt, & sic intelligi debere praetendunt; & illam non habere locum, nisi in casibus meri naufragii, & jactis, sed si naves, & barcae hujusmodi integre vi temporis ad litus maris pervenerint, & terram dominorum aliquorum pervenerint, & atigerint, maxime si pro officialium ipsorum praesentium, & justum eorum dominorum nomine sit illis auxilium praestitum, tunc praesertim debere, loci consuetudine debere allegant, & sic intelligi debere sata- gunt.

Ubi quarta bonorum recuperatorum, auxiliorum, concessit.

§.4. Nos volentes inconveniendi hujusmodi obviare, Motu proprio, & ex certa scientia, ac plenitudine potestatis declaramus nostrae intentionis in concessione praesentis gratiae fuisse, & esse, quod tantummodo vocati, & requisiti ab illis dominis, & personis pro praedictorum recuperatione quartam partem, pro modo bonorum, & rerum recuperatorum, in dictis navibus, sive barcae, sic naufragium passis, alleviatis, sive aliter ad litus integre per- ventis, & arena commissis, vel alio inopinato casu deperditis, existentium, & eorum opera, & industria, ac auxilio cum praedictis mercibus recuperatis lucrarentur, si tamen praedictae recuperationi actualiter cum eorum personis, non per praesentiam tantum incubuerint, & recuperaverint, (aliis personis sive dominis locorum quocumque titulo nuncupatis, sive Cardinales S. R. E., & praedictorum locorum officiales, & alia quacum-

Et modo dictam coarctationem declara- rat.

cumque persona privata, sive Ecclesiastica sive secularis sint, vel pro tempore fuerint, penitus exclusis alias autem tres quartas remanentes, fuisse, & esse, ac restitui, & remanere debere ipsorum dominorum, ut prius fuerant. Et pro pleniori firmamento de novo talibus personis tantummodo, & forma quibus supra, & non aliter, quartam illam pro modo, & rata honorum recuperatorum, a die dictae praesertim gratiae naufragium passorum, sive alleviatorum, vel aliter integre ad litus perventorum, & in futurum perveniendorum, alleviandorum, & naufragium patiendorum, quoquo modo donamus, ac capiendi facultatem concedimus.

§.5. Alias vero personas, modo, & forma praemissis non vocatas, quacumque dignitate, etiam Cardinalatus honore, & dignitate fulgentes, & Ecclesiastica dignitate insignitas, quorumcumque locorum, vel terrarum, mediate, vel immediate S.R.E. subsectorum fures, raptores, latrones, & rebelles Sacrosanctae Romanae Ecclesiae esse censemus, ac poenis, & censuris, juxta ferriem, & tenorem praesertim gratiae aliarum literarum puniri mandamus. Decernentes irritum, & inane, quidquid in contrarium attentari contigerit in futurum.

§.6. Volumus etiam quod praesenti nostro motui proprio per quacumque nostram signaturam, etiam motu proprio emanatam, & in futurum emanandam, etiam si de eorum clausulis derogatoriis mentio fiat, nisi illius expressa mentio de verbo ad verbum habeatur, nullatenus derogatum censeatur.

§.7. Praecipientes Clericis Camerae Apostolicae, Gubernatori, Auditoribus Sacri Palatii, Senatori Urbis, Cameraeque nostrae Auditori, ac quibuscumque officialibus, & iudicibus, quavis auctoritate fungentibus, quatenus in praemissis, dominis, & patronis, seu nautis navium, & barcarum, sic naufragio oppressarum, adversus quacumque personas, etiam Ecclesiasticas, aliterque ut praefertur, se gerentes, assistant, & poenis dictis afficiant, cum invocatione brachii secularis, quatenus opus fuerit.

§.8. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, & indulgentiis ipsorum locorum, statutis, & consuetudinibus quas tamquam corruptelas, & abusus judicamus, indulgentisque quibuscumque, personis specialiter concessis quibuscumque, aliisque in contrarium facientibus, non obstant omnium praemissorum tenores, & formas pro expressis habentes.

Fiat ut petitur. A. §.9. Et quod praesentis motus proprii sola signatura sufficiat, & ipsius simplex exhibitio, & allegatio sufficiat, ac si esset in corpore juris, & aliarum juris Canonici constitutionum clausa, attento, quod in favorem Ripae, & illius mercatorum.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, Idibus Martii, anno nostri Pontificatus XV. Vise Julius Cam. Apost. Decanus, & Riparum Praesident.

Occupatores auctori puniri jubet.

Clausula preservativa.

Executio de puratio.

Clausula derogatoria.

Sola signatura sufficit.

D.P. An. XV. 15, Martii.

LIV.

Familiares, & servitores Praelatorum Romanae Curiae, salarii, & stipendium pro biennio tantum, & infra annum a die obitus illorum petere possint.

PAULUS PAPA III.

Motu proprio &c.

CUM sicut Nobis nuper innotuit, sapius contingat, ut decedentibus Cardinalibus, & venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, ac dilectis filiis Referendariis nostris, necnon Causarum Palatii Apostolici Auditoribus, & Clericis Camerae Apostolicae Praesidentibus, ac literarum Apostolicarum de majori praesentia Abbreviatoribus, qui ut plurimum notabilem familiarium, & servitorum numerum tenere consueverunt, familiares, & servitores praefati contra eorum patronos jam defunctos insurgentes salaria, & stipendia eorum familiaritatis, & servitutis pro toto tempore, quo eorum familiares extiterint, seu illis inservierint, etiam quod de eis sibi satisfactum sit, etiam longo tempore post obitum ipsorum Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Referendariorum, Auditorum, Clericorum, Praesidentium, & Abbreviatorum, petant, & efflagitent, ac quandoque eorum haeredes, qui ut plurimum de his non sunt informati, super salariis, & stipendiis hujusmodi etiam judicialiter impetant, & molestent, in ipsorum haeredum perturbationem, & non modicum detrimentum.

§.1. Nos attendentes, Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Referendarios, Auditores, Clericos, Praesidentes, & Abbreviatores praefatos, utpote aliis majoribus negotiis distractos, ut plurimum rationes, & computa salariorum, & stipendiorum familiarium, & servitorum suorum in scriptis non redigere, & propterea eos non facile, sed difficile eorum haeredes, de solutione salariorum, & stipendiorum hujusmodi fidem facere posse, & insuper verisimile non esse, ut qui pro mensuali salario, & stipendio aliis inserviunt, exactiorem eorum salariorum, & stipendiorum ultra integrum annum differant: Volentes fraudibus, quae in praemissis fieri possent, occurrere, Motu proprio &c. statuimus, & ordinamus, quod de cetero nemo cuiuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis existat, ab haeredibus Cardinalis alicujus, Patriarchae, Archiepiscopi, Episcopi, Referendarii, Auditoris, Clerici, Praesidentis, vel Abbreviatoris defuncti, cuius familiaris extiterit, seu cui inservierit, salarii, seu stipendium familiaritatis, seu servitutis suae plusquam pro integro biennio post annum a die obitus eius patroni, petere aut exigere, seu desuper haeredes praefatos quovis modo, in iudicio, vel extra impetere, vel molestare possint.

§.2. Districtius inhibentes modernis, & pro tempore existentibus Almae Urbis Gubernatori, & Curiae causarum dictae Camerae Au-

Causae Constitutionis.

Sanctio de qua in rubr.

Contra quam iudicari non posse decernit.

te Auditori, ac nostro in eadem Urbe, & ejus districtu in spiritualibus Vicario generali, necnon Senatori, ac quibusvis aliis, tam dictae Urbis, quam quarumcumque aliarum civitatum, terrarum, & locorum, iudicibus, & officialibus, ne familiares, & servitores praefatos super exactiione salariorum, & stipendiorum hujusmodi biennii, post annum a die obitus defuncti lapsum audire, aut ad eorum instantiam, contra haeredes praefatos, quovis modo procedere, aut jus dicere praesumant. Ac decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Urbis, civitatum, terrarum, & locorum hujusmodi, etiam juramento, &c. statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Placet Motu proprio. A. *Leclum, & publicatum fuit statutum, & ordinatio Romae in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo quadragesimo quinto, die vero Martii vigesima prima mensis Aprilis, Pontificatus praesentis S.S. D. N. Papae Anno XI.*

LIV.

Quod donationes Spoliorum factae inter vivos per Praelatos Hispaniae non valeant, nisi Donatores per viginti dies supervixerint.

PAULUS PAPA III.

Ad futuram rei memoriam. C Uta pastoralis officii admonemur, ut abusus, & fraudibus illis praesertim, per quos Camera Apostolica, cujus iura defendere tenemur: defraudatur, & laeditur opportunis remediis obviamus.

§.1. Cum itaque, sicut ad auditum nostrum pervenit, saepe contingat, ut Archiepiscopi, & Episcopi, ac alii Praelati in Regnis Hispaniarum constituti aegritudine, & in extremis laborantes, scientes, se de bonis per eos ex fructibus, redditibus, & proventibus Ecclesiarum, & Monasteriorum, quibus praesunt, ac aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum, quae obtinent, aut illorum intuitu acquisitis testari, aut alias per viam ultimae voluntatis disponere non posse, ut quod legitime facere non valent, per indirectas, & fraudulentas vias efficiant, omnia res, & bona per eos ex fructibus acquisita hujusmodi, quae ut plurimum propter opulentiam Ecclesiarum, Monasteriorum, & Beneficiorum praedictorum maximi valoris, & momenti existunt, per viam simulate inter vivos donationis inter diversas personas, & in diversos usus distribuunt, seu potius distrahant, in dicta Camera Apostolica, ad quam bona ipsa tamquam ipsorum Praelatorum spolia pervenire deberent, maximum damnum, & praedjudicium.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

§.2. Nos his fraudibus opportunum remedium adhibere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, volumus, & auctoritate Apostolica per praesentes statuimus, & ordinamus, quod donationes per Archiepiscopos, Episcopos, & Praelatos praedictos in infirmitate constitutos de bonis hujusmodi de cetero faciendae, nisi post donationes ipsas illi, qui eas fecerint per viginti dies supervixerint, nullus sint roboris, vel momenti, & pro penitus infectis habeantur, & ex eis illis, in quorum favorem factae extiterint, nullum jus, seu titulus, vel commodum acquiratur, sed omni illarum commodo, & effectu careant.

§.3. Decernentes, sic in praemissis per quoscumque Iudices, & Commissarios quacumque auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiti debere, irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Ac mandantes dilectis filiis Curiae Causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & in dictis regnis moderno, ac pro tempore existenti Apostolicae Sedis nuncio, quatenus ipsi, vel eorum alter per se, vel alium, seu alios ubi, quando, & quoties opus fuerit praesentes solemniter publicantes, illas inviolabiliter observari, ac suum effectum sortiri faciant, non permittentes aliquid contra earum notitiam per quoscumque quomodolibet attentari, contradicentes quoscumque, & rebelles cuiuscumque status gradus, vel conditionis fuerint, etiam si Episcopi, Archiepiscopi, Patriarchali, vel alia majori dignitate perfusserint, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, ipsasque censuras, & poenas legitimis super his habendis servatis processibus, etiam iteratis vicibus aggravando, ac interdictum Ecclesiasticum apponendo, ac invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.5. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis quibusvis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis concessis, confirmatis, & innovatis, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, aut divisim ab eadem sit sede indultum, quod interdicti, suspendendi, vel excommunicati non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum in nostra Civitate Perusii sub Annulo Piscatoris die 19. Septembris Anno 1545. Pont. nostri Anno XI.

Nulla clarior modum donationes, nisi donantes supervixerint per viginti dies.

Decretum irritans.

Executio hujus Constitutionis allegata.

Derogatio contrarium.

Dat. die 19. Septembris 1545. An. XI.

Ex Regis in Archivat.

Prohibitio immutandi, alterandi, vel innovandi Stylum Camerae Apostolicae, vel Cancellariae, in expeditionibus cum penarum assignatione.

PAULUS PAPA III.

Mota proprio &c.

Narrat abusu exitum in expeditionibus molestis in Cancellaria, vel Cam. Apost.

§.1. CUM gravissime querele Nobis nuper super eo allate fuerint, quod licet ab immemorabili tempore citra in expeditionibus literarum Apostolicarum, quae per Cancellariam Apostolicam sunt, quaedam forma rigorem continens, ac certus stylus jure communi innitens longe diversus ab eis, qui in expeditionibus literarum Apostolicarum eorundem per Camerae Apostolicam latiore facultate circa id habentem servantur, teneri, & servari consueverint. Nihilominus a nonnullis mensibus citra dilecti filii dictionum literarum Abbreviatores majoris praesidentiae ab eorum Praedecessoribus ipsarum literarum Abbreviatoribus viris doctissimis, & in exercitio expediendarum literarum hujusmodi peritissimis, qui stylum, & formam hujusmodi cum summa diligentia, & rigore, ac maxima eorum laude inconculse observarunt, declinantes, ac ipsos stylum, & formam transgredientes, diversas literas Apostolicas, quae secundum stylum Cancellariae hujusmodi per eos expediri non poterant, sed per dictam Camerae expediri debebant, quampluribus officialibus ex expeditionibus per dictam Camerae fieri solitis taxam, vel emolumentum capientibus, qui eorum iuribus, & emolumentis defraudati sunt, & defraudantur, damnum, & praedictum faciendo propria auctoritate expediri ausi sunt, & audent, ac similes, & alias stylo, & formae hujusmodi repugnantem literas, quae per dictam Camerae dumtaxat expediri consueverunt, instar ipsius Camerae in posterum expedire, & facere velle nituntur, & jactant, & inter cetera gratias expectativas in prima illarum expeditione, ac commendarum cessiones in manibus nostris pro tempore factas, & collationes Beneficiorum Ecclesiasticorum Jurispatronatus apud Sedem Apostolicam vacantium in forma gratiosa faciendas, necnon reservationes fructuum, & regressus, & accessus, etiam si literae Apostolicae super resignationibus, vel cessionibus, ex quarum causa fructus, & regressus, ac accessus ipsi reservantur, confecte non fuerint, ac Coadjutorum deputaciones cum futura successione, & creationes in Canonicum, ac expressiones fructuum juxta taxam in libris dictae Camerae annotatam. Quod si fieri contingerit praeter confusiones ac dissensiones, & scandala, quae inde maxima oriantur, in perpetuum damnum, & praedictum etiam nostrum, & Sedis Apostolicae, ac dictionum officialium, & illorum officiorum omnimodam fere destitutionem cederet.

Rei hujusmodi delicti temporalibus, &

per dictos Abbreviatores innovetur, & ea, quae certam, & antiquam formam semper habuerunt, in aliorum praesertim praedictum immutanda non esse: ac propterea damno, & praedictum hujusmodi, ac litibus, & expensis, quae inde facile oriri possent, occurrere, ipsaque lines recidere, aliasque in praemissis, prout ad nostrum spectat officium, provideri volentes; Motu proprio, & ex certa nostra scientia volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod praedicti Abbreviatores aliquas literas Apostolicas in superius expressis, aliis, quibuscumque casibus, in quibus juxta Cancellariae stylum hujusmodi literae ipsae per eos expediri non consueverunt, nullatenus expedire, aut stylum praedictum alias quomodolibet ampliare, extendere, vel immutare possint, aut valeant; sed stylum ipsum inviolabiliter observare debeant, & contrafacientibus consentientes, vel votum praesentis sententiae excommunicationis a qua non nisi a Romano Pontifice, praeterquam in mortis articulo absolvi possint, eo ipso incurrant; & literas per eos contra praesentium tenores expeditas, & quae expediri contigerit, nullius roboris, vel momenti, neque alicui suffragari debere, ac quae penes quoscumque Romanos Officiales, & quoscumque alios, apud quos reperta fuerint arrestari, & ad Datarium nostrum, qui eorum plumbum scindere, & amovere teneatur deferri possint, & debeant, & nihilominus dicti Abbreviatores in eventum expeditionis hujusmodi ad refectionem omnium damnorum, & interesse tam partibus, ad quarum instantiam, seu pro quibus literae ipsae expedite fuerint, quam officialibus taxam, & emolumentum capientibus praedictis omnino teneantur, & ad id manu Regia per quoscumque dicte Curiae Judices cogi, & compelli possint.

1545. spiritualibus penis subiciuntur.

§.2. Non obstantibus praemissis ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon sub viginti octo Septembris, & altera decimasextima Octobris diebus Pontificatus nostri Anno XI. in Cancellaria praedicta publicatis ac aliis dicte Cancellariae regulis a Nobis forsitan in contrarium editis, quas earum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, harum serie revocamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariarum

§.4. Volumus autem praesentes in dicta Cancellaria, ut motis est, publicari, & in illius quinterno inter alias extravagantes ad perpetuam rei memoriam describi, ac perpetuo, & inviolabiliter observari.

Publicatio hujusmodi Constitutionis facienda.

UNIVERSIDAD

CONFERENCIA GENERAL DE

Ex continuatione Ann. Ord. Minor. Tom. XI. p. 430.

Contra Fratres Conventuales extra Ordinem absque Sedis Apostolicae licentia vagantes procedendi facultas Praelatis eorum tribuitur.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilectis filiis Modernis Magistro Generali, & Provincialibus Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Conventualium nuncupatorum. Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Extordium.

Meditatio cordis nostri assidua hoc inter cetera concernit specialiter, ut personae religiose, quae ceteris modestia, & sanctitatis exemplo esse debent, a relicitudinis tramite deviantes, in semitis iustitiae, & veritatis dirigantur, & ad debitam vivendi normam reducantur.

Scandala deviantia ex divagatione, & relictum sub variis praetextibus exponit.

§.1. Cum itaque, sicut accepimus, complures Ordinis vestri Fratrum Minorum Sancti Francisci Conventualium nuncupatorum Professores, ad verita profliant, & excelsibus se immergere, eaque detestabiliter committere non contemiscant, quorum nonnulli ad praedicationem Apostolicam etiam pro ministerio predicandi indulgentias Cruciate contra Infideles in subsidium Terrae Sanctae electi, alii vero ad quarendum subsidia pro Fabrica Basilicae Principis Apostolorum de Urbe constituti, ac complures ad alicujus ex venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, seu Principibus, vel alterius Domini temporalis, sive etiam unius Patriarchae, Archiepiscopi, Episcopi, vel alterius inferioris Praelati familiaritate recepti, & admissi, quarum praetextu, tanquam Religionis laxatis habentibus, ab obedientia, & jurisdictione suorum Praelatorum, & dicti Ordinis Superiorum se exemptos fore, & ita ab illis, si quae commiserint, minime puniri posse pretendunt, in animarum suarum perniciem, & Religionis opprobrium, perniciosumque exemplum, & scandalum plurimorum.

Superioribus Regularibus contra eos procedendi facultatem facit.

§.2. Nos, qui, ut excussis his, quae Religiosorum hujusmodi debitam offuscant decentiam, salutare fructus, & exemplares mores super inducantur providere, prout nostro pastoralis incumbit officio, exoptamus, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, vobis, ut omnes, & singulos praedictae conditionis, & qualitatis Fratres vestri Ordinis hujusmodi, in Domibus, seu Conventibus permanentes, & in communi viventes, seu extra Domos, & Conventus hujusmodi, absque nostra, & Sedis Apostolicae licentia vagantes, qui nefaria committere non verentur, quibuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis fuerint, quomodolibet culpabiles, & qualitercumque privilegiatos, ac exemptos, auctoritate nostra visitare, & contra illos etiam per viam Inquisitionis, vel investigationis, vel alias ex officio, aut per viam appellationis procedere, eosque

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

debita animadversione punire, & ad observationem regularium Institutorum, ac vestrarum Constitutionum in viridi Observantia existentium, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, necnon privationis ab officiis ab eis pro tempore obtentis, cogere, & compellere, ac in praemissis nostra, & dicte Sedis auctoritate procedere, & judicare, ac omnia alia, & singula necessaria, seu quomodolibet desuper opportuna facere, & exequi, necnon contradicentes quolibet, & rebelles, quibuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, per eandem sententias, censuras, & poenas, sublato appellationis, seu alterius diffugii obstaculo, appellatione remota, compescendo, & si opus fuerit, auxilium brachii facularis invocare libere, & licite valeatis, plenam, liberam, & omnimodam facultatem, licentiam, & potestatem, auctoritate praedicta, tenore praesentium concedimus.

§.3. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon quibuscumque privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis dictis Fratribus, tam sub plumbo, quam sub annulo Piscatoris, aut etiam per Poenitentiarum nostram, seu alias quomodolibet hactenus in contrarium, per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, aut etiam per Nos, ut praefertur, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac etiam sub irritativis, annullativis, exceptivis, praeservativis, restitutivis, declarativis, ac derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis concessis, ac sapienter innovatis, & confirmatis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ac nemini adversus praemissa suffragari posse volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Quibuscumque in contrariis factis non obstantibus.

§.4. Volumus autem, quod praesentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibite, vel ostensa.

Transumptis danda fides.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris die 7. Januarii 1547. Pontificatus nostri Anno XIII.

Die die 7. Januarii 1547. An. XIII.

Es Regestis
Archiep. Vat.

Causarum tam Criminalium, quam mixtarum cognitionem Provinciarum Campaniae, & Maritimae ad eundem Rectorem tantummodo spectare, ab eoque decidi, & diffiniri debere decernit.

PAULUS PAPA III.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Injunctum nobis desuper Apostolice servitutis officium, quo sumus unicuique in administranda Justitia debitores, nos excitat, & inducit, ut ad ea, per quae administrationi Justitiae hujusmodi, & Camerae nostrae Apostolice indemnitati consulitur, nostrae vigilantiae partes propensius impartiamur.

Causa fecit
de iusticia
Constitutionis

§.1. Cum itaque, sicut nuper accepimus, licet Nos in Provincia nostra Campania, Maritimae, & Latii unum S.R.E. Cardinalem nostrum, & Apostolice Sedis Legatum de latere, seu alium Praelatum, vel Gubernatorem, qui Provinciam ipsam salubriter regat, & gubernet habere consueverimus, ac illius populos prospere dirigat, nihilominus causas ipsius Provinciae praesertim interesse dicte Camerae tangentes, per partes ipsarum causarum immortales facere affectantes, quandoque sub pretextu gravaminis quandoque vero per viam avocationis de partibus ad Romanam Curiam trahi, & ut plurimum coram pro tempore existenti Curiae causarum dicte Camerae Apostolice generali Auditore, seu eius locumtenente etiam tamquam ordinario introduci, & exinde dictam Camerae, & pro ea agentes gravioribus laboribus, & expensis fatigari, ac causas ipsas in longum plus debito distendere, & interdum pro eadem Camerae agentes praefatos laboribus, & expensis fatigatos eadem causas deferere sepe contingat cum gravi ipsius Camerae iactura, & Iustitiae neglectu.

Declaratio
de qua in
rubrica.

§.2. Nos, quorum interest dicte Camerae dispendiis, quantum cum Deo possumus, occurrere, in praemissis opportune providere volentes, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine statimus, & ordinamus, quod omnes, & singulae causae, tam criminales, quam mixtae de cetero perpetuis futuris temporibus infra limites dicte Provinciae pro tempore exorte in eadem Provincia per legatum, vice-legatum, gubernatorem, seu alios iudices, & officiales pro tempore existentes audiri, cognosci, decidi, & terminari debeant, nec quovis pretextu ad dictam Curiam contra continentiam tenorum, etiam vigore ordinariae facultatis praefati Auditoris, seu quorumvis commissionum in eadem Curia finiri, decidi, terminari, trahi, seu ad illam avocari, vel in ea committi possint.

Clausula
inter
rantes.

§.3. Decernentes nihilominus ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Obstantium
derogatio.

§.4. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac Provincialibus, & Synodalibus

Constitutionibus, ac Curiae causarum Camerae hujusmodi etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, ac facultatibus eidem Auditori, ac locumtenenti sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub anulo Piscatoris die 12. Junii 1548. Pontificatus nostri Anno XIV.

Dat. die 12.
Junii 1548.
An. XIV.

LIX.

Jurisdictione, ac facultates Praelatorum, & Officialium Visitationis Carcerum Almae Urbis: Et ordinationes ab eis observandae.

Horum Carceratorum subventionem curat Archiepiscopus fraternitatis Caritatis, de qua supra in Constitut. XL. Leonis X. Illius Tom. III. Part. III. fol. 473.

Quoad Gubernatorem Urbis attende Leonem X. Constitutione IX. Et si pro ibidem fol. 401.

PAULUS PAPA III.

Ad futuram rei memoriam.

Ad onus Apostolice servitutis supernae dispositione vocati, si omnium personarum iura illibata servari, & ab omni gravamine, & dispendio illa fore cupimus, & ad id libenter nostrae sollicitudinis studium adhibemus, multo magis equidem, pro Carceratis, & Pauperibus in Alma Urbe nostra commorantibus protegendis, ex injuncti Nobis officii debito Apostolice provisionis partes tenemur impendere, ne indigentium onerum, & gravaminum iniurias subeant, & detrimenta patiantur.

Exordium.

§.1. Pravae itaque, detestabiles, & illicitas improborum cupiditates, & ex quibus nostris subditis, & Pauperibus damnosa possent provenire dispendia, tollere cupientes, Leges, Decreta, & Statuta infrascripta, quorum aliqua per sel. rec. Clementem Praedecessorem nostrum, pro eorumdem Pauperum, & Carceratorum commodo, ad perpetuam rei memoriam, Motu proprio, ex certa scientia, & potestatis plenitudine, provisit, & salubriter edita fuerunt, motu, scientia, & potestate similibus in omnibus, & per omnia, ut inferius describuntur, observari debere hac in perpetuum valitura lege statimus, & mandamus. Decernentes irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Contrariis etiam privilegiis, & Constitutionibus, (illorum omnium tenores pro latissime expressis habentes) obstantibus quibus-

Statuta infer-
ta, ex causis
hic expressis
de Pontificis
servari jubet.

Statuta infer-
ta, ex causis
hic expressis
de Pontificis
servari jubet.

quibus-

Carceratis
quando gra-
tis relaxantur.

Quibuscumque. Quae intimari, & in Locis publicis appendi volumus.

§.2. In primis, quod quoties aliquis, sine mandato Officialium, ad quos spectat, capitur, praeterquam si in flagrante crimine reperitur, vel etiam si cum mandato captus, si culpabilis non sit repletus, vel indicia purgaverit, vel si iudici, qui eum capi fecit, etiam extra Visitationem, aut si Praesidentibus Visitationis ex aliqua causa rationabili videretur, gratis sine aliqua captura, & carceris solutione, & sine manu executorum libere relaxetur. Et si ad aliquid instantiam iniuste captus reperitur, ipsius expensis captura, & carceris solutio fiat, & si a barisello, vel executoribus contra praemissa aliquid exactum fuerit, capto restituatur ad omnem eius petitionem. Et in omnibus praedictis casibus iudices in mandatis de relaxando, sub majoris communicationis poena ipso facto incurrenda, debeant apponere, ut gratis ubique relaxentur. Neque possit aliquid a carceratis praefatis exigi sub pretextu, quod ab his qui eos iniuste capi fecerunt, recuperare poterunt. Sed executores, & Carcerum custodes debitas sibi mercedes ab illis exigant, qui iniuste carceratos detineri procurarunt. Distinque iudices omnes impensas, etiam pro alimentis per praefatos carceratos factis, eis etiam manu regia ab eis, qui eos indebite capi, & detineri iusserunt, restitui & refici faciant.

Capit tam-
quam testes
quomodo re-
laxandi.

§.3. Capti etiam pro informatione curiae tamquam testes, nihil capientibus solvant, nec in carceribus publicis aut secretis aliquo modo ponantur, sed incontinenti per iudices examinentur: examinati ad sua negocia facienda relaxentur, alioquin iudices pro qualibet vice poena decem ducatorum pro subventionem Carceratorum tantum applicandam multentur, nisi Gubernatori, Auditori, Vicario, vel Senatori, eos carcerandos fore videretur ex causa, quam Visitationibus iustificare teneantur. Et praedictis alimentis necessaria quoad in carceribus detinebantur, vel siles praestentur.

Carceratis in-
fra triduum
examinandi,
& deinde vel
dimittantur,
vel ponantur
ad largam.

§.4. Distinque iudices captum pro quovis crimine, in secretis carceribus ultra triduum antequam examinetur retinere nullo modo possint, sed infra triduum carceratum hujusmodi examinent, & juxta juris dispositionem, aut relaxent, si innocens reperitur, vel ponant ad largam, vel in dictis secretis carceribus, prout facti qualitas expostulat, retineant: alioquin custos in prima Visitatione id Visitationibus manifestare teneantur, sub poena decem ducatorum applicandorum, ut est supra scriptum: nisi de mandato nostro aliter fuerit ordinatum, de quo mandato ipsi iudices Visitationibus fidem facere teneantur, vel si dicti iudices ex aliqua iusta causa aliter faciendum Visitationibus notificaverint.

Si iudices
novo capta-
tur nisi de
mandato Gu-
bernatori.

§.5. Iudices praedicti sine legitimis indicibus praecedentibus neminem capi mandent, nisi Gubernatori ex legitima causa aliter visum fuerit, & tunc si capiendus sine indicibus sit aliquis, ducatur ad praesentiam ejusdem. Qui Gubernator instigatorem faciat cavere

de damnis, injuriis, & interesse, & prout qualitas persona carceranda expostulat, vel cogat cum ad cavendum de se praesentando, vel mittat ad carceres arbitrio suo. Verum si infra biduum indicia non supervenerint, relaxetur.

Indiciorum
copia deor-
tore, nisi in crimi-
nibus exco-
pit.

§.6. Captum vero quemcumque, ante torturam, seu antequam torture subiciant, ad purgandum indicia contra eum laborantia legitime admittant, data indiciorum copia in forma boni extractus, & non registri, cum expressione nominum testium, ad hoc, ut inquisitus possit se defendere, praeterquam in crimine heresis, & aliis criminibus a jure exceptis, juxta tamen juris dispositionem. Et si indicia purgata non fuerint (super quo tamen prius audiat Advocatus pauperum, vel alius quicumque ad libitum ipsius rei) tunc torquendum continuato actu torture, non autem in tortura per longum temporis spatium unius aut plurimum horarum, aut ad extraneos actus, etiam prandii aut coenae, divertendo detineant, sed prout facti, & torquenda personae qualitas expostulat, incontinenti expediant: & examinatos claris verbis utantur ad reperendum veritatem, non ad implendum constituti intellectum.

Et nemo tor-
queatur nisi legi-
timate pro-
cesso.

§.7. Et nullus torqueatur, nisi legitime prius indicibus, & testibus pro indicibus examinatis repetitis: carceratis, & Procuratore pauperum, in legitimatione, & repetitione citatis, & pauperibus arbitrio iudicum, de quorum mandato detinebantur, indiciorum copia gratis tradatur, vel processus cum indicibus advocato pauperum, sine aliqua impensa ostendatur. Et si Procurator fiscalis ad dandum interrogatoria citatus, illa infra terminum in citationibus contentum non dederit, testes pro carceratorum defensione examinari sine interrogatoriis debeant.

Capit pro
uno crimine
non interro-
gatur, nisi
alio uno indi-
cio.

§.8. Iidem iudices captum pro uno crimine, super aliis de quibus indicia aliqua non habent, nullo modo interrogare praesumant: sed tam in his, quam alias in omnibus occurrentibus juris communis dispositionem servare teneantur, & debeant, ac iudices, qui processerunt, dum causas in Vita proponunt, habeant secum processus, ut Visitatores intelligant, & videant carceratum minus, vel plus debito non gravari.

Verba rei,
scribantur per
Notarium il-
lius loci, quo
prostat
factum.

§.9. Ac insuper ne literarum signari ex mala notariorum in latinum translatione, quandoque indebite damnum patiantur, decernimus, quod verba super quibus interrogatur reus, eo modo quo ipse illa profert, in latinum si latine profert, vel vulgari sermone per notarium scribantur: & si reus loquatur in vulgari adhibeatur notarius illius linguae, vel idiomatis cuius est reus, vel cum interprete illius linguae.

Indiciorum
copia deor-
tore in modum
extractus.

§.10. Et si contingat reum indiciorum copiam petere velle, iidem notarii per modum extractus, & non regestri, & literis minutis, & currentibus, & pro quolibet margine pleno triginta versus continente, tradant, ac pro quolibet centenario cartarum scripturarum non plusquam quinque ducatos

atos recipiant, & sic pro rata in minori, vel majori cartarum numero, sub pena...

§. 11. Si vero ad alium iudicem acta forent transportanda, tunc fiat regestrum, & solvatur prout in Curia eadem solvi consuevit...

§. 12. Et si aliquis carceratus innocens reperiatur, & pro sua innocentia debeat relaxari, nihil ab eo in aliqua Curia, etiam occasione cuiusvis assentimenti exigatur.

§. 13. Custodes vero carcerum decreta Camere alias edita servare teneantur. Turris Nonæ, pro quolibet Clerico ultra carlenos veteres sex, pro Laico ultra tres. Custos Turris de Sabellis, ultra duos carlenos similes indifferenter, tam pro Clerico, quam pro Laico, etiam pro exarceratione, vel liberatione non exigat.

§. 14. Simili modo Barifellus, Marefcalli, & Executores, pro mercede sua executionis decreta dictæ Camere servare teneantur, sub pena vigintiquinque ducatorum pro qualibet vice incurrenda, & ut supra applicanda.

§. 15. Pro honesta cibatione ultra unum carlenum similem non exigant, ita tamen, quod pro qualibet vice cibandi ultra dimidium carlenum non capiant, ut si de mane tantum cibatus fuerit, vel de sero dimidium, ut præmittitur. Verum pro temporis qualitate solvatur minus, vel plus, dummodo non excedatur unus grossus pro qualibet vice cibandi. Si vero nullo modo cibati fuerint, etiam si in carceribus aliquibus diebus in secretis detenti sint, nihil exigatur. Detentus vero in larga faciat sibi expensis modo suo, & carcerum custodes non possint carceratos alimentorum expensas non solventes ultra quinque dies in Cameris detinere: quibus elapsis in publicis carceribus ponant.

§. 16. Teneantur dicti custodes tempore Visitationis omnes carceratos, nemine excepto, Visitationibus præsentare, & in secretis detentos nunciare in scriptis, & postquam fuerint examinati, finito examine præsententur, & hoc sub pena præmissa decem ducatorum pro qualibet vice contraventionis.

§. 17. Et insuper dicti iudices carceratos per alios non arrescent in carceribus, sed si aliam causam habent contra carceratum, significetur iudici, de cuius commissione fuit carceratus, & ille in omnibus procedat contra carceratum; præter Gubernatorem, qui possit arrestare ex causa delationis armorum. Item si aliquis iudicum commisisset mandatum de capiendi aliquem, antequam Gubernator, vel alius ex dictis iudicibus illud commiserit, nullus alius iudex possit de illo se impedire, dummodo, in libro actorum continet de commissione talis mandati, & sub eadem die.

§. 18. Item significationes factæ per Gubernatorem, vel alios iudices data idonea cautione serventur per omnes per duos menses, lapsis duobus mensibus non serventur.

§. 19. Item quod singulis hebdomadis Visitatores carcerum visitent omnes carceres semel in hebdomada, vel saltem bis in hebdomada duos carceres, nisi impediti fuerint, & relaxandos relaxari faciant statim ante recessum a visita.

§. 20. Item id quod per commune Visitationum votum deliberatum fuerit, semper observetur, & executioni mandetur, & custos carcerum eis parere debeat, sub pena decem ducatorum, ut præfertur, applicanda, non obstantibus tertiis contradictione, vel inhibitione, nec contradicenti, & alleganti post prælata vota fore mandatum nostrum, vel Camerarii, nisi illud exhibeat, credatur, sed omnino relaxatio fiat.

§. 21. Item quod factis decretis de relaxando, custodes non teneantur carceratum vigore alicujus arresti, nisi fuerit subscriptum ad minus manu duorum Visitationum.

§. 22. Item facta compositione, omnes penæ consignentur penes depositarium nostrum, distribuendæ per mandatum nostrum, vel dicti Camerarii.

§. 23. Item quod custodes carcerum non possint aperire captas elemosynarum pauperum carceratorum sine presentia alterius ex Procuratoribus dictorum pauperum; & ille pecunie non dentur magistris domus carceris, sed dispensentur inter illos, qui non habent modum vivendi per eundem magistrum, cum interventu Capitanei carcerum, & unius ex Procuratoribus pauperum.

§. 24. Item capti ex cuiusvis mandato non ducantur ad alium locum, nisi ad publicos carceres, ad quos Visitationes causa Visitatione accedere solent, aut ad Castrum S. Angeli de speciali mandato nostro.

§. 25. Habentes significationes five moratorias a Camera Apostolica concessas propter paupertatem, & prælata cautione, etiam sint obligati in forma Camere, ad instantiam quarumvis personarum privatarum non molestantur auctoritate seu mandato alicujus iudicis, sub pena arbitrio Camere declaranda.

§. 26. Infirmi carcerati, si pro debito civili detinentur, facta fide per duos medicos de infirmitate gravi, ita quod sit periculum vite, prælata cautione de redeundo recuperata sanitate, relaxentur. Si vero pro causa criminali, ex qua veniret imponenda poena mortis, si jam sit confessus, vel convictus, vel pro aliis criminibus minoribus, prælata cautione idonea, liberetur ut supra. Et si sit pauper, qui eam non reperiat, consignetur Hospitalis guardiano, qui quamprimum convalescet, præsentare teneatur.

§. 27. Infirmi pro debito carcerati quando relaxandi.

§. 28. Bona respecta penes carceratum custodien.

§. 29. Custodes carcerum non exigant, nec sponte recipiant ab arrestantibus carceratos, ultra quam exigatur a carcerato pro relaxatione.

§. 30. Barifellus non exigat aliquid a carceratis ratione expensarum, quas dicit se fecisse pro exploratoribus.

§. 31. Trimeses visitentur bis in anno, & facta visitatione fiat verbum Nobis, vel Pontifici pro tempore, & relaxandi ex mandato Visitationum sine mora per Capitaneum trimesium relaxentur, sub pena amissionis salarii.

§. 32. Carcerum custodes carceratos ad alios carceres sine iudicum, de quo mandato detinentur, licentia, transferre, nec a carceratis aliquid exigere, dum pro stipulanda aliqua obligatione per carceratos facienda eos a carceribus extrahant, vel a conpedibus liberant, non possint.

§. 33. Marefchalchi, ceterique executores, in causis civilibus, & criminalibus Capitolii tabulam observent. Et pro quibusvis executionibus, realibus, & personalibus usque ad summam quinque ducatorum, carlenum unum, usque ad decem, duos, usque ad quinquaginta, quinque, & ab inde supra, quæcumque fuerit summa, ducatum unum, & non ultra exigant. In executionibus vero penæ capitalis, vel sanguinis, ducatum unum. In casibus vero, in quibus eis quarta pars penarum secundum statuta debetur, si ex gratia penæ moderentur, etiam si post executionem gratiam fieri contingat, quartam tantum ejus recipiant, quod ex gratia solvitur. Barifellus vero in civilibus etiam illam observet. In criminalibus autem, & extra Urbem in civilibus, & criminalibus, id tantum capiat, quod per Cameram Apostolicam, seu Gubernatorem fuerit ordinatum, ubi inter eum & partes dissensio super hoc foret. Pro mandato de relaxando in curia Gubernatoris in causis criminalibus, non tamen gravioribus, solvatur notario tertia pars unius julii, & pro sigillo carlenus unus.

§. 34. Carcerati qui non acceperunt copiam processuum, non teneantur aliquid pro carceribus solvere.

§. 35. Pro injuriis verbalibus, & altercationibus sine armis, vel sanguine factis, & in causis civilibus non excedentibus summam quinque ducatorum, & in similibus aliis rebus minimis, nemo carceribus mancipetur.

§. 36. Pauperes qui per sententiam absolvuntur, & divites qui condemnati fuerint, pro nota sententiæ, nec pro iudicum propinis, nec quibusvis juribus fiscalibus aliquid solvere teneantur.

§. 37. Carcerati in Ripa, in visitatione Capitolii. Carcerati vero in Burgo, in visitatione Turris Nonæ, præsententur. Et

Regestrum fac actorum transportatorum.

Innocens nihil solvat.

Custodes Carcerum servent decreta Camere.

Executores idem faciunt.

Carceratos cibatio.

Custodes præsentent Visitationibus detentos in publicis, & notarios detentos in secretis.

Arrestantur per iudicem, de cuius mandato est aliquis carceratus.

Significationes serventur per duos menses.

Pro eadem causa unius iudicis carcerat.

Visitatio singulis hebdomadis fiat.

Ejus resolutiones attendantur.

Relaxandi ex decreto Visitationis, non possunt arrestari.

Compositio penarum depositum.

Elemosynæ quomodolibet distribuuntur.

Capti omnes ad carcerem publicum ducantur.

Significationes concessas a Rev. Camerario serventur.

Infirmi pro debito carcerati quando relaxandi.

§. 28. Bona, vel pecunie, quæ repuntur in posse carceratorum, consignentur cum inventario factis in presentia carcerati, & coram duobus testibus custodi carcerum; qui teneatur restituere integre ad mandatum iudicis, qui eum capi fecit.

§. 29. Custodes carcerum non exigant, nec sponte recipiant ab arrestantibus carceratos, ultra quam exigatur a carcerato pro relaxatione.

§. 30. Barifellus non exigat aliquid a carceratis ratione expensarum, quas dicit se fecisse pro exploratoribus.

§. 31. Trimeses visitentur bis in anno, & facta visitatione fiat verbum Nobis, vel Pontifici pro tempore, & relaxandi ex mandato Visitationum sine mora per Capitaneum trimesium relaxentur, sub pena amissionis salarii.

§. 32. Carcerum custodes carceratos ad alios carceres sine iudicum, de quo mandato detinentur, licentia, transferre, nec a carceratis aliquid exigere, dum pro stipulanda aliqua obligatione per carceratos facienda eos a carceribus extrahant, vel a conpedibus liberant, non possint.

§. 33. Marefchalchi, ceterique executores, in causis civilibus, & criminalibus Capitolii tabulam observent. Et pro quibusvis executionibus, realibus, & personalibus usque ad summam quinque ducatorum, carlenum unum, usque ad decem, duos, usque ad quinquaginta, quinque, & ab inde supra, quæcumque fuerit summa, ducatum unum, & non ultra exigant. In executionibus vero penæ capitalis, vel sanguinis, ducatum unum. In casibus vero, in quibus eis quarta pars penarum secundum statuta debetur, si ex gratia penæ moderentur, etiam si post executionem gratiam fieri contingat, quartam tantum ejus recipiant, quod ex gratia solvitur. Barifellus vero in civilibus etiam illam observet. In criminalibus autem, & extra Urbem in civilibus, & criminalibus, id tantum capiat, quod per Cameram Apostolicam, seu Gubernatorem fuerit ordinatum, ubi inter eum & partes dissensio super hoc foret. Pro mandato de relaxando in curia Gubernatoris in causis criminalibus, non tamen gravioribus, solvatur notario tertia pars unius julii, & pro sigillo carlenus unus.

§. 34. Carcerati qui non acceperunt copiam processuum, non teneantur aliquid pro carceribus solvere.

§. 35. Pro injuriis verbalibus, & altercationibus sine armis, vel sanguine factis, & in causis civilibus non excedentibus summam quinque ducatorum, & in similibus aliis rebus minimis, nemo carceribus mancipetur.

§. 36. Pauperes qui per sententiam absolvuntur, & divites qui condemnati fuerint, pro nota sententiæ, nec pro iudicum propinis, nec quibusvis juribus fiscalibus aliquid solvere teneantur.

§. 37. Carcerati in Ripa, in visitatione Capitolii. Carcerati vero in Burgo, in visitatione Turris Nonæ, præsententur. Et

§. 38. Bona respecta penes carceratum custodien.

§. 39. Custodes carcerum non exigant, nec sponte recipiant ab arrestantibus carceratos, ultra quam exigatur a carcerato pro relaxatione.

§. 40. Barifellus non exigat aliquid a carceratis ratione expensarum, quas dicit se fecisse pro exploratoribus.

§. 41. Trimeses visitentur bis in anno, & facta visitatione fiat verbum Nobis, vel Pontifici pro tempore, & relaxandi ex mandato Visitationum sine mora per Capitaneum trimesium relaxentur, sub pena amissionis salarii.

§. 42. Carcerum custodes carceratos ad alios carceres sine iudicum, de quo mandato detinentur, licentia, transferre, nec a carceratis aliquid exigere, dum pro stipulanda aliqua obligatione per carceratos facienda eos a carceribus extrahant, vel a conpedibus liberant, non possint.

§. 43. Marefchalchi, ceterique executores, in causis civilibus, & criminalibus Capitolii tabulam observent. Et pro quibusvis executionibus, realibus, & personalibus usque ad summam quinque ducatorum, carlenum unum, usque ad decem, duos, usque ad quinquaginta, quinque, & ab inde supra, quæcumque fuerit summa, ducatum unum, & non ultra exigant. In executionibus vero penæ capitalis, vel sanguinis, ducatum unum. In casibus vero, in quibus eis quarta pars penarum secundum statuta debetur, si ex gratia penæ moderentur, etiam si post executionem gratiam fieri contingat, quartam tantum ejus recipiant, quod ex gratia solvitur. Barifellus vero in civilibus etiam illam observet. In criminalibus autem, & extra Urbem in civilibus, & criminalibus, id tantum capiat, quod per Cameram Apostolicam, seu Gubernatorem fuerit ordinatum, ubi inter eum & partes dissensio super hoc foret. Pro mandato de relaxando in curia Gubernatoris in causis criminalibus, non tamen gravioribus, solvatur notario tertia pars unius julii, & pro sigillo carlenus unus.

visitationes. Camerario Ripæ, & iudici Burgi, per Procuratores pauperum, Capitolii, & Turris Nonæ intimentur. Placet, & ita mandamus. A. Pape subsc.

Sequitur deputatio executoris præcedentis Constitutionis.

PAULUS PAPA III.

Motu proprio &c.

CUM alias nos &c. Omissis residuum Bullæ, quia tota est, quæ præcedit.

§. 1. Et pro præmissorum, omnium, & singularium observatione, & executione committimus, & mandamus Episcopo Torcellan. Camere Apostolicæ Clerico, & ad præsens carcerum præfate Urbis Visitationi, & pro tempore eorundem carcerum alteri Clerico, per eandem Cameram deputando, ut decreta prædicta per quoscumque ejusdem Urbis iudices, notarios, executores, carcerum custodes, & alios ad quos pertinet, in omnibus, & per omnia inviolabiliter observari mandet, & faciat cum effectu, ac contravenientes, & inobedientes quoscumque, per censuras Ecclesiasticas, & pecuniarias, ac privationis, seu suspensionis ab officio, necnon carceris, & alias etiam personales, de quibus ei videbitur, penas illas etiam aggravando, & reaggravando, mandata executiva desuper decernendo, ac brachium sæculare exercendo quacumque appellatione postposita, coerceat, & compulcat, penarumque prædictas exigat, & imponat, ac exigi, & imponi faciat, & mandet, tam ex ejus officio, quam ad instantiam Advocati, & Procuratoris pauperum pro tempore existentium, cum facultate citandi, & inhibendi, aliaque faciendi, & exequendi, quæ in præmissis, & circa præmissa fuerint necessaria, & opportuna.

§. 2. Præmissis, necnon Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegii quoque, & indultis quomodolibet, etiam vim contractus habentibus, & ex causa quantumcumque onerosa, concessis, & confirmatis, quorum tenores pro expressis haberi volumus, perinde, ac si de verbo ad verbum, de illis individua mentio facta esset, quibus specialiter, & expresse derogamus, quatenus præmissis decretis, & ordinationibus obstant, ceterisque in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscumque.

Placet Motu proprio. D. Videat Reverendiss. Card. Camerarius. A. Approbatæ fuerunt a Camerario, & approbatæ in Camera die 4. Julii 1548. Pontificatus S.S. D. N. Pauli, divina providentia Papa III. anno decimo quarto.

Admissio Camerarii & Cameræ. P. An. XIV. die 4. Julii.

Indul.

Relatio præced. Constit. Executor iustit. Constitutio deputatus Clericus, qui pro tempore est carceris Præfatus.

Classificatio de rogatoria.

Pape subsc.

Indulta Mercatorum utriusque Ripae Urbis, circa prioritatem, & potioritatem suorum creditorum ripalium, & circa dilationes, & moratorias eorum debitoribus non concedendas.

Jurisdictionem Judicium Riparum, habet hic sup. in Constit. VI. Cum nobis fol. 124. & Clem. VII. Const. IV. Nuper fol. 35.

PAULUS PAPA III.

Motu proprio &c.

CUM postquam fel. recor. Innocentium Octavum, Leonem Decimum, Clementem Septimum, Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos etiam publicam utilitatem praeculis habentes, mercatores in Ripa, & Ripetta Urbis commercia exercendi promptiores, ad vinum, frumentum, & alias merces pro usu, & comodo incolarum, & curialium Urbis necessarias, per mare, & terram, ad eandem Urbem adducendas, & conveli faciendas reddere studentes, eis inter alia privilegia indultum, ac concessum fuit, ne sub praetextu moratoriarum, salinarum, cessionis bonorum, dilationis quinquennalis, aut quarumvis commissionum, etiam a Nobis desuper diversis Romane Curiae iudiciis exortarum per debitores ipsorum occasione huiusmodi commerciorum venditorum, crediti sui, & pretii inde provenientis exactio retardaretur, seu quomodolibet impeditur, expresseque Camerario Ripae, & Ripetta praefate, pro tempore mandatum, ut moratorius, & alius praemissis non obstantibus, debitores, sic morosos, ad satisfaciendum, & solvendum praefatis mercatoribus compelleret, aliaque faceret, & prout in diversis desuper signatis motibus propriis, quorum tenores, & compendia veriora pro plene expressis hic haberi volumus, latius continetur.

Horum Pontificum Constitutiones non possunt, uti hic plene relatis, in quibus cavetur, debitoribus ripalibus dilationes non concedi.

Quidam privilegia hoc iudicium esse non obesse, pretendebant.

§.1. Accepimus nuper nonnullos cavillosos debitoribus, quod una via reperitur prohibita, alia extorquere fatigantes, clericos, seu alios magis privilegiatos existentes, contra se praemissa indulta, & privilegia locum non habere pretendentes. Beneficium decretalis, Peruenit, seu decretalis, Odoardus, impetrasse quotidie, praetextuque commissionum a Nobis desuper exortarum, ac admissionum sibi illarum vigore concessarum per diversorum Rom. Curiae iudicum sententias, quae etiam in rem transivisse iudicatas dicuntur, & beneficia praefata defraudasse eosdem mercatores, quos fit ut alibi etiam quam coram dicto Camerario ordinario eorum iudice, propter fraudes has excogitatas, ad diversa tribunalia huiusmodi contra formam dictae Ripae constitutionum pro credito suo litigare coguntur. Necnon quod etiam laudabili haecenus, & inveterata consuetudine fori eiusdem Ripae introductum fuit, quod mercatoribus eiusdem qui mercimonia praedicta, ut plurimum pretio minime praesenti interveniente, sed ad

diem solvendo vendentes, notariosque praesto non habentes, seu alias pro majori ipsorum commodo merces sic venditas aliter describi curare, nisi in eorum, & proxenatarum Ripalium libris conscripti non sunt, scriptura, & adnotatio ad probandum, & consequendum creditum eorum, in iudicio & extra sufficiant; nihilominus a certo tempore circa ob frequentes debitorum decationes, ortis litibus, & quaestionibus inter dictos mercatores, ac alios eorumdem debitorum decoctorum creditores, instrumenta publica etiam in ampliori forma Camerae Apostolicae habentes, super discussione ac prioritate in bonis debitorum coram variis iudicibus adversus consuetudinem huiusmodi in dubium revocant, in grave ipsorum mercatorum praerudicium, qui tempus, quod in exercenda mercatura consumpturi essent, in eorum creditis recuperandis conterere coguntur, ac Urbis maximum incommodum, cuius ubertas propterea non parum minuitur.

§.2. Nos quibus indemnitas dictorum mercatorum, ac Almae Urbis nostrae commodum non minori cura nunc sumus, quam alias fuerint, inconvenientibus huiusmodi occurrere volentes, praesentium vigore, quas vim perpetuae Constitutionis habere decernimus, Motu proprio praedictos ad beneficia praefata extendentes, omnes, & singulas commissiones, etiam expressam mentionem de rebus Ripalibus continentes, & a Nobis illarum vigore, seu alias quomodolibet inhibitiones, significationes, decreta, & admissiones ad beneficia praefata quibusvis dictorum mercatorum occasione rerum Ripalium debitoribus, etiam dictis quantumcumque privilegiatis per quoscumque iudices in posterum concedenda, & emananda, eisdem debitoribus hullatenus, ad effugiendum, vel differendum solutionem debiti occasione praefati sic contracti suffragari debere decernimus.

§.3. Et insuper eisdem mercatoribus, ut ad probandum plene, in iudicio, & extra, qualitatem, & quantitatem mercium praedictarum ab eis venditarum pro tempore, adnotatio, & descriptio de illis, de ipsorum, ac proxenatarum praemissorum libris, in iudicio, & extra plene probent, ac fidem indubiam faciant, executionemque habeant perinde, ac si esset obligatio in forma Cam. Apostolicae, & alias exequatur iudex, prout in Curia Ripae, & Ripetta executioni mandantur.

§.4. Decernentes insuper quod si mercator, ut supra, Ripalis reperiat aliquando, vel in aliquo loco bona, quae sua esse pretendat, illa ad se pertinere, & sua esse intelligantur, plene, & sufficienter probasse, si per testes docuerit, aut per proxeneta, medio iuramento eiusdem proxenetae, & alium idoneum testem, aut alias legitime probaverit, juxta consuetudinem dictae Ripae, & Ripettae, & sic observari volumus, & mandamus, contra quoscumque juxta praefatam consuetudinem, mercatoresque praefati in mercibus sic venditis pepes debitoribus existen-

Hic ideo Pontifex d. indultum validum contra quoscumque.

Mercatorum Ripalium libris, iuncto libro Proxenatarum etiam erodii jubet.

Ipseque in rebus eorum extantibus, praefertantur canibus.

existentibus, etiam a quibusvis detentis quibuscumque alius creditoribus, etiam expressam, & anteriorem hypothecam, instrumenta publica in ampliori forma Camerae Apostolicae confecta, & stipulata, creditum suum probantia habentibus, etiam clericis, S. R. E. Cardinalibus, & aliis quibusvis cuiuscumque gradus, vel conditionis existant praferri.

In aliis vero habeat hypothecam & concurrant cum obligationibus Camerae libris.

§.5. In aliis vero quibuscumque debitorum bonis, cum ceteris creditoribus hypothecam, expressam seu tacitam, habentibus, concurrere occasione debitorum propter merces Ripales venditas dumtaxat contentarum, ac duabus sententiis conformibus, per Camerarium, ac Praesidentem pro tempore dictae Ripae, & Ripettae, latis, nullatenus appellari, vel provocari, etiam ad Nos, & Sedem Apostolicam, quas effectum rei iudicatae habere debere volumus. Et sic per quoscumque iudices, etiam S. R. E. Cardinales, ac causarum Palatii Apostolici Auditores, in quibusvis causis, negociis, & controversiis, sententiarum, iudicari, & definitur debere, irritum quoque & c. decernimus.

Officialis, & iudices casus observant.

§.6. Mandantes propterea moderno, & pro tempore Camerario praefato, quatenus debitores ex causa praemissa obligatos, decretis, significationibus, admissionibus, & aliis praedictis non obstantibus, ad satisfaciendum mercatoribus antedictis de debitis sic contractis, ac eorumdem debitorum bona detinentes, ad illa sibi dimitendum ad effectum consequendum satisfactionem integram juris opportunis remediis, ac alias juxta stylum curiae suae compellat. Dantes eidem facultatem, ac omnimodam potestatem quibusvis iudicibus secularibus, & Ecclesiasticis, ac omnibus Romane Curiae tribunalibus, etiam sub censuris, & poenis pecuniariis, suo moderandi arbitrio, ne exactio debitorum ex causa praeserta contractorum quomodolibet impediatur, in illisve quovis quaesito colore, & mercatoribus praedictis praecipientes, ne solvere debentes alibi quam coram se intromittant inhibitiones. Et si aliquas inhibitiones per alios quoscumque iudices Urbis ad uxorum dictorum debitorum, aut aliarum quarumcumque personarum, dominium, vel hypothecam, seu quodlibet aliud jus in bonis in omnibus dictorum debitorum existentium, seu per dictos debitores quovis modo possessis habere praetendentium factas invenerit, per quas executio ad instantias dictorum mercatorum decreta in dictis bonis fieri prohiberetur invenit, ne ex hoc facultas bona huiusmodi occultandi detur, eisdem inhibitionibus non obstantibus bona praefata describi, & de illis inventarium confici, & penes aliquam idoneam personam deponi, quousque de iuribus partium discutatur faciendi. Et si aliqui ex dictis debitoribus de Urbe absuerint, literas rogatorias eis, qui in eis locis, ubi dicti debitores moram traxerint, iustitiae ministrandae praefuerint directas, ut eosdem debitores ad satisfaciendum dictis mercatoribus compellant, cum comminatione repressalium, nisi id faciant, decernentes, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

mittentes, & illarum praesentationis relatione habita, neque infra terminum in illis praefixum, iustitia ministrata fuerit, repressalias contra homines dictorum locorum, illorumque res, & bona, juxta stylum in Urbe solitum, decernentes, & exequentes, mandantes, & facientes.

Quibuscumque non obstantibus.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, stylo Palatii, statutis, & novis reformationibus Urbis, privilegiisque, inductis, & facultatibus praedictis, debitoribus, & aliis, & pro tempore Auditori Camerae Apostolicae, Gubernatori, Vicario, Senatori, quibusvis alii iudicibus Urbis, eorum Curia, etiam per Nos concessis, innovatis, & approbatis, & concedendis, quibus omnibus, ac si eorum tenores &c. latissime, hac vice dumtaxat derogamus. Praesentemque nostram Constitutionem, cui non derogatum per quamcumque signaturam, ac in qua, omnia, & singula decreta, & clausulas, in motibus propriis praedictis contentas, & descriptas, & repetitas censi debere volumus, in volumine statutorum dictae Curiae Ripae, & Ripettae, describi, & registrari, cui sola signatura, in iudicio, & extra, sufficiat, regula contraria non obstante mandamus.

Placet, & ita mandamus. A. Die 26. Augusti 1548. admissa fuit cedula d. motus proprii ex decreto, & collatione a concordat. lib. 5. fol. 118. Hieronymus de Tarano. Visa Jul. Gom. Camerae Apost. Decanus, & Ripae Praesident.

Pape subscr. Admissio Pontificis An. XIV die 26. Aug.

LXI.

Personae Ecclesiae, testandi licentiam a Sede Apostolica non habentes, decimam tantummodo partem locis piis relinquere, & donare possint.

De Spoiliis Vid. Constit. LIV. huiusmodi Pontificis sup. fol. 232.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex, qui ex assuetudine Sedis Apostolicae benignitate, in favorem Ecclesiarum, Hospitalium, & aliorum piorum locorum, diversa privilegia concedere consuevit, si processu temporis tendunt in abusum, illa moderati, ac desuper opportune providere solet, prout rerum, & temporum qualitate pensata conspiciet in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§.1. Sane non absque animi molestia accepimus, quod nonnulli Archiepiscopi, Episcopi, & Praelati, aliaque personae Ecclesiae, tam seculares, quam diversorum Ordinum, & militiarum regulares, non habentes de eorum rebus, ac bonis testandi, & disponendi facultatem, Ecclesias, Hospitalia, & alia pia loca, quibus a dicta Sede

Praelati quidam, testandi facultate non habentes, in sinebant heredes quaedam loca pia, quae ex indulto poterant conferri, quibus iustitiam bona: & in.

1548. super multa legata faciebant in favorem eorum ad quos bona devenire non poterant.

Hic ideo Dignitas dicitur ducim partem tantummodo sic ut in sui posse placet.

Sede Apostolica capiendi res, & bona, ex testamento, vel alia dispositione illorum, qui alias de rebus, & bonis eorum disponere non possent, facultas est concessa, haeredes instituunt, & in testamentis, sive eorum dispositionibus plura legata, seu ordinationes in favorem diversarum personarum, ac alios usus, in quos bona, & res hujusmodi transmitti non possent, faciunt, Hospitaliaque, Ecclesiae, & loca pia hujusmodi, sive eorum Rectores fidem testantium, seu disponentium insequen. legata ipsa, & in testamentis, seu aliis, etiam inter vivos dispositionibus ordinata adimplent, ex quo Camera Apostolica circa res, & bona, spolia nuncupata, per obitum Archiepiscoporum, Episcoporum, Praelatorum, & aliarum personarum Ecclesiasticarum hujusmodi, absque testandi, & disponendi facultate decedentium remanentia in suis juribus detrimentum patitur, & jacturam.

§.2. Et quia nostrum est, in praemissis taliter providere, quod ipsius Camera jurium debita ratio habeatur, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, tenore praesentium, omnia, & singula privilegia, facultates, gratias, literas, & indulgentias, quibusvis Ecclesiis, etiam Metropolitanis, Monasteriis, Hospitalibus, etiam ab Archiepiscopali Sancti Jacobi in Augusta de Urbe dependentibus, seu causam habentibus, ac aliis piis locis ubilibet constitutis, per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem praefatam, super capiendis, seu acquirendis hereditatibus, rebus, ac bonis, ex testamento, donatione inter vivos, vel alia quacumque dispositione quorumcumque Archiepiscoporum, Episcoporum, Praelatorum, & aliarum personarum Ecclesiasticarum, secularium, vel regularium, utcumque etiam, ut praefertur, qualificatorum, & quacumque praerogativa, ac dignitate, & auctoritate fulgentium, etiam si S.R.E. Cardinales fuerint, de hereditatibus, rebus, & bonis hujusmodi facultatem disponendi non habentium, vel alias quomodolibet concessa, etiam si usu recepta sunt, moderantes; Volumus, decernimus, & declaramus, quod Archiepiscopi, Episcopi, Praelati, & personae hujusmodi, de rebus, ac bonis eorum, a Nobis, vel a dicta Sede facultatem testandi, seu disponendi non habentes, decimam partem tantum, rerum, & honorum eorumdem, mobilium, & immobilium, & feroventium, ac pecuniarum, Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, & piis locis, capiendi, & acquirendi facultatem hujusmodi habentibus tantum per viam institutionis haeredum, seu donationis, vel legati, in vita, seu in morte relinquere, & Ecclesiae, Monasteria, Hospitalia, & pia loca hujusmodi, seu illorum rectores, non nisi decimam partem hujusmodi capere, seu acquirere possint, & ad hoc Ecclesiarum, & Hospitalium, ac aliorum piarum locorum hujusmodi privilegia, facultates, concessiones, gratias, literas, & indulgentias quacumque, reducimus, ac moderamus.

ramur. Decernentes sic, &c. Non obstantibus &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 28. mensis Martii, millesimo quingentesimo quadagesimo octavo, Pont. nostri anno XIV.

LXII.

De electione Vicarii Generalis Congregationis Eremitae Camaldulensis, ac S. Michaelis de Murano, Monachorum Ordinis S. Benedicti.

De hac Eremita vide etiam hic sup. in Constit. I. Rationi fol. 112.

PAULUS PAPA III.

Dilectis filiis Vicario generali, & Visitatoribus Congregationis Camaldulensis, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exponi Nobis nuper fecistis, quod licet ab antiquo tempore citra, morte pro tempore existentis Generalis totius Ordinis, & Congregationis Camaldulensis adveniente, duo Visitatores, & totidem Praelati ejusdem Ordinis, loco, in quo eundemet Generalem decedere contigebat, magis propinquo alium Congregationis hujusmodi Generalem infra annum semper eligere consueverint. Nihilominus Generalem hujusmodi quoties eum decedere, aut illius officium cessare contigerit, si vobis, & aliis ejusdem Ordinis Praelatis infra scriptis eligendis, licentia, & facultas concederetur, profecto in evidentius totius Ordinis emolumentum, & decus cederet. Quare pro parte vestra, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut dicti Ordinis commodo, & decori consulere, ac alias in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

§.1. Nos igitur, qui personarum quarumlibet, praesertim religionis jure deditarum votis libenter annuimus; Vos, ac Praelatos infra scriptos, utrumque singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine quavis auctoritate, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, ac Majori Sacrae Camaldulensis Eremitae, & Classensi, Ravennat. necnon S. Michaelis de Murano, ac S. Mariae ad Carceres, & Vallis Castri Abbatibus, necnon per Priores gubernari solitorum S. Matthiae de Murano, ac Angelorum Florentiae dicti Ordinis Monasteriorum Prioribus pro tempore existentibus, quod de cetero, ipsi, & vos, ac pro tempore existentes dicti Ordinis Visitatores, in unum in dicto Monasterio Classensi, aut alio convenienti loco, de omnium, seu majoris partis vestrum consensu eligendo congregati, Generalem Congregationis, & Ordinis hujusmodi, quoties eum decedere contigerit, infra mensem a die obitus, pro tempore existentis Generalis hujusmodi computandum, usque ad futurum Capitulum, singulis annis juxta ejusdem statuta fieri solitum, eligere possitis, & valeatis, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, de speciali gratia indulgemus. Decernentes electionem, per vos, ac Abbates, & Priores hujusmodi faciendam, validam, & efficacem fore, ac quascumque alias aliter pro tempore factas in Generalem hujusmodi electiones, nullas, & invalidas existere.

Causa hujus Constitutionis.

Qui possint eligere Generalem infra mensem, si ejus officium vacet.

Disciplinis, & laudabilibus institutis conferentur, & augeantur, Nos reddat favorabiles, & benignos, ad Societatem vero de Jesu per Nos institutam, & approbatam, ejus specimen, veluti ager fertilis in Domino, multiplices atque uberes fructus animarum, ad summi Regis laudem, & fidei incrementum attulit, & affert quotidie verbo, & exemplo in populo Christiano, dirigentes praecipue velut pius pater oculos mentis nostrae, dignum censemus, ut ipsam Societatem ejusque in odorem suavitatis Altissimo deservientes personas specialibus favoribus prosequamur, illaque sibi favorabiliter concedamus, per quae Societas ipsa utiliter regi, & prospere dirigi, ac ad animarum auxilium fideliter in Domino procedere valeat.

Quo vero post elapsam mensem.

Derogatio contrariarum.

§.2. Ac volentes, quod si vos, ac Abbates, & Priores praefatos ad Generalem hujusmodi infra unum mensem eligendum discordes esse contigerit, quod mense hujusmodi elapso, omnes totius Ordinis, & Congregationis hujusmodi Praelati, pro electione hujusmodi facienda in unum congregari, & convocari, ac unum in Generalem Ord. praedicti, invocato desuper divino auxilio, eligere debeant, & studeant.

§.3. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Congregationis, & Ordinis hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, Congregationi, & Ordini hujusmodi, sub quibusvis tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, in praemissis contrarium forsitan concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, individua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibusvis.

D.P. A. XIV. 19. Junii.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die decimanona Junii millesimo quingentesimo quadagesimo nono, Pont. nostri anno XIV.

LXIII.

Explicatio muneris, & auctoritatis Praepositi Generalis Clericorum Regularium Societatis Jesu, cum diversarum gratiarum concessione, ordinationumque pro ejus bono regimine constitutione.

De his omnibus, & aliis, vide hic sup. in Constit. XXXI. Regimini fol. 185.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Licet debitum pastoralis officii omnibus regularem vitam ducentibus, ut in suis Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

§.1. Hinc est, quod Nos dilectorum filiorum Ignatii de Loyola moderni Praepositi Generalis, & aliorum sociorum ejusdem Ordinis supplicationibus inclinati, sibi, ut Praepositi Generalis dictae Societatis, pro tempore existentis, cum primum juxta Constitutiones ejusdem Societatis in illius Praepositi electus fuerit, eo ipso verus ipsius Religionis Generalis Praepositus, cum libera generali, & omnimoda cura, & administratione omnium, & singulorum, ad felix regimen, & prosperam directionem dictae Societatis spectantium, & pertinentium, sit & esse censetur, ac suum Praepositi officium in omnibus exercere incipiat, ac plenam in universos ejusdem Societatis socios, & personas sub ejus obedientia degentes, ubilibet commorantes, etiam exemptos, etiam quascumque facultates habentes, suam jurisdictionem exerceat.

Praepositi generalis libertas est administratio, & perpetua.

§.2. Possitque, & debeat dictus Praepositus per personas ad id dictae Societate facultatem habentes, & ad id deputatas, in certis casibus juxta dictas Constitutiones amoveri, & alius ipsius loco, per eandem personas substitui, & alias, prout persona deputata praedicta id in Domino conspexerint salubriter expedire.

Certis tamen casibus remanere potest.

§.3. Ac ipsemet Praepositus pro tempore existentis ire, & suos quocumque locorum etiam inter infideles, cum expedire in Domino judicabit, mittere, ac revocare, & per Nos, ac Successores nostros, ad locum aliquem missos sine temporis certi limitatione, cum id expedire ad Dei gloriam, & animarum auxilium, visum erit (super quo conscientiam dicti Praepositi oneramus) ad alia loca transmittere, libere, & licite valeat, qui ubicumque morari contingat, ad nutum nostrum, & Romani Pont. pro tempore existentis, ad Sedem Apostolicam, seu quo oportuerit, & sibi per dictam Sedem injunctum fuerit, juxta ipsius Societatis professionem, venire debeat, concedimus.

Praepositi circa missiones potestas.

§.4. Ac volumus, statuimus, & ordinamus, quod Praepositus absque Societatis, & aliquis ex locis hujusmodi absque dicti Praepositi consensu, & expressa licentia, electioni, seu provisioni de illius persona in Episcopum, Archiepiscopum, aut aliam quacumque dignitatem, per quemcumque

Dignitas e. Sacris abique consensu Praepositi, & Praeposito absque assensu Societatis acceptari non potest.

1549. Bona Societati donata...

Ecclesia benedicti...

Et de novo...

Superiores...

Confessores...

Sacramenta...

Sioram dote, seu scholarium inibi...

§.25. Et Ecclesias predictas...

§.26. Inhibentes omnibus...

§.27. Et, ut Societatis hujusmodi...

§.28. Præterea cum intellexerimus...

§.29. Necnon omnibus...

consilium, commorantibus...

§.30. Necnon animarum profectui...

§.31. Et insuper quatuor aliis...

§.32. Ac Præposito Generali...

§.33. Et ut, cum aliquos ex fratribus...

§.34. Et cum iis, qui ab infidelitate...

§.35. Ac in locis prædictis...

1549. tempore Paschatis...

Visitantis Ecclesias...

Et certis anni diebus...

Præpositus generalis...

Dispensat in gradibus...

1549. Erigunt Ecclesias...

Decedente Præposito...

Missa in die...

Privilegia...

Professio ubique...

Coadiutores...

Præpositus...

Classique...

Quæcumque Ecclesias, Hospitalia...

§.36. Ac Præposito Provinciali...

§.37. Et quia in numerosis populis...

§.38. Et insuper, attenta meditatione...

§.39. Quod socii dicte Societatis...

§.40. Necnon Ignatio, & aliis...

§.41. Et quæcumque gratias, concessiones...

§.42. Ac presentes literas, & in eis...

comprehendi, sed semper ab illis...

§.43. Et illarum transumptis...

§.44. Et sic per quoscumque Judices...

§.45. Ac dilectis in Christo filiis...

§.46. Et nihilominus universis...

Transumptis...

Sublata est...

Societas ejusque...

Conservatores...

Clausula contrarium de rogatione apponitur.

cibus aggravare procurent, contradicteores auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.47. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate, alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, necnon privilegiis, indultis, & literis Apostolicis Sancti Benedicti, & Sancti Francisci, ac Mendicantium, & aliis Ordinibus supradictis, illorumque Prælati, & personis, etiam super non communicandis gratis sibi concessis, & alias quomodolibet, per Nos, & Sedem præfatam concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis, etiam Mari magno, Bulla aurea, & alias quomodolibet nuncupatis, quibus illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo &c.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quadragésimo nono decimo quinto Kal. Novembris, Pontificatus nostri anno XV.

LXIV.

Judices, & Officiales Romanæ Curie non concedant transumpta supplicationum, neque eorum prætextu mandata adipiscendi possessionem beneficiorum, vigore supplicationum, nisi prius literis Apostolicis desuper expeditis.

Quæ autem Notarii Rev. Camere Apostolicæ servare debeant circa consensu cessantium iurium, aut resignationis beneficiorum sunt supra in Constit. XI/II. Clem. VII. Sanctissimi fol. 64.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Judicibus Romanæ Curie jam prohibuit concedere transumpta supplicationes, & eorum vigore mandata adipiscendi possessionem beneficiorum.

§.1. CUM Nobis inter alia innouisset, quod nonnulli Judices Rom. Curie transumpta supplicationum super provisionibus beneficiorum Ecclesiasticorum, & aliis gratis signatarum, & registrarum, ac ipsarum supplicationum prætextu, literas & mandata de adipiscenda possessione beneficiorum in illis expressorum, antequam literæ Apostolicæ super hujusmodi supplicationibus expeditæ essent, concedebant. Volentes hujusmodi abusibus, & fraudibus congruis remediis obviare, inhibuimus quibusvis Judicibus dicte Curie quavis auctoritate fungentibus, cum appositione decreti irritantis, ne transumpta supplicationum Apostolicarum, neve literas, seu mandata ipsarum supplicationum vigore, possessionem beneficiorum Apostolicorum apprehenderent, dare, & concedere quomodolibet præsumerent, prout in Constitutione nostra de-

super edita, & in Cancellaria Apostolica publicata plenius continetur.

§.2. Nos Constitutionem hujusmodi auctoritate Apostolica, tenore præsentium innovantes, & perpetuis futuris temporibus pro lege observari debere decernentes, hoc perpetuo edicto, omnibus, & singulis, tam Archivi d. Curie scriptoribus, quam Camera Apostolicæ, Gubernatoris, ac Vicarii Urbis Notariis, ceterisque officialibus dicte Curie, & tabellionibus publicis quibuscumque sub excommunicationis læte sententiæ poena in eorum singulos, qui contra fecerint, eorundem tenore præsentium auctoritate Apostolica præfata inhibemus, ne de cetero de transumptis supplicationum, præterquam habentium clausulam, quod eorundem sola signatura sufficiat, ac de decreto, & concessione literarum, & mandatorum hujusmodi derogari debeant, neve illa scribere, vel subscribere, aut quovis modo authenticare, vel partibus tradere, quovis modo præsumant. Volentes, & eadem Apostolica auctoritate statuente, quod Notarii, & Officiales, & Tabelliones præfati, qui dictam excommunicationis sententiam incurserint, ab illa, nisi per Nos, aut Successores nostros canonice intrantes absolvi non possint, præterquam in mortis articulo constituti. Quodque ultra eandem excommunicationis sententiam, pro prima vice viginti quinque ducatorum, & suspensionis a perceptione emolumentorum officiorum suorum ad tres menses, per Datarium, vel Cancellarium Apostolicæ Regem pro tempore existentem, irremissibiliter exigendarum, ac Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe applicandorum, & si secundario deliquerint ipsorum officiorum privationis poenas incurrant eo ipso.

§.3. Necnon partes transumptis, seu literis, aut mandatis hujusmodi deinceps utentes, ac illorum prætextu possessionem beneficiorum Apostolicorum apprehenderent, fructus, quos ex illis pro tempore perceperint, suos non faciant, quinimo ad beneficia in eisdem transumptis, ac literis, & mandatis expressa perpetuo afficiantur ipso facto inhabiles, & ad restitutionem fructuum ex illis perceptorum in utroque foro teneantur.

§.4. Decernentes sic per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam si sint S.R.E. Cardinales, aut Palatii Apostolici causarum Auditores, in quibuscumque causis, & quibusvis illarum instantis sententiari, & judicari debere, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter sententiandi, & judicandi facultate, ac irritum, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, & indultis Apostolicis, Judicibus, Notariis, Officialibus, Tabellionibus prædictis,

Innovat eandem prohibitionem cum appositione poenæ excommunicationis læte sententiæ & alias innovat poenas contra Tabelliones de illis rogatos.

Uentibusque dictis transumptis, & mandatis poenam amissionis fructuum, & inhabilitatis ad illa beneficia intelligit.

Et ita non aliter iudicari mandat.

Contrariis derogat.

Hanc Constitutionem publicari, & inter alias extrarog. describi jubet.

Pape subscr. Publicatio.

Ex Gallia. sup. Edition. Christi. Tom. IV. fol. 110.

Ecclesiarum, & Monasteriorum status iuxta opportunitatem in meliorem commutandus.

Vezeliacensis Monasterii fundationem, donationem, & exemptionem a quocumque Ordinario, & Episcopi jurisdictione, concessamque Abbatibus privilegia caponit.

Etis, eorumque Collegiis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, quæ ipsi contra præmissa nullatenus volumus suffragari, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.6. Volumus autem præfentes in dicta Cancellaria, ut moris est, publicari, & in illius quinterno inter alias extravagantes ad perpetuam rei memoriam describi, ac a die publicationis ligare, & sub poenis prædictis perpetuo, inconculse, & inviolabiliter observari.

Placet, publicetur, & describatur. A. Lecta, & publicata fuit superscripta Regula Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo trigésimo quarto, die Sabbati, tertio decimo mensis Martii Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pauli divina providentia Pape III. Anno I.

LXV.

Secularizatio Vezeliacensis Monasterii, quod in Seculare Abbatiam, & Capitulum reducitur.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

EX Superne Majestatis providentia Romanus Pontifex in Apostolica dignitate sublimitate constitutus, circa Ecclesiarum, & Monasteriorum quorumlibet statum in melius, dante Domino, commutandum, prout ex debito Pastoralis officii sibi incumbit, diligenter prospicit, & intendit, illiusque interdu alterat, & commutat, ac desuper disponit, & ordinat, prout rationabiles causæ suaderent, ac pia Catholicorum Regum vota exposcent, necnon temporum, locorum, & rerum qualitatibus, ac conditionibus diligenter consideratis, ad divini cultus augmentum, & honorum illorum conservationem, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, & personarum eorundem decorem, & venerationem conspicit in Domino salubriter expedire.

§.1. Sane charissimus in Christo filius noster Franciscus Francorum Rex Christianissimus tam suo, quam dilectorum filiorum Deodati de Buduer Moderni Abbatis, & Conventus Monasterii Vezeliacensis, Ordinis S. Benedicti in Eduensi Diocesi nominibus Nobis exponi fecit, quod licet dictum Monasterium nullius Diocesis Sedi Apostolicæ immediate subiectum, olim Monasterium Monialium ejusdem Ordinis per quendam Gerardum Comitem Nivernensem, & Bertham ejus uxorem, de bonis eis a Deo collatis, ad honorem Salvatoris Domini nostri Jesu Christi pie fundatum, & postmodum ad statum Monachorum ejusdem Ordinis Apostolicæ auctoritate redactum, ac certis fructibus, redditibus, proventibus, & emolumentis spiritualibus, & temporalibus, pro illius Abbatis, & Monachorum pro tempore existentium sustentatione, olim per dictos fundatores, & alios Christi-

fideles pie claritatis, ac territorio insigni, potestate Vezeliacensi nuncupato, ab aliis Dominis, & territorii per cruce, seu mitiga, & consilia certis limitibus penitus divisio, separato, & limitato, laudabiliter dotatum, necnon diversis privilegiis, libertatibus, exemptionibus, gratis, & indultis eidem Monasterio, & pro tempore existentibus Abbati, & Monachis, etiam per Sedem prædictam concessis, & approbatis, decoratum: ipsique Abbas, & Monachi privilegiis, & libertatibus, exemptionibus, gratis, & indultis hujusmodi a tempore immemorabili gavisi sint, & ab omni jurisdictione ordinaria pro tempore existentis Episcopi Eduensis, ac quorumcumque Ordinariorum ab omni ævo exempti extiterint, & existant, quinimmo conventus præfati, necnon omnes, & singuli alii tam in oppido Vezeliacensi, quam infra limites territorii hujusmodi pro tempore habitantes, & commorantes, ac Parochiales Ecclesiæ in eis consistentes, dicto Abbati pro tempore existenti, & nulli alteri in spiritualibus, & temporalibus penitus subesse, ac Parochiales Ecclesiæ hujusmodi prædictum, & pro tempore existentem Abbatem pleno jure, ac per olim Philippum de Villars in dicto Monasterio fundatam Cappellaniam ad præsentationem dicti Conventus conferre, & eorundem Parochialium Ecclesiarum curam committere, ac ex privilegiis prædictis idem Deodatus, & pro tempore existens Abbas, ab antiquo Mitra, Baculo Pastoralis, tunica calmatica, quibus diebus Dominicis, & festibus celebrat, uti, & tam ex eisdem privilegiis, quam ex approbata consuetudine, & observantia legitime præscriptis ejus subditos, ac infra limites prædictos commorantes, militia clericali adscribi volentes, clericali caractere insignire, ac ex indulto fel. rec. Martini Pape V. Prædecessoris nostri minores Ordines eis conferre, illisque alios majores Ordines a quocumque maluerint Catholico Antistite recipendi posse licentiam, & facultatem concedere, sive per quemcumque Catholicum Antistitem ad se propterea evocandum majores ordines eis conferri, ac Chrisma, & Oleum Sanctum benedicti facere, aut a quocumque maluerit Catholico Antistite, & Oleum Sanctum hujusmodi recipere, & eisdem subditis suis ministrare, necnon Officialem, qui de omnibus, & singulis etiam de majoribus causis, & Ecclesiasticis cognoscat, & a quo appellationes pro tempore interpositæ ad Sedem præfatam immediate devolvuntur, habere, & instituire posse, jus habere consueverit, ac in ipsum Monasterium, in quo mensa Abbatialis prorsus distincta, & separata a Conventuali, & ultra dignitatem Abbatialem una Cameraria, una Infermaria, una Hostellaria, & una Cantoria claustralia, & forsitan secularia officia, necnon impræsentiarum triginta Monachorum numerus, dicta sex officia obtinentibus inclusis, fore noscantur, & Prioratus S. Joannis de Vendaco dicti Ordinis Claromontensis Diocesis, eidem

Monasterio, in quo separata Mensa, plura Officia, & Beneficia.

dem Sacrificii unitus perpetuo existat, necnon ab eodem Monasterio de Langiaco Nivernensis de Merloto, & de Bornello Belvacensis, de Villari-Sylva Noviomensis, & de Ofeyo Cenomanensis Diocesis, ac forsan plures alii prioratus etiam Conventuales, & alia beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, ad plenam collationem, & dispositionem Abbatis ipsius Monasterii pro tempore existentis pertinentia dependant.

Causa ejus secularizationem non habet.

§.2. Cum tamen Monasterium ipsum in dicto Oppido Vezeliacenſi satis insigni, & ex frequenti Monachorum illius Monasterii conversatione cum utriusque sexus secularibus personis ad illius Ecclesiam, que principalis dicti Oppidi Ecclesia existit, & in qua sermones publici, presertim in Quadragesima, & Adventu ordinarie fiunt, necnon ratione processionum generalium, que in ipso Oppido pro tempore celebrantur, confluentibus, Monachi vitam regularibus institutis dicti Ordinis conformem, de facili ducere nequeunt, quo fit, ut vota sua Altissimo iuxta regularia instituta hujusmodi non reddentes, animarum suarum saluti minus consulant, & seculares eorumdem Monachorum fama, & honori, nominique detrahant, ac devotio ad Ecclesiam, & Ordinem hujusmodi minuat: ac interdum in ipso Monasterio sint Monachi, quorum opera, & favore, bonorum, & iurium dicti Monasterii conservacioni, & occupatorum recuperacioni, & aliis ipsius Monasterii necessitatibus, uti cupediret, consuli non potest, & nisi per Sedem predictam opportune provideretur, gravia incommoda, pericula, & scandala forsan subsequerentur, si in dicto Monasterio nomen, & titulus Monasterii, & dignitas Abbatialis, & Conventualis, necnon in eo, & singulis Monachalibus portionibus, ac unito, & aliis dependentibus Prioratibus, & beneficiis predictis Ordo S. Benedicti, & omnis status, omnisque dependentia regularis, necnon Cameraria, Infirmaria, Sacrificia, Celleraria, Hostellaria, & Cantoria, & alia claustralia, ac forsan secularia officia, necnon beneficia hujusmodi penitus, & omnino supprimerentur, & extinguerentur: ac Ecclesia Monasterii hujusmodi, in qua Corpus B. Mariæ Magdalenes honorifice conservatur, & veneratur, in secularem, & Collegiatam Ecclesiam cum Abbatiali, & ab illa prius separata capitulari mensi, necnon in ea loco regularis Abbatialis dignitatis, una Abbatia secularis, que principalis pro uno Abbate seculari, & loco Cameraria unus Decanatus pro uno Decano, qui secunda, & loco Infirmarie unus Archidiaconatus pro uno Archidiacono, qui tertia, & loco Cellerarie una Thesauraria, que quarta dignitates post Abbatialem pro uno Thesaurario: necnon loco Sacrificie, Hostellarie, & Cantoria Regularium, una Sacrificia, una Hostellaria, & una Cantoria, que personatus, seu officia secularia inibi existent pro uno Sacrificia, uno Hostellario, & uno Cantore secularibus: necnon singula

Monachales portiones in Canonicatus, & prebendas seculares: ac quatuor hebdomadarie pro totidem hebdomadaris, & alie duodecim perpetue Capellanie pro totidem aliis duodecim perpetuis Capellanis erigerentur, & instituerentur. Ac unus Beatus, necnon sex pueri chorarii, & unus Magister in cantu, qui eosdem pueros erudiret, perpetuo deputarentur: ac mensa Capitulari de Langiaco, de Merloto, de Bornello, de Villari-Sylva, & de Ofeyo cum eorumdem annexis Prioratus predicti, per cessum, vel decessum, necnon Sacrificia, & illi unitus Prioratus de Vendaco, & Hostellaria, ac Cantoria officia predicta per cessum Prioratus, & officia hujusmodi obtinentium quomodolibet vacantia, perpetuo unirentur, annecterentur, & incorporarentur, ipsaque mensa Capitulari omnia, & singula supprimentorum officiorum predictorum fructus, redditus, proventus, & bona similiter applicarentur, & appropriarentur: Profecto facilius statui Monasterii, & illius Ecclesie honori consuleretur, & illa venustior redderetur, ac divinus cultus in ea, & ad illam Christianifidelium devotio, cum illorum spiritali consolacione, non parum augetur: & facilius reperirentur viri nobilitate generis, literarum scientia, & potentia, ac aliis virtutibus pollentes, qui dignitates, ac Canonicatus, & prebendas hujusmodi Ecclesie obtinere procurarent, & quorum Doctrina, ope, & consilio, necessitatibus ipsius Ecclesie salubrius consuleretur, & facilius illis incommodis obviaretur.

§.3. Quare prefatus Franciscus Rex, in cuius temporali dominio dictum Monasterium consistit, tam suo, quam dicti Deodati Abbatis, & Conventus predictorum nominibus predictis, Nobis supplicari fecit, ut in dicto Monasterio nomen, & titulum Monasterii, ac dignitatem Abbatialem, & Conventualitatem, necnon in illo, ac Monachalibus portionibus, necnon unito, & dependentibus Prioratibus, & beneficiis predictis, Ordinem ipsum, ac omnem statum, & dependentiam regulares, necnon singula officia hujusmodi, ut presertim, perpetuo supprimit, & extinguit, ac in ipsa statum regularem in statum Abbatis, Canonicorum, Presbyterorum, & Clericorum secularium, immutare, & ad statum secularem reducere, necnon eandem Ecclesiam in secularem, & Collegiatam erigere, & instituire, aliaque in premissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.4. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annum valorem secundum communem estimationem, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret: & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, quique Ecclesiarum, & Monasteriorum, quorumlibet, ac illarum personarum profperum statum, decorem, & venustatem, ac in melius directionem, necnon in eis divini

Accedi Francis Regis, & Deodati Abbatis, ac Monachorum eiusdem, & postulat.

Claustralia quæque, & Monachalia supprimit. P. 6. text.

vini cultus conservationem, & augmentum sinceris desideramus affectibus: Deodatum Abbatem, & Conventum prefatos, ac eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa laici, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes: necnon Monasterii, & singulorum claustrarium, regularium, & secularium officiorum, ac Monachalium portionum, necnon dependentium uniuersorum Prioratum, & Beneficiorum predictorum fructuum, reddituum, & proventuum veros annuos valores presentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, ad omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac militantis Ecclesie exaltacionem, necnon Monasterii, & illius Ecclesie predictorum feliciorum statum, in prefato Monasterio nomen, & titulum Monasterii, ac dignitatem Abbatialem, & Conventualitatem, necnon in illo, ac omnibus, & singulis illius Monachalibus portionibus, necnon de Langiaco, de Merloto, de Bornello, de Villari-Sylva, de Ofeyo, & de Vendaco, & forsan aliis a dicto Monasterio dependentibus Prioratibus, necnon Conventualibus, & beneficiis, que de cetero Prioratus, & beneficia secularia existunt, Ordinem predictum S. Benedicti, omnemque statum, & dependentiam regulares, necnon Camerariam, Cellerariam, Sacrificiam, Hostellariam, & Cantoriam claustralia, ac regularia officia, illorumque omnium qualitates, & denominationes, itaut de cetero, officia, & Monachales portiones denominari, seu censi non possint, ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore presentium penitus, & omnino supprimitus, & extinguitus.

Et ad statum facultate pro Presbyteris, & Officiis, & beneficiis secularibus tractare jubet.

§.5. Ac in Ecclesia Monasterii hujusmodi statum regularem, in statum Abbatis, Canonicorum, Presbyterorum, & Clericorum secularium immutamus, & illam ad statum secularem reducimus, necnon prefatum Deodatum modernum Abbatem, qui olim Canonicus Regularis Monasterii Sancti Antonii de Sancto Antonio Ordinis Sancti Augustini, Viennensis Diocesis Ordinem ipsum Sancti Augustini expresse professus, prefato suppresso Monasterio tunc certo modo vacante, in Abbatem dicta auctoritate prefatus existit, ac omnes, & singulos ipsius suppressi Monasterii, & Prioratum ab eo dependentium Monachos etiam ab eo dependentes Prioratus hujusmodi, ipsorumque Monasterii, & Prioratum claustralia, & alia officia, & beneficia regularia obtinentes dictum Ordinem Sancti Benedicti in eodem Monasterio, vel alibi, tacite, vel expresse professos, ab observatione statutorum, & consuetudinum Regularium Monasteriorum, & Ordinum predictorum, necnon quorumcumque per eosdem Abbatem, & Monachos in eorum professione

emissorum votorum, castitatis, & obediencie votis dumtaxat exceptis, & Deodatum Abbatem a S. Augustini, ac Monachos prefatos a Sancti Benedicti Ordinum predictorum Regulis, ac secundum illas divini officii recitatione, itaut ipsi Abbas, & Monachi nunc Regulares, & eorum singuli de cetero Abbas, & Canonici seculares dicte Ecclesie existant, & pro talibus habeantur, & reputentur, ac de cetero habitum Regularem dictorum Ordinum gestare, & illorum regularia instituta, & ordinationes, diffinitiones, ritus, mores, etiam quo ad divinorum officiorum celebrationem, jejunia, victum, & ciborum, ac alimentorum usum, & alia quæcumque, que ratione Ordinis, & professionis hujusmodi observare tenebantur, de cetero observare minime teneantur: sed in habitu, ritu, moribus, incessu, ceremoniis, & vita, quoad omnia secularibus Canonicis aliarum Ecclesiarum secularium illarum partium se omnino, & ubique conforment, absque alicujus Apostasie, aut censuræ ecclesiasticæ incurſu, ac Abbas, & Canonici seculares, & alii ejusdem Ecclesie Ministri, horas Canonicas diurnas, & nocturnas, ac Missas, & alia divina officia, secundum usum, morem, & ritum Romanæ Ecclesie, etiam noviter editum, absque alia concessione, etiam extra choram, & quam primum de libris ad id requisitis provisi fuerint, etiam in choro dicte Ecclesie, & alibi: ac interim iuxta modum librorum, quos nunc habent, se usui Romanæ Ecclesie conformando, ac Ordinem, & numerum Psalmorum, lectionum, & hymnorum, quantum magis poterant, servando, debitum, & congruis horis, & cantu, ac accentu morose, & decenter dicere, & decantare.

§.6. Et nunc presentes Monachi, qui habitum, & regulam Sancti Benedicti dimittere noluerint, in illis, quamdiu voluerint, remanere possint: etiam si eis videbitur dimissa regula, habitum tantum retinere valeant, & nihilominus divinis in dicta Ecclesia deserviendo tantum percipiant, quantum unus ex aliis Canonicis dicte Ecclesie: & sedeant in solitis Cathedris Chori Ecclesie hujusmodi, ac in processionibus, & alibi in eorum locis incedant, vocemque activam, & passivam, si in sacris constituti fuerint, cum aliis Canonicis secundum Ordinem pristinum in Capitulo ejusdem Ecclesie habeant, dummodo in divinis, & ecclesiasticis officiis in superiori habitu secularibus se conforment, penitus absolvi-mus, & totaliter liberamus, ac eis desuper facultatem impartimur.

§.7. Ipsamque Ecclesiam in secularem, & Collegiatam cum Abbatiali, & ab illa, prius separatam, & seorsum Capitulari mensi hujusmodi, necnon sigillo, & arca communibus, & aliis Collegialibus insigniis, ac in ea Capitulum seculare, necnon loco suppressæ Abbatialis dignitatis unam, Abbatiam secularem, que principalis pro uno Abbate seculari, qui omnibus, & singulis dignitatibus, privilegiis, exemptionibus, preeminentiis, libertatibus, præ-

Monachis se secularibus habitum Monachicum, si veint, defendendi potestas facit, qui tamen ceteris omnibus gaudent privilegiis.

Abbatiam secularem erigit Abbati quo usum Pontificalium, & antiqua confirmat Privilegia.

1537.

rogativis, honoribus, gratiis, iuribus, & indultis, præsertim exemptionis, & jurisdictionis suæ ordinariæ, ac etiam, quod ulum Mitræ, Baculi Pastoralis, & aliorum Pontificalium supradictorum, prout dictus modernus Abbas, ac etiam ejus Prædecessores ipsius Monasterii Abbates, privilegiis, & indultis Apostolicis, ac alias quomodolibet ab antiquo usi fuerunt, etiam utatur, potiat, & gaudeat: necnon jurisdictionem in Capitulum, & Canonicos, ac inferiores ipsius Ecclesiæ ministros, eorumque servitores, & domesticos, aliosque dicti Abbatis subditos, prout ante reductionem hujusmodi habere solebat: excepto in appellationibus ad Sedem prædictam, ut moris erat, in solidum habeat.

Alias instituit dignitates.

§.8. Necnon loco dictæ Camerariæ unum Decanatum, qui secunda pro uno Decano, ac loco infirmariæ unum Archidiaconatum, qui tertia pro uno Archidiacono, ac loco Cellerariæ unum Thesaurarium, que quarta non principales dignitates, pro uno Thesaurario, necnon loco Sacristiæ Regularis unam Sacristiam Secularem, cui dictus Prioratus de Vendaco unitus remaneat, pro uno Sacrista Seculari: ac loco Hostellariæ Regularis unam Hostellariam Secularem, pro uno Hostellario, necnon loco Cantoris Regularis unam Cantoriam, que personatus, seu officia secularia inibi existant, ac quibus dignitatibus, & Personatibus, seu officiis Canonicatus, & præbendæ ejusdem Ecclesiæ annexi sint, ac personis, quibus de illis pro tempore providebitur, etiam de Canonicatu, & præbendâ ejusdem Ecclesiæ provifum esse censetur, sic quod provisione de dignitatibus, & personatibus, seu officiis hujus jam Canonice facta, Canonicatus, & præbendâ per eum obtenti vacent pro uno Cantore seculari: necnon omnes, & singulas Monachales portiones in Canonicatus, & Præbendas, ita quod omnes, & singuli Monachi, qui nunc sunt, & in eodem Monasterio Monachalem portionem actu percipiunt, etiam quamdiu vixerint ejusdem Ecclesiæ Canonici existant, ac dignitates, & personatus, seu officia sic erecta obtinere debeant, donec numerus eorumdem ad numerum duodecim Canonicorum sit reductus, ac stallum in Choro, & vocem in Capitulo prout nunc habent, habeant, & eorum præbendas percipiant, prout eorum Monachales portiones percipiabant, & percipere consueverant.

Nonnullæ præscriptæ Leges pro numero, & portionibus Canonicatum, &c.

§.9. Et ultra illas etiam post reductionem eorum ad numerum duodecim, antiquior, & senior Ecclesiasticus Domus, & generis de Bedver, ac ex nunc dilectus filius Carolus de Bedver Presbyter ipsius Ecclesiæ Canonicus creatus sit, & esse censetur, illique, & successoribus ejus divinis officiis assistendo, prout ceteris dictæ Ecclesiæ Canonicis distribuatur, & modernus Abbas, necnon officia Claustralia, ac loca, & Monachales portiones hujusmodi, nunc canonicè obtinentes Abbatalem, & alias dignitates, & personatus necnon Canonicatus, & præbendas hujusmodi loco superiorum

Abbatialis dignitatis, & officiorum claustrarium, ac Monachalium portionum, vigore præsentium absque alia provisione eis respective faciendâ retinere possint, & ipsius moderni Abbatis in dicta Seculari Abbacia pro tempore successores, novam provisionem super eadem Seculari Abbacia pro tempore vacante a Sede prædictâ obtinere, & jura Camere Apostolicæ propterea hæcenus consueta integre solvere teneantur, alioquin dicta Abbacia post sex menses a die habitæ illius pacifice possessionis computandos, eo ipso vacare censentur. Ac idem Abbas hujusmodi dignitates, vel personatus, seu officia pro tempore vacantia non nisi ipsius Ecclesiæ Canonicis actu existentibus, donec numerus Canonicorum ad numerum duodecim sit omnino reductus, postea vero cuiuscumque personæ idoneæ, ita quod Canonicatus, & præbendâ, a dignitatibus, & personatibus, seu officiis separari nequeant, conferre, & de illis providere possit, & Canonici actu Presbyteri suos Canonicatus, & præbendas quoties, & in favorem, quorum eis placuerit, Novitii autem donec ad Sacerdotium promoti fuerint, resignare non possint, sed dignitates, & personatus, seu officia hujusmodi pro tempore obtinentes, illos, vel illa, ac Canonicatus, & Præbendas per eos pro tempore obtinentes, simul, & semel, vel separatim, etiam in favorem unius Canonici, prout eis placuerit, resignare valeant: ita tamen quod dignitates, & personatus, seu officia hujusmodi non separentur a dictis Canonicatibus, & Præbendis, nullisque loco simplicium Canonicorum decedentium recipi possit, sed Canonicatus, & Præbendâ sic decedentis, ut præfertur, suppressi, & extincti sint eo ipso, donec numerus Canonicorum ad numerum duodecim integre sit reductus: & interim dum aliquem ex eis decedere contigerit, nulli de eorum Canonicatibus, & Præbendis provideri possit, sed omnes Canonicatus, & Præbendâ tunc Canonicorum, etiam forsitan aliorum in executione presentium recipiendorum, aut illorum, in quorum favorem dicti simplices Monachi, aut alii sic recipiendi tunc Canonici resignaverint, per decessum hujusmodi, aut alias quovis modo vacantes suppressi, & extincti, ac fructus illorum dictæ mensæ capitulari applicati sint, & esse censentur eo ipso, & cum ad dictum numerum duodecim pervenerunt, ultra dictum Abbatem duodecim Canonici Præbendati, Decanatu, Archidiaconatu, & Thesauraria, ac Personatibus, seu officiis prædictis inclusis, perpetuo existant, auctoritate, & tenore supradictis perpetuo erigimus, & instituiimus: ita quod etiam Sacristia, Hostellaria, & Cantoria personatibus, seu officiis hujusmodi per obitum illos, seu alia obtinentium vacantibus, illi, seu illa suppressi, seu suppressa sint eo ipso, ac eorum fructus, redditus, proventus, & emolumenta quæcumque mensæ Capitulari prædictæ applicata, & appropriata fore censentur.

§.10. Ac eidem mensæ Capitulari de Lan-

1537.

1537.

Mensis Capitulari Prioratus uniti in illa lege adimplendi annexa onera.

Langiaco, de Merloto, de Bornello, de Villari-Sylva, & de Ofeyo, cum primum per cessum, vel decessum eisdem Prioratus in titulum, vel commendam obtinentium, aut alias quovis modo, simul, vel successively, necnon de Vendaco, cum decedente pro tempore Sacrista ipsius Ecclesiæ, & Sacristia prædicta per illius decessum suppressa, ac per illius suppressionem unione hujusmodi dissoluta per dissolutionem hujusmodi vacaverint, Prioratus prædictos, qui Conventuales non sunt ex nunc prout ex tunc, & contra, etiam ad Prioratus, & officia hujusmodi confueverint qui per electionem assumi, eiusque cura imminet animarum, cum illis annexis, supportatis prius omnibus eisdem officiis, & Prioratibus incumbentibus oneribus, necnon omnia, & singula omnium, & singulorum suppressorum officiorum prædictorum fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque, quorum ac Sacristiæ, & omnium Prioratum prædictorum infimul fructus, redditus, & proventus viginti quatuor Ducatorum auri de Camera, secundum communem estimationem, ut asseritur, summam non excedunt, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus, & applicamus, & appropriamus: ita tamen quod officia, & Prioratus hujusmodi nunc in titulum, vel commendam, aut alias quomodolibet obtinentes quoad vixerint, illorum onera illis respective incumbentia supportando, absque præjudicio ipsorum Capituli, illorum fructus hujusmodi, prout hæcenus perciperunt, percipere, & retinere possint, liceatque præfatis Capitulo de Langiaco, de Merloto, de Bornello, de Villari-Sylva, de Ofeyo, & de Vendaco Prioratum, & annexorum, juriumque, & pertinentiarum suarum, necnon omnium bonorum, & etiam jurium, & pertinentiarum suppressorum officiorum prædictorum, cum, ut præfertur, vacaverint, corporalem, realem, & actualem possessionem per se, vel alium, seu alios propria auctoritate, & absque alia declaratione, libere apprehendere, & perpetuo retinere: necnon eisdem Prioratibus sic unitis per Presbyteros idoneos ad ipsorum Capituli nutum ponendos, & amovendos, & locorum Ordinariis, solutis tunc iuribus illis solvi consuetis, presentandos deferri, & animarum curam illis forsitan imminetent exerceri facere, Diocesanos locorum, & aliorum quorumvis licentia minime requisita. Sicque tamen quod Capitulum præfati Prioratum hujusmodi mensæ Capitulari sic unitorum omnia onera illis incumbentia, que Prioratum hujusmodi Priores pro tempore existens ipsius Ecclesiæ Abbas Bedellum suum Guardianum nuncupatum, prout hæcenus habere consuevit, habeat, & similiter, Decanus & Capitulum hujusmodi eorum Bedellum habere, & deputare, ac unum Magistrum in Cantu, & sex pueros Chori ad eorum nutum amovibiles tenere, & manutene.

§.11. Et Decanus primum locum, &

primam vocem in Capitulo, & illius tractatibus, Archidiaconus vero secundum locum, & secundam vocem, Thesaurarius tertium locum, & tertiam vocem, Sacrista quartum locum, & quartam vocem, Hostellarius quintum locum, & quintam vocem, Cantor vero sextum locum, & sextam vocem habere, & alii Canonici præfati, sive habitum regularem dimittant, sive non, & alii, qui de novo recipiuntur, ordinem suæ receptionis servare debeant, ac in Choro Ecclesiæ prædictæ Decanus in primo, Thesaurarius in secundo, & Hostellarius in tertio stallo prope ingressum Chori Ecclesiæ hujusmodi a parte sinistra, & Archidiaconus in primo, Sacrista in secundo, & Cantor in tertio stallo a parte dextera prope ingressum Chori prædicti sedeant, alii vero Canonici tam presentes, quam futuri hinc inde a dexteris, & a sinistris suæ receptionis ordinem servent. Thesaurarius etiam Cantor pro tempore effectus locum non mutet, & hujusmodi sedendi ordo in eodem Choro, & alibi, ac incedendi, quoad omnes dignitates, & personatus, seu officia obtinentes, & alios simplices Canonicos, præter quam in sacro Presbyteratus ordine non constitutos, qui vocem in Capitulo non habeant, nec in altioribus sedibus, sed inferioribus sedeant, servetur.

1537. Normani sedendi dignitates obventionibus præfatis.

§.12. Quodque in ipsa Ecclesia majores Missæ, & horæ Canonice distincte, & debite, ac cum pausa, & debito accentu, necnon devota Psalmodia secundum usum, ritum, & morem dictæ Romanæ Ecclesiæ celebrentur, & recitentur: & diebus solemnibus in absentia, vel negligentia, seu impedimento Abbatis, & in absentia Decani Archidiaconus, & in absentia Archidiaconi Thesaurarius, & in absentia Thesaurarii alii personatus, seu officia hujusmodi obtinentes, si eis placuerit, Missas, & alia divina Officia cum ornamentis convenientibus, assistentibus sibi duobus ex simplicibus Canonicis inibi presentibus, qui sibi gradatim assistere teneantur, celebrare debeant: & Cantor rotulum, tam de dictis duobus quam aliis ejusdem Ecclesiæ Canonicis, qui in prædictis diebus Solemnibus lectiones matutinales, quam Cappellani, & aliis, qui alia officia dicere, & decantare teneantur, conficere, & in loco per Decanum, & Capitulum propter hoc eligendo assere, ac dicti quatuor Cappellani hebdomadarii nuncupati successively unus post alium unam hebdomadam juxta ordinem per dictum Cantorem indicendum majores Missas ordinarias, seu diei occurrentis, ac horas Canonicas, nisi aliquis eorumdem Canonicorum Missam, & Officia hujusmodi celebrare voluerit, incipere, & terminare: alii vero ex ipsis quatuor hebdomadariis, qui non erunt in turno, seu hebdomada ad alias Missas celebrandas, in dicta majori Missa ordinaria, & aliis majoribus Diaconum, & Subdiaconum, si cum Diacono, & Subdiacono decantari debeant, alternatis vicibus secundum ordinem per eundem Cantorem super hoc statuendum, facere, & dicti duodecim alii Cappellani tres

Psalmodia, & Missæ habendam methodus.

magnas

magnas Missas, & quatuor minores, qualibet die, & ultra illas singulis quartis, & sextis feriis, ac Sabbati diebus unam parvam Missam secundum turnum, modum, & rotulum per dictos Decanum, & Capitulum ordinandum, & per eundem Cantorem, indicendum decantare, & celebrare teneantur.

Dotes requiruntur in promovendis ad Capellanias.

§.13. Nullique ad Capellanias huiusmodi admittantur, nisi bene legere, & sufficienter cantare scient, & actu Presbyteri, & Presbyteratus ordines promoveri possint, constituti existant: & si alicui modo praemisso non qualificato aliqua praedictarum Capellaniarum conferatur, collatio huiusmodi sit ipso iure nulla: sic quod si aliquis, cui ex eisdem Capellanias provisum fuerit, infra annum ad Sacrum Presbyteratus ordinem, legitimo impedimento cessante, promotus non extiterit, Capellania sibi collata ipso iure vacare censeatur, & de illa absque alia declaratione per Abbatem, alteri qualificato provideri possit.

De, & bona Capellaniam uno patio sine admittenda.

§.14. Et Abbas pro sua domo Abbatiali totum id, & quicquid est a clausura stabulorum veniendo usque ad torcular, & a dicto torculari eundo per longitudinem horti usque ad stabulum, per dilectum filium Raynaldum, sive Reynal possessum, & residuum, non comprehensis eis, quae sunt a Dormitorio, & Refectorio, Capitulo, & Canonicis praefatis remaneat ad edificandum, & domos Canonicales, & claustrum edificandum, secundum partem, & distributionem per dictos Decanum, & Capitulum faciendam, quodque domus, & omnia, & singula bona res, & iura, fructus, redditus, proventus, dominia, haereditaria, terra, prata, pascua, census, & alia iura, quae ad singula suppressa officia respective, & divisa spectent, & pertineant ad dignitates, & personatus, seu officia loco suppressorum officiorum erecta pro tempore obtinentes, libere prout habitus spectant, & pertinuerunt: & si contingat quod aliqui ex Canonicis adquirant aliquas domos in ipso oppido, & domo, quam dilectus filius Franciscus Vachar habitat, veniendo directe ab utraque parte usque ad muros ipsius oppidi dictae domus sic acquisita, & ab illis dependentia quaecumque, ubicumque fuerint, & aliae praedictae domus claustrales non comprehensis dictis domibus dignitatum, & personatum praedictorum eisdem Decano, & Capitulo pertineant, & illae pro tempore vacantes Canonicis, seu aliis eisdem Ecclesiae Capellanis, & habitatis plus, & ultimo offerentibus ad vitam beneficentiam tantummodo, vendi, & pecunie ex hoc provenientes in emptionem librorum, calicum, & ornamentorum Ecclesiae praedictae converti debeant. Necnon Abbas ultra id, quod dictis Canonicis competeat loco alimentorum, & eorum, quae dictus Abbas Religiosis suppetere teneatur, eisdem Canonicis singulis annis super fructibus mensis Abbatialis ipse, & eius successores dictae Ecclesiae Abbates pro tempore existentes quantitatem septingentorum biche-

torum grani, bladi, frumenti, cum centum modis vini, mensura illius oppidi, necnon trecentas sexaginta libras Turonenses in pecunia numerata eisdem Decano, & Capitulo perpetuo in festo S. Remigii dare, & effectualiter persolvere teneatur, saltem donec, & quousque idem modernus, & pro tempore existens Abbas, similes grani, vini & pecuniarum quantitates in competenti reddito oneribus deductis super bonis a praefato Monasterio dependentibus, & de pertinentiis mensis Abbatialis praefatae existentibus realiter, & cum effectu assignaverit: quodque praemissorum omnium, & singulorum aliorum eisdem Decano, & Capitulo in futurum competentium, duodecima pars in arcam communem dictorum Capituli anno quolibet primitus, & ante omnia pro negotiis, rebus, indigentis eorum Decani, & Capituli reponatur, & recondatur. Reliqua vero in distributionibus quotidianis tam eorumdem Canonicorum, quam hebdomadarios, & aliorum Capellanorum ad dictamen, & ordinationem dicti Decani, & Capituli praedictorum applicentur, & distribuantur: ac quod dignitates, personatus, Canonicatus, & Praebendas, ac Capellanias in eadem Ecclesia, nunc, & in futurum obtinentes, & illis in divinis deservientes, habitati nuncupati, sint usuarii, habeantque liberum usum in uxoribus, sive ceteris, & forestis ipsius Monasterii ad dictum Abbatem, & eius mensam Abbatialem spectantibus, tam ad edificandum in claustris dictae Ecclesiae, quam ad comburendum, quam ad scallatos, paxillos, seu perticas conficiendum, & capiendum pro eorumdem vineis tam ad Capitulum, seu mensam Capitularum, quam ad dignitates, & personatus, seu officia, ac Canonicatus, & Praebendas Ecclesiae huiusmodi spectantibus, necnon ad dola pro vineis earumdem vinearum recollendis componendum, & faciendum, quae quidem ligna ad edificandum, & scallatos, ac paxillos, & perticas conficiendum eisdem, cum signo, & marca dicti Abbatis more solito liberentur: Ac liberi, & immunes sint perpetuo a solutione molendinarii, seu molitura suorum granorum, & minagii, ac furnagii, pro suis, & suorum usu, ipsique Capitulum, & habitati dictae Ecclesiae in illius claustris solum, & unicum furnum pro omnibus habere possint, & quilibet obtinens dignitatem, vel personatum, seu officium, ac Canonicatum, & Praebendam percipiant distributiones pro Canonicatu, & Praebenda, & non pro dignitate, vel personatu, seu officio, quarum quidem distributionum taxa per Capitulum, secundum quantitatem fructuum, & reddituum Ecclesiae praedictae fiat, itaque quod Canonici in Presbyteratus ordine non constituti solum unam Semipraebendam, & tres Capellani insimul tantum quantum unus Canonicus tam in distributionibus quotidianis, quam aliis, sic quod quilibet tertiam partem valoris unius Praebendae, & quilibet Capellanus hebdomadarius unam Semipraebendam, & Magister puerorum Chori pro se, & praefatis sex pueris unam

unam Praebendam cum dimidia per manus ipsorum Capituli pro eorum victu, vestitu, & manutentione percipiant. Ita quod si per Praebendam praedictarum suppressionem, aut alias, Ecclesiae praedictae fructus augeri contingat tempore procedente, eo casu etiam dictorum hebdomadarios, Capellanorum, & Magistri puerorum secundum Canonicorum distributiones augeantur. Bedellus vero Capituli secundum discretionem eorumdem Capituli salarium percipiat, & quilibet obtinens dignitatem, personatum, vel officium in Ecclesia huiusmodi habeat singulis annis duos menses, cum dimidio, ac quilibet Canonicus duos menses de absentia continuos, vel pluribus continuos, vel divinis diebus, quibus nihil perdant de praedictis suis grossis fructibus, sed praesentes reputentur: ita tamen quod nullus, sive constitutus in dignitate, sive sit Canonicus simplex, absens percipere valeat quotidianas distributiones, in quibus continentur grana, vina, & pecunia, quae pro alimentis eiusdem Capituli data fuerunt, sic quod de distributionibus pro absentibus nihil ministraretur, poterunt tamen Capitulum praefatum cum Canonicis illorum permissione, & licentia absentibus ex iusta, & rationabili causa super huiusmodi fructibus, & distributionibus in absentia percipiendis dispensare: licetque dicto Abbati unum Canonicum ex numero dictorum duodecim habere, qui etiam absens suos grossos fructus percipiat, & dignitates, seu personatus, aut officia huiusmodi pro tempore obtinentes, quamvis absentes fuerint, grossos fructus dignitatum, & personatum suorum, dicta eorumdem absentia non obstante, percipere valeant: Sed de eorum Praebendis nihil, nisi ut praefertur, durante absentia dictorum duorum mensium percipere possint. Et quoties dignitates, & personatus, seu officia, ac Canonicatus, & Praebenda, necnon Capellanias huiusmodi pro tempore vacabunt, illi quibus de iisdem dignitatibus, & personatibus sive officiis, Canonicatibus, & Praebendis, ac Capellanis provideri contigerit, donec sint pacifici possessores, vel aliquis collitigantium super illis sententiam recedentiam nuncupatam desuper reportaverit, nullos fructus ex eis percipere valeant, sed dicti fructus per ipsos Capitulum durante lite percipiantur, & ipsi Capitulum ex illis divina officia, ad quae dignitates, personatus, seu officia Canonicatus, & Praebendas, vel Capellanias huiusmodi obtinentes tenentur, celebrari faciant, & residuum, si quod sit, in utilitatem, & pro negotiis Capituli huiusmodi convertatur.

Peculiares redditus dignitatibus assignati.

§.15. Quodque Decanus, qui loco Camerarii ratione onerum Camerariae incumbuntum sexaginta libras Turonenses pro una videlicet in S. Joannis Baptiste, & alia illarum medietatibus in Domini nostri Jesu Christi Nativitatem Festivitatibus, Archidiaconus autem ratione onerum Infirmariae incumbuntum triginta libras Turonenses pro una videlicet in celebritate Omnium Sanctorum, & alia festo Resurrectionis ejus-

dem Domini nostri Jesu Christi, & Thesaurarius ratione onerum Cellariae incumbuntum ultra manutentionem Lampadis in Ecclesia B. Mariae Virginis ejusdem Monasterii continuo ardentis sexaginta solidos Turonenses pro una in celebritate Omnium Sanctorum, & alia aequis portionibus in festo Resurrectionis huiusmodi: Hostellarius vero dimidium dolium boni vini in festo Nativitatis Domini singulis annis perpetuo, Capitulum huiusmodi persolvere, & dictus Hostellarius elemosynam per eum Feria quinta majoris hebdomadae fieri solitam similiter, perpetuo illam facere: Sacrista autem onera per eum supportata solita, donec Sacristiam huiusmodi per obitum nunc illam, seu pro tempore possidentis vacare contigerit, omnia dominia, iura, fructus redditus, & emolumenta quaecumque per modernum Sacristam ratione ipsius Sacristiae percipi solita penitus pertineant, distinctaque Prioratus de Vendaco eidem Sacristiae unitus, etiam cum suis juribus, & pertinentiis univertis mensis Capitulati praedictae perpetuo unitus sit, & remaneat: & tunc Capitulum huiusmodi onera Sacristiae, & Prioratus de Vendaco praedictis incumbentia omnino supportare, ac Ecclesiam praedictam in omnibus manuteneat, ac reparare: sic tamen, quod idem Abbas manutentionem, & reparationem huiusmodi, nunc, & donec dicta unio firmo sortita fuerit effectum, more solito facere teneatur, & expensa convivorum quae Dominicae ejusdem Missae introitus incipit: Quasi modo, & B. Mariae Magdalenes, ac translationis ejusdem Nativitatum, ac Anniversarii ipsorum Gerardi, & Berthae Fundatorum diebus fieri solebant, in suis elemosynis dictis diebus, juxta taxam, seu providam ordinationem per Abbatem, & Capitulum desuper faciendam expensis ipsorum Decani, & Capituli perpetuis futuris temporibus erogandis, & distribuendis convertantur, applicentur.

De spoliis decedentium.

§.16. Quodque spolia decedentium Monachorum, quae Abbati dicti Monasterii pertinebant, de cetero per ipsum Abbatem exigi non possint, nisi Canonici ipsi ab intestato decederent, quo casu dictus Abbas sic in omnibus bonis mobilibus succedat.

Bona Mensarum non arrendanda, & alienanda, &c.

§.17. Ac Abbas, & Capitulum praefati bona mensarum suarum praesentia, & futura aliqua locatione, seu arrendatione ultra novem annos altero non consentiente, & inconsulto quoquomodo arrendare, seu locare nequeant.

Sub nominandi ad Abbatiam Regi eccellum.

§.18. Ac quod jus nominandi ad dictam Abbatiam, illius occurrente vacatione, ad praefatum Franciscum, & pro tempore existentem Francorum Regem: collatio vero Canonicatum, & praebendarum huiusmodi, si quando, & cum primum ad dictum numerum redacti fuerint, ad praefatum Regem, & dictum Abbatem, ita quod primo vacaturorum ad Abbatem, & secundo loco etiam vacaturorum Canonicatum, & praebendarum ad Regem praefatos alternative secundum vacationem illorum. Collatio autem dignitatum, personatum, Capellaniarum,

Ad Canonicatus vero abrenunciatio Regi, & Abbatibus.

Ad Dignitates, & Personatus Abbatibus.

1537. niarum, Prioratum, Parochialium Ecclesiarum, & aliorum Beneficiorum a dicto Monasterio dependentium ad dictum Abbatem pleno jure, presentatio Beneficiorum ab officiis olim nunc in dignitates erectis dependentium ad Decanum, Archidiaconum, & Thesaurarios predictos, aliorum tamen ab officiis nunc personatibus, seu officiis, Sacristie, Hostellariae, & Cantoriae dependentium, postquam illorum fructus mensse Capitulari predictae applicati fuerint, ad Capitulum, & Capitulum prefatis, & collatio, seu institutio ad Abbatem respective spectent, & pertineant.

Ad Beneficia a Prioribus dependentia Abbati.

§.19. Et quoniam ad Priores Prioratum de Langiaco, de Merloto, & de Villari-Sylva, de Bornello, & de Oseyo predictorum mensse Capitulari, ut praefertur unitorum, forsitan competant aliquorum Beneficiorum, vel Officiorum Ecclesiasticorum collationes, presentationes, provisiones, institutiones, seu aliae dispositiones; illa postquam dictorum Prioratum unio presentium vigore sortita fuerit effectum, ad Capitulum prefatos penitus spectent, & pertineant.

Causa Capitularium a Capitulo info cognoscenda.

§.20. Quod omnes causas, dignitates, & personatus, seu officia obtinentium, ac Canonicorum, Capellanorum, & aliorum habituatorum ejusdem Ecclesiae tam criminales, quam civiles, & mixtae, sive de parte ad partem coram praefato Abbate, aut eius Vicario in loco Capitulari ejusdem Ecclesiae, vel alibi infra ambitum, in quo habebunt carceres necessarios, ut nullo modo in Consistorio Officialatus praefati tractentur, nec ipsi Canonici, aut habituari in carceribus officialatus hujusmodi introduci possint, sed eorundem Canonicorum causae activae, & passivae in dicto Capitulari, vel alio loco infra illius ambitum tractari debeant.

Abbas & Capitulum a seipso decernant.

§.21. Ac quod Ecclesia hujusmodi, necnon Abbas, dignitates, personatus, vel officia obtinentes, Capitulum, Canonici, hebdomadarii, & alii Capellani, personae, ministri, & habituari Ecclesiae hujusmodi pro tempore existentes, cum universo territorio ipsius olim Monasterii, nullius Provinciae, prout prius Monasterium, & illius Abbas, ac officia obtinentes, necnon Conventus, Monachi, & personae, ac territorium hujusmodi non erant, sic de cetero non existant, nullique Archiepiscopo, seu primati subint, nec ab illo praeterquam a Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus, & dictae Sedis Legato visitari possint, eisdem auctoritate, & tenore perpetuo statuimus, & ordinamus, ac decernimus.

Capitulum data facultas concedendi statuta pro meliori rerum directione.

§.22. Praeterea Abbati, & Capitulo praefatis in executione presentium dilectos filios Mathurinum de Rupemorello, Joannem, Andream de Ludeffe Antonium Desquienx, & Petrum Foilhac alias Gerbe, ac alios Clericos Saeculares, quos maluerint ejusdem Ecclesiae Canonicos praebendatos recipiendi, necnon statuta, & ordinationes rationabilia, & honesta, ac sacris Canonibus non contra-

ria super receptione personarum, ac celebratione divinarum officiorum, & agendis per ministros ejusdem Ecclesiae, ac Capitulis generalibus, & particularibus celebrandis, & tenendis, necnon divisionibus fructuum faciendis, ac distributionibus percipiendis, vel dimittendis, & horis Canonicis, ac Thesaurario, & aliis officiis necessariis, necnon quae concernunt decorem, & honestatem dictae Ecclesiae, etiam quoad delationem almutiarum, ac bonos mores dictorum Magistrorum, & puerorum, & super aliis, quae circa omnia praemissa majori declaratione indigebunt, substantia non mutata, & praerogativa Abbatis, Capituli, & aliorum Ecclesiae praedictae Ministrorum pro tempore existentium, quas habebunt in eadem Ecclesia, ac illius choro, etiam privando distributionibus, & alias multando non servantes statuta Ecclesiae hujusmodi, etiam super honore Superioribus exhibendo, & ceteris omnibus aliis quae viderint, statuenda, condendi, & edendi, ac condita, & edita, quoties opportunum fuerit, mutandi, limitandi, corrigendi, & interpretandi secundum rerum, & temporum qualitates, & loco illorum aliud, vel alia statuta, & ordinationes, quoties ei placuerit, & visum fuerit expedire, de novo edendi, & faciendi, quae postquam condita, limitata, & correctae fuerint, dicta auctoritate Apostolica confirmata sint, & esse censentur, & ad quorum observationem singuli de gremio dictae Ecclesiae adstricti sint, & ad id cum poenatum, & censuratum Ecclesiasticarum adjectione compelli possint, plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem concedimus per presentes.

Cum Abbatibus, & ceteris, quosque dispensat a quacumque irregularitate, eosque habilitat ad quacumque Beneficia etiam saecularia.

§.23. Necnon Abbatem, & Monachos praefatos, & eorum singulos, qui propter transgressum institutorum regularium praedictorum aliquam apostasiam notam, sive irregularitatem, aut inhabilitatem forsitan incurrerint, ab hujusmodi excessibus, necnon Apostasia, & quibusvis excommunicationis, & aliis sententiis, censuris, & poenis Ecclesiasticis, quam praemissorum occasione quomodolibet incurrerint, eadem auctoritate, & presentium tenore absolvimus, sic cum eis super irregularitate, si quam censuris hujusmodi ligati missas, & alia divina officia celebrando, aut alias se immiscendo contraverint, quodque etiam Abbas, dignitates, personatus, Canonici, & Capellani quacumque, quodcumque, & quacumque cum cura, sine cura, saecularia, alias se invicem compatiencia Beneficia Ecclesiastica, etiam si Canonicatus, & praebendae, aut dignitates, personatus, administrationes, vel officia in Cathedralibus etiam Metropolitanis post Pontificales majores, seu Collegiatis Ecclesiis hujusmodi principales fuerint, si eis alias canonice conferantur, aut eligantur, presententur, vel alias assumantur ad illa, & instituantur in eis, etiam post reductionem hujusmodi, ac si regulares nunquam fuissent, absque alia dispensatione recipere, & illa, necnon quaecumque, quodcumque, & quacumque alia Beneficia

cia Ecclesiastica cum cura, & sine cura saecularia, ac praedicti, ac quorumvis ordinum regularia, etiam si Saecularia, Parochiales Ecclesiae, vel earum perpetuae Vicaria: Regularia vero Beneficia hujusmodi, Monasteria, Prioratus, Praepositurae, Praepositatus, dignitates etiam Conventuales, Personatus, administrationes, vel officia tam Saecularia quam Regularia consueverint, qui per electionem assumi, eisque cura immineat animarum, quae singuli eorum in dicto monasterio, vel alibi, etiam Ecclesiis Cathedralibus, etiam Regularibus, etiam ex quibusvis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis, etiam natalium, & atatis, ac alias quibuscumque defectibus non obstantibus, in titulum, & commendam, & alias obtineant, & exspectent, ac in quibus, & ad quae jus eis quomodolibet competit, absque nova provisione, seu commenda, & possessionis ademptione per eos desuper faciendis, ut prius, quoad vixerint, retinere, illaque omnia, & singula simul, & successive simpliciter, vel ex causa permutationis, quoties eis placuerit, dimittere, & eidem commenda cedere, ac loco dimissi, vel dimissorum aliud, vel alia simile, vel dissimile, aut similia, vel dissimilia Beneficium, vel Beneficia, Ecclesiasticum, vel Ecclesiastica quacumque, quocumque, & quacumque se invicem competentia similiter recipere, & ut praefertur, retinere, necnon quascumque pensiones annuas super quibusvis fructibus, redditibus, & proventus Ecclesiasticis eis forsitan assignatas etiam, ut prius, quoad vixerint, percipere, exigere, & levare, ac quibuscumque gratis, & dispensationibus, ac indulgentiis, & eorum, cuilibet Apostolica, vel alia quavis auctoritate quomodolibet haecenus concessis, necnon eidem erectae Ecclesiae, ac illius Abbati, Capitulo, necnon dignitates, & personatus, ac Canonicatus, & praebendas inibi pro tempore obtinentibus, necnon omnibus, & singulis Beneficiatis, & aliis personis, ac ministris ipsius Ecclesiae, etiam pro tempore existentibus, omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, libertatibus, prerogativis, concessionibus, & indulgentiis, quibus aliae Collegiate Ecclesiae saeculares, & illorum Capitula, ac Dignitates, & Personatus obtinentes, necnon Canonici, ac Clerici beneficiati, personae, & ministri de jure, vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ac etiam aliis gratis, & indulgentiis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros eis, ac dicto Monasterio quoquomodo concessis, quorum omnium tenores presentibus haberi volumus pro expressis, quibus antea utebantur, potiebantur, & gaudebant, uti, potiri, & gaudere; necnon beneficia sub eisdem dispensationibus comprehensa recipere, & juxta illarum tenorem retinere libere, & licite valeant, dispensamus, sibi que pariter indulgemus. Ac omnem inhabilitatis infamiae maculam, sive notam per eos praemissorum occasione forsitan contra-

tractam penitus abolemus, necnon beneficia obtenta, nec jus hujusmodi propter reductionem praedictam non vacare, & commendas non cessare, ac dispensationes, & gratias, & indulgentias hujusmodi plenam roboris firmitatem obtinere, ac cum clausula permutandi, & commenda cedendi derogationibus, ac omnibus, & singulis aliis in eis contentis clausulis eidem Abbati, Capitulo, & Canonicis, etiam post reductionem hujusmodi suffragari posse, & debere in omnibus, & per omnia, ac si reductio ipsa minime facta fuisset, seu illa Ecclesia, Abbati, Capitulo, & Monachis praefatis, ut Ecclesiae saeculari, & personis saecularibus principio concessa fuissent, ipsosque Deodatum, & pro tempore existentem dictae Ecclesiae Abbatem ad docendum de concessionem facultatis ejus subditos, & infra limites praedictos commorantes Clericali charactere insignandi, & Minores ordines eis conferendi, ac alios majores ordines ab aliis recipiendi licentiam concedendi, aliisque privilegiis, & indulgentiis praedictis olim Abbati dicti Monasterii pro tempore existentis concessis nullatenus teneri, nec ad id compelli posse.

Præsentium literarum firmitas.

§.24. Sed praesentes ad id in judicio, & extra sufficere, nec alterius probationis adimiculum requiri debere, necnon easdem praesentes, & in eis contenta quaecumque quovis pretextu, seu quavis occasione, vel causa etiam necessario exprimenda de nullitatis vitio, aut intentionis defectu per quoscumque Judices cujuscumque dignitatis existant, notari, seu impugnari, & illarum effectum quoquomodo impediri non posse, sed suum plenum effectum sortiri debere, necnon uniones, & applicationes hujusmodi sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, & derogationibus unionum, & applicationum effectum non sortitarum per Nos, & Sedem praedictam, sub quibuscumque tenoribus, & formis etiam pro tempore faciendis, nullatenus comprehendi, nec comprehensas, sed semper ab eis exceptas, ac per illas jus quaesitum esse, & censeri, necnon praemissa omnia, & singula vim contractus, transactionis, & concordiae inter ipsos Abbatem, & Capitulum invicem, ac praefatum Franciscum, & pro tempore existentem Francorum Regem, necnon Sedem praedictam favore, & contemplatione hujusmodi novae erectionis, & ad saecularitatem reductionis obtinere, ac inter cetera Franciae privilegia adscribi, & computari, sic in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, & dictae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, necnon quicquid secus super praemissis, vel eorum aliquo, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

Deputari eorum ex: uis: toros.

§.25. Quocirca venerabili fratri nostro Episcopo Bethleemitanensi, & Nivernensi, ac Antiliodorense officialibus per Apostolicam Bull. Rom. Tom. IV. Par. I. K k li ca

1537.

lica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Abbatis, & Capituli, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta hujusmodi sub censuris, & poenis ecclesiasticis firmiter observari, ac singulos, quos ipse praesentes literas concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quavis auctoritate surgentes contra praesentium tenorem quomodolibet molestari, impediri, seu perturbari, contradicere, molestatores quoscumque, & rebelles per censuras, & poenas ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, ac censuras, & poenas etiam iteratis vicibus, quoties opus fuerit, aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantium derogatio.

§. 26. Non obstantibus praemissis, ac priori voluntate nostra praedicta, necnon Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permittis fieri prohibentis, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon fundatione Laicali Monasterii de Vezeliaco hujusmodi, & translatione illius Status de Monialibus in Monachos, & de Monachis in Seculares, ipsiusque Monasterii, & ordinum praedictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus necnon privilegiis, & indultis Apostolicis illis, ac quibusvis Universitatibus studiorum Generalium, & illorum personis, etiam super nominationibus faciendis, & alias sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis Decretis etiam motu proprio, & quavis etiam regia consideratione, ac ex quibusvis causis concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio fieri deberet, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, quoad praemissa specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse, & adversus praesentes nemini suffragari posse decernimus, ac quorumvis tribunalium consuetudinibus, necnon contradictione alicujus partis conventus Monasterii hujusmodi, ac dissensu, seu consensu defectu, vel contradictione, cujusvis dicti ordinis Superioris, aut alterius forsitan facta contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§. 27. Decernentes transumptis praesentium, seu processibus, aut literis dictorum executorum, aut cujuslibet eorum manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus eorum, seu alicujus curiae Ecclesiasticae, aut personae in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eandem prorsus fidem in judicio, & extra adhiberi debere, quae ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

1537. Transumptis danda fides.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo trigesimo septimo, tertio Idus Januarii Pont. nostri anno IV.

Conclusiones.

Dat. die 11. Januarii 1537. P. An. IV.

JULIUS TERTIUS PAPA CCXXIII. ANNO DOMINI MDL.

DIE 8. Februarii 1550. electus est in Romanum Pontificem Joannes Maria de Monte Aretinus, antea Sipontinus Archiepiscopus, mox S.R.E. Presbyter Cardinalis S. Vitalis tituli Vestinae, qui die 22. mensis ejusdem sacri Imperii diademate coronatus est. Sedit in Pontificatu Annos V. Mensem unum, dies XVI. Imperante Carolo V., & quatuor habitis Promotionibus XX. Cardinales creavit. Obiit die 23. Martii Anno 1555., & Sepultus est ad Vaticanum. Vacavit Sedes dies XVII.

De

I.

De auctoritate, & potestate summi Poenitentiarum, ex indulto Sixti IV. & Pauli III.

De hac vide supra in Const. XXVII. Six. IV. Quoniam Tom. III. Par. III. pag. 187.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

RATIONI congruit, & convenit, ut ea, quae de Romani Pontificis gratia processerunt, licet ejus superveniente obitu literae Apostolicae super illis confecta non fuerint, suum consequantur effectum.

Sixtus IV. eisdem Constit. etc. in rubr.

Paulus III. cujus Bulla non habetur eam approbavit.

§. 1. Dudum siquidem postquam a fel. rec. Sixto PP. IV. Praedecessore nostro emanaverant literae tenoris subsequens. Qui omittitur quia ipsam Bullam habes supra Tomo III. Par. III. pag. 187.

§. 2. Licet, sicut fel. rec. Paulus PP. III. Praedecessor noster acceperat ab inde citra literae ejusdem Sixti Praedecessoris, absque ulla exceptione per universum orbem observarentur, & ea quae a Sede Apostolica emanasse dignoscantur, plenam roboris firmitatem obtinerent: cum tamen Romanus Pontifex, illa libenter approbaret, & innovaret, ut ea firmiter perpetuo illibata persisterent, & juxta ipsius Romani Pontificis intentionem, sublati quibusvis litium, & calumniarum occasionibus, suum debitum fortiter effectum, firmiterque ab omnibus observarentur, ac ea firmiora censerentur, quae Apostolica confirmatione munimine saepe corroborarentur, praefatus Paulus sub dat. videlicet tertio nonas Julii, Pontificatus sui anno quintodecimo, Motu proprio non ad dilecti filii nostri tunc sui, Raynutii tituli Sancti Angeli Presbyteri Cardinalis, nostri tunc sui majoris Poenitentiarum, seu alterius pro eo eidem Praedecessori super eo oblate petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, & ex certa scientia sua, ac de Apostolica potestatis plenitudine, decreta, declarationes, mandatum, voluntatem, & statutum, ac cum omnibus, & singulis contentis in eis clausulis, literas Sixti Praedecessoris hujusmodi, auctoritate Apostolica approbavit, & innovavit, ac perpetuae firmitatis robur obtinere, & sub eisdem censuris, & poenis ubilibet observari debere.

Ex inobediens, ac Poenitentiarum litterarum executionem impediens, infligit poenas contentas in Bulla Conae Domini.

§. 3. Illaque non observantes, seu illa, aut eorum validitatem, seu praefati Raynutii moderni, & pro tempore existentis dictae Sedis majoris Poenitentiarum, super praemissis, aut eorum aliquibus potestatem, seu auctoritatem, vel facultatem, in dubium revocantes, seu eorumdem Raynutii, & pro tempore existentis majoris Poenitentiarum, litterarum executionem qualitercumque impediens, aut quominus dictae litterae juxta illarum formam, & tenorem debite executioni demandarentur, impedimentum, consilium, auxilium, vel favorem quomodolibet praestantes, praedictas, ac omnes, singulas alias contra im-

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

pedientes literarum Apostolicarum executionem in Bulla, quae quotannis in Cena Domini legi consuevit contentas, & latas sententias, censuras, & poenas, eo ipso, absque aliqua alia declaratione desuper perficienda, incurrisse, & incurere debere decrevit, ac declaravit.

Poenitentiarum literas apertas in utroque foro suffragari statuit.

§. 4. Et nihilominus potiori pro cautela praemissa omnia, & singula prout per eundem Sixtum Praedecessorem declarata, decreta, mandata, statuta fuerant, eisdem modo, & forma, ac motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, de novo decrevit, declaravit, & statuit, ac sub eisdem censuris, & poenis, ac inhabilitate, privatione, & confiscatione observari mandavit, Raynutii, & pro tempore existentis majoris Poenitentiarum praefati, juxta istylum praedictum expeditas literas, quae clausae, & confessoribus directae, in foro conscientiae tantum, quae vero aperte, & sigillo praedicto, ut praefertur, pendente, expeditae fuerant, & in posterum expeditur, nisi in eis verba, (seu foro conscientiae tantum) apposta essent, in utroque, tam poenitentiali, quam judiciali, & contentioso foro, intelligi, & interpretari, ac illis, quibus pro tempore concederentur, suffragari.

Decretum irritum apponit.

§. 5. Sicque in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque quavis auctoritate surgentes iudices, & personas, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & interpretari, atque definiti debere, necnon irritum, & inane, si scias super iis a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, similiter decrevit, ac declaravit.

Contrariis derogatio.

§. 6. Non obstantibus praemissis, & quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac partium illarum pragmaticis sanctionibus, privilegiis, quoque indultis, & literis Apostolicis, quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis concessis, approbatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, idem Paulus Praedecessor, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, pro sufficienter expressis, & insertis habens, illis alias in suo robore permanentibus, ea vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogavit, illaque adversus praemissa, nullatenus suffragari posse decrevit, necnon omnibus illis, quae idem Sixtus Praedecessor in dictis literis voluit non oblati, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpti, credi iussit.

§. 7. Et insuper quia difficile foret literas de-

K k 2

1537.

lica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Abbatis, & Capituli, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta hujusmodi sub censuris, & poenis ecclesiasticis firmiter observari, ac singulos, quos ipse praesentes literas concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quavis auctoritate surgentes contra praesentium tenorem quomodolibet molestari, impediri, seu perturbari, contradicere, molestatores quoscumque, & rebelles per censuras, & poenas ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, ac censuras, & poenas etiam iteratis vicibus, quoties opus fuerit, aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantium derogatio.

§. 26. Non obstantibus praemissis, ac priori voluntate nostra praedicta, necnon Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permittis fieri prohibentis, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon fundatione Laicali Monasterii de Vezeliaco hujusmodi, & translatione illius Status de Monialibus in Monachos, & de Monachis in Seculares, ipsiusque Monasterii, & ordinum praedictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus necnon privilegiis, & indultis Apostolicis illis, ac quibusvis Universitatibus studiorum Generalium, & illorum personis, etiam super nominationibus faciendis, & alias sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis Decretis etiam motu proprio, & quavis etiam regia consideratione, ac ex quibusvis causis concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio fieri deberet, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, quoad praemissa specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse, & adversus praesentes nemini suffragari posse decernimus, ac quorumvis tribunalium consuetudinibus, necnon contradictione alicujus partis conventus Monasterii hujusmodi, ac dissensu, seu consensu defectu, vel contradictione, cujusvis dicti ordinis Superioris, aut alterius forsitan facta contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§. 27. Decernentes transumptis praesentium, seu processibus, aut literis dictorum executorum, aut cujuslibet eorum manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus eorum, seu alicujus curiae Ecclesiasticae, aut personae in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eandem prorsus fidem in iudicio, & extra adhiberi debere, quae ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

1537. Transumptis danda fides.

Conclusiones.

Dat. die 11. Januarii 1537. P. An. IV.

JULIUS TERTIUS PAPA CCXXIII. ANNO DOMINI MDL.

DIE 8. Februarii 1550. electus est in Romanum Pontificem Joannes Maria de Monte Aretinus, antea Sipontinus Archiepiscopus, mox S.R.E. Presbyter Cardinalis S. Vitalis tituli Vestinae, qui die 22. mensis ejusdem sacri Imperii diademate coronatus est. Sedit in Pontificatu Annos V. Mensem unum, dies XVI. Imperante Carolo V., & quatuor habitis Promotionibus XX. Cardinales creavit. Obiit die 23. Martii Anno 1555., & Sepultus est ad Vaticanum. Vacavit Sedes dies XVII.

De

I.

De auctoritate, & potestate summi Poenitentiarum, ex indulto Sixti IV. & Pauli III.

De hac vide supra in Const. XXVII. Six. IV. Quoniam Tom. III. Par. III. pag. 187.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

RATIONI congruit, & convenit, ut ea, quae de Romani Pontificis gratia processerunt, licet ejus superveniente obitu literae Apostolicae super illis confecta non fuerint, suum consequantur effectum.

Sixtus IV. eisdem Constit. etc. in rubr.

§. 1. Dudum siquidem postquam a fel. rec. Sixto PP. IV. Praedecessore nostro emanaverant literae tenoris subsequens. Qui omittitur quia ipsam Bullam habes supra Tomo III. Par. III. pag. 187.

Paulus III. cujus Bulla non habetur eam approbavit.

§. 2. Licet, sicut fel. rec. Paulus PP. III. Praedecessor noster acceperat ab inde citra literae ejusdem Sixti Praedecessoris, absque ulla exceptione per universum orbem observarentur, & ea quae a Sede Apostolica emanasse dignoscantur, plenam roboris firmitatem obtinerent: cum tamen Romanus Pontifex, illa libenter approbaret, & innovaret, ut ea firmiter perpetuo illibata persisterent, & juxta ipsius Romani Pontificis intentionem, sublati quibusvis litium, & calumniarum occasionibus, suum debitum fortiter effectum, firmiterque ab omnibus observarentur, ac ea firmiora censerentur, quae Apostolica confirmatione munimine saepe corroborarentur, praefatus Paulus sub dat. videlicet tertio nonas Julii, Pontificatus sui anno quinquagesimo, Motu proprio non ad dilecti filii nostri tunc sui, Raynuthi tituli Sancti Angeli Presbyteri Cardinalis, nostri tunc sui majoris Poenitentiarum, seu alterius pro eo eidem Praedecessori super eo oblate petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, & ex certa scientia sua, ac de Apostolica potestatis plenitudine, decreta, declarationes, mandatum, voluntatem, & statutum, ac cum omnibus, & singulis contentis in eis clausulis, literas Sixti Praedecessoris hujusmodi, auctoritate Apostolica approbavit, & innovavit, ac perpetuae firmitatis robur obtinere, & sub eisdem censuris, & poenis ubilibet observari debere.

Ex inobediens, ac Poenitentiarum litterarum executionem impediens, infligit poenas contentas in Bulla Conne Domini.

§. 3. Illaque non observantes, seu illa, aut eorum validitatem, seu praefati Raynuthi moderni, & pro tempore existentis dictae Sedis majoris Poenitentiarum, super praemissis, aut eorum aliquibus potestatem, seu auctoritatem, vel facultatem, in dubium revocantes, seu eorumdem Raynuthi, & pro tempore existentis majoris Poenitentiarum, litterarum executionem qualitercumque impediens, aut quominus dictae litterae juxta illarum formam, & tenorem debite executioni demandarentur, impedimentum, consilium, auxilium, vel favorem quomodolibet praestantes, praedictas, ac omnes, singulas alias contra im-

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

pedientes literarum Apostolicarum executionem in Bulla, quae quotannis in Cena Domini legi consuevit contentas, & latas sententias, censuras, & poenas, eo ipso, absque aliqua alia declaratione desuper perficienda, incurrisse, & incurere debere decrevit, ac declaravit.

Poenitentiarum literas apertas in utroque foro suffragari statuit.

§. 4. Et nihilominus potiori pro cautela praemissa omnia, & singula prout per eundem Sixtum Praedecessorem declarata, decreta, mandata, statuta fuerant, eisdem modo, & forma, ac motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, de novo decrevit, declaravit, & statuit, ac sub eisdem censuris, & poenis, ac inhabilitate, privatione, & confiscatione observari mandavit, Raynuthi, & pro tempore existentis majoris Poenitentiarum praefati, juxta istum praedictum expeditas literas, quae clausae, & confessoribus directae, in foro conscientiae tantum, quae vero aperte, & sigillo praedicto, ut praefertur, pendente, expeditae fuerant, & in posterum expeditur, nisi in eis verba, (seu foro conscientiae tantum) apposta essent, in utroque, tam poenitentiali, quam judiciali, & contentioso foro, intelligi, & interpretari, ac illis, quibus pro tempore concederentur, suffragari.

Decretum irritum apponit.

§. 5. Sicque in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque quavis auctoritate surgentes iudices, & personas, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & interpretari, atque definiti debere, necnon irritum, & inane, si scias super iis a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, similiter decrevit, ac declaravit.

Contrariis derogatio.

§. 6. Non obstantibus praemissis, & quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac partium illarum pragmaticis sanctionibus, privilegiis, quoque indultis, & literis Apostolicis, quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis concessis, approbatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, idem Paulus Praedecessor, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, pro sufficienter expressis, & insertis habens, illis alias in suo robore permanentibus, ea vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogavit, illaque adversus praemissa, nullatenus suffragari posse decrevit, necnon omnibus illis, quae idem Sixtus Praedecessor in dictis literis voluit non oblati, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpti, credi iussit.

§. 7. Et insuper quia difficile foret literas de-

K k 2

desuper conficiendas ad singula quaeque loca, in quibus de eis forsitan fides facienda foret, deferre, idem Paulus Praedecessor voluit, ac motu, scientia, & potestatis plenitudine praemissis pariter decrevit, quod eorumdem literarum desuper conficiendarum, transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigilli alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae impressione munitis, in judicio, & alibi, ubi opus foret, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhibetur eidem desuper conficiendis literis, si forent exhibite, vel ostense.

§.8. Ne autem de approbatione, innovatione, decretis, declarationibus, nova concessione, statuto, mandato, & voluntate Pauli Praedecessoris huiusmodi pro eo, quod super illis, ipsius Pauli Praedecessoris eius superveniente obitu, literae confectae non fuerunt, valeat quomodolibet haeritari, & ii, quorum interest, aut intererit, quomodolibet in futurum, illorum sciantur effectu, volumus, & similiter Apostolica auctoritate decernimus, quod approbatio, innovatio, decreta, declarationes, voluntas, nova concessio, statutum, mandatumque Pauli Praedecessoris huiusmodi, perinde a dicta die tertio nonas Julii suum sortiantur effectum, ac si super illis ipsius Praedecessoris literae sub eiusdem die data confectae fuissent, prout superius enarratur, quodque praesentes literae ad probandum plene approbationem, innovationem, decreta, declarationes, novam concessionem, statutum, mandatum, & voluntatem Pauli Praedecessoris huiusmodi ubi sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

§.9. Quocirca universis, & singulis venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, & aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitanis, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, ac modernis, & pro tempore existentibus causarum Camerae Apostolicae Auditori, & nostro in Alma Urbe, & illius districtu Vicario, ac eorumdem Archiepiscoporum, & Episcoporum Vicariis, seu Officialibus in spiritualibus generalibus, per Apostolicam scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac pro parte illorum, aut alicujus eorum, quos ipse literae concernunt, & concernent, solemniter publicantes, eisque, & eorum, cuilibet in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra, omnes, & singulos, quos praesentes literae quomodolibet concernunt, & concernent, ut praesertur, illis, & in eis contentis quibuscumque pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eorum aliquem desuper per locorum Ordinarios, seu alios quoscumque quomodolibet indebitum molestari, perturbari, & inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles, per praedictas, & quascumque alias sententias, censuras,

& poenas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias illorum arbitrio moderandas, & applicandas poenas, aliaque opportuna juris remedia appellatione postposita compescendo, ac censuras, & poenas praedictas legitimis super iis habendis servatis processibus, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.10. Non obstantibus omnibus supra dictis, aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo, octavo Kal. Martii, Pont. nostri Anno I.

II.

Jurisdicchio Vicarii Papae in causis Hebraeorum de Urbe.

JULIUS PAPA III.

Motu proprio, &c.

CUM sicut accepimus universitatem Hebraeorum Urbis, & homines illius particulares contra omnem juris ordinem, ac bullas, & privilegia dilecto fratri nostro Philippo Archinto Salutiarum Episcopo, nostrae Urbis, ac illius districtus Vicario generali, in praefatos Hebraeos privative jurisdictionis per sel. rec. Paulum Papam Tertium Praedecessorem nostrum concessa, & per Nos confirmata, diversimode sine jurisdictione, & de facto coram aliis Tribunalibus, tam per Universitates, quam particulares plerumque ex officio curiae, & ad querelam, ac petitionem, vel Hebraeorum, seu Christianorum respective molestiantur, inquietantur, perturbantur, quo fit ut iustitia, non solum circa civiles, verum etiam criminales causas suum debitum non sortiantur effectum, & jurisdictione ejusdem Vicarii ab aliis indebitum usurpetur, cum active, & passive praefati Hebraei jurisdictioni dicti Vicarii Urbis subiciantur.

§.1. Idcirco volentes sicut ordo juris, & aequitatis suadet, ut dicta jurisdictione Hebraeorum sit ejusdem Vicarii, & ab aliis praeter mentem nostram non usurpetur, Motu simili, & ex certa nostra scientia, non ad alicujus Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, ac de Apostolica potestatis plenitudine, dictas bullas, & privilegia, sic ut praemittitur, praedicto fratri nostro Philippo Vicario in Hebraeos concessa, active, & passive inter ipsos, inter alios passive tantum, confirmamus, & approbamus, ac roboris firmitatem quatenus opus sit adicimus.

§.2. Mandantes nunc, & pro tempore existentibus Almae Urbis Gubernatori, Auditori Camerae, Senatori, Camerae Apostolicae

Clausulas derogatorias ad dic.

D. P. An. I. 22. Februarii.

Causae Constitutionis.

Confirmatio facultatis Vicarii concessae circa causas Judiciorum.

Inhibicio iudicibus Urbis ne in causis Judiciorum se intromittant.

Litterae istae Pauli III. ob eius mortem non expedite fuerunt, & ideo ab illo Pontifice eduntur.

Executoresque deputat.

UNI

NOMA

ERAL DE B

lice Praesidentibus, & Clericis, omnibusque aliis Urbis Judicibus, tam ordinariis, quam delegatis, quacumque jurisdictione, & auctoritate fungentibus, & functionis, ne in causis Hebraeorum tam Universitatis, quam particularium, civilibus, & criminalibus, ac mixtis, se de cetero intromittant, immo illas ad eundem Vicarium nostrum iuxta formam dictarum facultatum, ac privilegiorum remittant, inhibitionesque, ac significationes per alios, quam a dicto Vicario a praefatis Hebraeis obtentas, & in posterum obtinendas, per praesentes annullamus, ac pro nullis haberi volumus, & mandamus.

Clausula derogatorie.

Facultates Vicarii pro observatione iustitiae Constitutionis.

Decretum irritans.

Papae subscr.

§.3. Non obstantibus facultatibus, ac privilegiis, & bullis, ac literis Apostolicis, seu motibus propriis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos dictis Gubernatori, Auditori Camerae, Senatori, Praesidentibus, & Clericis Camerae Apostolicae, omnibusque aliis, tam delegatis, quam ordinariis Judicibus circa jurisdictionem concessis, ceterisque contrariis, non obstantibus quibuscumque.

§.4. Cum facultate praefatis Gubernatori, Auditori Camerae, Senatori, Clericis, & Praesidentibus Camerae Apostolicae, & omnibus aliis Urbis nostrae Judicibus, Universitatis praedictae, ac particularibus illius hominibus, & personis, Barifello, ac omnibus aliis Urbis executoribus, & subexecutoribus, sub poenis pecuniariis, & censuris Ecclesiasticis imponendis, & applicandis, inhibendi, illasque in eventum contraventionis, tam per dictos Judices, quam executores, & Iustitiae ministros, ac quoscumque alios incurrisse, declaramus, aggravamus, interdicens, auxiliumque brachii secularis invocamus, ceteraque omnia, & singula in praemissis, & praemissorum quolibet faciendi, dicentem, gerentem, exercentem, & plenarie exequendi.

§.5. Ac quidquid secus factum, seu innovatum, vel attentatum per dictos Judices, & quoscumque fuerit, irritum, & inane decernentes, cum clausulis necessariis, & opportunis.

Placet. I.

III.

Innovatio, & nova concessio privilegiorum Cardinalis S.R.E. Camerarii, & signanter circa eius interventum in Camera Apostolica, dum agitur de contractibus ejus Consanguineorum, & circa expeditiones a Clericis dictae Camerae, sub ipsius nomine, & sigillo signandas.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Dilecto filio Guidoni Ascanio S. Eustachii Card. nostro S. R. E. Camerario. Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Causa Constitutionis.

§.1. Licet ea quae a Sede Apostolica emanasse dignoscuntur, plenam roboris firmitatem obtineant, nonnumquam tamen Romanus Pontifex illa praesertim San-

ctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus concessa libenter approbat, & innovat, ut juxta ipsius Pontificis intentionem suum debitum, (ut par est) consequantur effectum, firmiterque observentur ab omnibus.

§.2. Dudum siquidem sel. rec. Paulus Papa Tertius Praedecessor noster, officium Camerariatus nostri, tunc sui, & ejusdem Ecclesiae, quod bonae memoriae Augustinus Tituli S. Appollinaris Presbyter Cardinalis, suus, & ejusdem S. R. E. Camerarius, dum viveret, obtinebat, & exercebat, per obitum ejusdem Augustini Cardinalis, & Camerarii, qui apud Sedem praedictam debitum naturae persolverat, vacans, cum omnibus, & singulis illius honoribus, oneribus, juribus, & emolumentis constitutis, Tibi, qui ejusdem Praedecessoris secundum carnem nepos existeras, per te, quoad vires, tenendum, & exercendum, Motu proprio, & de fratrum suorum consilio concessit, & assignavit, ac te in locum dicti Augustini Cardinalis, quoad huiusmodi effectum substituit, & subrogavit. Necnon te, suum, & dictae Ecclesiae Camerarium, fecit, constituit, & deputavit.

§.3. Tibique suo, & praedictae Ecclesiae nomine Camera Apostolica Praesidenti, omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus, ad ipsum, & praedictam Ecclesiam pertinentes, ad Camerae ipsam pervenire faciendi, & de illis debita ejusdem Camerae solvendi, officiales quoscumque in Civitatibus, Terris, & locis jurisdictionis temporalis praefatae Ecclesiae deputandi, & ab eorum officiis, cum expediens fuerit, amovendi, & alios eorum loco subrogandi, Gentes armigeras, suo, & dictae Ecclesiae statui fideles, & devotos conducendi, & illis convenientia, de ejusdem Camerae proventus promittendi, & promissa solvendi, & generaliter omnia, & singula, quae in jurisdictionibus, & aliis quibuscumque negotiis, & causis ad ipsum Camerarium officium de jure, vel de consuetudine quomodolibet pertinebant, & quae praefatae Ecclesiae Camerarii facere, emendare, ordinare, administrare, & exequi soliti erant, faciendi, emendandi, administrandi, & exequendi, plenam, & liberam concessit facultatem.

§.4. Et deinde cum statutum, & ordinationem piae me. Julii Papae II., etiam Praedecessoris nostri disponentia, quod Praesidentes, & Clerici Camerae Apostolicae, & quaecumque persona in dicta Camera, & loco Camerarii intervenientes, etiam si Episcopali, & Archiepiscopali, aut majori dignitate fulgerent, Dohanas, Thesaurarias, & alios introitus, & res ad dictam Camerae spectantes, per se, vel alium, seu alios in toto, vel in parte conducere, aut cum illorum Conductoribus ipsi quomodolibet participare non possent, ac eidem Praesidentibus, Clericis, & personis sub excommunicationis latae sententiae, & privationis quoruncumque officiorum per ipsos obtentorum poenis ipso facto incurrendis, ne contra praemissa quomodolibet venire praesumerent, inhibendo, innovasset, & approbasset.

§.5. Ac

Paulus III. (cujus Bullae hic non habetur) officium Camerariatus Sedis Apostolicae Guidoni Ascanio Cardinale S. Eustachii constituit.

Jurisdictione, & proventus ejusdem Ecclesiae de dicit.

Ac decretum Julii II. editum contra Ministros, & Clericos Camerae in eius contractibus participantes confirmavit.

1550. Illudque extendit ad interuentum in Camera, cum agitur de tractibus finium affinum, vel confanguineorum.

Solidem Paulus III. (cujus Constitutio hic non habetur) Cardinalium Camerarium obligare declaravit.

Omnemque Judicis ditionem Ecclesie mandata Camerarii subiecit.

Facultates, & privilegia omnia alia Camerariis quomodolibet concessa innovavit.

§.5. Ac statutum, & decretum hujusmodi, ad hoc ut Clerici, Præsidentes, & personæ præfate, quorum confanguinei, & affines dictas Dohanas, Theaurarias, Salaras, & Introitus conducebant, seu conducere volebant in eisdem Camera, & loco Camerali, de locationibus ipsis, & negotiis illas concernentibus discuterent, aut tractarent, intervenire non possent, per ejus literas extendisset, & ampliasset.

§.6. Quod Julii Prædecessoris, ac suis literis hujusmodi non obstantibus, etiam in futurum locationibus, & aliis præmissis, absque alicujus poenæ, seu censuræ incursum, interesse libere, & licite valere statuit, decrevit, & declaravit. Quodque sub statuto, & ordinatione Julii Prædecessoris hujusmodi ac literis suis præfatis nullatenus comprehensum, sed ab illis profusus exceptus esses, & esse censeres, prout ex tunc te excepit, in omnibus, & per omnia, perinde, ac si statutum, & ordinatio, ac literæ sua hujusmodi quoad te nullatenus emanassent, decrevit.

§.7. Ac successive, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, tam Almæ Urbis Gubernator, Auditor Camera, Vicarius, Judices ordinarii, quam alii quicumque Romanæ Curie, ac ditionis ejusdem Romanæ Ecclesie tibi, tuisque ordinationibus, & mandatis, perinde ac si ab eo, vel Romano Pontifice pro tempore existente emanassent, omnino parere deberent, & adversus illa directe, vel indirecte modo aliquo venire, nullatenus possent, voluit, & ordinavit, ac tunc, & pro tempore existentibus eisdem Almæ Urbis Gubernatori, Auditori Camera, Vicario, & aliis Judicibus præfatis, sub excommunicationis, & privationis officiorum, & beneficiorum per eos pro tempore obtentorum, necnon aliis arbitrio suo, ipso facto, si secus agerent, incurrendis poenis, ne contra præmissa, modo aliquo venire, aut facere, vel attentare auderent, seu præsumerent, inhibuit. Ac tibi, ut pro præmissorum observatione, executione, vel implemento, omnibus, & singulis prædictis, & quibus opus esset, præciperes, mandares, & inhiberes, illosque citares, cogeres, & compelleres, ac contra eos manu regia, & alias, prout tibi videretur, procederes, ceteraque alia in præmissis, & circa ea, necessaria, quomodolibet opportuna faceres, & exequeris mandavit: Tibique ultra tuam potestatem, & auctoritatem in præmissis, plenissimam licentiam, & facultatem concessit.

§.8. Necnon etiam omnia, & singula privilegia, jura, jurisdictiones, potestates, auctoritates, facultates, literas, & indulta retroactis temporibus Camerariis dictæ Ecclesie, qui eatenus fuerunt, & Camerarius officio hujusmodi per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores suos, ac ipsum, & Sedem prædictam, etiam super conceden. salvis conductibus, & fidantiis, causis civilibus, criminalibus, & mixtis, necnon moratoriis, dilationibus, salinaribus, & quibusvis aliis securitatibus, vel alias

quomodolibet concessa, confirmata, & innovata, quorum omnium tenores, causas, & effectus pro sufficienter expressis haberi voluit, etiam si majora expressis, approbavit, & confirmavit, ac ea omnia tibi de novo concessit, suppleto omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsitan intervenissent in eisdem, ac illa perpetuæ firmitatis robur obtinere, inviolabiliter observari, ac tibi tuisque in dicto Camerariatus officio Successoribus suffragari, ac eos præmissis omnibus, & singulis, uti, frui, potiri, & gaudere debere, nec desuper per quoscumque, tam Apostolica, quam ordinaria, & mixta auctoritate fungentes Judices, & personas, etiam dictæ Romanæ Ecclesie Cardinales impediri, aut molestari posse decrevit.

§.9. Et insuper considerando, quod cura jurium, & rerum Camera Apostolica Camerario pro tempore existenti erat commissa, ipseque Camerarius suum, & Romani Pontificis pro tempore existentis vivæ vocis oraculum habebat, suamque dicti Pontificis personam in his repræsentabat, & propterea non conveniebat, ut res camerales... per Decanum, & Clericos dictæ Camera, qui quicquid in dicta Camera agebant, nomine ejusdem Camerarii agebant, expedirentur, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, Decanus, & Clerici Camera hujusmodi, expeditiones aliquas camerales, gratiam vel justitiam concernentes, seu mixtas, aut ab illis dependentes, alias quam sub nomine Camerarii, ac sigillo penes ipsum Camerarium existente, facere, & expedire nequirent, & si aliter fierent, ex libris cassari, & deleri deberent, statuit, & ordinavit, & ex tunc illas cassavit, & annullavit, & viribus evacuavit, ac pro penitus infectis haberi voluit, inhibendo Decano, & Clericis prædictis, sub excommunicationis late sententiæ, & privationis officiorum, & beneficiorum per eos pro tempore obtentorum, aliisque arbitrio suo poenis ipso facto, si secus agerent, incurrendis, ne præmissis contravenire, aut contra eorum tenorem quovis modo fieri, attentare auderent, seu præsumerent, ac irritum, & inane, si secus facere contingeret, decrevit. Ac tibi mandavit, ut pro præmissorum observatione, executione, & implemento, omnibus, & singulis prædictis, & quibus opus esset, præciperes, & mandares, illisque inhiberes, ac eos citares, rogares, & compelleres, ac manu regia, & alias, prout tibi videretur, contra eos procederes, ceteraque alia faceres, & exequeris, quæ in præmissis, & circa ea, necessaria, seu quomodolibet opportuna essent, & tibi viderentur. Ac etiam tibi ultra tuam potestatem, & auctoritatem in præmissis, plenissimam licentiam, & facultatem concessit, prout in ejusdem Pauli Prædecessoris, tam sub plumbo, quam in forma Brevis desuper confectis literis plenius continetur.

§.10. Nos circumspeditionem tuam, quam Divina Clementia magnis illustravit gratiarum muneribus non minoribus, quam dictus

Expeditiones Camerales omnes, & Clericis sub nomine Camerarii expediri jussit.

Hic modo Pontifex dictas concessiones Pauli III.

1550. confirmat, & innovat.

Clericorum sigillo Camerarii uti debere præcipit.

Clavulas præservativas hujus Bullæ apponit.

dictus Paulus Prædecessor prosequeretur favoribus, & gratiarum prærogativis, prosequi volentes, ac singularum, & aliarum quarumcumque literarum, & concessionum tibi, & aliis ejusdem Ecclesie Camerariis Prædecessoribus tuis quomodolibet concessarum, & factarum, veriores tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestate inserti forent, non ad tuam, vel alterius pro te Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, concessionem, assignationem, substitutionem, subrogationem, constitutionem, deputationem, statutum, decreta, declarationem, voluntatem, ordinationem, inhibitiones, mandata, approbationem, confirmationem, ac omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & decretis, literas prædictæ auctoritate Apostolica tenore presentium approbamus, & confirmamus, & innovamus. Et nihilominus tibi, potiori pro cautela, concessionem, assignationem, substitutionem, subrogationem, constitutionem, deputationem, statutum, decreta, declarationem, voluntatem, ordinationem, inhibitiones, mandata, approbationem, & confirmationem præfatas, modo, & forma præmissis de novo concedimus, & respective facimus, statuimus, decernimus, declaramus, volumus, ordinamus, inhibemus, mandamus, approbamus, & confirmamus.

§.11. Ac etiam tibi, quod sigillum hujusmodi officii Camerariatus, solus, & insolidum absque eo quod Clerici, & Præsidentes, seu Decanus Camera hujusmodi, aliquod aliud sigillum penes se, vel eorum aliquem retinere possint, aut debeant, retinere possis, & veles, concedimus, & indulgemus.

§.12. Præmissaque omnia, & singula, sub quibusvis reformationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, ac Cancellariæ Apostolicæ regulis, per Nos editis, & in futurum quomodolibet edendis nullatenus comprehensa, vel revocata esse, aut posse decernimus, & quoviscumque comprehensa, vel revocata viderentur, illa toties in pristinum statum restituta, & de novo concessa, etiam ex nunc, prout ex tunc fuisse, & esse. Teque super præmissis, & illorum occasione, a Nobis, seu Successoribus, vel aliis quibuscumque molestari, inquietari, vel perturbari nullatenus posse, neque debere, ac presentes ad eorumdem præmissorum omnium, & singulorum, probationem, verificationemque, in iudicio, & extra sufficere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri, nec contrarium probari, vel ullam probationem recipi, seu admitti, ac de subreptionis, obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis, vel alio forsitan majori defectu, aut alio quovis pretextu, notari, seu impugnari, aut in aliquo alterari nullatenus posse, sique per quoscumque quavis auctoritate

fungentes Judices, & personas, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & interpretari, atque decidi debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus, ac statuimus, & ordinamus, suppletes omnes, & singulos, tam juris, quam facti, ac omissionis cujuscumque solemnitatis, & consensus etiam substantiales defectus, etiam hic forsitan de necessitate exprimendos, si qui forsitan intervenerint in eisdem.

§.13. Quocirca venerabilibus fratribus nostris, Celenaten., & Imolen. Episcopis, ac dilecto filio Curie causarum Camera Apostolicæ generali Auditori, per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, tibi, & aliis quorum intererit, in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, ac præmissa omnia, & singula ubi, & quoties expedierit, fuerintque desuper requisiti, solemniter publicantes, non permittant vos contra præmissa per quoscumque Camera Apostolicæ Clericos, aut Præsidentes, Advocatos, & Procuratores Fideles, aut alias qualvis personas, quavis auctoritate fungentes, directe, vel indirecte, quomodolibet impediri, seu molestari. Contradictores, molestatores quoscumque, & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis, servatis processibus, censuras, ac poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.14. Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon de jure quæsito non tollendo, ac aliis Cancellariæ Apostolicæ regulis editis, & edendis, ac privilegiis, indultis, & literis Apostolicis quibusvis, ac sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam motu simili concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus, illorum omnium formas, & tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse, motu, & scientia similibus derogamus, necnon omnibus illis, quæ dictus Paulus Prædecessor in ejus literis prædictis voluit non obtinere, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si Clerici, Præsidentibus, & aliis personis prædictis, vel quibusvis aliis, communititer, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Nulli ergo &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno

Executores ejusdem deputat.

Contrariis omnibus derogat.

D.P. An.I. die 21. Febr. anno

anno Incarnationis Dominica millesimo quingentesimo quinquagesimo, octavo Kal. Martii, Pont. nostri anno I.

IV.

Jurisdictione, & potestas Gubernatoris utriusque Burgi Almae Urbis, & generalis Capitanei Custodiae Romani Pontificis.

JULIUS PAPA III.

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Deputatio A. g. in Curia Bernatocem. Burgi S. Petri, & Capitaneus Custodiae Sanctissimi.

AD fidei constantiam, & animi magnitudinem ceteraque virtutum dotes, qui in nostro, & Sedis Apostolicae fulgere dignoscere, nostrae considerationis intuitum extendentes, & propterea volentes te, qui secundum carnem, nosse nepos existis, condignis favoribus, & gratiis sublimare. Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine te militum Custodiae corporis nostri, tam peditum, quam equitum Capitaneum generalem, cum omnibus, & singulis honoribus, oneribus, provisionibus, stipendiis, emolumentis, privilegiis, prerogativis, juribus, pertinentiis, facultatibus, & jurisdictionibus ad Capitaneatus hujusmodi officium quomodolibet de jure, aut ex speciali gratia, tibi etiam praesentium vigore facta spectantibus, & pertinentibus, auctoritate Apostolica, tenore praesentium facimus, constituimus, & deputamus.

Facultates e. justitiam co. g. casus civiles, & criminales in prima instantia habitatorum Burgi privative quo ad alios Judices.

§.1. Necnon tibi per te ipsum, vel alium, seu alios, aut Judicem, seu Judices, per te pro tempore deputatos, vel deputandos, omnimodam in temporalibus civilem, & criminalem jurisdictionem, ordinariam, seu etiam delegatam, ac meram, & mixtum imperium, gladiique potestatem, etiam Sede vacante duraturam, in dilectos filios incolas, & habitatores utriusque Burgi nostri S. Petri citato prius in causis criminalibus pro tempore existente jurisdictionis nostrae hujusmodi Burgi Procuratore Fiscali. Ita tamen quod nullus deinceps ex quibusvis Almae Urbis nostrae Judicibus, tam ordinariis, quam extraordinariis, aliquam superioritatem, aut superintendentiam in te, aut Curiam ipsius Burgi, seu pro tempore per te deputatos, & deputandos illius Judices, Notarios, Barifellos, executores, subexecutores, etiam praetextu facultatum, privilegiorum, & indultorum Apostolicorum, etiam per Nos, aut Praedecessores nostros, sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam Motu simili, quomodolibet hactenus concessorum, habere, aut per se, vel executores suos, de quibusvis, tam civilibus, quam criminalibus dictae Curiae Burgi causis, in prima instantia pro tempore indecis pendentibus, ante latam in eis definitivam sententiam, quovis alio quaesito colore se intromittere.

Executores utriusque Curiae abique

§.2. Aut Barifellus dictae Curiae, seu cujuscumque alterius Curiae ejusdem Urbis

executores pro tempore existentes, quocumque mandatum executivum, per eodem Judices contra quascumque personas in ipso Burgo pro tempore habitantes, & degentes, aut illorum res, & bona quaecumque decretum, seu relaxatum, aut pro tempore decernendum, & relaxandum, sine tua, aut Judicis dictae Curiae Burgi pro tempore existentis expressa licentia, sine consensu exequi non possint.

AN. CH. 1550. Licentia Judicis, in Burgo non exequantur.

Ibidem habitantes alibi non conveniantur.

§.3. Nullusque nullave cujusvis status, gradus, & conditionis existat, incolas, & habitatores Burgi hujusmodi, seu in eo, & illius Jurisdictione Hospitantes, aut moram trahentes, convenire, aut molestare, nec conveniri, vel molestari, neque ad Judicium, sive Tribunal trahere, seu trahi facere active, vel passive, ex quavis causa, aut actione, personali, reali, civili, criminali, aut mixta, durante prima instantia, praeterquam solum, & dumtaxat in iudicio, & coram Judice dictae Curiae Burgi pro tempore existente, sub poenis contentis in Bannis in Jurisdictione praefati Burgi publicatis, seu in futurum, quando opus fuerit, publicandis, audeat, vel praesumat, sed tu Jurisdictionem, & potestatem tuas praedictas, ab omni, & quacumque superioritate, auctoritate, seu gladii quacumque potestate majori, atque etiam a quocumque Urbis praedictae Judice, seu Superiore sive Magistratu, & Commissario cujuscumque auctoritatis, & in quocumque Tribunali, ac officio dictae Urbis pro tempore existente, seu etiam quibuscumque Stratarum Magistratibus, & aliis Judicibus, etiam Commissariis ipsius Urbis per Nos pro tempore deputatis, praeterquam nostra, & Romani Pont. pro tempore existentis superioritate, auctoritate, seu potestate liberam, immunem, & exemptam habeas. Ac eisdem, & quibuscumque aliis pro tempore opus fuerit, etiam sub sententiis, & censuris Ecclesiasticis, ac aliis etiam pecuniariis tuis, seu dictae Curiae Burgi Judicis arbitrio imponendis, moderandis, & applicandis ne de praemissis causis, tam civilibus, quam criminalibus in eadem prima instantia, donec sententia definitiva per praefatum Judicem Curiae Burgi pro tempore existentem lata fuerit, quomodo se intromittant, seu in eis procedere, aut se intromittere quomodolibet audeant, seu praesumant, inhibendi, eamque in eos exercendi.

Facultates dicti Judicis civiliter, & criminaliter procedendi.

§.4. Ac inter, & contra ipsos, civiliter, & citato dictae nostrae Jurisdictionis Burgi Procuratore Fiscali criminaliter procedendi, ac iudicandi, statuendi, & ordinandi, ipsosque, & eorum quemlibet juxta eorum demerita puniendi, & multandi, ac delinquentes, qui ex eorum culpa, & demeritis urgentibus ultimo supplicio, ac poena capitali affici meruerint, condemnandi, & in eodem Burgo, seu illius Jurisdictione, & pertinentiis dictae Curiae mortui standi faciendi, seu illis indulgendi, ac ipsos absolvendi, & liberandi.

Facultates dicti Gubernatoris Judicem, Procuratorem, &

§.5. Necnon omnes, & singulos Judices, Procuratorem, Fiscalem, Notarios, Bari-

1550. Fiscalem, Notarium, & Barifellos Burgi deputandi.

Barifellos, & executores, ac subexecutores, quoscumque Commissarios, ipsius Curiae Burgi, cum honoribus, oneribus, emolumentis, salariis, & aliis regalibus, sibi propterea debitis, & exhiberi solitis, & consuetis, ita quod, tam Judex Procurator Fiscalis, Notarius, Barifellus, & alii executores, & subexecutores, ac Commissarii eorum officia per loca quaecumque dicti Burgi libere, & licite, absque conditione, resistentia, oppositione quibuslibet sub praetextu locorum quomodolibet reservatorum libere, & licite exercere possint, & debeant poni, & deputandi.

Custodesque portarum Burgi eligendi &c.

§.6. Et insuper quoscumque, tam Portanarios omnium, & singularum portarum dicti Burgi Custodes, ad Capitaneatus officium hujusmodi spectantes, & pertinentes, quomodolibet ad tuum nutum amovibiles, quam dictos ac Commissarios ad tui libitum, & voluntatem ponendi etiam, atque revocandi, restituendi, & amovendi, ac quando, & quoties tibi videbitur alios illorum loco, cum honoribus, oneribus, & emolumentis solitis, & consuetis, ut praefertur, simul, & successive substituendi, subrogandi, etiam deputandi.

Bannimeo. que in Burgo publicandi, & cetera alia necessaria faciendi.

§.7. Ceterum tibi quaecumque banna, & alia desuper necessaria, & opportuna in ipso Burgo per quemcumque Tubicinem, aut Bannitorem, per te, aut tuos officiales eligendum, publicandi, & publicari faciendi, ac omnia, & singula, tam per te, quam per Judicem, Notarium, Barifellum, Commissarios, & alios officiales tuos praedictos hactenus deputatos nunc pro tempore existentes, ac quos pro tempore deputari contigerit, & quae circa Jurisdictionem dictae Curiae Burgi, & alias per eos, seu eorum quemlibet hactenus facta, gesta, dicta, & exequuta fuerint, valida, & efficacia existant, vobisque, & colligantibus in Curia Burgi hujusmodi perinde valeant, & suffragentur, ac si praesentes literae a die assumptionis nostrae ad summi Apostolatus apicem emanatae extitissent, gratiamque praesentem tunc a Nobis reportassent, cetera alia in praemissis, & circa ea necessaria, & quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, & exequi faciendi, plenam, & liberam, ac omnimodam, merique, & mixti Imperii, ac etiam gladii potestatem, facultatem, auctoritatem concedimus, atque pariter indulgemus.

Derogatio contrariarum.

§.8. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, Cameraeque Apostolicae, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, necnon Urbis generalibus, vel specialibus, ac etiam particularibus, & Camerae praedictae, decretis, contractibus, consuetudinibus, etiam ab immemorabili observatis, necnon etiam longissimi temporis praescriptionibus, privilegiis quoque, indultis, licentis, concessionibus, & literis Apostolicis, etiam in forma brevis, quibusvis personis cujusvis dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existentibus, sub quibuscumque Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, necnon etiam fortioribus clausulis, irritantibus quoque, & aliis decretis, & contractibus, cum eadem Camera super praemissis, necnon etiam quibusvis aliis pecuniis, etiam ipsius Camerae Commissariis forsitan celebratis, seu etiam per sel. rec. Paulum PP. III., seu alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros, aut etiam per Nos forsitan, sub quibuscumque tenoribus, & formis etiam pari motu, per alias quomodolibet concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis, necnon cujusvis Tribunalis praedictae Urbis, ac dilectorum filiorum supradictae Camerae Clericorum significationibus, mandatis, & inhibitionibus, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, ac illorum loco datis, & totis tenoribus, necnon nominibus, & cognominibus personarum hujusmodi specialibus, specifica, individua, & expressa, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut quavis alia expressio habenda, vel aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. Romae apud S. Petrum, sub Anno Piscatoris die 22. Februarii 1550. Pont. nostri Anno I.

D. P. An. F. die 22. Febr.

V.

Indulta Curialium, & Incolarum Urbis disponentium de eorum bonis in Urbe, & ejus districtu existentibus, etiam ex fructibus bonorum Ecclesiasticorum acquisitis, & ad favorem incapacium. Et facultas proximiorum in illis succedendi ab intestato.

De hoc privilegio primum disposuit Sixt. IV. in Constitutione XI. Et si universis Tom. III. Par. III. fol. 144.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

CUpientes, ut Alma Urbs nostra, in qua Beatus Petrus Apostolorum Princeps, sibi, & suis in Christo Vicariatu Successoribus Sedem constituit, & ad quam veluti communem omnium fidelium patriam frequens est hominum accessus, spiritualibus favoribus, & prerogativis decoretur, & qui illam pro tempore incolunt, seu Romanam Curiam sequuntur, tam in iis, quae ad victum hominis pertinent, quam in suorum dispositione bonorum, & post eorum obitum haeredes sui in eorumdem bonorum assecutione plena libertate fruantur, & Urbis decori, ac Curiae praedictarum frequentiae, nec-

Causa indultorum.

1550.

Facultas Curialium disponendi de eorum bonis in Urbe, & districtu constitutibus.

necnon Urbem incolentium, & Curiam huiusmodi insequentium indemnitati consulere.

§.1. Motu proprio non ad alicujus Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate, & ex certa scientia nostris plurimum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, qui eandem Urbem diversis gratiis, & privilegiis decorarunt, vestigiis inherendo &c. statuimus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus omnes, & singuli Urbis Incole, seu Curiam huiusmodi sequentes, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, præminentie, vel conditionis existant, etiam si Cardinalatus honore, aut Patriarchali, Archiepiscopali, Abbatiali, vel quavis alia, Ecclesiastica, seu mundana dignitate præfulgeant, si eo in dicta Curia, seu ejus districtu decedere contigerit, de omnibus, & singulis eorum immobilibus, mobilibus, & semoventibus bonis, pecuniis, jocalibus, juribus, actionibus, & de rebus aliis in dicta Urbe, & ejus districtu pro tempore consistentibus, & per eos etiam ex fructibus, redditibus, & proventibus Ecclesiarum, Monasteriorum, & Beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura, secularium, & quorumvis Ordinum Regularium quomodocumque, & qualitercumque qualificatorum, per eos etiam ex quibusvis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis in titulum, vel commendam, aut administrationem, seu alias quomodolibet obtentorum, aut alias (licite tamen) acquisitis, cuiuscumque quantitates, qualitates, summe, valoris, & pretii seu conditionis existant, etiam si talia sint, que sub generali verborum expressione non comprehendantur, sed speciali nota digna sint, tam donatione inter vivos, & causa mortis, quam testamento, codicillis, fideicommissis, legatis, & quavis alia ultima voluntate in favorem consanguineorum, & affinum suorum, ac quorumvis aliarum personarum, etiam penitus extraneorum, ac de jurium incapacium, seu alias prohibitarum, etiam divitum, potentium, ac natorum suorum illegitimorum, seu spuriorum, ac Collegiorum, & Universitatum, Ecclesiarum, & piorum locorum, & non piorum disponere, ac in eis consanguineos, affines, & quavis alias personas, ac natos etiam, ut præfertur, procreatos, necnon Collegia, Universitates, Ecclesias, & pia loca, heredes particulares, & universales pro libito eorum voluntatis influere, libere, & licite valeant.

§.2. Quodque si Urbis incolæ, aut Curiam huiusmodi sequentes ab incitato decederint, eorum bona pecunie, jocalia, jura, actiones, & res huiusmodi non ad Nos, & pro tempore existentes Romanos Pontifices, aut Cameram Apostolicam, sed ad ipsorum pro tempore decedentium proximiores agnatos, & alios qui eis, nisi Beneficiati essent, de jure succedere deberent, alias juxta juris communis dispositionem libere devolvantur, nec per Cameram præfatam,

Sarcellitio hanc in bonis Curialium excus. Rev. Cam. Apost.

1550.

aut pro ea agentes, etiam prætextu, quod aliqui eisdem defunctis sanguine conjuncti in eadem Urbe non reperiantur, vel alias temere dilapidationis bonorum, pecuniarum, jocalium, & rerum huiusmodi occupari, aut inventariari possint, sed si heredes præfati in Curia non fuerint, aut aliqui eisdem pro tempore defunctis sanguine conjuncti in Urbe non reperiantur, & tunc, & eo casu, bona, & pecunie, ac alia huiusmodi per ad id pro tempore deputatos singularum rationum, quarum ipsi defuncti fuerint, apprehendantur, & juxta juris formam inventarientur, & sub fidei custodia pro eisdem heredibus conserventur.

§.3. Districtibus inhihentes dilectis filiis moderno, & pro tempore existenti Camerario nostro, & Clericis ejusdem Camere Præsidentibus, ac aliis nostris, & Urbis, ac Curie prædictarum officialibus, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, & Beneficiorum prædictorum Prælati, Capitulis, Conventibus, & Rectoribus, ac illa pro tempore obtinentibus, quocumque nomine nuncupentur, ne de bonis, pecuniis, jocalibus, juribus, actionibus, & rebus per Episcopos pro tempore decedentes in dicta Urbe, vel infra ejus districtum, ut præfertur, pro tempore relictis se intromittere, aut aliter, seu vendicare, vel heredes, & successores decedentium personarum huiusmodi illorum occasione impetere, seu alias quomodolibet molestare presumant. Ac decedentes ex nunc irritum, & inane si secus super iis a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Inhibicio contra officiales R. C. Apost. inobedientes.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Camere, necnon Ecclesiarum, & Monasteriorum prædictorum etiam in quibus beneficia huiusmodi fuerint, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Camere, Ecclesiis, Monasteriis, & beneficiis, ac quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie, quomodolibet etiam Motu proprio concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquinta forma ad hoc servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, præsentibus pro expressis habentes illis alias in suo robore præmansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausula derogatoria.

Nulli ergo &c. Si quis, &c.

Datum

1550. D. P. An. I. 10. Martii.

1550.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1550. sexto Idus Martii, Pont. nostri Anno I.

VI.

Absolutio omnium Hæreticorum (præterquam sub generali Inquisitione Regnorum Hispaniæ, & Portugalliæ comprehensorum) ad Catholicam fidem, & S. R. E. gremium redeuntium.

Ad hac videri poterit Bulla VIII. Pauli III. Illius supra fol. 132.

JULIUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Illius qui miseris, & miserator existens non solum septies, sed etiam septuagies septies ignosci debere mandavit, vices licet immeriti gerentes in terris, etiam iis, qui a fide Christi aliquando aberrant, januam pietatis, & misericordie aperimus, ac poenas, quas juris severitas in eos statuit, Apostolicæ Sedis clementia moderamus, ut aberrantes huiusmodi, dictæ Sedis benignitate allesti, eorum erroribus abjuratis Catholica fidei zelum, & observantiam in eorum cordibus firmiter recipiant, & si in eorum falsis opinionibus perseverare presumpserint, in eo vehementius animadvertatur, quo obstinatiores se in erroribus suis præstiterint.

§.1. Sane cum sicut nuper accepimus, diverfi fideles diabolica fraude decepti, se in diversas, erroneas, & ab eadem fide alienas opiniones, paulatim deduci permiserint, & modo publicam poenitentiam abhorrentes, & potius placida hujus sæculi quam salutem animæ suæ sectantes, ne infamia alperrant, ad ovile Christi redire differant.

§.2. Nos animarum salutis quantum cum Deo possumus, consulere cupientes, Motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & certa scientia nostris, omnes, & singulos utriusque sexus, tam laicos, quam Clericos, Seculares, & quorumvis Ordinum, & militarium Regulares, tam Milites, quam Presbyteros, non tamen sub generali Inquisitione Hispaniæ, ac Portugalliæ Regnorum comprehensos, de præmissis culpabiles cuiuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis, aut præminentie existant, etiam si Pontificali, aut alia quacumque, etiam majore, Ecclesiastica, vel mundana dignitate præfulgeant, qui infra tres menses a die publicationis præsentium, modo, & forma infra scriptis faciende computandos, coram Inquisitoribus Civitatum, in quibus ipsi degunt, se personam exhibuerint, & suas hæreses coram eis privatim abjurarint, & se ad poenitentiam privatam eis per dictos Inquisitores injungendam adimplendum paratos obtulerint, eamque postmodum cum effectu adimpleverint, ab omnibus, & singulis eorum hæ-

Molti ad fide non redibant perhorrescentes publicam poenitentiam.

Hic modo præfatus ad privatum poenitentiam admittit.

resibus, & a fide Christi apostasis, ac quibusvis aliis in eadem fide erroribus, quantumcumque gravibus, & enormibus, necnon excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque sententiis, censuris, & poenis tam Ecclesiasticis quam temporalibus, etiam bonorum privativis, & corporis afflictivis, ac capitalibus a jure, vel ab homine latis, & promulgatis (dummodo hæcenus inquisiti, aut in hæresim relapsi non fuerint) Apostolica auctoritate, tenore præsentium, utroque foro penitus, & omnino absolvimus, & liberamus, necnon cum eis super irregularitate per eos præmissorum occasione, etiam quia sic ligati forsitan Missas, & alia divina officia, etiam forsitan in contemptum clavium celebrarunt, aut illis alias immiscuerunt, contracta. Quodque ea, & aliis præmissis non obstantibus non promoti ad omnes, etiam factos, & presbyteratus ordines promovèri, & in illis tam ipsi, quam qui jam etiam post incursum hæresim promoti existunt, etiam in altaris ministerio ministrare.

§.3. Necnon tam Clerici, quam laici, utriusque sexus personæ, eorumque filii, nepotes & descendentes ad gradus, honores, ordines, officia, & alia quacumque assumi, illaque suscipere, & exercere libere & licite valeant, auctoritate, & tenore prædictis, de specialis dono gratiæ dispensamus, eisque pariter indulgemus. Necnon inhabilitatis, & infamie maculam, sive notam circa eos præmissorum occasione quomodolibet insurgentem, penitus & omnino abolemus.

§.4. Quod si forte culpabiles præfati infra dictum terminum respiscere, & ad cor reverti noluerint, seu distulerint, ad hoc ut eorum notitia haberi, ipsique debitis poenis affici possint, Motu, & deliberatione, ac scientia prædictis, omnes, & singulas utriusque sexus personas etiam, ut præfertur, qualificatas, de aliquibus ex hæreticis, seu alias culpabilibus prædictis quomodolibet notitiam habentes, seu eos hæreticos esse, aut fuisse scientes, dicta auctoritate, tenore præsentium requirimus, & monemus, ac eis, & eorum cuilibet in virtute sanctæ obedientiæ, & sub incursum hæresis, ac omnibus contra hæreticos de jure inflictis, & promulgatis, tam Ecclesiasticis, quam temporalibus sententiis, censuris, & poenis districte præcipiendo mandamus, quatenus infra spatium triginta dierum, terminum prædictum immediate sequentium, quorum decem pro primo, & alios decem pro secundo, ac reliquos decem dies pro tertio, & preceptorio termino, ac monitione canonica, eis, & eorum cuilibet iis scriptis assignamus, hæreticos, seu alias culpabiles prædictos, Inquisitoribus hæreticæ pravitatis Civitatum suarum, si prius, ut præfertur, aut alias absoluti non fuerint denuntiassent, & notificasse debeant realiter, & cum effectu.

§.5. Et nihilominus venerabili fratri Jo. Petro Episcopo Tusculan. Neapolitan. & dilectis filiis nostris Joanni S. Clementis de Burgos, ac Marcello S. Crucis in Hierusalem,

Ipsosque & eorum successores ad honores restituit

Impenitentia autem inquisitoribus nunciari præcipit.

R

Et per Inquisitores generales eorumque superintendentes appellatione remota coercere mandant.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

L. 2

lem,

lem, Cervino, & Francisco S. Anathasie. tit. Sfondrato nuncupatis, Presbyteris Cardinalibus, Inquisitoribus generalibus per Sedem Apostolicam deputatis, per Apostolica scripta, & pari motu mandamus, quatenus ipsi per se, vel alium, seu alios, eisdem requisitos, & monitos, monitioni, & mandato nostris predictis non parentes, quos haresim, & alias sententias, censuras, & penas predictas propter non paritionem hujusmodi incurere contigerit, ex nunc prout ex tunc, & e contra, hereticos, ac sententias, censuras, & penas predictas irretitos tandem publice nuntient, & faciant ab aliis nuntiari, donec ipsi haresim hujusmodi abjuraverint, & rehabilitationis gratiam obtinere meruerint, Contradictores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrarius derogat.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, contrarius quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspensi, vel excommunicati non possint per litteras Apost. non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Formam publicandi hunc Bullam iuxta scribit.

§.7. Ceterum, ut premissa omnia ad eorum, quorum interest, notitiam deducantur, nullulque de eis ignorantiam juste pretendere, aut se legitime excusare possit, volumus, & dicta auctoritate Apostolica decernimus, quod presentes littere per aliquos Curie nostre Cursores, in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, & Ecclesia Lateranensi, dum inibi multitudo populi ad divina audientia congregati solet, plana, & clara voce legantur, & lecte in eandem Basilicam, & Ecclesiam valvis, ac in porta Cancellarie Apostolicae, & in acie Campi Florae, necnon in singularum Cathedralium, & Metropolitan. Ecclesiarum valvis affigantur, ubi ad lectionem, & notitiam cunctorum aliquandiu affixe pendeant, & cum inde amovebuntur, eorum exempla in eisdem locis remaneant affixa. Quodque per lectionem, affixionem, & publicationem hujusmodi omnes, & singule persone sub presentibus comprehensae post spatium trium mensium, & triginta dierum hujusmodi respective, ita sint obligatae, & adstrictae, ac si illae eis coram, & personaliter lectae, & publicatae essent.

Transumptis credi jubet.

§.8. Et quod earum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persone in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, ea proctus fides adhibeatur, quae presentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostense.

Forma abjuracionis subscribitur.

§.9. Volumus autem quod de personali exhibitione, & privata abjuracione per dictos culpabiles, ut praefertur, facienda, per scripturam manu propria ipsiusmet se exhibentis, & abjurantis, seu per publicum Notarium confectam, ac ipsius Inquisitoris, coram quo exhibitio, & abjuratio hujusmodi fieri contingerit manu subscripta, ita ut si

ipsi culpabiles in eisdem, vel similes errores reinciderint, relapsi omnino esse censentur, constare debeant, alias eisdem presentes, ac per eas dictis culpabilibus absolutio, & liberatio, ac dispensatio, & indultum concessa hujusmodi eis nullatenus suffragentur.

Nulli ergo &c. Si quis &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo quinquagesimo, tertio Kal. Maii Pont. nostri anno I.

Dat. P. An.I. die 29. Nov.

Anno a Nativitate Domini 1550. Indictione 8. die vero 5. mensis Junii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Julii divina providentia Papa III. Anno ejus primo. Retroscripta littera Apostolicae absolutionis, liberationis, & dispensationis ab heresi, ac monitionis, & mandati palam, publice, alta, & intelligibili voce in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, dum ibidem divina officia de mane celebrabantur, & magna populi multitudo congregata esset, de verbo ad verbum, per me Joannem Roillard, presbiteri Sanctissimi D. N. Papa Cursores lectae, & deinde affixae, & publicatae fuerunt. Et successore eadem die in Ecclesia S. Joannis Lateranensis, etiam de verbo ad verbum, hora vespertina, per me eundem Joannem Cursores, lectae, affixae, & publicatae fuerunt, & postmodum eadem die affixae, & publicatae fuerunt in valvis, seu portis Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, dimissis in superscriptis valvis, & locis per aliquod temporis spatium affixis, & deinde de amotis copiis eandem litterarum in valvis, & locis superscriptis affigendo, & dimittendo per nos eundem Joannem Roillard, Clericum conjugatum, & in acie Campi Florae, & Matutinum Menandi Clericum Canonensem, Diaconum, praebatum, Domini nostri Papa Cursores.

Ita est Joannes Roillard, Curzor. subscr. Ita est Maturinus Menandi Curzor. Ita est Petrus Gomes Magistr. Curzor.

VII.

Fructus Beneficiorum tempore obitus Beneficiorum etiam Cardinalium inexacti, ad successores in beneficiis, & non ad haeredes spectant, in locis in quibus non deputantur a Rev. Camera Apost. spoliarum Collectores: Et ornamenta Capellae Cardinalis defuncti, debentur eidem Camera, una cum pretio annuli.

JULIUS PAPA III
Motu proprio &c.

CUM, sicut nobis nuper innotuit, diversi diversorum Beneficiorum, etiam Episcoporum, Patriarcharum, & aliorum Praelatorum, ac S. R. E. Cardinalium pro tempore decedentium haeredes, non solum bona relicta, spolia nuncupata, sic decedentium Beneficiorum Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, & aliorum Praelatorum, ac etiam Cardinalium,

1550. per la. recu. sabant Camera Sedis Apostolicae consignare.

lium, verum etiam fructus &c. Ecclesiasticos, & pecunias, & res alias per ipsos Beneficiarios Episcopos, Archiepiscopos, Patriarchas, & alios Praelatos, ac etiam Cardinales ante eorum obitum non exactos, etiam si eorum solutionis dies ante obitum ipsorum non advenerit, sub eo forsitan praetextu, quod pro tempore ante obitum hujusmodi decurso debebantur exigere, & quandoque solutionem debitorum per ipsos Beneficiarios, & Cardinales, dum viverent, contractorum, & legatorum per eos in sua ultima voluntate, etiam ad pias causas factorum subterfugere, ac haeredes Cardinalium hujusmodi paramenta, & ornamenta Capellae ipsorum Cardinalium, quae jam tanto tempore, quod ejus initii hominum memoria non habetur, Capellae Apostolicae, in qua Missae Papales celebrantur, & ex qua pauperibus Praelatis ad Romanam Curiam pro tempore confluentibus, & paramenta Ecclesiastica, cum quibus in processibus, & aliis solemnitatibus per Romanos Pontifices fieri solitis incedere possint, non habentibus subvenitur, devolvi consueverunt, occupare, ac solutionem quingentorum ducatorum auri de Camera, qui post obitum singulorum Cardinalium pro pretio annuli eis in eorum ad Cardinalatum assumptione adhiberi soliti, Camerae Apostolicae persolvuntur, declinare contendunt, & fatagant.

Hic ideo Pontifex declarat, haeredes fructus inexactos exigere non posse, sed ad successores in beneficiis spectare.

§.1. Nos attendentes fructus &c. pecunias, ac res alias occasione Ecclesiarum, Monasteriorum, & Beneficiorum Ecclesiasticorum pro tempore provenientes, licet postquam ad manus Beneficiorum pervenerunt, & cum aliis ipsorum Beneficiorum fructibus &c. pecuniis, & rebus commixti, seu ipsis Beneficiariis incorporati sunt, non ulterius in Ecclesiasticis, sed potius ipsorum Beneficiorum propriis, & ab eis acquisitis bonis judican, & propterea quodammodo pro secularibus, & profanis haberi, & de eis testandi aut alias disponendi facultas eisdem Beneficiariis per Sedem Apostolicam concedi consueverit, nihilominus donec in manibus eorum, qui illos tamquam Ecclesiasticos, seu ex Ecclesiis, Monasteriis, beneficiis predictis provenientes, & pro talibus conservant, aut ut tales detinent: ipsique Beneficiariis pecunias hujusmodi realiter non exegerint, & fructus &c. non perciperint, neque cum aliis eorum bonis commiscuerint, & sibi incorporaverint, semper ipsarum Ecclesiarum, quarum ipsi Beneficiarii sunt, ac vere Ecclesiasticos esse, & censeri debere, & propterea juri non congruere, ut ipsi Beneficiariis de rebus certis ipsarum Ecclesiarum, quae omni jure alienari prohibentur, disponere, etiam in eorum ultima voluntate possint, nec ipsis Beneficiariis etiam Episcopis, Archiepiscopis, Patriarchis, & aliis, ac Cardinalibus pro tempore defunctis, eorum haeredes, qui ut plurimum sunt laici, in prejudicium successorum Beneficiorum fructus &c. ac res, & pecunias inexactos hujusmodi, os boyi trituranti aligando exigant, & haeredes Cardinalium mala malis addendo, bona Capellae Aposto-

lica debita occupent, seu quod Camera, & creditoribus, ac legatariis debent, pro se retineant. Volentes in praemissis opportune providere, motu simili &c. declaramus nostrae intentionis numquam fuisse, nec esse, quod quivis quorumcumque Beneficiorum etiam, ut praefertur, Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, & aliorum Praelatorum, etiam Cardinalium ubilibet, etiam in Romana Curia, aut districtu, pro tempore decedentium, sive ex testamento, per ipsos Beneficiarios etiam vigore facultatum quarumcumque eis in specie, vel in genere, etiam praetextu quorumcumque capitulorum, ac statutorum, & ordinationum, etiam nostrorum, sub quibusvis tenoribus, & formis, ac alias quomodolibet concessorum condito, sive ab intestato haeredes, fructus &c. ac pecunias, & res alias per ipsos sic defunctos Beneficiarios, etiam Episcopos, Archiepiscopos, Patriarchas, & alios Praelatos, ac Cardinales ante eorum obitum non exactos, etiam si pro tempore ante obitum hujusmodi decurso debeantur, ac eorum solutionis dies Beneficiariis, & Cardinalibus viventibus advenerint, & per ipsos Beneficiarios, & Cardinales non steterit, quo minus illos exegerint, quinimmo omnem pro illorum exactione necessariam diligentiam, etiam judicialiter agendo fecerint, quoquomodo exigere, aut etiam sponte oblatos percipere.

Ornamenta ad R. Camerae spectare decernit.

§.2. Aut cruces, candelabra, imagines, patenas, calices, & alia cujusvis sortis, tam aurea, quam argentea vasa, & jocalia, ac quaevis ornamenta, paramenta, & alia utensilia Capellae singulorum Cardinalium pro tempore decedentium, ceteraque tam ad ipsam Capellam, quam ejus ministros circa altaris ministerium, & celebrationem Missae pertinentia, pro se retinere, aut solutionem quingentorum ducatorum hujusmodi evitare possint, sed quod de cetero perpetuis futuris temporibus fructus &c. ac pecuniae, & res, ut praefertur, inexacti hujusmodi ad ipsorum sic defunctorum Beneficiorum, etiam Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, & aliorum Praelatorum, & Cardinalium in Ecclesiis, Monasteriis, & beneficiis predictis successores, qui ex illis, quorum solutionis dies ante obitum Beneficiorum hujusmodi advenerit, omnia ipsorum Beneficiorum, etiam, ut praefertur, Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, & aliorum Praelatorum, etiam Cardinalium debita, & ad pias causas facta legata, si aliunde ex aliis ipsorum Beneficiorum bonis solvi non possint, solvere teneantur, libere devenire, & in posterum deveniant, ac per eos, & non haeredes predictos exigi possent, & in posterum possint, necnon cruces candelabra, imagines, patenas, calices, vasa, jocalia, ornamenta, paramenta, utensilia, & alia ad Capellam singulorum Cardinalium, & ejus ministros, ut praefertur, pertinentia, & ad eandem Capellam Apostolicam pertinentent, & spectarent, ac in posterum pertinent, & spectent, & peragentes pro ea, reali-

realiter, & cum effectu capi, & apprehendi possent, & deberent, ac in posterum possint, & debeant. Ac heredes Cardinalium, tam haecenus defunctorum, quam pro tempore decedentium quingentos ducatos hujusmodi eidem Camera persolvere tenerentur, & in posterum teneantur. Et propterea successores in Ecclesiis, Monasteriis, & beneficiis hujusmodi fructus &c. ac pecunias, & res per eorum successores non exactos, libere, & licite percipere, exigere, & levare, ac soluti, si aliunde unde solvant non erit, ut praefertur, debitis, & legatis praedictis, quod residuum fuerit in suos usus, & utilitatem convertere. Necnon agentes pro Capella Apostolica, cruces, candelabra, imagines, patenas, calices, vasa, jocalia, ornamenta, paramenta, utensilia, & alia praedicta propria auctoritate libere capere, & apprehendere posse. Ac heredes Cardinalium, tam haecenus defunctorum, quam aliorum pro tempore decedentium, ad cruces, candelabra, & alia praedicta agen. pro dicta Capella Apostolica, realiter, & cum effectu consignandum. Et eosdem quingentos ducatos agentibus pro eadem Camera, ut praefertur, solvendum teneri, & obligatos esse, ac ad id omnibus juris, & facti remediis cogi, & compelli posse.

Decretum irritans.

Claufula derogatoria.

Limitatio quoad fructus exactos.

Iussio publicandi.

Papae subscr. Publ. P. An. I. die 16. Junii.

Prima declaratio dictae Constitutionis.

JULIUS PAPA III.

Motu proprio &c.

Udum ex certis tunc expressis rationalibus causis, per quamdam Constitutionem nostram perpetuo duraturam, inter alia Motu simili declaravimus &c. ut sup.

§.1. Cum autem sicut plurimum fide dignorum relatione Nobis nuper innotuit, Constitutioni nostrae praedictae per Beneficiatos, ac heredes praedictos diversa fraudes fieri possint, per Beneficiatos videlicet fructus &c. ac pecunias, & res alias, ut praefertur, non exactos, legatis per eos in extremo eorum vita, & dum ulterius vivere desperant, ad pias causas pro tempore factis absorbendo, per heredes vero diversa debita jam extincta, & de quorum extinctione successores in Beneficiis informati esse non possunt, pro validis, & veris supponendo, sique successores praefatos fructus &c. ac pecunias, & res alias non exactis frustrando in animarum suarum periculum, & successorum praedictorum detrimentum non modicum.

Refertur Constit. praed.

Causa hujus declarationis.

§.2. Nos fraudibus hujusmodi occurrere, & de verbis, & non rebus legem imposuisse videamur, providere volentes, Motu simili &c. Constitutionem nostram praedictam solum legata, quae per ipsos Beneficiatos etiam Episcopos, Archiepiscopos, Patriarchas, Praelatos, & Cardinales dum in sanitate constituti extiterint, ad pias causas facta fuerint, & debita, quae occasione Beneficiorum, ad quae fructus &c. ac pecunias, & res inexactas hujusmodi pertinerint, contracta extiterint, de quibus successores in beneficiis informationem verisimiliter habere possunt, & debent, comprehendere, & in eis tantum intelligi debere, ac successores praefatos ad aliorum quam, ut praefertur, ad pias causas factorum legatorum, & occasione ipsorum Beneficiorum contractorum debitorum solutionem minime teneri, nec ad id etiam vigore Constitutionis nostrae praedictae cogi, aut compelli posse.

Declaratio praedictae Constitutionis circa legata, & debita.

§.3. Sique in omnibus, & singulis, etiam ad praesens occurrentibus, seu pendentibus casibus per quoscumque &c. in quavis causa, & instan. sublata &c. judicari, & definiti debere, ac irritum, &c. decernimus, & declaramus.

Decretum irritans.

§.4. Non obstantibus omnibus, quae in dicta Constitutione nostra volumus non obtinere.

Decretum irritans.

§.5. Decernentes, praesentes, in dicta Cancellaria, ut praefertur, publicari, & describi debere.

Contrarius derogat.

Placet, & ita Motu proprio decernimus, & declaramus. I.

Papae subscr.

Letta, & publicata fuit supra scripta Regula, & publicata fuit supra scripta Regula Roma in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo, die vero 4. mensis Augusti Pontificatus praebiti SS.D.N.D. Julii divina providentia Papae III. Anno I.

Publ. P. An. I. die 4. Aug.

Sequi-

Sequitur secunda declaratio dictae Constitutionis.

JULIUS PAPA III.

Motu proprio &c.

§.1. CUM autem, sicut Nobis nuper innotuit, licet Nos per Constitutionem nostram praedictam, solum Ecclesiis, Monasteriis, & Beneficiis in locis, in quibus Collectores fructuum, & proventuum Camerae Apostolicae debitorum deputari, seu esse non consueverant consistentibus, & circa, quae jus communcj servari debet, providere intellexerimus, nihilominus diversae personae eandem Constitutionem nostram ad Ecclesias, Monasteria, & Beneficia, etiam in locis, in quibus Collectores hujusmodi deputari, seu esse consueverunt, consistentia, & in quibus diversa consuetudines diversaeque particularia jura, seu privilegia vigent, trahere, & extendere conentur contra mentem, & intentionem nostras, ac in fraudem, & detrimentum, quam plurimum.

Causa hujus declarationis.

§.2. Nos fraudibus, & detrimentis hujusmodi occurrere, ac mentem, & intentionem nostras in praemissis declarare volentes, Motu simili &c. Constitutionem eandem solum Ecclesias, Monasteria, ac Beneficia Ecclesiastica in locis, in quibus Collectores praedicti deputari, seu esse non consueverant, comprehendere, & ad tantum extendi, nec in Ecclesiis, Monasteriis, & Beneficiis, in locis, in quibus iidem Collectores deputari, seu esse consueverunt consistentibus locum habere, aut effectum aliquem sortiri posse, aut debere. Et omnino ea non obstante, consuetudines, & particularia jura, seu privilegia cujuslibet loci, in quo Collectores hujusmodi deputari, seu esse consueverunt, in praemissis vigentia observari, & executioni demandari.

§.3. Sique in praemissis, omnibus, & singulis, etiam ad praesens occurrentibus casibus, seu pendentibus causis, per quoscumque &c. sublata &c. judicari, & definiti debere, ac irritum &c. decernimus, & declaramus.

Decretum irritans.

Claufula derogatoria.

Iussio publicandi.

Papae subscr.

Publ. P. An. I. die 18. Junii.

Letta, & publicata fuit supra dicta Regula, & declaratio Roma in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, die vero 7. mensis Octobris mensis Julii Pontificatus praebiti Sanctiss. D. N. Julii divina providentia Papae III. Anno II.

Publ. P. An. I. die 4. Aug.

VIII.

Quod Fratres Ordinis Servorum B. Mariae, Virginis, qui officium Poenitentiarum, vel Beneficia in titulum, vel commendam tenent, non habeant vocem activam nec passivam, neque in locis Ordinis commorari possint.

Alia de his Fratribus vide apud Constit. II. Benedicti XI. Dum levamus Tom. III. Par. II. fol. 107.

JULIUS PAPA III.

Motu proprio &c.

CUM, sicut accepimus, Fratres Ordinis Servorum, sub Regula S. Augustini, Congregationis ejusdem Ordinis, beneficia Ecclesiastica ex dispensatione Apostolica, seu officium Poenitentiarum tenentes in domibus Ordinis, & Congregationis praedictorum permanere, & inibi officia, quae inter Fratres ipsarum domorum distribuuntur exercere, & privilegiis, & immunitatibus, & indultis ejusdem Ordinis, & Congregationis, uti & gaudere, vocemque activam, & passivam habere velint, & contendant, & haec omnia Constitutionibus Ordinis, & Congregationis hujusmodi, necnon professioni, quae per eosdem Fratres emittitur maxime adverteretur, & ceteris Fratribus materiam scandali praesent.

Causa hujus Constitutionis.

§.1. Nos hujusmodi inconvenientibus, prout nostro incumbit Pastoralis officio, occurrere volentes, hac in perpetuum valitura Constitutione, Apostolica auctoritate, ex certa nostra scientia statuimus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus Fratres Ordinis & Congregationis praedictorum, Beneficia Ecclesiastica vel quorumvis aliorum Ordinum Regularia in titulum vel commendam pro tempore obtinentes, aut officium Poenitentiarum exercentes, quavis auctoritate & dignitate suffulti existant, in domibus Ordinis & Congregationis hujusmodi degere, aut commorari, seu officia, & Praelaturas eorumdem Ordinis & Congregationis obtinere, vel privilegiis, immunitatibus, & indultis praedictorum gaudere, seu vocem activam, & passivam in Ordine & Congregatione praedictis habere non possint modo aliquo.

Fratres hujus Ordinis beneficia ecclesiastica obtinentes, vel officium Poenitentiarum, non habent vocem activam neque passivam, & in domibus Ordinis non commorantur.

§.2. Et insuper, Fratribus, qui in Ordine, & Congregatione praedictis professionem tacitam vel expressam emisserunt, sub excommunicationis latae sententiae poena districtius inhibemus, ne de cetero habitum dimittere, aut ad alium Ordinem laxiorem se transferre, vel (si Beneficia Ecclesiastica, aut officium Poenitentiarum non obtulerint) extra domos Ordinis, aut Congregationis hujusmodi sine sui Superioris licentia in scriptis habita degere, aut commorari praesumant.

Fratribus professis transiit ad laxiorem Ordinem prohibet, & extra domos Ordinis commorari.

§.3. Et ne aliquis, statuti, & ordinationis, ac inhibitionis nostrarum ignorantiam praetendere possit, dilectis filiis Magistro Augustino de Aretio Priori Generali totius Ordinis, & Magistro Philippo Castellolo de

Prior Generalis & Vicarius hanc Bullam publicet & exequantur.

lo de Utino moderno Vicario Congregationis, & pro tempore existentibus Priori Generali Ordinis, & Vicario Generali Congregationis hujusmodi, sub eadem excommunicationis poena committimus & mandamus, quatenus statutum, & ordinationem & inhibitionem nostram predictam inter institutiones, & constitutiones Ordinis & Congregationis predictorum registrarit, & per se, vel alium, seu alios in singulis Provinciis, Capitulis, & domibus eorundem Ordinis & Congregationis publicari, ac per eorum Fratres inviolabiliter observari faciant. Contradictores quoslibet & rebelles ac renitentes, & se premillis quomodolibet opposcentes, aut illis auxilium, consilium, vel favorem, publice vel occulte praestantes, per censuras Ecclesiasticas, ac alias pro arbitrio imponendas poenas, appellatione postposita compefcendo, invocato etiam (si opus fuerit) auxilio brachii secularis.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ipsorum Ordinis, & Congregationis, etiam juramento roboratis statutis, & consuetudinibus privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis tam sub plumbo quam in forma Brevis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis & decretis quomodolibet concessis, Quibus omnibus latissime extensis, & etiam si de eis &c. illorum tenores &c. hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ac sufficienter derogatum esse decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Praesentium etiam absque eo quod registrantur, aut illis data apponatur, solam signaturam sufficere, & ubique fidem facere decernimus.

Placet, & ita mandamus.

LXI.

Approbatio secunda instituti Religionis Clericorum Regularium Societatis Jesu, melius explicati.

Societatem hanc primo probavit, confirmavitque Paulus III. Constit. XXXI. Regimini sup. pag. 185.

JULIUSEPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. **E**Xpofcit debitum Pastoralis officii, cui Nos, licet immeritos praetulit divina Majestas, ut fideles quoslibet, praesertim Religiosos, in via mandatorum Domini ad illius honorem & gloriam, & proximorum spirituales profectum deambulantes, paternis confoveamus affectibus, ut fideles ipsi, dextera Domini sibi assistente propitia, aeternae salutis premium ferventius exquirant, & in eorum pio proposito confoveantur.

§.1. Dudum siquidem, per sel. rec. Paulum III. Praedecessorem nostrum, accepto

Clausula de rogatorie.

Sola signatura sufficit.

Papae subscit.

Exordium.

Paulus III. confirmavit.

Quod dilecti filii, Ignatius &c. Omittitur veridicum narrativum, quia tota Bulla Pauli III. est in loco cit. hic in rub.

§.2. Ut autem praedicta omnia prius ab eodem Praedecessore concessa, magis confirmantur, & simul omnia, quae ad institutum praedictae Societatis pertinent, eisdem in literis aliarum summam continentibus comprehendantur, ut aliqua obscuris dicta, & quae scrupulum, ac dubitationem possent iniicere, per Nos exactius explicentur, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut formulam, qua praedictae Societatis institutum exactius & distinctius quam antea, edocentes experientia, ac usu rerum, expressum, eodem tamen spiritu, comprehenditur, confirmare dignemur. Cujus tenor sequitur, & est talis:

§.3. Quicumque in Societate nostra, quam Jesu nomine insigniri cupimus, vult sub Crucis vexillo Deo militare, & soli Domino, ac Ecclesiae ipsius sponse, sub Romano Pontifice, Christi in terris Vicario servire, post solemne perpetuae Castitatis, Paupertatis, & Obedientiae votum, proponat sibi in animo, se partem esse Societatis, ad hoc potissimum instituta, ut ad fidei defensionem, & propagationem, & profectum animarum in vita, & doctrina Christiana per publicas praedicationes, lectiones, & aliud quodcumque verbi Dei ministerium, ac spiritualia exercitia puerorum, ac rudium in Christianismo institutionem, Christianifidelium in confessionibus audiendis, ac ceteris Sacramentis administrandis, spirituales consolationem praecipue intendat, & nihilominus ad dissidentium reconciliationem, & eorum, qui in carceribus, vel in hospitalibus inveniuntur, piam subventionem, & ministerium, ac reliqua caritatis opera, prout ad Dei gloriam, & commune bonum expedire visum erit, exequenda, gratis omnino & nullo pro suo in praedictis omnibus labore, stipendio accepto, se utilem exhibeat, curetque primo Deum, deinde hujus sui instituti rationem, quae via quaedam est ad illud, quoad vixerit, ante oculos habere, & finem hunc sibi a Deo propositum totis viribus assequi, uniusquisque tamen secundum gratiam sibi a Spiritu sancto subministratam, & vocationis suae proprium gradum.

§.4. Ideoque, nequis forte zelo utatur, sed non secundum scientiam, proprii cuiusque gradus iudicium, & officiorum discretio ac distributio tota sit in manu Praepositi Generalis, seu Praelati per Nos quocumque tempore eligendi, vel eorum, quos ipse sibi ea cum auctoritate substituerit, ut congruus ordo servetur in omni bene instituta Communitate necessariis. Qui quidem Praepositus de consilio consociorum, Constitutiones ad constructionem hujus praepositi Nobis finis conducentes condendi, majori suffragiorum parte semper statuendi jus habente, & quae dubia esse poterunt in nostro instituto hac formula comprehenso, declarandi auctoritatem habeat. Consilium vero necessario convocandum, ad condendas, vel

Illam tamen iterum supplicat pro eius approbatione.

Regula tenor. De Castitate, Paupertate, & Obedientia votis.

Praepositi Generalis auctoritate.

vei immutandas Constitutiones, & alia graviora, ut alienare, vel dissolvere domos, ac Collegia semel erecta, intelligatur esse major pars totius professa Societatis (juxta Constitutionum nostrarum declarationem) quae sine magno incommodo potest a Praeposito Generali convocari. In aliis, quae non ita magni momenti sunt, idem Praepositus adjutus, quatenus ipse opportunum iudicabit, Fratrum suorum consilio, per seipsum ordinandi, & jubendi, quae ad Dei gloriam, & commune bonum pertinere in Domino videbuntur, jus totum habeat, prout in Constitutionibus eisdem explicabitur.

Obedientia erga Romanum Pontificem, & Sedem Apostolicam.

§.5. Quicumque autem in hac Societate professionem emiserint non solum in primis professionis suae foribus intelligant, sed quoad vixerint, memores sint, Societatem hanc universam, & singulos, qui in ea profitentur, sub Sanctissimi Domini nostri Pauli Papae III., & aliorum Romanorum Pontificum successorum eius fidei obedientia Deo militare. Et quamvis Evangelio doceamur, & fide orthodoxa cognoscamus, ac firmiter teneamus, omnes Christianifideles Romano Pontifici, tamquam capiti, ac Jesu Christi Vicario subesse, ob devotionem tamen majorem ad obedientiam Sedis Apostolicae, & majorem voluntatem nostrarum abnegationem, certiores Sancti Spiritus directionem summo opere conducere iudicavimus, singulos nos, & quicumque eandem in posterum professionem emiserint, ultra illud commune trium votorum vinculum, speciali ad hoc voto adstringi, ut quicquid modernus, & alii Romani Pontifices pro tempore existentes iusserint, ad profectum animarum, & fidei propagationem pertinens, & ad quascumque Provincias nos mittere voluerint, sine ulla tergiversatione aut excusatione illico, quantum in nobis fuerit, sive nos ad Turcas, sive ad quoscumque alios Infideles, etiam in partibus, quas Indias vocant, sive ad quoscumque Haereticos, Schismaticos, seu etiam ad quosvis fideles mittendos censerint, exequi teneamur. Quamobrem qui ad nos accessuri sunt, antequam huic oneri humeros supponant, diu multumque meditentur, an tantum pecuniae spiritualis in bonis habeant, ut turrim hanc iuxta consilium Dominicum possint consummare, hoc est, an Spiritus Sanctus, qui illos impellit, tantum illis gratiae pollicetur, ut hujus vocationis pondus, illo adjuvante se laturos sperent, & postquam Domino inspirante, huic Jesu Christi militiae nomen dederint, die noctuque succincti lumbos, & ad tam grandis debiti solutionem prompti esse debebunt.

Missionibus non procurandis nec vicandis.

§.6. Nequa autem possit esse inter nos missionum, aut Provinciarum hujusmodi ambitio, vel detrectatio, intelligant singuli, sibi per se, vel alium, de hujusmodi missionibus, quidquam cum Romano Pontifice non esse curandum, sed omnem hanc curam Deo, & ipsi Pontifici tamquam eius Vicario, & Societatis Praeposito dimittendam, cui quidem Praeposito, sicut ceteris, nihil de sui ipsius missione in alterutram partem, nisi de

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

Societatis consilio, cum dicto Pontifice curandum erit.

§.7. Voveant etiam singuli, se in omnibus, quae ad regulam hujus nostrae observationem faciunt, Societatis Praeposito.

§.8. Qui ad hoc munus, quam fieri possit idoneus, ad plura vota, prout in Constitutionibus declarabitur, eligetur, obediens fore, ille autem, omnem eam auctoritatem, & potestatem habeat supra Societatem, quae ad bonam ejusdem Societatis administrationem, correctionem, & gubernationem utilis erit. Jubeat autem ea, quae ad constructionem praepositi sibi a Deo, & a Societate finis cognoverit esse opportuna, & in praerelatione sua benignitatis, ac mansuetudinis, caritatisque Christi, Petri, Paulique formulae semper sit memor, & tam ipse, quam consilium praedictum ad normam hanc assidue spectent. Singuli vero subditorum tum propter ingentes Ordinis utilitates, tum propter nunquam satis laudatum humilitatis assiduum exercitium, non solum Praeposito in omnibus ad institutum Societatis pertinentibus parere semper teneantur, sed in illo Christum veluti praesentem agnoscant, & quantum decet, venerentur.

§.9. Cum autem experti fuerimus juveniorem, puriorem, & ad proximi edificationem aptiorem esse vitam ab omni avaritiae contagione quam remotissimam, & Evangelicae paupertati quam simillimam, cumque sciamus Dominum nostrum Jesum Christum servis suis regnum Dei solum inquirere, necessaria ad victum, & vestitum esse subministratum, sic voveant singuli, & universi perpetuam paupertatem, ut non solum privatim, sed neque etiam communiter possint Professi, vel ulla eorum Domus, aut Ecclesia, ad aliquos proventus, redditus, possessiones, sed nec ad ulla bona stabilia, praeter ea, quae opportuna erunt ad usum proprium, & habitationem retinenda, jus aliquod civile acquirere, rebus sibi ex caritate donatis ad necessarium vitae usum contenti.

§.10. Quia tamen Domus, quas Dominus dederit, ad operandum in vinea ipsius, & non ad scholastica studia exercenda destinandae erunt, cum valde opportunum fore aliqui videatur, ut ex juvenibus ad pietatem propensis, & ad literarum studia tractanda idoneis, operarii eidem vineae Domini parentur, qui Societatis nostrae, etiam professe velut quoddam Seminarium existant, possit professa Societas ad studiorum commoditatem, Scholarium habere Collegia, ubicumque ad ea construenda, & dotanda, ex devotione aliqui movebuntur, quae simul atque constructa, & dotata fuerint (non tamen ex bonis, quorum collatio ad Sedem Apostolicam pertinet) ex nunc auctoritate Apostolica erigi supplicamus, seu pro crectis haberi, quae Collegia possint habere redditus, census, seu possessiones usus, & necessitatibus studentium applicandas.

§.11. Retenta poenes Praepositum, vel Societatem omnimoda gubernatione, seu superintendencia super dicta Collegia, & praedictos studentes, quoad Rectorem, seu

Observantia Regulae.

Praepositi Generalis munere.

Paupertate domorum Praepositorum.

Non tamen quoad Collegia, quae pro sustentatione, bona etiam stabilia habere possunt.

Collegiorum gubernatio poenes Praepositum, vel Societatem est.

M m

Guber.

Gubernatorum, ac Studentium electionem, ac eorundem admissionem, emissionem, receptionem, exclusionem, statutorum, ordinationem, & circa Studentium instructionem, eruditionem, & adificationem, ac correctionem, vius, vestitusque, & aliarum rerum necessariorum eis ministrandarum, modum, atque aliam omnimodam gubernationem, regimen, ac curam, ut neque Studentes dictis bonis abuti, neque Societas professa in proprios usus convertere possit, sed Studentium necessitati subvenire. Qui quidem Studentes, ingenii & morum indole tales esse debebant, ut merito speretur, post absoluta studia ad Societatis functiones idoneos fore, & sic demum post cognitum in scriptis & literis eorum profectum, & post sufficientem probationem in Societatem nostram admitti possint.

Socii in sacris constitutis officium privatum revocare debent, &c.

§.12. Socii autem omnes cum Presbyteri esse debeant, ad dicendum officium secundum communem Ecclesie ritum, sed privatim, & non communiter, vel in choro teneantur. Et in iis, que ad victum, & vestitum, & cetera exteriora pertinent, honestorum Sacerdotum communem, & approbatum usum sequantur, ut quod inde pro cuiusque necessitate, vel spiritualis profectus desiderio subtractum fuerit, ex devotione, & non ex obligatione rationabile obsequium corporis Deo, prout expediet, offeratur.

Finis d. regule.

§.13. Hec sunt, que sub prefati Domini nostri Pauli, & Sedis Apostolicæ beneplacito, de nostra professione, typo quodam explicare potuimus, quod nunc fecimus, ut summam informaremus tum illos, qui nos de nostro vite instituto interrogant, tum etiam posteros nostros, si quos Deo volente, imitatores unquam habebimus huius vite.

Ad cuius professionem non admittantur, nisi duo tantumque probati.

§.14. Quam cum multas, magnasque habere annexas difficultates fuerimus experti, oportuim iudicavimus, etiam statueret, nequis ad professionem in hac Societate emittenda, nisi diurnis, & diligentissimis probationibus, prout in Constitutionibus declarabitur, ejus vita, & doctrina explorata fuerit, recipiatur, quia re vera hoc institutum, omnino humiles, & prudentes in Christo, & in Christianæ vite puritate, ac literis conspiciendos exigit.

Coadjutores & Scholares vota sua debent emittere, & aliqui tria vota solemniter emittant potest.

§.15. Immo, & ii, qui in Coadjutores, tam in spiritualibus, quam in corporalibus, & in Scholares admittentur, quorum utriusque post sufficientes probationes, & tempus in Constitutionibus expressum, vota sua ad devotionem, & meritum, non quidem solemniter, præter aliquos, qui de licentia Præpositi Generalis, propter ipsorum devotionem, & personarum qualitatem, tria vota huiusmodi solemniter facere poterunt, sed quibus teneantur, quamdiu Præpositus Generalis in Societate eos retinendos esse censuerit, emittere debeant, prout in Constitutionibus latius explicabitur, non nisi diligenter examinati, & idonei reperti, ad eundem finem Societatis, admittantur ad hanc Jesu Christi militiam, qui tenuibus

corpis nostris favere dignetur, ad gloriam Dei Patris, cui soli sit semper decus & honor in sæcula. Amen.

§.16. Quapropter considerantes, nihil, quod pium sanctumque non sit, in dicta Societate, ejusque laudabilibus institutis, ac exemplari Ignatii, & aliorum sociorum, prædictorum, vita, & moribus reperiri, eaque omnia ad suorum, & aliorum Christianidelium animarum salutem, & Fidei exaltationem tendere, Socios ac aliorum, Coadjutores prædictos, & ipsius Societatis scholares, a quibusvis excommunicationibus, suspensionibus, & interdictis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotati existunt, ad effectum prædictorum, dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, illosque sub nostra, & Apostolicæ Sedis protectione suscipientes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, erectionem, & institutionem Societatis, ac extensionem, numeri illius Sociorum, ac receptionis & admissionis Coadjutorum, ac omnia & singula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, & condendi, & alterandi statuta, & ordinationes, ac alia quævis indulta eidem Societati, & illius Præposito per Prædecessorem nostrum, & Sedem huiusmodi, sub quibuscumque tenoribus, & formis concessa, & confirmata, ac desuper concessas, tam sub plumbis quam in forma Brevis literas, & in eis contenta, ac inde secuta quæcumque, perpetuo approbamus, & confirmamus, ac eis perpetuo firmitatis robur adiciamus, suppletentes omnes, & singulos, tam juris quam facti defectus, si qui intervenierint in eisdem. Eaque omnia, & singula, perpetuo, & inconcusse firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari debere.

Hic modo Patris approbat d. institutum, & omnia Societatis privilegia.

§.17. Et sic per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, interpretari, atque decidi debere, necnon quicquid fecus super his per quoscumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus & declaramus.

Et ita iudicari debere præcipit.

§.18. Quocirca universis, & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum cuilibet, per se, vel alium, seu alios, præfatis Præposito, & Societati, in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra singulas prædictas, & præsentis literas plenum effectum sortiri, ac ab omnibus inviolabiliter observari, non permittentes quemquam contra illarum tenorem quomodolibet indebitè molestari, contradicere quoscumque, & rebelles per censuras Ecclesiasticas, & alia juris opportuna reme-

Conservatoresque & executores deputat.

remedia, appellatione postposita, compescendo, ac censuras prædictas legitimis super his habendis servatis processibus, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantia omnia tollit.

§.19. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis & singulis, que in literis prædictis idem Prædecessor noster voluit non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

D. P. An. I. die 21. Julii.

Nulli ergo &c.
Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quinquagesimo, duodecimo Kal. Augusti, Pont. nostri Anno I.

X.

Jurisdicção, & facultates Judicum & Conservatorum Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli decollati.

De d. Congregationis institutione, ejusque statu, vide sup. in Clem. VII. Const. XLV. Nota fol. 103.

JULIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Universis, & singulis Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus & aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitanis & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, & eorundem Archiepiscoporum, & Episcoporum Vicariis in spiritualibus, ac officialibus generalibus abilibet constitutis, salutem, &c.

Exordium.

AD hoc Nos Deus prætulit in familiam domus sue, ut opportuna singulis provisionis auxilia fidelis servitutis injuncta providentia pro tempore dispensantes, illorum præsertim necessitatibus intendamus, & dispendiis occurramus, ac eos oppressionibus relevemus, qui studio pie vite sub Regularibus institutis Altissimo famulari dignoscuntur.

Congregationis supplicatio pro depositione Conservatorum.

§.1. Sane dilectorum filiorum Præpositi & universorum Clericorum Regularium, Congregationis Sancti Pauli decollati Mediolanensis conquestione percipimus, quod nonnulli Archiepiscopi, & Episcopi, ac alii Ecclesiarum Prælati, eorumque Vicarii, & Officiales, necnon Clerici, & alie persone ecclesiasticæ, tam seculares, quam diversorum Ordinum regulares, exemptæ, & non exemptæ, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, nobiles, milites, & laici, communia Civitatum, Universitates Oppidorum, Castrorum, Villarum, & aliorum locorum, ac alie singulares persone Civitatum, & Diocesis, & aliarum partium diversarum occuparunt, & occupa-

pati fecerunt, castra, villas, & alia loca, terras, domos, possessiones, jura, jurisdictiones, privilegia, & indulta, feuda, prata, pascua, sylvas, nemora, vineas, decimas, fructus, census, redditus, & proventus, ac emolumenta, necnon bona, mobilia & immobilia spiritualia, & temporalia dictæ eorum Congregationis, & ad ipsos Præpositum, & Clericos, ratione tam Congregationis, & quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura & sine cura, que etiam ex dispensatione, & concessione Apostolica, in titulum, & commendam, ac alias obtinent, quam personarum suarum respective, communiter vel divisim, aut alias quomodolibet spectantia, & ea detinent indebite occupata, seu ea detinentibus præstant auxilium, consilium, vel favorem, nonnulli etiam Civitatum, & Diocesium, ac partium prædictarum, qui nomen Domini in vanum recipere non formidant, eisdem Præposito, & Clericis super prædictis castris, villis, locis, terris, domibus, possessionibus, juribus, jurisdictionibus, feudis, pratis, pascuis, sylvis, nemoribus, vineis, decimis, fructibus, censibus, redditibus, proventibus, & emolumentis, ac bonis mobilibus, & immobilibus, spiritualibus, & temporalibus, ac diversis fructibus, redditibus, & proventibus ecclesiasticis loco pensionum annuarum, ac pensionibus annuis super similibus fructibus, redditibus, & proventibus sibi reservatis, & assignatis, ac pecuniarum summis eis debitis, illarumque libera perceptione, & solutione, seu solutionis reculatione, necnon privilegiis & indultis, eis ac Congregationi huiusmodi, tam a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, quam alias rite ab Imperatoribus, Regibus, & Ducibus, ac aliis Principibus concessis, & aliis rebus ad eos, ut præfertur, spectantibus multiplices molestias, & injurias inferunt, ac facturas. Quare Præpositus & Clerici prædicti nobis humiliter supplicarunt, ut cum eis valde reddatur difficile pro singulis querelis ad Apostolicam Sedem habere recursum providere eis super hoc paterna diligentia curarem.

Deputatio Conservatorum, cum amplis facultatibus.

§.2. Nos igitur adversus occupatores, detentores, præsumptores, molestatores, & injuriatores huiusmodi illo volentes eisdem Præposito, & Clericis remedio subvenire, per quod ipsorum occupatorum, detentorum, præsumptorum, & injuriatorum compescatur temeritas, & aliis aditus committendi similia præcludatur, discretionem vestre per Apostolica scripta mandamus, ut vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, etiam si sint extra loca, in quibus deputati estis Conservatores, & Judices, eisdem Præposito, & Clericis efficacis defensionis præsidio assistentes non permittatis eos super his, ac privilegiis, & indultis prædictis, necnon quibuslibet aliis bonis, & juribus ad eosdem Præpositum, & Clericos, & per eos obtenta prædicta, & que eos pro tempore obtinere contigerint, beneficia ecclesiastica, communiter, vel

Regnum

divisim, ut pramittitur, spectantibus, nec non libera perceptione fructuum Ecclesiasticorum, & solutione pensionum annuarum eis pro tempore reservatorum, & assignatarum, ac pecuniarum summarum, & rerum aliarum eis pro tempore debarum, ab eisdem, vel quibusvis aliis indebite molestari, vel eis gravamina, seu damna, vel injurias irrogari, facturi eisdem Praeposito, & Clericis cum ab eis, vel procuratoribus suis fueritis requisiti, de praedictis, & aliis quibuslibet, super restitutione hujusmodi castrorum, villarum, locorum, terrarum, domorum, possessionum, jurium, jurisdictionum, feudorum, pratorum, pascuorum, silvarum, nemorum, vinearum, decimarum, fructuum, censuum, reddituum, & proventuum, ac emolumentorum, nec non bonorum mobilium, & immobilium, spiritualium, & temporalium, ac libera perceptione fructuum Ecclesiasticorum, & solutione pensionum, ac pecuniarum summarum, & rerum aliarum hujusmodi, nec non observatione privilegiorum, & indulgentiarum praedictorum, ac de quibuslibet molestiis, injuriis, atque damnis, praesentibus, & futuris, in illis videlicet, quae judicalem requirunt indaginem, summario, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, in aliis vero prout qualitas eorum exegerit iustitiae complementum, occupatores, detentores, praesumptores, molestatores, & injuriatores hujusmodi, nec non contradictores quoslibet, rebelles, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis extiterint, quandocumque, & quotiescumque expedierit, auctoritate nostra, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Et nihilominus legitimis super his habendis servatis processibus, eos, quos censuras & poenas per vos pro tempore latas incurrisse vobis constiterit, eas incurrisse declaretis, ipsaque censuras & poenas, quoties opus fuerit, etiam iteratis vicibus aggravare curetis. Ceterum si per summariam informationem per vos super his habendam, etiam vobis constiterit, quod ad loca in quibus occupatores, detentores, praesumptores, molestatores, & injuriatores hujusmodi, ac alios, quos praesentes literae concernunt, pro tempore morari contigerit, pro monitionibus & inhibitionibus ipsis, ac citationibus de eis faciendis tutus non pateat accessus, Nos monitiones & citationes hujusmodi, ac inhibitiones quaslibet, per edita publica locis assignanda publicis, de quibus verisimilis conjectura quod ad ipsorum monitorum, citatorum, & inhibitorum notitiam pervenire valeant, faciendi, nec non eisdem occupatoribus, detentoribus, praesumptoribus, molestatoribus, injuriatoribus, contradictoribus & rebellibus, etiam sub sententis, censuris, & poenis ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis arbitrio vestro moderandis, inhibendi, plenam & liberam concedimus eorumdem tenore praesentium

facultatem, ac volumus & praefata auctoritate decernimus, quod monitiones, citationes, & inhibitiones hujusmodi sic factae, ipsos monitos, citatos, inhibitos ardeant, perinde ac si eis personaliter insinuatae, & intimatae extitissent.

§.3. Non obstantibus felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri, quibus cavetur, ne quis extra suam Civitatem vel Dioecesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam diem a fine suae Dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne Judices, & Conservatores a Sede deputati praedicta, extra Civitatem & Dioecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii vel alii vires suas committere, seu aliquos ultra unam diem a fine Dioecesis earumdem trahere praesumant, & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium non trahatur, seu quod de aliis quam manifestis injuriis & violentiis, ac aliis, quae judicalem non requirunt indaginem, poenis in eos, si secus egerint, & in id procurantes adiectis Conservatores se nullatenus intromittant, quam alii quibuscumque Constitutionibus a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, tam de iudicibus delegatis, & Conservatoribus, quam personis ultra certum numerum ad iudicium non vocandis, aut alias editis, quae vestrae in hac parte possent jurisdictioni, aut potestati, ejusque libero exercitio quomodolibet obviare. Quodque vos illi Canonici, Vicarii, & Officiales, de personis, quae deputari possunt Conservatores non sitis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, facultatibus, & literis Apostolicis, ac aliis Conservatoris, quibuscumque personis, cujuscumque qualitates, conditionis, gradus, praesentibus, seu dignitatis existentibus etiam Episcopali, Archiepiscopali, aut alia majori dignitate, seu auctoritate fungentibus, ac Ordinibus praedictis, nec non Societatibus, & Universitatibus, etiam Studio generalium, ac Collegiis, etiam exemptis, nec non Ducibus, Principibus & temporalibus dominis, & de non trahendis illis, aut eorum subditis extra eorum loca, & dominia, aut coram aliis, quam eorum Conservatoribus, & iudicibus, & vigore quarumcumque literarum Apostolicarum, etiam conservatoriarum, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserta forent, praesentibus pro sufficienter

Derogatio literarum Bonifacii Papae VIII. & aliorum.

cienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi, ac eorum personis, locis, ordinibus & nominibus propriis mentionem, & qualibet alia dictae Sedis indulgentia, generali vel speciali, cujuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam vel totaliter non insertam, vestrae jurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediti, & de qua, cujusque toto tenore de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis.

Declaratio facultatis Reservatorum.

§.4. Ceterum etiam volumus, & dicta auctoritate Apostolica decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat articulum, etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento canonico praepeditus, quodque a data praesentium, sit vobis, & unicuique vestrum in praedictis omnibus, & singulis ceptis, & non ceptis, praesentibus, & futuris perpetuata potestas, & jurisdictione attributa, ut eo vigore, & eaque firmitate possitis, in praemissis omnibus, ceptis, & non ceptis, praesentibus, & futuris, & pro praedictis procedere, ac si supra dicta omnia, & singula coram vobis cepta fuissent, & jurisdictione vestra, & cujuslibet vestrum in praedictis, omnibus, & singulis, per citationem, vel modum alium perpetuata legitime extitisset, constitutione praedicta super conservatoribus, & alia cuilibet in contrarium edita non obstante.

Transumptio in Sede.

D. P. An. I. 11. Augusti.

§.5. Verum quia difficile foret, praesentes literas ad singula, in quibus de eis fides forsan facienda fuerit, loca deferre, etiam volumus, & Apostolica auctoritate praedicta decernimus, quod ipsarum transumptis manu Notarii publici subscriptis &c. Dat. Romae apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo, tertio Idus Augusti Pont. nostri Anno I.

Ex Regest. Pat. et Raynaldo centin. Annot. Tomo XXI.

Reductio Concilii Generalis Tridentum, reassumendi die 1. Maii 1551.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

§.1. CUM ad tollenda Religionis nostrae diffidia, quae in Germania longo tempore, non sine totius Christiani orbis perturbatione, & scandalo vigerunt, bonum, opportunum, & expediens esse videatur, sicuti etiam charissimus in Christo filius noster Carolus Romanorum Imperator semper Augustus Nobis per suas literas, & Nuntios significari fecit, ut Sacrum Oecumenicum generale Concilium per fel. rec.

Paulum III. Praedecessorem nostrum indictum, & per Nos tunc Cardinalatus honore fungentes, atque ipsius Praedecessoris nomine, una cum duobus aliis S.R.E. Cardinalibus ipsi Concilio praesidentibus inceptum, ordinatum, & continuatum, in quo plures publicae, & solennes fuerunt sessiones, pluraque tam in causa Fidei, quam reformationis promulgata decreta, multaque etiam ad utramque causam pertinentia examinata, & discussa ad Civitatem Tridentinam reducatur.

§.2. Nos, ad quos, & summos pro tempore Pontifices spectat, Generalia Concilia indicere, & dirigere, ut Ecclesiae pacem, & Christianae Fidei, atque Orthodoxae Religionis incrementum, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam procuremus, & quantum in Nobis est, tranquillitati ipsius Germaniae, quae sane Provincia retroactis temporibus in vera Religione, ac Sacrorum Conciliorum, & Sanctorum Patrum doctrina excolenda, exhibendaque Maximis Pontificibus Christi Redemptoris nostri in Terra Vicariis debita obedientia, & reverentia nulli Christianorum Provinciae fuit unquam secunda, paterne consulamus, sperantes per ipsius Dei gratiam, & benignitatem futurum, ut Reges omnes, & Principes Christiani iustis, piisque nostris in hac re votis annuant, saveant, atque assistant, Venerabiles Fratres Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos filios Abbates, omnesque alios, & singulos, qui de jure, vel consuetudine, vel privilegio Concilii Generalibus interesse debent, quosque idem Praedecessor noster in suis indictionibus, & aliis quibuscumque desuper concessis, & publicatis literis Concilio interesse voluit, per viscera misericordiae Domini nostri Jesu Christi hortamur, requirimus, & monemus, ut proximis futuris Kalendis Maii, quam diem ad ipsum Concilium in eo, in quo reperitur statu resumendum, & ex certa nostra scientia, & de Apostolica potestatis plenitudine, ac Venerabilium Fratrum nostrorum ejusdem S.R.E. Cardinalium concilio, & assensu statuimus, decrevimus, & declaramus in ipsa Civitate Tridenti legitimo cessante impedimento convenire, & se congregare, ac ipsius Concilii continuationi, & prosecutioni omni mora postposita incumbere velint.

Carolus Imperator Papae supplicat pro reassumptione Concilii a Paulo III. indicti.

Dicit ad Concilium reassumendum, & continuandum indicti.

Pontifex Legatos, qui Concilio praesent, se deputatorum spectet.

Contraria tollit.

§.3. Nos enim operam sedulo daturi sumus, ut eodem tempore in eadem Civitate nostri omnino adsint legati, per quos, si per atatem nostram, validitatemque, & Sedis Apostolicae necessitates personaliter adesse nequiverimus, Spiritu Sancto Duce praesidebimus.

§.4. Quaecumque ipsius Concilii translatione, & suspensione ceterisque contrariis quibuscumque, & praesertim illis, quae idem Praedecessor noster in suis literis praedictis, quas cum omnibus, & singulis in his contentis clausulis, & decretis in suo robore permanere volumus, atque decernimus, & quatenus opus sit, innovamus, voluit non obstante.

1551. obitare, irritum nihilominus decernentes, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Datum Romae apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo, octavo Kal. Decembris Pont. nostri anno I.

XII. Contra impediens Inquisitores haereticae pravitatis in eorum officio, aut in causis Inquisitionis se ingerentes. Et contra ipsos Inquisitores, admittentes laicos ad criminis haereticis cognitionem.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Licet a diversis Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, etiam per speciales Constitutiones in corpore juris insertas, fuerit rite, & salubriter sancitum atque decretum, ut seculi potestates, & Domini temporales, ac Provinciarum, Civitatum, terrarum, & locorum quorumcumque rectores, quibuscumque dignitatibus, vel officiis, aut nominibus censentur, Dicesanum Episcopis, & Inquisitoribus haereticae pravitatis in ipso Inquisitionis negotio favcant, & assistant, nemoque ex praedictis potestatibus, dominis, & rectoribus, eorumque officialibus de crimine haereticis, cum mere sit Ecclesiasticum, quoquo modo cognoscat, vel indicet, neque Dicesano Episcopo, vel Inquisitori ipsius Inquisitionis negotio incumbenti se opponere, aut ipsam aliquatenus impedire, vel impediendibus auxilium, aut favorem scienter dare audeat, perpetua damnationis sententia in eos, qui contra praedicta fecerint, promulgata, quam si per animum animo sustinuerint pertinaciter, ex tunc veluti haeretici condemnentur: usque adeo tamen in omnibus fere, non solum Italiae, verum etiam aliis Provinciis, Civitatibus, terris, & locis, complurium laicorum, ut accepimus, mundanae gloriae processit ambitio, vel sacrorum Canonum inficitia, vel Ecclesiasticae disciplinae contemptus, ut in animarum suarum perniciem atque interitum, Dicesanos Episcopos, & Inquisitores a Sede Apostolica institutos Inquisitionis officium exercentes, alii sub justitiae praetextu, ne ulli scilicet fiat injuria, impedire, alii vero sub pietatis colore, ut fontes scilicet severius puniantur, se ipsis Dicesanis Episcopis, & Inquisitoribus adiungere, & una cum eis de ipso haereticis crimine cognoscere, processus formare, formatosque suo iudicio submittere non erubescant.

§.1. Cui saepe morbo jam nimis late progreddenti solitam, ac salutarem Ecclesiae medicinam pro nostra pastoralis sollicitudine afferre cupientes, seculi potestates, dominos temporales, ac Provinciarum, Civitatum, terrarum, & locorum rectores supra-

dictos, necnon quascumque alias seculares personas, tam privatas, quam publico quovis munere fungentes, requirimus, & monemus, ac eis Jesu Christi Redemptoris nostri (cujus vices, licet immeriti, gerimus in terris) nomine praecipimus, ne Dicesanos Episcopos, & Inquisitores ipsos in suo Inquisitionis negotio, ullo modo impediunt, seu perturbent, neque se in haereticis crimine cognoscendo, vel iudicando, quovis, etiam assistentiae, & favoris colore, causa, vel occasione (nisi quatenus ab ipsis Dicesanis Episcopis, aut Inquisitoribus, spontanea, & libera eorum voluntate fuerint requisiti) se ingerant, ordinationes, provisiones, & leges quascumque, de ipsius criminis cognitione latas sacris Canonibus obfidentes, & Ecclesiasticam jurisdictionem impediunt sine mora abrogent, & deleant, prout etiam Nos eas omnes invalidas fuisse, & esse decernimus, & declaramus, ac ex nunc pro abrogatis, & deletis haberi volumus, & mandamus.

§.2. Qui monitis his nostris non obtemperaverint, quive scienter in praedictis consilium, auxilium, aut favorem dederint, noverint se, non solum per sacras dictorum Praedecessorum nostrorum Constitutiones, verum etiam per hanc nostram sanctionem, sive sententiam, & declarationem perpetuo curatorem (quam auctoritate Omnipotentis Dei, ac Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra in ipsos non obtemperantes, quacumque illi praesuleant dignitate, in his scriptis proferimus) communionis fidelium, & omnium Ecclesiasticorum Sacramentorum receptione privatos, ac maledictionis, aut execrationis aeternae vinculo ligatos, anathematique, & majoris excommunicationis mucrone percussos, ita ut nemo umquam in praemissis delinquens, nisi a Nobis, & Successoribus nostris canonice intrantibus, etiam praetextu quorumcumque facultatum, concessionum, & gratiarum, etiam confessionum nuncupatarum, etiam a Nobis, & dicta Sede haec tenus emanatarum, vel in posterum emanandarum specificam, & expressam, ac alias quam per verba generalia, de praesentibus nostris literis mentionem non facientium, praeterquam in mortis discrimine, absolvi possit.

§.3. Quibus etiam censuris ipsos Dicesanos Episcopos, & Inquisitores subjacere volumus, si laicos secum quomodocumque de ipso crimine cognoscere, aut iudicare permiserint.

§.4. Ut autem praemissa omnia, ad eorum quorum interest, notitiam deducantur, nullisque de eis ignorantiam iuste praetendere possit, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod praesentes literae per aliquos Cursores nostros, aut Notarios publicos in Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & Ecclesiae Lateranenae, ac Cancellariae Apostolicae valvis, necnon acie Campi Florae, ut moris est, publicentur, eorum exemplo in singulis valvis, & acie hujusmodi affixo, & dimisso. Nulli ergo &c.

AN. CH. 1551. Inobediens, bulgae & ortum favoris hinc expressis imponit.

Inquisitores a multis impediebantur in eorum officio sub variis praetextibus.

Inquisitores etiam eisdem processibus intelligit si admittant laicos cognoscere de crimine haereticis. Iusto publicandi hanc Bullam.

Datum

1551. Datum Romae apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, quintodecimo Kal. Martii Pont. nostri Anno II.

Publicatio. Lecta & publicata fuit die Veneris Sancti in Capella Sanctitatis Suae, dum divina celebrarentur officia.

Anno Domini 1551. indictione nona, die vero 24. mensis Martii, Pont. SS.D.N. Julii divina providentia Papa III. anno ejus II. Retroscripta a litera affixa, & publicata fuerunt in valvis, seu portis Principis Apostolorum de Urbe, & Sancti Joannis Lateranenae, & Cancellariae Apostolicae, necnon in acie Campi Florae, dimissi copis per Nos Petrum Gomez Ezeyle, & Franciscum Manos, SS. D.N. Papae Cursores.

Ita est Petrus Gomez Ezeyle Curzor, manu propria. Ita est Franciscus Manos Curzor, manu propria. Petrus Leobodie Magister Curzorum.

XIII. Praelatorum Donationes tempore infirmitatis factas, nisi per viginti dies supervixerint, nullas esse decernit.

JULIUS PAPA III Ad perpetuam rei memoriam.

Procurium. Cura Pastoralis officii admonemur, ut ab usibus, & fraudibus illis, praedictum per quos Camera Apostolica, cujus iura defendere tenemur, defraudatur, & laeditur, opportunis remediis obviamus.

§.1. Cum itaque sicut ad auditum nostrum pervenit, saepe contingat, ut Archiepiscopi, & Episcopi, ac alii Praelati Regnorum Hispaniarum, & aliarum partium diversarum in infirmitate constituti, & in extreme laborantes, scientes se de bonis per eos ex fructibus, redditibus, & proventibus Ecclesiarum, & Monasteriorum, quibus praesunt, ac aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum, quae obtinent, aut illorum intuitu acquisitis testari, aut alias per viam ultimae voluntatis disponere non posse, ut quod legitime facere non valent, per indirectas, & fraudulentas vias efficiant, omnia res, & bona per eos ex fructibus hujusmodi acquisita, quae ut plurimum propter opulentiam Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum praedictorum maximi valoris, & momenti existant, per viam simulatae inter vivos donationis inter diversas personas, & in diversos usus distribuunt, seu potius distrahant in dicta Camera Apostolicae, ad quam bona ipsa tamquam ipsorum Praelatorum spolia pervenire deberent, maximum damnum, & praedictum.

§.2. Nos hujusmodi fraudibus opportunum remedium adhibere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia volumus, & Apostolica auctoritate per praesentes statuimus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus omnes, & singulae donationes per Archiepiscopos, Episco-

pos, & Praelatos praedictos in infirmitate constitutos de bonis hujusmodi pro tempore factae, nisi post donationes ipsas illi, qui illas fecerint, per viginti dies supervixerint, nullius sint roboris, vel momenti, & ex eis illis, in quorum favorem factae extiterint, nullum Jus, seu titulus, vel commodum acquiratur, sed illi omnium illarum commodo, & effectu careant.

§.3. Decernentes sic in praemissis per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & desiniri debere: irritum quoque, & inane: si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Ac mandantes dilectis filiis Curiae Caesarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & moderno, ac pro tempore existenti in dictis Regnis Apostolicae Sedis Nuncio, quatenus ipsi, vel eorum alter per se, vel alium, seu alios ubi, quando, & quoties opus fuerit, praesentes solemniter publicantes, illas inviolabiliter observari, ac suum effectum fortiri faciant: Non permittentes aliquid contra earum tenorem per quoscumque quomodolibet attentari, contradictores quoscumque, & rebelles quoscumque status, gradus, vel conditionis fuerint, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, vel alia mundana dignitate praesulerint, per censuras, & poenas Ecclesiasticas aliaque opportuna remedia, appellatione postposita, compescendo, ipsaque censuras, & poenas legitimis super his habendis servatis processibus etiam iteratis vicibus aggravandi, ac interdictum Ecclesiasticum apponendi, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.4. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, indultis, & literis Apostolicis quibusvis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis concessis, confirmatis, & innovatis, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die tertia Aprilis millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, Pont. nostri Anno II.

pos, & Praelatos praedictos in infirmitate constitutos de bonis hujusmodi pro tempore factae, nisi post donationes ipsas illi, qui illas fecerint, per viginti dies supervixerint, nullius sint roboris, vel momenti, & ex eis illis, in quorum favorem factae extiterint, nullum Jus, seu titulus, vel commodum acquiratur, sed illi omnium illarum commodo, & effectu careant.

§.3. Decernentes sic in praemissis per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & desiniri debere: irritum quoque, & inane: si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.4. Ac mandantes dilectis filiis Curiae Caesarum Camerae Apostolicae generali Auditori, & moderno, ac pro tempore existenti in dictis Regnis Apostolicae Sedis Nuncio, quatenus ipsi, vel eorum alter per se, vel alium, seu alios ubi, quando, & quoties opus fuerit, praesentes solemniter publicantes, illas inviolabiliter observari, ac suum effectum fortiri faciant: Non permittentes aliquid contra earum tenorem per quoscumque quomodolibet attentari, contradictores quoscumque, & rebelles quoscumque status, gradus, vel conditionis fuerint, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, vel alia mundana dignitate praesulerint, per censuras, & poenas Ecclesiasticas aliaque opportuna remedia, appellatione postposita, compescendo, ipsaque censuras, & poenas legitimis super his habendis servatis processibus etiam iteratis vicibus aggravandi, ac interdictum Ecclesiasticum apponendi, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.4. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, indultis, & literis Apostolicis quibusvis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis concessis, confirmatis, & innovatis, contrariis quibuscumque, aut si aliquibus ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die tertia Aprilis millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, Pont. nostri Anno II.

XIV. Indulta, & privilegia Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Capella Summi Romani Pontificis Assistentium.

JULIUS PAPA III Ad futuram rei memoriam.

Romanus Pontifex ex sua circumspicua providentia eas consuevit personas condi-

AN. CH. 1551.

Sicque servari in perpetuum statutum.

Deputatio Exsequutorum hujusmodi Constitutionis.

Derogatio contrarium.

Dat. die 30 Aprilis 1551. An. II.

Exordium.

1551.

Todum pro Prelatis Capella Assistentibus, circa collationem beneficiorum.

condignis precipue complecti favoribus, & gratis, quas sibi, & Apostolicæ Sedis devotas, & obsequiosas, ac plurimis cognoscit meritis adjuvari.

§. 1. Hinc est, quod Venerabiles fratres Fabium Constantinopolitanum, Christophorum Alexandrinum, Christophorum Hierosolymitanum, Joannem Aquilegiensem, Patriarchas, & Andream Spalaten, Jacobum, Corcyren, Franciscum Senen, Joannem Michaellem Materan, Scipionem Tarentin, Thadæum Consentinen, Joannem Adream Messanen, Bernardinum Surrentin, Casarem Taurinen, Archiepiscopos, ac Marcum Senogalhen, Thomam Feltrensem, Philos Alculan, Philippum Salutarium, Nicolaum Marianum, Catanensem, Berardinum Camerinen, Paulum Caturcen, Joannem Novionem, Jacobum Nivernien, Leonem Foro-Julien, Claudium Mirapicem, Cornelium Bitontin, Joannem Baptistam Venafra, Joannem Jacobum Aprutin, & Jodocum Lubicem, Episcopos, Prelatos domesticos nostros, & in Capella nostra Assistentes, eorum meritis, & obsequiis exigentibus, condignis favoribus, & gratis prosequi, ritulisque, & honoribus decorare volentes, Motu proprio, non ad ipsorum Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum, vel aliorum pro eis Nobis supp hoc oblate petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & certa scientia, eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, & eorum singulis (sine tamen quorumcumque dispensationum ad beneficia, ac indulgentiarum de fructibus in absentia percipiendis, necnon exemptionum a superioritate, & jurisdictione eorum Ordinariarum sibi a Sede Apostolica, ante tamen Concilii Tridentini celebrationem concessorum, quorum omnium tenores pro expressis haberi volumus, & que illis tantum, quibus concessa sunt, minime denegata censentur, sed in suo robore perdant, præjudicio) ut quantum eorum quilibet Patriarchali, Archiepiscopali, & Episcopali, cui nunc præesse dignoscitur, aut ad quam eum forsitan transferri contigerit, Ecclesiæ præferat, de quibuscumque dignitatibus, personaribus, administrationibus, officiis, canonicatibus, & præbendis, ceterisque beneficiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, secularibus, ac quorumvis Ordinum regularibus, ad suam, ratione Ecclesiæ, cui præest, collationem, provisionem, præsentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem, conjunctam, vel separatim spectantibus, & pertinentibus, que deinceps in antea in singulis Februarii, Aprilis, Junii, Augusti, Octobris, & Decembris mensibus vacare contigerit (cummodo dispositioni Apostolicæ generaliter reservata, seu ex generali reservatione Apostolica affecta non fuerint) etiam si præsentationes, nominationes, vel electiones aliorum, que salve sint, præcedere consueverint, perinde ac si aliqua, a Nobis, vel dicta Sede, aut illius legatis, gratia expectative, ac super illis reservationes, uniones, annexiones, & incorporaciones, ac reservandi, uniendi, providendi, & alias

disponendi, mandata cum inhibitionibus, & irritantibus, & aliis decretis nullatenus emanassent, vel in posterum emanarent, de illis videlicet ad suam separatim, per se solum, vel ejus pro tempore deputatum Vicarium, ad suam vero cum Capitulo Ecclesiæ suæ, conjunctam, collationem, provisionem, præsentationem, electionem, & aliam dispositionem hujusmodi spectantibus, una cum eisdem Capitulo personis sibi gratis, & alias idoneis providere, & alias disponere, libere, & licite possint, & valeant, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, licentiam, & facultatem concedimus.

§. 2. Ipsosque Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, ac eorum singulos, Nobilibus creamus, & facimus, ac nobilitamus, nobilitatisque titulo, & insigniis decoramus, necnon aliorum nobilium numero, & consortio favorabiliter aggregamus, ac pro nobilibus haberi, nominari, & reputari volumus, atque mandamus, eisque ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, derogationibus, mandatis, dispensationibus, favoribus, gratiis, & indultis, quibus alii nobiles, etiam de nobili Comitum genere, etiam qui illustres reputantur, etiam ex utroque parente procreati, de jure, vel consuetudine, ac alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, etiam uti, potiri, & gaudere, libere, & licite possint, & valeant vere, & non fictè, in omnibus, & per omnia, ac si de illustrissimo genere ex utroque parente procreati forent, ita quod inter eos, & ipsos illustres, quoad nobilitatem, & alia ad illam necessaria, nulla penitus sit differentia, nec fictè locum habeat, auctoritate, & tenore prædictis indulgemus. Et in signum honoris, & nobilitatis hujusmodi, eis, & eorum cuilibet tres Montes, & alteram ex laureis, sive coronis insigniorum nostrorum, quibus eorum unusquisque, prout melius sibi videbitur, una cum insigniis suis, vel absque illis deinceps perpetuo uti possint, gratiosè donamus, & impertimur.

§. 3. Ac eosdem Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, & eorum singulos a solutione cuiuscumque decime, etiam per Nos, & Sedem prædictam pro tempore impositæ, aut cuiuscumque pedaggi, subsidii, gabellæ, & cuiuscumque alterius generis, ordinarii, & extraordinarii ubique locorum, & ex quavis causa, impositi, & imponendi.

§. 4. Necnon ad instar Referendariorum nostrorum circa vestigal vini pro sex vegetibus durtaxat, eisdem auctoritate, & tenore eximimus, & liberamus, ac liberos, & exemptos esse volumus.

§. 5. Et insuper eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, & eorum singulis, ut Monasteria, Ecclesias, & alia quacumque beneficia Ecclesiastica, suarum Civitatum, & Diocesium, ac infra limites Decanatum, Archidiaconatum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum per eos, ex quibusvis dispensationibus, & concessionibus Apostolicis, in titulum, & commendam,

Nobilitatisque decus, cum usu insigniorum Patrum.

Exemptionisque a decimis.

Vestigaleque vini pro sex vegetibus. De quo vide sup. Pauli III. Cons. XXVIII.

Indultum vicendi Ecclesiæ sic, & procuraciones exigendi. Hoc revocavit de declaratione Concilii Tridentini cap. 3.

1551.

Locandique ad biennium fructus beneficiorum, etiam antequam solutio.

dam, & alias quomodolibet, nunc, & pro tempore obtentorum, eorumque personas, in quibus sibi ratione Ecclesiarum suarum, ac Decanatum, Archidiaconatum, & aliorum beneficiorum prædictorum visitationis officium, de jure, vel consuetudine competit, per unam, seu plures personas idoneas, quas ad hoc duxerint deputandas, quamdiu Ecclesiis prædictis præfuerint, ac Dacanatus, & Archidiaconatus, & alia beneficia prædicta obtinuerint, & quoties visitationis tempus ingruerit, etiam duo, tria, seu plura ex eisdem Monasteriis, Ecclesiis, seu locis una, & eadem die visitare, & procuracionis jura, & emolumenta quacumque ratione visitationis hujusmodi sibi debita, etiam si summam triginta librarum Turonen, argenti, quarum duodecim valeant unum florenum de Florentia, pro die qualibet excedat, ab eisdem Ecclesiis, Monasteriis, locis & personis taliter visitatis, in pecunia numerata recipere, & exigere.

§. 6. Necnon omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus mensurarum suarum Patriarchalium, Archiepiscopali, & Episcopali, & quorumcumque Monasteriorum, & beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, & quorumvis Ordinum Regularium per eos, ex quibusvis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis, in titulum, & commendam, aut alias pro tempore obtentorum, quibusvis personis etiam laicis, cum quibus suam, & mensuram, ac Monasteriorum, beneficiorumque prædictorum conditionem efficere poterint meliorem, usque ad biennium a die arrendationis desuper ab eis, vel suis procuratoribus faciendæ computandum, pro pretio, seu pretiis, de quo, vel quibus eis, vel procuratoribus suis videbitur arrendare, seu firmam, vel annuam pensionem concedere: Ac pretium, seu pretia hujusmodi, etiam unico contextu, & anticipata solutione in pecunia numerata recipere, & habere, ac de habitis, & receptis solventes quietare, & liberare. Necnon fructus, redditus, & proventus hujusmodi, ac se, & suos, in Ecclesiis, Monasteriis, & beneficiis prædictis Successores quoscumque, ad arrendationem hujusmodi sic faciendæ observacionem pro dicto biennio, cum clausulis, & obligationibus in talibus apponi solitis obligare possint, dictaque persone, fructus, redditus, & proventus prædictos, ad firmam seu annuam responsionem pro dicto biennio recipere, & levare, ac in suos usus, & utilitatem convertere, libere, & licite valeant.

§. 7. Necnon ut de bonis suis mobilibus & immobilibus, ac semoventibus, ab eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, tam per prædictas, & alias Ecclesias, Monasteria, & beneficia Ecclesiastica qualitercumque qualificata, per eos ex quibusvis dispensationibus Apostolicis quomodolibet obtenta, & obtinenda, necnon ex ingenio, industria, ac labore suis, & alias quomodolibet licite acquisitis, & acquirendis, usque ad summam duorum millium ducatorum Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

auri in auro, in quavislibet, etiam a jure interdicitas, & reprobata persona, tam inter vivos, quam causa mortis, pro libito eorum voluntatis, aut pro remuneratione laborum eorum, qui eis viventibus intervenerint, sive sint consanguinei, sive alii, & alias in pios, & non pios, alias tamen licitos usus disponere, & erogare libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prædictis, de speciali gratia indulgemus.

§. 8. Necnon eis, & eorum cuilibet, omnes, & singulos fructus, redditus, & proventus per eos, ex horarum omissione, & indebita possessionis beneficiorum apprehensione, seu cuiuscumque criminis, a jure, vel ab homine, aut quavis alia quantumcumque inexcogitabili causa indebite perceptos, etiam in utroque foro remittimus, eosque ab eorum restitutione liberamus. Necnon a quibusvis propterea quomodolibet forsitan incurris sententiis, censuris, & penis Ecclesiasticis absolvimus, & liberamus, ac absolutos, & liberatos fore nunciamus, omnemque inhabilitatis, & infamie maculam, sive notam ex præmissis quomodolibet provenientem, ab eis, & eorum quolibet penitus abolemus.

§. 9. Districte inhibentes quibusvis gabelle, pedagiorum, & onerum hujusmodi exactoribus, ne eosdem Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, vel eorum aliquem contra præsentium tenorem quoquo modo molestant, vel inquietare præsumant.

§. 10. Ac decernentes, quod si contingat eosdem Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, dicto durante biennio decedere, aut regimini, & administrationi suarum Ecclesiarum cedere, ac Monasteria, & beneficia hujusmodi alias quomodolibet dimittere, nihilominus fructus, redditus, & proventus prædictos pro dicto biennio obligatos remanere, & suos in Ecclesiis, & Monasteriis, ac beneficiis hujusmodi successores ad observacionem earumdem arrendacionum teneri, ac si se ad id personaliter obligassent.

§. 11. Necnon testamenta, & dispositiones hujusmodi plenam roboris firmitatem obtinere, & firmiter observari debere.

§. 12. Præterea quod Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac eorum cuilibet Milites, & Equites deauratos octo, ac ad instar Sacri Palatii, & Aula Lateranensis Comitum, quoscumque Notarios, & tabelliones publicos, ac Indices ordinarios extra Romanam Curiam creandi, & instituenti, ac eisdem Militibus solita Equitum deauratorum insignia concedi, ipsosque Notarios, & tabelliones de notariatus, & tabellionatus, & judicatus officiis hujusmodi per penam, & calamare, ut moris est, investendi.

§. 13. Necnon quoscumque utriusque sexus spurios, manseros, bastardos, aliosque ex quocumque illicito, & damnato coitu pro tempore procreatos, viventibus, seu mortuis eorum parentibus, difunctive, seu copulative, ita, ut ad paternas, & alias successiones quorumcumque admitti, & in illis (sine præjudicio illorum, qui ab intestato suc-

Indultum remissionis fructuum male perceptorum, & omnis infamie & censure.

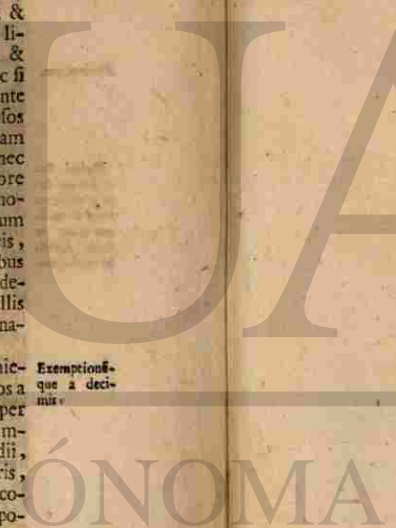
Inhibicio contra Gabellarios.

Arrendationes pro d. biennio præjudicant successibus.

Prædicta eorum testamenta valent.

Indultum cresendi Notarios, & Milites deauratos.

Legitimandi que bastardos Revocavit Fius IV.

to succedere debeant, & ad quacumque officia publica, & privata admitti, illaque gerere, & exercere possint, perinde, ac si de legitimo toro procreati fuissent, legitimandi, ac omnem ab eis geniture maculam abolendi, necnon eos ad primæva naturæ jura restituendi, & reponendi.

§.14. Ac quocumque idoneos, accitis, & in hoc sibi assistentibus, duobus dumtaxat Doctoribus, seu Magistris in facultate in qua promovendi erunt, quos duxerint eligendos, in utroque, vel altero juri, ac Theologia, & Artibus, necnon Medicina, ac Baccalariatus, Licentiaturs, vel Doctoratus, ac Magisterii gradibus respective cum solita insigniorum in talibus tradi solitorum exhibitione promovendi, & sic promoti, quod omnibus, & singulis libertatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, & indultis, quibus alii Baccalarii, Licentiatii, Doctores, & Magistri in utroque, seu altero juri, ac Theologia, vel Medicina hujusmodi in universitatibus Studiorum generalium promoti, de jure, vel consuetudine utuntur, potuerunt, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possint, concedendi.

§.15. Necnon quocumque ad omnes, etiam sacros, & Presbyteratus ordines promoveri cupientes, alias idoneos a suis Ordinariis literas dimissorias, seu ab eadem Sede licentiam habentes, ad omnes etiam sacros, & Presbyteratus ordines hujusmodi, etiam extra tempora a jure statuta, ac etiam extra eorum Diocesim, de consensu tamen Directorum, & alias rite promovendi, & distos ordines eis conferendi.

§.16. Necnon per se, vel alium, seu alios, contra omnes, & singulos criminosos, & qualitercumque delinquentes suarum Civitatum, & Diocesum quoscumque dignitatis fuerint, etiam exemptos inquirendi, ac eos juxta eorum demerita, ac criminum, & excessuum qualitatem, & exigentiam, prout canonice mandant sanctiones, puniendi, ac super his etiam quomodocumque opportunum cognoverint, auxilium brachii secularis invocandi.

§.17. Necnon Ecclesias quascumque, in eorum Diocesibus consistentes etiam, exemptas Ecclesias visitandi, & ut que reparatione indigent, reparantur, & animarum cura, si illis imminet, aliisque debitis obsequiis non defraudentur, omnibus juris, & facti remediis providendi.

§.18. Necnon cum uno assessore, seu iudice quascumque causas, etiam criminales, quoscumque qualitates existant, audiendi, & absolvendi, vel condemnandi, prout iustitia suadebit, & secundum Deum, ac salutem animæ suæ cognoverint expedire, ita quod propterea nullam penitus irregularitatem, aut inhabilitatem, vel infamiam maculam, five notam, aut alias censuras, seu penas, incurrant, aut incurere censeantur.

§.19. Necnon omnia, & singula beneficia ecclesiastica, cum cura, & sine cura, secularia, & quorumvis Ordinum regularia, per eos, ex quibusvis dispensationibus, &

concessionibus Apostolicis, in titulum, vel commendam, aut etiam invicem, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis, ad eorum vitam, unita, per eos, & eorum quemlibet nunc, & pro tempore obtenta, simul, vel succellive simpliciter, aut pro alio, seu aliis, simili, vel dissimili, aut similibus, vel dissimilibus, beneficio, seu beneficiis, Ecclesiastico, vel Ecclesiasticis, cum quibusvis personis secum permutare volentibus, ex causa permutationis hujusmodi, (in qua tamen nulla illicita ipsatio, seu simoniaca pravitas interveniat) in quorumcumque Ordinariorum locorum, aut Canonice Metropolitanarum, vel aliarum Cathedralium Ecclesiarum, seu aliarum personarum in dignitate Ecclesiastica constitutarum ad id per eos eligendarum, manibus extra dictam Curiam, prefata Sedis, aut cuiusvis alterius licentia minime requisita, resignandi, & commendis cedendi, & unionum hujusmodi dissolutioni consentiendi, ipsisque Ordinariis, & Canonicis, ac personis in dignitate Ecclesiastica constitutis resignationes, simpliciter, vel ex causa permutationis, ac commendarum cessiones extra dictam Curiam recipiendi, & admittendi, uniones hujusmodi dissolvendi. Necnon illa que simpliciter ipsi resignaverint, aut quorum commendam cesserint, vel unionum hujusmodi dissolutioni consenserint, idoneæ, seu idoneis personis per eos nominandis, etiam quocumque, quocumque, & qualiacumque beneficiis Ecclesiasticis obtinentibus, & expectantibus, que vero ex causa permutationis ipsis compermutantibus personis, & que dictæ compermutantes personæ resignaverint, beneficia hujusmodi, etiam si, ut prefertur, qualificata, & per eos pro tempore quomodolibet obtenta ex quavis causa dispositioni Apostolicæ generaliter reservata, seu affecta fuerint, eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis per eos, quoad vixerint, etiam una cum Ecclesiis, quibus præesse dignoscantur, ac quibusvis Monasteriis, & beneficiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, secularibus, & quorumvis Ordinum regularibus per eos ex quibusvis similibus dispensationibus, & concessionibus Apostolicis, in titulum, & commendam, ac alias tunc, & pro tempore obtentis, juxta tenorem dispensationum Apostolicarum eis desuper concessarum, in titulum, vel commendam retinenda conferendi, & de illis etiam providendi, omniaque, & singula alia, in præmissis omnibus, & circa ea, necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi, etiam si ipsi Patriarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi tempore resignationum, seu cessionum, aut prestationis consensus dissolutionum, unionum hujusmodi, in aliqua infirmitate, ex qua eos postmodum infra viginti dies decedere contingat, constituti fuerint, plenam, & liberam auctoritatem, & tenore prædictis, facultatem concedimus.

§.20. Et insuper eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, & eorum singulis, quod postquam a dicta Curia se absentaverint usque ad quinquennium, ex tunc compu-

Doctoresque
eodem i.
Revocavit
Pius V.

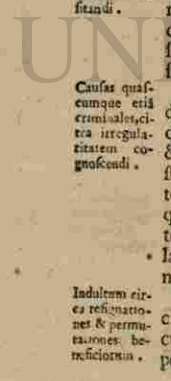
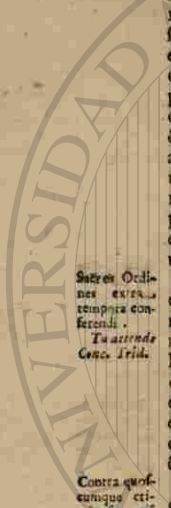
Sedes Oculi
exten.
temporis con-
ferendi.
Tu attende
Conc. Trid.

Contra quos-
cumque cri-
miniosos etiam
exemptos in
sua Diocesi
procedendi.

Ecclesias suarum
Diocesum etiam
exemptas visi-
tandi.

Causas quascumque
etiam criminales,
quoscumque qualitates
existant, audiendi,
& absolvendi, vel
condemnandi, prout
iustitia suadebit, &
secundum Deum, ac
salutem animæ suæ
cognoverint expedire,
ita quod propterea
nullam penitus irregu-
laritatem, aut inhabi-
litatem, vel infamiam
maculam, five notam,
aut alias censuras, seu
penas, incurrant, aut
incurrere censeantur.

Indultum circa
resignationes & permuta-
tiones beneficiarum.

1551.
Hec revoca-
vit Sixtus V.

Confessione-
que eigeni.
Sed declar-
at max infra
Imo revoca-
vit confes-
sionis Pius IV

Claufula præ-
servata.

Decretum ic-
titum.

computandum limina Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum (dummodo per procuratorem idoneum illa viuent) personaliter visitare minime teneantur, nec ad id, a quoquam inviti compelli, aut propterea periculi reatum incurere possint.

§.21. Necnon quod aliquem Presbyterum secularem, vel cuiusvis Ordinis regularem in eorum Confessione, qui eos a quibusvis, etiam majoris excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa pro tempore latis, & quibus etiam pro tempore irretiti fuerint, etiam si illorum absolutio Sedi prædictæ, specialiter, vel generaliter reservata fuerit, ac quorumque votorum, & juramentorum, necnon Ecclesiæ præceptorum transgressionibus, jejuniarum, poenitentiarum injunctarum, & divinorum officiorum in toto, vel in parte omissionibus, & quibusvis aliis peccatis, criminibus, excessibus, & delictis quantumcumque gravibus, & enormibus, etiam talibus, de quibus esset Sedes prædicta merito consulenda, videlicet in casibus dictæ Sedi qualitercumque reservatis (exceptis contentis in Bulla in die Cœnæ Domini legi consuetæ) semel dumtaxat singulis annis, & etiam in dictis exceptis, ac in Bulla hujusmodi contentis in vero mortis articulo, in aliis vero eisdem Sedi non reservatis casibus, quoties opportunum fuerit, confessionibus eorum diligenter auditis absolvere, ac eis pro committis poenitentiam salutarem injungere. Necnon vota quæcumque, quatuor majoribus dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare, & juramenta, sine tamen tertii præjudicio relaxare, ac omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & confessi fuerint ter in vita, & in mortis articulo, etiam si tunc mors non subsequatur, plenariam remissionem, & absolutionem, ita ut hujusmodi plena remissio in dicto mortis articulo eis suffragetur, auctoritate Apostolica impendere possint, eligere libere, & licite valeant, concedimus, & indulgemus.

§.22. Ac presentes literas, & in eis contenta quæcumque, sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus modificationibus, decretis, declarationibus, & Cancellariæ Apostolicæ regulis, ex quibusvis causis quantumcumque maximis, & urgentissimis, etiam in favorem fidei, & pro divini cultus augmento, etiam consistorialiter, nunc & pro tempore factis, & editis nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quotiens illæ emanabunt, totiens in pristinum statum restitutas existere, & censei, ipsosque Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, præmissis omnibus, etiam eorum a dicta Curia absentia, etiam postquam assistentes esse desierint, uti, potiri, & gaudere posse.

§.23. Sicque in præmissis omnibus per quoscumque Judices, & commissarios, quavis auctoritate fungentes: sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi fa-

cultate, & auctoritate, iudicari, & acquiri debere, ac si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.24. Quocirca venerabilibus fratribus, Salutarium, & Albigenensis ac Balneoregionensis Episcopis, per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum prædictorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra presentes literas, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari. Non permittentes eos desuper per quoscumque quavis auctoritate fungentes, contra præmissa, seu eorum aliquod quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & penas Ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & penas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.25. Non obstantibus nostris, per quam inter alia volumus, quod si quis in infirmitate constitutus resignaret aliquod beneficium Ecclesiasticum, & postea infra viginti dies per ipsum resignantem præstandi consensus computandos, ex ipsa infirmitate decederet, ac beneficium ipsum conferretur, per resignationem sic factam collatio hujusmodi nulla esset, ipsumque beneficium nihilominus per obitum vacare censeretur, ac sel. record. Gregorii X., & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, ac quibusvis aliis Apostolicis, necnon in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac legibus imperialibus, necnon civitatum, & locorum quorumcumque etiam municipibus, ac prædictarum, & aliarum Ecclesiarum, in quibus secularia, ac monasteriorum, seu aliorum regularium locorum, in quibus ipsa regularia beneficia dependere contigerit, & ordinum, quorum illa extiterint, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis universitatibus, etiam generalium, & Scriptoribus Archivii dictæ Curie, & aliis Collegiis, etiam motu, & scientia similibus, ac quavis etiam Imperiali, vel Regia consideratione, & ex quibus causis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, etiam disponentibus, quod naturales, & bastardi legitimum non possint, nisi de consensu legitimum, & naturalium, & quod nullus ad Baccalariatus, Licentia-

Executores
Ius Constitutio-
nis.

Claufula dis-
rogatoria.

tura, & Doctoratus, ac Magisterii gradus, alibi quam in universitate, in qua studuerit, promoveri possit, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc scribenda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, observata inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, contrariis quibuscumque, Aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus quorumcumque tenorem existant, per que presentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus eorum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumcumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis.

Declaratio circa Confessiones super dictum.

§.26. Volumus autem quod dicti Patriarche, Archiepiscopi, & Episcopi poenitentiam eis per Confessorem, quem singuli eorum duxerint eligendum, eis pro premissis injungendam, adimplere omnino teneantur. Et ne, quod absit, dicti Patriarche, Archiepiscopi, & Episcopi propter hujusmodi gratiam, vel concessionem eligendi Confessorem reddantur procliviores ad illicita in posterum committenda, etiam volumus, quod si Patriarche, Archiepiscopi, & Episcopi prefati, a sinceritate fidei, & unitate dictae Romanae Ecclesiae, ac obedientia, & devotione nostra, & Successorum nostrorum canonice intrantium desisterint, aut ex confidentia ejusdem concessionis, vel remissionis aliqua forsitan commiserint, concessio, & remissio praedicta, & quoad illas, praesentes literae eis nullatenus suffragentur.

Declaratio circa beneficium.

§.27. Quodque si singulorum beneficiorum praedictorum simpliciter resignatorum fructus, redditus, & proventus viginti quatuor florenorum auti de Camera secundum communem estimationem, valorem annum excedant, tam conferentes, quam illi, quibus ipsae collationes fient, & si ex causa permutationis, & resignationis hujusmodi fiant, ac suorum, & eis ex eadem causa collatorum beneficiorum hujusmodi fructus, redditus, & proventus inaequales fuerint, ad etiam si ipsa inaequalitas viginti quatuor florenos similes secundum estimationem praedictam non transcendat, similiter conferentes praedicti, & illis quibus beneficia majoris valoris hujusmodi collata fuerint, de nominibus, & cognominibus personarum, & beneficiorum eorumdem, ac diebus facta-

rum collationum hujusmodi Agentes Camerae Apostolice, aut collectores, vel subcollectores fructuum, reddituum, & proventuum inde Camerae debitorum, in partibus illis pro tempore deputatos infra unum, si citra, vel si ultra montes collationes ipsae factae fuerint, infra tres menses, juxta quosdam recol. mem. Sixti etiam IV., & Innocentii similiter VIII. Romanorum Pontificum etiam Praedecessorum nostrorum super hoc editas literas, certificare procurent, alioquin beneficia ipsa sic collata vacare censeantur eo ipso.

§.28. Ceterum quia difficile foret &c. *Fides transumptoria.*
 Forma autem juramenti, quod Notarii, Tabelliones, & Judices per dictos Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, & eorum quemlibet creandi praestabunt, talis est:

§.29. Ego N. ab hoc antea, fidelis, & obediens ero Beato Petro, & Sanctae Romanae Ecclesiae, ac Domino Nostro D. Papae N. suisque Successoribus canonice intrantibus. Non ero in consilio, auxilio, consensu, vel facto, ut vitam perdant, vel membrum, aut capiantur mala captione; Consilium quod mihi, per se, vel literas, aut nuncium manifestabunt, ad eorum damnum scienter nemini pandam, si vero ad meam notitiam aliquid devenire contingat, quod in periculum Romani Pontificis, aut Romanae Ecclesiae vergeret, seu grave damnum illi immineret, illud pro posse meo impediam, & si hoc impedire non potero, procurabo bona fide id ad notitiam D. N. Papae perferri. Patrum Romanum, & regalia S. Petri, ac jura ipsius Ecclesiae specialiter, si qua eadem Ecclesia, in Civitate, vel terra, de qua oriundus sum, habeat, adiutor eis pro ad defendendum, & retinendum, seu etiam recuperandum contra omnes homines. Tabellionatus officium fideliter exercebo. Contractus in quibus exigetur consensus partium, fideliter faciam, nil addendo, vel immutando sine voluntate partium, quod substantiam contractus immutet. Si vero in conficiendo aliquid instrumentum, minus solius partis sit requirenda voluntas, hoc ipsum faciam, ut scilicet nil addam, vel minuum, quod mutet facti substantiam, contra ipsius voluntatem Instrumentum non conficiam de aliquo contractu, in quo sciam intervenire, seu intercedere vim, vel fraudem. Contractus in Protocollo redigam, & postquam in Protocollo redigero, malitiose non differam contra voluntatem illius, vel illorum, cujus, seu quorum est contractus, super eo conficere publicum instrumentum, salvo meo iusto, & consueto salario. Sic me Deus adjuvet, & haec Sancta Dei Evangelia.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris die 6. Aprilis 1551., Pontificatus nostri anno II.

Fides transumptoria.

Forma juramenti.

Dat. P. A. II. 6. Aprilis.

Vifi.

XV.

Visitatores carcerum Almae Urbis, pauperibus carceratis dilationes dare, sed ad eorum fidei iuramentum extendere non possint.

Facultates istorum Visitatorum tradidit Paul. III. in Constitut. LIX. Ad onus sup. fol. 236. Et de hac materia notavi sup. in Clem. VII. Constitut. XVI. Cum ex multorum. fol. 63.

JULIUS PAPA III.

Motu proprio &c.

Causa hujus Constitutionis.

CUM nuper ex rationabilibus causis quibuscumque Romanae Curiae iudicibus, & aliis personis quacumque dignitate, & auctoritate fungentibus, ne aliquas moratorias, dilationes, aut salvos conductus, seu significationes, vel quovis alio nomine nuncupatas gratias, concedere quovis pretextu, vel occasione audeant, & sub excommunicationis latae sententiae poena praeeperimus, verum quod carcerum Visitatores miserabilibus personis carceratis dumtaxat, si eis ex relatione iudicis ad cuius instantiam carcerata fuerunt, suis creditoribus satisfacere non posse confiterentur, postquam carcerem per aliquod notabile temporis spatium sustinerint, aliquam moderatam dilationem eorum arbitrio, sub cautione de se representando, & non alias concedere possint, voluerimus: prout in Motu proprio desuper manu nostra signato primo, & deinde innovato latius continetur. Et quandoque, ut accepimus, praefati Visitatores dilationes per eos carceratis pauperibus hujusmodi concessas, etiam illorum fidei iuramentis suffragare debere decreverunt, quod quidem valde absurdum, & inconueniens videtur, cum non ob aliud fidei iuramentum accipiunt, nisi ut si principalis debitor tempore convento solvere nequeat, illi persolvant conventi iuramentum, ut illi, qui pro debitorum promiserunt, cum expectent, quam creditor, qui ipsorum fidei iuramentum est secutus, aliter debitor non crediturus.

Declaratio, de qua in rubrica.

§.1. Idcirco Nos motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, Motum proprium nostrum praedictum, iterum si opus sit, innovamus, illique adden. Apostolica auctoritate eisdem Visitatoribus carcerum, ut dilationes hujusmodi non nisi carceratis dumtaxat, ac modo, & forma praemissis servatis, concedant, neque illas aliquo modo ad eorumdem carceratorum fidei iuramentum extendant, aut illis suffragari quovis modo decernant, praecipimus, & mandamus.

Annulatio alicuius gestorum.

§.2. Et si aliqua decreta per eos in favorem aliquorum qui carcerati non fuerint, seu etiam carceratorum, contra formam praedictam, aut eorum fidei iuramentum, aut quovis alios, praeter, & contra intentionem nostram fieri forsitan contigerit, illa nulla, invalida, & irrita esse, & nemini suffragari debere.

Deputatio executorum.

§.3. Ac illis non obstant, sed penitus re-

jectis, dilectum filium nostrum, & Curiae causarum Camerae Apostolice generalem Auditorem, & alios Romanae Curiae iudices, ad executionem contra eos, in quorum favorem facta extiterint, omnes, & singulos, ac si illa nullatenus emanassent, procedere posse, & debere decernimus.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausula derogatoria.

Placet Motu proprio. I.

Papae subsec.

XVI.

Cursores Papae, & Mandatarii aliarum Curiarum Almae Urbis, in quibus causis citare, intimareque &c. possint.

Ad haec habes Alexand. VI. & Jul. II. & Clement. VII. Constitutiones relatas super in eisdem Clement. Const. XXVIII. Accepimus, fol. 77. Et quod Mandatarii possint citare in causis Capitolinis, exceptis per commissionem a principio in illo foro commissis, declarat Statutum Urbis cap. 51. in notis.

JULIUS PAPA III.

Motu proprio &c.

CUM ea firmiter illibata persistant, quae frequentiori sunt Apostolico praesidio pro tempore stabilita.

Exordium.

§.1. Nos singulas praesertim, ac desuper respective confectas, & conficiendas literas, ac prout illas concernunt, omnia, & singula in eis contenta, & inde secuta quaecumque, ex certa scientia nostra, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, cum opportuna, si opus sit, juris, & facti, ac quorumcumque solemnitate, etiam requisitarum forsitan omisarum defectuum supplementatione, approbamus, confirmamus, & innovamus, ac inviolabiliter observari; Necnon modernis, & pro tempore existentibus nostris, & eisdem Romani Pontificis Curioribus suffragari, eosque illis omnibus, uti, & gaudere, nec desuper per quoscumque quavis auctoritate, praesentia, aut superioritate fungentes, molestari, perturbari, impediri, aut inquietari, vel eis in aliquo praedjudicari, sicque per quoscumque iudices &c. sublata &c. irritum quoque &c. decernimus.

Confirmatio Const. indicatarum in rubrica.

§.2. Necnon prout illis concessa sunt, in omnibus, & per omnia de novo concedimus.

Innovatio extinguentem.

§.3. Insuper ut de cetero perpetuis futuris temporibus in quibusvis causis, tam Capitolinis, & Ripae, ac Ripettae, necnon Turris Nonae, & de Sabellis, ac Burgi S. Petri, quam quibusvis aliis Almae Urbis Curiae sive Tribunalibus, in quibus commissiones aliquas, manu, vel de mandato nostro signatas praesentari contigerit, etiam si cause ipsae ordinarij inchoatae extiterint post ipsarum commissionum praesentationem, citationes, & alia quae inde sequuntur, per alios quam eosdem Cursores fieri non possint, neque valeant. Sed dicti Cursores, citationes, & alia

Cursores tantum extent in causis commissariis etiam a principio Ordinariis non Capitolinis.

alia, quæ inde sequuntur, in ipsius curiis, & earum qualibet, etiam si cause, in, & pro quibus citationes, & alia fieri contigerit, commissaria non fuerint, ad partium, pro quibus citationes, & alia hujusmodi fieri, instantiam facere, & exequi possint, & valeant. Et solummodo mandatarii dictarum prænominatarum curiarum in causis ordinariis in tribunalibus ipsarum curiarum prænominatarum, quarum mandatarii existunt, tantum citationes faciendi potestas remaneat, statuimus, & ordinamus.

Prohibito a licet faciendi, & contravenientium pena.

§.4. Districtus inhiben. quibusvis dictarum curiarum, & cujuslibet ipsarum mandatariis, & notariis, ac aliis personis in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis majoris sententiæ, a qua non nisi per Nos absolvi possint, ac privationis officiorum, & beneficiorum, si qua obtinent, inhabilitatisque ad illa, & alia in posterum obtinere, penam, ne statuto, & ordinationi nostris hujusmodi in aliquo contravenire quomodolibet audeant, vel presumant. Ac decernentes, citationes per alios quam prefatos Curiores in causis ipsis commissariis, etiam si a principio ordinariæ inchoate fuerint, de cetero in dictis, & aliis quibuscumque tribunalibus, & in quavis instantia faciendi, & processus, & actus quoscumque illarum vigore formandos nullos, inanes, & invalidos, nulliusque roboris, & momenti fore, sicque per quoscumque &c. decernimus.

Executorum deputatione.

§.5. Mandantes causarum Camere Apostolicæ generali Auditori, Gubernatori, ac Senatori, modernis, & pro tempore existentibus, ut præmissa omnia, & singula, perpetuo, sub præfatis, & quibusvis aliis censuris, & penis eorum arbitrio moderandis, & applicandis, perpetuo inviolabiliter observari faciant.

Clausula de rogatione.

§.6. Non obstant. quibusvis literis fel. rec. Pauli Prædecessoris nostri, ac quibusvis reformationibus, ac aliis dictarum curiarum statutis &c. stabilimentis, usibus, & naturis, etiam juramento &c. roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illi, & prefato Senatori, ac Populo Romano, & illius Conservatoribus, ac mechanicarum, & aliarum artium, ac mercatorum Urbis Consulis, necnon Basilicarum, & aliarum Ecclesiarum Urbis Archipresbyteris, & Canonicis, aliisque personis, etiam motu simili &c. in præjudicium seu contra formam, præmissorum sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis etiam per Nos quomodolibet concessis &c. quibus omnibus, & singulis &c. etiam si de illis &c. tenores &c. hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, & ad plenum derogatum esse volumus: ceterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis.

Papa sub. f. Repetito clausularum.

Placet Motu proprio l. §.7. Et cum absolutionem a censuris, ad effectum &c. Et cum approbatione, confirmatione, innovatione, nova concessione, decreto, statuto, ordinatione, derogatione & aliis, de, & pro omnibus supradictis, quæ hic pro sufficienter repetiti habeantur

latissime extendendis. Cum opportuno decreto, quod præfens Motus proprius, de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ defectu, notari seu impugnari nullatenus possit: sed illi stari, & secundum hujusmodi Motum proprium nostrum judicari, & interpretari, & definiti debeat.

Sola signaturæ sufficit.

§.8. Et quod sola præfentis signaturæ nostra sufficiat, & ubique fidem faciat, in iudicio, & extra, quacumque regula contraria non obstante.

Exemplorum fides.

§.9. Ac illius transumptis manu alicujus notarii Curie causarum dicte Camere, subscriptis, & sigillo ipsius Curie Auditoris munitis, in iudicio, & extra fieri debeat, ac plenaria fides adhibeatur. Ac cum decreto, quod præfentium, aut illius transumptis copie affixæ in valvis curiarum præfatarum, aut aliorum locorum publicorum perinde ardeant, & afficiant, ac si personaliter intimatæ forent.

Declaratio pro Mandatariis.

§.10. Et de confirmatione, decreto, statuto, inhibitione, & aliis præmissis, remanente Mandatariorum Curie Capitoli tantum exercitio, quoad causas ordinarias etiam si in eis postmodum aliquas commissiones præfentari contingat.

Dat. P. An. II. 8. Julii.

Dat. Romæ apud S. Petrum, VI. idus Julii, Anno secundo.

XVII.

Declaratio, & extensio auctoritatis Collegii Fabricæ Basilicæ S. Petri de Urbe, in exequendis donationibus inter vivos ad pias causas factis, & fiendis, & in applicanda quinta earum parte dicte Fabricæ.

Clausula sub. lica.

Alia de materia hujus Collegii, & Fabricæ indicavi tibi in Constit. XLIX. Clem. VII. Admonet sup. fol. 109.

Clausula de rogatione.

JULIUS PAPA III.

Dilectis filiis Oeconomo, & Præfeto Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Causa super Cõstitutione.

Accipimus vos in prosecutione exactionis relictorum ad pias causas factorum, & aliorum Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe per fel. record. Julium II., Leonem X., Adrianum VI., Clementem VII., & Paulum III. Rom. Pont. prædecessores nostros applicatorum, & per Nos confirmatorum, multas etiam invenisse donationes inter vivos factas, in quibus nonnulli introitus, census, redditus, proventus, stabilita, & mobilia, bona, ac res aliæ diversis Ecclesiis, monasteriis, hospitalibus, locis, & personis piis, & pro donatorum, seu aliorum animabus donata, & pie elargita reperiantur, quæ adhuc inexecuta, & non satisfacta remanent. Quodque tam hæretes, & fideicommissarii dictorum, & aliorum personarum, quæ ad hujusmodi bonorum satisfactionem de jure tenentur, commissiõnis Nobis

Fides danda transumptis.

Dat. P. An. II. 31. Julii.

Lusitanæ Reges perpetui Militiæ Avensium Administratores, & Magistri constituantur.

Ec. Henricus Rex. Regula Ord. Cisterciensis. p. 516.

JULIUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Præclara Charissimi in Christo filii nostri Joannis Portugallia, & Algarbiorum Regis illustris, & suorum in Portugallia, & Algarbiorum hujusmodi Regnis Prædecessorum erga hanc Sanctam Sedem merita, necnon sincera fides, & singularis devotio, quibus idem Joannes Rex in nostro, & dicte Sedis conspectu clarere dignoscitur, promerentur, & Nos quodammodo compellunt, ut illa prædicto Joanni, & pro tempore existenti Portugallia, & Algarbiorum Regi favorabiliter concedamus, per quæ diffensionibus, & odiis, quæ inter personas Regnorum hujusmodi exoriri possent, occurratur, ac eorumdem Regnorum quieti, & tranquillitati consulatur.

Joannis Lusitanorum Regis, eiusque Prædecessorum erga Sedem Apostolicam merita, & singularis devotio.

§.2. Dudum siquidem S. Jacobi de Spata, sub S. Augustini, & de Avis sub S. Benedicti Regulis in dictis Regnis Militiarum Magistratibus per obitum quondam Georgii olim ipsarum Militiarum Magistri, seu Administratoris extra Romanam Curiam defuncti, seu alias certo modo vacantibus, Nos considerantes Magistratus prædictos diversa castra, Terras, Villas, loca, & arces eis a clare memoria Portugallia Regibus, & aliis secularibus personis, ut plurimum donata, in quibus Magistratus ipsos pro tempore obitantes jurisdictionem exercent, & plurium Præceptoriarum pinguis redditibus dotatarum, & collationem habere, & propterea tam pro justitia in causis, Villis, Terris, & locis eisdem perfecte administranda, ac arcibus prædictis ad Regna prædicta ab infidelibus, & perverforum conatibus defendendum, ac in pacis dulcedine conservandum diligenter, & fideliter custodiendis, necnon Præceptoris ipsis personis benemeritis, præsertim contra Christiani nominis hostes dimicantibus, plurimum expedire, ut Magistratus prædicti personæ Regibus ipsis, & illorum incolis grata, & accepta per quam nedom in iuribus suis conservari, verum etiam adaugeri possent, committeretur, ac sperantes, quod dictus Joannes Rex, quod Justitiæ zelator, & Orthodoxæ Fidei acerrimus defensor eatenus fuerat, & tunc existeret, ac Christiani nominis hostes, tam in Africa, quam in partibus Indiæ Orientalis, & Ethiopiæ, continuis bellis, cum intolerabilibus expensis lacerare non desinerebat, & incolas inibi commorantes ad verum luminis cognitionem reducere magnopere studebat, Magistratus ipsos, prout Militiam Jesu Christi Cisterciensis Ordinis, ejusdem Joannes Rex Administrator perpetuus per Sedem prædictam deputatus existeret, eatenus laudabiliter, & prudenter rexerat, feliciter, & tranquille gubernarat, illisque

Avensium Ordo militiarum Opida Castri &c. a Regibus, & infidelibus donatus.

Joannis Regis præclara gesta in Africa, & aliis Orientalibus partibus pro Religione Christiana dilata.

Nobis factæ conantur opponere, & contraire sub prætextu, quod jurisdictio vobis per prædecessores præfatos, & Nos super hujusmodi relictorum exactione concessa, ad donationes inter vivos factas minime se extendit, & ita pias donatorum præfatorum dispositiones violare nituntur.

Declaratio sine extensio auctoritatis Collegii Fabricæ, in exequendis donationibus inter vivos ad pias causas factis, & quinta parte Fabricæ applicanda.

§.1. Nos igitur ut par est, in præmissis opportune providere volentes, ad tollendas omnes dubietates, exceptiones, & oppositiones, per præfentes declaramus, nostra intentionis fuisse, & esse, ut donationes inter vivos, & ad pias causas tantum factæ, & quæ pro tempore fieri contigerit, per vos, & a vobis pro tempore substitutos exequerentur. Et quinta pars bonorum, & rerum in eis donatorum, ad opus dicte Fabricæ converteretur, & quatenus opus sit, vobis, & substitutis præfatis tenore præfentium, de novo, ut omnes, & quascumque donationes inter vivos, in quibus aliqua bona (quæ ad donationem hujusmodi tenores hic pro expressis haberi volumus) ad pias causas a donatoribus donata, & elargita fore reperiretis, viis, & remediis in vestris commissionibus, a Nobis, & Prædecessoribus præfatis concessis, & confirmatis exequi, & quintam partem bonorum hujusmodi ad usum dicte Fabricæ applicare possitis, & valeatis de speciali gratia concedimus, & indulgemus, ac donatorum hujusmodi voluntates, quoad quantam partem præfatarum commutamus.

Clausula sub. lica.

§.2. Et sic in præmissis omnibus, & singulis, per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiti debere. Et si fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Clausula de rogatione.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quæ dicti Prædecessores, & Nos, in singulis eorum, & nostris commissionibus hujusmodi, ac illarum confirmationibus volumus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque,

Fides danda transumptis.

§.4. Verum quia difficile foret, præfentes literas ad singula quæque loca, ubi opus foret, deferri, volumus, ut earum transumptis manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus Prelati Ecclesiastici munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra, quæ adhiberetur præfentibus, si essent exhibitæ, vel offensæ.

Dat. P. An. II. 31. Julii.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die ultima Julii millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, Pontificatus nostri anno II.

potest esse utilis plurimum, & etiam fructuosus.

§.3. Ac volentes eidem Joanni Regi, ut expensarum onera, quæ in gerendis bellis prædictis subire tenebatur, facilius perferre valeret, de alicujus subventionis auxilio providere, Motu proprio eundem Joannem Regem, quoad viveret, Administratorem perpetuum, & irrevocabilem Magistratum Militiarum Sancti Jacobi, & de Avis hujusmodi, iuriumque, rerum, & pertinentiarum suarum omnium, etiam unam cum Magistratu Militiæ Jesu Christi, cum plena, & libera facultate, auctoritate, & potestate, omnia, & singula, quæ Magistri Militiarum S. Jacobi, & de Avis hujusmodi, qui pro tempore fuerant, facere, & exercere poterant, etiam habitum per Fratres Milites dictarum Militiarum gestari solitum nunquam susciperet, nec professionem per eos emitti solitam emitteret, faciendi, & exercendi auctoritate Apostolica constituimus, & deputavimus, curam, regimen, & administrationem Magistratum S. Jacobi, & de Avis, ac Castrorum, & aliorum prædictorum sibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur.

§.4. Cum autem post modum intramentis nostræ arcana sapius revolverimus, singulas Militias prædictas ad hoc institutas fuisse, ut contra hostes, & inimicos Fidei hujusmodi firma quadam præsidia essent, eorumque Fratres, & Milites pro tempore existentes, infidelium eorumdem expugnationi, ac terrarum ab eis occupatarum, recuperationi jugiter vacarent, & a plurimis annis citra, prout, tam dilecti Filii Alphonsi de Alencastro Præceptoris majoris ejusdem Militiæ Jesu Christi, & ipsius Joannis Regis cosobitri, & apud Nos, ac dictam Sedem Oratoris, quam aliarum fide dignarum personarum relatione percepimus, prædictus Joannes Rex clara memorie Emmanuelis Portugalliæ, & Algarbiorum Regis Genitoris sui, & aliorum prædecessorum suorum prædictorum vestigiis inherendo ad divini nominis exaltationem, Christianaque Fidei propagationem in eripendis e manibus ipsorum infidelium diversis Provinciis, terris, & locis, & aliis jam ereptis conservandis, necnon bello contra eosdem infideles tam terra, quam mari gerendo gravissimos labores, & expensas sustinuerit, in tam Indiarum, quam in Africa, & Ethiopie, ac Brasiliæ partibus nonnullas civitates, insulas, oppida, & loca e manibus infidelium hujusmodi eriperit eaque inibi Christianifideles introduci, & nomen Domini prædicari faciendo ad Regimen Sanctæ Mariæ Ecclesiæ adduci procuraverit, & ad hoc non solum vi, & armis, sed nonnullarum ad hoc ab eo deputatarum excellentis Doctrinæ, & approbate Vitæ personarum, opera continue utatur, & propterea Septemsem, & Tingensem Civitates, & oppidum de Mazzagam in Africa, necnon Goam, ac alias terras, & loca in Indiarum partibus per eum, & ejus Prædecessores prædictos

Horum instituta prædicta Rex perpetuo Ordinibus Avensis administrato in futurum.

UNI

Varia Provincie, & amplissime Religionis Christi Evangelium Lusitanorum opera amplificantur.

e manibus ipsorum infidelium non sine magna sanguinis effusione erepta ad Reipublicæ Christianæ commodum, & universalis Ecclesiæ exaltationem possideat, & ut mortalium animas Deo efficacius lucrificat, in Civitatibus, insulis, terris, & locis hujusmodi quamplura Monasteria, Ecclesias, Hospitalia, & Collegia ad devotionis inibi habitantium excitationem erigi, ac in illis Ministros Ecclesiasticos introduci fecerit, necnon incolis, & habitatoribus civitatum, terrarum, & locorum hujusmodi, mediantribus diversis egregiis, & fidelibus verbis Dei concionatoribus, ut Sacrum Christi Evangelium amplecterentur, & sub nostra, & ejusdem Sedis obedientia, & protectione, degerent, adeo efficaciter persuaserit, ut eorum infinitus fere numerus Sacro Baptismatis fonte renasci voluerit, spereturque verisimiliter, quod idem Joannes Rex, ad quem spectat Bella ipsa contra Infideles prædictos, tam terra, quam mari, & tam offendendo, quam defendendo movere, ac successores sui, Portugalliæ, & Algarbiorum Reges pro tempore existentes divina eis assistente gratia similia, & alia longe majora in dies pro tuitione, & augmento Christianæ Religionis facturi sint.

§.5. Nos attendentes, quod si Magistratus Militiarum hujusmodi, qui aliquando per Romanos Pontifices Prædecessores nostros Regibus Portugalliæ, & Algarbiorum hujusmodi, seu eorum primogenitis, aut aliis natis Infantibus nuncupatis, sive propinquis in administrationem, dum expediens visum fuerit, concessi fuerunt, & super quorum, dum pro tempore vacent, seu Magistrorum ad eos electione, & ad Præceptores Domorum, & etiam forsan, Fratres, & Milites singularum Militiarum hujusmodi spectare dignoscitur, possunt facile inter Præceptores, seu Fratres, & Milites hujusmodi graves dissensiones, & intestina odia exoriri, & hos pro tempore obtinentes, si se pro tempore existentis Portugalliæ, & Algarbiorum Regi opponerent, Regna prædicta perturbare, & diversos tumultus bellicos excitare, ac bella, quæ per eos contra Infideles, ut præfertur, movenda sunt, in perturbationem quietis, & pacis Regnorum hujusmodi convertere possent, prædicto Joanni, & pro tempore existentis Portugalliæ, & Algarbiorum Regi in administrationem perpetuo concedantur, committantur, & assignentur ex hoc profecto dissensionibus, & odiis, & perturbationi pacis, & quietis Regnorum, & excitationi tumultuum bellicorum hujusmodi opportune occurreretur, & prædictus Joannes, & pro tempore existens Portugalliæ, & Algarbiorum Rex, Præceptorias Domorum Militiarum hujusmodi Fratribus Militibus idoneis, & ad præliandum habilibus, qui non solum, cum vocati fuerint, ad bella se accingent, verum etiam Regem ipsum ad expeditiones contra Infideles prædictos ultro sollicitabunt, ac se, suaque omnia tam in classe maritima, quam exercitu terrestri laboribus, & periculis exponere non dubitabunt, eorum occurrente

Ut Lusitania Reges Bella contra Infideles commo- dius movere, & continue possint eis in perpetuum huius Militiæ Magistratus conceditur.

RAI DE

currente vacatione conferre, seu conferri procurabit, & bella ipsa commodius gerere, ac alia pro Fidei Catholice exaltatione, & infidelium depressione necessaria, & opportuna efficacius exequi poterit, ipsique Præceptores, & Fratres Milites, & Vassalli, & Subditi Magistratum hujusmodi libentius sub eorum naturali Principe, Rege, & Militiarum hujusmodi Administratore existente, & ejus disciplina quam diversis ipsarum Militiarum Magistris (cum majores conjunctæ vires, majora, & præclariora in bello facinora edere possint) militabunt, seque omnibus periculis exponant, & propterea volentes in præmissis opportune providere, ac ipsius Joannis Regis, qui superioribus annis Bazaim, & Dio Civitates, seu oppida in partibus Indiarum e manibus Infidelium, vi, & bello eripuit, & bis invicto animo Dio, videlicet a Turcis, & Rege Cambayæ, qui illam seu illud cum ingenti exercitu Ducibus Soliman, Bassa, & Coja Suphar, acriter, & durissime obsidebant, Bazaim vero Civitates, seu oppida hujusmodi ab oppidanis, qui illam, seu illud bello repetebant, præstante Domino liberavit, & Turcas, ac Oppidanos ipsos non sine magna eorum clade, & jactura obsidionem hujusmodi solvere coegit, ac demum fugavit, & Nomen Domini Nostri Jesu Christi longe lateque propagare non cessat, pro desiderio præmissorum intuitu morem gerere motu simili, non ad ejusdem Joannis Regis, aut alterius pro eo Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, ac ex certa scientia nostris singulos Jesu Christi, & S. Jacobi, ac de Avis Magistratus hujusmodi, qui in eisdem Militiis supremæ dignitates, ac ipsarum Militiarum in dictis Regnis, & aliis Dominiis, eisdem Regnis, seu eorum Regis subjectis capita esse noscuntur, & quorum singulorum universas alias qualitates, & illorum, erectionum, & institutionum tenores, fructuum, reddituum, & proventuum veros annuos valores, præsentibus pro expressis habentes, volumus etiam si quovis modo, quem etiam ex illo quævis generalis reservatio etiam in corpore Juris clausa resulter, præsentibus haberi volumus pro expresso, & ex cujuscumque persona vacent, etiam si tanto tempore vacaverint, quod eorum collatio juxta Lateranensis statuta Concilii ad Sedem prædictam legitime devoluta, ipsique Magistratus specialiter, vel generaliter reservati existant, & ad illos consueverint per electionem assumi, eisque cura etiam jurisdictionalis imminet animarum, super iis quoque inter aliquos his, cujus statum præsentibus haberi volumus pro expresso, pendat indecisa, dummodo tempore Data præsentium non sit in eis aliqui specialiter Jus quæsitum cum omnibus, & singulis eorum, eorumque mensurarum juribus, pertinentiis, jurisdictionibus, Castris, Villis, Oppidis, fortaliis, terris, & locis, necnon fructibus, redditibus, proventibus, obventionibus, & emolumentis quocumque nomine nuncupentur, & in quibus suis rebus consistant, & undecumque proveniant, & per Nos, aut

Bazaim, & Dio Civitates Indiarum e manibus Infidelium eripuitur.

U

NO

RAI DE

Prædecessores nostros Romanos Pontifices pro applicatione fructuum, reddituum, & emolumentorum Præceptoriarum, & forsan aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, seu illorum decimæ, aut alterius partis, bellis pro tempore gerendis eisdem Emanuelis, & Joanni Regibus, eorumque Prædecessoribus, ac Militiarum hujusmodi Magistris in genere, & in specie, ac alias quomodolibet concessis, necnon facultatibus, licentiis, privilegiis, & indulgentiis prædicto Joanni, & pro tempore existentis Portugalliæ, & Algarbiorum Regi, etiam Regna ipsa in faminam, aut minorem septem annis pervenerint, & minor hujusmodi etiam famina existat in Administrationem perpetuam: ita quod, qui Rex, aut in defectum Regis Regina Regno hujusmodi pro tempore fuerit, & singularum Militiarum prædictarum, & illarum Magistratum absque alio juris, aut patris Ministerio, perpetuus Administrator, aut administratrix sit, & esse censeatur, ac Magistratum eorumdem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, seu etiam absque alia possessionis apprehensione militias ipsas, & earum Magistratus regere, & administrare, necnon illorum fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta, ac alia præmissa in suos, & Magistratum prædictorum usus, & utilitatem convertere, Ducefanorum locorum, vel quorumvis aliorum licentia, vel consensu desuper minime requisita, vel requisita, necnon Præceptorias, dignitates, aliaque beneficia, & officia Militiarum hujusmodi, ac alia ad collationem, provisionem, presentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem pro tempore existentium earumdem Militiarum hujusmodi, ac alia ad collationem, provisionem, presentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem pro tempore existentium earumdem Militiarum Magistratum spectantia, tam Sæcularia, quam Regularia beneficia personis idoneis conferre, & assignare, necnon præmissa omnia, & singula, & cetera, quæ Magistri Militiarum hujusmodi, qui pro tempore fuerunt, in spiritualibus, & temporalibus facere, gerere, exercere, & administrare consueverunt, seu potuerunt, aut debuerunt facere, gerere, & exercere, & administrare, necnon jurisdictionem, & superioritatem, ac quodcumque aliud dominium in Præceptores, & milites, & alios Fratres, & personas, necnon Oppida, terras, & loca, ac bona, & res Militiarum hujusmodi per earum Magistratos exerceri solita exercere libere, & licite possit in omnibus, & per omnia perinde, ac si singularum Militiarum prædictarum veris Magister existeret, ac omne jus, & omnis auctoritas, & potestas, Militiæ, & Magistratus hujusmodi, tam in spiritualibus, quam in temporalibus regendi, & administrandi, ac omnia alia jurisdictione, & administratio, ad singulos Magistratos Militiarum hujusmodi de jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet pertinens, & quæ in futurum pertinere

Omnia da in Præceptores Milites, Fratres, Perceptorias, Oppida, Castra, ac bona Militiæ hujusmodi Regibus jurisdictione eripuitur.

Concessio cum facultate substituenti pro rege diebus spiritualibus.

poterit, cum Regnis hujusmodi incorporatur, & consolidetur.

§.6. Sic tamen, quod pro tempore existens Portugallie, & Algarbiorum Rex, seu Regina, ea que spiritualia pro tempore concernent, per idoneas personas ipsarum Militiarum personas Religiosas ad id per eum deputandas, & ad ejus liberum natum, & arbitrium amovibiles, probe, & laudabiliter exerceri facere debeat, & teneatur, Apostolica auctoritate predicta tenore presentium perpetuo concedimus, & committimus, & assignamus, ipsique Joannem, & pro tempore existentem Portugallia, & Algarbiorum Regem, seu Reginam, etiam si, ut prefertur, Minor existat, perpetuum, & irrevocabilem, singularum Militiarum, & eorum Magistratum, juriumque, & pertinentiarum predictarum in spiritualibus, & temporalibus Administratorem constituimus, & deputamus, & personas per, & pro tempore existentem Regem, seu Reginam circa spiritualia deputandas, omnia, & singula quecumque singularum Militiarum hujusmodi, qui pro tempore fuerunt, in concernentibus spiritualia per se, vel alios ordinare, disponere, mandare, & facere de jure, & consuetudine, aut alias quomodolibet poterunt, seu debuerunt, ordinandi, disponendi, mandandi, & faciendi, plenam, liberam, & omnimodam facultatem, & potestatem concedimus.

Preceptibus, Militibus, & Fratres Militiarum hujusmodi, aliquid de facto per viam electionis, vel postulationis, seu alias decedente pro tempore Rege, aut Regina Regnorum hujusmodi, attentare presument; Nos ab eisdem Preceptoribus, Militibus, & Fratribus omne jus, & omnem actionem, & potestatem eligendi, vel postulandi aliquem in Magistrum alicujus ex Militibus hujusmodi, vel eisdem Magistratibus de Magistris, aut administratoribus perpetuis quomodolibet providendi penitus, & omnino tollimus, auferimus, & abdicamus, ipsique Preceptoribus, Militibus, & Fratribus sub excommunicationis late sententia, & privatione Preceptoriarum, ac aliorum beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum, que pro tempore obtinebunt, necnon pensionum, annuarum, quas pro tempore percipient, ac inhabilitatis ad illa, & illas, ac alia, & alias in posterum obtinendas, & percipiendas, ac aliis Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis per contravenientes eo ipso incurrendis, ne de cetero aliquem in Magistrum alicujus ex Militibus hujusmodi eligere, vel postulare, aut de eligendo, vel postulando quovis modo tractare audeant, vel presument, districtius inhibemus, absolutionem eorum, qui sententias, censuras, & poenas predictas incurserint, ac earum relaxationem Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus canonice intransitibus specialiter, & expresse reservantes.

§.8. Quocirca venerabilibus Fratribus

nostris Ulbonensi, & Eborensi, & Bracharensi Archiepiscopis per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Joannis, & pro tempore existentis Regis, & Regine hujusmodi, desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, si que in premissis efficacis defensionis presidio assistentes auctoritate nostra faciant eidem Joanni, & pro tempore existenti Portugallia, & Algarbiorum Regi, & Regina, ac dilectis illis Conventibus, Prioribus, Preceptoribus, Fratribus, & Militibus, obedientiam, & reverentiam debitas, & devotas, necnon a Vassallis, & aliis Subditis Militiarum hujusmodi consueta servitia, & jura sibi ab eis debita integre exhiberi, ipsique Joannem, & pro tempore existentem Regem, & Reginam, ad Magistratus predictos, ut est moris, admitti, sibi que de illorum jurium, & pertinentiarum, ac membrorum suorum omnium fructibus, & redditibus, proventibus, juribus, & obventionibus univervis integre responderi, contraditores quolibet, & rebelles, etiam per quasvis, de quibus eis placuerit, sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas ac alia opportuna juris remedia appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super iis habendis servatis processibus sententias, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.9. Non obstantibus nostra per quam dudum inter alia volumus, quod petentes beneficia Ecclesiastica aliis uniri tenerentur, verum annuum valorem, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur aliquo unio non valeret, & semper unionibus commissis fieret ad partes vocari quorum inter esset, & Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permixtis fieri prohibentis, necnon sel. rec. Bonificii Papae VIII. Predecessoris nostri etiam, qua precaveatur, ne quis extra suam Civitatem, & Diocesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suae Diocesis ad iudicium evocetur, seu ne Iudices a Sede predicta Deputati extra Civitatem, vel Diocesim in qua deputati fuerint alii vel aliis vices suas committere presument, ac de duabus dietis in Concilio generali edita dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium ad iudicium non trahatur, ac aliis Apostolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis Generalibus, vel Specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Militiarum, & ordinum predictorum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Militibus, eorumque Magistris, Preceptoribus, Militibus, Fratribus, & Conventibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis de-

1551. Dati Executionis hanc litterarum.

Derogatio contrariorum

rogatoriis, aliis efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis, per quoscumque Romanos Pontifices Predecessores nostros, & Nos ac dictam Sedem, etiam motu simili, aut consistorialiter etiam per viam generalis legis, & statuti perpetui, ac in iura, & stipulati contractus in genere, vel in specie, aut alias quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, illis prefertim, quibus inter alia caveri dicitur expresse, quod occurrente vacatione, alicujus ex Magistratibus prefatis, prefati Conventus, Preceptores, Fratres, & Milites unum forsitan de eorum gremio, dictarum Militiarum Militem expresse professum eligere, ipseque sic electus versus eandem Militiarum magnus Magister habeatur, illique non alteri, Conventus, Preceptores Fratres, Milites predicti parere teneantur, quodque nullus nisi, ut prefertur, electus, Magistratus ipsos obtinere possit, & quocumque collationes, electiones, & alia dispositiones de Magistratibus ipsis aliter factas, etiam per Romanum Pontificem, & Sedem predictam nulla, & invalida, nulliusque sint roboris, vel momenti, & nullitas pro infectis habeantur, prefatique Milites aliis quam, ut prefertur, electis, vel literis Apostolicis per eos impetratis parere minime teneantur, & ob illorum non partitionem, aliquas censuras, sive poenas nullatenus incurrant, quodque privilegiis, indultis, & literis nullatenus, aut non nisi certis mihi expressis modo, & forma derogari possit, & aliter derogetur, derogatio hujusmodi nemini suffragetur, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores presentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, & formas ad id servandas pro individuo servatis habentes, illis alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse pari modo derogamus, contrariis quibuscumque, aut si aliqui super provisionibus, seu concessionibus administrationum sibi faciendis de Magistratibus hujusmodi speciales, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales dictae Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quibus omnibus Joannem, & pro tempore existentem Regem, ac Reginam prefatos in assecutione dictorum Magistratum volumus anteferri, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem Magistratum, aut beneficiorum aliorum prejudicium generari, seu in preceptoribus majoribus dictorum Conventuum, necnon Prioribus, Preceptoribus, Militibus, & Fratribus, ac Conventibus, Vassallis, & Subditis, predictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quoad rece-

ptionem, vel provisionem alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint. Quodque de Magistratibus hujusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis ad eorum collationem, provisionem, presentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem, conjunctim, vel separatim spectantibus, nulli valeat provideri, seu concessio in administrationem fieri per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dictae Sedis indulgentia generalis, vel specialis cujuscumque tenoris existat, per quam presentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus hujusmodi gratiae impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis.

§.10. Volumus autem, quod Magistratus ipsi debitis propterea non fraudentur obsequiis, & animarum cura in eis nullatenus negligatur, sed Rex, seu Regina, pro tempore existens omnia, & singula eisdem Militibus pro tempore incumbenda onera perferre omnino teneatur, quodque ab alienatione quorumcumque bonorum immobilium, & pretiosiorum mobilium dictorum Magistratum poenitus ablineat, & quod succedens in Regnis hujusmodi, sive vir, sive femina existat, antequam dictos Magistratus, vel eorum aliquem administrare possit, juramentum, seu juramenta, si que de observando statutis, & consuetudinibus, ac stabilimentis, usibus, & naturis dictarum Militiarum, vel alias per dictos Magistros prefatos consueverunt, prestare teneatur, deinde administrationi Magistratum hujusmodi libere se immiscere possit, & ille ex eis, qui ullo unquam tempore (quod absit) a nostra, & Successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intransitum, & ejusdem Romanae Ecclesiae obedientiam, ac devotionem se retraxerit, vel contra eam bellum susceperit, aut in eius dominium per se, vel alium quomodolibet machinatus fuerit, presenti gratia ex ipso privatus existat, ac presentes literae nullius sint roboris, vel momenti, ipseque concessio, commissio, assignatio, constitutio, & deputatio expirent, & resolvantur, expirataque, & resoluta censentur, & exinde ipsi Magistratus vacent eo ipso, & de illis, per Sedem eandem libere disponi possit, & insuper ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super iis a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, tertio Kal. Januarii Pont. nostri anno II.

Dati Regibus nonnullas leges pro rege Militiarum hujusmodi ad multitudine

Datum die Decemb. An. 1551. Pontif. An. II.

XIX.

Doctores in Alma Urbe, a Collegio Advocatorum Consistorialium dum taxat, in jure civili, & canonico creari possunt.

De erectione autem hujus Studii videre est sup. Tom. III. Par. II. Bonifacii VIII. Constit. XX. in summa fol. 100., & Leonis X. Constit. IV. Dum suavisimae Tom. III. Par. III. fol. 370.

JULIUS PAPA III.

Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

Mohel Junia ignari licentia se doctorandi, ut hic a Sede Apostolica observant. Unde mala hic descripta exhibentur.

Um, sicut fide dignorum relatione nuper accepimus, multi juris civilis, & canonici ignari ad doctoratus gradum aspirantes indebitis, sub praetextu, quod in aliqua universitate Studii generalis operam dando in tantum profecerint, quod idonei existant, & licentia a Nobis, & Sede Apostolica extorqueant, ut ab aliquo Praelato, seu persona in dignitate Ecclesiastica constituta, etiam de propitiis extorquendo insignia doctoratus in Romana Curia suscipere valeat, a eisdem licentia praetextu examine ad id requisito, & aliis necessariis, desuper minime adhibitis, contra sacrorum canonum statuta, & juris dispositionem, in ipsius doctoralis dignitatis opprobrium se ad illius gradum faciant promoveri. Unde plura absurda sequuntur, & Clerus repletur indoctis, multis aspirantibus ob privilegia graduatorum beneficia assequi, & cum plures Magistratus ex consuetudinibus, & statutis locorum per Juris Doctores debeant exerceri, a pluribus indoctis sic doctoratis saepe illi adipiscuntur, cum iustitia supremo detrimento, sicque bonis etiam, & indulgentiis literatisque Doctoribus animus concidit, cum pariter doctis, & indoctis gradus pateat dignitatis, jamque ex praemissis vilescat in populo doctoralis dignitas.

Pontifex ideo decernit, ne nunc de cetero Doctoris in Urbe creari possit nisi a Collegio Doctorum Consistorialium.

§.1. Nos igitur praemissis, prout ex debito pastoralis officii tenemur, obviare volentes, praesertim in Urbe, ex qua utrumque jus profuit, ac descendit, & a cuius exemplo Orbis partes solent regulari, ac de literarum scientia, virtutibus, & meritis vestris, quibus vestro Collegio Doctores in utroque jure civili, & canonico creandi, & illis insensum conferendi ex diversis privilegiis, & antiqua consuetudine, jus, facultas, & potestas competunt, & in quibus etiam potestas Sanctae Rom. Ecclesiae Camerarii, Gymnasique Almae Urbis nostrae Cancellarii pro tempore existentium representatur, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, non ad vestram seu alicujus instantiam, sed de nostra mera deliberatione, tenore praesentium statuimus, & ordinamus, quod ex nunc de cetero, perpetuis futuris temporibus, nullos etiam praetextu cujusvis licentiae, seu facultatis sibi concessae, seu privilegiorum, indulgentiarum, & literarum Apostolicarum quibusvis personis cujuscumque dignitatis, status, gradus, conditionis, praecminentiae, nobilitatis, & excellentiae existantibus, etiam Romanae Curiae officialibus, eorumque Collegiis, ac quacumque dignitate, & honore fulgentibus, aut illorum contemplatione, seu intuitu, etiam motu, scientia, & potestate similibus, & ex titulo oneroso, ac ex quibusvis aliis etiam quantumcumque maximis, & urgentissimis causis, sub quibusvis verborum formis, & expressionibus, ac cum quibusvis efficacissimis, & insolitis, etiam derogatoriis derogatoriis clausulis, etiam talibus, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma in eis contentis derogari possit, irritantibusque, & aliis decretis, per Nos, & Praedecessores nostros, ac Sedem eandem, seu alias pro tempore concessorum ad gradum doctoratus in utroque, seu altero iurium hujusmodi ab alio, quam a vobis, & Collegio vestro in dicta Curia assumi, seu in utroque, vel altero iurium Doctor creati possit.

§.2. Ac assumptiones, & creationes Doctorum, ac insignium doctoralium traditiones per vos faciendas hujusmodi, validas, & efficaces existere, suosque effectus sortiri, ac quascumque alias in utroque, seu altero iurium hujusmodi Doctorum creationes, ac insignium praedictorum traditiones per alios, quam per vos decreto in ipsa Curia in futurum faciendas cum inde secutus, irritas, & inanes, nulliusque roboris, vel momenti esse, & ceteri, ac nemini suffragari, ipsaque ab aliis, quam a vobis ad gradum doctoratus hujusmodi assumpti pro non doctoribus haberi.

Doctorumque creationes ab aliis faciendae irritas & inanes declarantur.

§.3. Vosque quoscumque pauperes, vel egenos, quos ad susceptionem graduum hujusmodi habiles, & idoneos repereritis, ad doctoratus in utroque, seu altero iurium gradus hujusmodi gratis pro Deo, & absque aliqua pecuniaria solutione ab eis facienda assumere, seu doctores creare debere.

Pauperes quoque grati doctorati debeat, subdit.

§.4. Ac praesentibus ex quavis causa, vel occasione, etiam per Nos, & Sedem praedictam, in genere, vel in specie, etiam per Constitutiones Apostolicas, seu Cancellariae Apostolicae regulas editas, ac quascumque alias literas Apostolicas, etiam in forma Brevis, & quod tenores, & formae illarum habeantur pro expressis, seu alias clausulas, & decreta quaecumque in se continentis, etiam Officialibus, Collegiis, & personis praefatis pro tempore concessas, etiam vigore implicitae derogationis latissime extendenda in supplicationibus desuper pro tempore signatis apposita derogari, seu illas revocari, cassari, suspendi, aut in aliquo alterari minime posse, neque revocatas, suspendas, vel alteratas, quoties illae emanabunt, toties easdem praesentes ab illis exceptas, & vobis concessas, ac in praesentibus, & cum, in quo nunc, & ante revocationem, & suspensionem hujusmodi erant, statum, restitutas, & repositas esse, & ceteri.

Clausula praesentium servanda.

§.5. Sicut per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & eisdem Romanae Ecclesiae Cardinales, sublati eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & interpretari debere, ac ex nunc si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Decretum ita tenens.

§.6. Et nihilominus Camerario nostro, & Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori pro tempore existentibus per praesentes mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, quando, & quoties opus fuerit, ac pro parte vestra desuper requisiti fuerint, solemniter publicantes, faciant illas, & in eis contenta quaecumque, integre, & inviolabiliter ab omnibus observari; non permittentes quicquam per quoscumque in contrarium attentari. Contradictores quoscumque, & rebelles, per sententias, censuras, ac etiam pecuniarias, & de quibus eis videbitur, poenas, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, & poenas praefatas, etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Executores sicut Consilio.

Cardinales, sublati eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & interpretari debere, ac ex nunc si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.6. Et nihilominus Camerario nostro, & Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori pro tempore existentibus per praesentes mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, quando, & quoties opus fuerit, ac pro parte vestra desuper requisiti fuerint, solemniter publicantes, faciant illas, & in eis contenta quaecumque, integre, & inviolabiliter ab omnibus observari; non permittentes quicquam per quoscumque in contrarium attentari. Contradictores quoscumque, & rebelles, per sententias, censuras, ac etiam pecuniarias, & de quibus eis videbitur, poenas, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, sententias, & poenas praefatas, etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausula derogatoria.

§.7. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis praedictis, & quibusvis aliis cujuscumque dignitatis, & praecminentiae existentibus, & quacumque, etiam Episcopali, Archiepiscopali, aut alia majori dignitate fulgentibus, in contrarium quomodolibet concessis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficiente derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua ex quavis forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

D. P. An. II. 6. Februarii.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 6. Februarii, millesimo quingentesimo quinquagesimo secundo, Pontificatus nostri Anno secundo.

XX.

Ex Regest. in Arch. Vat.

Erectio Studii Generalis in Oppido Dilingae Augustanae, Diocesis in Alamania, cum privilegiis, & facultatibus ad instar Universitatis Parisien., & aliarum.

JULIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Proemium.

Opiosus in Misericordia Dominus, & in cunctis gloriosus operibus, a quo

omnia dona desunt, ad hoc Nobis licet immeritis sine Sponsae Universalis Ecclesiae regimen committere, & nostrae debilitati jugum Apostolicae servitutis imponere voluit, ut tamquam de summo vertice ad infima reflectens intuitum, quid pro hujusmodi illustranda Ecclesia ad fidei orthodoxae propagationem conferat, quidve statui fidelium quorumlibet conveniat, attentius prospiciamus, & ut cujuslibet a fidelibus ipsis, profligatis ignorantiae tenebris, illi per donum sapientiae in via mandatorum Domini conservari debeant, attendentes, eos ad quarendum literarum studia, per quae militantis Ecclesiae respublica regitur, divini nominis, ac ejusdem fidei cultus protenditur, omnique humanae prosperitatis conditio augetur, nostrae sollicitudinis ope, Apostolicisque favoribus propensius excitemus, prout pia Praelatorum, praesertim fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, quos in partem laborum evocavit Altissimus, vota exposcunt, & Nos locorum, & temporum qualitate pensata conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Utilitas novae hujus erigendae Universitatis.

§.1. Sane sicut dilectus filius noster Otho tituli Sanctae Sabinae Presbyter Cardinalis Augustanus, nuncupatus, qui Ecclesiae Augustanae Provinciae Moguntinae, ex dispensatione Apostolica praesente dignoscitur, Nobis nuper exposuit. Cum fere tota Germania jam per triginta annos continuos, & ad haec usque tempora calamitatibus, & pestiferis haereticis oppressa, & involuta extiterit. Et propterea si unum generale studium diversarum artium, & scientiarum Catholicarum ad pueros, & alias personas inibi bonis moribus, virtutibus, & hujusmodi scientiis ornandas, & imbuendas in Oppido Dilingae Augustanae Diocesis, sub invocatione Sancti Hieronymi erigeretur, & insisteretur, profecto huic morbo in tota fere Germania hujusmodi, ut praesertim, vigenti, ulterius ne ferperet, nec patum occurreretur, & fides orthodoxa inibi cresceret, & augetur; ac manuteneretur.

Cardinalis Augustani hac lapsus se precor.

§.2. Quare praefatus Otho Cardinalis Nobis humiliter supplicavit, ut in dicto Oppido Universitatem studii Generalis in quibusvis liberalibus disciplinis, & licitis facultatibus ad instar Bononien., & Parisien., ac aliarum, tam Italiae, & Galliae, quam Germaniae Universitatum studiorum Generalium erigere; & instituire, aliasque in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Erigitur Universitas Dilingae.

§.3. Nos igitur pium, & laudabile praefati Othonis Cardinalis desiderium summo pere commendant, ac attendentes, quod ex literarum studio, tam publica, quam privata, & tam spiritualia, quam temporalia commoda proveniunt, hujusmodi supplicationibus inclinati ad Dei Omnipotentis laudem in eodem Oppido Dilingae Universitatem studii Generalis sub dicta invocatione Sancti Hieronymi, in quibusvis liberalibus disciplinis, & licitis facultatibus ad instar Bononien., & Parisien., ac aliarum, tam Italiae, & Galliae, quam Germaniae Universitatum

Reſcripſi, Le- gatione, ce- terisque Aca- demie mem- beru conceſſa Privilegia ad iuſtitiam Uni- uerſitatis.

In ſtudiorum huiusmodi auctoritate, Apoſtolica tenore preſentium erigimus, & iuſtituimus.

§.4. Ac illi ſic erecte, & inſtitute, il- luſque pro tempore exiſtentibus Reſtori, Magiſtris, Doctores, Lectores, Præcep- toribus, Scholaribus, Bidellis, Nunciis, & aliis Officialibus, ac perſonis, necnon membris, & ſubditis, quod omnibus, & ſingulis privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, prærogatiuis, honoribus, & præ- eminentiis, Bononiæ, & Pariſienſis, ac aliis Uniuerſitatibus prædictis illarumque pro tempore exiſtentibus Reſtoribus, Magiſtris, Doctores, Lectores, Præceptoribus, Scholaribus, Procuratoribus, Bidellis, Nunciis, & aliis Officialibus, ac perſonis, necnon membris, & ſubditis in genere, tam Apoſtolica, quam alias rite Imperiali, & Regia auctoritatibus, aut alias quomodolibet conceſſis, ſeu legitime præſcriptis, ac impoſterum concedendis, & præſcribendis. Ac quibus illæ, & illi utantur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum uti, potiri, & gaudere. Necnon qui in quavis alia Uniuerſitate diſciplinis, & facultatibus prædictis ſtudere inceperint, ſtudium ſuum in ea continuare, & qui in diſta ſic erecta, aut quavis alia uniuerſitate per tempus debitum ſtudiſſe, ac ſcientia, & moribus idonei eſſe comperti fuerint, in Artibus, & Philoſo- phia, ac Theologia, & Iuribus, necnon Phiſica, & Medicina, ac aliis diſciplinis, & facultatibus prædictis Baccalariatus etiam formati, & licentiatæ, ac laurea, necnon Doctoratus, ac Magiſterii, & quolibet alios ſolitos gradus a præſato Othone Cardi- nali, & pro tempore exiſtenti Eccleſiæ Auguſtan. Præſule, ſeu Adminiſtratore, ſeu ſcientiarum, in quibus promovendi pro tempore ſtuderint, Lectores, aut aliis perſonis per eundem Othonem Cardinalem ad tempus, vel in perpetuum deputandis, & conſtituendis, aliſque modo, & forma per ipſum ſtatuendis, recipere & ipſorum graduum ſolita inſignia ſibi exhiberi facere. Et poſtquam gradus huiusmodi receperint, & illorum inſignia eis, ut præfertur, exhibita fuerint, facultates, in quibus promoti fue- rint, legere, & interpretari, ac in eis diſpu- tare. Necnon quocumque actus gradui, ſeu gradibus per eos receptis convenientes exer- cere. Aliſque omnibus, & ſingulis privi- legiis, gratiis, favoribus, prærogatiuis, & indultis, quibus alii in Bononiæ, & Pari- ſienſis, ac aliis Uniuerſitatibus prædictis juxta illarum conſtitutiones, & mores ad gradus ipſos promoti de jure, vel conſuetudine, aut alias utuntur potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, ut præfer- tur, quomodolibet in futurum uti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant in omni- bus, & per omnia, perinde ac ſi gradus huiusmodi in Bononiæ, & Pariſienſis, vel aliis Uniuerſitatibus prædictis juxta illarum con- ſtitutiones, & mores huiusmodi ſuſcepſent.

§.5. Necnon eidem Othoni Cardinali,

& pro tempore exiſtenti Præſuli, ſeu Ad- miniſtratori diſtæ Eccleſiæ Auguſtan. huius- modi, quod pro ſalubri diſtæ erectæ Uni- uerſitatis directione, & conſervatione, aut Reſtorum, Magiſtrorum, Doctorem, Lec- torum, Præceptorum, Procuratorum, Bidellorum, Nunciorum, & aliorum Offi- cialium Uniuerſitatis huiusmodi electione, nominatione, inſtitutione, & quavis alia proviſione, & Scholarium manutentione, quacumque ſtatuta, & ordinationes licite, & honeſta, ac Sacris Canonibus non contra- ria facere, & edere, ac pro rerum, tempo- rum, & perſonarum qualitate, mutare, corrigere, & reformare, ſeu illa caſſare, & alia de novo providere, ac ſuper illorum obſervatione quacumque pœnas imponere, quæ poſtquam facta, edita, mutata, correctæ, & reformata, ſeu de novo condita fuerint, eo ipſo Apoſtolica auctoritate prædicta con- firmata, & approbata eſſe cenſeri. Et juxta eorum diſpoſitionem ſublata quavis aliter iudicandi facultate iudicari debere; Ac quidquid ſecus ſuper his a quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter conti- gerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.6. Necnon Othoni Cardinali, quod per ſe, vel ſuum in ſpiritualibus in diſta Ec- cleſiæ Auguſtan. Vicarium Generalem in- ipſius Uniuerſitatis Reſtorem, ac omnes, & ſingulos Magiſtros, Doctores, Lectores, Præceptores, Scholares, Procuratores, Bi- dellos, Nuncios, & alios Officiales, ac per- ſonas, & ſuſpoſitos, tam Saculares, ac per- ſonas, & ſuſpoſitos, tam Saculares, quam quorumvis ordinum Regularium cuiuscum- que ſtatus, gradus, ordinis, dignitatis, & præminentia extiterint, etiam ſi exempti, & Sedi Apoſtolice immediate, aut alteri Præſule ſubjecti, ſeu alienæ Diœceſis fuerint, omnimodam, tam Civilem, quam Criminalem, & mixtam ſibi ſubditos, vi- delicet, ſua ordinaria, in exemptos vero, ſeu alienæ Diœceſis Apoſtolice auctoritate prædicta exercere, viſitare, reformare, & corrigere, ac errantes punire, & caſtigare.

§.7. Necnon ipſius Uniuerſitatis, Re- ctorem, Magiſtros, Lectores, Præceptores, Procuratores, & alios Officiales huiusmodi eligere, ſeu eorum electiones aliis commit- tere, eaſque poſtquam facte fuerint, confirma- re, & approbare, ſeu etiam aliis confir- mandas, & approbandas committere.

§.8. Necnon quod tam ipſe Otho Cardi- nalis, quam Lectores publici Uniuerſitatis huiusmodi, quos eis, ut præfertur, ſtudiſſe, ac vita, & moribus idoneos eſſe conſiderit, ad gradus huiusmodi cum rigoroſo examine, ac modo, & forma, & ſub conditionibus per ipſum Othonem Cardinalem ſtatuendis promoveri, ac quos ad Doctoratus gradum promoverint, necnon dignitate, & inſignis equeſtribus dignos eſſe iudicaverint, ipſi Otho Cardinalis, & Succellores ſui præſati tantum milites, ſeu equites auratos aucto- ritate, & nomine noſtris creare, & conſti- tuere, ac equeſtribus inſignis decorare, omniaque militum ornamenta eis ita, quod omnibus privilegiis, exemptionibus, im- munitatibus, honoribus, dignitatibus, & præro-

AN. CH. 1552. Archiep. Auguſtan. ſua facultas con- ſendi ſtatim, & ſuper eor- um obſer- vantia inui- ſandi.

Data quoque poteſtas ſuper omni Uni- uerſitatis me- dia.

Itaque Reſto- rem, aliſque eligere, & re- movere queat

Scholares, Baccalarios &c. ad Lau- ream promo- uere, & Equi- tes, Milites, que creare.

prærogatiuis, quibus aliis milites, ſeu equi- tes aurati a Nobis creati utantur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere pote- runt quomodolibet in futurum perinde, ac ſi per Nos creati fuſſent, utantur, potiuntur, & gaudeant, concedere.

§.9. Omniaque, & ſingula alia in præ- miſſis, & circa ea neceſſaria facere, & ex- qui, ac ad ea omnia, vices ſuas eidem mo- derno, & pro tempore exiſtenti ſuo in ſpiri- tualibus in diſta Eccleſiæ Auguſtan. Vicario Generali committere.

§.10. Necnon quod pro tempore exi- ſtentes ipſius Uniuerſitatis Reſtor, Magiſtri Doctores, Lectores, Præceptores, & Scho- lares præſati ad quinquennium in diſta Uni- uerſitate reſidendo, & literarum ſtudio in- ſiſtendo, omnia & ſingula ſua ſua, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolu- menta quorumcumque beneficiorum Eccle- ſiaſticorum, cum cura, & ſine cura Secu- larium, & quorumvis Ordinum Regularium quomodolibet qualificatorum, ac de jure, ſtatuto, conſuetudine, fundatione, privi- legio, aut alias perſonalem reſidentiam, & in Synodis comparitionem requirentium, quæ in quibusvis Eccleſiis, ſive locis, nunc forſan reſpective obtinent, & in futurum obtinebant, cum ea integritate, quotidianis diſtributionibus dumtaxat exceptis, cum qua illos perciperent, ſi in eisdem Eccleſiis, & locis perſonaliter reſiderent, ac in Syno- dis comparerent, percipere, ac interim ei- dem beneficiis per Cappellanos ad eorum nu- tum amovibiles per eos reſpective pro tem- pore deputandos in diuinis deſerviri, ac cu- ram animarum illis imminentem exerceri, & Eccleſiaſtica Sacramenta illorum Paro- chianis miniſtrari facere, diœceſanorum lo- corum, vel quorumvis aliorum licentia de- ſuper minime requiſita, libere, & licite poſ- ſint, & valeant, plenam, & liberam auctori- tate Apoſtolica tenore preſentium concedi- mus facultatem. Quodque ad reſidendum interim in eisdem beneficiis, aut illis perſo- naliter deſervendum, ac in Synodis com- parendum minime teneantur, nec ad id ab eisdem locorum Ordinariis, ſeu quibusvis aliis inviti compelli, aut coarctari, neque propterea ſuis beneficiis privari poſſint, au- thoritate, & tenore prædictis de ſpeciali gra- tia indulgemus.

§.11. Non obſtantibus ſi in eisdem Eccleſiis, ſive locis Reſtor, Magiſtri, Doctores, & alii præſati primam non fecerint reſidentiam perſonalem conſuetam, & quibusvis aliis Apoſtolice, ac in Provincialibus, & Syno- dalibus Conciliis editis generalibus vel ſpe- cialibus, Conſtitutionibus, & Ordinationi- bus. Nec non eorumdem beneficiorum fun- datione, ac Eccleſiarum, in quibus ipſa be- neficia forſan fuerint, juramento, confirma- tione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia, roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, privi- legiis quoque, indultis, & literis Apoſtolice ſub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis de- rogatoriis, aliſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibus, & aliis decretis quo-

Poteſt etiam alium, ſeu alios ad præ- dicta inno- uare.

Reſtor, ali- que pa- riter de re- ditione Bene- ficiorum quo tempore in Uniuerſitate reſident.

quomodolibet, etiam iteratis vicibus, ac etiam motu proprio, & ex certa ſcientia conceſſis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus illorum tenores, ſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro ſuffi- cienter expreſſis, & inferis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrariis quibuscumque. Aut ſi eisdem loco- rum Ordinariis ab eadem ſede indultum, vel in poſterum indulgeri contingat, quod Canonicos, Reſtores, & perſonas Eccleſia- rum ſeu locorum ſuarum Civitatum, & diœ- ceſſuum, etiam in dignitatibus, Perſonatibus, adminiſtrationibus, vel Officiis conſtitutas per ſubtractionem proventuum benefici- orum ſuorum Eccleſiaſticorum, aut alias compellere valeant ad reſidendum perſona- liter in eisdem, ſeu ſi Ordinariis prædictis, & dilectis filiis Eccleſiarum earundem Capitu- lis, vel quibusvis aliis communiter, vel diſiſim ab eadem ſede conceſſum, vel impoſterum concedi contingat, quod Cano- nicis, Reſtoribus, & perſonis Eccleſiarum, ſeu locorum ſuarum Civitatum, & Diœ- ceſſuum prædictorum etiam in dignitatibus, perſonatibus, adminiſtrationibus, aut officiis, huiusmodi conſtitutis, & in illis non reſi- dentibus, vel qui in eis primam non fecerint reſidentiam perſonalem conſuetam fruſtus, redditus, & proventus beneficiorum ſuo- rum Eccleſiaſticorum in abſentia ſua mini- ſtrare minime teneantur, & ad id compelli non poſſint per literas Apoſtolice non fa- cientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentio- nem. Et quibuslibet aliis privilegiis, Indul- gentiis, & literis Apoſtolice generalibus, vel ſpecialibus quorumcumque tenorem exi- ſtant, per que præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel diſerri, & de qui- bus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis.

Nulli ergo &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Milieſimo quingentimo quinquageſimo ſecundo. 6. Ma- yo Idus Aprilis, Pontificatus noſtri Anno II.

Dat. die 6. Aprilis 1552. An. II.

XXI.

Inſtitutio Collegii in Urbe pro Scholaribus Germanicæ Nationis educandis cum gratiarum, & indultorum largitione.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

DUM ſollicita conſiderationis indagine perſcrutamur, quod ſit præſentium ſapientia, & ſcientia donum cum probitate, vite conjunctum, & quod per illud iſto largiente, a quo procedit omne datum opti- mum, omneque donum perfectum deriva- tur, ignorantia, & vitiorum tenebra prolli- gan-

Ex Regiſtris Arch. Vat.

Procurium.

Ad instru-
endos Operarios
qui vineam
Domini excol-
lant in Ger-
mania, ere-
ctum Roma
Collegium.
Germani cum
vincuntur

gantur, errores tolluntur, & mortalium actus in lumine veritatis disponuntur, solliciti reddimur, & solertes, ut literarum, simul, & Christiana pietatis studia, & quibus divina cooperante gratia acquiritur, scientia cum charitate conjuncta Margari- ta, ubilibet in illis praesertim locis, quae ad ferenda, irriganda, & multiplicanda studia hujusmodi idonea, & accommodata esse dignoscuntur, salubria incrementa suscipiant.

§.1. Hinc est, quod Nos attendentes quanta sit fidelium, & strenuorum operationum penuria, praecipue in illis regionibus, ubi cultus vere religionis per varias haereses maxime immixtus, & Catholicae, ac sanae doctrinae, necnon vite lumen, multis errorum tenebris obcuratum, quantumque Christianae Reipublicae, & fidei Orthodoxae conducatur, ut militans Dei Ecclesia ubique, & praesertim in Germania viris exemplari vita, & literarum scientia praeditis, quorum opera veritatis lumen protendi, & illud obumbrare nitentes dissipari valeant, in dies abundet, motu proprio non ad alicujus Nobis super hoc oblatam petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & certa scientia nostris ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac ipsius militantis Ecclesiae exaltationem, & Germaniae spirituale auxilium in alma Urbe nostra, & loco ad id convenienti, & apto per infra scriptos protectores assignando unum Collegium Scholarium Germanicum nuncupandum, cum dote, Ecclesia vel Cappella, in qua Missae, & alia divina Officia juxta providam ordinationem eorum, qui Collegii gubernationem suscipient, celebrentur, necnon struendis, aedificiis, cameris, & locis, ac dote simili Collegio convenientibus, & necessariis, in quo aliqui nationis Germanicae juvenes dociles, & bone indolis, & si fieri possit id, aliqua bonarum artium, & sincere doctrinae principia habentes, Deum timentes, & religionem zelantes ex Regionibus, Provinciis, & locis Germaniae educendi instituantur, & alantur ac bonis, & sanctis moribus imbuantur, necnon literarum, & pie vite studio continuo vacent sub magistris, sive praceptoribus eis per dilectos filios Societatem de Jesu nuncupatam constituendis, qui literas humaniores trium linguarum Latinae, Graecae, & Hebraicae, ac Logicam, Philosophiam, & alias liberales disciplinas, & demum Sacram Theologiam publice legant, & doceant, & alias ipsorum Scholarium curam, regimen, & administrationem, in his quae ad morum integritatem, & verbi Dei praedicationem, ac explicationem, & ad officium Christiani Pastoris, necnon bene, beateque vivendum pertinent, & spectant, suscipiant, & nullis parendo laboribus quantum in eis fuerit, adficient, & divina praeccepta eorum animis infigere conentur, & tales se erga eosdem Scholares exhibeant, ut ipsi tandem divinae legis capaces, necnon atate, doctrina, & probitate maturi postquam de beneficiis Ecclesiasticis competenter provisi fuerint, tam intrepidi fidei Athle-

tae in suas regiones ad alios exemplo vite suae ad Christum trahendos, & qui id talentum acceperint, ad verbum Dei praedicandum, & docendum, curam animarum sibi commissam ad Dei laudem, & gloriam, ac spiritualem fidelium profectum exercent, & administrandum, necnon haeresum latens venenum deprehendendum, & errores apertos convincendum, & rescandendum, ac denique fidem ipsam totis viribus defendendam, ac verbo, & exemplo, ampliandam, & ubi extirpata fuit, denovo plantandam cum animarum salute, remitti, & destinari possint, auctoritate Apostolica tenore praesentium erigimus, & instituiamus.

§.2. Necnon dilectos filios nostros Rodolphum Sanctae Marie Transiberim de Carpo, & Joannem Sancti Pancratii Compotellani, & Marcellum Sanctae Crucis Cervinum, & Joannem Sancti Stephani in Celio monte Moronum, necnon Otonem Sanctae Sabinae de Augusta, & Jacobum Sancti Simeonis titulorum de Puteo nuncupatos S. R. E. Presbyteros Cardinales ipsorum Collegii, & Scholarium protectores, & defensores, ad quos vel aliquem Societatis hujusmodi possit pro consilio, & auxilio in his, quae ad commissam sibi curam pertinent, recurrere, quique adducendorum hujusmodi scholarium, & post studia remittendorum, & quandiu in Collegio manebunt, sustentandorum curam habeant, auctoritate, & tenore praedictis constituimus, & deputamus.

§.3. Nec non Collegium praefatum, ac illius Scholares, & Magistros, seu Praeceptores, rectores, & gubernatores pro tempore existentes, eorumque bona mobilia, immobilia, cujuscunque qualitatis, & quantitatis existentia, & in dicta Urbe, & alias ubilibet consistentia ab omni jurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate, & potestate pro tempore existentium Senatoris, Consulium, & Conservatorum, ac Reformatorem dictae Urbis, nec non Rectoris studii generalis ejusdem Urbis, ac aliorum quorumcumque Judicum, Officialium, & personarum in dicta Urbe & alias ubilibet constitutorum, illaque, ac in propriis eorum rebus, & bonis cum eis contrahentes, a solutione, & exactione quorumcumque pedagii, gabella, bolletini, decimarum, & cujusvis alterius tam ordinarii, quam extraordinarii oneris in dicta Urbe, & alias ubique locorum, & ex quacunque causa impositorum, & imponendorum eximimus, & totaliter liberamus, ac sub Beati Petri, & Sedis Apostolicae, atque nostrae protectione suscipimus, Nobisque, & dictae Sedi immediate subijcimus, ac liberos, immunes, exemptos, susceptos, & subiectos, immunitaque, & exempta fore, & esse, & ita per quoscunque Judices quavis auctoritate fungentes, sublatae quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere.

§.4. Nec non quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus, & declaramus.

§.5. Ip-

Deputari sex
Cardinales
pro directione
Collegii.

Collegium
Papae, & Sedi
Apostolicae
subiectum
ab omnibus
pedaggiis, etc.
liberum de-
claratur.

Secus agi &
contingat, ir-
ritum.

1552.
Scholaribus
& Rectori ob-
cessa Privile-
gia, quibus
fruiur Au-
dium genera-
le Urbis.

Prohibito Sen-
atori Urbis,
& Camerario
quicumque a
Collegio re-
quiriti nomi-
ne gabel-
lae etc.

Superioribus
Collegii data
Facultate Lau-
reum conce-
dendi Schola-
ribus.

Disti Cardi-
nallibus data
potestas con-
dendi Leges
pro bono re-
gimine Col-
legii.

§.5. Ipsisque Collegio, Scholaribus, Rectoribus, & Gubernatoribus, ut omnibus & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, & indultis, quibus Studium generale Urbis, & illius Rector praefatus, necnon Doctores, & legentes in eo quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum, ad eorum instar, sed aequae, & pariformiter uti, potiri, & gaudere possint in omnibus, & per omnia, concedimus, & indulgemus, & illa eis communicavimus.

§.6. Necnon Senatori, Consulibus, Conservatoribus, Reformatoribus, Rectori, & aliis Judicibus, Officialibus, & personis praedictis, ac moderno, & pro tempore existentibus S. R. E. Camerario Praesidentibus, & Clericis Camerae Apostolicae, ac quibusvis Commissariis super exactione decimarum, & aliorum onerum praedictorum pro tempore deputatis, sub indignationis nostrae poena, ne praetextu quorumcumque literarum eis sub quibuscumque tenoribus, & formis pro tempore concessarum Collegium, Scholares, Rectores, & Gubernatores praefatos, seu eorum aliquem super praemissis quomodolibet molestant, seu molestari permittant, districtius inhibemus.

§.7. Et insuper Regentibus, & Superioribus dicti Collegii pro tempore existentibus, assistentibus praefatis Protectoribus, seu aliquibus ex eis, aut de eorum consilio, & de expresso consensu illos, quos in dicto Collegio, & alibi per tempus debitum studuisse, ac scientia, & moribus idoneos esse repererint, in praedictis facultatibus ad Baccalaureatus, Licentiaturos, & Doctoratus, ac Magisterii gradus servata alias forma Concilii Viennae juxta Universitatis ejusdem Urbis consuetudinem, seu alias promovendi, & ipsorum graduum solita insignia eis exhibendi, quodque in facultatibus praedictis sic promoti illa legere, & interpretari, ac in eis disputare, & quoscunque gradui, seu gradibus hujusmodi convenientes actus exercere, & alias omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, favoribus, praerogativis, & indultis, quibus alii in praedicta, seu aliis Universitatibus, & alibi juxta illius, vel aliarum Universitatum hujusmodi constitutiones, & mores ad gradus praedictos promoti de jure, vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere possint, & debeant in omnibus, & per omnia, ac si gradus praedictos in ipsa Universitate juxta consuetudines, & mores praedictos suscepissent, concedendi, & indulgendi.

§.8. Necnon pro felici implemento, & salubri directione, ac conservatione dicti Collegii, illiusque honorum, & rerum, ac jurium, tam temporalium, quam spiritualium, quaecumque statuta, & ordinationes rationabilia, & Sacris Canonibus non contraria faciendi, & edendi, ac revocandi, immutandi, corrigendi, & super illorum observatione quascumque poenas imponendi, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

quae postquam facta, edita, revocata, immutata, & correctae fuerint, eo ipso auctoritate praedicta approbata, & confirmata sint, & esse censeantur, & juxta eorum dispositionem, sublata quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiti debere, ac quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernendi, omniaque, & singula alia in praemissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi plenam, & liberam auctoritate praedicta tenore praesentium facultatem, & potestatem concedimus.

§.9. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac ipsius Urbis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate, alia roboratis statutis, & consuetudinibus, necnon privilegiis, indultis, & literis Apostolicis eidem Senatori, Consulibus, Conservatoribus, Reformatoribus, Camerario, Universitatibus, ac earum Collegiis, Rectoribus, Scholaribus, & personis, & aliis praefatis, necnon praefatae Urbis, & Populo Romano sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.10. Volumus autem quod praesentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curiae Ecclesiasticae, seu personae in dignitate Ecclesiastica constituta munitis eadem proferri in iudicio, & extra, ac alias ubilibet opus fuerit, adhibeantur, quae adhiberentur eidem praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensa.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo secundo, pridie Kal. Septembris Pont. nostri Anno III.

XXII.
Contra Franchitias in Urbe retinentes, & Curiam in executione impediennes, cum approbatione Constitutionum contra Ban- nitos, &c. editarum.

JULIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum Civitates, & loca omnia, in quibus Sanctissimum Christi nomen colitur, deceat esse facinorosis hominibus expiata, atque purgata, nemo est, qui non intelligat, quam maxime oportet Almam Urbem nostram Apostolorum Petri, & Pauli, ac tot Martyrum sanguine consecratam, in qua Summus Pontifex cum sacro Cardinalium

Obstantia
derogatio.

Transumptis
datae fides.

Dat. die 24
Augusti 1552
An. III.

Exordium.

Phases Pontifices aduersus...
Ex Regestis Archie. Vat.

palium Collegio residet, & ad quam ex omnibus mundi partibus, veluti ad portum saluberrimum gentes conflunt, que denique communis omnium patria censetur, esse ipsis facinorosis hominibus vacuam.
§.1. Sane cum a diversis Pontificibus prædecessoribus nostris plures Constitutiones aduersus homicidas, sicarios, latrones, sacrilegos, raptos, aliosque facinorosos homines, eorumque fautores, & receptatores, sine quibus delinquentes diutius latere non possunt, editæ fuerint, que vel temporum iniquitate, vel ad senium, & occasum vergentis sæculi corruptela, aut Magistratum negligentia minus custodiuntur, & observantur, ac fere in desuetudinem abierunt, opere pretium censuimus Constitutiones ipsas approbare, & innovare, prout illas Motu proprio, & ex certa scientia, cum omnibus, singulis censuris, & poenis in eis contentis, harum serie approbamus, ac innovamus.
§.2. Et insuper quia, sicut accepimus, quorundam consueque processit licentia: ut non solum homicidas, & facinorosos, ac alios prædictos, contra juris, & sacrarum Constitutionum præfatarum prohibitionem receptari audeant, sed etiam domos suas, necnon vias publicas, & plateas, que circa domos sunt, facinorosis ipsis tutum refugium, & quasi portum esse velint, signatis etiam franchitiarum nomine quodammodo limitibus in via, quos iustitiam ministris ingredi non liceat. Nos abhominabile ac detestandum franchitiarum huiusmodi nomen penitus abolimus, ac perpetuo abolitum fore decernimus. Volumus enim causarum capitalium iudiciis, barisellis, apparitoribus, & aliis iustitiæ præfectis, & ministris, quascumque vias, & plateas, aedes, & domos, ad requirendos, capiendos, & debitis poenis afficiendos facinorosos homines, die, nocteque, liberas, & apertas esse. Si quis autem post huius nostre voluntatis declarationem, franchitias huiusmodi adhuc habere, & tueri, ac illarum prætextu, aut alias quomodolibet iustitiæ ministros, in executione eorum officialium impedire præsumpserit, etiam si Baro, Domicellus, Comes, Dux, Principis cuiusvis Orator, aut, quod futurum minime credimus, Episcopus, Archiepiscopus, Patriarcha, aut etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis extiterit, noverit se amissionis gratiæ, ac benevolentie nostre, necnon coercitionis, & emendationis, prout Nobis iuxta circumstantiarum qualitatem videbitur, poenas ipso facto incursum. Si quis vero in tantam devenerit audaciam, ut etiam violenter, & manu armata, ipsis iustitiæ ministris se opponere, & resistere ausus fuerit, tam facientes quam mandantes, eo ipso crimine læsæ maiestatis incurrere declaramus, & pro illius condigna ultione, si ultra iustitiæ ministros, majori manu opus fuerit, præcipimus dilecto filio nobili viro Camillo Ursino Domicello Po nino ac alteri cuiuscumque pro tempore militie nostre temporalis generali Gubernatori, & custodia Palatii nostri Du-

cibus, tam pedestribus quam equestribus, ac Conservatoribus, & Capitibus regicæ ipsius Almæ Urbis, ut contra opposentes, & resistentes huiusmodi, tamquam iustitiæ, pacis, & quietis perturbatores, nostrosque, & huius Sanctæ Sedis rebelles, acriter suo brachio seculari insurgant, ac eos manu regia, & nulla tela iudiciaria servata, severissime puniendos capi, & carceribus mancipari faciant.
§.3. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis: privilegii quoque, & indultis, statutis, & consuetudinibus; ceterisque contrariis quibuscumque.
§.4. Ut autem præmissa omnia ad eorum, quorum interest, notitiam, deducantur, nec aliquis de eis ignorantiam iuste prætere- dere possit, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod præsentis literas per aliquos Curie nostre Cursores, ad Basilicam Principis Apostolorum de Urbe, & Ecclesiæ Lateranensis valvas, dum inibi populi multitudo ad divina audienda conven- nerit, palam, & clara voce legantur, & lecta in Basilica, & Ecclesiæ huiusmodi, ac Cancellariæ Apostolicæ valvis, necnon in- acie Campi Floræ affigantur, ubi ad lectio- nem, & notitiam cunctorum aliquandiu affixæ pendeant, & cum inde amovebuntur, earum exempla in eisdem locis remaneant affixa.
§.5. Quod earum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus persone in dignitate Ecclesiastica constitutæ manitis, certa, & indubitata fides adhibea- tur, prout præsentibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostense. Nulli ergo, &c.
Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quin- gesimo quinquagesimo secundo, decimo Kalen. Octobris, Pontificatus nostri anno III.
Anno a Nativitate D. 1552. indictione 10. die vero 27. mensis Septembris: Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & D. N. D. Julii divina providentia Pape III. Anno III. retroscriptæ literæ lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt in locis retroscriptis, dimissis etiam inibi copiis affixis iuxta illarum formam, & tenorem per nos Jacobum Carra, & Herman- num Latum Cursores.
Ita est Hermannus Latus Curf.
Thomas Roger Mag. Curf.

Clausula de- rogatoria.

Iussu publi- candi.

Transumptio- rum fides.

D. P. An. III. 22. Septemb.

Publicatio.

UNIVERSIDAD

ÓN GENERAL DE

ÓN GENERAL DE

Ex Regestis Archie. Vat.

Innovatio, & ampliatio Gratiarum, & Pri- vilegiorum Societatis Jesu, ejusque Col- legiorum.
De hac Societate vide in Paul. III. Const. XXXI. fol. 185. Hic siquidem Pontifex eandem So- cietatem, ejusque Constitutiones approba- vit, Privilegiaque illi largitus est quam- plurima.
Dilecto filio Ignatio de Loyola Præposito Generali Societatis Jesu.
JULIUS PAPA III.
Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem.

Causa conce- dendæ Pri- vilegiorum.

§.1. SACRÆ Religionis, sub qua dilecti filii, Societas Jesu, rejectis sæculi vanitatis gratum Altissimo præbent sub humilitatis spiritu simulatum, & ferventibus studiis per exempla virtutum, & solidam do- ctrinam alios ad divinæ Majestatis obsequia trahunt, favor exposcit, & devotionis vestrae merita Nos inducunt, ut ea, que per Nos, & Prædecessorem nostrum tibi, & illis provide concessa sunt, Apostolicæ firmitatis munimine robaremus. Vosque ampliori- bus favoribus, & gratiis confoveamus, ea vobis concedentes, per que commoditati- bus vestris, & animarum tum vestrarum, tum etiam aliorum, quibus juvendis vacatis, per amplius consulatur.

Facultates tum spiritua- les, tum tem- porales alias concessas Sac. coufirmat.

§.2. Tuis itaque in hac parte Nobis por- rectis supplicationibus inclinatis, omnia, & singula literas, facultates, Indulgentias etiam plenarias, concessionem, immunitates, exemptiones, libertates, gratias, pri- vilegia, & indulta tibi, & ad tui ac pro tem- pore existentis Præpositi Generalis Societatis huiusmodi dispositionem concessa, necnon facultatem inter alia cum personis Societa- tis huiusmodi circa jejunia, & cibos prohibi- tos per te, vel alios dispensandi, ac So- cietatem ipsam profectos quoscumque a casibus heresis, & aliis contra fidem, & con- sequentibus censuris quibuscumque etiam, per te, & Successores tuos, vel alios simi- liter profectos ad id idoneos per te, & pro tempore existentem Præpositum Generalem Societatis huiusmodi deputandos absolvendi, & quatenus opus sit, in foro conscientie dis- pensandi per fel. rec. Paulum Papam Ter- tium Prædecessorem nostrum, & forsitan Nos tam in genere, quam in specie, & alias quomodolibet, & sub quibuscumque tenoribus, & formis concessa eorum omnium tenores, & causas propter quas concessa sunt, præsen- tibus pro- sufficienter expressis habentes, Apostolica auctoritate ex certa nostra scien- tia tenore præsentium approbamus, & con- firmamus, ac illis perpetuæ, & inconcusse firmitatis robur adiciimus, illaque inviola- biliter observari, & sub quibusvis deroga- tionibus, revocationibus, suspensionibus, alterationibus, decretis, declarationibus, ac literis Apostolicis etiam quasvis clausulas generales, vel speciales etiam derogatoria-

rum derogatorias, efficaciores, & insolitas ac etiam irritantia decreta sub quacumque verborum forma, & expressione in se continentibus, aut Cancellariæ Apostolicæ Re- gulis, seu Constitutionibus Apostolicis quomodolibet pro tempore factis, & editis ullo umquam tempore comprehendi, aut eis in aliquo derogari, seu ea revocari, aut alterari nullatenus posse, sicque per quoscumque Judices, & Commillarios quavis auctoritate fungentes in quavis causa, & instantia, sub- blata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & aucto- ritate, judicari, & definiti debere, ac ex nunc quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.3. Et nihilominus, ut tu, & Societas huiusmodi quietius, & devotius in humilitate spiritus Altissimo gratum exhibere possis simulatum, facultatem, & licentiam anteponendi, & postponendi Officium divi- num alias vobis concessam ad hoc, ut tu, & Religiosi pro tempore existentes Societatis huiusmodi ex legitimis ac iustis causis (in quo tuam, & Successorum tuorum Præpositi- torum Generalium pro tempore existentium, & aliorum, quos ad hoc substitueritis, conscientiam oneramus) Officium ip- sum celebrationi Missæ libere, & absque conscientie scrupulo postponere possitis, au- ctoritate, & tenore prædictis extendimus, & ampliamus.

§.4. Ac insuper tibi, & aliis Præpositis Generalibus Societatis huiusmodi pro tem- pore existentibus, & aliis, quibus ad hanc commutationem auctoritatem vestram, communicaveritis, ut recitationem Officii huiusmodi pro his, qui ob infirmitatem vo- bis videbantur excusandi, in aliud opus pium seu leviorum Orationem, durante tamen in- firmitate, arbitrio vestro commutare.

§.5. Necnon Scholaribus Collegiorum Societatis huiusmodi in Universitatibus ali- cujus studii generalis existentium, quod ipsi si prævio rigoroso, & publico examine in eisdem Universitatibus idonei reperti fue- rint, & Rectores Universitatum huiusmodi eos gratis, & amore Dei absque aliqua pecu- niarum solutione promovere recitaverint, in Collegiis prædictis a Præposito Generali pro tempore existenti, vel de ejus licentia a quovis ex inferioribus Præpositis, vel Re- ctoribus huiusmodi Collegiorum cum duo- bus, vel tribus Doctoribus, seu Magistris per eisdem eligendis, Scholaribus vero Collegiorum eorumdem extra Universitates existentium studiorum suorum cursu absolu- to, & rigoroso examine præcedente a Ge- nerali, vel de ejus licentia a quovis ex Præ- positis, vel Rectoribus huiusmodi Collegio- rum cum duobus, vel tribus etiam Docto- ribus, vel Magistris per eisdem eligendis quoscumque Baccalariatus, ac Magisterii, & Licentiatore, ac Doctoratus gradus acci- pere, & Præpositis, vel Rectoribus cum Doctoribus huiusmodi, ut eisdem Schola- res ad gradus ipsos promovere, eisdemque

Præpositus Gen. commu- tate horas re- citationis Of- ficii Divini.

Ipsam vero Officium in alias Octio- nes pro infir- mit.

Grades Ma- gisterii con- ferre Magis- tris, & Schol- aribus Colle- giorum.

Scholaribus, ut postquam promoti fuerint, ut in eis legere, disputare, & quoscumque alios actus ad haec necessarios facere, & excipi, ac omnibus, & singulis privilegiis, prerogativis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, antelationibus, favoribus, gratiis, & indultis, ac omnibus, & singulis aliis, quibus alii in quibusvis Universitatibus studiorum hujusmodi rigoroso examine praevis, ac alias juxta inibi observari solitos, & requisitos usus, ordinationes, ritus, ac mores pro tempore promoti de jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad ipsorum instar sed pariformiter, & aequè principaliter absque ulla penitus differentia, uti, potiri, & gaudere in omnibus, & per omnia, perinde, ac si gradus hujusmodi in eisdem Universitatibus, & non eorum Collegiis hujusmodi accepissent.

Præpositi facultates sibi concessas alia possunt communicare.

§.6. Præpositis quoque inferioribus a te & pro tempore existentibus Præposito Generali præfato, vel etiam Provincialibus præfatis in locis Indiarum, & aliis remotis partibus pro tempore deputatis, ut ipsi quaecumque gratias, facultates, concessionem, & indulta eis per te, & eundem Præpositum Generalem, vel Provinciale pro tempore existentem communicata, & concessa, quibusvis aliis personis de Societate hujusmodi professis eis bene visis, quoties eis videbitur, de tua tamen, & Præpositorum Generalium pro tempore existentium scientia, communicare, & concedere possint.

Senio concessis non prioribus reddituum.

§.7. Et insuper Religionis Societatis hujusmodi pro tempore senio concessis, aut aliqua infirmitate gravatis, & ad operandum in Vineâ Domini non idoneis etiam professis, ut in Collegiis Societatis hujusmodi de tui, & pro tempore existentis Præpositi Generalis, vel inferiorum, quibus hanc facultatem communicaveris, seu communicaverint, licentia morari, & ex illorum redditibus, & proventus se sustentare absque aliquo conscientia scrupulo libere, & licite valeant, plenam, & liberam auctoritate, & tenore præmissis facultatem, & licentiam concedimus.

Obstantium derogatio.

§.8. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac in provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Societatis, & Universitatum hujusmodi juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Societati, & Universitatibus, illarumque Rectoribus, Doctoribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis etiam motu proprio, & de Apostolice potestatis plenitudine, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam si de illis, eorumque totis tenoribus

specialis, specifica, & expressa mentio, aut quævis alia expressio habenda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.9. Verum quia difficile foret &c. Datum Romæ apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris die 22. Octobris 1552. Pont. nostri Anno III.

Transumptum fides. Dat. die 22. Octob. 1552. An. III.

XXIV.

Jurisdictione Consulum Artis Pistorum Almae Urbis, cognoscendi causas, & differentias ipsam artem tangentes. Et privilegium, quo debitoribus, ex causa panis, dilationes concedi prohibetur.

JULIUS PAPA III.

Dilectis filiis Consulibus, & Camerario, ac Universitatibus Panatariorum seu Furnariorum Almae Urbis nostrae. Dilecti filii, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Furnariorum Universitas dicitur variâ statuta, artem concernentia.

Cum sicut Nobis exponi fecistis, alias retroactis temporibus, vos & prædecessores vestri, qui in Alma Urbe nostra Panatarii sive Furnarii fuerunt, diversis temporibus diversas ordinationes, & statuta ipsius artis, fidele, & sollicitum exercitium, ac personas ad exercitium hujusmodi aptas, illarumque salaria, modos, & formas observandas, ac macinaturam, & macinaturæ pretium concernentia, & alia ad artem hujusmodi necessaria in uno libro descripsisset, fecerint, & ordinarint, illaque omnia, prout facta fuerant, per eos, qui conditorum statutorum, & ordinationum, hujusmodi temporibus fuerunt ipsius Urbis Senatores, & Conservatores respectively approbata, & confirmata fuerint, vosque Consulatam habeatis, in quo Panataris sive Furnarii, pro rebus artem hujusmodi tangentibus jus redditur.

Consulesque eorumdem statutorum inter homines de arte, usque ad quoscumque finem, & contra alia usque ad finem, non sicutoff 29. ius reddunt de rebus spectantibus ad artem.

§.1. Et novissime inter cetera statueritis, & ordinaritis, quod vestri Consules, ius, & rationem inter homines artis, & pro causis ad artem hujusmodi spectantibus usque ad quamcumque summam reddere valerent, & si aliquis ipsius artis conveniret in iudicio aliquam aliam personam, que non esset ejusdem artis, dummodo foret pro re ad artem ipsam spectante, dicti Consules jurisdictionem contra tales conventos usque ad summam viginti scutorum, & non ultra haberent, & personæ sic conventæ jurisdictionem hujusmodi usque ad dictam summam inclusive declinare non possent, & casu quo illam aliqui declinare vellet, nihilominus ipsi Consules illis licentiam dare non possent, neque id pati deberent, sub poena duorum scutorum ex eorum salario pro quolibet vice retinen. si secus facerent, ac declaraverint id, quod per eosdem Consules fieret, esse validum, firmum, & efficax, cum statutum hujusmodi factum foret pro eorumdem Panatariorum seu Furnariorum, tran-

tranquillitate, ne ipsi per diversa ejusdem Urbis tribunalia pro rebus artem hujusmodi concernentibus discurrere deberent, seu discurrere non possent publico, prout deceret, inservire, quæ quidem, & alia ultimo dicta ordinationes, & statuta per dilectos filios modernos ipsius Urbis Senatorem, & Conservatores, tamquam rationi consonantia, approbata, & confirmata fuerunt.

Leo X. (cujus literas istas hic non habet) decrevit debitores pro pretio panis ad dilationes seu cessiones bonorum non admitti.

§.2. Nec non fel. record. Leo Papa X. prædecessor noster provide attendens Panatarios, seu Furnarios maxime esse omnibus necessarios, volens indemnitatibus tunc, & pro tempore existentium in eadem Urbe Panatariorum, seu Furnariorum indemnitatibus consulere, quod ex tunc de cetero in perpetuum nulla, etiam ab eo, etiam juxta dictæ Urbis statutum super debitis cum ipsius Furnariis præsentibus, & ex tunc futuris ratione panis ab eis accepti, in parva vel magna quantitate contractis, dilationes, etiam in sal conficiendo, aut alterius cujusvis, & quantumcumque necessarii usus favorem, & per specialia rescripta, etiam in forma silyconductus, etiam ad modicum tempus, & Motu proprio, ac ex certa scientia quibusvis personis cujuscumque status, gradus, vel conditionis existerent, etiam cum derogatione literarum dicti Leonis ex tunc concedendis alicui suffragarentur, sed eo ipso, quod per præoccupationem, vel importunitatem, aut alias quomodocumque ab eo, & pro tempore existentibus Romanis Pontificis emanarent, illico revocata essent, nec locum contra dictos Furnarios habere, aut eorum aliquem cessione bonorum impedire valeret, quo minus contra personas debitorum, seu creditorum procedi posset.

Et in causis panis, a quocumque iudice summâ &c. procedi ordinavit.

§.3. Quodque pro tempore existentes dictæ Urbis Gubernator, Senatores, Conservatores, Vicarius, & Auditor Cameræ, ac alii iudices ordinarii, eorumque Locatentes, in quibusvis causis coram eis per dictos Furnarios, seu eorum aliquem contra eos rationes panis per eos pro tempore crediti dumtaxat debitores, & per viam reconventionis pro tempore movendis, summarie, simpliciter, & de plano, nulla judiciaria tela servata, sed sola facti veritate inspecta, absque alicujus scripturæ confectio, & alias prout in causis mercedum, & salariorum per præ memoriam Julium Papam II. etiam Prædecessorem nostrum statutum fuerat, procedendum fore per suas literas laterit, & ordinarit, prout in eisdem literis plenius contineri dicitur.

Furnariorum Universitas petit ab isto Pontifice confirmationem prædictorum.

§.4. Vosque sicut eadem expositio subjungebat, cupitis, statuta, & ordinationes, ac literas Leonis Prædecessoris hujusmodi pro illorum subsistentia firmiori, nostro, & Sedis Apostolicæ munimine roborari, pro parte vestra Nobis fuit humiliter supplicatum, ut omnia, & singula statuta, & ordinationes tranquillam statum, & directionem ipsius artis concernentia, ac literas Leonis hujusmodi approbare, & innovare, aliisque in præmissis opportune provide-

re de benignitate Apostolica dignarentur.

§.5. Nos igitur ad plenum informati, hujusmodi statuta, & ordinationes, ad tranquillam statum, & directionem ejusdem artis facta, rationi consona, ac literas prædictas peritiles fuisse, & esse, vos, & vestrum quemlibet a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alitque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati exilitis, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolutentes, & absolutos fore censentes, ac specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium, ex certa nostra scientia, omnia, & singula, præsertim ultimo dicta statuta, & ordinationes, ac literas Leonis Prædecessoris hujusmodi, & in illis contenta quæcumque auctoritate Apostolica, tenore præsentium, approbamus, confirmamus, & innovamus, ac singula in eisdem literis contenta, prout per ipsum Leonem Prædecessorem concessa fuerint, vobis, & pro tempore existentibus Panataris, seu Furnariis dictæ Urbis, juxta literarum earundem continentiam, & tenorem de novo concedimus. Ac omnes, & singulos, tam juris, quam facti defectus, qui forsitan intervenerint in eisdem, ac solemnitates, siquæ omisse fuerint, supplemus.

Pontifex idem etiam ordinationes, ac literas Leonis X. confirmavit.

§.6. Ita quod vestri & pro tempore existentes ejusdem artis Consules super hujusmodi, & in specie super statuto de jurisdictione contra allegare, juxta illius tenorem exercenda, quoad personas de arte hujusmodi (firma manente jurisdictione iudicum, ad quos spectat, & quod summarie, & sine strepitu, sola facti veritate inspecta procedatur) per præfatos modernos, & pro tempore existentes Urbis Gubernatorem, & Senatorem, ac Cameræ prædictarum, Auditorem, vel alios ejusdem Urbis Iudices prætextu obligationum in forma Cameræ Apostolicæ impediri, vel alias molestari, seu inhiberi non possint, neque valeant.

Consulesque tatis jurisdictione a, de qua hic concedit.

§.7. Et propterea quod nulla dilationes, moratorie, & cessiones bonorum, sive indebite quinquennales, vel admissio ad beneficium Capituli Odoardus, etiam a Nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice, sive Senatore præfato, seu dilectis filiis Camerario, Clericis, & Præsentium inferiorum, & totali derogatione, cujus personæ Ecclesiasticæ, vel secularis, contra præsentium, & Leonis Prædecessoris hujusmodi literarum tenorem suffragentur, hoc expresse addito, quod idem jus per omnia servetur, & hominibus dictæ Urbis, moratorie, dilationes, salinaria, & alia prænarata nullatenus suffragentur.

Dilationesque & cessiones bonorum debitoribus ex causis panis non suffragari decernit.

§.8. Et ita per eosdem Gubernatorem, Senatorem, & Auditorem ac alios quoscumque Iudices, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, quavis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, interpretari

Decretum irritans.

1552.

Papa subscr.

tati atque definiti debere, decernimus. §.9. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Urbis, & Camere prædictarum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Governatori, Auditori Camere, & Senatori, & quibusvis aliis sub quibusvis clausulis, & decretis, etiam super jurisdictione in omnem universitatem in eadem Urbe facientes quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dimittat harum serie specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quæ dictus Leo Prædecessor in suis literis prædictis voluit non obviare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.10. Volumus autem, & dicta Apostolica auctoritate decernimus, quod presentium literarum per unum Mandatarium, seu aliquem Furnarium ad quem pro tempore spectabit facta presentatio, vim validæ inhibitionis habeat, ac irritum, & inane, si secus a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignofanter contigerit attentari.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 2. Decembris, anno millesimo quingentesimo quinquagesimo secundo, Pontificatus nostri anno III.

XXV.

Ex regest. in Archiv. Vat.

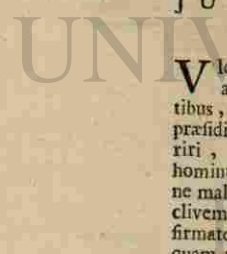
Prohibitio, ne quis subditus mediate, vel immediate Sedis Apostolicæ militare audeat, sub vexillo alicujus Principis, præterquam sub Ducibus Ecclesiæ Romanæ.

JULIUS PAPA III

Ad futuram rei memoriam.

Videntes Ecclesiastici nostri Status terras, atque loca fortibus, ac strenuis Militibus, qui eidem pro temporum exigentia præsidio esse possunt, in dies magis exhausti, necnon considerantes nostræ ætatis hominum astutiam, ac malignitatem ad omne malitiæ, ac temeritatis genus esse proclivem, ac tamen si constanti Nos atque obfirmato animo decreverimus neminem unquam velle ledere, quin potius totis, & animi & consilii, ac auctoritatis nostræ viribus omnipotentis Dei auxilio, & benignitate adiuvi ad universalem miseræ, & afflictæ Christianitatis pacem procurandam sumus propensi, passim tamen non deesse,

nec qui actiones nostras calumnientur, nec qui etiam statui, atque honori nostro infidentur; Volentes eam, quæ providi est Principis, in his temporum difficultatibus cautionem adhibere, statuimus, ordinamus, atque precipimus, ut nullus tam alma Urbis nostræ Romæ, quam omnium Civitatum, oppidorum, locorumque Status nostri Ecclesiastici Civis, habitator, aut incolæ cujusvis gradus, præminentie, aut conditionis existat, posthac apud aliquem, præterquam apud Duces, Capitaneosque nostros, nisi de nostra, aut locorum nostrorum Rectorum, Gubernatorumque, seu dilecti filii nobilis viri Juliani Cesarini, cui describendorum militum, & ut vulgo dicitur dell'ordinanze e battaglie, in hac alma Urbe nostra, & in toto Statu Ecclesiastico generalem curam demandavimus, expressa licentia stipendia accipere, & militare, sub penis in aliis nostris similibus ordinationibus contentis audeat, aut præsumat; Ac similiter statuimus, ordinamus, ac precipimus, ut nullus in eadem Urbe, reliquisque status nostri locis cujusvis gradus, præminentie, aut conditionis existat, clam atque occulte pecunias stipendii nomine, ut milites paratos habeat, dare, aut promittere, sive eam accipere, vel sese, aut verbo, aut fide, aut quovis modo tam accepta pecunia, quam alias cuipiam in militia addicere audeat, atque præsumat, sub rebellionis, ac confiscationis honorum, tam per eos, qui pecunias dederint aut promiserint, quam per eos, qui acceperint, aut se ad dantium nutum, ac voluntatem occulte obligare, aut se, ut præfertur, obligaverint, ipso facto incurrenda poena, necnon punitionis juxta leges, ac Constitutiones temporales adversus Principis sui proditores, ac rebelles, & reos lætæ Majestatis in primo Capite promulgatas, quod si contigerit eum, qui contra hanc ordinationem nostram pecunias dederit, aut promiserit, aut occulte, ac quovis quæsto colore cum subditis nostris convenerit, procuraverit, vel tentaverit milites, tam ex hac Urbe nostra, quam ex reliquis Status nostri terris ad sui requisitionem paratos, ac sibi obligatos habere, ut supra dictum est procuraverit, personam esse Ecclesiasticam, quavis, aut quantumvis eminenti, ac sublimi dignitate præditam decernimus, eum ultra prædictam rebellionis poenam, excommunicationis insuper late sententiæ, & privationis omnium suorum graduum, officiorum, ac Beneficiorum poenam ipso facto incurrare. Qui vero contravenientes huic ordinationi nostræ, præceptoque revelaverint amplum suæ fidelitatis, ac diligentie præmium circumstantiam largire a Nobis consequentur, & rursus qui hujusmodi contravenientium notitiam habuerint, & eos revelare neglexerint, in ære, & in corpore ipsorum inobedientiæ meritam poenam severe recepturos declaramus: volumus etiam, ut si qui forte supradicto modo pecunias, aut dederint, seu promiserint, vel acceperint, aut se obligaverint, infra triduum post presentium publi-

1552.

Papa subscr.

publicationem sese Nobis, aut locorum nostrorum Rectoribus, aut Gubernatoribus, vel prefato Juliano manifestantes ab illiusmodi promissionibus, aut obligationibus retrahere se impune, & libere possint, post quorum dierum terminum, qui se interea, ut præmittitur, manifestare neglexerint in prædictas poenas irremissibiliter incurrisse censentur.

Dat. die 21. Febr. 1553. An. III.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris die 21. Februarii 1553. Pontificatus nostri anno III.

XXXI.

Facultas Collegii Physicorum Medicorum, Almae Urbis, quoscumque promovendi ad gradus Philosophiæ, & Medicinæ private quoad alios. Et confirmatio jurisdictionis Proto-Medici, cognoscendi causas civiles, & criminales ad ejus officium spectantes.

JULIUS PAPA III. &c.

Exemptione que.

Meritis devotionis vestræ, erga Nos, & Romanam Ecclesiam inducimur, ut petitionibus vestris, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus.

Causa illius Constitutionis.

§.1. Cum itaque sicut Nobis exponi fecistis, multi Physici, ac Medicinæ ignari, sub prætextu, quod in aliqua universitate studii generalis, Philosophiæ, ac Medicinæ operam dederint, tantum se profecisse præferant, ut veluti idonei ad doctoratus gradum se promovendi facere temere præsumant, & cum hujusmodi gradum ob eorum imperitiam in eisdem Universitatibus assequi posse dissident, licentiam a Sede Apostolica sub fictis narrationibus extorquere conantur, ut ab aliquo Prælate seu persona in dignitate Ecclesiastica constituta, ad ipsum gradum riguroso examine, aliisque in hujusmodi promotionibus, tam de jure, quam laudabili consuetudine requisitis, minime adhibitis, promoveri se faciant, in ipsius doctoratus dignitatis opprobrium, & maximum vitæ hominum exitium, ac perniciem, pro parte vestrum assententium vos a Sede Apostolica indultum, ad doctoratus hujusmodi gradum tam in Philosophiâ quam in Medicina, præmissis riguroso examine, aliisque ad id requisitis, de more solemniter observatis, quoscumque idoneos promovendi obtinuisse, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut privilegia vobis concessa confirmare, aliaque in præmissis opportune providere, de benigntate Apostolica dignaremur.

Confirmatio privilegiorum Collegii, quatenus sunt in usu.

§.2. Nos specialibus favoribus & gratiis vos prosequi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore presentium, privilegia, & indulta, necnon gratias Collegio vestro per sel. rec. Clementem VII. & alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros concessa (quatenus sint in usu) approbamus, & confirmamus.

Facultas Collegii privati, quoad a-

§.3. Ac statuimus & ordinamus ex nunc & de cetero perpetuis futuris temporibus

ut nullus etiam prætextu cujusvis licentiæ seu facultatis sibi etiam Apostolica auctoritate concessæ, seu privilegiorum, & indultorum ac literarum Apostolicarum quibusvis personis cujuscumque dignitatis, status, gradus, conditionis, præminentie, nobilitatis, & excellentie existentibus, Romanæ Curie officialibus, eorumque Collegiis, ac quacumque dignitate fulgentibus, ut illorum contemplatione seu intuitu, etiam, Motu proprio, & ex titulo oneroso, & ex quibusvis aliis quantumcumque maximis, & urgentissimis causis, sub quibuscumque verborum formis & expressionibus, ac ex quibusvis efficacissimis, & insolitis, ac etiam derogatoriis derogatoriis clausulis, etiam talibus, quod illis nullatenus, aut nonnisi sub certis modo, & forma eis derogari possit, irritantibusque & aliis decretis, per Nos & Prædecessores nostros, ac Sedem Apostolicam, seu alias pro tempore concessis, ad Philosophiæ, Medicinæ, seu earum alterum doctoratus gradum, præterquam a vestro Physicorum, & Medicorum Collegio, in dicta Alma Urbe nostra existente assumi, creati, & promoveri possit. Decernentes assumptiones, creationes, & promotiones hujusmodi per vestrum Physicorum, & Medicorum Collegium faciendas, validas & efficaces existere, suosque effectus fortiri debere. Quascumque alias hujusmodi creationes, assumptiones, ac promotiones, per alios quam per Collegium vestrum de cetero in ipsa Curia faciendas, cum inde secutis quibuscumque, ex nunc prout ex tunc, irritas & inanes, nulliusque roboris, & momenti esse censemus, ac nemini sustinendi, ipsique ab aliis quam a Collegio vestro ad gradum hujusmodi assumpti, pro non promotis, aut doctoratis haberi mandamus. Volumus tamen, quod vos, & Collegium vestrum quoscumque pauperes, vel egentes, quos ad susceptionem graduum hujusmodi habiles, & idoneos reperieritis, ad Doctoratus hujusmodi gradum benigne, & gratiose assumere, & promoveri debeatis.

§.4. Et insuper cum intellexerimus, dilectum filium Proto-Medicum dictæ Urbis pro tempore existentem, in causis tam civilibus quam criminalibus in prima instantia ad ejus cognitionem, ratione dicti sui officii quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, a diversis ejusdem Romanæ Curie sive Commissariis, ordinariis, vel extraordinariis Judicibus, impediri ac inquietari, & in dies molestari. Nos ejusdem Proto-Medici, ac vestri Collegii indemnitati consulere cupientes, sub excommunicationis late sententiæ, ac mille ducatorum auri, pro una Cam. Apostolicæ, pro alia vero medietatibus vestro Collegio applicandis penis, districtius inhibendo mandamus quibuscumque hujusmodi Almae Urbis nostræ Judicibus, & Commissariis, ordinariis, & extraordinariis, quacumque dignitate fungentibus, ne Proto-Medicum prædictum in causis similibus, ad ejus officium, ut præmittitur, spectantibus, & pertinentibus quoquo modo mole-

1552. Ut quoscumque in Philosophiâ, & Medicina doctorandi.

Jurisdicia Proto-Medici cog. of. endi causas civiles & criminales.

Inhibitiones aliorum iudicum non afficiunt ipsum Proto-Medicum.

molestare, impedire, vel in eis se intromittere debeant seu possint.

§.5. Declarantes ex nunc prout ex tunc, inhibitiones qualcumque, & inde secuta, quacumque in dictis iudicibus, contra eundem Proto-Medicum in dictis causis ad eum pertinentibus, quomodocumque de cetero decernendas, & faciendas, seu hucusque decretas aut inhibitas, ipso iure, & facto, fore, & esse nullas, ac nullius roboris, & momenti, ac illis non obstantibus, quod idem Proto-Medicum in ipsis causis procedere possit, & valeat, sine aliquo censurarum ac pecuniarum poenarum in huiusmodi inhibitionibus exprimentarum incurfu, perinde ac si tales inhibitiones, ac alia inde secuta quacumque non emanassent, nisi alias per Nos, seu successores nostros Romanos Pontifices provissum fuerit.

Clausula sub-lata.

§.6. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari & desiniri debere, ac quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Deputatio executorum & defensorum.

§.7. Quocirca venerabilibus fratribus Liparen., & Balneoregion. Episcopis, ac dilecto filio Curiae causarum Camerae Apostolicae Auditori, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta, quacumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestra fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra vos praesentibus, & in eis contentis quibuscumque pacifice frui, & gaudere, non permittentes vos desuper contra praesentium tenorem quomodolibet indebite molestari. Contradictores, molestatores quolibet, & rebelles, per censuras & poenas Ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausula derogatoria.

§.8. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictae Urbis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis personis, cuiusvis dignitatis, & praeminentiae existentibus, & quacumque etiam Archiepiscopali, vel alia maiori dignitate fulgentibus, quomodolibet concessis, quibus omnibus etiam pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro suffi-

cienter expressis habentes, illis alias in fuo robore permanfuris, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 21. Aprilis 1553. Pontificatus nostri Anno quarto.

Dat. P. An. IV. 11. Aprilis.

XXVII.

Confirmatio, & extensio Constitutionum a plerisque Romanis Pont. editarum, contra non solventes Rev. Cam. Apost. communia, & minuta servitia, ac annatas.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cupientes Camera Apostolica ex qua non modo S. R. E. verum etiam toti Republicae Christianae subsidium provenit, & Collegii venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, ac Officialium Sedis Apostolicae indemnitati consulere, & eorum iura, ac tenemur, illa praeservare, his quae a Praedecessoribus nostris ad hoc provide emanarunt, libenter ad iuramentum nostrum munimur firmitatem, aliasque desuper disponimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Exordium.

§.1. Dudum siquidem postquam fel. rec. Pius Papa II. Praedecessor noster accepto quod numerus debitorum dictae Camerae plurimum auctus erat, & quod obligati pro annatis beneficiorum ecclesiasticorum, quae Apostolica auctoritate affecti fuerant, excommunicationis sententiam in eos latam, quam non solvendo in termino eis praefixo ipso facto incurrebant, minime curare videbantur, unde animabus sic illaqueatis periculum imminere, & continue eidem Camerae damna subirebantur. Cupiens tam saluti animarum, quam indemnitati Camerae huiusmodi salubriter providere, per suas ordinaverat, quod omnes, qui ex tunc de cetero pro annatis quorumcumque beneficiorum in dicta Camera se obligarent, si infra terminos eis praefixos dictae Camerae, aut collectoribus fructuum, & proventuum eidem Camerae debitorum in illis partibus existentibus satisfacere deficerent, ipso facto lapsis terminis praedictis, non solum sententiam excommunicationis inciderent, sed etiam beneficium pro quibus se in ipsa Camera obligassent, omnino privati essent, si vero qui se pro annatis huiusmodi non per se, sed pro aliis, ut principales obligarent, si in terminis non satisfacerent, ultra sententiam excommunicationis huiusmodi, essent omnibus beneficiis Ecclesiasticis per eos obtentis eo ipso privati, possentque talia beneficia, per quoscumque libere impetrari.

Pius II. (cuius Constitutio non habetur) poenas hic expressis impostis non solventibus Cam. Apost. annatis.

§.2. Et pie mem. Paulus etiam PP. II. Praedecessor noster &c. ut in sua Constit. VII. Decret. Tom. III. Par. III. fol. 126.

Paulus II. a. liam. edicte Const.

§.3. Ac similis memorie Innocentius Papa VIII. similiter Praedecessor noster &c. ut in sua Constit. IV. Apostolicae T. III. Par. III. fol. 200.

Innoc. VIII. Const. IV.

§.4. San-

Post praedictas Constitutiones multae poenae factae sunt, & tam in Camerae obligatores de solvendo annatas receperunt non fuerunt, vel exco-gura.

§.4. Sanctae memorie Julius similiter Papa II. & Praedecessor noster &c. Haec Bulla fuit omissa uti simpliciter confirmatoria.

§.5. Cum autem, sicut accepimus, malitia, & avaritia hominum in dies crescente, ordinationes, statuta, voluntates, & decreta, & declaratio Pii, & Pauli, ac Innocentii, & Julii Praedecessorum huiusmodi ad praesens plene non observentur, & a tempore ipsius Alexandri Praedecessoris citra, tam per ipsum Julium, quam etiam fel. rec. Leonem X., Adrianum VI., & Clementem VII., ac Paulum III. Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, diversae aliae uniones, annexiones, incorporationes, & applicationes perpetuo factae, & concessae fuerint, ac ex incuria agentium pro Camera praedicta, seu alias obligationes de solvendis communibus, & minutis servitiis, ac annatis, seu mediis fructibus, aut aliis iuribus solvi debitis, & consuetis, factae non fuerint, & quae factae sunt executioni non demandentur, in eorum, ad quorum commodum uniones, annexiones, incorporationes, & applicationes praedictae factae fuerint, in animarum periculum, & Camerae, ac Collegii Cardinalium, & Officialium detrimentum, necnon reipublicae huiusmodi non leve praedictum.

Pontifex iste ideo approbat, & innovat Constitutiones praedictas, & ampliat etiam ad beneficia de patronatus par. r. & Principibus quocumque.

§.6. Nos volentes in praemissis opportune providere Praedecessorum huiusmodi vestigiis inharendo, motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & certa scientia nostris, ordinationibus, statutis, voluntates, decreta, & declarationem Pii, & Pauli, ac Innocentii, & Julii Praedecessorum huiusmodi, necnon desuper confectas literas, ac omnia, & singula in eis contenta, Apostolica auctoritate, tenore praesentium approbamus, & innovamus, ac robur perpetuae firmitatis obtinere, & quibuscumque, tam in eisdem literis nominatis, quam non nominatis, virorum, & mulierum, secularibus, & quorumvis Ordinum regularibus congregationibus, ac omnibus aliis sub singulis praedictis, & praesentibus nostris literis comprehensis personis, tam pro praeterito, quam futuro tempore inviolabiliter observari, eaque omnia, ac censuras, & poenas in singulis literis huiusmodi contenta contra omnes Congregationes, & personas praedictas quoad omnia, & singula Monasteria, & Beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, secularia, & quorumvis Ordinum regularia quomodolibet qualificata, quae Congregationes praedictae quomodolibet communiter possident, etiam si de jurapatronatus laicorum, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, Marchionum, Baronum, Comitum, & aliorum nobilium, etiam illustrium, aut dummodo per ipsas Congregationes possidentur, tam in Romanis Curia, quam extra eam inter quoscumque litigiosa existant, vigere, & locum habere, totalique, & plenariae executioni demandari debere decernimus. Necnon ea omnia quae singuli Praedecessores praedicti voluerunt, eisdem auctoritate, & tenore volu-

mus, ac praemissa omnia, prout per ipsos Praedecessores ordinata, statuta, decreta, & declarata fuerunt, de novo ordinamus, statuimus, decernimus, & declaramus, eaque omnia ad quascumque, tam saeculares, quam regulares, virorum, & mulierum Congregationes quantumvis privilegiatas, & exemptas, auctoritate, & tenore praedictis, extendimus, & ampliamus.

Clausula praeservativa.

§.7. Decernentes praesentes literas de intentionis nostrae defectu notari, aut praetextu quod in aliquibus locis non recipiantur, aut moribus utentium non comprobentur impugnari, aut in defectu adiri, dici non posse, sed ex die eorum publicationis modo infra scripto faciendae quocumque ligare.

Decretum irritans.

§.8. Sicque, & non aliter in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis etiam dicta Apostolica auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi auctoritate, & facultate, iudicari, & desiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§.9. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quae singuli Praedecessores praedicti, in singulis eorum literis voluerunt non obstrare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Forma & effectus publicationis.

§.10. Ut autem praesentes nostrae literae ad omnium, quorum interest, notitiam deducantur, nullasque deinceps possit aliquam in praemissis excusationem pretendere, aut ignorantiam allegare, auctoritate, & tenore praedictis volumus, & mandamus, quod literae huiusmodi in valis Cancellariae Apostolicae tribus diversis diebus, dum ipsa Cancellaria tenebitur, per aliquem ex Curatoribus nostris affigantur, & doctore illa daraverit, affixae teneantur, exindeque in quinto Cancellariae, ubi similes Constitutiones describi consueverunt, per eos, ad quos spectat, ad perpetuam rei memoriam, describantur, & registrentur.

Sanctio poenalis.

§.11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c. Si quis autem hoc attentate presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

D. P. An. IV. die 10. Dec.

Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo quinquagesimo tertio, quindécimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno IV.

Publicatio.

Anno a natiuitate D. 1554. indictione 12. Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Julii divini providentia Pape III. anno ejus 4. retro scriptae literae Apost. in valis Cancellariae Apost. tribus diversis diebus, dum ipsa Cancellaria tenebatur, & donec illa daravit, videlicet diebus Martis 9. necnon Joannis 11. & Sabbati 13. mensis Januarii, juxta ipsarum literarum tenorem affixae, & publi-

publicata fuerunt per me Umbertum Holle-
num pralibati D.N. Papae Curjorem.
Jo. Freile Mag. Curj.

XXVIII.

Ecclesiarum Praelati ex Palatio Apostolico
panem habentes, Familiares, & continui
Commensales Romani Pontificis declar-
antur. Forumque beneficia ipsi Pont.
reservantur.

Aliam super hujusmodi familiaritate sanctio-
nem edidit Paul. III. in Consist. III. Sanctis-
simus sup. fol. 119.

Causa illius
de declaratione.

Sanctissimus in Christo Pater, & Domi-
nus noster Dominus Julius, divina pro-
videntia Papa III., cui nuper innouit, quod
a nonnullis vertitur in dubium, an Eccle-
siarum Praelati panem ex Palatio Apostolico
ratione personae suae, & non alterius officii
per eos pro tempore obtenti, quotidie ha-
bentes sint Sanctitatis Suae veri, & indubita-
ti, & non ficti, aut per privilegium, Prae-
lati domestici, & continui commensales,
considerans panem hujusmodi eis non nisi ra-
tione familiaritatis continuae commensali-
tatis exhiberi.

Declaratio
quod Eccle-
siarum Prae-
lati panem ha-
bentes ex Pa-
latio Aposto-
lico, sint veri
familiariter, &
continui Com-
mensales Pon-
tificis.

§.1. Et propterea volens dubium hujus-
modi, sua declarationis oraculo, de medio
tollere, declaravit, omnes, & singulos Ec-
clesiarum Praelatos, qui solum ratione per-
sonae suae, & non alicujus officii per eos pro
tempore obtenti panem ex Palatio Apostoli-
co quotidie habent, seu habere possunt, &
in posterum habebunt, seu habere poterunt,
licet in eodem Palatio non habitent, & ultra
panem alia victui humano necessaria non
habeant, nec in posterum habituri sint, San-
ctitatis Suae veros, & indubitatos, & non
fictos, aut per privilegium Praelatos domesti-
cos, & continuos commensales esse, ac in
posterum fore, & pro talibus, & ut tales
censeri, & reputari debere, ita ut sub regu-
lis Cancellariae Apostolicae, & aliis Constitu-
tionibus suis, tam editis, quam edendis, de
veris familiaribus continuis commensalibus
Sanctitatis Suae loquentibus comprehendi, &
illis quoad omnia subiecti sint, ipsique illis
uti, potiri, & gaudere possint.

Collatio be-
neficiorum
illorum Prae-
latum, ipsi
Pontifici re-
servatur.

§.2. Et Sanctitas Sua de beneficiis Eccle-
siasticis, per eos pro tempore obtentis qua-
litercumque qualificatis, & ad collationem,
provisionem, praesentationem, electionem,
seu quamvis aliam dispositionem quorum-
cumque collatorum, etiam S. R. E. Cardi-
nalibus, etiam indultum speciale super con-
ferendis beneficiis ad eorum collationem,
provisionem, praesentationem, electionem,
seu quamvis aliam dispositionem pertinenti-
bus a Sanctitate Sua, aut Sede Apostolica
habentium, communiter, vel divi sum spe-
stantibus, quae per eorum obitum in Roma-
na Curia, vel extra eam in posterum vaca-
bunt tamquam Sanctitatis Suae ratione fami-
liaritatis, & continuae commensalitatatis hu-
jusmodi generaliter reservatis providere, &
de illis disponere libere, & licite possit, in

omnibus, & per omnia perinde, ac si ipsi
Praelati in dicto Palatio habitarent, & ultra
panem alia victui humano necessaria ha-
berent.

§.3. Sicque per quoscumque &c. etiam
Cardinales Praelatorum, ac causarum Pala-
tii Apostolici Auditores in quavis causa, &
infantia, sub lata &c. iudicari, & definiti
debere, ac irritum &c.

Placet, publicetur, & describatur. I.
Lecta, & publicata fuit superscripta
Regula Romae in Cancellaria Apostolica, anno
Incarnationis Dominicae millesimo quingentesi-
mo quinquagesimo quarto, die vero Martis 13.
mensis Feb. Pont. pralibati S.S. D. N. D. Ju-
lii divina providentia Papa III. Anno IV.
A. Lomellinus Custos.

Decretum ir-
ritans.

Papa subscr.
P. Pontif.
A. IV. die 13.
Februarii.

XXIX.

Quod Frater Germanus alicujus S.R.E. Car-
dinalis viventis, ad Cardinalatum pro-
moveri non possit.

Sanctissimus Dominus noster D. Julius
divina providentia Papa III. pro bono re-
gimine S. R. E. ac pro felici sacri Collegii
Cardinalium directione, & de ipsorum Car-
dinalium consilio, & unanimi assensu, praes-
enti decreto statuit.

§.1. Ut nullo unquam tempore assu-
matur aliquis posthac in eisdem S. R. E. Car-
dinalium, qui sit frater Germanus alterius
Cardinalis viventis. Itaque eodem tempore
duo Fratres Germani in eodem Collegio
nullatenus esse possint. Decernens, & de-
clarans fratres Cardinalium viventium ad
Cardinalatus dignitatem penitus incapaces,
& inhabiles habendos, & reputandos esse.

§.2. Et ex nulla quantumvis urgentissi-
ma causa adversus hoc decretum dispensare
licere.

Actum Romae, die Veneris 26. mensis
Januarii 1554. in Consistorio.

Quod Frater
Germanus Car-
dinalis viven-
tis creari non
possit in Car-
din.

Disque fan-
ctio derogari non
possit.
D. P. An IV.
die 26. Jan.

XXX.

Beneficiorum Ecclesiasticorum possessionem
per Privilegia literis Apostolicis minime
apprehensam nullam esse declarat, illos-
que Privatos Beneficiis fore decernit.

§.1. **S**anctissimus in Christo pater, &
D. N. D. Julius divina provi-
dentia Papa III., cui nuper innouit, quod
licet alias fel. rec. Gregorius X. in generali
Concilio Lugdunen. sua generali Constitu-
tione sanciverit, quod nullus, ex tunc de ce-
tero administrationem dignitatis, ad quam
electus esset, priusquam celebrata de ipso
electio confirmaretur, sub oeconomatus,
vel procuratoris nomine, aut alio de novo
quasito colore in spiritualibus, vel tempo-
ralibus per se, vel per alium pro parte, vel
in totum gerere, vel recipere, aut illis se
immiscere praesumeret: omnes illos, qui se-
cus fecissent, jure, si quod illis per electio-
nem

Ex Reg. in
Archiep. Vat.

Gregorius X.
prohibuit ec-
clesiasticos ad Ec-
clesiam illam
admitti, et
se immiscere
ante sui
confirmationem

Cavitatem
Beneficiorum
Ecclesiarum
quae Beneficiis
eorum curam
susciperent,
non confectis
Literis Apo-
stolicis provi-
sionis hujus-
modi.

nem quasitum foret, decernens eo ipso pri-
vatos.

§.2. Et pia me: Beneficiis VIII. etiam
sua perpetua valitura Constitutione sancive-
rit, ut Episcopi, & alii Praelati, Superio-
res, necnon Abbates, Priores, & ceteri
Monasteriorum regimina exercentes quocum-
que nomine conferentur, qui apud Sedem
Apostolicam promoverentur, aut confir-
mationis, consecrationis, vel benedictio-
nis munus recipent, ad commissis eis Ec-
clesias, & Monasteria (dictae Sedis literis
eorum promotionem, confirmationem,
consecrationem, seu benedictionem hujus-
modi continentibus non confectis) accedere,
vel bonorum Ecclesiasticorum admini-
strationem accipere non praesumerent, nul-
lique eos absque dictarum literarum osten-
sionem recipere, aut eis parere, vel
intenderent. Quod si forsitan contra praesump-
tum fuisset, quod per Episcopos, Prae-
latos, Abbates, Priores, & alios Monaste-
riorum Regimina exercentes praedicto tem-
pore actum foret, irritum haberetur, nec
quicquam interim eisdem Episcopis, vel Prae-
lati, Abbates, Priores, vel regimina exer-
centes de Ecclesiis, vel Monasteriorum
eorundem praesentibus perciperent.

Paulus III.
sub excom-
municacione
pena Gabel-
lionibus inhi-
bit, ne de
transumptis
hujusmodi so-
rogarent.

§.3. Et recol. me: Paulus III. Romanus
Pontifex Praedecessor noster quibusdamque
tabellionibus publicis, sub excommunicationis
latae sententiae poena inhiibuit, ne ex tunc
de cetero de transumptis supplicationum,
praeterquam habeantur clausulam, quod
eorum sola signatura sufficeret, ac decreto
& concessione literarum, seu mandatorum
possessionem beneficiorum Ecclesiasticorum
vigore supplicationum hujusmodi apprehendi
rogari deberent, neve illa scribere, vel
subscribere, aut quovis modo autenticare,
vel partibus tradere praesumerent; Volens
& Apostolica auctoritate statuens inter cetera,
quod partes transumptis, seu literis,
aut mandatis hujusmodi, ex tunc deinceps
utentes, ac illorum praetextu possessionem
hujusmodi apprehendentes fructus, quos de
illis pro tempore perciperent, suos non facerent,
quinimo ad beneficia in eisdem
transumptis, & literis, ac mandatis expres-
sa efficerentur ipso facto perpetuo inhabiles,
& ad restitutionem fructuum ex illis pro
tempore perceptorum in utroque foro tene-
rentur, decernens sic iudicari debere, ac ir-
ritum &c.

Prohibens
praeter Be-
neficiorum, ne
hujusmodi
transumptis
utentur.

Julius statu-
it per Judi-
ces quoscum-
que non judi-
cari juxta ce-
nones suppli-
cationum si-
gnaturam.

§.4. Et successive Sanctitas Sua atten-
dens, quod ante confessionem literarum
gratia Apostolica est informis, inter alia
voluerit, statuerit, & ordinaverit, quod
Judices in Romana Curia, vel extra eam
pro tempore existentes, etiam si essent S. R. E.
Cardinales, vel causarum Palatii Aposto-
lici Auditores, aut quicumque alii non juxta
supplicationum super impetratione signaturam
tenores, & formas iudicare deberent
etiam decreto irritanti adiecto.

Attamen Pro-
visi Beneficio-
rum possessio-
nem apprehen-
debant li-

§.5. Nihilominus diversi Episcopi, &
alii Praelati, Superiores, & Abbates literis
super dispensatione retinendis beneficia per
eos, antequam promoverentur, aut co-

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

rum electiones confirmarentur, obtinendam
per praedictam Sedem pro tempore concessis
minime confectis, beneficia per eos obtenta
praedicta retinere, & diverse alia persone
Ecclesiasticae possessionem Beneficiorum Ec-
clesiasticorum eis dicta auctoritate conferri,
seu commendari, vel in eorum favorem
uniri, aut alias disponi concessiones literis
Apostolicis desuper non expeditis apprehen-
dere praesumunt, inhabilitatem, & alias
penas in sanctionibus, & inhibitione, &
voluntate, & statuto praedictis contentas
damnabiliter incurrendo in animarum suarum
periculum.

§.6. Volens periculis animarum hujus-
modi latius occurrere, Sanctiones, & inhi-
bitionem, ac voluntatem, & statum hu-
jusmodi, quorum tenores Sanctitas Sua,
ac si de verbo ad verbum insererentur, ha-
beri voluit pro expressis, approbans, & in-
novans, ac perpetuo observari debere de-
cernens.

§.7. Et sanctiones ipsas ad inferiora Be-
neficia Ecclesiastica quaecumque, & quo-
modocumque qualificata amplians, & ex-
tendens, hac sua in perpetuum valitura
Constitutione statuit, & ordinavit, quod
omnes & singula persone Ecclesiasticae, tam
Seculares quam quorumvis Ordinum Regu-
lares, cujuscumque status, gradus, ordinis,
vel conditionis existant, etiam si Episcopali,
vel Archiepiscopali, aut Patriarchali, vel
alia majori dignitate praesulgeant, quod
de cetero literis super dispensationibus re-
tinendi beneficia per eos antequam promo-
veantur, aut eorum electiones confirmen-
tur, obtenta eis per Sedem eandem pro
tempore concessis minime confectis, bene-
ficia ipsa retinere, aut possessionem alicujus,
seu aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum
cum cura, vel sine cura Secularium,
vel quorumvis Ordinum Regularium
quacumque, & qualitercumque qualifica-
torum eis dicta auctoritate Apostolica con-
ferri, seu commendari, aut in eorum fa-
vorem, & commodum uniri, seu alias dispo-
ni concessioni literis Apostolicis, super col-
latione, seu commenda, aut unione, seu
alia dispositione hujusmodi non expeditis,
per se, vel per alium, seu alios ejus nomi-
ne, etiam supplicationum, seu sumptorum,
vel transumptorum hujusmodi, aut colla-
tionum eis postmodum de ipsis beneficiis,
tamquam etiam tunc certo modo in suppli-
catione expresso vacantibus, ordinaria, vel
alia quavis auctoritate factarum praetextu
apprehendere praesumpserint, aut per alios
apprehensam, ratam, & gratam habuerint;
ipsorum beneficiorum non possessores, sed
meri, & nudi detentores, ac violenti, &
sine aliquo titulo in eis intrusi censeantur,
& pro talibus habeantur, & reputentur, nec
fructus suos faciant, sed ad illorum restitu-
tionem, ut praefertur, teneantur, & obli-
gati existant: Constitutiones seu dicta Can-
cellariae Regulae de annali, & triennali pos-
sessione in illis locum non habeant: nec eisdem
detentoribus, & intrusis in aliquo sus-
fragentur.

1554.
Literis Apo-
stolicis non ex-
peditis.

Sanctiones fu-
pra relatas
confirmat.

Extendit ad
Beneficia infe-
riora, et quo-
cumque qualifi-
catorum quocum-
que posses-
sionem in-
gunt Literis A-
postolicis de-
super non ex-
peditis, intru-
sus reputari
jubet.

Q 9 2 §.8. Quin

1554. Immo beneficia ab aliis posse impetrari.

§.8. Quin immo beneficia per eos tempore promotionis suae, aut eorum electionis, & confirmationis obtenta literis super dispensatione ea retinendi sibi concessa non expectatis retinentes, aut possessionem beneficiorum literis Apostolicis, super illis non confectis apprehendentes, seu per alios apprehensam ratam, & gratam habentes, beneficia sic retenta, aut apprehensa, & omne jus, quod in illis, vel ad illa pro tempore, quomodolibet habuerint, eo ipso amittant; illisque & illo privari, ac ad illa de cetero obtinenda perpetuo inhabiles, nec illa ulterius, & prae-textu novi tituli, aut novae commendae, vel unionis, seu alterius dispositionis etiam Apostolica auctoritate factae assequi valeant, sed beneficia ipsa tanquam de jure, & facto vacantia aliis conferri, seu commendari & per quosvis, tam ab eorum ordinariis collatoribus, quam a Sede praedicta libere impetrari possint.

Perimque pro viis omni iure vacui caueantur.

§.9. Et si beneficia ipsa litigiosa fuerint, colligentes in omni iure, & ad omne jus, quod beneficia retinentibus, aut possessionem apprehendentibus hujusmodi in eisdem beneficiis, vel ad illa quomodolibet competeat, aut competere poterat, eo ipso absque aliquo iure, aut hominis ministerio surrogentur, & surrogati esse censentur, ac in eorum favorem causa desuper pendens advocata, & lis extincta fuisse, & similiter esse censentur.

Supplicationes vero nisi sic clausulae, quod sola signatura sufficiat, nullam faciunt probationem.

§.10. Quodque de cetero supplicationes etiam manu nostra, & motu proprio signatae, nisi habuerint clausulam, quod eorum sola signatura sufficiat, nullam per litterarum super illis conficiendis fidem, aut probationem faciant, seu praesentent, nec ulla eis in aliquo alio casu fides adhibeatur, aut adhiberi possit.

Perfectionem librorum firmiter.

§.11. Decernentes sic & non aliter tam in eadem Curia, quam extra eam, & in partibus per quoscunque Judices, ac Commissarios quavis etiam Apostolica auctoritate praedicta fungentes, etiam causarum Palatii hujusmodi Auditores, & ipsius S. R. E. Cardinales in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi auctoritate, & facultate iudicari, & diffiniri debere, ac irritum &c.

Placet, publicetur, & describatur &c.

XXXI.

Prohibitio Blasphemiarum, & Barattiarum in Alma Urbe. Et Jurisdic-tio generalium Inquisitorum: h. retice pravitatis, coercendi ipsos blasphematores, ac eos scientes & non revelantes.

Contra hos blasphematores procedit etiam Vicarius Papa, ut legitur in Constit. XLIII. Pauli III. Licet sup. fol. 14. Et de materia blasphematorum vide etiam Leon. X. Constit. VIII. Superne Tom. III. Par. III. fol. 395.

JULIUS PAPA III.

Ad futuram rei memoriam.

Causa istius oblationis.

IN multis depravatis moribus, vitiosisque consuetudinibus, que in nostra.

hanc Almam Urbem, propter ejus amplitudinem, magnamque advenarum undique in eam concursum, simul cum pluribus eximisque virtutibus, atque egregis verae pietatis exemplis irreperferunt, ad quas nos tollendas, & extirpandas, omnem aciem mentis, & cogitationis nostrae intendimus, nihil est, quod animum nostrum magis exulceret, & confodiat, quam horribilis atque impia, & Christianis auribus intolerabilis, divini Nominis blasphemia. Cum andivimus sacratissimum Dei, & Jesu Christi Domini nostri Nomen, quod super omne Nomen caelestia venerantur, terrestria adorant, inferna contremiscunt (quod ne temere, quidem a quoquam, propter ejus sublimitatem, ac majestatem, usurpandum sit) passim pravorum, eseratorumque hominum vocibus scindi, unaque cum ejus sanctissime Genitricis, & venerabilium Sanctorum, & amicorum ipsius summi Dei Nominis, detestandis blasphemis, maledictisque lacerari, ut minime mirandum sit, si a Christianis populis in tantis calamitatibus constitutis, divinae iracundiae flagella non amoveantur, propterea quod iusta sapientis distum: A viri multum jurantis domo non discedet plaga.

§.1. Quare Nos, hujusmodi execrandum abusum simul cum ceteris omnibus, quantum cum ejusdem Dei adjutorio fieri poterit, extirpare volentes, ut hanc ipsam Urbem domicilium, ac Sedem Spiritus Sancti, omnibus inquinamentis mundatam, ac purgatam Domino Deo per omnia placentem exhibeamus, in hunc, qui sequitur, modum, quoad praefatum horrendae blasphemiae crimen, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, & voluntate, invocata Dei omnipotentis justitia, decernimus, statuimus, & ordinamus.

Prohibitio cum poenarum impositione contra

§.2. Blasphemantes scilicet Deum Patrem omnipotentem, vel ejus Filium unigenitum, Dominum & Redemptorem nostrum Jesum Christum, seu Spiritum Sanctum, vel particulariter, & explicitae, vel generaliter, & implicite, attribuendo Divinae Majestati: quae illi minime conveniunt, vel removendo, quae eam decent, primo convicti, si divites fuerint, compellantur ad solvendum scuta auri quadraginta, si vero pauperes, solvant decem, quae si nequeant numerare, luant in corpore. Secunda vice convictis nobilibus, sive divitibus, sive pauperibus duplicetur poena pecuniaria proportionabiliter ad primam, hujusmodi multam. Atque insuper incurrant infamiam, & inhabilitatem ad beneficia quaecumque, ad gradus, dignitates, & honores obtinendos. Vilibus convictis perfoediatur lingua. Tertia vice convictis nobilibus, tam divitibus, quam pauperibus, triplicetur poena pecuniaria respective, ut supra. Ulterius sint ipso jure privati beneficiis Ecclesiasticis, & officiis quibuscumque, dignitatibus, titulis, magistratibus, honoribus, sint inhabiles, tam active, quam passive. Sint inhabiles, ad ferendum testimonium. Sint banniti publice per triennium ad

Blasphemantes Deum, Christum, & Spiritum Sanctum.

Mazimque Virginem.

Sacerdos & Sacerdos.

Penarum applicatio.

Jurisdic-tio Inquisitorum generalium in eor.

Dubiaque declarandi.

Se'entes reveleant blasphematores aliquos poenas hic postas incurrent.

Valentes eos denunciare secrete, & fecerit hic tradita.

Blasphemis se deserventes non punientur.

Prohibitio con-tinendi barattarias.

Transumptio-rum fides.

D. P. An. IV. die 1. Febr.

XXXII.

Contra Hebraeos retinentes libros Thalmudi, & alios, in quibus nomen Jesu Salvatoris nostri &c. cum blasphemia, aut alias ignominiose nominatur.

JULIUS PAPA III. Universis, & singulis venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis aliis locorum Ordinariis, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUM sicut nuper non sine animi nostri molestia accepimus, licet alias venerabiles fratres nostri S. R. E. Cardinales haeretice pravitatis in universa Republica Christiana Inquisitores Generales, certum Hebrai-

ad Urbe. Vilibus imponatur fustigatio, aut deportatio ad triremes per triennium, & exulent perpetuo.

§.3. Idem servetur contra blasphemantes ipsius Domini nostri Jesu Christi Matrem Beatissimam semper Virginem Mariam.

§.4. Blasphemi in Sanctos, vel Sanctus Dei, corrigantur severe arbitrio DD. Judicum, habita ratione qualitatis, & gravitatis criminis cum ceteris circumstantiis jure attendendis.

§.5. Volumus autem, & statuimus, ut omnes poenae pecuniariae exigendae, applicentur tantummodo sustentationi Orphanorum utriusque sexus Cathecumenorum, & puellarum.

§.6. Judices vero tam horrendi, & impii criminis, deputamus, & instituiamus RR. DD. Inquisitores nostros generales, quos volumus posse addere praesentis poenis, & maxime in corpore, si modus blasphemiae ob gravitatem, impietatem, vel malitiam id exposcat.

§.7. Partes eorumdem DD. Judicum, erunt, declarare si dubium occurrat, qui nobiles, qui plebei, qui divites, qui pauperes sint habendi.

§.8. Insuper ne sacrilega, & mortifera haec poenis, si lateat, minus curari, vel praecidi possit, ex omnipotentis Dei auctoritate mandamus omnibus, & singulis cujuscumque sint gradus, & conditionis, qui seve-rius aliquos blasphemasse, ut supra, quod eos denuncient infra triduum Reverendiss. Judicibus, vel per se ipsos, vel per chirographum, modo, & ordine inferius exprimendo. Sicque omnes, & singulos in distric- to Dei iudicio requirimus, & eorum conscientias aggravamus. Monendo tamen eos quod si consiterit, aliquem scientem noluisse denunciare, cujuscumque fuerit status, dignitatis, & conditionis, praeter ultionem justitiae divinae, quam ei annunciamus, & praeter culpam mortalem, quam incurret ob inobedientiam, & ob neglectum honorem Dei, punietur eisdemmet poenis, quibus blasphemus, & sic eos multari praecipimus, non enim solum digni sunt poena aut supplicio, qui ea faciunt, sed, & qui non corrigunt facientes.

§.9. Cupientes denunciare secrete, scribant in chirographo nomen Blasphemiae & speciem, locum, & diem blasphemiae, & si placuerit apponere nomen proprium, addant duos, vel saltem unum testem, si vero maluerint ipsi denunciante suppressere nomina propria, adscribant tres vel saltem duos in chirographo, qui sint testes de blasphemia, & illud per religiosam personam, per spiritualem Patrem, cui confidant, mittant uni, cui voluerint ex Reveren- dis. Judicibus ordinatis, quibus ita ad deferendum electis praecipimus in virtute Spiritus Sancti, & sanctae obedientiae, quod nemini habeant revelare denunciante testes, vel denunciatores, nisi tribunali jam decreto, in quo volumus servari omnino secretos, tum denunciante, tum testes non secus ac servantur in causa fidei.

§.10. In condemnando pro hoc execrabili scelere stabitur duobus testibus fide dignis, poterit haberi loco testis unus denunci- cians, si medio juramento denunciaret, dili- genter observata qualitate, integritate, & reliquis circumstantiis tum denunciantis, tum alterius testis.

§.11. Si qui (quod Deus avertat) in- venti fuerint denunciante, vel attestante falso, subeant poenas blasphemorum, & il- lomet ordine, & nihilominus severissimis, & gravissimis poenis, etiam in corpore, affligantur, ac ad triremes perpetuo depu- tentur.

§.12. Blasphemis non accusatis, nec den-unciatis, si seipso humili, & contrito corde accusent, si de eorum iniquitate veniam petant, condonamus omnes poenas a Nobis impositas, interim tamen lacrymis, orationibus, & ceteris voluntariis poeniten- tiis, peccatum maxime detestabile redimant in misericordia Domini.

§.13. Quia vero compertum habemus, ludos, quos barattarias vulgus appellat, praeter multas iniquitates, quibus causam praebent, blasphemiam maxime enutrire, gi- gnere, & evomere, ideo auctoritate nostra, in Spiritu Domini, praesenti decreto nostro, & Motu proprio amovemus, damnamus, prohibemus omnes hujusmodi barattarias tanquam semina plurimum impietatum. Et qui in posterum ausi fuerint eas manutene- re vel exercere, volumus, ac jubemus eos carceribus mancipari de facto, & puniri poenis a jure contra Aleatores statutis; Et insuper arbitrio DD. Judicum praefatorum &c. mul-ctari gravissime pro transgressione hujus nostre prohibitionis, a qua nullum excipimus, cujuscumque sit gradus, dignitatis, vel con- ditionis, & pro hac causa dumtaxat cassa- mus, irritamus, annullamus quaecumque praefensam licentiam, vel exemptionem.

§.14. Volumus autem quod praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis &c.

Datum Romae apud S. Petrum, sub an- nulo Piscatoris die prima Febr. 1554. Pont. nostri Anno IV.

1554. Denunciator cum uno teste plene probet.

Blasphemis se deserventes non punientur.

Prohibitio con-tinendi barattarias.

Transumptio-rum fides.

D. P. An. IV. die 1. Febr.

XXXII.

Contra Hebraeos retinentes libros Thalmudi, & alios, in quibus nomen Jesu Salvatoris nostri &c. cum blasphemia, aut alias ignominiose nominatur.

JULIUS PAPA III. Universis, & singulis venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis aliis locorum Ordinariis, Salutem, & Apo- stolicam Benedictionem.

CUM sicut nuper non sine animi nostri molestia accepimus, licet alias venerabiles fratres nostri S. R. E. Cardinales haeretice pravitatis in universa Republica Christiana Inquisitores Generales, certum Hebrai-

§.10. In condemnando pro hoc execrabili scelere stabitur duobus testibus fide dignis, poterit haberi loco testis unus denunci- cians, si medio juramento denunciaret, dili- genter observata qualitate, integritate, & reliquis circumstantiis tum denunciantis, tum alterius testis.

§.11. Si qui (quod Deus avertat) in- venti fuerint denunciante, vel attestante falso, subeant poenas blasphemorum, & il- lomet ordine, & nihilominus severissimis, & gravissimis poenis, etiam in corpore, affligantur, ac ad triremes perpetuo depu- tentur.

§.12. Blasphemis non accusatis, nec den-unciatis, si seipso humili, & contrito corde accusent, si de eorum iniquitate veniam petant, condonamus omnes poenas a Nobis impositas, interim tamen lacrymis, orationibus, & ceteris voluntariis poeniten- tiis, peccatum maxime detestabile redimant in misericordia Domini.

§.13. Quia vero compertum habemus, ludos, quos barattarias vulgus appellat, praeter multas iniquitates, quibus causam praebent, blasphemiam maxime enutrire, gi- gnere, & evomere, ideo auctoritate nostra, in Spiritu Domini, praesenti decreto nostro, & Motu proprio amovemus, damnamus, prohibemus omnes hujusmodi barattarias tanquam semina plurimum impietatum. Et qui in posterum ausi fuerint eas manutene- re vel exercere, volumus, ac jubemus eos carceribus mancipari de facto, & puniri poenis a jure contra Aleatores statutis; Et insuper arbitrio DD. Judicum praefatorum &c. mul-ctari gravissime pro transgressione hujus nostre prohibitionis, a qua nullum excipimus, cujuscumque sit gradus, dignitatis, vel con- ditionis, & pro hac causa dumtaxat cassa- mus, irritamus, annullamus quaecumque praefensam licentiam, vel exemptionem.

§.14. Volumus autem quod praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis &c.

Datum Romae apud S. Petrum, sub an- nulo Piscatoris die prima Febr. 1554. Pont. nostri Anno IV.

XXXII.

Contra Hebraeos retinentes libros Thalmudi, & alios, in quibus nomen Jesu Salvatoris nostri &c. cum blasphemia, aut alias ignominiose nominatur.

JULIUS PAPA III. Universis, & singulis venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis aliis locorum Ordinariis, Salutem, & Apo- stolicam Benedictionem.

CUM sicut nuper non sine animi nostri molestia accepimus, licet alias venerabiles fratres nostri S. R. E. Cardinales haeretice pravitatis in universa Republica Christiana Inquisitores Generales, certum Hebrai-

§.10. In condemnando pro hoc execrabili scelere stabitur duobus testibus fide dignis, poterit haberi loco testis unus denunci- cians, si medio juramento denunciaret, dili- genter observata qualitate, integritate, & reliquis circumstantiis tum denunciantis, tum alterius testis.

§.11. Si qui (quod Deus avertat) in- venti fuerint denunciante, vel attestante falso, subeant poenas blasphemorum, & il- lomet ordine, & nihilominus severissimis, & gravissimis poenis, etiam in corpore, affligantur, ac ad triremes perpetuo depu- tentur.

§.12. Blasphemis non accusatis, nec den-unciatis, si seipso humili, & contrito corde accusent, si de eorum iniquitate veniam petant, condonamus omnes poenas a Nobis impositas, interim tamen lacrymis, orationibus, & ceteris voluntariis poeniten- tiis, peccatum maxime detestabile redimant in misericordia Domini.

§.13. Quia vero compertum habemus, ludos, quos barattarias vulgus appellat, praeter multas iniquitates, quibus causam praebent, blasphemiam maxime enutrire, gi- gnere, & evomere, ideo auctoritate nostra, in Spiritu Domini, praesenti decreto nostro, & Motu proprio amovemus, damnamus, prohibemus omnes hujusmodi barattarias tanquam semina plurimum impietatum. Et qui in posterum ausi fuerint eas manutene- re vel exercere, volumus, ac jubemus eos carceribus mancipari de facto, & puniri poenis a jure contra Aleatores statutis; Et insuper arbitrio DD. Judicum praefatorum &c. mul-ctari gravissime pro transgressione hujus nostre prohibitionis, a qua nullum excipimus, cujuscumque sit gradus, dignitatis, vel con- ditionis, & pro hac causa dumtaxat cassa- mus, irritamus, annullamus quaecumque praefensam licentiam, vel exemptionem.

§.14. Volumus autem quod praesentium transumptis manu alicujus Notarii publici subscriptis &c.

Datum Romae apud S. Petrum, sub an- nulo Piscatoris die prima Febr. 1554. Pont. nostri Anno IV.

b. acorum librorum volumen Gherarot Thalmud nuncupatum, nonnulla indigna, & legem divinam, orthodoxamque fidem offendentia continens, de mandato nostro damnaverit, & igne comburi fecerint, nihilominus inter ipsos Hebraeos adhuc esse dicantur diverſi libri diverſas contra Chriſtum Redemptorem noſtrum, ejuſque Sanctiſſimum Nomen, & honorem, blaſphemias, & ignominias continentes.

Jaſſo comburendi librorum Thalmud Re.

§.1. Nos in præmiſſis opportune providere volentes, vobis, & veſtrum cuiſlibet per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ſingulis univerſitatibus Hebraeorum infra limites iuriſdictionis veſtre conſiſtentibus ex parte noſtra intimetis, & notificetis, quod elapſis quatuor menſibus a die intimationis, & notificationis huiusmodi, omnes, & ſinguli libri, in quibus Nomen Jeſu Salvatoris noſtri, quod Jeſevi haereticus dicitur, cum blaſphemia, aut alias ignominioſe nominatur, tam in eorum Synagogis, & locis publicis, quam privatis domibus, & aliis ubique locorum diligentiffime exquirantur, & qui libros huiusmodi penes ſe quocumque modo habere reperiti fuerint, debitis poenis, tam pecuniariis, & confiscationis bonorum, quam ſi eorum contumacia, aut qualitas delicti id exegerit, corporis etiam ultimi ſupplicii, ac alias prout a ſede Chriſti apoſtataſque puniuntur, irremiſſibiliter puniantur, & nihilominus eſdem quatuor menſibus elapſis per vos, vel alium, ſeu alios, quos ad hoc duxeritis deputandos, libros huiusmodi cum omni diligentia inquiratis, & ſtudioſe inveſtigetis, inquirite, & inveſtigari faciatis, & eos, quos libros huiusmodi penes ſe habere reperitis poenis quibus apoſtataſque præſati puniuntur, omnino, & irremiſſibiliter puniatis.

Prohibito de cetero ad teſtandum.

§.2. Non permitentes de cetero eodem Hebraeos (qui in memoriam Paſſionis Domini ex a Sancta Matre Eccleſia tolerantur, ut aliquando mansuetudine noſtra alleſti ad verum Chriſti lumen divino aſſiſtente ſpiritu, convertantur) a quibuſvis etiam Apoſtolica auctoritate ſurgentibus occasione cujuſvis forſis librorum apud eos exiſtentium, dummodo blaſphemiam, ut præſertim, non continent, niſi de noſtro expreſſo mandato, quomodolibet vexari, aut moleſtari, Contradiſtores quoſlibet, & rebelles, ac vobis in præmiſſis non parentes per ſententias, cenſuras, & poenas Eccleſiaſticas, ac etiam pecuniarias arbitrio veſtro moderandas, & applicandas, ac alia opportuna iuris remedia appellatione poſtponita, compediendo, ac legitime ſuper his habendis ſervatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & poenas prædictas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſecularis.

Diregatio poſteriorum

§.3. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac ipſorum Hebraeorum etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis ſimilitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegii quoque, indultis, & literis Apoſto-

licis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſvis clauſulis, & decretis quomodolibet conceſſis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, eorum tenores præſentibus pro expreſſis habentes &c.

§.4. Et quia difficile foret &c. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 29. Maii 1554. Pont. noſtri anno V.

Fideſtraniſum poſtorum. D. P. An. V. die 29. Maii.

XXXIII.

Declaratio Bannimentorum contra Facinorofos, alioſque Exules, & Bannitos Status Eccleſiaſtici editorum.

JULIUS PAPA III.

Ad futuram rei memoriam.

§.1. Nos volentes Eccleſiaſtici noſtri Status, & præſertim huius Alma Urbis noſtræ ſecuritati, honeſtatiſque proſpicere, pravorumque, & ſcandaloſorum hominum periculoſam permiſſionem a bonorum, & quietorum commercio prohibere, per noſtrum ediſtum 25. præſentis menſis datum præcepimus, & mandavimus, ut omnes quorumcumque locorum exules, & ab ipſorum Principibus damnati, ſeu Banniti, per totum ſequentem diem poſt ipſius ediſti noſtri publicationem, debeant, ex prædicta Alma Urbe noſtra, & infra quatuor dies immediate ſubſequentes ex toto dominio Eccleſiaſtico recelſiſſe, ſub poenis in præſato ediſto noſtro contentis.

Ediſto publico ſtatuerat Julius Bannitos a toto Eccleſiaſtico Statu exulare.

§.2. Cum autem poſt huius ediſti publicationem ad noſtram plurimorum relatuſque deveniret, multas difficultates ſuper ipſius ediſti intelligentia propter ejuſ generalitatem fuiſſe ſubortas, & alias ſuboriri poſſe: Cum nonnulli ex aliis Terris, & Provinciis oriundi in Civitate Romanæ adſciti ſint, multi domicilium in hac Alma Urbe noſtra contraxerint, alii ratione officiorum, vel beneficiorum in ea reſideant, aliis Eccleſiaſticis Ordinibus ſint inſigniti, qui forte a ſuis Principibus originariis, vel aliis banniti fuerunt, vel quos in poſterum ab eisdem banniti contingeret, multi etiam, qui olim exules, ſeu banniti notorie fuerunt, deinceps abſolutionem, que non ita notoria ſit, ab ipſorum Principibus obtinuerint, nonnulli præterea ſint, qui ſolum in contumaciam, vel nulliter, & iniſte, & nullo iuris ſervato ordine, vel levibus interdum de cauſis, & ad breve etiam tempus condemnati, bannitiſque fuerint, aliqui etiam, qui ſalvum conductum, & ſecuritatem in eadem Alma Urbe, & aliis ditionibus noſtræ Terris commorandi a Nobis ipſis habuerint, quos durum quippe eſſet, & a mente noſtra valde alienum illiuſmodi ediſto indifferenter, & indiſtincte comprehendere.

Exorta poſtmodum plurimæ ſunt Quæſtiones ſuper poſſe, quas in illo comprehendere, eſſet judicandum.

§.3. Quare ad tollendas ſuper his omnes ambiguitates, & captiones, periculoſaque, que ex eo aliquibus fortaſſe innocentibus creari poſſet, tenore præſentium declaramus mentis noſtræ fuiſſe, & eſſe præſato ediſto

Declarat Julius eo Ediſto non comprehendere niſi quorum Cauſa, & ſententia declarate ſunt

1554. per Gubernatorem Annæ Urbis.

ediſto noſtro nullatenus comprehendere nec illius poenis ſubjici Civem Romanum quamvis non originarios, neque in hac ipſa Alma Urbe noſtra domicilium habentes, neque ratione officiorum, aut beneficiorum in ea reſidentes, neque Eccleſiaſticis ordinibus inſignitos, etiam ſi ſint a ſuis Principibus originariis, ſeu aliis banniti, vel condemnati, vel quos in poſterum condemnari, vel banniri contingeret, neque etiam, quovis alios comprehendere, quorum prius condemnationes, & banna coram Gubernatore prædictæ Alma Urbis noſtræ producta, & per eum examinata, atque exulibus, & bannitis ipſis intimata, & in locis publicis ejuſdem Urbis aſſata, & publicata non fuerint. Nos enim hos omnes præſato noſtro decreto poenisque in eo contentis minime comprehendere, & ita ab omnibus cenſeri debere declaramus, decernimus, & jubemus.

Obſtantia tollit.

Dat. die 29. Maii 1554. An.V.

§.4. Non obſtantibus præmiſſis ceterisque in contrarium facientibus quibuſcumque.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 29. Maii 1554. Pont. noſtri Anno V.

XXXIV.

Impoſitio annui ſubſidii decem ducatorum, auri de Cam. per unamquamque Judæorum Synagogam Status Eccleſiaſtici perſolvenda, pro manutentione Domus Cathecumenorum Urbis.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Progrum.

P Aſtoris æterni vices licet immeriti gerentes in terris curis urgemur aſſiduis, & continua meditatione pulſamur, ut omnes in umbra mortis ſedentes ad ovile dominicum undecumque deducantur, & deducere Paſqua ſibi neceſſaria inveniant, in Domino confoveantur, & ſpiritalibus proficiant incrementis.

Reddime domus Cathecumenorum exigui.

§.1. Cum itaque ſicut accepimus, in quampluribus locis Nobis, & Romanæ Eccleſiæ ſubditis quedam bona, ſeu redditus pro pauperum Hebraeorum ſuſtentatione, & aliis eorum operibus, ſeu Carimonis deputata ſint, ſeu ipſi Hebrei ad huiusmodi carimonias, & opera exercenda certas contributiones facere ſoleant, ac proventus domus, ſeu hospitalis Cathecumenorum Urbis, in quo ipſi Judæi ad Chriſti fidem pro tempore converſi, & fonte baptiſmatis renati charitative recipiuntur, ac in Fide Catholica inſtruantur, ita exigui & tenues exiſtant, ut ad ipſorum Cathecumenorum ſuſtentationem, & aliorum piorum operum, que inibi exercentur manutentionem non ſuppetant.

Quæcumque Synagoga, & Univerſitas Hebraeorum

§.2. Nos, quibus Chriſtiſidelium, eorumque Animarum univerſalis cura immi-

verſione Judæorum, illorum Univerſitati etiam ab expenſis, quibus eodem pauperes Judæos, qui pro tempore convertuntur, ante eorum conversionem ſuſtentare deberent, releventur, non modicum proveniat commodum, & propterea congruum eſſe cenſentes, quod diſti Judæi ad eorundem Cathecumenorum ſuſtentationem contribuere debeant, bonorum, reddituum, contributionum, & locorum prædictorum qualitates, quantitates, ſituationes, nomina, cognomina, valores etiam annuos, pro expreſſis habentes, motu proprio, non ad ipſorum Cathecumenorum, vel alicujus eorum Nobis, ſuper hoc oblate petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & ex certa ſcientia, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium volumus, ſtatuiſſe, & ordinaviſſe, quod quælibet Univerſitas, ſeu Congregatio eorundem Judæorum, ſeu Hebraeorum, tam in diſta Urbe noſtra, quam in aliis Civitatibus, Terris, & Provinciis, ac aliis locis Nobis, & eidem Romanæ Eccleſiæ mediate, vel immediate ſubjectis, nunc & pro tempore conſiſtentibus pro quolibet eorum loco, ſynagoga, ſeu alia nuncupato in Urbe, & aliis Civitatibus, Terris, Provinciis, & locis prædictis exiſtente, in quo eorum ſuperſtitiones, ſeu carimonie fieri ſolent, ſummam decem ducatorum auri de Camera hospitali, ſeu domui Cathecumenorum Urbis huiusmodi, aut illius pro tempore deputatis, pro eorundem Cathecumenorum ſuſtentatione in Feſto Omnium Sanctorum ſingulis annis ſolvere debeant, & teneantur: ita tamen quod repartitio ſummæ decem ducatorum huiusmodi juxta ſingularum Synagogarum cujuſlibet Provincia facultates fiat, gravando unam plus alia juxta illius facultates, & ditior pro pauperum Synagoga Provincia huiusmodi contribuere, & proportionabiliter ſolvere debeat, decernentes Univerſitatem, ſeu Congregationem Hebraeorum huiusmodi unam plus alia, prout illius facultates ſuppetent, gravari poſſe & debere, ipſamque Univerſitatem, ſeu Congregationem ad ſolutionem decem ducatorum huiusmodi, pro quolibet Synagoga teneri, & efficaciter obligatam fore, & ad ſolutionem eandem, ut præfertur, faciendam, tam per dilectos filios noſtros Joannem Michaelem tituli Sanctæ Mariæ in Araceli Presbyterum, & Innocentium Sancti Honuphrii Diaconum Cardinales modernos, & pro tempore exiſtentes Hospitalis, ſeu domus huiusmodi Protectores, & locorum ordinarios, ac alios quocumque Judices, & perſonas cenſuris, & poenis, ac bonorum, reddituum, & locorum prædictorum privationis, ac inhabilitatis, ad illa, omnibuſque aliis iuris, & facti remediis cogi, & compelli poſſe, necnon præſentes literas perpetuum firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter obſervari, ſicque per quocumque quavis auctoritate fungentes Judices, & perſonas ſublata eis, & eorum cuiſlibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, interpretari, atque decidi debere, irri-

1554. Status Eccleſiæ decem ducatos auri quolibet anno domui Cathecumenorum ſolvere debet.

irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores huiusmodi litterarum deputat.

§.3. Mandantes nihilominus eisdem Protectoribus, & locorum Ordinariis, eorumque Vicariis, & Officialibus, ac eorum singulis, quatenus eisdem Cathecumenis in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, ut presentes literas in eisdem Civitatibus, Terris, Provinciis, & locis publicent, & observent, ac sub similibus censuris & poenis publicare, & observari faciant. Necnon Universitatem, seu Congregationem Iudaeorum, seu Hebraeorum huiusmodi ad solutionem predictam, ut praefertur, faciendum cogant, & compellant. Contradictores quolibet, & rebelles per censuras, & poenas praefatas, ac etiam pecuniarias, aliaque opportuna juris remedia appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, censuris, & poenis praedictas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantium derogatio.

§.4. Non obstantibus praemissis, ac fel. rec. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri de una, & in Concilio Generali de duabus dietis edita, dummodo ultra tres dietas aliquis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, ac quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus, ac reformationibus etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, & literis Apostolicis, ac etiam Cameralibus eisdem Universitati, & Iudaeis, ac quibusvis aliis etiam ex onerosis, & aliis causis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, & aliis quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat harum serie pari motu derogamus, illaque adversus praemissa nullatenus suffragari posse decernimus, contrariis quibuscumque, seu si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Transumptum fides. Dat. die 17. Augusti 1554. An. V.

§.5. Et quia difficile foret &c. Nulli ergo &c. Datum Romae apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo

quingentesimo quarto, pridie Kal. Septembris, Pont. nostri Anno V.

XXXV.

Contra Homicidas, Brigosos, Duellantes, & alia gravia crimina patrans, Bannitosque, & eorum complices, receptatores, & fautores.

JULIUS PAPA III.

Motu proprio &c.

§.1. Cum sicut accepimus, licet alias fel. rec. Pius II., Paulus etiam II., Sixtus IV., Innocentius VIII., Julius similiter II., & Clementes VII., & forsitan alii Romani Pontifices Praedecessores nostri, inter alias pro Almae Urbis, & totius S. R. E. temporalis Status quiete, & tranquillitate susceptas curas, & factas provisiones, contra homicidas, & in capitalibus inimicitis perseverantes, brigosos nuncupatos, pacis, aut treguae fractores, sine Romani Pontificis, aut Officialium suorum licentia, cavalcatas, seu armorum collectas facientes, jus sibi ipsis dicentes, aliosque, tunc expressos delinquentes, ipsorumque homicidarum, & aliorum praedictorum, seu pro quocumque alio capitali crimine condemnatorum receptatores, aut alios, necnon quibuscumque personis singulari certamine (quod duellum appellant) pugnare volentibus, locum, auxilium, favorem, & consilium, directe, vel indirecte, per se, vel alium, publice, vel occulte praestantes, diversas ediderunt Constitutiones, & leges cum diversarum censurarum Ecclesiasticarum, & aliarum poenarum comminatione, & impositione, prout in singulis eorumdem Praedecessorum desuper confectis literis plenius continentur.

Plerique Romani Pontifices variis contra homicidas aliosque delinquentes haec leges ediderunt.

In contravenientes tamen Officialibus remissus processerunt.

§.2. Et a certis annis citra, sicut etiam facti notoritate est omnibus cognitum, nonnulli inobedientes contra tam salutiferas Praedecessorum huiusmodi literas, ordinationesque, inhibitiones, & decreta in illis contenta, elata cervice, temerariog. ausu venire, & facere praesumpserint, censuras, & poenas praedictas in eisdem literis contentas damnabiliter incurrendo, attamen qui pro tempore fuerint iudices, ad quorum officium ea cura spectabat, pro dictarum litterarum observantia, & publice quietis maintenance, contra eos procedere neglexisse, seu remissius egisse reperitur.

Hic ideo Pontifici illas Constitutiones innovas, & gubernatori Urbis eorumdem executionem, & observantiam committit.

§.3. Nos considerantes quanta cum maturitate a Praedecessoribus nostris literae praedictae emanaverint, & quantum publico bono illarum observantia sit profutura, & propterea nolentes ullo pacto, quantum in Nobis est, tolerare, quod illarum executio negligatur, literas praedictas, quarum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis haberi volumus, & in eis contenta quaecumque approbantes, & innovantes, motu proprio, & ex

& ex certa nostra scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine, venerabili fratri Phyllo Episcopo Asculano moderno, & pro tempore existenti Almae Urbis Gubernatori, ut post solemniter in publicis consuetis Urbis locis, prout ipsi Phyllo Gubernatori videbitur, praesentis cedulae faciendam publicationem, omni ulteriori mora, & quocumque alio respectu postpositis, & cessantibus, contra omnes, & singulas Communitates, Universitates, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Domicellos, & Dominos temporales, armorum Capitaneos, Civelsesque, incolas, & particulares personas quascumque Civitatum, Oppidorum, Terrarum, Castorum, Villarum, & aliorum locorum eidem Romanae Ecclesiae mediate, & immediate subsectorum, in dictis literis expressorum, qui singulis Praedecessorum praedictorum literis praedictis, & contentis in eis, haecenus quomodolibet contraiverunt, sive fecerunt, in futurumque (quod absit) contraibunt, vel facient, ad declarationem, executionemque censurarum, & praedictarum poenarum, rigorose, & irremissibiliter procedant, & ipsorum quilibet procedat, praesentiam tenore in virtute sanctae obedientiae, & sub indignationis nostrae poena praecipimus, & mandamus.

Et contra praedictos non diu per viam inquisitionis, vel denunciationis, sed etiam ex officio, & per viam querelae & accusationis procedi mandat.

§.4. Et ne de modo citandi, & procedendi, probationibusque faciendis, dubitari, aut per disputationum subtilitates, & plerumque etiam cavillationes, dictorum Praedecessorum, & nostra, circa publicam tranquillitatem huiusmodi frustraretur intentio, volumus, & etiam per modum legis perpetuo valitur ordinamus, quod contra Communitates, Universitates, & alios praedictos distictarum litterarum transgressores, & quemlibet eorum, tam per viam inquisitionis, seu denunciationis, & ex officio Curiae, quam per viam accusationis, seu querelae a quocumque proponenda procedi valeat.

Esque citari posse per edictum, cujus formam hic tradit.

§.5. Possintque ipsi, contra quos fuerit procedendum, citari per edictum, hoc modo publicandum, videlicet: Ut contra Romanos Cives, seu Incolas ab Urbe absentes, necnon Barones, Domicellos, Communitates, Universitates, Collegia, personas quascumque locorum intra quadraginta miliaria sitorum, debeant originales cedulae edicti, per Nuntium, sive Mandatarium, aut Cursorem, vel praeconeum publicum affigi in valvis Curiae Capitolii, hora, qua Senator cum suis Collateralibus pro iure reddendo in aula ipsius Curiae more solito sedebunt, & postquam ita perfererint, in ingressu, sive janua aula praedictae alta voce legi, & publicari, & deinde cedula ipsa, eodem modo affigatur, & publicetur ad valvas domus habitationis cujuslibet citandi, si in Urbe habitationis domum habuerit, alioquin ad valvas Curiae Gubernatoris praedicti, hora simili, qua ipse Gubernator, vel suus Locumtenens pro iure reddendo sedebit. Contra alios vero locorum distantiorum citandos quoscumque similis affixio, & publicatio fiat in valvis Ecclesiae S. Petri, ac Cancellariae Apostolicae, & in audientia publica Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

litterarum contradictarum, diebus videlicet, quibus audien. lectio celebrabitur, aliis vero diebus ejusdem audientiae loco in acie Campi Florae, non enim verisimilis esse poterit, neque excusabilis ignorantia rei tam patenter notificata, ideoque volumus, quod huiusmodi citatio ipsos sic citandos respective arctet, atque afficiat, perinde, ac si personaliter per Nuntium, seu per literas citati fuissent, etiam aliter non docto, quod ad eos, eorumque personas, seu domos, tutus non pateat accessus, dummodo in quolibet edicto, terminus ad comparandum apponatur congruus, ita quod possit ad locum, ex quo quilibet reus citabitur, ipsius edicti notitia verisimiliter pervenire, & deinde citatus arrepto itinere, commode comparere. Neminem autem putamus dubitaturum fore, quod congruus sit terminus, si pro locis intra quadraginta miliaria ab Urbe sitis, octo dies assignentur, & pro distantioribus locis, si pro singulis viginti miliaribus distantiae, dictis octo diebus, duo dies addantur, praesumaturque illico, praeterito termino huiusmodi ipsius edicti proposito, & publicatio ad eorumdem citatorum notitiam pervenisse, ita quod non recipiatur probatio in contrarium. Loca autem, ex quibus rei citari, & distantia praedicta computari debeat, volumus, & decernimus esse illa, in quibus per receptionem homicidarum, bannitorum, aliorumque praedictorum, aut alias Praedecessorum huiusmodi literis contraventum, seu contrafactum fuisse proponitur, etiam si ipsi rei citandi tunc ibi non habitent, neque reperiantur, seu etiam a multo ante propositionem edicti huiusmodi, praeterito tempore citra, aut ibi nunquam fuerint, neque habitaverint, cum eis sit imputandum, qui in talibus locis deliquerunt, & quoniam temeritatis, & delicti fomitem ibi habuerint, ac etiam de re solliciti esse debent, nec digni sunt, qui alibi quarantur, maxime postquam praesenti lege publicata, intelligent, quo sit modo contra eos procedendum.

Et summarie ac nullo juris ordine servato contra eorumdem processum fieri mandat.

§.6. Volumus praeterea, quod in quolibet processu contra sic citatos faciendo procedatur summarie, simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura iudicii, nulla terminorum, qui in Curia substantialis appellantur, aut alias iudicaria observatione interveniente, sed sola facti, & contraventionis litterarum praedictarum veritate inspecta.

Bannitorum receptatores, & fautores ignorantem, executionem non recipi decernit, nisi receptatores sint publici hospitatores.

§.7. Et ne etiam super culpa, vel excusatione ipsorum citatorum, forsitan ignorantiam factae contraventionis litterarum huiusmodi allegantes, disputando, literis praedictis, & Praedecessorum, ac nostrae intentioni, publiceque tranquillitati huiusmodi per pravas malorum astutias, & fucata media, fraus aliqua fiat, declaramus, & volumus, ut quoad illos, qui haecenus deliquerunt, circa praesumendam, vel probandam eorum scientiam, si ad se defendendum, prout citati erunt, comparuerint, servetur qualicumque sit juris communis dispositio, quo vero ad illos, qui in futurum deliquisse dicentur, etiam aliis contra eos probationibus

R r non

MARCELLUS II. PAPA CCXXIV. ANNO DOMINI MDLV.

Marcellus Tituli S. Crucis in Hierusalem Cardinalis Cervinus Politianus electus est Summus Pontifex die 9. Aprilis 1555. retento baptismali nomine Marcellus II. voluit appellari: sequenti die Sacra Thiara insignitus est. Vixit temporibus Caroli V. Imperatoris, sedique dies XXI. nulla habita Cardinalium promotione. Fato cessit die prima Maii ejusdem anni, & sepultus est ad Sanctum Petrum. Vacavit Sedes dies XXII. (a)

(a) Exclusis extremis.

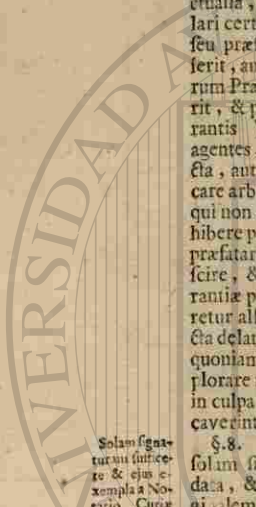
non factis, presumantur, intelligantur, & judicentur, scienter literis predictis (quantum attinet ad receptionem, consilii, auxilii, victualium, loci, & favoris praestationem) contra ivisse, poenasque in illis contentas incurrisse, quicumque aliquem in Alma Urbe, seu alia qualibet, ex S. R. E. immediate subiectis Civitatibus, Terris, & locis pro quocumque crimine capitali per ipsius Urbis, aliarumque Civitatum, ac Terrarum, & locorum iudices publice ban- nitum receperit, seu illi consilium, vi- ctualia, auxilium, favorem, ac pro singu- lari certamine faciendo locum praestiterit, seu praestari iusserit, curaverit, vel permi- serit, aut aliquid aliud de praemissis in dicto- rum Praedecessorum literis prohibitis fecerit, & per cuius, etiam absentis, & igno- rantis Vassallos, Officiales, Ministros, agentes, & homines quoscumque talia fa- cta, aut permisa fuerint, aequo enim pec- care arbitramur qui per se ipsum facit, & qui non curat, ne fiat per eos, quos ipse co- hibere potest, alioquin facile esset literarum praefatarum effectum illudere, si illis, qui scire, & curare per se ipsos debent, igno- rantia propria, culpaque aliena permitte- retur allegatio, nisi forte de receptione fa- cta delati fuerint publici hospitatores, quos quoniam suorum hospitium conditionem ex- plorare non tenentur, nolimus censeri esse in culpa, nisi probetur, quod scienter pec- caverint.

§.8. Volumus quoque praesentis cedule solam signaturam, etiam absque eo, quod data, & registrata fuerit, & tam ipsam ori- ginalem, quacumque Constitutione, vel regula forsitan contraria non obstantibus, quam ejus exempla per Notarium Curiae praesentis, & pro tempore futuri Gubernato- ris subscripta, ubique fidem facere.

§.9. Non obstantibus omnibus illis qua- dacti Praedecessores in suis literis praedictis voluerint ro- obviare, aliisque Constitutio- nibus, & Ordinationibus Apostolicis, sta- tutisque, & consuetudinibus, juramento &c. roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis, etiam S.R.E. Card., & aliis quibusvis quacumque, tam mundana, quam Ecclesiastica auctoritate fulgentibus personis, concessis, & innova- tis, illorum tenores etiam si pro sufficienti illorum derogatione, & totalis expressio, seu insertio, vel alia certa forma require- retur, pro sufficienter expressis habentes, ce- terisque contrariis quibuscumque.

Placet, & ita motu proprio precipimus, & ordinamus I.

Papa subser.

Solum signaturam suam, & ejus exempla a Notario Curiae Gubernatoris subscripta, ubique fidem facere debeat.

Contrariisque declinat.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE SALAMANCA DIRECCIÓN GENERAL DE ESTUDIOS

PAULUS

PAULUS QUARTUS PAPA CCXXV. ANNO DOMINI MDLV.

Paulus IV. Neapolitanus, Joannes Petrus Carafa Cardinalis Theatinus antea dictus, electus est Romanus Pontifex die 23. Maii 1555. & solemni pompa coronatus. Sedit in Pontificatu temporibus Caroli V. & Ferdinan- di I. Imperatoris An. IV. Mens. II. Dies XXVII. diversis Promotionibus XIX. selectos viros in Sacrum Senatum cooptavit. Obiit die 17. Mensis Augusti anno 1559. & sepultus est ad S. Mariam supra Minervam. Vacavit sedes Mens. IV. Dies VII.

riam Regiam Angliae, & Franciae Illustres a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa laetis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes, & abso- lutos fore censentes, Insulam Hiberniae, cujus ab eo tempore, quo illius dominium, per Sedem praedictam adepti sunt, Reges Angliae, qui pro tempore fuerunt, se dominos tantum nuncupari consueverunt, & cujus regium titulum quondam Henricus Octavus, volquam ab unitate Ecclesiae Catholicae, & obedientia Romani Pontificis fecisset, praetextu cujusdam legis per Parlamentum, ejusdem Insulae praetendit lata, primo, & deinde ejus natus Eduardus Sextus eorum nominum, qui dum viverent, pro Regibus Angliae se gesserunt, de facto usurparunt, in Regnum ad instar aliarum Insularum Regis titulo, dignitate, & honore fulgentiam, si- ne praedictorum ipsius Romanae Ecclesiae, & cujuscumque in illa, vel ad illam jus habere praetendentes, ad Omnipotentis Dei laudem & gloriam, ac gloriosissimae ejus Genitricis Virginis Mariae, totiusque Curiae caelestis honorem, & Fidei Catholicae exaltationem, praefatis Philippo Rege, & Maria Regina, Nobis super hoc humiliter supplicantibus, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicae potestatis plenitudine, Apostolica auctoritate perpetuo erigimus, ac titulo, dignitate, honore, facultatibus, juris- bus, insigniis, praerogativis antelationibus, & praeceminentis regis, ac quibus alia Christi- fidelium Regna utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, insignimus, & decoramus.

Datum Romae apud Sanctum Marcum. Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto, septimo Idus Junii Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 7 Junii 1555 Au.L.

II.

Privilegium Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia, deputandi personas extra Ordinem, in Syndicos, & Oeconomos, ad exigenda legata pia, & alia negotia pertractanda, una cum aliarum gratiarum ejusdem Ordinis confirmatione.

Syndici gaudent omnibus privilegiis Ordinis, ex indulto Clem. VII. de quo sup. fol. 68. in Cons. XIX. Dum consideramus.

PAULUS PAPA IV.

Ad perpetuum rei memoriam.

EX clementi Sedis Apostolicae provisione, necnon personarum Deo devotarum, profectu, sub regulari castimonia Domino militantium, pia devotione provenire dignoscitur, ut Romanus Pontifex quandoque per Praedecessores suos Romanos Pontifices, pro Religionis servatione, & augmen- to, ac

R 12

to, ac

Ex Regest. in Arch. Vat.

Procuriam.

Hiberniae Re- gio titulo ot- nata.

I Hiberniae Insulam Regio titulo, aliisque Regalibus praeceminentis decorat, instantibus Philippo II. Hispaniarum, & Maria Angliae Regibus.

Illius, per quem Reges regnant, & Prin- cipes dominantur, vices licet immeriti gerentes in terris, votis Catholicorum Regum, & Principum quorum probata in- Deum pietatis, & eximia erga Romanam Ecclesiam fidei constantia, ac sincera de- votionis affectus in nostro, & Apostolicae Sedis conspectu clarere dignoscuntur, liben- ter annuimus; eaque favoribus prosequimur opportunis.

§.1. Hinc est, quod Nos charissimum in Christo filium nostrum Philippum Regem, & charissimam in Christo filiam nostram Ma- riam, Rom. Tom. IV. Par. I.

MARCELLUS II. PAPA CCXXIV. ANNO DOMINI MDLV.

Marcellus Tituli S. Crucis in Hierusalem Cardinalis Cervinus Politianus electus est Summus Pontifex die 9. Aprilis 1555. retento baptismali nomine Marcellus II. voluit appellari: sequenti die Sacra Thiara insignitus est. Vixit temporibus Caroli V. Imperatoris, sedique dies XXI. nulla habita Cardinalium promotione. Fato cessit die prima Maii ejusdem anni, & sepultus est ad Sanctum Petrum. Vacavit Sedes dies XXII. (a)

(a) Exclusis extremis.

non factis, presumantur, intelligantur, & judicentur, scienter literis predictis (quantum attinet ad receptionem, consilii, auxilii, victualium, loci, & favoris praestationem) contra ivisse, poenasque in illis contentas incurrisse, quicumque aliquem in Alma Urbe, seu alia qualibet, ex S. R. E. immediate subiectis Civitatibus, Terris, & locis pro quocumque crimine capitali per ipsius Urbis, aliarumque Civitatum, ac Terrarum, & locorum iudices publice ban- nitum receperit, seu illi consilium, vi- ctualia, auxilium, favorem, ac pro singu- lari certamine faciendo locum praestiterit, seu praestari jussit, curaverit, vel permi- serit, aut aliquid aliud de praemissis in dicto- rum Praedecessorum literis prohibitis fecerit, & per cuius, etiam absentis, & igno- rantis Vassallos, Officiales, Ministros, agentes, & homines quoscumque talia fa- cta, aut permisa fuerint, aequo enim pec- care arbitramur qui per se ipsum facit, & qui non curat, ne fiat per eos, quos ipse co- hibere potest, alioquin facile esset literarum praefatarum effectum illudere, si illis, qui scire, & curare per se ipsos debent, igno- rantia propria, culpaque aliena permitte- retur allegatio, nisi forte de receptione fa- cta delati fuerint publici hospitatores, quos quoniam suorum hospitium conditionem ex- plorare non tenentur, nolumus censeri esse in culpa, nisi probetur, quod scienter pec- caverint.

§.8. Volumus quoque praesentis cedulae solam signaturam, etiam absque eo, quod data, & registrata fuerit, & tam ipsam ori- ginalem, quacumque Constitutione, vel regula forsitan contraria non obstantibus, quam ejus exempla per Notarium Curiae praesentis, & pro tempore futuri Gubernato- ris subscripta, ubique fidem facere.

§.9. Non obstantibus omnibus illis qua- dacti Praedecessores in suis literis praedictis voluerint ro- obviare, aliisque Constitutio- nibus, & Ordinationibus Apostolicis, sta- tutisque, & consuetudinibus, juramento &c. roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis, etiam S.R.E. Card., & aliis quibusvis quacumque, tam mundana, quam Ecclesiastica auctoritate fulgentibus personis, concessis, & innovatis, illorum tenores etiam si pro sufficienti illorum derogatione, & totalis expressio, seu insertio, vel alia certa forma require- retur, pro sufficienter expressis habentes, ce- terisque contrariis quibuscumque.

Placet, & ita motu proprio precipimus, & ordinamus I.

Papa subser.

UNIVERSIDAD AD

UNI

DIRECCIÓN GENERAL DE

PAULUS

PAULUS QUARTUS PAPA CCXXV. ANNO DOMINI MDLV.

Paulus IV. Neapolitanus, Joannes Petrus Carafa Cardinalis Theatini antea dictus, electus est Romanus Pontifex die 23. Maii 1555. & solem- ni pompa coronatus. Sedit in Pontifi- catu temporibus Caroli V. & Ferdinan- di I. Imperatoris An. IV. Mens. II. Dies XXVII. diversis Promotionibus XIX. selectos viros in Sacrum Sena- tum cooptavit. Obiit die 17. Mensis Augusti anno 1559. & sepultus est ad S. Mariam supra Minervam. Vacavit sedes Mens. IV. Dies VII.

riam Regiam Angliae, & Franciae Illustres a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab ho- mine quavis occasione, vel causa laetis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium tantum consequen- dum, harum serie absolventes, & absolu- tos fore censentes, Insulam Hiberniae, cujus ab eo tempore, quo illius dominium, per Sedem praedictam adepti sunt, Reges An- gliae, qui pro tempore fuerunt, se dominos tantum nuncupari consueverunt, & cujus regium titulum quondam Henricus Octavus, volquam ab unitate Ecclesiae Catholicae, & obedientia Romani Pontificis fecerit, praetextu cujusdam legis per Parlamentum, ejusdem Insulae praetenditur lata, primo, & deinde ejus natus Eduardus Sextus eorum nominum, qui dum viverent, pro Regibus Angliae se gesserunt, de facto usurparunt, in Regnum ad instar aliarum Insularum Regis titulo, dignitate, & honore fulgentiam, si- ne praedictorum ipsius Romanae Eccle- siae, & cujuscumque in illa, vel ad illam jus habere praetendentes, ad Omnipotentis Dei laudem & gloriam, ac gloriosissimae ejus Genitricis Virginis Mariae, totiusque Curiae caelestis honorem, & Fidei Catholicae exaltationem, praefatis Philippo Rege, & Maria Regina, Nobis super hoc humiliter supplicantibus, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicae potestatis plenitudine, Apostolica auctoritate perpetuo erigimus, ac titulo, dignitate, honore, facultatibus, juri- bus, insigniis, praerogativis antelationibus, & praecminentis regis, ac quibus alia Christi- fidelium Regna utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, insignimus, & decoramus.

Datum Romae apud Sanctum Marcum. Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto, septimo Idus Junii Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 7 Junii 1555 Au.L.

II.

Privilegium Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia, deputandi personas extra Ordinem, in Syndicos, & Oeconomos, ad exigenda legata pia, & alia negotia pertractanda, una cum aliarum gratiarum ejusdem Ordinis confirmatione.

Syndici gaudent omnibus privilegiis Ordinis, ex indulto Clem. VII. de quo sup. fol. 68. in Const. XIX. Dum consideramus.

PAULUS PAPA IV.

Ad perpetuum rei memoriam.

EX clementi Sedis Apostolicae provisione, necnon personarum Deo devotarum, profectu, sub regulari castimonia Domino militantium, pia devotione provenire dignoscitur, ut Romanus Pontifex quandoque per Praedecessores suos Romanos Pontifices, pro Religionis servatione, & augmen- to, ac

R 12

to, ac

Ex Regest. in Arch. Vat.

Procuriam.

Hiberniae Re- gio titulo ot- nata.

I Hiberniae Insulam Regio titulo, aliisque Regalibus praecminentis decorat, instantibus Philippo II. Hispaniarum, & Maria Angliae Regibus.

Illius, per quem Reges regnant, & Prin- cipes dominantur, vices licet immeriti gerentes in terris, votis Catholicorum Regum, & Principum quorum probata in- Deum pietatis, & eximia erga Romanam Ecclesiam fidei constantia, ac sincera de- votionis affectus in nostro, & Apostolicae Sedis conspectu clarere dignoscuntur, liben- ter annuimus; eaque favoribus prosequimur opportunis.

§.1. Hinc est, quod Nos charissimum in Christo filium nostrum Philippum Regem, & charissimam in Christo filiam nostram Ma- riam, Rom. Tom. IV. Par. I.

(R)

MARCELLUS II. PAPA CCXXIV. ANNO DOMINI MDLV.

Marcellus Tituli S. Crucis in Hierusalem Cardinalis Cervinus Politianus electus est Summus Pontifex die 9. Aprilis 1555. retento baptismali nomine Marcellus II. voluit appellari: sequenti die Sacra Thiara insignitus est. Vixit temporibus Caroli V. Imperatoris, sedique dies XXI. nulla habita Cardinalium promotione. Fato cessit die prima Maii ejusdem anni, & sepultus est ad Sanctum Petrum. Vacavit Sedes dies XXII. (a)

(a) Exclusis extremis.

non factis, presumantur, intelligantur, & judicentur, scienter literis predictis (quantum attinet ad receptionem, consilii, auxilii, victualium, loci, & favoris praestationem) contra ivisse, poenasque in illis contentas incurrisse, quicumque aliquem in Alma Urbe, seu alia qualibet, ex S. R. E. immediate subiectis Civitatibus, Terris, & locis pro quocumque crimine capitali per ipsius Urbis, aliarumque Civitatum, ac Terrarum, & locorum iudices publice ban- nitum receperit, seu illi consilium, vi- ctualia, auxilium, favorem, ac pro singu- lari certamine faciendo locum praestiterit, seu praestari jussit, curaverit, vel permi- serit, aut aliquid aliud de praemissis in dicto- rum Praedecessorum literis prohibitis fecerit, & per cuius, etiam absentis, & igno- rantis Vassallos, Officiales, Ministros, agentes, & homines quoscumque talia fa- cta, aut permissa fuerint, aequo enim pec- care arbitramur qui per se ipsum facit, & qui non curat, ne fiat per eos, quos ipse co- hibere potest, alioquin facile esset literarum praefatarum effectum illudere, si illis, qui scire, & curare per se ipsos debent, igno- rantia propria, culpaque aliena permitte- retur allegatio, nisi forte de receptione fa- cta delati fuerint publici hospitatores, quos quoniam suorum hospitium conditionem ex- plorare non tenentur, nolimus censeri esse in culpa, nisi probetur, quod scienter pec- caverint.

§.8. Volumus quoque praesentis cedulae solam signaturam, etiam absque eo, quod data, & registrata fuerit, & tam ipsam ori- ginalem, quacumque Constitutione, vel regula forsitan contraria non obstantibus, quam ejus exempla per Notarium Curiae praesentis, & pro tempore futuri Gubernato- ris subscripta, ubique fidem facere.

§.9. Non obstantibus omnibus illis qua- dacti Praedecessores in suis literis praedictis voluerint ro- obviare, aliisque Constitutio- nibus, & Ordinationibus Apostolicis, sta- tutisque, & consuetudinibus, juramento &c. roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis, etiam S.R.E. Card., & aliis quibusvis quacumque, tam mundana, quam Ecclesiastica auctoritate fulgentibus personis, concessis, & innova- tis, illorum tenores etiam si pro sufficienti illorum derogatione, & totalis expressio, seu insertio, vel alia certa forma require- retur, pro sufficienter expressis habentes, ce- terisque contrariis quibuscumque.

Placet, & ita motu proprio precipimus, & ordinamus I.

Papa subser.

UNIVERSIDAD AD

UNI

DIRECCIÓN GENERAL DE

PAULUS

PAULUS QUARTUS PAPA CCXXV. ANNO DOMINI MDLV.

Paulus IV. Neapolitanus, Joannes Petrus Carafa Cardinalis Theati- nus antea dictus, electus est Romanus Pontifex die 23. Maii 1555. & solem- ni pompa coronatus. Sedit in Pontifi- catu temporibus Caroli V. & Ferdinan- di I. Imperatoris An. IV. Mens. II. Dies XXVII. diversis Promotionibus XIX. selectos viros in Sacrum Sena- tum cooptavit. Obiit die 17. Mensis Augusti anno 1559. & sepultus est ad S. Mariam supra Minervam. Vacavit sedes Mens. IV. Dies VII.

riam Regiam Angliae, & Franciae Illustres a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis senten- tiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab ho- mine quavis occasione, vel causa laetis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium tantum consequen- dum, harum serie absolventes, & absolu- tos fore censentes, Insulam Hiberniae, cujus ab eo tempore, quo illius dominium, per Sedem praedictam adepti sunt, Reges An- gliae, qui pro tempore fuerunt, se dominos tantum nuncupari consueverunt, & cujus regium titulum quondam Henricus Octavus, volquam ab unitate Ecclesiae Catholicae, & obedientia Romani Pontificis fecerit, praetextu cujusdam legis per Parlamentum, ejusdem Insulae praetenditur lata, primo, & deinde ejus natus Eduardus Sextus eorum nominum, qui dum viverent, pro Regibus Angliae se gesserunt, de facto usurparunt, in Regnum ad instar aliarum Insularum Regis titulo, dignitate, & honore fulgentiam, si- ne praedictorum ipsius Romanae Eccle- siae, & cujuscumque in illa, vel ad illam jus habere praetendentes, ad Omnipotentis Dei laudem & gloriam, ac gloriosissimae ejus Genitricis Virginis Mariae, totiusque Curiae caelestis honorem, & Fidei Catholicae exaltationem, praefatis Philippo Rege, & Maria Regina, Nobis super hoc humiliter supplicantibus, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicae potestatis plenitudine, Apostolica auctoritate perpetuo erigimus, ac titulo, dignitate, honore, facultatibus, juri- bus, insigniis, praerogativis antelationibus, & praeceminentis regis, ac quibus alia Christi- fidelium Regna utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, insignimus, & decoramus.

Datum Romae apud Sanctum Marcum. Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto, septimo Idus Junii Pontificatus nostri Anno I.

Dat. die 7 Junii 1555 Au.L.

II.

Privilegium Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia, deputandi personas extra Ordinem, in Syndicos, & Oeconomos, ad exigenda legata pia, & alia negotia pertractanda, una cum aliarum gratiarum ejusdem Ordinis confirmatione.

Syndici gaudent omnibus privilegiis Ordinis, ex indulto Clem. VII. de quo sup. fol. 68. in Const. XIX. Dum consideramus.

PAULUS PAPA IV.

Ad perpetuum rei memoriam.

EX clementi Sedis Apostolicae provisione, necnon personarum Deo devotarum, profectu, sub regulari castimonia Domino militantium, pia devotione provenire dignoscitur, ut Romanus Pontifex quandoque per Praedecessores suos Romanos Pontifices, pro Religionis servatione, & augmen- to, ac

R 12

to, ac

Ex Regest. in Arch. Vat.

Procuriam.

Hiberniae Re- gio titulo ot- nata.

I Hiberniae Insulam Regio titulo, aliisque Regalibus praeceminentis decorat, instantibus Philippo II. Hispaniarum, & Maria Angliae Regibus.

Illius, per quem Reges regnant, & Prin- cipes dominantur, vices licet immeriti gerentes in terris, votis Catholicorum Regum, & Principum quorum probata in- Deum pietatis, & eximia erga Romanam Ecclesiam fidei constantia, ac sincera de- votionis affectus in nostro, & Apostolicae Sedis conspectu clarere dignoscuntur, liben- ter annuimus; eaque favoribus prosequimur opportunis.

§.1. Hinc est, quod Nos charissimum in Christo filium nostrum Philippum Regem, & charissimam in Christo filiam nostram Ma- riam, Rom. Tom. IV. Par. I.

(R)

Ordinis Fratrum de Observantia multas sunt.

Cui, & alii es subiectis dicitur Romani Pontifices plures gratias concesserunt.

to, ac personarum earumdem quiete, & commodo concessa approbet, & innovet, ac probata, & innovata Apostolica auctoritate communiat, ut eo firmiora persistant, quo saepius fuerint ejusdem Sedis auctoritate circumfusa.

§.1. Sane pro parte dilecti filii Clementis de Monelia, Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum Regularis Observantiae, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum inter operarios, qui ad excolendam vineam Domini Sabaoth, Dei gratia, Ordo ipse magnos probitatis, & doctrinae, ac animarum salutis fructus semper olim attulerit, & quotidie afferre conetur, ac exinde pro suis sanctis studiis, honestisque laboribus, proque salute animarum, ab Apostolica Sede, cujus continue pacem, & dignitatem Ordo idem fortiter tutatus est, tam spiritualia, quam temporalia subsidia, ornamentaque acceperit, & accipiat, quibus & sancta sua officia, ac vitam suam regularem facilius, atque expeditius exequi, & transigere possint, & cetera religiose personae, Ordineque alii, exemplo ipsorum, promptiores, alacrioresque ad sua officia persolvenda reddantur.

§.2. Cumque etiam ex ipsius Scitis provisione, ac benigna dignatione provenire dignoscatur, ut Romanus Pontifex, quandoque Praedecessorum suorum Romanorum Pontificum gesta innovet, ac innovationem, & revocationem restauret, & Apostolica auctoritate innovata, & restaurata muniat, & fulciat, ac in pristinum statum reponat, & reducat. Et propterea nonnulli Romani Pontifices Praedecessores nostri nonnullas gratias, & concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, absolutiones etiam plenarias, libertates, praerogativas, favores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, ac omnia, & singula privilegia, & indulta, tam spiritualia quam temporalia, etiam per solam signaturam, aut per oracula vocis, vel alias etiam contra apostatas, tam pro foro conscientiae, quam foro fori, tam praedictis Fratrum Minorum, quam sanctae Clarae, ac tertio de Penitentia nuncupato Ordinibus, illorumque Superioribus, Fratribus, Monialibus, & Sororibus, ac utriusque sexus personis, & Monasteriis, domibus, Ecclesiis, & locis quibuscumque dictorum Ordinum, nunc & pro tempore existentibus, in genere, vel in specie, etiam per modum communicationis, sive extensionis privilegiorum inter se, ac etiam cum aliis quibuscumque Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus. Et felices recordationis Gregorius IX., Bonifacius VIII., Alexander IV., Nicolaus III., Clemens V., Eugenius etiam IV., Leo X., Clemens VII., Paulus similiter III., ac Julius etiam III., ac alii Romani Pontifices Praedecessores nostri, & Sedes Apostolica, tam super exemptionibus, etiam ab Ordinariis locorum, & Legatorum, etiam de latere, ac haeretica pravitatis Inquisitorum, jurisdictione, visitatione, & correctione, quam etiam ab omni

impositione, collecta, decima, subsidio, quarta, & quinta funeralium, & legatorum partibus, pedagiis, & gabellis, ac alio quocumque gravamine per Sedem eandem pro tempore impositis, concesserint.

§.3. Ac pie mem. Martinus IV. etiam Praedecessor noster, qui considerans, quod Fratres Ordinis Minorum regularis Observantiae hujusmodi pro nulla re temporali, iusta eorumdem professionem, & regularia instituta, possunt in iudicio experiri, ut exclusis quibuscumque sollicitudinibus, liberius, & quietius divinis possent vacare obsequiis, & offerentium, donantium, & concedentium, aut in ultima voluntate relinquendum Ordini Fratrum Minorum, vel illius Fratribus praedictis aliquid propter Deum, pia intentio non defraudaretur, ac heresum, & executorum negligentis obviare posset, ac ut ipsi Fratres secundum modos licitos, & congruos, ipsi Ordini relicti sibi in testamentis non fraudarentur, inter alia disposuit, quod Generalis, & Provinciales Ministri, ac Custodes universi pro tempore ipsius Ordinis Fratrum Minorum, possent nominare speciales personas, quae non essent de dicto Ordine, pro locorum indigentia singulorum, quas personas taliter per ipsos nominatas pro tempore, in iis legitimam administrationem, & generalem, & liberam gerere, & ipsos veros, & legitimos Administratores, (Economos, Syndicos, & actores esse, & de plenitudine potestatis constituendo, auctoritate Apostolica decrevit, qui res ipsas, & rerum praedictarum pretium, & praedictas elemosynas nomine Romanae Ecclesiae (ad quam rerum, mobilium, & immobilium, quibus Fratres, uti possunt, jus, proprietates, & dominium nullo medio spectat) recipient per eisdem in Fratrum ipsorum vilitates, prout eis licet ex regula, vel declaratione regula convertenda, sicut, & quando a Generalibus, & Provincialibus Ministris, & Custodibus praedictis, & eorum singulis pro tempore, in provincia, vel custodia sibi decreta, vel ab eisdem Fratribus de assensu eorum, exitissent requisiti, ac eadem personae petendi, exigendi, recipiendi, alienandi praedicta, transigendi quoque, & pacificandi, conveniendi, compromittendi, remittendi, restituti, quietationem faciendi, agendi, defendendi, ac in animas eorum de calumnia vitanda, & veritate dicenda jurandi, & cujlibet alterius generis juramentum praestandi, cum illis, & contra illos, qui hujusmodi res mobiles, & immobiles, aut pretium earum, vel relictas elemosynas Fratribus in testamentis occuparent, vel violenter auferrent, sive contra voluntatem Fratrum quomodolibet obtinerent. Et generaliter in omnibus causis, rebus, & locis hujusmodi ad ipsam Ecclesiam spectantibus, ipsorum Fratrum usui concessis. Necnon pro immunitatibus, libertatibus, & juribus, ac privilegiis, & indulgentiis eorumdem sine cujlibet satisfactionis, & cautionis onere, plenam, generalem, & liberam haberent, Apostolica auctoritate praefata, in iudicio,

Martinus IV. (cujus bullam praedictam de facultate deputandi personarum extra Ordinem pro economis &c

Joann. XXII. in sua extr. Ad conditorem d. facultatem abstulit

Martinus V. eam restituit.

Eugenius IV. confirmavit.

Nicolaus V. & Sixtus IV. concesserunt facultatem audiendi confessiones, & administrandi sacramenta Ecclesiastica.

Ordo nunc per solam communicationem ab ipso Pont.

& extra iudicium, potestatem, revocandi quoque personas easdem, & earum quamlibet, ac alias eis subrogandi, & vel nominandi per supradictum modum nominationis, quoties opportunum foret, quae eadem praedictis, vel similiter haberent potestatem plenam, & liberam, per suas, sub Datum apud Urbem Veterem, quintodecimo Kal. Februarii, Pontificatus sui anno II. auctoritate Apostolica praefata, etiam concessit facultatem.

§.4. Et licet recolenda mem. Joannes Papa XXII. similiter Praedecessor noster Constitutione, quae incipit; *Ad conditorem*, per quam Ministris, & Custodibus, & Fratribus praedictis, ne literis, & concessione, Martini Praedecessoris hujusmodi sine Apostolica Sedis praefata licentia uterentur, inter cetera prohibuerit.

§.5. Nihilominus prohibitionem hujusmodi non obstante Sanctae Mem. Martinus V. similiter Praedecessor noster, voluit, & eadem auctoritate Apostolica concessit Ministris, & Custodibus, & Fratribus praedictis, quod ipsi, & eorum singuli literis Martini IV. Praedecessoris, ac omnibus in eis contenti hujusmodi liber, & licite uti valerent, tamdiu, & quousque per Sedem praedictam aliud in praemissis eidem Ordini utilius foret ordinatum.

§.6. Ac etiam fel. me. Eugenius etiam, Papa IV. pariter Praedecessor noster, jus hujusmodi eidem Ordini per alias suas literas tenore literarum Martini IV. Praedecessoris hujusmodi in eis praesertito, ut dicitur, concessit, conservari.

§.7. Necnon etiam pie mem. Nicolaus V., & Sixtus IV. etiam Praedecessores nostri super confessionibus audiendi omnium personarum extranearum, & forensium quorumcumque Dicecesum per Fratres Minores Ordinis, & Observantiae regularis hujusmodi ad hoc a suis Superioribus, ut moris est, deputatos, necnon pro absolutionis beneficio illis impendendo, ac Sanctissimi Eucharistiae Sacramento, eis taliter confessis, omni tempore, praeterquam in die Resurrectionis Dominicae, licite administrando, per diversas eorum literas, eadem auctoritate Apostolica facultatem concesserunt, ac idem Eugenius, & diversi alii Romani Pontifices Praedecessores nostri facultatem absolvendi hujusmodi sub certis modis, & forma, ac etiam in diversis Conventibus Ordinis hujusmodi tunc expressis (etiam viva vocis oraculo ut praesertur) ampliarunt, & extenderunt, prout in singulis concessionibus, & literis eorumdem Praedecessorum plenius dicitur contineri.

§.8. Cum autem sicut eadem expositio subijungebat, ea quae saepius Apostolica auctoritate praefata munita existunt, majorem obtineant roboris firmitatem, dictusq. Clemens Minister cupiat privilegia, facultates, concessiones, indulta, dispensationes, & singulas alias gratias hujusmodi, etiam per Nos approbari, innovari, & confirmari, pro parte ejusdem Clementis Ministri, Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eisdem pri-

vilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, favoribus, conservatoriis, declarationibus, facultatibus, dispensationibus, gratiis, concessionibus, indulgentiis, & indultis pro illorum observantia viridioris nostrae approbationis robor adjicere, aliasq. in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.9. Nos igitur qui omnium votis praesertim illis, quibus sub suavi religionis jugo divinis laudibus, & Christianae professionis augmento incumbentium personarum tranquillitati, commoditatibus, & honori consulitur, libenter annuimus, eaq. favoribus prosequimur opportunis, hujusmodi supplicationibus inclinati, praemissa, ac omnia, & singula alia privilegia, immunitates, exemptiones, etiam ab Inquisitionibus praefatis, libertates, praerogativas, favores, conservatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias, & indulta, spiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extensionis, inter se, & cum aliis Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus ejusdem Fratrum Minorum regularis observantiae, ac S. Clarae, & de Penitentia Tertii Ordinis, etiam in Congregatione sub trium votorum substantialium professione, & eorumdem Superiorum Ordinis Minorum, regularis observantiae hujusmodi obedientia degentibus, ipsorumque Superiorum Fratrum, Monialibus, Sororibus, ac utriusque sexus etiam singularibus personis, necnon Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & locis quibuscumque, in genere, & in specie, etiam per solam signaturam, etiam viva vocis oraculo, ut praesertur, aut alias tam per praefatos, ac quoscumque alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem praedictam, quam Imperatores, Reges, & alios Principes sub quacumq. forma, & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata. Necnon cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, decretis, & declarationibus, singulas desuper confectas literas, & in eis contenta (etiam prout largius in aliquibus earum eis concessum est) interpretando, & inde secuta, quaecumque illorum omnium tenores, & formas, datas, effectus, & decreta in illis apposta, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate Apostolica, tenore praesentium ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine approbamus, innovamus, & perpetuam roboris firmitatem obtinere, & firmiter observari, necnon Ordinibus Fratrum Minorum regularis observantiae, & Sanctae Clarae, ac Tertio de Penitentia nuncupato, etiam in congregatione sub obedientia Fratrum Minorum, observantiae hujusmodi degentibus Superioribus, Fratribus, Monialibus, etiam Tertiariis nuncupatis Sororibus, personis, Monasteriis, Domibus, Ecclesiis, & locis praefatis, etiam per modum communicationis, & extensionis hujusmodi suffragari, aliiisque frui, uti, & gaudere, quando, & quoties opus

Qui omnes gratias d. Ordinis confirmat.

Potestatem
concedi
gendi
economo
s & Syndi
cos.

opus fuerit, posse, & debere in iudicio, & extra, ac etiam in foro conscientie in omnibus, & per omnia, perinde ac si specialiter, & expresse eisdem Fratrum Minorum, ac Sancte Clare, & Tertio de Penitentia nuncupato Ordinibus, concessa fuisset, decernimus. Supplentes omnes, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsitan intervererint in eisdem.

§.10. Et nihilominus pro potiori cautela, & ampliori dono gratie, illa omnia, & singula, que per prefatos Prædecessores nostros, ac Imperatores, Reges, & Principes ac Nos, & Sedem eandem concessa, statuta, & ordinata fuerunt, etiam iuxta ampliore, & favorabiliorem illorum intelligentiam, & interpretationem, & præsertim ut exclusis quibuscumque sollicitudinibus liberius, & quietius divinis possint vacare obsequiis Fratrum Minorum regularis observantia huiusmodi, & animarum salutem per amplius proficere, & offerentium, donantium, concedentium, aut in ultima voluntate relinquendum Ordini prædicto, vel Fratrum Ordinis Minorum huiusmodi aliquid propter Deum, pia intentio non fraudetur, ac hæredum, & executorum negligentia obvietur, acuti ipsi Fratres secundum modos licitos, & congruos ipsi Ordini relicti sibi in testamentis mobilibus, & immobilibus bonis, & aliis etiam pecuniariis sibi quomodolibet oblati, concessis, legatis, & donatis pro tempore, etiam pro Millis, & aliis divinis Officiis, elemosynis, & aliis rebus, non fraudentur, quod Generalis de per se in toto Ordine, & singuli Provinciales Ministri, ac Custodes universi pro tempore existentes ipsius Ordinis Fratrum Minorum in suis Provinciis, & Custodiis respective, & ad hoc ab eis respective deputati Fratres pro tempore, possint nominare speciales personas, que non sint de dicto Ordine Minorum pro locorum indigentia singulorum, quando, & quoties opus fuerit in singulis eorum Conventibus, quas personas taliter nominatas pro tempore, in iis administrationem legitimam, & generalem, ac liberam gerere, & ipsos veros, & legitimos Administratores, Economos, Syndicos, & actores esse, de potestate plenitudine constituendo, eadem auctoritate etiam decernimus.

Eorumque
cultura
describit
& ex
plicat.

§.11. Qui res ipsas, & rerum ipsarum pretium, & prædictas elemosynas nomine Romane Ecclesie (ad quam rerum omnium mobilium, & immobilium, quibus Fratres uti possunt, jus, proprietas, & dominium nullo medio spectat) recipiant, & recipere possint, & debeant, per eosdem in Fratrum ipsorum utilitates, etiam pro victu, & vestitu eorum, ac reparacione Conventuum, & aliarum rerum, locorum, Conventuum, & Fratrum huiusmodi necessitatibus pro tempore convertenda, sicut, & quando a dictis Generali in toto Ordine, & Provincialibus Ministris, ac Custodibus prædictis, & eorum singulis, pro tempore in Provincia, vel Custodia sibi decreta, vel ab eisdem Fratribus de assensu eorum extiterint requi-

tuti. Ac eadem personæ petendi, exigendi, recipiendi, alienandi prædicta, transigendi quoque, paciscendi, conveniendi, compromittendi, commutandi, remittendi, restituendi, quietationem faciendi, agendi, defendendi, ac in animas eorum de calumnia, & veritate dicenda jurandi, & cuiuslibet alterius iuramentum præstandi, cum illis, & contra illos, qui huiusmodi res mobiles, & immobiles, aut pretium earum, vel relictas elemosynas Fratribus in testamentis, aut alias eis donatas, & concessas occuparent, vel violenter auferrent, sive contra voluntatem Fratrum quomodolibet retinerent. Et generaliter in omnibus causis pro rebus, & locis huiusmodi ad ipsam Ecclesiam spectantibus, ipsorum Fratrum usus concessis, necnon pro immunitatibus, & libertatibus, iuribus, & privilegiis, ac indulgentiis eorumdem, sive cuiuslibet satisfactionis, & cautionis onere, plenam generalem, & liberam habeant auctoritatem, præfata auctoritate Apostolica, in iudicio, & extra illud, potestatem concedimus. Revocandi quoque personas easdem, & earum quamlibet, ac alias subrogandi, vel nominandi per prædictum modum nominationis, quoties opportunum fuerit, que eandem in prædictis, vel similem habeant potestatem, plenam, & liberam, etiam Generali, ac Provincialibus Ministris, ac Custodibus huiusmodi, & eorum singulis, ut præsertim eadem auctoritate facultatem etiam concedimus. Nec propter præmissa Fratres Minores huiusmodi contra regulam S. Francisci, quam professi sunt, & profitentur in futurum, sive contra statuta regularia sui Ordinis huiusmodi in aliquo facere, nec fecisse, immo cum illius observacione quoad hoc, & pura, & sana conscientia sine alicujus conscientie scrupulo vixisse eatenus, & in posterum vivere. Et sic per quoscumque Iudices, sublata eis, & eorum cuiuslibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & desiniri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Auctoritatem
quoque au
dendi confes
siones admi
nistrandique
Sacramenta
tribuit.

§.12. Et insuper, ut pro tempore deputatos Confessores Fratres Ordinis Minorum Observantia huiusmodi omnium quarumcumque Diocesum utriusque sexus Christianifidelium ad eos pro tempore recurrentium Confessiones audire, eosque etiam in casibus, & censuris, quibus eis per privilegia Sedis Apostolicæ, etiam per modum communicationis, & extensionis quorumcumque Ordinum etiam Minorum hætenus concessum est, post absolvere, & singuli Ordines etiam Minorum (quorum privilegia eidem Ordini Minorum sunt communicata, & extensa) absolvere consueverunt, absolvendi, ac penitentiam salutarem injungendi, & omni tempore, præterquam in die Resurrectionis Dominice Sacramentum Eucharistie, tam illis quam aliis quibuscumque personis licite ministrandi, Apostolica auctoritate prædicta indulgemus, ac de novo concedi-

Exemptione
docum
clar
gatur.

cedimus in omnibus, & per omnia. Ita, quod Ordo, Superiores, Fratres, Moniales, Sorores, personæ, Monasteria, Domus, Ecclesie, & loca prædicta, illis, tam in genere, quam in specie concessis, ut præfertur, uti, potiri, & gaudere possint, & debeant.

Executores
deputat.

§.13. Ac ab ipsis Inquisitoribus, impositionibus, gravaminibus, oneribus, decimis, quarta, & quinta etiam funeralium, & aliorum quorumcumque eis legatorum, & oblatorum, ac concessorum pro tempore necnon pedagiis, & gabellis, ac omnibus, & singulis aliis supradictis, libera penitus, immunita, & exempta, auctoritate Apostolica, & tenore prædictis, etiam concedimus, & indulgemus, ac statuimus, & ordinamus.

Contrarius
de
rogat.

§.14. Et nihilominus venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Rothomagensi, & Episcopo Concheni, ac dilecto filio Curie causarum Camere Apostolicæ Auditori, per præfentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, faciant auctoritate nostra præfentes literas, & in eis contenta quæcumque planum effectum sortiri, illisque omnes, quos concernunt, pacifice fieri, & gaudere. Non permittentes quemquam desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque libet, & rebelles etiam per quoscumque (de quibus eis videbitur) censuras, & penas Ecclesiasticas, ac alia opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo. Ac legitimis super his habendis, servatis processibus, etiam iteratis vicibus aggravando. Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.15. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus super Cathedrali, Bonifacii, & Dudum, Universis Conciliis, ac Clementina Religiosi de privilegiis, & Dudum de sepulturis, ac etiam ex frequentibus, de sententia excommunicationis, ac extravagante, Ad conditorem Joannis XXII. cum aliis Constitutionibus eandem materiam prædicta extravagantis tangentibus, seu concernentibus, ac Regulis Cancellarie Apostolicæ, jam editis, & in futurum edendis, ac pie mem. Bonifacii Papæ VIII. etiam Prædecessoris nostri de una, & in Concilio generali de duabus dietis editis (dummodo ultra tres dietas aliquis vigore presentium ad iudicium non trahatur) & aliis Apostolicis, ac Provincialibus, capitularibus, generalibus, & specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam in ultimo generali Concilio Lateranensi celebrato, & aliis Conciliis editis, necnon statutis, & consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam in forma Brevis per Leonem X., Clementem VII., Paulum III., Julium etiam III. præfatos, ac quoscumque alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Sedem eandem, etiam motu proprio, ac scientia, & potestatis plenitu-

dine similibus, ac cum quibuscumque irritativis, annullativis, callativis, etiam privilegiorum eorumdem revocativis, restrictivis, præservativis, exceptivis, restitutivis, declarativis, mentis attestativis, ac derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis, quibuscumque personis, & Ordinibus in contrarium forsitan concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogacione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, & in eis caveatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma derogari possit, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præfentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus. Aut si aliquibus, communititer, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Ceterisque contrariis quibuscumque.

Exemplis
cre
di
jubet.
D. P. An. I.
die 1. Julii.

§.16. Verum quia difficile foret.
Datum Romæ apud S. Marcum, sub anulo Piscatoris, die 1. Julii 1555., Pont. nostri Anno I.

III.

Rescissio alienationum, & locationum quorumcumque bonorum Ecclesiasticorum, in damnum Ecclesiarum, vel non servatis juris solemnitatibus, aut alias nulliter factarum.

Similem rescissionem fecit Leo X. & postea Julius III. quas prætermisi tamquam minus necessarias, & eas inserui Romæ in suo Tract. de Reb. Eccl. non alienan. De alienationibus istis habes Const. IX. Occasio Leonis I. Tom. I. fol. 39. & Pauli II. Const. II. Ambrosio Tom. III. Par. II. fol. 125.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

§.1. Injunctum Nobis desuper, meritis licet imparibus, Apostolicæ servitutis officium, mentem nostram continua pulsat instantia, ut bona Ecclesiastica, que cæca hominum cupiditate occupata detinentur, nostre operationis ministerio, ad jus, & proprietatem eorum, quorum antea erant, omnino reducantur. Cum itaque (sicut Nobis innotuit) licet alias fel. rec. Symmachus Papa Prædecessor noster prædium Ecclesie pro aliqua

Symmachus
Papa bona ec
clesiastica
nisi prohibere
in c. de Reb.
Eccl. non alie
nandi.

aliqua necessitate quovis modo alienari, aut jura Ecclesie in usumfructum dari prohibuerit, & lege hujusmodi omnes Custodes adstringi, ac donatorem, ac censuratum, & venditorem honorem perdere, & qui pramissis subscriberet, anathema esse, cum eo qui daret, sive reciperet, nisi resisterentur, & quilibet Ecclesiasticas personas contradicere, & cum fructibus alienata repositore posse, hocque non solum in Ecclesia Romana conservari, verum etiam in universis per Provincias Ecclesiis convenire voluerit.

Paul. II. alienationes bonorum ecclesiasticorum, & ultra triennium locationem decretis in Const. Civ. in sub.

§.2. Et pia mem. Paulus Papa II. etiam Prædecessor noster omnium rerum, & bonorum Ecclesiasticorum alienationem, omnemque pactum, per quod ipsorum dominium transferretur, ac concessionem, hypothecam, locationem, & conductionem, ultra triennium, necnon infestationem, vel contractum emphyteuticum, præterquam in casibus a jure permittis, ac de rebus, & bonis in emphyteusim ab antiquo concedi solitis, fieri prohibuerit. Et si quis contra hujus posterioris prohibitionis seriem, de bonis, & rebus eisdem quicquam alienare præsumeret, alienatio, hypotheca, concessio, locatio, conduction, infestatio hujusmodi nullius omnino essent roboris, vel momenti, & tam qui alienaret, quam qui alienatas res, & bona reciperet, sententiam excommunicationis incurreret, & nihilominus res, & bona alienata hujusmodi ad Ecclesias, Monasteria, & loca pia, ad quæ antea pertinebant, libere reverterentur.

Alienationes tamen molite fieri fuerunt in damnum Ecclesiarum, vel non servatis solemnitatibus.

§.3. Nihilominus a nonnullis annis citra diversæ personæ, tam seculares, quam Ecclesiasticæ, complura Castra, Terras, Oppida, Civitates, & loca, tam Romane prædictæ, quam diversarum Cathedralium, etiam Metropolitanarum, & aliarum Ecclesiarum, necnon Monasteriorum, domorum, & aliorum Regularium locorum, ac Hospitalium, & aliorum piorum locorum, prætextu diversarum alienationum, eis de Castris, Terris, Oppidis, Civitatibus, & locis prædictis in evidens damnum Ecclesiarum, Monasteriorum, Domorum, Hospitalium, & aliorum Regularium, & piorum locorum, seu alias non servatis solemnitatibus a jure requisitis factarum occupaverint, & occupata detinuerint, & detineant de presenti, ac exinde factum sit, ut non solum Ecclesiarum, Monasteriorum, & Domorum Prælati, ac Hospitalium, & aliorum Regularium, & piorum locorum hujusmodi Rectores, qui ex fructibus, redditibus, & proventus Castrorum, Terrarum, Oppidorum Civitatum, & locorum hujusmodi, Ecclesias, Monasteria, & Domos, Hospitalia, & alia loca prædicta gubernabant, & illustrabant, ac eorum Ministris alimoniam præbebant, notabiliter sint damnificati, verum etiam R. Pontifices, qui antea egenis, & miserabilibus personis, præsertim nobilibus ad hanc Almam Urbem pro tempore confugientibus alimenta aliunde subministrare, consueverat, vix se & familiam suam susten-

tare, ne dum aliis alimenta subministrare possit, in divinæ Majestatis offensam, & Ordinis Clericalis opprobrium, ac plurimorum Christianissimorum scandalum.

Ideo hic Pontifex alias rescindit & annullat.

§.4. Nos præmissa convenientibus oculis pertransire nequeunt, quinimo cupientes eis, quantum cum Deo possumus, opportunum remedium adhibere, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas alienationes, & in emphyteusim, seu censum perpetuum, aut tertiam, vel aliam generationem, seu hominis vitam, aut aliud tempus ultra triennium locationes, vel concessiones, seu permutationes, hypothecas, & obligationes, de quibus Castris, Terris, Oppidis, Civitatibus, & locis, aut aliis bonis immobilibus, seu rebus, & juribus, tam spiritualibus, quam temporalibus ejusdem Romane, & quarumcumque Cathedralium, etiam Metropolitanarum, & aliarum Ecclesiarum, necnon Monasteriorum, Domorum, & aliorum Regularium locorum, & quorumvis beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, & quorumvis Ordinum Regularium, necnon Hospitalium, & aliorum piorum locorum quorumlibet, per quoscumque etiam Rom. Pont. Prædecessores nostros, seu eorum auctoritate, vel mandato, Camerarios suos, & Clericos Camere Apostolicæ Præfidentes, ac quosvis Ecclesiarum, Monasteriorum, & Domorum Prælatos, & Beneficiatos, necnon Hospitalium, & aliorum Regularium, & piorum locorum Rectores, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis existentes, etiam si Cardinalatus honore pollerent, in damnum Ecclesie, seu non servatis solemnitatibus a jure requisitis, aut alias nulliter hæcenus factas, & contractus superinde sub quibusvis formis, & verborum expressionibus habitos, & celebratos, etiam si juramento vallati existant, quantumvis longe temporis præscriptione, robor sumptisse dici possint, ac ipsius Romane Ecclesie favorem, aut commodum concernant, eorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus pro expressis habentes, Apostolica auctoritate, tenore presentium rescindimus, irritamus, cassamus, & annullamus, ac viribus omnino evacuamus, ac pro rescissis, irritis, cassis, & nullis, ac penitus infectis haberi volumus.

Debetoteque debere relaxare bona occupata, & fructus restituere declaratur.

§.5. Ipsosque detentores ad Castra, Terras, Oppida, Civitates, & loca occupata, ac bona, res, jura prædicta Romane, & Cathedralibus, etiam Metropolitanis, ac aliis Ecclesiis, necnon Monasteriis, Domibus, Hospitalibus, & beneficiis, ac Regularibus, & piis locis relaxandum, & de fructibus, tam hæcenus perceptis, quam in posterum percipiendis, realiter satisfaciendum teneri, & ad id etiam sententiis, censuris, & poenis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis, omnibusque aliis opportunis juris, & facti remediis, cogi, & compelli posse.

§.6. Sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Com-

Decretum irritans.

missarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & ipsius Romane Ecclesie Cardinales, ac eorum Collegium in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi auctoritate, & facultate, judicari, & definiri debere, ac si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Clavula dogmatica.

D. P. An. I. 24. Julii.

§.7. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c. Si quis &c. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto, Prædictis Idus Julii, Pont. nostri Anno I.

IV.

Leges, & ordinationes a Judæis in Statu Ecclesiastico degentibus observandæ.

Aliqua ordinavit etiam Innoc. IV. in Const. IV. Impia Tom. III. fol. 298.

PAULUSEPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad futuram rei memoriam.

Causa hanc ordinationum contra Hebræos.

CUM nimis absurdum, & inconueniens existat, ut Judæi, quos propria culpa perpetuæ servituti submisit, sub prætextu quod pietas Christiana illos receperit, & eorum cohabitationem sustineat, Christianis adeo sint ingrati, ut eis pro gratia contumeliam reddant, & in eos pro servitute, quam illis debent, dominatum vendicare procurent. Nos, ad quorum notitiam nuper devenit eisdem Judæos in Alma Urbe nostra, & nonnullis S. R. E. Civitatibus, Terris, & locis, in id insolentia prorupisse, ut non solum mixtim cum Christianis, & prope eorum Ecclesias, nulla intercedente habitus distinctione, cohabitare, verumetiam Domos in nobilioribus Civitatibus, Terrarum, & locorum, in quibus degunt, vicis, & plateis conducere, & bona stabilia comparare, & possidere, ac nutrices, & ancillas alioque servientes Christianos mercenarios habere, & diversa alia in ignominiam, & contemptum Christiani nominis perpetrare, præsumant, considerantes Ecclesiam Romanam eisdem Judæos tolerare in testimonium vere fidei Christianæ, & ad hoc, ut ipsi Sedis Apostolicæ pietate, & benignitate allesti, errores suos tandem recognoscant, & ad verum Catholicæ fidei lumen pervenire satagant, & propterea convenire, ut quantum in eorum erroribus persistunt, effectu operis recognoscant se servos, Christianos vero liberos per Jesum Christum Deum, & Dominum nostrum effectos fuisse, iniquumque existere, ut filii libere filiis famulentur ancillæ.

Habent in locis a Christianorum habitantibus.

§.1. Volentes in præmissis, quantum Deo possumus, salubriter providere, hæc Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

nostra perpetuo valitura Constitutione sancimus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, tam in Urbe, quam in quibusvis aliis ipsius Romane Ecclesie Civitatibus, Terris, & locis, Judæi omnes in uno, & eodem, ac si ille capax non fuerit, in duobus, aut tribus, vel tot, quot satis sint, contiguis, & ab habitationibus Christianorum penitus sejunctis, per Nos in Urbe, & Magistratus nostros in aliis Civitatibus, Terris, & locis prædictis designandis vicis, ad quos unicus tantum ingressus pateat, & quibus solum unicus exitus detur, omnino habitent.

1555. habitatione separatis.

Synagoga in Civitate unicus habeat.

§.2. Et in singulis Civitatibus, Terris, & locis in quibus habitaverint, unicum tantum synagogam in loco solito habeant, nec aliam de novo construere, aut bona immobilia possidere possint. Quinimo omnes eorum synagogas, præter unam tantum demoliri, & devotare. Ac bona immobilia, quæ ad præsens possident, infra tempus eis per ipsos Magistratus præsignandum, Christianis vendere.

Signum glauci coloris deferant.

§.3. Et ad hoc, ut pro Judæis ubique dignoscantur, masculi biretum, femine vero aliud signum patens, ita ut nullo modo celari, aut abscondi possint, glauci coloris palam deferre teneantur, & adstricti sint, nec super non delatione bireti, aut alterius signi hujusmodi, prætextu cujusvis eorum gradus, vel præminentie, seu tolerantie excusari, aut per ejusdem Ecclesie Camerarium, vel Camere Apostolicæ Clericos, seu alias illi Præfidentes personas, aut Sedis Apostolicæ Legatos, vel eorum Vicelegatos quovis modo dispensari, aut absolvi possint.

Nutrices aut servientes Christianos non retineant.

§.4. Nutrices quoque, seu ancillas, aut alias utriusque sexus servientes Christianos habere, vel eorum infantes per mulieres Christianas lactari, aut nutrirî facere.

Diebus festis publicè non laborent.

§.5. Seu Dominicis, vel aliis de præcepto Ecclesie festis diebus in publico laborare, aut laborari facere.

Christianos non graventur.

§.6. Seu Christianos quoquo modo gravare, aut contractus fictos, vel simulatos celebrare.

Cum eis non converteantur.

§.7. Seu cum ipsis Christianis ludere, aut comedere, vel familiaritatem, seu conversationem habere nullatenus præsumant.

Libros Italice scribant.

§.8. Nec in libris rationum, & computorum, quæ cum Christianis pro tempore habebant, aliis, quam Latinis literis, & alio quam vulgari Italico sermone, uti possint, & si utantur, libri hujusmodi contra Christianos nullam fidem faciant.

Mercatorum non exerceant.

§.9. Judæi quoque præfati sola arte strazariæ, seu cenciariæ (ut vulgo dicitur) contenti, aliquam mercaturam frumenti, vel hordei, aut aliarum rerum usui humano necessarium facere.

Medici si sint Christianos non curent.

§.10. Et qui ex eis medici fuerint, etiam vocati, & rogati, ad curam Christianorum accedere, aut illi interesse nequeant.

Dominum non vocentur a Christianis.

§.11. Nec se a pauperibus Christianis Dominos vocari patiantur.

Menses dieum 30. ser-

§.12. Et menses in eorum rationibus, & computis ex triginta diebus completis omnino

nino conficiant, dies, qui ad numerum triginta non ascenderit, non pro mensibus integris, sed solum pro tot diebus quot in effectu fuerint, computentur, & juxta ipsorum dierum numerum, & non ad rationem integri mensis eorum credita exigant. Ac pignora eis pro cautione pecuniarum suarum pro tempore consignata, nisi transactis prius a die, quo illa eis data fuerint, decem, & octo integris mensibus vendere nequeant, & postquam menses praedicti effluerint, si ipsi iudaei pignora hujusmodi vendiderint, omnem pecuniam, quae eorum credito super fuerit, domino pignorum consignare.

§.13. Et statuta Civitatum, Terrarum, & locorum, in quibus pro tempore habitaverint, favorem Christianorum concernentia, inviolabiliter observata etiam teneantur.

§.14. Et si circa praemissa in aliquo quomodolibet defecerint, juxta qualitatem delicti in Urbe per Nos, seu Vicarium nostrum, aut alios a Nobis deputandos, ac in Civitatibus, Terris, & locis praedictis per eisdem Magistratus, etiam tamquam rebelles, & criminis lese Majestatis rei, a toto Populo Cristiano dissidati, nostri, & ipsorum Vicarii, ac deputandorum, & Magistratum arbitrio puniri possint.

§.15. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis tolerantibus, seu privilegiis, & indultis Apostolicis eisdem iudaeis per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Sedem praedictam, aut illius Legatos, vel ipsius Romanae Ecclesiae Camerarios, & Camerarii Apostolicae Clericos, seu alios illius Praesidentes sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de eis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma illis tradita, observata inserti forent praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c. Si quis autem &c. Datum Romae apud S. Marcum anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto, Pridie Idus Julii, Pont. nostri Anno I.

1555. vent, in exigendis creditis.

Statum locorum servent.

Conventiones penitentiarum.

Quibuscumque non obstantibus.

Dat. P. An. I. die 1. Julii.

V.

Negantes Trinitatem, aut Divinitatem Jesu Christi, aut ejus Conceptionem de Spiritu Sancto, aut ejus mortem, ut nos redimeret, aut Virginitatem B. M. V., haeretici declarantur.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM quorundam hominum pravitas atque iniquitas eo usque nostris temporibus processerit, ut ex iis, qui a Catholica fide aberrant, & desecunt, plerimi quidem, non solum diversas haereses profiteri, sed etiam ipsius fidei fundamento negare praesumant, & eorum exemplo multos in interitum animae deducant.

§.1. Nos cupientes, pro nostro Pastoralis officio, & caritate hujusmodi homines, quantum cum Deo possumus, a tam gravi, & pestilenti errore avocare, ac ceteros ne in talem impietatem labantur, paterna severitate admonere, omnes, & singulos, qui haecenus asseruerunt, dogmatizarunt, vel crediderunt, Deum omnipotentem non esse unum in personis, & incomposita omnino, indivisaque unitate substantiae, & unum unamque simpliciter Divinitatis essentia, aut Dominum nostrum Jesum Christum non esse verum Deum ejusdem substantiae per omnia cum Patre, & Spiritu Sancto, aut eundem secundum carnem non esse conceptum in Utero B. M. V. semperque Virginis Mariae de Spiritu Sancto, sed sicut ceteros homines ex femine Joseph, aut eandem Dominum, ac Deum nostrum Jesum Christum non subsistere acerbissimam Crucis mortem, ut nos a peccatis, & ab aeterna morte redimeret, & Patri ad vitam aeternam reconciliaret, aut eandem B. M. V. Virginem Mariam non esse veram Dei Matrem, nec persistisse semper in Virginitatis integritate, ante partum scilicet, in partu, & perpetuo post partum, ex parte omnipotentis Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Apostolica auctoritate requirimus, & monemus, quatenus infra spatium trium mensium a publicatione praesentium in Romana Curia, quoad residentes in ea, modo infra scripto, extra eam vero, quo ad alios in illa non residentes, modo, & forma per Dioecanos statuendis, facienda incipiendorum, quos pro primo, secundo, & tertio, ac peremptorio termino, ac monitione canonica eis, & eorum cuilibet assignamus, ab eorum assertionem dogmatibus, & credulitate hujusmodi, ac quibuscumque aliis in fide praedicta erroribus, in quos haecenus lapsi sunt, respicisse, & ad unitatem Ecclesiae redeundo, assertionem, dogmata, & credulitatem, ac alios errores hujusmodi in manibus Inquisitorum haeretice pravitatis, Civitatum, & locorum, in quibus ad praesens degunt, realiter, & cum effectu abjurasse, & infra alios tres menses a die abjuratonis hujusmodi inchoandos, de eadem abjuratonem venerabilibus fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus,

Causa istius Constitutionis.

Negantes Trinitatem, aut Divinitatem Jesu Christi, & eorum errores abjurasse, & de abjuratonem docent coram Inquisitoribus.

Abjurantes & penitentem plenariam remissionem consequuntur, dum modo delati, inquisiti, aut relapsi non sint.

bus, dicte haeretice pravitatis Inquisitoribus generalibus plenam fidem fecisse debeant.

§.2. Nos enim ejusdem Dei omnipotentis exemplo, qui non vult mortem peccatoris, sed ut convertatur, & vivat, omnes, & singulos, qui ut praefertur, ab assertionem, dogmatibus, & credulitate, ac aliis erroribus praedictis respicerint, & ad unitatem Ecclesiae redeundo, assertionem, dogmata, & credulitatem, ac alios errores hujusmodi sponte abjuraverint, & de eadem abjuratonem praefatis Inquisitoribus generalibus fidem fecerint, ac penitentiam privatam per dictos particulares Inquisitores eis injunctam cum effectu adimpleverint, a praedictis, & quibusvis aliis quantumvis gravibus, & enormibus haeresibus, & a fide Christi apostasias, ac in eadem fide erroribus, necnon excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque sententiis, censuris, & poenis tam Ecclesiasticis quam temporalibus etiam bonorum privativis, & corporis afflictivis, ac capitalibus in tales, a jure vel ab homine latis, & promulgatis, & per eos praemissorum occasione incurfis (dummodo delati, aut inquisiti, seu relapsi non sint) dicta auctoritate, tenore praesentium in utroque foro absolvimus, & liberamus, ac cum eis super irregularitate, quam propterea contraxerint, etiam si sic ligati Missas, & alia divina officia, etiam forsitan in contemptum clavium celebraverint, aut aliis alias se immiscuerint. Quodque ea ipsa irregularitate, & ceteris praemissis non obstantibus qui promoti non fuerint ad omnes etiam laicos, & presbyteratus ordines promoveri, & in illis, tam ipsi, quam qui jam etiam post incursum haeresim promoti fuerint, in Altaris ministerio ministrare. Necnon tam clericis, quam laici, & utriusque sexus personarum, eorumque filii, nepotes, descendentes, ad gradus, & honores, ordines, & officia ac alia quaecumque assumi, illaque suscipere, & exercere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore praedictis, de specialis dono gratiae dispensamus, eisque pariter indulgemus, necnon omnem inhabilitatis, & infamiae maculam sive notam, circa eos praemissorum occasione quomodolibet insurgentem ab eis penitus, & omnino abolemus.

Impenitentes vero, & alii de cetero errantes, penitentem remissionem consequuntur.

§.13. Et insuper cum errores, quos supra narravimus, ita graves, & nefandi sint, ut illi, qui in eos decidunt, excusationem non habeant sed subverti potius atque immanes, quam haeretici merito dici possint, hac nostra perpetuo valitura Constitutione sancimus, quod tam illi, qui haecenus in ipsos errores, vel eorum aliquem lapsi sunt, & infra praedictum terminum non respicerint, & ea, quae supra diximus, non adimpleverint, quam omnes, & singuli alii, qui in futurum in illos, vel illorum aliquem quomodolibet prolabantur, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, pro subvertis, & relapsis in haeresim haberi, & ut relapsi Curiae seculari tradi, & per ipsam Curiam debitae poenis in relapsos statutis puniri possint in Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

omnibus, & per omnia, perinde, ac si vere, & realiter in haeresim relapsi essent, & eos relapsos esse constaret.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem praemissa omnia ad eorum, quorum interest, notitiam deducantur, nullusque de illis ignorantiam praetendere, ac se legitime excusare possit.

§.5. Volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod praesentes litterae, seu earum transcriptum, cui, si manu Notarii publici subscriptum, & sigillo alicujus persone in dignitate Ecclesiastica constituta munimur fuerit, eam prorsus fidem in iudicio, & extra adhiberi statuimus, quae ipsi literis adhiberetur, si originaliter exhiberentur, in eadem Curia per aliquos Curiores nostros in Basilica Principis Apostolorum, & Ecclesiae Lateranen. de Urbe, ac Cancellariae Apostolicae valvis, & acie Campi Florae, ut moris est, extra Curiam vero praedictam, modo, & forma per venerabiles fratres nostros Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, ac alios Ecclesiarum Praelatos, quibus in virtute sanctae obedientiae per eandem praesentes mandamus, ut litteras, sive transcriptum hujusmodi ubique per eorum Provincias, Dioeceses, & Ecclesias sincera caritate publicent, & publicari faciant, statuendis, publicentur, earum exemplo in singulis locis, in quibus publicatio ipsa fiet, affixo, & dimisso.

Nulli ergo &c. Datum Romae apud S. Marcum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto, 7. Idus Aug. Pont. nostri Anno I.

Anno a Nativitate D. 1556. indictione 14. die vero 22. mensis Julii. Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pauli divina providentia Papa IV. anno eius II. praesentes retroscriptae litterae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad valvas, seu portas Basilicarum Ecclesiarum Lateranen. & Principis Apostolorum de Urbe, & Cancell. Apostolicae, ac in acie Campi Florae, dimissis copiis affixis, ut moris est, per n. Thomam Roger praefati Sanctiss. D. N. Papae Curialem. Petrus Gomez Mag. curf.

VI. Decanatus Collegii S. R. E. Cardinalium, cum omnimoda praecedentia spectat ad Episcopum Cardinalem antiquiorem in Curia tempore vacationis praesentem, aut ex causa publica absentem, & per Summum Pontificem extra eam destinatum.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. CUM venerabiles fratres nostri Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales in partem sollicitudinis vocentur, ut pro

Clausula derogatoria.

Forma publicandi hanc Constitutionem

Sanctio personalis. Dat. P. An. I. die 7. Aug.

Publicatio.

®

Cardinales sunt membra Pontificis, & ideo in Curia

1555. residere de- bant, & resi- dentibus, pra- ficiantur ab- sentibus in- optionibus ti- tularum, & sex Ecclesia- rum Cathedra- lium.

Hic Pontifex tempore crea- tionis erat De- canus Cardi- naliū & de- inde Decanus Card. Bellay- us ab eo de- claratus fuit.

Et modo de- clarat ad que in futuro de- venire de- bet.

Alique praec- edentium con- cedat.

tempore existenti Romano Pontifici assistant, ipseque Romanus Pontifex eorum consilio agenda disponat, & iidem Cardinales sint pars corporis, & membra ipsius Romani Pontificis, ac diversis Almae Urbis nostrae Parochialibus Ecclesiis, pro eorum Cardinalatus titulo, seu denominatione praeficiantur, & in eis Episcopalem jurisdictionem habeant, & propterea in Romana Curia residere debeant praesentesque in dicta Curia magis digni, & privilegiati existant, quam absentes, & in optionibus Titularum, ac sex Ecclesiarum Cathedralium, quibus Cardinales pro eorum Cardinalatus titulo praefici solent, absentibus etiam ante eos in Cardinales assumptis praerantur, & si uni ex dictis Ecclesiis Cathedralibus praefecti fuerint, ex post semper alios non Episcopos Cardinales in quibusvis actibus, & sessionibus praecedant.

§.2. Nos ex praemissis, & diversis aliis causis animi nostrum moventibus, & inter cetera, ut eosdem Cardinales absentes ad residendum in Curia aliquibus uberioribus favoribus, & praerogativis alliceremus, Decanatus Collegii Cardinalium huiusmodi quem Nos dum in minoribus constituti esse- mus, obtinebamus, & ad quem propter nostram continuam in eadem Curia residentiam ante alios Cardinales Nobis in Cardina- latu antiquiores tunc ab ipsa Curia absentes perveneramus, per nostram ad summi Apo- stolatus festum assumptionem vacante, habita super his cum Fratribus nostris in Consistorio nostro secreto deliberatione ma- tura, de eorum consilio, & unanimi assensu venerabilem Fratrem nostrum Joannem Episcopum Ostien. S. R. E. Cardinalem de Bellayo nuncupatum, & Nobis, & Sede Apo- stolica optime meritum, Decanum Collegii huiusmodi declaravimus, eumque ipsius Collegii Decanum vocavimus, & Decana- tum ipsum sibi concessimus, prout etiam per praesentes declaramus, vocamus, & concedimus.

§.3. Et insuper ne in posterum Decana- tus praedictus illius occurrente vacatione, in aliquem Cardinalem ex voluntate sua, & non ex causa publica absentem, & propter absentiam suam huiusmodi quandoque de negotiis dictae Sedis minus informatum, in injuriam aliorum Cardinalium tunc praesentium, & Romano Pontifici assistentium, ac propterea de negotiis praedictis melius infor- matorum deveniat, aut super eodem Deca- natu aliqua controversia, seu dissensiones inter ipsos Cardinales orientur, providere volentes, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolice potestatis plenitu- dine, hac nostra perpetuo valitura Constitutio- ne sancimus, quod Decanatus huiusmodi de cetero perpetuis futuris temporibus, non nisi ad Episcopum Cardinalem antiquiorem in Curia praesentem, aut ex causa publica absentem, & extra Curiam per Romanum Pontificem destinatum, devenire possit.

§.4. Et quod Episcopus Cardinalis anti- quior in Curia praesens, aut, ut praesertim, ab- sens, & extra Curiam destinatus, postquam

Decanatus huiusmodi ad eum devenerit, omnes alios Cardinales, etiam antiquiores, semper in quibusvis sessionibus, & aliis actibus publicis praecedat, nec per alios Episco- pos Cardinales etiam antiquiores tunc ab- sentes, etiam si postmodum incontinenti ad eandem Curiam se conferant, & in ea conti- nuo resideant, super ipso Decanatu, aut il- lius sessionibus, vel aliis actibus, seu nego- tiis ad eum pertinentibus impediri, aut mo- lestari valeat.

§.5. Decernentes sic, & non aliter in praemissis omnibus, & singulis, per quos- cumque Iudices, Commissarios quavis etiam Apostolica auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac eorumdem Cardinalium Collegium, in qua- vis causa, & instantia, sublata eis, & co- rum cuilibet quavis aliter iudicandi, & in- terpretandi auctoritate, & facultate, iudi- cari, & desiniri debere. Ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter conti- gerit attentari.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac stylo Con- sistorii nostri, necnon ipsius Collegii, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c. Si quis &c.
Datum Romae apud S. Marcum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto, undecimo Kal. Sept., Pont. nostri anno I.

VII.
Rei ex indicis forsan torquendi pro habenda veritate criminum, non audiantur extra carceres nisi Fisco desuper audito. Et ne- que crimen confessi relaxentur, nisi debita prius soluta poena.

PAULUS PAPA IV.
Motu proprio &c.

Licet ex juris communis dispositione sa- tis provisum sit, ut de aliquo crimine inquisitus, dum super indicis contra eum existentibus discutitur, an torture in ejus persona jure locus sit, personaliter in car- cere detineatur, & ut crimen confessus in- quem nihil, nisi ut poenam solvere cogatur, agendum restat, quousque ille debite punitus fuerit, non relaxetur, tamen ut nuper accepimus, rei criminum torture supponendi, sub cautione de se repraesentando, & confessi sub simili cautione, seu etiam sub cautione de stando juri, & iudica- tum solvendo plerumque relaxantur, quo fit ut illis extra carcerem postis expeditio- nem non procurantibus, causae huiusmodi differantur, & demum oblivioni tradantur, aut variis viis rei ipsi, post aliquod tempus cautiones praestitas liberari procurent, sicut ipsi poenas debitas effugiant, & delicta remaneant

Clasula fa- blare &c.

Contrariis derogat.

Dat. P. An. I. die 21. Aug.

Causa huius Constitucionis.

Rei forsan torquendi extra carceres non audiantur.

Confessi non relaxentur poena soluta.

Clasula fa- blare.

Sola signatura sufficit.

Papa subscr.

maneat impunita, in grave scandalum, & pestilium ceterorum exemplum.

§.1. Nos itaque huic abusu occurrere volentes, Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine, tenore praesentium decernimus, statuimus, & ordinamus, ut nullus, qui ex indicis contra eum laborantibus jure torquendus veniat, seu de quo dubitetur, dum de indicis huiusmodi an ad torturam sufficiencia sint, disputatur, quousque aut per torturam indicia ipsa purgaerit, aut eum torture subijciendum non esse cognitum fuerit, Procuratore Fisci nostri ad haec omnia cita- to, & interveniente, sub quavis cautione a carcere relaxetur, neque super iis extra carceres audiat.

§.2. Nullus etiam, qui crimen in iudicio confessus fuerit, contra quem nulla sunt partes iudicis, nisi in exequendo, etiam si pro crimine huiusmodi pecuniaria poena ple- tendus veniat, & quamcumque cautionem de illa solvendum praestare offerat, a carcere relaxetur, nisi poena ipsa praefato Fisci Procuratore desuper audito, debite per- soluta.

§.3. Sicutque per quoscumque Iudices quavis auctoritate fungentes iudicari, desi- niri, & observari debere, sublata eis, & eorum cuilibet aliter iudicandi, & desinien- di facultate, irritumque, & inane quicquid contra praesentium tenorem a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter attentari contigerit, decernimus.

§.4. Volumusque praesentium solam si- gnaturam nostram sufficere, & ubique, in iudicio, & extra illud fidem facere, qua- cumque regula Cancellariae, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque. Placet Motu proprio. I.

VIII.
Prohibitio contrahendi Societates, Officio- rum nuncupatas, aliter quam super officiis dictae Curiae vacabilibus, & non ultra dimidium valoris ipsorum officio- rum.

PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Inter ceteras curas, quibus ex Ministerio Apostolatus Nobis divinae gratiae munere commissi, assidue premimur, illa Nos maxime urget, ut pravae consuetudines, & abusus, quos in hanc Almae Urbem nostram malitiosus hominum irrepisse cernimus, nostra diligentia tollantur. Cum itaque (sicut fidedignorum relatione Nobis in- notuit) diversa utriusque sexus persona, tam ipsius Urbis Cives, seu originarii, quam Romanam Curiam sequentes, sub pretextu, quod in dicta Curia super illius Officiis so- cietates ad rationem duodecim, & quando- que plurium pro centenariis, passim fiant, & Societates huiusmodi licite reputentur,

propterea quod officia ipsa fructus suos veri- similiter ad eandem rationem reddant, & pecunias ipsas in Societatem recipientes, si illas dantes, aut singuli alii tunc ab eis nomi- nati moriantur, fortem principalem pecu- niarum per eos in Societatem receptarum lucentur, & e contra, si recipientes pecu- nias in Societatem moriantur, pro eo quod Officia super quibus Societates huiusmodi contractae fuerint, ipsi morientibus defi- ciant, eorum haeredes, aut fideiussores for- tem receptam restituere cogantur pecunias suas sub nomine Societatis, seu tamen super aliquo ejusdem Curiae officio mutuent, & duodecim, & quandoque plura pro cente- nario nomine quidem fructuum ipsius So- cietatis, sed re vera pro usuris pecuniarum per eos mutuatarum eligant, usurariam pravitatem committendo, & diversi praefatae Curiae Officiales super officiis per eos pro tempore obtentis, diversas Societates cum diversis personis etiam ultra valorem ipso- rum officiorum, & cum pactis aliquando minus licitis sapius ineant, & singulis per- sonis pecunias suas eisdem officialibus intra valorem eorumdem officiorum absque eo, quod unam alia sciat, credentibus, tam pro sorte principali, quam pro fructibus di- ctarum Societatum fideiussionem praestent aliorum officialium, qui officia sua aliis pro majori pecuniarum summa, quam illa valeant, obnoxia, & hypothecata habent, & exinde fiat, ut officia ipsa quandoque ultra decuplum ejus, quo vendi possent, obligata reperiantur, ac tam principales debitores, quam fideiussores non solum fidem fallant, & creditores suos pecuniis, quas illis eisdem officialibus eorum, fideiussorum suorum fidem sequentes credunt, privent, fru- strantur, etiam juramentis per eos in Socie- tatibus huiusmodi praestitis temere contra- veniendo, verum etiam facilitate Societatis huiusmodi clam ineundi, seipos, & suam familiam depauperent, suamque, & illorum substantiam dissipent, & annihilent in ani- marum periculum, & ejusdem Curiae igno- miniam, ac complurium, qui in praemissis non delinquant detrimentum.

§.1. Nos cupientes, quantum cum Deo possumus, animarum periculis obviari, & aliis inconvenientibus praedictis occurrere, mo- tu proprio non ad alicujus Nobis super hoc oblate petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & mera deliberatione nostris, per praesentes decernimus, & declaramus, om- nes, & singulas societates ad rationem cer- ta, & determinata pecuniarum summae quolibet mense, vel anno, aut alio statuto tem- pore solvenda, etiam sub periculo mortis alicujus, alias quam super officiis praefatae Curiae de cetero faciendas, illicitas, & ini- stas fore, & usurariam pravitatem continere, & eis alicui jus, aut actionem acquiri non posse.

§.2. Et insuper hac nostra perpetuo va- litura Constitutione sancimus, atque statu- mus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus nullus, tam in dicta Cu- ria, quam in tota ditione Ecclesiastica Offi- cialis, se decernit.

Pontifex igitur societates aliter quam super officiis Rom. Curiae incertam participationem fructuum suae prohibet.

Officialisque pecunias ultra dimidium valoris recipere, & societa- tes contra- here non potest, se decernit.

1555. cialis, cujuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis, conditionis, & præeminentiæ existat, aliquam Societatem super officio, vel officiis ad nostri, seu Sedis, vel Camere Apostolicæ, vel Camerarii, Vicecancellarii, Pœnitentiarii majoris, & causarum Palatii Apostolici Auditorum dispositionem quomodolibet pertinere, seu pertinentibus, quæ vendi consueverint, per eum pro tempore obtentis, cum aliqua, seu aliquibus persona, seu personis, communi, Collegio, & Universitate ultra dimidium valoris officii, seu officiorum hujusmodi, & nisi præcedente signatura a Nobis, aut Romano Pontifice pro tempore existente obtenta, in qua substantia rei, ad hoc, ut discerni possit, an licita sit, vel illicita, facere præsumant. Et quod Societates super officiis hujusmodi aliter factæ non valeant, nec viribus subsistant, earumque prætextu nullatenus agi possit. Nos enim signaturas hujusmodi, quas absque aliarum literarum expeditione, regula contraria non obstante, sufficere volumus, per nostrum Datarium ad instar resignationum officiorum hujusmodi expediri, & pacta in ipsis Societatibus pro tempore apposita, ad hoc, ut licita tantum statuatur, examinari, ac Societates ipsas, ut omnibus impotescere possint, nec ultra dimidium pretii ipsorum officiorum fiant, in aliquo particulari libro apud ipsum Datarium adnotari, & pro expeditione signaturæ, & adnotatione hujusmodi dimidium unius pro quolibet centenatio partes ipsas præfato Datario solvi.

§.13. Et ut fraudes, ac pacta illicita in præmissis hæcenus facta detegantur, ac illis tempore occurrere possit; Societates hæcenus factas, & adhuc vigentes eidem Datario, seu ab ipso pro tempore deputatis cum opportuna specificatione eorum, qui illas, tam active, quam passive fecerunt, & officiorum super quibus, ac pecuniarum pro quibus, & temporis de quo, & ad quod factæ fuerint, infra tres menses a die publicationis præsentium modo infra scripto faciendæ computandos, notificari volumus, & mandamus, ac nisi, ut præfertur, notificate fuerint, eas eisdem tribus mensibus elapsis, penitus, & omnino extinctas esse, nec jus, aut actionem aliquam tribuere posse.

§.4. Sicque, & non alias in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque etiam Auditores præfatos, ac Camere hujusmodi Clericos in quavis causa, & instantia, sublatæ, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi auctoritate, & facultate, judicari, & definiti debere, ac si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.6. Ut autem præsentis literæ ad omnium, quorum interest, aut interesse poterit quomodolibet in futurum, notitiam deducantur, nec ullus se adversus eas excusare, aut ignorantiam prætereundere possit, vo-

Societatesque jam contractas Notario notificari mandavit.

De rerum irritant.

Claustra de rogatorum.

Jussio publicandi hanc Constitutionem.

lumus easdem literas in valvis Cancellariæ Apostolicæ, & Audientiæ literarum nostrarum contradicatarum, & Camere Apostolicæ, & acie Campi Floræ per aliquos ex Curforibus nostris legi, & publicari, ac affigi, affixasque inibi aliquo temporis spatio dimitti, & postmodum tolli, earum exemplo cum originali collationato loco illarum affixo, & dimisso.

Nulli ergo &c. Si quis &c.

Datum Romæ apud S. Marcum, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto, Nonis Octobris, Pont. nostri Anno I.

Dat. P. An. I. 7. Octobris.

IX.

Lites, & causa inter Cardinales S.R.E. quomodolibet vertentes, a Summo Romano Pontifice, appellatione remota decidenda sunt.

PAULUS PAPA IV.

Motu proprio &c.

Cum sæpius etiam dum in minoribus eramus, in mente revolventes, quam indecens, & scandalosum foret inter S.R.E. Cardinales lites judicialiter coram alio quam Summo Pontifice experiri, & postmodum ad summi Apostolatus apicem assumpti cum diversis S.R.E. Cardinalibus colloquendo, conceptum, & intentionem nostram præfatam explicantes, hujusmodi nostrum propositum collaudaverint, & ad invenendum modum, per quem præmissis provideretur Nos exhortati sunt. Nosque etiam in publica Signatura mentem nostram fore, quod cause hujusmodi per Nos tantum terminarentur, publice declaravimus, licet super hoc aliqua scriptura confecta non fuerit.

Causa hujus Constitutionis.

Avocatio causarum presentium.

§.1. Ac volentes omnino declarationem nostram hujusmodi plenum effectum sortiri debere, tenore præsentium, omnes, & singulas lites, & causas inter quoscumque S.R.E. Cardinales super quibusvis rebus, & bonis, tam Ecclesiasticis, quam Secularibus, necnon Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Hospitalibus, & Pii locis, ac aliis quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis, Secularibus, vel quorumvis Ordinum regularibus, seu illorum spolio, vel attentatis, aut innovatis, rebusque aliis, & illorum occasione coram quibusvis Judicibus, etiam ejusdem S. R. E. Cardinalibus, aut Palatii Apostolici causarum Auditoribus in quavis instantia, ac etiam in negotio executivo, vel restitutionem in integrum quomodolibet vertentes, & pendentes, etiam si ad illarum instructionem, & conclusionem sit procedendum, quorum omnium status &c. pro expressis haberi volumus, ad Nos in eisdem statu, & terminis in quibus reperiuntur, advocamus, cognitionemque, & decisionem illarum Nobis reservamus.

§.2. Decisionemque, & terminationem per Nos super illis faciendæ, appellatione quacumque etiam aliis de jure admissibili rejecta,

Prohibitio appellandi.

sta, & postposita, standum, ac quiescendum, & patienter omnia parendum, & obediendum fore, statuimus, & ordinamus.

§.3. Ac si militer in litibus, & causis, quæ de cetero inter eosdem S.R.E. Cardinales exoriri contigerit, observari volumus, & mandamus.

§.4. Inhibentes omnibus, & singulis Judicibus, tam ordinariis, quam delegatis, ac quacumque auctoritate fungentibus, in virtute sanctæ obedientiæ, ne in causis inter Cardinales Prælatos pendentibus, ipsisque ordinariis, ne in illis, quæ de cetero coram eis introducerentur, ad aliquem actum, absque speciali rescripto manu nostra signato, procedere, aut aliquid attentare audeant, vel præsumant, irritum quoque, & inane quicquid in contrarium fieri contigerit, subblata eis alias judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, decernimus.

§.5. Præsentemque in Cancellaria Apostolica publicari, & ab omnibus inviolabiliter observari mandamus.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, & indultis eisdem S. R. E. Cardinalibus per quoscumque Romanos Pontifices, ac Nos, in genere, vel in specie confirmatis, & innovatis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus expressa, ac de verbo ad verbum mentio specialis faciendæ foret, quorum omnium, & singulorum tenores, contentias, & formas pro expressis haberi volumus, & ceteris contrariis quibuscumque.

Judicium causarum futurarum.

Inhibitio contra omnes Judices.

Jussio publicandi.

Contractionum derogatio.

Papa subscripit.

Ex Regestis Archiepiscopi.

Pauli sollicitudo de tollendis ab Ecclesia abusibus.

Nonnulli Matrimonii contractabant in gradibus prohibitis, impedimentam hujusmodi subtrahentes spe diti dispensati.

Placet Motu proprio. I.

Littera, & publicata sunt superscripta Constitutione Romæ, in Cancellaria Apostolica, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto die vero Jovis, nona mensis Januarii.

X.

Dispositiones Matrimoniales post contractum Matrimonium sub spe facilius eas obtinendi nullatenus concedi debere decernit.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. A B ea ipsa die, qua divina bonitas Nos licet tanto oneri impares regenda ejus Universali Ecclesiæ præficere dignata est, nunquam cessavimus cogitare, quo pacto singuli abusus nostra diligentia tollerentur, diversas superinde Constitutiones juxta casuum exigentiam quotidie promulgando, & publicando.

§.2. Hinc est, quod cum sicut Nobis nuper innouit, a nonnullis annis citra introductum sit, ut qui Matrimonium in secundo consanguinitatis, vel affinitatis gradu contrahere anhelant, scientes se dispensationem a Sede Apostolica super hujusmodi Matrimonio contrahendo obtinere non pos-

se subsidia illam super eodem Matrimonio, postquam contractum fuerit reportandi, Matrimonium ipsum de facto contrahant, & carnali copula consument, excommunicationis sententiam in Concilio Viennensi contra Matrimonia in gradibus prohibitis scienter contrahentes promulgatam damaabiliter incurrendo. Et deinde sub prætextu, quod si divortium fieret inter eos gratia exinde inter eos, & eorum consanguineos, & affines scandala possent verisimiliter exoriri, & mulier perpetuo diffamata remaneret, absolutionem necessariam, & dispensationem opportunam tamquam sibi debitas concedi exposculent, sicque absolutionem, & dispensationem, quas alias non obtinerent, eo prætextu, ut plurimum reportent in scandalum plurimorum.

§.3. Nos considerantes, præmissa causam tribuere delinquendi, & incertum committendi, ac ex delicto loco pena commodum, & appetitus satisfactionem reportare, malitiam hominum occurrere volentes per has nostras omnibus innoscere volumus, quod Nos lapsi tempore, infra quod notitia præsentium in partibus, ex quibus similes dispensationes peti continget, verisimiliter haberi poterit, absolutiones, & dispensationes hujusmodi ex prætextu prædicto, etiam si proles ex Matrimonio sic contracto subsæcuta fuerit, nullatenus, sed solum ex causa urgentissima pro bono publico, & a Jure considerata per Nos tantum, & non alium approbanda concedimus, & quod dispensationes, ex alia causa nostris temporibus perpetuo exulabunt, quod Nobis licere non patimur nostris Successoribus indicantes.

Pontifex hujusmodi dispensationes non daturum protellatur.

Nulli ergo &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto, quinto Idus Decembris, Pont. nostri Anno I.

Dat. die 9. Decembris 1555. An. I.

XI.

Jurisdicção & facultates Protectoris, & Judicis Cathecumenorum, & Neophytorum. Et declaratio quod eorum Hospitali in Urbe Judæi Status Ecclesiastici solvere debeant quolibet anno ducatos decem pro qualibet Synagoga, etiam demolita & alienata, vel demolienda ac alienanda.

De hujus Protectoris, & Judicis facultatibus, habet etiam sup. in Pauli III. Constit. XLIV. Illius fol. 217.

PAULUS PAPA IV.

Ad perpetuam rei memoriam.

UDum postquam PP. sel. rec. Julius III. Prædecessor noster inter alia statuerat, & ordinaverat, quod qualibet Universitas, seu Congregatio Judæorum tam in Alma Urbe, quam aliis Civitatibus, Terris, Provinciis, & locis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ subjectis pro tempore, consistentes, pro quolibet

Julius III. statuit Judæos Status Ecclesiastici solvere debere quolibet anno in Festo Omnium Sanctorum, decem ducatos.

1556. tes pro quali- bet Synagoga Hospitali Ca- thedromenoru Urbis, &c. in Censu. hic non habetur.

quolibet eorum loco, Synagoga, aut alias nuncupato, in Urbe ac aliis Civitatibus, Terris, Provinciis, & locis predictis existente, in quo eorum superstitiones, seu ceremonie fieri solebant, summam decem ducatorum auri de Camera, Hospitali seu domui Cathedromenorum dicte Urbis, aut illius pro tempore deputatis, pro eorumdem Cathedromenorum sustentatione in Festo Omnium Sanctorum singulis annis solvere deberent, & tenerentur, Ita tamen quod reparatio summa hujusmodi juxta singularem Synagogarum cujuslibet Provinciae facultates, & ditior pro paupere Synagoga Provinciae hujusmodi contribuere, & proportionaliter solvere deberent. Ac ejusdem domus, seu Hospitalis Protectorem, & Judicem, in omnibus & singulis eorum causis civilibus & criminalibus dilectos filios nostros Jo: Michaelem rit. Sancte Marie in Araceli Presbyterum Sacerdotem, & Innocentium S. Honorii Diaconum de Monte nuncupatos Cardinales, per ejus literas constituerat, & deputaverat.

§.1. Nos ex certis causis, quod de cetero perpetuis futuris temporibus ipsi Judaei in singulis Civitatibus, Terris, & locis unicam tantum Synagoga habere deberent, nec alias de novo construere possent, quinimmo omnes alias eorum Synagogas praeter unam tantum, demoliri, & devallare tenerentur, & adstricti essent, per alias nostras literas, seu Constitutionem sancimus, & ordinavimus, prout in literis, seu Constitutione hujusmodi plenius continetur. Cum autem sicut accepimus, a nonnullis praetendatur, seu praetendi possit, universalitatem seu congregationem Judaeorum eorumdem, cum tantum unicam Synagoga in singulis Civitatibus, & Terris, ac locis predictis habere possit, praetextu nostrarum literarum, seu Constitutionum hujusmodi ad solutionem dictorum decem ducatorum pro quolibet loco, & ubi dicta Synagoga consistit tantum teneri, & obligatos esse, ipsosque deputatos eisdem decem ducatos ex una Synagoga cujuslibet loci, & non amplius percipere posse & debere.

§.2. Nos quorum intentionis numquam fuit, nec est per eadem nostras literas, seu constitutionem universalitatem, seu congregationem Judaeorum hujusmodi a dicta solutione decem ducatorum pro quolibet eorum Synagoga, etiam destruenda exonerare, aut ipsi Cathedromenis, quoad perceptionem, & exactionem dicte summae decem ducatorum pro quolibet Synagoga, etiam in vim dictarum nostrarum literarum, seu Constitutionis destruenda praedjudicare. Attendentes, solutionem decem ducatorum hujusmodi cujuslibet dictarum Synagogarum, non tamquam locorum, in quibus ipsi Judaei ad dictas eorum superstitiones, seu ceremonias exercendas congregabantur, sed ipsorum Hebraeorum personis, & cujuslibet ipsorum universitati, & congregationi, quae etiam sub Synagoga nomine continetur, cum Synagoga Judaeorum congregatio dicatur, per ipsum Praedecessorem

U N I V E R S I T A T I S C I V I T A T I S P A U L I Q U A R T I

Hinc orta est solutio an solutio esset etiam factio- da pro quolibet Synagoga etiam demolita, vel devallata.

constitutam fuisse ad eorumdem pauperum Cathedromenorum sustentationem, & illas- mer causas & rationes, quibus ipse Praedecessor ad dicta summae solutionem, ut praefertur, faciendam motus fuerat, Synagogarum praedictarum demolitionem, vel ad unius dumtaxat Synagoga reductionem, non solum non cessare, sed etiam hujusmodi locis demolitis cessantibus, vel ad unum, etiam redactis adhuc subsistere, & vigere magis, & eo magis quo in dies dictorum Cathedromenorum numerus auctus fuit, & augetur, qui una cum aliis Hebraeis, qui eorum Judaica caecitate abjecta, & ad veri luminis cognitionem conversi, & fonte Baptismatis, in dicto Hospitali, seu domo caritative fuerint recepti, & quotidie recipiuntur, ac in fide Catholica instruantur, ita quod ipsi Hebraei ultra quam plurimas, quas sentiunt commoditates in literis Praedecessoris hujusmodi expressas, relevantur etiam in sumptibus, & expensis, quas pareretur etiam ipsa universitas Judaeorum, Hebraei ipsi, qui Cathedromenos illos, si conversi non essent, & pauperes existerent, etiam alere tenerentur. Et propterea cum etiam proventus ipsius Hospitalis, seu domus ita adeo tenues, & exigui existant, quod ad praemissa, & alia pia opera exercenda suppetere nequeant.

§.3. Et propterea eorum Cathedromenorum indemnitatibus providere, & quaecumque dubitationes tollere cupientes, auctoritate Apostolica, tenore praesentium per praesentes fides facimus, & in verbo Romani Pontificis attestamus, nostrae intentionis seu mentis, etiam tempore datae nostrarum literarum, seu Constitutionis hujusmodi, numquam fuisse, nec esse per easdem nostras literas, seu Constitutionem, universalitatem, seu congregationem Judaeorum, aut Hebraeorum hujusmodi a dicta solutione decem ducatorum pro quolibet Synagoga Judaeorum hujusmodi, tam in Alma Urbe quam aliis Civitatibus, Terris, & Provinciis, & locis predictis, tempore publicationis nostrarum literarum, seu Constitutionum existentibus sub praetextu, quod demolita, seu alienata fuerint, seu demoliantur aut alienentur, dictam summam decem ducatorum ab universitate seu congregatione Judaeorum hujusmodi exigere, & illos ad solutionem dicte summae ipsi universitati, & congregationi, ac in eadem Urbe faciendam, compellere possint, praedjudicare voluisse, seu velle. Et nihilominus potiori pro eorumdem Cathedromenorum cautela volumus, & Apostolica auctoritate statuimus, & ordinamus, quod quilibet universitas, seu congregatio Judaeorum, seu Hebraeorum hujusmodi, pro quolibet eorum Synagoga, tam publica quam privata, & temporali, quae in Urbe, & aliis Civitatibus, Terris, Provinciis, & locis praefatis tempore publicationis nostrarum literarum, seu Constitutionum hujusmodi fuit, etiam si illa demolita, seu alienata fuerit, seu etiam alienari seu demoliri contigerit, summam decem ducatorum hujusmodi Hospitali, seu domui Cathedromenorum, aut illius deputatis

Ideo hic Pontifex declarat Judaeos teneri ad solutionem dictorum decem ducatorum pro quolibet Synagoga etiam demolita vel alienata, aut devallanda.

rati praefatis in dicto Festo Omnium Sanctorum in hac nostra Alma Urbe singulis annis, etiam pro tempore praeterito, & alias juxta literarum Praedecessoris hujusmodi continentiam, & tenorem, solvere tenentur, & obligata sit, & ad id cogi, & compelli possit, etiam in omnibus, & per omnia, perinde ac si nostrae literae, sive Constitutio hujusmodi publicata, aut aliqua ex dictis Synagogis, quae tempore Praedecessoris hujusmodi existebat, demolita, seu devallata, aut alienata non fuisset, neque esset, seu non fuerit, neque erit.

Omnisque Congregationes Judaeorum in solidum esse obligatas pro tali annua solutione.

§.4. Quodque unaquaeque universitas, seu congregatio Judaeorum, seu Hebraeorum hujusmodi, tam in Alma Urbe, quam Bononiensi, Ferrariensi, Urbinate, Cameriniensi, & aliis Civitatibus, & Terris, ac Provinciis, & locis, Nobis & eidem Romanae Ecclesiae mediate, vel immediate, ut praefertur, subjectis, nunc & pro tempore consisten. pro alia universitate, seu congregatione, aut Synagoga Judaeorum, seu Hebraeorum hujusmodi, ad solutionem decem ducatorum, ut praefertur, hic in Urbe singulis annis in Festo Omnium Sanctorum faciendam, in solidum & in ampliori forma Camerae Apostolicae teneatur, & obligata sit, prout Nos eos, & eorum quemlibet, illorumque res & bona ubilibet existentia, specialiter, & expresse ad invicem obligamus, & obligata esse, sicutque obligata cogi, & compelli posse, & debere volumus.

Ministri Congregationum Judaeorum taxam illius solutionis juxta Congregationis facultates imponere, & ad solvendum cogere possunt.

§.5. Quodque omnes & singuli Commissarii, aut Ministri, seu Factores earundem Universitatum, seu Congregationum, dictos decem ducatos pro quolibet Synagoga etiam demolita, seu alienata singulis annis absque aliqua requisitione, seu monitione, in ipsa Alma Urbe, eademque domo, seu Hospitali Cathedromenorum in dicto Festo integre, ac realiter, & cum effectu, solvere, & satisfacere debeant, & ad id cogi, & compelli possint, & quod illi omnes & singulas Congregationes, & universitates hujusmodi, ac Judaeos & Hebraeos ubilibet commemorantes ad solutionem hujusmodi faciendam juxta singularum Synagogarum, seu Congregationum cujuslibet Provinciae facultates, gravando unam plus alia juxta illius facultatem, ditiores pro paupere Synagoga Provinciae hujusmodi, ac alias juxta literarum Praedecessoris hujusmodi continentiam & tenorem, invocato etiam ad hoc, si ei videbitur, auxilio ejusdem Joannis Michaelis Cardinalis, ac pro tempore existentis dictorum Cathedromenorum Protectoris, cogere & compellere, ac propterea eos unica dumtaxat citatione praecedente coram eodem Protectore conveniri possint, & valeant.

Cathedromenos, & Neophytos in Urbe, & extra commemorantes etiamque bona, & officiales a jurisdictione quocumque Judicem eximit.

§.6. Ac Hospitali, seu domui Cathedromenorum hujusmodi, ac dictos Cathedromenos Neophytos; & conversos quoscumque, etiam in Urbe & extra eam commorantes, ipsosque deputatos Administratores & alios officiales, & personas, necnon eorum res & bona nunc, & pro tempore ubilibet existentia, a quorumcumque Judicem, & aliorum dicte Urbis, ac aliorum loco-

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

rum ordinaria jurisdictione, potestate, auctoritate, & dominio penitus & omnino eximimus, & totaliter liberamus, ac praefati Joannis Michaelis Cardinalis, & pro tempore existentis Protectoris jurisdictioni, auctoritati, & dominio subijcimus, & supponimus.

§.7. Necnon omnes, & singulas tam civiles, quam criminales, & mixtas causas, inter Cathedromenos, Neophytos, & conversos, deputatosque, & alios praefatos, seu quemcumque eorum ex una, & qualvis alias personas, & loca, Collegia, & Universitates coram quibusvis Judicibus ordinariis, & extraordinariis, ne executoribus super quibusvis etiam bonis vertentes, & pendentes partibus ex altera respective ad Nos advocantes, illasque in eo statu & terminis, in quibus ad praesens reperiuntur, & quas in futurum moveri de novo contigerit, tam active quam passive, cum omnibus & singulis suis incidentibus, dependentibus, annexis, & connexis, eidem Joanni Michaeli Cardinali, & pro tempore existentis Protectori summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, & quatenus opus sit executive, & manu regia, absque terminis substantialibus ac alicujus telae iudicariae observatione, quacumque appellatione remota etiam frivola, audiendas, cognoscendas, decidendas, ac sine debito terminandas committimus, etiam cum potestate citandi etiam in Romana Curia, & extra eam, etiam per edictum publicum, confiso summarie de non tuto accessu, ac quibusvis inhibendum fuerit, inhibendi etiam sub censuris, & poenis Ecclesiasticis, atque etiam pecuniariis, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, & super quibus plenam, liberam facultatem, & auctoritatem eidem Protectori concedimus.

Horumque Jurisdictionem, & Protectionem deputati Cardinalis Saracenum.

§.8. Et insuper literas Julii Praedecessoris hujusmodi, necnon omnia & singula privilegia, exemptiones, prerogativas, libertates, indulta, indulgentias, & alias gratias Hospitali seu domui, illiusque Ecclesiae ac Cathedromenis, Neophytis, administratoribus praefatis, illorumque personis, & bonis per dictum Julium III. ad quoscumque alios Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac etiam Nos, & Sedem Apostolicam, & cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis desuper concessas literas sub quibuscumque tenoribus concessa confirmamus, approbamus, & innovamus, illaque perpetuae firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari, ac Hospitali, & Cathedromenis, Neophytis, administratoribus, & aliis praemissis suffragari debere. Sicut per quoscumque Judices, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & interpretari debere. Necnon quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus, illaque omnia, & singula eis, & eorum cuilibet prout

Confirmat omnia privilegia & exemptiones Cathedromenorum & Neophytorum.

®

T t

1556.

Causa de rogatione.

prout concessa, & ordinata fuerunt, de novo concedimus.

§.9. Non obstantibus premissis, ac pie mem. Bonifacii Papa VIII. etiam Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo non ultra tres, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, privilegii quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Judicibus, & quibusvis personis, etiam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac irritantibus decretis concessis, confirmatis, & innovatis (Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur presentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus) necnon omnibus illis, que præfatus Julius Prædecessor in suis literis voluit non obtinere, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die vicesimatercia Martii, millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto, Pont. nostri Anno I.

1556.

tenorem suarum facultatum cognoscendas, & sine debito terminandas Apostolica auctoritate tenore presentium remittimus; & quatenus oporteat, de novo committimus.

§.3. Et quod de cetero lites, & causa hujusmodi a nullo alio, quam Hieronymo Episcopo, seu ab eo super dictis Spoliis pro tempore deputatis Collectoribus cognosci, nec alteri, nisi per commissionem manu nostra signatam, eodemque Hieronymo Episcopo citato, vel per eisdem Hieronymi Episcopi literas committi, vel delegari possint, quodque citationes, inhibitiones, vel mandata, quæ aliter quam ex commissionibus, ut præfertur, manu nostra signatis, eodemque Hieronymo Episcopo citato, vel literis eisdem Hieronymi Episcopi emanaverint, quoad earum causarum introductionem, & lites pendentiam, seu jurisdictionem, ac processum prædicti Hieronymi Episcopi, & ejus Ministrorum impedimentum, vel retardationem nullius sint roboris, vel momenti, dicta auctoritate per eisdem presentes statuimus, & ordinamus.

§.4. Decernentes ex nunc irritum, & inane quicquid aliter a quoquam cujusvis auctoritatis, & præminentie, & quacumque etiam legationis de latere, vel alia dignitate, ac potestate fungente quomodolibet contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub anno Piscatoris die 10. Aprilis 1556. Pont. nostri Anno I.

Lites super spoliis a solo Theaurario Generale cognoscende.

Irrita declarantur contraria quævis.

Dat. die 10. Aprilis 1556.

Ex Reg. in Arch. Vat.

Causa edendi Decreti.

Avocatio, de qua in rubr.

VII. Advocatio Causarum Spoliorum a quibuscumque Judicibus, eorumque remissio ad Theaurarium Generalem, ejusque Ministros privative, cum inhibitione aliis similes causas committendi, nisi eodem Theaurario citato.

PAULUS PAPA IV.

Ad futuram rei memoriam.

§.1. UT exactio spoliorum, tam Status S. R. E., quam aliarum partium Italiae celerius, & facilius fiat, nec Ministrorum multitudine confundatur.

§.2. Motu proprio, & ex certa nostra scientia omnes, & singulas lites, causas, & controversias, quæ coram quoruncumque Judice Ordinario, vel delegato, præterquam Venerabili Fratre Hieronymo Episcopo Torcellan. Theaurario nostro Generali, & eorumdem Spoliorum in tota Italia Collectore Generali per Nos deputato, & illius Ministris, ac substitutis super quibusvis ipsorum Spoliorum negociis in Italia hujusmodi indecise pendent, earum status, & merita, ac nomina, & cognomina Indicum, & Colligantium presentibus pro expressis habentes, quatenus instructa non sint, ad Nos harum serie avocamus, illaque, ac ipsa negocia in statu, & terminis, in quibus reperuntur, eidem Hieronymo Episcopo per se, vel ejus Ministros juxta

XIII.

Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales ab Urbe quavis de causa absentes de distributionibus ratione Pilei minime gaudere, nec cum presentibus ad Ecclesiarum optionem eis pro titulis assignandatum admitti posse sancit.

PAULUS PAPA IV.

Ad futuram rei memoriam.

§.1. Sanctissimus Dominus Noster attendens non equum esse, quod S. R. E. Cardinales ab Urbe etiam de licentia Sanctitatis Sux absentes, cum aliis Cardinalibus in dicta Urbe presentibus, & Sanctitati Sux in regimine Universalis Ecclesiæ continue assistentibus, in optione Ecclesiarum, eisdem Cardinalibus pro titulis, seu denominationibus Cardinalatum suorum assignari solitarum concurrant, aut eis participando de distributionibus ratione Pilei in aliquo præjudicent: Volens desuper opportune providere, statuit, & ordinavit, Cardinales ab eadem Urbe absentes non valentes Consistoriis, ac generalibus, seu particularibus Congregationibus per Sanctitatem Suam celebrandis, aut divinis Officiis in Cappella Sanctitatis Sux recitandis interesse, seu qui ita absentes actualiter non interfuerint, etiam si ratione alicujus legationis eis specialiter injunctæ, aut alias causa Reipublice absentes, etiam si recedendi licentiam

Ex Reg. in Arch. Vat.

Decretum, de quo in rubrica.

a San-

1556.

1556.

Revocatio In dultis presentibus contrationum.

Præfens Decretum obligat a die date.

Dat. die 12. Junii 1556. An. II.

Ex Reg. in Arch. Vat.

Procedimus.

Temporibus Julii III. Hospitalis S. Spiritus in Saxia multo ære alieno gravatum.

a Sanctitate Sua obtinuerint, eorum durante absentia, Ecclesias prædictas optare, aut de distributionibus ratione Pilei debitis participare, seu earum occasione aliquid a pro tempore existente Camerario, & Depositorio Collegii eorumdem Cardinalium petere non posse, & ipsos Camerarium, & Depositarium ad eis aliquid ratione distributionum hujusmodi pro tempore earum absentie perfolvendum minime teneri.

§.2. Revocans ad effectum hujusmodi omnia, & singula indulta eisdem Cardinalibus præter, & contra statutum, & ordinationem hujusmodi etiam per Sanctitatem Suam, & Sedem Apostolicam etiam vigore Constitutionum inter ipsos Cardinales observari solitarum, & Consistorialium, aut alias quomodolibet concessa.

§.3. Volens eorum omnium tenores pro expressis haberi, & ea, quæ in posterum quomodo concedentur, minime suffragari.

§.4. Ac decernens præfens decretum a data ipsius effectum de cetero quoad præmissa sortiri debere, & sic judicari debere, ac irritum & c.

Actum Romæ in Consistorio die Veneris 12. mensis Junii 1556.

XIV.

Suppressa Confraternitate, quam Julius III. præposuerat gubernio Hospitalis S. Spiritus in Saxia de Urbe, Præceptoriam restituit Paulus, eamque confert Vincentio Cappello Veronensi.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Apostolicæ Sedis providentiæ nonnumquam ea, quæ consulte statuerat, ex saniori judicio consultius revocat, prout reor, & temporum qualitate pensata conspici in Domino salubriter expedire.

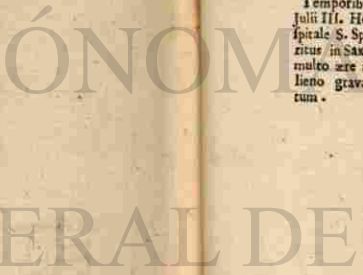
§.1. Dudum siquidem Præceptoriam Hospitalis nostri Sancti Spiritus in Saxia de Urbe Ordinis S. Augustini certo modo vacante se. rec. Julius Papa III. Prædecessor attendens, quod licet Hospitalis prædictum diversis Castris, & locis, ac aliis opulentissimis redditibus dotatum fuisset; Nilominus, sive crebra Præceptoris, per quem Hospitalis ipsum regebatur, mutatione, & qua exinde causabatur status ejusdem Hospitalis pro multum tempus infestis, sive illius pro tempore Præceptorum, sive commendatariorum incuria, aut eorum, qui Castris, & locis prædictis finitimi eatenus fuerant, potentia, seu injustis, & illicitis castrorum, & locorum, ac reddituum hujusmodi alienationibus, & distractionibus per tunc temporis Præceptores, sive Commendatarios, ac dilectos filios Conventum ejusdem Hospitalis factis, seu alias non solum

lum diversis ex Castris, & locis, ac redditibus hujusmodi privatum, verum etiam plurimo ære alieno oneratum fuerat, ex quo magnum, & notabile interesse quotannis solvere cogebatur, & quod nisi premissis aliquid efficac, & vehemens remedium adhiberetur, verisimiliter formidari poterat, ne ære alieno hujusmodi ex solutione ipsius interesse in dies crescente, Hospitalis prædictum aliquam notabilem jacturam incureret.

§.2. Et propterea considerans, quod si eidem Hospitali aliquid certum, & continuatum, ac nunquam deficiens regimen aliquot proborum, & timorate conscientie virorum constitueretur, & ordinaretur; exinde profecto res, & negocia ipsius Hospitalis diligentius, & solertius, ac cum majori eorum noticia ad Dei laudem, & honorem administrarentur, nec ipsum Hospitalis expensis manutendi Præceptorem, qui ut plurimum Prælatorum fungi consueverat, gravaretur indeque dictum æs alienum citius dilui, ac aliis inconvenientibus prædictis facilius occurrere, ac curæ infirmorum, & pauperum, atque infantium prædictorum efficacius insisteret, præmissis cum fratribus suis, de quorum numero tunc eramus, mature discussis, & desuper diligenti consideratione præhabita, de eorum consilio, & assensu Præceptoriam prædictam, qua Conventualis, & caput aliarum Præceptoriarum ab eodem Hospitalis dependentium existebat, ut præfertur, vacantem per suas literas perpetuo supprellit, & extinxit, ac in Ecclesia dicti Hospitalis unam Christianissimum Confraternitatem sub invocatione ejusdem Sancti Spiritus erexit, & instituit, & quod ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus Hospitalis prædictum per sex, aut arbitrio ejusdem Confraternitatis plures, seu pauciores ab ea eligendos Confratres Confraternitatis hujusmodi, quorum saltem unus esset Prælati, & aliqui in dignitate Ecclesiastica constituti, ac reliqui omnino clericali charactere insigniti, & nullatenus conjugati existerent, & quorum dimidia, seu ejusdem Confraternitatis arbitrio alia major pars singulis annis mutaretur, & variaretur, itaut alicujus eorum officium ultra biennium durare nequiret, & aliqui ex prioris anni Rectoribus, seu Administratoribus cum noviter electis, ut rerum noticia melius haberi posset, semper remanerent, cum ea, qua deceret, charitate regeberetur, & gubernaretur, ac qui ex eis sic electis majori dignitate præditus foret, se Præceptorem Hospitalis prædicti inscribere, & denominare, ac ab aliis inscribi, & denominari, diversaque tunc expressa, & alia per pro tempore existentem Præceptorem dicti Hospitalis in spiritualibus, & temporalibus fieri, & exerceri solita facere, & exerceri posset, & tam ipse, quam alii cum eo coelecti, ac reliqui in cura, regimine, & administratione prædictis secundo anno remanentes singulis hebdomadis semel, aut pluries, prout iuxta rerum, & negotiorum occurrentiam opus foret, in Domibus ipsius Hospitalis convenire,

Supprellit Præceptoriam ad ejus gubernium & administrationem instituit Julius Confraternitatem nonnullis datæ legibus.

T t 2 re,

Hoc remedium Hospitalis necessitate minime consultum est ob infirmitatem vel negligentiam Contrarium.

Revocatio in illi literis Preceptorum re- ficitur Paulus.

re, ac illius negocia, & res insimul tractare, & expedire, necnon curam, regimen, & administrationem ipsius Hospitalis intendere, ac omnia, & singula per pro tempore existentem Praeceptorem Hospitalis huiusmodi in temporalibus fieri, & exerceri solita in eisdem temporalibus facere, & exequi possent & deberent, ac omnino tenerentur, & simili consilio statuit, & ordinavit, prout in ipsi literis, quarum tenorem, ac si de verbo ad verbum infereretur presentibus haberi volumus pro expresso, plenius continetur.

§. 3. Cum autem ex forma literarum earundem ad curam, regimen, & administrationem Hospitalis huiusmodi eligantur viri Ecclesiastici, & huiusmodi viri licet probi, & timoratae sint conscientiae, Curiales tamen exiles, & diversis suis, & animorum suorum occurrentis impliciti, & quandoque negociis in ipso Hospitali contingentibus, quae magna, & laboriosa existant, minus idonei nunc temporibus statutis convenire nequeant, nunc diversa sentiant, & quasi res, & negocia dicti Hospitalis communitate possideant, ea quandoque communitate negligant, & sic non solum ipsi eam, quae sperabatur, utilitatem dicto Hospitali non afferant, verum etiam ex praemissis negotia ipsius Hospitalis in longum protrahantur, & provisiones necessariae temporibus debitis non fiant in maximum eiusdem Hospitalis, & in eo pro tempore receptorum infirmorum, & pauperum ac expositorum infantium detrimentum.

§. 4. Nos praemissis occurrere, & Hospitali praedictum, ne illi desit caput, per quod illius membra regantur, in suum pristinum statum restituere, eique de Praeceptore utili, & idoneo, ad quem omnia deferantur, & qui per suos idoneos ministros operis, & laboris patientes omnia disponat, & Cura eiusdem Hospitalis, tam in spiritualibus, quam in temporalibus intendat, & solus gloriam, & laudem recti regiminis consequatur, & e contra dedecus, & poenam illius cura neglecta, aut non recte administrata sentiat, providere volentes, motu proprio, non alicujus Nobis super hoc oblati petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & certa scientia nostris Hospitali praedictum adversus suppressionem, & extinctionem praedictas necnon in primum, & eum in quo ante, quam illa emanarent, erant statum Apostolica auctoritate tenore praesentium restituimus, reponimus, & plenarie reintegramus, ac restitutum, repositum, & plenarie reintegratum esse decernimus, & declaramus, necnon literas praedictas, omniaque, & singula in eis contenta suppressionem, & extinctionem huiusmodi concernentia auctoritate, & tenore praedictis revocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, ac pro revocatis, cassis, irritis, & nullis, ac inefficis, & viribus omnino vacuis haberi volumus, & pro potiori cautela in praedicto Hospitali eandemmet praepetoriam, quae in eo, ut praefertur, erat, quae Conventionalis, & caput aliarum Praepetoriarum praedictarum existat, ac privi-

legiis, indulus, favoribus, exemptionibus, libertatibus, jurisdictionibus, auctoritatibus, & facultatibus, ac demum iuribus omnibus, quibus ante illius suppressionem, & extinctionem praedictas utebatur, portebatur, & gaudebat, ac in eorum omnium possessione reali, & actuali, in qua prius erat, & nunc existat, & esse censetur in omnibus, & per omnia perinde, ac si praepetoria praedicta nunquam suppressa, aut extincta fuisset, de novo erigimus, & instituimus.

§. 5. Et insuper sperantes, quod dilectus filius Magister Franciscus Cappellus Clericus Veronensis Notarius, & familiaris noster gratia sibi suffragante divina eidem Hospitali esse poterit plurimum utilis, & etiam fructuosus, & propterea volentes eidem Franciscus, qui, & continuus commensalis noster existit, & quem, tam familiari experientia, quam etiam fide dignorum testimonio morum honestate decorum, & spiritualibus providum, etiam temporalibus circumspicuum, ac summa in Deum pietate, & singulari in Christi pauperes charitate praeditum, aliisque multiplicum virtutum donis insignitum esse jamdudum novimus, gratiam facere specialem, ipsamque Franciscum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, eundem Franciscum coram Nobis personaliter constitutum in fratrem dicti Hospitalis auctoritate, & tenore praedictis recipimus, ac sibi habitum per fratres ipsius Hospitalis gestari solum iuxta eisdem Hospitalis consuetudinem exhibemus, & professionem regularem per eosdem fratres emitti solum, quam idem Franciscus in nostris manibus sponte emisit, eisdem auctoritate, & tenore recipimus, & admittimus. Necnon Praepetoriam praedictam, cuius, & illi annexorum fructuum, reddituum, & proventuum verum secundum communem estimationem valorem annuum praesentibus haberi volumus pro expresso per restitutionem, repositionem, & reintegrationem, ac erectionem, & institutionem huiusmodi apud Sedem Apostolicam vacantem, de qua, pro eo, quod Nos dudum omnes Praepetorias ceteraque beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura secularia, & quorumvis ordinum regularia apud dictam Sedem tunc vacantia, & in antea vacatum collationi, & dispositioni nostrae reservaveramus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Nullus praeter Nos hac vice disponere potuit, sive potest, & si ipsa Praepetoria dispositioni Apostolica specialiter, vel alias generaliter reservata existat, & ad eam consueverit quis per electionem assumi, eique cura etiam jurisdictionalis imminet animarum cum annexis huiusmodi, ac omnibus iuribus, & pertinenti-

Praepetorem constituitur Praepetorem Capellum.

Clausula irritant.

Deputati Exequutores harum literarum.

Derogatio contrarium.

tiis suis Apostolica auctoritate praedicta sibi motu simili conferimus, & de illa etiam providemus, cumque Religioni Sancti Spiritus huiusmodi, & dilectis filiis illius Domorum Praepetoribus, Rectoribus, fratribus, & personis in Praepetorem generalem praeficimus.

§. 6. Decernentes prout est, irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentatum forsitan est haecenus, vel in posterum contigerit attentari.

§. 7. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Patriarcha Hierosolymitano, & Venetianis, ac Polen. Episcopis per Apostolica scripta pari motu mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios eundem Franciscum, vel Procuratorem suum ejus nomine in corporalem possessionem praepetoriae Hospitalis huiusmodi, ac annexorum, Juriumque, & pertinentiarum praedictarum inducant auctoritate nostra, & defendant inductum, amoto exinde quolibet detentore, prout Nos etiam per praesentes inducimus, & amovemus, facientes eundem Franciscum, vel pro eo Procuratorem praedictum ad praepetoriam Hospitalis huiusmodi, ut est moris, admitti sibi que de illius, ac annexorum praedictorum fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, & obventionibus universis integre responderi, ac a praedictis Conventu, Praepetoribus, Rectoribus, & personis obedientiam, & reverentiam congruentes, necnon a dilectis filiis, Vassallis, & aliis Subditis ejusdem Hospitalis consueta servitia, & jura sibi ab eis debita integre exhiberi. Contradictores auctoritate nostra appellatione postposita compescendo.

§. 8. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Hospitalis, & ordinis, necnon Religionis praedictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate, alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Hospitali, & Religioni sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam motu simili, aut alias quomodolibet concessis, & etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, illis praesertim, quibus inter alia caveri dicitur expresse, quod occurrente vacatione Praepetoriae Hospitalis huiusmodi praedicti Conventus electionem de futuro Praepetore, quibusvis provisionibus Apostolicis semotis cum consilio, & auctoritate pro tempore existentis ipsius Hospitalis Protectoris facere, & sic electum pro tempore existenti Romano Pontifici per eum in Praepetorem ipsius Hospitalis instituendum praesentare debeant. Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua ex quibus-

vis forma servanda esset, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque, aut si pro alio, vel aliis in dicto Hospitali scripta Apostolica forsitan sint directa, seu si aliqui super provisionibus sibi faciendis de Praepetoria huiusmodi speciales, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in dicta Urbe generales dictae Sedis, vel legatorum ejus literas imperraverint etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quibus omnibus ipsum Franciscum in affectu dicit Praepetoriae volumus anteferri, sed nullum per hoc eis quoad affectu Praepetoriae, vel beneficiorum aliorum praedictorum generari, seu si Conventui praedictis, vel quibusvis aliis communitate, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod ad receptionem, vel provisionem alicujus minime teneantur, & ad id compelli, aut quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint. Quodque de Praepetoria huiusmodi, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis ad eorum collationem, provisionem, praesentationem, electionem, seu quavis aliam dispositionem conjunctim vel separatim spectantibus nulli valeat providi per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Et qualibet alia dictae Sedis indulgentia generalis, vel specialis cuiuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus huiusmodi gratiae impediri valeat quomodolibet, vel differri. Et de qua ejusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto, idibus Junii Pont. nostri Anno II.

Dat. die 13 Junii 1556 An. II.

XV.

Cancellariae criminales Status Ecclesiastici, ex quavis causa praeterquam vere onerosa, quibuscumque concessa Rev. Camera Apost. applicantur. Ordinationes, per Cancellarios observanda praesentibus, cum privilegiorum elargitione.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex nonnumquam secundum varietatem temporum statuta mutat humana, & alias desuper disponit, prout evidens subditorum utilitas, & aliae rationales cause id exposcunt. Cum itaque sicut Nobis nuper innotuit, officia Notariatus, seu Cancellariae in criminibus Civitatum, & Terrarum Nobis, & Romanae Ecclesiae subiectarum & per Legatos, Vice-

Caus. illius Constitutioni

gatos, Gubernatores, Potestates, & alios officiales ex commissione Apostolica regi & gubernari solitarum, propter diversas salariorum ex eisdem officiis percipi solitorum inter alias personas divisiones, diversa onera, & gravamina patiantur, & inde fiat, ut ipsi Notarii, seu Cancellarii sepius subditos Civitatum, & Terrarum earundem diversis, & injustis exactionibus afficiant, & in illis causante contributione huiusmodi manuteneantur, & quod peius est, propter recessum, & diversas mutationes eorumdem Notariorum, seu Cancellariorum acta, sententia, condemnationes, instrumenta, & alia scriptura officiorum huiusmodi, cum ea, qua decet, diligentia non conserventur, & sepius per eosdem Notarios, & Cancellarios in diversas mundi regiones asportentur, in grave subditorum eorumdem, & Filii, ac Camere Apostolicæ damnum, præjudicium, & iacturam.

§.1. Nos præmissis quantum possumus obviare volentes, ac singulas provisiones, concessionis, & quavis alias dispositiones de prædictis Notariatus, & Cancellariæ officiis in criminalibus, ac ubi civilia negotia per Notarium, seu Cancellarium exerceri solent, etiam de huiusmodi officiis, que non sint ad dispositionem Communitatis loci etiam in civilibus; necnon etiam de officiis Notariatus civilium causarum provinciarum, & dictæ Sedi subiectarum, que per deputatos a Legatis, & Vicelegatis pro tempore hactenus exerceri solita sint, & ad præsens exercentur, quibusvis personis cuiuscumque dignitatis existentibus per quoscumque Romanos Pontifices, ac etiam Nos & eosdem Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Potestates, ac alios officiales, perpetuo, vel ad tempus alias quam ex causa onerosa factas, eorum veriores tenores, datas, & decreta, etiam irritantia in eis apposita, ac causas propter quas factæ, & concessæ fuerunt, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, harum serie revocantes, & annullantes, & revocatas & annullatas esse, nullasque, & invalidas, nulliusque roboris vel momenti existere, & nemini suffragari, aut prodesse posse decernentes, ipsaque officia quibusvis Legationibus, Guberniis, Potestatibus, & aliis officiis penitus, & omnino perpetuo dismembrantes, & separantes, ac pro tempore existentes Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Potestates, & alios officiales ulterius in eisdem Officiis Notariatus, & Cancellariæ se intromittere, aut alias de illis aliquo modo disponere nullatenus posse, neque debere, illaque exercentes ab illis amovendos esse, & amoveri debere decernentes, ac eadem officia Camere prædictæ applicantes, & ad Camera ipsam in futurum perpetuo spectare declarantes.

§.2. Venerabilem fratrem nostrum Hieronymum Episcopum Torcellanum modernum, & pro tempore existentem Thesaurarium nostrum generalem totius Status Ecclesiæ, & Camere huiusmodi Commissarium generalem, ad omnia & singula No-

tariatus, & Cancellaria in criminalibus, & ubi causæ civiles, & criminales mixtæ, & per unum, & eundem Notarium exerceri solent, etiam in civilibus quarumcumque civitatum, terrarum, & castrorum totius Status Ecclesiastici: necnon notariatus similium causarum provinciarum huiusmodi, etiam sub Legationibus quorumcumque Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, aut ipsorum Cardinalium, vel aliarum personarum, ad vitam, seu alias eis concessarum comprehensæ cum eorum scripturis, si quæ reperiantur, necnon honoribus, oneribus & emolumentis, ac cum obligationibus, clausulis, cautelis, decretis & capitulis infrascriptis, necnon pactis, & conditionibus, & pro pretio, seu pretis dicto Thesaurario bene visis, in utilitatem ipsius Camere convertendis, & applicandis, ad vitam quibusvis personis vendendum, & alienandum nomine eiusdem Camere, & in illius utilitatem, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine tenore præsentium, constituimus & deputamus. Dantes & concedentes illi plenam, & liberam facultatem, auctoritatem, & potestatem, Camera ipsam præmissorum occasione in amplissima forma obligandi, aliaque in præmissis, & circa ea necessaria, & opportuna faciendi, & exercendi, ac unum & plures Commissarios cum eisdem facultate, potestate, & auctoritate, ac alias prout sibi videbitur, ad præmissa deputandi. Ac decernentes qualcumque venditiones, alienationes, concessionis de eisdem officiis per eundem Thesaurarium, & Commissarios per eum pro tempore deputatos nomine eiusdem Camere faciendas, perpetuis futuris temporibus validas, & efficaces existere, & ad omnia, que per eos fieri super præmissis contigerit, Camera ipsam omnino teneri, & obligatam esse, nec personas ipsas, quibus officia huiusmodi emptionis titulo, per Thesaurarium, seu Commissarios ipsos concedentur, per Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Potestates, & alios officiales præfatos pro tempore existentes quovis modo directe, vel indirecte, quovis quæsito colore, vel ingenio desuper molestari, seu impediri posse, neque debere. Sed si ipsos desuper molestari, aut impediri contigerit, Camera ipsam ad illos defendendum, & manutenendum omnino teneri. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, etiam dictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, ac interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & interpretari debere, ac ex nunc irritum & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.3. Volumus autem quod singulorum prædictorum officiorum, quando per illa retinentium resignationes, aut obitus, seu quamcumque aliam dimissionem, vel amissionem, vacare contigerit, expeditiones fiant per supplicationem, in omnibus & per omnia,

Revocat hie Pontifex quascumque concessionem Cancellarium, propter quam ex causa onerosa factæ, esse Camera Apostolicæ applicat.

Thesaurarius que deputat ad illas alienandum ad vitam tantummodo.

Cancellarie sunt resignabiles & vacabiles uti alia officia Rom. Curie.

nia, prout alia officia Romanæ Curie vacabilia expediuntur & expediri solita sunt. Quodque huiusmodi officia possint vendi per ipsum Thesaurarium pro eo meliori pretio quod reperitur, literasque patentes desuper expedire, & per mortem illa obtinentium vacant, nisi prius hic in alma Urbe nostra, aut extra eam ad instar aliorum officiorum vacabilium vendita, aut cessa fuerint, que venditiones, seu cessiones expediri debeant more solito per supplicationes exhibendas pro tempore existentium nostro & successorum nostrorum Romanorum Pontificum Datario.

§.4. Et insuper huiusmodi officiis liceat accipere pecuniam in societatem, prout accipitur super aliis officiis vacabilibus, servata tamen forma moderationis per Nos ultimo facta.

§.5. Et quod nemini provincialium liceat emere officia notariatus generalium, illius provincie, que intelligi debeat omnia regio, que per unum Legatum, seu Gubernatores regi est solita. Alia vero officia particularia civitatum, terrarum & locorum a quovis emi possint, dummodo talis emptor non sit illius civitatis, terre, seu loci, eisque territorii & districtus.

§.6. Et insuper ipsi Notarii utantur, potentiantur, & gaudeant omnibus immunitatibus, exemptionibus, prerogativis, honoribus, & privilegiis, quibus Notarii dictæ Curie utantur, potentiantur, & gaudent, ac si in dicta Urbe residerent. Sitque eorum, Iudex eiusdem Camere Auditor generalis, excepto in rebus ab eorum officiis dependentibus.

§.7. Ipsique Notarii habeant facultatem quecumque arma gerendi per totum Statum Ecclesiasticum, & quoad præcedentiam cum aliis loci Notariis, ac etiam quoad immunitates, & exemptiones, servetur id, quod servari consueverat ante venditionem huiusmodi officiorum.

§.8. Nec ipsi Notarii, & Cancellarii teneantur neque sint obligati lucra eorum, participare, seu dividere cum ipsis Legatis, Gubernatoribus, Potestatibus, Locatenentibus, aut aliis superioribus, sive Communitatibus, sed totum id, quod secundum taxas infrascriptas lucrabuntur, sit eorum liberum.

§.9. Et e contra Legati, seu Gubernatores, aut alii prædicti non teneantur præter voluntatem eorum, victum præstare Cancellariis, & Notariis ipsis, sed tantum habitationes eis dari solitas consignent.

§.10. Sigillum tamen excipitur, cuius emolumentum sit Superioris. Et secretarie provinciarum sint reservate.

§.11. Nullusque alius Notarius tam in Curis generalibus, quam in particularibus civitatibus, terris, & locis, possit rogari, & scribere acta, seu contractus cautionis, pacis, & induciarum, aut alias scripturas, & præcepta causarum criminalium, aut aliarum per similes Cancellarios, & Notarios criminales rogari solitarum. Decernentes irritum, & inane, quicquid per alios esset scriptum, aut receptum.

Et desuper accipitur pecunia ad Societatem.

Provinciales eas non possunt habere.

Cancellarii gaudent privilegio Not. Cur. Rom.

Arma gestare possunt.

Lucra cum Gubernatoribus, non participant.

Habitationem ab eis habent.

Sigillum & secretarie est Gubernat.

Cancellarii tantum de rogant de pace etc.

§.12. Quodque ipsi Notarii, sive Cancellarii criminales possint etiam rogari de quibuscumque contractibus civilibus, dummodo non sit expresse prohibitum per statuta, ordinationes, sive privilegia illius loci.

§.13. Solutiones vero recipere non possint, nisi secundum taxas in scriptis editas in quovis loco, & ubi non essent taxate, vel taxæ per desuetudinem abrogata essent, secundum consuetum, quod consuetum cum interventu Gubernatoris, aut alterius officialis, declarare, & taxare, easdemque taxas scribere, aut Typis excudi facere, & publicare possint, & debeant Communitates locorum, adeo ut omnibus note sint. Et talis Notarius accipiens ultra debitum, prima vice teneatur ad restitutionem parti solventi, & quadruplum dictæ Camere Apostolicæ: Secunda vice, ultra restitutionem, parti solventi, & ultra quadruplum dictæ Camere Apostolicæ teneatur ad poenam, quinquaginta ducatorum auri de Camera applicandorum ipsi Camere. Tertia vice ultra restitutionem, ad arbitrium Iudicis possint privari eorum officiis.

§.14. Nec possint ipsi Cancellarii, & Notarii revelare aliquod examen cuiuscumque rei pro quavis causa, aut illius copiam dare, nisi prius a Iudice decretum fuerit, quod dari debeat, sub poena amissionis officii, super quo procedi possit contra eos criminaliter, & accusator lucratur quartam partem.

§.15. Teneanturque, & obligati sint dicti Cancellarii, & Notarii tenere infrascriptos libros, videlicet: Unum chartæ membrana coopertum corio, in quo simul ac rogati fuerunt de aliqua sententia, tam, condemnatoria quam absolutoria authenticam extendendo, cum subscriptione & signo suo, infra tres dies scribere debeant, sub poena viginquaginta ducatorum eidem Camere applicandorum. Et alium chartæ papyri, in quo teneantur scribere omnes inquisitiones, denuncias, & querelas. Ac alium similem in quo testium examina scribantur. Necnon alium similem in quo scribantur omnes actus ordinarii occurrentes cum productis scripturarum quarumcumque tam pro fisco quam pro aliis, neque, aliquam scripturam restituere debeant, nisi prius in eodem libro registrata fuerit. Ac alium similem, in quo scribantur omnia examina facta pro informatione Curie, & quavis alia informatio, que daretur contra quemcumque reum, & omnia examina, seu constituta ipsorum reorum. Et alium, similem librum, in quo scribantur omnes cautiones induciarum, & pacis, ac alterius cuiuscumque generis instrumenta, tam ad officium quam ad particulares personas spectantia, de quibus rogabuntur. Reliquum, vero similem librum, in quo scribantur omnes supplicationes gratiarum cuiuscumque generis, aut commissioam, que venient super causis criminalibus, sive mixtis, nec aliquem processum cassare possint, etiam, de mandato superioris, sine supplicatione, nec

Taxas obferunt.

Examen non revelent, neque dent copiam absque Iudicis decreto.

Libros hic enumeratos teneant.

Alios contractus ipsi rogare possunt.

nec antequam in dicto libro sit registrata, & si secus fiet, irritum sit, & inane, ac Cancellarius, sive Notarius pro qualibet vice cadat in poenam quinquaginta scutorum. praefata Camera applicandorum, a qua poena se excusare non valeat sub praeepto alicujus superioris, praeterquam Romani Pontificis, necnon in eodem libro teneantur scribere omnia inventaria simul, ac sicut sub eadem poena, quae inventaria pro causis criminalibus, aut mixtis, nec scribi, nec fieri etiam de mandato superioris possint ab alio, quam a praedicto Notario, & Cancellario, sive eius substituto. Quodque omnes praefati libri sint titulati secundum ipsorum continentiam, & articulati, ac bullati per ordinem paginarum, cum signo Communitatis illius loci, in quo libro infra octo dies, a die rogatus, seu praesentationis, aut productionis computandos describantur, & registrentur, & in publicam formam redigantur, & subscribantur, sub poena arbitrio syndicatorum.

S. indicentur stare debent.

*Scripturas si-
slo officii ob-
signare con-
tur.*

*Officia per
substitutores co-
tercere va-
leant.*

§.16. Item teneantur, & sint obligati quotiescumque mutabitur Gubernator, vel Potestas, sive alius quivis Iudex, aut superior, qui in hujusmodi officio intervenerint, stare syndicati, una cum eodem superiore, sub eisdemmet syndicatoribus.

§.17. Ac si vacaverint sive renunciaverint hujusmodi officium, consignare omnes scripturas, & libros per inventarium subscriptum a cedente, & emente, ac Cancellario Communitatis illius loci absque reservatione alicujus scripturae, quod inventarium ad evitandas fraudes servetur penes dictam Communitatis Cancellarium. Idemque fiat, si officium vacaverit per privationem, & si vacaverit per mortem, haeredes teneantur facere hujusmodi consignationem.

§.18. Possintque praedicti Cancellarii, & Notarii, hujusmodi officia exercere per substitutos ejusdem sufficientiae ab ipsis eligendos, dummodo non sint ejusdem provinciae, si officia fuerint generalia, sed si fuerint particularium civitatum, & locorum substituti, sint earum qualitatum, quae per praesentia capitula requiruntur in Cancellariis & Notariis principalibus, qui substituti admitti non possint, nisi prius in Camera ipsa idoneas cautiones praestiterint de fideliter exercendo dicta officia, & de stando syndicati, sicut superius est ordinatum de Notariis principalibus sub poenis praedictis, cum hac declaratione, quod casu quo hujusmodi substituti, & eorum cautiones non fuerint idoneae, aut non solverint poenas contentas in praesentibus capitulis, pro eis Notarius principalis teneatur ad omne damnum, & interesse, sive restitutionem per dictos substitutos fiendam, & sub poena amissionis officii in casibus praedictis, praeterquam si substituti hujusmodi solverent ipsi summam aequivalentem officio, & quae de Notariis ad criminalia dicta sunt, & ordinata, servare teneantur respective etiam Notarii ad civilia, quorum officia juxta supradicta vendi, & alienari possint.

§.19. Non obstantibus quibusvis Consti-

tutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Civitatum, & Terrarum, ac Provincia- rum hujusmodi statutis, & consuetudinibus, necnon quibusvis facultatibus, & indultis, quibusvis Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Potestatibus, & aliis personis per quoscumque Romanos Pontifices, & Camera ipsam, ac etiam Nos, necnon quibusvis donationibus, concessionibus, & aliis dispensationibus quibusvis personis de hujusmodi officiis quomodolibet factis, dummodo non ex causa onerosa, quae tamen infra scriptis legibus, ac ordinationibus sub- jacere intelligantur, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Provin- ciis, Civitatibus, & Terris, per Praedeces- sores praedictos, ac etiam Nos, & eandem Camera, etiam Motu proprio, etiam consistorialiter, ac alias quomodolibet con- cessis, approbatis, & innovatis, quas, & quae illorum omnium vim, effectum, datas, & tenorem pro expressis habentes ad effectum praemissorum revocamus, irritamus, & annullamus, illisque specialiter, & ex- pressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c.

Datum Romae apud S. Marcum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto, Kal. Septembris, Pont. nostri anno II.

1556.
Quibuscum-
que non ob-
stantibus.

*Dot. P. A. II.
1. Septemb.*

XVI.

Contra occupantes aut invadentes bona, terras, & loca Rey. Cam. Apost. Et contra se ingerentes in beneficiis ecclesiasticis, non expeditis literis Apostolicis. Ac non solventes in tempore annatas, & quinquennia, census, canones, aliaque regalia d. Camerae debita.

Adversus hujusmodi occupatores vid. Jo. XXII. Const. XXX. Inter Tom. III. Par. II. fol. 182. Clem. VI. Const. VIII. Et si solentem T. III. Par. II. Leon. X. Const. XIV. Inter Tom. III. Par. III. fol. 410. ac Bullas in die Canon. Domini quotannis a Summo Rom. Pontif. legi solitas, quarum aliquas in hoc opere posui.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuum rei memoriam.

Incumbentia Nobis, & Camerae nostrae Apostolicae in dies graviora onera Nos admonent, & cogunt, ut indemnitati ipsius Camerae, quantum cum Deo possumus, diligenter intendamus.

Exordium.

§.1. Nam licet sel. record. Greg. XII. universis, & singulis cujuscumque gradus, status, ordinis, praereminentiae, vel conditionis existant, etiam si Pontificali, aut Regali, vel Reginali, seu quavis alia, Ecclesiastica, vel mundana dignitate praefulgeant, etiam si fuerint S. R. E. Cardinales districtius inhibuerit, ne aliquid de bonis mobilibus, & stabilibus, quae ad dictam Camerae quo-

Gregor. XII. (cujus Const. hic non habet) poenas hic expressas imposuit occupantibus bona Rev. Camerae Apost.

modolibet pertinuerint, directe, vel indirecte, quovis quaesito colore, invadere, capere, detinere, aut occupare praesument, alioquin persona talia praesumentes, nisi infra decem dies a praesumptionis tempore proxime enumerando, ea restituerint, aut revelaverint agentibus ejusdem Camerae, vel aliis, per quos ad Romanum Pontificem pro tempore existentem perveniant, poenam dupli, & si bona occupata valorem decem florenorum auri transcenderint, sententiam excommunicationis incurrant, a qua non nisi, certis tunc expressis modo, & forma absolvi possint, & ultra poenam, & sententiam praefatas, si persona Ecclesiastica fuerint, omnibus praetuleris, dignitatibus, & beneficiis Ecclesiasticis, quae obtinent, absque aliquo hominis ministerio sint privati, & inhabiles ad illa, vel alia in posterum obtinenda: si vero laici extiterint, omnibus feudis, & bonis, quae in terris ipsius Romanae, aut aliarum Ecclesiarum, obtinent, etiam sint privati, & feuda ad dominos devoluta, & bona hujusmodi eidem Camerae confiscata.

Alexander V. (cujus Const. hic non habet) decrevit, ut provisio de Ecclesiis expeditis fieret super provisionibus literis Apost. infra annum, & literis non expeditis regimini Ecclesiae se non ingerent.

§.2. Et Alexander V. per unam statuerit, & decreverit, quod illi quibus in futurum, de Patriarchalibus seu Metropolitanis, vel aliis cathedralibus Ecclesiis, ac monasteriis, seu Prioratibus Conventualibus, etiam in administrationem, vel commendam, seu alias quomodolibet provideri contingeret, sub poena privationis Ecclesiarum monasteriorum, & prioratuum hujusmodi, ac omnis juris eis ex provisionibus praefatis quomodolibet acquisitis, quam quemlibet negligentem incurrere voluit eo ipso, ac ejus Ecclesias, monasteria, & prioratus, ex tunc prout ex ea die vacare, & Sedis Apostolicae dispositioni specialiter reservata esse decrevit, & declaravit, tenerentur, & deberent infra annum a die provisionis computandum, literas super eorum provisionibus hujusmodi in totum usque ad earum receptionem inclusive expedire fecisse, & interim sub eadem poena, per se vel alios absque literis ipsis de regimine, & gubernatione seu administratione Ecclesiarum, monasteriorum, & prioratuum praefatorum, vel alicujus eorum seu bonorum eorundem, in spiritualibus vel temporalibus, nullatenus se ingerere, vel aliter se immiscere, aut super his vel eorum aliquo, seu dependentibus vel connexis, jurisdictionem aliquam quomodolibet exercere praesumerent, decernentes ex tunc irritum, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Pius II. (cujus Const. hic non habet) statuit obligatos ad solutionem annuatum, non solventes in terminis praefatis, poenas de quibus hic, incurrere.

§.3. Ac Pius II. per aliam statuerit, & ordinaverit, atque decreverit, & declaraverit, quod omnes, & singula obligationes, quae ex illa die super annatas quoruncumque beneficiarum in dicta Camera recipiuntur, intelligerentur quod obligati si infra eis praefixos terminos Collectoribus Camerae in partibus pro tempore existentibus satisfacere defecissent, ipso facto, lapsis ipsis terminis, tam sententiam excommu-

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

nicationis incurrerent quam beneficiis pro quibus in dicta Camera se obligassent, omnino privati esse censerentur. Illi vero qui non pro se, sed pro aliis super hujusmodi annatis se obligarent, ultra incursum sententiae excommunicationis hujusmodi, si in termino constituto dictae Camerae vel ejus Collectoribus non solvissent, omnibus beneficiis, quae obtinerent, ipso facto privati esse intelligerentur, & eorum beneficia hujusmodi possent in eventum praefatum per quemcumque licite, & libere impetrari.

§.4. Et Innocentius VIII. per reliquam Constitutionem suam, ordinationem Pii, omniaque, & singula in ea contenta comprobaverit, & statuerit quod illi qui dictae Camerae se ex tunc obligarent, sententiam excommunicationis, & poenam privationis hujusmodi juxta ordinationem Pii hujusmodi omnino incurrerent, & impetrantes beneficia per privationem eandem vacantia, vel contra eos de ipsa privatione excipientes per quoscumque Auditores audiri deberent, nec eo praetextu, quod ordinatio praefata non fuisset recepta, aut moribus utentium comprobata repelli possent. Et insuper voluerit, quod quietantia, quas praefati obligati, a Collectoribus seu Subcollectoribus Camerae Apostolicae haberent, nullam fidem facerent, nisi per publicum probarentur instrumentum.

Innoc. VIII. (cujus Const. habet in T. III. P. I. fol.) confirmavit Const. Pii II. in §. 2.

§.5. Necnon Julius etiam II. Romanus Pontifex praedecessor noster sua Constitutione perpetuo valitura declaraverit, decreverit, statuerit & ordinaverit, quod Constitutiones Alexandri, Pii, & Innocentii praedecessorum hujusmodi, etiam quoad censuras & poenas, etiam privationis in eis expressas quoad futura, in omnibus, & per omnia juxta illarum tenores omnino inviolabiliter perpetuis futuris temporibus observarentur. Et quod illi, quos pro annatis hujusmodi dictae Camerae teneri contingeret, etiam si illasolvere non promississent, seu ad illarum solutionem se aliter specialiter non obligassent, si literas Apostolicas, aliqua machinatione vel fraude adhibita, absque solutione annata, aut obligatione in eadem Camera recepissent, dummodo beneficia ipsa forent realiter assecuti, ad solutionem annatae, & jurium praedictorum efficaciter tenerentur, & nisi infra quatuor si citramontani, & octo menses si ultramontani forent, de annata debita satisfacerent eidem Camerae, vel ejus Collectoribus, & de satisfactione hujusmodi per instrumentum publicum constaret, lapsa termino praefato beneficiis pro quibus de annata solvenda tenerentur, omnino essent, & intelligerentur eo ipso privati.

Julius II. declaravit, & amplioribus Const. Alex. V. Pii & Innoc. VIII.

§.6. Et demum dilectus filius Alexander Pallentius noster, & Camerae nostrae Apostolicae procurator Fiscalis, coram dilectis filiis Guidone Asciano S. Mariae in Via-lata Diacono Cardinali, nostro & Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario, ac Praesidentibus, & Clericis ipsius Camerae tunc infimul coadunatis & congregatis, omnes facultates, devolutiones, privationes ju-

Fiscus igitur in Cam. Ap. acceptavit omnes devolutiones & cauditates per quoscumque aliquod solveret obligatos incurtas &c.

V u

rium

rium, amissiones instrumentorum, & contractuum resolutiones, & extinctiones, ac legales, conventionales, & quaslibet alias poenas per quoscumque feudatarios, vassallos, emphyteutas, censuarios, commendatarios, livellarios, & conductores, ac alios quoscumque, etiam ratione monasteriorum, Ecclesiarum, Beneficiorum, & Congregationum Regularium, seu exemptionum eis concessarum, Camere Apostolice prefate respondere, vel solvere, aut aliquid ab ea recognoscere, seu aliter solvere obligatos, aut debitores incurfas, tam declaratas, quam non declaratas. Necnon jura quaecumque dictae Camere, & Sedi Apostolice jam quassita, vel ex facto tunc praeterito, aut nunc praesenti, seu alias quomodolibet, quaerenda, five realiter, five in spe tantum, & tam ea, quae ipso jure, & facto quaerentur, seu quaesita fuissent, quam illa, quae declaratoriam, seu sententiam requirerent, acceptaverit, ac specialiter & expresse declaraverit, reputaveritque omnes, & singulos, qui eatenus non responderant, & integraliter non adimpleverant ab ipsis debita, & promissa, ac conventa, & aliter qualitercumque contraveniant, tam in omittendo, quam in committendo, ab eorum praetentis juribus, & contractibus, necnon feudis, censibus, livellis, Monasteriis, & Monasteriorum commendis, ac quibuscumque aliis rebus, & juribus ceditis, & decadutos, privatosque esse, & eorum commendas cessasse, & consequenter omnes eorum praetentis concessionis, omnesque contractus finitos, sopitos, & extinctos in favorem ipsius Camere esse, protestatusque fuerit aliquem cujusvis status, gradus, qualitatis, conditionis, dignitatis, & praeminentiae esset, etiam Imperiali, Regali, aut mundana, seu Ecclesiastica, vel quacumque alia dignitate, quae specialem, & expressam requireret mentionem, praesulgeret, admitti non debere ad solutionem, vel satisfactionem alicujus census, canonis responsionis, vel recognitionis, aut cujuslibet alterius rei promissae, vel debita, aut aliter etiam pro usu praerogativarum, & exemptionum, ac honorum, rerum, ac jurium eis forsitan concessorum, & illorum fructuum, reddituum, & proventuum danda, seu solvenda, nisi conditionaliter, scilicet sine praesudicio quorumcumque jurium Sedi, & Camere praefatis, ac Fisco nostro quomodolibet acquisitionum, & competentium, vel quae eis acquiri, & competere possent quomodocumque, & quandocumque, ex quavis ratione, & causa, & particulariter ex eo, quod Regna, Ducatus, Civitates, Castra, Oppida, Terrae, Villae, tenimenta, casalia, lacus, sylvae, proprietates, Monasteria, Ecclesiae, Hospitalia, beneficia, prioratus, praepositatus, dignitates, & alia quaecumque bona, & jura corporalia, & incorporalia, ac alterius cujuscumque generis in feudum Ducale, & Regale, seu alias quomodolibet nobile, & gentile, seu ignobile, vel census, & emphyteuticum perpetuum, sed ad

tempus, ad generationem, & nominationem respective, aut alias quomodocumque, & qualitercumque data, vel responsionis, seu cujusvis alterius debiti non factam, aut non perfectam, seu non congruo loco, & tempore, aut per illegitimam personam subsecutam, vel ob contraventionem, & inobservantiam contractuum, & capitulorum, seu alias quomodolibet, & ex quacumque causa, etiam invaliditatis concessionum, & titulorum, & illorum finis, aut resolutionis, seu alia, quae de jure, vel facto dici, & cogitari possent devoluta, & seu venient devolvenda, vel spectarent, & pertinerent, ac spectare, & pertinere possent, aut deberent, seu quia exemptiones, & immunitates praefate essent finita, & extincta.

§. 7. Ac successive Clerici Camere hujusmodi, per eorum definitivam sententiam declaraverint, & procuraverint, omnes, & singulos feudatarios, vassallos, emphyteutas, censuarios, commendatarios Monasteriorum etiam consistorialium, ac aliorum beneficiorum, necnon livellarios, conductores, & alios praefate Camere respondentes, & solventes, aut aliquid ab ea recognoscere, seu aliter solvere obligatos, & debitores, qui eatenus non solverant, vel non responderant, seu integraliter non adimpleverant ab ipsis debita, vel promissa, aut contenta, seu aliter qualitercumque contraveniant, tam in omittendo, quam in committendo, & eorum quemlibet pro contumacibus, & ut contumaces reputandos esse, eosque sic contumaces sententiam excommunicationis, ac alias censuras, & poenas etiam privationis in literis Gregorii, & Alexandri Praedecessorum hujusmodi, ac praememorae Pauli Papae III. Praedecessoris nostri, contra non solventes, & respondentes praefate Camere, & ad quae tenentur, emanatis contentas damnabiliter incidisse, & incurrisse ipsos feudatarios, vassallos, aut emphyteutas, censuarios, commendatarios, livellarios, & conductores, aliosque dictae Camere respondentes, vel solventes, aut ab ea aliquid recognoscere, vel alias solvere obligatos, & debitores, qui eatenus non solverant, aut non responderant, vel non adimpleverant ab eis debita, vel promissa, aut conventa, seu aliter quomodocumque contraveniant, tam in omittendo, quam in committendo, ab eorum juribus, contractibus, feudis, censibus, livellis, Monasteriis, Prioratibus, Ecclesiis, & beneficiis, ac ipsorum Monasteriorum commendis, praerogativis, & exemptionibus, ac immunitatibus, necnon Regnis, Ducatibus, civitatibus, castris, oppidis, terris, villis, tenimentis, casalibus, lacubus, sylvis, Hospitalibus, Praepositatibus, & quibuscumque aliis bonis, & juribus, corporalibus, & incorporalibus, aut cujuscumque alterius generis in feudum Ducale, Regale, & alias quomodolibet nobile, seu ignobile, aut incensum emphyteuticum perpetuum, vel temporale, seu ad generationem, & nomi-

Camera autem declaravit tales non solventes incidisse in dictas poenas.

nationem respective, vel alias quomodocumque, & qualitercumque, datis, vel concessis, cecidisse, & privatos fuisse illorumque commendas cessasse, dictaque Monasteria, etiam consistorialia, & beneficia vacare, & eorum concessionem, ac contractus omnes in favorem Camere Apostolice finitos, sopitos, & extinctos esse; necnon eosdem emphyteutas, censuarios, commendatarios, livellarios, conductores, & alios quoscumque praefate Camere respondentes, vel solventes, aut ab ea aliquid recognoscere, vel alias solvere obligatos, aut debitores, qui eatenus jura eisdem Sedi, & Camere non solverant, aut responderant, & integraliter non adimpleverant ab ipsis debita promissa, vel contenta, aut alias qualitercumque contraveniant, tam in omittendo, quam in committendo, juribus, contractibus, feudis, immunitatibus, exemptionibus, & praerogativis praedictis ulterius frui, & gaudere non posse, & eis super illis perpetuum silentium imponendum esse.

Nihilominus occupatores bonorum R. Cam. cessant, ut hic illa restituerent, & provisi de Ecclesia ingenerant in administratione illorum, literis Apostolicis expeditis, & non solutis avaris.

§. 8. Nihilominus occupatores bonorum hujusmodi ea restituere, aut revelare, & hinc de quorum personis Patriarchalibus, seu Metropolitanis, vel aliis Cathedralibus Ecclesiis, seu Monasteriis pro tempore provisi literas super eorum provisionibus hujusmodi expediri facere non curant, quinimmo literis ipsis non expeditis, & ad se non receptis, seu non solutis annata juribus Camere debitis, de regimine, & gubernatione, seu administratione Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, & aliorum beneficiorum hujusmodi se intromittere, & jurisdictionem eisdem Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, & beneficiis incumbentem exercere, ac praefati occupatores feuda, census, livellos, Monasteria, & alias res, & jura, a quibus, ut praefertur, cecidisse declarati fuerunt, detinere, ac concessionibus eis factis, necnon contractibus jam, ut praemittitur, finitis, & sopitis, ac immunitatibus, & exemptionibus jam resolutis, & cessantibus, uti praesumunt, sententias, censuras, & poenas praedictas damnabiliter incurrendo, & in eis more aspidis surdae insurdescendo, in animarum suarum periculum, & dictae Camere dispendium non modicum.

Hic igitur Pontifex confirmat dictam sententiam Clericorum, & Constitutiones Praedecessorum.

§. 9. Nos tam animarum saluti, quam ejusdem Camere indemnitati providere volentes, tam generales, quae anno quolibet, in vigilia, & festo Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli sunt, quam alias contra nonnullos particulares debitores, qui postmodum per eosdem clericos ad solutionem eorum debitorum condemnati fuerunt, in specie factas monitiones, & protestationes, necnon protestationem Alexandri procuratoris hujusmodi admittentes, & sententiam praedictam, & in ea contenta quaecumque approbantes, & confirmantes, necnon eorumdem Praedecessorum nostrorum vestigiis inherentes, motu proprio, non ad ipsius Alexandri procuratoris, aut alterius pro eo Nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & ex

certa scientia nostra Constitutiones Gregorii, Alexandri, Pii, & Innocentii, necnon Julii Praedecessorum hujusmodi contenta, Apostolica auctoritate, tenore praesentium approbamus, & innovamus, ac perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari debere decernimus. Volentes, & Apostolica auctoritate praefata, sine tamen praesudicio sententiarum in praefata Camera vel alio tribunali contra particulares debitores latarum, & quarumcumque litium, & causarum super hujusmodi debitis, vel aliquo eorum indecimarum pendendum, ac jurium Fisco nostro, aut ab eo causam habentibus in praemissis quomodolibet competentium, quibus nullo modo praesudicare, sed ea omnia in suis statu, gradu, robore, & terminis, in quibus de praesenti reperiuntur, remanere, & esse volumus.

§. 10. Statuentes quod nisi infra duos menses a publicatione praesentium computandos, quacumque praescriptione, etiam centenaria & ultra, praetensa vel praetendenda non obstante, occupatores seu detentores bonorum Camere, & Sedis praedictarum, ac Romanae Ecclesiae ea restituerint, & feudatarii, vassalli, emphyteuta, censuarii, ac monasteriorum etiam consistorialium, & prioratuum commendatarii, livellarii, conductores, & alii praefate Camere respondentes, seu alias etiam ratione exemptionum, libertatum, & immunitatum eis concessarum, vel annatarum, seu quinquenniorum, aut aliter qualitercumque, & quomodocumque aliquid solvere obligati, seu in aliquo debitorum de eo, in quo Camera, Sedi, & Ecclesiae praefatis tenentur, integre satisfecerint, & praemissa, seu contenta, aut alias ab eis debita non impleverint, omnes & singulas sententias, & poenas, tam ecclesiasticas quam temporales, in singulis literis Praedecessorum, & protestatione Alexandri procuratoris, ac sententia Clericorum hujusmodi contentas, & etiam privationis feudorum, & aliorum bonorum, & Monasteriorum, etiam consistorialium, quorum occasione, etiam propter eorum exemptionem & immunitatem solvunt, ac eorumdem monasteriorum commendarum cessationis eo ipso incurrant, & absque alia declaratione desuper fienda incurrisse censentur, feudaque & bona ad Nos devoluta, & monasteria ipsa per alios a Nobis & dicta Sede libero impetrari possint, prout etiam Nos tenore praesentium eos omnes sententias, censuras & poenas praedictas expresse innodamus, ac privatos esse, commendasque cessasse ex nunc decernimus & declaramus, & nihilominus ad satisfactionem Cam. Apostolice omnino teneantur.

§. 11. Decernentes eos ab alio quam a Rom. Pontifice, praeterquam in mortis articulo constitutos, & pravia debita satisfactione absolvi non posse.

§. 12. Sicq. in praemissis omnibus & singulis per quoscumque iudices & commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, ac eorum Collegium, in

Occupatores bonorum, seu debitorum R. Cam. Ap. non restituentes, vel solventes infra duos menses a die publicationis, (quam poena in fine) poenas in sententia, & Constitutionibus praedictis contentas incurrant.

Abolitionem sibi reservat.

Decretum istans.

in quavis causa & instantia, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi auctoritate, & facultate, indicari, & definiti debere, ac si secus super iis a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Classificatio de rogatione.

§. 13. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quae singuli praedecessores praefati in singulis eorum literis voluerunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem praesentes littere ad omnium quorum interest notitiam deducantur, nullusque deinceps adversus eas aliquam excusationem praetendere, aut ignorantiam allegare valeat, volumus, & auctoritate Apostolica tenore praesentium decernimus, eas in valvis Camerae Apostolicae tribus vicibus, & tribus diversis diebus, dum ipsa Camera durabit, dimitti, affixionemque huiusmodi omnes praefatos afficere in omnibus, & per omnia, perinde ac si ipsi, & eorum cuilibet personaliter litterae huiusmodi intimatae forent, ipsasque demum literas nostras in libro Camerae praedictae ad perpetuam rei memoriam referri & registrari.

D. P. An. II, 25. Octobris.

Nulli ergo &c.
Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto, octavo Kalen. Novembris, Pontificatus nostri Anno II.

Publicatio.

Anno a Nativitate Domini 1556. indictione xiii. Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & D. N. D. Pauli divina providentia Papa IV. Anno ejus II. diebus vero tribus, diversis vicibus, & diebus, videlicet 26. & 30. mensis Octobris proxime praeteriti, & die 3. praesentis mensis Novembris 1556. praesentes retroscriptae litterae Apostolicae in forma expeditae, affixae, & publicatae fuerunt in plena Camera Apostolica, ut moris est, in diebus superius nominatis in plena Camera Apostolica dum starent ad iura reddendam in forma solita, cum omnibus solemnitatibus in similibus solitis fieri, & consuetis, per me Thomam Roger praefati Sanctissimi D. N. Papa Cursorem.

Jo. Freile Mag. Curs.

modo, aut sine illa vel illo, resignandis, & dimittendis, maxima cum instantia obtinere procurantibus.

Prohibitio supponendi se &c. pro obtinendis beneficiis ecclesiasticis.

§. 1. Nos praemissis fraudibus, & dolis, ac haeresi simoniace, quantum cum Deo possumus, efficaciter occurrere volentes, Apostolica auctoritate tenore praesentium statuimus, & ordinamus, atque decernimus, quod de cetero omnes, & singuli, qui post publicationem praesentium in locis infra scriptis faciendam, occasione beneficiorum obtinendorum se alios esse simulaverint, & tamquam tales se in examine supposuerint, aut beneficia pro personis id ignorantibus, seu pro se, vel pro aliis, cum oblatione alicujus pensionis annuae, aut pro aliis, cum spe pensionem annuam, aut aliud quantumvis modicum temporale commodum ab eis consequendi, vel pro seipsis principaliter, animo & intentione ea postmodum in favorem aliorum, etiam quantumvis idoneorum, & benemeritorum, cum simili pensione, aut commodo, aut etiam sine eo resignandi obtinere procuraverint, cujuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis existant, etiam si Episcopali, aut alia majori dignitate Ecclesiastica, vel Cardinalatus honore, seu mundana, etiam Regia, Ducali aut Marchionali praecminentia praesuleant, excommunicationis, & anathematis, ac maledictionis aeternae sententiam, a qua nisi a Nobis, aut Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant, necnon privationis omnium, & singulorum beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, & quorumvis Ordinum Regularium per eos in titulum vel commendam, aut alias quomodolibet obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia, in posterum obtinenda penam eo ipso absque alia desuper facienda declaratione incurrant, ita ut confitto solum summarie, & extrajudicialiter, quod ipsi contra tenorem praesentium aliquid fecerint, per curiae causarum Camerae Apostolicae generalem Auditorem, seu Viceauditorem, vel ejus Locumtenentem pro talibus, & ut tales publicari possint.

Annullatio provisionum sic obtentorum.

§. 2. Et nihilominus, sic, ut praefertur, obtentae provisiones, & commendae, aliaque dispositiones nullae sint, irritae, & inanes, nullumque alicui jus in ipsis beneficiis, vel ad illa tribuant, nec aliquis earum vigore fructus suos faciat, sed ad eorum restitutionem teneantur, possintque beneficia, tam sic impetrata, quam per eos antea obtenta, tamquam modo praemisso vacantia, a Nobis, & Romano Pontifice pro tempore existente dumtaxat libere impetrari.

Extensio ad Monasteria &c. Monialium.

§. 3. Volumusque statutum, ordinationem, & decretum nostra huiusmodi, etiam quoad monasteria monialium, & alia beneficia per moniales, aut alias mulieres obtineri solita locum habere.

Derogatio contrarium.

§. 4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac quibusvis privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, quibusvis

personis, etiam ut praemittitur, qualificatis, etiam in forma confessionalis, & quod interdicti, suspendi, vel excommunicari nequeant, quomodolibet concessis, quae eis contra praemissa in aliquo susfragari non posse decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Iussu publicandi.

§. 5. Ceterum ne quisquam statuti, & ordinationis, ac decreti nostri huiusmodi ignorantiam praetendere possit, volumus praesentes, quarum solam signaturam sufficere decernimus, in aedium residentiae praefati Datarii, & Cancellariae Apostolicae valvis, & acie Campi Florae per aliquem ex Curforibus nostris publicari, & earum exemplum, inibi affigi, & dimitti, publicationemque & affixionem huiusmodi omnes, & singulos archaere, perinde, ac si eadem praesentes illis personaliter intimatae, & insinuatae fuissent, contrariis non obstantibus quibuscumque.

Placet Motu proprio I.

Papa subscripserit. Publi. P. A. III die 27. Nov.

Affixus fuit supradictus Motus proprius die 27. Novemb. 1557. Tryphon Victorellus Mag. Curs.

Quod provisiones Ecclesiarum Cathedralium in uno Consistorio Summi Pontificis proponantur, & in alio praevius Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium votis expediantur.

Re Regest. in Archiv. Pa.

PAULUS PAPA IV.

Sanctissimus Dominus noster attendens auctoritati suffragiorum in Consistorio suo secreto, coram Sua Sanctitate pro tempore latorum plurimum detrahi. Si incuncti ferantur non intercedente aliquo temporis intervallo, quod de negotio informare, & opportune deliberare possit. Et propterea cupiens, ut Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus in ferendis suffragiis huiusmodi, praesertim in provisionibus Ecclesiarum Cathedralium, quae in dicto Consistorio sunt congruum tempus ad se de negotio plene informandum, & mature deliberandum praestetur, nec vota ipsa violenta videantur, statuit, decrevit, & ordinavit, quod de cetero perpetuis futuris temporibus non provideatur Ecclesiis praedictis pro tempore quovis modo vacantibus eo Consistorio, quo ille proposita fuerint, sed illarum provisio semper differatur ad aliud Consistorium, & interim Cardinales ipsi de rebus ad negotium facientibus se plene informant, & mature super voto per eos ferendo deliberent.

Dat. die 1. Decem. 1557.

Datum Romae die Veneris tertia mensis Decembris millesimo quingentesimo quinquagesimo septimo in Consistorio.

Resti-

XIX.

Restitutio Festivitate Cathedre S. Petri Apostoli Romae, pro die 18. mensis Januarii, in toto Orbe, preservata alia festivitate Cathedre Antiochene juxta Ritum die 22. mensis Februarii celebranda.

PAULUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

S. Petrus Cathedram Episcopalem Romae constituit, & tandem una cum Paulus Urbem nostram inchoavit, & ideo Magistra veritas, & Orbi Caput illa effecta est.

Ineffabilis divina providentiae altitudo, quae nullis inclusis limitibus, caelestia patitur, & terrena disponit sui recti censura-judicii, voluit ut beatus Petrus Apostolorum Princeps, qui prius a Salvatore nostro Domino Jesu Christo dictum fuerat, Tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, postquam Antiochie aliquandiu resederat, Romam veniens, Cathedram in ea constitueret Episcopalem, eamque viginti quinque annis regeret, & demum Simonis Magi detectis fallaciis, & clavis praestigis, ipsoque Simone Mago superato, idem Petrus, & cum eo Gloriosus Coapostolus suus Paulus vas electionis Romanam Ecclesiam plantarent, & suo sanguine consecrarent, ut ubi caput superstitionis erat, illic caput existeret sanctitatis, & ubi gentium Principes habitabant, Ecclesiarum Principes morarentur, & quae prius erat magistra erroris, fieret magistra veritatis, essetque ibi gens sancta, populus electus, civitas sacerdotalis, & Regia, & per sacram Beati Petri Cathedram ipsa Urbs caput Orbis effecta latius praesideret religione divina, quam antea praesideret dominatione terrena. Verum licet Urbs ipsa multo plus debeat eidem Petro, qui eam per Cathedram Episcopalem in ea constitutam regnis caelestibus inferendam condidit, quam illis, quorum studio prima moenia suorum fundamenta iacta fuerunt, ex quibus is qui illi nomen dedit, fraterna eam cade sedavit, Festivitate tamen ipsius Cathedrae, quae juxta antiquissimorum sanctorum Patrum nostrorum testimonium quindodecimo Kal. Februarii fuit, & in diversis Orbis Christiani, & praesertim Galliae, & Hispaniae partibus, dicta die solemniter celebratur, minime observet, celebratque solum festivitatem Cathedrae Antiochena, quae octavo Kal. Martii juxta eorumdem Patrum testimonium fuit, tamquam idem Salvator noster, qui saepius infirma eligit, ut fortia quaeque confirmat, non respiciens imbecillitatem nostram, Festivitate Cathedrae, qua ipse Petrus Apostolus Romae primum sedit, nostris temporibus celebrandam, seu potius antiquae celebritati restituendam reservaverit.

Ideo hic Praefixi festivitatem Cathedrae S. Petri Romae, sub duplici officio celebrari jubet sub die 18. Januarii.

§.1. Quamobrem considerantes, quod si in hac Urbe Cathedram Ecclesiae Antiochena pie, & solemniter veneramus, justum est etiam, & conveniens, ut festivitatem Cathedrae, qua praefatus Apostolus Romae primum sedit eo solemnius, & magis pie celebremus, quo magis Urbs ipsa illi te-

netur, & debet, non dedignantur etiam inferiores Ecclesias in hoc imitari, Festivitate Cathedrae, qua idem beatus Petrus Romae primum sedit, eadem die quindodecimo Kal. Februarii, non solum in hac Alma Urbe, verum etiam in universis Orbis Ecclesiis, etiam in quibus illa ad praesens celebratur, sub duplici officio annis singulis perpetuis futuris temporibus solemniter celebrari volumus, & mandamus.

§.2. Festivitate alterius Cathedrae, quae dicta die octavo Kal. Martii celebratur, nihil propter hoc detrahendo, sed illam juxta laudabilem hactenus superinde observatam consuetudinem celebrari debere decernendo.

§.3. Nulli ergo omnino hominum &c. Datum Romae apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo quinquagesimo octavo, VIII. Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno III.

Aliud festum preservat.

Sanctio pontificalis, D. P. A. III, 6 Januarii.

Et Regulae Archiepiscopalis.

Paulus initio sui Pontificatus indicit resignaciones publicandas esse infra sex menses, alias decedente indebeno resignare, Resignacionem hujusmodi per obitum vacante censetur.

XX.

Sancita, & declarationes super Resignacionibus Beneficiorum publicandis infra sex menses.

§.1. Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Dominus Paulus divina providentia Papa IV, qui in crastinum sua ad Summi Apostolatus apicem assumptionis Praedecessorum suorum vestigiis inherendo, inter alia statuit, & ordinavit, prout etiam singuli Praedecessores praefati statuere, & ordinare consueverant, quod quaecumque beneficia Ecclesiastica in Romana Curia resignata, nisi de illis facta resignaciones infra sex menses a die data publicationis, & non a die praesenti consensus computandos, ubi beneficia ipsa consistant, vel possessio illorum ab eis, quod id contingeret, petita extitisset, si resignantes illa postmodum in eorumdem resignatorum beneficiorum possessione decederent, non per resignationem, sed per obitum hujusmodi vacare censerentur. Collationes quoque, & quavis alia dispositiones de illis tamquam per resignationem vacantibus facta, & inde sequuta quaecumque nullius sint roboris, vel momenti.

§.2. Et cui nuper innotuit nonnullos etiam juris peritos, & dictae Curiae Officiales, ac causarum Palatii Apostolici Auditores contendere, quod resignaciones de beneficiis in manibus Praedecessorum Sanctitatis Suae facta statuto, & ordinationi Praedecessorum hujusmodi tamquam illa per obitum eorumdem Praedecessorum expiraverint, non subiciantur, & sub statuto, & ordinatione Sanctitatis Suae tamquam futura, & non praeterita concernentibus non comprehendantur: & sic occasionem praestare, ut fraudi fiat legi, & resignaciones hujusmodi infra dictos sex menses non publicentur, nec ipsorum resignatorum beneficiorum possessio ab eis, quos id contingit, petatur: quinimo resignantes ipsi beneficia per eos resignata

Cum tamen nonnulli oratorum futuri sive pro Beneficiis resignatis temporibus Praedecessorum Pontificum;

signata usque ad eorum obitum sua aliquo titulo detineant, & eorum fructus percipiant in animarum suarum perniciem, & personarum de eisdem beneficiis tanquam per obitum vacantibus pro tempore provisorum detrimentum.

Rem elatius declarat.

§.3. Volentes periculis animarum occurrere, & indemnitati personarum hujusmodi consulere, declaravit suae intentionis semper fuisse, & esse, ut quaecumque resignaciones de quibusvis beneficiis Ecclesiasticis etiam in manibus Praedecessorum hujusmodi eatenus facta, & nondum solum plenarium effectum sortite, etiam si infra sex menses obitum eorumdem Praedecessorum praecedentes facta, nec super illis consensus tempore eorumdem Praedecessorum praesenti fuerint, statuto, & ordinationi suis praedictis subijcerentur, & subijciantur de praesenti, & sub illis comprehendantur, & comprehendantur de praesenti: quodque si non satisfacto statuto, & ordinationi suis hujusmodi, ii, qui beneficia praedicta in manibus eorumdem Praedecessorum resignaverant in eorumdem resignatorum beneficiorum possessione decederent, beneficia ipsa non per resignationem, sed per obitum hujusmodi vacare censerentur, & in posterum censentur. Collationes quoque, & quavis alia dispositiones de illis tamquam per resignationem vacantibus facta, & faciendae, & inde sequuta, & sequenda quaecumque nullius essent, & in posterum sint roboris, vel momenti.

Et secundum praesentem declarationem ubique definiti licet hac super re decretum.

§.4. Decernens sic, & non aliter per quoscumque Judices, & Commissarios quavis etiam Apostolica auctoritate fungentes, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, & causarum Palatii Apostolici hujusmodi Auditores in quibusvis etiam per appellationem pendentes, & in posterum movendis causis, & quavis eorum Instantia, sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi auctoritate, & facultate iudicari, diffiniri, & interpretari debere, ac irritum &c.

Placet publicetur, & describatur. I.

XXI.

Contra Religiosos professos, extra Claustra Religionum vagantes, & Apostatas, eorumque fautores. Cum revocatione privilegiorum quibuscumque Ordinibus concessorum recipiendi Religiosos alterius Ordinis.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Plures Pontifices multa statuerunt ad collendum abusu apostasiae.

Postquam divina bonitas, Nos, licet immeritos, ad summi Apostolatus fastigium assumere dignata est, nunquam cessavimus, abusus, qui in Ecclesia Dei, seu in Sede Apostolica indulgentia, seu hominum malitia irreplisse cernuntur, pro viribus tollere, & Ecclesiam ipsam in pristi-

num candorem restituere, diversas ad hoc saluberrimas Constitutiones edendo, & inviolabiliter observari mandando. Verum, cum non omnino uno, & eodem tempore excogitari, nedum perfici potuerint, quinimo circa ea sit Nobis singulis ferme diebus aliquid enitendum, abusu Apostasiae, quae per regulares personas sub diversis falsis praetextibus quotidie incurritur, ulterius parcendum non esse censuimus. Nam licet diversi Romani Pontifices Praedecessores Nostri, per eorum Constitutiones complura contra Apostasiam hujusmodi ediderint statuta, & ordinationes, nondum tamen est plenum contra eam adinventum remedium.

§.1. Quinimo diversi diversorum etiam Mendicantium Ordinum religiosi, propria salutis immemores, Deique timore postposito, sub praetextu, Alii videlicet, quod Religioni, & Ordini in genere ob varias confectas causas adstricti non sint, & superinde sententiam declaratoriam obtinuerint, Alii quod beneficium Ecclesiasticum curatum affecuti sint, Alii quod extra regularia sui Ordinis loca standi, & alicui beneficio Ecclesiastico deserendi a suis superioribus licentiam habent, & alii diversis aliis confectis coloribus, alii vero nullo suffulti praetextu, sed temeritate propria contra proprium iuramentum per eos in eorum professione praescriptum, & regularia sui Ordinis instituta, extra claustra suorum regularium locorum degunt, & in saeculo aliqui habitu sui Ordinis retento, alii illo abiecto in habitu praesbyterorum secularium, & complures in habitu laicali temere vagantur. Et postquam Deo fidem fallere non sunt veriti, cetera omnia quantumvis gravissima, & detestanda, levia, & licita reputantes, alii Parochianos eorum curae commissos falsam doctrinam docere, & pravis opinionibus, ac haereticis replere, alii uxores ducere, alii sive paupertate eos cogent, sive diabolico instinctu secularibus, & mechanicis negotiis sedare, alii seditionibus popularibus, conjurationibus contra Principes, & alios, ac quibusvis aliis sevis actibus se implicare, & cetera omnia nequissima facere praesumunt, in gravissimam divinae maiestatis offensam, & religionis opprobrium, ac animarum suarum perniciem, & aliorum Christi fidelium scandalo.

§.2. Quamobrem considerantes, Apostasias hujusmodi in finibus erroribus in eadem Dei Ecclesia causam praestare, & propterea volentes contra Apostasiam ipsam plenius providere, & eam, quantum Nobis ex alto conceditur, de medio tollere, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolica potestate plenitudine, omnes, & singulos, qui post professionem per eos in aetate legitima constitutos, in aliquo approbato, etiam militari Ordine pure, & libere emissam, vel si ante aetatem legitimam professi fuerint post illam per eos in ipsa aetate legitima constitutos, pure, & libere, ratam, & gratam habitam, temeritate propria, aut quovis praetextu, vel causa, etiam si se religioni, & Ordini non adstrictos esse sine cau-

Religiosi diversorum Ordinum sub variis praetextibus extra claustra Religionis degunt, & Apostasiae notae incurunt & errores multos committunt.

Ideo hic Praefixi declarat ut qui in legitima aetate professionem libere fecerint, aut ante aetatem factam constituit, si extra claustra Religionis vagabunt prout hic expressas incurant.

causae cognitione, & his quae a jure requiruntur servari, omittis, vel non legitime probatis, declarari obtinuerint, aut beneficium ecclesiasticum, etiam curatum non precedente legitima dispensatione possideant, vel alicui beneficio ecclesiastico, etiam curato alterius nomine deserviant, extra claustra suorum regularium locorum degunt, aut in posterum degent, omnibus & singulis beneficiis ecclesiasticis, cum cura & sine cura, secularibus, aut sui, vel cujusvis Ordinis regularibus, per eos quomodolibet obtentis, & de cetero obtinent, cujuscumque qualitas fuerint, ac fructibus, redditibus, & proventus ecclesiasticis, eis quomodolibet reservatis, seu assignatis, necnon Baccalariatus, Licentiatum, Doctoratus, & Magisterii, ac quibusvis aliis in jure Canonico, vel civili, aut theologia, seu medicina, vel artibus, aut quavis alia facultate gradibus per eos etiam antequam religionem ingrederentur, obtentis, seu assecutis, necnon quacumque ministerio ecclesiastico, Apostolica auctoritate tenore praesentium penitus, & omnino privamus, ac ad illa, & alia quaecumque, & qualiacumque in posterum obtinenda, seu fructus, redditus, & proventus ecclesiasticos percipiendos, aut gradus assequendos perpetuo inabilitamus, & ab executione quorumcumque ecclesiasticorum, etiam sacrorum, & praesertim presbyteratus ordinum, necnon omnium ministerio ecclesiastico praedicto perpetuo suspendimus, privatosque, & inhabiles, ac suspensos esse. Necnon beneficia ipsa de jure, & de facto, etiam ad hoc, ut eorum ordinarii collatores ea aliis libere conferre possint, & nisi ea infra tempus a Lateranensi Concilio statutum contulerint, collatio beneficiorum eorumdem ad immediatum illorum superiorem, & demum ad Nos, ac pro tempore existentem Rom. Pont. devolvatur. Patroni quoque eorumdem beneficiorum, personas idoneas infra tempus a jure statutum ad ipsa beneficia praesentare possint, & nisi praesentaverint, eorum libera collatio ad ordinarium spectet, & pertineat, vacante, ac reservationes fructuum, reddituum, & proventus hujusmodi expirare decernimus, ita ut de cetero ipsi Apostatae, quamdiu vixerint, aliqua beneficia ecclesiastica obtinere, vel aliquod officium ecclesiasticum exercere, aut fructus, redditus, & proventus ecclesiasticos, seu super illis pensiones annuas, percipere, vel exigere, seu curam animarum, vel aliquod ministerium ecclesiasticum exercere, aut sacramenta ecclesiastica ministrare, seu missam celebrare, aut praetextu ordinum, in quibus constituti erunt, aliquid facere, vel exequi nequeant, & pensiones, seu commenda, ac reservationes fructuum, reddituum, & proventus ecclesiasticorum, necnon assignationes pensionum annuarum eis etiam dicta auctoritate, etiam cum praesentium, toto earum tenore inserto plenaria derogatione pro tempore facta nulla sint, & irrita, ac viribus omnino careant, nec aliquid eis jus, aut titulum beneficium possidendi,

aut fructus, redditus, & proventus, seu pensiones hujusmodi exigendi, vel percipiendi tribuant. Ipsique sic privati inhabiles, & suspensi, fructus suos non faciant, sed ad illorum restitutionem teneantur. Et nihilominus si curam animarum exercere, vel Ecclesiastica sacramenta ministrare, seu missam celebrare, aut praetextu ordinum suorum praedictorum aliquid facere, aut aliquod ministerium Ecclesiasticum exequi praesumpserint, tamquam suspensi ab executione ordinum suorum, & in illis contra suspensionem ipsam, & in contemptum clavium ministrantes, condignis poenis omnino puniantur.

§.3. Et ut omnis vagandi occasio Apostatis hujusmodi tollatur, volumus, & lancimus, quod quavis tam Ecclesiastica quam secularis persona cujuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, & praeminentiae existant, etiam si Archiepiscopali, Patriarchali, aut alia majori ecclesiastica dignitate, etiam Cardinalatus honore, seu mundana, etiam Marchionali, Ducali, aut alia majori auctoritate, seu excellentia praesulgeant, aliquem Apostatarum eorumdem receptare, seu nutrire, vel illis quo minus ad eorum monasterium seu domum, vel alium locum regularem redeant, favorem, aut auxilium, seu consilium praestare non praesumant, & si eos receptaverint, vel illis ut praesertur, favorint, aut auxilium, seu consilium praestiterint, & per Ordinarium loci, sub quo moram trahent, communiti a praemissis non desisterint, sententiam excommunicationis eo ipso incurrant.

§.4. Et si patroni alicujus beneficii ecclesiastici, sive sint laici, sive clerici, aliquem ex eisdem Apostatis ad beneficium de eorum iure patronatus existentem tunc vacans praesentaverint, praesentationes hujusmodi sint eo ipso nullae, irritae, & inanes, ac viribus careant, & ipsi patroni jure praesentandi alios, ad eadem beneficia pro ea vice tantum privati existant.

§.5. Quodque superiores Ordinum, quos ipsi professi fuerint, & Ordinarii locorum, in quibus ipsi Apostatae pro tempore degent; tam conjunctim quam divisim eisdem Apostatas, ut ad eorum Monasteria redeant, requirere, & si ad dicta Monasteria redire cessaverint, distulerint, vel recusaverint, eos secundum Ordinis disciplinam monitione, praevia per censuras ecclesiasticas, & poenas etiam corporis afflictivas ad redeundum cogere, & compellere possint, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Quod si regularis Ordo hoc non patitur, auctoritate nostra providere valeant, ut talibus apud eadem monasteria in locis competentibus, si absque gravi scandalo fieri poterit, alioquin in aliis religiosis domibus ejusdem Ordinis ad agenda inibi poenitentiam vitae necessaria ministrantur. Si vero Apostatae hujusmodi se in his inobedientes praesertur, sint etiam auctoritate nostra majoris excommunicationis sententia eo ipso innodati, & superiores sui eos excommunicatos esse denuncient, ac ut tales ab om-

Receptoribus quoque & flutoribus poenas infligit.

Patroni etiam eos ad beneficia praesentantibus.

Ordinarii & Superiores Ordinum, contra eos procedere jubet.

ab omnibus suis subditis nunciari, & publicari faciant.

§.6. Teneanturque ipsi Apostatae cujuscumque Ordinis, Congregationis, & Habitibus fuerint, biretum nigrum duabus lineis albis ex tela confectis, & digito humano latis ab una extremitate ad aliam extremitatem circumductis distinctum, & per totam ejus circumferentiam simili linea alba fustulatum, ita ut omnes lineae praefatae oculis intuitum manifeste appareant, continue gestare. Et si sine bireto hujusmodi deprehensi fuerint, possint pro hujusmodi inobedientia, non solum per suos superiores, verum etiam per quoscumque tam Ecclesiasticos quam seculares Judices, & Magistratus condignis poenis puniri, & ad delationem ipsius Bireti, ut praesertur, distincti, & fustulti omnino compelli.

§.7. Decernentes quod de cetero, qui aliquem Ordinem approbatum, ut praesertur, tacite, vel expresse professi fuerint, & se illi Ordini non adstrictum esse contenderit, vel alias quovis modo, sive retento, sive dimisso habitu extra regularia loca ipsius Ordinis de jure aliquo casu stare posse putaverit, vel quavis ratione, aut praetextu super hoc postulaverit, seu supplicaverit, literas, quas a Nobis, seu officio Poenitentiarie nostrae obtinebit, Cardinali Protectori, seu Vice-protectori ipsius Ordinis in curia residenti, & Procuratori generali Ordinis, dirigi, & praesentari facere, ac coram eo in hoc negotio, cum plena causae cognitione procedere teneantur, alias omnia, & singula, per ipsum professum in praemissis gesta, nullius sint roboris, vel momenti, litteraeque aliis directa nullam jurisdictionem tribuant.

§.8. Quodque omnes, & singulae translationes de Apostatis ipsis ad alium Ordinem, etiam per Nos aut Praedecessores nostros, vel per officium Poenitentiarie hujusmodi hactenus factae, & quas deinceps fieri contigerit, nisi ad archiepiscopalem, vel parem ordinem facta fuerint, & ipsi sic translati in Monasteriis, in quibus regularis observantia vigeat, actu maneat, nulla sint, & irritae, ipsique sic translati in primum Ordinem, etiam si in Ordine, ad quem translati fuerint, professionem in eo emitti solitam emisserint, redire teneantur. Et si post unam, & secundam monitionem sibi a Praelatis, seu Superioribus Ordinum, a quibus translati sunt, factam, redire distulerint, aut neglexerint, liceat ipsis Praelatis, seu Superioribus procedere contra eos, modo, & mediis contra Apostatas statutis.

§.9. Et nihilominus praefatos sic translatos, & ut praesertur, non redeuntes, ad ministracione cujuscumque Ecclesiastici beneficii, seu officii, & Praelaturae perpetuo privamus, & privatos esse, necnon bona quaecumque, mobilia seu immobilia, ac census, redditus, & proventus, jura, & actiones per eosdem fratres, tam egresos, & egestos quam ad alium Ordinem, ut praesertur, translatos, seu de licentia suorum superiorum extra eorum monasteria stantes tempo-

Apostatae biretum de quo hic gestare tenentur.

Professi, qui praesertur extra claustra stare posse, pro cetero teneantur ut hic.

Translationes de apostatis nullae sunt nisi ad parem, vel archiepiscopalem Ordinem & in observantia maneat. At hic haberi etiam Conc. Trid. Sess. 14. cap. 10.

Translati praedicti redeant ad Ordinem aliquem poenas hic postea incurrant.

re, quo extra Monasteria sui Ordinis hactenus acquisita, etiam si acquisitiones hujusmodi ab ipsis fratribus ex redditibus beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura ab ipsis obtentorum, seu detentorum, aut ex propria industria, seu artificio, mercatura, vel ex testamento seu successione ab intestato quorumvis consanguineorum, affinium, vel amicorum suorum, aut quorumcumque aliorum factae sint, non Fisco nostro, aut Camera nostrae Apostolicae, sed religioni, aut Monasteriis, in qua, seu quibus primo professi fuerint, eo ipso applicata esse, & censeri debere decernimus, & declaramus, ita ut juxta regularia Religionis Monasteriorum hujusmodi instituta omnino distribuatur, & dispensari, nec super illis, per Protectores aut Superiores Religionis, & Monasteriorum praedictorum, aut quovis alios quacumque auctoritate fungentes aliqua compositio seu concordia, aut remissio fieri possit.

§.10. Sicque, & non alias, aliter, nec alio modo in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis etiam dicta Apostolica auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi auctoritate, & facultate, judicari, & deserviri debere, ac si se super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.11. Et quoniam experientia rerum Magistra docente, cognovimus privilegia cunctis fere Ordinibus concessa recipiendi professos aliorum Ordinum in eorum monasteriis, domibus, & regularibus locis, materiam praestare Apostatis hujusmodi per seculum evagandi, praesertim cum diversis Ordinibus hujusmodi Superiores Praelati Apostatas hujusmodi recipiant, & postquam illis eorum habitum regularem exhibuerint, eis standi extra Monasterium licentiam concedant, Nos ab usui hujusmodi occurrere volentes, omnia, & singula privilegia, & indulgentia Apostolica quibusvis Ordinibus, Monasteriis, & Domibus, seu aliis regularibus locis (Carthusiensi, & Eremitis Camandulensi exemo realiter degentibus dumtaxat exceptis) super recipiendis Canonice regularibus, seu Monachis, vel Fratribus aliorum Ordinum per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, sub quibusvis verborum formis, & tenoribus, etiam Motu proprio, aut alias quomodolibet concessa, etiam Mare magnum nuncupata, quoad facultatem recipiendi eosdem Canonicos regulares, seu Monachos, & Fratres penitus, & omnino revocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, & viribus penitus, & omnino vacuumus.

§.12. Mandantes universis, & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, aliisque Dignitatibus, & locorum Ordinariis, ut ipsi per se, vel alium, seu alios praesentes literas, &

Decretum irritant.

Privilegia recipiendi fratres aliorum Ordinum vocat.

Locorum Ordinarii publicent hanc Constitutionem, illaque publicam faciant eis

eis contenta quacumque ubi, & quando ac quoties opus fuerit, solemniter publicantes, faciant dicta auctoritate nostra cassam praesentes literas plenarie, & totali executioni demandari, eos, qui illis contraverint, iuxta ipsarum literarum continentiam, & tenorem, condignis poenis plectendo, & puniendo, ac contradictores quoslibet, & rebelles, eisque in praemissis non parentes, per sententias, censuras & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia appellatione postposita compescendo, necnon legitimis super his habendis, servatis procellibus, sententias, censuras, & poenas praedictas, etiam iteratis vicibus, aggravando, invocato ad hoc etiam, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausula de registorie.

§.13. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & aliorum Regularium locorum, necnon Ordinum quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, & literis Apostolicis, etiam Mari magno, seu Bulla aurea, aut alias quomodolibet nuncupatis seu per officium penitentiariae huiusmodi expeditis, eisdem Apostolicis, seu translatis, ac nostro Sancti Spiritus in Saxia de Urbe Ordinis S. Augustini, & quibusvis aliis Hospitalibus, necnon B. Mariae Redemptionis captivorum, & de Mercede, ac quibusvis aliis monasteriis, & regularibus locis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam motu scientia, & potestate plenitudine similibus, aut alias quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exequuta forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso & forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Forma publicandi hanc Constitutionem non habet Bullam Pii IV. cit. in sub.

§. 14. Ut autem praesentes literae ad omnium, quorum interest, notitiam deducantur, nec aliquis earum ignorantiam praetendere, aut contra eas se excusare valeat, dicta auctoritate Apostolica statuimus, atque decernimus, ut ipsemet literae, vel earum transcriptum (cui manu Notarii publici subscribitur, & sigillo alicuius personae in dignitate

ecclesiastica constituta munito, eam prorsus fidem, in iudicio, & extra adhiberi debere volumus, quae ipsis originalibus literis adhiberetur, si facta, & realiter exhiberetur) in Basilica Principis Apostolorum, & Ecclesia S. Joannis Lateranen. ac Cancellaria Apostolica valvis, & acie Campi Florae per aliquos ex Curatoribus nostris publicentur, earum exemplo in singulis valvis, & acie praedictis affixo, & dimisso.

Nulli ergo &c.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo octavo, 13. Kal. Aug. Pontificatus nostri anno IV.

D. P. An. IV. 20. Julii.

XXII.

Quod Festum S. Dominici institutoris Ordinis Fratrum Praedicatorum, die 4. Aug. sub duplici officio celebretur.

Hoc Festum sub die 5. agi iusserat Gregor. IX. qui hunc Sanctum canonizavit, ut in eius Const. XL. Fons sapientiae, T. III. P. I. fol. 282.

PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

GLoriosus in Sanctis suis Deus, quia omnia operatur in omnibus, quosdam Doctores, quosdam Martyres, & quosdam Confessores, quos per anni circuitum, die ut plurimum, qua eos ad caelestia regna migrare contigit, Sancta veneratur universalis Ecclesia, ut Christianifideles eorum venerationi per exercitium bonorum operum vacantes, piis ante Thronum divinae Majestatis eorum suffragiis adjuvari, & exinde Deo propitio vitam aeternam facilius consequi valeant.

§.1. Verum cum hoc in exipio Christi Confessore Dominico, qui octavo Idus Augusti migravit ad Dominum, non observetur, quinimmo eius memoria Nonis Augusti, qua die, & festum Beatae Mariae a Nivibus, quae ea die de Coelo hic in Urbe in ca. Montis Exquilini parte, in qua nunc templum eiusdem Beatae Mariae Majoris visitur, volente Domino, ceciderunt, sub officio duplici celebramus, forsan ex eo quod ipsa die octavo Idus Augusti, Transfigurationem Domini, & Redemptoris nostri Jesu Christi sub simili officio duplici veneramur, diem eius obitus praeveniendo recolatur.

§.2. Nos considerantes Ecclesiam venerationi ipsius Virginis Dei genitricis Mariae in memoriam miraculi Nivium huiusmodi plurimum occupatam, celebrationi Festivitatis huius almi Dei Confessoris Domini plene vacare nequire, & exinde facile obvenire posse, ut memoria ipsius beati Dominici, qui Ordinem Fratrum Praedicatorum, inspirante Domino, fundavit, & instituit, ac inter quem plurima sanctitatis opera, & virtutis signa, quibus in carne positus clauit,

Sanctorum festum sub die eorum moris celebranda sunt.

S. Dominicus obiit die 6. Augusti.

Iste Pontifex ex causa hic relata, eius festum celebrari mandavit die 4. Aug.

ruit, diversorum curatis languoribus, loquelam mutis, visum cecis, surdis auditum, gressum paralyticis, & sanitatem pristinam languentibus restituit, in mentibus fidelium tepefecit, & volentes in praemissis opportune providere, habita super his cum venerabilibus fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus deliberatione matura, de eorum consilio, & unanimi consensu Festivitatem ipsam pridie Nonas Augusti singulis annis, perpetuis futuris temporibus in universis Orbis Ecclesiis sub duplici officio solemniter celebrari volumus, statuimus, & mandamus.

Indulgentia eius Ecclesiis visitantibus concedit.

§.3. Necnon de Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Apostolorum eius Petri, & Pauli auctoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christianifidelibus vere penitentibus, & confessis, qui in die Festivitatis huiusmodi Ecclesiam alicujus ex domibus dicti Ordinis, a primis vespers usque ad occasum Solis ejusdem Festivitatis devote visitaverint, & pro pace confirmanda, & unitate Ecclesiae Catholicae, Domino nostro Jesu Christo preces pie effuderint, decem annos, & totidem quadragenas de inunctis eis penitentibus misericorditer in Domino relaxamus.

Exemplis creandi jubet.

§.4. Et quia difficile foret praesentes literas ad singula quaque loca, in quibus de eis fides facienda erit, deferri, volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, quod earum transcriptis manu notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curiae Ecclesiasticae, aut personae in dignitate Ecclesiasticae constituta munitis, eadem prorsus fides adhibeatur ubique locorum, in iudicio, & extra, quae eisdem originalibus literis adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa.

Contrariis derogat.

§.5. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis ipsius Ordinis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo quinquagesimo octavo, VI. Idus Aug., Pont. nostri anno IV.

D. P. An. IV. 8. Augusti.

Publicatio. Anno a Nativitate D. 1559. Indictione 1. die vero 30. Julii, retroscriptae literae affixae, & publicatae fuerunt ad valvas, seu portas Ecclesiae Lateranensis, & Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariae Apostolicae, ac in acie Campi Florae, ut moris est, dimissi copiosius affixis in locis solitis, & consuetis, ut moris est, per mo Thomam Rogeri Sanctissimi, D. N. Papae Cursores, & S. Inquisitionis, per nos Thomam Rogeri, & Medardum Nicolai praebatos S.S.D.N. PP. Curf. Jacobus Carra Mag. Curf.

Contra ambientes Papatum, aut Papa vivente, eoque inconsulto, tractantes deligendo futuro Pontifice, ac eorum complices, & fautores.

De semoniaca autem Papae electione, habes in Julio II. Constit. V. Tom. III. Par. III. fol. 263. Cum tam divino.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum secundum Apostolum nemo debeat sibi honorem assumere, sed qui tamquam Aaron vocatur a Deo, facile ab omnibus judicari potest quam graviter excedant, errent, & peccent, qui tam inferiores, quam superiores dignitates ecclesiasticas, & ipsam denique beati Petri Sedem, ac Apostolicae dignitatis culmen, & apicem a Deo Optimo Maximo, a quo omnia bona procedunt, nulla prorsus humana ope, nec cuiusvis auxilio, consilio, vel favore interveniente, provenire non arbitrantur, sed illas tamquam venales, aut alias in dispositione mortalium constitutas, diversis modis, & mediis ambire, & assequi, seu potius usurpare praesumunt. Nam ut Romana, & cujuslibet alterius, tam ante quam post Domini Dei, & Redemptoris nostri Jesu Christi in terris adventum, bene instituta reipublica de ambitu, & contra ambitus reos sanctissimae promulgatas, & inviolabiliter observatas leges, ad praesentes mittimus, nonne huiusmodi detestabile ambitus scelus, etiam iure divino gravissime punitur, cum Absalon, qui regnum genitoris sui adhuc viventis ambiebat, ex mulo, cui infederat, elevatus, capillis capitis sui quereui suspensus remansit, & a Joab tribus lanceis in corde transfixus fuit? Nonne illud sacrorum Conciliorum a sancta Dei Ecclesia receptorum, & approbatorum auctoritas diversimode detestatur, & punit, cum quemcumque presbyterum, aut diaconum, seu clericum, qui Papa incolumi, & eo inconsulto, subscriptionem pro Romano Pontificatu commodare, aut picta promittere, seu sacramentum praebere tentaverit, aut aliquod suffragium polliceri, vel de hac causa privatis conventiculis factis, aliquod deliberare, & decernere praesumpserit, loci sui dignitate, & communionem privandum, anathematisque poena plectendum censeat, & propter occultas fraudes, & coniurationum huiusmodi secretas insidias, si quis harum actionum particeps, consilia eorum, qui de Pontificali agunt ambitu, ad notitiam Ecclesiae deferat, & rationabili probatione vincat, eum non solum ab omni culpa purgatum remanere, verum etiam remuneratione non indigna sublevari velit, & statuatur, & exinde, non modo sacrorum Canonum, sed etiam secularium legum inter pretes peritissimi, & probatissimi ambientes Papatum, aut super eo, Papa vivente, & inconsulto, tractantes seu conven-

Detestatio criminis ambitus.

conventiculas facientes, crimen lese majestatis in primo capite, & simoniace hareseos incurere decreverint, non sine clara & aperta ratione, cum omni tractatus, de loco, dignitate, & bono alicujus viventis, eo non consentiente ab utroque jure prohibeatur, & reprobationis presertim cum inde presertim votum captanda mortis, quod sacri canones, & veneranda leges passim abhorrent, & detestantur. Accedit quod cum inter Pontificem & Ecclesiam contrahatur spirituale conjugium, quod fortius carnali, gravissima poena utriusque juris censura imponatur iis, qui constante matrimonio, de alio coniuge tractare presumunt. Quare cum peccatis exigentibus, plures in dies B. Petri Sedem, Nobis viventibus, & inconfutis, ambire, & conventiculas superinde facere dignoscantur, & ad hoc suffragia S. R. E. Cardinalium obtinere, & quodammodo subarrare procurent, & fatagant.

§.1. Nos cupientes hujusmodi detestabile ambitus, & illi conjuncta simoniace hareseos, & lese majestatis crimina non solum nostris, sed etiam successorum nostrorum Romanorum Pontificum pro tempore existentium temporibus perpetuo abolere, & non solum ex usu, sed etiam ex mentibus hominum presentium in electione Romani Pontificis, qui Domini Dei, & Salvatoris nostri Jesu Christi in terris Vicarius existit, radicibus revellere, & in premissis pro tante rei necessitate, & periculi magnitudine, ut tenemur, salubriter providere, habita super his cum venerabilibus fratribus nostris ipsius S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, de eorum consilio, & unanimi assensu, hac nostra perpetuo valitura Constitutione, Apostolica auctoritate, & de nostra Apostolica potestate plenitudine, omnes, & singulas excommunicationis, suspensionis, & interdicti, ac privationis, & qualvis alias sententias, censuras, & poenas dudum a Romanis Pontificibus Predecessoribus nostris, aut sacris Conciliis, seu Sanctorum Patrum nostrorum decretis, statutis, capitulis, canonicis, & Constitutionibus, & ordinationibus contra sic ambientes quomodolibet latis, & promulgatas, approbamus, & innovamus, ac perpetuo observari, & in viridi observantia, si forsitan in ea non sint, reponi, & esse debere.

§.2. Necnon quoscumque in premissis tam nostro quam successorum nostrorum, predictorum tempore, publice, vel occulte, aut alias quomodolibet delinquentes cujuscumque status, gradus, conditionis, & preeminentie existant, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, aut alia majori Ecclesiastica dignitate, seu Cardinalatus honore, vel mundana, etiam Ducali, Regali, Reginali, aut Imperiali auctoritate, seu excellentia presulgeant, & eorum qualibet, sententias, censuras, & poenas predictas incurere volumus, & decernimus. Et nihilominus considerantes dignum esse, ut quos Dei timor a malo non

Confirmatione, & innovatio per artem quomodolibet promulgatam contra ambientes Patrum &c.

Poenae trahantur de electione futuro Pontificis eo vivente, & inconfutis.

revocat. Ecclesiastica saltem coerceat severitas disciplina, de similibus consilio, & assensu, ac auctoritate, & plenitudine potestatis volumus, & declarando statuimus, ordinamus, & decernimus, quod sententias, censuris, & poenis predictis in suis robore, & efficacia remanentibus, ac effectum suum sortientibus, omnes, & singuli, tam clerici quam utriusque sexus laici, qui per se, vel alios Nobis viventibus, & inconfutis, verbis, vel scriptis, aut nunciis cum aliquo de futuro Pontifice eligendo, hactenus tractaverint, vel testantur, seu in posterum, Romano Pontifice vivente, & inconfutis tractabunt, vel tentant, etiam si, ut praefertur, qualificati, & dignitate, honore, & auctoritate, & excellentia predictis praediti existant, sint ipso jure, & facto, absque alia desuper ferenda sententia excommunicati excommunicatione majori, & maledictione aeterna damnati, & ab excommunicatione, & maledictione hujusmodi per alium quam per Nos, & Romanum Pontificem pro tempore existentem, praeterquam in mortis articulo absolvi non possint, incurrerintque, & incurrant respective crimen simoniace hareseos, & lese majestatis in primo capite, ac privationem omnium, etiam Episcopalis, Archiepiscopalis, & Patriarchalis, ac cujusvis alterius majoris, vel minoris dignitatis, ac Cardinalatus honoris, necnon Ducalis, Regiae, Reginalis, & Imperialis auctoritatis, & excellentiae, ac omnium, & singularum Ecclesiarum Cathedralium, etiam Metropolitanarum, & Patriarchalium, Monasteriorum quoque, ac Prioratuum, aliorumque beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura secularium, ac quorumvis Ordinum regularium per eorum quolibet obtentorum, necnon quorumvis fructuum, reddituum, & proventuum Ecclesiasticorum, ac pensionum annuarum super similibus fructibus, redditibus, & proventibus reservatarum, & assignatarum ac Regnorum, dominiorum, feudorum, & bonorum spiritualium, & temporalium, vel ministrorum, etiam patrimonialium, & allodialium, necnon jurium patronatus, & jurisdictionum quarumcumque, careantque voce activa, & passiva, ac effecti sint, & efficiantur respective perpetuo inhabiles, & incapaces omnium dignitatum, honorum, bonorum, jurium, & legitimorum actuum, perpetuaque infamia ubique gentium sint notati respective, nec infamia hujusmodi ab eis aboleri, neque ipsi ullo unquam tempore ad vocem, dignitates, honores, bona, jura, & actus hujusmodi, nisi ex speciali verbo, & mandato nostro, seu Romani Pontificis pro tempore existentis, nostra, seu illius manu propria subscripto, ac specifica, & individua reatus, & culpe suae qualitate expressa restitui possint.

§.3. Quodque similes sententias, censuras, & poenas respective incurrerint, & incurrant ipso jure, & facto, ac sine alicujus sententiae prolatione, omnes, & singuli, etiam, ut praemittitur, qualificati, & dignitate

Eorumque complicum.

tatibus hujusmodi praediti, cujusvis sexus, & ordinis existant, qui per se, vel alium, seu alios a die nostrae ad summi Apostolatus apicem assumptionis, usque in hanc, in premissis aut eorum aliquo quodvis auxilium, consilium, vel favorem, seu operam, verbis, vel scriptis, aut re vel facto, seu promissione, pollicitatione, suasionem, vel his omnibus insimul, aut quovis alio modo, directe, vel indirecte, principaliter, vel incidentaliter praestiterint, seu in futurum quovis etiam successorum nostrorum Romanorum Pontificum tempore praestabunt, aut in premissis mediatores proxenetae, Nuncii, Mandatarii, Procuratores, seu trapezitate fuerint, vel in posterum, ut praefertur, erunt, seu alias se in premissis quovis modo intromiserint, vel immiscuerint, seu in posterum etiam tempore successorum hujusmodi habebunt, nisi ea Nobis aut successoribus nostris, quorum tempore id continget, vel alteri, cui id per Nos, vel successores predictos commissum fuerit, per se, vel alium, seu alios, cum primum commode poterint, revelaverint, etiam si in premissis aliquod aliud auxilium, consilium, vel favorem, aut opem non praestiterint.

Revelantibus veniam, & poenam proferunt.

Oppugnantibus hanc Bullam poenam imponit.

Contrarius derogat.

sa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in sua robore permaneris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.7. Ut autem praesentes literae ad omnium, quorum interest, notitiam deducantur, nec aliquis earum ignorantiam praetendere valeat, volumus eas in Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariae Apostolicae, ac acie Campi Florae, per aliquos ex Curatoribus nostris publicari, earumque copiam inibi affixam dimitti, necnon publicationem, & dimissionem copie affixae hujusmodi sufficere, & omnes quos eadem literae tangunt, arctare perinde, ac si eis personaliter intimata, & notificata fuissent.

§.8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, innovationis, declarationis, statuti, ordinationis, derogationis decretorum, & voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo quinquagesimo octavo, 17. Kal Januarii, Pont. nostri An. IV.

Publicatione committit.

Sancionem poenalem adjicit.

D. P. An. IV. 16. Decemb.

XXIV.

Facultas Custodum SS. Imaginis ad Sancta Sanctorum regendi, & gubernandi Collegia Capranicense, & Nardinum de Urbe.

Ex Regest. in Archiv. Vat.

PAULUS PAPA IV.

Ad futuram rei memoriam.

Plis fidelium quorumlibet votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis.

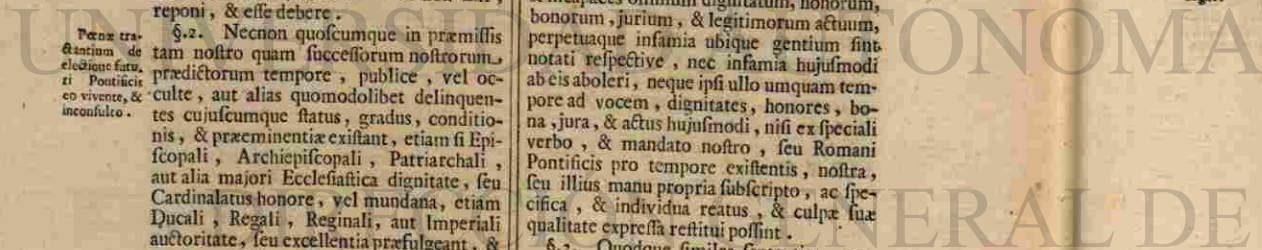
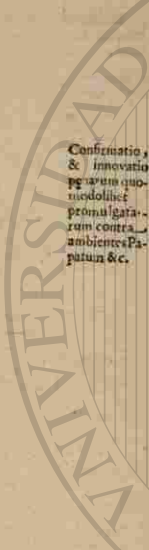
Procedimus.

§.1. Sane pro parte dilectorum filiorum custodum societatis Sacratissime Imaginis Sanctissimi Salvatoris ad Sancta Sanctorum de Urbe Nobis exhibita petitio continebat: Postquam a fel. record. Paulo Papa III. Predecessore nostro emanaverat infra scriptum rescriptum, cujus tenor sequitur, & est talis:

Custodes PP. supplicat pro confirmatione cujusdam Chirographi Pauli PP. III.

§.2. Motu proprio cum sicut accepimus non sine animi nostri molestia, quod licet laudabiles Constitutiones, & statuta tam Collegii Capranicensis quam Nardini per scholares, & studentes, pro tempore dictorum Collegiorum observari debent, cum illas, seu illa etiam cum juramento servare promiserint, & mandatis dilectorum nostrorum custodum memorabilis Societatis Sa-

Paulus III. omnimodum jurisdictionem ipsi supra Collegium Capranicense, & Nardinum concessit: prout apparet in praesenti Brevi.

Sacratissima Imaginis Sanctissimi Salvatoris ad Sancta Sanctorum de Urbe, & predictorum Collegiorum Gubernatorum pro tempore existentium parere debuissent, cum illis per fundatores eorumdem data fuit facultas, scholares, & studentes in dictis Collegiis gubernare, corrigere, mulctare, & punire secundum predictorum studentium demerita in eventum contraventionis. Nihilominus prefati studentes predictas laudabiles Constitutiones minime servare cupientes, & praefertim in vestiendo, & deserendo longas vestes cum Capitiis juxta formam praedictarum Constitutionum, nullo habito respectu ad praemissa; imo in dies contradicentes mandatis praedictorum Custodum pro tempore existentium a praedictis Sacris Constitutionibus, ac statutis, & contra ipsorum respective proprium Juramentum non observando praedictas Constitutiones, ac statuta, sub pretextu paupertatis, & se non habere modum induendi praefatas vestes (cum postea plures ferreis utantur) ut tenentur praedicti Juramenti vinculo, & non erubescant contra eorum proprium Juramentum praedictas laudabiles Constitutiones & statuta in dies diversis Commissionibus a sacra signatura Justitiae extorquere, & in contemptum praedictorum Dominiurum Custodum Gubernatorum praedictorum Collegiorum, & causam, & causas praefatarum iustitiarum, & molestationum contra praedictos Dominos Custodes Gubernatores, & patres eorumdem, illamque, & illas diversis Judicibus committere desiderant, & committunt, & committi obtinuerunt licet indebite, & nulliter: cum nulli liceat praeterquam Pontifici Romano, & propriae ipsius signaturae similes Sacras Constitutiones permutare. Volentes igitur calumniis, & fraudibus hujusmodi obviare prout nostro incumbit officio pastoralis, ac providere, motu simili ex certa nostra scientia omnes, & singulas causas praedictas coram quibuscumque Judicibus, tam Ordinariis, quam Commissionariis, & tam committas, & pendentes, quam in futurum committendas per praefatos scholares, & omnes in Collegiis habitantes in statu, & terminis, quibus reperiuntur, harum serie ad Nos advocamus, & dictis modernis pro tempore Custodibus dictorum Collegiorum Gubernatoribus, & omnium in dictis Collegiis habitantium, & sub eorum statutis degentium Judicibus ordinariis committimus, & mandamus audiendas, & terminandas juxta formam praedictorum Collegiorum, praedictarum Constitutionum, & statutorum cum omnibus eorum inde dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis: Insuper mandantes, ut statuta Collegiorum simpliciter, & ut jacent, intelligantur, nullis additis commentis sive cavillationibus a causidicis inventis, mandantes etiam, ut qui secundum statuta Conclusiones non habuerint infra tempus constitutum ipso facto sine ulla monitione a Collegiis expellantur, & alii pro illis substituantur, & cogantur expensas Collegiis persolvere. Declarantes insuper auctoritate

nostra Apostolica per praesentes, tam Judices Ordinarios, quam Commissionarios nullam penitus jurisdictionem habere, seu obtinere posse in Collegiales, & omnes in dictis Collegiis habitantes, & omnes, & singulas commissiones imposterum impetrandas, & adhuc impetratas, tam sub nomine alicujus Collegii, quam particularium in Collegio, seu Collegiis habitantium, tam de scholaribus admittendis, & removendis nullas, & invalidas, nullus roboris, ac momenti fore, & esse, nullamque in futurum tribuere alicui Judici Ordinario, vel Delegato jurisdictionem, cui vel quibus commissum fuerit, vel committetur in futurum; & volentes quod quodcumque praefati scholares, vel aliquis eorum senserint de aliqua diffinitiva sententia declaratoria ferenda, per dictos pro tempore Custodes se gravatos; tunc recursum habere possint ad dilectos filios nostros pro tempore Urbis Conservatores tamquam Judices appellacionum, & non ad alios Judices imo ipsi Judicibus, tam Ordinariis, quam Commissionariis inhibemus, praecipimus, & mandamus, quatenus, sub penis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, ac nostrae indignationis, anathematis, ac mille ducatorum auri ipso facto Camerae nostrae applicandorum si secus fecerint (quod absit) a quibus quovis modo liberari non possint, praeterquam a Nobis, vel pro tempore Romano Pontifice: Irritum quoque, & inane quicquid scienter, vel ignoranter factum fuerit secus, ipso Jure fore decernimus. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis stylo Palatii, nomine, & cognomine praedictorum studentium, causarum qualitates, & instans ac tenore Constitutionum, & privilegiorum, & illarum forsitan Constitutionum, & aliorum hic exprimi necessarium, status causarum, tam in prima, seu secunda, aut ulteriori instantia indecisa pendens. Et alia, quae forsitan de verbo ad verbum majorem expressiorem requirant, pro plene, & sufficienter expressis haberi volumus, ceterisque in contrarium facien. non obstantibus quibuscumque, Audiant praefati Judices, citent, procedant, ut petitur, & justitiam faciant praemissis non obstantibus. Placet A.

§. 3. Extracta fuit praesens copia ex alia cum suo originali auscultata, & collationata, ut a tergo dictae copiae descriptum est, ac sub die quinta Junii millesimo quingentesimo quinquagesimo pro magnificis Dominis Guardianis Imaginis Sanctissimi Salvatoris ad Sancta Sanctorum de Urbe contra Rectores, & Collegiales Collegiorum Capraniceni, & Nardini etiam a tergo dictae copiae intitulata, & in fissa Jurium productorum dicti anni millesimi quingentesimi quinquagesimi reperta, cujus originale etiam a tergo dictae copiae est descriptum, fuisse restitutum, & consignatum Domino Petro de Celano, & cum eadem copia auscultata concordat: in cujus fidem hic me subscripsi manu propria die decima quarta mensis Novembris millesimo quingentesimo quinquagesimo octavo Joannes Antonius Curtus

Attestatio Notarii de existentia Originalis hujusmodi Brevis, & hae Copiae.

Curiae Causarum Camerae Apostolicae Notarius.

Supplicans pro confirmatione.

Concedit Potestas.

Derogat contrariis.

Dat. die 20. Decembris 1558. An. IV.

§. 4. Ipsi Custodes sub quorum Gubernio, & cura scholares, & studentes Collegiorum Capraniceni, & Nardini hujusmodi reguntur, & gubernantur, ut quiete, & honeste viverent juxta eorumdem Collegiorum respective Constitutionum formam dictum rescriptum, tunc Curiae Causarum Camerae Apostolicae Generali Auditori, seu in illius Curia praesentari fecerunt, pro ut ex supra scripta fide Notarii eidem Auditori Camerae apparet, cum tamen ipsius rescripti copia cum illius originali auscultata non autem originale reperitur, ne a nimium scrupulosi de ipsius rescripti validitate in futurum dubitari contingat. Pro parte eorumdem Custodum Nobis fuit humiliter supplicatum, ut ad omne dubium profus tollendum, quia copia rescripti hujusmodi, sicut praefertur, auscultata fidem faciat mandare, aliasque in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignemur.

§. 5. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica per praesentes committimus, & mandamus, quod supra dictae copiae sic ut praefertur, auscultata a quibusvis Judicibus ordinariis, & extraordinariis, seu delegatis, & quavis dignitate, & auctoritate fungentibus in Judicio, & extra ubique plena fides adhibeatur, & quae aliter interpretari, cognosci, aut terminari non possit, neque valeat: quinimmo quicquid per quemvis Judicem a die concessionis praedicti rescripti extra de & super administratione, ac rebus dictorum Collegiorum, vel alias contra formam praedicti rescripti factum fuerit, irritum, & nullius roboris, vel momenti sit, & esse debeat, & nihilominus potiori pro cautela dictum rescriptum, quatenus opus sit, eadem auctoritate Apostolica per easdem praesentes confirmamus, illudque de novo concedimus.

§. 6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Anno Piscatoris die vigesimo Decembris, millesimo quingentesimo quinquagesimo octavo, Pontificatus nostri Anno IV.

XXV.

Confirmatio, & ampliatio Constitutionum Apostolicarum, circa solutionem annatarum, & quinquenniorum, pro beneficiis ecclesiasticis R. Cam. Apost. debitorum.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Decens esse censemus, & equum, ut qui alios in sua justitia conservemus, Camerae nostrae Apostolicae jura non negligamus, quinimmo ea usurpare satagentibus opportunis remediis, etiam medio declara-

tionis nostrae occurramus, nec patiamur illa cavillationibus, aut calumniis litibus cavillationibus, in discrimen, aut dubium aliquod deduci.

§. 1. Nuper sane accepimus, quod licet communium servitorum, & annatarum exactio in recognitionem universalis domini introducta, sit antiquissima, ita ut etiam peritissimi, & approbatissimi juris interpretes, qui tempore Concilii Viennensis, jam ducentis quadraginta, & ultra, annis celebrati, & post illud scripserunt, expressam de ea fecerint mentionem, & asseruerint eam in dicto Concilio roboratam fuisse, & in Concilio Constantien. ante centum, & quadraginta annos celebrato statutum fuerit, ut de Ecclesiis, & monasteriis virorum, vacantibus, & vacaturis, solverentur pro fructibus primi anni a die vacationis summa pecuniarum in libris Camerae Apostolicae taxatae, quae communia servitia, etiam tunc nuncupabantur, de ceteris autem dignitatibus, personatibus, officiis, & beneficiis, secularibus, & regularibus valorem viginti quatuor florenorum de Camera excedentibus, quae auctoritate Sedis Apostolicae, non tamen vigore gratiarum expectatarum, aut ex causa permutationis censerentur, vel de quibus provideretur, solveretur annata, seu medii fructus, juxta taxam solitam.

§. 2. Ac fel. rec. Eugenius IV., & Callistus III. Rom. Pontifices praedecessores nostri, super solutione mediolorum seu integrorum fructuum primi anni dictae Camerae ratione monasteriorum, & prioratuum, ac aliorum beneficiorum ecclesiasticorum pro tempore unitorum facienda disposuisse legantur.

§. 3. Et pie memoriae Paulus Papa II. etiam Praedecessor noster, ut tam ipse quam dicti Eugenius, & Callistus Praedecessores, ac recolendae memoriae Martinus V., & Nicolaus etiam V., ac Pius etiam II. Romani Pontifices similiter Praedecessores nostri tunc sui complura diversorum Ordinum, Monasteria, Prioratus, Praepositorum, Praepositorum, Dignitates &c.

§. 4. Et sanctae memoriae Julius Papa similiter Praedecessor noster, ac pro quo ex praedictis, & aliis, quae postea per similes memoriae Sixtus IV., Innocentium VIII., & Alexandrum VI. Romanos Pontifices &c.

§. 5. Et sanctae memoriae Julius Papa III. Praedecessor noster accepto, quod ordinationes, statuta, decreta, & declaratio Pauli, & Julii II. Praedecessorum hujusmodi plene non observabantur, & a tempore ipsius Alexandri Praedecessoris usque in eam diem, tam per ipsos Julium II., & Jul. III., quam felicis recordat. Leonem X., Adrianum VI., & Clementem VII., ac Paulum pariter III. Romanos Pontifices Praedecessores nostros, tunc suos diversae aliae uniones, annexiones, incorporationes.

§. 6. Et postremo Nos praemissa omnia per papyri cedulam manu nostra Motu proprio signatam approbavimus, & innovaverimus, prout in singulis literis Praedecessorum

Annatarum exactio in recognitionem universalis domini introducta sit antiquissima. Et postea Conc. Vienn. & Constantien. talem exactiorem approbaverunt.

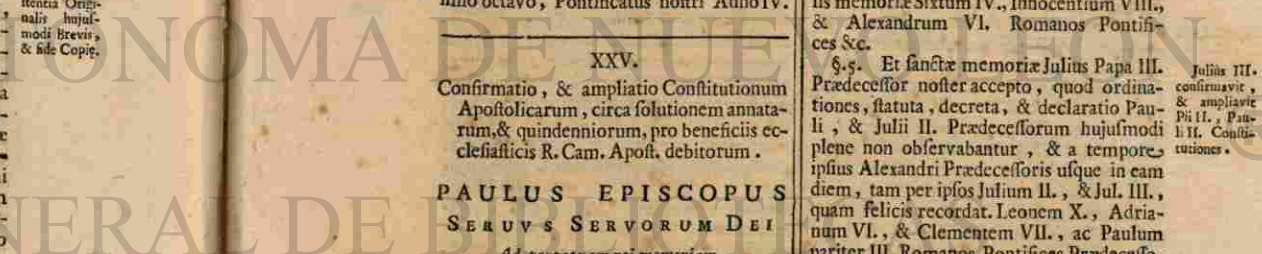
Eng. IV. & Callistus III. idem fecerunt.

Paulus II. statuit de beneficiis suis locis unitis, & de cetero non vacantibus solvi Cam. Apost.

Julius II. confirmavit in Concilio Pauli II.

Julius III. confirmavit, & ampliativae Pii II., Pauli II. Constitutiones.

Hic Pontifex etiam approbavit Jul. III. & Praedecessorum Const. forum

Nihilominus quaedam Congreg. preterunt, non tenent ad solutionem annatarum &c.

forum, & cedula hujusmodi plenius continetur. §.7. Nihilominus tam sancti Georgii in Alga, sub pretextu, quod dictus Eugenius Prædecessor, Rectores, & Canonicos ipsius Congregationis S. Georgii, a sententiis, censuris, & pœnis, quibus ob non solutionem mediorum, seu integrorum fructuum primi anni, Monasteriorum, & beneficiorum per ipsum Eugenium Prædecessorem, vel dictam Sedem, eorum Monasteriis, Prioratibus, Ecclesiis, & beneficiis, five locis eatenus unitorum innodati erant, per suas literas absolverit, & quascumque obligationes per eos dicta Camera propterea factas, ac medios seu integros fructus hujusmodi eis liberaliter remisit, & de illis, & aliis quibuscumque, que præfata Camera eatenus solvere quomodolibet obligati erant generalem quietantiam fecerit, decernens eos ad illorum solutionem non teneri, nec ad id cogi posse, ac irritum, & inane quicquid ex tunc contra tenorem earundem literarum, scienter, vel ignoranter contingeret attentari. Et Cassinen. alias sanctæ Justine de Padua hujusmodi sub pretextu, quod dictus Leo Prædecessor ipsam Congregationem Cassinen. illiusque Monasteria, & loca, ac Abbates, & conventus ad solutionem annatarum communium, minorum servitorum, & aliorum jurium Camere Collegio, & officialibus prædictis, ratione quorumvis Monasteriorum, Prioratuum, & beneficiorum Congregationi Cassinen., & illius Monasteriis, seu locis prædictis eatenus perpetuo unitorum, super quibus nulla obligatio in eadem Camera reperiebatur, aut ad obligationem de eis solvendis faciendam minime obligatos fuisse, nec ad illas condemnari aut cogi posse, & literas Pauli, ac Julii II., aliorumque Prædecessorum suorum hujusmodi, ac super illis, & illorum pretextu, decreta, monitoria, & mandata quoad ipsam Congregationem Cassinen., & illius Monasteria, & personas locum sibi vendicæ non potuisse, omnique, & singulas, de Monasteriis, & locis Congregationis Cassinen. hujusmodi, tamquam per dissolutionem unionum prædictarum, aut privationem de illis, vel alias ob non solutionem annatarum communium, & aliorum prædictorum, vel ob non factam obligationem hujusmodi vacantibus factas provisiones, commendas, uniones, & alias dispositiones, & inde secuta quæcumque nulla, irrita, inania fuisse, & esse, Monasteriaque, & loca Congregationis Cassinen. hujusmodi ob non solutionem annatarum communium, & jurium, ac non factam obligationem hujusmodi nullatenus vacasse, nec in futurum vacare, attestatus, & interpretatus fuerit, ac decreverit, & declaraverit. Necnon Procuratori Fisci, & agentibus pro Camera, ac Cardinalibus, & officialibus præfatis silentium desuper impoſuerit. Et pariter memorie Clemens VII. pariter Prædecessor noster literas Leonis Prædecessoris hujusmodi cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, per

UNIVERSIDAD

suas literas approbaverit, & innovaverit, ac perpetua roboris firmitate subsistere, & inviolabiliter observari debere. Necnon Congregationem Cassinen. præfata, & illius Prælatos, & personas contra tenorem literarum Leonis Prædecessoris hujusmodi nullatenus, iniuste, & indebite molestatos, & perturbatos fuisse, & sic judicari debere, & si secus contigerit attentari, irritum, & inane decreverit: Quam diversa alia regularium, & forsitan secularium personarum Congregationes, & forsitan alia persone, forsitan ex eo quod a nonnullis nimium scrupulosis, & plusquam oportet sapere contententibus hæsitetur, an uniones ante ipsum Martinum Prædecessorem per alios Romanos Pontifices Prædecessores suos factæ, sub literis Pauli Prædecessoris hujusmodi comprehendantur, & forsitan diversis aliis prætextibus communia minuta servitia, annatas, & alia jura Camera, & Collegio, ac officialibus prædictis ratione unionum eis, de Monasteriis, prioratibus, & aliis beneficiis Ecclesiasticis hætenus factarum debita persolvere reculent, censuras, & pœnas in singulis literis prædictis contentas damnabiles incurrendo in animarum suarum periculum, & Camera, ac Collegii, & officialium prædictorum detrimentum. §.8. Nos considerantes præfatum Eugenium Prædecessorem per ejus literas successoribus suis Romanis Pontificibus, cum par in parem non habeat imperium, & per consequens Collegio Cardinalium, & officialium Romanæ Curie causam ab ipsis Romanis Pontificibus habentibus præjudicare non potuisse, & propterea jus nostrum, & Collegii, ac officialium prædictorum illatum remansisse, & remanere, ac literas Leonis, & Clementis Prædecessorum hujusmodi, cum contra ordinationes, statuta, decreta, & declarationem Pauli, & Julii II., & Prædecessorum hujusmodi, ac causa non cognita, & non vacatis, nec auditis quorum intererat, emanaverint, & per eas jus tertii & contra tenorem Constitutionum per eos editarum manifeste tollatur, effectum sortiri non debere, omnium, & singularum literarum prædictarum veriores tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur presentibus pro expressis habentes, ac singulas literas Eugenii, & Leonis, ac Clementis Prædecessorum hujusmodi, ad viam, & terminos juris reducetes, & reductas esse decernentes, Motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac de mera deliberatione nostra, omnes, & singulas uniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & submissiones de quibusvis Monasteriis, Prioratibus, præposituris, præpositatibus, dignitatibus, personatibus, administrationibus, officiis, & beneficiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, secularibus, & quorumvis Ordinum, seu Militiarum regularibus quibuscumque, Collegiatis Ecclesiis, seu earum mensis capitularibus, seu Collegiis, Universitatibus, & utriusque sexus Congregationibus tam scula-

Declarat igitur hic Pontifex omnes Congregationes, & alios ad quorum favorem beneficia unita fuerint tenent ad solutionem annatarum &c. & ad se obligandum de illis solvendis.

ÓNOMA

ERAL DE

cula-

Cardinali Sacerdoti, & Card. de Spoleto Judice istarum causarum procedatur juxta formam illius Constit.

Beneficentiaque indultum non f. l. v. quidam beneficia hæc- cia notitetur Cardinalibus prædictis.

ribus, quam regularibus, etiam Sancti Georgii in Alga, & Cassinen. prædictis, ac Montis Oliveti, & Camaldulen. necnon domibus, fabricis, Hospitalibus, & aliis piis locis, que ex eorum perpetuitate non vacant, per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros quocumque tempore, etiam ante ipsum Martinum Prædecessorem, ac Nos sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis perpetuo factas, & de cetero, tam per Nos, quam Successores nostros similiter perpetuo faciendas sub literis Pauli Prædecessoris hujusmodi comprehendendi, & includi. Et propterea tam Cassinen. & Montis Oliveti, ac Camaldulen. necnon S. Georgii in Alga, & quascumque alias Congregationes, quam quovis alios, in quorum favore uniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & submissiones hujusmodi factæ fuerint, etiam si se superinde in Camera non obligaverint, ad solutionem communium, & minorum servitorum, ac annatarum, & aliorum jurium prædictorum eidem Camera, Collegio, & officialibus ratione earundem unionum, annexionum, incorporationum, applicationum, & submissionum singularum quindecim annis a die, quo ille suum effectum sortita fuerint, alias juxta tenorem literarum Julii III. Prædecessoris hujusmodi faciendam teneri, & obligatos esse, & ad id nec non ad se communibus, & minutis servitiis, ac annatis, & aliis juribus prædictis de quindecim annis in quindecim annos realiter, & cum effectu solvendis in forma solita obligandum, & per sententias, censuras, & pœnas etiam privationis, & dissolutionis unionum, annexionum, incorporationum, applicationum, & submissionum prædictarum in literis Pauli, Julii II. ac Julii III. Prædecessorum hujusmodi contentas cogi, & compelli posse, necnon Monasteria, Prioratus, præposituras, præpositatus, dignitates, personatus, administrationes, officia, & beneficia unita hujusmodi onus solutionis communium, & minorum servitorum, ac annatarum, & aliorum jurium prædictorum semper habuisse, & ad præfens habere. §.9. Sicque, & non aliter in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis etiam dicta auctoritate Apostolica fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & dilectos filios nostros Jo. Michaellem S. Anastasie Sacerdotem, & Virgilium S. Simonis tt. de Spoleto nuncupatos Presbyteros, quibus alias omnes, & singulas causas occasione præmissorum pendentes commisimus, & quovis alios S. R. E. Cardinales in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi auctoritate, & facultate, judicari, & definituri debere, ac si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus, & declaramus. §.10. Mandantes eidem Jo. Michaeli, Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

& Virgilio Cardinalibus, ut omnes, & singulas causas coram eis inter dilectos filios Procuratorem nostrum Fiscalem, & Officiales præfatos ex una, & quascumque Congregationes, seu alias personas ex altera partibus, super solutione communium, & minorum servitorum, ac annatarum, & aliorum jurium prædictorum, vel eorum occasione pro tempore pendentes, juxta præfatum tenorem terminent, & decendant. §.11. Et insuper, ut ratio communium minorum servitorum, ac annatarum, & aliorum jurium prædictorum clara habeatur, nec ulterius in ambiguo, aut obscuro versetur, volumus, & auctoritate Apostolica præfata decernimus, statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli, in quorum favore uniones, annexiones, incorporationes, applicationes, & submissiones hujusmodi emanarunt, necnon Cathedralium, etiam Metropolitanarum, seu Collegiarum Ecclesiarum Capitula, & tam viro- rum, quam mulierum seculares, & quorumvis etiam exemptorum Ordinum regulares Congregationes, & Collegia, ac Hospitalia, & alia pia loca, quibus a Sede prædicta indultum est, ut Abbates, seu Priores, vel alios Prælatos suos ad tempus, & non ad vitam eligere possint, seu quorum Abbates, vel Priores, aut alii Prælati non ad vitam, sed ad tempus eliguntur, seu etiam ad vitam electi absque confirmatione ejusdem Sedis administrant, infra terminum eis a præfatis Jo. Michaeli, & Virgilio Cardinalibus præfatum omnia, & singula Monasteria, Prioratus, præposituras, præpositatus, Ecclesias, Cappellanas, & alia beneficia Ecclesiastica, que possident, & ea specificè, & expresse, qua facultatem, & indultum hujusmodi habent, seu quorum Abbates, seu Priores, vel alii Prælati ad tempus eliguntur, seu etiam ad vitam electi, sine confirmatione prædicta administrant, una cum illorum fructuum, reddituum, & proventuum vero annuo valore præfatis Jo. Michaeli, & Virgilio Cardinalibus notificasse, & intimasse debeant, & ad id per sententias, censuras, & pœnas in singulis literis prædictis contentas cogi, & compelli possint. §.12. Non obstantibus literis Eugenii, Leonis, & Clementis Prædecessorum hujusmodi, & aliis præmissis, ac quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, indultis, & literis Apostolicis Congregationi Camaldulen. Eremitarum, & S. Michaelis de Murano Torcellan. Dioc. per dictum Leonem Prædecessorem in ejus erectione, & institutione, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam motu, & scientia similibus, ac de Apostolica potestatis plenitudine, aut alias quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione

Decretum irritans.

Clausula derogatoria.

Y y

de

de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissio, & forma in illis tradita, observata inserti forent, presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus, necnon omnibus illis, que singuli Predecessores prefati in singulis eorum literis voluerunt non observare, ceterisque contrariis quibuscumque. Nalli ergo &c.

Sanctio p... D. P. An. IV. die 23. Jan.

Datum Rome apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominice, millesimo quingentesimo quinquagesimo octavo, 10. Kal. Februarii, Pontificatus nostri Anno IV.

XXVI.

De Lenonibus eorumque complicitibus, ultimi supplicii pena certis casibus in Urbe plestendis.

Hic Pontifex mandavit gubernatori Urbis, ut penam hic descriptam promulgaret per publicum proclama pro ut fieri con...

Sanctissimus Dominus noster Dominus Paulus Divina Providentia Papa IV. Volens sceleribus, que ex vitio, & luxuria carnis in dicta Urbe in dies patrantur, quantum cum Deo potest, occurrere, vive vocis oraculo statuit, & decrevit, ac sua irrefragabili Constitutione sancivit, quod omnes, & singule utriusque sexus persone, que aliquam puellam, aut aliam juvenulam ex ejus patria, aut alio loco, in quo tunc honeste viveret, vestes, aut alia id genus bona eis pollicendo, seu quavis alia corruptione seduxerint, casque aut aliquem puerum in eadem Urbe quomodolibet profutuerint, tanquam omni privilegio cuiuscumque Ordinis, vel dignitatis (juxta Constitutionem sel. rec. Innocentii Pape IV. Predecessoris sui, que incipit: Pro humani generis) privati, & nudati, ac per leges seculares ipso jure, & facto condemnati, per Ordinarios Sanctitatis Suae Judices seculares, nulla ab eadem Sanctitate Suae desuper expectata declaratione, seu mentis sue intentione, irremissibiliter hoc modo puniantur.

Lenones in prostituta pueri, aut virginibus.

§.1. Lenones videlicet, & lenæ, circa prostitutionem masculorum versantes, & cum eis circa prostitutionem ipsam agentes, vel consentientes, necnon lenones, & lenæ puellam, seu aliam juvenulam invitam, affluentes, & ad necessitatem nutriendas, ac postmodum prostitute, & lucrum ex ejus prostitutione captantes, quotquot fuerint, ultimo supplicio afficiantur.

Complices huiusmodi sunt.

§.2. Hi vero qui corrupto comite stuprum puero suaserint, aut puellam virginem super violatione ejus pudicitie interpellaverint, seu ad hoc ei quicquam donaverint, vel pretium, ut id assequerentur, dederint, aut domum ad hoc eis commodaverint, seu quicquid aliud ad effectum premisorum fecerint, flagitio perfecto, ca-

pitali pena plestantur, eo autem imperfecto, in aliquam insulam deportentur, & inibi perpetuo relegentur, qui in premissis comites corrupti fuerint, eisdem penis subiacent.

Lenones in aliis casibus.

§.3. In ceteris vero casibus Lenones, & lenæ huiusmodi qui de cetero lenocinii artem exercuerint, sustibus per Urbem publice casti, ab hac Urbe perpetuo exulare cogantur.

Domos eis locantes.

§.4. Et qui domos suas eisdem Lenonibus, vel Lenæ de cetero scienter locaverint, vel si ignorerent id fecerint, nisi postquam hoc eis notificatum fuerit, illos expulerint, domum sic locatam eo ipso amittant, & casualiter, & cum effectu priventur, & spolientur, & insuper penam mille scutorum auri ab eis auferendorum, & in pios usus convertendorum ipso facto incurrant.

Hoc decreti habes vim Motus proprii

§.5. Voluit quoque eadem Sanctitas Sua & prefato Governatori simili vive vocis oraculo mandavit, ut statutum, & decretum, ac sanctionem suam huiusmodi, que perinde ac si sub nomine Sanctitatis sue in scriptis redacta, & per eandem Sanctitatem Suam, Motu proprio subscripta, & signata forent, & litera Apostolica desuper sub plumbo confecta essent, plenariam fidem facere, & eis indubiam fidem adhiberi debere decrevit, per publicum bannimentum, & proclama omnibus, quorum interest, denunciari, & intimari facere.

Denunciatio ista per proclama liget, prout si personaliter intimata foret.

§.6. Decernens denunciationem, & intimationem huiusmodi, eos omnes ligare, & arcere, perinde ac si premissa omnia eis ex parte Sanctitatis sue, aut per literas Apostolicas personaliter intimata, & notificata, ac de verbo ad verbum recitata fuissent, in contrarium facien. non obstantibus quibuscumque.

XXVII.

Innovatio quarumcumque censurarum, & poenarum contra hereticos, & schismaticos quomodolibet promulgatarum. Et aliarum poenarum impositio, in cuiuscumque gradus, & dignitatis Prelatos, & Principes, hereticos, vel schismaticos pravitatis reos.

De penis autem per alios Pontifices in eisdem hæreticos latis, habes in Nicolai III. Const. IV. Noverit Tom. III. Par. II. fol. 26. Inno. IV. Const. XXVI. & XXVII. fol. 23. & seqq., & Const. XXIX. Tom. III. Par. I. fol. 29. Alex. IV. Const. XXXVI. fol. 379., & Const. XLVI. & seqq. ibid. fol. 389. & seqq. Et habes etiam alias aliorum Pontificum Constitutiones.

PAULUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum ex Apostolatus officio Nobis, meritis licet imparibus, divinitus credito, cura Domini gregis Nobis imminet generalis, & exinde teneamur pro fidei illius custodia, & salubri directione, more vigilis Pastoris, assidue vigilare, & attentius

Exordium.

tius providere, ut qui hac ætate, peccatis exigentibus, proprie prudentie inuitentes scientibus, & perniciosius solito contra orthodoxam fidei disciplinam insurgunt, & superstitiosis, ac fictitiis adventionibus sacrarum Scripturarum intelligentiam pervertentes, Catholice Ecclesie unitatem & inconfutibilem Domini tunicam scindere moliantur, ab ovili Christi repellantur, nec magisterium erroris continent, qui discipuli veritatis esse contemnant.

Crossi huius Constitutionis

§.1. Nos considerantes rem huiusmodi adeo gravem, & periculosam esse, ut Romanus Pontifex, qui Dei, & Domini Nostri Jesu Christi vices gerit in terris, & super gentes, & regna plenitudinem obtinet potestatis, omnesque judicat, a nemine in hoc seculo iudicandus, possit, si deprehendatur a fide devius, redargui, & quod ubi majus intenditur periculum, ibi est plenius, & diligentius consulendum, ne pseudopropheta, aut alii etiam secularem jurisdictionem habentes, simplicium animas miserabiliter illaqueent, innumerabilesque populos eorum in spiritualibus, aut temporalibus cura, & regimini commissos, secum in perditionem, & damnationis interitum trahant, nec aliquando contingat Nos abhominabilem desolationis, que dicta est a Daniele Propheta, in loco sancto videre, capientes, quantum cum Deo possumus, pro nostro munere Pastoralis vulpes vineam Domini demoliri satagentes capere, & lupos ab ovilibus arcere, ne canes muti videamur nequeuntes latrare, & perdamur cum malis agricolis, ac mercenario comparemur.

Confirmatio hic Pontifex omnes penas in hereticos, & schismaticos latis.

§.2. Habita super his cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus de liberatione matura, de eorum consilio, & unanimi assensu omnes, & singulas excommunicationis, suspensionis, & interdicti, ac privationis, & quasvis alias sententias, censuras, & penas a quibusvis Romanis Pontificibus Predecessoribus nostris, aut pro talibus habitis, etiam per eorum literas extravagantes, seu sacris Conciliis ab Ecclesia Dei receptis, vel Sanctorum Patrum decretis, & statutis, aut sacris Canonibus, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis contra hereticos, aut schismaticos quomodolibet latis, & promulgatas, Apostolica auctoritate approbamus, & innovamus, ac perpetuo observari, & in viridi observantia, si forsitan in ea non sint, reponi, & esse debere, necnon quoscumque, qui hæcenus a fide Catholica deviasse, aut in aliquam hæresim incidisse, seu schisma incurrisse, aut excitate, seu commississe comprehensi, aut confessi, vel convicti fuerint, seu (quod Deus pro sua clementia, & in omnes bonitate avertere dignetur) in posterum deviant, seu in hæresim incident, aut schisma incurrent, vel excitate, seu commississe, vel excitate, seu commississe deprehendentur, aut confitebuntur, seu convincentur, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, & præcipientie existant, etiam Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, Primi-

tali, aut alia majori dignitate Ecclesiastica, seu Cardinalatus honore, & Apostolice Sedis ubivis locorum, tam perpetue quam temporalis Legationis munere, vel mundana etiam Comitali, Baronali, Marchionali, Ducali, Regia, & Imperiali auctoritate, seu excellentia præfulgeant, & eorum quemlibet sententias, censuras, & penas prædictas incurere volumus atque decernimus.

Prelatis, & Principibus a fide deviantibus alias penas imposit.

§.3. Et nihilominus considerantes dignum esse, ut qui virtutis amore amalis non abstinere, metu poenarum ab illis deterrantur, & quod Episcopi, Archiepiscopi, Patriarcha, Primate, Cardinales, Legati, Comites, Barones, Marchiones, Duces, Reges, & Imperatores, qui alios docere, & illis bono exemplo, ut in fide Catholica continentur, esse debent, prævaricando gravius ceteris peccant, cum non solum seiplos perdant, verum etiam alios innumerabiles populos eorum cura, & regimini creditos, seu alias eis subditos, secum in perditionem, & puteum interitus trahant, de similibus consilio, & assensu, hac nostra in perpetuum valitura Constitutione, in odium tanti criminis, quo nullum in Ecclesia Dei majus, aut perniciosius esse potest, de Apostolica potestatis plenitudine sancimus, statuimus, decernimus, & definimus, quod sententias, censuras, & penas prædictas in suo robore, & efficacia remanentibus, ac effectum suum fortientibus, omnes, & singuli Episcopi, Archiepiscopi, Patriarcha, Primate, Cardinales, Legati, Comites, Barones, Marchiones, Duces, Reges, & Imperatores, qui hæcenus, ut præfertur, deviasse, aut in hæresim incidisse, seu schisma incurrisse, excitate, vel commississe deprehensi, aut confessi, vel convicti fuerint, & in posterum deviant, aut in hæresim incident, seu schisma incurrent, vel excitate, aut committent, & deviasse, seu in hæresim incidisse, vel schisma incurrisse, aut excitate, seu commississe deprehendentur, aut confitebuntur, seu convincentur, cum in hoc inexcusabiliores ceteris reddantur, ultra sententias, censuras, & penas prædictas, sint etiam eo ipso, absque aliquo juris, aut facti ministerio, suis Ordinibus, & Cathedralibus etiam Metropolitanis, Patriarchalibus, & Primate Ecclesiis, ac Cardinalatus honore, & cuiusvis Legationis munere, necnon voce activa, & passiva, omnique auctoritate, ac Monasteriis, beneficiis, & officiis Ecclesiasticis, cum cura, & sine cura, secularibus, & quorumvis Ordinum regularibus, que ex quibusvis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis in ritulum, commendam, & administrationem, aut alias quomodolibet obtinuerint, & in quibus, vel ad que jus aliquod habuerint, necnon quibusvis fructibus, redditibus, & proventibus annis super similibus fructibus, redditibus, & proventibus eis reservatis, & assignatis, Comitibus quoque, Baronibus, Marchionibus, Ducibus, Regibus, & Imperio penitus, & in totum, perpetuo

petuo privati, & ad illa de cetero inhabiles, & incapaces, habeanturque pro relapsis, & subverbis in omnibus, & per omnia, perinde ac si prius heresim huiusmodi in iudicio publice abjuraissent, nec ullo umquam tempore ad eorum pristinum statum, aut Cathedralis, Metropolitanas, Patriarchales, & Primatiales Ecclesias, seu Cardinalatus, vel alium honorem, aut quamvis aliam maiorem, vel minorem dignitatem, seu vocem activam, vel passivam, aut auctoritatem, seu Monasteria, & beneficia, vel Comitatus, Baronas, Marchionatus, Ducatus, Regna, & Imperium restitui, reponi, reintegrari, aut rehabilitari possint, quinimmo secularis relinquatur arbitrio potestatis animadversione debita puniendi, nisi apparentibus in eis vere poenitentiae indicibus, & condignae poenitentiae fructibus, ex ipsius Sedis benignitate, & clementia in aliquo Monasterio, aut alio Regulari loco ad peregrandum perpetuum in pane doloris, & aqua melleitiae poenitentiam retrudendi fuerint. Quodque pro talibus ab omnibus cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, & praerogativa existentibus, ac quacumque etiam Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, & Primatiali, aut alia majori Ecclesiastica dignitate, & etiam Cardinalatus honore, seu mundana, etiam Comitali, Baronali, Marchionali, Ducali, Regia, & Imperiali auctoritate, & excellentia pollentibus haberi, tractari, & reputari, & ut tales evitari, omnique humanitatis solatio destitui debeant.

Jaspatronatus aut nominandi habentes ad beneficia propter heresim vacantia renovari infra legitimam tempora necessitate alias personas.

§.4. Et qui jaspatronatus, aut nominandi personas idoneas ad Cathedralis, etiam Metropolitanas, & Patriarchales, ac Primatiales Ecclesias, seu Monasteria, vel alia beneficia Ecclesiastica per privationem huiusmodi vacantia habere praetulerint, ne illa diutius vacationis exponantur incommodis, sed de servitute haereticorum crepta personis concedantur idoneis, quae illarum populos in semitas iustitiae fideliter dirigant, teneantur, ad Ecclesias, Monasteria, & beneficia huiusmodi alias personas idoneas infra tempus a iure, vel ex eorum concordatis, seu compactis cum dicta Sede initis statutum, Nobis seu pro tempore existenti Romano Pontifici praesentare, alioquin tempore huiusmodi elapso plena, & libera Ecclesiarum, Monasteriorum, & beneficiorum praedictorum dispositio ad Nos, & Romanum Pontificem praedictum eo ipso pleno jure devolvatur.

Futoresque haereticorum poenitentia hic descripta incurant.

§.5. Et insuper qui ipsos sic deprehensos, aut confessos, vel convictos scienter quomodolibet receptare, vel defendere, aut eis favere, vel credere, seu eorum dogmata dogmatizare praesumpserint, sententiam excommunicationis eo ipso incurant, efficianturque infames, nec voce personarum scriptis, vel nuncio, aut procuratore aliquo ad publica, seu privata officia, aut consilia, seu Synodum, vel Concilium generale, vel provinciale, nec conclave Cardinalium, aut aliquam fidelium congregationem, seu electionem alicujus, aut testimonium per-

hibendum admittantur, nec admitti possint. Sint etiam interstabiles, nec ad hereditatis successorem accedant, nullus praeterea cogatur eis super aliquo negotio respondere. Quod si forsitan Iudices extiterint, eorum sententiae nullam obtineant firmitatem, nec alicuae causae ad eorum audientiam deducantur, & si fuerint Advocati, eorum patrocinium nullatenus recipiatur, si vero Tabelliones extiterint, instrumenta confecta per eos nullus sint penitus roboris, vel momenti. Et insuper clerici omnibus, & singulis Ecclesiis, etiam Cathedralibus, Metropolitanis, Patriarchalibus, & Primatialibus, ac dignitatibus, Monasteriis, beneficiis, & officiis Ecclesiasticis, etiam, ut praefertur, qualificatis per eos quomodolibet obtentis, & tam ipsi, quam laici, etiam, ut praemittitur, qualificati, & dignitatibus praedictis praediti quibuscumque Regnis, Ducatibus, Dominis, Feudis, & bonis temporalibus per eos possessis privati existant eo ipso, Regnaque, Ducatus, Dominia, Feuda, & bona huiusmodi publicentur, & publica sint, efficianturque juris, & proprietatis eorum, qui illa primo occupaverint, si in sinceritate fidei, & unitate S.R.E. ac sub nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium obedientia fuerint.

§.6. Adicientes quod si ullo umquam tempore apparuerit aliqui Episcopum etiam pro Archiepiscopo, seu Patriarcha, vel Primatem se gerentem, aut praedictam Romanam Ecclesiam Cardinalis, etiam ut praefertur, Legatum, seu etiam Romanum Pontificem ante eius promotionem, vel in Cardinalis, seu Romanum Pontificem assumptionem a fide Catholica deviasse, aut in aliquam heresim incidisse, promotio, seu assumptio de eo etiam in concordiam, & de unanimitate omnium Cardinalium assensu facta, nulla, irrita, & inanis existat, nec per susceptionem muneris, consecrationis, aut subsecutam regimini, & administrationis possessionem, seu quasi, vel ipsius Romani Pontificis inthronizationem, aut adorationem, seu ei praestitam ab omnibus obedientiam, & cuiusvis temporis in praemissis cursum, convaluisse dici, aut convalescere possit, nec pro legitima in aliqua sui parte habeatur, nullamque talibus in Episcopos, seu Archiepiscopos, vel Patriarchas aut Primates promotis, seu in Cardinales, vel Romanum Pontificem assumptis, in spiritualibus, vel temporalibus administrandi facultatem tribuisse, aut tribuere censetur, sed omnia, & singula per eos quomodolibet dicta, facta, gesta, & administrata, ac inde secuta quaecumque viribus careant, & nullam prorsus firmitatem, nec jus alicui tribuant, sintque ipsi sic promoti, & assumpti, eo ipso absque aliqua desuper facienda declaratione, omni dignitate, loco, honore, titulo, auctoritate, officio, & potestate privati, liceatque omnibus, & singulis sic promotis, & assumptis, si in fide antea non deviasissent, nec haeretici fuissent, neque schismatica incurrisissent, aut excitaissent, vel commississet.

Praeterea, & Pontifices qui ante eorum promotionem apparuerit a fide Catholica deviasse, eo ipso privati sunt, omni auctoritate, & officio, & promotio nulla est, & nullo pacto renovari potest.

§.7. Sub-

Subditis personis, tam Clericis secularibus, & Regularibus, quam etiam laicis, necnon Cardinalibus, etiam qui electioni ipsius Pontificis antea a fide devii, aut haeretici, seu schismatici interfuerint, seu alias confenserint, & ei obedientiam praestiterint: eumque adoraverint, ac Castellanis, Praefectis, Capitaneis, & Officialibus etiam Almae Urbis nostrae, & totius Status Ecclesiastici, etiam eisdem sic promotis, vel assumptis homagio, seu juramento, vel cautione obligatis, & obnoxiiis, ab ipsorum sic promotorum, vel assumptorum obedientia, & devotione impune quocumque cedere, eosque ut magos, ethnicos, publicanos, & haeresiarchas evitare, eisdem subditis personis fidelitati, & obedientiae futurorum Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, Primatum, Cardinalium, & Romani Pontificis canonice intrantis nihilominus adhaerentibus, & ad majorem ipsorum sic promotorum, & assumptorum, si eorum regimen, & administrationem continuare voluerint, confusionem, contra eosdem sic promotos, & assumptos, auxilium brachii secularis implorare, nec propterea ab ipsorum sic promotorum, & assumptorum fidelitate, & obedientia, praemissorum occasione recedentes, tamquam tunicae Domini scissores aliquarum censuratum, seu poenarum ultioni subiacent.

§.7. Subditis personis, tam Clericis secularibus, & Regularibus, quam etiam laicis, necnon Cardinalibus, etiam qui electioni ipsius Pontificis antea a fide devii, aut haeretici, seu schismatici interfuerint, seu alias confenserint, & ei obedientiam praestiterint: eumque adoraverint, ac Castellanis, Praefectis, Capitaneis, & Officialibus etiam Almae Urbis nostrae, & totius Status Ecclesiastici, etiam eisdem sic promotis, vel assumptis homagio, seu juramento, vel cautione obligatis, & obnoxiiis, ab ipsorum sic promotorum, vel assumptorum obedientia, & devotione impune quocumque cedere, eosque ut magos, ethnicos, publicanos, & haeresiarchas evitare, eisdem subditis personis fidelitati, & obedientiae futurorum Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, Primatum, Cardinalium, & Romani Pontificis canonice intrantis nihilominus adhaerentibus, & ad majorem ipsorum sic promotorum, & assumptorum, si eorum regimen, & administrationem continuare voluerint, confusionem, contra eosdem sic promotos, & assumptos, auxilium brachii secularis implorare, nec propterea ab ipsorum sic promotorum, & assumptorum fidelitate, & obedientia, praemissorum occasione recedentes, tamquam tunicae Domini scissores aliquarum censuratum, seu poenarum ultioni subiacent.

§.8. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon privilegiis, indultis, & literis Apostolicis eisdem Episcopis, Archiepiscopis, Patriarchis, Primatibus, & Cardinalibus, ac quibusvis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, seu etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet concessis, & etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, ac etiam in corpore juris clausis, necnon quibusvis capitulis conclavis, etiam juramento, aut confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, & per Nos ipsos juratis. Quibus omnibus eorum tonores praesentibus pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.9. Ut autem praesentes littere ad omnium, quorum interest, notitiam deducantur, volumus eas, seu earum transcriptum, (cui manu Notarii publici subscripto, & sigillo alicujus persone in dignitate Ecclesiastica constitutae munito, plenam fidem adhiberi debere decernimus) in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellaria Apostolica valvis, atque in acie Campi Florae per aliquos ex Curforibus nostris, publicari, & affigi, earumque copiam inibi affixam dimitti, publicationemque, affixionem, & copia affixae dimissionem huiusmodi sufficere, & pro solemnibus, & legitima haberi, nec aliam publicationem requiratur expectari debere.

§.10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, innovationis, sanctionis, statuti, derogationis voluntatum, decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo nono, XV. Kal. Martii, Pon. nostri Anno IV.

✠ Ego Paulus Catholicae Ecclesiae Episcopus.

✠ Ego Jo. Bellayus Episcopus Osvien.
✠ Ego R. Card. de Carpo Episcopus Portuen.
✠ Ego F. Card. Pisanus Episcopus Tusculan.
✠ Ego Fed. Card. Casus Episcopus Praenest.
✠ Ego P. Card. Episcopus Albanen.
✠ Ego R. Card. S. Angeli Major Panit.
✠ Ego T. Card. Crispus.
✠ Ego Falsius Card. Ferusinus.
✠ Ego Jo. Mich. Card. Saracenus.
✠ Ego Jo. Cardinalis S. Vitalis.
✠ Ego Jac. Card. Patens.
✠ Ego Hier. Card. Imolen.
✠ Ego B. Card. Trauen.
✠ Ego Diomedes Card. Ariminen.
✠ Ego Scipio Card. Pisarum.
✠ Jo. Card. Reumannus.
✠ Jo. Antonius Card. S. Pancratii.
✠ Ego Tho. Card. Gaddus.
✠ Ego Virg. Card. de Spoleto.
✠ Ego F. M. Card. Alexan.
✠ Ego Cle. Monitannus Card. Aves.
✠ Ego G. Afc. Diac. Card. Cam.
✠ Ego N. Card. de Sermoneta.
✠ Ego Jo. Card. Sabellus.
✠ Ego Hier. Card. S. Georgii.
✠ Ego Inno. Card. de Monte.
✠ Ego Aloy. Card. Cornetius.
✠ Ego C. Card. Carafa.
✠ Ego Alfon. Card. Neapolis.
✠ Ego Vitellorius Card. Vitellius.
✠ Ego Jo. Baptista Card. Consiliarius.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, innovationis, sanctionis, statuti, derogationis voluntatum, decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo nono, XV. Kal. Martii, Pon. nostri Anno IV.

✠ Ego Paulus Catholicae Ecclesiae Episcopus.

✠ Ego Jo. Bellayus Episcopus Osvien.
✠ Ego R. Card. de Carpo Episcopus Portuen.
✠ Ego F. Card. Pisanus Episcopus Tusculan.
✠ Ego Fed. Card. Casus Episcopus Praenest.
✠ Ego P. Card. Episcopus Albanen.
✠ Ego R. Card. S. Angeli Major Panit.
✠ Ego T. Card. Crispus.
✠ Ego Falsius Card. Ferusinus.
✠ Ego Jo. Mich. Card. Saracenus.
✠ Ego Jo. Cardinalis S. Vitalis.
✠ Ego Jac. Card. Patens.
✠ Ego Hier. Card. Imolen.
✠ Ego B. Card. Trauen.
✠ Ego Diomedes Card. Ariminen.
✠ Ego Scipio Card. Pisarum.
✠ Jo. Card. Reumannus.
✠ Jo. Antonius Card. S. Pancratii.
✠ Ego Tho. Card. Gaddus.
✠ Ego Virg. Card. de Spoleto.
✠ Ego F. M. Card. Alexan.
✠ Ego Cle. Monitannus Card. Aves.
✠ Ego G. Afc. Diac. Card. Cam.
✠ Ego N. Card. de Sermoneta.
✠ Ego Jo. Card. Sabellus.
✠ Ego Hier. Card. S. Georgii.
✠ Ego Inno. Card. de Monte.
✠ Ego Aloy. Card. Cornetius.
✠ Ego C. Card. Carafa.
✠ Ego Alfon. Card. Neapolis.
✠ Ego Vitellorius Card. Vitellius.
✠ Ego Jo. Baptista Card. Consiliarius.

Locus Signi.
Dominus mihi adiutor.

Y y 3 Resti-

1559. Sanctio pontificalis.

Papae subscriptio.

Cardinalium subscriptio.

UNIVERSITATIS

UNIONOMA

ERAL DE

®

CAS

Et Mensura no Eulic Caroli.

Restituit stationem, quae antiquitus habebatur in Ecclesia SS. Silvestri, & Martini in Montibus de Urbe.

PAULUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Esordium.

ET si ex injuncto Nobis Apostolatus officio singulas orbis Ecclesias, quae Domus Dei sunt, spiritualibus muneribus ornamus: Decorem tamen earum, quae in hac Alma Urbe nostra consistunt, eo majori procuramus affectu, quo sapius ad illas, tamquam ante oculos nostros constitutas dirigimus nostrae considerationis intuitum.

Fidelibus scripturis e- ruitur, Feria V Hebdomada IV. Quadra- gesimae Sta- tionem in Ecclesia San- cti Martini in Montibus suis se.

§.1. Sane ex diversis non vulgaribus scripturis accepimus, quod antiquitus quinta feria quartae hebdomadae Quadragesimae, qua nostris temporibus Statio in Ecclesia Monasterii monialium Sancti Silvestri de Urbe Ordinis Sanctae Clarae habetur, statio praedicta etiam in Ecclesia Sancti Martini in Montibus de eadem Urbe, quae titulus Presbyteri Cardinalis existit, & apud quam complures Ordinis Fratrum Carmelitarum Professores divina inibi celebrantes ad praesens resident, publice habebatur, diversaque Christianidelibus ipsam Ecclesiam S. Martini dicta feria visitantibus concessa dicebantur Indulgentiae, & peccatorum remissiones.

Restituit Paulus consuetas elargiens Indulgentias.

§.2. Quamobrem Nos qui juxta nostri Pastoralis officii debitum, salutem singulorum paterna affectamus charitate, ad hoc etiam excitati per dilectum filium nostrum Diomedem tituli ejusdem Sancti Martini in Montibus Presbyterum Cardinalem de Ariano nuncupatum, qui eidem Ecclesiae Sancti Martini in Presbyterum Cardinalem praefectus, & illam suis sumptibus, & expensis non parum ornavit, seu reparavit, omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones eandem Ecclesiam Sancti Martini praedicta feria visitantibus concessas ratas, & gratas habentes, atque approbantes, & innovantes, ac fidelibus praefatis suffragari debere decernentes, Apostolica auctoritate tenore praesentium statuimus, & ordinamus: quod de cetero perpetuis futuris temporibus Statio hujusmodi etiam in ipsa Ecclesia Sancti Martini dicta feria habeatur, itaut eandem Ecclesiam feria praedicta visitantes, omnes Indulgentias, & peccatorum remissiones praedictas consequantur, & consequi possint. Nos enim sperantes, quod fideles praefati, ut suffragia eorumdem SS. Silvestri, & Martini consequantur in Coelis, eorum Ecclesias in Terris visitare non gravabuntur, eosdem fideles hortamur, & in Domino requirimus, ut Ecclesias ipsas dicta feria devote visitare, & Indulgentias, ac remissiones praedictas consequi studeant, ut exinde etiam ipsorum Sanctorum precibus adjuti salutem suam facilius consequi possint. Per hoc autem non intendimus eidem Ecclesiae S. Silvestri in aliquo praedjudicare.

Conclusiones.

Nulli ergo &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo quinquagesimo nono, quinto Kal. Martii, Pont. nostri Anno IV.

XXIX.

Revocatio quarumcumque exemptionum, concessarum a solutione subsidii triennalis in Statu Ecclesiastico impositi.

Hoc subsidium imposuit Paulus III. sup. in ejus Const. XLVII. Decens. fol. 225.

PAULUS PAPA IV.

Ad futuram rei memoriam.

CUpientes indemnitati Camerae Apostolicae, quae ut omnibus notum est, multo ara alieno gravata existit, quantum cum Deo possumus, consulere, quae in ejus gravamen emanasse comperimus, de medio tollere curamus, ut exinde suum, prout decens est, & honestum, consequi possit.

Procuratio.

§.1. Nuper sane Nobis innotuit, quod licet alias fe. re. Paulus Papa III. Praedecessor noster, de fratrum suorum, de quo numero tunc eramus, consilio, cunctis impositionibus extraordinariis sublatis, unum unicuique subsidium trecentorum millium scutorum per totam ditionem Ecclesiasticam pro triennio solvendum, & exigendum imposuerit, impositio hujusmodi de triennio in triennium successively prorogata, & semper exacta fuit, nihilominus exactio hujusmodi causantibus diversis exceptionibus, libertatibus, & immunitatibus a solutione ipsius subsidii diversis Communitatibus, & universitatibus, ac particularibus personis, necnon Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis nostri Status Ecclesiastici concessis, & factis, diversarum portionum ejusdem subsidii donationibus, seu remissionibus, vix ad dimidium summae trecentorum millium scutorum hujusmodi ascendit, ex quo eidem Camera, quae aliunde non habet unde onera illi in dies incumbantia sustinere possit, & illius creditoribus, qui sua credita ab ipsa recuperare nequeunt, maximum succedit detrimentum.

Paulus III. imposuit subsidium triennale. Sed pluribus personis exemptiones, & libertates concessa fuerunt.

§.2. Quapropter praemissis occurrere, & ut tam Camera, quam creditores praefati, quod suum est, consequi possint, providere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, omnes, & singulas exemptiones, libertates, & immunitates a solutione subsidii hujusmodi quibusvis Communitatibus, Universitatibus, ac particularibus personis, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, & praeminentiae existentes, necnon Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis dicti Status, sub quocumque etiam Comitali, Marchionali, Baronali, vel Ducali, aut quovis alio tam majori, quam inferiori titulo, vel per aliquem S. R. E. Cardinalem regantur, & gubernentur, sub quibuscumque

Ex propterea hic Pontifex revocat.

Procuratio.

Altaris potestatis privilegio abue-erit argui illud in

Loco minus de centi colloca- bant.

buscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritant, & aliis decretis sub quocumque etiam Comitum, Marchionum, Ducum, & quorumvis aliorum Principum, seu etiam ipsius R. E. Card. intuitu, & contemplatione per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem Apostolicam etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, aut alias quomodolibet concessas, & factas, quarumvis ipsius subsidii portionum donationes, seu remissiones, vel alias gratias, ac quascumque superinde, tam sub plumbo, quam in forma Brevis confectas literas, earum, tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur praesentibus pro expressis habentes, Apostolica auctoritate, tenore praesentium revocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, ac viribus penitus evacuamus, necnon pro revocatis, cassis, irritis, & nullis, ac viribus penitus, & omnino vacuis haberi, & nemini superinde suffragari posse volumus, Cameraeque ipsam adversus exemptiones, libertates, immunitates, donationes, & remissiones praedictas ad primum, & eum, in quo antequam illae emanarent quomodolibet, & erat statum, restituis, reponimus, & plenarie reintegram esse decernimus, in omnibus, & per omnia, ac si exemptiones, libertates, immunitates, donationes, remissiones, & gratiae hujusmodi nunquam emanassent.

§.3. Mandantes Thesaurarius Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & locorum ditionis, & Status praedictorum, ac quibusvis aliis ipsius subsidii exactoribus, ac ceteris ad quos spectat, ut subsidium praedictum, juxta illius impositionis continentiam, & tenorem a Communitatibus, Universitatibus, Personis, Civitatibus, Terris, Oppidis, & locis hujusmodi integre exigant, & exigant, & faciant.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XV. Aprilis, millesimo quingentesimo quinquagesimo nono, Pont. nostri Anno IV.

Et subsidium ab omnibus exigi mandat.

Quibuscumque non obstantibus.

D. P. An. IV. die 15. Apr.

Ex Regest. in Archiv. Vat.

Procuratio.

Altaris potestatis privilegio abue-erit argui illud in

dulgeri soleat, ut liceat eis habere Altare portatile cum debitis reverentia, & honore, super quo in locis ad hoc congruentibus, & honestis possint per se ipsos, si Presbyteri existant, aut per proprium, vel alium Sacerdotem idoneum Missam celebrare, seu celebrari facere, saepius contingit, ut ipsi Christianifideles Missam eandem in loco minus congruenti, ac honesto celebrent, aut celebrari faciant cum modica Ministerii Altaris, & qui in eo immolatur, Domini Nostri Iesu Christi reverentia, ac maximo aliorum Christianidelium id videntium, aut audientium scandalo.

§.2. Quamobrem inconvenientibus hujusmodi occurrere, & neminem sibi concessio indulto frustrari volentes motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine cum solum quoad hoc congruentem, & honestum locum censeferi volumus, qui arbitrio Ordinarii loci, seu ejus Vicarii in spiritualibus generalis pro congruenti, & honesto habitus, & reputatus fuerit.

§.3. Omnibus, & singulis utriusque sexus personis simile indultum habentibus cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, nobilitatis, & praeminentiae existant in virtute sanctae obedientiae, & sub excommunicationis poena districtius inhibentes, ne pretextu cuiusvis indulti eis a dicta Sede haecenus concessi, aut in posterum concedendi in aliquo loco, qui arbitrio Ordinarii, seu Vicarii praedicti pro congruenti, & honesto habitus, & reputatus non fuerit celebrare, aut celebrari facere non praesumant.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac indultis praedictis contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris die 9. Maii 1559. Pontificatus nostri Anno IV.

Locum itaque ab Ordinario, vel eius Vicario deputari jubet.

Secus agentes, excommunicationis fuerit.

Obstantia tollit.

Dat. die 9. Maii 1559. An. IV.

XXXI.

Brevis Ecclesiarum Cameracen. Ultrajectinae, & Mechlinien. in Archiepiscopatus, & Metropolitanas, necnon aliarum Ecclesiarum in Belgio in Cathedralibus, Episcopatusque supradictis suffraganeos.

Ex Regest. in Archiv. Vat.

PAULUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

SUPER universas Orbis Ecclesias eo disponente, qui cunctis imperat, & cui omnia obediunt, sine nostris meritis constituti levamus in circuitu agri Domini oculos nostrae mentis more pervigilis pastoris inspecturi, quod Provinciarum, & locorum quorumlibet statui, & decori, quidve illorum Incolarum animarum saluti congruat, ac desuper hoc praesertim tempore, quo humani generis hostis omni conatu ad ipsarum animarum perniciem, & Fidei Catholicae aversionem incumbit, disponi debeat, & divino

Procuratio.

divino sulti praesidio dignum, quia potius debitum, arbitramur, in irriguo Militantis Ecclesiae agro novas Archiepiscopales, & Episcopales Sedes, & Ecclesias plantare, ut per huiusmodi novas plantationes popularis augeatur devotio, divinus cultus effloreat, & animarum ipsarum salus subsequatur, ac Ioca insignia ea praesertim, quorum incolae benedicente Domino multiplicati noscuntur, dignioribus titulis, & condignis favoribus illustrentur, ut propagatione novarum sedium, venerabiliumque Praesulum assistentia, regimine, & doctrina sussulti cum Apostolica auctoritatis amplitudine, & Orthodoxae fidei augmento, populi ipsi proficiant semper in Domino, & quod in temporalibus sunt adepti, non careant in spiritualibus incremento; praesertim cum id Catholicorum Regum, & Principum exposcat devotio.

Causa erigenda Ecclesiarum, de quibus in rubrica.

§.1. Cum itaque mentis nostrae aciem convertissemus in eam Inferioris Germaniae partem, quae charissimi in Christo filii nostri Philippus Hispaniarum Regis Catholici ditioni hereditario iure subiecta est, scientes menssem quidem ibi multam esse, operarios autem paucos; propter quod, cum ea Regio antiquitus erectionis Cathedralium Ecclesiarum suarum tempore sparsim, & infrequenter admodum habitaretur a tot iam tantisque populis, & gentibus incolitur, ut pro Oppidorum celeberrimorum, quibus ubique referta est, frequentia, & Castellorum, Pagorumque multitudine paucis admodum ibi sint Ecclesiae Cathedralis, quo fit, ut tam pauci Episcopi non ea, qua opus esset, diligentia, tantam animarum multitudinem regere possint: quod quibusdam eorum hoc etiam est difficile, quod ipsorum Dioecesanum lingua, idiomate, institutisque differunt, & quidam eorum etiam eiusmodi privilegia habent, ut ipsos ad Sedem Episcopalem non liceat evocare: ita ut nec fide, doctrina, & pie vivendi praeceptis commode instructi, nec si qui deliquerint, facile corrigi ab Episcopis suis possunt.

Causa quae erigenda Metropolitana.

§.2. Ad ipsos vero Episcopos visitandos, admonendos, & in officio continendos ne una quidem in tota illa, tam celebri, & tam longe lateque patente Regione Ecclesia est Metropolitana: sed illae, quibus subiectae sunt, extra fines ipsius Philippi Regis sunt, earumque Archiepiscopi propter multa, & varia impedimenta nulli suffraganeis suis usui jam pridem fuerunt.

Alia recentiorum Causae ex situatione Regionis deducit.

§.3. Ad quae tanta incommoda cum hoc quoque accedat, quod cum ea Regio omnifere ex parte cincta sit, & obsessa a Populis haereticis, atque schismaticis: propter assiduas haereticorum insidias, dolos, & fraudes, pestiferaeque doctrinae Catholicae illic fides, & animarum salus in maximo discrimine, ac periculo versantur.

His de causis, & accedentibus precibus etiam annuere volentes, tamque pio desiderio satisfacere ipsius Philippi Regis, qui pro sua pietate, & Catholicae fidei studio, hac de re Nobiscum, & saepe, ac per quam diligenter per-

literas, & Nuncios egit, habita, sicut rei magnitudo postulabat, cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, tam graviter periclitanti in illis partibus fidei Orthodoxae, & animarum salutis aptissimum esse remedium duximus, si veterum Ecclesiarum in illa regione positarum Dioeceses commodioris regiminis causa divideremus, novisque erectis Cathedralibus Ecclesiis eiusmodi praesiderentur Episcopi, qui tum exemplo, tum verbo commissas sibi oves pascant, & proborum, eorumdemque doctorum virorum copia muniti, idoneorumque opera Ministrorum adiuti illas adversus insidiantium Luporum rabiem tucantur, atque custodiant, & Metropolitanarum aliquot Ecclesiarum opportunis ejus Regionis locis erigantur, ad quas commode adiri possint: quibus, qui profuturi sunt, suffraganeos suos in officio continent.

1559. tanas Ecclesias erigenda statuit Paulus.

§.5. Ex certa igitur nostra scientia de eorumdem fratrum nostrorum consilio, ac de Apostolica plenitudine potestatis, ad Dei Omnipotentis honorem, & sanctae ipsius Ecclesiae utilitatem Cameracensem, Trajectensem, Attrebatensem, & Tornacensem Ecclesias, Civitates, atque Dioeceses a Remensis, Colonienisque Provinciis, quibus sunt Metropolitanico iure subiectae.

Iraque Ecclesias, Civitates, & Dioeceses Cameracensem, Trajectensem, Attrebatensem, & Tornacensem, collimit a iure Metropolitanico Romanensi, & Colonienso Ecclesiarum.

§.6. Ac Mechliniense, Antuerpiense, Harlemense, Daventriense, Levvardiense, Gruningense, Middelburgense, Buscoducense, Ruremundense, Namurcense, Audomarense, Ipreense, Gandavense, & Brugense celeberrima Cameracensis, Trajectensis, Leodiensis, Morinensis, & Tornacensis Dioecesium Oppida a sua quodque eorum Dioecesi, & Provincia.

Separatio partium Dioecesium praenominatarum pro constituendis Dioecesium novorum Episcoporum.

§.7. Praeterea ab Ecclesia Cameracensi, quam nuper ab omni potestate, & jurisdictione Remensis Archiepiscopi, cuius suffraganea erat, liberavimus, eam ipsius Dioecesis Cameracensis partem, quae in Brabantiae Ducatu, & Flandriae Comitatu existit, itemque ab Ecclesia Dioecese Leodiensi eam ipsius Dioecesis Leodiensis partem, quae est in Namurcensi, & Hormensi Comitatus, ac Brabantiae, & Gheldriae Ducatibus ditionis ipsius Philippi Regis, itemque ab Ecclesia, & Dioecesi Tornacensi eam partem ipsius Dioecesis Tornacensis, quae a Roelbeke Pago, & Audenardo Oppido ad Oceanum vergit ipsi Pago, & Oppido inclusis. Itemque ab Ecclesia, & Dioecesi Trajectensi eam partem ipsius Dioecesis Trajectensis, quae in Flandriae Comitatu existit, & insulas Zelandiae, ac totam Hollandiam aquaticam, & partem illam Hollandiae, quae firmior appellatur, usque ad Oppida Leidense exclusive, & Amstelredamen. inclusive, ac insulas Ulietant, & Texel, ac Wieringen, & totam regionem Transisellaniam, ac Gruningiam, & Phrisiam cum magna parte Ducatus Gheldriae, quae inferior appellatur, usque ad Harder Wicum, & Sherembergen. Oppida inclusive, & usque ad Arnhem, & Wageningen. Oppida, ipsis tamen exclusis, necnon partes, quas habet ultra Valciam flumen ad ipsam Gheldriae Ducatum pertinentes,

nentes, & magnam aquam Tornacensem versus Brabantiam, a dilectis autem filius Capitulo ipsius Ecclesiae Trajectensis, seu illius mensa Capitulari omnem Jurisdictionem, omniaque jura Episcopalia ipsius Capituli, quae habet in regione Westphrisia vocata. Ab Osnaburgensi vero, & Monasteriensi, ac Colonienso, & Paderbornensi Ecclesiis, ac Dioecibus, & a Colonienso Provincia eas partes Osnaburgensis, & Monasteriensi, ac Colonienso, & Paderbornensi Dioecesium, quae intra fines Regis Philippi existunt, cum omnibus, & singulis earum terminis, & territoriis, ac cleris, populis, & personis, Monasteriis, Ecclesiis, ac piis locis, ac beneficiis Ecclesiasticis cum cura, & sine cura, secularibus, & ordinum quorumcumque regularibus: Ab ipsa autem Ecclesia Morinensi per obitum bonae memoriae Francisci de Crequy olim Episcopi Morinensis ab hinc circiter septennium defuncti pastoris solatio destituta, eam partem ipsius Dioecesis Morinensis, quae in Arthesia, & Flandriae Comitatus existit ditionis ipsius Philippi Regis cum ipsius terminis, territorio, castellis, pagis, & locis, clero, populo, ac personis, Monasteriis, Ecclesiis, & piis locis, ac beneficiis Ecclesiasticis cum cura, & sine cura, secularibus, aut ordinum quorumcumque regularibus, fructusque, redditus, proventus, decimas, jura, & emolumenta, quae Episcopus Morinensis, jura quoque, quae Archiepiscopus Rhemenis in parte Dioecesis Morinensis, ac terminis, territorio, castellis, pagis, & locis praedictis, seu ratione visitationis, aut alio iure, & causa percipere consueverunt, a Mensa Archiepiscopali Rhemenis, & Episcopali Morinensi auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo eximimus, segregamus, dividimus, & separamus, ac ab omni jurisdictione, potestate, & subiectione Rhemenis, & Colonienso, Archiepiscoporum, & Cameracensis, Trajectensis, Leodiensis, Morinensis, Tornacensis, Osnaburgensis, Monasteriensi, & Paderbornensis Episcoporum pro tempore existentium, ac dilectorum filiorum Capitulum Rhemenis, Colonienso, Cameracensis, Trajectensis, Leodiensis, Morinensis, Tornacensis, & Paderbornensis, Ecclesiarum, atque a solutione decimarum, & quorumvis aliorum iurium eisdem Archiepiscopis, Episcopis, & Capitulis a Cleris, & aliis praedictis ratione Jurisdictionis, subiectionis, ac legis Dioecesanae, & Metropolitanicae debitorum, ita ut post haec Episcopus Morinensis jurisdictionem aliquam in partem a Dioecesi separatam, & illius Territorium, castella, pagos, & loca, ac clerum, Populum, & personas, ac Monasteria, Ecclesias, & pia loca, ac beneficia exerceat, & beneficia sub hac separatione, ac divisione comprehensa quaecumque, quocumque, & quacumque sint, quae ad ejus collationem antea pertinebant, conferre, seu fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta ab eo in parte a-

Dioecesi separata terminis, territorio, castellis, pagis, & locis praedictis subventionis causa, aut alia qualibet ratione percipi solita, & Episcopus Morinensis atque Archiepiscopus Rhemenis praedicti in parte Dioecesium ipsi adempta, ac terminis, territoriis, Castellis, pagis, locis praedictis de iis, quae ad eos ratione visitationis Episcoporum, & legis Dioecesanae, ac Metropolitanicae pertinebant, intrmittere se nullo pacto possint, eximimus, & omnino liberamus.

§.8. Cameracensem vero, & Collegiatam Sancti Rumoldi Oppidi Mechliniensem, & Trajectensem Ecclesias in Metropolitanas, ac Cameracensem, & Trajectensem Sedes Episcopales in Archiepiscopales, casque, & ipsam Ecclesiam Sancti Rumoldi Metropolitanorum Praesulum Sedes, ac Provinciarum capita scientia, consilio, & potestate plenitudine similibus auctoritate, & tenore praemissis etiam erigimus, & instituiamus.

§.9. Ex quibus Archiepiscopis nuncupandis Cameracensis quidem pro sua Dioecesi habeat vigintiocto Oppida cum castellis, pagis, & Monasteriis interiacentibus intra spatium septuaginta duorum millium passuum Italicorum in longitudinem, sexaginta vero in latitudinem per Nuncium nostrum prope diem a Nobis illud mittendum limitanda. Trajectensis autem pro sua Dioecesi obtineat territorium Trajectense, & majoris partis Hollandiae, magnaeque partis Gheldriae cum dominis de Bucrende Culemburch, de Viarion, Ermeidem, Iseilstein, Triginta Oppidorum praeter pagos in longitudinem nonaginta, in latitudinem quadraginta millium passuum similibus terminanda, ut dictum est.

§.10. Iisdem autem duobus, & tertio Mechliniensi nuncupandis Archiepiscopis Pallium, & Crucem, sicut mos est, deferendi, reliquisque omnibus insignis, honoribus, ornamentis, privilegiis, & praerogativis Ecclesiarum, ac Sedium Metropolitanarum utendi jus, & potestatem concedimus.

§.11. Mechliniense autem Antuerpiense, Harlemense, Daventriense, Levvardiense, Gruningense, Buscoducense, Ruremundense, Namurcense, Audomarense, Ipreense, Gandavense, Middelburgense, & Brugense, Oppida in Civitates erigimus, ac in eis sic erectis Ecclesiis Sancti Albani Namurcensem, Sancti Audomari ejusdem Civitatis, Sancti Audomari B. M. V. Antuerpiensem, Sancti Joannis Gandavensem, Sancti Donatiani Brugensem, Sancti Lebuini Daventriensem, Sancti Joannis Evangelistae Buscoducensem, & Sancti Spiritus Ruremundensem, Collegiatis, ac Sancti Bavonis Harlemensem, Sancti Viti Levvardiensem, & S. Martini Gruningensem Parochiales, necnon Beatae Mariae Praemonstraten. Middelburgensem Monasteriis Sancti Martini Sancti Augustini Canonicorum Regularium Ordinum Ipreensem sub eisdem invocationibus in Cathedralis scientia, consilio, & potestate, ac auctoritate, & tenore praemissis erigimus pro cuiusque earum Civitatum creandis Episcopis, qui suae quisque praesint eorum-

Cameracensis, & Trajectensis Ecclesiae eriguntur Archiepiscopales, & Metropolitanas.

Terminis assignata Dioecesium.

Archiepiscopis Pallii, & Crucis usus datus.

Oppida in Episcopatus erecta, & Ecclesiae Collegiatae in Cathedralis.

earumque ædificia angeant, & in Cathedralium Ecclesiarum formam redigant, ac Jurisdictionem Episcopalem, aliisque omnia, & singula, quæ ad ordinem, & jurisdictionem, ac munus Episcopale pertinent in Civitatibus, Oppidis, terminis, territoriis, insulis sinibus, & partibus Diocesum divisarum, postquam terminata fuerint, respective exerceant, atque in eisdem Metropolitanis, Archiepiscopales, in Cathedralibus sic erectis Ecclesiis Episcopales dignitates cum Sedi- bus, & Mensis Archiepiscopales, ac Epi- scopales aliisque Metropolitanarum, & Cathedralium Ecclesiarum insigniis, mensis, areis, sigillis, aliisque Capitularibus insigniis, honoribus, & privilegiis, quibus ceteræ Metro- politane, & Cathedralis Ecclesie de jure, vel consuetudine utuntur, vel uti poterunt, similiter erigimus, ac instituiimus.

§.12. Ecclesiis vero supra commemora- tis, sic in Cathedralibus erectis, eisdemque Civitatibus in perpetuum concedimus, & assignamus pro suis Diocesisbus Namurcen- si, Comitatum Namurcensem, & Gallicæ Brabantie partem longitudinis quadraginta, latitudinis triginta millium passuum Itali- corum, Audomarensi districtum, decem oppida continentem longitudinis quadra- ginta duorum, latitudinis triginta novem, millium passuum similium, Mechliniensi districtum decem, & septem oppidorum cum pagis interiacentibus longitudinis sexa- ginta novem, latitudinis triginta millium passuum similium, Antuerpiensi Territorium septem oppidorum cum pagis interiacen- tibus, longitudinis quinquaginta sex, lati- tudinis triginta millium passuum similium, Gandavensi territorium quatuor oppido- rum cum pagis, interiacentibus longitudi- nis quadraginta sex, latitudinis viginti qua- tuor millium passuum similium, Brugensi territorium novem oppidorum cum pagis interiacentibus longitudinis quinquaginta- quatuor, latitudinis viginti quinque Millium passuum similium, Iprensi territorium decem oppidorum cum interiacentibus pagis longitudinis quadraginta duorum, latitudi- nis trigintatrium millium passuum similium, Buscoducensi territorium decem oppido- rum cum interiacentibus pagis longitudinis sexaginta, latitudinis triginta millium pas- suum similium, Ruremundensi territorium decem oppidorum cum pagis interiacen- tibus longitudinis quinquaginta, latitudinis triginta millium passuum similium, Comita- tu Hornensi in eis comprehenso, Harlemen- si territorium duodecim oppidorum præ- ter pagos interiacentes longitudinis nona- ginta, latitudinis triginta millium passuum similium, Daventriensi territorium viginti- quinque oppidorum præter pagos inter- iacentes longitudinis sexaginta duorum, la- titudinis quadraginta sex millium passuum similium, Levvardiensi territorium decem oppidorum præter pagos interiacentes lon- gitudinis septuaginta duorum, latitudinis qua- draginta millium passuum similium, Grun- ingensi territorium Patrie Gruningensis, & Drentie, ac Insularum Rolluge, & Bor-

chim, Middelburgensi territorium decem, oppidorum præter pagos adiacentes lon- gitudinis quinquaginta sex, latitudinis triginta- trium millium passuum similium, pro sua cuiuscumque eorum Episcoporum Diocesi, sicut dictum est, assignanda, personas vero Ecclesiasticas pro clericis, & laicos in illis habitantes pro populis eorundem.

§.13. Præterea Cameracensi Attreba- tensi, Tornacensi, Audomarensi, & Namurcensi, Mechliniensi vero An- tuerpiensi, Gandavensi, Brugen- si Iprensi, Buscoducensi, & Ruremun- densi, Trajectensi autem Ecclesiis prædi- ctis Harlemensi, Daventriensi, Levvar- diensi, Gruningensi, & Middelbur- gensi Civitates Diocesalesque prædictas eisdem scientia, consilio, & potestatis ple- nitudine, ac auctoritate Apostolica tenore præsentium attribuiimus, & pro cuiuscum- que ipsarum Metropolitanis Provinciis esse statuimus, ipsasque sic erectas Cathedrales Ecclesias, eosque qui pro tempore fuerint ipsarum Episcopi pro suffraganei eorum, qui pro tempore fuerint Cameraci, Mechli- niæ, & Trajecti Archiepiscopi, qui suffra- ganei, ut membra capiti, sic eisdem Archie- piscopis Metropolitanis iure subiecti sint, & Cameracensi, Mechliniensi, & Trajectensi Protensis Provinciarum Cleros, & Populos pro suis cuiusque Ecclesiarum Provincialibus, quorum singulorum cause ad suum cuiusque eorum Archiepiscoporum secun- dum sacros Canones deferantur, perpetuo similiter concedimus, & assignamus. Et quod ad Archiepiscopalia, Metropolitana, & Provincialia iura pertinet, Civitates, Diocæ- ses, cleros, & populos sæpius commemora- tos eisdem Præfatis, qui pro tempore fuerint, subiciimus, sicut easdem Civitates Diocesales, cleros, & populos, quod ad ordi- nariam Episcopalem jurisdictionem, & potestatem attinet, suis quoque ipsorum, qui pro tempore fuerint, Episcopis subiectos esse decernimus.

§.14. Archiepiscopali vero Mechlinien- si quinque millium, & cuilibet ex Episcopa- libus mensis huiusmodi trium millium du- catorum auri de Camera annuos redditus ex certis decimis, & bonis, ac fructibus, red- ditibus, & proventus Ecclesiasticis per di- ctum Nuncium specificandis, & repartien- dis ex nunc prout ex tunc, & e contra post- quam specificati, & repartiti fuerint, ac interim donec specificatio, & repartitio huiusmodi facte, ac effectum sortita sint, & non ultra Mechliniensi trium millium, ac cuilibet ex Episcopalis mensis prædictis mille, & quingentorum ducatorum simi- lium annuos redditus per ipsum Philippum Regem ex redditibus, & proventus, quos ex dicta Regione percipit, assignandos, & Archiepiscopo Mechliniensi, ac singulis Episcopis præfatis pro tempore existentibus singulis annis quousque specificatio, & repartitio prædictæ, ac pro ea tantum parte, quæ plenarium suum effectum minus sortita fuerit, & non ultra integre, ac proportio- nabiliter persolvendos pro eorum dote de

Archiepisco-
palius attri-
buce Ecclesie
suffraganeæ.

Dot Archie-
piscopali Me-
chlinensi, &
novis erectis
Ecclesiis a
Philippo Re-
ge assignanda.

UNIVERSITATIS
ANTWERPIENSIS

UN

TÓNOMA

NERAL DE

pasi consilio eadem auctoritate etiam perpetuo applicamus, & appropriamus.

§.15. Eidem autem Philippo Regi eju- que Successoribus, qui pro tempore eju- dem Regionis in temporalibus Domini ex- titerint, Jus nominandi personas idoneas in Theologia Magistros, aut in decretis Do- ctiores, seu Licentiatos Nobilium Universi- tatum more diligenti examine, præcedente promotos ad Mechliniensem, Antuerpien- sem, Trajectensem, Attrebatensem, Tor- nacensem, Harlemensem, Daventriensem, Levvardiensem, Gruningensem, Middel- burgensem, Buscoducensem, Ruremunden- sem, Namurcensem, Audomarensi, Iprensi, Gandavensi, & Brugen- si Ecclesiis prædictas, tam hac prima vice, quam quotiescumque illas pro tempore va- care contigerit Nobis, & Romano Pontifici, qui pro tempore fuerit, per Nos, & eum- dem Pontificem in Archiepiscopos, & Episcopos earum ad nominationem huiusmodi instituendos, de eodem consilio, & scientia auctoritate præmissis in perpetuum reser- vamus, atque concedimus.

§.16. Ac irritum, & inane, si secus su- per his a quoquam quavis auctoritate scien- ter, vel ignoranter contigerit attentari, de- cernimus.

§.17. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac prædicta- rum, & quarumvis aliarum Ecclesiarum, necnon Monasteriorum, & Ordinum huius- modi etiam juramento confirmatione Apo- stolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quo- que, indulgiis, & literis Apostolicis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, Archiepiscopis, Episcopis, Capitulis, & aliis præfatis, ac qui- busvis aliis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogato- riarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritanti- busque, & aliis decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac consistorialiter con- cessis, ac etiam iteratis vicibus confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse deroga- mus, illaque adversus præmissa suffragari nullo modo posse, seu debere decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.18. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum exemptionis, se- gregationis, divisionis, separationis, li- berationis, erectionum, institutionum, concessionum, assignationum, attributio- nis, statuti, subiectionis decretorum, ap- plicationis, appropriationis, reservationis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc atten- tare presumpserit, indignationem Omnipo-

Eidem Regi
concessum iur
nominationis
ad dictas Ec-
clesias con-
cessum.

Clausula ir-
ritantes.

Derogatio
concordiarum

Pena contra
temerarios
huius Con-
stitutionis.

tentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum.
Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingen- tesimo quinquagesimo nono, quarto Idus Maii, Pont. nostri Anno IV.

XXXII.

Archiepiscopi, & Episcopi cuiuscumque Ordinis professores, ad claustra suorum, Ordinum redeuntes, ad eju- officia, & dignitates assumi non possint.

PAULUS PAPA IV.

Ad perpetuam rei memoriam.

IN Sacra B. Petri Sede, meritis licet im- paribus, divina dispositione collocati, ad ea per quæ sub religionis iugo, Domino famulantium quieti consulitur, & ambitio- nis via præcluditur, diligenter intendimus, & in his nostri Pastoralis officii partes favorabi- liter impartimur, prout Domino conspici- mus salubriter expedire.

§.1. Cum itaque sicut Nobis innotuit, nonnulli Episcopi, & Archiepiscopi diver- sorum Ordinum professores, dignitates, & Officia, etiam superioritates nuncupatas suorum Ordinum ambientes, ad hoc, ut ad illa assumi, eaque obtinere valerent, ab eorum Ecclesiis, quibus præerant, etiam, munere consecrationis per eos susceptæ, per Sedem Apostolicam absolvi procuraverint, & ad claustra suorum Ordinum redeuntes, se ad dignitates, & officia, ac superioritates huiusmodi diversis modis, & vis assumi, eaque consequi saterint, & exinde quam- plures dissensiones, & contentiones, ac re- ligious inobedientie exorta fuerint, & in dies exoriantur in animarum suarum pericu- lum, & dictorum Ordinum opprobrium, ac scandalum plurimorum.

§.2. Nos præmissis, prout ex debito Pas- toralis officii tenemur, providere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, volumus, & Apostolica auctoritate statu- mus, & ordinamus, quod nullus cuiusvis Ordinis, seu Religionis professor, Episco- pus seu Archiepiscopus postquam munus consecrationis huiusmodi suscepit (etiam si a vinculo Ecclesie, cui præfuerat, per Sedem eandem absolutus, eique, quod in suo Or- dine remanere, & ad dignitates, ac officia, & superioritates huiusmodi assumi, eaque obtinere possit, per Sedem eandem, seu il- lius auctoritate concessum foret) ad dignita- tem, aut officia, seu superioritates huius- modi, cuiuscumque qualitatis existant, & quovis nomine nuncupentur, eligi, seu asse- qui, aut obtinere nullatenus possit, & ineli- gibilis, ac ad ea obtinenda perpetuo inha- bilis existat.

§.3. Ac quævis indulta, concessionis, dispensationes, & facultates, ac aliæ gratiæ ei, tam a Nobis, & Sede prædicta, etiam per literas Apostolicas, etiam in forma Bre- vis,

Dat. de ro-
Maii 1559.
An. IV.

Exordium.

Causa istius
Cultionis.

Archiepiscopi
& Episcopi re-
denentes ad
claustra suo-
rum Ordinum,
ad officia as-
sumi non pos-
sint.

Dispensatio-
nes de super
concessis an-
nullantur.

1559. vis, vel alias ab ejus Legatis, seu Nunciis, aut Majori Poenitentiaro nostro, quam a Superioribus dictorum Ordinum, ac quibusvis aliis etiam ad id potestatem, & auctoritatem habentibus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu, & scientia similibus, & desuper hactenus concessa, & in posterum concedenda, nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti sint, & esse censentur.

§.4. Et si quis eum de cetero ad dignitates, seu officia, aut superioritates hujusmodi scienter elegerit, jure eligendi perpetuo carcat, ac voce activa, & passiva eo ipso privatus existat. Revocantes, cassantes, annullantes, omnia, & singula indulta, concessiones, dispensationes, facultates, & gratias hujusmodi, quorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus haberi volumus pro expressis. Ac decernentes irritum &c.

§.5. Non obstantibus praemissis, ac Con-

stitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictorum Ordinum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Episcopis, & Archiepiscopis praedictis, ac quibusvis aliis concessis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.6. Volumus autem, & dicta auctoritate decernimus, quod praesentium literarum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curiae Ecclesiasticae, seu personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides, &c.

Datum Romae apud S. Petrum sub anulo Piscatoris die XIX Julii, Pontificatus nostri Anno V.

Die 22. Julii 1559. retrospectae litterae Apostolicae in forma brevis assise, & publicatae fuerant in vobis Cancellaria Apostolica, ac aede Campi Florae, dimissis copiis assis per me Medardum Nicolaum S.S. D. N. Papae Cursores.

Nicolaus de Mattheis Mag. Curf.

Fides transumptorum.

D. P. An. V. die 29. Julii.

Publicatio.

Eligentes eos ad officia scienter eligendi, ac voce activa, & passiva privantur.

Clausula derogatoria.

Finis Partis Primae Tomi Quarti.

I N D E X

NOMINUM ET RERUM PRÆCIPUARUM

Numerus paginam indicat. A. primam columnam.
B. secundam designant.

A

Adriventis Ecclesia Theatina suffraganea. 69. b.
Advocati Consistoriales. 292. a. Eorum assertum jus creandi Doctores in jure in Urbe privative quoad omnes alios. Ibid.
Egidius Cardinalis Innocentii VI. Legatus. 159. b.
Egidiana Constitutio in toto Statu Ecclesiastico observanda. 159. b.
Agriculis agrum Romani Privilegia concessa a Sixto IV. 36. b. & a Julio II. 37. a. Agricul-toret exempti a represaliis, & molestiis pro Tra-ctis. 39. a.
De Alcantara Milites matrimonia contrahere possunt, antequam huic Militie adscribantur. 182. a.
Alexander VI. PP. super vita & Miraculis B. Benno-nis Episcopi Misnensis inquiri precipit. 14. b.
Alexander Cardinalis Farnesius. Vide Paulus III.
Alexander Cardinalis Cesarinus. 168. b.
Alearis Portatilis Privilegium habentes eo uti debent dumtaxat in loco ab Ordinario, vel ejus Vicario approbando. 359. b.
B. Antonius Ordinis Prædicatorum Florentinus Archiepiscopus. 17. b. Infans virginitatem co-vert, quam conservat. 20. a. Fejanis, & studia frequentat. 20. b. Integrum Decretorum librum memoria tradit. Ibid. Habitum Ordinis Prædi-catorum suscipit. Ibid. Orationibus, Vigiliis, & Prædicationibus incumbit. 21. a. Florentina Ecclesia proficitur ab Eugenio IV. PP. Ibid. Opera Pietatis in Archiepiscopatu exercet. 21. b. Ejus mors. 22. b. Miraculis claret. Ibid. San-ctorum Canonis adscribitur. 23. b.
S. Antonii Viennensis Ordini concessa Privilegia per Romanos Pontifices. 25. a. & b.
Antuerpiensis Episcopatus erectio. 361. b.
Archivium Romanæ Curie. 152. a. Collegium Scri-porum hujus Archivi a Julio II. institutum. Ib.
Quod Collegium facultatem habet bastardos legiti-mandi. Ibid.
Aromaticis Vitis approbandi a Collegio Medico-rum. 96. a.
Ascanius de Cornea Capitaneus Custodia Pontificia, & Gubernator utriusque Burgi in Urbe. 264. a.
Audomarensis Ecclesia in Episcopatum erigitur. 361. b.
Avisicenses Militaris Ordo multis Castris, & Oppi-dis a Christianis dotatur. 287. b. Reges Lu-sitanie hujus Militie perpetui administrato-res. 288. b. & seq.

B

Basilica S. Mariae Majoris. 162. a. Ejus Archi-episcopatus qualis sit jurisdictio. Ibid. & seqq.
Belogradense Castrum, & alia multa a Turcis cap-ta. 7. b.
Bull. Rom. Tom. IV. Part. I.

Beneficia Ecclesiastica quomodo impetranda. 43. b.
191. a. & 192. b. Beneficiorum possessio non es-sumenda Literis Apostolicis minime expeditis. 248. b. 307. a. Fructus inexacti non spectant ad Haeredes Beneficiati, sed ad Successores. 269. a.
Pro obtinendo Beneficio pro aliis se supponere, vel annuat pensiones offerre non licet. 240. b.
B. Benno Episcopus Misnensis. 21. a. Ejus natiuitas, genus, & primordia. Ibid. Monachus sit. 13. a. Ejus virtutes quales fuerint. Ibid. Nonnulla mi-racula per eum viventem perpetravit Deus. Ibid. Nonnulla etiam post mortem. 14. a. Sanctorum Albo adscribitur. Ibid.
S. Bernardus Episcopus Hildesemensis B. Bennonis præceptor. 12. b.
Bernardus Card. S. Mariae in Porticu Sedis Apostolicae apud Franciscam Gallie Regem Legatus. 19. a.
Bonifacius VIII. PP. Minoritis admittit facultatem de-putandi Economos extra Ordinem. 317. a.
Bononiensis Rotæ institutio. 121. b. Auditorum qualitates, & jurisdictio. 122. a. Ab ea Cause advocari non possunt. Ibid.
Brixientium studium pro extirpanda Haeresi Lutherana. 74. b.
Brugensis Ecclesia in Episcopatum erecta. 361. b.
Buxocœncensis Episcopatus erectio. 361. b.

C

Calatrava Militia Ordinis Cisterciensis. 48. a. Quando permitatur, expensas fieri de communi Thesauro. Ibid. Fratres hujus Militie nudis dormire non debent sed civili, & tam de die, quam nocte divina officia celebrare. 67. b. Qui matrimonia contrahere huic Militie adscribi pos-sunt. 182. a.
Camaldulensium Congregatio. 242. b. Generalis ele-ctio, si officium vacet ante Capitulum Generale ad quos spectet. Ibid.
Cameracensis Ecclesia eximitur a jure Metropolitico Remensis Archiepiscopi, & in Metropolim eri-gitur. 360. b. Diocesis ei assignata. Ibid.
Camera Apostolicae Procuratori Fiscali assignatur vige-sima portio penarum, quae ex causis criminalibus eo procurante procedentes eidem Camera applican-tur. 69. a.
Qui ejusdem Camera Sal distrahant, vel ejus venditionem, vel asportationem impediunt, tem-poralibus, ac spiritualibus subiecti puniunt. 76. b.
Causa Civiles ad Camera spectantes ab eadem cognoscenda in omnibus instantiis. 139. b. Ca-mera Officiales non possunt partem ullam habere in Contractibus Cameralibus sub pena excommuni-cationis. 161. b. Qui infideliter administrant dupli, & excommunicationis penam subeunt. 228. a. In causis Camera concernentibus non admittenda appellatio, nisi prius factis deposito per eos, vel eorum fideiussores. 184. b. Ad Ca-
meram

Z z

1559. vis, vel alias ab ejus Legatis, seu Nunciis, aut Majori Poenitentiario nostro, quam a Superioribus dictorum Ordinum, ac quibusvis aliis etiam ad id potestatem, & auctoritatem habentibus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu, & scientia similibus, & desuper hactenus concessa, & in posterum concedenda, nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti sint, & esse censentur.

§.4. Et si quis eum de cetero ad dignitates, seu officia, aut superioritates hujusmodi scienter elegerit, jure eligendi perpetuo carcat, ac voce activa, & passiva eo ipso privatus existat. Revocantes, cassantes, annullantes, omnia, & singula indulta, concessiones, dispensationes, facultates, & gratias hujusmodi, quorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, presentibus haberi volumus pro expressis. Ac decernentes irritum &c.

§.5. Non obstantibus praemissis, ac Con-

stitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictorum Ordinum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis Episcopis, & Archiepiscopis praedictis, ac quibusvis aliis concessis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.6. Volumus autem, & dicta auctoritate decernimus, quod praesentium literarum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curiae Ecclesiasticae, seu personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides, &c.

Datum Romae apud S. Petrum sub anulo Piscatoris die XIX Julii, Pontificatus nostri Anno V.

Die 22. Julii 1559. retrospectae litterae Apostolicae in forma brevis assise, & publicatae fuerant in vobis Cancellaria Apostolica, ac aede Campi Florae, dimissis copiis assis per me Medardum Nicolaum S.S. D. N. Papae Cursores.

Nicolaus de Mattheis Mag. Curf.

Fides transumptorum.

D. P. An. V. die 29. Julii.

Publicatio.

Eligentes eos ad officia scienter eligendi, ac voce activa, & passiva privantur.

Clausula derogatoria.

Finis Partis Primae Tomi Quarti.

I N D E X

NOMINUM ET RERUM PRÆCIPUARUM

Numerus paginam indicat. A. primam columnam.
B. secundam designant.

A

Adriventis Ecclesia Theatina suffraganea. 69. b.
Advocati Consistoriales. 292. a. Eorum assertum jus creandi Doctores in jure in Urbe privative quoad omnes alios. Ibid.
Egidius Cardinalis Innocentii VI. Legatus. 159. b.
Egidiana Constitutio in toto Statu Ecclesiastico observanda. 159. b.
Agriculis agrum Romani Privilegia concessa a Sixto IV. 36. b. & a Julio II. 37. a. Agricul-tores exempti a represaliis, & molestiis pro Tra-ctis. 39. a.
De Alcantara Milites matrimonia contrahere possunt, antequam huic Militie adscribantur. 182. a.
Alexander VI. PP. super vita & Miraculis B. Benno-nis Episcopi Misnensis inquiri precipit. 14. b.
Alexander Cardinalis Farnesius. Vide Paulus III.
Alexander Cardinalis Cesarinus. 168. b.
Alearis Portatilis Privilegium habentes eo uti debent dumtaxat in loco ab Ordinario, vel ejus Vicario approbando. 359. b.
B. Antonius Ordinis Prædicatorum Florentinus Archiepiscopus. 17. b. Infans virginitatem con-vert, quam conservat. 20. a. Fejanis, & studia frequentat. 20. b. Integrum Decretorum librum memoria tradit. Ibid. Habitum Ordinis Prædi-catorum suscipit. Ibid. Orationibus, Vigiliis, & Prædicationibus incumbit. 21. a. Florentina Ecclesia proficitur ab Eugenio IV. PP. Ibid. Opera Pietatis in Archiepiscopatu exercet. 21. b. Ejus mors. 22. b. Miraculis claret. Ibid. San-ctorum Canonis adscribitur. 23. b.
S. Antonii Viennensis Ordini concessa Privilegia per Romanos Pontifices. 25. a. & b.
Antuerpiensis Episcopatus erectio. 361. b.
Archivium Romane Curie. 152. a. Collegium Scri-porum hujus Archivi a Julio II. institutum. Ib.
Quod Collegium facultatem habet bastardos legiti-mandi. Ibid.
Aromaticis Vitis approbandi a Collegio Medico-rum. 96. a.
Ascanius de Cornea Capitaneus Custodia Pontificia, & Gubernator utriusque Burgi in Urbe. 264. a.
Audomarensis Ecclesia in Episcopatum erigitur. 361. b.
Avisensium Militaris Ordo multis Castris, & Oppi-dis a Christianis dotatur. 287. b. Reges Lu-sitanie hujus Militie perpetui administrato-res. 288. b. & seq.

B

Basilica S. Mariae Majoris. 162. a. Ejus Archi-episcopatus qualis sit jurisdictio. Ibid. & seqq.
Belogradense Castrum, & alia multa a Turcis cap-ta. 7. b.
Bull. Rom. Tom. IV. Part. I.

Beneficia Ecclesiastica quomodo impetranda. 43. b.
191. a. & 192. b. Beneficiorum possessio non es-sumenda Literis Apostolicis minime expeditis. 248. b. 307. a. Fructus inexacti non spectant ad Haeredes Beneficiati, sed ad Successores. 269. a.
Pro obtinendo Beneficio pro aliis se supponere, vel annuat pensiones offerre non licet. 240. b.
B. Benno Episcopus Misnensis. 21. a. Ejus natiuitas, genus, & primordia. Ibid. Monachus sit. 13. a. Ejus virtutes quales fuerint. Ibid. Nonnulla mi-racula per eum viventem perpetravit Deus. Ibid. Nonnulla etiam post mortem. 14. a. Sanctorum Albo adscribitur. Ibid.
S. Bernardus Episcopus Hildesemensis B. Bennonis præceptor. 12. b.
Bernardus Card. S. Mariae in Porticu Sedis Apostolicae apud Franciscam Gallie Regem Legatus. 19. a.
Bonifacius VIII. PP. Minoritis admittit facultatem de-putandi Economos extra Ordinem. 317. a.
Bononiensis Rotæ institutio. 121. b. Auditorum qualitates, & jurisdictio. 122. a. Ab ea Cause advocari non possunt. Ibid.
Brixientium studium pro extirpanda Haeresi Lutherana. 74. b.
Brugensis Ecclesia in Episcopatum erecta. 361. b.
Buxococcensis Episcopatus erectio. 361. b.

C

Calatrava Militia Ordinis Cisterciensis. 48. a. Quando permitatur, expensas fieri de communi thesauro. Ibid. Fratres hujus Militie nudis dormire non debent sed civili, & tam de die, quam nocte divina officia celebrare. 67. b. Qui matrimonia contrahere huic Militie adscribi possunt. 182. a.
Camaldulensium Congregatio. 242. b. Generalis electio, si officium vacet ante Capitulum Generale ad quos spectet. Ibid.
Cameracensis Ecclesia eximitur a jure Metropolitico Remensis Archiepiscopi, & in Metropolim erigitur. 360. b. Diocesis ei assignata. Ibid.
Camera Apostolicae Procuratori Fiscali assignatur vige-sima portio penarum, quae ex causis criminalibus eo procurante procedentes eidem Camera applican-tur. 69. a.
Qui ejusdem Camera Sal distrahant, vel ejus venditionem, vel asportationem impediunt, tem-poralibus, ac spiritualibus subiecti puniunt. 76. b.
Causa Civiles ad Camera spectantes ab eadem cognoscenda in omnibus instantiis. 139. b. Ca-mera Officiales non possunt partem ullam habere in Contractibus Cameralibus sub pena excommuni-cationis. 161. b. Qui infideliter administrant dupli, & excommunicationis penam subeunt. 228. a. In causis Camera concernentibus non admittenda appellatio, nisi prius factis deposito per eos, vel eorum fideiussores. 184. b. Ad Ca-
meram

meram spectant spolia Ecclesiasticorum sine testamento accedentium, vel disponentium sine facultate. 206. a. Quo ordine Camerarius, Clerici, ceterique Officiales sedere debeant in Congregationibus. 229. a. Ad Cameram spectant pretium annuli, & ornamenta Cappella Cardinalium. 269. b. Eadem applicantur Cancellaria Criminalis Status Ecclesiastici. 333. b. & seq. Camerarius S. R. E. 229. b. Ejus dignitas. Ibid. Jurisdictionem habet supra omnes Status Ecclesiastici Officiales. 230. a. 262. a. Non ligatur per Constitutionem Pauli III. qua cavetur, ne Officiales Camera intersint Congregationibus, in quibus tractantur Cause suorum Consanguineorum. 262. a. Expeditiones omnes Camerales sub ejus nomine fieri debent. 262. b. Item Clerici ejus sigillo uti. 262. a.

Cancellaria Apostolica. 234. a. Ejus stylus non alterandus, nec innovandus, sive mutandus. Ibid. Capitaneus Generalis Custodie Pontificie. 264. a. Cappella Pontificia Assistentes quibus gaudeant Privilegiis. 279. b. & seqq.

Cappuccinorum Ordo institutus, & approbatus. 73. a. & 127. b. Privilegia ei concessa. 73. b. Vicarius eius datus cum nonnullis facultatibus. 148. a. Habitus quo utantur Cappuccini ab aliis assumi non potest. 149. a.

Carceres. Visitationis Carcerum instituta Congregatio. 236. b.

Carcerari quando sint gratis relaxandi. 237. a. Infra triennium debent examinari. Ibid. Sine iudicis nemo capiendus, nisi de mandato Gubernatoris Urbis. Ibid. Inuiticium copia danda ante torturam nisi agatur de criminibus exceptis. 237. b. Nemo torquendus non legitime Processu. Ibid. Captus pro uno Crimine non interrogandus super alio non indicatis. Ibid. Innocens nihil solvere debet. 238. a. Visitatores Carcerum pauperibus Carceratis dilationes dare, non tamen eorum sedesuloribus possunt. 285. a.

Cardinalis videlicet Germanus Frater ad Cardinalatum assumi non potest. 306. b. Cardinalium Collegii Decanatus spectat ad Episcopum antiquiorem Roma presentem tempore vacationis. 323. b. Causarum inter Cardinales vertentium cognitio soli Romano Pontifici reservata. 326. b.

Carmelitarum Ordo. 93. b. Et communicata Privilegia ceterorum Ordinum Regularium. 94. b. Confratribus data facultas eligendi Confessarium, qui eos absolvant a nonnullis casibus scilicet excommunicationis, votorum simplicium. Ibid. Indulgentia concessa elemosynam dantibus pro reparatione Monasteriorum. 95. a. Fratres divagantes a Provincialibus puniendi. 164. b. Si ad aliam Ordinem transeant, bona, quae prius acquisierunt, transportare non possunt. 165. b. Ad Ordines vero, & gradus acquirendos inhabiles evadunt. 166. b.

Carolus Magnus Imperator Christianam fidem plantat apud Saxones. 3. a.

Carolus V. Imperator. 9. b. Insulam Servorum de Mauris accipit. Ibid. Adversus Martinum Lutherum insurgit. Ibid. Instat pro Canonizando B. Beatonem Episcopum Misnense. 14. b. Militia de Calabria administratur. 67. b. Bononia cum Clemente VII. Pontifice convenit. 85. b. Et data facultas retinendi Neapolitanum Regnum cum Imperio. 86. b. Bononia inungitur a Willhelmo Cardinale. 89. a. Coronatur ab eodem Pontifi-

ce. 89. a. Militibus S. Joannis Hierosolymitani Insulas Tripolis, & Melite, & Terram Gaudio donat sub annuo censu. 90. b.

Carpenfes Constitutiones Aegiana addita. 161. a. In toto Statu Ecclesiastico observanda. Ibid.

Cassinensis Congregatio S. Justinae. 153. a. Abbatibus Pontificali concessus. 153. b. Privilegia huic Congregationi data. Ibid. Pia legata ab omni solutione exempta. Ibid. Hac Congregatio centenaria gaudet prescriptione. 154. a.

Cathacumenorum Domus Roma erecta. 311. a. Quilibet Synagoga Status Ecclesiastici decem Ducatos auri quoties anno eidem solvere tenetur. 311. b. 328. b. Eiusdem Domus Protectoris quales sint facultates. 217. b. 329. b.

Cessionis honorum Cause spatio trium mensium terminanda in Statu Ecclesiastico. 63. a.

Clemens PP. VII. antea Julius Cardinalis. Medices S. R. E. Vice-Cancellarius. 17. a. Ecclesia Romana proficitur. Ibid. Quotas habuerit Promotiones, & Cardinales creaverit? Ibid. Moritur & Sepultura traditur. Ibid. Ejus corpus translatum ad S. Mariam supra Minervam. Ibid. Literas Canonizationis B. Antonini Archiepiscopi Florentini expediri mandat, & publicat. 24. b. Collegium LX. Virorum pro perficienda Fabrica Basilicae Sancti Petri instituit. 31. b. Agricultoribus Privilegia concedit. 37. b. Statum Ecclesiasticum a facinorosis hominibus expurgandam curat. 44. b. Theatrorum Congregationem confirmat, & Privilegiis ornat. 47. a. Monasterium Converteritarum in Urbe alias a se erectum confirmat. 59. b. Privilegiis ornat. 60. a. Bononiam proficitur ad pacem Italiae cum Imperatore Carolo stabilendam. 84. b. Eidem Carolo in Imperatorem electo confirmationem impartitur. 86. a. Facultatem quoque concedit retinendi Neapolitanum Regnum cum Imperio. 86. b. Donationem Caroli Imperatoris Insularum Tripolis, & Melite favore Equitum S. Joannis Hierosolymitani confirmat. 91. b.

Clericorum Regularium S. Pauli Decollati Congregatio instituta. 103. b. Tria vota substantia in ea emittenda. Ibid. Ordinariorum jurisdictioni subicitur. Ibid. Eidem data facultas Constitutiones faciendi. Ibid. Praepositus quolibet triennio eligendus. 123. a. Et data facultates nonnullae dispensandi cum suis subditis super certis casibus. 123. b. Huic Congregationi communicantur Privilegia Canoniorum Lateranensium. 124. a. Conservatores ei dati. 275. b. Quae huiusmodi Conservatorum sit facultas. 277. a.

Concilium Oecumenicum in Civitate Mantuana indictum pro die 23. Maii anni 1537. 143. b. Tridentinum transfertur. 207. b. Prorogatur ad Kalend. Novembris 1542. 210. a. Nova prorogatio usque ad bellorum sedationem. 222. b. Indicitur pro die 1. Maii anni 1551. 277. a.

Concordata Sedis Apostolica cum Natione Germanica. 109. b. Collationes Beneficiorum contra ea facta invalidantur. 110. a.

Confraternitas Corporis Christi in Ecclesia S. Mariae supra Minervam de Urbe instituta. 168. a. Quas regulas Frater sibi imposuerit. Ibid. Indulgentia, & Privilegia eis concessa. 169. a.

Confraternitas Rosarii instituta. 108. b. Indulgentiis locupletata. 109. a.

Congregatio Suprema Inquisitionis instituta. 211. a. Facultas ei data procedendi contra quoscunque in

in negotio fidei. 211. b. Et Inquisitores ubique locorum deputandi. 212. a.

Constantinus Magnus Imperator Roma Ecclesias Sanctiorum Petri, & Pauli edificat. 31. b.

Converteritarum Monasterium a Julio Cardinale Mediceo, qui postea fuit Clemens VII. fundatum. 59. b. Privilegiis ornatum. 60. a. Et datus Gubernator, & Confessarius. Ibid. Spolia Meretricum, & aliarum ejusdem generis mulierum eidem Monasterio applicata. 60. b.

Curia Romanae Judices, & Officiales non possunt concedere Transumpta supplicationum, aut eorum vigorem mandata de capienda possessione Beneficiorum Literis Apostolicis non expeditis. 248. a.

Cursus Curiae Romanae quibus in Causis citare debeant. 77. a. 285. b.

D

Daventriensis Ecclesia in Belgio in Cathedralem, & Episcopatum erectio. 361. b.

Decima, quae Camera Apostolica debetur, solvenda sunt etiam de distributionibus quotidianis. 193. b.

Dilingana Universitas instituta. 293. a. Privilegia eidem concessa. 294. a. Archiepiscopo Augustano super eadem data jurisdictionis. 294. b.

Dispensationes Matrimoniales post contractum Matrimonium sub spe facilius eas obtinendi nullatenus concedenda. 327. a.

S. Dominici Institutum Ordinis Praedicatorum Festum celebratur die 5. Augusti. 346. b. Die antecedenti celebrari statuit Paulus IV. PP. Ibid.

Donationes tempore infirmitatis factae, nisi Donans per viginti dies supervixerit, nulla sunt. 279. a.

E

Ecclesiarum Cathedralium provisiones in uno Consistorio proponenda, in alio vero expedienda praevii votis Cardinalium S. R. E. 341. b.

Eugenius IV. PP. Antoninum Ordinis Praedicatorum Florentinae Ecclesiae praeficit. 21. a.

Excommunicationes S. Eleutherii nuncupatas ferre vetitum. 191. a.

In Expeditionibus faciendis in Cancellaria Apostolica stylus nullo modo immutandus. 234. a. Rei huiusmodi innovationis, alterationis &c. temporaliibus, spiritualibusque panis subiecti. Ibid.

Fabrica Basilicae S. Petri. 31. a. Collegium sexaginta Virorum institutum ad eam perficiendam. 31. b. Privilegia huic Collegio concessa. 32. a. Huiusmodi Collegium facultatem habet componendi super male ablatis incertis. 50. a. Legatis Piis incertis. Ibid. Bonis Ecclesiarum, & Beneficiorum restituentis. 50. b. Etiam super his sit pendeat. 51. a. Huic Collegio datus Judex specialis. Ibid. Concessa facultas dandi electionem Confessarii exhibentibus elemosynam pro Fabrica Basilicae S. Petri. Ibid. Fabrica applicantur elemosyna quaesitata, & nondum Hospitalibus, vel aliis locis fieri incorporata. 171. a. Quatuordecim autem fieri nequeunt nisi de consensu Depuratorum Fabricae. 171. b. Qui facultatem ha-

bent inobedientes compellendi censuris. 172. a. Privilegia Collegio Fabricae concessa non intelliguntur revocata per clausulas generales. 204. a. Huiusmodi Collegium facultatem habet exequendi donationes inter vivos ad pias causas cum applicatione quintae partis Fabricae Basilicae S. Petri. 287. a.

Ferdinandus I. Hispaniarum Rex e Regno Granatae Saracenos, & Mauros expellit. 9. b. Multos infideles ad Christianam fidem adducit. Ibid. Plurimas Metropolitanas, Cathedrales, aliasque Ecclesias erigit. Ibid. Catholici nomine decoratur. Ibid.

S. Francisci de Paula Fratres Minimi. Vide Ordo Minimorum.

Franciscus I. Galliae Rex Concilium Generale indicit exoptat. 144. b. Ad pacem cum Carolo Imperatore stabilendam monitus a Paulo III. PP. per Legatum. 223. a.

Franciscus in Urbe retinere vetitum. 297. b.

Fridericus Saxoniae Dux, ut Lutherum dimittat, & Catholicam sequatur fidem monitus. 2. b.

Fridericus Bulteburgensis B. Bennonis Episcopi Misnensis pater. 12. b.

G

Andavensis Episcopatus erectio. 361. b.

S. Georgii in Alga Venetiarum Congregatio. 227. a. Modus eligendi Officiales huiusmodi Congregationis. 227. b.

Germanicum Collegium Romae institutum. 295. b. Deputati sex Cardinales pro ejusdem directione. 296. b. Collegium ab omnibus pedagogis omnino liberum. Ibid. Privilegium scholares lanueandi Rectori concessum. 297. a.

Gregorius V. Pontifex Saxoniae Ducem S. R. I. Electorem creat. 3. a.

Gruningensis Ecclesiae erectio in Episcopatum. 361. b.

Guido Aescanus Cardinalis S. Eustachii S. R. E. Camerarius. 261. b.

Gubernator utriusque Burgi Urbis cognoscit causas tam civiles, quam criminales habitatorum, ejusdem Burgi privatim quoad alios Judices. 264. a.

H

Hadrianus I. Papa Christianam fidem plantat apud Saxones. 3. a.

Hadrianus Cardinalis S. S. Joannis & Pauli. 1. a. In summum Pontificem eligitur abiens. Ibid. Quo tempore Romanam Sedem tenuerit. Ibid. Moritur. Ibid. Ejus sepultura. Ibid. Concessionem omnes jurisdictionis, & presentandi ad Beneficia Ecclesiastica ab anno I. Pontificatus Innocentii VIII. factas revocat. Ibid. Fridericum Saxoniae Ducem hortatur ad Catholicam fidem sequendam. 2. b. Praemia conversionis proponit. 6. b. Panas impunitentiae denunciat. 7. a. Ad parandam expeditionem contra Turcas Treugas Triennales Principibus Christianis indicit sub pena excommunicationis. Ibid. Beatum Bennonem Episcopum Misnensem S. S. Canonum describit. 12. a. Canonizandum declarat B. Antoninum Archiep. Florentinum. 23. a.

In Haeresim lapsi, dum respiciunt, non tenentur facere penitentiam publicam. 267. a. Pristinam honoribus

bus sunt restituendi 267. b. Impunitentes vero denunciandi sunt Inquisitoribus. Ibid.
 Harlemensis Ecclesia in Belgia in Cathedralem, & Episcopatum erigitur. 361. b.
 Henrici VIII. Anglia Rex titulo Defensoris Fidei a Leone X. decoratus 125. a. A Catholica fide desecit. 125. b. A Clemente VII. excommunicatus deterior evadit. 126. a. Paulus III. contra eum, ejusque fautores procedendum statuit. Ibid. Eundem hortatur ut desistat ab erroribus, privationem Regni minans. 126. b. Ejus subditos ab Obedientie Sacramento soluti. 127. b.
 Hibernie Insula Regio titulo decorata. 315. a.
 Hieronymus Mianus Civis Venetus plura Hospitalia erigit pro Orphanis. 173. b.
 Hispanie Regibus concessa in perpetuum administratio Militiarum S. Jacobi de Sparta, & Calatrava, & de Alcantara. 9. a.
 Homicida quibus puniendi sunt penis. 45. b. Nemini licet eos a pena absolvere. 46. b.
 Hippolytus Cardinalis Medicus S. R. E. Vice-Cancellarius creatus. 99. b.

I

Anselmi Jacobi de Sparta Milites. 97. a. Testari ac de bonis disponere quo pacto, quibusque legibus possint. 97. b. Etiam matrimonium contraxerint in Militis adscribi possunt. 182. a.
 Jesuatorum Ordini communicata Privilegia Ordinis Eremitarum S. Augustini. 102. b.
 Inquisitores contra hereticam pravitatem inquirere debent contra abnegantes Christianam fidem jam susceptam, Sacramentis obtentos, sortilegos, & maleficos. 16. b. Item contra Heresim Lutheranorum sub certis legibus. 74. b. Ideoque possunt inquirere contra Regulares conjugumque Ordinis. 87. a. Et Crucifigatis Indulgentias concedere. 88. a. 194. a. Eorum officium impediens excommunicationem majorem subeunt. 278. b. Ipsi vero laicos admittere non possunt in cognitione criminis Heresis. Ibid. Quomodo inquirere debeant contra Blasphematores. 308. a. Ii vero si sponte se deserant non sunt puniendi. 309. a.
 S. Joannis Hierosolymitani Equestris Ordo. 90. a. A Carolo Magno Insulas Tripolis, & Melita, & Terram Gaudicii accepit cum annuo censu persolvendo. 90. b. Nonnullas Constitutiones condidit in Capitulo anni 1530. 91. a.
 Joannes Lusitania Rex. 135. b. 287. b. Ejus erga Sedem Apostolicam fides, & devotio. Ibid. Ejus praeclara gesta in Africa pro Religione Christiana dilatanda. Ibid.
 Joannes Petrus Cardinalis Carafa. Vide Paulus IV. Joannes Maria Cardinalis de Monte. 258. b. Vid. Julius PP. III.
 Joannes Cardinalis de Bellay Sacri Cardinalium Collegii Decanus a Paulo IV. creatus. 324. a.
 Iprensis Episcopatus erectio. 361. b.
 Julius PP. III. ad Pontificatum assumptus. 258. b. Cardinales viginti creat. Ibid. Ejus obitus, & sepultura. Ibid. Concilium Tridentinum indicit pro die prima Maii 1551. 277. a.
 Julius II. PP. super rebus gestis B. Bennonis Episcopi Misnensis inquiri mandat. 14. b. Contra maleficos & Diabolo obedientiam praestantes per Inquisitores procedi jubet. 16. b. Basilicam S. Petri magnificentius reaedificari mandat. 49. b.

Julius Cardinalis Medicus. Vide Clement PP. VII. Judaei in locis a Christianis separatis degere debent. 321. a. Roma non nisi unam Synagogam possunt habere. 321. b. Signum glauci coloris semper deferant. Ibid. Nutriciant ac famulis Christianis uti eis vetitum. Ibid. Alia nonnulla eisdem prescripta. Vide ibid., & pag. seq.

L

Ancianen. Ecclesia Theatina suffraganea. 69. b.
 Lenones quibus in casibus extremo supplicio puniendi sint. 354. a.
 Leo X. Fridericum Saxonia Duem hortatur, ut Luthero dimisso respiciat. 2. b. Super vita & miraculis B. Bennonis Episcopi Misnensis inquiri committit. 14. b. Item super qualitatibus Ven. Antonini Archiepiscopi Florentini. 18. b. Processumque desuper confectum examini subicit. 19. a. Bernardum Cardinalem S. Mariae in Porticu ad Franciscum Gallia Regem Legatum destinat. 19. a. Ad Canonizationem B. Antonini de Cardinalium, & Sacrae Rotae voto procedendum censet, quam morte praeventus exequi non potuit. 19. b. Ordini S. Antonii Viennens. concessa Privilegia confirmat. 26. a. & b. A Julio Cardinale Mediceo erectam Domum in Urbe pro impudicis mulieribus ad bonam frugem conversis confirmat. 59. b. Constitutiones Synodorum Toletanae, & Carthagenensis quibus cavebatur Literas Apostolicas exequi, nisi ab Ordinariis examinarentur, revocat. 106. b.
 Leonardensis Ecclesia erectio in Episcopatum. 361. b.
 Literarum Apostolicarum executionem impediens in quas penas incurrant. 105. b. & seq.

M

Aceratense studium institutum. 172. b. Privilegia eidem concessa. 173. a. 303. b.
 Marcellus Cardinalis Cervinus Summus Pontifex creatur. 314. b. Moritur & sepelitur. Ibid.
 Maria Anglia Regina. 315. b.
 Martinus Lutherus qua mala induxerit in Ecclesiam Dei. 3. a. & b. Ejus doctrina quam sit incongrua, & vera doctrina contraria. 4. a. Conciliis detrahitis, & licentiosam vitam inducit. Ibid. Sacerdotes in sermonibus, & Romanum Pontificem laecat. 4. b.
 Mechliniensis Ecclesia erectio in Archiepiscopatum. 361. b. Diocesis, & dos ei assignata. 362. b.
 Medicorum Urbis Collegium. 96. a. Facultates Proto-Medici. 96. b.
 Middelburgensis Ecclesia in Episcopatum erigitur. 361. b.
 Minorita possunt componere cum Haereticis Testatorem super legatis Ordini factis. 62. b. Synaici Ordinis cum conjugibus, & filiis gaudent gratiis, & Privilegiis Ordinis, ac signanter privilegio fori. 68. b. Minorita possunt extra Ordinem deputare Vocatos juxta concessionem Martini IV. 316. b. Et Martini V. ac Eugenii Quarti. 317. a. Item Ecclesiastica Sacramenta administrare. Ibid. Exempti sunt a solutione Decimarum. 319. a.
 Minoritarum Strictioris Observantiae Ordo institutus. 100. b. Regula eidem data. 101. b.

Na

N

Namurcensis Ecclesia erectio in Episcopatum. 361. b.
 Nardinum, & Capranicense Collegia gubernantur a Custodibus SS. Imaginis Jesu Christi ad Sancta Sanctorum. 349. b. & seq.
 Nansrogantiam bona non occupanda. 230. b. Recuperationi hujusmodi honorum operam dantibus quarta pars attributa. 231. b.
 Neophiti Civet efficiuntur loci, in quo baptizantur. 205. a. Cum infidelibus conversari non debent. Ibid. Redentes ad vomitum puniendi sunt tamquam haeretici. 205. b.
 Pro Neophitis erectum Hospitalia Roma. 217. a. Ibidem instituta Archiconfraternitas cum gratiarum, & Indulgentiarum concessione. 218. a. & seq.
 Nicolaus IV. Minoritis facultatem dat administrandi Sacramenta Ecclesiastica. 317. a.
 Notarii dispositiones mulierum impudicarum Monasterio Converteritarum de Urbe notificare debent. 61. a.
 Notarii R. C. A. resignationes Beneficiorum Ecclesiasticorum infra dies adnotare debent in Libris Camerae. 64. a. Item diem datae supplicationis. 64. b. Quomodo se gerere debeant in adnotando consensu resignationum. 66. a. & seq. & 111. a. Si vero tempora lapsa fuerint nec debent in registro ponere. 111. a.

O

Officiales Status Ecclesiastici Syndicatus supponendi. 79. b. Pro suis auditoribus, & familiaribus responderi debent. 80. a. In Syndicatu damnatis non datur appellatio. 80. b. Coram quo debeant syndicari. 81. b.
 Ordo Minorum S. Francisci de Paula. 40. a. Conservatores ei dati. Ibid. Qualibus maniantur facultatibus. 41. a.
 Orphanorum Confraternitas Roma instituta. 187. b. Approbata. 188. a. In Archiconfraternitatem erecta. 188. b. Indulgentia, & Privilegia ei concessa. Ibid.
 Ordo Cardinalis Augustanus. 293. b. Dilinganam Universitatem instituire satagit. Ibid.

P

Proventuarii Majoris qua sit jurisdictio, qua facultates. 259. a. Impedientes executionem Literarum ejusdem incurrunt penas contentas in Bulla Cana. Ibid. Ejus Litera aperte suffragantur in utroque Foro. 259. b.
 Papa electio Roma facienda etiam si antecessor extra eam obierit. 84. b. & seq. Qui sint ejus veri Familiarii, & Commensales. 120. a. & seq. Papa vivente de eligendo futuro Pontifice tractari non potest. 347. b. & seq.
 Paulus II. locationes bonorum Ecclesiasticorum ultra triennium inscribi vetat. 320. a.
 Paulus III. PP. 112. a. Antea S. Collegii Decanus. Ibid. Quum supra septuaginta Cardinales creat. Ibid. Moritur. & Sepultura traditur in Basilica Vaticana. Ibid. Contra Henricum VIII. Anglia Regem antea vomitum ejusque complices, & fau-

tores statuit procedendum. 126. a. Quascumque Civitates, ad quas ipsi declinaverint. Ecclesiastico supponit interdictum. 127. a. Ejus subditos a fidelitatis juramento absolvit. 127. b. Praelatis, aliisque Ecclesiasticis mandat a Regno discedere. 128. b. Ducem monet, ut eundem Henricum expellant. Ibid. Principes Catholicos contra eum excitat. 129. b. Concilium Generale Mantuanum indicit. 143. b. Placentiam proficiscitur. 155. b. Concilium Generale Tridentinum transfert. 207. b. Prorogat postmodum usque ad bellorum sedationem. 222. b. Missi Legatis ad Carolum V. Imperatorem, & Franciscum I. Franciae Regem pacem inter eos conciliare satagit. 223. a.

Paulus IV. Papa electus. 315. a. Decem & novem Cardinales creat. Ibid. Mortuus sepelitur ad S. Mariam supra Minervam. Ibid. Hibernie Insulam Regio titulo exornat. Ibid. Rescindit alienationes, & locationes quascumque bonorum Ecclesiasticorum factas in damnum Ecclesiarum, vel non servatis juris solemnitatibus. 319. b. Contra negantes Trinitatem, aut Divinitatem Jesu Christi, aut ejus Conceptionem de Spiritu Sancto, aut Virginitatem B. Mariae Virginis inquirendum statuit, tamquam contra haereticos. 322. b. Reos ex indicis forsitan torquendos pro habenda veritate, non audiendos esse decernit extra Carceres nisi Fisco prius audito: neque crimen confessos relaxandos nisi debita soluta pena. 324. b.

Pauli sollicitudo pro tollendis ab Ecclesia abusibus. 327. a. Praeceptivum S. Spiritus in Saxia de Urbe restituit. 331. a. Festivitatem Cathedrae Romanae restituit celebrandam die 18. Januarii praeservata Festivitate Cathedrae Antiochena. 342. a. Religiosus extra Claustra vagantibus penas imponit. 344. b. & seq.

Pennen. Ecclesia Theatina suffraganea. 69. b.
 Perusii Rota instituta. 92. a.

S. Petrus cum S. Paulo Roma Christianam fidem praedicat. 31. a. Ibidem Martyrio coronatur. Ibid. Cathedram Episcopalem ibi constituit. 342. a.
 Philippus II. Hispaniarum Rex Paulo IV. Pontifici supplicat pro decoranda Regio titulo Hibernia. 315. a.

Presbyterorum filii ex fornicatione nati patribus in Beneficiis Ecclesiasticis succedere non possunt. 92. b.

R

Referendarii Signaturae sunt Notarii Sedis Apostolicae, & Comites Sacri Palatii. 175. a. Quibus gaudeant facultatibus. 175. b. & seq. Nonnullis soluti pedagiis. 176. b. Fruantur Altari portatili. 179. a. Testari possunt de bonis acquisitis ex Beneficiis Ecclesiasticis. 179. b.

Regulares Episcopi, vel Archiepiscopi, qui ad Claustra redeunt, non possunt assumi ad officia, vel Dignitates Ordinis. 363. b.

In Resignationibus Beneficiorum consensus registrandi in Camera Apostolica infra octo dies. 64. a. Terminus vero computandus a die praestationis hujusmodi consensus. 111. a. Si vero tempus sit lapsum non debet registrari. Ibid. Resignationes Beneficiorum, nisi publicentur infra sex menses, decedente resignante Beneficium vacat per obitum. 342. b.

Rhodus Insula a Turcis capta. 7. b.
 Ripa parva, qua vulgo Ripetta de Urbe suum fundam

A a a

com

cem habet. 35. b. Quas habeat facultates huiusmodi Index. 36. a. & 124. b. Camerarii ejusdem Ripae jurisdictione suos carceratos excarcerandi. 125. a.
 Rodolphus Cardinalis de Carpo. 161. a. Nonnullas Constitutiones Aegidiane addidit. Ibid.
 Romani Populi, ac Senatus Privilegia, & exemptiones. 72. a. & seqq.
 S. Romualdi Montis Coronae Eremita Ordinis Camalduleni. exempti a solatione pedagogorum. 76. a. Constitutiones condunt, earumque approbationem obtinent. 76. b. A Congregatione S. Michaelis de Anzano separantur. 112. a. Privilegia eis concessa. 114. a. & seqq.
 Rot. Romana. 52. b. Auditores possunt retinere plura Beneficia Ecclesiastica etiam incompatibilia. Ibid. & 58. b. Item testari de bonis ex huiusmodi Beneficiis acquisitis. 53. b. & 59. a. Transferre, & resignare Beneficia. Ibid. Recitare horas Canonicas horis postpositis. 54. b. Celebrare ante diem, & in locis interdictis. 55. a. & 59. a. Bullas gratis expedire. 56. a. Gaudere Privilegiis per Romanos Pontifices concessis Referendariis Apostolicis. 150. a. Eximuntur a gabella vini. 151. a. Ravennandensis Episcopatus erectio. 361. b.

S

Saxones olim pacis amatores, & vera fidei propagatores. 2. b.
 Severus B. M. V. Ordo. 271. b. Fratres huius Ordinis, qui Beneficia Ecclesiastica obtinent, vel officio Penitentiarum funguntur non habent in Ordine vocem activam, vel passivam, nec in Dominio Ordinis possunt commorari. Ibid. Professus vero ad laxiorem Ordinem transitus prohibetur. Ibid.
 Silvestrinorum Congregatio. 220. b. Per Priorem triennalem gubernanda. 221. a. Prior non negligendus nisi tractatus duobus trienniis. Ibid. Annata de Prioratu per eum solvenda Camera Apostolica quoties triennio. 221. b. Eiusdem Prioris electio spectat ad Capitulum Generale. Ibid. Prioratus vero nemini unquam commendandus. 222. a.
 Sixtus IV. Minoritis facultatem dat administrandi sacramenta ecclesiastica. 317. a.
 Societas Jesu instituta. 185. b. De voto castitatis, Praepositi munere, & obedientia erga Romanum Pontificem. 186. a. 272. b. Missiones a Patribus nec procuranda, nec visitanda. 186. b. 273. a. Praepositi officium ad vitale. 243. b. Quibus tamen casibus possit removeri. Ibid. Qua sit ejus circa Missiones potestas. Ibid. Dignitates a nemine & Societate acceptandae absque consensu Praepositi, a Praeposito vero absque assensu Societatis. Ibid. Praepositi facultates ad bonum spirituale subditorum. 244. a. Qui voto emisserint, nullam alium Ordinem praeter Carthusianum profiteri possunt. 244. b. Privilegia Societati concessa. Ibid. & seq. Huiusmodi Privilegiorum interpretatio soli Apostolicae Sedi reservata. 245. a. Nova huiusmodi Societatis, ejusque Regularum approbatio. 272. b. De paupertate Domorum Professarum. 273. b. Collegia vero bona etiam stabilia pro studentium sustentatione possidere possunt. 273. b. Eorum

vero regimen penes Praepositum est. Ibid. Socii ad professionem non admittendi, nisi diu, multumque probentur. 274. a. Praeposito data facultas Gradus Magisterii Scholasticis conferendi. 299. b. Facultates autem sibi concessas alius potest commuticare. 300. a. Socii senio concessis conceditur usus propriorum reddituum. Ibid.
 Spoliorum donationes factae inter vivos, nisi donantes supervixerint viginti dies, nullae sunt. 233. a. Spoliorum Causae a solo Tresaurario Generali Papa cognoscende. 330. b.
 Symmachus P. P. Bona Ecclesiastica alienari prohibet. 319. b.

T

Thalmodi libros retinere Hebraei veritum. 309. b.
 Theatinum Ecclesia. 69. a. Eius dignitas. Ibid. In Metropoli erecta. Ibid. Ecclesia suffraganea ei assignata. Ibid. Novis redditibus aucta. 69. b.
 Theatinorum erecta Congregatio. 47. a. Sub protectione Sedis Apostolicae recipitur. 47. b. Praepositum eligendi, alios recipiendi, Constitutionesque sibi efformandi data facultas. Ibid. Concessa Privilegia Congregationis Canonicorum Regularium Lateranensium. Ibid. Data eis a Clemente VII. Leges. 104. b.
 Trajectina Ecclesia in Archiepiscopatum erectio. 361. a.
 SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum Fratres a nemine impediendi in quaerendis elemosinis. 42. a. Eis elemosynam dantibus concessa indulgentia. 43. a. Privilegia concessa Provinciae Castella, & Legionis, & Portugalliae. 118. a. & seqq.

V

Vicarii Romani Pontificis in Urbe jurisdictione, & facultates. 214. a. Monasteria & Religiosos visitandi, & puniendi. 214. b. Judiciorum, & Clericorum causas iudicandi. 215. a. 260. b. Synodum Romae cogendi. 215. b. Ordines sacros conferendi & Ecclesias consecrandi. Ibid.
 Vincentius Cardinalis Neapolitanus Pauli III. Legatus in Urbe. 155. b. Quibus facultatibus munitus fuerit. 157. a. & seqq.
 Vincentius Capellus Praeceptor S. Spiritus in Saxia de Urbe. 331. a.
 Vizeliacense Monasterium. 249. a. Historia ejus foundationis, & dotationis cum enumeratione Privilegiorum. Ibid. In saecularem Abbatiam reducitur. 250. a. Abbati usus Pontificalium, & antiqua confirmantur Privilegia. 251. b. Nonnulla in Ecclesia Abbatiata erecta Dignitates. 252. a. Leges datae super numero, & portionibus Canoniceatum. Ibid. Jus nominandi ad huiusmodi Abbatiam Regi Francorum concessum. 255. b. Abbas, & Capitulum exempti. 256. a.
 Urbanus VI. nonnullis Episcopis concessit, Literas Apostolicas non exequi in eorum Diocesis absque eorum licentia. 105. b.
 Uxor non potest a marito cautionem petere de non offendendo, aut cum illo litigare nisi prius in aliquo Monasterio ponatur. 151. b.

JUAN

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO

LEÓN ASOCIACIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS